

Biblioteka
Główna
UMK Toruń

03755/98/3

Urapelka n. 0
R. B. 03755/98/3

BERICHTE ÜBER DIE VERHANDLUNGEN DER SÄCHSISCHEN
AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN ZU LEIPZIG

Philologisch-historische Klasse

Band 98 · Heft 3

JAKUB WJACŚŁAWK

SERBSKA BIBLIOGRAFIJA

JACOB JATZWAUK

SORBISCHE (WENDISCHE) BIBLIOGRAPHIE

1952

AKADEMIE-VERLAG · BERLIN

BERICHTE ÜBER DIE VERHANDLUNGEN DER SÄCHSISCHEN
AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN ZU LEIPZIG

Philologisch-historische Klasse

Band 98 · Heft 3

JAKUB WJACSŁAWK

SERBSKA BIBLIOGRAFIJA

2. rozmnożeny a wuporjędzany nakład

JACOB JATZWAUK

SORBISCHE (WENDISCHE) BIBLIOGRAPHIE

2. erweiterte und verbesserte Auflage

1952

AKADEMIE-VERLAG · BERLIN

Vorgelegt in der Sitzung vom 20. März 1950
Manuskript eingeliefert am 11. Mai 1950
Druckfertig erklärt am 23. November 1951

C.
tuz
350

03755

Erschienen im Akademie-Verlag GmbH., Berlin NW 7, Schiffbauerdamm 19

Lizenz-Nr. 202 • 100/81/50

Gesamtherstellung: Druckhaus „Maxim Gorki“, Altenburg/Thür.

Bestell- und Verlagsnummer 2026/98/3

Preis: DM 16,—

Printed in Germany

Bibliografie

D. 10/75

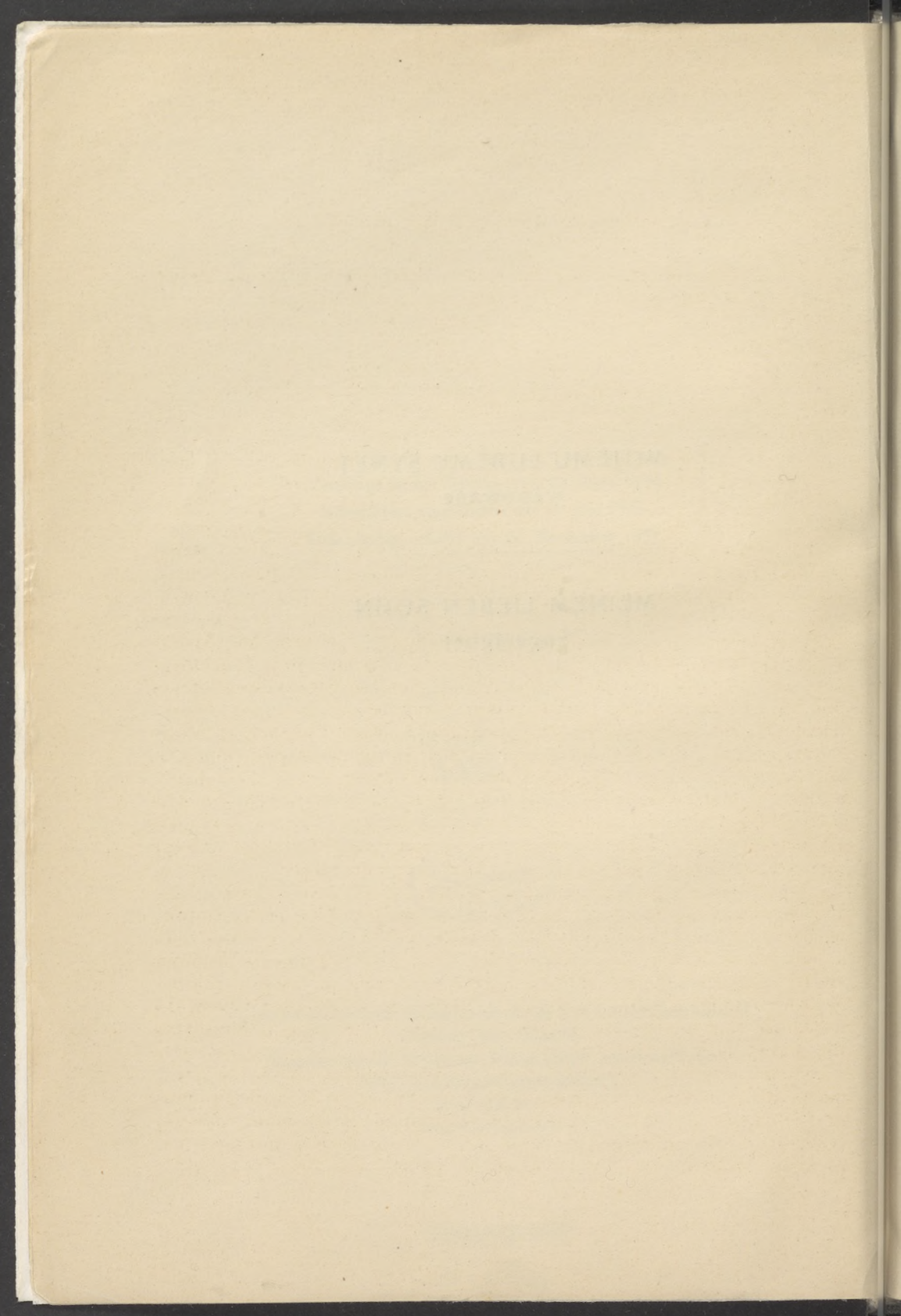

MOJEMU LUBEMU SYNEJ
wěnowane

MEINEM LIEBEN SOHN
zugeeignet

PŘEDSŁOWO K 2. WUDAČU

Hižo před wjace lětami bu moja w lěće 1929 wudata „Serbska bibliografija“ dospołnje wupředata. Po přeću „Serbskeho wotrjada za ludowe kubłanje“ sym so rozsudził, 2. synje rozmnožene wudaće tuteje knihi wobdźělać.

Mam za radžomne to, štož sym w 1. nakładze tehdom prajił, z wulkeho džěla wospjetować, dokelž je při wužiwanju 2. wudawka wažne, zo so směrnicy, po kotrychž 1929 knihu wobdźěłach, tež w nowym wudaću wobkedźbuj.

Pospyty serbskich bibliografijow sahaju do 18. lětstotka wróco. Jako přenjeho serbskeho bibliografa dyrbimy Bukowskeho němskeho duchowneho Jurija Körnera wobhladować, kotryž w swojej knize „Philologisch-kritische Abhandlung von der Wendischen Sprache und ihrem Nutzen in den Wissenschaften“ z lěta 1766 serbsku bibliografiju poskići a w njej 63 knihi naliči. Druhi tajki zapis literatury namakamy w spisu „Kurzer Entwurf einer Oberlausitzisch-wendischen Kirchenhistorie“, zestajanjem wot někotrych hornjołuž.-serbskich ewangelskich předari w Budyšinje 1767. W lěće 1844 poda Křesćan Adolf Pescheck w „Neues Laus. Magazin“ zwj. XXII, str. 283—294, pod titulom „Literatur über die Oberlausitzer Wenden“ zestajenje wšeje hač do tamneho časa wušleje literatury. Štyri lěta pozdžišo poskići potom farar Krygar w Poršicach drje hač dotal najdospołnišu serbsku bibliografiju a to pod titulomaj a) „Vollständiges und getreues Titelverzeichnis aller in der wendischen Sprache des Budissiner evangel. Dialectes abgefaßter Schriften von 1597—1848“ a dale b) „Materialien zu einem vollständigen, chronologisch geordneten Verzeichnisse der oberlausitz-wendischen Literatur Budissinisch-evangel. Dialectes Vol. 1, ...“ Na załožku tuteju spisow fararja Krygarja, kotrejž njebuštej ženje čiscanej, započa w 1. 1855 Palowski farar K. A. Jenč w Časopisu Mačicy Serbskeje přehlad wo serbskim pismowstwje „kathólskich a ewangelskich Serbow“ wot 1. 1848 sć. wozjewjeć. Tute přehłady přewjedźe wón hač do lěta 1880. Jako dodawk poskići wón w lětomaj 1862 a 1887 starše serbske pismowstwo před lětom 1848. Zestajenja pismowstwa katolskich Serbow započa w 1. 1867 tohorunja w Časopisu Mačicy Serbskeje Handrij Dučman wudawać a dokónči swoje bibliografiske džěło w 1. 1889. Wot tuteho časa sem spaše wšo dalše džěło na polu bibliografije serbskoho pismowstwa.

Sym dospołnje přesvědčeny, zo moja serbska bibliografija tež w 2. wudaću absolutnu dospołnosć docpěła njeje — to pak je dóńt kóždy bibliografije. Na kóždy pad pak sym spytał wšón mi někak přistupny material zezběrać a přiwać. [Dě...] za tym abo tamnym titulom woznamjenja, zo knihu njejsym wosobinsce widzał, ale zo sym titul přewzał po Duč-

manowej hižo naspomnjenjej bibliografiji.

Za tych, kotřiž w mojim 1. wudaću to abo tamne namakali njejsu, štož měješe po jich měnjenju tam stać, chcu zkrótka přispomnić, kotre směrnicy su za tamne wobdžělanje plaćace byle a kotre tež džensa plaća.

Do bibliografije buchu přiwzate:

1. Wšě w serbskej rěči wušte čišćerske wupłody, tak daloko kaž su znate abo bibliografisce zwěšćene.
2. Wšě nastawki w časopisach a nowinach w serbskej rěči z wosebitym titulom.
3. Wšě druhorěčne, wo serbskim ludźe jednace knihi a časopisne nastawki.

Njepřiwzachu pak so tajke spisy, w kotrychž drje so w teksće wo Serbach jedna, štož pak so njestanje pod wosebitym titulom.

Dokelž pak so stáwizny serbskeho luda často jenož w zwisku ze sakskeho a prusko-braniborskeho stawiznami zrozumja, budže stajnje radžomne, při historisko-geografiskich a ludowědných studijach wotpowědace stawy a paragrafy „Bibliografije sakskeho stawiznow“ wot Bemmanna-Wjacławka a tak daloko, kaž so wo Delnju Łužicu jedna, „Bibliografiju za stawizny Delnjeje Łužicy“ wot Rudolfa Lehmana wužiwać.

Štož wukrajnu, wosebje słowjansku literaturu wo Serbach nastupa, to běch so hižo při wobdžělanju 1. wudaća nadžijał, zo so mi w běhu lět zmóžni so w Praze, Poznanju, Wašawje a Běłohrodze wěnować někotry čas bibliografiskim studijam. Hitlerski čas, na to sčěhowaca wójna a džensniše čez při přestupje hranicow su moje wotpohlady znjemóžniłe. Tohodla dyrbbju so tež při tutym nowym wudaću bibliografije z njedospołnymi zdžělenjemi wukrajnych přećeli spokojić. Dyrbjał-li pak mje tola hišće zbožowniši dóńt dowjesć do naspomnjenych krajow, hdžež bych mohł pobrachowacu literaturu zezběrać, potom wudam tutu literaturu jako dodawk k tutej knize.

Systematika tuteje knihi je tež w nowym wudaću nimale jenaka wostała pornjom přěnjemu nakładej. Dospołnje přeměnjene po nowych bibliografiskich zasadach bu džěl „Ludowěda“. Přizamknjene je našim towarštwowym potrěbnosćam wotpowědacy nowy IV. džěl „Narodnostne prašenje a kulturna politika“.

Zo bychu tež ći bibliografiju lěpje wužić móhli, kotřiž serbsku rěč njewobknježa, sym za wulki džěl titulow krótki, zwjetša posłowny přeložk přidał a to w różkatych spinkach [ ]. Zasadnje wuwostajeny bu přeložk w V. džělu a to w tych paragrafach, kotrež budžeja drje so bóle wot Serbow wužiwać. Tež k X. džělej njeje so powšitkownje přeložk přidał, runje kaž tež nic k tym džělam, w kotrychž hižo wotrjězkowe napismo wobsah sčěhowacych titulow poskića.

Porjad w jenotliwych stawach, paragrafach a mjeńšich wotdžělach je, jeli njeje ničo druhe naspomnjene, chronologiski a to po léce wuńdženja

knihi abo časopisneho nastawka. W ryze stawizniskich wotrězkach je so rjadowało po podeńdženjach chronologisce a mjeze tutymi zaso po lěće wuńdženja knihi abo nastawka.

Zasadnje njejsu so do bibliografije přiwzałe serbske rukopisy, kotrež so hišće tam a sem namakaju. Wyše toho njejsu so zapisałe mnohe póstne a wotpuskne listy sakskich biskopow, wikarow a tachantow a skónčnje mnohe přiležnostne spisy, kotrež so pola K. A. Jenča w jeho literarnych přehladach namakaju.

Štož pisanje serbskich spisowačelskich mjenow nastupa, so wone tak přijachu, kajkež so w knize pokazuja. W spisowačelskim registrje pak bu wot němski pisaneho mjena jedneho Serba na serbske mjeno pokazane. Tosame wašnje so tež při wosobinskim registrje nałožowaše. W městnostnym registrje bu džensniša hamtska forma trjebana, wot serbskeje formy bu po potrebnosci na němsku pokazane. Wěcowny register je jenož w němskej rěči. Přidawkowe přispomnjenja su w rěči titula.

Při skónčenju nětko hotoweho 2. wudaća swojeje bibliografije mam jenož jednu žadosć, zo by tuta příručna kniha bórze w rukach tych była, kotřiž k swojim wědomostnym džělam nuznu literaturu pytaju.

Sakskej Akademiji Wědomosćow w Lipsku, kotraž je so přecelnje poskićiła tute džěło do swojich wozjewjenjow přiwzac, słuša mój najhorcyši džak.

W Budyšinje, w decembru 1950.

Dr. Jakub Wjacławsk.

VORWORT ZUR 2. AUFLAGE

Seit mehreren Jahren ist meine im Jahre 1929 herausgegebene Wendische (Sorbische) Bibliographie vergriffen. Ich habe mich deshalb auf dringenden Wunsch des Sorbischen Volksbildungsamtes in Bautzen entschlossen, eine 2., stark erweiterte Auflage zu bearbeiten.

Ich halte es für angebracht, das im Vorwort zur 1. Auflage Gesagte zum großen Teil zu wiederholen, weil es bei der Benutzung der 2. Auflage wichtig ist, daß die Richtlinien, die ich in der Ausgabe von 1929 gab, auch in der neuen Auflage beachtet werden.

Versuche zu wendisch-sorbischen Bibliographien reichen bis ins 18. Jahrhundert zurück. Als ersten sorbischen Bibliographen muß man den Bockauer deutschen Pastor Georg Körner bezeichnen, der in seiner Schrift „Philologisch-kritische Abhandlung von der Wendischen Sprache und ihrem Nutzen in den Wissenschaften“ vom Jahre 1766 eine sorbische Bibliographie bot und darin 63 Bücher in sorbischer Sprache zählte. Eine zweite Literaturzusammenstellung finden wir in der Schrift „Kurzer Entwurf einer Oberlausitz-wendischen Kirchenhistorie“, abgefaßt von einigen oberlaus.-wendischen evangelischen Predigern, Budissin 1767. Im Jahre 1844 gab Christian Adolf Peschek im Neuen Lausitzer Magazin

Bd. XXII, Seite 283—294, unter dem Titel „Literatur über die Oberlaus. Wenden“ eine Zusammenstellung der bis dahin erschienenen sorbischen Literatur. Vier Jahre danach hatte dann der Pastor Krüger in Purschwitz wohl die vollkommenste sorbische Bibliographie geliefert, und zwar unter den Titeln: a) „Vollständiges und getreues Titelverzeichnis aller in der wendischen Sprache des Budissiner evangel. Dialectes abgefaßter Schriften von 1597—1848“ und b) „Materialien zu einem vollständigen, chronologisch geordneten Verzeichnisse der oberlausitz-wendischen Literatur Budissinisch-evangelischen Dialectes Vol. 1, ...“ Unter Zugrundelegung dieser beiden niemals im Druck erschienenen Arbeiten Krügers begann im Jahre 1855 der Pohlaer Pastor K. A. Jentzsch in den Schriften der Mačica Serbska einen Überblick über das sorbische Schrifttum katholischer und evangelischer Sorben vom Jahre 1848 folgende zu veröffentlichen. Diese Überblicke führte er dann ununterbrochen bis zum Jahre 1880. Als Nachtrag brachte er in den Jahren 1862 und 1887 das ältere sorbische Schrifttum vor dem Jahre 1848. Eine Zusammenstellung des Schrifttums der katholischen Sorben begann im Jahre 1867, ebenfalls in den Schriften der Mačica, Andreas Deutschmann herauszugeben und beendete seine bibliographische Tätigkeit im Jahre 1889. Seit dieser Zeit ruhte jegliche größere Arbeit auf dem bibliographischen Felde sorbischen Schrifttums.

Ich bin mir vollkommen bewußt, daß meine Sorbische Bibliographie auch in der 2. Auflage eine absolute Vollständigkeit nicht erreicht hat — das ist aber das Schicksal jeder Bibliographie. Jedenfalls habe ich versucht, alles irgendwie zugängliche Material aufzunehmen. Die Bezeichnung [Dč...] hinter einer Anzahl Titel bedeutet, daß ich das Werk persönlich nicht mehr aufgefunden habe, und daß ich es deshalb nach der schon oben erwähnten Bibliographie von Andreas Deutschmann zitiere.

Für diejenigen, die in meiner 1. Auflage das und jenes Werk nicht fanden, was nach ihrer Meinung hätte darin stehen müssen, sei nochmals kurz dargelegt, welche Grundsätze für die damalige Bearbeitung maßgebend waren und auch für die heutige bleiben.

In die Bibliographie wurden aufgenommen:

1. Alle in sorbischer Sprache erschienenen Druckwerke, soweit sie bekannt oder bibliographisch nachweisbar waren.
2. Alle Zeitschriften- und Zeitungsartikel in sorbischer Sprache mit eigenem Titel.
3. Alle anderssprachigen, das sorbische Volk behandelnden Bücher und Zeitschriftenartikel.

Nicht aufgenommen wurden jedoch Werke, in denen zwar Abhandlungen über die Sorben im laufenden Text enthalten, aber ohne eigenen Titel erschienen sind.

Da die Geschichte des sorbischen Volkes sehr oft nur im Zusammenhang mit der sächsischen bzw. preußisch-brandenburgischen Geschichte

zu verstehen sein dürfte, wird es immer vorteilhaft sein, bei historisch-geographischen und volkskundlichen Studien die entsprechenden Kapitel und Paragraphen der „Bibliographie der sächsischen Geschichte“ von Bemann-Jatzwauk und (sobald es sich um die Niederlausitz handelt) die „Bibliographie zur Geschichte der Niederlausitz“ von Rudolf Lehmann heranzuziehen.

Was die ausländische, insbesondere slawische Literatur über die Sorben anbelangt, so hatte ich schon bei der Bearbeitung der 1. Auflage gehofft, daß es mir im Laufe der Jahre möglich sein würde, in Prag, Posen, Warschau und Belgrad bibliographische Studien zu treiben. Die Hitlerzeit, der darauf folgende Krieg und die jetzigen Schwierigkeiten beim Grenzübertritt haben meine gesamten Pläne vernichtet. Ich muß mich auch bei der neuen Auflage mit unvollkommenen Mitteilungen befreundeter Kreise im Auslande begnügen. Sollte ein günstiges Geschick mich doch noch einmal in die genannten slawischen Länder führen, wo ich das Fehlende nachholen kann, dann soll diese Literatur in einem Nachtrag erscheinen.

Die Systematik des Werkes ist auch in der 2. Auflage im großen und ganzen dieselbe geblieben wie in der ersten. Gänzlich umgestaltet nach neueren bibliographischen Gesichtspunkten wurde der Teil der Volkskunde. Hinzugekommen ist der unseren gesellschaftlichen Erfordernissen entsprechende neue Teil IV: „Volkstumsfrage und Kulturpolitik“.

Um die Bibliographie auch für diejenigen brauchbarer zu gestalten, die der sorbischen Sprache nicht mächtig sind, habe ich für die meisten Titel eine kurze, meist wörtliche Übersetzung in eckigen Klammern [ ] hinzugefügt. Grundsätzlich ausgelassen wurde eine Übersetzung im Teil V, und zwar in jenen Paragraphen, die wohl meist nur von Sorben benutzt werden dürften. Auch dem Teil X ist im allgemeinen die Übersetzung nicht beigegeben worden, ebenso nicht jenen Teilen, in denen bereits die Abschnittsüberschrift den Inhalt der folgenden Titel kennzeichnet.

Die Ordnung in den einzelnen Kapiteln, Paragraphen und kleineren Unterabteilungen ist, wenn nichts anderes vermerkt, eine chronologische, und zwar nach dem Erscheinungsjahr des Buches oder Zeitschriftenartikels. Bei rein geschichtlichen Abteilungen ist chronologisch nach den Geschehnissen und innerhalb dieser wiederum nach dem Erscheinungsjahre geordnet worden.

Grundsätzlich nicht aufgenommen worden sind die sorbischen Handschriften, die sich noch hier und dort befinden mögen. Außerdem blieben unberücksichtigt die zahlreichen Fasten- und Ablaßbriefe der sächsischen Bischöfe, Vikare und Dekane und endlich die zahllosen Gelegenheitschriften, die man in den Literaturübersichten von K. A. Jentzsch finden kann.

Was die Form der sorbischen Verfassernamen anbelangt, so wurden sie so übernommen, wie sie in der betreffenden Schrift bzw. in dem

Artikel zu finden sind. Beim Verfasserregister wurde jedoch von der amtlichen deutschen Form eines Sorben auf den sorbischen Namen verwiesen. Dasselbe Verfahren wurde auch im Personenregister angewendet. Im Ortsregister wurde die heute amtliche Form gebraucht, von der sorbischen Form, falls nötig, verwiesen. Das Sachregister ist nur in deutscher Sprache abgefaßt. Die Beigabenvermerke sind in der Sprache des Titels angegeben. Um das Lesen der Korrekturen hat sich Fräulein Edith Woschick von der Allg. Öffentl. Bibliothek Bautzen sehr verdient gemacht. Dafür gebührt ihr besonderer Dank.

Beim Abschluß meiner nun fertig vorliegenden 2. Auflage der Sorbischen Bibliographie habe ich nur den einen Wunsch: Möge dieses Handbuch der neuen Bibliographie bald in den Händen derer sein, die zu ihren wissenschaftlichen Arbeiten die nötige Literatur suchen.

Der Sächsischen Akademie der Wissenschaften in Leipzig, die sich liebenswürdigerweise bereit gefunden hat, dieses Werk in ihre Veröffentlichungen aufzunehmen, gebührt mein tiefempfundener Dank.

Bautzen, Dezember 1950.

Dr. Jacob Jatzwauk

Anm.: Nach dem am 3. September 1951 erfolgten plötzlichen Tode des Herrn Bibliotheksdirektor Dr. Jatzwauk hat Dr. Martin Reuther vom Sächs. Landesarchiv Bautzen die Schlußarbeiten bis zur Ausgabe des Werkes übernommen.

Sächs. Akademie der Wissenschaften.

Najwažniše přikrótšenki w serbskich titulach

b. m. a l.	= bjez města a lěta	sćc.	= sćcchowace (strony)
fol.	= folio	sep. wotć.	= separatny wotćišć
fr.	= fraktura	str.	= strona
hl.	= hlej	tohos.	= tohosameho
łop.	= łopjeno	tos.	= tosame
n. sć.	= nowa sćcha	t. t.	= tež tam
přil.	= přiloha	wobr.	= wobraz
rjad.	= rjadowc	zeš.	= zešiwk
sć.	= sćcchowaca (strona)		

Die wichtigsten Abkürzungen in deutscher Sprache

Abb.	= Abbildungen	fol.	= Folio (Format)
Beil.	= Beilage	fr.	= Fraktur
Bl.	= Blatt	H.	= Heft
Bll.	= Blätter	N. F.	= Neue Folge
Dass.	= Dasselbe	o. O. u. J.	= ohnè Ort und Jahr
Dess.	= Desselben	s.	= siehe
ebda.	= ebenda	S.	= Seite
f.	= folgende (Seite)	S. A.	= Sonder-Abdruck
ff.	= folgende (Seiten)	Sp.	= Spalte

Často abo krótko citowane časopisy

Häufig oder gekürzt zitierte Zeitschriften

Analecta Saxonica = *Analecta Saxonica*, darinnen allerhand zur sächsischen Historie behörige Urkunden, Privilegia, Geschlechts-Untersuchungen, ungedruckte Chronicken, Statuten und Lebensbeschreibungen sächsischer Gelehrten mitgetheilet werden. Pars 1. 2. Dresden 1765—1766.

Bergblumen = *Bergblumen*. Illustr. Blätter d. Sektion Strehlen d. Gebirgsver. f. d. Sächs. Schweiz Iff. 1886 ff.

Bunte Bilder = *Bunte Bilder aus dem Sachsenlande*. Für Jugend und Volk. Hrsg. v. Sächs. Pestalozzi-Verein, m. Abb. Bd. 1—4. Leipzig 1892 ff.

Curiositäten-Cabinet = *Sächsisches Curiositäten-Cabinet* 1749 ff. — *Curiosa Saxonica*.

Č. M. S. = *Časopis towarštwu Mačicy Serbskeje*. Lětn. 1 sćć. 1848 sćć.

Das Land = *Das Land*. Zeitschr. f. soz. u. volkstüml. Angelegenheiten d. Landbevölkerung. Berlin. 1891 ff.

Der Bär = *Der Bär*. Berlinische Blätter für vaterländische Geschichte und Altertumskunde. Bd. 3 ff. 1877 ff.

Die Mark = *Die Mark*. Illustr. Heimatschrift f. Touristik und Heimatkunde d. Mark Brandenburg. Berlin. 1903 ff.

Die weite Welt = *Die weite Welt*. Vom Fels zum Meer. Wochenausgabe. Berlin.

Dresdn. gel. Anzgn. = *Dresdner gelehrte Anzeigen*.

Dresdn. Anzgr. = *Dresdner Anzeiger*.

Fieliz. Wochenblatt = *Wochenblatt für die Lausitz und den Cottbuser Kreis* 1811 ff., hrsg. von Fieliz.

Gebirgsfreund = *Gebirgsfreund*. Illustr. Zeitschr. f. Topographie, Geschichte und Touristik des Riesen-Isergebirges, des Jeschken- und Lausitzer Gebirges, Nordböhmens und des Spreewaldes. Zittau. Bd. 1 ff. 1888 ff.

Globus = *Globus*. Illustr. Zeitschr. f. Länder- und Völkerkunde. Bd. 1 ff. 1862 ff.

Histor. Ztschr. = *Historische Zeitschrift*. Hrsg. v. H. Sybel u. Max Lehmann. Bd. 1 ff. München u. (Leipzig). 1859 ff.

Hoffmann, Scriptores = *Hoffmannus, Christ. Godofred. Scriptores rerum Lusaticarum antiqui et recentiores*. Tom. 1—4. (1719 ff.) Lipsiae et Budissae.

Kinderlaube = *Kinderlaube*. Illustr. Monatshefte für die deutsche Jugend. Dresden. 1864 ff.

Krajan = *Krajan*. Katolska protyka za Hornju Łužicu na lěto 1868 sćć. W Budyšinje.

Kreysig. Beyträge = *Beyträge zur Historie der chur- und fürstlichen sächsischen Lande*, hrsg. v. G. Chr. Kreysig. Altenburg 1754 ff.

- Lausitz. Monatsschr.** = Lausitzische Monatsschrift. 1793—1799.
- Łužica** = Łužica. Měsačnik za zabawu a powučenje na lěto 1882 sćc. Lětn. 1 sćc. W Budyšinje.
- Łužičan** = Łužičan. Časopis za zabawu a powučenje. Zeš. 1 sćc. 1860 sćc. W Budyšinje.
- Märkische Blätter** = Märkische Blätter. Beil. z. Frankfurt. Oderzeitung. Frankfurt.
- Märkische Forschungen. N. F.** = Forschungen zur Brandenburgischen u. Preußischen Geschichte. 1888 ff.
- Mannus** = Mannus. Zeitschrift für Vorgeschichte. Bd. 1 ff. 1909 ff.
- Musäum** = Weisse, Christian Ernst. Musäum für die sächsische Geschichte, Literatur und Staatskunde. Bd. 1—3. Leipzig. 1794—1796.
- N. Archiv** = N. Archiv für Sächsische Geschichte, hrsg. v. Ermisch. Bd. 1 ff. Dresden 1880 ff.
- Niederl. Mitt.** = Niederlausitzer Mitteilungen. Bd. 1 ff. 1885 ff.
- N. Laus. Mag.** = N. Lausitzisches Magazin. Jahrg. 1 ff. 1822 ff.
- Oberlaus. Heimatztg.** = Oberlausitzer Heimatzeitung. Blätter für Geschichte, Heimatkunde, Kunst, Literatur. Jg. 1 ff. Reichenau 1919 ff.
- Oberlaus. Jahreshefte** = Jahreshefte d. Gesellsch. f. Anthropologie u. Urgeschichte d. Oberlausitz. Bd. 1 ff.
- Posoľ** = Katolski Posoľ. Cyrkwinski časopis. Lětn. 1 sćc. 1863 sćc. W Budyšinje.
- Prähist. Zeitschr.** = Prähistorische Zeitschrift. Bd. 1 ff. 1909 ff.
- Předženak** = Předženak. Lětn. 1 sćc. Protyka sa Serbow na lěto 1855 sćc. W Budyšinje.
- Roland. Berlin** = Roland. Monatsschr. d. Roland, Verein z. Förd. d. Stamm-, Wappen- u. Siegelkunde. Berlin. Iff. 1902/03 ff.
- Sachsenpost** = Sachsenpost. Wochenschrift für Sachsen in der Fremde. Jg. 1 ff. 1906 ff. Dresden.
- Saxonia** = Moschkau, Alfred. Saxonia. Zeitschrift für Geschichts-, Alterthums- und Landeskunde des Königreichs Sachsen. Jg. 1 ff. Freiberg 1876 ff.
- Serbske Nowiny** = Serbske Nowiny. Budyšinje 1854 sćc.

WOBSAH

	Strona
Předslowo	V—X
Najwažniše přiokrótšenja	X
Často abo krótko mjenowane časopisy	XI—XII

Džěl I

Powšitkowne

(Bibliografija, biblioteki, muzeje, archiwy)	1—4
--	-----

Džěl II

Geografija a domowěda

Staw 1. Powšitkowne wopisanja	4—9
§ 1. Serbski kraj	4—8
§ 2. Cuze kraje	8—9
Staw 2. Jenotliwe	9—11
§ 1. Hranicy	9—10
§ 2. Drohi a ležomnostne wobrazy	10—11
Staw 3. Přirodopis	11—16
§ 1. Geologija, klimatologija, meteorologija, astronomija, chemija a podobne	11
§ 2. Flora a fauna	12—16
A. Flora	12—14
1. Powšitkowne	12
2. Jenotliwe	12—14
B. Fauna	14—16
1. Powšitkowne	14—15
2. Jenotliwe	15—16
§ 3. Wody a hory	16
§ 4. Škit domizny	16
Staw 4. Pućowanja, wulěty, přewodniki, Serbja we wukraju, wukrajnicy pola Serbow	16—29
§ 1. Pućowanja, wulěty, přewodniki	16—28
A. Přez cyły serbski kraj a Hornju Łužicu	16—18
B. Přez Hornju Łužicu	18—19
C. Přez Delnju Łužicu a přez Blóta	19—21
D. Přez wostatnu Němsku	21—23

	Strona
E. Serbja přez słowjanske kraje	23—26
F. Serbja přez njesłowjanski wukraj	26—28
§ 2. Serbja we wukraju	28
§ 3. Wukrajnicy pola Serbow	28—29
Staw 5. Statistika	30—32
Staw 6. Přirodne podawki	32

Džěl III

Ludowěda

Staw 1. Powšitkowna ludowěda cyłego wobydłenskeho wobwoda serbskeho luda (Hornja a Delnja Łužica hromadže)	32—39
Staw 2. Ludowěda jenotliwych splahow a krajinow serbskeho rěčneho wobwoda	39—42
Staw 3. Jenotliwe k serbskej ludowědě	42—43
Staw 4. Nabožinska ludowěda, ludowa wěra, ludowe lékařjenje	43—45
§ 1. Přiwěra	43—44
§ 2. Kuzlařske prajidma	44
§ 3. Ludowe lékařjenje	44—45
Staw 5. Baje, basnički, legendy	45—52
§ 1. Zběrki	45—47
§ 2. Jenotliwe baje, bajki, legendy	47—52
Staw 6. Ludowa powaha, ludowe přikłady swojbnje žiwjenje	52—53
Staw 7. Wašnja a naložki	53—68
§ 1. Powšitkowne	53—55
§ 2. Jenotliwe	55—68
A. Wašnja a naložki w běhu lěta	55—63
1. Advent	55
2. Hody	55—56
3. Póstnicy	56—57
4. Jutry	57—59
5. Šwjatki	59
6. Hry a ludowe zawjeselenja	59—60

7. Kermuša	60
8. Pŕaza	60—61
9. Wšelake	61—63
B. Wašnja a naložki w bĕhu žiwjenja	63—68
1. Narod, kŕećenica, njedźelniča	63—64
2. Lubošć	64
3. Mandźelstwo, kwas	64—66
4. Smjerć	67
5. Wšelake	68
C. Wašnja a naložki wšĕd- neho dnja	68
Staw 8. Pŕisłowa, hódańčka, pra- jidma, wohidma a wudmaki	68—71
§ 1. Pŕisłowa	68—70
§ 2. Hódańčka, prajidma, wo- hidma a wudmaki	70—71
Staw 9. Ludowy spĕw, ludowa hudźba, ludowa reja	71—77
Staw 10. Ludowe wumjelstwo a ludowe pŕemysło	77—80
§ 1. Powšitkowne	77
§ 2. Jenotliwe	77—80
A. Wjesna cyrkew a wjesny kĕrchow	77
B. Twar chĕži a twórba dwora	77—78
C. Sudowjo, domjaca na- doba	78—79
D. Pomniki a kŕiže	79—80
E. Wumjelske rjemjeslo, wumjelske pŕemysło, wustajency	80
Staw 11. Drasta a deba	80—82
Staw 12. Ludowa cyroba (Jĕdže a pía)	83

Džěl IV

Narodnostne prašenje
a kulturna politika

Staw 1. Zjednoćeństwa	83—87
Staw 2. Kulturne stawizny a narodne žiwjenje — Serbske žony	87—101
Staw 3. Serbske prašenje pos- lednich lĕtďzesatkow	101—110
Staw 4. Počahi k druhim naro- dam a wosobinam	110—114
Staw 5. Serbska mlodosć	114

Džěl V

Rĕč a literatura

Staw 1. Rĕč	115—145
§ 1. Powšitkowne, metodolo- gija, hódnosć a wužitk rĕče	115—118
§ 2. Stawizny, pomniki rĕče	118—122
§ 3. Gramatiki a rozmołniki	122—124
§ 4. Zynkosłow	125—127
A. Wuwiće zynkow	125—126
B. Prawopis	126—127
§ 5. Twórbosłow	127—140
A. Deklinacije	127—128
B. Konjugacije	128
C. Słowoslĕd	129—139
1. Powšitkowne	129—131
2. Wjesne a ležow- nostne mjena	131—137
3. Wosobinske a swój- bne mjena	137—139
D. Słowotwor	139—140
§ 6. Składba	140—141
§ 7. Leksikografija	141—144
§ 8. Dialektologija	144—145
§ 9. Wšelake	145
Staw 2. Literatura	145—215
§ 1. Bibliografiske spisy, kni- wnistwo a pismownistwo	145—147
§ 2. Časopisy a protyki	147—152
§ 3. Hromadźene spisy wšela- keho wobsaha	153
§ 4. Literarne stawizny	153—158
§ 5. Basniske zbĕrki a basnje jenotliwych basnikow	158—167
A. Originalne basnje	158—166
B. Pŕeložki z cuzych rĕčow	166—167
§ 6. Romany, nowelki, powĕ- dančka a druhe zabawne spisy	167—202
A. Originalne spisy	167—189
B. Pŕeložki z cuzych rĕ- čow	190—202
§ 7. Serbja w němskich ro- manach, nowelkach a epach	202—204
§ 8. Dźiwadłownistwo	204—214
A. Powšitkowne a stawiz- ny	204—205
B. Zbĕrki hrow a jenotliwe hry	205—214
1. Originalne hry	205—211
2. Pŕeložki abo wobdźĕlanja z cuzych rĕčow	211—214

Strona

§ 9. Spisy za młodžinu . . .	214—215
§ 10. Listy a hromadžene listy	215

Džěl VI

Duchowne žiwjenje

Staw 1. Tworjace wuměłstwo	215—216
Staw 2. Hudžba	216—224
§ 1. Teoretiska hudžba . . .	216—221
§ 2. Praktiska hudžba . . .	221—224

Džěl VII

Stawizny a wučba wo starožitnosćach

Staw 1. Žórła a slědy	225—228
Staw 2. Wopisanje cyłkowych stawiznow a wjetšich wotrězkow	229—233
Staw 3. Předstawizny a najstarši čas	233—236
Staw 4. Bohoslužba a bohoslužbne městna	236—237
Staw 5. Wurywanki	237—247
§ 1. Powostanki, namakanki, pohrjeby, rowy	237—241
§ 2. Nasypy, hrody, wobhrodženstwa	242—246
§ 3. Popjelnicy	246—247
Staw 6. Stawizny sydlišćow (Předstawizniske, zažostawizniske a serbske sydlišća)	247—252
Staw 7. Němske zasydlenja	252—255
Staw 8. Jenotliwe k stawiznam	255—263
§ 1. Serbske stawizny	255—261
§ 2. Njeserbske stawizny	261—263
Staw 9. Městnostne stawizny	264—277

Džěl VIII

Wustawa, prawo, politika a zarjadnistwo

Staw 1. Stawizny wustawy a politika	277
Staw 2. Burja a roboćenjo	278
Staw 3. Wólby a sejm	278—279
Staw 4. Prawo, prawne stawizny, zakony	279—280
Staw 5. Prawo mješćanow	280
Staw 6. Chłostanstwo a sudnistwo	280—281
Staw 7. Měšćanske a wokrjesne zarjadnistwo	281

Strona

Staw 8. Socialne prašenje, chudźinstwo	281—282
Staw 9. Strowotnistwo	282—283
Staw 10. Pjenježnistwo	283
Staw 11. Sokolstwo	283—285
Staw 12. Pychařstwo a pócćiwosć	285

Džěl IX

Hospodarske wobstějnosće

Staw 1. Powšitkowne (Čeledź, dželaćer, mzda, dobre a hubjene časy)	285—286
Staw 2. Rólnistwo	286—288
Staw 3. Sadarstwo a zahrodnistwo	288—289
Staw 4. Póółarstwo, lěsarstwo a rybarstwo	289—290
Staw 5. Hórnistwo a skaly	290
Staw 6. Překupstwo, přemysło a rjemjesło	290—291
Staw 7. Měry a wahi	291
Staw 8. Wobchod	292
Staw 9. Płaćidla a pjenježnistwo, zawěsćinstwo	292—293

Džěl X

Mytologija, pohanstwo, powšitkowne nabožnistwo, křesćanske nabožnistwo

Staw 1. Mytologija, pohanstwo, powšitkowne nabožnistwo	293—297
Staw 2. Křesćanske nabožnistwo	297—376
§ 1. Powšitkowne	297
§ 2. Cyrkwinske stawizny	297—315
A. Powšitkowne cirkwinske stawizny	297—301
B. Evangelske a katolske cirkwinske stawizny džělene	301—315
1. Evangelske cirkwinske a misijonske stawizny	301—306
a) Powšitkowne	301—303
b) Jenotliwe	303—305
1. Evangelske wosadne stawizny	303—305
2. Evangelske towarstwa atd.	306

2. Katolske cyrkwinske stawizny	307—315
a) Powšitkowne	307—308
b) Jenotliwe	308—315
1. Katolske wosadne stawizny	308—313
2. Putnikowanske městna, procesijony	313—315
3. Wotpuski, towarstwa, bratrowstwa	315
4. Misijony	315
§ 3. Evangelska bohowěda	316—362
A. Biblije, epistle a ewangelija, psalmy, perikopy a podobne	316—321
B. Bibliske stawizny a literatura podobneho wobsaha	321—323
C. Katechizmy	323—328
D. Agendy a liturgija	328—329
E. Pačérjace knihi, choralne a spěwarske knihi	329—341
1. Pačérjace knihi	329—333
2. Choralne a spěwarske knihi	333—341
F. Prědowanja	341—349
G. Křesćansko-evangelske powučenje a natwarjenje	349—362
§ 4. Katolska teologija	362—376
A. Biblije, ewangelije, epistle, psalmy, perikopy a podobne	362—363
B. Bibliske stawizny a podobne	363—364
C. Katechizmy	364—365
D. Pačérjace a cyrkwinske spěwarske knihi	365—371
E. Prědowanja a pastyrskie listy	371
F. Křesćansko-katolske powučenje a natwarjenje	371—376
G. Žiwjenje swajtych	376

Džěl XI

Wučbnistwo

Staw 1. Ludowa šula a džěćace zahrodki	377—384
§ 1. Powšitkowne	377—378
§ 2. Jenotliwe	378—379
§ 3. Sulske a natwarjace knihi	379—384
A. Nabožniske	379—380
B. Spěwarske a choralne knihi	381—382
C. Fible a čitanki	382—384
D. Němska rěčna wučba	384
Staw 2. Wučerstwo	384
Staw 3. Srjedźne šule, wysokie šule, studentske towarstwa, podpěrace towarstwa	385—391
§ 1. Powšitkowne wo wysokich a srjedźnych šulach a wo studijach	385—387
§ 2. Jenotliwe	387—391
A. Schadžowanka	387—388
B. Jenotliwe instituty a studentske towarstwa	388—391
C. Studentow podpěrace towarstwa a swobodne městna	391

Džěl XII

Biografije

Staw 1. Zhromadźene biografije	392
Staw 2. Biografije jenotliwych wosobow	393—448
Staw 3. Serbske spisy a nastawki wo Nje-Serbach	448—456

Džěl XIII

Wšelake	457
Register	458
1. Spisowačelski register	458
2. Wosobinski register	477
3. Městnostny register	483
4. Wěcowny register	488

INHALTSVERZEICHNIS

Vorwort	V—X
Die wichtigsten Abkürzungen	X
Häufig oder gekürzt zitierte Zeitschriften	XI—XII

Teil I

Allgemeines

(Bibliographien, Bibliotheken, Museen, Archive)	1—4
---	-----

Teil II

Geographie und Heimatkunde

Kap. 1. Allgem. Darstellungen	4—9
§ 1. Sorbisches Land	4—8
§ 2. Fremde Länder	8—9
Kap. 2. Einzelnes	9—11
§ 1. Grenzen	9—10
§ 2. Straßen- und Flurbilder	10—11
Kap. 3. Naturwissenschaften	11—16
§ 1. Geologie, Klimatologie, Meteorologie, Astronomie, Chemie u. a.	11
§ 2. Flora und Fauna	12—16
A. Flora	12—14
1. Allgemeines	12
2. Einzelnes	12—14
B. Fauna	14—16
1. Allgemeines	14—15
2. Einzelnes	15—16
§ 3. Gewässer und Gebirge	16
§ 4. Heimatschutz	16
Kap. 4. Reisen, Wanderungen, Führer, Sorben im Ausland, Ausländer bei den Sorben	16—29
§ 1. Reisen, Wanderungen, Führer	16—28
A. Durch das gesamte Sorbenland und die Oberlausitz	16—18
B. Durch die Oberlausitz	18—19
C. Durch die Niederlausitz und den Spreewald	19—21
D. Durch das übrige Deutschland	21—23

E. Sorben durch slavische Länder	23—26
F. Sorben durch nicht-slawisches Ausland	26—28
§ 2. Sorben im Ausland	28
§ 3. Ausländer bei den Sorben	28—29
Kap. 5. Statistik	30—32
Kap. 6. Elementarereignisse	32

Teil III

Volkskunde

Kap. 1. Allgemeine Volkskunde des gesamten Wohngebietes des sorbischen Volkes (Ober- und Niederlausitz)	32—39
Kap. 2. Volkskunde einzelner Stämme und Landschaften des sorbischen Sprachgebietes	39—42
Kap. 3. Einzelnes zur sorbischen Volkskunde	42—43
Kap. 4. Religiöse Volkskunde, Volksglauben, Volksmedizin	43—45
§ 1. Aberglaube	43—44
§ 2. Zaubersprüche	44
§ 3. Volksmedizin	44—45
Kap. 5. Sagen, Märchen, Legenden	45—52
§ 1. Sammlungen	45—47
§ 2. Einzelne Sagen, Märchen, Legenden	47—52
Kap. 6. Volkscharakter, Volkstypen, Familienleben	52—53
Kap. 7. Sitten und Gebräuche	53—68
§ 1. Allgemeines	53—55
§ 2. Einzelnes	55—68
A. Sitte und Brauch im Jahreslauf	55—63
1. Advent	55
2. Weihnachten	55—56
3. Fastnachten	56—57
4. Ostern	57—59
5. Pfingsten	59
6. Spiele und Volksbelustigungen	59—60
7. Kirmes	60

	Seite		Seite
8. Spinte	60—61	logie, Wert und Nutzen	
9. Verschiedenes	61—63	der Sprache	115—118
B. Sitte und Brauch im		§ 2. Geschichte, Sprach-	
Lebenslauf	63—68	denkmäler.	118—122
1. Geburt, Taufe,		§ 3. Grammatiken und Ge-	
Wöchnerin	63—64	sprachbücher	122—124
2. Liebe	64	§ 4. Lautlehre	125—127
3. Ehe, Hochzeit	64—66	A. Entwicklung der	
4. Tod	67	Laute	125—126
5. Verschiedenes	68	B. Rechtschreibung.	126—127
C. Sitte und Brauch des		§ 5. Formenlehre	127—140
Alltags	68	A. Deklination	127—128
Kap. 8. Sprichwörter, Rätsel,		B. Konjugation	128
Redensarten, Schelt-, Spott-		C. Wortforschung	129—139
und Schimpfwörter	68—71	1. Allgemeines.	129—131
§ 1. Sprichwörter	68—70	2. Orts- und Flur-	
§ 2. Rätsel, Redensarten,		namen	131—137
Schelt-, Spott- und		3. Personen- und	
Schimpfwörter	70—71	Familiennamen.	137—139
Kap. 9. Volkslied, Volksmusik,		D. Wortbildung	139—140
Volkstänze	71—77	§ 6. Satzlehre	140—141
Kap. 10. Volkskunst und Volks-		§ 7. Lexikographie	141—144
industrie	77—80	§ 8. Dialektologie	144—145
§ 1. Allgemeines	77	§ 9. Verschiedenes	145
§ 2. Einzelnes	77—80	Kap. 2. Literatur	145—215
A. Dorfkirche und Dorf-		§ 1. Bibliographisches und	
friedhof	77	Buch- und Schrift-	
B. Hausbau und Hofform	77—78	wesen	145—147
C. Gefäße, Geräte, Haus-		§ 2. Zeitschriften und Ka-	
rat.	78—79	lender	147—152
D. Denkmäler und Kreuze	79—80	§ 3. Sammelschriften ver-	
E. Kunsthandwerk,		schiedenen Inhalts.	153
Kunstgewerbe, Aus-		§ 4. Literaturgeschichte	153—158
stellungen	80	§ 5. Gedichtsammlungen u.	
Kap. 11. Tracht und Schmuck.	80—82	Gedichte einzelner	
Kap. 12. Volksnahrung (Speisen		Dichter	158—167
und Getränke).	83	A. Originalgedichte	158—166
		B. Übersetzungen aus	
Teil IV		fremden Sprachen	166—167
Volkstumfrage und Kulturpolitik		§ 6. Romane, Novellen, Er-	
Kap. 1. Vereine	83—87	zählungen und andere	
Kap. 2. Kulturgeschichte und na-		Unterhaltungsschriften	167—202
tionales Leben. — Sorbische		A. Originalschriften.	167—189
Frauen	87—101	B. Übersetzungen aus	
Kap. 3. Die sorbische Frage der		fremden Sprachen	190—202
letzten Jahrzehnte	101—110	§ 7. Sorben in deutschen	
Kap. 4. Beziehungen zu anderen		Romanen, Novellen u.	
Nationen und Persönlich-		Epen	202—204
keiten	110—114	§ 8. Theaterwesen	204—214
Kap. 5. Sorbische Jugend	114	A. Allgemeines und Ge-	
Teil V		schichte	204—205
Sprache und Literatur		B. Sammlungen von	
Kap. 1. Sprache	115—145	Theaterstücken und	
§ 1. Allgemeines, Methodo-		einzelne Theater-	
		stücke	205—214

Seite

1. Originalstücke . . .	205—211
2. Übersetzungen oder Bearbeitungen aus fremden Sprachen . . .	211—214
§ 9. Jugendschriften . . .	214—215
§ 10. Briefe und Brief- sammlungen	215

Teil VI

Geistiges Leben

Kap. 1. Bildende Kunst. . .	215—216
Kap. 2. Musik	216—224
§ 1. Theoretische Musik . .	216—221
§ 2. Praktische Musik . . .	221—224

Teil VII

Geschichte und Altertumskunde

Kap. 1. Quellen und Spuren. .	225—228
Kap. 2. Darstellungen der ge- samten Geschichte und größeren Abschnitte . . .	229—233
Kap. 3. Vorgeschichte und älteste Zeit	233—236
Kap. 4. Kult und Kultstätten .	236—237
Kap. 5. Ausgrabungen . . .	237—247
§ 1. Überreste, Funde, Be- gräbnisse, Gräber . . .	237—241
§ 2. Schanzen, Burgen, Wälle	242—246
§ 3. Urnen	246—247
Kap. 6. Siedlungsgeschichte (Vorgeschichtliche, früh- geschichtliche und sorbisch- wendische Siedlung) . . .	247—252
Kap. 7. Deutsche Besiedlung .	252—255
Kap. 8. Einzelnes zur Ge- schichte.	255—263
§ 1. Sorbisch-wendische Ge- schichte.	255—261
§ 2. Außersorbisch-wendische Geschichte	261—263
Kap. 9. Ortsgeschichte . . .	264—277

Teil VIII

Verfassung, Recht, Politik und Verwaltung

Kap. 1. Verfassungsgeschichte und Politik	277
Kap. 2. Bauern und Hörige . .	278
Kap. 3. Wahlen und Landtag .	278—279
Kap. 4. Recht, Rechtsgeschichte, Gesetze	279—280
Kap. 5. Minderheitenrecht . .	280

Seite

Kap. 6. Straf- und Gerichts- wesen	280—281
Kap. 7. Gemeinde- und Be- zirksverwaltung	281
Kap. 8. Soziale Frage, Armen- wesen	281—282
Kap. 9. Gesundheitswesen. . .	282—283
Kap. 10. Finanzwesen	283
Kap. 11. Sport	283—285
Kap. 12. Luxus u. Sittlichkeit .	285

Teil IX

Wirtschaftliche Verhältnisse

Kap. 1. Allgemeines (Gesinde, Arbeiter, Einkommen, gute und schlechte Zeiten) . . .	285—286
Kap. 2. Landwirtschaft . . .	286—288
Kap. 3. Obst- und Gartenbau .	288—289
Kap. 4. Bienenzucht, Forst- wirtschaft und Fischerei . .	289—290
Kap. 5. Bergwesen und Stein- brüche	290
Kap. 6. Handel, Gewerbe und Handwerk	291
Kap. 7. Maße und Gewichte. .	291
Kap. 8. Verkehr	292
Kap. 9. Zahlungsmittel und Bankwesen, Versicherungs- wesen	292—293

Teil X

Mythologie, Heidentum, allgemeine Religionswissenschaft, christliche Religionswissenschaft

Kap. 1. Mythologie, Heiden- tum und allgemeine Reli- gionswissenschaft	293—297
Kap. 2. Christliche Religions- wissenschaft	297—376
§ 1. Allgemeines	297
§ 2. Kirchengeschichte . . .	297—315
A. Allgemeine Kirchen- geschichte	297—301
B. Evangelische und katholische Kirchen- geschichte getrennt . . .	301—315
I. Evangelische Kir- chen- und Missions- geschichte	301—306
a) Allgemeines	301—303
b) Einzelnes	303—305

	Seite
1. Evangelische Parochialgeschichte	303—305
2. Evangelische Vereine usw.	306
2. Katholische Kirchengeschichte	307—315
a) Allgemeines	307—308
b) Einzelnes	308—315
1. Katholische Parochialgeschichte	308—313
2. Wallfahrtsorte, Wallfahrten, Prozessionen	313—315
3. Ablässe, Vereine, Bruderschaften	315
4. Missionen	315
§ 3. Evangelische Theologie	316—362
A. Bibeln, Episteln und Evangelien, Psalmen, Parikopen und ähnliches	316—321
B. Biblische Geschichten und Literatur ähnlichen Inhalts	321—323
C. Katechismen	323—328
D. Agenden und Liturgie	328—329
E. Gebetbücher, Choral- und Gesangbücher	329—341
1. Gebetbücher	329—333
2. Choral- und Gesangbücher	333—341
F. Predigten	341—349
G. Christlich-evangelische Belehrung und Erbauung	349—362
§ 4. Katholische Theologie	362—376
A. Bibeln, Evangelien, Episteln, Psalmen, Perikopen und ähnliches	362—363
B. Biblische Geschichten und ähnliches	363—364
C. Katechismen	364—365
D. Gebetbücher und kirchliche Gesangbücher	365—371
E. Predigten und Hirtenbriefe	371

F. Christlich-katholische Belehrung und Erbauung	371—376
G. Leben der Heiligen	376

Teil XI

Unterrichtswesen

Kap. 1. Volksschulen und Kindergärten	377—384
§ 1. Allgemeines	377—378
§ 2. Einzelnes	378—379
§ 3. Schul- und Erbauungsbücher	379—384
A. Religiöse	379—380
B. Gesangs- und Choralbücher	381—382
C. Fibeln und Lesebücher	382—384
D. Deutscher Sprachunterricht	384
Kap. 2. Lehrerschaft	384
Kap. 3. Mittelschulen, Hochschulen, Studentenvereine, Unterstützungsvereine	385—391
§ 1. Allgemeines über Hoch- und Mittelschulen und über das Studium	385—387
§ 2. Einzelnes	387—391
A. Skhadzowanka	387—388
B. Einzelne Institute und Studentenvereine	388—391
C. Studenten-, Unterstützungsvereine u. Freistellen	391

Teil XII

Biographien

Kap. 1. Sammelbiographien	392
Kap. 2. Einzelbiographien	393—448
Kap. 3. Sorbische Schriften und Aufsätze über Nichtsorbien	448—456

Teil XIII

Verschiedenes	457
Registry	458
1. Verfasserregister	458
2. Namenregister	477
3. Ortsregister	483
4. Sachregister	488

DŽEL I: POWŠITKOWNE

(Bibliografije, biblioteki, muzeje, archiwy)

TEIL I: ALLGEMEINES

(Bibliographien, Bibliotheken, Museen, Archive)

1. **Gulde, Christ. Karl.** Versuch eines Verzeichnisses der in der Niederlausitz-Wendischen Sprache zum Druck beförderten geistlichen Schriften, so viel deren bekannt worden: Laus. Magazin 1785. Stück 14. S. 211—213; 230—233.
2. **Jenč, K. A.** Přehlad serbskeho pismowstwa kathólskich a ewangelskich Serbow wot lěta 1848—1854 [Überblick ü. d. wend. Schrifttum kath. u. evang. Wenden vom ...]: Č. M. S. VIII (1855), 85—103; 1855—1857: t. t. XI (1858), 63—69; 1858—1860: t. t. XV (1862), 10—17; 1861—1865: t. t. XIX (1866), 370—388; 1866—1870: t. t. XXIII (1870), 35—49; 1871—1875: t. t. XXIX (1876), 90—99; 1876—1880: t. t. XXXIV (1881), 131—146.
3. **Jenč, K. A.** Přidawk k staršemu serbskemu pismowstwu prjedy lěta 1848 [Nachtrag zum älter. wend. Schrifttum vor d. J. 1848]: Č. M. S. XV (1862), 17—21. Tohorunja Druhi přidawk: t. t. XL (1887), 131—133.
4. **Dučman, Handr.** Přehlad pismowstwa katholskich Serbow [Überblick d. Schrifttums d. kath. Wenden]: Č. M. S. XX (1867), 543—586.
5. **Dučman, Handr.** Pismowstwo katholskich Serbow. Džěl 1—3 ... [D. Schrifttum d. kath. Wenden]: Č. M. S. XXVI (1873), 105—130; XXVII (1874), 18—44; XLII (1889), 3—36.
6. **Dučman, Handr.** Pismowstwo katholskich Serbow. [Schrifttum d. kath. Wenden] W Budyšinje, Smoleř a Pjech. 1869. 104 str. 8°. fr. Tohorunja. 2. zběrka. [2. Sammlung] Budyšin, J. E. Smoleř. 1874. 52 str. 8°. fr.
7. **Pjech, J. B.** Serbski knihopis na lěće 1867 a 1868 [Wend. Bibliographie a. d. J. ...]: Łužičan X (1869), 14—16; 28—31. Tohor. 1869: Łužičan XI (1870), 14—16; 28 scć.
8. **Jenč, K. A.** Spisowarjo hornjołužiskich ewangelskich Serbow wot 1597 hač 1800 [Schriftsteller oberl.-evang. Wenden von 1597—1800]: Č. M. S. XXVIII (1875), 3—42.
9. **Jenč, K. A.** Spisowarjo hornjołužiskich ewangelskich Serbow, kiž su w druhich ryčach před lětom 1800 wo Serbach pisali [Schriftsteller oberl.-evang. Wenden, die in fremd. Sprachen vor 1800 über d. Wenden schrieben]: Č. M. S. XXVIII (1875), 89—98.

10. Serbske **knihi** a pisma [za katolskich Serbow]. [Wendische Bücher u. Schriften]: Krajan 1875; 1876; 1877.
11. **Jenč, K. A.** Pismowstwo a spisowarjo delnjołužiskich Serbow. Wot (1548) 1574—1880 [Schrifttum u. Schriftsteller niederl. Wenden. Von (1548) 1574—1880]: Č. M. S. XXXIII (1880), 73—154.
12. **Parczewski, A. J.** Přinoški k serbskej bibliografiji z měšćanskeje knihownje we Wrótsławje [Beitr. z. wend. Bibliogr. in der Bibliothek zu Breslau]: Č. M. S. XXXV (1882), 73—77.
13. **Pjech, J.** Přinošk k serbskemu knihopisej [Beitrag zur wend. Bibliographie]: Č. M. S. XXXVI (1883), 62—64.
14. **Jordan, H.** Pismowstwo delnjołužiskich Serbow. Wot lěta 1881—1900. (Dodawk I.): Č. M. S. LV (1902), 13—20.
15. **[Schwela.]** Verzeichnis sämtlicher in niederwendischer Sprache käuflichen Schriften. Zusammengestellt u. hrsg. durch die „Maschiza Sserbska“ in Cottbus. Hoyerswerda, Lapstich. 1909. 8 S. 8°.
16. Naše serbske **knihi** [Unsere wend. Bücher]: Posoł LII (1914), 143; 151 sc.
17. **Kerner, Robert Joseph.** Slavic Europe. A selected bibliography in the western european languages. Comprising history, languages and literatures. [Harvard Bibliographies library series. Vol. 1.] (Darin wendische Bibliographie S. 189—198.) Cambridge, Harvard Univers. Press. 1918. XXIV, 402 S. 8°.
18. **Wjacslawk, Jakub.** Katalog serbskeho wotdžěla knihownje Mačicy Serbskeje: Č. M. S. LXXVI (1923), 55—199.
19. **Jatzwauk, Jacob.** Katalog serbsk. wotdžěla... Katalog der wendischen Abteilung der Bibliothek der Gesellschaft Mačica Serbska. Bearb. und geordn. W Budyšinje-Bautzen, Mačica Serbska. 1924. VIII, 154 S. 8°.
20. **Wjacslawk, Jakub.** Přehlad spisow a nastawkow za serbsku bibliografiju z lět 1925—26 [Übersicht der Schriften und Aufsätze f. d. wendisch. Bibliographie f. d. J. ...]: Č. M. S. LXXX (1927), 95—113.
- 20a. **Lehmann, Rudolf.** Bibliographie zur Geschichte der Niederlausitz (Brandenburgische Bibliographien Bd. 3 = Veröffentlichungen d. Hist. Kommission f. d. Prov. Brandenburg II). Berlin, Komm.-Verl. Gsellius. 1928. XII, 226 S. 8°.
21. **Jatzwauk, Jacob.** Wendische (Sorbische) Bibliographie (Veröffentlichungen d. Slav. Instituts a. d. Friedr.-Wilh.-Universität Berlin. 2). Leipzig, Kommission bei Markert und Petters. 1929. XIV, 353 S. 8°.
22. **Wičaz, Ota.** Jakob Jatzwauk. Wendische Bibliographie: Zeitschrift f. slav. Phil. 1930. 515—528.
23. **Wjacslawk, Jakub.** Alfabetiski přehlad spisow a nastawkow za serbsku bibliografiju z lět 1929—1931 [Alphab. Übersicht d. Schriften a. d. J. 1929—1931] [1. meje] a dodawki z přjedawšich lět: Č. M. S. LXXXIV (1931), 90—128. — Tos. 1931—1934: t. t. LXXXVII (1934), 114—140.

24. **Zmeškal, Vladimír.** Bibliografie československo-lužickosrbska s dodatkem slovanských prací o Lužici [Čechoslov.-sorbische Bibliographie]. (Česko-luž. knihovnička Čo. 20.) V Praze, Společnost přátel Lužice. 1935. 39 str. 8°.
25. **[Lodn]i.** Bibliografija Hornjeje Łužicy: Nowa doba 1950. Čo. 12.
26. **Jenč, K. A.** Faberowa serbska knihownja na radnej khěži w Budyšinje [Fabers wend. Bibliothek a. d. Rathaus zu Bautzen]: Č. M. S. XV (1862), 44 sc.
-
27. **Wjela, H. F.** Pjehowa knihownja při Michałskej cyrkwi w Budyšinje [Pechs Bibliothek bei d. Michaeliskirche zu Bautzen]: Č. M. S. XVIII (1865), 344—347.
28. **Regulativ** za wupošćowanje knihow z knihownje Mačicy Serbskeje [Regulat. f. d. Entleihung v. Büchern a. d. Biblioth. d. M. S.]: Č. M. S. XLI (1888), 52 sc.
29. **Zmeškal, Vladimír.** Hórnikowa lužická knihovna v Praze. S úvodem a soupisem knih. Se 2 obr. (Česko-luž. knihovnička. Čo. 17.) [Horniks laus. Bibliothek i. Prag]: V Praze, Spolek „Adolf Černý. 1931. XIV, 193 str. 8°.
30. **Wićaz, P[awo]l.** Ze stawiznow Budyskich knihownjow [Aus d. Geschichte d. Bautzener Bibliotheken]: Nowa doba 1950. Čo. 50.
-
31. **Albrecht, G.** Die Lausitzer Wenden im Museum für deutsche Volks-trachten und Erzeugnisse des Hausgewerbes in Berlin: Frankf. Oder-zeitg. 1899. Nr. 80. 2. Beil.
-
32. **Jenč, K. A.** Starožitnostne zběrki Mačicy Serbskeje [Altertumsk. Sammlungen d. M. S.]: Č. M. S. XXIV (1871), 58—64.
33. **Serbski narodny museum** [Wend. National-Museum]: Łužica I (1882), 61.
34. **Wopomnjeńka** na serbsku narodopisnu wustajeńcu w Drježdźanach 1896. Wendisches Volksmuseum. b. m. b. l. [1896].
35. **Serbski museum** w Budyšinje [Wend. Museum in Bautzen]: Posoł XXXVIII (1900), 123—125.
36. Ein wendisches **Museum** (zu Lübbenau): Cottbuser Anzeiger 1900. Nr. 171. Beibl.
37. **Wićaz, Ota.** Germaniski muzej w Norimje (Serbstwo w muzejach I) [German. Museum in Nürnberg]: Łužica XLI (1926/27), 16 sc.
38. **Wićaz, Ota.** Muzej w Lubnjowje (Serbstwo w muzejach II) [Museum in Lübbenau]: Łužica XLI (1926/27), 48 sc.
39. **Nowak-Neander, Jakub.** Cyrkwinski muzej w Radworju, z wobr. (Serbstwo w muzejach III) [Kirchenmuseum in Radibor]: Łužica XLI (1926/27), 90—94.
40. **Helas, Bjedrich.** Krajny muzej za sakske ludowe wuměłstwo w

- Drježdźanach (Serbstwo w muzejach IV) [Landesmuseum f. d. sächs. Volkskunst in Dresden: Łužica XLII (1927), 15—16.
41. **Wirth, Pawoł.** Serbske wěcy w Braniborskim muzeju w Barlinje [Sorbische Dinge im Brandenburg-Museum in Berlin] (Serbstwo w muzejach): Łužica XLV (1930), 36 sć.
42. **Šwela [Bohumil].** Cyrkwine knihi: Serbske Nowiny 1936. Čo. 273.

DŽEL II: GEOGRAFIJA A DOMOWĚDA

Staw 1. Powšitkowne wopisanje

§ 1. Serbski kraj.

TEIL II: GEOGRAPHIE UND HEIMATKUNDE

Kap. 1. Allgemeine Darstellungen

§ 1. Sorbisches Land

43. **H., M.** Starožitnostne karty [Altertumskundl. Karten]: Łužica XX (1900), 25—26.
44. **Hantšo-Slepjanski, Hajno.** Přehladna kharta Serbskeje Narodnosće a nadrobna wobkhodniska kharta Hornjeje a Delnjeje Łužicy. Z alfabetiskim němsko-serbskim zapiskom wšěch městnow we Łužicy. Übersichtskarte des Wendischen Sprachgebiets und Spezial-Verkehrskarte der Ober- und Nieder-Lausitz... Bautzen, (Donnerhak). 1919. 32 str. a karta. 8°.
45. Wendisch-Deutsches **Namensverzeichnis** der wendischen Ortschaften in der Oberlausitz: Oberlausitzer Kalender 1800. S. 221—225.
46. **Muka, Ernst.** Alfabetiski němsko-serbski zapisk [lužiskich wsow a městnow] [Alphab. deutsch-wend. Verzeichn. [laus. Orte]]. (W Budyšinje, E. M. Monse. b. l. [1886].) 17 str. 8°.
47. **Muka, Ernst.** Serbski zemjepisny słowničk [Wend. geogr. Lexikon]: Č. M. S. XLVII (1894), 131—150; XLVIII (1895), 33—51.
48. **Richter, Paul Emil.** Deutsch-wendisches und wendisch-deutsches Ortsverzeichnis der Kgl. Sächs. Oberlausitz. Amtshauptmannschaften Bautzen, Kamenz, Löbau, Zittau, enthaltend 677 Ortsnamen, davon 466 wendisch und deutsch. Bautzen, W. Stark. 1917. 24 S. 8°.
49. **Muka, Ernst.** Serbski zemjepisny słowničk. T. j. dospołny alfabetiski zapisk serbskich městnych a druhich zemjepisnych mjenow... Z přidawkom nadrobneje etnografisk. kharty Serbskich Hornich a Delnich Łužicow. 2. wo wjele rozm. wud. [Wend. geogr. Wörterbuch.] Budyšin, spisowacel. 1895. 40 str. 8°. — Tohor. 5. wud. W Budyšinje, M. S. 1927. XI, 142 str. 8°.
50. Zemjepisny słowničk [Geogr. Wörterbuch]: Nowa doba 1948. Čo. 7 sć.

51. **S[chöttgen, Christian]**. Geographie derer Sorben-Wenden: Schöttgen und Kreysig. Nachlese I (1730), 361—446.
52. **S[chöttgen, Christian]**. Zusätze zur Geographie derer Sorben-Wenden: *Analecta Saxonica* II (1766), 98—116.
53. **Masch, Andreas Gottlieb**. Topographische Beschreibung der wendischen Stämme zwischen der Elbe, der Spree, der Oder, der Trave und der Ostsee: *Dess. Beyträge zur Erläuterung der Obotritischen Alterthümer*. 1774. S. 75—156.
54. **Engelhardt, Karl August**. Ober- und Niederlausitz [darin wendische Geschichte, Sprache, Sitten u. Gebräuche]: *Dess. Erdbeschreibung d. Kgr. Sachsen Bd. 9*. Leipzig, Barth. 1818.
55. **Naumann, J. W.** Beitrag zur Marken- und Gaugeographie der ehemaligen Sorbenländer: *N. Mitt. a. d. Gebiete historisch-antiquar. Forschungen* IV, 1 (1838), 114—135.
56. **Ledebur, Leopold von**. Über des Bischof Boguphal II. von Posen Kenntniß der nordwestlichen Slavenländer: *Märkische Forschungen* II (1843), 120—130.
57. **F[udakowski], Z.** Cztery listy o Luzacji do Hr. A. O. [400 Briefe über d. Lausitz]: Warszawa, Józef Unger. 1859. 105 str. 8°.
58. **H[órnik], M.** Serbjo na ethnografiskej kharče [Die Wenden a. d. ethnogr. Karte]: *Łužičan* VIII (1867), 75 sc.
59. **Andree, Richard**. Wendische Wanderstudien. Zur Kunde der Lausitz und der Sorbenwenden. Stuttgart, Jul. Meier. 1874. VIII, 191 S. 8°. Mit Abb. u. 1 Karte.
60. **Friedemann, Hugo**. Wendei: *Dess. Das Kgr. Sachsen. Zum Gebrauche für d. geographisch. Unterricht*. 2. Aufl. Dresden 1877. S. 95—97.
61. **Černý, Adolf**. Ruzné listy o Lužice. Feuilletony a drobné črty. (*Matice lídu ročník XXVIII, Čo. 3. (Běžné Čo. 165)*) [Briefe über die Lausitz.] Praha, Ed. Greger. 1894. 134 str. 8°.
62. **Reiner, J.** Die Sorben in Deutschland: *Deutsche Rundschau f. Geogr. u. Statistik* XXV (1903), 455—458.
63. **Jakubaš, Józef**. Serbski kraj, krasny raj. Mytowany nastawk [Wend. Land, herrl. Paradies]. (*Maćične spisy Čo. 124.*) Budyšin, (Smolef.) 1914. 28 str. 8°.
64. **Weer, Reinhard**. Im Wendenland: *Grenzboten* LXXVIII (1919), 79—84.
65. **Páta, Józef**. Łužica. Do serbsčiny přeložil Jurij Wićaz. [Die Lausitz. Ins Wendische übers. v. Georg Lehmann.] (*Z narodopisnej khartu.*) Bautzen, Serbski Narodny Wubjerk. 1920. 63 str. 8°.
66. **Vaux Phalipau, M. de**. Les Wendes — géographie — civilisation: *Revue Anthropol.* 1920. Déc. 1921. Jan.
67. **Hładki, A.** Łužica a jeje wobydlerjo [Die Lausitz und ihre Bewohner]: *Łužica* XXXVI (1921), 6—7.
68. **Masaryk, Tomáš G.** Nowa Europa. [Neues Europa.] *Słowjanske*

- stojnišćo. Přeložil Jurij Wićaz. [Darin auch das wendische Gebiet.] W Budyšinje, Serbomił Tuchoŕski. 1922. XV, 128 str. 8°.
69. **Páta, Józef.** Łužica (Zemja-ta na najmalkija slawjanski narod). Übers. a. d. Tschech. von St. Ognjanov. (Slavjanska Biblioteka Nr. 2—3). [Die Lausitz.] Sofija, Slavjansk. družestvo v Bulgarija. 1924. 99 str. 8°.
70. **Wendenland.** (Lausitzer Erde. Eine Heftreihe für Schule u. Haus, i. Auftr. des Jugendschriften-Ausschusses des Bezirkslehrervereins Bautzen hrsg. von Hanns Thar. H. 2.) Bautzen, Gebr. Müller. 1925. 48 S. 8°.
71. **Hahnewald, Gerhard.** Die Wendei, m. Abb.: Über Berg und Tal L (1927), 89—91.
72. **Neumann, Martin.** Ein Stücklein wendischer Heimaterde: Heimatklänge. Bautzener Tgbl. 1929. Čo. 32.
73. **Vunić, Marko.** Slavenska oaza u Njemačkoj, z 2 wobr.: Obitelj III (1931), 497 sc.
74. **Engerrand, George C.** The so-called Wends of Germany and their colonies in Texas and in Australia. Mit Abb. (The University of Texas Bulletin. No. 3417: Mai 1, 1934.) (Austin, Texas, University. 1934.) 179 S. 8°.
75. **Helsztyński, Stanisław.** Rjana Łužica, sprawna, přecelna: Odra 1945. Čo. 31. Str. 3 sc.
- 75a. **Kapitán, Jiří.** Srbska Lužice. Varnsdorf, Severozápadní hlídka slovanská. 1945.
76. **Batowski, H.** Łużyce. Związła informacija. Kraków, Pol. zw. zachodni. (1946.)
77. **Sko., J.** Slovanský Benjamin, z mapkou: Matičné čítanie III (1948), 316—318.
78. **Widajewicz, J.** Serbowie nadłobscy. [Die Elbesorben.] Kraków 1948. 62 str. 8°.
-
79. **Oertel, Georg.** Die sächsische Wendei: Dess. Beiträge... 1890. S. 69—77.
80. **Einst und jetzt.** Kleine Bilder aus der Lausitz. Hrsg. von der freien Vereinigung katholischer Lehrer der wend. Lausitz. Bautzen, Donnerhak. 1915. 88 S. 8°.
81. **Zimmermann, Otto.** Das wendische Sprachgebiet im Königreich Sachsen: Petermanns Mitt. LXV (1919), 7—11.
82. **Kral-Zarěčan.** Po dole Čornicy w Njeswaćidlskej wokolinje [im Tale des Schwarzwassers in der Umgebung von Neschwitz]: Kwětki. Serbska čitanka. W Budyšinje, 1921. Str. 178—184.
83. Unsere **Heimat**, erzählt für alle, die sie lieben, von der Lehrerschaft des Schulaufsichtsbezirkes Kamenz. H. 1. Kamenz, Krausche. 1925. 8°.
84. **Wendt u. Petschick.** Die Wenden im Kreise Hoyerswerda: Heimatbuch d. Kreises Hoyerswerda. Hrsg. v. Scholz. Bad Liebenwerda, C. Ziehlke. 1925. S. 76—90.

85. **Schöne, O.** Im Banne der wendischen Götterberge: Unsere Heimat. Sächs. Erzähler. 1926. Nr. 3.
86. **Pa.** Slawenvölker in Sachsen: Unsere Heimat. Meißner Tgbl. VII (1927). Nr. 1. S. 4.
87. **Sonnenschein, Carl.** In der wendischen Lausitz. Notizen: St. Benno-Blatt I (1928). Nr. 42.
88. **Haumann, Konrad.** Merkwürdige Oberlausitz. Winkel der Wenden u. Herrnhuter: Wurzener Erzähler 1931. Nr. 24. — Dass.: Unsere Heimat. Coswiger Anzgr. XI (1930). Nr. 5. — Dass.: Die Heimat. Meißner Tgbl. X (1930). Nr. 6. S. 3f.
89. **Gottong, H.** Bevölkerung von Hoyerswerda-Land. E. Beitrag zur Kenntnis d. preuß. Oberlausitz. Würzburg, Triltsch. 1940. 128 S. 8 Bl. Abb. 8°. — Dass. erschienen als Diss.
90. **H.** Sorben i. Kreis Hoyerswerda: Laus. Rundschau. Hoyersw. Ausg. 1946. Nr. 118. S. 4.
91. **Haša, W.** List z hole [zemjepisny nastawk] [Geogr. Aufsatz a. d. Heide]: Nowa doba 1948. Čo. 8.
92. **Lubin, Jan.** Holanska wjeska ze słomjanymi třěchami [Heidedorf mit Strohdächern]: Nowa doba 1949. Čo. 96.
93. **Aleksandr [Posern].** Pisane wobrazki ze Sakskeje [Bunte Bilder aus d. Sachsenland]: Nowa doba 1949. Čo. 51 sc.
94. **Komorowčan.** Zasowidženje ze serbskej holu: Nowa doba 1950. Čo. 81.
95. **Bittrich, Max.** Frühling im Spreewald, m. Abb.: Gartenlaube 1891. S. 265f.
96. **Fahlisch, P.** Der Spreewald: Frankf. Oderzeitg. (1892.) Nr. 132ff.
97. **Fahlisch, P.** Land u. Volk des Spreewaldes: Nationalzeitung 1893. Nr. 543. Feuilleton. Nachtrag in e. d. folg. Nummern.
98. **Werner, Willy.** Bilder aus dem Spreewald. Faksimiledruck. Originalzeichnungen. Berlin, Mertens u. Cie. 1896. 12 Bl. fol.
99. **Černý, A[dolf].** Blóta. Z českeho přelož. Serbin [Spreewald]: Lužica XXIX (1910), 20—22; 29—30; 36—37; 44—45.
100. **Vařeka, J.** Lužické Benátky [Lausitz. Venedig]: Hlasy z Haně. Prosnice 1911. Čo. 187—189.
101. **Müller, Ewald.** Im wendischen Eismeer [Spreewald]: Bautzn. Nachr. 1922. No. 1. Unterhaltungsbeil. — Dass.: Frankfurter Oderztg. 1896. Nr. 306. Beil. 1.
102. **Mannel, Bruno.** Im Spreewald: Dresdn. Neueste Nachr. XXXI (1923). Nr. v. 19. IV.
103. **Fahlisch.** Spreewald und Oberspree, der Wenden letzter Hort: Cottbus-Kalau-Spremlberger Kreiskalender 1925.
104. **Glötzel, C. Z.** Fremdes Land vor den Toren Berlins. Eine Expedition in den wendischen Spreewald: Berliner Tagebl. 1926. Nr. 148. Beil. 1.
105. **de Vaux-Phalipau.** Une Venise verdoyante (La Blóta lusacienne). Paris, „Les Amis de la Pologne“. 1927.

106. e. Der Spreewald vor 600 Jahren: Heimatklänge. Bautzener Tagebl. 1928. Nr. 50.
  107. **Mechow, Max.** Der Spreewald in der deutschen Dichtung: Lausitzer Heimat I (1928), 9—12.
  108. Der **Spreewald** und seine trachtenreichen Wenden (Niederwendisches Sprachgebiet). Hrsg. vom Verkehrsamt für Ober- u. Unterspreewald — Sitz Lübben —. Cottbus, Heine. [1928.] 60 S. 8°. Mit zahlr. Abb.
  109. Von **Land** und Leuten im Spreewald. Das Gesicht einer deutschen Landschaft. Mit Zeichnungen u. Aquarellen von Friedr. Boehr-Lübben u. 3 Skizzen von Paul Busch. Berlin, Verl. Licht u. Schatten. 1930. 78 S. 8°.
  110. **Wiontzek, K. W.** Von Land und Leuten im Spreewald. Das Gesicht e. dt. Landschaft. Berlin, Verl. Licht u. Schatten. 1930. 80 S. 8°. Mit Abb.
  111. **Zerkaulen, Heinrich.** Land um die Spree, m. 1 Abb.: Dresdner Nachr. LXXVI (1932). Nr. 273.
  112. Der Landkreis **Cottbus** mit dem Spreewald. Hauptschriftleiter Ernst von Schönfeldt. Mit zahlreichen Abbildungen. Magdeburg, Kunst- u. Verlagsbüro. 1933. 191 S. 4°.
  113. Der **Spreewald**, m. Abb. (Deutschland-Bildheft. Nr. 5.): Berlin, Universum-Verlagsanst. [1933.] 63 S. 8°.
  114. **Bl.** Kraj a lud dolnosorbški [Niedersorb. Land u. Volk]: Serbski Student XVI (1935). Čo. 5.
  115. **Kronig.** Što budže z Blótami? [Was wird mit d. Spreewald?]: Nowa doba 1950. Čo. 94.
-
- 115a. **Jacob, Georg.** Das wendische Rügen in seinen Ortsnamen. Stettin, Gesellsch. f. Pomm. Gesch. 1894. 151 S. 8°. S.-A. aus: Baltische Studien Bd. 44.
  116. **Žeromski, Stefan.** Połobjenjo. Přel. Měrćin Nowak-Njechorński [Die Polaben]: Łužica XLIII (1928), 69 sć. 86 sć.
  117. **Witte, Hans.** Mecklenburg in der slavischen Forschung: Mecklenburg-Strelitzer Heimatbl. V (1929), 28—35.
  118. **Petzsch, W.** Rügen und die Rugier: Monatsbl. d. Gesellschaft f. pommersche Gesch. XLV (1931), 170—172.

§ 2. Cuze kraje

§ 2. Fremde Länder

119. **Jencž, Karl August.** Selenska [Grönland] a jeje wobydlerjo. Dźjel 1—2. Straschne pucžowanja w pólnóžnych morjach wokoło Selen-skeje, geografiske a přirodopišne wopišanje tuteho symneho kraja, ... (Macžične spišy 12 a 22.) W Budyschini, Macžiza Serbska. 1850—1853. 8°.

120. **Gólcž, J.** Sslubjeny kraj. Po najwažnišich powjesczach stareho a nětcžischeho cžaŭa wopiŭaŭ a lubemu ŕerbskemu ludej poŭwjecziŭ. S wobrasami a khartu ŕlubjeneho kraja. [Das gelobte Land] (To-warstwowe spiŭy Čo. 111.) W Budyschinje, M. Schmalers. 1900. 122 str. 8°. fr.
121. **Šoŭta, Pawoŭ.** Bosniski kraj a raj. Budyšin, (L. A. Donnerhak.) 1918. 55 str. 8°. — Tos.: Posoŭ XLIX (1911), 124—125; 147—148; 160—161; 168—170; 192—193; 224—225; 239.
122. **j.** Ludžo bjez wóŭčiny [wo cyganach = Zigeuner]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 186.
123. Najstarši **stat** swěta a najwjětši lud. Nimale 5 miljónow kósnych km, nimale 500 milj. ludži [Kinska]: Z domizny a cuzby. Rjad 1. 1935. Čo. 3/4.
124. **Brězan, Jurij.** Juhoŭsłowjanske siluety [Jugoslav. Siluetten]: Nowa doba 1947. Čo. 33 sc.
125. Słowjanske **staty** [Slavische Staaten]: Nowe Słowjanstwo. Nowa doba I (1947). Čo. 5. Str. 3 sc.
126. **Erenburg, Ilja.** Słowjeńska [Slovenien]: Nowa doba 1948. Čo. 6.
127. **N[owak]-N[jech.], M[ěrčin].** Sowjetska Wukrajina [Sowjetische Ukraine]: Nowa doba 1948. Čo. 7.
128. **[Wičaz, Pawoŭ.]** Šesty kontinent swěta — Antarktiska [Der 6. Weltkontinent]: Nowa doba 1950. Čo. 138.
129. **Laurence, John.** Aziska něhdy a džens [Asien einst u. heute]: Nowa doba 1949. Čo. 136.
130. **Wičaz, P.** Koreja — wojowaniščo (narańšeje) Azije: Nowa doba 1950. Čo. 125 sc.
131. **Michajlow, N. N.** Sibirska — kraj přichoda [Sibirien, das Land d. Zukunft]: Nowa doba 1950. Čo. 5 sc.
132. *** **[Nowak-Njeh., Měrčin].** Mordwinojo [Mordwiner]: Nowa doba 1950. Čo. 32.

Staw 2. Jenotliwe

Kap. 2. Einzelnes

§ 1. Hranicy

§ 1. Grenzen

133. **Heffter.** Gauenkunde des Sorbenlandes: N. Mitt. a. d. Gebiete histor-antiquar. Forschungen VI, 1 (1841), 1—19.
134. **D.** Serbske mjezy pola Biskopic [Wend. Grenzen bei Bischofswerda]: Łužičan IV (1863), 107—110.
135. **J—č, J.** Kus narańšeje mjezy Serbow před 200 lětami [E. Stück östl. Grenze d. Wend. vor 200 Jahr.]: Łužičan IV (1863), 43.

136. **Gabelentz, H. C. v. d.** Über den Limes Sorabicus (Die Sorbische Grenzmark): Mitt. d. geschichts- und altertumsforschenden Gesellschaft d. Osterlandes VI (1863/66), 156—172.
137. **Müldener, R.** Die alte Slavengrenze in Ostdeutschland: Aus allen Welttheilen I (1870), 369.
138. **Andree, Richard.** Das Sprachgebiet der Lausitzer Wenden vom 16. Jahrhundert bis zur Gegenwart: Mitt. d. Ver. f. Geschichte d. Deutschen i. Böhmen XI (1873), 223—242. [Mit 1 Karte.] — Dasselbe: Dess. Wendische Wanderstudien... Stuttgart. 1874. S. 162—191. Dass. S.-A. Prag, Ver. f. Gesch. d. Deutschen i. Böhmen. 1873. 22 S. 8°.
139. **Böttger, Heinrich.** Diöcesen und Gaue im Slavenlande: Dess. Diöcesan- und Gaugrenzen Norddeutschlands... Abt. 4. Halle, Waisenhaus. 1876. 456 S. 8°.
140. **Milčanin.** Pomjenowanja a mjezy sydlišćow lužiskich Serbow we wšelakich časach. Historiski přehlad [in russischer Sprache] [Benennungen u. Grenzen d. Siedl. Laus. Wenden i. versch. Zeiten]: Blagověst 1893. Čo. 50.
141. **Meiche, Alfred.** Der Anteil der Gaue Milsca und Nisani an der Sächsischen Schweiz: N. Archiv XXI (1900), 201—213.
142. **Mucke, Ernst.** Die Grenzen des sorbischen Sprachgebiets in alter Zeit: Archiv f. slav. Philol. XXVI (1904). H. 4.
143. **P.** Das sorbische Sprachgebiet in alter Zeit: Wissenschaftl. Beil. d. Lpz. Ztg. 1905. S. 181 f.
144. **Honigsheim, Paul.** Der „limes Sorabicus“: Ztschr. d. Ver. f. thür. Geschichte XXIV. N. F. XVI (1906), 303—322.
145. **Müller, Gg. H.** Über das Sprachgebiet der Wenden, m. Karten: Mitt. d. Ver. f. Erdkunde z. Dresden III (1921), 209—227.
146. **Schwarz, Ernst.** Die einstige obersorbisch-tschechische Grenzzone: Archiv f. slav. Philol. XLI (1927), 31—42.
147. **Gandert, O. F.** Die obersorbisch-niedersorbische Grenze in der Lausitz auf Grund der Bodenfunde, m. Abb.: Niederlaus. Mittn XXII (1934), 107—119.
148. **Hucke, Karl.** Die sächsisch-slawische Stammesgrenze in Holstein zur frühgeschichtlichen Zeit, m. einer Fundkarte im Text: Nachrichtenblatt für Deutsche Vorzeit XII (1936), 259—261.

§ 2. Drohi a ležomnostne wobrazy

§ 2. Straßen und Flurbilder

149. **Jenč.** Stara dróha [Die alte Straße]: Łužica IX (1890), 67—69.
150. **Langer.** Slawische Reste, deutsche Anfänge in den Flurbildern der Südlausitz: Sächs. Heimat. Sächs. Staatsztg. 1927. S. 33—34; 38.
151. **Liebchen, O.** Lassen sich im Kreise Teltow wendische Flureinteilun-

gen nachweisen: Heimat u. Ferne. Teltower Kreisbl. v. 9. Febr. 1934. Nr. 6.

152. **B.** „Wysoka dróha“ [Die Hohe Straße]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 48.
153. Wysoka **dróha** [Die Hohe Straße]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 271.
154. —**k.** Hišće něšto wo starej drózy a druhim [Etwas über die alte Straße u. anderes]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 38.
155. **Šwela, Bogumił.** Stare drogi a drogowniki [Alte Straßen u. Wegweiser]: Nowy Casnik 1949. Nr. 2 = Nowa doba 1949. Čo. 83.

Staw 3. Přirodopis

Kap. 3. Naturwissenschaften

§ 1. Geologija, klimatologija, meteorologija, astronomija, chemija a podobne

§ 1. Geologie, Klimatologie, Meteorologie, Astronomie, Chemie u. ä.

156. **Rostok, M.** Chemiske wurazy [Chemische Ausdr.]: Č. M. S. XVIII (1865), 319—336. Ktomu: Dodawk: t. t. XX (1867), 605—609.
  157. **Rostok, M.** Krystalowe zestawy [Kristallformen]: Č. M. S. XXI (1868), 75—83.
  158. **Dučman, P.** Něšto z geologiskeho twara wokolnosće Budyšina [Etwas aus d. geolog. Bau d. Umgeb. v. Bautzen]: Č. M. S. XXXI (1878), 68—72.
  159. **Jenč, J. A.** Jaden dub tši narody, jaden kamjen tši duby [Geologie d. Niederlausitz] (Za „Łužicu“ přeložil E. M[uka].): Łužica VII (1888), 28 sc., 34 sc.
-
160. **Rostok, M.** Lěčo [Der Sommer]: Łužičan XII (1871), 117—122.
  161. **[Skala, Jakub].** Lětuscha zyma [w Serbach] [D. heurige Winter i. d. Wende]: Posoł XXV (1887), 13—15.
  162. **Jenč-Drježdžanski.** Wjedro [Das Wetter]: Łužica VII (1888), 89—92.
  163. **Wićaz, Ota.** Hólčik a kulojty błysk. Stawiznička z našeho kraja [Der Knabe u. d. Kugelblitz]: Łužica XLI (1926), 8.
  164. **Rostok, M.** Nazyma [Herbst]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 266.
  165. **R., F.** Što nam deščik wšo přinoše? [Was bringt uns alles d. Regen?]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 23.
  166. **Bj.** Staroba zemje [Das Alter d. Erde]: Nowa doba 1949. Nr. 85.
-
167. **Dučman, Handrij.** Wobzorostrony [Himmelsgegenden]: Č. M. S. XI (1858), 83—87.
  168. **Wjela, H. F.** Dwě družinje slónčneho časnika mjez Serbami [2 Arten v. Sonnenuhren unter d. Wenden]: Łužičan III (1862), 135—137.

§ 2. Flora a fauna

A. Flora

1. Powšitkowne

§ 2. Flora und Fauna

A. Flora

1. Allgemeines

169. **Rostok, M.** Zemine wutwory. Přinošk k serbskej terminologii [Erdgebilde]: Č. M. S. XV (1862), 101—108.
170. **Rostok, M.** Ma přiroda wliw na powahi wšelakich narodow abo nic? [Hat d. Natur Einfluß a. d. Charakter versch. Nationen oder nicht?]: Łužičan V (1864), 149—156; 170—174.
171. **Rostok, M.** Přiroda a jeje wliw na čłowsku wutrobu [Die Natur u. ihr Infl. a. d. Menschenherz]: Łužičan V (1864), 18—21.
172. **Rostok, M.** Wo přirodžinyh njeradženkach [Über Mißbildungen i. d. Natur]: Łužičan V (1864), 4—8.
173. **Rostok, Michał.** Pokazka z přirodopisa [Ein Beisp. a. d. Naturwiss.]: Č. M. S. XXIV (1871), 102—127.
174. **Nowak-Horjanski, J.** Wobrazy z přirody. Po Brehmje wobdžělať [Naturbilder]: Łužica VI (1887), 15 sc.; 39 sc.; 53 sc.; 60—62; VII (1888), 4 sc.; 12 sc.; 63 sc.; 85 sc.; 93—96; VIII (1889), 21—23; 44 sc.; 61—62; 76—78.
175. **Rostok, Michał.** List a tři přirodopisne nastawki Michała Rostoka. Podal H. Jordan [Brief u. 3 naturw. Aufs.]: Łužica XIV (1895), 78 sc.; XV (1896), 4 sc.
176. **Radyserb-Wjela, Jan.** Zběrka přirodowědnych mjenow z přiswojnikom [Sammlung naturkundl. Namen...]: Č. M. S. LIX (1906), 3—14.
177. **Jakubaš, Józef.** Serbski lěs, krasny raj [Wend. Wald, herrl. Paradies]: Łužica XXXII (1913), 26 sc.; 33 sc.; 41 sc.; 49—51; 57 sc.; 65 sc.
178. **Šěca, K. B.** Čłowjek w přirodže. Přednoškow I.—III. džěl. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serbom. Tuchořski. Čo. 20 a 26.) [D. Mensch i. d. Natur] [Džěl III pod tit.: Na dalokich pučach (Auf weiten Wegen)]. Budyšin, Smolef. 1925—1927. 8°. [fr.] — Tos. džěl III: Serbske Nowiny LXXXVI (1927). Čo. 86 scć.

2. Jenotliwe

2. Einzelnes

179. **[Franke, Johannes.]** Hortus Lusatie. Das ist Lateinische Deutsche und etzliche Wendische Nahmen derer gewexse, welche in Ober und Nider Lausitz entweder in Gerten werden gezeuget oder sonsten in Wälden, auff den Bergen... (Budissinae), Michael Wolrab. 1594. 4°.
- 179a. **Franke, Johannes.** „Hortus Lusatie“ Bautzen 1594 mit einer Biographie neu hrsg., gedeutet und erklärt von Rudolph Zauinck, Kurt Wein u. Max Militzer. Bautzen, Naturwiss. Gesellschaft Isis. 1930. VI, 296 S. 8°.

180. **Jenč, K. A.** Frankowy Hortus Lusatiae [Einige wend. Kräuter- u. Baum-Namen von Joh. Francus, Physikus i. Kamenz]: Č. M. S. XIII (1860), 17—28.
181. **Jenč, K. A.** Kluč k Frankowej zelowej zahrodže [Schlüssel zu Frankes Kräuter-Garten]: Č. M. S. XIII (1860), 85—91.
182. **Rostok, M.** Druhi kluč k Frankowej zelowej zahrodže [2. Schlüssel z. Frankes Kräuter-Garten]: Č. M. S. XV (1862), 32—43.
183. **Jenč, K. A. a Michał Rostok.** Dwě scě a štyrcyći lěkařskich zelow ze serbskim pomjenowanjom z lěta 1582 [240 medizin. Pflanzen]: Č. M. S. XIX (1866), 413—461.
184. **Jenč, J. A.** Rostlinje fos a bageń w Frankowej zahrodže Łužiskej (Přeložil M. Nawka) [Die Pflanzen fos u. bageń [Wilder Rosmarin u. Heidekraut] in Frankes Hortus Lus.]: Č. M. S. LXV (1912), 25—29.
185. **Rostok, Michał.** Pokazka ze serbskjeho rostlinopisa [Ein Beispiel a. d. wend. Pflanzenk.]: Č. M. S. I (1848), 149—178; 205—217.
186. **Fiedler, K. A.** Mlóčnica: Č. M. S. XII (1859), 14—22.
187. **R[o]st[o]k.** Kajke rostliny znaja Serbjo? [Welche Pflanzen kennen d. Wenden?]: Łužičan III (1862), 137—139; 156—158.
188. **Dučman, H.** Zběrka rostlinskih mjenow [Sammlung von Pflanzen-namen]: Č. M. S. XXV (1872), 87—95.
189. **Prěnja běla róža.** (Po ruskim wot J. B. Š.) [D. erste weiße Rose]: Łužičan XIX (1879), 20—23; 29 sc.; 38 sc.; 59 sc.
190. **Wjela, J.** Naše rostlinske mjena z přimjenami [Uns. Pflanzennamen mit Beinam.]: Č. M. S. XLIX (1896), 133—142.
191. **Radyserb-Wjela, Jan.** Sad na štomach a keřčkach [Obst auf Bäumen u. Sträuchern]: Č. M. S. LIII (1900), 103—105.
192. **Nyčka, J. B.** Błudne zele. W Bluñojskej rěcy napisał: Č. M. S. LIV (1901), 15—17.
193. **Móń, M.** Dołnoserbske rostlinske měna. Za čisć psigotował G. Šwela [Niederwend. Pflanzennamen]: Č. M. S. LX (1907), 122—136.
194. **Radyserb-Wjela, Jan.** Serbske rostlinske mjena w dwěmaj dželomaj a sedmjoch stawach po abejcejskim rjedže. Čestny pomnik za serbskeho přirodospytnika Michała Rostoka... zřadował a za čisć přihotował, kaž tež z němskim pokazowarjom wuhotował Matej Urban. [Wend. Pflanzennamen.] (Mačične spisy Čo. 115.) (W Budyšinje, Smoleř. 1909.) 117 str. 8°. — Tos.: Č. M. S. LXII (1909), 3—96 b.
195. **Meiche, A.** Slawische und deutsche „Haine“ in Sachsen: Mitt. d. Ver. f. Sächs. Volkskunde VIII (1919), 3—5.
196. **Šeča-Rachlowski, K. B.** Na Čornobohu [Auf d. Čornyboh]: Kwětki. Serbska čitanka. W Budyšinje 1921. Str. 159—167.
197. **Lajnert, Jan.** Serbska hola [D. wend. Heide]: Łužica XXXVIII (1923), 102—106.
198. **Wićaz, Ota.** Zela. Pře kotre khorosće a k čomu pomhaja [Kräuter. Gegen welche Krankheiten]: Předženak LXXVIII (1932), 71—73.

199. **Wićaz, Ota.** Njeznate źorło serbskich rostlinskih mjen ze 16. lětstotka [Rukopis Leonharda Thurneissera zum Thurn] [Unbekannte Quelle sorb. Pflanzennamen-Handschr. Thurneisser]: Č. M. S. LXXXVII (1934), 17—27.
200. **Bobak [Nowak, Měrćin].** Čerwjene duby a stare kachle [Mužakowski park]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 256.
201. **B.** Štomy jako časniki stawiznow [Bäume als Uhren d. Geschichte]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 110 = Nowa doba 1949. Čo. 115.
202. **Nowak-Njeh., M[ěrćin].** Styskniwa hola [Die bange Heide]: Nowa doba 1949. Čo. 92.
203. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Hola jahodata a husańcata [Die Heide, enthaltend Beeren u. Raupen]: Nowa doba 1949. Čo. 76.
204. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrćin].** Mrózaki [hriby w zymje]: Nowa doba 1950. Čo. 1.

B. Fauna

1. Powšitkowne

B. Fauna

1. Allgemeines

205. **Mucžink, Jan Bohuwjer.** Boža krańnosz w stwórbi. Dźjel [1]—2. (Maczicźne spisy 17 a 23.) [Gottes Herrlichkeit i. d. Natur.] W Budyschini, Macziza Serbska. 1851—1854. 8°. fr.
206. **Rostok, Michał.** Žiwjenje w lěsach [D. Leben i. d. Wäldern]: Č. M. S. IX/X (1856/57), 93—100.
207. **Smolef, J. E.** Serbske ptače mjena [Wend. Vogelnamen]: Č. M. S. IX/X (1856/57), 90—93.
208. **Rostok, M.** Wopisanje zwěrjaceho ćěla zhromadnje. (Łužisko-serbski a Khrowatski.) [Beschreib. d. tier. Körpers]: Łužičan V (1864), 165—169; 182—188.
209. **Rostok, Michał.** Dwě poslednej rjadowni zwěrjatow [D. 2 letzt. Klass. d. Tiere]: Č. M. S. XXV (1872), 103—111.
210. **Wjela, H. F.** Zapis cycatych zwěrjatow w Hornych Łužicach [Verzeichn. d. Säugetiere i. d. Oberlaus.]: Łužičan XIII (1872), 154—157.
211. **Rostok, Michał.** Ptaki [D. Vögel]: Č. M. S. XXVI (1873), 10—33; 82—101.
212. **Rostok, M.** Wlečaki abo reptilije [Kriechtiere od. Reptilien]: Č. M. S. XXVII (1874), 9—17.
213. **Rostok, M.** Dwójkřidlaki [Doppelflügler]: Č. M. S. XXVIII (1875), 42—49.
214. **Jordan, H.** Delnjołužiske ptače mjena [Niederl. Vogelnamen]: Č. M. S. XLV (1892), 130—133.
215. **Radyserb, Jan.** Naša ptačina [Unsere Vogelwelt]: Č. M. S. XLVI (1893), 22—32.
216. **Nawka, M.** Něšto zwěrjacych mjen po swojim wuznamje [Einige Tiernamen nach ihr. Bedeutg.]: Č. M. S. LXV (1912), 38—40.

217. **Šěca-Rachlowski, K. B.** Nócne hłosy [Nächtl. Stimmen]: Łužica XXXIV (1915), 33—35; 42—44; XXXV (1916), 5—7; 12—14.
218. **Enderlein, Hans.** Die Fauna der wendischen Burg „Poztupimi“ (Potsdam). [Als Einleitung: Geschichte, Kultur, Material]. Lucka, R. Berger. 1930. Tierärztl. Diss. Berlin.
219. **Šěca, K. B.** Při łučnem hatku [Am Wiesenteich]: Č. M. S. LXXXIII (1930), 28—44.
220. **Kubaš, Jurij.** Džiwni kmóťra a spodziwne wěcki. Powědańčka z přirody. [Sonderbare Kerle u. Sachen]. W Budyšinje, Donnerhak. (1932), 80 str. 8°.
221. *** [Nowak-Njeh., Měrć.]. Wutupjene a žadne zwěrjata w Hornjej Łužicy [Ausgestorbene u. seltene Tiere i. d. Oberlausitz]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 16.
222. *** [Nowak-Njeh., Měrć.]. Žadne zwěrjata Hornjeje Łužicy [Seltene Tiere d. Oberlausitz]: Nowa doba 1949. Čo. 44.
223. **N[owak]-N[jeh.], Měrćin.** Škit ptačiny ma hospodarski wuznam [Vogelschutz hat wirtschaftl. Bedeutung]: Nowa doba 1950. Čo. 55.
224. **W[ićaz], O[ta].** Naš luby skót [Unsere lieben Tiere]: Nowa doba 1950. Čo. 61.

2. Jenotliwe

2. Einzelnes

225. **Rostok, M.** Bacon. Wěrný podawk [D. Storch]: Łužičan VI (1865), 56—60.
226. **Rostok, Michał.** Bruki [Käfer]: Č. M. S. XXV (1872), 7—22.
227. **Rostok, Michał.** Mjetele [Falter]: Č. M. S. XXVII (1874), 98—116.
228. **Šěca, K. Boh.** Mnišča čwila [Nonnenplage]: Č. M. S. LXXXI (1928), 46—57.
229. **Rostok, M.** Pawki [Spinnen]: Č. M. S. XXIX (1876), 9—14.
230. **Šěca, Korla Bohuwěr.** Dwaj ředkej ptačkaj. (Rybaczk a Hupak) [2 selt. Vögel]: Předženak 1925. Str. 60 sc.
231. **Lětni hudźbnycy** w haju a poli, w zahrodže a tež w domje [Sommermusikanten in Wald u. Feld]: Škowrončk ze Serbskich Honow III (1928), 27 sc.
232. **Šěca, K. B.** Pućowka [Wegwespe]: Č. M. S. LXXXII (1929), 7—15.
233. **Šěca, K. B.** Što zwěrjata džělaja [Was arbeiten die Tiere]: Č. M. S. LXXXIV (1931), 83—94. — Tosame: Serbske Nowiny 1937. Čo. 97 sc.
234. **Šěca, K. B.** Njepřećeljo ptačkow [Vogelfeinde]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 299.
235. **Šěca, K. B.** Hdže su ptački wostałe? [Wo sind die Vögel geblieben?]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 97.
236. **Šěca, K. B.** Nuza na bydlenjach za ptački [Not an Vogelkäfichen]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 100.
237. **Wićaz, Ota.** Zběrka rybjacych mjen z lěta 1797 [Sammlung v. Fischnamen a. d. J. 1797]: Č. M. S. LXXXVIII (1935), 48—51.

238. **W[ićaz], O[ta]**. Lilik [Seidenschwanz]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 60.
 239. **Dš.** Wo dźiwich swinjach a druhich dźiwnych wěckach [Über Wildschweine u. andere sonderbare Dinge]: Nowa doba 1949. Čo. 111.
 240. **Nowak-Njeh., Měrčin.** Połchi [Gartenschläfer]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 8 = Nowa doba 1949. Čo. 95.
 241. **W[ićaz], O[ta]**. Nopawy we Łužicy [Schildkröten i. d. Lausitz]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 2. = Nowa doba 1949. Čo. 13.
 242. **Makatsch, W.** Škitajće naše bačony! [Schützt unsere Störche]: Nowa doba 1950. Čo. 47.
 243. **W[ićaz], O[ta]**. Karp a karas [Karpfen u. Karausche]: Nowa doba 1950. Čo. 66.

§ 3. Wody a hory

§ 3. Gewässer und Gebirge

244. **J[enč], K. A.** Hlomačanski jězor [Der Lommatzscher See]: Łužičan XI (1870), 91—93.
 245. **Krawc-Rakečan, Jan.** Rakečanske haty [Königswarthaer Teiche]: Kwětki. Serbska čitanka 1921. Str. 199—202.
 246. **Čušlak.** W hatowej krajinje [In d. Teichlandschaft]: Nowa doba 1949. Čo. 112.
 247. **Aleksander [Posern].** W Delnjowuježdžanskich hatach [In den Teichen von Uhyst a. d. Spree]: Nowa doba 1949. Čo. 118.
 248. **Komorowčan [Fela, F.]** Nalěčo w hatniščach [Frühling im Teichgebiet]: Nowa doba 1950. Čo. 52.
 249. **Melda, Jan.** Serbske hory [Wend. Berge]: Łužica XII (1893), 51—53; 70 sc.; 78 sc.; 84 sc.; XIII (1894), 6 sc.; 10 sc.; 76 sc.; 85—87.
 250. **Hładki, A.** Hory we Łužicy [Berge i. d. Lausitz]: Łužica XXXVI (1921), 15—16.

§ 4. Škit domizny

§ 4. Heimatschutz

251. **Š[ěca], B[ožidar].** Škit přirody w Budyskim wokrjesu [Naturschutz im Bautzener Kreise]: Nowa doba 1948. Čo. 45.

Staw 4. Pućowanja, wulěty, přewodniki, Serbja we wukraju, wukrajnicy pola Serbow

Kap. 4. Reisen, Wanderungen, Führer, Sorben im Ausland, Ausländer bei den Sorben.

§ 1. Pućowanja, wulěty, přewodniki

A. Přez cyły serbski kraj a Hornju Łužicu

§ 1. Reisen, Wanderungen, Führer

A. Durch das gesamte Sorbenland und die Oberlausitz

252. Schtyrjoch Sserbow a jeneho Němza **pućowanje** s Lipska do Łužicy w haprleji 1832 [Wanderung v. 4 Wenden u. ein. Deutschen v. Leipzig nach d. Lausitz]: Serbske Nowiny 1895. Čo. 52.

253. **Nyčka, J. B.** Moje pućowanje do Łužicy [Meine Wanderung n. d. Lausitz]: Łužičan XIII (1872), 28—31; 42—46; 58—62.
254. **L[ibš], J[urij].** Pućowanjo nimo domizny [Reise an der Heimat vorbei]: Posoł XXIII (1885), 196—199; 203—207; 215—217.
255. **Muka, E.** Spomnjenki na pućowanje po Serbach w l. 1888 [Erinnerungen a. d. Wanderung d. d. Wendei i. J. 1888]: Łužica IX (1890), 34—36; 46 sc.
256. **Muka, Ernst.** Po nawječornych stronach něhdušeho Serbowstwa. Pućowanske nazhonjenki [Im Westen d. ehemal. Wendenlandes]: Łužica VIII (1889), 93—95.
257. **Muka, E.** Dundanki a dróhowanki po Serbach [Wanderungen d. Wendenland]: Łužica IX (1890), 19—21; 26—29.
258. **Lingke, A.** Auf wenig betretenen Pfaden. Eine reizvolle Wanderung im stillen Land der Wenden: Über Berg u. Tal XXIX (1906), 33—36.
259. **Rězak, Jan.** Pućowanske dopomnjeńki [po Serbach] [Reiseerinnerungen]: Krajan XLI (1908), 43—48.
260. **V[arėka], J.** Vzhůru do Lužice! Stručný průvodce [Führer d. d. Lausitz]. Praha, Spol. „Adolf Černý“. 1910. 8 str.
261. **Bittrich, Max.** Pfingsten in der Wendei, m. Abb.: Nordhausen, Rich. Unsere märkische Heimat. Leipzig, Brandstetter. (1911.) S. 460—466.
262. **Quer** durch das Wendenland: Bautzener Tgbl. 1913. Nr. 129. Beil.
263. Mit dem **Rad** durch die wendische Lausitz: Leipz. N. Nachr. 1913. Nr. 247.
264. **Kühne, Curt.** Kreuz und quer durch die Wendei, m. 4 Abb.: Deutsche Welt. Zeitschr. d. Ver. für d. Deutschtum im Ausland XI (1925), 421—427.
265. **Wagner, Susi.** Wendische Herbstlandschaft, m. 3 Abb.: Über Berg u. Tal XLIX (1926), 141—143. — Dass.: Bunte Bilder aus d. Sachsenlande. Dresden IV (1927), 171—173.
266. **Wagner, Susi.** Winterwege durch Wendenland, m. 4 Abb.: Über Berg u. Tal XLIX (1926), 29—31. — Dass.: Oberlaus. Heimat. Ein Volkskalender a. d. J. 1927. S. 72—74.
267. **Jězba** přez lužiske krajiny [Fahrt durch die Sorbenlande]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 160.
268. **Kühn, Editha.** Eine Fahrt durchs Wendenland, m. 2 Abb.: Dresdner Anzeiger 1930. Nr. 324. S. 5f.
269. **Melška, August.** Moja domizna [Meine Heimat]: Łužica XLV (1930), 37 sc.
270. **Mičan, Vladimír.** Pućowanje po Łužicy [Reise durch d. Lausitz]: Łužica XLV (1930), 38 sc.; 53.
271. **Nowak-Nječ., Měrćin.** Kusk serbskeje domizny [E. Stück sorb. Heimat]: Łužica XLV (1930), 13—14.
272. **Páta, Jos.** Od Rakec k Wětošowu [Von Königswartha nach Vetschau]: Česko-luž. Věstnik XI (1930), 54 sc.

273. **Zmeškal, Vladimir.** Slovanskou Lužicí. Průvodce s 30 obr. [Durch die sorbische Lausitz]: V Praze, Spolek „Adolf Černý“. 1930. 66 str. 8°.
274. **Krječmař, Pawoł.** Wulećiš sebi sobu do serbskeho kraja? [Fliegst Du mit ins sorbische Land aus?]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 104.
275. Na dalokich **pućach** [Auf weiten Wegen]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 129 sc.
276. **Wićaz, Ota.** Křiž na křiž po Serbach, z wobr. [Kreuz u. quer durchs Sorbenland]: Předženak LXXIX (1933), 68—71.
277. **Nawka, Achim.** Na kole po serbskej zemi [Zu Rad durch d. sorb. Land]: Serbski Student XVI (1934), 1—3.
278. **Bobak [Nowak-Njeh., M.]** „Pućowałoj staj pućowałoj dwaj frejnaj młóđencaj...“ [Gewandert sind zwei freie Jünglinge]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 87; 89; 93 sc.
279. **Platz, Gerhard.** Im Wendenland: Unsere Heimat. Sächs. Erzähler. 1934. Nr. 34.
280. **Z., M.** Zum Herbstmarkt in der Wendei: Dresdn. Nachr. 1935. Nr. 492.
281. **Gołabek, Józef.** Luzyce [Die Lausitz. Land u. Volk]: Kraj i ludzie. (Biblioteka Słowiańska. Serja 1. Nr. 3.) Warszawa, Nakładem Związku Słow. 1936. 32 str. 8°.
282. **M., A.** Moja domizna [Meine Heimat]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 274.
283. **Nowak-Njeh., M.** Fotografowane a fotografujace Serbstwo! [Das photogr. Sorbentum]: Naša Domowina II (1936), 13 sc.
284. **Spóznaj** serbsku domiznu [Mache dich bekannt mit d. sorb. Heimat]: Naša Domowina II (1936), 22; 30 sc.; 43.
285. **Bobak [Nowak, Měrćin].** Kusk serbskeje domizny! [E. Stück sorb. Heimat]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 112.

B. Přez Hornju Łužicu

B. Durch die Oberlausitz

286. **Andree, Rich.** Streifzüge durch Oberlausitzer Wendendörfer: Dess. Wendische Wanderstudien. Stgt. 1874. S. 40—74.
287. **Winger, Jurij.** Wulět do Delan [Ausflug ins Niederland]: Łužica XXXI (1912), 80 sc.; 87 sc.; 96—98. — Tos.: Posoł L (1912), 318 sc.; 329—331.
288. **[Winger, Jurij.]** Njedźelu po swjatoku [wulět do serbskeje wokoliny Lubija] [Ausflug i. d. Umgeb. Löbaus]: Posoł LI (1913), 251—253.
289. **Andricki, Mikławš.** Pućowanje po serbskej holi [Wanderungen d. d. wend. Heide]: Kwětki. Serbska čitanka 1921. Str. 204—208.
290. **Ssłodeńk, Jurij.** Z póstowym autom z Pančic do Kamjenca. Pancžicy-Kukow-Khrósczizy-Wudwoř-Kupjele-Sserbske Paslizey-Njebjelčizy-Kamjenz [Mit d. Postauto v. Panschwitz nach Kamenz]: Serbske Nowiny LXXXV (1926). Čo. 190—192.
291. **N.-N., M.** [Nowak-Njehorński, Měrćin.] Wot Bukec do Budestec

- [Von Hochkirch nach Großpostwitz]: Serbske Nowiny LXXXVIII (1929). Čo. 237.
292. **Holan, Arnošt.** „Ach, moja hola, ty zelena...!“ Nazhonjenja a rozpominanja kolesarja po pruskej holi [„Ach, meine Heide, du grüne...!“]: Serbske Nowiny LXXXIX (1930). Čo. 32 sc.
293. **Měrćin-Wujezdźanski.** Na worclowym koniku přez serbsku holu [Auf dem Stahlroß durch d. sorb. Heide]: Serbske Nowiny LXXXIX (1930). Čo. 219.
294. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Z podnalěcom do hole [Mit dem Vorfrühling i. d. Heide]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 117 sc.
295. —r. **We** Łužiskich horach: Serbske Nowiny LXXXIX (1930). Čo. 161—162.
296. **H., J.** Za jedyn dzeń pěši z Hródka do Drježdźan [An einem Tage zu Fuß von Spremberg nach Dresden]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 84.
297. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrćin.]** Ha jědze auto do Delan! [Und es fuhr das Auto ins Niederland]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 216; 220 sc.
298. **Klicmanowa, M.** Wulět do wječorneje Hory: Serbske Nowiny 1935. Čo. 223.
299. **W.** Dundanje po Zdžěrjanskej holi: Serbske Nowiny 1935. Čo. 218.
300. **Wowčer, Bj.** Kołowokoło Hučiny: Serbske Nowiny 1935. Čo. 233.
301. **M., H.** Z Brězynki do Budyšina [Von Briesing nach Bautzen]: Nowa doba 1949. Čo. 109.
302. **Nowak-Njehorń., Měrćin.** Za Dubrawu [Reise hinter Dubrau]: Nowa doba 1949. Nr. 65.
303. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Wot Slepheo do Wojorec [Von Schleife nach Hoyerswerda]: Nowa doba 1949. Čo. 142.
304. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Pućowanje po pisanej holi [Wanderung durch die bunte Heide]: Nowa doba 1949. Čo. 131.

C. Přez Delnju Łužicu a přez Blóta

C. Durch die Niederlausitz und den Spreewald

305. **Fiedleř, K. A.** Pućowanje po Delnich Łužicach [Wanderung d. d. Niederlaus.]: Łužičan III (1862), 152—156; 179—184.
306. **Wagner.** Pućowanje po Delnich Łužicach [Wanderung d. d. Niederlaus.]: Łužičan VIII (1867), 139—141; 168—171; 185—189.
307. **Andree, Richard.** Streifzüge durch die wendische Niederlausitz: Dess. Wendische Wanderstudien. 1874. S. 75—98.
308. **Muka, E.** Dundanki a dróhowanki po Delnich Serbach [Wanderungen d. d. niederl. Wendei]: Łužica II (1883), 29—31; 44; 52—54.
309. **Dopomnjeńki** na dundanki po Delnich Łužicach [Erinnerungen a. d. Wanderung. d. d. Niederlaus.]: Łužica VII (1888), 46 sc.; 53 sc.; 59—61; 67—69; 76 sc.
310. **Muka, E.** Po Delnjej Łužicy swjatki 1884 [Durch d. Niederlaus. Pfingsten 1884]: Łužica IX (1890), 3 sc.

311. **Muka, E.** Spomnjeńki na pućowanje po Běžkowskim a Storkowskim wokresu jutry 1885 [Wandererinnerungen i. Beeskower u. Storkower Kreise]: Łužica IX (1890), 11 sć.
312. **Hart, Julius.** Im Spreewald, m. 6 Abb.: Zur guten Stunde. Ill. Familien-Zeitschr. VI (1892/93), Sp. 706—712.
313. **Kunzendorf.** Eine Eisfahrt durch den Spreewald: Mitt. des Touristen-Club f. d. Mark Brandenburg (1897). Nr. 1. S. 2—4.
314. **Braunsdorf, Wilhelm.** Spreewaldfahrten. Reise- u. Stimmungsbilder. Als Anhang: Kleiner Reiseführer durch den Spreewald. Vetschau, A. Gönnel. 1901. 128 S. 8°.
315. **Fahlisch, P.** Der Spreewald. Praktischer Wegweiser. 7. Aufl. Mit einer Karte vom Spreew. (Griebens Reisebücher. Bd. 51.) Berlin, Albert Goldschmidt. 1902. 48 S. 8°.
316. **Tuchorski, Serbomił.** Swjatkowny wulět do Lubnjowskeje a Komorowskeje strony Delnjeje Łužicy [Pfungstausflug i. d. Lübbenauer Gegend]: Łužica XXII (1903), 41—43; 56 sć.
317. **Bittrich, Max.** Osterwanderungen im Spreewalde, m. 1 Abb.: Nordhausen, Rich. Unsere märkische Heimat. Leipzig, Brandstetter. (1911.) S. 456—460.
318. Eine **Fahrt** durch den Spreewald, m. 7 Abb.: Die Welt. Berlin 1913. Nr. 15.
319. **Domanja, A.** Blótowski pućnik. [E. Spreewaldführer.] Lužička Blata. Stručný průvodce po dolnolužický Blatech. Do tisku upravitel a úvodem opatřil Jos. Páta. Se 6 obr. V Praze, Klub Českoslov. turistů. 1920. 28 str. 8°.
320. **Seyffert, O[skar].** Zwei Tage in der [wendischen] Niederlausitz: Dess. Aus Dorf u. Stadt. 1920. S. 55—65.
321. **Fontane, Theodor.** Spreeland. Beeskow-Storkow und Barnim-Teltow. [Darin S. 3—14: In den Spreewald.] Neue Ausg. Hrsg. von ... Theodor u. Friedrich Fontane. (Wanderungen durch die Mark Brandenburg. T. 4.) Stuttgart u. Berlin, J. G. Cotta. 1925.
322. **Weiß, Heinrich von.** Im Lande der Wenden [Spreewald]: Der Fahrtgesell I (1925), 220—225.
323. **Droop, Fritz.** Quer durch den Spreewald: Dess. Deutsche Wanderfahrten. Stuttgart [1927]. S. 188—195.
- 323a. Der **Spreewald.** Die sagenhafte grüne Wendei, das Idealgewässer des Wassersportes. (Berlin, Häntschke. [1927.]) 24 S. 8°.
324. **Zeibig, Max.** Nachdenkliche Fahrt in den Spreewald: Dresdner Nachr. 1928. Nr. 411. S. 6.
325. **Šwjela, Bogumił.** Huknik Tolstoja w Blótach [Ein Schüler Tolstojs im Spreewald]: Łužica XLIII (1928), 76 sć.
326. **St.** In der Wendei [im Spreewald], m. Abb.: Die Welt. Illustr. Wochenschrift. Berlin XLVIII (1928), 514.
327. **Nowak-Njech., Měrćin.** Nalětnje dundanje po delnich Serbach [Früh-

- jahrsbummel durch die Niederlausitz]: Serbske Nowiny LXXXVIII (1929). Čo. 132.
328. **Fencł, Flor.** V Dolní Lužici před 20 roky (Vzpomínka) [In d. Niederlausitz vor 20 Jahren]: Česko-luž. Věstník XI (1930), 62 sč.; 69 sč.
329. **Haneberg, G.** Im Burger Spreewald, mit Abbildungen: Der Landkreis Cottbus mit dem Spreewald. Magdeburg 1933. S. 97—104.
330. **Heyde, G.** Spreewaldfahrt, m. 14 Abb.: Leipz. Illustr. Zeitg. 1933. Nr. 4618. S. 297—299.
331. **Nowak-Njeh., Měrcin.** Wiedersehen mit der Niederlausitz: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1948. Nr. 6. (Nowa doba 74.) — Tos.: Nowa doba 1948. Čo. 68; 71.
332. —I—. Delnjoserbske wobrazki [Niedersorbische Bilder]: Nowa doba 1949. Čo. 97; 103; 116.
333. **Nowak-Njeh., Měto.** Chwalba Borkojskich Błotow [Lob des Burker Spreewalds]: Nowy Casnik 1949. Nr. 1 = Nowa doba 1949. Nr. 74.
334. **Mětsk, Frido.** Wobraze z Błotow 1950 [Bilder aus d. Spreewald]: Nowy Casnik. 1950. No. 10. = Nowa doba 1950. Čo. 128.
335. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrcin].** Z Budyšina do Bórkowow [Von Bautzen nach Burg] (Kołowokoło Błótow I): Nowa doba 1950. Čo. 104.
336. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrc.].** W Błótowskich wólšach [In d. Erlen d. Spreewaldes] (Kołowokoło Błótow II): Nowa doba 1950. Čo. 106.
337. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrcin].** Poleńcowa korčma a Lipje [Polenzschenke u. Leipe] (Kołowokoło Błótow III): Nowa doba 1950. Čo. 108.
338. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrcin].** W Stemplowym kraju a raju [In Stempels Land u. Paradies] (Kołowokoło Błótow IV): Nowa doba 1950. Čo. 109.
339. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrc.].** Bórkowske wšelčizny [Burger Allerlei] (Kołowokoło Błótow V): Nowa doba 1950. Čo. 111.
340. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrc.].** W „Carnem roze“ (Kołowokoło Błótow VI): Nowa doba 1950. Čo. 117.
341. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrc.].** „Grod“ a „Wilišća“ (Kołowokoło Błótow VII): Nowa doba 1950. Čo. 127.
342. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrc.].** Stare duby a skóncowany lěs [Alte Eichen und der vernichtete Wald] (Kołowokoło Błótow VIII): Nowa doba 1950. Čo. 130.
343. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrc.].** Babylěčo w Błótach (Kołowokoło Błótow IX): Nowa doba 1950. Čo. 136.

D. Přez wostatnu Němsku

D. Durch das übrige Deutschland

344. **Jórdan, H.** Na Sněžcy [Auf der Schneekoppe]: Łužičan IX (1868), 105—107; 124 sč. Pó kročowanje pod. tit.: Po rjapje Kyrkonošow:

- Łužičan IX (1868), 155; 173 sc. Pokroč. pod. tit.: Při žórłach Łobja: Łužičan IX (1868), 183—185.
345. **Jórdan, H. Z** Łužicy k narańšemu morju [Aus d. Lausitz zur Ostsee]: Łužičan IX (1869), 41 sc.; 52—54; 69—72. Pokročowanje pod. tit.: Přez kupu Ranu: Łužičan XI (1870), 155—157; XII (1871), 3—7.
346. **Nyczka, J. B.** Pucžowanje wot Čorneho Halschtrowa k Rheinej [Reise von der Schwarzen Elster zum Rhein]: Serbske Nowiny 1869. Čo. 31 scć.
347. **Nyčka, Jan.** Pućowanje dobrowólneho diakona Jana Nyčki z Duisburga nad Rheinom do Saarbrückena. (Wučah z jedneho lista, zdžěleny wot J. B. N.) [Reise v. Duisburg nach Saarbrücken]: Łužičan XII (1871), 59—62.
348. **Nyčka, J. B.** Jedyn swjatkowny wopyt [w Ruhrskej krajinje] [Ein Pfingstbesuch i. Ruhrgeb.]: Łužičan XII (1871), 23—29.
349. **Z.** Moje pućowanjo do Barlina [Meine Reise n. Berlin]: Krajan 1888. Str. 20—24.
350. **js.** Z pucžowskoho dženika [Aus d. Reisetagebuch]: Posoł XXXVI (1898), 361—364; 369—372; 377—379; 387; 393—395; 401—403; 409—412; 419—423; 432—434.
351. **Š.** Moje pućowanjo do Eichstättä [Meine Reise nach Eichstätt]: Posoł XXXIX (1901), 257—260; 266—268; 290—291.
352. **Š[ołta], M[ichał].** Pucžowske dopomnjeńki z Bayerskeje [Reiseerinnerungen aus Bayern]: Posoł XLI (1903), 211—214; 250—251; 257—259; 264—266; 274—276; 289—291; 297—299.
353. **Čzoho** sym po puczu nawědźiła. Z lista serbskeje knježny [Was habe ich bei d. Reise erfahren]: Posoł XLII (1904), 213—215.
354. **A[ndricki], M[ikl.]** Triebes—Weida—Gera. List z rozpjerschenja: Posoł XLIII (1905), 229—231; 240—241; 249—251.
355. **Š[ołta], M[ichał].** W Mnichowje [In München]: Posoł XLIV (1906), 225—228; 234—235; 242—243.
356. **Slodeńk, Jurij.** Na móřskich brjohach. Pućowske dopomnjeńki [Am Meeresstrande]: Posoł XLVI (1908), 302—303; 314—315; 325—326; 337—338; 341—342.
357. **Fontane, Theodor.** Havelland. Die Landschaft um Spandau, Potsdam, Brandenburg. Neue Ausg. Hrsg. von Theodor u. Friedrich Fontane. (Wanderungen durch die Mark Brandenburg. Teil 3.) [Darin S. 3—14: Die Wenden und die Kolonisation der Mark durch die Zisterzienser.] Stuttgart u. Berlin, J. G. Cotta. 1925.
358. **Wo** našich krajanach za morjom [Über unsere Landsleute hinter dem Meere]: Serb. Nowiny 1930. Čo. 14.
359. **[Šewčik], [Jakub.]** Won do swěta [Hinaus i. d. Welt]: Kat. Posoł LXIX (1931), 235—238; 243—245; 251—253.
360. **St.** Z nižin do hór, z nocy do ranja [Aus d. Flachland ins Gebirge...]: Kat. Posoł LXIX (1931), 259—261; 275—277; 284—286.
361. **Wićaz, Ota.** Na kupje Rujanje [Auf d. Insel Rügen]: Łužica XLVI

- (1931), 50 sč.; XLVII (1932), 4—7; 9—11; 21—23.
362. **[Krječmař, P.]** Při brjohach Baltiskeho morja. Pućowańske dopomnjeńki [An den Ufern d. Baltischen Meeres]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 280 sč.
363. **Pobig, Handrij.** Pućowanje jako „wandrak“ [Reisen als Wanderbursche]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 148 sč.
364. **Na** 2000 kilometrow přez němske krajiny [An 2000 km durch dt. Länder]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 194 sč.
365. **[Słodeńk, Jurij].** 1732 km z awtobusom přez połodnišu Němsku [1732 km mit d. Autobus durch Süddeutschland]: Kat. Posoł LXXII (1934), 298—301; 307 sč.; 314—317.
366. **Kowař, Pětr.** Při Łobju w Drježdžanach: Serbske Nowiny 1936. Čo. 12 sč.
367. **Šořta-Hodleřski, B.** Hdyž Rhyň tehdom wustupi... [Als damals d. Rhein über die Ufer austrat...]: Kat. Posoł 1937. Str. 132 sč.
368. **Bobak [Nowak, Měrcin].** Starohród: Serbske Nowiny 1937. Čo. 129.
369. **Bobak [Nowak, Měrcin].** Maćica pomóřskich městow [Reisen durch Pommern]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 125.
370. **Kola, Cyril.** Choćebuz—Zinnowitz—Halle. 1. serbska kulturna brigada pućuje po Němskej demokratiskej republice [1. sorb. Kulturbrigade reist durch die DDR.]: Nowa doba 1950. Čo. 123 sč.
371. **Makarjenko, J.** W něhdušej Narańšej Pruskej. Přestworjeny kraj [im einstigen Ostpreußen]: Nowa doba 1950. Čo. 39.

E. Serbja přez słowjanske kraje

E. Sorben durch slawische Länder

372. **H., M.** Serbska wjes w Poznańskej [Ein wendisch. Dorf im Posener Land]: Łužičan III (1862), 11 sč.
- 372a. **Kozlik, Jan.** Pućowanje do Serbiskeje: Serbske Nowiny 1862. Str. 305 sč.
373. **Fiedleř, K. A.** Pućowanje do Prahi [Reise nach Prag]: Łužičan V (1864), 88—91; 103—107.
374. **Hórník, M.** Pućowanje do Wařšawy a Krakowa [Reise nach Warschau u. Krakau]: Łužičan VII (1866), 7—9; 22—24; 37—40; 72—74; 88—91; 103—106; 137—139; 152—155.
375. **Welan, Slepjanski.** Wulět do Belgrada [Ausflug nach Belgrad]: Łužičan IX (1868), 116—119; 133—137.
376. **Wagner, J. B.** Pućowanje do Prahi [Reise nach Prag]: Łužičan XV (1874), 145—148; 162—166; 189—191; XVI (1875), 9—14; 23—27.
377. **Holan, Jan.** Drječin—Pětrohród—Jekaterinosław. (Pućowanje w listach wot jeneho Serba.) [Dretschen—Petersburg—Jekat.]: Łužičan XIX (1879), 18—20; 27—29; 46 sč.; 54 sč.
378. **Muka, [Ernst].** Štyri dny w Čechach [4 Tage in Böhmen]: Łužičan XIX (1879), 66 sč.

379. **Holan, E.** Pětrohród—Jekaterinosław—Drječin [Petersburg—Jekater.—Dretschen]: Łužica I (1882), 2—4; 14 sc.; 24 sc.
380. **M., J.** Pućowanje po słowjanskich krajach [Reisen in slavisch. Ländern]: Łužica II (1883), 83—85.
381. **Holan, Ernst.** Pućowanje po słowjanskich krajach [Eine Reise durch slavische Länder]: Łužica III (1884), 2—4; 22—23; 32—33; 57—59; 74—75; 81—83; 89—91; 98—100.
382. **Holan, J. M.** Nižny Nowgorod: Łužica V (1886), 45—47; 53—55.
383. **xy.** Dopomnjeńki na Prahu [Erinnerungen an Prag]: Łužica X (1891), 21; 36 sc.; 44 sc.; 60.
384. **Holan, J. M.** Wobrazy z Ruskeje [Bilder aus Rußland]: Łužica XII (1893), 26 sc.; 37; 82 sc.
385. **Parastensian.** Serbski dundak na swoim pschekhodźowanju wokoło Prahi [Ein wend. Bummler rings um Prag]: Posoł XXXVI (1898), 194—196; 201—203; 218—220.
386. **Sommer, A.** Moje lońše pućowanje k bratowskim a cuzym narodam [Meine vorjährige Reise zu Bruder-Nationen u. fremd. Nat.]: Łužica XVIII (1899), 3 sc.; 9—11; 21—23; 30 sc.; 41—43; 52—54; 64—66; 74 sc.; 81 sc.; 96 sc.; 112 sc.; XIX (1900), 6—7; 15 sc.; 40 sc.
387. **Na Welehradze** [In Welehrad]: Posoł XLIX (1901), 280—283; 289—290; 301—302.
388. **[Andrickji, [Mikł.].** Macocha a Morawa [Die Mazocha und Mähren]. Wobrazki a mysle: Posoł XLII (1904), 287—290; 305—307; 329—331; 354—355; 428—429.
389. **[Wingef, Jurij.]** Ducej do Tatrow, [pozdžišo:] na Tatrach, [pozdžišo:] do Zakopanocho, [pozdžišo:] w Zakopanym, [pozdžišo:] w Krakowje [Auf d. Wege nach d. Tatra]: Posoł XLIII (1905), 283—285; 299—300; 331—333; 339—342; 355—358; 383—385; 401—403; 417—419; 425—427; 446—449. XLIV (1906), 21—24; 38—42; 58—60; 99—101; 132—135.
390. **Želibor.** Serbscy hosćo w Prazy [Wendische Gäste in Prag]: Posoł XLIII (1905), 188—190; 196—198.
391. **Wingef, Jurij.** W kupjelach [Im Kurbade]: Posoł XLVII (1909), 252—254.
392. **Delenk, Jurij.** Hara dla mojoho wopyta X. kongresa słowjanskich nowinarjow w Běłohrodze [Der Lärm wegen meines Besuches d. X. Kongr. d. slav. Journalisten i. Belgrad]: Posoł XLIX (1911), 258—261.
393. **Serbin [Bryl, Jan].** Listy z pućowanja [pozdžišo:]... a wobrazki ze žiwjenja [Reisebriefe]: Posoł L (1912), 203; 211; 259 sc.; 393—394.
394. **Wingef, Jurij.** Z kupjelow [Aus Kurbädern]: Posoł LVII (1919), 46—48. W kupjelach: Posoł LVII (1919), 62 sc.
395. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** Moskwa — w snězy, mrózu a lodže [Moskau — im Schnee...]: Łužica XXXVII (1922), 15—19; 46—50; 78—84; 106—112.

396. **Zmeškal, Vlad.** Zájezd lužickosrbkých pěvců do československé republiky ve dnech 2.—7. ledna 1922 [Die Fahrt d. laus.-wend. Sänger i. d. Tschechoslowakei] (Českolužická knihovnička. Poř. Jos. Páta. Čo. 1.) Praha, Spolek „Adolf Černý“. (1922). 31 str. 8°.
397. **Nowak-Njehorňski, Měrcin.** Z pólskimi harcerjemi w Polěsnych błotach [Mit polnischen Pfadfindern in den Podlachischen Sümpfen]: Serbski Student VIII (1926). Čo. 1 sč.
398. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** Łužiscy Serbja na Morawskej a sewjero-českej wustajeńcy [Laus. Wenden i. Mähren...]: Łužica XLII (1927), 47—48.
399. **[Bryl, Jan.]** Jědźechmy do swěta pohladać a ćetu wopytać. Pućowanska bjesada małego kukuhladka [Wir fuhren i. d. Welt...]: Serbske Nowiny LXXXVI (1927). Čo. 284 sč.
400. **Nowak-Njehorňski, Měrcin.** Pućowańske dny w Pruskich Mazurach [Wandertage in d. preuß. Masuren]: Serbski Student IX (1928), 17 sč.
401. **Nowak-Njehorňski, [Měrcin].** W pólskich Bjezkidach. Pućowańske dopomnjenja [In d. polnisch. Beskiden]: Łužica XLII (1928), 90 sč.
402. **Nowak-Njeh., Měrcin.** Prěki a pódłu po Juhosłowjanskej [Kreuz u. quer durch Jugoslawien]: Serbske Nowiny 1928. Čo. 255 sč.
403. **Nowak-Njeh., Měrcin.** Słowjeńske načiski [Slovenische Skizzen]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 40 sč.
404. **Nowak-Njeh., Měrcin.** Ze Sokołami w kraju juhosłowjanskich bratrow [Mit den Sokoln im Lande jugoslav. Brüder]: Serbske Nowiny 1931. Čo. 205; 207; 210; 217; 225.
405. **Nowak-Njehorňski, Měrcin.** Z Bratisławy do Krakowa! [Von Preßburg bis Krakau]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 44; 46.
406. **Ilsan [Domaška, Romuald].** Litomyšl [Leitomischl]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 276.
407. **Domaška.** Pola „Šlabakow“: Serbske Nowiny 1934. Čo. 202.
408. **Keřk, Arnošt.** Pjeć dnjow w Sarajewu [Fünf Tage in Serajewo]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 208.
409. *** **[Nowak-Njeh., Měrcin].** Wo słowjanskim kraju, hdžež rosće bawłwa, rajs a tobak [Im slavischen Land, wo Baumwolle, Reis u. Tabak wächst]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 4.
410. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrcin].** Zejhrawaj, zejhrawaj „Pjerunje“! [Wanderungen durch Polen]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 31 sč.
411. —jm— W spěšniku po Čěkosłowakskej [Im Schnellzug durch die Čechoslowakei]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 205 sč.
412. **Bobak [Nowak, Měrcin].** Putnikowanje do klóštra Nerezow [Wanderung ins Kloster Nerezow]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 14.
413. **Bobak [Nowak, Měrcin].** Prilep: Serbske Nowiny 1936. Čo. 113.
414. **Nowak-Njehorňski, Měrcin.** W cařstwje Dušana Sylneho. Pućowańske wobrazki z Južneje Serbskeje. [Im Zarenreich Dušan d.

- Starken.] (Serbska ludowa knihownja. Čo. 37.) W Budyšinje, J. Cyž. 1936. 150 str. 8°.
415. **Bobak [Nowak, Měrćin].** Bitolj a Resan: Serbske Nowiny 1936. Čo. 150.
  416. **[Nowak-Njeh., Měrćin].** Weles, Gradsko a Stobi: Serbske Nowiny 1936. Čo. 86.
  417. **Bobak [Nowak, Měrćin].** Pletwarski přesmyk [Reisen durch Jugoslawien]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 94.
  418. **Bobak [Nowak, Měrćin].** Treskawac [Reisen durch Jugoslawien]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 131.
  419. **W., J.** Při jězorach w juhu [An Seen im Süden]: Serbski Student XVIII (1936), 3 sc.
  420. **Nawkec, Marhata.** Pobych na Podkarpatskej Rusy [Ich war in Karpatorußland]: Krajan LXX (1937), 63—73.
  421. **Bobak [Nowak, Měrćin].** Złoty wóz pólskeho krala w pomórskéj wjesnej cyrkwi [Der goldene Wagen d. Polenkönigs in einer Dorfkirche Pommerns]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 145.
  422. **Bobak [Nowak, Měrćin].** Do kraja Kašubow [Ins Land d. Kaschuben]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 149.
  423. **Žur, Jan.** Serbske džěci z Budyšina pobychu w Pólskej [Sorbische Kinder waren in Polen]: Nowa doba 1947. Čo. 11 sc.
  424. **Blažek, J.** Na prozy złětoweho lěta [jubilejne swjedenje w Praze, hdžež so tež Serbja wobdžěla]: Nowa doba 1948. Čo. 16.
  425. **Kyas, Karel.** Bjarnat Krawc w Brně [Bernh. Schneider in Brünn]: Lidová obroda 1948, dne 28. 2.
  426. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Bosniska stolica [Serajewo]: Nowa doba 1948. Čo. 92.
  427. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Šamac—Sarajewo. Přez kraj njewudobytych pokładow [Šamac—Serajevo. Durch das Land nicht gewonnener Reichtümer]: Nowa doba 1948. Čo. 78.
  428. **Města** nawječorneje Pólskeje [Städte Westpolens]: Nowa doba 1949. Čo. 84.

F. Serbja přez njesłowjanski wukraj

F. Sorben durch nichtslavisches Ausland

429. **Hórník, M[ichał].** Moje pucžowanjo do Roma [Meine Reise nach Rom]: Posoł V (1867), 115—118; 121—123; 129—132; 137—140; 145—149; 153—157; 161—162; 169—172; 177—180; 185—188.
430. **Jakub, G. A.** Jerusalem a jeho wokolnoscze [Jerusalem u. seine Umgebung]: Serbske Nowiny 1869. Čo. 13 sc.
431. **Jakub, G. A.** Pucžowanje do Egiptowskeje w lěće 1865 [Reise nach Ägypten]: Serbske Nowiny 1869. Čo. 23 sc.
432. **Hórník, M.** Serbski list z Ameriki [wot Marije Scholčizneje rodź. Kóžnikec z Worklec] [Wendisch. Brief aus Amerika]: Posoł XX (1882), 84—85.

433. **[Skala, Jakub.]** Moje pučžowanjo [Meine Reise]: Posoł XXV (1886), 171—173; 184; 195—197; 201—202; 211—217; 225—230.
434. **Delan, [Jurij].** Wobrazki ze swojoho lětušoho pučowanja do Italskeje [Bilder v. meiner diesjähr. Reise nach Italien]: Posoł XLVI (1908), 401 sc.; 413 sc.; 423; 431 sc. XLVII (1909), 1—3; 9—11; 18 sc.; 25 sc.; 33 sc.; 42 sc.; 50 sc.; 58 sc.; 65 sc.; 73—75; 82 sc.; 98 sc.; 114 sc.; 123 sc.; 146 sc.; 153—155; 161 sc.; 165 sc.; 173—175; 181 sc.; 190 sc.; 205 sc.; 218; 241—243; 259—261; 265—267; 281—283. XLVIII (1910), 2 sc.; 10 sc.; 17—19; 26 sc.; 34—36; 42 sc.; 50 sc.; 58 sc.; 66 sc.
435. **Wičaz, Ota.** Serbowka w Surinamje [Eine Wendin in Surinam] (w: Wičaz. Wo serbskim ludowym basnistwje.) W Budyšinje, (E. Muka). 1922. 8°. fr.
436. Pučowanske **dopomnjeńki** [Reiseerinnerungen]: Posoł LXIV (1926), 349—352; 357—360; 373—375; 381—383; 389 sc.; 397—399; 405 sc. LXV (1927), 19 sc.
437. **Krawc, Bjarnat.** Serbskej listaj z Ameriki w powójskim času [wot Korle Handrika] [Sorbische Briefe aus Amerika]: Serbske Nowiny 1929. Čo. 298.
438. **Nowak-Horjanski, Jakub.** Pučowanske dopomnjeńki [Reiseerinnerungen]: Budyšin, Donnerhak. 1930. 176 str. 8°. Z wobr. — Tos.: Kat. Posoł LXX (1932), 316 sc.; 323 sc.; 332 sc.; 339 sc.; 347 sc., 371 sc.; 380 sc., 387 sc.; 394 sc. LXXI (1933), 11 sc.; 19 sc.; 27 sc.; 35 sc.; 43 sc.; 67 sc.; 75 sc.; 82 sc.; 317 sc.: 323 sc.; 334 sc.; 347 sc.; 357 sc.; 374 sc.; 412 sc.
439. **W.-B., A.** Serbstwo we wukraju [Das Sorbentum i. Ausland]: Serb. Nowiny 1930. Čo. 235.
440. Na **bitwiščach** pola Verduna. (Pučowanske dopomnjeńki) [Auf d. Kampffeldern bei Verdun]: Kat. Posoł LXIX (1931). Čo. 33 sc.
441. **Wawrik, Jurij.** Kak Serbja před nimale 100 lěta do Roma pučowachu. [Pučowanske dopomnjeńki] [Wie die Sorben vor ungefähr 100 Jahren nach Rom reisten]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 128 sc.
442. **Domaška, Romuald.** Dopomnjeńka z mojoho přenjocho pučowanja [Erinnerung an meine erste Reise]: Krajan LXIX (1936), 69—72.
443. **Bobak [Nowak, Měrćin].** K němskemu morju [Zur Nordsee]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 219; 250. 1937. Čo. 2 sc.
444. **Bobak [Nowak, Měrćin.]** Po Dunaju [Auf d. Donau]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 25 sc.
445. **Hanušec, Hanža.** Wulět na horu St. Bernhard [Ausflug auf d. St. Bernhard]: Kat. Posoł 1937. Str. 227—229.
446. **Bobak [Nowak, Měrćin].** Podkeřkonošske wobrazki [Bilder aus d. Riesengebirge]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 123 sc.
447. **W., J.** Ze sněhakami do Alpow [Mit den Skiern i. d. Alpen]: Serbski Student XVIII (1937), 31 sc.
448. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Ze zapisow serbskeho wojaka. Vaux-de-Cernay: Nowa doba 1948. Čo. 37.

449. **Bobak [Nowak, Měrćin]**. Po pomórskej šwicy: Serbske Nowiny 1937. Čo. 143.

§ 2. Serbja we wukraju

§ 2. Sorben im Ausland

450. **Kósyk, Mato**. Serbja w Texasu [Wenden in Texas]: Łužica III (1884), 69 sć.
451. **Černý, Adolf**. Lužice v Americe [Die Lausitz i. Amerika]: Tohos. Různé listy o Lužice. 1894. Str. 97—104.
452. **Wjezař, Arnošt**. Serbska kolonija w Teksasu a jeje wjednik Jan Kilian [Die sorb. Kolonie i. Texas...]: Łužica XLV (1930), 90 sć.
453. **Wězař-Bukojnjan, Arnošt**. Serbska kolonija w Teksasu a jeje wjednik Jan Kilian [Sorbische Kolonie i. Texas]: Serbski Student XII (1931), 38—39; 42 sć.
454. Die wendische **Kolonie** in Texas und ihr Führer Johann Kilian: Heimatklänge. Bautzener Tagebl. 1932. Nr. 35 f.
455. *** **[Nowak-Njeh., Měrćin]**. Serbja w Americe [Sorben in Amerika]: Nowa doba 1949. Čo. 15.
456. **Š[ěca], W[ladimir]**. Serbja w Americe [Sorben i. Amerika]: Nowa doba 1949. Čo. 31.
-
457. Serbski kwaß w Australiji [Eine wend. Hochzeit in Australien]: Předženak 1924. Str. 55—59.
458. Serbske **wučahowanja** do Australije, z wob. [Sorbische Auswanderungen nach Australien]: Předženak LXXVII (1931), 67—70.
459. **W.** Serbja w Australiji [Sorben i. Australien]: Serbski Student XVI (1935). Čo. 9.

§ 3. Wukrajnicy pola Serbow

§ 3. Ausländer bei den Sorben

460. **Trelewski, R.** Trzy dni pomiędzy Wendami [Drei Tage unter d. Sorben]: Tygodnik ilustrowany 1865.
461. **Parczewski, A. J.** Z Dolnych Łužyc. Kilka zarysów i wspomnień [Aus d. Niederlaus.]: Łužičan XIX (1879), 73—76. — Tos. Warszawa, Gebethner i Wolf. 1881. 31 str. 8°.
462. **Černý, Adolf**. Z mojeho zapisnika. Dopomnjeńki, nazhonjenja a myślički z moich pućowanjow po Serbach [Meine Wanderung. d. d. Wendei]: Č. M. S. XLI (1888), 3—10.
463. **Černý, Adolf**. Zběračelske wobćežnosće. Spomnjeńki z pućowanjow po Serbach [Beschwerden des Sammlers bei d. Reise d. d. Wendei]: Łužica IX (1890), 93 sć.
464. **Černý, Adolf**. Moje první návštěva Lužice [Mein erster Besuch i. d. Lausitz]: Černá hodinka 1892. Str. 50 sć. — Tos.: Łužica XII (1893), 37 sć.; 42 sć.

465. **Černý, Adolf.** U staré zpěvačky [Žanina na Horach pola Wojerec] [Bei d. alten Sängerin]: Kalendář Zlaté Prahy 1894.
466. **Černý, Adolf.** Letnice (swjatki) v Lužici [Pfingsten i. d. Lausitz]: Národní Listy 1896. Čo. 158.
467. **Černý, Adolf.** U lužických katolíků [Bei d. laus. Katholiken]: Světotozor 1897. Čo. 9.
468. **Černý, Adolf.** Ze slovanské Lužice [Aus d. slav. Lausitz]: Koleda 1898. Str. 94 sčc.
469. **Pjetuchow, E. V.** Lužickije serby (Lužičane). Iz putevych zamětok lětom 1897 goda. Jurjev, K. Mattisen. 1898. 26 str. 8°. [Die Lausitzer Serben, Lužičane. Aus Reisenotizen vom Sommer 1897.] Sep. wotč. z Sborník Učeno-Literat. Obšč.
470. **Parczewski, Alfons.** Mój přěni wopyt we Łužicy. K 70. narodninam kn. kan. J. Herrmanna [Mein erster Besuch i. d. Lausitz]: Łužica XXV (1906), 42—44.
471. **Šewčik, [Jurij].** Přěni wopyt Ad. Černeho we Łužicy [Der erste Besuch Ad. Černý's i. d. Lausitz]: Łužica XXXIV (1915), 11—12.
472. **Kuba, Ludvík.** Moje lužiske wopyty. Łopjenjo z autobiografije [Meine lausitz. Besuche]: Łužica XXXVII (1922), 89—91.
473. **Taszycki, Witold.** Nad Sprewą, w Łużyckie Strony, z 3 wobr. [An d. Spree d. laus. Seite]: „Ziemia.“ Warszawa VIII (1923). Čo. 5.
474. **Kuba, Ludvík.** Čtení o Lužici. Cesty z roku 1886—1923. 60 barvotiskových příloh, 5 perokreseb, 4 hudební příklady a puwodní mapka. [Vorlesungen über die Lausitz. Reisen a. d. J. 1886—1923...] Praha, Vydavatelstvo Družstevní Prace. 1925. 227 str. + 60 taf.
475. **Szeberényi, L. Z.** Medzi Srbmi [Unter d. Wenden]: Tohos. Z mojich ciest po cudzozemsku, z madžarskeje do słowackeje řeče přeložil C. Bodicky. Str. 15—221.
476. **Volf, Jos.** Kde působil v Lužici M. Jiří Petermann? [Wo wirkte i. d. Lausitz M. Og. Petermann?]: Česko-luž. Věstník IX (1928), 46—48.
477. **Bučar, Vekoslav.** Kod lužičkih Srba. [Zu d. lausitz. Sorben.] Pu-topis. 38 slika. Ljubljana, (U vlastitoj nakladi). 1930. 176 str. 8°.
478. **W[ićaz], O[ta.]** Polak Alfons Parczewski wo Serbach [Der Pole Alf. P. über die Sorben]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 291 sč.
479. **Witkojc, Mina.** Po stopach kńeza Wilibalda ze Schulenburg, z wobr. [Auf d. Spuren d. H. W. v. Schulenburg]: Łužica XLIX (1936), 17—19.
480. **W[ićaz], O.** Pućowanje młodeho kěžorskeho hrabje Bjedricha Ulricha Lynara přez Hornju Łužicu [Reise d. jungen Grafen Frdr. Ulrich v. Lynar durch d. Oberlausitz]: Łužica L (1937), 5—7.
481. **Krawc, E[rich].** Předchadnik Mičurina studuje w Serbach [Vorläufer Mičurins studiert im Sorbischen, d. i. Student Kawerznew]: Nowa Łužica III (1950). Čo. 4 = Nowa doba 1950. Čo. 42.

Staw 5. Statistika

Kap. 5. Statistik

482. **Jahreslisten** von 1784 [bis 1786 und 1788—1791] von einigen Oberlausitz. starken, sowohl deutschen als wendischen Kirchspielen: Laus. Mag. XVIII (1785), 88f. XIX (1786), 128—130. XX (1787), 124f. XXII (1789), 124f. XXIII (1790), 120—122. XXIV (1791), 161 f. XXV (1792), 110; 192—194.
483. **Jakub, Ernst Bohuwjeř.** Sserbske horne Łužizy aby statistiski Sapisk wschitkich Berbskich ewangelskich a katholskich Woßadow a jich Duchomnych a Wučerjow se wschelakimi Poweszjemi se Sserbowstwa... [Die wend. Oberlausitz od. statist. Verzeichnis.] W Budyschini, Macžiza Sserbska. 1848. VI, 133 str. 8°. fr.
484. **Pful.** K serbskej statisticy [Zur wend. Statistik]: Łužičan IV (1863), 24—27.
485. **Ličba** sakskich Serbow [Die Zahl d. sächs. Wenden]: Łužičan VI (1865), 95 sc.
486. **[Hórnik, Michał.]** Statistika katolikow serbskich wosadow [Statistik d. kathol. Kirchspiele]: Posoł X (1872), 115—117; XIV (1876), 175—177.
487. **Wobydlerstwo** městow a wsow, do serbskich katholskich cyrkwjow zafarowanych abó pschifarowanych (pschipokazanych) [Einwohnerschaft der Städte u. Dörfer, in wendisch-kathol. Kirchen eingepfarrt]: Krajan 1873.
488. **Hórnik, M.** Statistika Serbow w Sakskej [Statistik d. Wenden i. Sachs.]: Łužičan XV (1874), 11—13.
489. **Statistika** serbskich katholskich wosadow [Statistik wend.-kathol. Kirchspiele]: Krajan 1877.
490. **[Hórnik, Michał.]** Wjele je w l. 1679 w Serbach wotročšenych katolikow było? [Wieviel erwachs. Katholiken gab es im J. 1679 im Wendenland]: Posoł XVI (1878), 76.
491. **Muka, Ernst.** Statistika łuziskich Serbow. Wobličenje a wopisanje hornjo- a delnjo-łuziskeho Serbowstwa w lětach 1880—1885. Z přidawkom nadrobneje kharty serbskich Hornich a Delnich Łužic z lěta 1886. Wudawk A. [Statistik d. lausitz. Wenden.] Budyšin, Spisaćel. 1884—1886. VI, 502 str. 8°. — Tos. Wudawk B. Budyšin, Spisaćel. 1884—1886. VI, 388 str. 8°.
492. **Muka, Ernst.** Statistika Serbow [Statistik der Wenden]: Č. M. S. XXXVII (1884), 129—159.
493. **Muka, Ernst.** Statistika hornjołuziskich Serbow pruskeho kralestwa [Statistik oberl. Wenden i. Preußen]: Č. M. S. XXXVIII (1885), 3—120.
494. **Muka, Ernst.** Statistika Serbow sakskeho kralestwa [Statistik der Wenden des Königreichs Sachsen]: Č. M. S. XXXIX (1886), 3—241.

495. **Ketlicy.** (Dodawk k č. XI statistiki sakskich Serbow w Čas. M. S. 1886, str. 95 sl.): Serbske Nowiny 1935. Čo. 259.
496. Die **Stärke** des wendischen Volksstammes: Leipz. Tgbl. 1889. Nr. 140. Beil. 1.
497. **Schätzungen** über den Bestand des Wendentums: Niederlaus. Mitt. II (1891), 181—183.
498. **Müller.** Das wendische Sprachgebiet im Jahre 1871: Zeitschrift d. Ver. f. Volkskunde III (1893), 460—462.
499. **Schulenburg, W. v.** Wendisch sprechende Schulkinder in Preußen: Niederlaus. Mitt. III (1893), 231.
500. **Muka, Ernst.** Dodawki k statisticy a ethnografiji lužiskich Serbow [Nachträge z. Statistik u. Ethnogr. d. laus. Wenden]: Č. M. S. XLIX (1896), 36—53.
501. **Parčewski, A. J.** Serbja w Pruskej po ličenju luda z lěta 1890 [D. Wenden i. Preußen nach d. Volkszähl. d. J. 1890]: Č. M. S. LII (1899), 65—88.
502. **Muka, Ernst.** Dodawki k statisticy a ethnografiji lužiskich Serbow II [Nachträge zur Statistik und Ethnographie der Lausitzer Wenden]: Č. M. S. LIII (1900), 80—103.
503. **Šwjela, B.** Kelko je w Němskej Serbow? [Wieviel Wenden gibt es i. Deutschl.]: Lužica XXII (1903), 4; 23 sc.
504. **Handrik, M.** Dodawč k serbskej statisticy [Nachtrag zur wendischen Statistik]: Č. M. S. LVI (1903), 45—46. LVII (1904), 45—47.
505. **Wosadna statistika** Budyšskeje diecesy [Kirchgemeindestatistik d. Bautzn. Diözese]: Posoł XLV (1907), 289—291.
506. **Statistika** Kulowskeje wosady [Statistik d. Wittichen. Kirchspiel.]: Posoł XLV (1907), 347.
507. **Würzburger, Eugen.** Die sprachlichen Verhältnisse der Bevölkerung des Königreichs Sachsen, m. Karten: Ztschr. d. Statist. Bür. XLVIII (1908), 170—182.
508. **Křižan, Jan.** Přehlad wobsedźenstwow w Hodźijskej wosadze z lěta 1617 [Übersicht d. Besitzes i. Gödaer Kirchspiel i. J. 1617]: Č. M. S. LXVI (1913), 81—84.
- 508 a. **Auerhan, J.** Dnešní národní stav lužických Srbů [Der heutige nationale Stand d. lausitz. Sorben]: Naše Zahraniči IV (1923), 28—32.
509. **Štencl, Karel.** Lužičtí Srbové ve světle statistiky [Laus. Wenden i. Lichte d. Statistik]: Naše Zahraniči IV (1923), 19—28.
510. **Burkhardt, Felix.** Das Verbreitungsgebiet der wendischen Sprache im Freistaat Sachsen nach der Volkszählung am 16. Juni 1925: Zeitschr. d. Sächs. Statist. Landesamtes LXXVI (1930), 245—253.
511. **Burkhardt, Felix.** Der Rückgang des Wendentums: Deutsche Hefte für Volks- und Kulturbodenforschung I (1930), 87—91.
512. **Lorenc-Zalěski, J[akub].** Dokładna ludowědna statistika Slepjanskeje wosady z lěta 1926 [Ausführ. volkskd. Statistik d. Schleifer Kirchspiels a. d. J. 1926]: Č. M. S. LXXXIII (1930), 22—25.

513. **Schwalm, H.** Bemerkungen zu den Bevölkerungskarten der Ober- und Niederlausitz auf Grund der Volkszählungen der Jahre 1910 u. 1925: Deutsche Hefte für Volks- und Kulturbodenforschung I (1930), 91—94.
514. **Burkhardt, Felix.** Die Entwicklung des Wendentums im Spiegel der Statistik (Die Lausitzer Wenden... herausgegeben von Rud. Köttschke. H. 6). Langensalza, Jul. Beltz. Berlin-Leipzig. 1932. 96 S. 8°.
- 514a. **Kapitán, Jiri.** Sčítání lidu v Lužici (1946): Dnešní Lužice. Sbirka informač. stati v luž. Srbech. Čo. 13. 1947.

Staw 6. Přirodne podawki

Kap. 6. Elementarereignisse

515. Krotka [im 2. Exemplare falsch: protka] **Powesz** wot tych wulkich Powodzenjow a Pscheliwanjow tych Rjekow we Saxonskej a wele druhich wokolnych Krajach, we tymaj Ljetomaj 1703 a 1804 psches kotrež wele Čzlowekow a Skotu wo žiwenje... [Kurze Nachricht v. d. großen Überschwemmungen i. Sachsen...] b.m. 1804. 16 str. 8°. fr.
516. **[Dučman, Handrij.]** Lětuscha suchota [Die diesjähr. Trockenheit]: Posoľ XI (1873), 125—128.
517. **Před 75 lětami.** Wulki sněh we Łužicy [Vor 75 Jahren. Großer Schnee i. d. Laus.]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 276. Přił. 2.
518. **Wičaz, Ota.** Bože njewjedra a zliwki w našej Łužicy, z wobraz. [Gewitter u. Wolkenbrüche i. uns. Laus.]: Předženak LXXIII (1927), 75—80.
519. **Wičaz, Ota.** Njesměrny sněhowy mječel před 45 lětami [Ungeheures Schneewehen vor 45 Jahren]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 8.

DŽĚL III: LUDOWĚDA

Staw 1. Powšitkowna ludowěda cyłeho wobydlenkeho wobwoda serbskeho luda (Hornja a Delnja Łužica hromadže)

TEIL III: VOLKSKUNDE

Kap. 1. Allgemeine Volkskunde des gesamten Wohngebietes des sorbischen Volkes (Ober- und Niederlausitz gemeinsam)

520. **Green, Georgius.** De Venedis... [Resp.:] Georgius Krüger. Wittenbergae, Henckel. [1675.] [2 Bl.] 4°. Wittenberg. Theses. 1675. Sept. 11.
521. **Krüger, Georgius.** De Serbis Venedorum natione vulgo dictis die Wenden [Resp.:] Laurentius Jetze. Wittenbergae, Henckel. [1675.] [8 Bl.] 4°. Wittenberg. Disp. 1675. Sept. 11. — Dass.: Hoffmann. Scriptores II (1719), 237—243.

522. **Grünewald, Martin.** Kurtze u. historische Beschreibung der Lausitz (Darin: Von den [sorbischen] Einwohnern, ihrer Sprache u. von ihrer Religion]: *Singularia histor.-lit. Lusatica*. Sammlg. XI (1735), 697—720.
523. **Richter, A. D.** Sächsische Historie derer ersten Markgrafen in Meissen, nach Anleitung der glaubwürdigsten Nachrichten, Urkunden... [Darin: Über die Einwohner der Lande: Wenden, Sorben. Die alten Burgwarten und Grafschaften, Recht u. Religion d. Wenden, ihre Nahrung u. Gewerbe.] Leipzig u. Budissin, Jacob Deintzer. 1769. 108 S.
524. **K., C.** Daß die unter dem Nahmen Wenden vorkommenden slavonischen Völker und die noch itzo in der Lausitz und der Mark Brandenburg befindlichen Sorben-Wenden mit Unrecht Vandali, Wandalen genennt und davor gehalten werden: Dresdn. gel. Anzgn. 1760. Sp. 1—16. — Dass.: *Miscellanea Saxonica* XII (1778), 150—170.
525. **Conrad, [Michael].** Beitrag zu der in den Provinzialblättern der Oberlausitzischen Gesellschaft d. Wissenschaften enthaltenen Abhandlung von den Sitten und Gebräuchen der heutigen Wenden: Provinzialbll. oder Sammlung zur Geschichte, Naturkunde... herausgegeben v. d. Oberlaus. Gesellschaft d. Wissenschaft II (1783) = Stück 5. S. 60—73.
526. Von den **Wenden**: *Journal f. Sachsen* 1792/93. S. 549—586.
527. **Engelhardt, Karl August.** [Über Sitten, Gebräuche, Sprache, Gewerbe, Religion usw. der Wenden i. d. Ober- und Niederlausitz]: Dess. Erdbeschreibung d. Kgr. Sachsen IX (1818), 1—110.
528. **Schön, Karl Friedrich.** Ethnographie d. Ober- u. Niederlausitzer Wenden. Rothenburg, J. B. Pohl. 1840. XVI, 50 S. 8°. fr.
529. Das **Serbenthum** in der Lausitz: *Sächs. Vaterlands-Bll.* II (1842), 325 f.
530. Die lausitzer **Slawen**: Erzähler an der Spree 1843. S. 1—5; 27—29; 33—35; 41—43; 49—52.
531. **Kohl, J. G.** Slawen und Slawisches in der Umgegend von Dresden. Geschrieben in einem Dorfe am Fuße des Erzgebirges 1845: Dess. Skizzen aus Natur- und Völkerleben. Dresden, Kuntze. II (1851), 95—130.
- 531a. **Ziehen, Eduard.** Geschichten u. Bilder aus d. wendischen Volksleben an der Niederelbe. Bd. 1. Zwickau, Verein zur Verbreitung guter Volksschriften. 1859. 116 S. 8°.
- 531b. **Flat, Oskar.** Słowo o dzisiejszych Łużyczanach: Biblioteka Warszawska I (1856).
532. **Sigismund, B.** Die Wendei: Dess. Land und Leute d. sächsisch. Lausitz. Leipzig o. J. [1862.] S. 17—45.
533. **Köhler, Joh. Aug. Ernst.** Germanen u. Slaven [im Voigtlande]: Dess. Volksbrauch, Aberglaube, Sagen u. andere alte Überlieferungen im Voigtlande. 1867. S. 1—27.

534. **Slavisches** aus der Lausitz: Augsburger Allg. Ztg. 1867. Nr. 206—207.
535. **J., H.** Do wójny. Wobraz ze Serbow [Vor d. Kriege. Ein Bild a. d. Wendei]: Łužičan XI (1870), 168—171.
536. **Andree, Richard.** Aus der wendischen Lausitz [Volkskundliches]: Globus XX (1871), 91 f.; 107 f.
537. **Bilder** aus dem Wendenlande. Jüterbog, Rudolph Krause. 1874—1876. (Aus: Christliche Vereins-Berichte. Jg. 33 u. 35, 1874 u. 1876.)
538. **Ivanović, Bogoljub.** Łužički Serbi i njichna književnost: Otačbina 1875. Nr. 3.
539. **Łužičti Srbové:** Čech. Praha 1875.
540. **Wjelan, J. E.** Z anthropologiskeho zjězda w Barlinje [wo Serbach] [Von d. anthropol. Kongr. in Berlin (über d. Wenden)]: Č. M. S. XXXIII (1880), 164—170.
541. **Schulenburg, Willibald v.** Wendisches Volksthum in Sage, Brauch u. Sitte. Berlin, Nicolai. 1882. X, 208 S. 8°. fr.
542. **[Gebauer, Heinrich.]** Die Reste des Wendentums: Gebauer, Heinrich. Unser deutsches Land u. Volk. Bilder aus d. sächs. Berglande, der Oberlausitz... 1883. S. 352—356.
543. **Fahlisch, P.** Vergangenheit des Wendenthums: Täglt. Rundschau 1887. Nr. 258 u. 259.
544. **Müschner.** Sorben-wendisches Volksleben: Bär (1887). Nr. 48.
545. **Hórník, M.** Michał K. Bobrowskij a Izmail J. Sreznewskij wo Serbach [Bobr. u. Sr. über d. Wenden]: Č. M. S. XLII (1889), 42—51.
546. **Das Volk** der Wenden in der Ober- u. Niederlausitz: Schlesische Volksztg. 1889. Nr. 15.
547. **W., G.** Die Wenden in Deutschland: Ausland. Stuttgart LXII (1889), 336 f.
548. **Džěžničan [Zarjenk, Mikł.]** Domizna. Wobrazk z Łužicy [Heimat. Ein Bild a. d. Laus.]: Łužica VIII (1889), 27—30; 43.
549. **Černý, Adolf.** Lužické obrázky [Bilder a. d. Wendei.] Praha, F. Šimáček. 1890. 154 str. 8°.
550. **Černý, Adolf.** Serbske wobrazki. Přeložil a zawod napisał Ota Wićaz [Bild. a. d. Wendei]. (Knihownja Dom a Swět. Rjad. Wl. Zmeškal. IV.) W Budyšinje, Koło serbsk. spisować. 1923. 169 str. 8°.
551. **Die Wenden** d. Lausitz; alte Nachricht aus Frisch, Programm des Grauen Klosters Berlin 1730: Schriften d. Ver. f. d. Geschichte Berlins XXVI (1890), 18.
552. **Gampe, Th.** Aus der Wendei, m. 4 Abb.: Gartenlaube 1891. S. 864—867.
553. **Müschner, M.** Sorben-Wendisches Volksleben, mit Abb. (Abweichende Tracht u. Sitte in der Gegend von Peitz. Namendeutung von Heinersbrück, Sadersdorf, Schlagsdorf, Markersdorf, Haaso u. a.): Bär III (1891), 17. Oct.
554. **Černý, Ad.** Prašenja a wabjenja [zur Folkloristik]: Łužica X (1891),

- 23; 30 sc.; 39 sc.; 45 sc.; 54 sc.; 70 sc.; 78 sc.; 86 sc.; XI (1892), 6 sc.; 14 sc.
555. **Zibrt, Čen.** Rozhled po lužické folkloristice [Überbl. ü. d. wend. Folklorist.]: Český Lid 1892. Str. 77—82; 200—204; 261—266.
556. **Jelski, Wilhelm.** Łużyce: Głos. Warszawa 1892. — Tos. jako sep. wotć. Warszawa 1892.
557. **May, Emil.** Aus d. Sächsischen Wendei: Leipz. Ztg. 1894. Nr. 119.
558. **d'Avril, Adolfe.** Les Serbes de la Lusace: Revue française de l'étranger et des colonies et exploration, gazette géographique XX (1895), 257—269.
559. **May, [Emil].** Unsere Wenden: Leipz. Ztg. 1895. Nr. 163.
560. **Neukomm, Ed.** Au pays de Venedes, avec ill.: Le Monde moderne 1895. Pag. 743—752.
561. Ein absterbender slavischer **Volksstamm** [die Wenden]: Politik. Prag 1895. Nr. 296.
562. Die **Wenden** an der Spree: Cottbuser Anzeiger 1895. Nr. 197.
563. **Jelinek, Edvard.** Na pomjezach Słowjanstwa. (Z česciny přel. Andrlicki.) [Über d. Wenden]: Łužica XVI (1897), 67—69; 79—80.
564. **Kovář, Em.** Lidozpyt u lužických Srbu [Volksforschung ü. d. laus. Sorben]: Národopisný Sborník I (1897), 95 sc.
565. **Milaković, Josip.** Iz Lužice [Aus d. Wendei]: Nada. Red. Kosta Hörmann. 1899. Str. 380—382.
566. **Tetzner, Franz.** Die Slawen in Deutschland: Wissenschaftl. Beil. d. Leipz. Ztg. 1901. Nr. 129. S. 513—516.
567. **Tetzner, Franz.** Die Sorben: Dess. Die Slawen in Deutschland... Braunschweig, Viehweg. 1902. S. 282—345.
568. **Černý, Adolf.** Srbové Lužičtí: Slovník Naučný Zw. XXIII (1905), str. 926—966. — Tos. jako kniha pod. tit.: Lužice a Lužičtí Srbové Praha 1911. 240 str.
569. **Hantschke, E.** Wendenland und Wendenvolk der Gegenwart, mit Abb.: Wilhelm, F. Unsere Heimat — die Lausitz. Leipzig [1905]. S. 35—45. — Dass. 2. Aufl.: ebda. Bautzen 1925. S. 29—36.
570. **Moser, Hans.** Die Wenden, m. Abb.: Aus d. Sachsenlanden [1905]. S. 415—422.
571. **Urban, Reinhold.** Die Wenden. (Das Reich Gottes unter den Slawen. H. 1.) Striegau, Reinh. Urban. 1905. 64 S. 8°. fr.
572. Der wendische **Volksstamm**: Frankf. Oderztg. 1905. Nr. 193. Märk. Blätter.
573. Słowjenc **Boborič** wo łužiskich Serbach... z łacansćiny přeložil Marćin Urban [Boborič ü. d. laus. Wend.]: Łužica XXV (1906), 4—5.
574. **Einfeldt, W.** Slawen, spez. Polen, Tschechen, Wenden. München, Reusch. 1907. 94 S. 8°.
- 574a. **Niederle, Lubor.** Lužičtí Srbové [Lausitzer Sorben]: Tóns. Slovanský Svět. V Praze 1909. Str. 65—70.

575. **Walther.** Skizzen aus dem wendischen Volksleben am Beginn des 20. Jahrhunderts: Jahreshefte d. Gesellschaft f. Anthropologie u. Urgeschichte d. Oberlausitz II (1909), 299—304.
576. **Fencł, Květosl.** Slované v řiši Hohenzollerů I: Ze života Lužických Srbů, z 20 obr. [Aus d. Leben d. laus. Wend.]: Český Svět. Praha 1910. Čo. 7—8.
577. **Páta, Josef.** O vadnoucí větvi slovanské v Německu [Über d. Wenden i. Deutschl.]: Z literárních luhů 1910. Čo. 6.
578. Wendische **Volkstümlichkeiten** (namentlich sprachliche Nachklänge, Übergangstracht in den Randdörfern, Verschwinden der weit abstehenden, gefalteten Halskrausen in Ragow seit 1880): Frankf. Oderzeitg. 1910. Märk. Blätter. Nr. 130, 7. VI.
579. **Foss, R.** Das Wendenvolk: Nordhausen, Rich. Unsere märkische Heimat. Leipzig, Brandstetter. (1911.) S. 22—24.
580. **Páta, Josef.** O Lužických Srbech [Über d. laus. Wenden]: Večkova Osvěta 1911. Str. 34—39; 125—132; 183—192; 255—261; 353—359; 431—435.
581. Biskop dr. **Augustin** wo Serbach [Bischof Dr. Augustin über die Wenden]: Posol LII (1914), 191 sč.
582. **Melzer, Georg.** Die Wenden. Nach einem Vortrag . . . : Sächs. Volksztg. Feierabend. Unterhaltungs-Beil. 1917. Nr. 52. 1918. Nr. 1—5.
583. **Milaković, Josip.** Lužički Srbi. Predavanje u društvu za narodno prosvjećivanje. 2 popravljeno izdanje. [Laus. Wenden.] Serajevo, Zemaljska Štamparija. 1920. 48 str. 8°.
584. **Seyffert, O[skar].** Pfingstmaientage [im wendischen Lande]: Dess. Aus Dorf u. Stadt. 1920. S. 49—54.
585. **Ziesche, Ad. (F. A. Esche).** Das Wententum in der Lausitz. Ein Beitrag zur Volkskunde: Oberlaus. Heimatzeitg. I (1920), 143f.
586. **Fröhlich, Kurt.** Wendische Reste in Volk und Sitte, Wort und Lied: Zeitzer Tagebl. 1921. Nr. 10. Beil.
587. **Vaux Phalipau, M. de.** Les Wendes, la Lusace, les Minorités Slaves en Allemagne (Communication à l'Assemblée générale de l'Institut Internat. d'Anthropol.) Liege 1921.
588. **N[iklas], S[tanisław].** Z Łużyc [Aus d. Lausitz]. (Milčenko, Slepicy, Susły, Łupogłowy. — Zatkula (Satkula), Zakaluci . . .): Dziennik Poznański 1923 od 1. 7. a 4. 7.
589. Von den Lausitzer **Serben**, auch Wenden genannt: Reichenberger Ztg. 1923 v. 19. April.
590. Les **Serbes** de Lusace: Gazette de Prague 1923. Nr. 38.
591. **Standke, Hermann.** Wententum in alter Zeit: Dess. Heimatkunde der Niederlausitz für Schule u. Haus. Sorau 1923. S. 147—155.
592. **Vierset, Auguste.** Un Peuple martyr. La question des Wendes (Serbes de Lusace) devant l'opinion publique. M. Abb. Bruxelles, J. Lebègue & Cie. 1923. 69 S. 8°.

593. Die Lausitzer **Wenden** in Deutschland: Weichsel-Post 1923 vom 11. März.
594. **Allain, Paul.** Wendes et Teutons (Paris, 13 mars 1924). 1 Bl. 8°.
595. **Giusti, Wolfgang.** I resti di un' antica civiltà slava: I Serbi di Lusazia: L'Europa orientale 1924. Nr. 5. S. 221—240.
596. **Maštálko, Jos.** Lužičtí Srbové. S 2 kart. a 4 obr. [Die lausitzer Wenden] (Knihovna českých menšin Zw. 2.) Mladá Boleslava, Fügnerová sokolská župa. 1924. 32 str. 8°.
597. **Lužički Srbi** [Laus. Wenden]: Večernja Pošta. Sarajevo 1924. Čo. 819.
598. **Lužičtí Srbové** [Laus. Wenden]: Hlas. Red. Hynek Dostal. St. Louis 1924. Čo. 3548.
599. **Diksteinówna, Julja.** Serbowie Łużyccy w prasie włoskiej [Laus. Wenden]: Kultura Słowiańska. Warszawa (Janiklo) I (1924). Čo. 6—7. Str. 16—17.
600. **Wendenland** und Wendenvolk (Unsere Heimat! Beilage zur Kinderzeitschrift „Der Wolkenreiter“. Heimatlesebogen Nr. 1.) o. O. u. J. [Bautzen, A. Müller. 1925. 16 S. 8°.]
601. **Wićaz, Ota.** Z bogatstva našeje serbskeje ludnosće [Aus d. Reich-tum uns. Volkstums]: Předženak LXXI (1925), 37—42.
602. **Korizelka, J.** Serbołužyczanie [Laus. Wenden]: Gosć Niedzielny 1926. Č. 41.
603. **Lodni, Erich.** Ein slawischer Volkssplitter in Deutschland. Die Wenden der Ober- und Niederlausitz: Volks-Zeitung für die Oberl. 1926. Sonnabend, den 28. Aug. S. 6.
604. **Mičan, Vladimír.** Obrázky z Horní a Dolní Lužice. (S předmluvou, básněmi a 68 obrázky.) Tableaux de la Haute et Basse Lusace. Pictures from Upper and Lower Lusatia... (Knihnice Biblické Jednoty. Čo. 4.) Brno, Biblická Jednota. 1926. 112 str. 8°.
605. **Schmidt, Otto Eduard.** Die Wenden. Mit 8 Vierfarbendruckten, 5 Autotypien und 1 Karte. Dresden, Wilhelm u. Bertha v. Baensch-Stiftung. 1926. 136 S. 8°.
606. **Lippert, Woldemar.** Wendisches im Anschluß an O. E. Schmidts Wendenbuch: N. Archiv XLVIII (1927), 284—294.
607. **Lužičtí Srbové** [Laus. Wenden]: Hus. Časlava 1926. Čo. 12. Str. 169 sčc.
608. **Hantschke, E.** Wendenland und Wendenvolk: Klausnitzer, Erich. Durch das Land d. Wenden. Bautzen 1927. S. 3—22.
609. **Jatzwauk, [Jacob].** Wendenland und Wendenvolk: Heimatklänge. Bautzner Tagebl. 1927. Nr. 37.
610. **Páta, Jos.** Neznámá země ve středu Evropy [Lužice] [Unbekannte Erde mitten i. Europa]: Stud. Časopis 1927 w meji a juniju.
611. Von **Wenden**, Serben und Deutschen: Cottbuser Anzeiger 1927. Nr. 28.

612. **Militar, Triva.** Lužički Srbi. Novi Sad 1928. [Páta a Zmeškal. Naše styky, str. 130.]
613. Poslednje **150000** něhdy wulkeho luda [Die letzten 150000 e. einst großen Volkes]: Serbske Nowiny LXXXVIII (1929). Čo. 249; 254—255.
614. **[Wičaz, Ota].** Přenja apologija serbskeho luda z lěta 1738 [Die erste Apologie d. sorb. Volkes a. d. J. 1738]: Łužica XLIV (1929), 44 sc.
615. **Černý, Adolf.** Serbske hobrazki. [Sorbische Bilder.] Pśełožyła Mina Witkojc (Knihownja Dom a Swět XVII). W Chóšebuzu, Koło serbsk. spisowacelow. 1930. XV, 79 str. 8°.
616. **Dobrucký, Božidar.** Přinošk k serbskej ludowědže [Beitr. z. sorb. Volkskunde]: Łužica XLV (1930), 79.
617. **Frenzel.** Über Sprache und Volkstum [der Wenden]: Oberlaus. Erzähler 1930. Nr. 56.
618. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Něhduši Krjebjanski farať dr. B. Selle na Serbow spomina! [Der vormalige Krebaer Pfarr. Selle gedenkt d. Sorben]: Serbske Nowiny LXXXIX (1930). Čo. 14.
619. **Paul, Fritz C.** Wendenland, m. 4 Abb. [volkskundl.]: Die Grüne Post 1930. Nr. 27. S. 11.
620. **Vlahovič, Mitar.** Lužički Srbi i njihowa domovina. Beograd 1930. [Páta a Zmeškal. Naše styky, str. 130.]
621. **Fischer, Adam.** Rozwój lužickich badań etnograficznych [Entwicklung lausitzer ethnographischer Forschungen]: Ruch Słowiański IV (1931), 49—52.
622. **Parczewski, Alfons.** Z Łužyc i o Łužicach. Kilka wspomnień i uwag [Aus d. Lausitz u. über die Lausitzen]: Ruch Słowiański IV (1931), 2—29.
623. **Peter, Kurt von.** Unter den Wenden, m. 18 Aufn.: Atlantis 1931. S. 714—725.
624. **Schmidt, Otto Eduard.** Die Wenden: Amt u. Volk V (1931), 58—62.
625. **Wičaz, Ota.** Ludowědne přinoški [Volkskundl. Beitr.]: Łužica XLVI (1931), 22 sc.
- 625 a. **Fischer, Adam.** Łužyczanie. (Etnografia słowiańska II.) Lwów 1932.
626. **Oharský.** Již 3000 let mluvi se v Lužici slovansky [Schon 3000 Jahre wird in d. Lausitz slavisches gesprochen]: Pražski Poledni List. VI (1932). Čo. 222.
627. **Oharský.** Lužický venkov jest slovanský! [D. laus. flache Land ist slavisches]: Pražski list VI (1932). Čo. 225.
628. **Bieger, Benjamin und Herbert Zerna.** Wendisches Volkstum in der Gegenwart, m. Abb. u. 1 Karte: Der Landkreis Cottbus mit dem Spreewald. Magdeburg 1933. S. 44—50.
629. **Bittrich, M.** Wendisches Leben, m. 9 farbigen Trachtenphotographien von W. Tobien u. a.: Velhagen u. Klasings Monatshefte 1933. S. 385—392.

630. **Schneeweis, Edmund.** Zur wendischen Volkskunde: Zeitschrift für Slavische Philologie X (1933), 368—374.
631. **Hermann.** Die Lausitzer Wenden, m. Abb.: Das schöne Sachsen IV (1934), 179—180.
632. **Wir Lausitzer Sorben (Wenden).** Beiträge zur Kenntnis des sorbischen Volkstums. Bautzen, Ziesche. 1934. 40 S. 8°.
633. **Serbowie Łużyccy [Die lausitzer Sorben]:** Illustrowany Przegląd Katolicki V (1935). Čo. 8. Str. 4 sc.
634. **Die Wenden.** Eine sinkende Sprachinsel im deutschen Sprachmeer: Neueste Nachrichten für Weißwasser u. Umgebung v. 3. 2. 1937.
635. **Zmeškal, Vladimír.** Lužice v obrazech. O zemi a životě lužických Srbu. Se 40 obr. 3. vyd. [Die Lausitz i. Bildern]. (Lužickosrbská knihovnička. Čo. 28.) V Praze, Společ. přát. Lužice. 1945. 8°.
636. **David, Josef.** Lužičtí Srbové. 2. vyd. z r. 1944. [Die lausitzer Sorben. 2. Aufl.] (Lužickosrbská knihovnička. Poř. VI. Zmeškal. Čo. 31.) V Praze, Společnost přát. Lužice. 1946. 38 str. 8°.
- 636 a. **Czernik, Ernest.** Rozwój ludnościowy i stosunki gospodarcze na Łużicach. Poznań 1948. Z mnogimi kartami a wobr. [Mašinske rozmnož.]
- 636 b. **Trautmann, Reinhold.** Die Sorben: Dess. Die slavisch. Völker u. Sprachen. Göttingen 1947. S. 95—103.
- 636 c. **Trautmann, Reinhold.** Die Elb- u. Ostseeslaven: Dess. Die slavischen Völker u. Sprachen. Göttingen 1947. S. 105—116.
637. **H., H.** Die Sorben — ein Volk in unserer Mitte, m. Abb.: Funk u. Schule IV (1950), 324—328.

Staw 2. Ludowěda jenotliwych splahow a krajinow serbskeho rěčneho wobwoda

Kap. 2. Volkskunde einzelner Stämme und Landschaften des sorbischen Sprachgebietes

638. **Schlitzigk.** Etwas von den Anten, Slaven und Wilzen: Dresdn. gel. Anzgen. 1774. Sp. 645—662.
  639. **Štekl, A.** O Lužických Srboch: Hlasy zpod Sitna 1927. 23. XII.
-
640. **Klien, [Friedr. Adolph].** Über die heutigen Wenden in der Ober-Lausitz. Ein Vortrag, geh. 28. Juni 1836 ... o. O. u. J. [Bautzen 1836.] 24 S. 8°.
  641. **Klien, [Friedrich Adolf].** Über die heutigen Wenden in der Ober-Lausitz: N. Laus. Mag. XVI (1838), 258—281.
  642. **Die Wenden** und die Wendei in der sächsischen Lausitz: Globus II (1862), 245—248.
  643. **Pojezdny, J. K.** Horní Lužici [Oberlausitz]: Věstník ve Vidní 1909 od 28. nov., 5., 12. a 19. dec.

644. **Esche, F. A.** Das Wententum in der sächsischen Oberlausitz: Sachsen-Post VIII (1913/14). H. 2. S. 1—3.
  645. **Flössel.** Slavisches aus der Oberlausitz: Oberl. Heimatztg. I (1920), 359f.
  646. **Giertych, J.** Nad Górna Sprewą [An d. Oberspree]: Rzeczpospolita 1923. Co. 139.
  647. **Frenzel, W.** Die Wenden in der Oberlausitz: Grenzgau II (1925). H. 2/3. S. 73—74. — Dass. [mit gering. Aenderungen]: Hamburger Correspondent 1925. Nr. 56.
  648. **Klausnitzer, Erich.** Durch das Land der Wenden. Vom wendischen Volkstum der Oberlausitz. (Der Wolkenkratzer. IV. Baustein.) Bautzen, Kommissions-Verl. A. Müller. 1927. 32 S. 8°.
  649. **Wjacsławsk, Jakób.** Obecny stan etnografji górnołużyckiej (Przel. H. F.) [Der allgem. Stand d. Ethnographie der Oberlausitz]: Ruch Słowiański III (1930), 136—139.
-
650. **Maurer, Franz.** Die Wenden der Niederlausitz: Das Ausland 1866. Nr. 17.
  651. **Land** u. Leute im Spreewald: Deutsche Rundschau für Geographie u. Statistik 1882. Mai-Nr.
  652. **Pank, Oskar.** Aus der Chronik des Spreewaldes: Neue Christoterpe IV (1883), 114—159.
  653. **Muka, Ernst.** Delnjołužiske Serbowstwo w lěće 1880 [Niederl. Wententum um 1880]: Č. M. S. XXXVII (1884), 3—110.
  654. **Muka, Ernst.** Hišće něšto wo delnich Serbach [Etwas üb. d. niederlaus. Wenden]: Č. M. S. XXXVII (1884), 125—128.
  655. **Kühn, Engelhardt.** Der Spreewald u. seine Bewohner. Cottbus, E. Kühn. 1889. VII, 143 S. 8°.
  656. **Müschner.** Die Wenden der Nieder-Lausitz: Verhandlungen d. Berlin. Gesellschaft f. Anthropologie ... red. v. Rud. Virchow. 1891. S. 319—324.
  657. **Degner.** Überreste des Wendischen im Kreise Luckau: Niederlaus. Mitt. II (1892), 338ff.
  658. **Hart, Julius.** Im Spreewald [Über Sprache, Liter. u. Sitten d. niederl. Wenden]: Zur guten Stunde 1893. Nr. 26 u. 28.
  659. **Müller, Ewald.** Das Wententum in der Niederlausitz. Mit Abb. Kottbus, H. Differt. o. J. [1893.] X, 192 S. 8°. — Dass. 2. Aufl. Cottbus (1921). XII, 203 S. 8°.
  660. **Černý, Adolf.** Slovo w nastupanju Delnjeje Łužicy. (Aus „Slov. Přehled“ podał Serbin.) [Ein Wort betr. d. Niederlaus.]: Łužica XXIV (1905), 26—28.
  661. **Pflege** des Wententums im Süden der Niederlausitz: Niederlaus. Mitt. IX (1906), 278.
  662. **Schwahn, Ottilie.** Aus der Spreewaldwendei: Chemnitzer Allgem. Ztg. 1911. Nr. 235.

663. **Jahre, Alfred.** Im Lande der Wenden: Die Mark. III. Unterhaltungsschr. f. Wandern, Heimatkunde, Kunst u. Natur in Brandenburg XVI (1920), 47 f.
  664. **Simpich, Frederic.** The Wends of the Spreewald, m. Abb.: The National Geographic Magazine 1923. Nr. 3.
  665. **Schulze, Theodor.** Heimatklänge. Bilder aus dem Niederlausitzer Dorfleben. Zerbst, Friedr. Gast. 1924. VIII, 112 S. 8°.
  666. **Müller, Ewald.** Aus der Niederlausitzer Wendei. Volkskundliche Aufsätze. 1. Aufl. mit zahlr. Abb. (Lausitzer Heimat-Bücher Bd. 3.) Cottbus, [Albert Heine]. 1925. 67 S. 8°.
  667. **Soeden, N. Günther v.** Die Wenden [i. Spreewald]: Deutsche Allgem. Ztg. 1927 v. 6. März.
  668. Der **Spreewald** und seine trachtenreichen Wenden (Niederwendisches Sprachgebiet). Hrsg. vom Verkehrsamt für Ober- u. Unterspreewald. (Cottbus, Heine. 1928.) 60 S. quer 8°. Mit zahlr. Abb.
  669. **Schwela, G.** Das Wendentum in der Niederlausitz und im Spreewald. Bautzen, Schmalzer. 1929. 15 S. 8°.
  670. **Šwjela, Marcin.** Stan dolnołużyskiej etnografii. (Przeł. W. T. Wł.) [Stand d. niederlaus. Ethnographie]: Ruch Słowiański III (1930), 132—136.
  671. **Merkenschlager, Fr.** Zur Rassen- u. Volkskunde des Spreewaldes. Cottbus 1931.
  672. **Merkenschlager, F.** Die Bewohner des Spreewaldes, m. 3 Kartenskizzen u. mehr. Abb. u. Bildn.: Die Umschau XXXV (1931), 305—308, 330—334.
  673. **ze Schulenburg, Willibald.** Spomnjeńki na Błóta [Erinnerungen an den Spreewald]: Łužica XLVI (1931), 35—38.
  674. **Schmidt, Otto Eduard.** Die Entstehung des Niederlausitzer Volkstums: Mitteldtsche Blätter für Volkskunde VII (1932), 181—191.
  675. **ze Schulenburg, Willibald.** Z Błótow, z wobr. [Aus d. Spreewald]: Łužica XLVII (1932), 11 sć.
  676. **ze Schulenburg, Willibald.** Tři lěta pola Badarakec w Błótach, z wobr. [3 Jahre bei Badaraks im Spreewald]: Předženak LXXVIII (1932), 50—53.
  677. **Wiesner, G.** Die Alten erzählen. Erlauschtes aus dem Spreewald-dorf Werben: Brandenburg Land 1934. S. 307—310.
  678. Aus dem **Spreewald**, m. 3 Abb.: Leipz. Illustr. Zeitg. 1937. S. 522.
  679. **N[owak]-N[jech.], M[ěrčin].** „Spreewälder“ oder Niederlausitzer Sorben?: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1949. Nr. 7 = Nowa doba 1949. Nr. 77.
-
680. **Tröge, Walter.** Sind die Altenburger Bauern Wenden? Eine rassenkundl. Studie. Weimar, Tröge. 1935. 11 S. 8°.
  681. **Wendisches Leben** in Bautzen: Oberlaus. Erzähler 1926. Nr. 51.

682. **Zeibig, Max.** Wendisches Volkstum in und um Bautzen: Dresdn. Nachrichten LXX (1926). Nr. 347. S. 6.
683. **Zeibig, Max.** Wendische Volksbilder in und um Bautzen: Oberlaus. Heimatztg. Reichenau VII (1926), 319.
684. **Zeibig, Max.** Friedliches vom Wendentum in und um Bautzen: Dresdn. Anzgr. 1927. Nr. 24. S. 2.
685. **Kral, J.** Z Dubrawskeje wokolnosće [Aus d. Dubrauer Umgeb.]: Łužica XVII (1898), 57 sc.
686. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Wokoło Dubrawy: Serb. Nowiny 1929. Čo. 206.
687. **Scheltz, Theodor.** [Über die verschiedenen Stämme der Elbeslaven] in: Dess. Prüfung der neuesten Hypothese über die älteste Geschichte von Sorau: N. Laus. Mag. XVI (1838), 216f.
688. **Schlobach, O.** Erinnerungen an das Wendentum in d. Umgegend von Finsterwalde: Niederlaus. Mitt. VI (1901), 257f.
689. **Stawiznički** wo holanach [Geschichten v. d. Heidebewohnern]: Łužica XLII (1928), 77.
690. z **D. Mjez Hródkom a Bělej Wodu** [Zwischen Spremberg u. Weißwasser]: Łužičan XVI (1875), 63 sc.
691. **Renč, J.** Serbowstwo w Lubijskim hejtmantwje [D. Wendentum i. d. Löbauer Amtsh.]: Łužica V (1886), 16 sc.
692. **Strebelow, Hans.** Die Sorben im Meißner Land. Nach einer Zeichnung des Petrus Albinus in seiner „Meißnischen Land-Chronica“: Unsere Heimat. Riesaer Tagebl. IV (1935), Nr. 38—39.
693. **Nawka, Blažij.** Serbja Mužakowskeje hole, z wobr. [Sorben aus d. Muskauer Heide]: Nowa doba 1947. Čo. 33. Str. 3.
694. **Kramer.** Das Wendentum im Kreise Rothenburg O.-L.: Die Heimat. N. Görlitzer Anzgr. 1923. S. 206.
695. **Lorenc-Zalěski, J[akub].** Přinoški k ludowědźe ze Slepjanskeje wokoliny [Beitr. zur Volkskunde aus d. Schleifer Gegend]: Č. M. S. LXXXIV (1931), 56—58.
696. **Nowak-Njeh., Měrć.** Zasowidženje po dwanaće lětach (z Slepjanskej wokolinu) [Wiedersehen mit d. Schleifer Gegend]: Nowa doba 1949. Čo. 135.
697. **Lehmann, Rudolf.** Das Wendentum im Kr. Spremberg um die Mitte des 19. Jh.: Kreiskalender Cottbus, Calau, Spremberg 1930. S. 53—56.

Staw 3. Jenotliwe k serbskej ludowědźe

Kap. 3. Einzelnes zur sorbischen Volkskunde

698. **L[ibš], J[urij].** Stare a nowe wěcy: Krajan 1885. Str. 34—37.
699. **Černý, Adolf.** Lužická „korčma“ [Wend. Gasthaus]: Dess. Různé listy o Lužice. 1894. Str. 55—61.
700. Serbska narodopisna wustajeńca w Drježdźanach 1896 [Wend.

- volksk. Ausstellung i. Dresden, m. Abb.]: Łužica XV (1896), 48—50; 61—65; 73—74; 85—87; 94—95.
701. Černý, Adolf. Pola stareje spěwaŕki (Přel. Łužan.) [Bei einer alten Sängerin]: Łužica XVI (1897), 7—8; 17—18.
702. Müller, Ewald. Frauen und Mädchen des Spreewaldes. Volkskundl. Skizze: Wissenschaftl. Beil. d. Leipz. Ztg. 1902. Nr. 90. — Dass.: Der Roland. Ztschr. f. brandenburg.-preuß. u. niederd. Heimatkunde I (1902/03), 642—644.
703. Müller, Ewald. Die Spreewälderinnen. E. volkskundl. Skizze, m. 7 Ill. nach Orig.-Aufn.: Reclams Universum XX (1904), 799—802.
704. Muka, E. Wo wažnosći fotografowanja za serbski narodopis [Über d. Wichtigkeit des Photographierens für d. wend. Volkskunde]: Łužica XXIV (1905), 45 sc.
705. Meißner, Walter. Inwiefern zeigten die Wenden rein slawisches Gepräge?: Dess. Studienfragen a. d. brandenburg.-preußisch. Geschichte. 2. Aufl. Halle a. S., Gesenius. 1917. S. 7.
706. Fischer, Edmund. Sorben oder Wenden?: Der Volksstaat II (1927). Nr. 137. Beil.
707. Lénard, Leopold. Srpstvo u poeziji lužičkih Srba. Beograd 1931. [Páta a Zmeškal. Naše styky, str. 130.]
708. [Wičaz, Ota.] Ludowědne přispomnjeŕki [Volkskundliche Bemerkungen]: Łužica XLVI (1931), 7 sc.
709. Wičaz, O. Ludowědne prašenje [Volkskundl. Frage]: Naša Domo-wina II (1936), 19 sc.
710. Krawc, E. Po serbskich pohrjebniščach [Auf sorbischen Friedhöfen]: Nowa doba 1947. Čo. 27, str. 1 sc.

Staw 4. Nabožinska ludowěda, ludowa wěra, ludowe lěkarjenje

Kap. 4. Religiöse Volkskunde, Volksglaube, Volksmedizin

§ 1. Přiwěra

§ 1. Aberglaube

711. Januarius a Februarius [a. t. d. za dalše měsacy]. Mudre a nucztrechacze Phisczeni we timai pomenowanimai Mišaczomai rodženim Hulczam. [Weissagungen]. [Přispomnjeŕki † K. A. Jencža: Tutu swogoho smjerć hubjeneho přeloženja a čišća dla khowanja hódnu zběrku serbskich planetow je Maćicy darił K. A. Jenč.] b. m. b. l. fr.
712. Wendischer Aberglauben in früherer Zeit: Ruhlandt, Ed. Taschenbuch für die Lausitz H. 1. Görlitz 1855.
713. Najlěpscha a najnowischa **Punktirknižka**. Na požadanje sa lubych Serbow... zyle jaŕnje... w hromadu sestawjena, tak so na šwoje praschenje w krótkim čašu prawe wotmolwenje dostanješ [přelož.

- wot Herm. Ferdin. Wehle]. [Das beste u. das neueste Punktierbüchlein] W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1863. 24 str. 8°. fr.
714. **Skr.** Serbske přiwerki [Wend. Aberglaube]: Łužičan V (1864), 120 sc.
715. Wendischer **Aberglaube**: A—s: Cottbuser Anzeiger 1887. 3. Quartal. Nr. 101.
716. Wendischer **Aberglaube** betr. Raupenvertilgung (durch Aufhängung der zuerst gefundenen Raupen im Schornstein.): Frankf. Oderzeitung 1892. Nr. 292 v. 13. XII. 1. Beil.
717. **Müller, Ew.** Der Hexenglaube bei den Wenden: Frankf. Oderzeitg. 1895. Nr. 270 v. 16. XI.
718. **Müller, Ewald.** Wendische Spukgestalten: Bautzener Haus- u. Wirtschaftskalender 1925. S. 51—52. — Dass.: Unsere Lausitz. Heimatbeil. d. Laus. Landesztg. 1924 v. 11. 3. Nr. 2.
719. **Kral, Marćin.** Wohniwe zmiže lětachu [Feuerdrachen flogen]: Łužica XLI (1927), 75—76.
720. **Sonne,** Mond und Sterne im wendischen Volksaberglauben. Übersetzt von Martin Neumann-Nechern: Oberlaus. Heimat. Ein Volkskalender a. d. J. 1927. S. 78—79.
721. **von Schulenburg, Willibald.** Der Sserpel [Feldgeist]: Niederlaus. Mitteil. XIX (1930), 451—453.
722. **Łakař, Arnošt.** Přiwerka w serbskich bajkach, počinkach a wašnjach [Der Aberglaube in sorbischen Sagen, Sitten u. Gebräuchen]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 277.
723. **Sl[odenk], J[urij].** Woda w ludowych přiwerkach [Das Wasser im Volksaberglauben]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 91.
724. **W[ićaz], O[ta.]** Swjate studnje w Serbach [Hl. Brunnen i. Sorbenland]: Łužica XLVIII (1935), 46 sc.

§ 2. Kuzłafske prajidma

§ 2. Zaubersprüche

725. **Muka, E.** Ludowe zarjekowanja a kuzłanja [Volksversprechungen und Volkszaubereien]: Č. M. S. LX (1907), 136—138. LXII (1909), 122—147.

§ 3. Ludowe lěkarjenje

§ 3. Volksmedizin

726. **Skr.** Lěkařske přiwerki pola Serbow [Medizin. Aberglaube bei d. Wenden]: Łužičan IV (1863), 87—89.
727. **Pful.** Z ludoweho lěkarjenja [serbskeho] [Aus d. wend. Volksmedizin]: Łužica V (1886), 15 sc.
728. **Rostok, M.** Domjace lěkařske srědky. Z rukopisa + M. R. za čišć přihotował Karl Wyrgač [Mediz. Hausmittel]: Č. M. S. LIX (1906), 126—136.

729. **Müller, Georg.** Brěčka. Ein Beitrag zur wendischen Volksmedizin: Mitteldt. Blätter f. Volkskunde II (1927), 137.
730. **Pjech, J.** Ludowe lěkarjenje [Volksmedizin]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 176 sč.

Staw 5. Baje, basnički, legendy

Kap. 5. Sagen, Märchen, Legenden

§ 1. Zběrki

§ 1. Sammlungen

731. **Ludovicus, Johann. Petrus.** Dissertationes historicae tres de idolis Slavorum ... 1692: Hoffmann, Scriptores II (1719), 63—84.
732. [**Haupt, Joachim Leopold.**] Volkssagen in der Lausitz: N. Laus. Mag. XV (1837), 200—204. XVI (1838), 127—138; 378—386. XVII (1839), 358—362.
733. [**Haupt, Joachim Leopold.**] Wendische Märchen: N. Laus. Mag. XIX (1841), 86—100.
734. **Phaedrus.** Faedrusowe Basnicki z łatyńskieje do serbskeje řečy dołojnych Łužycow přeložone přez Chr. Fr. Stempla. Hudowar J. E. Smoleř. Die Fabeln des Phädrus ... Bautzen, J. E. Schmalzer. 1854. 56 str. 8°.
735. **Jordan, H[ajno].** Najrjeńske ludowe bajki. Lief. 1. We Wojerjezach, Gustav Wenzel. b.l. [ca. 1860.] 8°.
736. **Haupt, Karl.** Sagenbuch der Lausitz (Gekrönte Preisschrift.) Teil 1—2. [Darin sehr viel wendische Sagen]: N. Laus. Mag. XL (1863), 1—475. — Dazu Nachträge 1—2: ebda XLI (1864), 72—92. XLIV (1868), 201—206.
737. **Radyserb Wehla, Jan.** Wósom bajkow [8 Sagen]: Č. M. S. XXIV (1871), 97—102.
738. **Jórdan, H.** Delnjołužiske ludowe bajki [Niederlaus. wend. Sagen]: Č. M. S. XXIX (1876), 14—21. XXX (1877), 104—109. XXXII (1879), 56—64.
739. **Radyserb.** Baje a bajki [Märchen u. Sagen]: Č. M. S. XXIX (1876), 6—9.
740. **Veckenstedt, [E.]** Die wendischen Volkssagen der Niederlausitz: Verhandlungen d. Berliner Gesellschaft f. Anthropologie 1877. S. 93—111.
741. **Sagen und Märchen der Wenden:** Ausland 1880. S. 781—784.
742. **von Schulenburg, Willibald.** Wendische Volkssagen und Gebräuche aus dem Spreewald. Leipzig, Brockhaus. 1880. XXIX, 312 S. 8°. — Dass. Mit Zeichnungen nach d. Leben vom Verf. 2. verb. Aufl. Cottbus, Albert Heine. 1930. 159 S. 8°.
743. **Veckenstedt, Edmund.** Wendische Sagen, Märchen und abergläubische Gebräuche. Graz, Leuschner & Lubensky. 1880. XIX. 499 S. 8°. fr.

744. **Schulenburg, Willibald v.** Wendisches Volksthum in Sage, Brauch und Sitte. Berlin, Nicolai. 1882. X, 208 S. 8°.
745. **Muka, E.** Bajki wo Košinec horje [Sagen über den Koschenberg]: Łužica IV (1885), 82.
746. **Muka, E.** Tri ludowe bajki ze Žarnowa [3 Volkssagen aus Sorno]: Łužica VIII (1889), 61.
747. **kk.** Baje, wašnja, přiwěry. (Najwažniše momenty žiwjenja w bajach, wašnjach a přiwěrach Delnjołužičanow.) [Sagen, Sitten u. Aberggl.]: Łužica X (1891), 4—6; 27 sč.; 34 sč.
748. **Muka, E.** Ludowe powěstki wo Košynskej horje a wokolnosći. (W namjeznej narěči wot Košynskeho korčmarja): Łužica XI (1892), 93; XII (1893), 6 sč.
749. **Šwjela, G.** Štyri delnjoserbske bajki z luda [4 niederwend. Volkssagen]: Łužica XIV (1895), 30.
750. **Kocor, Khrysta.** Štyri bajki z Budestečanskeje wosady [4 Sagen aus d. Großpostwitzer Kirchspiel]: Łužica XVI (1897), 123 sč.
751. **Asselmann, G.** Volkssagen aus dem Unterspreewald. Ein Beitrag zur Heimatkunde. Frankfurt a. O. 1898. 16 S. 8°.
752. **Černý, Adolf.** Mythiske bytosće lužiskich Serbow [Myth. Wesen laus. Wenden]. Budyšin, Hórnik u. Muka. 1898. X, 462 str. 8°.
753. **Šewčik, Jakub.** Bajki a basnički. Zdowuběrał a redigował. (Jubilejne spisy „Serbowki“. Zeš. 3.) [Sagen u. Märchen.] W Budyšinje, Smolef 1899. 108 str. 8°.
754. **Fahlisch, P.** Wendische Sagen u. Märchen: Kreiskalender Calau, Cottbus, Spremberg 1914. S. 75—84.
755. **Nawuka, Michał.** Baje, bajki a basnički. Serbske narodne. Zeš. 1 (Rajowa knihownja. Čo. 3.) W Budyšinje, Swob. Zjednoćenstwo kat. wučeri Serbsk. Łužicy. 1914. 48 str. 8°. fr.
756. **Jenke, Paul.** Wendische Sagen aus der preußischen Oberlausitz: Oberl. Heimatztg. III (1922), 284.
757. **Sieber, Friedrich.** Wendische Sagen (Deutsche Volkheit. Bd. 4.) Jena, Eugen Diederichs. 1925. 80 S. 8°.
758. **Legowski, Józ.** Rojanie (Rugjanie) a Polska w podaniach ludowych [Die Ruganer u. Polen i. Volkssagen]: Roczniki Korp. Stud. Univ. Poznańskiego „Pomerania“ I (1926), 54—57.
759. **Wendische Sagen.** Hrsg. von Erich Klausnitzer (Das Wolkenschiff. Heimatlesebogen Nr. 9.) Bautzen, A. Müller. 1926. 16 S. 8°.
760. **Vaux-Phalipau, M. de.** Légendes et coutumes de Haute et de Basse Lusace. Paris 1928. [Páta a Zmeškal. Naše styky, str. 130.]
761. **Wendische Märchen.** Ins Deutsche übertragen von Bernhard Schneider: Heimatklänge. Bautzener Tgbl. 1929. No. 52.
762. **Stawiznički z luda** [Geschichtchen a. d. Volke]: Předženak LXXV (1929), 72.
763. **Wendische Sagen.** Aus dem Wendischen übertragen von S. K.: Heimatklänge. Bautzener Tgbl. 1931. No. 4; 6.

764. **Bajki** z dalokeho juha [Sagen aus d. weiten Süden]. Přeložuje J. Š.: Serbske Nowiny 1934. Čo. 221.
765. **Schulenburg, Willibald von.** Wendisches Volkstum in Sage, Brauch u. Sitte. 2., verb. Aufl. mit Beiträgen von J. Bolte. (Veröffentlichungen d. Slav. Inst. a. d. Friedrich-Wilh.-Univ. Berlin. Bd. 11.) Leipzig, Harrassowitz. 1934. XII, 313 S. 8°. — 1. Aufl. s. unter Nr. 744.
766. **Kral, Jurij.** Wumyslene a wubasnjene přičiny: Serbske Nowiny 1935. Čo. 187.
767. **Kóncak, W.** Wšake [baje] wó našych dolnoserbskich wsach [Verschiedene [Märchen] über unsere niedersorbischen Dörfer]: Nowa doba 1947. Čo. 34 = Dolnoserbski Casnik 1947. Nr. 2.
768. **Mandawski, J. [Wuješ, Jurij.]** Baje z noweho časa [E. Märchen aus neuer Zeit]: Nowa doba 1948. Čo. 65; 73.
769. **Čapek, Karel.** Bajki. Přel. a zwobraz. Měrc. Nowak-Njeh. (Knihownička Nowa Doba. Čo. 6.) Budyšin, Nowa doba. 1949. 64 str. 8°.
770. **Baľcar, Kurt.** Baje z Wochoz [Sagen aus Nochten]: Nowa Łužica III (1950). Čo. 4 = Nowa doba 1950. Čo. 42.
771. **Nowak-Njeh., Měrcin.** Wusaty Krjepjel a druhe bajki. Wobrazy naryzowaľ spisaćel. (Knihownička Nowa Doba X.) Budyšin, Domořina. 1950. 68 str. 8°. [Siehe auch Nr. 812!]

§ 2. Jenotliwe baje, bajki, legendy

§ 2. Einzelne Sagen, Märchen, Legenden

772. Delnołužiska **bamžička**. Delnołužiski z Hornołuž. přeložk (Swěty Juriš): Łužičan VI (1865), 62—64.
773. **Měrcin.** Bajka z luda [nan mješe 12 synow]: Łužičan VII (1866), 92—94.
774. **Šolta, Jan.** Bajka z Brěžkow: Łužica IX (1890), 15.
775. **Čapek, Karel.** Wulka lěkarska bajka: Nowa doba 1948. Čo. 124.
776. **Wićaz, Ota.** Bajka wo bozowym keřku [Die Sage vom Fliederstrauch]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 43; 45.
777. **Schulenburg, W. v.** Die Boschawostsch in der Lausitz und die Bida in Galizien: Niederlaus. Mitt. II (1892), 434 f.
778. **Černý, Adolf.** Bože sedleško a boža łość. Ze studií o lužickém bájesloví: Tohos. Různé listy o Łužice 1894. Str. 66—81.
779. **Žemr, A.** Čorny a khudy. (Bajka z ludu): Łužica VII (1888), 78 sc.
780. **Schöne, O.** Czorneboh-Sagen. 1. Aufl. Bautzen, Gebr. Müller. o. J. [1912.] 32 S. 8°.
781. **Radyserb.** Dziwna róža. Bajka: Č.M.S. XXXV (1882), 3—9.
782. **Bolle, Carl.** Wendische Dämonen [im Spreewald]: Brandenburgia IV (1895/96), 124—140.
783. **Birnbaum, Paul.** Felsburg u. Kapelle. Oberlausitzer Sage, dem Volksmunde nacherzählt: Bautzner Nachr. 1884. Sonntags-Beil. [Er-

- zählt über die Versammlung der letzten 7 wendischen Herzöge auf dem Thronberg (Lubin)].
784. **Had** a hadžica: Předženak LXXXII (1936), 70—71.
785. **Hajnikaj-bratraj**. (Bajka z ludu, bata wot njebo Kralec Hańže): Łužica VIII (1889), 47.
786. **Schulenburg, W. v.** Hantscho — Hanos Sagen: Niederlaus. Mitt. III (1894), 292f. XIV (1918), 1—72.
787. **Wawrikowa, Hana**. Pan Hibšik. [Wud.] Adolf Černý. [Bajka]: Předženak LXXIII (1927), 57—58.
788. **J., H.** Hłuboki pucź sa Běčžizami k Małej Prasy. S ludoweho rta: Serbske Nowiny XLI (1882). Čo. 10.
789. **Tolstoj, Law L.** Hłupikojty Jank. Bajka. Přelož. J. M. Holan: [Der dumme Johann. Märchen]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 245.
790. **Šolta, Jan**. Hłupy Hans — mudry kral. [Z luda]: Łužičan XII (1871), 103—110.
791. **Jórdan, H.** Hornc pjenjez. (Bajka z ludu): Łužičan IX (1868), 1; 12 sc.
792. **Šolta, Jan**. Hólčk-palčk. (Bajka z luda): Łužičan XIII (1872), 92—94.
793. **M[uka], E[rnst]**. Hrabjowa džowka a wowčeř. (Bajka z ludu): Łužica III (1884), 6.
794. **Rjana** a hrozna džowka. (Podał Jan Šolta. Bajka z luda): Łužičan XIII (1872), 108—111.
795. **Handrik, Matej**. Jazbiny. Bajka z Mužakowskeje hole [Märchen aus d. Muskauer Heide]: Łužica XLVIII (1935), 14 sc.
796. **Šolta, Jan B.** Jedyn, kiž njewě, što bojosć a stróže su. (Bajka z luda): Łužica I (1882), 67—68.
797. **Schneider, Bernhard**. Von einem, der nicht weiß, was Furcht und Schrecken ist. Wendisches Märchen: Heimatklänge. Bautzener Tgbl. 1930. Nr. 14.
798. **Kubaš, J. G.** Khrabat. (Z luda): Łužičan VI (1865), 168—171.
799. **K—šec, J.** Krabat. (Basnička z ludu): Łužica XV (1896), 58—59.
800. **Łužan**. Krabat. Powěstka z ludu: Łužica XV (1896), 109 sc.
801. **Pilk, Jurij**. Serbski Faust [Krabat]. Překl. Łužan: Łužica XV (1896), 26—29; 35—37.
802. **R—b.** Krabat jako młody młynski: Łužica XVI (1897), 111—112.
803. **Pilk, Georg**. Die wendische Faust-Sage: Bunte Bilder aus dem Sachsenlande III (1900), 191—201.
804. **Holan, August a Pilk**. Wo Krabaće: Kwětki. Serbska čitanka. W Budyšinje 1921. Str. 284—290.
805. **Chérest, Gilbert**. En Lusace la vie merveilleuse de Maître Krabat. Alençon 1929. [Páta a Zmeškal. Naše styky, str. 130.]
806. **Gerlach, Kurt**. Krabat oder die Zauberschule. Kleines Gruselbuch. Hellerau, Hellenhaus-Verl. 1925. 99 S. 8°.

807. **S. Vom Krabat.** Aus dem Wendischen übertragen: Heimatklänge. Bautzner Tgbl. 1930. Nr. 35.
-
808. **Pilk, Jurij.** Knježnje na hrodźišću pola Huski. Serbski podať E. M.: Łužica XIII (1894), 93.
809. **Wj., M.** Khudy muž. (Ludowa bajka): Łužica VI (1887), 32.
810. **M[uka], E.** Khudy pjekař a bohaty knježk. (Bajka wot njeboh. Kralec Hańže bata): Łužica VIII (1889), 30 sc.
811. **Šolta, Jan B.** Krawski a pjekařski. (Bajka z luda): Łužica I (1882), 35 sc.
812. **Bobak [Nowak, Měrćin].** Wusaty Krjepjel. Powěść wo kuboćiku Serbskeho Domu: Nowa doba 1949. Čo. 52 sc.
813. **Jordan, H. Z** „grona“ wo lenje [Aus der Sage über den Flachs]: Łužica VII (1888), 77 sc.
814. **Liška a khort.** (Bajka z ludu, zapisana wot H. Zejlerja): Łužica IX (1890), 95.
-
815. **Muka, [Ernst].** Dwě delnjoserbskej bajcy z Ochozy. (Z ludu) I. Ludki. II. Wecga Ochozka cyrkej njama turma: Łužica III (1884), 10.
816. **Helas, Ernst.** Ludki w Šešowskim pólnym młynje. (Bajka z ludu): Łužica VII (1888), 92 sc.
817. **Schulenburg, W. v.** Die Lutchen der Niederlausitz: Brandenburgia II (1893/94), 48—62.
818. **Braunsdorf, W.** Die Lutchensagen in der Lausitz: Deutsche Lesehalle. Beil. z. Berlin. Tagebl. 1897. Nr. 43. S. 339 f.
819. **Braunsdorf, Wilh.** Die Lutchen-Sagen in der Lausitz: Gebirgsfreund X (1898), 26—28.
820. **Müller, E.** Die Lutchen in der Lausitz: Der Roland. Ztschr. f. brandenbg.-preuß. u. niederdeutsche Heimatkunde II (1903/04), 342 f.
821. **Müller, E.** Die Lutchen. Volkskundliche Studie: Heimatspiegel. III. Wochenschrift f. Stadt u. Land. Finsterwalde 1919. 17. VIII.
822. **Müller, Ewald.** Die Lutchen: Bautzener Nachr. 1922. Unterh.-Beil. Nr. 3.
823. **Müller-Cottbus, E[wald].** Zur Deutung der Lutchen: Unsere Lausitz, Lausitzer Landesztg. v. 13. Jan. 1925.
-
824. **Hatass, Korla.** Ludowa baja: Łuczłany Pětr: Předženak LXXII (1925), 40—42.
825. **Kapleř, Gusta.** Matij a Tatij. (Bajka z ludu): Łužica V (1886), 6.
826. **Měch wody — čłowjek bjez hłowy.** Wjesna baja a basnička [Ein Sack Wasser — ein Mensch ohne Kopf. Dorfsage]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 23.
827. **Pful.** Młody kołodźej. [Der junge Stellmacher.] Z luda: Łužica VII (1888), 5 sc.

828. **Nawka, M.** Mudry derwiš. (Arabska bajka) [Der kluge Derwisch]: Nowa doba 1949. Čo. 51.
829. **Radyserb, Jan.** Tón mudry mnich z Kamjenca (Bajka) [Der kluge Mönch von Kamenz. Sage]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 15.
830. **Kral, Jakub.** Mumotakowa khójna [pola Łupjanskeho ryčeř-kubla]: Łužica XVII (1898), 33 sc.
-
831. **Cyž, J. Jurij.** Krwawy duch w Njeswaćidle: Łužičan X (1869), 142.
832. **M.** Dwě bajcy wo njemudrym wjelku. I. Liška a wjelk. II. Tři kozy a wjelk: Łužica V (1886), 7.
833. **M., E.** Njeswaćilski stary hród. (Bajka našeje stareje Hańže): Łužica VI (1887), 72.
834. **Njeswěrna přelča.** (Z luda): Łužica VI (1887), 32 sc.
835. **Nykusy-Błudniki-Přezpołnica.** (Bajki...): Łužica VIII (1889), 79 sc.
836. **S., H.** Palmann a Hilžička. Basnička: Łužičan XI (1870), 140—142.
837. **Krawc, B[jarnat.]** Pokhłostana zawisć abo zbožo a běda. Bajka [Bestrafte Mißgunst oder Glück u. Elend. Märchen]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 129.
838. **R—a, M.** Popjelniča: Łužičan IV (1863), 22—24.
839. **Šolta, Jan.** Popjelniča. (Bajka z luda): Łužičan XIII (1872), 24—27.
840. **Černý, Adolf.** Powěsće wo pokładach: Łužica XI (1892), 63 sc.; 71 sc.
-
- 841. **Braunsdorf, Wilh.** Pschespolniza, die Mittagsgöttin: Gebirgsfreund XI (1899), 175 f.
842. **Müller, Ew.** Die wendische Mittagsgöttin: Chemnitzer Tagebl. 1899. Nr. 181.
843. **Müller, Ewald.** Die Mittagsfrau: Heimatspiegel. Ill. Wochenschrift f. Stadt und Land. Finsterwalde 1919. 10. 8.
844. **Müller, Ewald.** Die wendische Sphinx. (Pschespolniza.) Studie aus dem wendischen Sagenschatz: Bautzen. Nachr. 1921. Nr. 146. — Dass.: Jahrb. d. Vereins f. Heimatkunde in Cottbus I (1914/15), 55.
845. **Die Mittagsfrau** in der wendischen Sage, m. Abb.: Wilhelm, Felix. Unsere Heimat — die Lausitz. 2. Aufl. Bautzen. 1925. S. 60 f.
846. **Bryl, Jan.** Kak je Lukašec Jan z Připołdnicu so rozrěčował: Předženak LXXII (1926), 83—85.
847. **Hall, Renate.** Die „Mittagsgöttin“ vom Spreewald: Dresdn. Neue Presse II (1926). Nr. 36. Beibl. 3.
-
848. **Veckenstedt, Edmund.** Pumphut, ein Kulturdämon der Deutschen, Wenden, Litauer u. Žamaiten. Mit Originalsagen d. Litauer u. Žamaiten. Leipzig, Denicke. 1885. VI, 33 S. 8°.
849. **Reje** w njeswaćilskim hrodže. (Z ludu): Łužičan XIV (1873), 142 sc.

850. **Nawka, Stanisław.** Rjela [knježim dworje w Kupoj]: Krajan LXIX (1936), 81.
  851. **Hawš, Jurij.** Rubježna korčma. (Powjesć z luda): Łužica I (1882), 53 sc.
  852. **Schuster u. Teufel.** Wendisches Volksmärchen. Übersetzt von M[artin] Neumann: Oberl. Heimat. Volkskal. a. d. J. 1925. S. 84—86.
  853. **Kubsčan, Jurij.** Šćipata Marata. Mythiska Marata: Łužica XXX (1911), 82.
  854. **Škleńčana hora.** Bajka z ludu. (Podał J. Kral): Łužičan XIII (1872), 157f.
  855. **Hejlas, Ernst.** Stary a młody kuzłaf: Łužica II (1883), 22.
  856. **Šolta, Jan B.** Stary wojak. (Bajka z luda): Łužica I (1882), 90—92; 99 sc.
  857. **Stary psyk a wjelk we wójnje.** (Bajka z luda): Łužica II (1883), 64 sc.
  858. **Radyserb, [Jan].** Swjaty Malin. (Stara bajka): Č. M. S. XXX (1877), 90—93.
  859. **Syrotko,** macocha a macošina džowka. (Bajka z ludu, wot Kralec Hańže bata): Łužica VIII (1889), 55 sc.
  860. **Bukowinski.** Cogodla w Wochozu žednogo torma namaju. [Ludowa bajka]: Łužičan IV (1863), 132.
  861. **Keršk, E.** Tři džěła mištr paducha. (Bajka z luda): Łužičan XII (1871), 42—45.
  862. **R—a, M.** Tři złote pjerja. (Z luda): Łužičan III (1862), 133—135.
  863. **Krawc, Handrij.** Třo towaršoj a šěry mužik. (Basnička z lipsčanskeje serbskeje Nowiny 1833): Łužičan XII (1871), 156—158; 172—174.
  864. **Cyž, J. Jurij.** Wo třoch złotych krónach w Njeswaćidle: Łužičan X (1869), 60.
  865. **Kral, M. A.** War zady Hućiny [bajka]: Łužičan VII (1866), 183 sc.
  866. **Wjelk a liška—towaršaj.** (Z ludoweho erta napisał H. Zejleř): Łužica X (1891), 28.
  867. **Hančka, Arnošt.** Při wowčim mosće šeri. (Z ludoweho žiwjenja): Łužica XLI (1926), 21—22.
-
868. **Veckenstedt, E.** Der Wendenkönig und die Boža-łosć: Verhandlungen d. Berliner Gesellschaft f. Anthropologie 1878. S. 162—182.
  869. **Wiesner, Gerhard.** Der Tod des letzten Wendenkönigs. Einem wendischen Bauern nacherzählt: Heimatklänge. Bautzen. Tgbl. 1926. Nr. 45.
  870. **Hančka-Porschiski.** Rowy sedmjoch serbskich kralow na Lubinje: Předženak LXXIII (1927), 102.
  871. **Radlubin [Bjedrich, Mikl.].** Čzehodla w Sserbach winizow njeje. Legenda wo šwj. Pětru: Předženak LXXII (1925), 44—59.

872. **Kral, M. A.** Kamjeńtny war zady Hućiny [bajka wo wódnym mužu]: Łužičan VIII (1867), 29.
873. **Wódny muž** jako pjekař. Podawa J. S.: Łužičan XII (1871), 78.
874. **Pful.** Tři bajki wo wódnym mužu: Łužica II (1883), 7 sc.
875. **Pilk, Jurij.** Džowcy wódneho muža w Čornym haće pola Smjelneje: Łužica XIV (1895), 5 sc.
876. **Ščěpan, J.** Bajka wo wódnym mužu [podał] Zalěski: Łužica XVII (1898), 8.
-
877. **Duchowje** we Wusmužowej a Lubijskej horje [Geister im Stromberg u. Löbauer Berg]: Krajan LIV (1921), 71 sc.
878. **Andersen, H. Ch.** Zašiwadko [bajka] [Stopfnadel]: Nowa doba 1949. Čo. 5.
879. **Radyserb-Wjela, Jan.** Hora „Zlótńik“. Z Radyserboweho zawostajenstwa přeni króč wozjewjene: Serbske Nowiny 1937. Čo. 14. Přil.
880. **Zmij.** Bajka z ludu, powjedana wot stareho K... le w N.: Łužica X (1891), 62 sc.
881. **Cyž, J. Jurij.** Wo tak mjenowanej „Žabje“ pola Njebjelčic. (Z luda): Łužičan IX (1868), 189 sc.
882. **[Wičaz, Ota.]** Kamjeńtna žaba pola Miłocźiz. (S wobrasom): Předženak 1925. Str. 38.

Staw 6. Ludowa powaha, ludowe přikłady, swójbne žiwjenje

Kap. 6. Volkscharakter, Volkstypen, Familienleben

883. **[Schirach, Adam Gottlob.]** Schutzschrift für die alten Slaven u. Wenden, in welcher sie wegen der ihnen Schuld gegebenen Treulosigkeit vertheidiget werden: Arbeiten einer vereinigten Gesellschaft i. d. Oberlausitz z. d. Geschichten u. d. Gelahrtheit... V (1754/55), 273—300.
884. **Schlitzig.** Etwas von der ehemaligen Grausamkeit der wendischen Völker: Dresdn. gel. Anzgn. 1784. Sp. 275—282.
885. **Rostok.** Serbski lud, pobožny lud [D. wend. Volk, ein frommes Volk]: Łužičan III (1862), 188 sc.
886. **[Libš, Jurij.]** Serbska pschezjenosc [Wend. Einigkeit]: Posoł XVIII (1880), 197—200; 205—208.
887. **Zelenka.** Hischeće jónu: „je wscho prawje?“ Pschecziwo mnohim njepoczinkam w Serbach [Gegen versch. Untugenden d. Wenden]: Posoł XXI (1883), 211—212; 222—224.
888. **Muka, Ernst.** Stawč z psychologije serbskeho bura [Ein Artikel aus d. Psychologie d. wend. Bauern]: Č. M. S. LIX (1906), 58—61.
889. **Fencl, Květosl.** Tři záhladní rysy v povaze Lužických Srbů [swěra

- Bohu, swěra narodej, swěra kralowskemu domej] [3 Charakterzüge d. laus. Wenden]: Stráž na Šumavě 1910. Čo. 8.
890. **R[ab], M.** Serbskoho ludu myslički a nahlady wo serbskej swójbje. Z přisłowow a spěwow wupytał [Des wendischen Volkes Gedanken u. Ansichten über die wendische Familie aus Sprichwörtern und Liedern]: Katolski Posoł LIII (1915), 129 sc.; 134—137; 140—144; 148—151; 164—166; 170 sc.; 186; 203 sc.; 210 sc.; 216 sc.; 240 sc.; 289—291; 303 sc.; 331 sc.; 337 sc.; 342—344; 350—351. — Tos. (Serbska ludowa knihownja. Red. Jurij Deleńk. Čo. 6.) W Budyšinje, Donnerhak. 1915. 145 str. 8°.
891. Wendisches **Familienleben** der Oberlausitz. Hoyerswerda, Fiedler. [1921.] 20 Taf. Q—8°.
892. **Jung, W.** Von wendischer Volksseele: Heimatbeil. d. Lausitz. Landesztg. Kottbus v. 13. Okt. 1925.
893. **[Wićaz, Ota.]** Wjesołe Łazowske holčki [Losaer Mädchen]: Předženak LXXIII (1927), 71—72.
894. **Herites, Frantischek.** Wšědne zjewy. Wobraz ze žiwjenja małych ludźi [Tägl. Erscheinungen. E. Bild a. d. Leben kleiner Leute]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 6 sc.
895. Dwaj **buraj.** (Něšto k rozmyslenju) [Zwei Bauern]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 118.
896. **Šewčik, J.** Přikładny serbski dom [Das vorbildliche sorbische Haus]: Naša Domowina III (1937), 6 sc.
897. **Br., J.** Serbski ratar [der sorbische Landwirt]: Nowa doba 1949. Čo. 112.
898. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Slepjenjo su swojorazni: Nowa doba 1949. Čo. 138 sc.

Staw 7. Wašnja a nałožki

Kap. 7. Sitten und Gebräuche

§ 1. Powšitkowne

§ 1. Allgemeines

899. **Frenzel, Abraham.** Historia populi ac rituum superioris Lusatiae, Buch I, Kap. XI: Von der alten und heutigen Wenden Heyraths-Hochzeit, und etlichen häuslichen Gebräuchen: Arbeiten einer vereinigten Gesellschaft in der Oberlausitz zu den Geschichten u. d. Gelahrtheit überhaupt gehörende. Leipzig u. Lauban, Nik. Schill. V (1754). Stück 1. S. 49—70.
900. **[Hortzschansky, Johann.]** Von den Sitten und Gebräuchen der heutigen Wenden: Laus. Provinzialbl. I (1782), 1—16; 125—142; 249—263; 273—387. II (1783), 60—73.
901. **Sitten und Gebräuche** in und um Hoyerswerda: Ruhland, Ed. Taschenbuch für die Lausitz. H. I. Görlitz 1855.

902. **Imiš, Jaroměr H.** Wašnja Woslinčanskich Serbow při narodže a wumrjeću [Sitten Osslinger Wenden]: Č. M. S. IX/X (1856/57), 36—40.
903. **Immisch, Johannes.** Sitten und Gebräuche der Wenden: Die Kinderlaube VII (1869), 55.
904. **Jentsch, K. A.** Die Wenden bei Freud und Leid: Sächsisch. Volkskalender 1878. S. 43.
905. **Sporuš, Bohusław [Holka, Mikl.].** Hrózbne nowinki [Napominanje za Serbow, serbske wašnja, počinki a swoju wěru hajić] [Ermahnung an d. Wenden, Sitten u. Gebräuche zu hegen]: Posoł XXII (1884), 9—11.
906. **Z., M.** Zornješko. (Kruch wjesneho žiwjenja, po wučahu ze swojeho dženika.) [Samenkorn. (Ein Stück Dorflebens...): Łužica VI (1887), 54—56; 62 sc.
907. **Gólc, J.** Wašnja hornjołužiskich Serbow wokoło l. 1800 [Sitten oberlaus. Wenden um 1800]: Łužica VII (1888), 29 sc.; 45 sc.; 61 sc.; 69 sc.
908. **Lilie, C.** Wendisches Leben und Gebräuche. Jugend-Erinnerungen: Frankf. Oderzeitung 1892. Nr. 100—101.
909. **Müller, Ewald.** Gebräuche und Aberglauben der Wenden von der Wiege bis zum Sarge. Geburt, Taufe, Confirmation, Verlobung u. Hochzeit, Tod und Begräbnis: Dess. Das Wententum i. d. Niederlausitz. 1894. S. 120—142. [Mit Abb.]
910. **Müller, Ewald.** Brauch und Aberglaube zu besonderen Zeiten und Gelegenheiten [bei den Wenden]: Dess. Das Wententum i. d. Niederlausitz. 1894. S. 142—156.
911. **Rentsch, M.** Volkssitte, Brauch und Aberglaube bei den Wenden: R. Wuttke. Sächsische Volkskunde. [1900.] S. 331—360. 2. Aufl. [1901.] S. 352—384.
912. **Handrik-Slepjanski, Matej.** Wšelake wašnja a přiwěrki ze Slepjanskeje wosady [Verschied. Sitten u. abergläub. Gebräuche a. d. Schleifer Kirchsp.]: Č. M. S. LIV (1901), 109—125.
913. **Jahresfeste** der heidnischen Wenden: Einst und Jetzt. Kleine Bilder aus der Lausitz. 1915. S. 8—11.
914. **Jenke, Paul.** Alte wendische Sitten u. Gebräuche in der preußischen Oberlausitz: Oberlaus. Heimatztg. IV (1923), 68—70.
915. **Zerna, H.** Sitten und Gebräuche der Wenden einst und jetzt: Heimatbeil. d. Oberlaus. Landesztg. Kottbus vom 13. Okt. 1925.
916. **Krahl, M.** Von Sitte, Brauch u. Volksglauben der Wenden: Klausnitzer, Erich. Durch das Land d. Wenden. Bautzen 1927. S. 22—31.
917. **Melzer [Georg].** Von Sitten, Gebräuchen und Tracht der Wenden: Die Jugendherberge St. Marienstern 1928. S. 49—55.
918. **Schwela.** Altwendische Sitten. Erinnerungen eines alten wendischen Lehrers: Lausitzer Heimat I (1928). Nr. 6. S. 4 f. Nr. 7. S. 13—16.
919. **Schneeweis, Edmund.** Feste u. Volksbräuche d. Lausitzer Wenden. (Veröffentlichungen d. Slav. Instit. an d. Fr.-Wilh.-Universität Ber-

- lin 4.) Leipzig, in Kommiss. bei Markert u. Petters. 1931. VIII, 251 S. 8°. Mit 14 Bildertaf.
920. **M[elzer], G[eorg].** Wendischer Brauch, Sitte und Aberglauben in der Familie: Unsere Heimat. Kamenzer Tageblatt XI (1934), 19—20.
921. **M[elzer], G[eorg].** Wendischer Brauch, Sitte und Aberglauben in der Lausitz: Unsere Heimat. Bautz. Tageblatt 1934. Nr. 4.
922. **Šlodeňk, Jurij.** Něšto wo wašnjach, nałožkach a přiwerkach w serbskich swójbach [Etwas über Sitten, Gebräuche u. Aberglauben in sorbischen Familien]: Kat. Posoľ LXXII (1934), 20 sč. — Tos.: Serbske Nowiny 1934. Čo. 11.
923. **Krawc, Bjarnat.** Wo wašnjach, počinkach a drastach Starohródskich burow [Über Sitten, Tugenden u. Trachten d. Alt-Spremlberger Bauern]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 139; 140; 142; 144 sč.
924. **Meier, H.** Wie altes Brauchtum fortlebt [über wendische Bräuche um Hoyerswerda]: Unsere Heimat. Sächs. Erzähler 1937. Nr. 31.

§ 2. Jenotliwe

§ 2. Einzelnes

A. Wašnja a nałožki w běhu lěta

A. Sitte und Brauch im Jahreslauf

1. Advent

1. Advent

925. **[Nowak-Njeh., Měrcin.]** Adventske wašnja a adventske přiwerki pola Serbow [Adventsgebräuche u. adv. Aberglaube bei d. Sorben]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 290.
926. **Wobkhad** Rumpodicha — serbske adventske wašnje [Umgang d. Ruprecht]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 290.
927. Adventske **wašnja** a adventske přiwerki pola Serbow [Adventssitten u. Advents-Aberglaube bei den Sorben]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 283.

2. Hody

2. Weihnachten

928. **Nordhausen, Rich.** Heiliger Abend in der Spreewendei: Berliner Tagebl. 1892 v. 24. 12. Feuilleton.
929. **Fahlisch, P.** Weihnachtsbräuche im alten Wendenland: Unsere Lausitz. Beil. z. Lausitz. Landesztg. 23. Dez. 1924.
930. **Krawc, Bjarnat.** Kak mohće so w serbskich šulach a swójbach hody w narodnym duchu swjećić? [Auf welche Weise könnte man i. wend. Schulen und Familien Weihnachten in national. Geiste feiern?]: Serbske Nowiny LXXXV (1926). Čo. 282. Přił. 2. Čo. 285. Přił.
931. **Nowak-Njeh., Měrcin.** Mjez hodami (w Delnjej Łužicy) [In den Weihnachtsfeiertagen i. d. Niederlausitz]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 301.
932. **[Nowak-Njeh., Měrcin.]** Hodowne wašnja a přiwerki lužiskich

- Serbow [Weihnachtsbräuche u. Aberglauben d. laus. Sorben]: Serbske Nowiny LXXXIX (1930). Čo. 299.
933. **Bobak, M. [Nowak, Měrcin]**. Něšto wo starosłowjanskich hodownych wašnjach [Etwas über altslav. Weihnachtsbräuche]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 299.
934. **Krječmař, P.** Mi njezapomnita hodownička [Mir unvergänglicher hl. Abend]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 299.
935. **Sl[odeńk], J[urij]**. Boži narod w Serbach. Hornjowujězdźanski wumělc wustaja swoje džěła [Weihnachtskrippe im Sorbenland]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 299.
936. **Wićaz, Ota.** Po lětušich hodžoch a serbski swěčkowy stołpik: Serbske Nowiny 1934. Čo. 8.
937. **Wićaz, Ota.** Hody w Chwaćanskej šuli [Weihnachten i. d. Quatitzer Schule]: Nowa doba 1948. Čo. 124.
938. Serbske **hody** [Sorbisches Weihnachten]: Naša Domowina I (1935), 45 sc.
939. **jkz.** Hodownik [Der Weihnachtsmonat]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 302.
940. Boži **narod** w Serbach [Die Krippe im Sorbenland]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 298.
941. **Krječmař, P.** Swjećmy serbske předhodownički [Laßt uns sorbische Vorweihnachten feiern]: Naša Domowina II (1936), 43 sc.
942. **a., m.** Tři hodowne wječory [3 Weihnachts-Abende]: Kat. Posoł LXXV (1937), 26—29.
943. *** **[Nowak-Njech., Měrcin]**. Kak druhe narody hody swjeća [Wie feiern andere Nationen Weihnachten]: Nowa doba 1949. Čo. 148.

3. Póstnicy

3. Fastnachten

944. **Jentsch, H.** Niederlausitzer Fastnachts- („Zempn“) und Ostergebräuche: N. Lausitz. Mag. LVII (1882), 434—437.
945. **Melda, Jan.** Kak Serbja wokoło Wóslinka w spočatku 19. lětstotka póstnicy swjećachu [Wie d. Wenden um Oslink i. Anf. d. 19. Jhrh. Fastnacht feierten]: Łužica XI (1892), 19.
946. Die **Fastnachtszeit** u. die Plinze, das Nationalgebäck d. Niederlausitzer Wenden: Voss. Zeitg. 1895. Nr. 107. 2. Beil. S. 4.
947. **Braunsdorf, Wilhelm.** Das „Zempn“ in der wendischen Lausitz: Gebirgsfreund IX (1897), 49 f.
948. **Müller, Ew.** Fastnacht bei den Wenden: Gebirgsfreund. Zittau XV (1903), 38 f.
949. **M.** Póstne pobožne waschnja w Kulowskej wosadźe [Fromme Fastnachtsbräuche i. Wittichen. Kirchspiel]: Posoł XLVII (1909), 83.
950. **Ferno, M.** Fastnacht im wendischen Spreewald: Bautzener Tageblatt 1910. Nr. 36.

951. **Waldhorst, Paul.** Das Zampern. Ein wendischer Fastnachtsbrauch: Oberl. Heimatkalender 1914, S. 118—123.
952. **Müller, Ewald.** Wendischer Fasching: Märkische Blätter. Beil. z. Frankf. Oderztg. 1921. Nr. 31 v. 6. 2. — Dass.: Bautzener Nachricht. 1922. Unterhalt.-Beil. Nr. 7.
953. **Natusch, A.** Etwas vom „Zampern“: Unsere Lausitz. Heimatbeil. d. Lausitz. Landesztg. 1925 v. 7. 4. Nr. 43.
954. **[Nowak-Njeh., Měrcin.]** Serbske póstnicy [Sorbische Fastnachten]: Serbske Nowiny 1931. Čo. 40.
955. **Bobak [Nowak, Měrcin.]** Póstnicować — ale kak? [Fastnacht feiern — aber wie?]: Naša Domowina II (1936), 7—8.

4. Jutry

4. Ostern

956. **[Hórnik, Michał.]** Jutrowne jejka [Ostereier]: Posoł V (1867), 65—67.
957. **Sorabus.** Jutrowne wašnja a přiwěrki pola Serbow [Ostergebräuche u. abergl. Sitten b. d. Wenden]: Łužičan IX (1868), 53—55.
958. **Ostern** in der Wendei: Moschkau. Saxonia IV (1879), 32.
959. **Ostern** in d. wendischen Dörfern des Spreewaldes, namentlich die Pathengeschenke: Voss. Zeitg. 1895. Nr. 175. 2. Beil. S. 3.
960. **Černý, Adolf.** Velikonoce u. Luž. Srbů [Ostern b. d. laus. Wenden]: Národní Listy 1896. Čo. 94.
961. **Braunsdorf, Wilhelm.** Ostern im Spreewald: Gebirgsfreund XIII (1901), 51 f.
962. Wendische **Passions- und Ostersitten**: Frankf. Oderzeitg. (1901). Nr. 81 v. 6. IV. 2. Beil.
963. **Berndt, Heinrich.** Wendische Ostern. Eine Heimatwanderung, ausgeführt am 16. April 1911: Aus d. Heimat. Monatsbeil. z. Großenh. Tagebl. II (1911/12), 45—47.
964. **Berndt, H.** Wendische Ostern: Kamenzer Tagebl. 1912. Nr. 78 u. 79.
965. **Jatzwauk, Jacob.** Osterbräuche bei den sächsischen Wenden, m. Abb.: Lpz. Illustr. Ztg. CXXXVIII, 2 (1912), 798—802.
966. **Jannak, Rud.** Wendische Ostergebräuche: Frankf. Oderzeitg. 1914. Märk. Blätter Nr. 86.
967. **Seyffert, Oskar.** Wendische Osterbräuche: Dresdn. Anzgr. 1914. Nr. 131. S. 5. Nr. 132. S. 5. — Dass.: Dess. Aus Dorf u. Stadt. 1920. S. 27—37.
968. **Österliche Gebräuche** und abergläubische Sitten bei den Wenden: Serbske Słowo. Bll. f. d. Wendentum I (1919), 41 f. A. d. Łužičan 1868.
969. **Fahlisch, P.** Passions- und Ostergebräuche im Spreewald: Calau-Cottbus-Spremberger Kreiskalender 1921. S. 18.
970. **Müller, Ewald.** Ostern in der Wendei. Volkskundl. Skizze: Unsere

- Lausitz. Heimatbeil. d. Laus. Landesztg. 1924 v. 20. 4. Nr. 5. — Dass.: Bautzener Nachr. 1922. Unterh.-Beil. v. 15. April.
971. **Ostern** im Wendenlande: Dresdn. Anzgr. 1926. Nr. 156. S. 6.
972. **Schütze, Wl.** Wendische Ostersitten: Klausnitzer, Erich. Durch das Land d. Wenden. Bautzen 1927. S. 31—32.
973. **Müller, Ewald.** Wendische Ostern: Heimatklänge. Bautzener Tagebl. 1928. Nr. 14.
974. **Rosemann, F.** Wendische Ostern: Heimatklänge. Bautzener Tagebl. 1928. Nr. 13.
975. **H[órnik], M[ichał].** Kschižerjo [Osterreiter]: Posoł IV (1866), 43—45.
976. Das **Kreuzreiten** in der [wendischen] Oberlausitz: Leipz. Illustr. Zeitung XLVIII (1867), 389.
977. **Hórnik, M.** Křižerjo [Osterreiter]: Łužica II (1883), 21. — Tos.: Josef Páta. Serbska Čitanka. 1920. S. 85 sc. — Tos.: Kwětki. Serbska Čitanka. W Budyšinje 1921. Str. 35 sc.
978. Die **Kreuzreiter-Prozession** in der Lausitz: Das Land 1896. S. 222.
979. Jutrowne **jěchanjo** [Osterreiten]: Posoł XXXVI (1898), 78—79.
980. **Fahlisch, P.** Das Stollereiten in den wendischen Dörfern der Niederlausitz: Leipz. Illustr. Zeitg. 1902. Nr. 3085. S. 243 ff. — Dass.: Jahrb. d. Ver. f. Heimatkunde in Cottbus I (1914/15), 63. — Dass.: Niederlaus. Heimatbl. II (1922), 72.
981. **Lingke, A.** Feiertage im Wendenlande. Das Osterreiten im Kloster Marienstern: Gebirgsfreund XVIII (1906), 65—67.
982. **Bethusy-Huc, Gräfin Valeska.** Das Osterreiten und anderes aus der Wendei, m. 7 Abb.: Die Woche XIII (1911), 761—764.
983. **k—a.** Šłowčko wo křižerjach [Ein Wort ü. d. Osterreiter]: Posoł L (1912), 102.
984. Das **Osterreiten** in der sächsischen Oberlausitz: Der Kamerad. Beil. z. Militär-Wochenbl. 1912. Nr. 3.
985. **Stawizny** Radwořskich křižerjow (K 25 lětnomu jubileje.) [Geschichte der Radiborschen Osterreiter]: Posoł LV (1917), 94 sc.
986. [**Mattick, Michael** = **frater Rainer.**] Ein schöner, alter Osterbrauch [Das Osterreiten in der Wendei]: Kathol. Kirchenzeitung der Pfarre St. Johann-Baptist [in Kendenich] III (1923). Nr. 14.
987. **Uhle, Ernst.** Zum Osterreiten im Kloster St. Marienstern: Leipz. Bürgerbund I (1924—1925), 142—144.
988. **Flössel, Otto.** Das Osterreiten in Marienstern, m. Abb.: Wilhelm, Felix. Unsere Heimat — die Lausitz. 2. Aufl. Bautzen 1925. S. 71—73.
989. **Flössel.** Osterreiten: Heimatbuch des Kreises Hoyerswerda. Hrsg. v. Scholz. Mit Abb. Bad Liebenwerda, C. Ziehlke. 1925. S. 256—258.
990. **Melzer, Georg.** Kloster Marienstern — Osterreiten, m. Abb.: Wendenland. Lausitzer Erde 1925. H. 2. S. 39—48.
991. **W—I.** Osterreiter-Prozession in Wittichenau: Oberlaus. Heimatztg. VIII (1927), 133—134.

992. **Weise, Martin.** Zur Osterzeit im Klosterland. (Mit Aufnahmen vom Verfasser): Über Berg u. Tal LII (1929), 35—38.
993. **Seyffert, O.** Jutry w Blunju. [Ostern in Bluno.] (Přeř. M[ěřc.] N[owak]-N[jech.]): Serbske Nowiny 1932. Čo. 72.
994. **Ostern** im Wendenland: Unsere Heimat. Bautzener Tagebl. 1934. Nr. 13.
995. **Rentsch, Johann.** Osterreiten in der Wendei: Unsere Heimat. Bautzener Tagebl. 1934. Nr. 12.
996. **Retzlaff, Hans.** Osterbräuche i. der Lausitz: Koralle 1934. H. 13. N. F. v. 31. März.
997. **M., M.** Jutrownička w Radworju [Ostersonntag in Radibor]: Serbske Nowiny 1935. Přił.
998. Serbscy **křižerjo** [Sorbische Osterreiter]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 95. Přił.
999. **Šp[itank], B.** Jutry — křižerjo [Ostern — Osterreiter]: Serbski Student XVI (1935), 25 sc.
1000. **Bobak [Nowak, Měrcin].** Slepjanska bołmońčka [Schleifer Palmsonntag]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 72.
1001. **A.** Dolnoserbske jatšy: Dolnoserbski Casnik. Nowa doba 1948. Nr. 1.
1002. **Nowak-Njeh., Měrcin.** Jutry w Delnjej Łužicy, z wobr. [Ostern i. d. Niederlausitz]: Nowa doba 1949. Čo. 44.
1003. **Nedo, P[awoł].** Kritiske přispomnjenja k jutrownym nałožkam: Nowa doba 1950. Čo. 46.

5. Swjatki

5. Pfingsten

1004. Serbske swjatkowne **nałožki** [Sorbische Pfingstbräuche]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 112.
1005. **N[owak]-N[jech.], M[ěrcin].** Serbske swjatkowne nałožki [Sorbische Pfingstbräuche]: Nowa doba 1948. Čo. 37.

6. Hry a ludowe zawjeselenja

6. Spiele und Volksbelustigungen

1006. **Müller, Ew.** Wendische Volksspiele: National-Ztg. Berlin 1903. Nr. 173. Sonntags-Beil. Nr. 11 v. 15. III.
1007. **Mueller, Ewald.** Spiele und Volksbelustigungen der Wenden. Volkskundliche Skizze: Wiss. Beil. d. Lpz. Ztg. 1903. S. 281 f. — Dass.: Frankf. Oderzeitg. 1913. Märk. Blätter Nr. 8.
1008. **Müller, Ewald.** Wendische Spiele und Volksbelustigungen: Lukauer Kreiskalender 1914. S. 61—64. — Dass.: Lübbener Kreiskalender 1914. S. 58—61.
1009. **Müller, Ewald.** Volksbelustigungen der Wenden. Volkskundliche

- Studie: Unsere Lausitz. Heimatbeil. d. Laus. Landesztg. 1924 vom 17. VI. Nr. 9. — Dass.: Heimatwarte. Bautzener Nachr. 1928. S. 5—6.
1010. Džěćace **hrajki** w prastarych časach [Kinderspielzeug in uralten Zeiten]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 287.
1011. **L., A.** Jězba do kraja hrajkow [Eine Fahrt ins Spielwaren-Paradies]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 32.

7. Kermuša

7. Kirmes

1012. —**xy**— Wo wschelakich wěcach, wosebje wo kermuschach [Über verschied. Dinge, besond. über Kirmesen]: Posoł XXII (1884), 204—207.
1013. [**Nowak-Njeh., Měrćin.**] Pobychmoj w Mikowje na kermuši! [Wir waren in Mücka zur Kirmes]: Serbske Nowiny LXXXIX (1930). Čo. 265 sc.
1014. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Kermuša w Sulšecach a jeje dozynki w Kulowje a druhdže [Die Kirmes i. Sollschwitz u. ihre Ausklänge in Wittichenau]: Serbske Nowiny 1931. Čo. 243 sc.
1015. Farař **Michał Frencl** († 1706) wo kermušach. Z knihow „Buddeschńska dupa“, 1688 [Mich. Frenzel über die Kirmes]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 201.
1016. Kermušny **list** z Wonec. (Wobraz ze wsy) [wo starych kermušnych wašnjach. Über alte Kirmessitten]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 256.

8. Přaza

8. Spinte

1017. **P.** [Über Spinnschulen in der Lausitz]: N. Lausitz. Magazin XXVII (1850), 75 f.
1018. **Otto, Julius u. Thieme, Carl.** Der Spinnabend (Přaza). Cyclus von Bildern aus dem wendischen Bauernleben. Mit freier Benutzung wendischer Originalmelodien componirt von Ernst Julius Otto. Schleusingen, Conrad Glaser. 1851. 48 S. 8°. fr.
1019. [Vermeintlicher demoralisierender **Einfluß** der Spinnstuben]: N. Lausitz. Mag. XXX (1853), 87 f.
1020. **Müller, Ew.** Besuch einer wendischen Spinnstube: Frankf. Oderzeitung 1893. Nr. 80—81. — Dass.: Bär XXI (1895). Nr. 14.
1021. **Černý, Adolf.** Přástvy na Lužici [Spinten i. d. Lausitz]: Kalendář Zlaté Prahy 1894. Str. 67 sc.
1022. **Müller, Ewald.** Das Leben in der Spinnstube [bei den Wenden], m. Abb.: Dess. Das Wententum i. d. Niederlausitz. 1894. S. 113—120.
1023. **Mutschink.** Besuch einer wendischen Spinnstube: Gebirgsfreund VII (1895), 2—4.

1024. **Müller, Ewald.** Die wendische Spinnstube. Volkskundliche Studie: Lausitzer Hauskalender 1912. S. 59f. — Dass.: Lübbener Kreis-kalender 1917. S. 57—59.
1025. **Müller, Ewald.** Die Spreewaldspinnte: Gottfr. Hoffmanns neuer u. verbess. Bautzener Haus- u. Wirtschafts-Kalender a. d. J. 1922. S. 39—41.
1026. **Schöne, O.** Die letzte Spinte. Ein wendischer Fastnachtsbrauch aus alter Zeit: Unsere Heimat. Sächs. Erzähler 1925. Nr. 8.
1027. **Wiesner, Gerhard.** In einer wendischen Spinnstube im Spreewald: Heimatklänge. Beil. z. Bautzen. Tagebl. 1925. Nr. 22. — Dass.: Die Mark XXIII (1927). H. 1/2. S. 4—5. — Dass.: Lausitzer Heimat I (1928). Nr. 6. S. 6f.
1028. **Balcka, Marcin.** Móscańska psěza [Heinersbrücker Spinte]: Łužica XLII (1928), 86.
1029. **Fobo, Meto.** Móscańska psěza [Heinersbrücker Spinte]: Łužica XLII (1928), 85—86. — Tos.: Nowy Casnik 1950. Nr. 1 = Nowa doba 1950. Čo. 13.
1030. **Nowy-Bórkojski, Hajndrich.** Serbska psěza. Hobraz z Bórkow [Wendische Spinte. Ein Bild aus Burg]: Łužica XLII (1928), 83—85.
1031. **Sch., H. A.** Spinnte-Hochzeit bei den Wenden in der Parochie Wittichenau: Heimatwarte. Bautzener Nachr. 1928. S. 7.
1032. **Šwela, Bogumił.** Psěza hu dołnołužyskich Serbow [Spinte bei den niederlaus. Wenden]: Łužica XLII (1928), 81—83.
1033. **[Nowak-Njeh., Měrćin.]** Serbske přazy [Sorbische Spinnte]: Serbske Nowiny 1931. Čo. 36—37.
1034. **Kerk, Aug.** Len a přaza. Dopomnjeńki z džěcacych lět [Erinnerungen aus Kinderjahren]: Předženak LXXX (1934), 68—71.
1035. **Haneberg, G.** Die Entwicklung der ländlichen Spinnstube im Spreewald: Brandenburger Land 1935. S. 104—106.
1036. **W[ićaz,] O[ta].** Wučer na přazy [Der Lehrer auf d. Spinte]: Łužica XLVIII (1935), 6 sc.
1037. **Jan.** Dolnoserbška psěza žinsa [Niedersorb. Spinte heute]: Nowa doba 1949. Čo. 41.

9. Wšelake

9. Verschiedenes

1038. **Nawka, M[ičh.]** Na běrnach. Powěsć ze Serbow [Bei d. Kartoffelernte...]: Łužica XXV (1906), 75—77; 82—84.
1039. Handrijowe **nałožki** w Serbach [Andreas-Gebräuche im Sorbischen]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 280.
1040. **Černý, Adolf.** Jana Křtitele v Lužici [Am Johannistage i. d. Lausitz]: Národní Listy 1896. Čo. 189.
1041. Serbske **wašnja** a nałožki na swjateho Jana [Sorbische Sitten u. Gebräuche zum Johannistag]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 146.

1042. **W[iaaz], O[ta]**. Jěchanje swjateho Jana [Johannisreiten]: Łužica XLIX (1936), 25 sc.
  1043. **N[owak]-N[jech.], Měrćin**. Serbske wašnja a nałožki na swjateho Jana [Sitten u. Gewohnheiten um St. Johanni]: Nowa doba 1949. Čo. 72.
  1044. **Hexenbrennen** [Khodojto w palenjo]: Einst und Jetzt. Kleine Bilder aus der Lausitz. 1915. S. 80—82.
  1045. **Rječka, Michał**. Z rěče při palenju khodojto w 1930 w Radworju [Aus e. Rede beim Hexenbrennen i. Radibor]: Serbske Nowiny 1931. Čo. 100.
  1046. Swjaty **Mikławš** w ludowych nałožkach [Der hl. Nikolaus in d. Volksgebräuchen]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 285.
  1047. **Hajna, Mikławš**. Hdyž je swjaty Mikławš k nam khodził [Als zu uns d. hl. Nikolaus kam]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 285.
  1048. Nalětnje **nałožki** pola Serbow [Frühjahrsgebräuche bei d. Sorben]: Serbske Nowiny 1931. Čo. 78; 79; 82.
  1049. **Nawka, Mich**. Hdyž pjerjo drějachmy [Federschleifen]: Łužica XXVI (1907), 58—59.
-
1050. **Hórnik, M.** Ptači kwas [nałožk a spěw] [Vogelhochzeit]: Łužica II (1883), 4 sc.
  1051. **P[ól], J[an]**. Ptači kwas [Vogelhochz.]: Posoł XLVI (1908), 32; 39—40; 47.
  1052. **Radlubin [Bjedrich, Mikł.]**. Mój přeni a posledni ptači kwas: Posoł LVII (1919), 26—28; 32—34; 38—41.
  - 1052a. **Schöne, O.** Die Vogelhochzeit in der Oberlausitz: Unsere Heimat. Sächs. Erzähler 1925 v. 25. Jan.
  - 1052b. Die **Vogelhochzeit**. Ein wendischer Volksbrauch: Dresdn. Nachrichten 1930. Nr. 42. S. 5.
  - 1052c. **Zeibig, Max**. Die Vogelhochzeit: Oberlaus. Erzähler 1931. Nr. 5.
  - 1052d. **J., R.** Ein Vogel wollte Hochzeit machen... Ein Freudentag für die Kinder in der Oberlausitz: Dresdn. Anzgr. 1936. Nr. 25.
  1053. *** **[Nowak-Njeh., Měrćin.]** Hlejće, nowa wěc so stała...! Přispomnjeńki k serbskemu ptačemu kwasej [Bemerkungen zur sorb. Vogelhochzeit]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 20.
  - 1053a. **Zeibig, Max**. Die Vogelhochzeit. E. Beispiel ländl. Brauchtums in d. Lausitz: Bautzen. Tagebl. 1938. Nr. 19. Beibl. 2.
  - 1053b. **Zeibig, Max**. Die Lausitzer Vogelhochzeit. Frühlingsahnen im Völkerbrauch, m. 1 Abb.: Dresdn. Anzgr. 1939. Nr. 23. S. 6.
  - 1053c. —e **[Schöne, O.]** Die Vögel im Lausitzer Volksglauben. Eine Betrachtung zur „Vogelhochzeit“ am 25. Jan.: Oberlaus. Zeitg. 1943 Nr. 19.
  1054. **Bobak [Nowak, Měrćin]**. Sroka je sej muža wzała...! [Ptači kwas]: Nowa doba 1948. Čo. 6.

1055. **Rybyłojenje** w Serbach: Serbske Nowiny LXXXV (1926). Čo. 258. Přil.
1056. „**Smjerć** smy wuhnali, lěčo znowa wjedźemy“. Starodawny wobraz ze wsy [Den Tod haben wir ausgetrieben, den Sommer bringen wir aufs neue]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 56.
1057. **Nedo P.** „Hońće stareho!“ (Ze serbskich wašnjow) [Gebt den letzten Schlag beim Dreschen]: Serbski Student XI (1930), 41 sc.
1058. Swjatojanska **nóc**. Swjedžen lětneho zawróta slónca pola Slowjanow [Johannismacht]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 143.
1059. **Größler**. Der Umgang des Hammers: Niederlaus. Mitt. II (1862), 237—239.
1060. **Černý, Adolf**. Noc Walpurgina v Lužici [Walpurgisnacht b. d. Wenden]: Národní Listy 1896. Čo. 121.
1061. **Müller, Ewald**. Walpurgis im Spreewalde: Roland. Zeitschr. f. brandenburg.-preuß. u. niederd. Heimatkunde I (1902/03), 429—453.
1062. *** [**Nowak-Njeh., Měrćin**]. Serbske nałožki we Walpornej nocy [Sorbische Gebräuche in der Walpurgisnacht]: Nowa doba 1950. Čo. 49.
1063. **N., M.** Waroda. K 1. meji [Schwätzer. Zum 1. Mai]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 101.
1064. **Winterleben** im Spreewald: Gartenlaube VIII (1893), 120 f.
1065. **Tuchořski, Serbomil [Muka, Ernst]**. Złote čelo w Serbach [nałožk] [D. goldene Kalb i. d. Wend.]: Lužica XL (1925), 57.
1066. **Müller, Ew.** Ein wendisches Erntefest [Žně]: Deutsche Zeit. (1896). Nr. 113 v. 14. VIII. Unterhaltungsbeil. d. „Rundschau“.
1067. **Müller, Ewald**. Wendischer Erntebrauch (Hahnschlagen): Märk. Blätter. Beil. z. Frankfurter Oderztg. 1921. Nr. 189.
1068. **Müller, Ewald**. Wendische Erntebrauche: Lübbener Kreiskalender 1921. S. 44—46.
1069. —e—. Einige Erntebrauche bei den Wenden: Heimatklänge. Bautzener Tagebl. 1933. Nr. 30. — Dass.: Sächs. Volkszeitg. 1933. Nr. 164.
1070. **N[owak]-N[jeh.], M.** Kak Serbja kokota bijachu [Sorbisches Hahnenschlagen]: Nowa doba 1948. Čo. 77.
1071. **N[owak]-N[jeh.], M[ěrćin]**. Žně pola Slowjanow [Die Ernte bei d. Slaven]: Nowa doba 1948. Čo. 62; 65 sc.

B. Wašnja a nałožki w běhu žiwjenja

B. Sitte und Brauch im Lebenslauf

1. Narod, křćenca, njedźelniča

1. Geburt, Taufe, Wöchnerin

1072. **Müller, Ew.** Ein wendisches Kindtauffest: Frankf. Oderzeitg. 1895. Nr. 244 v. 17. X. — Dass.: Märkische Blätter. Beil. z. Frankfurt. Oderztg. 1913. Nr. 121.

1073. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** Serbska Bjesada. Na křćiznach a kolanciji. [Sorbische Geselligkeit. Zur Kindtaufe.] Wěŋčk wosobinskih dopomnjećow nawiř: Serbske Nowiny LXXXVII (1928). Čo. 229; 231 sć.
1074. **S., F.** Kindtaufe bei den alten Wenden in Kamenz: Unsere Heimat. Kamenzer Tgbl. VII (1930), 15.
1075. **in. [Delan, Jurij.]** Přěni puć serbskeje njedźelniče do Božeho domu [Der erste Weg d. sorb. Wöchnerin ins Gotteshaus]: Kat. Posol 1931. Str. 33—35.
1076. **Müller, Ewald.** Das Kindtauffest im Spreewald: Heimatkalender f. d. Niederlausitz (Kreiskal. Cottbus, Calau, Spremberg) 1934. S. 42—44.
1077. **Měto.** Wulke křćizna w Budyšinku w lěće 1781 [Große Kindtaufe in Kleinbautzen i. J. 1781]: Nowa Łužica (Nowa doba) I (1947). Čo. 5.

2. Lubosć

2. Liebe

1078. **Müller, E[wald].** Liebesorakel und Liebeszauber im Spreewald: Unsere Lausitz. Lausitzer Landesztg. Cottbus, v. 25. Nov. 1924.
1079. **Wićaz, Ota.** Lubosćinska straža serbskich młodźencow. Přinošk k serbskej ludowědźe [Liebeswache sorb. Jünglinge]: Łužica XLV (1930), 66 sć.

3. Mandźelstwo, kwas

3. Ehe, Hochzeit

1080. Die **Hochzeitsgebräuche** der Wenden in der Lausitz, m. Abb.: Leipz. Illustr. Zeitg. XXVIII (1857), 329 f.
1081. **M., J.** Wječor před kwasom. (Wobraz ze žiwjenja) [D. Abend vor d. Hochzeit]: Łužičan V (1864), 127 sć.
1082. **H[órník], M.** Ryče serbskeho braški [Reden d. wend. Hochzeitbitters]: Łužičan VI (1865), 139—141; 154 sć.; 171—173.
1083. **Kak** w hornolužiskich wosadach blisko Hródku na kwas proša; Kak w Delnych Łužicach blisko Picnja na kwas proša a. t. d. [Wie wird i. oberl.-wend. Kirchspielen um Spremberg zur Hochzeit eingeladen usw.]: Łužičan VI (1865), 9—13.
1084. **H., C.** Wendische Hochzeit, mit Abb.: Leipzig. Illustr. Zeitg. L (1868), 181 f.
1085. **Reinsberg-Düringsfeld, O. Freih. von.** Die Wenden: Düringsfeld, Ida. Hochzeitsbuch. Leipzig 1871. S. 167—178.
1086. **Hórník, M.** Dwě družbařskej rěči [2 Hochzeitbitter-Reden]: Č. M. S. XXXIV (1881), 123—125.
1087. **Müschner.** Eine Wendenhochzeit, m. Abb.: Bär 1890. Nr. 50.
1088. **Z.** Serbski kwas, kajkiž by jón Krajan hotowař, hdy by braschka

- był [Wend. Hochzeit, wie sie d. Krajan ausrichten würde...]: Krajan 1890. Str. 30—35.
1089. **Schwela**. Die große wendische Hochzeit: Veckenstedts Zeitschrift f. Volkskunde. 1891. Heft 10.
1090. **S[kala], J[akub]**. Kwas [Hochzeit]: Krajan 1892. Str. 36—38.
1091. **Černý, Adolf**. Svatba u lužických Srbů [Hochzeit bei d. laus. Wenden]: Praha, Spisowačel. 1893. 62 str. 8°. — Tos.: Světozor 1893. Čo. 33—39.
1092. **Müller, Ewald**. Ein wendisches Hochzeitsfest: Gebirgsfreund XI (1899), 98 f.
1093. Nasche serbske kwasy (Pische serbski bur.) [Unsere wend. Hochzeiten]: Posol XXXIX (1901), 249—251.
1094. **Nawka, M[ich.]**. Braška. Lubozny kad našim braškam [Hochzeitsbitter]: Łužica XXVI (1907), 67—68.
1095. **Schneider, Bernhard**. Der wendische Hochzeitsbitter (Braška). Ein Beitrag zur sächsischen Volkskunde: Mitt. d. Ver. f. Sächs. Volkskunde IV (1907), 184—191; 220—226; 263—271. Mit Musiknoten. — Dass.: Bunte Bilder aus dem Sachsenlande IV (1907), 179—193.
1096. **Nawka, M[ich.]**. Do złoteho kwasu. Wujaw z „čicheho“ kućika [Vor d. gold. Hochzeit]: Łužica XXVII (1908), 4—6; 11—13.
1097. **Müller, E.** Wendische Hochzeit: Märk. Blätter 1912. Nr. 5. Beilage.
1098. **Piprek, Johannes**. Brautwerbungs- u. Hochzeitszeremonien bei den Sorben: Ders. Slavische Brautwerbungs- u. Hochzeitsgebräuche. 1914. S. 84—88.
1099. **A., W.** Hochzeitsgebräuche bei den Wenden: Unsere Heimat. Cottbuser Anzgr. 1925. Nr. 1.
1100. **Flössel, O.** Wendische Hochzeit: Dresdner Nachr. 1925. Nr. 50. S. 12.
1101. **Hochzeitsgebräuche bei den Wenden: Unsere Heimat. Cottbuser Anzeiger** 1925. Nr. 1. S. 2.
1102. **Melzer, Georg**. Wie unsere Wenden Hochzeit feiern: Wendenland. Lausitzer Erde 1925. H. 2. S. 31—38.
1103. **Schneider-Krawc, Bernhard**. Der Braška oder Hochzeitsbitter bei den Lausitzer Wenden: Heimatklänge. Bautzener Tagebl. 1926. Nr. 41. — Dass.: Prager Presse 1924. Nr. 184.
1104. **Kajku** chceš žonu. Mudrosć starych Serbow [Was für eine Frau wünschst du?]: Předženak LXXVI (1929), 69 sč.
1105. **Wićaz, Ota. Jurij Mucha**. Wužohnowanje čestneho nawoženje žiwnošćerja Korle Wićaza we Złyčinje, jako so na kwasny puć k swojej njewjesće Hanje Bałcarjec w Radcy hotowaše na dnju 27. smažnika 1912 [Jurij Mucha. Aussegnung d. ehrbaren Bräutigams, d. Nahrungsbes. Karl Wićaz...]: Předženak LXXVIII (1932), 56—58.

1106. **Fencl, Florian.** Svatba v Lužici [Hochzeit i. d. Lausitz]. Praha, Společnost př. Lužice v Praze. 1947. 47 str. 8°. Z wobr.
-
1107. **Abhandlung** von den Heyraths-Gebräuchen der Oberlausitzischen Wenden. Görlitz, Fickelscherer. [1766.] 16 S. 4°. Glückwunsch z. Metzradischen u. Portzigischen Vermählung.
1108. **Handrik-Slepjanski, Mato.** Slěpjanska swařba: Č. M. S. LIV (1901), 18—37.
1109. **Seyffert, O.** Eine wendische Hochzeit in der preuß. Oberlausitz: Dresdn. Anzgr. Sonntags-Beil. 1904. Nr. 48.
1110. **Bethusy-Huc, Gräfin Valeska.** Eine Hochzeit bei den katholischen Wenden, m. 12 Abb.: Die Woche XIII (1911), 922—928.
1111. **S., F.** Altwendische Hochzeit in der Oberlausitz: Heimatwarte. Bautzener Nachr. 1926. S. 44. — Dass.: Unsere Heimat. Kamenzer Tagebl. III (1926), 70.
1112. **R.** Altwendische Hochzeit in der Oberlausitz: Oberlaus. Heimatztg. VIII (1927), 39—40.
1113. **Mucha, Jurij.** Kak ma so čestny serbski kwas we Wojerowskej krajinje wotměć. Powučenja za braškow [Wie muß eine ehrenhafte Hochzeit in d. Hoyerswerdaer Gegend gefeiert werden]: Předženak LXXIX (1933), 53—56.
1114. **Retzlaff, Hans.** Hochzeit in der Oberlausitz, m. Abb.: Die Gartenlaube 1936. H. 48. S. 1124—1126.
-
1115. **Šwjela.** Nižnołužyska serbska „wjelika swažba“ [Niederlaus.-wend. „große Hochzeit“]: Łužica X (1891), 54; 65 sc.; 73 sc.; 81—83; 90 sc.
1116. **B., v.** Eine Wendenhochzeit [in Drachhausen]: Brandenburgia VI (1897/98), 232—234.
1117. **Braunsdorf, Wilhelm.** Hochzeitsfeste im Spreewald: Gebirgsfreund X (1898), 221—223.
1118. **Seyffert, O[skar].** Eine wendische Hochzeit in der Niederlausitz: Dess. Aus Dorf und Stadt. 1920. S. 11—23.
1119. **Seyffert, O[skar].** Das Abholen der Braut [im wendischen Spreewald]: Dess. Aus Dorf und Stadt. 1920. S. 67—72.
1120. **Wirth von Weydenberg-Bernau.** Eine Hochzeitsfeier im Wendischen, m. Abb.: Brandenburg. Zeitschr. f. Heimatkunde u. Heimatpflege II (1922), 99 f.
1121. **Müller, Ewald.** Die Hochzeit im Spreewalde. Volkskundl. Studie: Lübbener Kreiskalender 1923. S. 36—38.
1122. **Seyffert, O.** Eine wendische Hochzeit in der Niederlausitz: Das Land XXXIV (1925), 260 f.
1123. **Kóšyk, M[ato].** Sserbska Bwažba w Błotach [Wend. Hochzeit im Spreewald]. We Worejzach, G. Wenzel. b. l. 58 str. 8°. fr.

4. Smjercé

4. Tod

1124. **Gallus, C. S. G.** Über das Verbrennen der Toten bei den Slaven: Beiträge z. Geschichts- u. Altertumskunde d. Niederlausitz. Lief. II (1838), 1—31.
1125. ——. Die Todtenfeierlichkeiten bei den Lausitzer Serben. (Nach J. E. Smoler.): Slavische Blätter. Wien I (1865), 377—379.
1126. **P., L.** Ein Begräbniß im Spreewalde, mit Abb.: Lpz. Ill. Zeitung LII (1869), 207—210.
1127. **Anders, O.** Ein Leichenzug auf Schlittschuhen im Spreewalde: Leipz. Ill. Zeitg. 1891. Nr. 2482. S. 86.
1128. **Bittrich, Max.** Wie die Slaven in Deutschland trauern. Ein Blick in das Volksleben, m. 1 Abb.: Gebirgsfreund VI (1894), 91 f.
1129. **Müller, Ew.** Brauch u. Aberglaube d. Wenden bei Tod u. Begräbnis: Frankf. Oderzeitg. 1895. Nr. 291 v. 12. XII.
1130. **Müller, Ewald.** Wendischer Begräbnißcultus: Wissenschaftl. Beil. d. Lpz. Ztg. 1899. S. 565 f. — Dass.: Der Roland. Ztschr. f. brandenburg.-preuß. Heimatk. I (1902/03), 318—321.
1131. **Müller, E.** Wendischer Totenkultus: Frankf. Oderzeitg. 1912. Märk. Blätter. Nr. 84.
1132. Wendisches **Begräbnis**: Berliner Lokalanzeiger 1913. Nr. 392. 1. Beil.
1133. **Müller, Ewald.** Wendischer Totenkultus: Lübbener Kreiskalender 1919. S. 66—68. — Dass.: Heimatwarte. Bautzener Nachr. 1927. S. 43 f. — Dass.: Lausitz. Heimatwarte 1927. Nr. 11.
1134. **Schmaler, J. E.** Wašnja při wotemrěću a pohrjebje [Sitten beim Tod u. Begräbnis]: Josef Páta. Serbska Čitanka 1920. Str. 89—91.
1135. **Bierbaum, Georg.** Slavische Totenbestattung: Die Elbaue. Kötzschenbroda II (1925), 21—23.
1136. **Needon, R.** Von der Totenbestattung bei den alten Slaven: Oberlaus. Heimat. Volkskalender a. d. J. 1925. S. 50—54.
1137. **Uhle, E.** Der Tod im Wendendorfe: Leipz. Bürgerbund 1925. Nov. S. 64 f.
1138. **Lehmann, M.** A B'gräbnis ann Windschn. Ann warklich woahre Begaache: Oberlausitzer Heimatzeitg. VIII (1927), 152—153.
1139. **Stach, Zd.** Smrt a mrtvi v lužickosrbských pověstech [Der Tod u. die Toten in laus.-sorb. Sagen]: Lužicko-srbský Věstník XII (1931), 37 sc.
1140. Pohrjebne wašnja starych Słowjanow [Begräbnissitten der alten Slaven]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 274 sc.
1141. **Khowanje** samomórcow: Předženak LXXXII (1936), 75.

5. Wšelake

5. Verschiedenes

1142. **Kn.** Von dem Kriegs-Wesen der alten Wenden, welche einen großen Theil Deutschlands vom Sec. V bis ins XII. Sec. inne gehabt: Dresdn. gel. Anzgen. 1757. Sp. 769—794; 801—808.

C. Wašnja a nałožki wšědneho dnja

C. Sitte und Brauch des Alltags

1143. Der wendische **Kirchgang** (in Burg): Frankf. Oderztg. 1914. Märk. Blätter Nr. 121.
1144. **Müller, Ewald.** Das Leben im Wirtshause. [Korčma] Tanz, Gesang u. Musik bei den Wenden, m. Abb.: Dess. Das Wendentum i. d. Niederlausitz 1894. S. 109—113.
1145. **Černý, Ad.** Serbska korčma [Wend. Gasthaus]: Łužica XIV (1895), 60—61; 68—69.
1146. **Kral.** Bjesada [wo kruwarjach] [Über Kuhjungen]: Łužica XVIII (1899), 5 sc.
1147. **Dučman, Handrij.** Kruwarjo [Kuhjungen]. (Dodawki k „Łužicy“ 1899): Łužica XXXIII (1914), 3—4.
1148. **Nyčka, J. B.** Pastěrske žywjenje w Blunju 'šed 60 lětami [Hirtenleben i. Bluno...]: Łužica XIV (1895), 75 sc. XV (1896), 3 sc.
1149. **Hantuš, Jurij.** Wo serbskich postrowach [Über sorbische Grußformen]: Nowa doba 1948. Čo. 72.
1150. **H[órnik], M.** Zastarske serbske připiwanje [Alttertümliches wendisches Zutrinken]: Łužičan III (1862), 12. — Tos.: Josef Páta. Serbska Čitanka. 1920. Str. 79.

Staw 8. Přisłowa, hódańčka, prajidma, wohidma a wudmaki

Kap. 8. Sprichwörter, Rätsel, Redensarten,
Schelt-, Spott- und Schimpfwörter

§ 1. Přisłowa

§ 1. Sprichwörter

1151. **Haupt.** Sammlung wendischer Sprüche auf Weihnachten, Ostern, Pfingsten von unterschiedenen Jahrgängen 1758—1786. [71 Stück, Titel handschriftl.] o. O. u. J. 4°. fr.
1152. **Seiler.** Wendische Sprichwörter: N. Laus. Mag. XVII (1839), 352—358.
1153. **Buk, Jakub.** Serbske přisłowa a přisłowne prajenja [Wendische Sprichwörter]: Č. M. S. VI—VII (1853/54), 31—50. VIII (1855), 111—119. IX—X (1856/57), 41—53. XIII (1860), 10—13. XV (1862), 21—26.

1154. **Lětniki** ryčespytneho wotrjada Maćicy Serbskeje. Redakt. Jakub Buk. Zwj. I. započaty w lěće 1854. [Darin: Sprichwörter v. J. Buk.] W Budyšinje, (K. B. Hika). 1854.
1155. Die **Sprichwörter** der lausitzischen Serben: Jahrbücher f. slavische Literatur, Kunst u. Wissenschaft N. F. II (1854), 34—52.
1156. **Buk, Jakub.** 600 serbskich přisłowow a štyri kopy přisłownych prajidmow [600 Sprichwörter]. W Budyšinje 1858. 52 str. 8°.
1157. **Seiler, H. a J. Buk.** Dalša kopa serbskich přisłowow zezběranych [Weiteres Schock Sprichwörter]: Č. M. S. XIII (1860), 10—13. — Tohorun. Dalše sto serbskich přisłowow a přisłownych prajidmow: Č. M. S. XV (1862), 21—26.
1158. **Buk, Jakub.** 1000 serbskich přisłowow a přisłownych prajidmow [1000 Sprichwörter]. W Budyšinje, (E. M. Monse). 1862. 60 str. 8°.
1159. **Fiedler, [K. A.]** Mysle a přirunanja [Sprichwörter]: Lužičan V (1864), 141 sc. VI (1865), 30; 38—40; 60 sc.; 73; 90 sc.; 107; 126 sc.; 137. VII (1866), 61.
1160. **Zeilef, H.** Serbske narodne přisłowa. [Sprichwörter.] Ze zawostajenych rukopisow wupisał a zřadował Ernst Muka: Č. M. S. XLI (1888), 19—24.
1161. **Wjela, J.** Serbske přisłowa a hrónčka [Sprichwörter]: Č. M. S. XLIII (1890), 51 sc.
1162. **Wehla, J.** Sto přisłowow [100 wendische Sprichwörter]: Č. M. S. XLIV (1891), 68—70.
1163. **Radyserb, Jan.** Słowne dwojički z prajimow a přisłowow: Č. M. S. XLVII (1894), 72—76.
1164. **Radyserb-Wjela, Jan.** Serbske onomatopoetiske a druhe napodobowace słowa [Wend. onomatopoet. Wörter]: Č. M. S. LI (1898), 74—83.
1165. **Radyserb-Wjela, Jan.** Tři sta metaforiskich hronow serbskeje ludoweje řeče [300 metaphor. Reime d. wendisch. Volkssprache]: Č. M. S. LIV (1901), 5—15. — Tohorun. 2. zběrka: t. t. LVIII (1905), 3—32; 106—137. — Tohorun. posledna zběrka: t. t. LXI (1908), 88—122.
1166. **Handrik-Slepjanski, M[atej].** Zběrka přisłowow ze Slepjanskeje narěče. Z pomocu H. Kónčana w Rownem a Khr. Šynka w Slepom [Sammlung v. Sprichwörtern i. d. Schleifer Mundart]: Č. M. S. LV (1902), 50—52.
1167. **Handrik-Slepjanski, M.** Druha zběrka (101) přisłowow ze Slepjanskeje narěče: Č. M. S. LVII (1904), 145—147.
1168. **Radyserb-Wjela, Jan.** Přisłowa a přisłowne hrónčka a wusłowa Hornjołužiskich Serbow [Sprichwörter u. sprichwörtliche Redensarten u. Ausdrücke der Oberlausitzer Wenden, vollendet u. hrsg. von E. Mucke]. Budyšin, Muka. 1902. XIV, 314 str. 8°.
1169. **P., T.** Wendische Sprichwörter: Wissenschaftl. Beil. d. Lpz. Ztg. 1903. S. 441 f.

1170. **Kemwozyk**. Sprichwörter der sächsischen Wenden. In deutscher Übersetzung mitgeteilt: Dresd. Anzgr. Sonntags-Beil. IV (1904), 119f.; 124; 143f.
1171. **M[ucke], E.** Wendische Sprichwörter: N. Lausitz. Magazin LXXX (1904), 124—137.
1172. **Radyserb-Wjela, Jan.** Přinoški a přirunanki abo metaforiske hrona w řeči Hornjołužiskich Serbow [Metaphor. Sprüche]: Łužica XXIII (1904), 31—34; 40 sc.; 48 sc. XXIV (1905), 11 sc.; 23 sc.; 30 sc.; 38 sc.; 46 sc.; 53 sc.; 95 sc.
1173. **Radyserb-Wjela, Jan.** Metaforiske Hrona abo přenoški a přirunanki w řeči hornjołužiskich Serbow. Wudał... Ernst Muka. [Metaphor. Sprüche.] Budyšin, Smolef. 1905. 98 str. 8°.
1174. **Radyserb-Wjela, Jan.** Der Teufel im Sprichworte der Oberlausitzer Wenden: Mitt. d. Ver. f. Sächs. Volkskunde IV (1908), 311—314.
1175. **Symank, Jan.** Serbske přisłowa [Wend. Sprichwörter]. W Budyšinje, (L. A. Donnerhak.) 1926. 31 str. 8°.
1176. **S., F.** Wendische Sprichwörter: Heimatklänge. Bautzener Tagebl. 1929. No. 2.
1177. **Přisłowa** nam wo serbskich žonach powědaja [Sprichwörter erzählen uns über d. sorb. Frauen]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 114.
1178. **Pěťř, Kurt.** Naša ptačina w našich přisłowach: Serbske Nowiny 1934. Čo. 188 sc.
1179. **dura.** Přisłowo jako pokład serbskeho ludstwa a ludoweho pismowstwa: Serbski Student XVII (1935), 3 sc.; 6—8.
1180. ist ausgelassen.
-
1181. **Jórdan, H.** Delnjołužiske ludowe přisłowa [Niederlaus. volkstüml. Sprichw.]: Łužica I (1882), 9; 34.
1182. **Kósyk, Mato.** Delnjoserbske přisłowa. (Do šluckow zestajał.) [Niederwend. Sprichwört.]: Łužica V (1886), 7; 14.
1183. **Jórdan, H.** Delnoserbske přisłowa [Niederwend. Sprichw.]: Č. M. S. LV (1902), 118—123; 143—145.
1184. **Šwjela, Bogumił.** Delnjołužiske přisłowa. Z ludoweho erta nazběrał: Łužica XLVIII (1935), 15; 18 sc.

§ 2. Hódańčka, prajidma, wohidma a wudmaki

§ 2. Rätsel, Redensarten, Schelt-, Spott- und Schimpfwörter

1185. Serbske **hudańčka** [Wendische Rätsel]: Łužičan V (1864), 189 sc.
1186. [**Radyserb-Wjela, Jan.**] Worjeschki. Přez džewjeć stow hódančkow z trěbnym klučom... do serbskeho kraja pušcił džěd štótežko. (Mačičnych spisow Čo. 111.) [Nüsschen. Über 900 Rätsel...] Budyšin, Mačica Serbska. 1907. 96 str. 8°. fr.

1187. **Radyserb-Wjela, Jan.** Alliteracija w ludowych prajidmach. Z ludo-weho erta zezběrał a zestajał [Alliteration in volkstüml. Redensarten]: Č. M. S. LIX (1906), 136—139.
  1188. **Šwela, G.** Přinošk z dolnoserbskeje phraseologije [Beitrag zur niederwend. Phraseologie]: Č. M. S. LXI (1908), 76—84.
  1189. **Wićaz, Ota.** Zběrka zaprajenjow: Č. M. S. LXXXVII (1934), 59—62.
  1190. **js.** Stare jutrowne prajidma: Serbske Nowiny 1937. Čo. 68.
-
1191. **Radyserb-Wjela, Jan.** Wohidma na -ač. Za serbski słownik zezběrał a zestajał [Schimpfworte auf -ač]: Č. M. S. LIII (1900), 128 sč.
  1192. **Radyserb-Wjela, Jan.** Wohidma a wudma w serbšćinje [Schimpfu. Spottworte]: Č. M. S. LXVIII (1915), 61—68; 79—84.
  1193. **Omega [Nawka, Mich.]** Wšo jen čert. Z katechisma serbskeho luda: Serbske Nowiny 1934. Čo. 225 sč.
  1194. **Omega [Nawka, Michał].** Ty židže [Du Jude]. Židža w našej rěči: Serbske Nowiny 1934. Čo. 214.
  1195. **Omega [Nawka, Mich.]** Cyganje ty! [Du Zigeuner] Cyganstwo w našej rěči: Serbske Nowiny 1934. Čo. 219.

Staw 9. Ludowy spěw, ludowa hudźba, ludowa reja

Kap. 9. Volkslied, Volksmusik, Volkstanz

1196. **Krawc, Bjarnat a M[ich.] Nawka.** Wo serbskem narodnem spěwje [Über d. wendisch. Volkslied]: Kwětki. Serbska čitanka. W Budyšinje 1921. Str. 242—250.
  1197. **Schneider-Krawc, Bernhard.** Hero und Leander im wendischen Volksliede. Eine Volksliedstudie: Dresdn. Anzgr. Wissenschaftl. Beil. Dienstags-Beil. III (1926), 193 f.
  1198. Das wendische **Volkslied** in der Niederlausitz: Zgubjony pjeršćenik z hłosom: Cottbuser Anzgr. 1928 v. 3. 8.
  1199. **Krawc, Bjarnat.** Ze spěwneho žiwjenja Łužiskich Serbow [Aus d. Sangesleben d. lausitz. Sorben]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 81.
-
1200. **Černý, Ad.** Serbske „kantorki“ [Wend. Vorsängerinnen]: Hořicka Lýra XI. Čo. 4. — Tos. [w serbskej rěči]: Łužica XIII (1894), 66 sč.
  1201. **Handrik-Slepjanski, M.** Wjesne spěwařki. Narodopisny wobraz ze Slepjanskeje wosady [Dorfsängerinnen]: Č. M. S. LV (1902), 105—117.
-
1202. **[Lehmann, Sebastian Michał.]** Jene zywo nowo Spjewanczko, romadu sestajene: wot jenoho serskim modem Ludžom jara, derje Snajownho! b. m. 1800. 1 łop. 8°. fr. — Tos. b. m. 1803. 2 łop.

- 8°. fr. — Tos. 1808. — Tos. We Budyschini, Rosenkranz. 1847. 2 łop. 8°.
1203. **[Haupt, Joachim Leopold.]** Proben aus einer Sammlung wendischer Volkslieder: N. Laus. Mag. XVII (1839), 157—162. XXII (1844), 1—109.
1204. **Haupt, Leopóld, a Jan Ernst Smolef.** Pjesnički hornych a delnych Łužiskich Serbow. Ludu z erta napisane a z jich narodnymi hłosami, Njemskim pšeloženjom njedže potrebnymi wułożenjami a z wopisanjom Serbow nałożkow a wašnja a z pšidawkom z jich basničkow, bamžičkow a pšisłowow. Džjel 1—2. (Haupt, Leop. u. J. E. Schmalers. Volkslieder der Wenden in der Ober- u. Niederlausitz...) Grymi (Grimma), J. M. Gebhardt. 1841. 4°.
1205. **Šleca, H[erman].** Přinošk k předstawiznam J. E. Smolerjowych serbskich „Pěsničkow“ 1841/43 [Beitrag zur Vorgesch. v. Schmalers Volksliedern]: Č. M. S. LXXV (1922), 42—60.
1206. **Wicźaz, Pětr [Jordan, Jan Pětr].** Serbske Pěsnički zezběrane a serbskim hólcam a holcam k zweseleńu wudate. [Wend. Lieder...] Budyschińe, Wellef. 1841. 30 str. 8°. fr.
1207. **Reichel, F. A.** Mała Shromadźisna Berskich Spjewow a Pjeβničkow. [10 spěwow.] [Kleine Sammlung wend. Lieder...] Budeschini, F. A. Reichel. b. l. [1842/43.] 8°.
1208. **Haupt, J. L.** Die wendischen Volkslieder. Anzeige u. Proben in deutscher Übertragung mit Anmerkungen: N. Laus. Mag. XXII (1844), 1—109.
1209. **Haupt, Leopold.** Wendische Volkslieder. Deutsch mit Anmerkungen. Aus d. N. Laus. Mag. besond. abgedr. Görlitz, G. Heinze u. Comp. 1845. 109 S. 8°. fr.
1210. Sserbske **Spjewanczka** s Luboszje k Džjeczom pscheložene wot M[ichała] B[rühla]. Budeschini, C. G. Hiecke. 1845. 23 str. 8°. fr.
1211. [1.]—2.; 4.—7.; 9. **Wjenz** Berbskich Spjewow, spjewanych 17. Džeń Winowza 1845 Budyschini; 7. Džeń Žnenza 1846 Budyschini; 13. Džeń Smažnika 1848 w Kupeli Marinej Studni pola Směťžkecz; 5. Džeń Oktobra 1849 w Budyschini; 7. okt. 1863 w Budyšinje; 29. póžnjeńca 1880 w Budyšinje; 2. okt. 1895 w Budyšinje W Budeschińe, C. H. Hiecke a. družy 1845—1849; 1863; 1895.
1212. **Liederkrantz.** Übersetzungen wendischer Original-Lieder, gesungen am 7. Aug. 1846 in Bautzen. (Bautzen,) C. G. Hiecke. (1846.) 24 S. 8°. fr.
1213. Prawa **Sserbskosz.** (Huβytski Łoβ.) — Sserski narodny Spjew — Nasche Czaβy — Czeža a Dobrota. b. m. a. l. 2 łop. 8°. [Spěwy z druheho wěńca, kiž buchu 1846, dokelž so censuri njespodobne być zdachu, z druheho wěńca wurěznjene a z bóle loyálnymi přeměnjene.]
1214. Sserski **Kwaβ** jako Tseczi Wjenz Berskich Spjewow spjewanych

8. Dżeń Winowza 1847 Budyschini. (W Budyschinje,) C. G. Hiecka. (1847.) 24 str. 8°. fr.
1215. Fünfter **Kranz** wendischer Gesänge. Gesungen in Budissin, den 5. Okt. 1849. Übersetzt von Ernst Becker u. Johann Kochte. Budissin, Hiecke. (1849.) 23 S. 8°. fr.
1216. Dżakowny **spěw** z l. 1815. Zdźěluje M. Hórnik: Č. M. S. XIX (1866), 391—394.
1217. **Grüß, Mertyn**. Spiwańa młodym a starym, tužnym a wjasołym. Choschebus, F. W. Brandt. 1867. 64 str. 8°. fr.
1218. **Hórnik, M.** Wudospołnjenje narodnych pěsničkow [Ergänz. von Volksliedern]: Č. M. S. XXI (1868), 114—117.
1219. Kwasny **spěw** z lěta 1779. Sobudźěleny wot K. A. Jenča: Č. M. S. XXI (1868), 83—86.
1220. **Dučman, H.** Varianty serbskich pěsničkow: Č. M. S. XXII (1869), 93—99.
1221. **Hórnik, M.** Wudospołnjene narodne pěsnički: Č. M. S. XXII (1869), 104—106.
1222. **Róla, Michał.** Dorunanki ludowych pěsničkow: Č. M. S. XXIII (1870), 77—79.
1223. **Muka, Ernst.** Varianty ludowych pěsničkow. W Hornjej Łužicy zhromadził: Č. M. S. XXV (1872), 22—29.
1224. **Muka, Ernst.** Varianty a dodawki ludowych pěsničkow: Č. M. S. XXV (1872), 96—103.
1225. **Tři pěsnje** z luda. Podał Ernst Muka: Č. M. S. XXV (1872), 54—56.
1226. **Šěsć pěsni** z luda. Zhromadził Ernst Muka: Č. M. S. XXVI (1873), 73—76.
1227. **Hórnik, M.** Dodawki, varianty a porjedženki ludowych pěsni: Č. M. S. XXVIII (1875), 68—77.
1228. **Hórnik, M.** Serbske pěsnički w kašubskej knižcy: Łužičan XIX (1879), 84 sc.
1229. **Róla, Michał.** Pěsnje a pokhěrłuški z luda: Č. M. S. XXXIII (1880), 15—36.
1230. 1.—5. **wěnc** spēwow za serbsku młodosć. W Budyšinje, Smoleř. 1880—1900. 5 zwj. 8°.
1231. **Muka, E.** Namjezne ludowe pěsnje. 2. zběrka [Wend. Volkslieder im Grenzdialekt]: Č. M. S. XXXVI (1883), 3—19.
1232. **Muka, E.** Dodawki k ludowym pěsnjam. (Ze Č. M. S.) Budyšin, Monse. 1883. 58 + 15 str. 8°.
1233. **Hórnik, M.** Zběrka ludowych pěsničkow J. P. Jordana: Č. M. S. XXXVII (1884), 118—123.
1234. **Vašátko, Sigmund.** Přirunowanje serbskich ludowych pěsni: Č. M. S. XXXVII (1884), 163—165.
1235. **Hórnik, M.** Přěnja čišćana zběrka serbskich ludowych pěsni [Zběrka Polaka Kucharskeho]: Č. M. S. XXXVIII (1885), 181—185.

1236. **Hórník, M.** Nabožne spěwy z luda: Č. M. S. XXXVIII (1885), 192—195.
1237. **Vašátko, Sigmund.** Sbírky národných písní lužických Srbův: Národ a škola 1885. Str. 59 a 68.
1238. **Wěnk** Berbskich spiwańow sa naschu młóžinu. (Towarstw. knižl. Čo. 12.) Worejzach, G. Wenzel. b. l. (1885.) 39 str. 8°. fr.
1239. **Pful.** Słowčko wo ludowych spěwach a bajkach [Ein Wort über Volkslieder u. Sagen]: Łužica V (1886), 83 sc.
1240. **Černý, Adolf.** Dodawki k textam ludowych pěsni: Č. M. S. XLI (1888), 11—13. — Tohorun. Dalše dodawki: t. t. XLI (1888), 92—94. — Tohorun. Třeći rjad dodawkow [Ergänzungen zu d. Texten wendisch. Volkslieder]: t. t. XLVI (1893), 81—128.
1241. **Muka, E.** Kotre barby naložuja so w serbskich ludowych pěsnjach? [Welche Farben werden im wend. Volksl. gebraucht?]: Łužica VII (1888), 13 sc.; 21—23; 25—27.
1242. **Oertel, G.** Das Volkslied der Wenden: Wissenschaftl. Beil. d. Leipz. Ztg. 1888. S. 417—420.
1243. **Muka, E.** Nowe dodawki k textam ludowych pěsni [Neue Ergänzungen zu den Texten wend. Volkslieder]: Č. M. S. XLII (1889), 51—91. — Dass. S.-A. (W Budyšinje, Maćica S. 1889. 40 str. 8°.)
1244. **Oertel, Georg.** Das Volkslied der Wenden: Dess. Beiträge. [1889.] S. 85—96.
1245. **Muka, Ernst.** Zběrka ludowych pěsničkow J. Bjara (Varianty) [Eine Sammlung kurzer Volkslieder]: Č. M. S. XLVII (1894), 17—23.
1246. **Muka, Ernst.** Dalše dodawki k textam ludowych pěsni [Zugaben zu den Texten der Volkslieder]: Č. M. S. XLVII (1894), 3—17.
1247. **Radyserb, Jan.** Tři lubosćinske pěsnički [3 Liebeslieder]: Łužica XIII (1894), 9.
1248. **Wěnc** spěwow k česći Michała Hórnika: Łužica XIII (1894), 20—22.
1249. **Hoffmann, Luise.** Zwei wendische Volkslieder. Mitgeteilt und metrisch übers.: Der Bär. Berlin 1896. Nr. 52.
1250. **Lingke, A.** Ein wendisches Frühlingsfest. Dichtung des Festspieles, Gesänge des wendischen Chores unter Leitung des Bjarnat Krawc-Schneider ... Text zum allgemein. Festgesang. (Costümfest der Section Dresden d. Gebirgsvereins f. d. Sächs. Schweiz am 23. Febr. 1897.) (Dresden, Henkler. 1897.) 16 S. 8°. fr.
1251. **Teksty** spěwow přednjesenych na swjedžeńskim koncerće na dnju poswjećenja Serbskeho Doma 26. sept. 1904 w Krónje. Budyšin, Maćica Serbska. (1904.) 10 str. 8°.
1252. **Rječka, Jan.** Serbske narodne pěsnje po přirunanju dra. jur. Vašátka [Wendische Nationallieder nach dem Vergleich Dr. jur. Vašátka]: Č. M. S. LXV (1912), 40—52.
1253. **Šwjela, G.** Typiske ličby we serbskich ludowych pěsnjach [Typische

- Zahlen in den wendischen Volksliedern]: Č. M. S. LXV (1912), 3—18.
1254. **Teksty** za serbski ludowy spěwny wječor srjedu 20. oktobra 1920 w žurli „hotela Króny“. Texte für das wendische Volkskonzert... (Bautzen, L. A. Donnerhak. 1920.) 8 str. 8°.
1255. **Krawc, Bjarnat.** Wujězdy do serbskeje narodneje pěsnje: Č. M. S. LXXIV (1921), 35—52.
1256. **Krawc, Bjarnat.** Bratr a sotra w swětle serbskeje narodneje pěsnje [Bruder und Schwester im Lichte des sorbisch. Nationalliedes]: Łužica XXXVIII (1923), 65—71.
1257. **Nawka, M[jich.].** Pokěrłuški ze serbskeho luda. Z džěla wotć. z „Kat. Pósla“. 1922. (Serbska knihownja. Nakł. Tow. ss. Cyrilla a Methoda. Čo. 13.) W Budyšinje, (L. A. Donnerhak). 1923. 48 str. 8°.
1258. **Fahlisch, P.** Wendische Volkslieder: Unsere Lausitz. Heimatbeitr. d. Lausitzer Landesztg., Cottbus v. 18. Nov. 1924.
1259. Aus dem wendischen **Volksliederschatz**: Heimatblätter f. Sachsen u. Thüringer II (1925). Nr. 2. S. 4.
1260. **Nedo, Pawoł.** Serbske ludowe pěsnje [Sorbische Volkslieder]: Serbski Student XI (1930), 25 sć.
- 1260a. **Nedo P[aul].** Studien zum wendischen Volkslied: Bautzener Geschichtshefte IX (1931), 35—70.
1261. **K., M.** Lieder im Wendenland, m. 1 Abb.: Dresdn. Nachr. 1935. Nr. 193.
1262. **Krawc, Bjarnat.** Syrotka. Ludowa pěseń (Sm. I, 132 a II, 102.): Serbske Nowiny 1936. Čo. 97 sć.
1263. **Placzi Kwaß.** Budeschini, F. A. Reichel. b. l. 2 łop. 8°. fr.
1264. **Schtyri Berske Pjeńniczki.** Budeschini, F. A. Reichel. b. l. 2 łop. 8°. fr.
1265. **Proben** aus einer Sammlung wendischer Volkslieder. Die ersten vier sind aus der Oberlausitz, die übrigen aus der Niederlausitz. o. O. u. J. 15 S. 8°.
1266. (Pšasna **sabawa** 1—5.) [Gedichte u. Volkslieder.] (W Budyšinje,) L. A. Donnerhak. b. l. 8°. fr.
-
1267. **Muka, Ernst.** Hornjoserbske ludowe pěsnje. (Njećišćane a variantne.) 4. zběrka: Č. M. S. XXXVI (1883), 20—58.
1268. **Kuba, Ludwig.** Hornjołužiske texty ludowych pěsni [Oberlausitzer Texte von Volksliedern]: Č. M. S. XL (1887), 73—78.
1269. **Muka, E.** Hornjoserbske ludowe pěsnje. W lěće 1887 zběrał. [Oberlausitzer Volkslieder, gesammelt 1887]: Č. M. S. XLI (1888), 14—19.
1270. Kralowska **hymna** sakskich Serbow. (K jubileju 70 narodninow a 25 lětneho kralowanja J. M. našeho krala Alberta.) [a] Słowa. b) Hudźba]: Č. M. S. LI (1898), 3—12.
1271. **Pohl, Robert.** Sagenbuch des Kreises Rothenburg O.-L. mit einer

- Auswahl wendischer Volkslieder und Sprichwörter. 1. Aufl. Weißwasser, Emil Hampel. o. J. (1923). 71 S. 8°.
1272. Dwaj spěwaj za nasch čas. [Wobdźěłał Handrij Dučman.] (W Budyschinje, L. A. Donnerhak. b. l.) 2 łop. 8°. fr.
-
1273. Niederlaus.-wendische Volkslieder: N. Laus. Mag. XII (1834), 551. XIII (1835). 97.
1274. Neumann, J. W. Ein Niederlausitzisches Wendisches Volkslied: Beiträge z. Geschichte u. Altertums. d. Niederlausitz I (1885), 140—142.
1275. Jordan, H. Delnołužiske ludowe pěsnje: Č. M. S. XXVII (1874), 65—98.
1276. Jordan, Hajno. Delnołužiske ludowe pěsnje. (Z Č. M. S.) Budyšin, M. Hórnik. 1875. 34 str. 8°.
1277. Muka, E[rnst]. Delnołužiske pěsnje. (Z Č. M. S.) Budyšin, M. Hórnik. 1877. 40 str. 8°. — Tos.: Č. M. S. XXX (1877), 3—40.
1278. Muka, Ernst. Ludowe pěsnje a varianty z delnołužiskich pomjezow: Č. M. S. XXVIII (1875), 108—117.
1279. Markus, B. Delnjoserbske ludowe pěsnje. Z rukopisneje zběrki wupisał M. Hórnik: Č. M. S. XXXIV (1881), 13—68. — Tos. z přił. Budyšin, M. Hórnik. 1882. 63 str. 8°.
1280. Hórnik, M. Někotre varianty delnjoserbskich pěsni: Č. M. S. XXXV (1882), 15 sc.
1281. Muka, E. Delnołužiske ludowe pěsnje. 2. zběrka: Č. M. S. XXXV (1882), 113—161.
1282. Albin. Někotre varianty delnjoserbskich pěsni: Č. M. S. XXXVI (1883), 144—147.
1283. Kósyk, Mato. Sběrka dołnoberbskich pěbnjow I. We Wórejzach, O. Henczel. 1893. 52 str. 8°.
1284. Món, Mjertyn. Ludowe pěsnje, spěwy a řeče z Turnowa a Drjenowa (D.-Ł.): Č. M. S. LX (1907), 55—73. — Ktomu dodawk: t. t. LX (1907), 120—122.
1285. Schulenburg, Wilibald von. Delnjoserbske a namjezne ludowe pěsnje: Č. M. S. LXV (1912), 81—138.
1286. Jordan, Hajno. Wěnaschk godownych spiwańow Berbskim žisчам k bogoju hobražone. 3. hudawk. W Budyschyńe, Smolař. 1922. 16 str. 8°. fr.
-
1287. Tr., A. Im Spreewald [Tanz im Dorfkrüge], m. 1 Abb.: Leipz. Illustr. Zeitg. XCVIII (1892), 612f. u. 618 (Abb.).
1288. Müller, Ewald. Tanz, Gesang und Musik bei den Wenden: N. Musik-Ztg. XXII (1901), 46. — Dass.: Wissenschaftl. Beil. d. Lpz. Ztg. 1901. S. 125f. — Dass.: Bautzn. Nachrichten 1921. Nr. 14 d. Sonntagsbeil.

1289. **Černý, Adolf.** Wo serbskej reji [über den wendischen Nationaltanz]: Josef Páta. Serbska Čitanka. 1920. Str. 134 sc.
1290. **Kr[awc], B[jarnat].** Ludowe reje [Volkstänze]: Škowronč ze serbskich honow I (1927), 37—38.
1291. **Krawc, Bjarnat.** „Rejwaj, mój pohončo, z džowku!“ abo Serbske reje w Durinskej wsy Serbska Sól: Serbske Nowiny 1930. Čo. 57 a 81.
1292. **Kuba, Ludvik.** Slovo o lužickosrbských rejch [E. Wort über sorbische Tänze]: Lužickosrbský Věstník XII (1931), 29 sc.
1293. **Kuba, Ludwik.** Słowo wo serbskich rejach: Łužica XLVII (1932), 13 sc.
1294. —**nč, R.** Tři stawiznički wo rejach [Drei Geschichtchen über den Tanz]: Krajan LXIX (1936), 80.
1295. **Pětrk, W.** Někotre słowa k narodnym rejam [Einige Worte zu den Nationaltänzen]: Nowa doba 1950. Čo. 26.
1296. **Šajbic, Sonja.** Naše ludowe reje [Unsere Nationaltänze]: Nowa doba 1950. Čo. 29.

Staw 10. Ludowe wumjełstwo a ludowe přemysł

Kap. 10. Volkskunst und Volksindustrie

§ 1. Powšitkowne

§ 1. Allgemeines

1297. **Klugmann, Fritz.** Erzeugnisse Lausitzer Volkskunst. Beim Osterhasen in Scado, m. 2 Abb.: Dresdner Anzgr. 1932. Nr. 87. S. 7.
1298. **Šolta, Jurij.** Wustajeńca staro-łužiskoho wumjełstwa, z wobr. [Ausstellung altlausitzer Kunst]: Krajan LXIX (1936), 61 sc.
- 1298 a. **K., C.** Volkskunst im Dienste der Völkerverständigung. Zur Tätigkeit der I. sorbisch. Kulturbrigade Bautzen: Nowa doba. Deutschsprach. Beil. 1950. Nr. 10 = Nowa doba 1950. Čo. 150.

§ 2. Jenotliwe

§ 2. Einzelnes

A. Wjesna cyrkew a wjesny kěrchow

A. Dorfkirche und Dorffriedhof

1299. **jn. [Delan, Jurij.]** Na našich kěrchowach: Kat. Posoł LXVII (1929), 349 sc.

B. Twar chěži a twórba dwora

B. Hausbau und Hofform

1300. **Schulenburg, W. v.** Das Spreewaldhaus, mit Abb.: Zeitschr. für Ethnologie XVIII (1886), 123—144.
1301. **Černý, Adolf.** Wobydlenje lužiskich Serbow [Die Wohnungen der

- Lausitzer Wenden]: Č. M. S. XLII (1889), 97—135. — Tos. sep. wotć. z toho: Budyšin, Maćica. 1889. 38 str. 8°.
1302. **Müller, Ewald.** Die Wohnungen der heutigen Wenden, m. Abb.: Dess. Das Wendentum i. d. Niederlausitz 1894. S. 84—94.
1303. **Schmidt, K.** Altwendische Bauweise in der Niederlausitz: Dresdner Journal 1895. Nr. 176. Beil.
1304. **Müller, Ewald.** Des Spreewälders Heim: Wissenschaftl. Beil. d. Lpz. Ztg. 1903. Nr. 48. S. 193—194.
1305. **Ungaf, Pawoł.** Wopisanje stareje burskeje jstwy z Lejnjanskeje cyrkwinskeje wosady [Beschreibung einer alten Bauernstube im Geierswalder Kirchspiel]: Łužica XXIV (1905), 52 sc.
1306. **Mielke, Robert.** Das wendische Haus, m. Abb.: Landeskunde d. Provinz Brandenburg III (1912), 49—54.
1307. **Kaune, Ewald.** Untersuchungen über slavische und germanische Einflüsse auf die Entwicklung des vogtländischen Bauernhauses. Inaug. Diss. Hannover. Plauen i. V., Neupert. 1915. 88 S. 8°. — Dass.: Mitt. d. Altertumsver. zu Plauen XXVI (1916), 1—88.
1308. **Kiekebusch, A.** Wendische Wohnstätte bei Gandenitz Kr. Templin, m. 1 Tf.: Brandenburgia XXXII (1923/24), 61—64.
1309. **Müller, Ewald.** Die wendische Wohnstätte: Bautzener Nachr. 1924. Mittwochsbeil. Nr. 52.
1310. **Händler, Herbert.** Ein altwendisches Bauernhaus der Oberlausitz, ein Opfer seines Alters: Unsere Heimat. Sächs. Erzähler 1929. No. 19.
1311. **Krječmaf, P.** Wobkhowajmy raz serbskeho twarjenja [Laßt uns den Typ d. sorb. Hauses erhalten]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 190.

C. Sudowjo a domjaca nadoba

C. Gefäße und Geräte, Hausrat

1312. **Jentsch.** Wenden-Töpfe und -Näpfe: Verhandl. d. Berlin. Gesellsch. f. Anthropologie 1887. S. 291.
1313. **Buchholz.** Einführung der Töpferscheibe bei den Wenden, vielleicht bei Berührung mit den südwestlichen fränkischen Culturgebieten: Brandenburgia XI (1894/5), 278.
1314. **Döring, H.** Ringornamente auf slavischen Gefäßbruchstücken von den Burgwällen Leckwitz a. d. Elbe, Burgkuppe Löbsal, Altoschatz u. Lockwitz bei Dresden: Isis Ber. Dresden 1916. S. 11.
1315. **Näbe, M.** Die Bodenstempel auf wendischen und frühdeutschen Gefäßen des 9.—14. nachchristl. Jahrh., m. 10 Abb.: Mannus X (1918), 71—88.
1316. **Albrecht, Christoph.** Beitrag zur Kenntnis der slawischen Keramik auf Grund der Burgwallforschung im mittleren Saalegebiet. Mit 52 Abb. i. Text u. 3 Taf. (Mannus-Bibliothek. Nr. 33.) Leipzig, Curt Kabitzsch. 1923. 48 S. 8°.

1317. **Knorr, Heinz.** Die slawische Keramik in Ostdeutschland: Die Sachgüter der deutschen Volkskunde. (= Jahrbuch für histor. Volkskunde Bd. 3/4.) Berlin 1934. S. 129f.
1318. **Knorr, Heinz A.** Die slawische Keramik zwischen Elbe u. Oder. Einteilung u. Zeitansetzung auf Grund d. Münzgefäße. (Mannus-Bücherei 58.) Leipzig, Kabitzsch. 1937. 222 S. + 26 Taf. 8°.
-
1319. **Radło a płuh pola starych Słowjanow** [Ruhrhaken u. Pflug bei den alten Slaven]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 114.
1320. **Naš płuh.** (Z ryzowanku): Předženak LXXXII (1936), 50 sc.
1321. *** [Nowak-Njeh., Měrćin]. **Radło a płuh pola starych Słowjanow** [Ruhrhaken u. Pflug bei den alten Slaven]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 9 = Nowa doba 1949. Čo. 104.

D. Pomniki a křiže

D. Denkmäler und Kreuze

1322. **Giesebrecht, Ludwig.** Wendische Runen: Baltische Studien VI (1839), 239—243.
1323. **Pfúl.** Wo a při někotrych křižach [Über einige Kreuze]: Łužica VII (1888), 41 sc.
1324. **Přikryl, Franz.** Denkmale der Heiligen Konstantin und Method in den Gegenden der Polen und Lausitzer Serben: Dess. Denkmale d. Heiligen Konstantin (Cyrill) u. Method in Europa. Wien, H. Kirsch. 1920. S. 104—132.
1325. **Krawc, Jan.** Kamjeńtne křiže we Łužicy [Steinkreuze i. d. Lausitz]: Kwětki. Serbska Čitanka. W Budyšinje 1921. Str. 228—231.
1326. **Kokuschka, Wladimir.** Wukhowajće stare narodne pomniki! [Erhaltet alte Denkmäler!]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 294. Přił. 2.
1327. **Křižank, Jurij.** Wo kamjentnych kołach w Pěskečanskim lěsu, z wob. [Steinerne Räder im Piskowitzer Wald]: Łužica XLI (1926), 41 sc.
1328. **ř.** Serbske pomniki na pohrjebniščach serbskich wosadow [Sor-bische Denkmäler auf den Friedhöfen sorb. Gemeinden]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 165.
1329. **Za[lěski] [Lorenc, Jakub].** Do Łaza na poswjećenje Zejlerjoweho pomnika [Nach Lohsa zur Einweihung d. A. Seiler-Denkmal]: Łužica XLVI (1931), 52 sc.
1330. **Staroserbski pomnik w Kosycach** [Senzig pola Barlina] (-Pomnik padnjenych Serbow a to 3 lipy): Kat. Posoł LXIX (1931), 326.
1331. **-k.** Wójske pomniki w Klóštrskej wokolinje: Kat. Posoł LXXI (1933), 341 sc. — Tosame: Serbske Nowiny 1933. Čo. 299.
1332. **Frankec rownišćo** na Tuchorju [Die Grabstätte Franke auf dem Taucherfriedhof]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 226.

1333. **Rječka, Maks.** Spodźiwne pomniki w katolskich Serbach [Sonderbare Denkmäler im kathol. Sorbenland]: Krajan LXX (1937), 41—52.

E. Wumjełske rjemjesło, wumjełske přemysło, wustajency

E. Kunsthandwerk, Kunstgewerbe, Ausstellungen

1334. **Weigel, M.** Bildwerke aus altslavischer Zeit [in Deutschland]. Mit 25 Abb. (S.-A. aus: Arch. f. Anthropol. XXI. H. 1; 2.) Braunschweig, Frdr. Vieweg u. Sohn. 1892. 32 S. 4°.
1335. **Lindenberg, Paul.** Im Spreewald. Mit Bildern von A. Westphal: Moderne Kunst VIII (1894), 251f.
1336. Das **Kunstgewerbe** im Bauernhause: aus der Lausitz: Die weite Welt 1901. S. 833ff.
1337. **Fahlisch, P.** Kunstsinn und Handfertigkeit der Wenden: Niederlaus. Sonntagsbote d. Cottbuser Anzgr. v. 22. Juni 1924.
1338. **Nowak, Měrćin.** Nadawki serbskeho wuměłstwa [Aufgaben d. wend. Kunst]: Č. M. S. LXXXI (1928), 59—61.

1339. **js. Kowař—husleř** (Schmied—Geiger): Posoł LXIII (1925), 117—119.

1340. **Černý, Adolf.** Národopisná výstava lužicko-srbská v Drážd'anech [Volkskundl. laus.-wend. Ausstell. i. Dresden]. Z wobr. (Český lid VI. Str. 321—345.) b. m. b. l. [1896.] 8°.
1341. **Führer** durch das wendische Volksmuseum im wendischen Dorfe der Ausstellung des sächsisch. Handwerks u. Kunstgewerbes. Dresden (Druck: Schmalzer, Bautzen). 1896. 12 S. 8°.

Staw 11. Drasta a deba

Kap. 11. Tracht und Schmuck

1342. **Graenicher, Samuel.** Wendische Volkstrachten. Dresden, H. Rittner. (1805?) 6 Bl. 2°.
1343. **Gräve, H. Gottlob.** Über die Tracht der Sorbenwendin: N. Laus. Mag. XI (1833), 342—347.
1344. **R[enč], M[arćin].** Kak so Serbja po rozdžěle drasty a bydła poznamjenjeju [Wie bezeichnen sich d. Wenden nach d. Unterschied von Kleidung u. Wohnung]: Łužica III (1884), 40 sč.
1345. **L[ibš], J[urij].** Prync Anton a serbske žónske płaschcziczki [Prinz Anton u. wend. (weiße) Frauentücher]: Krajan 1885. Str. 33—34.
1346. **Liersch, Carl.** Nachrichten über Tracht und Sitten der Slaven und Germanen aus dem 6. Jahrhundert: Mitt. d. niederlaus. Gesellschaft f. Anthropologie u. Altertumskunde II (1891/92), 154—161.

1347. **Jordan, H.** Barby delnjołužiskich Serbowkow [Farben d. niederl. Wendinnen]: Łužica XI (1892), 34 sc.
1348. **Schulenburg, W. v.** Zur Trachtenkunde [im Spreewald]: Niederlaus. Mitt. II (1892), 377.
1349. **Müller, Ewald.** Die Tracht [bei den Wenden]. Die Tracht der männlichen Personen. Die Tracht der weiblichen Personen, m. Abb.: Dess. Das Wententum i. d. Niederlausitz. 1894. S. 64—84.
1350. Narodna szerbska **drasta** [Wendische Nationalkleidung]: Pschedženak 1898. Str. 25—29.
1351. **Seyffert, O.** Die wendische, vogtländische und altenburgische Volkstracht im 18. und 19. Jahrh.: R. Wuttke. Volkskunde 1900. S. 487—496. 2. Aufl. 1901. S. 539—552.
1352. Njewjesczinska a družča **drasta** [serbska] [Braut- u. Züchtjungfrauenkleidung]: Posoł XLV (1907), 89—90.
1353. **Rusticus.** Kak je jedyn sakski kral serbske płachćički česćil. Stara powjesć [z l. 1831] z přispomnjeńkami za naš čas [Königl. Ehrung d. weißen Kopftuches b. d. Wendin.]: Łužica XXIX (1910), 37—38.
1354. **S.** Hdyž so serbska holca přetworjuje [Wenn d. wend. Mädchen seine Tracht ablegt]: Posoł XLVIII (1910), 331.
1355. Družča **drasta** [Züchtjungfrauenkleid]: Posoł XLIX (1911), 192.
1356. **Julien, Rose.** Die deutschen Volkstrachten zu Beginn des 20. Jahrh. [S. 151—168 Wenden u. Altenburger]. München, F. Bruckmann. 1912. 192 S. 8°.
1357. **Kitzler, Georg Eugen.** Trachten und Tanzsitten im Spreewald: Die Mark X (1913), 363f.
1358. Družča **drasta** na maskeradach [Züchtjungfr.-Kleidg. auf Maskeraden]: Posoł LII (1914), 31 sc.
1359. **R.** Němski džak za „Schönfeldski kwas“ [Deutscher Dank f. d. „Schönfelder Hochzeit“]: Posoł LII (1914), 64 sc.
1360. **Kitzler, Georg Eugen.** Die Tracht der Spreewälderin, m. 4 Abb.: Die Mark XII (1916), 253—256.
1361. **Müller, Ewald.** Die Hochzeitstracht der Spreewälder. Volkskundl. Skizze: Lübbener Kreiskalender 1919. S. 62—64.
1362. **Renč, Marčín.** Kak so Serbja po drasćenju a krajinje rozeznavaju [Wie unterscheid. sich d. Wenden nach d. Kleidg.]: Kwětki. Serbska Citanka 1921. Str. 202—204.
1363. **Witkojc, Mina.** Die wendischen Trachten, ihre Eigenart u. Vielseitigkeit: Cottbuser Anzeiger 1922. Nr. 123. Beil. 1.
1364. **Handrick, Georg.** Wendische Volkstrachten: St. Benno-Kalender LXXIII (1923), 152—154.
1365. **Kuba, Ludwik.** Narodne drasty serbskeho ludu [Nationalkleid. d. Wend.]: Łužica XXXVIII (1923), 123—125.
1366. **Kuba, Ludwig.** Die Philosophie der Volkstracht der Lausitzer Wenden: Prager Presse 1924 vom 20. Jan.

1367. **Národní kroje** srbského lidu [Nationaltrachten d. wend. Volk.]: Hlas. Red. Hynek Dostal. St. Louis 1924. Čo. 3549.
1368. **Kuba, Ludvík.** Kroje Srbů lužických [Trachten d. laus. Wenden]: Pražský illustrovaný zpravodaj 1924. Čo. 102.
1369. **Störzner, Fr. Bernh.** Von der Tracht der Wendinnen: Oberlaus. Heimatztg. VII (1926), 10. — Dass.: Heimatbl. f. Sachsen u. Thüringen IV (1927). Nr. 3. S. 5—6.
1370. **Flössel, O.** Die schönen Wendinnen: Dresdner N. Nachr. XXXV (1927). Nr. 132. S. 14.
1371. **Glasewald, A. E.** Die Altenburger Bauern in ihren Trachten, Sitten u. Gebräuchen. [Darin über die Sorben u. die alte Wendentracht]: Heimatstimmen aus Meerane und Umgegend III (1927). Nr. 1. S. 5—8.
1372. **Deba** serbskeje knjenje z lěta 1000, z wobr. [Der Schmuck d. sorbisch. Dame a. d. J. 1000]: Łužica XLIII (1928), 41 sc.
1373. **Flössel.** Wendische Trachten: Unsere Heimat. Kamenzer Tgbl. V (1928), 12.
1374. **Kuba, Ludwik.** Narodna drasta serbskeho luda [Die Nationaltracht d. sorb. Volkes]: Serbske Nowiny 1928. Čo. 285.
1375. Serbske drasty a „Fremdenverkehr“! [Sorbische Tracht u. der „Fremdenverkehr“]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 11.
1376. **Kuba, Ludwik.** Poměr serbskeje ludoweje drasty k drasće druhich Słowjanow [Das Verhältnis der sorbisch. Tracht zur Tracht anderer Slawen]: Č. M. S. LXXXIV (1931), 94—99.
1377. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Wo narodnej drasće ewangelskich Serbowkow [Über die Tracht d. evang. Sorbinnen]: Předženak LXXVII (1931), 63 sc.
1378. **Nienholdt, Eva.** Die Volkstracht. Die Lausitz [wendische Volkstrachten]: Handbuch der deutsch. Volkskunde. Hrsg. v. W. Peßler. 1934. Lief. 6. S. 81—84.
1379. **Kuba, Ludwik.** Narodne drasty serbskeho ludu [Die Nationaltrachten d. sorb. Volkes]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 131.
1380. **Rječka, Maks.** Narodna drasta katolskich Serbow: Č. M. S. LXXXIX (1936), 73—128. — Tos.: Wosebita kniha.
1381. **K., C.** „Wendentracht“ — deutscher Herkunft: Dresdn. N. Nachr. 1937. Nr. 55.
1382. **Měškaŋkowa, Hanža.** Wo serbskich pjezlach [Über sorbische Frauenjacken]: Nowa doba 1947. Čo. 39. Str. 2.
1383. **Hančka, G.** Narodne drasty — Narodne kubła [Nationaltrachten — nationales Gut]: Nowa doba 1948. Čo. 36.
1384. **Dobrowolska, Agnieszka.** Strój ludowy na Łužycach [Die Volkstracht i. d. Lausitzen]: Biblioteka Studium Słowianskiego Univers. Jagiellonsk. Ser. A. Nr. 3. 127 str. 2 mapki. 8°.

Staw 12. Ludowa cyroba (Jědže a pića)

Kap. 12 Volksnahrung (Speisen und Getränke)

1385. **Müller, Ewald.** Die Nahrung [der Wenden]: Dess. Das Wendentum i. d. Niederlausitz. 1894. S. 99—104.

DŽEL IV: NARODNOSTNE PRAŠENJE A KULTURNA POLITIKA

Staw 1. Zjednoćenstwa

TEIL IV: VOLKSTUMSFRAGE UND KULTURPOLITIK

Kap. 1. Vereine

1386. **Bart, Ernst.** Zwjazk Serbskich Towarštwow [D. Verband wend. Vereine Domowina]: Łužica XVII (1898), 126 sć.
1387. **Serbin [Bryl, Jan].** Na Čornobozy a w Bukecach. Wulět serbskich towarštwow njedźelu 11. julija 1909 [Auf d. Čornyboh u. Hochkirch. Ausfl. wend. Vereine]: Posoł XLVII (1909), 218—220; 226 sć.
1388. **Domowina.** Zwjazk serbskich towarštwow. [Wustawki.] [Domowina. Verb. wend. Ver. Statuten.] b. m. b. l. [Budyšin 1913.]
1389. **Holan, August.** Přinoški k wudospołnjenju našeje organizacije [Beitr. z. Vervollkommnung uns. Organis.]: Łužica XXXII (1913), 20—22.
1390. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** Za serbskej khorhoju [wo serbskich towarštwach a wo jich prócowanjach] [Über wend. Vereine]: Łužica XXXVIII (1923), 53—60; 89—92.
1391. **Bart, Arnošt.** Zwjazk Serbskich Towarštwow [D. Verband wend. Vereine]: Serbske Nowiny 1927. Čo. 287.
1392. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** Na rańšich zerjach našeje „Domowiny“. Rospomina [In der Morgenröte uns. „Domowina“]: Serbske Nowiny 1927. Čo. 286.
1393. **Krječmař, P.** Naša „Domowina“ [Unsere Domowina]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 150; 153.
1394. **Krječmař, P.** Zapis serbskich towarštwow, zjednoćenstwow a zwjazkow. Wudawk A a B: Našim sobustawam [Verzeichnis sorbischer Vereine]. W Budyšinje, „Domowina“. 1931. 16 str. 8°.
1395. Naša **Domowina**, z wobr. [Unsere Domowina]: Předženak LXXXII (1936), 45—48.
1396. **Aleksander [Posern].** Wuznam a organizacija našich wuběrkow [Bedeutung u. Organisation unserer Ausschüsse]: Nowa doba 1948. Čo. 53.
1397. **Posern.** Was ist die Domowina und was will sie?: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1949. Nr. 6 = Nowa doba 1949. Čo. 68.

1398. **Cyž, Jan.** Před 5 lětami wobnowi so naša Domowina [Vor 5 Jahren wurde unsere Domowina erneuert]: Nowa doba 1950. Čo. 58.
1399. **Cyž, Jan.** Vor fünf Jahren erstand unsere Domowina wieder: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1950. Nr. 5 = Nowa doba 1950. Čo. 61.
1400. **Handrik, J[urij].** Wuspěchi Domowiny [Erfolge der Domowina]: Nowa doba 1950. Čo. 103.
1401. **Spomnjeńka** na bal budyskeje Bjesady, 29. Januara 1856. [Erinnerung a. d. Bal d. Bautzen. Bjesada]. (W Budyšinje), K. B. Hika. 1856. 8 str. 8°.
1402. Krótka **stawizna** wo založenju Jasčanskeje „Katolskeje Bjesady“ hač do jeje 60lětneho swjedženja [Kurze Geschichte über d. Gründung d. Jeßnitzer „Kat. Bjesada“]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 120.
1403. **R. Towarstwo** ss. Cyrilla a Methodija [D. Verein d. hl. Cyrillus u. Method.]: Łužica XVIII (1899), 56 sć.
1404. **Wustawki** towarstwa swjateju Cyrilla a Methodija w Budyšinje [Satzungen d. Ver. Cyr. u. Meth.]: Posoł XLVI (1908), 111—113.
1405. **js.** „Naš jubilej“ [swjedžeń 50 lětnoho jubileja tow. ss. Cyrilla a Methoda] [Jubil. d. Ver. Cyr. u. Meth.]: Posoł L (1912), 222; 278—279.
1406. **Libš, Jurij.** K złotemu jubileju towarstwa swjateju Cyrilla a Methodija [Zum gold. Jubil. d. Ver. C. u. M.]: Łužica XXXI (1912), 59—63.
1407. **Swjedžeń** złotoho jubileja „towarstwa swjateju Cyrilla a Methoda“ w Khrósćicach, dzeń 1. sept. 1912 [Feier d. golden. Jub. d. Ver. C. u. M.]: Posoł L (1912), 298—299; 306—308.
1408. **[Deleńk, Jurij.]** Nastačo našeje [swj. Cyrilla a Methoda] knihičišćerńje [w Budyšinje] [Entstehung d. Druckerei d. Ver. C. u. M.]: Posoł LII (1914), 10 sć.
1409. **Zmeškal, Vlad.** Patnáct let českoluž. spolku „Adolf Černý“ v Praze 1907—1922. (Se seznamem členů a s 10 obr.) (Českoluž. knihovnicka. Čo. 6.) [15 Jahre d. Ver. „Adolf Černý“.] Praha, Spolek „Adolf Černý“. 1923. 38 str. 8°.
1410. **Wustawki** serbskeho towarstwa „Čornobóh“ w Draždžanach. Statut des Vereins „Čornobóh“ Lausitzer Wenden. b. m. b. l. [W Budyšinje, Smolef. 1907.] 11 str. 8°.
1411. **Poswjećenje** korhoje serbskoho tow. „Čornoboha“ w Drježdžanach [Fahnenweihe d. Ver. Čornoboh]: Posoł LII (1914), 145 sć.
1412. **Delanska** Patentna Komisija: Krajan LXVIII (1935), 72 sć.
1413. **Rječka, Maks.** Džěło za narod. Towarstwo „Hromadnik“ w Drježdžanach 10 lět [Arbeit für die Nation. Verein „Hromadnik“ in Dresden 10 Jahre]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 18.
1414. **Hejduška, Jurij.** Stawizniski rozhlad „Jednoty“ towarstwa katolskich Serbow w Budyšinje wot lěta 1902—1927 [Geschichtl.

- Überblick d. „Jednota“ Bautzen]: Serbske Nowiny 1927. Čo. 121. Příl.
1415. Z nowa zřadowane **wustawki** Jednoty, towařstwa katholicich Serbow w Dreždźanach [Neugeordnete Satzung der Jednota, Vereins katholic. Wenden in Dresden.] b. m. b. l. (W Budyšinje, E. M. Monsa. 1907.) 44 str. 8°.
1416. **Helas, Bj.** Stawizny Drježdžanskeje „Jednoty“ [Die Geschichte d. Dresdener „Jednota“]: Serbske Nowiny 1929. Čo. 50.
1417. **Štođeńk, Jurij.** Swjedžen 40 lětnoho jubileja „Jednoty“ a poswjećenjo noweje khorhoje w Khrósćicach njedźelu 15. sept. 1912 [Feier d. 40jähr. Jub. d. „Jednota“ in Crostwitz]: Posoł L (1912), 314—315; 334—335.
1418. **Hajna, Felix.** 60 lět spěwne towařstwo „Jednota“ w Khrósćicach [60 Jahre Jednota i. Crostwitz]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 219.
1419. **Wustawki** „Jutrnicy“ w Njeswaćidle [Jutrnica Neschwitz]. Budyšin, Nakład towařstwa. 1909. 8 str. 8°.
1420. **Koło** serbskich spisowacelow [Kreis wend. Schriftsteller]: Łužica XL (1925), 1—7.
1421. [Notizen über den 1845 gestifteten wendischen Verein Maćica Serbska in Bautzen]: N. Laus. Mag. XXIV (1847). Nr. 132. XXXIII (1857), 277. LIX (1883), 369.
1422. (Statuten des i. J. 1845 gestifteten wendischen Vereins „Maćica Serbska“): N. Laus. Mag. XXIV (1847), 132—137.
1423. Der neue wendische **Verein** zu Budišin. (Macžiza sserbska): N. Laus. Mag. XXIV (1848), 132—137.
1424. **Wustawki** towařstwa Maćicy Serbskeje. Statuten des Vereins für wendische Volksbildung. (Bautzen, E. M. Monse, 1856.) 8 str. 4°. Ktomu: Zapis sobustawow Maćicy Serbskeje wot jutrow 1847 hač do 31. dec. 1856 [Verzeichn. d. Mitgl. d. M. S.].
1425. **Hornig, M.** Entstehung und bisherige Thätigkeit der Maćica Serbska: N. Laus. Mag. XXXIX (1862), 392—400.
1426. **Hórnik, M.** Rozprawa při 25-lětnym založeniskim jubileju Maćicy Serbskeje [Bericht beim 25jähr. Gründungsjub. d. M. S.]: Č. M. S. XXV (1872), 81—87.
1427. **Hórnik, Michał.** Rozprawa wo towařstwje Maćicy Serbskeje w Budyšinje. Podał na 25-lětnym založeniskim jubileju. (Z: Časopis 1872.) [Bericht ü. d. Ver. M. S.] W Budyšinje, E. M. Monsa. 1872. 7 str. 8°.
1428. **Wustawki** Maćicy Serbskeje w Budyšinje. Na hłownej zhromadźiznje 3. hapr. 1872 wuradźene a wot wyšnosće wobkrućene [Statuten d. M. S.]: Č. M. S. XXVI (1873), 56—60.
1429. Nowe **wustawki** Maćicy Serbskeje [Neue Satzungen d. M. S.]: Č. M. S. XXVIII (1875), 57—63.
1430. **A[ndricki,] M[ikl.].** Złoty jubilej Maćicy Serbskeje. Jubilejne swja-

- točnosće [Golden. Jubil. d. M. S.]: Łužica XVI (1897), 64—67; 76—77; 88—90.
1431. **Muka, Ernst.** Złoty jubilej Maćicy Serbskeje [Golden. Jub. d. M. S.]: Č. M. S. LI (1898), 13—52.
1432. **Programm** narodopisneho wotrjada Maćicy Serbskeje. [Přednošany a přijaty w posedženju 13. hapr. 1898 a... wočišćany.] [Progr. d. volkskundl. Abt. d. M. S.] (W Budyšinje, Smoleř. 1898.) 6 str. 8°. — Tos.: Łužica XVII (1898), 108 sc. — Tos.: Č. M. S. LIII (1900), 61—64.
1433. **Parczewski, Alfons.** Wo nadawkach historisko-archaeologiskeho wotrjada Maćicy Serbskeje [Über d. Aufg. d. hist.-archaeol. Abt. d. M. S.]: Č. M. S. LIII (1900), 3—14.
1434. **Wustawki** towaršnistwa „Maćicy Serbskeje“ w Budyšinje [Satzungen der Genossenschaft „Maćica Serbska“ in Bautzen.] (W Budyšinje, Smoleř. 1905.) 16 str. 8°.
1435. **Wustawki** towaršnistwa „Maćicy Serbskeje“ [Satzungen d. M. S.]: Č. M. S. LVIII (1905), 162—171.
1436. **Muka, Ernst.** Zapis sobustawow Maćicy Serbskeje. Po wobstatku 10. měrca 1913. [Verzeich. d. Mitgl. d. M. S.] b. m. b. l. [Budyšin 1913.]
1437. Významné lužicko-srbské národní a kulturní jubileum: 75. výročí Matice lužicko-srbské, z wobr.: Světozor XXII (1922), 371.
1438. **Muka, Ernst.** Jubilejna 75 lětna hlowna zhromadźizna Maćicy Serbskeje jutrownu srjedu, 19. haprleje 1922 [Hauptvers. z. 75 jähr. Jub. d. M. S.]: Č. M. S. LXXV (1922), 80—91.
1439. **Pank.** To Berské Towarischstwo. [Dolnołuž. Maschiza.] Zo wono jo, a zo wono zo. [D. wend. Ver. Was will er...] b. m. b. l. (Cottbus, G. W. Tornow.) 8 str. 8°.
1440. **Wustawki** delnjołužiskeho serbskeho wotrjada M. S. [Satzungen d. niederl. wend. Abt. d. M. S.]: Č. M. S. XXXIII (1880), 50—52.
1441. **[Jordan, H.]** Roskłaženje sa zlonki Dolnołužyskego wotrěda Maschizy Serbskeje wo pišmowednika towarstwa [Erläut. f. d. Mitgl. d. niederl. Abt. d. M. S.] We Worejzach, G. Wenzel. 1882. 23 str. 8°. fr.
1442. **Jordan, H[ajno].** Přene/ zašesch lět „Maschizy Sserbskeje“ we Dolnej Łužicy [Die ersten 10 Jahre d. M. S. i. d. Niederl.] (Towarstw. kniž. Nr. 19.) We Worejzach, O. Hentschel. 1891. 16 str. 8°. fr.
1443. **Páta, Jos.** Padesát let Matice dolnolužické, z obr. [50 Jahre niedersorb. Maćica]: Česko-luž. Věstník XI (1930), 61 sc.
1444. **Začišće** z Wětošowskeho swjedženja 50lětneho jubileja delnjołužiskeje Maćicy Serbskeje [Eindrücke vom Vetschauer Fest d. 50 jähr. Jubiläums d. niedersorb. Maćica]: Łužica XLV (1930), 57—59.

1445. **Páta, Jos.** Wo započatkach delnjołužiskeje Mačicy. Jubilejny přinošk [Über d. Anfänge d. niedersorb. Mačica]: Č.M.S. LXXXIV (1931), 42—52.
1446. **Wustawki „Serbowsława“** tow. kath. Serbow w Khrósćicach a wokolinje. Založene 29. XI. 1908 [Satzung. d. Serbowsł. i. Crostwitz]. Budyšin, Nakł. Serbowsław w Khrósćicach. 1911. 15 str. 8°.
1447. **Dučman-Wólšinski, Handrij.** Džesać lět za serbskim blidom w Lipsku [Wend. Tisch Leipz.] b.l. [W Budyšinje, Monse.] 1903. 18 str. 8°.
1448. **Páta, Josef.** Z dějin Lužických Srbů v Lipsku [Aus d. Gesch. d. laus. Wend. i. Lpz.] Praha, Spolek „Adolf Černý“. 1910. Sep. wotč. z „Slovanský Přehled“ XII (1910), 15.
1449. „**Serbske blido w Lipsku**“. 40 lětny jubilej [Der „Wendische Tisch“ in Leipzig]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 139.
1450. **Bader, Fritz.** Wendenfest [50jähr. Stiftungsfest des wendisch. Vereins in Hochkirch (Serbske towařstwo w Bukecach)], mit farb. Zeichn.: Leipz. Illust. Zeitung CLXVIII (1927). Nr. 4281. S. 451—453.
1451. **N[owak]-N[ječornjanski], M[ěrčin].** Společnosť přátel Lužice (SPL) w Praze [Die Vereinigung d. Freunde d. Lausitz in Prag]: Nowe Słowjanstwo. (Nowa doba.) 1947. Čo. 3.
1452. **K., M.** Žónske zjednoćenstwo — žónski referat [Frauenvereinigung — Frauenreferat]: Nowa doba 1948. Čo. 99.

Staw 2. Kulturne stawizny a narodne žiwjenje

Kap. 2. Kulturgeschichte und nationales Leben

1453. **[Hortzschansky, Joh.]** Gedanken eines Oberlausitzer Wenden über d. Schicksaal seiner Nation mit flüchtiger, doch unparteyischer Feder entworfen nebst Anmerkungen. Bautzen, A. H. Winkler. [1782.] 33 S. 8°. fr.
1454. **Sintenis, Joh. Gottfr. Theod.** Rückblick auf die älteste Kulturgeschichte der oberlausitischen Sorben-Wenden: Dess. Die Oberlausitz 1812. S. 97—112. — Dass.: Archiv f. Geographie, Historie, Staats- u. Kriegskunst IV (1813), 499—502.
1455. **Prostwa saksonskich Sserbow na wuBoke kralowske saksonske sromadne Ministerstwo** [Bittgesuch d. sächs. Wenden an d. sächs. Minist.]. (We Budyschini, K. B. Hika. 1848.) 19 str. 8°. fr.
1456. **Kahl, J. G.** Die Slawen und die panslawistischen Tendenzen: Dess. Skizzen aus Natur- u. Völkerleben 1851. T. 1. S. 157—214.
1457. **Melde, Johann.** Über die Bestrebungen der lausitzer Wenden: Sächs. Schulztg. 1855. S. 193—197.
1458. **Jacobi, Victor (Frdr. Leop.).** Slawen- u. Teutschthum in cultur- u. agrarhistorischen Studien zur Anschauung gebracht besonders aus Lüneburg und Altenburg. Quellenmäßige Beiträge zur Ge-

- schichte der Dörfer und Landwirthschaft in Teutschland. Nebst 3 Taf. mit Abb. von Dorfgrundrissen. (Abdr. aus d. Archiv f. Geschichte u. Verfassung des Fürstenth. Lüneburg.) Hannover, Rümpler. 1856. 4 Bl., 151 S. 8°.
1459. Der **Panslavismus** in Bautzen: Die Grenzboten XXVI (1867), 1. Semester. Bd. 2. S. 433—441.
1460. **Schmaler, J. E.** Die Schmähschrift des Schmiedemeisters Stosch gegen die sprachwissenschaftlichen Wenden, beleuchtet vom Standpunkte der Wissenschaft und Wahrheit. Bautzen, Schmaler & Pech. 1868. 31 S. 8°.
1461. **Innocenc [Jawork].** Shto francóske nowiny wo Serbach praja [französ. Zeitungen über die Wenden]: Posoł VII (1869), 2—5.
1462. **Kr., M. A.** Něšto wo nětčišej wójnje [Wird der Deutsche den Wenden, die am jetzigen Kriege teilnehmen, endlich Gerechtigkeit willfahren lassen?]: Łužičan XII (1871), 9—11.
1463. **L., M.** Kak serbskej narodnosći zelharscy smjerc wěšćachu a hišće tak wěšća [Wie prophezeiten d. Lügner d. Wend. ein. sich. Tod]: Łužičan XV (1874), 3—6.
1464. **[Libš, Jurij.]** Narodnosť a nabožnistwo [Nationalität u. Religion]: Posoł XVII (1879), 201—203; 213—215; 221—223.
1465. **Smolef, J. E.** Temp passati [über wend. kultur. Angelegenheiten]: Łužičan XIX (1879), 34—36.
1466. **W. Slepjanski.** Z pruskich Serbow [Aus d. preuß. Wendei — ihre Germanisierung]: Łužičan XIX (1879), 23 sc.
1467. **[Kubasch, J. G.]** Njewjesta wěsta [Die Braut sicher (kulturgesch.)]: Posoł XVIII (1880), 71—72.
1468. **Nadpady** na Serbow [Ausfälle gegen d. Wenden (alle Zeitschr. u. Ztgn. genannt, die über u. gegen d. Wenden schrieben)]: Łužica I (1882), 44 sc.
1469. **Sporos, J. M.** Štó je wina? Powjesć ze serbskeho žiwjenja [Wer ist schuld? Nachr. a. d. wend. Leben]: Łužica I (1882), 58—60; 65—67.
1470. **[Bjedri]ch.** Z naschich czěmnych wobrazow [přečiwo kupowanju němskich protykwow a cuzych časopisow] [Aus uns. dunklen Bildern]: Posoł XXI (1883), 218—222. XXII (1884), 11—15.
1471. **z K.** Duchowna nuza w serbskich Hornich Łužicach [Die geistig. Not i. d. wend. Oberlaus.]: Łužica II (1883), 72 sc.
1472. **Sauerwein, Jurij.** Je gwałtne wutupjenje maćerńnych rěčow prawe a mudre před Bohom a před ludźimi? [Ist d. gewalts. Ausrottung d. Muttersprache recht u. klug vor Gott u. vor d. Menschen?]: Łužica II (1883), 56; 60—62; 91—94.
1473. **[Skala, Jakub.]** Serbja posłuchajće! [Słowa dr. Reichenspergera, zapósłanca němskoho sejma, wo Serbach] [Worte Dr. Reichenspergers üb. d. Wenden]: Posoł XXI (1883), 117—118.

1474. **Wjelan.** Z hole. Kulturno-historiski wobraz [Aus d. Heide. Kulturhist. Bild]: Łužica II (1883), 12 sc.
1475. **Immisch, H.** Deutsche Antwort eines sächsischen Wenden. Der Panslawismus, unter d. sächs. Wenden mit russischem Gelde betrieben u. zu d. Wenden i. Preußen hinübergetragen. Leipzig, D. C. Hinrichs. 1884. IV, 156 S. 8°. fr.
1476. **[Kubaš, J. G.]** Tym k postorkej, druhi k spomoženju. Naschej holčej czeleđi poswjeczene [Etwas f. d. wend. weibl. Jugend]: Posoł XXII (1884), 2—4.
1477. **S[auerwein], G. J. J.** Noch etwas mehr Licht in der sehr trüben Sache des „wendischen Panslawismus“. Bautzen, Ed. Rühl. 1885. 18 S. 8°. fr.
1478. **Sauerwein, G. J. J.** Lesche-Woda abo huzba mimo płoda. Sserske potroweńe z huBokeje półnozy. Budyschyn, Verf. 1885. 16 str. 8°. fr. — Tos. Do hornjeje serbsčiny přeł. Matej Handrik: Łužica V (1886), 31 sc.; 40 sc.; 48 sc.
1479. Die **Wenden** und der Panslawismus: Grenzboten XLIV (1885). 2. Quart. S. 175—185.
1480. **Lisec, Jaromír.** O národním obrození Lužických Srbů [Über die nationale Wiedergeburt d. laus. Sorben]: Květy 1886. Str. 734 sc.
1481. **Renč-Ketličanski, J.** Serbja wostanu [Wenden bleiben]: Łužica V (1886), 71 sc.
1482. **Što** dowola wyšnosť Serbam? (Nastupajo serbsku řeč a prawopis.) Wot jenoho wučerja [Was erlaubt d. Obrigkeit d. Wenden (inbez. auf Sprache u. Rechtschr.)]: Łužiski Serb II (1886), 42 sc. — Tos.: Posoł XLVIII (1910), 146—147.
1483. **Libš, Jurij.** Skhadžowanka serbskich wótčincow [w Drježdžanach, 16. nov. 1887] [Zusammenkunft wend. Patrioten]: Łužica VII (1888), 19 sc.
1484. **Š., J.** Schto je Serbam nuzne [Was tut d. Wenden not]: Krajan 1888. Str. 30 sc.
1485. Der kleinste slawische **Volkszweig** lebt im Deutschen Reiche: Lutherische Kirchenzeitg. XXII (1889), 459.
1486. **Müller, Ewald.** Kulturgeschichtliches über die alten Wenden: Dess. Das Wentendum i. d. Niederlausitz 1893. S. 20—29.
1487. **Černý, Adolf.** V okolí Mužakova. Příspěvek ku poznání germanisačních snah v Lužici [In d. Umgeb. Muskaus. Beitr. zur Kenntnis d. Germanisation i. d. Laus.]: Tohos. Různé listy o Lužice. 1894. Str. 29—34.
1488. **S[auerwein], G. J. J.** Bužo-li swětło, wótanjo swětło abo zašamni se? (Za Serbojstwo.) [Bleibt es hell od. wird es finster?]: Łužica XIV (1895), 94 sc.
1489. **H., M.** Raz druhi sud Němca wo starych Serbach [Einmal eine andere Meinung von Seiten eines Deutschen ü. d. alten Wenden]: Łužica XV (1896), 65—66.

1490. **Dinter, Johann Gottlob.** Kulturzustand der Milzener u. Nisaner: Dess. Die Parochie u. Stadt Stolpen. 1898. S. 21—26.
1491. **Jentsch, H.** Niederwendisches aus dem Anfang u. der Mitte des vorigen Jahrhunderts: Niederlaus. Mitt. V (1898), 68.
1492. **Sporuschk.** Do města? (Zjawna rada mojej mótycy) [Přećiwo čahanju serbskich holcow do městow] [Gegen d. Verdingen d. wend. Mädchen i. d. Städte]: Posoł XXXVI (1898), 53—54.
1493. **Aristarch.** Sto lět... Mysle a měnjenja [wo Serbach atd.] [100 Jahre ... Gedanken ü. d. Wenden]: Łužica XVIII (1899), 13 sc.; 91—93.
1494. **Pilk, Jurij.** Dwě Serbowstwo nastupacej lisćinje sakskeho hłowneho statneho archiva [2 das Wendentum betr. Urkunden im Kgl. Sächs. Hauptstaatsarchiv 1569 u. 1581]: Č. M. S. LII (1899), 126—128.
1495. **D[elan], J[urij].** Wojak-seminar [serbske wobstejnosće] [Soldat-Seminar (wend. Verhältn.)]: Posoł XXXVIII (1900), 369—370; 377—380; 385—386; 394—395; 403—404.
1496. **Smjertna reja** [ze serbskoho žiwjenja] [Totentanz. Aus d. wend. Leben]: Posoł XXXVIII (1900), 91 sc.; 100 sc.; 107 sc.; 124 sc.; 131 sc.; 147 sc.
1497. **Serbske katholske swójby w městach** [Wend.-kath. Familien i. d. Städten]: Posoł XXXVIII (1900), 305 sc.
1498. **[Bryl], [Jan].** Memento mori! (Wěrna powěsč nowischoho časa ze serbskoho žiwjenja): Posoł XXXIX (1901), 153—156; 162—165.
1499. **Hertzberg, H.** Deutsch-sorbische Kulturzustände: Mitt. d. Ver. f. Erdkunde zu Halle a. S. 1902. S. 1—7.
1500. **Rychtar.** Serbska narodnosť nowšeho časa. (Wučahi z němskeho rukopisa.) Wučahnył a zeserbščił Ernst Muka [Wend. Nationalität d. neuer. Zeit.]: Č. M. S. LV (1902), 63—69; 99—105.
1501. **Wažne słowo na wschěch Serbow** [přećiwo zawědženju „Volksvereina“ w Serbach] [Wichtig. Wort an alle Wenden (gegen d. Volksverein)]: Posoł XLI (1903), 25 sc.
1502. **A[ndricki], M[ikt.].** Khoczebuzski swjedžen [delnjołužiskich Serbow] [D. Kottbuser Feier d. niederl. Wenden]: Posoł XLIII (1905), 348—351.
1503. **Pflege** des Wendentums im Süden der Niederlausitz: Niederlaus. Mitt. IX (1906), 278.
1504. **Delan, Jurij.** Serbja, prajće, što was čělnje a duchownje sobu nanajbóle kazy? [Wenden, sagt, wodurch werdet ihr leibl. u. geist. am meisten verdorben?]: Krajan XLII (1909), 40—46.
1505. **Domaš, Pawoł.** Wostań w kraju! [Bleib im Lande!]: Łužica XXVIII (1909), 6 sc.; 13 sc.; 22 sc.; 28 sc.; 35—37; 43 sc.; 59—61; 67 sc.; 75—77; 91. XXIX (1910), 5 sc.; 66—68; 85 sc.; 91—93.
1506. **Horisław.** Do města! [přećiwo čahanju wjesnych holcow do městow] [In die Stadt! Gegen die wend. Mädchen, d. i. d. Stadt ziehen]: Posoł XLVII (1909), 73.

1507. **Jak[ubaš], [Józef].** Serbow horjestačo [D. Wenden Auferstehung]: Posoł XLVII (1909), 113 sc.
1508. **[Žur, Mikławš.]** Lubosć k narodnosći [Liebe zur Nationalität]: Posoł XLVII (1909), 322—324.
1509. **Hanslik, Erwin.** Kulturgeographie der deutsch-slavischen Sprachgrenze: Vierteljahrschrift für Social- u. Wirtschaftsgesch. VIII (1910), 103—127.
1510. **L. Z** Delnjołužiskeho narodneho žiwjenja. Delnjołužiske štu-
dentstwo — serbscy fararjo — Bramborski Casnik [Aus d. nieder-
laus.-wend. Leben]: Łužica XXXI (1912), 21 sc.
1511. **Unterdrückung** des Wendentums in der Bautzner Gegend?: Zit-
tauer Volksztg. 1912. Nr. 149.
1512. **Rückgang** des Wendentums, Abnahme der wendischen Sprache in
Raddusch seit Eröffnung d. Berlin—Görlitzer Eisenbahn: Nieder-
laus. Bote 1913. Nr. 265. Bl. 2.
1513. **Delenk, Jurij.** Přepjata narodnosć [Übertriebene Nationalität]:
Łužica XXXIII (1914), 37 sc. — Tos.: Posoł LII (1914), 127 sc.
1514. **R[achlowc] [Kral, Franz].** Z lužickosrbského života. Přeložil do
čestiny Jos. Páta: Sborník Menšinový v Praze I (1914). Čo. 1.
Str. 68—69.
1515. **Meißner, Walter.** Worin offenbarten die Wenden im Vergleich zu
den Germanen Kulturfortschritte?: Dess. Studienfragen a. d. bran-
denburgisch-preußischen Geschichte. 2. Aufl. Halle a. S., Gesenius.
1917. S. 8.
1516. **Büsching, [Johannes].** Deutsch-wendische christliche Kulturallianz.
o. O. u. J. (Leipzig, Christl. Buch- u. Musikalienhandlung. [1921.])
1 Bl. 8°.
1517. **Frenzel, J.** Beitrag zur Kenntnis der Kultur der Nordslaven: Ober-
lausitz. Heimatztg. II (1921), 131—135.
1518. **La lutte** politique des Serbes de Lusace: Gazette de Prague 1921.
März 29.
1519. **Rychtař.** Serbska narodnosć w 1. połojcy 19. lětsotka. (Serbowstwo
wokoło Złeho Komorowa a Wojerec) [D. wend. Nationalität i. d.
1. Hälfte d. 19. Jhrh.]: Kwětki. Serbska čitanka. W Budyšinje 1921.
Str. 213—217.
1520. **Tymieniecki, K.** Ludność wiejska w krajach polabskich i pomorskich
w wiekach średnich (La population rurale des contrées polabes et
poméraniennes au moyenage): Slavia occidentalis I (1921), 1—51;
204—205.
1521. **Bateniensis.** Potřebujemy po 9. nazymniku 1918 hišće wótčinskeho
zmyslenja [Brauchen wir nach d. 9. Nov. 1918 noch nation. Ge-
sinnung]: Łužica XXXVII (1922), 65—71.
1522. „**Wobnowće** so w duchu swojoho zmyslenja!“ Ludo serbski, wukń
socialnje myslić! [Erneuert euch im Geiste eurer Gesinnung]:
Krajan LV (1922), 43—46.

1523. **Niklas, S.** Z Łužyc [Aus d. Lausitz]: Dziennik Poznański 1923. Čo. 272 a 274.
1524. Slavische **Rasse** und Art [gegen die Wenden]: Tagesbote. Brünn 1923 v. 26. Aug. Sonntagsbeil.
1525. **Taszycki, Witold.** Łužyczanie w czasie wojny a po wojnie [Die Wenden zur Zeit d. Krieg. u. nach d. Kriege]: Przegląd współczesny 1923. Čo. 9—10. Kraków 1923.
1526. Iz kulturnog **života** lužickih Srba [Aus d. Kulturleben d. laus. Wenden]: Obzor. Zagreb 1923 z 20. 3.
1527. **Demosthenes.** Serbske wótčinstwo je čista lubosć k domiznje a k narodnosći [Wend. Patriotismus ist reine Liebe zur Heimat...]: Łužica XXXIX (1924). Zeš. 2. Str. 17—20; Zeš. 3. Str. 17—20.
1528. **Sorabus.** Osudy Lužických Srbů v letech 1914—1924. (Z: Slovanský Přehled 1924. Str. 235 scć.) [D. Schicksal d. laus. Wenden i. d. J. ...] b. m. b. l. [Praha 1924.] 8°.
1529. **Vaux Phalipau, M. de.** La Lusace, un peuple, qui ne veut pas maurir: Vie des Peuples 1924. Aout.
1530. **D[elan], J[urij].** Směš byt Serb? [Darfst du Wende sein?]: Krajan LVIII (1925), 42—48.
1531. **Muka, Arnošt.** Swědčjenja staroserbskeje kultury [Zeugnisse altwendischer Kultur]: Łužica XL (1925), 18—23.
1532. Naši wótcojo a jich duchowne žiwjenje [Unsere Väter u. ihr geistig. Leben]: Předženak LXXI (1925), 23—27.
1533. **D[elan], J[urij].** Što mam wot swojoho Serbstwa? abo: Narod njezańdže, doniž joho řeč je žiwa! Wjacław Hanka [Was hab ich v. meinem Wententum?]: Krajan LIX (1926), 46—55.
1534. **Geih.** Können sich wendische Vereine bei Deutschen Feiern beteiligen? [Flugblatt.] Bautzen, Monse. 1926.
1535. **Kozławski, L.** Mapy kultury lužyckiej [Karten d. lausitzer Kultur]: Kwartalnik histor. Lwów XL (1926). Zesz. 1.
1536. „Mrějace **Serbstwo.**“ Cyły lud narodnej smjerći wustajeny [Sterbendes Wententum]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 282. Přił. 1.
1537. **Sévaux, de.** Un peuple destiné à disparaître: les Sorbes: La Croix 1926. Nr. 13405.
1538. **Nowak-Nječorński, Měrcin.** Serbske hrěchi [Wend. Sünden]: Serbski Student VIII (1927). Čo. 7/8.
1539. **Sch[öne], O.** Die Lausitzer Stände und das Wententum in früherer Zeit: Heimatklänge. Bautzen. Tgbl. 1927. Nr. 48. — Dass.: Unsere Heimat. Sächs. Erzähler 1928. Nr. 32.
1540. **Sévaux, de.** Die Wenden. Im Urteile eines wirklichen Neutralen: Dresdn. Anzgr. 1927. Nr. 12. S. 1—2.
1541. **Vočadlo, O.** Němci a Lužice, čili vlk v rouše beránčím [D. Deutschen u. d. Lausitz]: Nové Čechy 1927. Čo. 5—7.
1542. **Krawc-Schneider, Bjarnat.** Serbja w Běłogradže [D. Wenden in Belgrad]: Serbske Nowiny 1927. Čo. 6.

1543. Wendischer **Alarm**. Eine Kundgebung Lausitzer Wenden in Belgrad: Volkszeitung für die Oberlausitz. Löbau XX (1927). Nr. 2.
1544. **Wenden-Komödie** in Belgrad: Dresdner Nachrichten 1927. Nr. 6. S. 3.
1545. Wendischer **Silvesterspuk** in Belgrad: Vogtl. Anzeiger u. Tgbl. 1927. Nr. 5. Bl. 3.
1546. Die **Belgrad-Fahrt**. Musikalischer Hochverrat der Wenden?: Volkszeitung für die Oberlausitz XX (1927). Nr. 4.
1547. **Brod, Gotthard**. Wendenzauber in Serbien: Dresdner Neue Presse III (1927). Nr. 5. Beibl. 4.
1548. **Bryl, Jan**. Za prawo a prawdu. Słowa k rozjasnjenju, rozmyslenju a wujednanju: Serbske Nowiny 1928. Čo. 280. Přík. Čo. 284.
1549. **Durach, M.** Einiges aus der sächsischen Wendei, m. 3 Abb.: Roland-Blätter 1928. No. 4. S. 66—69.
1550. **Nadolny, R.** Germanisierung oder Slavisierung? Berlin, Stollberg. 1928. 208 S. 8°.
1551. **Nowak-Njech., Měrćin**. Wótčinstwo, narodne drasty a reje. Kecaŕske rozpominanje [Patriotismus, Nationaltracht und Tanz]: Serbski Student IX (1928), 41 sc.
1552. **Zmeškal, Vladimír**. Národní poměry v Lužici. Dojmy z letošní prázdninové studijní cesty (Dnešní Lužice 1). [Die national. Verhältnisse i. d. Lausitz]. V Praze, Naklád vlastní. 1929. 9 str. 8°.
1553. **Delan, Jurij**. Rozbita njeđžela [přečiwo znjewužiwanju serbskeje njeđžele [Ein zerschlagener Sonntag. (Gegen den Mißbrauch d. Sonntags)]: Krajan LXIII (1930), 57—61.
1554. **Zalěski [Lorenc, Jakub]**. Poslednje zakčěće? [Ein letztes Aufblühen?]: Lužica XLV (1930), 20—22.
1555. **Páta, Jos.** Aus dem kulturellen Leben der Lausitzer Serben nach dem Weltkriege. Autorisierte Übersetzung aus dem Čechischen von Jan Skala. Bautzen, Kolo Serbskich Spisowaćelow. 1930. 62 S. 8°. Mit 20 Abb.
1556. **Páta, Jos.** Listy z Łužicy [Briefe aus d. Lausitz]: Lužica XLV (1930), 67—69; 74—76; 84—86.
1557. **Wjerab, Michał**. Naš čas — joho ćeže — a joho nadawki za naše towaŕstwa [Unsere Zeit — seine Schwierigkeiten u. d. Aufgaben f. unsere Vereine]: Kat. Posoł LXVIII (1930), 9—11.
1558. **Bittner, Konrad**. Die polabische Frage (Slavica bei G. W. von Leibniz IV): Germanoslavica I (1931/32), 169—189.
1559. **Delan, Jurij**. Tež za nas palace prašenje: Dóstanjemy tež do Serbow njewěriwego bura? [Auch für uns brennende Frage: Bekommen wir auch ins Sorbenland den ungläubigen Bauer?]: Krajan LXIV (1931), 56—63.
1560. **-e-**. „Ze Serbami wróco dže“ [Mit den Sorben geht es rückwärts]: Serbske Nowiny 1931. Čo. 266.
1561. **Krječmaŕ, Pawoł**. Ty a ja! Khutne rozpominanje wo serbskim na-

- rodnym dźěle [Du u. ich! Ernste Erwägung über die sorbische nationale Arbeit]: Serbske Nowiny 1931. Čo. 225 sc.
1562. Móskwowske **khorhowje** wšudžom wěja! A my? [Die moskauer Fahnen wehen überall! Und wir?]: Kat. Posoľ LXIX (1931), 345—347.
1563. **Páta, Józef.** Z narodneje a kulturneje Łužicy. [Aus der nationalen u. kulturellen Lausitz.] Přenjoťny list ... wozjewjeny w „Narodnych Listach“ Pražskich, čo. 118, II. wud.: Serbske Nowiny 1931. Čo. 112.
1564. **Seger, Hans.** Die Lausitzer Kultur: Deutsche Hefte für Volks- u. Kulturbodenforschung II (1931/32), 82—89.
1565. Naše **Serbstwo** w zańdženem lěće [1930] [Unser Sorbentum i. vergang. Jahre (1930)]: Předženak LXXVII (1931), 43—46.
1566. **Měrcink, Jurij.** Maćeřny džeń a maćeřna řeč! [Der Muttertag u. die Muttersprache]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 106.
1567. **Páta, Jos.** Krótki přehlad lužiskoserbskeho narodopisneho dźěla. [Kurze Übersicht der laus.-sorbisch. ethnograph. Arbeit.] Wosebity woćišć z revue Slavia X, 4. Praha, Unia. 1932. 15 str. 8°.
1568. **Páta, Jos.** Z kulturneho žiwjenja lužiskich Serbow po swětowej wójnje [Aus d. kulturellen Leben d. laus. Sorben nach d. Weltkrieg]. Serbske wudaće. (Słowjanske Rozhlady. Čo. 7.) W Budyšinje, Koło serbsk. spisowaćelow. 1932. 97 str. 8°.
1569. **Rječka, Maks.** Něšto wo ludowej zdźělanosći [Etwas über die Volksbildung]: Serbski Student XIII (1932), 22—24; 25 sc.
1570. **Wićaz, Ota.** Naše **Serbstwo** w zańdženym lěće [Unser Sorbentum i. vergang. Jahre]: Předženak LXXVIII (1932), 45—48.
1571. —y. Łužycanie staja do nowej pracy [Die Sorben stellen zur neuen Arbeit]: Dziennik Berliński XXXVI (1932). Čo. 294.
1572. **Za[lěski] [Lorenc, Jakub].** Su Serbja potłóćowany narod? [Sind die Sorben eine unterdrückte Nation?]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 295.
1573. **Za[lěski] [Lorenc, Jakub].** My tu smy! [Wir sind da!]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 283.
1574. **Bratr** z města a bratr ze wsy [Der Bruder aus d. Stadt u. d. Bruder aus d. Dorfe]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 249 sc.
1575. **Brunner, Gottfried.** Deutsche und Wenden im Mittelalter. Eine Geschichtsstunde in Untertertia: Zeitschr. für dt. Bildung IX (1933), 156—164.
1576. **Welsec, Hańža.** Krajna wyšnosć a wjesna kultura, z wobr. [Die Landesregierung u. die Dorfkultur]: Krajan LXVI (1933), 56—63.
1577. **Kultura** starych pomórskich Słowjanow [Kultur d. alten pommerischen Slawen]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 41.
1578. **Za[lěski] [Lorenc, Jakub].** My so dusymy [Wir sind am Ersticken]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 6.
1579. **Zmeškal, Vlad.** Lužićti Srbové v národně sociálním Nemecku [Die

lausitzer Sorben im nationalsozialist. Deutschland]: Lužickosrbský Věstník XIV (1933), 30.

1580. **Nawka, Anton.** Lud pěsnjerjow zańć nima swojich ...!? [Das Volk der Dichter achtet nicht der Seinigen ...!?]: Serbski Student 1934. Čo. 3.
1581. **Spektator.** Štó je narodny? — Štó je narodnosć? [Wer ist national?]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 248.
1582. **Wacker, Ernst.** Über die nationale Treue der Wenden zum deutschen Vaterlande. Vortrag. [Dresden, Selbstverlag. 1934. 16 Bl.] 4°. [Mechan. Vervielfält.]
1583. **Kowař, Pětr.** Před 50 lětami w Serbach [Vor 50 Jahren im Sorbenland]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 242 sc.
1584. **Kral, M.** Starosć wo narodnosć [Die Sorge um die Nationalität]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 33.
1585. **Kurjo-Žitawski, M.** Što woćakujemy wot zdźěłanych Serbow? [Was erwarten wir von den gebildeten Sorben?]: Naša Domowina I (1935), 26.
1586. **Nedo, P.** Kołowokoło lěhwa we Łazu. Nazhonjenja a myslički [Rings um das Lager in Lohsa]: Naša Domowina I (1935), 31 sc.
1587. **Nejdo, P.** Krew — póda — ludstwo [Blut — Boden — Volkstum]: Naša Domowina I (1935). Čo. 1.
1588. **S[kala], J[an].** Erwägungen [verschiedene Fragen das Sorbentum betreffend]: Kulturwehr XI (1935), 752—758.
1589. **Wowčerfk, Bj.** Kak móhli bóle praktiscy serbować [Wie könnten wir mehr praktische Sorben sein]: Naša Domowina I (1935), 29—31.
1590. **A[ndricki], A.** Narodna česć a česć Serba [Die nationale Ehre u. die Ehre des Sorben]: Serbski Student XVIII (1936), 1 sc.; 5 sc.
1591. **Dučman, H[andrij].** Serbstwa staw a přichod [Des Sorbentums Stand u. Zukunft]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 68 sc.
1592. **Matl, Josef.** Die Kulturwelt d. Slawen u. das dt. Geistesleben: Zeitschr. f. dt. Geistesgesch. II (1936), 166—189.
1593. **Nedo, P[awoł].** Narod a narodne wědomje pola Serbow. Rozpomnanja k zasadnym prašenjam [Die Nation u. d. nationale Bewußtsein bei den Sorben]: Naša Domowina II (1936), 1—2; 5—6; 9—10.
1594. **Nedo, P.** Hdže su pokłady stareje serbskeje kultury? [Wo sind die Schätze alter sorbischer Kultur?]: Naša Domowina II (1936), 35 sc.
1595. **Nedo, P.** Sčěhwki serbskeho „wupućowanja“ za naš narod [Folgen d. sorbisch. Auswanderung für unsere Nation]: Naša Domowina II (1936), 33 sc.; 47 sc.
1596. **Nedo, P.** Serbske swjedženje, ale — [Sorbische Feste, aber —]: Naša Domowina II (1936), 30—32.
1597. **N[edo], P.** Zaměr Domowinskich župow [Der Zweck der Županien der Domowina]: Naša Domowina II (1936), 14 sc.
1598. **Šewčik, J.** Prócujemy so wo dalše wobstaće našeho Serbowstwa!

- [Laßt uns weiterhin um das Bestehen unseres Sorbentums bemühen]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 32.
1599. **Skala, Jan.** Domoj [Nach Hause]: Naša Domowina II (1936), 17 sc.
1600. **W[ićaz], O[ta].** Kak je Budyšinski Hadam Bohusław Šerach swěru Serbow zakitował [Wie hat der Kleinbautzner Adam Ehregott Schierach die Sorben verteidigt]: Łužica XLIX (1936), 26—28.
1601. **Wobrazy** ze Serbow žiwjenja [Bilder aus dem Leben d. Sorben]: Naša Domowina II (1936), 18 sc.
1602. **Krawc, Bjarnat.** Maličkosće ze serbskeho kulturneho žiwjenja [Kleinigkeiten aus d. sorbisch. Kulturleben]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 55.
1603. **Nedo, [Pawoł].** Ideja a naše žiwjenje [Die Idee u. unser Leben]: Naša Domowina III (1937), 9 sc.
1604. **Nedo, P.** Zmysł našich skupinow [Sinn unserer Gruppen]: Naša Domowina III (1937), 1—3.
1605. **Wo** wulkej duchownej nuzy serbskeho luda na Braniborskej synodže lěta 1884 [Über die große geistige Not d. sorbisch. Volkes auf d. brandenburg. Synode v. J. 1884]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 133; 135.
1606. **Zmeškal, Vladimír.** Výstava lužickosrbské kultury v Jablkynicích [Ausstellung laus.-sorb. Kultur in Jabkenitz]. S úvodom a soupisem vystavených předmětů. (Lužickosrbská knihovnička. Poř. Jos. Páta. Čo. 24.) V Praze, Společnost přátel Lužice. 1937. 68 str. 8°. S 22 obrázky.
1607. **Gottong, H.** Zur Rassengeschichte in d. Oberlausitz. E. Untersuchung. i. Hoyerswerda-Land: Rasse VII (1940).
1608. **Frinta, Antonín.** Lužice se hlásí k životu: Beseda naši rodiny dne 6. VII. 1945.
1609. **Lehr-Splawinski, T.** Lužycom wolnosť [Den Sorben die Freiheit]. Poznań, Wyd. zachodnie. 1946.
1610. **Krjeńc, K.** Myslički a začišće ze serbskich zhromadźiznow [Gedanken u. Eindrücke in sorbisch. Versammlungen]: Nowa doba 1947. Čo. 17. Str. 1 sc.
1611. **Widajewicz, Józef.** Łužyczanie [die Sorben]: Tygodnik Powszechny 1945. Čo. 18. Str. 5.
1612. **Grabowski, Tadeusz Stanisław.** Kultura i. literatura Łužyczan [Kultur u. Literatur d. Sorben]: Stražnica Zachodnia 1946. Čo. 12. Str. 399—438.
1613. **Kochanski, Witold.** Rozwój stosunków polsko-łużyckich [Entwicklung der polnisch-lausitzer Verhältnisse]: Przegląd zachodni 1946. Nr. 5. Str. 453—458.
1614. **Widajewicz, Józef.** Rzut oka na przeszłość Łużyc [Ein Blick in die Vergangenheit der Lausitz]: Stražnica Zachodnia 1946. Čo. 12. Str. 374—384.

1615. **Frinta, Antonin.** O Lužických Srbech [Über d. laus. Sorben]: Hovory k lidu II (1947). Čo. 19. Str. 12—14.
1616. **Hes, Ladislav.** Lužice v dnešní době [Die Lausitz i. d. heutigen Zeit]: Straž severu 1947.
1617. **Kochański, Witold.** Rozwój historyczny problemu łuzyskiego naroda [Die histor. Entwicklung d. Problems d. sorbisch. Nation]: Przegląd zachodni III (1947), 924 sc.
1618. **Nowak, Měrćin.** Nowa antisłowjanska ščuwańca w nawječornej Němskej [E. neue antislav. Hetze in Westdeutschland]: Nowe Słowjanstwo. (Nowa Doba.) 1947. Čo. 3.
1619. **Nowak-Njehorŕski, Měrćin.** Za čo su wumřeli? [Wofür sind sie gestorben?]: Nowa doba 1947. Čo. 27. Str. 1.
1620. **Nowak-Njehorŕski, Měrćin.** Preč z fašistickimi wjesnjanostami serbskeje hole [Weg mit d. faschist. Bürgermeistern d. sorb. Heide]: Nowa doba 1947. Čo. 28. Str. 2.
1621. **Šewc-Psowjanski.** Čohodla serbske džěci němcuja? [Warum sprechen sorbische Kinder deutsch?]: Nowa doba 1947. Čo. 20. Str. 2.
1622. **B[art]-B., A[rnošt].** Wojowanjo Serbow přečiwo němskej narodnej přepjatosći w dohitlerskej dobjě [Kampf d. Sorben gegen d. dt. nationale Überspanntheit]: Nowa doba 1948. Čo. 81.
1623. **Bój „Wendow“, našich bratrow.** Z póliščiny H[ub.] Ž[ur] [Kampf d. Wenden, unserer Brüder]: Nowa doba 1948. Čo. 18.
1624. **Brězan, Jurij.** Połtřeća lěta [džěławosće serbskeje młodžiny] [2½ Jahre Arbeit d. sorbisch. Jugend]: Hłós młodžiny. Nowa doba (70) II (1948). Čo. 8.
1625. **Deržavin, N. S.** Die Slaven im Altertum. E. kulturhist. Abhdlg. Aus d. Russischen übertrag. von Reinh. Winkler. (Arbeiten aus d. Gebiet d. Slavistik in Übersetzung. Hrsg. v. Slav. Inst. d. Univ. Lpz. H. 1.) Weimar, Herm. Böhlau. 1945. 286 S. 8°.
1626. **Dobrucký, B.** Bajka wo pruskim rjekowstwje [Fabel von d. preuß. Heldentum]: Nowa doba 1948. Čo. 84; 87.
1627. **Dobrucký, B[ožidar].** Procul negotiis [myslički na prózdninach]: Nowa doba 1948. Čo. 90.
1628. **Dobrucký, B.** Cuius regio, eius religio: Nowa doba 1948. Čo. 8.
1629. **Dobrucký, Božidar.** Je křesćanstwo w Serbach wohrožene? Zjawny list „pobožnej“ Serbowcy [Ist das Christentum im Sorbenland bedroht?]: Nowa doba 1948. Čo. 40.
1630. **Hančka, G.** Myslički k založenju „Zjednoćenstwa něhdušich Khróstowskich kursistow“ [Gedanken zur Gründung der „Vereinigung ehemal. Crostaer Kursisten“]: Nowa doba 1948. Čo. 33.
1631. **Hes, Ladislav.** Život v dnešní Lužici [Das Leben i. d. heutigen Lausitz]: Mladá stráž II (1948/49). Čo. 5. Str. 55—57.
1632. **Imiš, Jurij.** Geht es schon wieder los? [Geschichtsfälschungen in

- Bezug auf die Sorben]: Nowa doba. Deutschsprachige Beil. 1948. Nr. 1. S. 7—9.
1633. **Imiš, Jurij.** Započinaju—li hižo zaso . . . ? [přečiwo wułożowanju słowjanskich mjenow w „Der Kurier“ 1948 wot 16. 1.] [Gegen die Auslegung der slavischen Namen im „Der Kurier“]: Nowa doba 1948. Čo. 14.
1634. **Jenč, R.** Kak Serbja před sto lětimi narodnje wocučachu [Die nationale Wiedergeburt d. Sorben vor 100 Jahren]: Nowa doba 1948. Čo. 32 sc.
1635. **Jenč, R.** Pomjatna Serbska peticija lěta 1848 [Die denkwürdige sorb. Petition d. J. 1848]: Nowa doba 1948. Čo. 36 sc.
1636. **Mš.** Za čim Serb žedži! [Wonach sehnt sich der Sorbe]: Nowa doba 1948. Čo. 18.
1637. **Aleksandr [Posern].** Ze starych aktow [politika přečiwo Serbam w nacistiskim času] [Aus alten Akten. Politik gegen d. Sorben]: Nowa doba 1948. Čo. 72.
1638. **Aleksandr [Posern].** Aus alten Akten. [Politik gegen die Wenden in d. Nazizeit]: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1948. Nr. 6 = Nowa doba. Čo. 4.
1639. **Aleksandr [Posern].** Noch einmal aus alten Akten: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1948. Nr. 8.
1640. **Aleksander [Posern].** Reslawizacija. (Dalši přinošk k prašenju „němscy rěčacych Serbow“): Nowa doba 1948. Čo. 8.
1641. **Aleksander [Posern].** Němscy rěčacy Serbja [Deutschsprechende Sorben]: Nowa doba 1948. Čo. 2.
1642. **Aleksandr [Posern].** Nowe Słowjanstwo — nowe Serbstwo! [Neues Slaventum — neues Sorbentum!]: Nowa doba 1948. Čo. 55.
1643. **rf.** Do zhromadneho zaměra! [Gemeinsames Ziel!] [Mysl demokratije a socialisma we Łužicy hromadže z němcamy]: Nowa doba 1948. Čo. 57.
1644. **Prěni Serbski ludowy zjězd** [Der 1. sorbische Volkskongreß]: Nowa doba 1948. Čo. 30.
1645. **Wóhnoš.** Přečiwo bojakam a třepotakam! [politiski nastawk] [Gegen die Furchtsamen u. Zitternden]: Nowa doba 1948. Čo. 16.
1646. **—ij.** Po nowych pučach kulturneho džěła [Auf neuen Wegen d. Kulturarbeit]: Nowa doba 1949. Čo. 60.
1647. **Do** zymskeho kulturneho džěła (Spisy Domowiny Čo. 4) [In die Kulturarbeit d. Winters]. W Budyšinje, Domowina. [1949.] 18 str. 8°.
1648. **Dobrucký, B.** Diletantiske stawiznarstwo [wojowanje wo jednotu a měr] [Dilettantische Geschichte. Kampf für Einheit u. Frieden] Nowa doba 1949. Čo. 55.
1649. **D[obrucky], B[ožidar.]** Bajka wo sprawnosći a pócciwosći pruskeho zastojnika [tež přečiwo Serbam] [Das Märchen von d. Gerechtig

- keit u. Ehrbarkeit d. preuß. Beamten gegenüber d. Sorben]: Nowa doba 1949. Čo. 11.
1650. **Iselt, Richard.** Běchu to zloté časy [hdyž hišće knježkojo knježachu]: Młody Pioněr I (1949). Čo. 4—5 = Nowa doba 1949. Čo. 57.
1651. **Kašpor, Gerhard.** Narodna fronta — tež serbska naležnosć! [Nationale Front — auch e. sorbische Angelegenheit]: Nowa doba 1949. Čo. 78.
1652. **Měťšk, Frido.** Aus der politischen und kulturellen Vergangenheit der sorbischen Niederlausitz: Nowa doba, Deutschspr. Beil. 1949. Nr. 6 = Nowa doba 1949. Čo. 68.
1653. **Nowak, Měrćin.** Vor 100 Jahren. Das königliche sächs. Ministerium antwortet: Nowa doba, Deutschspr. Beil. 1949. Nr. 9.
1654. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Delnjoserbske zeškrabanki [über Zustände im Spreewald in Bezug auf das Sorbentum]: Nowa doba 1949. Čo. 64.
1655. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Serbske wopory fašizma stražuja! [Sorbische Opfer d. Faschismus wachen]: Nowa doba 1949. Čo. 105.
1656. **Surowin-Sauerwein, Jurij.** Přeciwo namócnemu wutupjenju maćer-nych rěčow: Nowa doba 1949. Čo. 145.
1657. **B., J.** Na Młynkec łuce. Swjedźeń sydomydźesać tysacow: Nowa doba 1950. Čo. 80.
1658. **Bejmak, Mikławš.** Wuwědomimy naš lud w rěči a kulturje [Laßt unserem Volke Kenntnisse in Sprache und Kultur beibringen]: Serbska šula III (1950), 195 sc.
1659. **Brězan, Jurij.** Směrnicy noweho kulturneho dźěła [Richtlinien d. neuen kulturellen Arbeit]: Nowa doba 1950. Čo. 12.
1660. Eine sorbische **Delegation** beim Präsidenten der DDR: Nowa doba, Dtschsprach. Ausg. 1950. Nr. 2.
1661. **Dučman, E.** Cyły lud twari Serbski Dom [Das ganze Volk baut d. sorb. Haus]: Nowa doba 1950. Čo. 30.
1662. **gk.** Zjězd Serbow w Budyšinje — budže naša najwjetša schadźowanka [Der Congreß d. Sorben in Bautzen wird unsere größte Zusammenkunft sein]: Nowa doba 1950. Čo. 71.
1663. **Handrik, Achim.** Wuhlady a nadawki [Aussichten u. Aufgaben in Bezug auf den sorbisch. Fünfjahrplan]: Nowa doba 1950. Čo. 111.
1664. **Iselt, R.** Kak so w Bukecach a wokolinje Zjězd Serbow přihotuja [Wie bereitet man sich in Hochkirch u. Umgebung zum Treffen d. Sorben vor]: Nowa doba 1950. Čo. 77.
1665. **Kn.** Němska zjawnosć chce słyšeć wo Serbach [Die dt. Öffentlichkeit will über die Sorben hören]: Nowa doba 1950. Čo. 105.
1666. **Měťšk, Frido.** Sedymzaset lět wojowańa pšešiwo serbskemu analfabetstwu w Dolnej Łužicy [70 Jahre Kampf gegen das sorbische Analphabetentum i. d. Niederlausitz]: Nowy Casnik 1950. No. 5 = Nowa doba 1950. Čo. 54.

1667. **Měťšk, Frido.** 70 Jahre Kampf gegen den sorbischen Analphabetismus in der Niederlausitz: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1950. Nr. 4 = Nowa doba 1950. Čo. 51.
1668. **Pětr Młóńk** zakituje runoprawosć [Peter Müller verteidigt die Gleichberechtigung]: Nowa doba 1950. Čo. 32.
1669. **N—n.** Kak jo Gestapo serbsku knižownju wotporala [Wie beschlagnahmte die Gestapo die sorbische Bibliothek in Cottbus]: Nowy Casnik 1950. No. 6. Str. 44 = Nowa doba 1950. Čo. 65.
1670. **Nedo, Paul.** Fünf Jahre demokratische Aufbauarbeit unter den Sorben, m. 1 Abb.: Nowa doba 1950. Čo. 78.
1671. **Nedo, P.** Plus und minus [Ergebnis der Jahresarbeit des sorb. Volkes]: Nowa doba. Deutschspr. Beil. = Nowa doba 1950. Čo. 7.
1672. **Nedo, P.** Kulturny wuznam Serbskeho zjězda 1950 [Kulturelle Bedeutung des sorbischen Kongresses 1950]: Nowa doba 1950. Čo. 25.
1673. **Nedo, P.** Sorbische Kulturprobleme der Gegenwart: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1950. Nr. 5 = Nowa doba 1950. Čo. 61.
1674. **Nedo, P.** Towaršnostne wědomje a kulturne džěło [Gesellschaftsbewußtsein u. kulturelle Arbeit]: Nowa doba 1950. Čo. 60.
1675. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrcin].** Swětłowobrazarjo w Delnich Serbach [Filmleute in d. Niederlausitz]: Nowa doba 1950. Čo. 2; 5; 8.
1676. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrcin].** Ze serbskej delegaciju w Barlinje [Mit d. sorb. Delegation in Berlin]: Nowa doba 1950. Čo. 26.
1677. ***** [Nowak-Njeh., Měrcin].** Zabłudžene dozwiki zjězda [Verirrte Nachklänge des Sorbentreffens]: Nowa doba 1950. Čo. 91.
1678. ***** [Nowak-Njeh., Měrcin].** Dolna Łužyca na Zjězdze Serbow [Die Niederlausitz beim Treffen d. Sorben]: Nowy Casnik 1950. No. 7 = Nowa doba 1950. Čo. 86.
1679. **N[owak]-N[jeh.], M[ěrcin].** Serby pla prezidenta republiki [Sorben bei dem Präsidenten d. Republik]: Nowy Casnik 1950. Nr. 2 = Nowa doba 1950. Čo. 23.
1680. **N[owak]-N[jeh.], M[ěrcin].** Zjězdowe wobrazki [Bilder d. Sorbentreffens]: Nowa doba 1950. Čo. 79 sćc.; 84.
1681. **Nowotny, Pawoł.** Serbja a Nacionalna fronta demokratiskeje Němskeje [Die Sorben u. d. Nationale Front d. DDR.]: Nowa doba 1950. Čo. 78.
1682. **Šolta, Beno.** Kritiske rozpominanje wo našim lajsko-kulturnym džěle [Kritische Betrachtungen über unsere kulturelle Laienarbeit]: Nowa doba 1950. Čo. 22.
1683. Die großen **Tage** von Bautzen. 150000 Sorben u. Deutsche demonstrierten für Frieden u. Freundschaft: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1950. Nr. 7 = Nowa doba 1950. Čo. 88.
1684. **W[ićaz], P[awoł].** Wjace hajenja dwojorěčnosće w našim kulturnym džěle [Mehr Pflege der Zweisprachigkeit in unserer Kulturarbeit]: Nowa doba 1950. Čo. 116.

Serbske žony
Sorbische Frauen

1685. **Greško, Jan.** Serbske žony [Wendische Frauen]: Łužica VIII (1889), 46 sč.; 54.
1686. Serbske holcy w Drježdžanach na rejach [Wend. Mädchen i. Dresden auf d. Tanzboden]: Posoł XLII (1904), 52 sč.
1687. **Černý, A.** Džowka [Die Tochter]. Z „Łužiskich Wobrazkow“ A. Černoho přeserbšćić Serbin: Posoł XLVI (1908), 323—324; 343—344; 366—367; 390—391.
1688. **Bethusy-Huc, Valeska.** Die Wendinnen: Die Gartenlaube 1911. Nr. 27.
1689. **Černý, Adolf.** Žony w serbskej Łužicy. Přeložila Haňža Kubašec [Frauen a. d. wend. Lausitz]: Łužica XXXVIII (1923), 43—47.
1690. **W[itkojc], Mina.** Serbska žona, rowryjerka swojeho naroda! Khutne słowa serbskim žonam [Die sorbische Frau, die Totengräberin ihrer Nation]: Serbske Nowiny LXXXIX (1930). Čo. 138.
1691. **Zeibig, Max.** Die verwandelte Wendin. E. Volksstudie: Dresdn. Nachr. 1930. Nr. 146. S. 5.
1692. **Nježenjena četa** [Unverheiratete Tante]: Kat. Posoł LXIX (1931), 340—342.
1693. † **Mj.** Sym Serbow serbske holičo [Ich bin der Sorben sorbisches Mädchen]: Katolski Posoł LXIX (1931), 171—173; 179—182.
1694. **Wóhnjoš.** My a serbska žona [Wir u. die sorbische Frau]: Sokołske Listy VIII (1932), 129—132.
1695. **Šajba, J.** Zaměr a nadawki serbskeje žony [Zweck u. Aufgaben d. sorbischen Frau]: Naša Domowina II (1936), 42 sč.; 45—47.
1696. **Šewčik, Jakub.** Družka [Die Ehrenjungfrau]: Krajan LXIX (1936), 39—40.
1697. **N[owak]-N[jech.], M[ěrčin].** Serbska mać [Die sorbische Mutter]: Naša Domowina III (1937), 10 sč.
1698. **Kubašec, M[arja].** Serbska žona a jeje sotry za mjezami [Die sorbische Frau u. ihre Schwestern über der Grenze]: Nowa doba 1948. Čo. 19.
1699. **Bobak [Nowak-Njeh., M.].** Serbska brigadnica, z wobr. [Die sorbische Brigadiere]: Nowa doba 1948. Čo. 34.

Staw 3. Serbske prašenje poslednich lětdžesatkow

Kap. 3. Die sorbische Frage der letzten Jahrzehnte

1700. **Š.** Sserbska agitazija we Łužizy [Wendische Agitation in d. Lausitz]: Serbske Nowiny 1882. Čo. 12.
1701. **Černý, Adolf.** Narodni naporu Łužičkih Srba [D. nation. Bestrebungen d. laus. Wenden]: Nowa Doba I (1898), 346 sč.
1702. **Koblischke, Julius.** Randglossen zur neuesten Wendenfrage: Zeitschr. d. Ver. für Niedersachsen 1909. S. 398—408.

1703. [Delaňk, Jurij.] Naše serbske naležnosće [Unsere wend. Angelegenheiten]: Posoł XLIX (1911), 274—275.
1704. Černý, Adolf. Hnutí mladolužické [Jungwend. Bewegung]: Čas 1912. Čo. 301.
1705. Černý, Adolf. Lužická otázka. Úvahy, studie a výzvy v době světového převratu (Život. Sbírka krátkých poučných spisů II (1918). Čo. 1.) [D. laus. Frage.] Pilsen, Karel Beníško. 1918. 111 str. 8°.
1706. Hornjoserbske lětaki při serbskim hibanju w l. 1918. Čo. 1 scč. [Oberwend. Flugbl. bei d. wend. Bewegung i. J. 1918]. b. m. b. l. [Budyšin 1918.]
1707. Zastupjerjej lužiskich Serbow Bart a Kokla staj w sakskim sejmje tele žadanjo přednjesłoj [D. Vertreter d. laus. Wend. Bart u. Kockel haben i. sächs. Landtag diese Forderungen eingebracht]: Posoł LVI (1918), 259 sc.
1708. Bryl. Budže serbski kraj abo serbske kralestwo [Wird es ein wend. Land geben...]: Posoł LVII (1919), 155.
1709. Bryl, Jan. Serbska deputacija w Barlinje [zakroćenje přećiwo Bartej] [Wend. Deput. i. Berlin für Bart]: Posoł LVII (1919), 264 sc.
1710. K narodnomu hibanju [Zur nationalen Bewegung]: Posoł LVII (1919), 55 sc.; 69 sc.; 113 sc.
1711. R., M. Serbske prašenje hižo rozsudžene? [Die wendische Frage schon entschieden?]: Posoł LVII (1919), 9 sc.
1712. Zur Wenden-Bewegung: Serbske Słowo. Blätter f. d. Wenden-tum I (1919), 2—4; 5—7; 9f.; 13f.; 17f.; 21—23; 25f.; 29f.; 33f.; 37—39; 45f.; 51—53; 57f.; 64f.; 70; 75f.; 81f.; 85f.; 89f.; 93f.; 97—99.
1713. Zur Wendenfrage. Von einem Wenden. Neu-Welzow, Chr. Greschow. 1919. 7 S. 8°. [Soll von G. Schwela sein.]
1714. Müller, G. H. Historische Betrachtungen zur Wendenfrage: Mitt. d. Ver. f. sächs. Volkskunde VIII (1921), 105—108.
1715. [Zur Wendenfrage]: Die Zukunft. Hrsg. Harden. XXX (1921), 254—256.
1716. Skala, Jan. Wo serbskich prašenjach. Přispomnjenja k serbskemu programej (Českoluž. knihovnička. Čo. 2.) [Über wend. Fragen.] Praha, Českoluž. Spolek „Adolf Černý“. 1922. 19 str. 8°.
1717. Zaleški [Lorenc, Jakub]. Nowe Serbstwo [Neues Wendentum]: Łužica XXXVII (1922), 40—42.
1718. Auerhan, Jan. Dnešní národní stav lužických Srbů [D. heutige nation. Stand d. laus. Wenden]: Naše Zahraničí IV (1923), 28—32.
1719. Die Vorgänge in Deutschland und die Lausitzer Serben: Bautzener Tagebl. 1923. Nr. 270.
1720. Die Lage der Lausitzer Wenden: Flensburger Zeitung 1923 Nr. 271.

1721. **Frenzel, W.** Die wendische Bewegung: Hamburgischer Correspondent 1925. Nr. 56.
1722. **Vočadlo, O.** Anglické hlasy o Lužici a budoucnost lužické otázky [Engl. Stimmen über d. Lausitz u. Zukunft d. wend. Frage]: Slovanský Přehled XVII (1925). Čo. 1. Str. 33—37.
1723. Die **Wenden** und der Panslavismus: Deutsche Welt. Zeitschr. d. Ver. für d. Deutschtum im Ausland. Dresden 1925. H. 11. S. 415—420.
1724. **Wirtz, Frits.** Die Lausitzer Serben (Wenden). Ein ernstes Wort an Deutschland: Kulturwille I (1925), 392—396.
1725. **B—r, K.** Die wendische Gefahr: Chemnitzer Tagebl. u. Anzgr. 1926. Nr. 259. Beil. 6.
1726. **[Cyž, [Jan].** Kak přišdu Serbja do Genfa [Wie kommen d. Wenden nach Genf]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 224.
1727. **Cyž.** Kongres narodnych mjeńšinow w Genfje a jeho wuznam za nas Łužiskich Serbow [Kongreß d. nation. Minderheiten i. Genf u. seine Bedeutung f. d. laus. Wend.]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 224.
1728. **Hermann, Walter.** „Die wendische Gefahr.“ Eine deutsche Abwehr: Niederschlesische Zeitung LXX (1926). Nr. 262.
1729. Najnowše „serbske **hibanje**“ we swětle němskeho nowinafstwa. Wjele njewědomosće a njejasnosće w serbskich naležnosćach [Die allerneueste „Wend. Bewegung“ i. Lichte deutsch. Journalistik]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 37. Přił.
1730. **Hortl, Hans.** Die Verhetzung der lausitzer Wenden: Deutsche Arbeit XXV (1926), 148—150.
1731. **L.** Die Wenden. Ein vielsagendes Pariser Urteil: Deutsche Rundschau in Polen L (1926). Nr. 297.
1732. **Lippert, Woldemar.** Les Amis de la Lusace: Bautzener Tagebl. 1926. Nr. 3. Beibl. 2. — Dass.: Dresdn. Anzgr. 1925 v. 8. Dez. [Nachweis, daß sich d. Artikel 13 d. Wiener Schlußakte v. 9. 6. 1815 nicht bloß auf die Wenden, sondern auf alle Bewohner der an Preußen abgetretenen Gebiete bezieht.]
1733. Serbske a česke **prašenje** we wobłuku „narańšeho problema“ [Wend. u. čech. Frage i. Rahmen d. „Ostproblems“]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 60. Přił.
1734. **Sa.** Što nětko z nami Serbami budže? [Was wird aus uns Wenden?]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 236.
1735. **Schmidt, Otto Eduard.** Die „Wendische Frage“ vor der Friedenskonferenz: Grenzgau Ostland, Friedeberg (Queis) III (1926), 414—416.
1736. **Schmidt, Otto Eduard.** Die wendische Frage. Vortrag: Eine politische Tafelrunde 1926 = Waldenburger Schriften. H. 6. S. 179—188.

1737. **Skala-Łužičan, J[an]**. Die „wendische Gefahr“: Kulturwehr II (1926), 126—131.
1738. **Skala, Jan**. Serbja na mjezynarodnym polu [Wenden auf internat. Felde]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 248.
1739. **Skala, Jan**. Statne pjenježne srědky za Łužicu [Staatl. Geldmittel f. d. Lausitz]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 293. Přił.
1740. **Skala, Jan**. Serbja — centrum — sozialdemokraća. Dr. Schreiber (centrum) ze sakskim póslancom Gradnauerom (sozialdem.) w Barlinje přeciwo Serbam [Wenden — Zentrum — Sozialdemokraten]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 286. Přił.
1741. Serbski **strach**. Kak so němska a dalša zjawnosć šeri [Die wendische Gefahr]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 61. Přił.
1742. Wospjetny „serbski **strach**“ [Abermalige „wend. Gefahr“]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 236.
1743. **Doerschlag, Siegfried**. In der Wendei. Deutscher Friede u. slawisches Werben: Liegnitzer Tagebl. 1927. Nr. 16.
1744. **Mičan, Wladiměr**. Zbuženje Serbow. Pžel. B. Šwela [Erweckung d. Wenden]: Łužica XLI (1927), 87.
1745. **Roeßler, Victor**. Blut oder Sprache? Ein Beitrag zur Wendenfrage: Sächs. Heimat. Beil. z. Sächs. Staatsztg. 1927. Nr. 5.
1746. **Schmidt, Max**. Die preußische Oberlausitz als Grenzgebiet [gegen Wenden, Tschechen u. Polen]: Deutsche Arbeit XXVII (1927), 39—41.
1747. Die „Lausitzer **Serben**“. Wie die „Wendenfrage“ gemacht wird: Dresdn. Anzgr. 1927. Nr. 6. S. 4.
1748. **W., A.** Unsere Wenden. Die „Wendenfrage“: Der Volksstaat II (1927). Nr. 137. Beil.
1749. Die **Wendenfrage** in der Lausitz. Befürchtungen und Beschwerden: Volks-Zeitung für die Oberlausitz. Löbau XX (1927). Nr. 6.
1750. Die **Wendenfrage**: Arbeiterstimme. Tageszeitung der KPD. Dresden III (1927). Nr. 5.
1751. **Z.** Wendenfrage und Ostproblem: Neueste Nachr. für Weißwasser, Rietschen, Schleife u. Umgegend 1927. Nr. 37. Beil.
1752. Hirnverbranntes **Geschwätz**. Neue Hetze wegen der angeblich geknechteten Lausitzer Sorben: Cottbuser Anzgr. 1928 v. 31. 8.
1753. **Páta, Jos**. Łužické sny, touhy a — skutečnosti [Wendische Träume, Sehnsucht und — Wirklichkeit]: Česko-lužický Věstník IX (1928), 1 sc.
1754. Das wendische **Problem**: Frankfurter Zeitg. 1928. Nr. 68. S. 1.
1755. „Serbski **problem**“ [Das wendische Problem]: Serbske Nowiny 1928. Čo. 42.
1756. [**Skala, Jan**.] Bischof Dr. Schreiber u. die kath. Lausitzer Serben. E. Erwidierung auf d. „Resolution“ einiger Geistlicher d. Kamenzer Archipresbyteriats: Kulturwehr IV (1928), 457—467.

1757. **Treuschwur** für das Slaventum. Die Lausitzer Wenden als „nördliche Wache des Slaventums“: Cottbuser Anzgr. 1928 v. 10. 9.
1758. Weitgehende **Forderungen** der Wenden. Staatsmittel sogar für Kulturzwecke!: Dresdner Nachr. 1929. Nr. 133.
1759. **Nowak-Njech., Měrćin.** A što Delnja Łužica . . . ? [Und was die Niederlausitz?]: Sokołske Listy V (1929), 35—37.
1760. **Páta, Jos.** Spolek přátel Lužice v Paříži [Die Vereinigung der Freunde d. Lausitz i. Paris]: Česko-luž. Věstník X (1929), 25.
1761. **Páta, Jos.** Lužická otázka [Die lausitzer Frage]: Česko-luž. Věstník X (1929), 5 sc.
1762. **Qua** — Radikalni Serbja [Die radikalen Sorben]: Posoł LXVII (1929), 325—327.
1763. **[Skala, Jan].** Lausitzer Serben u. Reichsregierung: Die Eingabe der „Domowina“ an d. Reichsregierung: Kulturwehr V (1929), 140—148.
1764. **Zmeškal, Vladimír.** Poměry v dnešní Lužici [Die Verhältnisse in d. heut. Lausitz]: Česko-luž. Věstník X (1929), 46 sc.
1765. **K., E.** Die Wendenfrage — eine Kultursache: Berliner Tribüne XIII (1930). Nr. 33.
1766. **Nowak-Njech., Měrćin.** Čakaju na našu smjerc . . . ! [Sie warten auf unseren Tod!]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 15.
1767. **Páta, Jos.** Co ma každý věděť o dnešní Lužici. [Was muß jeder über d. heut. Lausitz wissen.] V Praze 1930. 20 str. 8°.
1768. **Skala, Jan.** Das Problem der Lausitzer Serben: Kulturwehr VI (1930), 243—246.
1769. **Cyž, Jan.** Nacionalistiski „Freiheitskampf“ a my Serbja: Kat. Posoł LXIX (1931), 67.
1770. „**Dresdner Nachrichten**“ a my Serbja [„Dr. Nachr.“ u. wir Sorben]: Kat. Posoł LXIX (1931), 61.
1771. **Wóhňoš.** Młodoserbstwo, studentstwo a Sokołstwo, z wobr. [Jungsor bentum, Studententum u. Sokolwesen]: Sokołske Listy VII (1931), 116—123.
1772. **Schmidt, Otto Eduard.** Die wendische Frage: Amt u. Volk V (1931), 84—88.
1773. **Skala, J[an].** Die „Wendenschulmeister“ u. ihr stilles Werk gegen die Lausitzer Serben: Kulturwehr VII (1931), 53—57.
1774. **Memorandum** der Lausitzer Serben an die Regierung des Deutschen Reiches März 1931: Kulturwehr VIII (1932), 67—71.
1775. Serbska **próstwa** na němske knježerstwo [Sorbische Bitte an die Reichsregierung]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 25.
1776. **S[kala], J[an].** Das Memorandum der Lausitzer Serben u. die Stellungnahme der Reichsregierung: Kulturwehr VIII (1932), 1—7.
1777. **Walka** Serbo-Łužyczan o swój byt narodowy [Der Kampf d. laus. Sorben um ihr nationales Dasein]: Dziennik Berliński XXXVI (1932). Nr. 293.

1778. **Zalěski [Lorenc, Jakub].** Serbske hibanje [Die sorbische Bewegung]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 277.
1779. **Franke, Th.** Schrumpfindes Wendentum: Wurzener Erzähler 1933. Nr. 45.
1780. **S[kala], [Jan].** Die Volkstumsbewegung der Lausitzer Sorben: Kulturwehr IX (1933), 104—115.
1781. **Za[lěski] [Lorenc, Jakub].** Čoho so bojimy [Was fürchten wir?]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 24.
1782. **Jäger, Josef.** Die Rassengeschichte Frankens. Mit Beiträgen zur Wendenfrage in Deutschland. — Würzburg, Stürtz. 1934. 36 S. 8°. [Aus: Z. f. d. ges. Anat. II, 18.] Göttingen, Med. Diss. v. 19. Okt. 1934.
1783. **S[kala], J[an].** Amtliche Polemik gegen die Lausitzer Serben: Kulturwehr X (1934), 9—12.
1784. **Eingaben** der Lausitzer Sorben an den Führer und deutschen Reichskanzler und an die Reichsregierung: Kulturwehr XI (1935), 649—657.
1785. **Memorandum** Domowiny na statne ministerstwo znutrkownych naležnosćow [Memorandum der Domowina an das Innenministerium]: Naša Domowina I (1935), 33—35.
1786. —n. k.— Łužiscy Serbja a němskostatna reforma [Die lausitzer Sorben u. die Reichsreform]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 67.
1787. **Nejdo, P.** Serbske cyłki: Naša Domowina I (1935), 3 sc.; 13 sc.; 17 sc.; 21 sc.
1788. **Skala, Jan.** Die „Lausitzer Frage“. Zur Klärung einer geschichtspolitischen Territorialfrage u. eines nationalkulturellen Rechtsproblems: Kulturwehr XI (1935), 717—727.
1789. **Nedo, P.** Knjez prof. dr. Steller a „serbske prašenje“ [Herr Prof. Dr. Steller u. „die sorbische Frage“]: Naša Domowina II (1936), 38—40.
1790. **Sch., J.** Kajke mamy Serbja nimo svojich stačanskich hišće dalše winowatosće dopjelnić? [Welche Pflichten haben wir Sorben neben den staatl. zu erfüllen?]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 291.
1791. **Steller, Walther.** Zur Wendenfrage, m. Abb.: Oberlaus. Heimatkalender III (1937), 48—54.
1792. **Batowski, Henryk.** Łużyce są wyzwolone [Die Lausitz ist frei]: Dziennik Polski 1945. Čo. 100.
1793. **Černý, Adolf.** Lužická otázka. Úvahy, studie a výzvy v době světového převratu. [Die Lausitzer Frage.] 2. vyd. (Lužickosrbska knihovnička. Čo. 29.) V Praze, Společn. přát. Lužice. 1945. 8°.
1794. **Lužickí Srbi** za pripozenie k ČSR: Východoslovenská Pravda 1945, dne 13. júne.
1795. **Za svobodu Lužických Srbů.** I. sbírka dokumentů z května-června 1945. S úvodem Vlad. Zmeškala. [Für die Freiheit d. laus. Sorben.]

- (Lužickosrbská knihovna. Poř. Zmeškal. Čo. 26.) V Praze, Společn. přát. Lužice. 1945. 8°.
1796. **Zarzycki, M. T.** Duch Gerona brudzi się na Łużycach [Der Geist Geros wird i. d. Lausitz wach]: Dziennik Polski 1945, nr. 307.
  1797. **Batowski, Henryk.** W sprawie łużyckiej [Über die laus.-sorbische Angelegenheit]: Życie Słowiańskie 1946. Čo. 6. Str. 176 sc.
  1798. **Grabowski, Tadeusz Stanisław.** O przyszłość Łużyczan [Über d. Zukunft d. Sorben]: Arkona 1946. Čo. 6—7. Str. 11 sc.
  1799. **Grabowski, Tadeusz Stanisław.** Dokumenty łużyckie [Lausitz. Dokumente]: Tygodnik Powszechny 1946. Čo. 13. Str. 399—438.
  1800. **Homprannt, Ludwig.** Das Sorbentum in der Demokratie: Sächs. Zeitg. 1946. Nr. 19. S. 4.
  1801. **Kasztelanic, Juliusz.** Łużyce wołają o wolność [Die Lausitzen rufen nach Freiheit]: Życie Słowiańskie 1946. Čo. 7—8. Str. 221—226.
  1802. **Leszek, Klima.** Łużyce wołają [Die Lausitzen rufen]: Toruń 1946. Str. 37.
  1803. **Problemy Łużyckie.** Materiały z I. go ogólnopolskiego Zjazdu Łużyczoznawczego nauków, działaczy społecznych zorganizowanego przez P. Z Z w dniach 5. 6. pazdern. 1946. W Poznaniu „Odbitka Strażnicy Zachodniej“ 1946. Čo. 12. Poznań-Katorsce.
  1804. **Serwański, Edward.** Problem politycznego rozwiązania sprawy łużyckiej [Das Problem d. polit. Lösung der lausitzer Angelegenheit]: Strażnica Zachodnia 1946. Čo. 12. Str. 452—456.
  1805. **Łużycom wolność.** Opracowanie zbiorowe. [Den Lausitzern die Freiheit.] Poznań, Wydawnictwo Zachodnie. 1946. 76 str.
  1806. **Eberle.** „Co bude s Lužici?“ [„Was wird mit d. Lausitz?“]: Narodní obrození 1947. Leden.
  - 1806a. **Grabowski, Tadeusz Stanisław.** Łużyczanie, ich walka, kleski i ... triumf. [Die Sorben, ihr Kampf, ihre Niederlage u. ... Triumph.] Wrocław, Komitet Słowiański. 1947. 54 str. 8°. Z wobr.
  1807. **Hrab, Beno.** Do serbskich wsow serbske napisma [In die sorbischen Dörfer sorbische Aufschriften]: Nowa doba 1947. Čo. 21. Str. 1.
  1808. **Memorandum der Lausitzer Serben an die Konferenz der vier Außenminister in Moskau. März 1947.** Budyšin (Bautzen), Domowina. Zwjazzk Łužiskich Serbow. 1947. 12 Bl. 2°. [Mechan. Vervielfältigung.]
  1809. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Serbow wojowanjo z němskim fašismom [Der Sorben Kampf mit d. dt. Faschismus]. [W Budyšinje 1947.] [Mechan. rozmnoženje.] 9 łop. 2°.
  1810. **Serbja mějachu so do Pólskeje wusydlić.** Dokumenty z Himmleroweje tajneje mapy [Die Sorben mußten nach Polen ausgesiedelt werden]: Nowa doba 1947. Čo. 26. Str. 3.
  1811. **Cyž, Jan.** Wuwiće narodnostneho prašenja: Nowa doba 1948. Čo. 24.

1812. **Helm, Rolf.** Die sorbische Frage: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1948. Nr. 10 = Nowa doba 1948. Čo. 120.
1813. **Helm, Rolf.** Serbske prašenje: Nowa doba 1948. Čo. 112.
1814. **Herold.** Myslički wo serbskej holi [směmy so zaso jako Serbja wuznawać] [Dürfen wir uns wieder als Sorben bekennen?]: Nowa doba 1948. Čo. 10.
1815. **Hes, Ladislav.** Lužičtí Srbové v hrdinném boji za svá práva [Die lausitzer Sorben im heldenmütigen Kampf um ihre Rechte]: Mladá stráž II (1948/49). Čo. 4. Str. 39—41.
1816. **Imiš, Jurij.** Němske nowiny wo Serbach [Dt. Zeitungen über d. Sorben]: Nowa doba 1948. Čo. 45.
1817. **Imiš, Jurij.** „Serbska wowka“. [Wopačne nahłady nawječornych nowinarjow wo serbskim prašenju] [Falsche Ansichten d. westl. Journalisten über d. sorbische Frage]: Nowa doba 1948. Čo. 93.
1818. **Janak, Korla.** Naš puć do swobody! [Unser Weg in die Freiheit!]: Nowa doba 1948. Čo. 27.
1819. **Kochanski, Witold.** Autonomia kulturalna Łużyckych Srbów [Die kulturelle Autonomie d. lausitz. Sorben]: Przegląd zachodni IV (1948), 616—618.
1820. **Narod,** kotryž njebudže nastroj [wušły stawk w „Słowo Polskie“ [E. Nation, die nicht Instrument sein wird]: Nowa doba 1948. Čo. 18.
1821. **Nedo, P.** Die neue deutsche Verfassung u. wir Sorben: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1948. Nr. 8 = Nowa doba 1948. Čo. 109.
1822. **Nedo, Pawoł.** Grundlagen eines neuen Lebens [durch das neue „Gesetz“]: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1948. Nr. 1. S. 1—3.
1823. **Nowak-Njeh., Měrcin.** My a jednota demokratiskeje Němskeje [Wir u. d. Einheit d. demokrat. Deutschland]: Nowa doba 1948. Čo. 37.
1824. **Nowak-Njeh., Měrcin.** Nawječorne nowiny a serbska Łužica [Die Westzeitungen u. d. sorbische Lausitz]: Nowa doba 1948. Čo. 54.
1825. **N[owak]-N[jeh.], M[ěrcin].** „Wenden-Abteilung“: Nowa doba 1948. Čo. 119.
1826. **Nowotny, P.** Serbja a stat [Die Sorben u. d. Staat]: Nowa doba 1948. Čo. 58.
1827. **Nowotny, P.** Die Sorben und der Staat: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1948. Nr. 5 (Juli).
1828. **Posern.** Die Weimarer Republik u. wir: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1948. Nr. 5 (Juli).
1829. **Aleksander [Posern].** Wajmarska republika a Serbja [Die Weimarer Republik u. die Sorben]: Nowa doba 1948. Čo. 63.
1830. **Aleksandr [Posern].** Naš puć [serbski do přichoda] [Unser Weg in die Zukunft]: Nowa doba 1948. Čo. 80.
1831. **Sachsen** sichert den Sorben freie Entwicklung: Nowa doba. Deutschsprachige Beil. 1948. Nr. 1. S. 3—5.

1832. **Šajba, J[akub]**. Na politiskim rozpuću [Auf polit. Scheidewege]: Nowa doba 1948. Čo. 69.
1833. **Kaufmann, Georg**. Ein altes Unrecht wird gutgemacht. Ein Beitrag zur Sorbenfrage: Neues Deutschland 1949. Nr. 248. S. 4. — Dass.: Nowa doba. Deutschsprach. Beil. 1949. Nr. 11.
1834. **Mětšk, Frido**. Pšichod: Nowy Casnik. 1949. Nr. 7 = Nowa doba 1949. Čo. 140.
1835. **N[owak]-N[jech.], M[ěrcin]**. SED a serbske prašenje [Die SED u. d. sorbische Frage]: Nowa doba 1949. Čo. 8.
1836. **Aleksander [Posern]**. Ist die sorbische Frage gelöst?: Nowa doba. Deutschspr. Ausg. 1949. Nr. 2 = Nowa doba 1949. Čo. 19.
1837. **Aleksander [Posern]**. Je serbske prašenje rozrisane? [Ist die sorbische Frage entschieden?]: Nowa doba 1949. Čo. 8.
1838. **Aleksandr [Posern]**. Je-li čert wjewjerčka? [Ist der Teufel ein Eichhörnchen?] [polit.]: Nowa doba 1949. Čo. 17.
1839. —**r.** Narodne prašenje pola nas a druhdže [Nationale Frage bei uns u. anderwärts]: Nowa doba 1949. Čo. 85.
1840. **Tymieniecki, K.** Pokój w Budyszynie [Friede i. Bautzen]: Przegląd zachodni V (1949), 48—50.
1841. **Cyž, Jan**. Tež delnjołužiskim Serbam wozrodženje zmóžnjene [Auch d. niederlaus. Sorben eine Wiedergeburt ermöglicht]: Nowa doba 1950. Čo. 109.
1842. **Kak** serbscy studenća wólby přihotuja [Wie bereiten sorbische Studenten die Wahlen vor]: Nowa doba 1950. Čo. 108.
1843. **Krjeńc, Kurt**. Žiwjenska wola [Der Lebenswille]: Nowa doba 1950. Čo. 75.
1844. **Lubin, Jan**. Statny prezident Wilhelm Pieck wopyta Zjězd Serbow [Staatspräs. Wilh. Pieck besucht den Congreß d. Sorben]: Nowa doba 1950. Čo. 69.
1845. **md.** NDR škita runoprawnosć serbskeho luda [DDR schützt die Rechte d. sorb. Volkes]: Nowa doba 1950. Čo. 116.
1846. **Nedo, Pawoł**. Dolne a gorne Serby twoře nowu jadnotu [Nieder- u. oberlaus. Sorben bilden eine neue Einheit]: Nowy Casnik 1950. No. 3 = Nowa doba 1950. Čo. 37.
1847. **Nedo, P.** Wólby za naš přichod [Wahlen für unsere Zukunft]: Nowa doba 1950. Čo. 104.
1848. **N[owak]-N[jech.], M[ěrcin]**. Serbski wukaz w Braniborskej. 'Čěr je rubana! [Das Sorbengesetz in Brandenburg]: Nowa doba 1950. Čo. 109.
1849. **Nowotny, P.** Nacionalna fronta demokratiskeje Němskeje a Serbja [Die nationale Front des demokr. Deutschland und die Sorben]: Nowa doba III (1950), 61—64.
1850. **P., E.** Ein Wendepunkt in der Geschichte d. Niederlaus. Sorbentums: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1950. Nr. 9. S. 69—71.
- 1850 a. —**r.** Die nationale Frage vom [sorbischen] Klassenstandpunkt ge-

- sehen: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1950. Nr. 10 = Nowa doba 1950. Čo. 150.
1851. **Runoprawnosć** delnjołužiskim Serbam [Gleichberechtigung für die niederlausitzer Sorben]: Nowa doba 1950. Čo. 108.
- 1851 a. **Š., B.** Erste Erfolge der brandenburgischen Sorbenverordnung...: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1950. Nr. 10 = Nowa doba 1950. Čo. 150 .
1852. **Šajba, Jakub.** Je to po zmysle wustawy? [Ist das nach d. Sinn der Verfassung]: Nowa doba 1950. Čo. 17.
1853. **Šolta, Jan.** Serbski lud je namakał swoju wótčinu [Das sorb. Volk hat sein Vaterland gefunden]: Nowa doba 1950. Čo. 117.
1854. **Šolta, Jan.** Problemy našeho džěła [Probleme unserer Arbeit]: Nowa doba 1950. Čo. 3 sc.
1855. **Šolta, Jan.** Die Sorben u. die Volkswahlen im Oktober: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1950. Nr. 9. S. 66—68.
1856. **Šolta, Jan.** Serbja a Němska demokratiska republika [Sorben u. die DDR]: Nowa doba 1950. Čo. 105.
1857. **Von** den Sorben in der Deutschen Demokratischen Republik (Sor-bische Kulturarbeit [von] Paul Nedo u. Nowottny, Paul. Das sor-bische Schulwesen in der Lausitz): die neue schule V (1950). Nr. 8. S. 249—251.

Staw 4. Počahi k druhim narodam a wosobinam

Kap. 4. Beziehungen zu anderen Nationen und Persönlichkeiten

1858. **Batowski, Henryk.** Jak mogą inni Słowianie dopomóc Łużyczanom [Wie können die anderen Slaven den Sorben helfen]: Ruch Słowiański IV (1931), 55—58.
1859. **(Páta-Štěpánek.)** Wo starych słowjanach a słowjanskej jednoće. [Über die alten Slaven u. die slavische Einheit.] (Z knihi: „Słowjanstwo a Tyršowa myślička“ [Páta-Štěpánek] přef. M. N.-N.): Serbske Nowiny 1932. Čo. 123.
1860. **Leski, Fr.** My — Słowjenjo [Wir Slaven]: Nowa doba 1948. Čo. 18.
1861. **Nowak-Njeh., Měrcin.** Přeni słowjanski zjězd před 100 lětami [na kotrymž so luž. Serb dr. Pětr Jórdan wobdžěli] [Der erste Slawenkongreß vor 100 Jahren]: Nowa doba 1948. Čo. 42.
1862. **N[owak]-N[jeh.], M[ěrc.].** Němsko-słowjanske přecelstwo a Serbja [Deutsch-slaw. Freundschaft und die Sorben]: Nowa doba 1950. Čo. 75.
1863. **Vaux-Philipau, M. de.** Section Américaine des Amis de la Lusace. Paris 1926. [Páta a Zmeškal, Naše styky, str. 129.]
1864. **Kyas, Karel.** Amerika a Lužice: Čiu-Brno 1947, dne 26. 4.
1865. **Fencł, Květoslav.** Cesty ku wzajemnosti česko-lužické [Reisen zu čech.-wend. Beziehungen]: Nový Věk 1910. Čo. 12.
1866. **Páta, Josef.** Z českeho listowanja J. E. Smolerja. Přinošk k sta-

wiznam česko-serbskich počahow [Aus d. čechisch. Korrespondenz J. E. Schmalers]: Č. M. S. LXXI (1918), 49—100. LXXII (1919), 3—109. Ktomu přidawk: t. t. LXXV (1922), 71—80.

1867. **Páta, Josef.** Lužickoserbské národní obrození a československá účast v něm [Die nationale Wiedergeburt der Wenden und der tschechoslowak. Anteil daran]: Slavia. Čas. pro slov. filol. II (1923), 344—370.

1868. Die **Wenden** und die Tschechoslowakei: Bautzener Tagebl. 1923. Nr. 264.

1869. **John, Otakar.** Bratrské styky česko-lužické [Čechisch-wendische brüderl. Bezieh.]: Česko-lužický Věstník IX (1928), 22 sc.

1870. **Kapras, Jan.** Lužice a desetiletí obnoveného českého státu [Die Lausitz u. 10 Jahre der Erneuerung des čechisch. Staates]: Česko-luž. Věstník IX (1929), 53.

1871. **Sellner, Karel.** Čechy a Lužice. [Die Czechoslovakie u. d. Lausitz.] Mlada Boleslava, Spolek „Adolf Černý“. (1932.) 25 str. 8°.

1872. **Wenden** u. Tschechen: Dresdn. Anzgr. 1932. Nr. 204. S. 4.

1873. **Páta, Josef a Vladimír Zmeškal.** Naše styky s Lužicí [Unsere Beziehungen zur Lausitz]. Jubilejní sborník. (Česko-luž. knihovnička Čo. 18.) V Praze, Společnost přátel Lužice v Praze. 1934. 234 str. 8°. Z mnoh. wobr.

1874. **Kral, M.** Duchowne mosty k blizkemu ranju [Die geistigen Brücken zum nahen Osten]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 15; 126.

1875. **W[ićaz], O[ta.]** Łužiscy Serbja a Chorwaći [Die lausitzer Sorben u. Krowaten]: Nowa Łužica II (1948). Čo. 9 = Nowa doba 1948. Čo. 114.

1876. Die Lausitzer **Wenden** in — Frankreich: Tagesbote. Brünn 1923 v. 17. Mai.

1877. **Krječmař, Mikl.** Jakub Bart-Čišinski a Južnosłowjenjo. (Přinošk k stawiznam počahow łužiskoserbsko-južnosłowjanskich) [J. Bart-Č. u. die Jugoslawen]: Č. M. S. LXXXII (1930), 56—61.

1878. **Kyas, Karel.** Moravci a Lužičané [Die Mähren u. d. Wenden]: Česko-lužický Věstník VIII (1927), 49 sc.

1879. **Müller, Curt.** Wenden und Deutsche [Němcy]: Heimatklänge. Bautzen. Tgbl. 1925. Nr. 32. — Dass.: Postillon. Löbau 1925. Sep. 27.

1880. **Nedo, P.** Serbja a Němcy [Sorben u. Deutsche]: Naša Domowina I (1935), 25 sc.

1881. **Nedo, P.** Serbja a nowy němski stat [Die Sorben und der neue deutsche Staat]: Naša Domowina I (1935), 29.

1882. **Herder, J. G.** Słowjenjo a Němcy [Slaven u. Deutsche]: Nowa Łužica II (1948). Čo. 9 = Nowa doba 1948. Čo. 114.

1883. **Aleksandr [Posern].** My a Němcy [Wir u. die Deutschen]: Nowa doba 1948. Čo. 121 sc.

1884. **Aleksandr [Posern]**. Wir u. die Deutschen: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1948. Nr. 11 = Nowa doba 1948. Čo. 125.
  1885. **Vaux Phalipau, M. de**. Entre cousins Serbes de Lusace et Polonais: Amis de la Pologne 1926. Déc.
  1886. **Wisłocki, Władysław T.** Dar polski dla Łużyc [Polnisches Geschenk f. d. Lausitz]: Ruch Słowiański IV (1931), 41—48.
  1887. **Bodniak, Stanisław**. Kartka z przeszłości związków Łużyc z Wielkopolską [Karte d. Vergangenheit d. Beziehungen d. Lausitz zu Großpolen]: Przegląd Zachodni 1946. Čo. 3. Str. 2 sc.
  1888. **Kochański, Witold**. Rozwój stosunków polsko-łużyckich [Entwicklung d. polnisch-lausitzer Beziehungen]: Przegląd zachodni II (1946), 253—258; 453—458.
  1889. **Kochański, Witold**. Pólsko-łužiske počahi (Přełoż. Jan Žur.) [Polnisch-sorbische Beziehungen]: Nowe Słowjanstwo I (1947). = Nowa doba 1947. Čo. 3—4.
  1890. **Petzsch, W.** Die Slawen in Pommern und ihre Beziehungen zu d. Wikingern: Prähistor. Zeitschrift XXI (1930), 306f.
  1891. **Vasiljevova, Tatjana [Vasiljeva]**. Z dějin rusko-lužické vzájemnosti v 1. pol. XIX. stol. [Aus d. Gesch. d. russ.-wend. Beziehungen a. d. 1. Hälfte d. 19. Jhrh.]: Česko-luž. Věstník IX (1928), 13—15.
  1892. **Maslarić, Božidar**. Sowjetski zwjazk a słowjanske kraje [Die Sowjetunion u. die slavischen Länder]: Nowe Słowjanstwo. Nowa doba II (1948). Čo. 1.
  1893. **Stieber**. Stosunki etniczne Śląska i Łużyc [Die ethnograph. Beziehungen Schlesiens zur Lausitz]: Zranie Śląskie 1945. Čo. 1.
  1894. **Skultéty, Josef**. Slováci a Lužickí Srbi: Slovenské Pohľady XI (1891), 191; 259.
-
1895. **Krječmař, Mikławš**. Hendrich Šiman Baar a Serbja [Heinr. Simon Baar u. d. Wenden]: Łužica XLII (1928), 93 sc.
  1896. **Šwjela, Bogumił**. Spomnjeńki na Benedictsena [Erinnerungen an Benedictsens]: Łužica XLIII (1928), 92 sc.
  1897. **Zmeškal, Vladimír**. Petr Bezruč a Lužice. K osmdesátinám národn. básníka. (Knihovnička dnešní Lužice. Čo. 15.) Praha, Spol. přátel Lužice. 1947. 23 str. 8°.
  1898. **Kyas, Karel**. Svatopluk Čech a Lužice: Národní obroda 1946, dne 20. 3.
  1899. **Strejček, Ferdinand**. Lužičané v díle Svatopluka Čecha: Bezděz X (1947), 105—108.
  1900. **Muka, Arnošt**. Adolf Černý a Łužyczanie [Ad. Černý u. d. Wenden]: Kultura słowiańska 1925. Čo. 6—7.
  1901. **Černý, Adolf**. Otec slavistiky [Dobrovský] a Lužice [D. Vater d. Slavistik (Dobrovský) u. d. Wenden]: Tohos. Různé listy o Lužice. 1894. Str. 89—96. — Tos.: Národní Listy 1893. Čo. 20.
  1902. **Páta, Jos.** Josef Dobrovský a Lužice [Jos. Dobrovský u. d. Lausitz].

- S otiskem 10 dopisu a lužických dodatků k srovnavacímu ruskému slovníku Kateřiny II. S 8 obrázky. (Česko-luž. knihovnička. Čo. 13.) V Praze, Česko-luž. spolek „Adolf Černý“. 1929. 88 str. 8°.
1903. **Wićaz, Ota.** Basnik Goethe a my lužiscy Serbja [Der Dichter Goethe u. wir lausitzer Sorben]: Łužica XLVII (1932), 18—20.
1904. **Páta, Jos.** Německý osvícenec J. B. Hauptmann o Lužici r. 1761 [J. B. Hauptmann über die Lausitz i. J. 1761]: Česko-luž. Věstník XI (1930), 15 sc.
1905. **Páta, Josef.** K. Havlíček a Lužičtí Srbové: Národní Listy Wječ. wud. 1921. 15. XI. — Tohorun. K. Havlíček a Lužičtí Srbové: t. t. 1922. 9. III.
1906. **Listy na młodych Serbow** [Briefe an junge Wenden (von Kollár, Lambl, Preusker etc.)]: Łužičan XIX (1879), 41—45; 57—59; 67—69.
1907. **Hórník, Michał.** Jan Kollár a lužiscy Serbja [Kollár u. laus. Wenden]: Almanach „Jan Kollár“. 1793—1852. Sborník statí o životě ... pěvec Slávy Dcery. Str. 249—251. — Tos.: Łužica XIV (1895), 50 sc.
1908. **Jan Kollár a my lužiscy Serbja k jeho 75. posmjertninam** [Kollár u. wir laus. Wenden...]: Łužica XLII (1927), 33—35.
- 1908 a. **Taszycki, Witold.** J. B. Kraszewski a Łużycanie [Kraszewski u. d. Sorben]: Przegląd współczesny. Warszawa XVII (1938), 119—132.
1909. **Kraus, Arnošt.** Łužice a český germanista [Die Lausitz und der českische Germanist Ernst Kraus]: Česko-luž. Věstník XI (1930), 13—15.
1910. **Měřčink, Jurij.** Narodny wumělc Ludwik Kuba a Serbja [Der nationale Künstler L. Kuba u. die Sorben]: Nowa Łužica (Nowa doba) I (1947). Čo. 4. Str. 2 sc.
1911. **Zuman, Fr.** Mácha a Łužice: Bezděz VIII (1938), 164 sc.
1912. **Páta, Josef.** Dr. Hanuš (Jan) Máchal a Serbjo. K jeho jubilejej napisał [Dr. Máchal u. d. Wenden]: Łužica XXXIV (1915), 25—28.
1913. **Páta, Josef.** T. G. Masaryk a Łužice [Masaryk u. d. Lausitz], m. Bildn.: Česko-lužický Věstník IX (1928), 21.
1914. **Zmeškal, Vladimír.** T. G. Masaryk a Łužice. K osmdesátinám prwního presidenta Českosl. republiky. Se 7 obr. (Česko-lužická knihovnička. Čo. 14.) [Masaryk u. d. Lausitz.] V Praze, Spolek „Adolf Černý“. 1930. 40 str. 8°.
1915. **Zmeškal, Wladimir.** T. G. Masaryk a lužiscy Serbja. [Masaryk u. d. laus. Sorben.] Z 8 wobr. (Słowjanske rozhlady. Čo. 6.) W Budyšinje, Koło serbskich spisowacelow. 1931. 48 str. 8°.
1916. **Needon, R.** Philipp Melanchthon und das Wendische: Kunst, Wissenschaft, Technik. Bautzen. Nachr. Beil. 1927. Nr. 23.
1917. **Černý, Ad.** Palacký a lužiscy Serbja [P. u. d. laus. Wenden]: Łužica XVII (1898), 74 sc.; 87 sc.
1918. **Wićaz, Ota.** Paracelsus we Łužicy [Paracelsus i. d. Lausitz]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 22; 25.

1919. Němski basnik Wylem **Raabe** a Serbja [Raabe u. d. Wenden]: Łužica XLII (1927), 29—31; 44 sć.
1920. **Wićaz, Ota.** Njeswačidlski hrabja Wolfgang Isaak Riesch a my Serbja [Der Neschwitzer Graf Wolfg. Isaak Riesch u. wir Sorben]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 299. 1934. Čo. 7.
1921. **W[ićaz], O[ta.]** Bjedrich Schiller a naš serbski lud [Friedr. Schiller u. unser sorb. Volk]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 272 sć.
1922. **Krawc, Bjarnat.** Smetana a Łužice. Z rukopisu přeložili Jan Cyž a Vladimír Zmeškal [S. u. d. Lausitz] (Česko-łužická knihovnička. Čo. 7.) Praha, Spolek „Adolf Černý“. 1924. 15 str. 8°.
1923. **Krawc, Bjarnat.** Bjedrich Smetana a jeho počahi k serbskej Łužicy a k łužiskim Serbam [Smet. u. seine Bezieh. zur wend. Lausitz ...]: Łužica XXXVIII (1923), 97—102. XXXIX (1924), 2—9.
1924. **Páta, Josef.** Jaroslav Vrchlický a Łužice. Sep. wotć. z: Literar. Rozhledy XII. Čo. 1. [Jarosl. Vrchlický u. d. Lausitz.] Praha, Samonakł. 1927. 11 str. 8°.
1925. Swjaty **Wjacław** — po maćeri Serb [Der hl. Wenzel — der Mutter nach Sorbel]: Kat. Posoł LXVII (1929), 173 sć.

Staw 5. Serbska młodosc

Kap. 5. Sorbische Jugend

1926. **Krjećmař, Pawoł.** Naša serbska młodžina, kiž lětsa ze šule přińdže: Serbske Nowiny 1933. Čo. 6.
1927. **Brězan, Jurij.** Wudyrna brigada Serbskeje młodžiny w Južnosłowjanskej [Stoßbrigade d. sorbisch. Jugend in Jugoslawien]: Hłós Młodžiny. (Nowa Doba) I (1947). Čo. 3.
1928. **Lipič, Jan.** Słowo k podawkej w Khróscanskej młodžinje „Najlěpši politikojo, najlěpši Słowjenjo ...“: Nowa doba 1947. Čo. 28. Str. 3.
1929. **ř.** Młodownja w Baćonju: Hłós młodžiny (Nowa doba) I (1947). Čo. 4.
1930. **Auszeichnung** der sorbischen Stoßbrigade [in Jugoslawien]: Nowa doba. Deutschsprachige Beil. 1948. Nr. 1. S. 11 f.
1931. **Brězan, J.** Politiski wuznam brigadow [tež serbskich] [Die polit. Bedeutung der [sorb.] Brigaden]: Nowa doba 1948. Čo. 22.
1932. **Jenka, Pawoł.** Idealizm mjez młodžinu w domowinskej kubłařni w Khróscě: Hłós młodžiny. Nowa doba II (1948). Čo. 1. Str. 1 sć.
1933. **Žiwjenje** brigadow [na twarnišću Serbskeho Doma]: Hłós młodžiny. Nowa doba II (1948). Čo. 6.
1934. **Ž[ur].** Młodžina chce-starši pomhajće: Hłós młodžiny. Nowa doba II (1948). Čo. 4.
1935. **Handrik, Jan.** Natwar pioněrskeho džěła [Der Aufbau d. Pionierarbeit]: Serbska šula III (1950), 147.

DŽEL V: RĚČ A LITERATURA

Staw 1. Rěč

TEIL V: SPRACHE UND LITERATUR

Kap. 1. Sprache

§ 1. Powšitkowne, metodologija, hódnósć a wužitk rěče

§ 1. Allgemeines, Methodologie, Wert und Nutzen der Sprache

1936. **Eccardus, Jo. Georgius.** Historia studii etymologici linguae germanicae hactenus impensi; ubi scriptores plerique recensentur et diiudicantur... Accedunt et quaedam de lingua Venedorum in Germania habitantium, tandemque proprium de lexico linguae germanicae... Hanoverae, Nic. Foersterus. 1711. 332 S. 8°.
1937. **Lange, Joh.** Christliche u. reiflich überlegte Gedanken über Herrn Petri Schiracks, Pfarrers in Creba errafften critico-philologischen Vortrag, den er aus allen bisher in Druck herausgegebenen Wendischen Schrifften geraffet. Löbau (1720?) [Č. M. S. XXVIII (1875), 20.]
1938. **Körner, Georg.** Philologisch-kritische Abhandlung von der Wendischen Sprache und ihrem Nutzen in den Wissenschaften. Leipzig, Büschel. 1766. 74 S. 8°.
1939. **Anton.** Etwas über die Oberlausizische Wendische Sprache: Lausitz. Monatsschr. 1797. Bd. 2. S. 487—502.
1940. **Hortzschansky, Johann.** Versuch über die Sprache der Wenden in der O.-L.: Laus. Monatsschrift 1797. S. 212—217; 337—351.
1941. **Kähler.** Etwas über die wendische Sprache: Fieliz. Wochenbl. f. d. Lausitz I (1811), Sp. 121—125; 129—134.
1942. **Wie sollte man die Wenden ihre Sprache vergessen lassen?:** Fieliz. Wochenblatt f. d. Lausitz I (1811), 81—85.
1943. **Korn, Wilhelm Gottlob.** Ob man die wendische Sprache in der Niederlausitz wieder aufleben oder aussterben lassen solle?: N. Laus. Mag. I (1821), 390—405.
1944. **Richter, [Friedrich Gotthelf].** Die wendische Sprache in Bezug auf Staat, Kirche und Volksbildung: N. Laus. Mag. V (1826), 306—316.
1945. **Liebusch, Georg.** Über die Verwandtschaft des Wendischen mit dem Sanskrit: Dess. Skythica. Camenz 1833. S. 292—301. — Dass.: N. Laus. Mag. XI (1833), 145—156.
1946. **Hórník, M.** Zastarske drobnički: Č. M. S. IX/X (1856/57), 33—36; 100—103.
1947. **Pfuhl, C. T.** De verborum slavicornum natura et potestate (Programm des Gymnas. zu Dresden. S. 1—42). Dresden, Blochmann & Sohn. 1857.
1948. **Pful.** Přiwuznosć indo-europiskich ryčow [Verwandtschaft d. indo-europäisch. Sprachen]: Č. M. S. XI (1858), 51—63.

1949. **Tzschirner, Jo.** Choinani linguae Riphathicae ad artis rites directae et a dialectis secretae aliqualis conatus. (Programm d. Friedrich-Wilhelms-Gymnasiums zu Cottbus... 1859.) Cottbus, G. W. Tor-now. 1859. 34 S. 4°.
1950. **Dučman, H.** Serbske rukopisne dróbnostki [Handschr. Aphorismen]. (Aus: Č. M. S.) W Budyšinje, E. M. Monse. 1869. 26 str. 8°.
1951. **Holan.** Wotbył-dobył [Wie Johann i. d. Fremde das Wendische erlernte]: Łužičan XII (1871), 89—91.
1952. **Bohuwěr.** Słowjanske ryče na gymnasijach němskeho khěžorstwa [Slav. Sprachen auf deutsch. Gymnasien]: Łužičan XVI (1875), 145—149; 161—165.
1953. **Mlónk, Pětr [Müller, Peter].** Ssrědk psche njepscheczelow Berbskeje rycze [Mittel gegen die Feinde d. wendisch. Sprache]: Serbske Nowiny 1875. Čo. 18.
1954. **Pful.** Člowjek a ryč [D. Mensch u. d. Sprache]: Č. M. S. XXXII (1879), 1—25.
1955. **Š., J. B.** Někotre serbske zbytki w němskej ryči [Einige wend. Reste i. d. deutsch. Spr.]: Łužičan XIX (1879), 14 sc.
1956. **Smolef, J. E.** Parallelism słowjanskich narěčow a jich fonetiske prawidła [Parallelism. d. slav. Dialekte...]: Łužičan XIX (1879), 52—54; 62 sc.
1957. **Pfuhl.** Lausitzisch-wendische Studien: Bautzen. Nachr. 1883. Sonntags-Extrabeil. Nr. 28—30.
1958. **Smolef, J. E.** Łužisko-serbske rěčespytne zapiski. Serbski a němski napisa. Lausitzisch-wendische sprachwissenschaftliche Aufzeichnungen. H. 1. Leipzig, Commission bei Schmalzer & Pech. 1884. 48 S. 8°.
1959. **Libš, Jurij.** Aforismy [grammatikalische]: Łužica V (1886), 3—5.
1960. **Florinskij, T.** Lekcii po slawjanskomu jazykoznaniju [Vorlesungen über slav. Sprachwiss.] Zwj. 2. Kiev, N. Ogloblin. 1897. 8°. Tam str. 583—685: Serbolužickij jazyk (Sorbische Sprache).
1961. **Ryčne wulěty** [Sprachl. Ausflüge]: Posoł XXXVIII (1900), 275—277.
1962. **Walther, Johannes.** Sprache und Volksdichtung der Wenden: R. Wuttke. Sächsische Volkskunde [1900.] S. 313—330. — Dass. 2. Aufl. [1901.] S. 335—351.
1963. **Libš, Jurij.** Rěčespytne drobnostki [Sprachkundl. Aphorismen]: Č. M. S. LXV (1912), 53—62. LXVI (1913), 23—40; 127—135. LXVIII (1915), 23—34. LXX (1917), 30—58. LXXI (1918), 34—40.
1964. **Urban, Matej.** Wohidne skepsanki serbšćiny [Häßliche Verunstalt. d. Wendisch.]: Łužica XXXI (1912), 4—5.
1965. **Nawka, M[ichał].** Přirunowaca serbšćina [Vergleichende Kunde d. Wend.]: Łužica XXXII (1913), 14; 18 sc.
1966. **Nawka-Radwořski, Michał.** Rěčespytne zeškrabanki [Sprachkundl. Aphorismen]: Č. M. S. LXVI (1913), 17—23.

1967. Encyklopedja Polska. Bd. II, Abt. 3 (Teil I). Krakau, Akademia 1915. Tam: **J. Rozwadowski**. Stosunek języka polskiego do innych słów. (Verhältnis der poln. Spr. zu den andern slav.). Łużyckie języki (Die wendischen Sprachen). Str. 59—69.
1968. **Jatzwauk, Jacob**. Das wendische Volk und seine Sprache: Görlitz. Illustr. Wöchentl. Beil. d. Görlitz. Nachr. 1919. S. 2—4; 7 sc.
1969. **Unterschied** zwischen der ober- und niederwendischen Sprache: Serbske Slovo. Bll. f. d. Wendentum I (1919). Nr. 5. Beil.
1970. **Lehr-Splawiński, Tadeusz**. Mowa dawnych Polabian we stosunku do grupy językowej pomorsko-polskiej (La langue des anciens Polabes et ses rapports avec le groupe linguistique polono-poméranien): Slavia Occidentalis I (1921), 121—159; 209—210.
1971. **Koblischke, J.** Altsorbisches und Drawenisches: Slavia. Časopis pro slovansk. filol. II (1923), 277—289.
1972. **Hančka**. Moje myśliki wo dwójorěčności [Meine Gedanken über die Zweisprachigkeit]: Łužica XXXVIII (1923), 106—110.
1973. **Schlomka, Klemens**. Die Bedeutung des Wendischen: Frankfurter Oderztg. 1923. Nr. 196.
1974. **Lorentz, F.** Polabisches: Zeitschr. f. slav. Philol. Hrsg. M. Vasmer I (1924), 56—64.
1975. **Taszycki, Wit**. Stanowisko języka łużyckiego [Stand d. sorbischen Sprache]: Zbiornik J. Rozwadowskiego II (1927), 127—138.
1976. **Trubetzkoy, N.** Polabische Studien. (Akademie d. Wiss. in Wien. Phil.-hist. Kl. Sitzungsber. CCXI (1929). Abh. 4.) Wien u. Leipzig, Hölder-Pichler-Tempsky. 1929.
- 1976a. **Wirth, Paul**. Wendisch: Grundriß d. Sächs. Volkskunde. Leipzig, Karl Richter [1930?]. S. 225—230.
1977. **Lehr-Splawiński, Tadeusz**. O mowie łużyczan [Über d. Sprache d. Sorben]: Ruch Słowiański IV (1931), 38—41.
1978. **Wirth, Paul**. Studien zur sorbischen Sprachgeographie: Zeitschr. f. slav. Philologie VIII (1931), 110—113.
1979. **Wirth, Paul**. Beiträge zum sorbischen (wendischen) Sprachatlas. Textband u. Tafelbd. (Slavistische Abhandlungen, hrsg. v. Max Vasmer. 1—2.) Leipzig, Harrassowitz i. Komm. 1933—1936. 8°.
- 1979a. **Vasmer, Max u. Paul Wirth**. Obersorbische Schriftsprache. (Sorb. (Wendische) Texte: Nr. 3 = Slavische Texte bearb. von Max Vasmer I = Lautbibl. Nr. 202.) Leipzig, Harrassowitz. 1934. 12 S. 8°.
1980. **Kurjo, M.** Řeč jako stворjeř a nošeř ludstwa [Die Sprache als Schöpfer u. Träger]: Naša Domowina I (1935), 42 sc.; 47 sc.
- 1980a. **Stieber, Zdisław**. Stosunki pokrewieństwa językow łużyckich. (Biblioteka Ludu słowjańskiego. Dział A. Čo. 1.) [Das Verwandtschaftsverhältnis d. sorbischen Sprachen.] Kraków 1934. VII, 98 str. 8°. Z 5 map.
1981. **W[irt], [P.]** Poměry při wuznistwa serbskich řečow. (Stosunki pokrewienstwa językow łużyckich. Krakow 1934, wot Zdzisława

- Stiebera.) [Die Verhältnisse d. Zugehörigkeit d. sorb. Sprachen]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 61.
1982. **Bjedrich, J.** Rěčimy hišće serbscy? [Sprechen wir noch sorbisch?]: Naša Domowina II (1936), 25 sc.
1983. **Nedo, P.** Serbske džěči a němska rěč [Sorbische Kinder u. dt. Sprache]: Naša Domowina II (1936), 22–24; 26 sc.
1984. **Šewčik, J.** Wažmy sebi swoju maćernu rěč! [Schätzen wir unsere sorbische Sprache!]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 17.
1985. **Šwjela, Bogumił.** Z wěčneho źórła našeje rěče [Aus d. ewigen Quell unserer Sprache]: Naša Domowina II (1936), 24.
1986. **Š., J.** Kak zamóže jadriwe serbske hrono na čłowjeka skutkować [Wie vermag ein kerniger sorbischer Spruch auf die Menschen zu wirken]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 33.
1987. **Wirth, Paul.** Wendische Sprachgeographie: Forschungen u. Fortschritte XIII (1937), 82–83.
1988. **Jenč, R.** Chcemy-li jednotnu serbšćinu. Něšto wo reformje serbskeho prawopisa [Wollen wir eine Einheit d. sorb. Sprache]: Nowa Łužica. Nowa doba II (1948). Čo. 4; 5.
1989. **Mitaš, [Alfr.]** Die sorbische Sprache: Nowa doba. Deutschsprachige Beil. 1948. Nr. 1. S. 13 ff.
1990. **Trautmann, Reinhold.** Die slavischen Völker u. Sprachen. E. Einführung in d. Slavistik. Leipzig, Harrassowitz. 1948. 169 S. 8°.
1991. **Aleksandr [Posern].** Wuknu serbski [Lerne sorbisch]: Nowa doba 1949. Čo. 105.
1992. **Še., J.** Rěč serbski — abo němski! [Sprich sorbisch oder deutsch]: Nowa doba 1949. Čo. 135.
1993. **Kubaš, J.** Kak wužiwamy wobrazy w serbšćinje [Wie benutzen wir Bilder im sorbisch. Unterricht]: Serbska šula III (1950), 136–138.
1994. **Měťšk, Frido.** K 300 lětnemu jubileju přeneje serbskeje rěčnice. Jan Chojnan: Nowy Casnik 1950. Nr. 2 = Nowa doba 1950. Čo. 23.
1995. **Měťšk, [Frido].** Wuknimy dolnoserbški [Laßt uns Niedersorbisch lernen]: Nowa doba 1950. Čo. 30.
1996. **W[icaz], O[ta].** Wo rědnosći serbskeje rěcy [Über d. Schönheit d. sorb. Sprache]: Nowy Casnik 1950. No. 8 = Nowa doba 1950. Čo. 99.

§ 2. Stawizny, pomniki rěče

§ 2. Geschichte, Sprachdenkmäler

1997. **Frenzelius, Abraham.** De originibus linguae Sorabicae... Budisinae, Wilisch. 1693. 1067 S. 4°.
1998. **Rheinisch, Matthaeus.** ... Dissertatio historico-philologica de fonte linguarum communi, potissimum auctori originum Sorabicarum opposita, et ... publ. def. Lipsiae, Joh. Christoph. Brandenburgerus. 1693. [12 Bl.] 4°.

1999. **Frencelius, Abraham.** Marpe' lašon, hoc est, medicina linguae pro iis tantummodo, qui contra origines Sorabicas nuper disputarunt, composita. Budissae, Andr. Richter. 1694. A—C₂. 4°.
2000. Von den **Schicksalen** der Sorberwenden-Sprache und den Büchern: Knauthe. Oberlausitz. Kirchengeschichte. 1767. S. 367—455.
2001. **Neumann.** Über den Zusammenhang der altgermanischen, sowie der slavischen (wendischen) Schriftsprache mit der altägyptischen und die daraus hervorgehende Nothwendigkeit einer Verbindung zwischen Germanen und Wenden in grauer Vorzeit: N. Laus. Mag. XVII (1839), 197—227.
2002. Über den **Gebrauch** der wendischen Sprache in der Königl. Sächs. Oberlausitz und der Ephorie Bischofswerda. Die Verhandlungen des Vereins mit der Kreisdirection zu Budissin nebst einer von Petzhold entworfenen Sprachkarte: Mitt. d. Kgl. Sächs. Alterthumsver. III (1846), 71—78.
2003. **Jenč, K. A.** Stawizny serbskjeje ryče a narodnosće [Geschichte d. wend. Sprache u. Nationalität]: Č. M. S. II/III (1849/50), 61—82; 117—138. IV/V (1851/52), 49—81. VI/VII (1853/54), 76—111.
2004. **Gebrauch** der wendischen u. deutschen Sprache seitens der Geistlichkeit 1293 u. 1294: N. Laus. Mag. XXIX (1851), 193.
2005. **Smolef, J[an] E[rnst].** Kajka je wučba athanasianskeho symbola wo třećej wosobje w Bójstwje a kak su ju serbscy bohosłowcy ryčnje zapřijeli? Stawizniskoryčespytne rozebranje... Welches ist die Lehre des athanasianischen Symbolums von d. 3. Person i. d. Gottheit... Budyšin — Bautzen, Schmalzer & Pech. 1864. 18 S. 4°.
2006. **Smolef.** Přeměnenja serbskeje ryče wot 13. do 16. lětsotetka [Veränderungen der wend. Sprache v. 13. bis 16. Jhrh.]: Łužičan V (1864), 24—26.
2007. Dwaj **listaj** Jozefa Dobrowskeho na duchowneho J. F. Fryca [Preje sebi delnjoserbski słownik] [wünscht ein Verzeichnis von Niederlaus. Wörtern]: Łužičan XVI (1875), 122—127; 142 sc.
2008. **Hórnik, M.** Wutworjenje našeje spisowneje rěče a jeje zbliženje z delnjoserbskej [Entwicklung unser. Schriftsprache u. ihre Annäherung an d. niederwend.]: Č. M. S. XXXIII (1880), 155—164.
2009. **M[uka], E[rnst].** Mačerŋa rěč w pruskim kralestwje 1890 [Mutterspr. i. Kgr. Preußen]: Łužica XII (1893), 45 sc.
2010. **Mut, Joh. Tr.** Geschichte der wendischen Sprache und Nationalität: Gebirgsfreund VI (1894), 182—185.
2011. **Barkenhausen.** Das Wendische. Entwicklung von Sprache und Schrifttum: Frankf. Oderzeitg. 1913. Märk. Blätter Nr. 104.
2012. **Sauppe.** Zur Pflege des Wendischen durch die Lausitzer Stände im 16.—18. Jahrhundert. Bruchstücke aus den Sammlungen des Oberamtscanzlers Schröter zu Budissin: Bautzen. Geschichtsblätter V (1913). Nr. 5. S. 19f.

2013. **Müller-Koßwig**. Vom Erlöschen der wendischen Sprache: Unsere Lausitz. Lausitzer Landesztg. Cottbus v. 4. Aug. 1925.
  2014. **Slaski, Bolesław**. Dodatek do pracy: „Szczałki języka dawnych słowiańskich mierszańców wyspy Rugji“ (Suppléments au travail „Fragments de langue des anciens habitants slaves de l'île de Rügen“): *Slavia occidentalis* V (1926), 66—77; 581. [Vergl. Nr. 2045.]
  2015. **Symank, Jan**. Přinoški k stawiznam lužisko-serbskeje rěče a literatury (Słowjanske rozhlady. Čo. 5.) [Beitr. z. Gesch. d. laus.-sorb. Sprache u. Lit.] W Budyšinje, Koło serbskich spisowacelow. 1929. 93 str. 8°. — Tosame: Serb. Nowiny 1929. Čo. 34—145.
  2016. **Schmid, Heinrich Felix**. Beiträge zur Sprach- und Rechtsgeschichte der früheren slavischen Bevölkerung des heutigen nordöstlichen Deutschlands: *Zeitschr. f. slav. Philologie* VII (1930), 109—129.
  2017. Rěčne zawjery w Sakskej [Sprachsperrn i. Sachsen]: *Serbske Nowiny* 1933. Čo. 216.
  2018. **Stieber, Zdisław**. Stosunki pokrewieństwa języków łużyckich [Die Verwandtschaftsverhältnisse d. sorb. Sprachen]. (Biblioteka Ludu Słowiańskiego. Wótdź. A. Čo. 1.) Kraków. 1934. 98 str. 8°.
  2019. **W[ićaz], O[ta]**. Wužiwanje serbskeje rěče w srjedźnym wěku [Der Gebrauch d. sorb. Sprache im Mittelalter]: *Łužica* XLVIII (1935), 2 sc.
  2020. **Taszycki, Witold**. Język łużycki i jego stosunek do sąsiednich języków słowiańskich. [Die sorbische Sprache u. ihr Verhältnis zu den slavisch. Nachbarsprachen]: *Strażnica Zachodnia* 1946. Čo. 12. Str. 391—398. — Tos.: *Dziennik Polski* 1946. Čo. 280—287.
  2021. 400 Jahre niedersorbisches Schrifttum: Nowa doba. *Deutschspr. Beil.* 1948. Nr. 5 (Juli).
-
2022. Überreste des Slawischen in d. altenburgischen Mundart: *Jordan. Slaw. Jahrb.* II (1844), 29.
  2023. **Hórník, M.** Swětlkowy rukopis [biblija] [Swetliks Handschr. d. Bibel]: *Č. M. S.* XII (1859), 34—37.
  2024. **Dučman, H.** Serbske rukopisne drobnostki [Wend. handschr. Aphorismen]: *Č. M. S.* XXI (1868), 90—114. [I. Serbske mjena a słowa. II. Swójbne mjena. III. Wjesne mjena atd.]
  2025. **Hórník, M.** Staroserbske słowa w Magdeburgskim rukopisu 12. lěstotka [Altwend. Worte in einer Magdebg. Handschr. d. 12. Jhrh.]: *Č. M. S.* XXVIII (1875), 80—82.
  2026. **Hórník, M.** Serbska přisaha, pomnik ryče z trećeje štwórcje 15. lěstotka [Wendisch. Eid, ein Sprachdenkmal aus d. 3. Viertel d. 15. Jhrh.]: *Č. M. S.* XXVIII (1875), 49—53.
  2027. **Gautsch, C.** Überreste der sorbenwendischen Sprache im Meißnischen: *Moschkau. Saxonia* I (1876), 188f.

2028. **Hórnik, M.** Ryč w rukopisnych spěwařskich z Łutow [Die Sprache in d. handschr. Gesangbüchern zu Lauta]: Č. M. S. XXX (1877), 117—123.
2029. **Hórnik, M.** Rukopis Jakuba Ledźbora [Handschr. d. J. Ledźbor]: Č. M. S. XXX (1877), 88 sc.
2030. **Hórnik, M.** Delnjoserbski wótčenaš w knizy A. Bohoriča z l. 1584 [Niederwend. Vaterunser i. Buche d. A. B.]: Č. M. S. XXXI (1878), 28—30.
2031. **Hórnik, M.** Hodžijski serbski rukopis ze spočatka 18. lětstotka [Gödaer wend. Hschr.]: Č. M. S. XXXII (1879), 135—140.
2032. (**Hórnik, M.**) Rukopis Jana B. Junghänela [D. Hdschr. d. J. B. J.]: Č. M. S. XXXV (1882), 52—58.
2033. **Muka, E.** Rukopisne bjatowařske knigły [Hdschr. Gebetbücher]: Č. M. S. XXXV (1882), 17—21.
2034. **Reste des Wendischen im Berliner Dialekt:** Bär 1892. Febr. National- u. and. Berl. Zeitungen v. 12. Febr.
2035. **Muka, Ernst.** Staroserbske słowa we łačanskej lisćinje z lěta 1241 [Altwendische Worte i. einer latein. Urkunde d. J. 1241]: Č. M. S. XLVII (1894), 127—130.
2036. **Lenik, Pawoł.** Přidawk k delnjoserbskej pismowskej starožitnostcy [Bemerkung zu einer niederwend. Schriftaltertümlichkeit]: Č. M. S. LII (1899), 56 sc.
2037. **Schlobach, O[tto].** Erinnerungen an das Wententum in der Umgegend von Finsterwalde [Glocke von 1597]: Niederlaus. Mitteil. VI (1899), 257f.
2038. Die Niederlausitzer **Glocke** mit wendischer Inschrift: Niederlaus. Mitt. VI (1900), 310.
2039. **Pilk, Jurij.** Někotre staroserbske słowa ze srjedźowěkowych lisćinow [Einige altwendische Wörter aus mittelalterlichen Urkunden]: Č. M. S. LIV (1901), 125—136.
2040. **Muka, Ernst.** Delnjoserbska přisaha města Luboraza. Pomnik delnjoserbskeje řeče z 1. połojcy 16. lětstotka [Niederwend. Eid d. Stadt Lieberosa. Ein Denkmal d. niederwend. Sprache aus d. 1. Hälfte d. 16. Jhrh.]: Č. M. S. LVIII (1905), 70 sc.
2041. **Wyrgač, Karl.** Serbski rukopis w přiwisku Worjehoweho katechisma [Wend. Hschr. i. Anh. zu d. Katech. v. Warichius]: Č. M. S. LX (1907), 97—120.
2042. **Muka, Ernst.** Wótšowařski rukopis [Atterwascher (Kr. Guben) Handschrift]: Č. M. S. LXVIII (1915), 3—22.
2043. **Muka, Ernst.** Delnjoserbski rukopis ze Stoborska [Niederwend. Hdschr. aus Stöbritz]: Č. M. S. LXXI (1918), 29—34.
2044. **Šwela, Bogumił.** Pomnik Zło-Komorowskeje narěče. Der wendische Eydt: Č. M. S. LXXIII (1920), 15—17.
2045. **Legowski, Józef i Tadeusz Lehr-Splawiński.** Szczątki języka dawnych słowiańskich mieszkańców Rugji. (Fragments de la

- langue des anciens habitants slaves de l'île Rügen): *Slavia Occidentalis* II (1922), 114—136; 251. [Vergl. Nr. 2014.]
2046. **P., E. — W., P.** Zur Entwicklung der sorbischen Schriftsprache: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1950. Nr. 8 = Nowa doba 1950. Čo. 95.
2047. Fällt weg.
2048. **Šwjela, Bogumil.** Rěčne spomnjeńki z Wochoz [Sprachdenkm. a. Nochten]: Č. M. S. LXXIX (1926), 3—12.

§ 3. Gramatiki a rozmołwniki

§ 3. Grammatiken und Gesprächbücher

2049. [**Ticinus, J. X.**] *Principia lingae Wendicae, quam aliqui Wandalicam vocant.* Pragae, Univ. Car. Ferdin. 1679. [10+] 78 S. 8°.
2050. **Hórník, M[ichał].** Jakub Ticinus a jeho ryčnica z l. 1679 [J. T. u. s. Grammatik]: Č. M. S. XXXI (1878), 9—16.
2051. **Matthaeus, Georgius.** *Wendische Grammatica, welche in deutscher Sprache abgefaßt, nach dem neu-inventirten Principio u. leichtesten Wendischen Schreib-Art u. Budißinischen Dialecto ... eingerichtet, und ... mit ... Anmerkungen ... versehen worden ...* Budißin, David Richter. 1721. 194 S. + [32 Bl.] 8°.
2052. **Borkenhagen-Neubarnim, Herm.** *Das Wendische [wendische Grammatiken von Ticinus 1679, G. Matthäus 1721 etc.]: Monatsblätter d. Touristenklub f. d. Mark Brandenburg XXI (1912), 81 f.*
2053. **Hauptmann, Johann Gottlieb.** *Nieder-Lausitzsche Wendische Grammatica. Das ist möglichste Anweisung zur Erlernung der Nieder-Lausitzschen Wendischen Sprache.* Lübben, Joh. Mich. Driemel. 1761. 490 S. + [78 Bl.] 8° fr.
2054. **Seiler, Andreas.** *Kurzgefaßte Grammatik der Sorben-Wendischen Sprache nach dem Budissiner Dialekte.* Budissin, K. A. F. Weller. 1830. XIV, 146 S. 8° fr.
2055. **Jordan, J. P.** *Grammatik der wendisch-serbischen Sprache in der Oberlausitz. Im Systeme Dobrowský's abgefaßt.* Prag, Frdr. Ehrlich. 1841. 204 S. 8° fr.
2056. **Schmaler, J. E.** *Kleine serbisch-wendische Sprachlehre.* — *Mała serbske ryčnica.* Bautzen. Budyšin, Tydźeńske Nowiny. 1850. 50 S. 8° fr.
2057. **Schmaler, J. E.** *Kleine Grammatik der serbisch-wendischen Sprache in der Oberlausitz. Mała serbska ryčnica.* Bautzen. Budyšin, J. E. Schmaler. 1852. 50 S. 8° fr. — Dasselbe 3. Aufl. Bautzen. Budyšin, J. E. Schmaler. 1861. 48 S. 8° fr.
2058. **Schneider, Franz.** *Grammatik der wendischen Sprache katholischen Dialect's.* Budissin, Selbstverl. 1853. 301 S. 8° fr.
2059. **Schmaler, J. E.** *Lehrbuch der serbisch-wendischen Sprache. Nach Ahn's Methode zusammengestellt.* Wučeńska kniha lužisko-

- serbskeje ryče... wot J. E. Smolerja. Bautzen, J. E. Schmal. 1854. 16 S. 8°.
2060. **Schmal, J. E.** Handbuch zur leichten Erlernung der wendischen Sprache für die verschiedensten Verhältnisse des menschlichen Lebens. Příručna kniha k lóhkemu nawuknjenju serbskeje ryče... Wot J. E. Smolerja. Bautzen, J. E. Schmal. 1854. 16 S. 8°.
2061. **Dahle, C. Ch.** Kleines Lehrbuch zur leichten Erlernung der niederlausitzisch-wendischen Sprache, zusammengestellt nach Ahn's Methode. Cottbus, Albert Heine. 1857. 40 S. 8°. fr. — Dass. 2. Aufl. Cottbus, A. Heine. 1867. 60 S. 8°.
2062. **Pful, [Kř. Bohuw.]** Hornjołužiska serbska ryčnica na přirunowacym stejšću [Oberl.-wend. Grammatik]: Č. M. S. XIV (1861), 3—95. — Tos. W Budyšinje, Mać. Serbska. 1862. 96 str. 8°.
2063. **Pfuhl, C. T.** Laut- und Formenlehre der oberlausitzisch-wendischen Sprache. Mit besonderer Rücksicht auf das Altslawische. Bautzen, Schmal & Pech. 1867. 124 S. 8°. fr.
2064. **Mucke, Karl Ernst.** Historische und vergleichende Laut- und Formenlehre der niedersorbischen (niederlausitzisch-wendischen) Sprache. Mit besonderer Berücksichtigung der Grenzdialecte u. des Obersorbischen. Gekr. Preisschr. (Preisschriften ... hrsg. v. d. ... Jablonowski'schen Gesellschaft zu Leipzig. Nr. XVIII d. histor.-national. Section. [Bd. XXVIII.]) Leipzig, S. Hirzel. 1891. XVIII, 615 S. 8°.
2065. **Hórnik, M.** Delnjoserbska řečnica Dr. E. Muki [D. niederl.-wend. Grammatik Muckes]: Č. M. S. XLIV (1891), 129—131.
2066. **Hórnik, M.** Najpřihodniše grammatiske twórby a wukóny [Die besten grammatik. Formen u. Endungen]: Č. M. S. XLIV (1891), 132—137.
2067. **Kral, Georg.** Grammatik der wendischen Sprache in der Oberlausitz. Bautzen, M. Schmal. 1895. VIII, 254 S. 8°. — Dass. 2. verm. Aufl. Bautzen, M. Schmal. 1919. XI, 178 S. 8°. — Dass. 3. verm. Aufl. Bautzen, Schmal. 1925. XII, 219 S. 8°.
2068. **Radyserb [Wjela, Jan].** Serbska řečnička [Kl. wend. Grammatik]: Posoľ XLIX (1911), 162 sc.
2069. **Schwela, G.** Kurzes Lehrbuch der Oberwendischen Sprache. Bautzen, Selbstverlag. 1913. 40 S. 8°. fr.
2070. **Nauke, Michael.** Serbski. Wendisch. Ausführliches Lehrbuch der obersorbischen (-wendischen) Sprache für Schul- u. Selbstunterricht. Lief. 1. Bautzen, L. A. Donnerhak. 1919. 8°.
2071. **Schwela, G.** Vergleichende Grammatik der ober- und niedersorbischen Sprache. Bautzen, Schmal. 1926. 63 S. 8°.
2072. **Schwela, G.** Lehrbuch der Niederwendischen Sprache. Teil 1: Grammatik. Teil 2: Übungsbuch. Heidelberg, Otto Ficker. 1906 u. Cottbus, Selbstverl. 1911. 2 Bde. 8°. fr.

2073. **Volf, Jos.** Dobrovského Lužickosrbská mluvnice [Dobrovský's wend. Grammatik]: Česko-luž. Věstník IX (1928), 15 sč.
  2074. **Kurs** serbskeje rěče (Lehrgang der sorbischen Sprache). [W Budyšinje, Nowa doba. 1948.]
  2075. **Mohelský, Vladimír.** Mluvnice hornolužické srbštiny a slovník hornosrbsko-český. Rěčnica hornjołuž. serbšćiny a słownik hornjo-serbsko-čěski. [Sorbische Grammatik i. čech. Spr.] V Olomouci, Kroužek přátel Luž. Srbů. 1948. 236 str. 8°.
  2076. **Wjela, Jurij.** Lehrgang der sorbischen Sprache. Kurs serbskeje rěče. Bautzen, Domowina. 1949. 144 S. 8°.
  2077. **Nawka, M[ich.]** Roztorhany zak. — Rěčnica za 2. a 3. lětnik [Die zerrissene Rocktasche]: Serbska šula III (1950), 166 sč.
  2078. **P., E.** Die älteste sorbische Grammatik [von Johann Chojnan v. J. 1650]: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1950. Nr. 3 = Nowa doba 1950. Čo. 40.
  2079. **Aleksandr [Posern].** Serbšćina za započatkarjow [Die sorb. Sprache für Anfänger]: Nowa doba 1950. Čo. 94.
  2080. **Aleksandr [Posern].** Sorbisch für Anfänger: Nowa doba 1950. Čo. 78.
-
2081. **Smolef, J. E.** Mały Sserb aby Serske a Njemske Rosmłówenja atd. Wendisch-Deutsche Gespräche nebst einem wendisch-deutschen u. deutsch-wendischen Wörterbuche... von J. E. Schmalzer. Bautzen, Weller. 1841. XVIII, 163 S. 8°.
  2082. **Scholze, Georg.** Deutsch-wendisches Gesprächsbuch zur leichten Erlernung der wendischen Sprache für die verschiedensten Verhältnisse des menschlichen Lebens. Němsko-serbski rozmołwnik... Bautzen, Selbstverl. d. Verf. 1920. 42 S. 8°.
  2083. **Šolta, Jurij.** Rozmołwnik k lohkemu nawuknjenju serbskeje rěče za najwšelakoriše poměry čłowjeskeho žiwjenja. [Gesprächsbuch zur leichten Erlernung d. sorb. Sprache...] Budyšin, Łuž.-serbska typografija. 1937. 43 str. 8°.
  2084. **Nawka, Michał.** Přewodnik po serbskej rěči [Führer d. d. wend. Spr.]. Zeš. 1—2. Budyšin, Maćica Serbska. 1920—1921. 8°.
  2085. **N[awka], M[ichał].** Pokiwy, kak sej pysk a pjero nawótriš [Winke, wie man den Schnabel u. die Schreibfeder schärft]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 9 sč.
  2086. **Nawka, M.** Pokiwy pyskej a pjeru. Prawe wurazy a sady po serbsko-němskim abeceju. [Winke f. d. Schnabel u. die Schreibfeder.] (Serbska ludowa knihownja. Čo. 35/36.) W Budyšinje, J. Cyž. 1936. 187 str. 8°.
  2087. **Nawka, M[ichał].** Raj rěče. Přewodnik po serbšćinje — Nižši skhodžeńk. I. zeš. [Budyšin ?] 54 str. 8°.

§ 4. Zynkosłow

A. Wuwiće zynkow

§ 4. Lautlehre

A. Entwicklung der Laute

2088. **Smolef, J. E.** Serbski Abejcej [Wend. ABC]: Č. M. S. I (1848), 36—49; 129—134. IX/X (1856/57), 78—88.
2089. **Buk, J. Jakub.** Zynki našeje ryče [Klänge uns. Sprache]: Č. M. S. II/III (1849/50), 153—202. IV/V (1851/52), 19—34.
2090. **Pful.** Wozjaw, I. mjehke „e“, „a“ ha „o“ a II. prawopis cuzych słowow z jich skłonjowanjom nastupajo: Č. M. S. IV/V (1851/52), 43—48.
2091. **Buk, J. Jacobus.** Voces tum consonantes tum vocales linguae sorabicae in Lusatia superiore. (Zynki hornoložiskeje serbskeje ryče. Džěl 1.) (Sep. wotć. z Č. M. S.) Budissae 1852. 64 str. 8°.
2092. **Hórnik, Michał.** Hdže mamy „ó“ pisać? [Wo schreiben wir „ó“?]: Č. M. S. VIII (1855), 72—82.
2093. **Smolef, J. E.** Samozynk „y“ w hornoložiskej serbsčínje [Selbstlaut „y“]: Č. M. S. VIII (1855), 82—85.
2094. **Smolef, J. E.** Pismik „w“ a jeho přestworjenje, wuwostajenje a njewušne wužiwanje w serbskej ryči [Buchstabe „w“]: Č. M. S. XIII (1860), 119—124.
2095. **Hórnik, Michał.** Wo „ó“ w delnjoserbsčínje [Über das „ó“ i. Niederwend.]: Č. M. S. XV (1862), 111—113.
2096. **Welan, J. E.** Serbske pismička [Wend. Buchstaben]. b. m. 1863. Prěki 8°.
2097. **Smolef, J. E.** Pismik h w serbskej ryči [D. Buchstabe h i. d. wend. Spr.]: Łužičan VII (1866), 167—169.
2098. **Petrow, Aleksander.** Głosownia Dolnołužyckiego Języka [Lautlehre d. niederwend. Spr.] (Sep. wotć. z: Spraw. wydź. filolog. Akad. Umiejęt. w Krakowie. Zwj. III.) 1874. 57 str. 8°.
2099. **Hórnik, M.** Aleksandra Petrowa „Głosownia dolnołužyckiego języka“ [Des A. Petr. „Lautlehre d. niederwend. Sprache“]: Č. M. S. XXIX (1876), 60—64.
2100. **Hórnik, M.** Prawe wurjekowanje podobnych zynkow [Richtige Aussprache ähnl. Laute]: Č. M. S. XXXV (1882), 161 sc.
2101. **Hórnik, M.** Njeporjadne zesłabjenje někotrych sobuzynkow [Unregelmäß. Abschwächung einiger Mitlaute]: Č. M. S. XXXVI (1883), 135—138.
2102. **Hórnik, M.** Hdže ma so naše „ě“ za ъ pisać? [Wo wird uns. „ě“ für ъ geschr.?): Č. M. S. XXXVI (1883), 138—143.
2103. **Pful.** Draždžany—Dreždžany [Dresden lautlich]: Serbske Nowiny 1885. Čo. 19.

2104. **Muka, Ernst.** Wo stopnjowanju samohłosowkow w serbšćinje [Über d. Steigerung d. Selbstlaute i. Wend.]: Č. M. S. XLIII (1890), 65—75.
2105. **Hórnik, M.** Hdže pišemy jatowane pismiki? [Wo schreiben wir Buchstab. mit j-Laut.]: Č. M. S. XLIV (1891), 70—73.
2106. **Hórnik, M.** Mjezsobne zastupowanje samozynkow w hornjo-serbšćinje [Gegenseitige Vertret. d. Selbstlaute i. Oberwend.]: Č. M. S. XLIV (1891), 137—140.
2107. **Hórnik, M.** Troje „o“ w serbskej řeči [3fach. „o“ i. Wendisch.]: Č. M. S. XLV (1892), 53—58.
2108. **Muka, Ernst.** Samozynk „ó“ w Slepjanskej narěči [Selbstlaut „ó“ i. Schleifer Dial.]: Č. M. S. LI (1898), 86—88.
2109. **Šachmatov, A. A.** Zamětki po istorii zvukov lužickich jazykov [Bemerkungen zur Lautgeschichte der sorbischen Sprachen]: Izvěstija otdělenija russk. jazyka i slovesnosti Imper. Akademii Nauk XXI (1916), Kniga 2. Str. 237—276.
2110. **Pirchegger, S.** Obersorbisch wu- (wó-, wo) für mhd. wî-: Zeitschr. f. slav. Philologie III (1926), 154f.
2111. **Rytarowska, Marja.** O pochodzeniu samogłosek ścieśnionych ó ę w języku górnołużyckim: Slavia Occidentalis VI (1927), 70—84. Z franc. Résumé: Les voyelles fermées ó ę du haut-sorabe: t. t. S. 406—407.
2112. **Schwarz, Ernst.** Zur Geschichte der Nasalvokale im Slovenischen, Tschechischen u. Sorbischen: Zeitschr. für Slavische Philologie V (1928), 124—134.
2113. **Jenč, R.** Hdže pišemy „y“ abo „e“? [Wo schreiben wir „y“ oder „e“?]: Serbska šula III (1950), 174 sč.; 189.

B. Prawopis

B. Rechtschreibung

2114. **Bierling, Zacharias.** Didascalia, seu orthographia vandalica. Das ist wendische Schreib- und Lese-Lehr. Auf das Budissinische Idioma oder Dialectum mit Fleiß gerichtet, nemlich: Wie man die Buchstaben in Hoch-Wendischer Ober-Lausnitzer Sprache erkennen, schreiben u. aussprechen solle... Budissin, Fr. Arnst. 1689. 8°. 3 Bl. + 39 S.
2115. **Smoleř, J. E.** Krótke wułożenje powšitkomneho Serbskeho prawjepisanja. Kurze Darstellung der allgemeinen wendischen Rechtschreibung v. J. E. Schmalers. W Budešini, Weller. 1843. 31 str. 8°.
2116. **Pful.** Hornolužiski serbski prawopis z krótkim ryčničnym přehladom [Oberl.-wend. Rechtschreibg.]: Č. M. S. I (1848), 65—127.
2117. **F[iedler].** Čehodla mataj so staraj serbskaj prawopisaj pušćić a nowy přijec? [Warum müssen d. beid. wend. Rechtschr. verlassen

- werd. u. d. neue angenommen werd.?] (Po Dr. Pfulu a Smolerju.): Łužičan XII (1871), 36—38.
2118. **Pful.** Europa abo Ewropa?: Č. M. S. XXXI (1878), 115—117.
2119. **Pful.** Slovo „twerdy“ (Тврѣдѣ): Č. M. S. XXXIII (1880), 14 sc.
2120. **Knothe, Hermann.** Zur Orthographie deutscher, wie wendischer Ortsnamen: Wiss. Beil. d. Lpz. Ztg. 1891. S. 33f.
2121. **Dučman, Handrij.** Drobjenki wo serbskim prawopisu [Zur wend. Rechtschr.]: Łužica XXX (1911), 28—29.
2122. **Hórnik, M.** Prawopis wjazawow: jeli, jelizo [Rechtschr. d. Bindewörter ...]: Č. M. S. LXIV (1911), 131—133.
2123. **Libš, Jurij.** Prawopis a přeložowanje cuzych słowow [Rechtschr. u. Übersetzg. v. Fremdwört.]: Č. M. S. LXXI (1918), 40—44.
-
2124. **Hórnik, M.** Delnjołužiska pokazka w nětčišim porjedženym prawopisu [Niederl. Beispiel f. d. jetzige verb. Rechtschr.]: Č. M. S. XXI (1868), 117—121.
2125. **Hórnik, M.** Wudospołnjenje delnjołužiskeho prawopisa [Vervollk. d. niederl. Rechtschr.]: Č. M. S. XXII (1869), 42—44.
2126. **Šwjela, Bogumił.** Kak pišomy změknieće samozukow a palatalne „r“ w delnoserbsčine? [Wie schreiben wir d. Erweichung d. Selbstlaute u. d. palat. „r“ i. Niederwend.]: Č. M. S. XLIX (1896), 29—33.
2127. **Šwela, G.** Nastaje a rozwiše dolnoserbskego pšawopisa [Entstehung u. Entwickl. d. niederwend. Rechtschr.]: Č. M. S. LVI (1903), 3—22.
2128. **Šwela, G.** Dolnoserbski pšawopis. Dwa nastawka: 1. Nastaje a rozwiše dolnos. praw. 2. Někotare pšawidła ... [Niederwend. Rechtschr.] (Sep. wotč. z Č. M. S.) Budyšin, 1903. 37 str. 8°.
2129. **Šwela, G.** Někotare pšawidła za dolnoserbski pšawopis [Einige Regeln f. d. niederwend. Rechtschr.]: Č. M. S. LVI (1903), 23—37.
2130. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Kecařske myslički njefilologa wo našim prawopisu [Ketzerische Gedanken über unsere Rechtschreibg.]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 202.
2131. **N[owak]-[Njeh.], M[ěrćin].** Jan a Jěwa so bėdžitaj [wo serbskim prawopisu] [Über die sorbische Rechtschreibung]: Nowa doba 1948. Čo. 59.

§ 5. Twórbosłow

A. Deklinacije

§ 5. Formenlehre

A. Deklination

2132. **Broniš, Křesćan Wylem.** Delnjołužiske substantiva pluralia tantum [Niederwend. Pluralia tant.]: Č. M. S. XV (1862), 108 sc.
2133. **Hórnik, M.** Kóncowki -eho, -emu, -oho, -omu [Endungen -eho ...]: Č. M. S. XXXVI (1883), 132—135.

2134. **Laras, Jan.** Serbske „pluralia tantum“ [Wend. Pluralia tant.]: Č. M. S. XXIII (1870), 66—77.
 2135. **Pful.** Lokativ bjez předložki we. Apell na słowjanskich wučenyh [Lokativ ohne Vorsilbe we]: Č. M. S. XXXII (1879), 102—131.
 2136. **Pful.** Genitiv na -u: Č. M. S. XL (1887), 57—67.
 2137. **Radyserb-Wjela, Jan.** Naše mnohotki (pluralia): Č. M. S. LXVI (1913), 84—90.

B. Konjugacije

B. Konjugation

2138. **Smolef, J. E.** Přichodny čas serbskeho słowjesa [Futurum i. Wend.]: Č. M. S. XII (1859), 7—14.
 2139. **Pful.** Podžělnik „šoł“ [Partizip „šoł“]: Č. M. S. XXXI (1878), 32 sc.
 2140. **M[uka], E.** System serbskeje konjugacije [Syst. d. wend. Konjugat.]: Łužičan XIX (1879), 102 sc.
 2141. **Hórnik, M.** Futurum z „du“: Č. M. S. XXXIII (1880), 47 sc.
 2142. **Pful.** Słowčko wo našich perfektach [Über d. Perfecta]: Č. M. S. XXXIV (1881), 121—123.
 2143. **Pful.** Wo našim futuriskim „du“ [Über uns. futur. „du“]: Č. M. S. XXXIV (1881), 11—13.
 2144. **Pful.** Słowjeso [Verbum] „cpěć“ abo „cpić“: Č. M. S. XXXV (1882), 13 sc.
 2145. **Pful.** Za stary słowjesny system [Für d. alte Syst. d. Verb.]: Č. M. S. XXXV (1882), 89—113.
 2146. **Pful.** Naše participia na—acy [Uns. Partizipia auf—acy]: Č. M. S. XXXVII (1884), 111—118.
 2147. **Hórnik, M.** Słowjesa ê-kmjelow a jich časowanje [Verba d. ê-Stämme]: Č. M. S. XLV (1892), 133—138.
 2148. **Hórnik, M.** Přitomnosć a minylosć serbskeho słowjesa. Z přikładami z Noweho Zakonja serbskim studowacym podał. [Gegenwart u. Vergangenheit d. wend. Verbums.] Sep. wotč. Budyšin, Hórnik. 1893. 8°. 16 str. — Tos.: Č. M. S. XLVI (1893), 33—47.
 2149. **Handrik, Matej.** Serbske słowjeso [Wend. Verbum]: Łužica XVI (1897), 78; 90 sc.
 2150. **Radyserb-Wjela, Jan.** Inchoativa z předložku wo: Č. M. S. LX (1907), 88—90.
 2151. **Muka, Arnošt.** Wo činitosći serbskeho słowjesa [Über d. Handlung d. wend. Verb.]: Č. M. S. LXXIX (1926), 36—43.
 2152. **(Nawka, M[ich].)** Wohrožene słowjeso (Naša serbsčina (hornjo-łuž.) Čo. 1.) Budyšin, Domowina. 1949. 28 str. 8°. — Tos.: Nowa Łužica III (1949). Čo. 3 = Nowa doba 1949. Čo. 29; 40.
 2153. **Wowčerk, P.** Rěčniski kućik [Sprachecke]: Naša šula III (1950), 10—12; 43 sc.; 97 sc.; 124 sc.; 152 sc.

C. Słowoslěd

1. Powšitkowne

C. Wortforschung

1. Allgemeines

2154. **Frencelius, Abraham.** De originibus linguae sorabicae. Liber I, in quò vocabula Sorabica ea, quae materialiter & formaliter Ebraea sunt, exponuntur in usum cumprimis Patriae Lusatiae... (Budissae), Andr. Richter. 1693. 1067 S. 4°.
2155. **Frencelius, Abrah.** Lusatiae utriusque nomenclator...: Hoffmann, Christ. Godofr. Scriptores rerum Lusat. II (1719), 23—63.
2156. **Smoleř, J. E.** Čěmne korjenje a woteznate słowa w serbšćinje [Dunkle Wurzeln u. vergess. Worte i. Wend.]: Č. M. S. VIII (1855), 58—64; 104—109.
2157. **Imiš, H.** Pokazka ze serbskeje synonymiki [Beispiel d. wend. Synonymik]: Č. M. S. XIII (1860), 82—85.
2158. **Ławrowskij, Pětr Aleksejewič.** Mythiski wuznam słowa „dešć“ [D. myth. Bedeutg. d. Wort. „dešć“]: Č. M. S. XIII (1860), 28—37.
2159. **Sm[oleř], [J. E.]** W, we, wo: Łužičan XVI (1875), 92 sc.
2160. **Hórnik, M.** Delnjoserbske słowa z rukopisa Kř. W. Broniša [Niederwend. Worte a. d. Handschr. d. Khr. W. Bronisch]: Č. M. S. XXIX (1876), 49—60.
2161. **Jórdan, H.** Delnjoserbske słowa [Niederwend. Worte]: Č. M. S. XXIX (1876), 70—77.
2162. **Imiš, H.** Přinošk k serbskej synonymicy [Beitr. z. wend. Synonymik]: Č. M. S. XXX (1877), 111—113.
2163. **Róla, M.** Drobnostki z luda [Zur Wortforschung]: Č. M. S. XXX (1877), 93—102.
2164. **Hórnik, M.** Delnjoserbske słowa ze słownika H. Megisera [Niederwend. Worte a. d. Wörterbuch d. H. Megiser]: Č. M. S. XXXI (1878), 46—67.
2165. **Pful.** Słowo mjedwjedź [Erklärung des Namens mjedwjedź]: Č. M. S. XXXI (1878), 101—107.
2166. **Pful.** Słowo njewjesta: Č. M. S. XXXI (1878), 117—127.
2167. **Pful.** Słowo njeboły: Č. M. S. XXXI (1878), 127—130.
2168. **Pful.** Tupe wowcy [über gleichlautende aber verschied. geschriebene wendische Wörter]: Č. M. S. XXXII (1879), 131 sc.
2169. **Pful.** Słowje knjez a kniha: Łužičan XIX (1879), 30—32.
2170. **Rostok, Michał.** Wukładowanje někotrych rostlinskih mjenow [Erklärung einig. Pflanzennamen]: Č. M. S. XXXIV (1881), 127 sc. XXXV (1882), 77—82.
2171. **Hórnik, M.** Rjedźer a porjedźer [Reiniger u. Ausbesserer]: Łužica I (1882), 7 sc.; 19; 36 sc.
2172. **Pful.** Klinkosłowa [Klangworte]: Łužica I (1882), 68 sc.

2173. **Pful.** Nastaće słowow [Entstehung d. Worte] „stonadlička“ a „pčola“: Č. M. S. XXXV (1882), 88 sc.
2174. **Pful.** Štyri rostlinske pomjenowanja [4 Pflanzenbenennungen]: Č. M. S. XXXVI (1883), 65 sc.
2175. **Pful.** Wo někotrych słowach a twórbach [Über einige Worte u. Formen]: Č. M. S. XXXVI (1883), 83—113.
2176. **Rostok, M.** Hišće někotre rostlinske mjena [Noch einige Pflanzennamen]: Č. M. S. XXXVI (1883), 67—69.
2177. **Pful.** Někotre serbske słowa z Altenburga [Einige wend. Worte a. Altenburg]: Č. M. S. XXXVII (1884), 160—162.
2178. **Pful.** Wo wšelakich słowach serbskeje biblije [Über einige Worte a. d. wend. Bibel]: Č. M. S. XXXVIII (1885), 125—180.
2179. **Hórnik, M.** Někotre podhladne a špatnje serbske słowa [Einige verdächt. u. schlechte wend. Worte]: Č. M. S. XLIV (1891), 140—148.
2180. **Jenč-Drježdžanski.** Susod Turka, (nan, tołmač, kłobuk, toporo) přeł. E. M[uka]: Łužica XI (1892), 22.
2181. **Handrik-Slepjanski.** Wo nastaću twórbow „štó“, „kotryž“ a „čeho“ [Über Entstehung d. Formen „štó“...]: Č. M. S. XLIX (1896), 34 sc.
2182. **Parczewski, Alfons J.** Kharakteristiske znamjo serbsko-łužiskeje onomastiki [Charakter. Zeichen wend.-laus. Onomastik]: Č. M. S. LIII (1900), 52—55.
2183. **Pful.** Řečespytne spomnjeńki k přisłowjesnikam. Po starym Pf. rukopisu zestajał a zřadował Jakubaš [Bemerk. zu d. Umstandswörtern]: Č. M. S. LXV (1912), 18—25.
2184. **Serbomił, E. [Muka, Ernst.]** Něšto ze serbskeje ludoweje psychologie (Wěcowniki knjez, knjeni, knježna, kral...) [Etwas aus d. wend. Volks-Psychol.]: Łužica XXXIX (1924). Zeš. 4. Str. 5 sc.
2185. **Holtzmann, R.** Die Quellen zur slavischen Namenforschung in der Provinz Sachsen und in Anhalt: Ztschr. f. slav. Phil. IV (1927), 435—443.
2186. **Nawka, M[ichał].** Zmysł našich słowow. Zmyłki přećiwo njemu a myslički wo nim [Der Sinn unserer Worte...]. W Budyšinje, Smolef. 1928. 48 str. 8°. — Tos.: Serbske Nowiny 1928. Čo. 18 sc.
2187. **Tuchořski, Serbomił [Muka, Ernst.]** Rozpomínanje wo mjenje Słowjanow a někotrych słowjanskich narodow [Betracht. ü. d. Namen der Slaven a. einig. slav. Nationen]: Łužica XLIII (1928), 12.
2188. **Kral, Marćin.** Serbske słowa z Knotowych cyrkwinskih stawiznow Serbow. (Christian Knauth, Derer Oberlausitzer Sorbenwenden umständliche Kirchengeschichte. Görlitz 1767.): Č. M. S. LXXXIII (1930), 61—66.
2189. **Wičaz, Ota.** Tykanc abo mazańc: [w Delnjej Łužicy]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 289.

2190. **Bielfeldt, Hans Holm.** Die deutschen Lehnwörter im Obersorbischen. (Veröffentlichungen d. Slavisch. Instituts a. d. Friedr.-Wilh.-Univers. Berlin. 8.) Leipzig, Kommiss.-Verlag Harrassowitz. 1933. XXXVIII, 309 S. 8°.
2191. **Šwjela, B.** Serbske praeposicyje. Zběrał a zestajał [Sorb. Präpositionen]: Č. M. S. LXXXVI (1933), 20—45. LXXXVII (1934), 1—16; 83—105. LXXXVIII (1935), 1—24.
2192. **Što** woznamjenja słowo „Wenden“? [Was bedeutet das Wort „Wenden“?]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 200.
2193. Rěčespytne **rypanje** nad jutrami: Serbske Nowiny 1937. Čo. 73.
2194. **Nawka, Michał.** Naša diakritika [Unsere Diakritik]: Nowa Łužica II (1948). Čo. 7. = Nowa doba Čo. 83.
2195. **Nawka, Michał.** Za nowymi słowami [w serbsčinje] [Nach neuen Worten im Sorbischen]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 6 = Nowa doba 1949. Čo. 64.
2196. **Šwela, [B.]** Wo prawym pisanju serbskich mjenow [Über das richtige Schreiben sorbischer Namen]: Nowa doba 1949. Čo. 20.

2. Wjesne a ležownostne mjena

2. Orts- und Flurnamen

2197. **Albinus, Petrus.** Von etlichen Wendischen Namen, so diesem Lande unter dem Wendischen Joch und dienstbarkeit gegeben worden, und von mehr unterschiedenen Namen desselben Volcks, die zeit über so sie in Meysen gewesen: Dess. Meißnische Land u. Berg-Chronica 1589. S. 73—83.
2198. Von dem **Namen**, womit die alten Sorben-Wenden die Eintheilung der Kreise in den Marggraffthümern Meißen, Ober- und Niederlausitz beleget haben: Laus. Mag. I (1768), 33—35; 49—52.
2199. **Oelrichs, Joann, Carol. Conr.** Specimen reliquiarum linguae slavonicae in nominibus, quibusdam regionum et locorum, quae nunc a Germanis et hos inter in primis march. Brandenb. et Pomeranis possidentur. Berolini, Schola realis. 1794. XXIV S. 4°.
2200. **Süßmilch, [F. A.]** Verzeichnis mehrerer Länder, Städte u. Dörfer von verschiedenen Namen in der deutschen u. wendischen Sprache: N. Laus. Mag. VIII (1830), 493—507.
2201. **Preusker.** Erklärung slavischer Ortsnamen im östlichen Deutschland: N. Laus. Mag. XI (1833), 521—525.
2202. **Krolmus, Wenzel.** Erklärung der, in der zwischen der Krone Böhmen und dem bischöflich meißnischen Stuhle in der 1. Hälfte des 13. Jahrh. aufgerichteten, vorzüglich die Ober-Lausitz betreffenden, Gränzbestimmungs-Urkunde vorkommenden altslawischen Ortsnamen: N. Laus. Mag. XVI (1838), 155—170.
2203. **B.** Einiges über die Etymologie wendischer Ortsnamen, zugleich als Beitrag zur Beantwortung der Frage: ist Diehsa in der Ober-

- lausitz ein deutscher oder ein wendischer Name?: N. Laus. Mag. XVII (1839), 57—73.
2204. **Bronisch, C. Wilhelm**. Ueber die mannigfaltigen Formen und den sprachlichen Werth wendischer Ortsnamen: N. Laus. Mag. XX (1842), 53—96.
2205. **Resch, Franz Volkmar**. Beitrag zur Charakteristik der Ortsnamen aus der slavischen Urperiode, mit besonderer Rücksicht auf das Voigtland: Jahresber. d. Vogtländ. Ver. zu Hohenleuben XVII (1842), 3—42.
2206. **Jettmar, Joseph Bernhard**. Ueberreste slawischer Orts- u. Volksnamen der Prov. Brandenburg etymologisch u. historisch beleuchtet: Programm d. Gymnasiums zu Potsdam 1846. S. 1—26.
2207. **Buttmann, Al[ex.]**. Die deutschen Ortsnamen mit besonderer Berücksichtigung der ursprünglich wendischen in der Mittelmark u. Niederlausitz. Berlin, Ferd. Dümmler. 1856. 183 S. 8°.
2208. **Cybulski**. Slawische Ortsnamen der Insel Potsdam u. der aller-nächsten Umgegend erklärt. Berlin, B. Behr. 1859. 32 S. 8°.
2209. **Hulakovsky, J. M.** Slavischer Ursprung der Namen „Budissin“ und „Seydau“: N. Laus. Mag. XXXVII (1859), 497.
2210. **Jacobi, Victor**. Ortsnamen um Potsdam. Vom Standpunkte der Terrainplastik u. der Ansiedelungsplastik erklärt. Gegenschrift wider Herrn Dr. Cybulski. Leipzig, Herm. Mendelssohn. 1859. XXXVI, 60 S. 8°.
2211. **Hórník, M.** Ležownostne mjena w Serbach [Flurnamen i. d. Wend.]: Č. M. S. XVIII (1865), 336—344. — Tos. z Č. M. S. 1865. (W Budyšinje. 1865.) 8 str. 8°.
2212. **Immisch, [Carl Frdr. Robert]**. Die slavischen Ortsnamen im Erzgebirge: Pgr. d. Progymnasial- und Realschulanstalt z. Annaberg XXIII (1866), 1—34.
2213. **Smolef, J[an] E[rnst]**. Wo słowjanskich městnych mjenach w Hornjej Łužicy a wo jich wuznamje. Swjedžeńske pismo k třista-lětnemu jubil. budysk. gymnasija. — Die slavischen Ortsnamen in der Oberlausitz u. ihre Bedeutung... Budyšin — Bautzen, Schmalzer & Pech. 1867. 16 S. 4°.
2214. **Br., L.** Slavische Andenken bei uns [besonders Orts- u. Familiennamen]: Die Kinderlaube IV (1868), 262f.
2215. Die slavischen **Ortsnamen** des Thüringerwaldes u. der umliegenden Gegenden: Das Ausland. Überschau d. neuest. Forschungen a. d. Gebiete d. Natur-, Erd- u. Völkerkunde XLII (1869). Nr. 29.
2216. **Immisch, [Carl Frdr. Robert]**. Die slavischen Ortsnamen in der südlichen Oberlausitz: Nachrichten über das Johanneum in Zittau. 1874. S. 1—32.
2217. **Knorr, Al. v.** Versuch einer Verdeutschung der slavischen Namen einiger Orte zwischen Dresden und Meißen, mit Hülfe der russi-

- schen Sprache: Dresdn. Anzgr. 1876. Nr. 272. S. 20f. Nr. 280. S. 20f. Nr. 284. S. 24.
2218. **Hey, G.** Die slavischen Ortsnamen des Königreichs Sachsen: Pgr. über d. . . . Realschule I. O. z. Döbeln XIV (1883), 1—55.
2219. **Reichl, Eduard.** Sorbische Nachklänge im reußischen Unterlande. Versuch einer Deutung sorbischer Ortsnamen im Landestheile Gera. Leipzig, Selbstverlag. 1883. 100 S. 8°.
2220. **Hey, Gustav.** Die slavischen Ortsnamen der Meißner Gegend: Mitt. d. Geschichtsver. z. Meissen I (1884). H. 3. S. 1—14.
2221. **Pfuhl.** Wendische Ortsnamen in Sachsen: Bautzen. Nachr. 1884. Sonntags-Extrabeil. Nr. 4.
2222. **Jentsch.** Wendische Flurnamen: Verhandl. d. Berliner Gesellsch. f. Anthropologie. 1887. S. 291.
2223. **Jenč, J. A.** Mjeno Zebnica (Sebnitz). Přepytowanje: Łužica VI (1887), 86—88.
2224. **Needon, R.** Die Ortsnamen des Königreichs Sachsen: Wissenschaftl. Beil. d. Lpz. Ztg. 1887. S. 515—518; 527—529.
2225. **Rostok, Michał.** Leżownostne mjena [Flurnamen]: Č. M. S. XL (1887), 3—50. — Dodawk 1—2 [Nachtrag 1—2]: t. t. XL (1887), 136—138. XLI (1888), 32 sc.
2226. **Kühnel, P.** Die slavischen Orts- und Flurnamen der Oberlausitz: N. Laus. Mag. LXVI (1890), 209—261. LXVII (1891), 43—126. LXIX (1893), 1—48; 257—283. LXX (1894), 57—99. LXXI (1895), 241—288. LXXIII (1897), 125—179. LXXIV (1898), 193—271. LXXV (1899), 169—253.
2227. **[Weinhold.]** Die Ortsnamen der Amtshauptmannschaft Chemnitz: Chemnitzer Tagebl. u. Anzgr. 1890. Nr. 89. Beil. 5.
2228. **Wendische Ortsnamen** in d. Nieder-Laus.: Frankf. Oderzeitg. 1891. Nr. 47. (25. II.)
2229. **Jacob, Georg.** Ueber slavische Orts- und Flurnamen in der Oberlausitz: Bautzen. Nachr. 1892. Wöchentl. Beil. Nr. 40.
2230. **Hey, Gustav.** Die slavischen Siedelungen im Königreich Sachsen mit Erklärung ihrer Namen. Dresden, Baensch. 1893. 335 S. 8°.
2231. **Rentsch, M.** Zur Erklärung Lausitzer Ortsnamen: Gebirgsfreund V (1893), 85—87.
2232. **Černý, Ad.** Městne a leżownostne powěšće [Orts- u. Flurnamen]: Łužica XIII (1894), 14 sc.
2233. **Hammer, Wilh.** Ortsnamen der Provinz Brandenburg. Programm. Berlin, R. Gaertner. 1894. 32 S. 4°.
2234. **Jenč-Drježdžanski.** Mjeno „Kamjeńc“ [D. Name Kamenz]: Łužica XIII (1894), 83 sc.
2235. **Hey, Gustav.** Die slavischen Siedelungen im alten Vogtland: Unser Vogtland III (1896/97), 149—158; 199—208; 238—248; 391—398; 431—444.

2236. **Jenč-Drježdžanski.** Wjesne mjeno „Tolkewitz“: *Łužica* XV (1896), 5 sc.
2237. **Jenč-Drježdžanski.** Gamighübel, Gamig, Gamrich: *Łužica* XV (1896), 2 sc.
2238. **Richter, B.** Slavische Ortsnamen Sachsens: Ueber Berg u. Thal XX (1897), 353; 361 f.
2239. Sächsische **Ortsnamen**, ein Spiegel ehemaligen slavischen Volkslebens: *Glückauf* XVIII (1898), 157—162; 169—182.
2240. **Jacob.** Die Erklärung der Ortsnamen für die Neue Sächsische Kirchengalerie. Eine Bitte: *N. Sächs. Kirchenbl.* VII (1900), 337—342.
2241. **Hey, [Gust.].** Zur Ortsnamenerklärung in der Neuen Sächsischen Kirchengalerie. Ein Wort der Abwehr: *N. Sächs. Kirchenbl.* VII (1900), 941—944.
2242. **Muka, Ernst.** Mjena ev. serbskich cyrkwinskih wsow w sakskej Łužicy [Namen evang. wend. Kirchdörfer i. d. sächs. Laus.]: *Łužica* XX (1901), 53 sc.; 64 sc.; 75.
2243. **Muka, E[rnst].** Wo nastaću serbskich městnostnych mjenow z mjenow řekow [Über d. Entstehung d. wendisch. Ortsnamen aus Flußnamen]: *Łužica* XXII (1903), 103—105. — Tos.: Josef Páta. *Serbska Čitanka.* 1920. Str. 53—56.
2244. **Grupp, Rudolf.** Über slavische Ortsnamen: *Forsch. z. Brandenb. u. Preuß. Gesch.* XVII (1904). Sitzungsber. S. 101.
2245. **Broske, G. M.** Über einige deutsche Ortsnamen, welche eine slavische Siedelung nicht vermuten lassen: *Gebirgsfreund* XVIII (1906), 17—19; 37 f.
2246. **Radestock.** Die slawisch benannten Ortschaften im Königreich Sachsen nach ihrer Verteilung auf die Verwaltungsbezirke: *Dresdn. Anzgr. Sonntags-Beil.* VI (1906), 43 f.
2247. **Pilk, Jurij.** Ležownostne mjena w Serbach [Flurnamen i. Wend.]: *Č. M. S.* LXI (1908), 84—88. LXII (1909), 113—115.
2248. **Mucke, Ernst.** Sorbische Ortsnamen der Wurzener Pflege: *Mitt. d. Wurzen. Geschichts- u. Altertumsver.* I (1910), 35—53. — Dass. *S.-A. o. O. u. J.* 19 S. 8°.
2249. **Mucke, E[rnst].** Sorbenwendische Namen im Zeitzer Kreise. *Zeit, Jubelt. o. J.* [1910.] 33 S. 8°.
2250. **Mucke, E[rnst].** Slavische (altsorbische) Flurnamen in den Kreisen Bitterfeld und Delitzsch und ihren Nachbarbezirken. (S.-A. aus d. *Archiv f. Landes- u. Volkskunde d. Provinz Sachsen.* 1911.) o. O. u. J. [Halle, C. A. Kaemmerer & Co. 1911.] 18 S. 8°. — Dass.: *Mitt. d. Sächs.-Thüring. Ver. f. Erdkunde* XXXV (1911), 51—68.
2251. **Jordan, Hajno.** Serbske ležownostne mjena Delnjeje Łužicy [Wend. Flurnamen i. d. Niederlaus.]: *Č. M. S.* LXVI (1913), 41—69; 93—126.
2252. **Bönhoff.** Slavische Namen im Erzgebirge: *Glückauf* XXV (1915), 8—10; 20—23; 35—38.

2253. **Lindner II, Paul.** Über Ortsnamen unserer Heimat: Nossener Anzgr. 1916. Nr. 89. 94.
2254. **Rauter, G.** Slawische Ortsnamen im Brandenburgischen: Die Grenzboten LXXV (1916), 74—84.
2255. **Kupsch, W.** Die wendischen Ortsnamen unserer Heimat: Calau-, Cottbus-, Spremberger Heimatkal. 1920. S. 49.
2256. **Muka, Arnošt.** Naše serbske sydlišća a jich mjena [Unsere wendisch. Siedlungen u. ihre Namen]: Kwětki. Serbska Čitanka. W Budyšinje 1921. Str. 231—242.
2257. **Kröber, Paul.** Sorbisches Sprachgut in sächsischen Stadtnamen. Nach den Fachgelehrten Hey und Mucke zusammengestellt (Der Heimatforscher. Beil. zur Sächs. Heimat. Nr. 1, Nov. 1922). 2 Bl. 8°.
2258. **Muka, Ernst.** Něšto wo našich serbskich wjesnych mjenach [Etwas üb. unsere wend. Ortsnamen]: Łužica XXXVIII (1923), 48—50.
2259. **Muka, Arnošt.** Wudma za serbske wjesne mjena [Spottnamen f. wendische Ortsnamen]: Č. M. S. LXXVI (1923), 200—204.
2260. **Muka, Ernest [Mucke, Ernst].** Serbske městnostne mjena a jich woznam. I. Mjena přenjeje skupiny: rodžinstwa. II. Mjena druheje skupiny: wobsydstwa. [III.] Mjena třećeje skupiny [Wendische Ortsnamen und ihre Bedeutung...]. Poznań [Posen], Instytut zachodn.-słowiańsk. przy Uniwersytecie Pozn. 1924—1926. (Z: Slavia occidentalis Zwj. III—V (1923—1926). Str. 146—187 a 1—65.)
2261. **Mucke, Ernst.** Die wendischen Ortsnamen der Niederlausitz nach Entstehung und Bedeutung: Niederlaus. Mitt. XVII, 1 (1925), 61—76.
2262. **M[uka], E[rnst].** Serbske ležownostne mjena [Wend. Flurnamen]: Łužica XL (1925), 106—108. XLI (1926), 56.
2263. **Gilow, Martin.** Zur Bedeutung der Ortsnamen in der Lausitz, Grundsätzliches u. Beiläufiges: Niederlaus. Mitt. XVII (1926), 314—318.
2264. **Witschas, P.** Die Orts- u. Flurnamen des Kreises [Hoyerswerda]: Heimatbuch des Kreises Hoyerswerda. Hrsg. v. Scholz. Bad Liebenwerda, C. Ziehlke. 1925. S. 201—214.
2265. **Kötzschke, R.** Die Quellen der slavischen Namenforschung in Thüringen und Sachsen: Zeitschrift f. slav. Philol. III (1926), 438—447.
2266. **Schneider, Joh.** Ein Beitrag zur Deutung der wendischen Flurnamen: Festschrift zur 25-Jahrfeier d. Gesellschaft f. Vorgeschichte u. Geschichte d. Oberlausitz zu Bautzen. Besorgt v. Walter Frenzel. (Oberlaus. Heimatstudien H. 9.) Bautzen 1926. S. 155—159.
2267. **Knauth, Paul.** Ortsnamenkunde des östlichen Erzgebirges. Freiberg i. Sa., E. Maukisch. 1927. IV + 162 S. 8°.
2268. **Krawc, Jan.** Lěs a štomy w serbskich městnostnych a ležownostnych mjenach [Wald u. Bäume i. d. wendisch. Orts- u. Flurnamen]: Č. M. S. LXXX (1927), 68—74.

2269. **Muka, Ernest [Mucke, Ernst].** Serbske ležownostne mjena a jich woznam [Wendische Flurnamen u. ihre Bedeutg.]. Poznań [Posen], Instytut zachodn.-słowiańsk. przy Uniwersytecie Poznańsk. 1927. (Z: *Slavia Occidentalis* Zwj. VI (1927), 225—253.)
2270. **Schwarz, Ernst.** Wendische Ortsnamen im Lande Zittau: N. Laus. Mag. CIII (1927), 45—60.
2271. **Cerna, Herbert.** Flurnamen der Gemarkung Guhrow: Unsere Heimat. Cottbuser Anzgr. 1928. 3. Nov.
2272. **Herrmann, E.** Mjena wsow Hučina a Splósk [Die Namen d. Orte Gutttau u. Pielitz]: Č. M. S. LXXXI (1928), 1—9.
2273. **Knauth, Paul.** Die slavischen Ortsnamen des Osterzgebirges: Mitt. d. Freiburger Altertumsver. LIX (1929), 10—18.
2274. **S[chneider], J[oh.]** Wald und Bäume in den deutschen und wendischen Ortsnamen der Lausitz: Kunst, Wissenschaft, Technik. Bautzener Nachr. 1929. S. 45 f.; 49.
2275. **Sembritzki, Emil.** Slawen-Spuren auf deutschen Fluren. Erklärung slawisch-deutscher und litauisch-deutscher Orts- und Flurnamen mit besonderer Berücksichtigung Berlins und seiner Umgebung. Anhang: Deutung slawisch- u. litauisch-deutscher Familiennamen. Berlin-Charlottenburg, Walter Göritz. [1929.] 48 S. 8°.
2276. **Vasmer, Max.** Die slavische Ortsnamenforschung in Ostdeutschland 1914—1927: Zeitschr. f. slav. Philol. VI (1929), 173—204.
2277. **Abramowski.** Die Namen Arkona und Nonewitz: Monatsbl. d. Gesellschaft für pommersche Gesch. XLV (1931), 108—110.
2278. **Haas, A.** Der Name Arkona: Monatsbl. d. Gesellsch. f. pommersche Gesch. XLV (1931), 126—129.
2279. **Lorentz, F.** Die slavischen Ortsnamen d. K. Demmin: Pomm. Herd. 1931. Nr. 52.
2280. **Lorentz, F.** Die slav. Ortsnamen i. Kr. Pyritz: Pyritzer Kreisbl. Heimatbeil. 1931. Nr. 14.
2281. **Brückner, A.** Zur slavisch-deutschen Namenkunde: Zeitschrift für Ortsnamenforschung IX (1933), 193—209.
2282. **Vasmer, Max.** Burgundername bei den Westslaven: Sitzungsberichte d. preuß. Akademie d. Wiss. Phil.-hist. Kl. 1933. S. 197—206. — Auch als S.-A. Berlin, Gruyter. 1933. 12 S. 8°.
2283. **Křižan, Khrystijan.** Ležomnostne mjena z Nowošanskeje šulskeje wosady [Flurnamen a. d. Neudorf a. d. Spr.]: Č. M. S. LXXXVII (1934), 44—50.
2284. **Handrik, Matej.** Drježdžany abo Draždžany: Łužica XLVIII (1935), 32.
2285. **Löschner, Hermann.** Heilige Haine und andere Flurnamen für kirchlichen Besitz: Sächs. Flurnamensammler V (1935), 4—6.
2286. **Petzold, Franz.** Die (meist) slawischen Ortsnamen im Zeitzer Kreise u. in seiner Umgebung: Zeitzer Landsmann 1935. Nr. 113—124.

2287. **Wedding, Gg.** Die slavischen Ortsnamen d. Merseburger Landes: Das Merseburger Land XXVI (1935), 14—16. XXXI (1936), 1—3.
2288. **[Wićaz, Ota.]** Z wotkel ma Čorny Khołmc swoje mjeno [Woher hat Schwarzkollm sein. Namen]: Łužica XLVIII (1935), 19.
2289. **Wütschke, Johannes.** Beiträge zur Ortsnamenforschung in Mitteldeutschland: Mitt. d. Sächs.-thür. Ver. für Erdkunde zu Halle LIX u. LX (1935—1936), 28—50.
2290. **Handrik, Matej.** Postup we wujasnjenju serbskich wjesnych mjenow w běhu poslednich 70 lět, to je wot wukładowanja Smolerja hač na wuloženja dra Muki [Fortschritt i. d. Erklärung sorb. Dorf-namen]: Łužica XLIX (1936), 34—36; 39; 46—48.
2291. **Šwela.** Meńa našych wsow [Die Namen uns. Dörfer]: Dolnoserbski Casnik. Nowa doba 1948. Čo. 1.
2292. **Trautmann, Reinhold.** Die elb- u. ostseeslavischen Ortsnamen. Teil 1 (Abhdlgn. d. Dt. Akademie d. Wiss. zu Berlin. Phil.-hist. Kl. Jg. 1947. Nr. 4.) Berlin, Akademie-Verl. 1948. 187 S. 8°.
2293. **Šwela, Bogumił.** Serbske a nimske meńa našych dolnoserbskich wsow [Wendische u. deutsche Namen unserer Dörfer]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 5 = Nowa doba 1949. Čo. 50.

3. Wosobinske a swójbne mjena *

3. Personen- und Familiennamen

2294. **Körner, Georg.** Beantwortung der Frage: Was denn die ältesten adeligen Geschlechter im Voigtlande Sorbenwendischen Ursprungs oder Abkunfft für deutsche Bedeutungen haben möchten?: Dresdn. gel. Anzgn. 1768. Sp. 593—600.
2295. **Broniš.** Zugabe, in welcher eine Sammlung sorbischer oder sorbisirter Familiennamen mit ihren mannigfachen Variationen (auch den gewöhnlich. deutschen Formen) verzeichnet ist: Jahrbücher f. slav. Literatur, Kunst u. Wissensch. N. F. II (1854), 556—570.
2296. **Hórnik, M.** Biblijske mjena w katholskich serbskich knihach [Biblische Namen i. kath. wend. Büchern]: Č. M. S. XVIII (1865), 347—353.
2297. **Broniš, P.** Die slavischen Familiennamen in der Niederlausitz. Bautzen, Schmalzer & Pech. 1867. 31 S. 8°.
2298. **Smolef, J. E.** Šołta [über den Familiennamen]: Łužičan XIV (1873), 12 sc.; 27—29.
2299. **Pful.** Ryčespytne wotmolwjenja [Wićaz, Wićežk, Lehmann]: Łužičan XIX (1879), 36—38.
2300. **Pful.** Někotre pomjenowanja [Familien- u. Ortsnamen]: Č. M. S. XXXII (1879), 73—101.
2301. **Lorenz, A. M.** Ursprung und Bedeutung slavischer Eigennamen in der sächsischen Oberlausitz: Bautzen. Nachr. 1882. Sonntags-Extrabeil. Nr. 28—30.

2302. **Muka, Ernst.** Dodawč k serbskim swójbny, wjesnym a ležownostnym mjenam [Nachtrag z. wendisch. Familiennamen...]: Č. M. S. XL (1887), 51—56.
2303. **Müschner.** Bezeichnung wendischer Familien: Verhandl. d. Berliner Gesellsch. f. Anthropologie. 1887. S. 292.
2304. **Hórník, M.** Něšto wo swójbnych mjenach [Etwas üb. Familiennamen]: Łužica VII (1888), 85.
2305. **Hórník, M.** Wjesne a swójbne mjena z lěta 1534 [Orts- u. Familiennamen a. d. J. 1534]: Č. M. S. XLV (1892), 58—62.
2306. **Jordan, H.** Delnjołužiske swójbne mjena [Niederlaus. Familiennamen]: Č. M. S. XLV (1892), 138—143.
2307. **Radyserb.** Zběrka swójbnych mjen [Sammlung v. Familiennamen]: Č. M. S. XLV (1892), 41—47. — Tohor. dalši dodawk: Č. M. S. XLVII (1894), 50—52.
2308. **Radyserb, Jan.** Dodawk hornjoserbskich swójbnych mjen [Nachtrag z. oberwend. Familiennamen]: Č. M. S. XLVI (1893), 47—50.
2309. **Pilk, Jurij.** Burske mjena Hornjołužiskich Serbow ze 14. hač do 16. lětstotka [Bäuerliche Namen oberlaus. Wenden a. d. 14.—16. Jhrh.]: Č. M. S. XLVIII (1895), 3—8; 88—91.
2310. **Muka, Ernst.** Serbske swójbne mjena města Budyšina z lěta 1416 [Wend. Familiennam. d. Stadt Bautzen a. d. J. 1416]: Č. M. S. LIII (1900), 55—60.
2311. **Radyserb-Wjela.** Serbske swójbne mjena z l. 1534 [Wend. Familiennam. a. d. J. 1534]: Č. M. S. LIII (1900), 43 sc.
2312. **Radyserb-Wjela, Jan.** Skepsanki serbskich wosobinskich a městnych mjen [Verunstaltungen wend. Personen- u. Ortsnamen]: Č. M. S. LIII (1900), 129 sc.
2313. **Bolte, G.** Swójbne a ležownostne mjena Brjazynskeje wosady w Delnjeje Łužicy [Familien- u. Flurnamen d. Briesener Kirchspieles i. d. Nieder-Laus.]: Č. M. S. LV (1902), 141—143.
2314. **Handrik-Slepjanski, Matej.** Serbske swójbne mjena. (Onomastologiska studija.) [Wend. Familiennamen]: Č. M. S. LVI (1903), 43—59. LVII (1904), 3—33.
2315. **Muka, Ernst.** Přinošk k serbskim swójbny mjenam [Beitrag zu wend. Familiennamen]: Č. M. S. LVII (1904), 47—55.
2316. **Radyserb-Wjela, Jan.** Pomjeńšeńki swójbnych, křćeńskich a městnych mjenow [Deminutiva von Familien-, Tauf- u. Ortsnamen]: Č. M. S. LXVI (1913), 90—93.
2317. **Stübler, Hans.** Über Lausitzer Familiennamen. (S.-A. aus d. Festschrift zur Hundertjahr-Feier des Landständischen Seminars zu Bautzen.) Bautzen, Weller (Walter Stark). 1917. 30 S. 8°.
2318. **Šwjela, B.** Swójbne mjena z Khoćebuzskeje serbskeje wosady z lět 1613—1621 [Familiennamen a. d. Kottbuser wend. Kirchspiel a. d. J....]: Č. M. S. LXXIII (1920), 20—31.
2319. **Kupsch, W.** Über die Bedeutung einiger Personennamen wendischer

- Herkunft: Calau-, Cottbus-, Spremberger Heimatkal. 1921. S. 21.
2320. **Muka, Arnošt.** Wo serbskich swójbnych a wosobinskich mjenach [Über wend. Familien- u. Personennamen]: Č. M. S. LXXVII (1924), 125—138.
2321. **Muka, Arnošt.** Mjena sobustawow Swobodneho Zjednoćenstwa Serb. Wučerjow. Wułožuje . . . (D. Namen d. Mitgl. d. Freien Vereinig. wend. Lehrer]: Łužica XL (1925), 43—45.
2322. **Tuchořski, Serbomił [Muka, Ernst].** Narodnosć wobydlerjow města Budyšina z jich swójbnych mjenow dopokazana [D. Nationalität d. Bewohner d. Stadt Bautzen a. ihren Familiennamen]: Łužica XL (1925), 91—93.
2323. **Muka, Arnošt.** Něšto wo serbskich swójbnych mjenach [Etwas üb. wend. Familiennamen]: Č. M. S. LXXXI (1928), 57—59.
2324. **Muka, Arnošt.** Serbske swojźbne a městnostne mjeńa Dolneje Łužyce. Wendische Familien- und Ortsnamen der Niederlausitz. Gesammelt und erklärt von Ernst Mucke. Prag, A. Wiesner. 1928. 191 str. 4°.
2325. **Muka, Arnošt.** Rěčespytne drobnostki wo swójbnych a městnostnych mjenach [Sprachforsch. Aphorismen über Familien- u. Ortsnamen]: Č. M. S. LXXXII (1929), 47—55.
2326. **Symank, Jan.** Swójbne mjena. Z wukładował . . . [Familiennamen]: Č. M. S. LXXXII (1929), 31—45.
2327. **W[ićaz], O[ta].** Heroiske mjena Serbow a Němcow [Heroische Namen der Sorben u. Deutschen]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 121 sc.
2328. **W[ićaz], O.** Zlaćanšćene serbske swójbne mjena [Latinisierte sorb. Familiennamen]: Łužica L (1937), 7 sc.
2329. **W[ićaz], O[ta].** Serbscy šołtojo [Sorben mit d. Namen: Scholze]: Nowa Łužica II (1948). Čo. 8—9. = Nowa doba 1948. Čo. 100 a 114.
2330. **Kral, M.** Etwas über sorbische Namen: Nowa doba. Deutschspr. Ausg. 1949. Nr. 2 = Nowa doba 1949. Čo. 19.
2331. **Kral, M[arćin].** Wićaz: serbske abo němske słowo, naše abo wupošćene? [Wićaz: sorbisches od. dt. Wort...?]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 7 = Nowa doba 1949. Čo. 80.

D. Słowotwór

D. Wortbildung

2332. **Smoleř, J. E.** Njewotdźelna předložka „pa“ [Unzertrennl. Vorsilbe „pa“]: Č. M. S. IX/X (1856/57), 29—31.
2333. **Broniš, Kř. W.** Delnjołužiske substantiva deminutiva, kiž wuznam primitiwow přeměnjeja [Niederwend. Substant. deminutiva usw.]: Č. M. S. XV (1862), 109—111.
2334. **Pful.** Wukónčenje „-dło“ [Endungen „-dło“]: Č. M. S. XXXIII (1880), 12 sc.

2335. **Muka, Ernst.** Wo předložkach w serbščinje [Über Vorsilben i. Wendisch.]: Č. M. S. XLIII (1890), 75—96.
2336. **Radyserb-Wjela, Jan.** Wurjadne ludowe wutworki městnych přidawnikow z městnych wěcownikow [Bemerkenswerte Adjektivbildungen von Ortsnamen]: Č. M. S. LIII (1900), 44—46.
2337. **Radyserb-Wjela, Jan.** Wěcowniske mjena z wukóncom -owc [Substant. mit d. End. -owc]: Č. M. S. LV (1902), 20—22.
2338. **Muka, Ernst.** Słowa z wukóncomaj -ski a -stwo [Wörter m. d. Endungen -ski...]: Č. M. S. LVI (1903), 64—71.
2339. **Radyserb-Wjela, Jan.** Naše wěcniki z wukóncom „awa“. (Přinošk za serbsku fonetiku.) [Unser. Subst. m. d. End. „awa“]: Č. M. S. LVI (1903), 37—42.
2340. **Radyserb-Wjela, Jan.** Słowa z wukóncom -stwo [Wörter m. d. End. -stwo]: Č. M. S. LVII (1904), 33—45.
2341. **Radyserb-Wjela, Jan.** Wo wuzynkomaj -osć a -ota [Über d. Endsilben -osć...]: Č. M. S. LVIII (1905), 103—106.
2342. **Radyserb-Wjela, Jan.** Naše substantiva z wukóncom -el [Unsere Substant. m. d. End. -el]: Č. M. S. LX (1907), 90—92.
2343. **Radyserb-Wjela, Jan.** Attributivne zestajenki. Z přidawnikami ze zwěrinskich mjenow [Attribut. Zusammensetzungen. Mit Adjekt. aus Tiernamen]: Č. M. S. LXII (1909), 116—119.
2344. **Radyserb-Wjela, Jan.** Barbowne přidawniki k wěcnikam [Eigenschaftsworte]: Č. M. S. LXII (1909), 119—122.
2345. **Hórnik, Michał.** Předložka [Vorsilbe] „wz“: Č. M. S. LXIII (1910), 126 sć.
2346. **Radyserb-Wjela, Jan.** Serbske wěcowniki-pomjenšeńki [Wend. Deminutiva]: Č. M. S. LXIV (1911), 21—32.
2347. **Just, Mikławš.** Wo słowotwórbje w Serbščinje [Über d. Wortbildung i. Wendisch.]: Č. M. S. LXVII (1914), 59—79; 128—139.
2348. **Radyserb-Wjela, Jan.** Wěcowniki z přidawnikami [Hauptworte m. Adjektiven]: Č. M. S. LXXIII (1920), 31—48. LXXV (1922), 20—27.
2349. **Trautmann, R.** Zu apoln. sorb. strowy: Zeitschr. f. slav. Philol. VIII (1931), 442.
2350. **Mikela.** Wo twórbje hromadustajanych wěcownikow při přeloženju z němčiny do serbšćiny [Über d. Bildung zusammengesetzter Dingworte bei d. Übersetzg. aus d. Dt. ins Sorb.]: Č. M. S. LXXXV (1932), 53—56.
2351. **Krogmann, Willy.** O sorb. jutry „Ostern“: Zeitschr. f. slav. Philologie XIV (1937), 301 f.

§ 6. Składba

§ 6. Satzlehre

2352. **Hórnik, M.** Dorunanki w serbščinje [Ergänzungsworte]: Č. M. S. XIII (1860), 37—43.

2353. **Pful.** Genitiv w negativnych sadach [Genitiv i. negat. Sätzen]: Č. M. S. XXXI (1878), 107—115. — Tos.: Łužičan XIX (1879), 11—14.
2354. **Hórnik, M.** „Wy“ z prädikatom w zdwórliwej ryči [„Sie“ mit d. Prädikat i. d. höfl. Sprache]: Č. M. S. XXXII (1879), 67 sc.
2355. **Liebsch, Georg.** Syntax der wendischen Sprache in der Oberlausitz. Bautzen, M. Hórnik. 1884. XV, 240 S. 8°.
2356. **Krječmař, Mikl.** K Libšowej składbje [Zur Syntax v. Liebsch]: Č. M. S. LXXXI (1928), 87—97.
2357. **Imiš, H.** Synonymika a składba serbskich wjazawkow [Synonymik u. Syntax wendisch. Bindewörter]: Č. M. S. XLVIII (1895), 81—87. — Tos. sep. wotč. z Č. M. S. [Budyšin, E. M. Monse. 1895.] 7 str. 8°.
2358. **Nawka, M.** Słowosłěd w serbskich sadach [Wortfolge i. wend. Sätzen]: Č. M. S. LXIV (1911), 133 sc.
2359. **Muka, Ernst.** Městno słowjesa w serbskich sadach [Der Ort d. Verbums i. wend. Sätzen]: Č. M. S. LXVIII (1915), 126—139.
2360. **Krječmař, Mikławš.** Ke składbje serbskeho participija praesentis [Zur Syntax d. sorb. Partizip. praes.]: Č. M. S. LXXXV (1932), 56—58.
2361. Fällt weg!

§ 7. Leksikografija

§ 7. Lexikographie

2362. **Vocabularium Latino-Serbicum**, potissimum ob difficiliores s. scripturae textus rite vertendos... collectum, & in ordinem alphabeticum congestum... o. O. u. J. 8°. fr.
2363. **Megisier, Hieronymus.** Thesaurus polyglottus: vel, dictionarium multilingue: ex quadringentis circiter tam veteris, quam novi (vel potius antiquis incogniti) orbis nationum linguis, dialectis, idiomatibus & idiotismis, constans... Francofurti ad M., Autor. 1603. 832 + 651 S. 8°.
2364. **Swótlík, Yuriy Haužten.** Vocabularium latino-serbicum, to yo Waczenskich Swówow, na Serbsku Rétz Pzewoženio, wošobnie téch tak mnohich, schelakich, ha počemnéch SS. Pišma Textušow dla... W Budeschińe, G. G. Richter. 1721. A—Kk. [532 str.] 8°. fr.
2365. **Bose, Curt.** Wendisch-deutsches Handwörterbuch nach dem oberlausitzer Dialekte. Nebst einem grammatischen Vorworte, mit besonderer Rücksicht auf Aussprache und Wortbildung. Grimma, Gebhardt. 1840. XXVIII, 76 S. 8°.
2366. **Schmalzer, J. E.** Njemsko-Serski Słownik. Z wułożenjom powšitkomneho Serskeho prawjepisania. Deutsch-Wendisches Wörterbuch. Mit einer Darstellung der allgemeinen wendischen Rechtschreibung. Bautzen, Weller. 1843. XXXIX, 150 S. 8°.
2367. **Pfuhl, Khšěšćan Bohuwěr a J. P. Jórdan.** Serbskoněmski Słownik. Zwjazk I. A hač Duran. [Wend.-deutsch. Wörterbuch.] Leipzig, Redakt. d. Slav. Jahrb. 1844. 48 str. 8°.

2368. **Pful, [Křesčan Bohuwěr].** Přenje pruhi čišćaneho serbskeho słownika. (Khował a pozdžišo do knihownje Mačicy S. wotedał M. Hórnik.) [Die Anfänge eines gedr. wend. Lexikons.] b. m. b. l. (1856.) [14 str.] 8°.
2369. **Jenč, K. A.** Rukopisne serbske słowniki [Handschr. wend. Lexika]: Č. M. S. XII (1859), 87—90.
2370. **Pful, [Křesčan Bohuwěr].** Łužiski serbski słownik. Spisał a pod sobuskutkowanjom Seilerja a Hórnika wudał. (Lausitzisch Wendisches Wörterbuch...) W Budyšinje (Budissin), Mačica Serbska. 1866. XXXV, 1210 str. 8°.
2371. **Sorabus.** Tón serbski słownik. Kritika jeneho lubowarja wšeho stareho [Das wend. Lexikon. Kritik...]: Łužičan VII (1866), 170—172.
2372. **Brósk, Jurij.** Dodawki za „słownik“ [Ergänz. zum „Lexikon“]: Č. M. S. XXIII (1870), 79—82.
2373. **Nyčka, J. B.** Dodawki a porjedžeńki za „słownik“ [Ergänz. u. Verbesser. f. d. „Wörterbuch“]: Č. M. S. XXIII (1870), 27—34. XXXI (1878), 17—21.
2374. **Dučman, H.** Dodawki k serbskemu Słownikej [Ergänz. z. wend. Wörterb.]: Č. M. S. XXIV (1871), 19—58. XXXI (1878), 39—46. LIX (1906), 79—107.
2375. **Rukopisny słowničk.** Podał H. Dučman [w exempl. serbsk. ryčnicy „Wendische Grammatica von Georgio Matthaei, 1721“, we knihowni pražskeje university] [Ein handschr. Wörterbuch...]: Č. M. S. XXIV (1871), 17—19.
2376. **Pful.** Zběrka z nowinarja Dejki [leksikalne]: Č. M. S. XXXI (1878), 130—133.
2377. **Dučman, H.** Serbske słowa w zapiskach P. F. Kowarja (1721—1736) [Wend. Worte i. d. Aufzeichn. d. P. F. Kowar]: Č. M. S. XXXVI (1883), 127—132.
2378. **Muka, E.** Dodawčk za hornjoserbski słownik [Ergänz. zum oberwend. Wörterb.]: Č. M. S. XL (1887), 69 sc.
2379. **Hórnik, M.** Rukopisaj Handrija Zejlerja [„Njemskosserski Słownik 1827“ a Ssłowow Sbjerk. 1830.] [Die 2 Handschr. Andr. Seilers (Wörterbuch u. Wortsammlungen)]: Č. M. S. XLVI (1893), 19—22.
2380. **Radyserb, Jan.** Dodawki k serbskemu słownikej [Ergänzungen z. wend. Wörterbuch]: Č. M. S. XLVI (1893), 3—19. XLVII (1894), 26—48. XLVIII (1895), 103—121; 19—29. XLIX (1896), 89—111. L (1897), 57—67; 119—128. LXIII (1910), 68—76.
2381. **Muka, Ernst.** Słownik z Jakubicoweho Noweho Zakonja. Po wupiskach prof. A. Leskiena a zřadowanju M. Hórnika z nowa přehladał a wudał [Wörterbuch a. d. N. Testam. d. Jukubitza]: Č. M. S. LI (1898), 88—108. LII (1899), 3—42.
2382. **Muka, Ernst.** Dozběrki do serbskeho słownika [Restsammlungen zum wend. Wörterb.]: Č. M. S. LII (1899), 115—125.

2383. **Radyserb-Wjela.** Malutkich słowničk. Rěčespytna malinka [Wörterb. b. d. Kindersprache]: Č. M. S. LII (1899), 128—130. LIII (1900), 41—43.
  2384. **Imiš, Hendrich.** Připiski do Pfuloweho słownika. Wupisał H. Dučman-Wólšinski; za Časopis M. S. zřjadował Pawoł Šořta-Hajničanski [Schriftl. Bemerk. zu Pfulhs Wörterb.]: Č. M. S. LXV (1912), 63—71.
  2385. **Libš, Jurij.** Němsko-serbski słownik z wójnskich lět [Deutsch-wend. Wörterb. a. d. Kriegszeit]: Č. M. S. LXXIII (1920), 17—19.
  2386. **Muka, Arnošt.** Serbsko-němski a němsko-serbski přiručny słownik. (Z krótkej hornjoserbskej rěčnicu a němsko-serbskim zapisom hornjołužisk, městnostnych mjenow.) Po Kralowym rukopisu a Pfulowym s.-n. słowniku. [Titel auch i. deutsch. Spr.:] Wendisch-deutsch. u. deutsch-wendisches Handwörterbuch. W Budyšinje, Smolef. 1920. IV, 256 str. 8°.
  2387. **Páta, Josef.** Kapesní slovník lužicko-česko-jihoslovanský a česko-lužický [Taschenwörterb. d. wend.-čech.-jugosl. u. čech.-wend. Sprache]. Praha, Spolek „Adolf Černý“. 1920. 319 str. 8°.
  2388. **Rězak, Filip.** Němsko-serbski wšowědny słownik hornjołužiskeje rěče. Deutsch-wendisches encyklopädisches Wörterbuch der oberlausitzer Sprache. Bautzen, L. A. Donnerhak. 1920. 1150 S. 8°.
  2389. **Nawka, Michał.** Dodawk k Rězakowemu słownikej [Ergänz. z. Resaks Wörterb.]: Č. M. S. LXXIX (1926), 13—36.
  2390. **Kral, Jurij.** Serbsko-němski Słownik hornjołužiskeje rěče. (Wendisch-deutsches Wörterbuch der oberlausitzer Sprache von Georg Kral.) Budyšin, Maćica Serbska. 1927. XXXII, 968 str. 8°.
  2391. **Šwjela, B.** Kralowy słownik serbskeje rěče [Kral's Wörterb. d. sorb. Spr.]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 149.
  - 2391 a. **Mitaš, A[lfred].** 10000 Worte Deutsch-Sorbisch. Deutsch-Obersorbisches Taschen-Wörterbuch. Bautzen, Domowina. 1950. VII, 190 S. 8°.
-
2392. **Schindler, J. S. F.** Kleines deutsch, wendisch, russisch u. pohl-nisches Wörterbuch über 500 der gebräuchlichsten Wörter meist nach alphab. Ordnung enthaltend, nebst einem russisch-pohl-nischen Register nach deutscher Mundart. Cottbus, in Comission d. Lesebibliothek. 1813. 40 S. 8°. fr.
  2393. **Zwahr, J. G.** Nieder-lausitzisch-wendisch-deutsches Handwörter-buch ... hrsg. von J. E. F. Zwahr. Spremberg, Carl Friedr. Sabisch. 1847. XII, 476 S. 8°.
  2394. **Broniš.** Mittheilungen aus einem alten Wörterbuche der nieder-lausitzisch-serbischen (wendischen) Mundart: Jahrbücher f. slav. Literatur, Kunst u. Wissensch. N. F. II (1854), 331—344; 537—556.
  2395. **Nyčka, J. B.** Delnjołužiske dodawki [za słownik] [Niederlaus. Er-gänz. [zum Wörterb.]]: Č. M. S. XXIX (1876), 80—90.

2396. **Hórník, M.** Rukopis dr. Antona w Zhorjelcu [Wörterbuch u. 43 Lieder in niederlaus. Sprache]: Č. M. S. XXXIV (1881), 129—131.
2397. **Šwjela, B.** Zběrka dolnoserbskich słow, kótarež se w Zwahrowem słowniku njenamakaju [Sammlung v. niederwend. Wörtern, die nicht b. Zwahr vorh. ...]: Č. M. S. LV (1902), 52—63.
2398. **Muka, Ernst.** Słownik dolnoserbskeje rěcy a jeje narěcow. Słowník dolnolužického jazyka a jeho nářečí. (Wörterbuch der nieder-wendischen Sprache und ihrer Dialekte.) Словарь нижне-лужичкаго языка и его нарѣчій. I.—III. Petersburg-Prag, Náklad Ruské Akad. Věd a České Akademie věd. 1911—1928. 8°.
2399. [**Wićaz, Ota.**] Thesaurus linguae Lusatiae inferioris sorabicae [Ernsta Mukij]: Łužica XLIV (1929), 18—21.

§ 8. Dialektologija

§ 8. Dialektologie

2400. **Süßmilch.** Urtheil des Herrn Professor Kucharski über die wendischen Dialecte in der Lausitz: N. Laus. Mag. VI (1827), 242—246.
2401. **Novikov, E.** O wažnejšich osobennostjach lužickich narěčij [Über die wichtigsten Eigentümlichkeiten der sorbischen Mundarten]. Petersburg 1849.
2402. **Hórník, M.** Příklad mužakowskeje podryče [Beispiel d. Muskauer Dialekts]: Č. M. S. XXII (1869), 119—121.
2403. **Wjelan, Jul. Edw.** Namjezno — Mužakowska wotnožka serbšćiny [Abzweig d. Wendisch. an d. Grenzen Muskaus]: Č. M. S. XXII (1869), 57—93.
2404. **Leskien, A.** Bemerkungen über den niedersorbischen Dialekt des Tharäus: Archiv f. slav. Philologie II (1876), 126—129.
2405. **Nyčka, J. B.** Delnjołužiske a pomězne słowa: Z wokolnosće Blunja zezběrał [Niederlaus. u. grenznachbarl. Worte]: Č. M. S. XXIX (1876), 78—80.
2406. **Handrik, Matej.** Serbske narěče [Wendische Dialekte]: Łužica XVI (1897), 44—45; 55—56.
2407. **Handrik-Slepjanski, Matej.** Zběrka mjenow ze Slepjanskeje narěče [Namensammlung a. d. Schleifer Mundart]: Č. M. S. LV (1902), 46—50.
2408. **Handrik-Slepjanski, M.** Słownik Slepjanskeje narěče [Wörterbuch d. Schleifer Mundart]: Č. M. S. LVIII (1905), 81—103. LIX (1906), 41—58.
2409. **Muka, Ernst.** Pokazka Łukowskeje podrěče delnjeje serbšćiny z časa do 1600 [Beispiel d. Luckauer Dialekts d. niederwend. Sprache]: Č. M. S. LXVIII (1915), 52 sc.
2410. **Ščerba, L. V.** Vostočnolužickoje Narěčije [Die ostsorbische Mundart]. (Zapiski Istoriko-Filol. Fakulteta Petrogradskago Universiteta 1915.) Petrograd, Kollins. 1915. XXIV + 194 + 54 str. 8°.

2411. **Páta, Jos. K. G.** Anton wo hornjołužiskich dialektach l. 1797 [K. G. Anton ü. d. oberlaus. Dialekte]: Č. M. S. LXXXI (1928), 77—87.
 2412. **Stieber, Zdzisław.** Zwei sorbische Grenzdialekte: Zeitschr. f. slav. Philol. XII (1935), 233—240.
 2413. **Wirth, Pawoł.** Ze Slepjanskeje narěče [Aus d. Schleifer Dialekt]: Č. M. S. LXXXIX (1936), 31—39.

§ 9. Wšelake

§ 9. Verschiedenes

2414. **Hórnik, M.** Glossy w agendźe Khrystofa Blöbela [Glossen i. d. Agenda d. Christ. Blöbel]: Č. M. S. XXVIII (1875), 53 sc.
 2415. **Brandt, R.** Načertanije slawjanskoj akcentologii [Abriß des slav. Akzents]. Petersburg, Akademie. 1880. Str. 160—167: Der sorbische Akzent.
 2416. **Pful.** Słowo wo serbskich rymach [Wend. Reime]: Łužica II (1883), 47 sc.
 2417. **Meiche, Alfred.** Slawische Beiträge zu den deutschen Mundarten im Kgr. Sachsen: Mitt. d. V. f. Sächs. Volkskunde II (1902), 327—341.
 2418. **Radyserb-Wjela, Jan.** Jědźnych tworow mjena z přimjenami [Namen von Nahrungsmitteln]: Č. M. S. LX (1907), 52—55.
 2419. **Lehr-Splawiński, T.** De la stabilisation de l'accent dans les langues slaves de l'Ouest: Revue des études slaves III (1923). Darin sorb. Akzent S. 188—192.
 2420. **Palm, Arnošt.** Serbske słowa w hornjosakskej narěči [Sorbische Worte i. d. obersächs. Mundart]: Łužica LIV (1929), 22 sc.
 2421. **Brückner, A.** Dravenisches [rěčespyt]: Zeitschr. f. slav. Philol. VII (1930), 33—53.
 2422. **Standtke, Hermann.** Wendischer Einschlag in der Niederlausitzer Volkssprache: Aus d. Heimat f. d. Heimat. Senftenberger Anzgr. 1930. Nr. 21.
 2423. **Přirunowaca serbščina** [Vergleich. sorb. Sprache]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 262 sc.
 2424. **Nawka, M[ich.].** Němske wobroty po serbsku [Dt. Redewendungen sorbisch]: Serbska šula III (1950), 92—96; 123 sc.; 150 sc.; 164 sc.; 175 sc.; 201 sc.

Staw 2. Literatura

Kap. 2. Literatur

§ 1. Bibliografiske spisy, knihownistwo a pismowstwo

§ 1. Bibliographisches und Buch- und Schriftwesen

2425. **Jenč, K. A.** Najstarša serbska čišćana kniha a jeje spisař [Albina Mollera delnjołužiske serbske spěwarske knihi w Ponichowej

- serbskej knihowni w Budyšinje] [D. allerältest. wend. gedruckte Buch]: Č. M. S. XI (1858), 70—82.
2426. **Jenč, K. A.** Najstaršej serbskaj rukopisaj [w kral. knihowni w Barlinje 1) serbske přeloženje Now. Test. pod č. X a 2) pod č. XVIII zběrka zelowych mjenow z lěta 1582] [Die beiden ältest. wend. Handschr.]: Č. M. S. XV (1862), 46—50.
2427. **Jenč, K. A.** Napismo najstaršich serbskich čišćanych knihow [Überschrift d. ältest. wend. gedruckt. Bücher]: Č. M. S. XXV (1872), 116—118.
2428. **L[ibš], J[urij].** Nastawki bjez napisma [Serbskim spisaćelam!] [Aufsätze ohne Überschrift]: Posoł XXIII (1885), 41—44; 49—52; 60—62.
2429. **Rězak, Filip.** Serbski rychłopis. Po Gabelsbergerowym zestajenju za serbsčinu připrawił [Wendische Stenographie]: Č. M. S. XLVIII (1895), 92—103. — Tos. sep. wotč. Budyšin 1895. 14 + 16 str. 8°.
2430. **Muka, Ernst.** Delnjoserbska pismowska a bibliografiska starožitnostka [Eine Sammlung von Reden, Berichten u. Liedern a. d. J. 1694, die bei Einweihung d. Gymnasiums d. reform. Gemeinde in Frankfurt a. d. Oder vorgetragen wurden]: Č. M. S. LI (1898), 83—86.
2431. **Deleńk, Jurij.** Serbskomu nowinařstwu [Dem wend. Zeitungswesen]: Posoł L (1912), 429.
2432. **Muka, E.** Serbske rukopisne a čišćowne drobnostki [Wend. handschr. u. gedr. Aphorismen]: Č. M. S. LXVIII (1915), 48—51.
2433. **Skala, [Jakub].** Słowo našim čescenym spisowaćelam [Ein Wort an unsere Schriftsteller]: Posoł LV (1917), 4; 29 sč.; 57; 126 sč.
2434. **Wjacławk, Jakub.** Serbsko-łužiska kniha a serbsko-łužiske knihownistwo [Das wendische Buch und das wendische Buchwesen]: Knižní kultura doby staré i nové. Příručka pro výstavy mezinárodního sjezdu knihovníků a přátel knihy... sestavil Ant. Dolenský. V Praze 1926. Str. 28—34.
2435. **Dučman, A.** Wažnosć serbskeho nowinařstwa [Die Wichtigkeit d. sorb. Zeitungswesens]: Serbske Nowiny 1931. č. 260.
2436. **Něšto wo našim nowinařstwje** [Etwas über unser Zeitungswesen]: Serbske Nowiny 1932. Č. 31.
2437. **Páta, Josef.** Do třetí desítky knihovny Dom a svěť [Ins 3. Jahrzehnt d. Bibl. „Dom a svěť“]: Lužickosrbský Věstník XIV (1933), 29 sč.
2438. **Dobra kniha** [Ein gutes Buch]: Serbske Nowiny 1934. Č. 264 sč.
2439. **Lipičan.** Čohodla serbske nowinařstwo? [Warum sorb. Zeitungswesen?]: Naša Domowina I (1935), 6 sč.
2440. *** **[Nowak-Njeh., Měrćin.]** Narys wuwica serbskeho nowinařstwa [Entwurf d. Entwicklung d. sorb. Zeitungswesens]: Serbske Nowiny 1935. Č. 75.
2441. K 15. róčnicy přerjeho zakaza „Serbskich Nowin“. **Nacisća** wumo-

- cowachu serbske nowinarstwo [Die Nazis vergewaltigten das sorb. Zeitungswesen]: Nowa doba 1948. Čo. 27.
2442. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** Wo čěsnošćach serbskeho redaktora [Über die Bedrängnisse d. sorbisch. Redakteurs]: Nowa doba 1948. Čo. 53.
2443. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** Sto lět delnjoserbskeho nowinarstwa [100 Jahre niedersorb. Zeitungswesens]: Nowa doba 1948. Čo. 96.
2444. Zur **Entwicklung** des sorbischen Zeitungswesens: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1949. Nr. 8 = Nowa doba 1949. Čo. 86.
2445. **Kubašec, Marja.** Streifzug durch das sorbische Schrifttum: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1949. Nr. 7 = Nowa doba 1949. Čo. 77.
2446. *** **[Nowak-Njech., Měrc.]** Wožiwna serbska kniha [Das neu belebte Buch]: Nowa doba 1949. Čo. 53.
2447. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** Zur Entwicklung des sorbischen Zeitungswesens, deutsch von Aleksander: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1949. Nr. 8—10.
2448. **Bobak [Nowak-Njech., Měrcin].** Struchły staw — naše ludowe dopisowarstwo [Eine traurige Angelegenheit — unser Volkskorrespondententum]: Nowa doba 1949. Čo. 78.
2449. **Wjela, Jurij.** Streifzug durch das sorbische Schrifttum: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1949. Nr. 9.

§ 2. Časopisy a protyki

§ 2. Zeitschriften und Kalender

2450. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** Wuwiće a nadawki serbskeho nowinarstwa [Entwicklung u. Aufgaben d. sorbischen Zeitungswesens]: Nowa doba 1950. Čo. 78.
2451. **Lejnikec, W[órša].** Ze serbskeho nowinarstwa [Aus d. sorbischen Zeitungswesen]: Serbska šula III (1950), 186 sc.
2452. **W[ićaz], P[awoł].** Kak so nowiny rozwožuja. Z Maksowym „drjeworjakom“ po serbskej holi, z wobr. [Wie wird die Nowa doba expedierte]: Nowa doba 1950. Čo. 138.
-
2453. Serski **Powedar** a Kurier. Jene mješčazne pišmo, schitkim Sserbam k Trjebnoszi. Kruch 1—12. Ljeto 1. 1809; Ljeto 2. Kruch 1—12 [pod. tit.:] Sserbow Kurier a Powedar. 1810. Sałož. a wohnd. we Budyschini wot Jana Gottlob Deuki. — Tohor. Ljeto 3. No. 1—12 [p. tit.:] Sserbow jenicčki Nowinynoscher. 1811; Ljeto 4. No. 1—4. 1812. We Lubiju, J. Krist. Schlenkař. (1809—1812.) 8°. fr.
2454. **Nowak-Njech., Měrcin.** Ein sorbischer Arbeiter gründet die erste sorbische Zeitung. Zum 170. Geburtstag Jan Dejkas: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1949. Nr. 3 = Nowa doba 1949. Čo. 32.
2455. **Kučžank, J[akub].** Jutnitžka. 1840—1850. Budyšin.

2456. **Jutrníčžka**. Nowiny za Serbow. List 1—26. 1842. (Wedžene wot J. P. Jordana.) (Budyschińe, Weller. 1842.) 4°.
2457. Serbska **Jutnička**. Wudawana wot J. P. Jordana. Zwj. 1—2. 1842. b. m. b. l. (Lipsk, Bedr. Niesa. 1842.) 8°.
-
2458. Tydženska **Nowina** aby sserbske Poweszje sa hornych Łužičanow 1842—1848. Budyschini, Weller. 1842—1848. 4° fr.
2459. Tydženske **Nowiny**. Red. Jan Ernst Smolef. Ljeto 1849—1853. W Budyšinje, Weller. 1849—1853. 4° fr.
2460. Serbske **Nowiny**. Red. a wud. J. E. Smolef. Lětn. 1854—1884. Tohor.: Red. a wud. Marko Smolef 1885—1919. Lětn. 44—78. Tohor. wot lěta 1920—1937 [jako dženik] Lětn. 79—97. W Budyšinje, Smolef. 1854—1937. 2° fr.
2461. **Jenč, K. A.** Přenje pjeć a dwaceći lět našich Serbskich Nowinow [Die ersten 25 Jahre unser. Serbsk. Now.]: Č. M. S. XX (1867), 586—604.
2462. Sloty **jubilej** „Serbskich Nowin“. 1842—1892 [Golden. Jubiläum d. S. N.]: Serbske Nowiny LI (1892). Čo. 1.
2463. **Verschleuderung** der Bautzener wendischen Zeitung: Bohemia. Prag 1923 v. 15. Febr.
-
2464. Missionske **Poweszje**, aby Podawki sbožeho Kralestwa stareho a noweho ČžaBa [Missionsbote]. Wudawar Seiler. 1844—1849. (Wojerezech, C. Ihring [pozdžišo] Erba. 1844—1849.)
-
2465. **Časopis** towařstwa Mačicy Serbskeje 1848—1852. Lětnik 1—5. Redakt. J. E. Smolef. — Tohor.: 1853—1867. Redakt. Jakub Buk. Lětnik 6—20. Zeš. 17—36. — Tohor.: 1868—1872. Redakt. Michał Hórnik. Lětnik 21—25. Zeš. 37—46. — Tohor.: Časopis Mačicy Serbskeje. 1873—1894. Redakt. Michał Hórnik. Lětnik 26—47. Zeš. 47—89. — Tohor.: 1894—1932. Redakt. Ernst Muka. Lětnik 48—85. Zeš. 90—162. — Tohor.: 1933—1937. Redakt. Ota Wićaz. Lětn. 86—90. Zeš. 163—170. W Budyšinje, Mačica Serbska. (1848—1937.) 8°.
2466. [Ktomu:] **Jacob, G.** Deutsches Inhaltsverzeichnis [1848—1894]: N. Laus. Mag. LXX (1894), 262—272. — **Muka, E.** Registrik abo nadrobny zapis wobsaha 1—50. [Gesamtreg. der ersten 50 Jahrgänge. Bautzen, Selbstverl. [1897.] 48 str. 8°. — **Ernst Mucke.** Deutsches Inhaltsverzeichnis ... 1895—1905: N. Laus. Mag. LXXXIII (1907) 230—238.
2467. Die **Schriften** der Mačica Serbska in der Lausitz: Jahrbücher für slawische Literatur, Kunst und Wissenschaft N.-F. I (1852), 26—37 95—112. I (1853), 37—50.

2468. **Jutnitzka** habó Nowiné za podjanskich Serbow. 1848—1849. [Lětn. I—II.] Tohor. lětn. III, 1850. Wudawafej Jak. Kučank ha Michał Cyž. b. m. b. l. (W Budyšinje 1848—1850).
2469. Serbski **Nowinkar**. Tydženski ČzaBopiš wot tych najwažnischich Podawkow njetsischeho ČzaBu. 1848. Čo. 1—21. We Budyschini, F. A. Reichel. 1848. 168 str. 8°. fr.
-
2470. Bramborski Berbski **Zassnik**. Wud. Nowka 1848—1852. — Tohor. wud. z Pank 1853—1863. — Tohor. wot Kity Šwele 1864—1880. — Tohor. Bramborske Nowiny wot Šwele, Heinr. Jordana u. Mato Kósyka 1881—1885. We Choschobusu 1848—1885.
2471. Bramborski **Zašnik**. Sserbske nowiny sa politiku a pohužeje we hokrejsach Choschebus, Kalawy a Grodk wud. Kito Šwela 1885—1915. We Worejcach, Wenzel-Lapstich. 1885—1915. — Tohor. Bog. Šwela 1916—1918. W Budyšinje, Smolef. 1916—1918. — Tohor. Serbski Casnik wot Bog. Šwele 1921—1922. — Tohor. Mina Witkojc 1923—1933. W Budyšinje, Smolef. 1921—1933. 2°.
2472. **S.** Casnikařowy jubilej [Bramborski Casnik]: Łužica XXXIII (1914), 23—25.
2473. **Šwela, Bogumił**. Krótke stawizny „Bramborskeho serbskeho Casnika“ [Kurze Geschichte d. B. s. C.]: Łužica XL (1925), 111 sc.
2474. Dolnoserbbski **Casnik**. Pšišloga casnika „Nowa Doba“ za dołnych Serbow. 1947—1950. 4°.
-
2475. **Serniczka**. Ljetn. 1—4. Wud. a sałožer B. H. Imisch. W Budyschini, K. B. Hika. 1849—1852.
2476. Missionski **Posoľ**. Mješčacny nabóžny čzaBopiš sa naschich hornjo-łužiskich Sserbow. Wud. wot Rychtarja. Lětnik 1—28 (1854—1881.) — Tohor.: Mišionski póBoľ [Lětnik 29—37] 1882—1890 wot M. Domaschki a J. Jakuba. — Tohor.: [Lětnik 38—40] 1891—1893 wot M. Domaschki a E. Krügarja. — Tohor.: [Lětnik 41—44] 1894—1897 wot M. Domaschki a J. Mrósaka. — Tohor.: [Lětnik 44—45] 1897—1898. J. Wałtar a M. Domaschka. — Tohor.: [Lětnik 46—49] 1899—1902. J. Křižan a M[oritz] Domaschka. — Tohor.: [Lětnik 49—62] 1902—1915. J. Křižan a J. Mikela. We Wojerezach, J. Kulman [pozdišo G. Wenzel a dr.]. 1854—1915. — Tohor. Nowy mišionski poBoľ. Lětnik 1—13 (1916—1928). Budyšin, Smolef. 1916—1928. 8°.
-
2477. **Katholski Posoľ**. Cyrkwinski časopis wudawany wot tow. ss. Cyrilla a Methoda. Redaktor Mich. Hórník. Lětn. 1—9. 1863—1871. — Tohor.: Redakt. Jurij Łuscanski. Lětn. 10—15. 1872—1877. — Tohor.: Redakt. Michał Róla. Lětn. 16—18. 1878—1880. — Tohor.: Redakt. Michał Hórník. Lětn. 19. 1881. — Tohor.: Redakt. Jakub

- Skala. Lětn. 20—41. 1882—1903. — Tohor.: Redakt. Mikł. Andricki. Lětn. 42. 1904. — Tohor.: Redakt. Mikł. Žur. Lětn. 43—44. 1905—1906 (julij). — Tohor.: Redakt. Jakub Šewčik. Lětn. 44—46. 1906—1908. — Tohor.: Redakt. Jakub Žur. Lětn. 46—47. 1908—1909. — Tohor.: Redakt. Jurij Deleńk. Lětn. 48—52. 1910—1914. — Tohor.: Redakt. Mikł. Just. Lětn. 53—62. 1915—1924. — Tohor.: Redakt. Michał Kětan. Lětn. 63—64. 1925—1926. — Tohor.: Redakt. Józef Nowak. Lětn. 65—68. 1927—1930. — Tohor.: Redakt. Jurij Hejduška. Lětn. 69—75. 1931—1937. W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1863—1876; Smolef 1877—1913; Tow. Cyrill a Method 1913—1937. 8° a 4°. Ktomu: Zabawna přiłoha 1893—1894.
2478. **Hórnik, M.** Katholski Posoł a druge serbske časopisy [Kath. Pos. u. andere wend. Ztschr.]: Posoł XIX (1881), 1—3.
2479. [Skala, Jakub.] 25 lět [wobstacza Kath. Posoła] [25 Jahre d. K. P.]: Posoł XXV (1886), 221—223.
2480. **Łužičan.** Časopis za zabawu a powučenje. Wud. J. E. Smolef. Redakt. M. Hórnik. Zeš. 1—4. — Tohor.: Red. J. E. Smolef. Zeš. 5—6. — Tohor.: Na lěto 1866—1873. Red. K. A. Fiedleř. Zeš. [pozdž. lětn.] 7—14. — Tohor.: 1874—1875. Red. J. E. Smolef. Lětn. 15—26. W Budyšinje, E. M. Monse. 1860—1863. Smolef & Pech. 1864—1875. 8°.
2481. Missionske **powěsčzi.** Hudane s pomozu někotarych farařow wot R. Härtinga. 1870. Čo. 1. — Tohor.: 1871. Čo. 1. (W Choschobusu, F. W. Brandt. 1870—1871.) 4°.
2482. **Serbski Hospodař.** Časopis za serbskich ratarjow n. l. 1881. Lětn. 1. Red. Michał Hórnik. Samost. přił. za „Kath. Posoł“. — Tohor.: Lětn. 2—17. 1882—1897. Red. G. Kubaš. Samostatna přił. za „Serbske Nowiny“. — Tohor.: Lětn. 18—35. 1898—1928. Wud. Towarstwo Serbsk. Burow. — Tohor.: Lětn. 36—45. 1929—1937. Časopis za serbskich ratarjow. W Budyšinje, Smolef [pozdžišo]. J. Cyž. 1881—1937. 8° a 4°. fr.
2483. Łužiski **Serb.** Časopis za serbski lud a studentow. Lětn. I a II. 1885—1886. Budyšin, Smolef. (1885—1886.) 4°.
2484. **Łužica.** Měšačnik za zabawu a powučenje na l. 1882—1886. Zamolw. redakt. a wudaw. Ernst Muka. Lětn. 1—5. — Tohor. na l. 1887—1895. Redig. Jurij Libš a Ernst Muka. Lětn. 6—14. — Tohor. na l. 1896—1903. Ernst Muka a Mikł. Andricki. Lětn. 15—22. — Tohor. na l. 1904—1907. Ernst Muka a J. Bart-Čišinski. Lětn. 23—26. — Tohor. na l. 1908—1909. J. Bart-Čišinski. Lětn. 27—28. — Tohor. na l. 1910—1916. Maćica Serbska. Lětn. 29—35. — Tohor. na l. 1921. Lětn. 36. Jurij Libš a Arnošt Muka. — Tohor. na l. 1922—1923. Red. Józef Nowak. Lětn. 37—38. — Tohor. 1924—1925. Lětn. 39—40. Jurij Wjela a Jan Bryl. — Tohor. 1926—1934. Lětn. 41—47. O[ta] Wićaz a J[an] Symank. — Tohor. 1935—1936. Lětn. 48—49

- čo 1—8. O[ta] Wićaz. — Tohor. 1936—1937. Lětn. 49 čo. 9—lětn. 50 čo. 1—4. Marko Smolef. Budyšin, Smolef-Donnerhak. 1882—1916; 1921—1937. 4° a 8°.
2485. Nowa **Łužica**. Literarna měsačna přiłoha nowin „Nowa Doba“. Lětn. 1—4. 1947—1950. (W Budyšinje, „Nowa doba“. 1947—1950.) 4° a 2°.
2486. Njebjeska **sahrodka**. Lětn. 1888. Čo. 1. b. m. b. l. (W Gubinje, G. Jurik. 1888.) 8°. fr.
2487. Mišionski **pschecz**el. Powjesće s pola Barlinskeho mišionskeho towarstwa. Čo. 1—4 (1890—1891). b. m. (We Wojerjezach, Oskar Hentschel.) 1890. 8°. — Tohor. lětn. II. Čo. 1—3 (1891—1892).
2488. **Pomhaj Bóh!** Serbske njedźelske łopjeńka. Lětn. 1—45. 1891—1935. (W Budyšinje, Smolef. (1891—1935.))
2489. L. Gwězda, Delnjołužiski měsačnik: Łužica XXXIII (1914), 14—15.
2490. **Raj**. Časopis za serbske dźěći. Nakładuje swobodne zjednoćenstwo serbskich wučerjow. Lětn. 1—15. 1914—1928. W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1914—1928. 8°.
2491. **Raj**. Časopis za serbske dźěći. Čo. 1—4. [1946?] Budyšin, Domowina. [1946?]
2492. **Serbski Student**. Lětn. 1—15. 1919—1934. W Budyšinje, Smolef. 1919—1934. 4°.
2493. Českołužický **Věstník**. Čěskoserbski Wěstnik [Pozdźišo]: Łužickoserbský Věstník. Časopis Společnosti Přátel Lužice v Praze. (Řídí Jos. Páta [pozdźišo:] Vladimír Zmeškal. Ročn. 1—22. Praha, Spolek „Adolf Černý“. [pozdźišo] „Společnost Přátel Lužice“. 1920—1947. 4°.
2494. **Serbin, Jan & Serbomil [Bryl, Jan a Muka, Ernst]**. Českołužický Věstník — Čěskoserbski Wěstnik: Łužica XXXVIII (1923), 21—27.
2495. Naš **Čas** we wobrazach. Lětn. 1—4. 1925—1928. W Budyšinje, Wud. Serbsk. Nowin. 1925—1928. 4°.
2496. Nasch **zaß** we hobrasach. [W Budyšinje 1925.] 4°. fr.
2497. **Z domizny** a cuzby. 1. rjad. Čo. 1 sc. 1934 sc. [Aus Heimat u. Fremde.] (W Budyšinje, Cyž. 1934.) 8°.
2498. Naša **Domowina**. Časopis za dźěło w serbskich organizacijach. Redaktor Pawoł Nedo. Lětn. 1—3. 1935—1937. W Budyšinje, Nakł. J. Cyž. 1935—1937. 2°.
2499. Naše **Nowiny**. Łužiskoserbski časopis. Informačna služba za Serbow a jich přecelow w ČSR. Praha 1945—1947. Ročn. 1—2. Praha 1945—1947. 2°. [Mechaniske rozmnoženje.]
2500. Naše **Nowiny**. Łužiskoserbski Časopis. Ročn. 1. Čo. 1—4. 1946. Praha, „Serbowka“. 1946. 4°.
2501. **Nowa doba**. Nowiny za serbski lud. Lětn. 1—4. 1947—1950. (Budyšin, Domowina. 1947—1950.) 2°.
2502. **Nowa doba**. Deutschsprachige Beilage. 1948—1949. (Bautzen, Nowa doba.) 1948—1949. 8°.

2503. **Dudzik, Paweł.** Poradzeny zazběh Noweje doby [Gelungener Auftakt d. Nowa doba]: Nowa doba 1948. Čo. 53.
2504. Nowe **Słowjanstwo.** Měsačna přiłoha nowin „Nowa Doba“. Lětn. 1—2. 1947—1948. [W Budyšinje, Nowa doba. 1947—1948.] 4°.
2505. **Hłós** Młodžiny. Měsačna přiłoha nowiny „Nowa Doba“. Lětn. 1—4. 1947—1950. [W Budyšinje, Nowa doba.] 1947—1950. 4°.
- 2506 a. Serbska **šula.** Wokolnik šulskeho wotrjada Domowiny. Lětn. 1—4. 1948—1950. Budyšin, Domowina. 1948—1950. 8°.
- 2506 b. **Handrik.** Serbska šula — organ serbskich wučerjow: Serbska šula III (1950), 199 sč.
2506. **Nowa Doba** za džěci. Měsačna přiłoha nowin „Nowa Doba“. Lětn. 1—2. 1947—1948. 8°.
2507. Młody **pioněr.** Měsačna přiłoha za serbske džěci. Lětnik 1—2. 1949—1950. [Der junge Pionier. Monatsbeil.] [W Budyšinje, Nowa doba.] 1949—1950. 8°.
-
2508. **Gutmann, C. A.** Spochi trajaza bibliska Protyka sa wschitke dny na zylé ljetó. [Přełoż. Bartko.] We Strawalczi, Spißaczel. 1854. 16 + [13] str. 8° fr. [Čišć w Budyšinje pola K. B. Hiki.]
2509. **Pschedženak.** Lětn. 1—83. Protyka sa Sserbow na lěto 1855—1937. W Budyšinje, Maćica Serbska. 1854—1936. 4° fr. a antiqua.
2510. **Wićaz, Ota.** 80. lětnik protyki Předženaka [80. Jg. d. Předženak]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 287.
2511. **Krajan.** Katholska protyka za Hornju Łužicu na lěto 1868—1871 [bjez woznamjen.: Krajan]. — Tohor. na lěto 1872—1876 [wot l. 1873]. Lětn. 6—9. [Red.] H[andrij] D[učman]. — Tohor. na l. 1877—1884. Lětn. 10—17. [Redig.] J[akub] S[kala]. — Tohor. 1885. Lětn. 18. L. B. R. — Tohor. 1886—1895. Lětn. 19—28. F[ilip] R[ězak]. — Tohor. 1896. Lětn. 29. J. N. a M. Š. — Tohor. 1897—1919. Lětn. 30—52. F[ilip] R[ězak]. — Tohor. 1920—1924. Lětn. 53—57. J[ózef] J[akubaš]. — Tohor. 1925—1933. Lětn. 58—66. J[an] C[yž]. — Tohor. 1934—1938. Lětn. 67—71. J[ózef] N[owak]. W Budyšinje, Tow. Cyrill a Method. 1867—1938. 4°.
2512. **L[ibš], J[urij].** 1868. Krajan k pjećdžesać-lětnomu jubileju. 1917 [Krajan zum 50jähr. Jub.]: Krajan L (1917), 54—57.
2513. **jn.** [Nowak, Józef]. „Krajan“ sydondžesatnik [„Krajan“ 70 Jahre alt]. Wurywanki a dopomnjeńki: Krajan LXX (1937), 35—40.
2514. **Pratyja** sa dołojzno-łuzyskich Sserbow na lěto 1880—1937. W Budyschyńe, Ssmólař (1879—1936). 4°.
2515. **Polan** a holan. Sserbska protyka na l. 1883. We Wojerjecach, Wenzel. (1882.) fr.
2516. **Nadžija.** Serbskich džěci protyka na lěto 1911—1912. Wudawa... Rachlowc [= Franc Kral]. Lětnik 1—2. Budyšin, w komissiji „Raja“. 1910—1911. 8°.

§ 3. Hromadžene spisy wšelakeho wobsaha

§ 3. Sammelschriften verschiedenen Inhalts

2517. **Almanach** k wopomnjeću džesateje hłowneje skhadžowanki serbskeje studowaceje młodosće. [Alm. z. Andenken d. 10. Vers. d. wend. stud. Jugend.] Budyšin, Smolef. 1884. 86 str. 8°.
2518. Jubilejne **spisy** „Serbowki“. 1.—4. zešiwk... W Budyšinje 1896—1905. 8°.
2519. **L[ibš], J[urij]**. Jubilejne spisy „Serbowki“: Posoł XLIV (1906), 63—65; 71—75; 83—86; 91—94.
2520. Serbska ludowa **knihownja**. Wudawa Serbomił Tuchorški. Čo. 1—42/43. Budyšin, Smolef. [pozdžišo] J. Cyž 1901—1937. 8°.
2521. Serbska **knihownja**. Zběrka serbskich ludowych spisow. Rediguje: Jurij Deleńk. Čo. 1—6; 9; 13. W Budyšinje, Towarstwo Cyrill u. Method. 1914—1923. 8°.
2522. Serbska **knigłownja**. Zeš. 1—10. Choschebus, Maschiza Sserbska. 1921—1927. 8° fr.
2523. Knihownja **Dom a Swět**. Zarjaduje Vlad. Zmeškal 1—29. W Prazy, Koło Serbskich Spisowaćelow. 1921. W Budyšinje, Koło Serbsk. Spisowaćelow. 1922—1936. 8°.
2524. Českolůžická **knihovnička**. Čo. 1—11... Pořáda Jos. Páta. Praha, Spolek „Adolf Černý“. 1922—1927. 8°.

§ 4. Literaturne stawizny

§ 4. Literaturgeschichte

2525. **Schaffarik, Paul Joseph**. Geschichte der Sprache und Literatur der Sorben oder Wenden in den Lausitzen: Dess. Geschichte der slawischen Sprache u. Literatur nach allen Mundarten. Abschnitt 4. S. 479—490. Ofen, 1826. 8°.
2526. **Hórnik, Michał**. Řeč a písěmnictví lůžických Srbův [Sprache u. Schrifttum d. laus. Wenden]: Časopis čes. mus. 1856. Str. 58—80.
2527. **Jenč, K. A.** Literariske drobnostki: Č. M. S. XIX (1866), 394—398.
2528. [**Hórnik, Michał**.] Katholske serbske pismowstwo [Kath.-wend. Schrifttum]: Posoł V (1867), 1—2.
2529. **Andree, Rich.** Die literarischen und nationalen Bestrebungen der Wenden: Dess. Wendische Wanderstudien... Stuttgart. 1874. S. 19—40.
2530. **Hórnik, M.** Přenja znata čišćana serbska kniha, 300 lět stara [Albin Moller. Delnjołůžiske spěwařske z Lutherowym małym katechismom a agendu] [Das erste gedr. wend. Buch, 300 J. alt]: Łůžičan XV (1874), 174—176.
2531. **Jenč, K. A.** Spisowarjo serbskich rukopisow bjez hornjołůžiskimi ewangelskimi Serbami hač do lěta 1800 [Schreiber wend. Handschr. unter d. oberl.-evang. Wenden bis z. J. 1800]: Č. M. S. XXVIII (1875), 82—88.

2532. **Pypin, A. N.** Stawizny lužisko-serbskeje literatury. Přeložk wot J. E. Smolerja [Gesch. d. laus.-wend. Liter.]: Łužičan XIX (1879), 81—83; 89—94; 97.
2533. **Pypin, A. N. a W. D. Spasowič.** Stawizny lužisko-serbskeje literatury. „История славянскихъ литературъ. 2. a 3. d.“, přeložil J. E. Smolef. [Gesch. d. laus.-wend. Lit.]. Budyšin, J. E. Smolef. 1881, 32 str. 8°.
2534. **Pypin, A. N.** Das serbisch-wendische Schrifttum in der Ober- und Niederlausitz. Aus dem Russischen übertragen sowie mit Berichtigungen und Ergänzungen versehen von Traugott Pech. Leipzig, Brockhaus. 1884. 64 S. 8°. S.-A. aus dess. Geschichte der slavischen Literaturen.
2535. **Jenč, K. A.** Serbjo w němskich romanach a novellach: Č. M. S. XLII (1889), 92 sč.
2536. **Hórnik, M.** Dopomnjeńka serbskej młodžinje [Über die literar. Tätigkeit d. Wenden i. d. letzten 50 Jahren]: Łužica XII (1893), 4 sč.
2537. **Karásek, Jos.** Z Łužice: Národní listy 1893. Čo. 13. [Über die neuesten literar. Erscheinungen unter d. Wenden.]
2538. **Kundratický, F. H.** Literatura lužicko-srbská [D. lausitz.-wendisch. Literatur]: Vlast. Praha X (1893/94), 638—639.
2539. **Černý, Adolf.** O nynějši lužické literatuře [Über d. jetzige laus.-wend. Liter.]: Tohos. Různé listy o Łužice 1894. Str. 105—134.
2540. **Černý, Adolf.** Lužičtí pěvci z lidu [Wendische Volksdichter]: Květy XVI (1894), Kniha 33. Str. 7 sč.
2541. **Müller, Ewald.** Wendische Sprache und Literatur: Dess. Das Wendentum i. d. Niederlausitz. 1894. S. 58—64.
2542. **Wanak, J. E.** Pjeć listow z časow Noweho Serbstwa [5 Briefe a. d. Zeit d. neuen Wendent.]: Łužica XVI (1897), 20—21; 30—31; 42.
2543. **Žundálek, Fr. H.** Listy o lužicko-srbské literatuře [Briefe über d. laus.-wend. Liter.]: Hlídka. Brno 1897. Čo. 9—11.
2544. **Černý, Adolf.** Serbske pismowstwo l. 1898. Z českeho přel. pr. [Wend. Schrifttum a. d. J. 1898]: Łužica XVIII (1899), 66; 77 sč.
2545. **Francew, Wl.** Tři listy z časow Noweho Serbstwa [3 Briefe a. d. Zeit d. neuen Wendentums]: Łužica XVII (1898), 44 sč.; 55 sč.; 64; 89 sč.; 99 sč.
2546. **Francew, Wl.** Dalše listy z časow Noweho Serbstwa [Weitere Briefe aus d. Zeit d. Neuwendentums (literar.)]: Łužica XVII (1898), 110 sč. XVIII (1899), 15 sč.; 23 sč.; 34 sč.; 55 sč. XIX (1900), 39 sč.
2547. **Černý, Adolf.** Sto lět serbskeho časopismowstwa [100 Jahre wend. Journalistik]: Květy 1899. Str. 211—219; 289—297.
2548. **Hoffmann, Luise.** Die Sprache und Litteratur der Wenden. (Sammlung gemeinverständl. wissenschaftl. Vorträge . . . hrsg. v. Rud. Virchow. N. F. Ser. 14. H. 318.) Hamburg, Verlagsdruckerei. 1899. 39 S. 8°.

2549. **Adam, Georg.** Die wendische Renaissance: Litterarisches Echo II (1900), 1558—1561.
2550. **Libš, Jurij.** „Nad Bačońskej wěžu“. Dopomnjeńka ze serbskeho pismownstwa [Erinnerungen a. d. wend. Schrifttum]: Łužica XIX (1900), 103—104.
2551. **Milaković, Josip.** Lužička književnost u godini 1900 [Wendisches Schrifttum i. J. 1900]: Nada 1901. Str. 127 sc.
2552. **Tetzner, F.** Michael und Abraham Frentzel und die sorbische Literatur: Wissensch. Beil. d. Leipziger Ztg. 1903. Nr. 143. S. 573 f.
2553. **Francew, Wlad. a Jakob Čišinski.** Listy serbskich wótcincow z časow serbskeho wozrođenja [Briefe wend. Patrioten a. d. Zeit d. wend. Wiedergeburt]: Č. M. S. LVII (1904), 86—109. LVIII (1905), 57—70.
2554. **Kukowski, J. B. [Bart-Čišinski, Jakob].** Die Litteratur der Lausitzer Serben zu Anfang des XX. Jahrhunderts. S.-A. aus „Сборникъ по славяновѣдѣнію“ I. Petersburg. Akademie d. Wiss. 1904. 27 S. 4°.
2555. **Tetzner, F.** Die Anfänge der slavischen Literatur in Deutschland: Wiss. Beil. d. Leipz. Ztg. 1904. Nr. 137.
2556. **Čišinski, Jakub.** Razvoj literature Łužickich Srba sa osobitim obzirom na njeno sadašnje stanje: Letopis Matice Srpske, Novi Sad 1905.
2557. **Pech, Joh. Traug.** Die Schillerfeier im wendischen Schrifttum: Leipz. Zeitung 1905. Nr. 61. Beil. 1.
2558. **Bryl, Jan.** Slovo o literatuře lužických Srbů a jejich básníku Jakuba Čišinském [E. Wort ü. d. Literatur d. laus. Sorben...]: Zvičina II (1906). Čo. 7.
2559. **Po prawdze Božej** [krótki přehlad ze serbskeje literatury] [Kurz. Überblick üb. d. wend. Lit.]: Posoł XLIV (1906), 273—275.
2560. **Lubin-wutroba.** Našim jubilejam lěta 1906 [Histor.-literar. Übersicht]: Łužica XXVI (1907), 19—22; 27—30; 35—38.
2561. **Černý, Adolf.** Stawizny basnistwa Łužiskich Serbow [Gesch. d. Dichtkunst d. laus. Wend.]: Č. M. S. LXI (1908), 3—64b; LXIII (1910), 3—48. — Tos. Knižka I: Basnistwo hornjoŁuž. Serbow. (Sep. wotć. z Časopis M. S.) Budyšin, Maćica Serbska. 1910. 109 str. 8°.
2562. **X. kongres** słowjanskich nowinarjow w Běłohrodze a Łužiscy Serbja [10. Kongr. slav. Journal. i. Belgrad u. d. laus. Wenden]: Łužica XXX (1911), 63—66.
2563. **R. [Kral, Franz].** Serbske pismownstwo [Wend. Schrifttum]: Posoł XLIX (1911), 311 sc.
2564. **Wićaz, Ota.** 1. Wo serbskim ludowym basnistwje. — 2. Serbja jako misijonarojo Bratrowskeje Jednoty. — 3. Serbowka w Surinamje. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serb. Tuchořski Čo. 12.) [Über d. wend. Volksdichtung.] W Budyšinje, wudawař. 1922. 56 str. 8° fr.

2565. **W[ičaz], O[ta].** Wo Berbskim ludowym baŕnistwje. b. m. b. l. [1923.] 56 str. 8°.
2566. **Meyer, K. H.** Die slovenischen protestantischen Drucke bei den Lausitzer Wenden: Archiv f. slavische Philologie XXXIX (1924), 93—103. — Dass. als S.-A. Leipzig 1924. 12 S. 8°.
2567. Dołnosersbke **pismowstwo** 1914—1921 [Niederw. Schrifttum 1914—1921]: Łužica XXXIX (1924). Čo. 4. Str. 6—8.
2568. **Páta, Jozef.** Wo studiju serbskeho pismowstwa w 1. połojcy XIX. lětst. (Přelož. Jan Bryl.) [Über d. Studium d. wend. Schriftt. i. d. 1. Hälfte d. 19. Jhrh.]: Č. M. S. LXXVII (1924), 111—124.
2569. **Krječmař, M[ikl.].** Přehlad literatury hornjołužiskich Serbow 1914—1924. Přeložk ze zběrnika „Slovanský Přehled“ [Überblick ü. d. Liter. d. oberlaus. Wend.]: Łužica XL (1925), 41—43; 80—86; 102—106.
2570. **Meyer, Karl H.** Die wissenschaftliche, das Wendische (Sorbische) betreffende Literatur des letzten Jahrzehnts. (S.-A. aus: Jahrbücher für Kultur u. Geschichte d. Slaven. N. F. Bd. 1. H. 1. 1925.) o. O. u. J. [Breslau, Priebatsch. 1925.] 10 S. 8°.
2571. **Páta, Josef.** Úvod do studia lužickosrbského písemnictví. Kriticko-bibliografický přehled posavadních prací o lužickosrbském písemnictví. (Facultas philos. universitatis Carol. Prag. Sběrka pojednání a rozprav. VII.) [Einführung i. d. Studium des lausitz.-wendisch. Schrifttums.] Praha, Filosofická fakulta university Karlovy. 1925. 148 str. 8°.
2572. Z **poezii** Serbow lužyckich (Handrij Zejleř i Jakub Čišinski) [Aus d. Poesie d. laus. Wend.]: Kultura słowiańska 1925. Čo. 4. Str. 8—9.
2573. **Heidrich, O.** Baltoslovanské a lužickosrbské motivy v literatuře dánské a švédské [Baltoslav. u. lausitz.-wend. Motive i. d. dänisch. u. schwedisch. Literatur]: Česko-lužic. Věstník VII (1926), 6—9.
2574. **Wurmová, Jindřiška.** Nejstarší památky písemnictví u lužických Srbů [D. ältest. Denkm. d. Schrifttums bei d. laus. Wend.]: Ruch. Brno 1927. Čo. 108.
2575. **Zalěski [Lorenc, Jakub].** Basnicy: Łužica XLI (1927), 86—87.
2576. **Páta, Josef.** Zawod do studija serbskeho pismowstwa. [Einführung i. d. Studium d. sorb. Literatur.] Serbske předžěłane a rozmnožene wudaće z 50 podobiznami. (Wědomostne rozprawy Mačicy Serbskeje w Budyšinje. Red. A. Muka. Čo. 1.) W Budyšinje, Mačica Serbska. 1929. 288 str. 8°.
2577. **Wičaz, Ota.** Josef Páta. Zawod do studija serb. pismowstwa [J. P. Einführung i. d. Studium d. sorb. Schrifttums]: Zeitschrift f. sl. Philol. 1931. 247—260.
2578. **Lenard, L.** Srbstwo u poeziji lužiskich Srba. [Das Sorbentum i. d. Poesie d. lausitz. Sorben.] Beograd, Swetlost. 1931. 142 str. 8°.

2579. **Páta, Jos.** Duch współczesnej literatury łużyckiej [Der Geist der sorbisch. Gegenwartsdichtung]: Ruch Słowiański IV (1931), 33—38.
2580. **Taszycki, Witold.** Sienkiewicz w piśmiennictwie łużyckiem [Sienkiewicz i. sorb. Schrifttum]. Wotć. z: Ruch Słowiański III/IV (1930/31). Čo. 8—9. Kraków, Warszawa, Lublin etc., Gebethner i Wolff. 1931. 30 str. 8°.
2581. **Šwela, B.** Słowjanske stopy w dołnoserbskem pismowstwie (Zvláštní otisk ze Sborníku prací I. sjězdu slovanských filologů v Praze 1929. Sv. II). [Slav. Spuren i. niedersorb. Schrifttum.] V Praze, Výbor I. sjězdu ... 1931. 8 str. 8°.
2582. **Wićaz, Ota.** Lipsk jako ródnišćo serbskeje romantiki [Leipzig als Geburtsort sorb. Romantik]: Č. M. S. LXXXIV (1931), 1—42; 67—75. LXXXV (1932), 1—53.
2583. **Wićaz, Ota.** Schiller a Goethe w Njeswaćidle [Schiller u. Goethe i. Neschwitz]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 47; 49.
2584. **Winař, Jurij.** Humor w našim basnistwje [Humor i. unserer Dichtung]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 113 sć.
- 2584 a. **Gołabek, Józef.** Literatura serbsko-łužyska [Sorb.-lausitz. Literatur] (Wydawnictwa Instyt. Śląskiego = Pamiętnik Instyt. Śląsk. V). Katowice, Nasza księgarnia-Warszawa. 1938. 269 str. 8°.
2585. **Frinta, Antonín.** Jubileum a nynějši stav dolnolužické literatury [Das Jubiläum u. d. jetzige Stand d. niedersorb. Literatur]: Slovesná věda 1947. Čo. 2.
2586. **Hes, Ladislav.** Lužičtí Srbové v bratrské spolupráci s českými literáty [Die laus. Sorben in brüderlicher Zusammenarbeit mit d. čechischen Literaten]: Mladá stráž II (1948/49). Čo. 7. Str. 73—75.
2587. **K[rječmar], M[ikl.].** Zákupy w lužické literatuře (o Čišinském a Andrickém): Bezděz X (1947), 88 sć.
2588. **N[owak]-N[ječorn.], M[ěrcin].** Před 350 lětami wuńdže přenja hornoserbska čišćana kniha [Worjehowy katechizm] [Vor 350 Jahren erschien das erste gedruckte Buch [Katechismus d. Warichius]: Nowa doba 1947. Čo. 26. Str. 2.
2589. **Wićaz, O[ta].** Aesop we Łužicy [Aesopowe bajki] [Aesop i. d. Lausitz]: Nowa Łužica II (1948). Čo. 9 = (Nowa doba 1948. Čo. 114.)
2590. **Měťsk, Frido.** Serbske pismowstwo ze sociologiskeho stejěšća [Sorb. Schrifttum vom soziolog. Gesichtspunkt]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 12 = Nowa doba 1949. Čo. 137.
2591. **Brězan, Jurij.** Wo džensnišim stawje serbskeje literatury [Über d. heutigen Stand d. sorbisch. Literatur]: Nowa Łužica III (1950). Čo. 2 = Nowa doba 1950. Čo. 16.
2592. **Kubašec, Marja.** Přehlad po serbskej literaturje [Übersicht über die sorb. Literatur]: Serbska šula III (1950), 155 sć.; 165 sć.; 192 sć.
2593. **Měťsk, Frido.** Die Literatur der Niederlausitzer Sorben: Nowy Casnik 1950. No. 8 = Nowa doba 1950. Čo. 99.

2594. **Měťšk, Frido.** Wuhlady našeho pismowstwa [Aussichten unseres Schrifttums]: Nowa Łužica III (1950). Čo. 4 = Nowa doba 1950. Čo. 42.
2595. Fällt weg!

§ 5. Basniske zběrki a basnje jenotliwych basnikow

§ 5. Gedichtsammlungen und Gedichte einzelner Dichter

A. Originalne basnje

A. Originalgedichte

2596. **Bart, Jakub.** Dopomnjenja na Mišno [Gedichte]: Łužica I (1882), 89; 97.
2597. **Bart, Jakub.** Dopomnjenja na Prahu [Gedichte]: Łužica II (1883), 19.
2598. **Čišinski, [Jakub].** [Basnje]: Łužica VI (1887), 11.
2599. **Čišinski, Jakub.** Kniha sonettow. Budyšin, Spisačel. 1884. 67 str. 8°.
2600. **Čišinski, Jakub.** Formy. Basnje. Budyšin, Spisačel. 1888. 160 str. 8°.
2601. **Čišinski, Jakub.** Přiroda a wutroba. Pěsnje. (Serbska knihownja. Wudawa A. Černý. Čo. II.) Budyšin, Wudawač. 1889. 81 str. 8°.
2602. **Čišinski, Jakub.** Serbske zynki. Basnje. (4. zběrka.) K złotemu jubileju Mačicy Serbskeje wudał Ernst Muka. Budyšin, Mačica Serbska. 1897. VIII, 109 str. 8°.
2603. **Čišinski, Jakub.** Kralowska hymna sakskich Serbow. (K jubileju 70. narodninow a 25 lětneho kralowanja J. M. krala Alberta Sakskeho.) Hudźba K. A. Kocora. Budyšin, Smolef. 1898. 10 str. 8°.
2604. **Čišinski, Jakub.** Nječestna družka. Ballada: Łužica XVII (1898), 25 sć.
2605. **Čišinski, Jakub.** Ze žiwjenja. Basnje. 5. zběrka. [Z wobr.] Budyšin, basnik. 1899. XIII, 109 str. 8°.
2606. **Čišinski, Jakub.** Krew a kraj. Ballady. 6. zběrka. Budyšin, Basnik. 1900. 92 str. 8°.
2607. **Čišinski, Jakub.** Z wotmachom. Z domachom. Z doškrabkom. Basnje 7. a 14. zběrka. Budyšin, Jak. Herrmann. 1913. 144 str. 8°.
2608. **Čišinski, Jakub.** Basnje. (8. zběrka: Z křidlom worjołskim.): Č. M. S. LVI (1903), 81—173. — Tos. Basnje. Z křidlom worjołskim. 8. zběrka. Budyšin, E. Muka. 1904. IV, 103 str. 8°.
2609. **Čišinski, Jakub.** Basnje. Z juskom wótčinskim. 9. zběrka. Budyšin, E. Muka. 1904. IV, 100 str. 8°.
2610. **Čišinski, Jakub.** Wysk a stysk. Wótčinske sonetty. 10. zběrka. Budyšin, E. Muka. 1905. IX, 72 str. 8°.
2611. **Čišinski, Jakub.** Za čichim. Basnje. 11. zběrka. Budyšin, E. Muka. 1906. 136 str. 8°.
2612. **Čišinski, Jakub.** Serbske wobrazki. Basnje. 12. zběrka. Budyšin, Basnik. 1908. 95 str. 8°.
2613. **Čišinski, Jakub.** Swětło z wyšiny. Basnje. 13. zběrka. Budyšin, Ernst Muka. 1911. 96 str. 8°.

2614. **Čišinski, Jakub.** Výbor básní. Přeložil Adolf Černý. S úvodem o básníku. Praha, J. Otto. 1906. XVII, 57 str. 8°.
2615. **Čišinski, Jakub.** Sborníček. (Se 6 obrázky.) Vypravil Josef Páta. (Česko-lužická knihovnička. Pořádá Jos. Páta. Čo. 10.) Praha, Spolek „Adolf Černý“. 1926. 77 str. 8°.
2616. **Bart-Čišinski, Jakub.** Basnje z mlodych lět. Zhromadził a zawod napisał Mikławš Krječmar. J. Čišinskeho zhromadžene spisy. zeš. 1. (Knihownja Dom a swět. 21.) W Budyšinje, Koło serbskich spisowaćelow. 1931. 99 str. 8°.
2617. **Krawc, Bjarnat.** Basnje Jakuba Čišinskeho z mlodych lět: Serbske Nowiny 1932. Čo. 141.
2618. **Kočka, A.** Motiv hordosće pola J. Barta-Čišinskeho [Motiv d. Hochmuts bei J. Bart-Čišinski]: Serbski Student XVI (1934). Čo. 2.
2619. **Čišinski, Jakub.** Výbor básní. Přel. a úvod o basn. naps. Adolf Černý. 2. vyd. [= Auswahl von Gedichten]. (Lužickoserbská knih. Poř. VI. Zmeškal. Čo. 30.) V Praze, Společn. přátel Lužice. 1946. 70 str. 8°.
2620. **B[a]rtk[o].** Něšto za našich lubuškow [Pěsnje a basnje]: Łužičan VI (1865), 65—67.
2621. **W[ićaz], O[ta].** Robert Behla a jeho pěsnje wo Serbach [Robert Behle u. s. Lieder über d. Sorben]: Łužica XLIX (1936), 2 sc.
2622. **Brězan, Jurij.** Do noweho časa. Zběrka basni. (Knihownička Nowa Doba. XI.) Budyšin, Domowina. 1950. 87 str. 8°.
2623. **Čěsla.** Morwa maćerka. Ballada: Łužičan V (1864), 33 sc.
2624. **Čěsla, J.** Serbow kral: Łužičan V (1864), 81—85.
2625. **Čěsla, [J.].** Na hrodžišću [Gedichte]: Łužičan IX (1868), 129 sc.; 161—163.
2626. **Čěsla, Jan.** Kral Přibysław. Lyrisko-episka baseń we třoch džělach. W Budyšinje, Smoleř a Pjeh. 1868. 83 str. 8°. — Tos.: Č. M. S. XXI (1868), 8—56.
2627. **Čěsla, Jan.** Wěnašk z kwětkow nazymskich: Łužičan IX (1868), 179—181.
2628. **Čěsla, J.** Kwětki nalětne: Łužičan X (1869), 81—83.
2629. **Čěsla.** Šiplenki [Gedichte]: Łužičan X (1869), 154 sc.
2630. **Čěsla.** Wěnašk najlubšej [9 Gedichte]: Łužičan XI (1870), 88—91.
2631. **Dučman, Handrij.** Serbjo my smy. (Wótčinski spěw we serbskich barbach.) 1898. 1 łop. 8°.
2632. **Grys, Mjertyn.** Delnołužiske spěwy: Č. M. S. XXVI (1873), 52—56.
2633. **Hajnc, Jan.** Serbske basnje a pěsnje. Ze žiwjenjoběhom a wobrazom pěsnjerja wudał Ota Wićaz. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serbom. Tuchofski. Čo. 15.) W Budyšinje, Smoleř. 1925. 52 str. 8°.
2634. **[Hattas.]** Sary Hanschk se βwojej Hilžu na Woßborskim Hermanku. Budeschini, F. A. Reichel. b. l. 2 łop. 8°. fr.
2635. Die wendische **Hochzeit**. Gemälde nach dem Leben. In Musik ge-

- setzt von K. A. Katzer. Übersetzt von Ernst Becker u. J. Kochte. Bautzen, C. G. Hiecke. o. J. [c. 1850.] 20 S. 8°. fr.
2636. **Hórník, M.** Khwalba witanja serbskeje njewjesty [němski wot Melischa]: Č. M. S. XIX (1866), 399—402.
2637. **Hórník, M.** Wótčinske hłosy: Łužica V (1886), 5 sc.
2638. Džěćace **hrónčka**: Łužičan VII (1866), 70—72.
2639. **Jacslawk, M[ikl.].** Dwě basni (A. Nyšporjec Boscij w Kukecach, B. Sejmska wólba w Kukecach): Łužičan XIV (1873), 43—45.
2640. **Jenč, K. A.** Něšto za přećelow serbskich starožitnosćow: Č. M. S. XIII (1860), 127 sc.
2641. **Jenč, K. A.** Dwaj staršej spěwaj k česći serbskich spisowarjow: Č. M. S. XXVI (1873), 4—10.
2642. **Jórdan, Hajno.** Mały gratulant abo sbožepschecza a schtuczki. (Maczicžnych spišow Čo. 90.) Budyschin, Macziza Serbska. 1893. 36 str. 8°.
2643. **Kocor, K[orla] A[ugust].** Wótčinska modlitwa. Wot K. A. F[iedlerja.] W Budyšinje, Smolef. b. l. 1 lóp. 8°.
2644. **Kocor, K. A.** Słowo wo Zejlerjowych spisach: Łužica XIII (1894), 92 sc.
2645. **Kósyk, M.** Spěwy a basnje: Č. M. S. XXXIV (1881), 8—11.
2646. **Kósyk, M.** Přerada markgrofy Gera. Episka basnja: Č. M. S. XXXIV (1881), 90—113. — Tos. sep. wotč. Budyšin, M. Hórník. 1882. 23 str. 8°.
2647. **Kósyk, Mato.** Přerada markgrofy Gera. Delnjoserbska episka baseń. (Knihownja Dom a Swět. V.) W Budyšinje, Koło Serbskich Spisowacelow. 1924. 40 str. 8°.
2648. **Kósyk, M.** Pjeć delnjoserbskich basni: Č. M. S. XXXV (1882), 82—88.
2649. **Kósyk, M.** Basnje: Č. M. S. XXXVI (1883), 69—83.
2650. **Kósyk, Mato.** [Basnje]: Łužica VI (1887), 31.
2651. **Kósyk, Mato.** Pěšnje. Žěl 1—2. Zběrał a zestajał Bogumił Šwela. Hobrazy kreslił Fryco Latk. (Knihownja Dom a Swět. XIV—XV.) W Budyšynie, Koło serbskich spisowacelow. 1929. 151 a 138 str. 8°.
2652. **rusticus.** Domčk mój luby, złoty tudy... Baseń wot Jurja Komora. Wjeska narodna, čehodla sy mi tak drohuška? Baseń wot Pawoła Wićaza: Krajan LXII (1929), 49—56.
2653. **Krječmař, Pawoł.** Raj myslow, sonow z lužiskich honow. Basnje. Drjeworězby Měrcina Nowaka. (Knihownja Dom a Swět. XIII.) W Budyšinje, Koło serbskich spisowac. 1929. 93 str. 8°.
2654. **[Kulman, Křesć.]** Kóss. Čornny kóss a drósna. To je: pól kopy a tsi Berbskich spjewow sa młody, weběly lud. Sbjer 1—3. W Wojerezach, J. Kulman. 1857. 8°. fr.
2655. **[Kulman, Křesć.]** Borčate, kałate a palate cźmely, woły a scher-schenje. To je: satyriski wothlób se Berbow. 1.—2. wobrada. Wojerezach, J. Kulman. 1860. 8°. fr.

2656. **Lajnert, Jan.** Wyskow sapy, sylzow kapy. Basnje. Z wobr. (Knihownja Dom a swět. 11.) W Budyšinje, Koło serbsk. spisowacelow. 1928. 59 str. 8°.
2657. **[Lubjenski.]** [Dwě serbskej pěśni: a) T'ho Krala žonuj Boh. b) Mjer, Wotze krajomny.] b. m. b. l. 2 łop. 8°. fr.
2658. **M., M.** Wječorne pěsnje: Serbske Nowiny 1935. Čo. 281.
2659. **Markus, B.** Pěseň wo wuherskej njewjesće. Z rukopisa podawa M. Hórnik: Č. M. S. XXXIV (1881), 113—116.
2660. **Mlónk, Pjotr.** Dar poŕleneho seleneho schwórtka sa lube Berbske mótki, kiž Bwój kschčeński ŕlub wobnowja. W Budyschini, L. A. Donnerhak. 1866. 32 str. 8°. fr. — Tos. 2. wudawk. (Towarstwo-wych spišow Čo. 76.) W Budyschinje, Luth. knihown. tow. 1884. 40 str. 8°. fr.
2661. **Möhn, Juri.** Sserskeje Reczje Samoženje a Kwalbu we reczerskim Kyrlishu. Poredži a wohnda August Theodor Rudolph Möhn. [Klopstocks Messias übersetzt.] W Budyschini, Monse. 1806. 39 str. 8°. fr.
2662. **[Möhn.]** Sczísna. [Baseń.] Budeschini, F. A. Reichel. b. l. 2 łop. 8°. fr.
2663. **[Möhn.]** Khwalba Burstwa. Budeschini, F. A. Reichel. b. l. 2 łop. 8°. fr.
2664. **[Möhn.]** Žnje. Sserski Spjew. Budeschini, F. A. Reichel. b. l. 2 łop. 8°. fr.
2665. **Möhn, Rudolf.** Dwaj wojeřskaj spěwaj, sobudželenaj wot K. A. Jenča: Č. M. S. XII (1859), 71—75.
2666. **Nawka, Michał.** Kwaŕne přednoški wšelakich spisowacelow. Za zeleny, slěborny abo złoty kwas. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serbomił Tuchořski. Čo. 17.) W Budyšinje, Smolerjec knihičišćernja. 1923. 136 str. 8°.
2667. **Nowak, Józef.** Z duchom swobody. Wótčinske basnje. Budyšin, Spisaćel. 1919. 55 str. 8°.
2668. **Nowak, Józef.** Z duchom swobody. Wótčinske basnje. 2. wud. (Knihownja Dom a Swět. Rjad. Wl. Zmeřkal. Čo. 35.) Budyšin, Koło přeć. serb. pism. 1947. 104 str. 8°.
2669. **Pful.** Pěsnjeńske prawidła a někotre pěsnje: Č. M. S. VI/VII (1853/54), 1—24.
2670. Fällt weg!
2671. **Pful.** Tři ballady (Wódny muž; Nykus za Dubrawu; Nykus w Nydeji): Č. M. S. XXXIV (1881), 81—90.
2672. **Pful.** Naša domina. Spěw z historiskimi připisami: Łužica I (1882), 41 sć.
2673. **Pful.** Syladowska rada. Po ludowych bajkach wupěsnił: Č. M. S. XXXVI (1883), 113—115.
2674. **W[íczaj], O[ta].** Přenja a poslednja pěseň profesora Pfula: Łužica XLIX (1936), 29—31.

2675. **KwaBna PjeBnja.** [Podpisany] Ł. Budeschini, F. A. Reichel. b. l. 2 łop. 8°. fr.
2676. **Wićaz, Ota.** Hišće nječišćana pěseń Jurja Raka: Č. M. S. LXXXVI (1933), 61—64.
2677. **Rocha-Tuřański, F.** Wěnašk dolnoserbskich pěśnow: Č. M. S. LXI (1908), 122—131. — Tos. sep. wotć. Budyšin, [Maćica S.]. 1908. 12 str. 8°.
2678. **Rocha, F.** Nowe sakopowańske. b. l. (We Wofejzach, A. Lapstich.) 1910. 68 str. 8°. [fr.]
2679. **Sauerwein.** Serbske stucky: Č. M. S. XXX (1877), 73—88. — Tos. sep. wotć. Budyšin, (E. M. Monse. 1877). 16 str. 8°. fr.
2680. Basnje Jurja **Šewčika** z wójskich lět: Nowa doba 1948. Čo. 8.
2681. **Šewčik, Michał.** Basnje. (Jubilejne Spisy „Serbowki“. Zeš. 1.) W Budyšinje, Smolef. 1894. 114 str. 8°.
2682. **Šyman.** Basnje [Wendische Gedichte]: Łužica II (1883), 27; 35; 51; 58; 75 sc.; 83.
2683. **Šyman.** [Basnje]: Łužica V (1886), 27; 63; 83. VI (1887), 5 sc.; 19.
2684. **Skala, Jan.** Srjódky. Zběrka basni w narodnej drasće. Budyšin, Autor. 1920. 62 str. 8°.
2685. **Skala, Jan.** Škrě. Zběrka z lubosće khwilow. Budyšin, priv. čišć. 1923. 26 str. 8°.
2686. **Slepjański, W.** Moja lubosć. b. m. b. l. 2 łop. 8°.
2687. Blidowy spěw k spěwanskemu swjedženju 9. oktobra 1861. (W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1861.) 1 łop. 8°.
2688. **W[ićaz], O[ta].** Zhubjena a namakana serbska baseń (Fryca Stempela: Te tři rychle třubale zuh, głos a rěc): Nowa Łužica III (1950). Čo. 2 = Nowa doba 1950. Čo. 16.
2689. **Teksty** spěwow přednjesenych na swjedžeńskim koncerće na dnju poswjećenja Serbskeho Doma 26. septembra 1904 w Krónje. Budyšin, Maćica Serbska. b. l. [1904.] 10 str. 8°.
2690. **U[rban], M[atej].** Wótčinske hrona — akrostichiske, po Alkäische a Sapphiskej měrje, — ... poswjećił. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serbomił Tuchoński. Čo. 3.) W Budyšinje, M. Smolef. 1905. 56 str. 8°.
2691. **U[rban], M[atej].** Wokschemne wonjeschko. Pjećory trójnič wótčžinskich sonettow — s dodawkom wurjadneho 6. — ... skicził. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serbomił Tuchoński. Čo. 5.) W Budyšinje, M. Smolef, 1907. 24 str. 8°. fr.
2692. **Urban, M.** Łaćanske hrónčka ze serbskeho pjera: Č. M. S. LXV (1912), 36—38.
2693. **Urban, M.** Něšto wo naležnosći tak mjenowanej serbskeho Homera (S. H.): Č. M. S. LXXIII (1920), 3—14.
2694. **Český věnec** Lužici. Uspořádal Jindřich Černý. (Edice Jaro. Sběrka poesie. Svazek 3.) V Praze, Studentská knihitiskárna. 1946. 92 str. 8°.
2695. **Waltař, Jan.** Za dušu a wutrobu. Zběrka basni a spěwow. Z při-

- dawkom pěsni a spěwow Mile Imišoweje rodź. Pfulec. K wopomnjeću njezapomniteje wótcinki Mile Imišoweje ... podał Ernst Muka. (Mačičnych spisow Čo. 98.) Budyšin, Maćica Serbska. 1897. IX, 76 str. 8°.
2696. **Wěnašk** basni našych dolnoserbskich pěsnařow a pěsnařkow (Mato Kósyk, Fryco Rocha, Marjana Domaškojc, Mina Witkojc, Wěcław Serb): Č. M. S. LXXX (1927), 1—40.
2697. **Wičaz, Ota**. Pomjatne hrónčka našich pismakow: Serbske Nowiny 1931. Čo. 303.
2698. **W[ičaz], O[ta]**. Pólski přeložk serbskeje pěsnje z lěta 1779: Č. M. S. LXXXIX (1936), 16—30.
2699. **W[ičaz], O[ta]**. W Hodźiju tam na kěrchowje: Nowa Łužica (Nowa doba) I (1947). Čo. 4. Str. 3 sc. [Jedna wo pěsni: W Hodźiju tam na kěrchowje wot Zejlerja.]
2700. **Wičaz, Pětr**. Ptači kwas. (Baseń): Serbske Nowiny 1937. Čo. 20.
2701. **Witkojc, Mina**. Wěnašk blošańskich kwětkow. Předgrono napisał Wěcław Srb-Chejnicanski. (Knigłownja Dom a Swět. 23.) W Chóšebuzu, Kóło serbsk. spisowacelow. 1934. XI, 85 str. 8°.
2702. Wendischer **Willkommensgruß** an ... Kaiser und König Friedrich III. ... im Namen ... Spreewälder Wenden (im dankbaren Andenken an den 17. Juni 1878). Sserbske Powitańe ... Błotskich Serbskich luži ... o. O. u. J. (W Budyschyńe, Smolař. 1878.) 13 str. 8°.
2703. **Radyserb [Wjela, Jan]**. Morla holčka. Ballada: Č. M. S. XIII (1860), 78—82.
2704. **Radyserb**. Wěńčk pěsnjow: Č. M. S. XIII (1860), 62—66.
2705. **Radyserb**. Někotre pěsnje: Č. M. S. XV (1862), 26—30.
2706. **Radyserb**. Někotre pěsnje: Č. M. S. XIX (1866), 365—370.
2707. **Radyserb**. Basnje: Č. M. S. XXII (1869), 3—5.
2708. **Radyserb-Wehla, Jan**. Malinki za małke [Gedichte]: Č. M. S. XXV (1872), 3—6.
2709. **Radyserb, Jan**. Žarin a bruk [Gedicht]: Č. M. S. XXVIII (1875), 65—68.
2710. **Radyserb, Jan**. Tři episke basnje: Č. M. S. XXIX (1876), 65—70.
2711. **Wehla, Jan**. Klóšterske wothłosy [Gedichte]: Č. M. S. XXXI (1878), 1—9.
2712. **Wehla, Jan**. Njewjesty. Wěnašk basni: Č. M. S. XXX (1878), 136—143.
2713. **Wehla, Jan**. Jank a Hanka. Po ludowej basničcy pěsnił. (Sep. wotć. z Č. M. S.) Budyšin, Mać. Serbska. 1880. 16 str. 8°.
2714. **Wehla, Jan**. Swěrna mandželska. Ballada: Č. M. S. XXXIII (1880), 3—6.
2715. **Radyserb**. Róže [Gedichte]: Č. M. S. XXXIV (1881), 3—8.
2716. **Radyserb-Wjela**. Malin a Mila. Baseń: Łužica V (1886), 11; 21; 47.
2717. **Radyserb, [Jan]**. Wobradženka [Gedicht]: Łužica XIII (1894), 60 sc.;

- 84 sc.; 90 sc. — Tos. Episka baseń w 19 spěwach. Budyšin, Redakcija „Łužicy“. 1895. 78 str. 8°.
2718. **Radyserb-Wjela, [Jan].** Mortwa holčka [pola Kočina] [Gedicht]: Posoł XLV (1907), 241 sc.
2719. **W[icaz], O[ta].** Přispomnjenja k Radyserbowej basni Swjaty Pětr a čert [Bemerkungen zu Radyserbs Gedicht: Der hl. Petrus u. d. Teufel]: Nowa Łužica I (1947). Čo. 3. Str. 2.
2720. **W[icaz], O[ta].** K baladze Jana Radyserba „Swěrna lubosć“: Nowa Łužica III (1949). Čo. 7 = Nowa doba 1949. Čo. 80.
2721. **Wjelan.** Morwy doł [„Martertelle w Saks. Šwicy“]. Ballada: Č. M. S. XXXIX (1876), 3—6.
2722. **[Wićaz, Ota.]** Njeznata baseń Juliusa Wjelana [Unbekanntes Gedicht d. Jul. Wehlan]: Nowa doba 1950. Čo. 130.
2723. **Wjeleměr.** Wěnašk lubcy zdalenej. [Gedichte] [1]—4: Łužičan XVI (1875), 14 sc.; 177; 187 sc.; 189 sc.
2724. **Hans Wučba** [basniske žorty a směški kaž němske Till Eulenspiegel]: Č. M. S. II/III (1849/50), 105—111.
2725. **[Sejler, Handrij.]** Dwje noweje berskej Pjebniczy. b. m. b. l. (1829). 2 łop. 8°. fr.
2726. **Seilef, Handrij.** Džesać Basnjow: Č. M. S. I (1848), 27—36.
2727. **Seilef, Handrij.** Druhi džesatk basnjow: Č. M. S. I (1848), 135—148.
2728. **Seilef, Handrij.** 1.—8. džesatk basnjow: Č. M. S. I (1848), 193—205. II/III (1849/50), 49—60. VI/VII (1853/54), 65—76. XIII (1860), 3—6 a 57—62. XV (1862), 95—101.
2729. **Seilef, H.** Wěnc hórskich spěwow poswjećeny spěwarjam na budyškich horach: Č. M. S. II/III (1849/50), 111—116.
2730. **Seilef, Handrij.** Štwórty džesatk basnjow: Č. M. S. II/III (1849/50), 3—15.
2731. **[Sejler], [Handrij].** Lube Božeme wojakam krajneje wobory pschijich wučehnenju wot swojich lubych, 15. a 18. džen Novembra 1850. [Gedicht.] Wojerezach, J. Kulman. (1850.) 1 łop. 8°. fr.
2732. **Sejler, H.** Sserbske bańnje, swojemu wulzy lubemu ludej podate. (Macžičnych spišow Čo. 26.) W Budyschini, Macžiza Berbska. 1855. 88 str. 8°. fr.
2733. **Sejler, H.** Sso swoni měř! K Bwjeczinam měra. (Macžičnych spišow Čo. 56.) W Budyschinje, Macžiza Sserbska. 1871. 8°.
2734. **[Sejler], Handrij.** Tsi rjane nowe spjowy dawa Berbskemu ludu. 1. Naljetny spjew. 2. Blidowny khjerlusch. 3. Wecžorny spjew. Wojerezach, J. Kulman. 1850. 2 łop. 8°.
2735. **Seilef, Handrij.** Nalěčo. Lyriski spěw: Č. M. S. IV/V (1851/52), 1—18.
2736. **Seilef, Handrij.** Žnje. Lyriski spěw: Č. M. S. VIII (1855), 1—13.
2737. **Seilef, Handrij.** Žně. Lyriski spěw z hudźbu wot K. A. Kocora. W Budyšinje, Bjedr. Hika. 1860. 13 str. 4°.
2738. **Seiler, A.** Die Aernte. Lyrisches Gedicht in Musik gesetzt von

- K. A. Katzer, gesungen den 3. Okt. 1860 in Budissin. Aus dem Wendischen ins Deutsche übersetzt von Johannes Kochta. Budissin, C. F. Hiecke. 1860. 16 S. 8°. fr.
2739. **Seileř, Handrij.** Tři pěsnje: Č. M. S. XII (1859), 3—6.
2740. **Seileř, Handrij.** Spěwy: Č. M. S. VIII (1855), 65—72. IX/X (1856/57), 3—12.
2741. **Seileř, Handrij.** Spytančko někotrych basni we pěšej ryči: Č. M. S. IX/X (1856/57), 12—15.
2742. **Seileř, Handrij.** Zymske wobrazy, po woteńdženej zymje 1857—1858 [Gedichte]: Č. M. S. XI (1858), 1—12.
2743. **Seileř, Handrij.** Džesać spěwow: Č. M. S. XI (1858), 12—23.
2744. [**Sejleř, Handrij.**] Naljeczo. Do hudźby sestajane wot K. A. Kozora. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. [c. 1861.] 24 str. 8°. fr.
2745. **Seileř, Handrij.** Nalěčo. Lyriska pěseń do hudźby zestajena wot K. A. Kocora. W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1861. 23 str. překi 8°.
2746. (**Seiler, A.**) Der Frühling. In Musik gesetzt von K. A. Katzer. Bautzen, L. A. Donnerhak. (ca. 1861.) 24 S. 8°. fr.
2747. **Seileř, Handrij.** Powjesće ze serbskeho kraja a luda [I]—IV [Gedichte]: Č. M. S. XVIII (1865), 315—318. XIX (1866), 410—413; 609—612. XXIII (1870), 24—27.
2748. **Seileř, Handrij.** Tři spěwy: Č. M. S. XXI (1868), 3—7.
2749. **Seileř, H.** Serbski kwas: Č. M. S. XXV (1872), 65—81.
2750. **Seileř, H.** Nazyma. (Hišće někotre zbytki njedokónčeneho lyriskeho spěwa „Nazyma“): Łužičan XIV (1873), 161—164.
2751. **Seileř, H.** Pěsnje z młodostnych lět: Č. M. S. XXVI (1873), 102—105.
2752. **Sejleř, H.** Bostijowe mjerzanje abo sadowa straž a wjesni hólcy [Gedicht]: Łužičan XV (1874), 110 sć.
2753. **Seileř, H.** Sedmy wěnc serbskich spěwow, spěwanych dženj 29. poźnjejša 1880 w Budyšinje... hudźba wot K. A. Kocora. W Budyšinje, Smoleř. (1880.) 18 str. 8°. fr.
2754. **Seiler, A.** Siebenter Kranz wendischer Gesänge, gesungen den 29. September 1880 in Bautzen. Musik von K. A. Katzer. Bautzen, Schmalers. 1880. 18 S. 8°. fr.
2755. **Zejeleř, Handrij.** Zhromadžene spisy. Zrjadował a wudał Ernst Muka. Z nakładom serbskeje studowaceje młodosće. Zwj. 1—4... Budyšin, Smoleř. 1883—1891. 8°. Zwj. 1: Mjeńše basnje a pěsnje I. Zwj. 2: Wjetše pěsnje a basnje. Zwj. 3: Mjeńše pěsnje II. Zwj. 4: Bajki. Spěwy. Přeložki.
2756. **Zejeleř, Handrij.** Podlěčo. Lyriska pěseń do hudźby zestajana wot K. A. Kocora. Spěwane 29. sept. 1886 w Budyšinje. Der Vor-sommer. Lyrisches Gedicht von A. Seiler, i. Musik gesetzt von K. A. Katzer... Bautzen, Schmalers. (1886.) 24 S. 8°. fr.
2757. **Zejeleř, Handrij.** Wótčinske zornjatka Handrija Zejlerja: Łužica VIII (1889), 39 sć.; 46; 55.

2758. **Zejleř** wosrjedź ludu. (K wopomnjeću jeho stotym narodninam.) Zwuběrał L. Budyšin, (Smoleř). 1905. 47 str. 8°.
2759. Nječišćane pěsnje Handrija **Zejlerja** z jeho młodostnych lět. Podał Ota Wićaz: Č. M. S. LXXIX (1926), 43—52.
2760. Zbožopřejaca pěseň Handrija **Zejlerja** [Glückwunschgedicht Andr. Seilers]. Podał Ota Wićaz: Č. M. S. LXXXVIII (1935), 61—62.
2761. **W[ićaz], O[ta]**. Handrija Zejlerjowe libretto k operje Marja z Drěnowa [Andr. Seilers Libretto zur Oper Marja z Drěnowa]: Łužica XLIX (1936), 15 sc.
2762. **Zejleř, Handrij**. Výbor písní. Přel. a úvod naps. Adolf Černý. 2. vyd. (Lužickosrbská knihovnička. Čo. 27.) V Praze, Společn. přátel Lužice. 1945. 79 str. 8°. Z wobr.
2763. [**Sejleř**], **H.** Sserski Kwaß. Snamjo po žiwenju... s Hudźbu wot K. A. Kocora. Wojerezach, J. Kulman. b. l. 24 str. 8°. fr.
2764. [**Sejleř, Handrij**.] Naljeczo. Do hudźby sestajane wot K. A. Kocora. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. b. l. 24 str. 8°. fr.
2765. **Žarin**. Sołobik při Lubozu: Č. M. S. VI/VII (1853/54), 28 sc.
2766. **Žarin**. Basnje Č. M. S. XXV (1872), 111—115.
2767. **Žarin**. Wěsćenja [Gedichte]: Č. M. S. XXVI (1873), 76—82.

B. Přeložki z cuzych rěčow

B. Übersetzungen aus fremden Sprachen

2768. **Čelakowski, Fr. Lad.** Wothłós pěsni ruskich. Do lužiskoserbskije reče přeložišta J. E. Smoleř a J. A. Wařko. Praha, (Haase). 1846. 70 str. 8°.
2769. **Fädrusowe** basnicki z łatyńskeje do serbskije řečy dolojcných Łužycow přeložone přez Chr. Fr. Stempela: Č. M. S. IV/V (1851/52), 82—92.
2770. **Frommel, Emil**. Na schesty Maj 1890. Nalětna basnizka. Do Berbskeje řezy pschestawił Pawoł Bronisch. b. m. b. l. (We Wořejzach, O. Hentschel. 1890.) 7 str. 8°. fr.
2771. **Hálek, W.** Wječorne pěsnje. Z češćiny wubrał a přeložił Adolf Černý. (Serbska knihownja. Wudawa A. Černý. Čo. 1.) Budyšin, Wudawař. 1888. 63 str. 8°.
2772. **Hanka, Wjacysław**. Kralo-Dwórski Rukopis. Zebrane lyricko-epicke pěsnje a spěwy. Přeložene wot J. E. Smolerja. Praha, (Haase). 1852. 62 str. 8°.
2773. **Homer**. Odyseja — z originala a z jeho měru — zeserbšćil a wudał M. Urban-Turjan. [Odyssee.] W Budyšinje, Smoleř. 1921. 252 str. 8°.
2774. **Homer**. Ilijada z originala a z jeho měru zeserbšćil a wudał. M. Urban-Turjan. [Ilias.] W Budyšinje, Smoleř. 1922. VII, 327 str. 8°.
2775. **Lehmann, Mart.** Der unsichtbare König (der Wenden). Gedicht: Jüterbog-Luckenwalder Kreisblatt 1892. Nr. 134 v. 7. XI.

2776. **Schiller, Bjedrich.** Pěseň wo zwonu. Zeserbšćena k Schillerowym stolětnym narodninam wot Handrija Dučmana. W Budyšinje, Maćica Serbska. 1859. 26 str. 8°. — Tos.: Č. M. S. XII (1859), 49—71.
2777. **Schiller, Bjedrich.** Pěseň wo zwonu. Z nowa zeserbšćil a k Schillerowym stolětnym posmjerćinam wudał Handrij Dučman-Wólišinski. (Sep. wotć. z „Łužicy“ 1905.) W Budyšinje, Smoleř. 1905. 46 str. 8°.
2778. **Schiller.** Bědženje ze zmijom. (Přełožił Wařko.): Łužičan XI (1870), 4—11.
2779. **Uhland, [Ludwig].** Spěwarjowe pokleće. (Přel. K. A. Fiedler): Łužičan XIII (1872), 87 sć.

§ 6. Romany, nowelki, powědančka a druhe zabawne spisy

A. Originalne spisy

§ 6. Romane, Novellen, Erzählungen und andere Unterhaltungsschriften

A. Originalschriften

2780. **z. Hana Rafeltowa** [Erzählung]: Łužica XV (1896), 22 sć.; 29—31.
2781. **a., m.** Legendy swjateje Marije: Kat. Posoł LXXII (1934), 389 sć.
2782. **a., m.** Spodźiwne zetkanjo: Kat. Posoł LXXIII (1935), 260—262.
2783. **[Andrick]i, [Mikł.].** Michałkec Lenka. Hodowne powědańcško: Posoł XLII (1904), 444—446.
2784. **Andricki, Mikławš.** Boži woheń a druhe wobrazki. Za ćišć přihot. Mikł. Krječmař. (Knihownja Dom a Swět. Rjad. Wł. Zmeškal. Čo. 34.) Budyšin, Koło přeć. serbsk. pismowstwa. 1946. 129 str. 8°.
2785. **Andricki, M[ikl.].** Skóržba [powědančko]: Nowa doba 1948. Čo. 122.
2786. **Andricki, Mikławš.** Zyma [z „Boži woheń“]: Nowa doba 1949. Čo. 3.
2787. **Andricki, Mikławš.** Nalěčo leći z daloka ...: Nowa doba 1950. Čo. 41.
2788. **b. w.** Hračk: Krajan LXVI (1933), 80—86.
2789. **b. w.** Jufkowe napominanjo: Krajan LXVI (1933), 74—80.
2790. **b. w.** Maćerna wutroba: Krajan LXVII (1934), 69—72.
2791. **Baľcar, Kurt.** Wojowanje z boranom: Nowa doba 1950. Čo. 94.
2792. **Baľcar, Kurt.** Zmijica w kinje [Die Kreuzotter im Kino]: Nowa doba 1950. Čo. 111.
2793. **Bart-Ćišinski, Jakob.** Ryćefkubleř. Historiska novelka: Serbske Nowiny 1934. Čo. 288 sć.
2794. **Bartko, Jan.** Oberlin. Jeho žiwjenje a skutkowanje w Kamjenjodoli se wschelakich źórłow wučerpał. Seschiwk 1. (Macźicnych spibow Čo. 45.) W Budyschinje, Maćica Serbska. 1865. 8°. fr.

2795. „Tudy je Beno khodžil“ [Hier ist d. hl. Benno gegangen]: Posoł LII (1914), 191.
2796. B[jedrich], M. Salowčenko [Powjedańčko]: Łužičan XIV (1873), 50—55.
2797. B[jedrich], M. Duce z hermanka, Žort: Łužica I (1882), 5 sc.
2798. B[jedrich], M. Na złotym kwasu: Łužica I (1882), 31—33; 42—44; 50—52.
2799. B[jedrich], M. Serbowka: Łužica I (1882), 75 sc.; 82—84.
2800. B[jedrich], M. Skóržba. Humoreska: Łužica II (1883), 80 sc.; 87—89.
2801. B[jedrich], M. Mudračkowy kózlik. Směsk: Łužica III (1884), 7—9; 17 sc.
2802. (Bjedrich, Mikł.) Stara jubłučina a druhe powědańčka. Sep. wotć. z „Katolsk. Posoł“ 1914. (Serbska knihownja. Redig. J. Deleńk. Čo. 3.) W Budyšinje, Tow. ss. Cyrilla a Methoda. 1914. 64 str. 8°.
2803. Bjedrich, Mikławš. I. Plista. Žortna bjesada. II. Duce z kowańnje. Humoristiski wobraz. (Serbska knihownja. Red. Jurij Deleńk. Čo. 4.) W Budyšinje, Tow. ss. Cyrilla a Methoda. 1914. 70 str. 8°.
2804. Radlubin [Bjedrich, Mikł.]. Knježi wowčer a joho różowcy. Legenda wo Różantu: Posoł LIII (1915), 58—60; 66—68.
2805. Radlubin [Bjedrich, Mikł.]. Njeboh sprawnosć! (Po starej ludowej podawiznje): Krajan XLVIII (1915), 55—60.
2806. Radlubin [Bjedrich, Mikł.]. Rotšildowy dobytk: Krajan L (1917), 46—53.
2807. Radlubin [Bjedrich, Mikł.]. Stare rubišćo: Posoł LV (1917), 215 sc.; 221 sc.; 226—228; 232—234; 238—240; 245 sc.; 250 sc.; 257—259; 262—264; 268 sc.; 274—276; 281 sc.
2808. Radlubin [Bjedrich, Mikł.]. Drohi knefl: Krajan LI (1918), 41—48.
2809. Radlubin [Bjedrich, Mikł.]. Knjeza fararjowa plista: Posoł LVI (1918), 15 sc.; 21 sc.; 26—28; 32—34; 38—40; 45 sc.; 51 sc.
2810. Radlubin [Bjedrich, Mikł.]. Rozkałany slub: Posoł LVI (1918), 129—131; 135 sc.; 139—141; 145 sc.; 151 sc.; 157 sc.; 163 sc.
2811. Radlubin [Bjedrich, Mikł.]. Nuzne wěrowanjo: Krajan LI (1918), 57—65.
2812. Radlubin [Bjedrich, Mikł.]. Zakuzłanej ćeleći: Krajan LII (1919), 49—55.
2813. Radlubin [Bjedrich, Mikł.]. Wolijowy kužoł. Romska legenda: Krajan LII (1919), 43—48.
2814. Radlubin [Bjedrich, Mikławš.]. Stary faraf: Posoł LVIII (1920), 33 sc.; 39 sc.; 45 sc.
2815. Radlubin [Bjedrich, Mikł.]. Lerin, kupa swjatyh. Dopomnjeńka z křesćanskeje zańdženosće: Posoł LVIII (1920), 256—258; 266—268; 274.
2816. Radlubin [Bjedrich, Mikł.]. Wódny muž: Posoł LVIII (1920), 280—282; 288 sc.; 294—296.

2817. **Radlubin [Bjedrich, Mikł.].** Skhrobły paduch. (Swobodnje po wěrnym podawku): Posoł LVIII (1920), 206 sc.; 222—224; 236 sc.; 242 sc.
2818. **Radlubin [Bjedrich, Mikł.].** Njedźelska pječeń: Posoł LVIII (1920), 308; 314—316; 322—325; 330 sc. LIX (1921), 2—4.
2819. **Radlubin [Bjedrich, Mikł.].** Swj. Bonifacijowy pjenježk: Posoł LVIII (1920), 124 sc.; 132 sc.; 154 sc.; 160—162; 170 sc.; 176 sc.; 182; 188 sc.; 195 sc.
2820. **Radlubin [Bjedrich, Mikławš.].** Rjane hesło: Krajan LIV (1921), 59—64.
2821. **Radlubin [Bjedrich, Mikł.].** Kak je so stało, zo su we Łužicy wšitke winicy zahinyłe. Legenda wo swj. Pětru: Posoł LIX (1921), 8—10; 14 sc.; 20—22; 26 sc.; 32—34; 38 sc.; 46—48; 56—58; 62—64; 68—70; 74—76; 80 sc.
2822. **Radlubin [Bjedrich, Mikł.].** Zjebani kwasarjo. Žortna podawizna: Posoł LIX (1921), 192 sc.; 200 sc.; 215 sc.; 220—222; 226 sc.; 232 sc.; 241 sc.; 254.
2823. **Radlubin [Bjedrich, Mikławš.].** Mysle ludźi jebaja, słowa hišće bóle: Krajan LV (1922), 63—66.
2824. **Radlubin [Bjedrich, Mikławš.].** Njewšědny wikowař: Krajan LV (1922), 51—55.
2825. **Radlubin [Bjedrich, Mikł.].** Čzechodla w Sserbach winizow njeje. Legenda wo Bwj. Pětru: Předženak LXXI (1925), 44—59.
2826. **Bjedrich-Radlubin, M.** Kak je so bosymnich wječić: Krajan LXI (1928), 84—95.
2827. **Radlubin [Bjedrich, Mikławš.].** Zaslužena mzda. Stara podawizna: Krajan LXIII (1930), 62—83.
2828. **Radlubin [Bjedrich, Mikł.].** Drohi knefl: Serbske Nowiny 1931. Čo. 122 sc.
2829. **Bjedrich, Mikławš.** Strowe Kneippowanjo: Kat. Posoł LXXIII (1935), 211 sc.
2830. **Radlubin [Bjedrich, M.].** Njewšědny wikowař. Z wužićom stareje bajki: Kat. Posoł 1936. Str. 315 sc.
2831. **Bjedrich-Radlubin, Mikławš.** Njeboha sprawnosć [powěd.]: Nowa doba 1949. Čo. 65.
2832. **Bohačk a jehline wucho:** Serbske Nowiny 1933. Čo. 103.
2833. **Bóh** snaje tych Bwojich, ale pucź bjesbóžnych sahinje: Pschedženak 1923. Str. 27—33.
2834. **Bóh** je dobry. Hodowne powědańčko: Serbske Nowiny 1936. Čo. 294.
2835. **Bóh** widžomnje khłosta: Kat. Posoł LXXIV (1936), 259 sc.
2836. **Boit, Bjedrich.** Marja z Drěnowa. (Powjedančko): Bramb. Zassnik 1866.
2837. **Bratr** s města a bratr se wby. Ssměschne a khutne wobrazy: Serbske Nowiny XLV (1886). Čo. 4 scć.

2838. **Bratraj.** Powjedańczo se sakskich stawiznow lěta 1446: Serbske Nowiny L (1891). Čo. 20—22.
2839. **Brězan, Jurij.** Hodowny són: Nowa doba 1948. Čo. 124.
2840. **Brězan, Jurij.** Stary Henčl. Nowelka: Nowa doba 1949. Čo. 142.
2841. **Brězan, Jurij.** Moja žena Madlena. Mały roman wo njewažnych ludžoch: Nowa doba 1949. Čo. 6 sc.
2842. **Brězan, Jurij.** Mokra džěra: Nowa doba 1950. Čo. 121.
2843. **Brězan, Jurij.** Vierundzwanzig Millionen. (Aus d. Novelle „Die Nacht im Walde“): Nowa doba 1950. Čo. 78.
2844. **Prěnja broda** w Serbach: Krajan XLII (1909), 46—50.
2845. **B[ryl], J[an].** Myrtowy wěnc: Posoł XXXVI (1898), 104; 111—113; 118—121.
2846. **B[ryl], J[an].** Zwostańče w lubosći k blišschomu Jězudžěcátkej swěrni. (Hodowne powědanczko): Posoł XXXVI (1898), 12—13; 30—31; 37—39; 45—47; 54—55.
2847. **Serbin, Jan [Bryl, Jan.]** Parastensia. I. Humoreska: Łužica XXXI (1912), 53—54; 70—71.
2848. **Mots Całtak** a Hans Kołbasa: Serbske Nowiny 1933. Čo. 183 sc.
2849. **Serbska cyganka:** Kat. Posoł LXXIV (1936), 75—78; 84—86.
2850. **Cyž, J. J.** Žid we černjach [Powědančko]: Łužičan VI (1865), 173—175.
2851. **Hrózbna čěkańca** ze zajěca. Po wěrnym podawku ze swětoweje wójny: Serbske Nowiny 1937. Čo. 38 sc.
2852. **Čěkancaj** w bahniščach rěki Mississippi: Serbske Nowiny 1933. Čo. 71 sc.
2853. **Čěsla, J.** Nawoženja z města. Po čěskim wobdžělał: Łužičan VIII (1867), 33—38; 49—57; 65—69; 81—85.
2854. **Čěsla, J.** Jězda po pósce. Po čěskim wobdžělał: Łužičan IX (1868), 81—83; 98—101; 113—115; 130—133; 146—150.
2855. **Čěsla, J.** Šwingulantojo. Po čěskim předžělał: Łužičan XII (1871), 1—3; 17—22; 34—36; 49—52.
2856. **D.** Kralowske džěco: Kat. Posoł LXX (1932), 275 sc.; 284 sc.
2857. **D.** Michał: Kat. Posoł LXX (1932), 270 sc.
2858. **D., B.** Wampyr. (Powjedanczko): Serbske Nowiny XL (1881). Čo. 34 sc.
2859. **D., E. A.** Lubosć macžerska: Posoł XXXVI (1898), 353—356.
2860. **D., H.** „Chcył je knjez hólčik wjedžeći“: Serbske Nowiny 1937. Čo. 39.
2861. **Dejer:** Serbske Nowiny 1934. Čo. 224 sc.
2862. **Dejmant:** Pschedženak 1917. Str. 31—36.
2863. **Djelan], J[urij].** Dobre lěkarstwo [powědančko]: Posoł XXXVII (1899), 66—68.
2864. **Derje** lepił — njelepił. Powědančko po wěrnem podawku: Serbske Nowiny 1930. Čo. 87 sc.
2865. **Stareje pódkowy dla:** Serbske Nowiny 1933. Čo. 241 sc.

2866. **Dobrucký, Božidar.** Přetož njemějachu městna w hospodže [Denn sie hatten keinen Platz i. d. Herberge]: Nowa doba 1949. Čo. 148.
2867. **Dobrucky, Božidar.** Pusty kraj. Powědańčko z našeje doby: Łužica XLVI (1931), 45 sc. 53—56.
2868. **D[obrucky], B[ožidar].** Němy križ [powědańčko]: Nowa doba 1947. Čo. 26. Str. 3.
2869. **Dobrucky, Božidar.** Reportaža abo aportaža: Nowa doba 1950. Čo. 124 sc.
2870. **Dobrucky, Jan.** Daniel we lawowej jamje. Powjedańčko sa Berbski lud. (Serbska lud. knihownja. Wud. Serbom. Tuchoŕski. Čo. 2.) Budyšin, Smoleŕ. 1902. 43 str. 8°. fr.
2871. **[Dobrucky], J.** Handrij, der wendische Kirchvater. Eine Erzählung aus und nach dem Leben der Wenden in der preußischen Oberlausitz. Hoyerswerda, A. Lapstich. 1907. 84 S. 8°. fr.
2872. **Dobrucký.** Handrij, serbski khěbjetaŕ. Powědańčko z našeho serbskeho luda pruskeje hole: Łužica XXVII (1908), 2—4; 10—11; 18—20; 26—28; 34—36; 42—43; 50—51; 58—59; 66—68; 74—76; 82—84; 90—91.
2873. **Dobrucký, Jan.** Wopomnjeńki: Łužica XXXI (1912), 1—2; 12; 17—18; 25—27; 33—34; 41—42; 50; 57—59; 65—66; 76—77; 85—86; 92—94.
2874. **Dobrucký, Jan.** Wopomnjeńki. Ze swójeho žiwjenja. (Maćične spisy Čo. 122.) Budyšin, Maćica Serbska. 1913. 48 str. 8°.
2875. **Sławny dobyćeŕ bjez mjena.** (Dopomnjeńka z wójskoho časa): Kat. Posoł LXXIII (1935), 243—245; 250 sc.; 259.
2876. **Domasch.** Naschim maczerjam. Wobrazki k rozpominanju: Posoł XLIV (1906), 30—31; 47—49; 86—88; 101—103.
2877. **Domaš, P.** Wróćo k maczeri: Posoł XLV (1907), 97—99.
2878. **Domaška, Moric.** Dónt stareho kandidaty: Łužica III (1884), 77—78; 84—86; 93.
2879. **Ilsan [Domaška, Romuald].** Khodojty. Přenjojtny roman: Serbske Nowiny 1926. Čo. 67—122.
2880. **Ilsan [Domaschka, Romuald].** Le chevalier de Saxe. Stawizniske powědańčko [Erzählung]: Łužica XLIII (1928), 5—7; 29—31.
2881. **Ilsan [Domaška, Romuald].** Wbohec mosty. Powědańčko: Łužica XLIV (1929), 51—53; 62—63; 69—71; 75—78; 82—85.
2882. **Domaška, Romuald.** Wbohec Mosty, Pilatusowy jězor a druhe powědańčka. (Knihownja Dom a Swět. 29.) Budyšin, Koło serbskich spisowaćelow. 1936. 115 str. 8°.
2883. **Domaška, Romuald.** Duchakhory: Krajan LXIII (1930), 93 sc.
2884. **Domaška, Romuald.** Přenajata hońtwa: Krajan LXIII (1930), 94—98.
2885. **Ilsan [Domaška, Romuald].** Napoleon a serbski wojak. Přenjojtny powědańčko: Serbske Nowiny 1931. Čo. 158 sc.
2886. **Ilsan [Domaška, Romuald].** Pokładopytaŕ. Stawizniske powědańčko:

- Lužica XLV (1930), 62 sc.; 76—78; 86 sc.; 95. XLVI (1931), 6 sc.; 28—30; 38 sc.
2887. **Domaška, Romuald.** Pokładopytař a Le chevalier de Saxe. Stawizniskej powědańcy. Předślowo napisał Józef Páta. (Knihownja Dom a Swět XIX.) W Budyšinje, Koło serbsk. spisowacelow. 1931. VII, 85 str. 8°. Z wobr.
2888. **Ilsan [Domaška, Romuald].** Kasandra. Přerjotny roman: Serbske Nowiny 1932. Čo. 301 sc.
2889. **Ilsan [Domaška, Romuald].** Wrjós: Lužica XLVII (1932), 29 sc.; 37 sc.; 47 sc.; 58 sc.; 67 sc.
2890. **Domaška, Romuald.** Wrjós. Powědančko z Delan. (Serbska lud. knihownja. Wud. nakł. Serbsk. Nowin. Čo. 27.) W Budyšinje, Cyž. 1934. 66 str. 8°.
2891. **Domaška, Romuald.** Zajac: Krajan LXVI (1933), 86—90.
2892. **Domaschka.** Popadnjeny nawoženja: Serbske Nowiny 1934. Čo. 244.
2893. **Ilsan [Domaška, Romuald].** Nedošin: Serbske Nowiny 1934. Čo. 278.
2894. **Domaška, Romuald.** Pokoj Boži: Serbske Nowiny 1935. Čo. 299.
2895. **Domaška, R[omuald].** Saprliskowski židzik: Krajan LXVIII (1935), 74 sc.
2896. **Domaška, Romuald.** Swobodni. Powědančko z našeho časa. (Serbska ludowa knihownja. Čo. 28.) W Budyšinje, Cyž. 1935. 112 str. 8°. — Tosame: Serbske Nowiny 1935. Čo. 57 sc.
2897. **Ilsan [Domaška, Romuald].** Pilatusowy jězor. Powědańčko: Serbske Nowiny 1936. Čo. 264. — Tos.: Nowa doba 1949. Čo. 82—84.
2898. Jejny **domččk**: Pschedženak 1907. Str. 27—33.
2899. **Ducy z kowarnje**: Kat. Posoł LXXIII (1935), 315 sc.
2900. **[Dučman, Handrij.]** Jutrowna swěca. (W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1868.) 15 str. 8°. fr.
2901. **[Dučman, Handrij.]** Dwójnikaj. Powjedanczko z wjesneho žiwjenja. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1872. 31 str. 8°. — Tos.: Krajan 1873.
2902. **[Dučman, Handrij.]** Othilia, abó slepa holczka. Powjedanczko ze starych časow. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1873. 44 str. 8°. fr.
2903. **Dučman, Handrij.** Pschi macžefnym hrowje. Žiwjenski wobrazk z njedawnych časow. W Budyšinje, (L. A. Donnerhak). 1874. 31 str. 8°. fr. — Tos.: Krajan 1875.
2904. Khude **duše** khmóťra: Posoł LV (1917), 298—300; 304; 320—323.
2905. **Dwójnikaj** abo Bože wodženja: Pschedženak 1880. Str. 27—33.
2906. **Bože džěčo** po prošnju: Serbske Nowiny 1934. Čo. 299 sc.
2907. Jene **džěčo** přewjele: Kat. Posoł LXXIII (1935), 293 sc.; 300—302; 307—310.
2908. **Mój džěd**: Serbske Nowiny 1887. Čo. 10 sc.
2909. —e—. Zemja serbska — statok mój! Powědańčko z ruskeho zajeća: Serbske Nowiny 1935. Čo. 236.

2910. F. Maruschka, wobraz nadobneje Sserbowki: Pschedženak 1903. Str. 27—35.
2911. Poršiski **farar** a wučer. Stara stawiznička z luda: Předženak LXXVII (1931), 64—66.
2912. Fela, E. Hodowna powěsć: Nowa doba 1949. Čo. 148.
2913. Fiedleř. Pohrjebnišćo [Rozpominanje]: Łužičan V (1864), 8—10.
2914. Fiedleř, K. A. Marja z Drjonowa. Staroserbska powjesć. Z delnjo-łužišćiny podať: Łužičan X (1869), 65—68; 83—86; 97—101; 114—117.
2915. Fiedleř, K. A. Khudy tkalc. Powjedańčko: Łužičan XIII (1872), 161—166.
2916. Figurki. Idyliski złomk ze zapiskow advokatskeho koncipienta: Serbske Nowiny 1927. Čo. 4 scć.
2917. H., J. Radijo [w Serbach — powědančko]: Krajan LXIII (1930), 103 sc.
2918. H—n, J. Pobožny łódźnik [Powědančko.]: Łužičan III (1862), 114—118; 130—132.
2919. Hajna, Feliks. Pólna młóćawa: Nowa doba 1950. Čo. 93.
2920. Hajna, Mikławš. Hdyž je swjaty Mikławš k nam khodźił: Łužica XIX (1900), 104—105.
2921. Hajna, Jan. Serbski služobnik a němski knjez. Wjesole powědančko: Předženak LXXIII (1927), 96.
2922. Kcžejata **hałožka**: Pschedženak 1906. Str. 25—31.
2923. Hančka. Hana [wo dwěmaj serbskimaj starymaj sotromaj]: Łužica XXXVIII (1923), 79—81.
2924. Nasch Handrij. Wopiš se žiwjenja: Serbske Nowiny 1892. Str. 241—242; 251—252.
2925. Pěskowy Handrij: Serbske Nowiny 1936. Čo. 298.
2926. Wuhleř Handrij. Powědančko z časa Napoleonskich wójnow: Serbske Nowiny 1936. Čo. 181.
2927. Hanka, džiwna služobna džowka: Serbske Nowiny 1937. Čo. 75 sc.
2928. Hanß. Powjedańčko s wjeßneho žiwjenja: Serbske Nowiny 1894. Čo. 29 scć.
2929. Hantšo-Hano, Jan. Bajki: Łužica XLIII (1928), 67—69. XLIV (1929), 14 sc.; 23 sc.; 31 sc.; 94 sc.
2930. Haša, J. Bušej [Powědančko]: Łužičan III (1862), 148—152; 162—164; 177—179.
2931. Haška, M. Marja abo Wjelk w kralowskej holi. Novelka. (Serbska knihownja. Redig. J. Deleńk. Čo. 5.) W Budyšinje. Tow. ss. Cyrilla a Methoda. 1914. 61 str. 8°.
2932. Helaß, E. Lejnianska kermuscha. Kermuschny Bměschk: Serbske Nowiny 1883. Čo. 30.
2933. Helas, Ernst. Kaponica. (Powědančko z luda): Łužica III (1884), 18—19.

2934. **Helaß, E.** Tobiaß abo Boža pomoz w wulkej nusy. Powjedanczko: Serbske Nowiny 1884. Čo. 18 sc.
2935. **Herbja:** Serbske Nowiny 1934. Čo. 90 sc.
2936. **Hladki, A.** Lubuj swoju maćer: Serbske Nowiny 1926. Čo. 31.
2937. Khuda **holza** a bohaty syn. (Wjeŕny podawk): Serbske Nowiny 1892. Čo. 36—42.
2938. **Horisław-Mučink.** Złoto a złoty. Powjedańčko: Łužičan XIII (1872), 114—121; 130—137; 145—151.
2939. **Horjeł** [Niederwend. Erzählung.]: Łužičan XV (1874), 29—31; 39—42; 55—57.
2940. **Hózdź** [Powědańčko z Drježdžanskeje hole w lěće 1727]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 39—48.
2941. Sserbski **husar:** Pschedženak 1913. Str. 29—37.
2942. —i—. Swjeczeny pjenježk. Powjedanczko z njedawnych časow: Krajan 1879.
2943. —i—. Pola „stareje maćerje“: Łužica XIII (1894), 58 sc.
2944. —i—. Měsačk a jeho služownikaj: Łužica XIII (1894), 75 sc.
2945. **Izelt, R.** Kak sym jako wučer brašćić: Nowa doba 1948. Čo. 33.
2946. **Iselt, Richard.** Rychła mysl. Zwalčka dopomnjeńkow stareho wučerja: Nowa doba 1948. Čo. 97.
2947. **Izelt, R.** Směški z cokoroweje tity [powědańčka ze šule]: Nowa doba 1948. Čo. 17.
2948. **Iselt, Richard.** Susodaj [powědańčko]: Nowa doba 1948. Čo. 126.
2949. **Izelt, Richard.** Najrjeńše wobličo: Nowa doba 1948. Čo. 37.
2950. **Iselt, R.** „Za koh' wariš, Hańža?“: Nowa doba 1948. Čo. 47.
2951. **Iselt, Richard.** Čłowjek móže so mylić: Nowa doba 1949. Čo. 85.
2952. **Iselt, Richard.** Dopomnjeńki na kermušu: Nowa doba 1949. Čo. 122 sc.
2953. **Iselt, Richard.** Patoržica w hońtwjerni: Nowa doba 1949. Čo. 148.
2954. **Iselt, R.** Kak je Bóh Knjez skórzbu přehrał: Nowa doba 1950. Čo. 82 sc.
2955. **jk.** Kurjatkec Jank: Serbske Nowiny 1932. Čo. 18.
2956. **jk.** Slepý a holca: Serbske Nowiny 1935. Čo. 29.
2957. **jkz.** Giwijon [powědańčko]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 136.
2958. **js.** Jězba do hole. Powědańčko z Napoleonskich wójnow: Serbske Nowiny 1937. Čo. 34.
2959. **J[akubaš], J[ózef].** Njezapomnity raj džěcatstwa. Originelne serbske powědańčko: Krajan LIII (1920), 36—43.
2960. **J—k, J.** Něschto se sabawneho blida Čzopołczanskeje korcžmy: Serbske Nowiny 1889. Čo. 6 sc.
2961. **Jan:** Kat. Posoł LXX (1932), 157—159; 163—167; 171—174.
2962. Šibały **jandželk.** (Bajka): Serbske Nowiny 1930. Čo. 300.
2963. Wo **Janošiku:** Serbske Nowiny 1936. Čo. 291.
2964. **Jaty:** Pschedženak 1920. Str. 33—38.

2965. Hejkojta **jehta**. Powědańčko ze stareho Budyšina (Po Mučinku): Předženak LXXVI (1929), 70—74.
2966. **Jenajcy** před zakonjom. Historiske powědańčko: Serbske Nowiny 1934. Čo. 7 sc.
2967. **Jenč, R.** Hrózbny nawrót: Nowa doba 1950. Čo. 104.
2968. **Jeno** junu pjany. Powjedanczko s ludu: Serbske Nowiny 1883. Čo. 42 sc.
2969. **Joseph**, jedyn Wowczer. Jena wjerna Powjesz snjemskeje do Berskeje Ryczje pscheložena. 1. Berske Sałoženje. Zhorjalc, Heinze. 1821. 24 str. 8°.
2970. Khěžor **Jozef** a jeho mać: Serbske Nowiny 1933. Čo. 89 sc.
2971. **Jordan, H.** Hajńkec džowka z Čorneho Khołmca. Powjedańčko ze sydomnateho stotka: Łužičan XII (1871), 81—88; 97—101; 114—117; 129—133; 145—148; 162—167.
2972. **J[ordan], H.** Čeja swěca so dlěje pali? Powjesć ze stareho časa: Łužičan XIII (1872), 177—181.
2973. **Jordan, H.** W patorzicu [powjedańčko]: Łužičan XV (1874), 188 sc.
2974. **Jordan, H.** Hajńkec džowka z Čorneho Khołmca. Powědańčko ze sydomnateho lěstotka: Serbske Nowiny 1935. Čo. 302 sc.
2975. Worakawy **Jurij**: Serbske Nowiny 1934. Čo. 266.
2976. **Just, Mikławš.** Do „i“ abo „y“ [Do hribow abo rybow. Ryby lójenje — Fischfang]: Krajan. Katholska protyka 1916. Str. 42—47.
2977. **K., J.** Kamjeń při starej drózy [serbske powědańčko]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 158 sc.; 162.
2978. **K., J.** Wjesny křiž. Novelka: Serbske Nowiny 1936. Čo. 281.
2979. **K., J. A.** Bóle so myje a čornišje je. Powjedańčko ze wsy: Łužičan XIV (1973), 71—76; 87—89; 103—107.
2980. **K., M.** Judašowy slěbornik. Powědańčko ze starych časow: Kat. Posoł 1936. Str. 354 sc.; 363—365.
2981. **Kak** je so Čibanec Maćij woženil. (Ze serbskeho žiwjenja): Serbske Nowiny 1928. Čo. 131.
2982. **Kak** Hendrich z Dublina Boha spózna: Posoł LXVII (1929), 343 sc.
2983. **Kak** je Jan swoju Mařku dóstał. Humoreska z wjesneho žiwjenja: Serbske Nowiny 1929. Čo. 3 sc.
2984. Fällt weg!
2985. **Kamjenjodrůžski.** Derje radžena žeńtwa a mały Serbik [narodne powědańčko—wěrna podawizna]: Łužičan VI (1865), 189—191.
2986. Stary **Kašporec** Pětr: Serbske Nowiny 1931. Čo. 129.
2987. Kowarjcz **Katka**: Serbske Nowiny 1894. Čo. 35 sc.
2988. **Keřk, A.** Kak je k. farař Kubica zasparych kemšerjow budził: Předženak LXXXII (1936), 69 sc.
2989. **Keřk, A.** Slědne kozy so hubjenje kormja: Předženak LXXXII (1936), 73—75.
2990. **Keřk, E.** Duchojo we wusmužowej a lubijskej horje: Łužičan XI

- (1870), 187—189. — Tos.: Kwětki. Serbska čitanka. W Budyšinje 1921. Str. 262—264.
2991. **Kerk-Pěrnjanski, Jan.** Naš wójnski jaty Iwan. Powědańčko z wójnskeho časa: Předženak LXXXI (1935), 78—80.
2992. [**Kětan, Michał.**] Zwony wumožichu. [Powědańčko z 30 lětn. wójny]: Posoł LVII (1919), 101—104.
2993. **Stary klamař.** (Wobras ze wsy): Serbske Nowiny 1936. Čo. 15.
2994. **Kmótsjenje:** Pschedženak 1887. Str. 28—35.
2995. **Knjeńka** a jeje susodža: Serbske Nowiny 1936. Čo. 194 sc.
2996. **Komisarecy:** Serbske Nowiny 1932. Čo. 283.
2997. **Komorowčan [Fela, E.]** Dopomnjeńki z města [Erinnerungen aus d. Stadt]: Nowa doba 1950. Čo. 47.
2998. **Komorowčan [Fela, E.]** Młody traktorist: Nowa doba 1950. Čo. 107.
2999. **Kosćer** a překupc abo: swěrnosće mzda: Łužičan V (1864), 67—70; 85—88; 98—100; 114 sc.; 163 sc.; 178—180. VI (1865), 3—5; 23—25; 41—44.
3000. **Kósyk, Mato.** Na kralowy rozkaz. Powědańčko z časa pruskeho kralestwa: Předženak LXXII (1926), 75—82.
3001. **Bur Krakora.** Powědańčko z robočanskich časow: Předženak LXXVIII (1932), 75—82.
3002. **Kr[al].** Swěrna lubosć [Powědańčko]: Łužičan VI (1865), 68—72.
3003. **Kr[al], M. A.** Tři worjечи [Powědańčko]: Łužičan VI (1865), 85—90; 122—125.
3004. **Kral, M. A.** Tři lěta w Ruskej. Historiska originalna powjesć z Napoleonowych wójnow: Łužičan VII (1866), 3—6; 18—21; 34—37; 52—55; 66—69; 83—87; 99—102; 114—119; 130—134; 146—150; 162—166.
3005. **Krawc, Bjarnat.** Lubinka w zbožownym mandželstwje: Serbske Nowiny 1931. Čo. 183.
3006. **Krawc, Bj.** Spodźiwne jutrowne jejka: Serbske Nowiny 1937. Čo. 82.
3007. **Krawc, E.** Nawrót [powědańčko]: Nowa doba 1948. Čo. 19.
3008. **Krawc, Erich.** Hdyž kruwa njedeji: Nowa doba 1950. Čo. 91.
3009. Kamjeńtny **křiž** při puću nimo Wownjowa. Powědańčko z wobraz.: Předženak LXXVI (1930), 42—46.
3010. **Křižnikec Jurij.** Powědańčko z wjesneho žiwjenja: Serbske Nowiny 1931. Čo. 129.
- 3010a. **Kubaš, Jurij.** Čech-, „Słowak“: Nowa doba 1950. Čo. 141 sc.
3011. **Kubaš-Worklečan, Jurij.** Fabule: Nowa doba 1950. Čo. 97.
3012. **Kubaš, Jurij.** Nawrót [Powěd. wo njekhmanosći nacijow přeciwo njepřecelam Hitlerja]: Nowa doba 1950. Čo. 68.
3013. **Kubaš, Jurij.** Traktory: Nowa doba 1950. Čo. 75; 79 sc.
3014. **Kubašec, Marja.** Wusadny: Łužica XXXVII (1922), 11—15; 42—46; 74—78; 103—106. XXXVIII (1923), 10—12; 71—74. — Tos. (Knihownja Dom a Swět. Čo. 6.) W Budyšinje, Koło Serbsk. Spisowacelow. 1925. 40 str. 8°.

3015. **Kubašec, Marja.** Row w serbskej holi: Nowa doba 1948. Čo. 48 sc.
3016. **Kubašec, Marja.** Row w serbskej holi a druhe powědančka. Tit. wobr. narys. Měrc. Nowak-Njeh. (Knihownička Nowa Doba Čo. 7.) Budyšin, Nowa doba 1949. 63 str. 8°.
3017. **Kubašec, Marja.** Pólna bróžeń [powědančko]: Nowa doba 1949. Čo. 73—78.
3018. **Kubašec, Marja.** Serbska hola njesmě zahynić! [Die sorbische Heide darf nicht vergehen]: Nowa doba 1949. Čo. 127.
3019. **Kubašec, M[arja.]** Pod lipowym łopješkom [Unter d. Lindenblatte]: Nowa Łužica III (1950). Čo. 6 = Nowa doba 1950. Čo. 67.
- 3019a. **Kubašec, Marja.** Domizna. Nowembr! Listopad. Měsac mrěca w stwórbje...: Nowa doba 1950. Čo. 149.
3020. **Kukowski, Jan.** Wójsnje wobrazki: Łužica XXXIV (1915), 37 sc.
3021. **Kulman, K.** Michał aby schož Čłowek Byje, budže wón tež žnecž. Powědančko sa Młodych a Starych. (Macžične Spišy 3.) W Budyschini, Macžiza Berbska. 1848. 54 str. 8°. fr.
3022. **Kulman, K.** Jan aby spjewaj a džjewaj. Powědančko sa Młodych a Starych. (Macžične Spišy Čo. 8.) W Budyschini, Macžiza Berbska. 1849. 72 str. 8°. fr.
3023. **Kulman, K.** Bonifaziuś, abó pschindź k nam twoje kralestwo. Žiwenski wobras se sestarskich čałow. W Wojerezach, J. Kulman. 1857. 34 str. 8°. fr.
3024. **Kulman, K.** Kschižne wójny Berbskemu ludu we Berbskej ryci powedane. (Macžične spišy Čo. 31.) W Budyschini, Macžiza Berbska. 1857. 65 str. 8°. fr.
3025. **Kulman, K.** Jakub abo Bože Błowo dyrbi w čłoweku žiwenje dóstać. Žiwenski wobras we wobriskach. (Macžične spisy Čo. 35.) W Budyschini, Macžiza Berbska. 1859. 31 str. 8°. fr.
3026. **Kulman, K.** Jan Huś, aby Bwecžene bydž twoje meno. Wobras zyrkwineho žiwenja se sastarskich čałow. Wojerezach, J. Kulman. 1860. 83 str. 8°. fr.
3027. **Kulman, K.** Gustaf Adolf, abo wumož naś wot teho sležo! Historiske powedanje tsieczilětnje wójny a wujednaneho měra. S někotrych němskich stawisniskich pišmow romadžje zestajał. W Wojerezach, J. Kulman. 1864. IV, 142 str. 8°. fr.
3028. **Kulman.** Tsi newesty a schtwórta ma kwaś. [Wosebite čisło powjesćow z božeho kralestwa.] We Wojerecach 1860. 8°.
3029. **Kulman, Kř.** Leńka, znamjo křesćanskeje žónskeje. Zabawne a powučace powjedańčko: Łužičan IX (1868), 1—5; 18—21; 34—38; 48—53; 65—70. — Tosame: Serbske Nowiny 1934. Čo. 110.
3030. **Kus platu:** Serbske Nowiny 1934. Čo. 31 sc.
3031. **Khostanc:** Kat. Posoł LXXI (1933), 363—365; 371—373; 379 sc.
3032. **Khudy** za khudeho: Nowa doba 1948. Čo. 8. [Powědańčko.]
3033. **L., S.** Z mojih narodnych hód. Powěsć ze Serbow: Łužica XXII (1903), 91—99.

3034. **L.-Jězorski, Č.** Poslednja domkhowanka: Kat. Posoł LXX (1932), 291—293; 300 sc.
3035. **Lapstich.** Rjana historija wot Ahasverusa, teho wěčneho žida. Do serbskeje rěče přeložil. We Wojerecach, A. Lapstich. 1890.
3036. **Laras, J.** Šibakec nan. Powědańčko ze serbskeho žiwjenja. Budyšin, Maćica Serbska. 1911. 59 str. 8°.
3037. **Legendy** a druhe powědančka. Wotćišč z „Katolskoho Pósla“. (Serbska knihownja. Red. Jurij Deleńk. Čo. 1.) W Budyšinje, Tow. ss. Cyrilla a Methoda. 1914. 82 str. 8°.
3038. **Libš, Jurij.** Powědańčka za serbski lud. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serb. Tuchořski Čo. 6.) Budyšin, Smolef. 1920. 62 str. 8° fr.
3039. **Libš, Jurij.** Powědańčka za serbski lud. Druhi rjad. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serb. Tuchořski Čo. 7.) Budyšin, Smolef. 1921. 111 str. 8° fr.
3040. **L—c, J.** Džěrawy blachowc. Směšk: Łužica XI (1892), 91—93.
3041. **L—c, J.** Srjedź ćmowych lěsow: Łužica XI (1892), 30 sc.
3042. **Lorenc, J.** Na łakańcy. (Hońtwjerski wobrazk): Łužica XII (1893), 20 sc.
3043. **L[orenc], J.** Kamjeńtny Jónas: Łužica XIII (1894), 89 sc.
3044. **Lorenc, J.** Hajnikowe wobrazki: Łužica XII (1893), 60 sc.; 77 sc. XIII (1894), 81 sc.
3045. **Zalěski, J. [Lorenc, Jakub.]** Kralowe narodniny. Wojeřski žort: Łužica XV (1896), 9—11; 18—21.
3046. **Zalěski, J. [Lorenc, Jakub.]** Wobrazy z manevra: Łužica XV (1896), 51—53; 66—68; 76—79; 87 sc.; 99 sc.; 107—109.
3047. **Zalěski [Lorenc, Jakub].** Domoj: Łužica XVI (1897), 135—137.
3048. **Zalěski [Lorenc, Jakub].** Stary lěšak: Łužica XVII (1898), 42—44.
3049. **Zalěski, J. [Lorenc, J.]** Wostašan. Po starych serbskich powědančkach: Łužica XVII (1898), 51 sc.; 63 sc.; 75 sc.; 87—89; 98 sc.; 107 sc.; 116 sc.; 128—130.
3050. **Lorenc-Zalěski, Jakub.** Wostašan. Powědańčko ze starych serbskich stawiznow. (Knihowja Dom a swět. 30.) Budyšin, Koło serbskich spisowacelow. 1937. 48 str. 8°.
3051. **Lorenc-Zalěski, J.** Serbscy rjekowje. Historiske powědančko za serbski lud: Łužica XIX (1900), 2—4; 13—15; 23—25; 35 sc.; 59 sc.; 78 sc. — Tos. (Knihownja Dom a Swět. Čo. 3.) Praha a Budyšin, Koło Serbsk. Spisowacelow. 1922. 139 str. 8°.
3052. **Lorenc-Zalěski, Jakub.** Serbscy rjekowje. Powědańčko ze serbskeje zańdženosće. 2. wud. (Knihownja Dom a Swět. Rjad. Zmeškal. Čo. 3.) Budyšin, Koło přecelow serbsk. pism. 1947. 120 str. 8°.
3053. **Wićaz, Ota.** Serbscy rjekowje. Historiske powjedančko wot J. Lorenca—Zalěskeho: Łužica XXXVIII (1923), 33—38.
3054. **Zalěski [Lorenc, Jakub].** Kifko. Romantiska powěsć z kraja fantazijow: Łužica XLI (1926), 50—53; 66—68; 94—98. XLII (1927), 4—5; 11—12; 21—24; 27—28; 45—46; 50—52; 59.

3055. **Lorenc-Zalěski, Jakub.** Kifko. Romantiska stawizna ze starodawnych časow. (Knihownja Dom a Swět. 36.) Budyšin, Koło serbskich spisowacelow. 1936. 109 str. 8°.
3056. **Lorenc, Jakub.** Kosćebranc: Předženak LXXII (1926), 86—89.
3057. **Zalěski [Lorenc, Jakub].** Zapas pola Sokołow: Sokołske Listy VI (1930), 143—146.
3058. **Zalěski [Lorenc, Jakub].** Kupa zabytych. Roman serbskeje pytaćeje duše. Zawod napisał Włodź. Zmeškal. (Knihownja Dom a Swět. 20.) W Budyšinje, Koło serbskich spisowacelow. 1931. VI, 112 str. 8°.
3059. **[Zalěski-Lorenc, Jakub].** Lisće pada. Z mojeho pomjatnika dnja 24. 10. 1915: Serbske Nowiny 1934. Čo. 299 sc.
3060. **Zalěski [Lorenz, Jakub].** Złoto kćěje: Łužica XLIX (1936), 33 sc.
3061. **Zalěski [Lorenc, Jakub].** W putach wosuda. Powědańčko ze serbskeje hole: Serbske Nowiny 1936. Čo. 300.
3062. **Zalěski [Lorenc, Jakub].** Njeznaty puć: Krajan LXX (1937), 75.
3063. **Zalěski [Lorenz, Jakub].** Drjewo powěda: Nowa Łužica (Nowa doba) I (1947). Čo. 4. Str. 2 sc.
3064. **Zalěski [Lorenc, Jakub].** Pjaty do njebjes wołacy hrěch [powěd.]: Nowa doba 1949. Čo. 80.
3065. **Lorenczk, Emil.** Ruski spěwař. Dopomnjeńka na šwětowu wójnu: Předženak LXXII (1925), 68—70. — Tosame: Serbske Nowiny 1936. Čo. 279.
3066. **Lukašowa, Hilda.** Do Božeje nocy zwony du: Nowa doba 1949. Čo. 148.
3067. **m., a.** ZACPěta: Kat. Posoł LXIX (1931), 291 sc.; 299—302.
3068. **m., a.** Kak djaboł wo čłowjestwo wojowaše. Legenda: Kat. Posoł 1937. Str. 48—51.
3069. **M., K.** Zajac w kale: Serbske Nowiny 1937. Čo. 72.
3070. **Marica a Hanica.** Roman: Serbske Nowiny 1928. Čo. 87 sc.
3071. **Marja,** aby to sažne Wobwrocenje k temu Knesej. Jene wjerne a wužitne Powjedanje we pecz Wotdźjelenjach. W Budeschini, E. G. Monse. 1828. 67 str. 8° fr.
3072. **Meltka, August.** Serbski paduch a jeho syn: Łužica XLV (1930), 78 sc.
3073. **Mértyn,** ten Wojak; abo: to Domojpschizene wot Wojakow. Barmen, J. F. Steinhausen. 1858. 36 str. 8° fr.
3074. **Meško, Franc Ksaver.** Žiwjenja wječorne pačerje: Łužica XXXIV (1915), 44—46. XXXV (1916), 7—8; 9—12.
3075. **Měr.** Powědańčko s tsizeczilětnje wójny: Serbske Nowiny 1926. Čo. 198 sc.
3076. **Shubjeny měšnik:** Pschedženak 1922. Str. 24—30.
3077. **Milčan.** Jan Malena. Powědančko za lud: Łužica XXII (1903), 27 sc.; 77 sc.; 86.
3078. **Mili, Jan.** Smilna wutroba namaka smilenje. Powjedańčko ze stareje francowskeje wójny: Łužičan XIII (1872), 65—69; 82—87; 97—105.

3079. Borowska **Mizka**. Powjedanczko: Serbske Nowiny 1883. Čo. 39 scć.
3080. Lěsny **młyn**: Serbske Nowiny 1934. Čo. 18 scć.
3081. Bože **młyny** mlěja pomału ...: Kat. Posoł LXXIII (1935), 268 scć.
3082. **Muczink, Jan Bohuwjer**. Ribowčzenjo aby polityske Powedanczko s njetzischich ČžaBow. (Macžicžne SpiBy Čo. 6.) W Budyschini, Macžiza Berbska. 1849. 78 str. 8°. fr.
3083. **Muczink, Jan Bohuwjer**. Hród na shorelskej hori Landskróni aby Bože wodženja Bu dźiwne. Powedanczko se starych čžaBow. (Macžicžne spiBy 11.) W Budyschini, Macžiza Berbska. 1850. 103 str. 8°. fr. — Tos. 2. wud. W Budyšinje, Macžiza Sserbska. 1871. 82 str. 8°. fr. — Tos. 3. wud. Budyšin, Mačica Serbska. 1884. 81 str. 8°. fr.
3084. **Muczink, Jan Bohuwjer**. Wěnczk fijałkow abo sběrka mojih powjedanczkow. (Macžicžne spiBy Čo. 49.) W Budyschinje, Macžiza Sserbska. 1867. 94 str. 8°. fr.
3085. **Muczink, Jan Bohuwjer**. Sswěrnaj BuBodaj. Powjedańčko se Berbskeho žiwjenja. S pschidawkom: Straschna kwartira we Franzowskej. (Macžicžne spiBy Čo. 59.) Budyschin, Macžiza Sserbska. 1873. 76 str. 8°. fr.
3086. **Mueller, Fred**. Der letzte König der Wenden und die heilige Zossna. Einem wendischen Bootsmann nacherzählt: Heimatblätter f. Sachsen und Thüringer VII (1930). Nr. 10. — Dass.: Heimatklänge. Bautzener Tgbl. 1930. Nr. 46. — Dass.: Oberlaus. Heimatztg. XII (1931), 27f.
3087. **Muka, E. Harfa**. [Powjedańčko]: Łužičan XIV (1873), 34—37.
3088. **Muka, E.** Serbske króny: Łužičan XV (1874), 124—126; 135 scć; 153—159; 178—182. XVI (1875), 1—5; 18—22; 44—46; 49—52.
3089. **M[uka], E[rnst]**. Dwě piwnej rěči serbskeho braški: Łužica III (1884), 34.
3090. Mała **myška**: Serbske Nowiny 1934. Čo. 48 scć.
3091. **Mysle** ludži jebaja, słowa hišće bóle: Serbske Nowiny 1934. Čo. 80 scć.
3092. Sła **myšl** nima radženja: Pschedženak 1899. Str. 26—30.
3093. **N., J.** Djaboł: Krajan LXIX (1936), 57—60.
3094. Na drjewnicy. (Wobras se wby): Serbske Nowiny 1935. Čo. 64. Přiloža.
3095. Na hajákwoni. Hodowne powědančko: Serbske Nowiny 1935. Čo. 298.
3096. Na dołhim mosće: Serbske Nowiny 1937. Čo. 84 scć.
3097. Na wumjeńku. [Powědančko]: Serbske Nowiny 1883. Čo. 17 scć.
3098. **Nali, Jan**. Mój najkrasniši hodowny dar: Serbske Nowiny 1934. Čo. 299.
3099. **Nali, Jan**. Moje dopomnjeńki na Bwětowu wójnu. Džěl 1. (Serbska ludowa knihownja. Čo. 29.) W Budyšinje, Cyž. 1935. 80 str. 8°. — Tosame: Serbske Nowiny 1934. Čo. 197 scć.

3100. Mlynkec **nan** a Kobaniz wowka: Pschedženak 1883. Str. 22—29.
3101. **Nawcyna, Helena**. Stražmištr Heinrich: Nowa doba 1950. Čo. 97.
3102. **Nawkec, Ludmila**. Jenož knihi?: Nowa doba 1950. Čo. 241.
3103. **Nawka, M.** Cyrkew we wsy: Łužica XXVI (1907), 89—92.
3104. **Nawka, M[ich.]** Raca. [Powjedančko]: Łužica XXVII (1908), 30—31; 37—39; 46—47.
3105. **N[awka], M[ichał]**. Herc. [Powědančko wo Miłočanskim wjesołym hercu]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 11 = Nowa doba 1949. Čo. 130.
3106. **Nawka, Michał**. Hdy so wróci Jank?: Nowa doba 1949. Čo. 147 sc.
3107. **Nawka, M[ichał]**. Muž w kuchni: Nowa doba 1950. Čo. 14.
3108. **Nawka, Michał**. Njeboha sprawnosć. Bajki a powědančka wo knježkach a robočanach. Budyšin, Domowina. 1950. 48 str. 8°. Sep. wotć. z „Noweje Doby“.
3109. **Nawka, Stanisław**. Meja [powěd.]: Łužica XLV (1930), 35 sc.
3110. **Něma**: Serbske Nowiny 1926. Čo. 123 sc.
3111. Wołmjanej **nići**: Serbske Nowiny 1934. Čo. 78 sc.
3112. **Njekhwal** nikoho do smjercze zbóžneho [Powědanczko]: Posoł XXXVII (1899), 206—207; 212—214; 220—222.
3113. **Njepschezběhń** so. Powědanczko ze žiwjenja: Krajan 1891. Str. 23—37. — Tosame: Kat. Posoł LXXII (1934), 242—245.
3114. **Štyri njewěsty** a jena žona: Serbske Nowiny 1933. Čo. 274 sc.
3115. **Novakova, Teresa**. Na Librowych gruntach: Serbske Nowiny 1937. Čo. 6 sc.
3116. **Nowak, Jakub**. Hans na universiće. (Studentski žort): Almanach k wopomnjeću dżesateje hłowneje skhadźowanki 1884 ... Str. 5—11.
3117. **Nowak-Kaščanski, Jakub**. Čěski nan a serbski syn. Powědańčko ze stareho časa. Sep. wotć. z „Łužiski Serb“ 1885. (Serbska knihownja Čo. 9.) W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1916. 76 str. 8°. — Tos. Posoł LIV (1916), 112—114; 126 sc.; 143 sc.; 164 sc.; 179 sc.; 185 sc.; 191—193; 205—207; 211 sc.; 218 sc.; 231—233.
3118. **Nowak-Kašečanski, Jakub**. Stary a nowy wučer. Powědančko: Łužica V (1886), 13 sc.; 21—23; 29—31; 55—57; 77—79. VI (1887), 3—5; 13 sc. — Tosame: Serbske Nowiny 1935. Čo. 150 sc.
3119. **N[owak], J[akub]**. Móc pastyrškeje lubosće. Powědanczko z wjesneho žiwjenja: Krajan 1892. Str. 24—34.
3120. **Nowak, Józef**. Bože džěco [powědańčko]: Nowa doba 1948. Čo. 124.
3121. **Nowak-Njehorński, Měrcin**. Stare hrodzišćo [satyr. powědańčko]: Łužica XLV (1930), 29—31.
3122. **Nowak-Njeh., Měrcin**. Šěsć mojih přěnich lubosćow. (Powědańčko): Łužica XLV (1930), 4—7.
3123. **Nowak-Njeh., Měrcin**. Wo nalěću, hrodzišćomaj a čertowym kamjenju: Serbske Nowiny 1930. Čo. 58.
3124. **Nowak-Njeh., Měrcin**. Podnalěco na Stromej horje: Serbske Nowiny 1931. Čo. 84.

3125. **Bobak** [**Nowak-Njeh., Měrćin**]. Kołowokoło khlódnicy: Serbske Nowiny 1935. Čo. 145; 185; 200.
3126. **Bobak** [**Nowak, Měrćin**]. Tyšniwa hórka: Serbske Nowiny 1936. Čo. 277.
3127. **Nowak, Měrćin**. Khrobły: Nowa Łužica. Nowa doba II (1948). Čo. 1.
3128. **Nowak-Njeh., Měrćin**. Der Herrenstorch und die Frösche. [Ein satirisch. Märchen.]: Nowa doba 1950. Čo. 78.
3129. **Nowak-Njeh., Měrćin**. Jutry na čěkanju: Nowa doba 1950. Čo. 41.
3130. **Bobak** [**Nowak-Njeh., Měrćin**]. Linak: Nowa doba 1950. Čo. 58.
3131. **Bobak** [**Nowak-Njeh., Měrćin**]. Posledni króc na Bože spěče na Čornoboze [Das letzte Mal am Himmelfahrtstage auf d. Čorneboh]: Nowa doba 1950. Čo. 59.
3132. **Nowak-Njeh., Měrćin**. Stawizna wo škraholcu, pasturlicy a tupifili [Geschichte vom Habicht, Mäusebussard und dem Gimpel]: Nowa doba 1950. Čo. 78.
3133. **Bobak** [**Nowak-Njeh., Měrć.**]. Zapiski holanskeho ščežkarja III: Nowa doba 1950. Čo. 79.
3134. Boža nóc w železaŕni: Serbske Nowiny 1931. Čo. 295 sć.
3135. Poslednja adventska nóc. Powědaŕňko za advent a hody: Serbske Nowiny 1934. Čo. 294 sć.
3136. Swjatkowna nóc: Serbske Nowiny 1937. Čo. 105 sć.
3137. Indiski nóz: Serbske Nowiny 1937. Čo. 143 sć.
3138. Hdyž je nusa najwjetscha, je Boža pomoz najbližscha: Serbske Nowiny 1887. Čo. 16 sćć.
3139. **Padanje** hwězdy. Stawizna ze wsy: Serbske Nowiny 1934. Čo. 100 sć.
3140. **Palcžikaj**, s wobrasom: Předženak LXXII (1925), 39 sć.
3141. **Páta, Jos.** Z lužicko-srbských národních pohádek: Jitřenka 1910. Čo. 19—21.
3142. Schtyriróžkaty **Pětr** abo amerikanski kasčcžik. (Powjedancžko se wsy): Serbske Nowiny 1875. Čo. 30 sćć.
3143. **Pful**. Sserbaj aby schtož Bypasch, to melesch. Powedancžko sa Sserbow. (Macžicžne spiŕy 5.) W Budyschini, Macžiza Berbska. 1848. 78 str. 8°. fr.
3144. **Pful**. Wumenkar aby hdžež ma włóhu tam rosze. Powedancžko sa lud po njemskim wobdžjełane. (Macžicžne spiŕy 14.) W Budyshini, Macžiza Berbska. 1858. 80 str. 8°. fr.
3145. **m., a.** Pirmin a Kordula: Kat. Posoł LXXIII (1935), 45 sć.
3146. **Pjeh, Handrik a Pjetřka**. Serbske brašćenje. Wobraz ze serbskeho žiwjenja: Łužica XXIV (1905), 29 sć.; 36—38; 44 sć.; 52.
3147. **Pjekar** tola běše: Serbske Nowiny 1933. Čo. 271—274.
3148. Swječeny **pjenježk**: Kat. Posoł LXXII (1934), 163 sć.; 171 sć.
3149. Drohotny **pjerschcžeň**: Pschedženak 1908. Str. 26—34.
3150. **Pod** škitom Božim: Serbske Nowiny 1936. Čo. 74 sć.

3151. **Poklad**. [Powědańčko]: Serbske Nowiny 1889. Čo. 29 sc. — Tos.: Serbske Nowiny 1933. Čo. 54 sc.
3152. Herćine **potajnstwo**. Roman: Serbske Nowiny 1921. Čo. 41 scć.
3153. **Aleksandr [Posern]**. Sčěhwki wupisowanja myta [krótkopowědańčko]: Nowa doba 1950. Čo. 11.
3154. Krotka **powesz** wot teho kudeho Josepha. b. m. 1786. 8 str. 8°. fr.
3155. Staraj **přečelaj**: Serbske Nowiny 1933. Čo. 113 sc.
3156. Stary **proscheř**. (Wobraz s wješneho žiwjenja): Serbske Nowiny 1892. Čo. 27—35.
3157. **Prusak**. Lubosće płody — hidženja pokleće: Łužica XXI (1902), 53—55; 59—61; 67 sc.; 79—82.
3158. **Překlepamy**: Serbske Nowiny 1936. Čo. 133.
3159. **Přesmykarjo** w namjeznem lěsu. Powědžańčko: Serbske Nowiny 1926. Čo. 213 scć.
3160. **Pschi** hajkowninym woknje: Serbske Nowiny 1887. Čo. 11 scć.
3161. A tola su **ptački** wobradźałe! [Powědańčko wo srocy a jejě zatřělenym hawronje we Wotrowje]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 5. Str. 34—36.
3162. Po cźmowym **puczu** k Bwětłemu sbožu: Pschedženak 1893. Str. 27—35.
3163. **R., J. K.** Nop: Serbske Nowiny 1932. Čo. 235 sc.
3164. **Rachelic, Hańža**. 196 schodženkow: Nowa doba 1950. Čo. 85.
3165. — **Rak** — Mocł [wěrne powědańčko]: Nowa doba 1948. Čo. 54.
3166. Smjertna **reja**: Posoł LX (1922), 226—228; 242; 246.
3167. **R[ězak], F[ilip]**. Wo Salowčanskej mudrości: Łužica XX (1901), 45 sc.
3168. **Riesa, M. C.** Schwela a H. Jordan. Kopa Bnopow. To jo 60 rědnych hulizowańow sa młodych a starych. (Towarstw. kniž. Čo. 18.) Worejzach, O. Hentschel. 1891. 70 str. 8°. fr.
3169. **Rjekowstwo**: Kat. Posoł LXXV (1937), 176 sc.
3170. **Robl**. Khuda Ssyrotka. Hodowna powjesz. W Budyschinje, Donnerhak. 1863.
3171. Janowy **roman**. Powědańčko z luda: Serbske Nowiny 1930. Čo. 276 sc.
3172. **Rozpuk** w Budyšskej Lawskej wěži. Podawk ze stareho časa: Předženak LXXIII (1927), 63—65.
3173. Kak serbski **runař** [šolta we Wulkich Zdžarach] jastwu wučekny: Serbske Nowiny 1937. Čo. 152.
3174. **S.** Jank a Hanka a jeju zła macocha: Łužičan XII (1871), 126 sc.
3175. **S., F.** Die Flucht nach Ägypten. (Eine wendische Legende): Sächsische Staatszeitg. 1929. Nr. 20.
3176. **S., J.** Wulki lós abo kaž dobyte, tak wotbyte. [Žiwjeński wobraz.] W Budyšinje, Smoleř. 1877. 18 str. 8°. fr. — Tos.: Krajan 1877.
3177. **Salowski, M.** Sylzy maćerje: Nowa doba 1950. Čo. 101 sc.

3178. **Sběžk** w Budyschinje. (Powjescz s Budyskich stawiznow): Serbske Nowiny 1882. Čo. 26 scć.
3179. **Sbože** se skały: Pschedženak 1916. Str. 31—35.
3180. **Š.** Šerjenja ducy z kermuše: Serbski Student XVI (1935). Čo. 5.
3181. **Šajba, Jakub.** Křižanec Hilža. Roman. Z němskeho swob. přeložil: Serbske Nowiny 1934. Čo. 270 sc.
3182. **Šewc, H.** Wopyt w fašistiskej čwilerni [Besuch im faschistisch. Marterhaus]: Nowa doba 1950. Čo. 66.
3183. **Šewčik, Michał.** Směški a powědańčka. (Jubilejne spisy Serbowki. Zeš. 2.) W Budyšinje, Smolef. 1897. 89 str. 8°.
3184. **Šěca, Božidar.** Handrij. Jutrowne powědańčko z Podčornoboha: Předženak LXXXI (1935), 74—77.
3185. Wopačny **šěsnač**: Kat. Posoł LXXIII (1935), 363—365.
3186. **Schiman.** Bratsik a šotsicžka. Powědańčko. (Maćičnych spisow Čo. 84.) Budyšin, Maćica Serbska. 1889. 31 str. 8°.
3187. **Šolčina-Nawkec, Ludmila.** Płodna hola: Nowa doba 1950. Čo. 105.
3188. Mandželski **Schtant.** Pawoł we Jastwi. Wot Hanki spjewane. Budeschini, F. A. Reichel. b. l. 2 łop. 8°.
3189. „**Štótěžto**“. Hans Witka z Wjerbow. Powědańčko ze serbskeho ludu powěda wuj...: Serbske Nowiny 1931. Čo. 114 sc.
3190. **Schwela, G.** Nemějachu ruma. Waldensafe. Jan Huß. (Sep. wotć. z: Zašnik.) (Serbska knižownja. Zeš. 1.) Khočebus, Maschiza Sserbska. 1921. 16 str. 8°.
3191. Wupožčeny **sebel**. [Powědańčko]: Serbske Nowiny 1881. Čo. 19 scć.
3192. **Serb** ze zlotym rjapom [powědańčko]: Předženak LXXIII (1927), 87—89.
3193. [**Skala, Jakub.**] Hana abo „Schtóž so k Bohu dowěri, kruty dom sej natwari“. (Wobraz kschescžanskoho žiwjenja): Krajan 1880. Str. 17—30.
3194. **Jot-Es [Skala, Jan].** Wulět do synowych žnjow: Serbske Nowiny
3195. **Skala, Jan.** Wulět do synowych žnjow: Nowa doba 1949. Čo. 69—72. 1936. Čo. 202.
3196. **Jot-Es [Skala, Jan].** Čahnyli su šwjerče: Serbske Nowiny 1936. Čo. 125 sc.
3197. **Skala, Jan.** Stary šymko [powědańčko]: Nowa doba 1948. Čo. 60.
3198. **Skr.** Wo fararju, kiž bě rubježnikam do rukow panył. W Budyšchinje, Smolef. b. l. 7 str. 8°.
3199. **Skr.** Kschecžisna. [Powědańčko] b. m. b. l.
3200. **Šłodeńk, Jurij.** Zaslepjeni. Powědańčko ze serbskeho žiwjenja: Łužica XXXII (1913), 1—2; 9—10; 17.
3201. **Šłodeńk, J.** Zyma je kralowna: Z wěncow počasow. Rjad III (1936), 129—131.
3202. **Šłodeńk, J.** Suchi wrjós: Nowa Łužica II (1948). Čo. 7 = Nowa doba. Čo. 83.
3203. Po dešču **šłónčko** zaso zeskhadža: Serbske Nowiny 1932. Čo. 74 sc.

3204. **Somer.** Khrystof Kolumbuš aby namakanje Ameriki, Berbskemu ludej powedane. (Macžiznych spišow 20.) W Budyschini, Macžiza Berbska. 1853. 95 str. 8°. fr.
3205. **Sommer, Adolf.** Za Budyšinom na roli. Zawostajene zapiski: Łužica XXXI (1912), 2 sc.; 13 sc.; 18 sc.; 27 sc.; 34 sc.; 42 sc.; 50 sc.; 66 sc.
3206. Hodowny **spěwař**: Kat. Posoł LXXII (1934), 403 sc.
3207. **Sprawnosć** najdlěje wobsteji: Serbske Nowiny 1932. Čo. 107 sc.
3208. **Ssam lutki** na Bwěcze. Srudne powjedanczko s hole: Serbske Nowiny 1884. Čo. 26 sc.
3209. Khuda **Ssyrotka**. Hodowna powjesz. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. b. l. 2 łop. 8°. fr.
3210. Sswěrna **Botra**: Pschedženak 1921. Str. 25—30.
3211. Wšelake **starožitnostki** a bajki ze Slepjanskich stron: Łužica XX (1901), 24; 32.
3212. **Stawiznički** z luda: Nowa Łužica II (1948). Čo. 6 sc. = Nowa doba 1948. Čo. 67 sc.
3213. **Stein, O. Th.** Der Wendenpfarrer. Skizze: Sachsenland. Mügelnertagebl. 1934. Nr. 1.
3214. **Strauch, Johannes.** Dunkelstunde am Czorneboh: Unsere Heimat. Bautz. Tagebl. 1934. Nr. 4.
3215. Čerwjenej **stupničcy**. Powědańčko ze złeho časa: Předženak LXXXII (1936), 66—68.
3216. Boži **sud**: Serbske Nowiny 1937. Čo. 16.
3217. Swěrnaj **susodaj**. Powědańčko ze serbskeho žiwjenja: Serbske Nowiny 1934. Čo. 137.
3218. **Sykora**. Morweho wopyt a wopyt pola morweho. (Z luda): Łužičan III (1862), 118—120.
3219. **js. [Symank, Jan]**. Za wutrobu. Legendy z luda: Łužica XLII (1928), 91 sc.
3220. Zhubjeny **synk**. Zrudnowjebełe powědańčko: Předženak LXXXI (1935), 65—67.
3221. **Syrotka**: Kat. Posoł LXXIII (1935), 413 sc. LXXIV (1936), 11 sc.
3222. **Syrotka**. [Powědańčko]: Kat. Posoł 1937. Str. 277—279.
3223. **Tkalc, M.** Wroblík. Idylka. Podawa = a: Serbske Nowiny 1937. Čo. 130.
3224. **Tola** wostał: Pschedženak 1914. Str. 32—38.
3225. **Twjerdak** a jeho džowka: Serbske Nowiny 1932. Čo. 287.
3226. **w., b.** Žiwjenjo wusadneje: Krajan LXVIII (1935), 43—47.
3227. **W.** Wobsadženje fary w Merseburgu: Łužičan X (1869), 129—134; 146—153; 161—167; 177—183.
3228. **W.** Handrij: Serbske Nowiny 1935. Čo. 299.
3229. **W., P.** Młynkec Hanka. Powědańčko se Berbskeho žiwjenja: Serbske Nowiny 1927. Čo. 101 sc.
3230. **W., P.** Korčmarjec Mařka. Powědańčko se Berbskeho žiwjenja: Serbske Nowiny 1927. Čo. 240 sc.

3231. **W ... owa, Madlena.** Sotra Rosalija: Krajan LX (1927), 73—84.
3232. **Wandrowski** a Šeri: Kat. Posoł LXXIII (1935), 404 sć.
3233. **Warko.** Štyrjo gerce: Łužičan VII (1866), 74—77.
3234. **W[ark]o.** Marša, přirodna mać. (Wjesna stawizna): Łužičan VIII (1867), 98—105; 114—117; 129—137; 145—149; 162—168; 177—182.
3235. **Warko.** Ty dyrbiš swjaty dzeń swječić. Wjesna stawizna: Łužičan VIII (1867), 1—9; 18—22.
3236. **Wark.** Dyrbiš swjaty dzeń swječić: Serbske Nowiny 1934. Čo. 105 sć.
3237. **Wela, H. F.** Virginia. Wobrazy se stawisnow a žiwenja starych Romjanow. W Budyschinje, Hika. 1861. 79 str. 8°. fr.
3238. **[Wićaz, Ota.]** Kak sym Probstec Hanje wosušk nješt. Hodowne powědańčko: Předženak LXXIII (1927), 89—93.
3239. **Wićaz, Ota.** Kak je Bože džěco k starej serbskej farańcy přišlo: Serbske Nowiny 1933. Čo. 295.
3240. **Wićaz, Ota.** Kak je Sowic Jan sbožownje w hribach pobyl: Předženak LXXIX (1933), 40—42.
3241. **W[ićaz], O[ta].** Wučer Jan Bartko a čert: Serbske Nowiny 1934. Čo. 116—117.
3242. **Wićaz, Ota.** Hodžijske idyle. We Stollberku 1934. 19 str. 8°.
3243. **Wićaz, Ota.** Widženje. Wobraz ze wsy: Předženak LXXX (1934), 56—58.
3244. **W[ićaz], O[ta].** Stary Serb a jeho syn: Łužica XLVIII (1935), 14.
3245. **W[ićaz], O[ta].** Čerwjenej stupničcy: Serbske Nowiny 1935. Čo. 70.
3246. **W[ićaz], O[ta].** Čerwjenej stupničcy. Stawiznička ze stareho Budyšina: Nowa Łužica II (1948). Čo. 9 = Nowa doba 1948. Čo. 114.
3247. **W[ićaz], O[ta].** Stary Hanč ze swojej Hilžu na Wósporskim hermanu: Serbske Nowiny 1936. Čo. 112.
3248. **W[ićaz], O[ta].** Škleńčana harmonika a serbski spěw: Nowiny za džěci. Serbske Nowiny 1936. Čo. 300.
3249. **Wićaz, Ota.** Stawiznički z luda. [Wudawa] O. W.: Nowa Łužica. Nowa doba II (1948). Čo. 1.
3250. **Wićaz, O[ta].** Namakachu džěćatko: Nowa Łužica II (1949). Čo. 1 = Nowa doba 1949. Čo. 4.
3251. Wboha zaprajerka Katyrna **Wićazowa** w Górkach. Powědańčko ze 17. lěst.: Předženak LXXXI (1935), 53—56.
3252. **Winger, Jurij.** Z kupjelow: Posoł XLVII (1909), 267—268.
3253. **Winger, Jurij.** Na prózdninach. Wopomnjeńki a dopomnjeńki: Łužica XXXIII (1914), 68—71; 75—78. — Tos. Posoł LII (1914), 295—298; 302—305.
3254. **Winger, Jurij.** Poslednja Primica w Tuchorju: Posoł LX (1922), 180 sć.; 186—188; 192 sć.; 198 sć.; 204 sć.; 208—210.
3255. **Winger, Jurij.** Hronow. Powjedańčko ze Serbow z časa 30 lětnjeje wójny. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serb. Tuchański. Čo. 11.) Budyšin, Smoleń. 1922. VIII, 135 str. 8°. fr.

3256. **Winger, Jurij.** Poslednja primica w Tuchorju. Za čišć přihotował a zawod napisał Jurij Měrcink. (Knihownja Dom a Swět. 28.) W Budyšinje, Koło serbskich spisowacelow. 1936. 62 str. 8°.
3257. **Wječenje** je moje, ja chzu sapłacčić: Serbske Nowiny 1887. Čo. 4 sć.
3258. [**Wjela, Jan.**] Nadpad pola Bukez. (Macžicžne spisy 18.) W Budyšini, Macžiza Serbska. 1852. 78 str. 8° fr. — Tos. 2. wud., z wobr. (Maćične spisy Čo. 18.) Budyšin, Maćica Serbska. 1888. 60 str. 8° fr.
3259. **Radyserb-Wjela, Jan.** Tři legendy: Č. M. S. XXIV (1871), 92—97.
3260. **Wehla, Jan.** Kschiz a poľměbaz abo Turkojo psched Winom w lěcže 1683. (Macžicžne spišy Čo. 74.) Budyšin, Maćica Serbska. 1883. 78 str. 8° fr.
3261. **Radyserb, Jan.** Trójniki. Sběrka powědańkow. (Maćične spisy Čo. 77.) Budyšin, Maćica Serbska. 1885. VIII, 89 str. 8° fr.
3262. **Radyserb, Jan.** Jan Manja abo Hdže statok mój? Powědańčko se Berbskich stawisnow nowisheho cžaša. (Maćične spisy Čo. 83.) Budyšin, Maćica Serbska. 1889. 96 str. 8° fr.
3263. **Radyserb, Jan.** Bitwa pola Budyšina. (1813.) Powědańčko ... (Maćične spisy Čo. 87.) Budyšin, Maćica Serbska. 1891. 134 str. 8° fr.
3264. **Radyserb, Jan.** Nowe Trójniki. Sběrka powědańkow. (Maćične spisy Čo. 91.) Budyšin, Maćica Serbska. 1893. 92 str. 8° fr.
3265. **Radyserb, Jan.** Sabawki. (Macžicžne spisy Čo. 96.) Budyschin, Macžiza Sserbska. 1896. 106 str. 8° fr.
3266. (**Wela, Jan.**) Pojdancžka k wobudženju a kpoljepschenju wutroby sa Sserbow. Budyschini, F. A. Reichel. b. l. 101 str. 8° fr.
3267. **Radyserb, Jan.** Sabawy. Powjedańčžka sa lubych Serbow. (Serbska lud. knihownja. Wud. Serbom. Tuchański Čo. 1.) Budyšin, Smolef. 1901. 79 str. 8° fr.
3268. **Radyserb-Wjela, Jan.** Wowcyne zabawki za pěčne serbske džěci. Wudał Arnošt Muka. Džěl 1: Wšelcizny. Džěl 2: Stwórba. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Arnošt Muka. Čo. 8.) Budyšin, Smolef. 1921. 128 str. 8° fr.
3269. **Radyserb-Wjela, Jan.** Madlena Halic a wandrowski: Předženak LXXIX (1933), 61 sć.
3270. **Wjela-Radyserb, Jan.** Wowči Marćin: Serbske Nowiny 1934. Čo. 233 sć.
3271. **Wjela-Radyserb, Jan.** Psowy pomjatk a rozom: Serbske Nowiny 1934. Čo. 222.
3272. **Wjela-Radyserb.** Zbožowny dom: Serbske Nowiny 1935. Čo. 8.
3273. **Wjela-Radyserb, Jan.** Šerjenje. Powědančko: Předženak LXXXI (1935), 68 sć.

3274. **Kubščan [Wjela], Jurij.** Wjesny křiž. Novelka: Łužičan XXX (1911), 44; 46.
3275. **Kubščan [Wjela], Jurij.** Wójna. Powjedańčko ze žiwjenja: Łužica XXXIII (1914), 49—51; 59 sc.; 65 sc.; 73—75.
3276. **Wjela, Jurij.** Worcynski Puc: Łužica XLIV (1929), 54.
3277. **Kubščan, J. [Wjela, Jurij].** Wójna. Powědańčko ze žiwjenja: Serbske Nowiny 1937. Čo. 95.
3278. **Wjeleměr.** Boži wječor: Serbske Nowiny 1936. Čo. 150 sc.
3279. **Wjerch** a žiwnosć: Serbske Nowiny 1934. Čo. 60 sc.
3280. **Krótke wjebele,** dolha čzwila [Powědańčko wo přehradže kral. tajn. sekretara Menzela]: Serbske Nowiny 1890. Čo. 31—38.
3281. **Sserbski wojak:** Pschedženak 1901. Str. 28—33.
3282. **Wjebeły wojak:** Serbske Nowiny 1886. Čo. 16 sc.
3283. **Domowinske wopišmo.** [Powjedańčko]: Serbske Nowiny 1876. Čo. 2 sc.
3284. **Wopor** swjeho powołanja: Kat. Posoł LXXI (1933), 132 sc.; 140 sc.; 149 sc.; 155 sc.; 162 sc.
3285. **Wopyt** pola měščanskeho wuja: Serbske Nowiny 1934. Čo. 228—232.
3286. **Wowčerf, Bj.** Njesprawnosć so wjeći: Serbske Nowiny 1933. Čo. 149.
3287. **Wowčerf, Bj.** Bratraj. Wobraz z burskeho žiwjenja: Serbske Nowiny 1935. Čo. 246.
3288. **Wowčerf, Bj.** Dwójnikaj...: Serbske Nowiny 1935. Čo. 228.
3289. **Wowčerf, Bj.** Kóždemu swjoe: Serbske Nowiny 1935. Čo. 238—239.
3290. **Wowčerf, Bj.** Hancyny slub: Serbske Nowiny 1935. Čo. 227.
3291. **W., B.** Zmužity wotročk: Serbske Nowiny 1935. Čo. 189.
3292. **W[owčerf], Bj[arnat].** Domček mój luby: Serbske Nowiny 1936. Čo. 30—31.
3293. **W[owčerf], Bj.** Domoj, domoj...: Serbske Nowiny 1936. Čo. 78.
3294. **Wowčerf, Bj.** Stara lipa: Serbske Nowiny 1936. Čo. 34.
3295. **Wowčerf, P.** Powědańčka našich wótcow wo wuswobodźeńskej wójnje Pruskeje přećiwo Napoleonej w l. 1813: Łužica XLVI (1931), 27 sc.
3296. **Wowčerf, P.** Powědańčka našich wótcow wo wuswobodźeńskej wójnje Pruskeje přećiwo Napoleonej w l. 1813: Serbske Nowiny 1936. Čo. 258.
3297. **Wowka.** Wórša [powědańčko]: Nowa Łužica II (1949). Čo. 1 = Nowa doba 1949. Čo. 4.
3298. **Wóczko** chce tež něsčto měcz! [Powědańčko]: Posoł XXXVII (1899), 123—124; 133—135; 141—143.
3299. **Domjaca wójna:** Serbske Nowiny 1933. Čo. 77.
3300. **Cuzy wuj.** Žort ze studentskeho žiwjenja: Serbske Nowiny 1937. Čo. 187.

3301. **Wujezdźan.** Blidy — blady abo stare podawki z noweho časa: Łužičan VI (1865), 177—183.
3302. **Serbski wuměnkaf.** Powědańčk s pschedwójnskeho a wójnskeho čaža: Serbske Nowiny 1926. Čo. 33 sć.
3303. **Wumožena.** (Wěry podawk): Posoł 1937. Čo. 34.
3304. **Smilna wutroba** namaka smilenje. Powědančko ze stareje francowskeje wójny: Serbske Nowiny 1936. Čo. 144.
3305. **Wutřel:** Serbske Nowiny 1933. Čo. 116 sć.
3306. **Za** wusmužowej horu: Posoł LIX (1921), 272 sć.; 278—280; 286 sć.; 292—294; 298 sć.; 304 sć.; 310 sć.; 316 sć.; 324—326. LX (1922), 8—10; 14—16; 22 sć.; 28 sć.; 38—40; 46 sć.; 50 sć.; 56 sć.; 62—64; 78 sć.
3307. **Zabludženy** — wumóženy abo w nuzy so modlicž nawuknjesch: Posoł XL (1902), 397—399; 405—408.
3308. *** **[Nowak-Njeh., Měrc.]** Zapřah a kwakla: Serbske Nowiny 1935. Čo. 258.
3309. **Zahrodnik, R.** Wěnc na row dweju serbskeju maćerkow [Ein Kranz auf das Grab zweier sorbisch. Mütter]: Serbske Nowiny 1929. Čo. 272.
3310. **Zarjenk, Mikł.** Kruty hród: Łužica VII (1888), 35 sć.; 43—45.
3311. **Džěžničan [Zarjenk, Mikł.]**. Meja žiwjenja (Směšk): Łužica VIII (1889), 35 sć.
3312. **Zarjenk, Mikławš.** Patoržica. (Hodowny wobrazk): Łužica VIII (1889), 1 sć.
3313. **Zarjenk, Mikławš.** Janec Jurij. Wobraz z Napoleonskich wójnow: Łužica IX (1890), 4—6; 12—14; 25 sć.; 33 sć.; 41 sć.; 49—51.
3314. **Seiler, H.** Jakub a Khata abo bajka wo překuzłanymaj nosomaj: Č. M. S. XXIII (1870), 3—20.
3315. **Zejeleř, H.** Tři směški. I. Młody kapłan w Klukšu. II. Nowy farař w Klukšu. III. Khłóšći burik w Łazu: Łužica IX (1890), 61 sć.
3316. **Žer** běle róže [Powědančko ze stareho romskeho časa]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 219—230.
3317. **S burskeho žiwjenja.** Powjedancžko se wsy: Serbske Nowiny 1877. Čo. 12 sć.
3318. **Žiwjenje** a skutki Kukečanow, wosebje Kukečanskeho šolty Motc Tunki a najnahladnišeho bura Mjertyna Šćipaka. (Směški z ludu.) Podawaju H. Z., E. M., J. N., M. A.: Łužica VIII (1889), 58—61; 69 sć.; 78; 85—87. IX (1890), 7; 54 sć.; 70 sć.; 75 sć. XI (1892), 13; 21 sć.; 37; 46 sć.
3319. **Žiwjenje** a skutki Kukečanow a Njekukečanow. Štwórty rjad směškow z ludu: Łužica XIV (1895), 6 sć.; 21 sć.
3320. „**Kajkež žiwjenje** — tajki dóńt“. (Podawk ze wschědnoho žiwjenja): Krajan 1885. Str. 20—24.

B. Přeložky z cizích řečow
B. Übersetzungen aus fremden Sprachen

3321. *α. Dobra rada* abo Jan a Marja. Po čěskim V. Kosmáka wobdžěla: Łužica XVI (1897), 2—4; 14—17; 26—30; 39—42; 53—55; 62—64; 74—76; 85—88; 97—100; 106—108; 118—120; 130—133.
3322. **Ali Baba** a štyrceci rubježnikow: Nowa doba 1950. Čo. 96 sc. [6. pokroč. z „Młodeho pioněra“.]
3323. **Andersen, H. C.** Dwanaćo z póstu: Nowa doba 1947. Čo. 37.
3324. **Andersen, H. Ch.** Šlink a růžowy pjeńk: Nowa doba 1950. Čo. 90.
3325. **Andersen-Nexö, Martin.** Młoda lubosć: Nowa Łužica III (1949). Čo. 10 = Nowa doba 1949. Čo. 115.
3326. **Andersen-Nexö, Martin.** Bigum — chodak: Nowa doba 1950. Čo. 32.
3327. **A[ndricki], M[ikl.]** Hanka. Powěsć ze Serbow. Po němskim A. Marby zložil: Łužica XVII (1898), 3 sc.; 15—17; 27 sc.; 38 sc.; 55; 67 sc.; 79 sc.; 91 sc.; 112 sc. XVIII (1899), 94—96. XIX (1900), 16—18; 27—29; 48 sc.; 64 sc.; 82 sc.; 91 sc.; 98—100. XX (1901), 2; 15 sc.; 21—23. — Tosame: Serbske Nowiny 1935. Čo. 211 sc.
3328. **Andricki, Mikl.** Hanka. Powěsć z našych Błotow... Do dolno-serbskeje řece psěložyla M. Witkojc. (Serbska knižownja. Zešiwk 11.) W Budyšyne, Smolař. 1928. 77 str. 8°.
3329. **Andricki, Mikl.** Stawizna wo starej křini. Po francozskim: Posoł XLV (1907), 313—316; 323—325.
3330. **Baar, J. Š.** Kožuch. Přelož. Mikl. Krječmař: Krajan LXII (1929), 67—83.
3331. **Baar, J. Š.** Dejeř. (Přel. Mikl. Krječmař): Krajan LXIII (1930), 84—90.
3332. **Baar, Jindřich Š.** Husyca. (Přeložil Měrcin Nowak): Serbske Nowiny 1930. Čo. 3 sc.
3333. **Baar, J. Š.** Syn. (Přelož. Mikl. Krječmař): Krajan LXIII (1930), 91—93.
3334. **Baar, H. Š.** Jan Cymbura. Južnočěska idyla. Přel. M. K.-Khasowski: Serbske Nowiny 1932. Čo. 113 sc.
3335. **Baar, H. Š.** Z romana „Hołbik“ [Přelož. wot] M. K.: Krajan LXVI (1933), 63—72.
3336. **Baar, Hindrach Š.** Džěci. Přeložil M. N.: Serbske Nowiny 1934. Čo. 246 sc.
3337. **Baar, J. Š.** Kožuch. Přeložil Mikławš Krječmař: Serbske Nowiny 1934. Čo. 236 sc.
3338. **Baar, Hendr. Sch.** Škowrončk: Serbske Nowiny 1935. Čo. 93 sc.
3339. **Baar, Hendrich Š.** Kruwy dla: Serbske Nowiny 1936. Čo. 255 sc.
3340. **Baar, Hendrich Šiman.** Kruwički dla. Powědančko. Přel. a předsłowo nap. Mikl. Krječmař. 2. wud. (Knihownja Dom a Swět. Rjad. Wl. Zmeškal. Čo. 36.) Budyšin, Koło přeć. serbsk. pismowstwa. 1948. 96 str. 8°.

3341. **Baar, Jindřich Š.** Ptačnik [powědančko]: Nowa doba 1948. Čo. 30.
3342. **Baar, Jindřich Š.** Husyca: Nowa doba 1949. Čo. 131.
3343. **Baar, Jindřich Š.** Hara wo husycu a druhe powědančka. Tit. wobrnarys. Měrčin Nowak-Njeh. Wos. wotć. z „Noweje Doby“. 1949. (Přeł. M[ěrć.] N[owak]-N[jeh.]) Budyšin, Nowa doba. 1949. 63 str. 8°.
3344. **Baar, Jindřich Š.** Łastojčki (Přeł. M[ikl.] K[rječmař]): Nowa doba 1949. Čo. 138 sc.
3345. **Baar, Jindřich Š.** Wowsnicy: Nowa doba 1949. Čo. 136.
3346. **Baje** pólskich židow: Serbske Nowiny 1931. Čo. 266.
3347. **Baumbach, Rudolf.** Zlatorog. Alpska baja. Přelož. Jan Šur [= Jan Šěca]. W Budyšinje, w komisiji Smolerjec knihičišćernje. 1931. 103 str. 8°.
3348. **Beneš-Třebizský, Wjacław.** Kasp. Zden. Kapleř ze Šulec. Historiske powědančko. Zeserbšćil Jurij Libš. (Serbska ludowa knihownja. Wudała Serbomil Tuchofski. Čo. 9.) W Budyšinje, Wudawař. 1921. 134 str. 8°.
3349. **Beneš-Třebizský, Wjacław.** Wjesny Jakubin. Přeł. M. Krječmař: Krajan LXI (1928), 68—84.
3350. **Beneš-Třebizský, Wjacław.** Wjesny Jakubin. Přeł. M. K.: Serbske Nowiny 1934. Čo. 258.
3351. **Beneš-Třebizský, W.** Mara Bočarowna. Přelož. J. Deleńk: Serbske Nowiny 1934. Čo. 252 sc.
3352. **Bianki, W.** Hdžež zajacy so čłowjeka njeboja. Powědančko: Nowa doba 1950. Čo. 133; 135.
3353. **Björnson, Björnstjerne.** Wjesoły hólčec: Serbske Nowiny 1937. Čo. 150 sc.
3354. **Bohumil** aby Bože rukowanje na Byrotach. Rjane powedanczko s tsieczciljetneje wójny wot biblije sa nabóžnych kscheszijanow, po njemskim složene wot K. Kulmana. Wojerezach, W. Erbe. 1849. 68 str. 8°. fr.
3355. **Bogumil** abo biblia humožo wot Bñerschi. Ředne hulizowane sa Sserbow. (W Budyščinje, Smolef.) 1880. 44 str. 8°. fr. — Tos. 2. wud. Sserbski napisal H. Jordan. (Serbska knižownja. Zeš. 3.) Chošobus, Maschize Sserbska. 1922. 41 str. 8°. fr.
3356. **Bosćij.** Přeložil Romuald Domaška: Posoł LXXI (1933), 283—286; 291—293; 307—309; 315—316; 331 sc.; 339 sc.; 347 sc.; 355 sc.
3357. **Bösck-Fidus.** Sserbowka. Historiski roman s 15. stolěšca. Stawa Be w Dolnej Łužyzy. We nimskej rězy spisał... S gornoBerbskeje do dolnoBerbskeje rěze pschełožyła Mina Witkojz. (Serbska ludowa knižownja. Zeš. 9.) Choschobus, Maschize Sserbska. 1927. 34 str. 8°. fr.
3358. **z Brandis-Zelion, Ema.** Spodźiwne wumóženjo: Krajan LXIX (1936), 73—79.

3359. **Bulwar, C.** Poslednje dny w Pompeji. Roman: Serbske Nowiny 1931. Čo. 244 sc.
3360. Ruske **Byliny**. Přeložil, zawod napisał a 6 přenjoťnych drjeworězow přidał Měrcin Nowak-Njehorůski. (Knihownja Dom a Swět. Rjad Włod. Změškal X.) Budyšin, Koło Serbskich Spisowaćelow. 1927. 176 str. 8°.
3361. **Cambuz, Ivan.** Hańbował so swojeje maćerje. Po słowjanskim: Předženak LXXXII (1936), 56 sc.
3362. **Chanowski, Jan Miksch.** Što stara lipa powědaše młodemu dubikej: Serbske Nowiny 1937. Čo. 89 sc.
3363. **Chanovský, Jan Mikš.** Spjerawosć. Přeložila M. W.: Serbske Nowiny 1937. Čo. 28.
3364. **Chanowski, Jan Mikš.** W zajeću. Přel. M. W.: Serbske Nowiny 1937. Čo. 74.
3365. **Chardon, G.** Jandžela pěstowowe dopomnjeńki. Swobodnje po serbsku Radlubin [Bjedrich, Mikł.]: Posoľ LIII (1915), 17 sc.; 25; 33 sc.; 41 sc.; 49 sc.; 57 sc.; 65 sc.; 73 sc.; 81 sc.; 89 sc.; 93 sc.; 99 sc.; 105 sc.; 109 sc.; 115 sc.; 121 sc.; 134; 139 sc.; 147 sc.; 155 sc.; 163; 169 sc.; 177 sc.; 193 sc.; 201; 207.
3366. **Chocholouschek.** Kóbowe Pólo. Hulizowane se Berbskich statkow. S górnoberbskeje do dolnoberbskeje řezy pschestawiła Mina Witkojz. (Serbska knižownja. Zeš. 6.) Choschobus, Maschiza Sserbska. 1923. 68 str. 8° fr.
3367. **Chociszewski, J.** Bojomir abo zawjedženje křesćijanstwa we Łužicach. Powjesć za lud a dorosćenu młodžinu. . . . z Póľšćiny zeserbšćil A. Žemr-Budyšinski. Budyšin, Smolef. 1889. 67 str. 8°.
3368. **Č., J.** Šwingulantojo. Po češkim předžělať: Serbske Nowiny 1936. Čo. 139.
3369. **Čapek, Karel.** Wulka doktorska bajka: Serbske Nowiny 1935. Čo. 303.
3370. **Čapek, Karel.** Čintamani a ptački: Nowa doba 1946. Čo. 47.
3371. **Čapek, Karel.** Šěre dny: Nowa doba 1947. Čo. 37. Str. 5.
3372. **Čapek, Karel.** Wo rjanosći nazymy (přelož. Měrc. Nowak-Njeh.) Nowa Łužica (Nowa doba) I (1947). Čo. 4. Str. 3.
3373. **Čapek, Karel.** Bajka wo zdwórliwym rubježniku. Přel. a wobr. dodał Měrcin Nowak-Njeh.: Nowa doba 1949. Čo. 148.
3374. **Čapek, Karel.** Jězba z ameriskej cyrkwju [Fahrt mit d. amerik. Kirche]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 12 = Nowa doba 1949. Čo. 137.
3375. **Čapek, Karel.** Lěkarjo, kuzłarjo, stražnicy a zmije. Přeložil a wobrazy narysował Měrcin Nowak-Njeh. Budyšin, Nowa doba. 1949. 63 str. 8°.
3376. **Čapek, Karel.** Šwedski lěs. Přel. M. N[owak]-N[jeh.]: Nowa doba 1949. Čo. 75.
3377. **Čapek, Karel.** Hrabinka: Nowa doba 1950. Čo. 138.

3378. Čapek, Karel. Pokradnjene mordarstwo: Nowa doba 1950. Čo. 59 sc.
3379. Čapek, Karel. Podawk z džěsćatkom: Nowa doba 1950. Čo. 63.
3380. Čapek, Karel. Podawk wo paduchu a zapalerju: Nowa doba 1950. Čo. 55—57.
3381. Čapek, Karel. Pokradnjeny kaktus: Nowa doba 1950. Čo. 17 sc.
3382. Čapek, Karel. Powědańčko stareho złóstnika: Nowa doba 1950. Čo. 22 sc.
3383. Čapek, Karel. Zminjenje knjeza Hirscha: Nowa doba 1950. Čo. 38.
3384. Čech, Swjatopełk. Kij Pětra Kaspara Swěteckeho. Powědańčko ... přeložil Adolf Černý: Łužica VII (1888), 42 sc.; 51 sc.; 58 sc.; 65—67.
3385. Čech, Swjatopełk. Dubičanski kowař. Činohra w 3 jednanjach. Po basni Swjatopełuka Čecha „Lešetínský kowař“ wobdžěłał Eduard Šimek. Zeserbšćil Jurij Kubščan [= Jurij Wjela]. (Serbska džiwadłowa zběrka. Wudawa ... „Domowina“. Čo. 10.) W Budyšinje, [Smoleř]. 1929. 45 str. 8°.
3386. Čech, Swjatopełk. Jabłoń. Z novellow: Serbske Nowiny 1931. Čo. 138 sc.
3387. Čech, Swjatopełk. Sława. Z novellow: Serbske Nowiny 1931. Čo. 142.
3388. Čechow, Anton P. Ženich: Serbske Nowiny 1932. Čo. 90 sc.
3389. Čechow. Kozak. Přel. z rusćiny A. Smolerjowa: Serbske Nowiny 1935. Čo. 102.
3390. Čechow, A. P. Wjertawa: Nowa doba 1947. Čo. 33. Str. 3.
3391. Čechow, A. P. Listowka [pućowanje]: Nowa doba 1948. Čo. 20.
3392. Čechow, A. P. Póčmě: Nowa doba 1949. Čo. 1.
3393. Čechow, A. P. Rokoćenje: Nowa doba 1949. Čo. 81.
3394. Čechow, A. P. Šwedska zapalka. Kriminalna powěsć: Nowa doba 1950. Čo. 3.
3395. Černý, Adolf. Doktor: Łužica IX (1890), 1 sc.; 10 sc.; 17—19; 22—24.
3396. Černý, Ad. Serbske legendy (bamžički): Łužica XI (1892), 78 sc.
3397. Černý, Adolf. Serbske wobrazki. Za čisć přihotował Ota Wićaz. (Knihownja Dom a Swět. Zarjaduje Vlad. Zmeškal. Čo. 4.) Praha a Budyšin, Koło Serbskich Spisowacelow. 1923. 169 str. 8°.
3398. Černý, Adolf. Zwony: Serbske Nowiny 1937. Čo. 139.
3399. Čudomir. Wěcywustojny: Nowa doba 1947. Čo. 22. Str. 3.
3400. Dörfler, Pětr. Holčka w zapłataněj suknićcy. Powědańčko: Posoł LXIX (1931), 307—309.
3401. Dostojewskij, Fedor M. Hračk. Roman: Serbske Nowiny 1929. Čo. 174 sc.
3402. Dostojewski. Wo wěrje hać do kónca. (Přeserbš. J. S.): Serbske Nowiny 1937. Čo. 194.
3403. Dučman, Handrij. Marija, wumožena khora. (Přeložk.) 1874.
3404. Čerwjeny dwór. Po čěskim přeložil M. W.: Posoł LXXI (1933), 179—182; 210—214 sc.

3405. Maćeřny **dwór**. Halligski roman: Serb. Nowiny 1929. Čo. 94 sc.
3406. **Džěčo** slepeje. (Přeložil K...): Posoľ LXX (1932), 59—62.
3407. **Džědžicel**. Roman: Serb. Nowiny 1930. Čo. 95 sc.
3408. **Edel, Frieda**. Hanka, Cistibors Tochter. Erzählung nach historischen Quellen aus d. 10. Jahrh.: Unsere Oberlausitz 1931. S. 44—51.
3409. **Ekerskorn, J.** Mzda wutrajnosće a swěry: Posoľ 1937. Str. 126 sc.
3410. **Fidus, R.** Serbowka [Erzählung]. Zeserbščil K. A. Fiedleř: Łužičan XI (1870), 1—4; 18—23; 33—37; 50—59; 66—71; 81—88; 98—106; 113—121; 129—137; 145—154; 161—168; 178—184.
3411. **Fidus, R.** Serbowka. Historiska novella z němsk. přeľ. K. A. Fiedleř: Serbske Nowiny 1936. Čo. 103 sc.
3412. **France, Anatol.** Zbóžnik morja: Krajan LXX (1937), 53 sc.
3413. **Goetel, Ferdynand.** Sněhowy list: Serbske Nowiny 1935. Čo. 165 sc.
3414. **Gogol, Nikolaj.** Mejska nóc. Powědańčko. Přeľ. a tit. wobr. narys. Měrc. Nowak-Njeh. (Knihownička Nowa Doba. Čo. 3.) Budyšin, Nowa doba 1948. 64 str. 8°. — Tosame: Nowa doba 1948. Čo. 38 sc.
3415. **Gorbatow, Boris.** Pod kwaklu [powědańčko]: Nowa Łužica II (1948). Čo. 8. = Nowa doba 1948. Čo. 100.
3416. **Gorki, Maksim.** Jemeljan Piljaj: Serbske Nowiny 1932. Čo. 25 sc.
3417. **Gorki, Maksim.** Wowcyny bóhlbyknjez. Z knihi „Džěcatstwo“ přeľož. M[ěrc.] N[owak]-N[jeh.]: Nowa doba 1950. Čo. 41.
3418. **Gorki, Maksim.** Překupcy so zabawjeja: Nowa doba 1950. Čo. 122.
3419. **Gorobowa, A.** Kolchida: Nowa doba 1949. Čo. 141.
3420. **Grahamer, Paule.** Duška zbóžneje sotry: Posoľ 1937. Str. 70—73.
3421. **Grigorowič.** Pod hodownym štomom: Łužičan V (1864), 100—103; 115—119; 130—137.
3422. **Hanč, Bjarnat.** Lubuš. Powjesć ze Šwjerčohrodowskeho lěsa. Přeserbščil H. (Serbska ludowa knihownja. Wudawa Serbomiľ Tuchořski. Čo. 13.) W Budyšinje, Smoleř. 1922. 58 str. 8°.
3423. **Handrij.** Powědańčko z wjesneho žiwjenja. W přeľ. podaľ jš: Serbske Nowiny 1933. Čo. 58 sc.
3424. **s Hanstein, Otfried.** Gosničanski faraľ. Roman z přitomnosće: Serbske Nowiny 1930. Čo. 205.
3425. **Hašek, Jaroslav.** Třo mužowje ze žrawcom: Nowa doba 1948. Čo. 57.
3426. **Hašek, Jaroslav.** Zapřimnjenje dobreho wojaka Šwejk do swěto-weje wójny: Nowa doba 1950. Čo. 113.
3427. **Hercaj.** Pó woprawdžitym podawku přeľožil J. Čěsla: Łužičan X (1869), 3—7; 17—20; 33—38; 49—51.
3428. **Herz.** (Wjeřne powjedańčko): Serbske Nowiny 1894. Čo. 19—22.
3429. Něma **holčka**. Přeložil B. Šoľta: Posoľ LXX (1932), 187 sc.; 195—197; 202—207.
3430. **Ječibjel.** Zeserbščil Jan Žur: Hlós młodžiny. Nowa doba II (1948). Čo. 1. Str. 2 sc.
3431. **Jehnjatko.** Přelož. B. Šoľta: Posoľ LXXIII (1935), 155 sc.

3432. **Jirásek, A.** Swjaty Mikławš. Přeložk z A. Jiráskowych českých powědaňkow: Posoľ XLIV (1906), 377—379; 389—391; 401—403; 409—411; 417—419.
3433. **Jirásek, Alois.** Filosofska historija. Powědaňčko. Přeložil Jurij Wićaz. (Knihownja Dom a Swět. Žarjaduje Vlad. Zmeškal. Čo. 1.) Praha, Koło Serbsk. Spisowaćelow. 1921. XII, 130 str. 8°.
3434. **Kak je sebi Wjelic Jan žonu pytaľ.** Powědaňčko ze wsy. (Po „Jeremias Gotthelf“): Předženak LXXIV (1928), 87—95.
3435. **Kapała** pola Wjelkohroda. Přeložil B. Šoľta: Posoľ LXXI (1933), 91—94; 99—102; 108 sc.
3436. **Karafiát, Jan.** Brunčki. Powjedaňčko za maľe a wulke džěci. Z českeho přeložil C[yril] Wenk. Budyšin, Nakład towarstwa „Adolf Černý“ w Praze. 1909. 111 str. 4°.
3437. **Kaspári, K. H.** Lěčkečžanski starý wučer a jeho Byn. Powjedaňčko s 30lětnje wójny. Na Berbski pscheľožil A. Ssykora. (Towarstw. spisow Čo. 100.) W Budyschinje, Ssmoleř. 1893. 172 str. 8° fr.
3438. **Bozowe kćenje.** Dopomnječa z młodostnych lět (Z němskeho přel. J. H.): Łužičan IV (1863), 82—86; 98—103; 114—118.
3439. **Kipling, Rudyard.** Riki. Nowa doba 1948. Čo. 112 sc.
3440. **Kisch, E. E.** Łojenje rybow na Južnočeskim jězorje: Nowa doba 1950. Čo. 121.
3441. **Klecanda, Jan.** Womjelkowy dobry napad. Ze spisow: Rjekojo maľych romanow: Serbske Nowiny 1930. Čo. 290 sc.
3442. **Klecanda, Jan.** Wudowje. Powědaňčko ze žiwjenja: Serbske Nowiny 1930. Čo. 297 sc.
3443. **Knap, Józef.** Mužoj a hory. Roman: Serbske Nowiny 1928. Čo. 234 sc.
3444. **Kononow, A.** Powědančka wo Leninje. Do serbšćiny přeložil. Šleca. Budyšin, Domowina. 1949. 88 str. 8°.
3445. **Kononow, A.** Pomnik [podawizna]: Nowa doba 1950. Čo. 9.
3446. **Kononow, A.** Sobotniki: Nowa doba 1950. Čo. 46.
3447. **Korbik** z kwětkami. Z němskeho přeložil B. Šoľta-Hodleřski: Posoľ LXXIV (1936). Čo. 16—30.
3448. **Korolenko, Wladimir.** Lěs šumi. (Hońtwjerška legenda.) Přeložil Adolf Sommer: Łužica IX (1890), 57—59; 65—67; 73—75; 82 sc.; 89—91.
3449. **[Kosmák, Václav.]** Jutrowne zwony. (Spisaľ Kukátkár): Posoľ XXXVI (1898), 171—172; 181—182.
3450. **Kosmák, V.** Dobra rada abo Jan a Marja. Wobdžěľaľ Mikľ. Andricki: Serbske Nowiny 1935. Čo. 259 sc.
3451. **W[ićaz], O[ta].** Někotre pokazki z bajkow Krasickeho: Serbske Nowiny 1937. Čo. 6.
3452. **Kremer, K.** A tola so wróćeju. Zeserbščiľ Jan Žur: Hlós młodžiny

- II (1948). Čo. 11 sc. = Nowa doba 1948. Čo. 123 sc. III (1949). Čo. 1 = Nowa doba 1949. Čo. 22.
3453. **Kukučin, Martin.** Z wulkej lžicu: Serbske Nowiny 1936. Čo. 284 sc.
3454. **Krawc, Bjarnat.** Judas, tón přeradnik. Po Selmy Lagerlöf, powěda...: Serbske Nowiny 1933. Čo. 90.
3455. **Lavtižar, Josip.** Bled a Briksen. Stawizniska powěsć ze 17. lěstotka: Přelož. J. Š.: Serbske Nowiny 1934. Čo. 155.
3456. **Ljeskow, Nikolaj.** Zwěrjo. Žiwjenjopis wótca Serafina: Serbske Nowiny 1932. Čo. 94.
3457. **Leskow, Nikolaj.** Korch. Powesć wo Tulskim šělhawym korchu a wo woclowej pchiće: Nowa doba 1949. Čo. 106.
3458. **Maupassant, Guy de.** Sudk. Přeserbščić M. Nawka: Krajan LXVII (1934), 66—69.
3459. **Maupassant, Guy de.** Nawrót: Nowa doba 1948. Čo. 65 sc.
3460. **Meško, Ksaver.** W swjatojanskej nocy. Ze słowjenšćiny přeložil J. Š[ěca]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 104 sc.
3461. **Meško, Ksaver.** Wo ptačiku, kiž moričela přescěhaše. Přel. J. Š.: Serbske Nowiny 1937. Čo. 189.
3462. **Meško, Ksaver.** Stawizna wo holcy, kiž njemóžeše plakać. Ze słowjenšćiny přel. J. Š.: Serbske Nowiny 1937. Čo. 196.
3463. **Meško, Ksaver.** Stawizna wo twjerdowutrobnej holcy Maruši: Serbske Nowiny 1937. Čo. 92.
3464. **Meško, Ksaver.** Wjelk pokutnik. Ze słowjenšćiny přel. J. Š.: Serbske Nowiny 1937. Čo. 76.
3465. **Michel, Robert.** Die arme Hanka. Eine slawische Legende: Heimatklänge. Bautzener Tgbl. 1928. Nr. 32.
3466. **Moerike, Eduard.** Bur a jeho syn. Přel. Bjarn. Krawc: Serbske Nowiny 1937. Čo. 193.
3467. **Nałkowska, Zofija.** Čłowjek je sylny (Přel. Anton Nawka): Nowa doba 1950. Čo. 99 sc.
3468. **Nałkowska, Zofia.** Dno: Nowa doba 1950. Čo. 43.
3469. **Nawoženja** ze shtyrjomi stami. Powjedanczko ze wsy. Z českeho zeserbščić J. Čěsla. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1864, 42 str. 8°. fr.
3470. **Nazor, Vladimir.** Wulki Joža. Přel. a tit. wobraz narysował Měrcin Nowak-Njeh. (Knihownička Nowa doba. Čo. 2.) Budyšin, Nowa doba. 1948. 64 str. 8°. — Tosame: Nowa doba 1948. Čo. 9 sc.
3471. **Nazor, Vladimir.** Njeznaty [sławny njeznaty čłowjek]: Nowa Łužica II (1948). Čo. 7 = Nowa doba 1948. Čo. 83.
3472. **Neruda, Jan.** Dowjedže prošerja do bědy: Nowa doba 1949. Čo. 127.
3473. **Neruda, Jan.** Wódny muž: Nowa doba 1949. Čo. 81.
3474. **Neruda, Jan.** Doktor Kazyswět: Nowa doba 1950. Čo. 1 sc.
3475. **Němcowa, Božena.** Naša wowka. Přeserbščić F[ilip] R[ězak]. W Budyšinje, Smolef. 1883. 360 str. 8°.

3476. **Němcowa, Božena.** Knjez wučer. Z českeho přeł. J. Kral: Łužica III (1884), 38—40; 48 sć.; 59 sć.
3477. **Němcowá, B[ožena].** Wopomnječo nadobneje duše. (Rozarka.) Přełož. M. K.: Krajan LVIII (1925), 64—76.
3478. **Němcowa, Božena.** Baruška. Powědanicko. Přełožyla Mina Witkojc. (Knihownja Dom a Swět XVI.) W Chóšebuzu, Koło serbskich spisowacelow. 1930. 68 str. 8°.
3479. **Němcová, Božena.** Žiwa Bara. Ze žyweńa pastyrského žowća. Přełožyla Mina Witkojc. (Knihownja Dom a Swět. XVIII.) W Chóšebuzu, Koło serbsk. spisowacelow. 1931. 62 str. 8°. Z wobr.
3480. **Němcowa, Božena.** Wo dwanaćoch měsacach. Přełož. M. Nawka: Serbske Nowiny 1937. Čo. 22.
3481. **Němcowa, Božena.** Cholera pod hrodom. Přeł. M. N[owak]-N[jech.]: Nowa doba 1950. Čo. 15.
3482. **Němcowa, Božena.** Psyčk kněće ze Springenfelda: Nowy Casnik 1950. Čo. 3 = Nowa doba 1950. Čo. 37.
3483. **Novakowa, Teresa.** Na farje — hałžki. Z knihi „Zleńki zornowca“. Přełožil M. Krječmař. Zawođ napisał Józ. Páta. Z podobiznu spisarja. (Knihownja Dom a Swět XII.) W Budyšinje, Koło serbskich spisowacelow. 1928. X, 139 str. 8°.
3484. **Novakowa, Teresa.** Na Librowem grunće. Roman: Serbske Nowiny 1929. Čo. 21 sć.
3485. **Indiski nóż:** Serbske Nowiny 1933. Čo. 215 sć.
3486. **Nušić, Branislav.** Historiska nóc. (Wubjer z knihi: „Džewjatnaće stow a pjatnaće“.): Serbske Nowiny 1934. Čo. 248.
3487. **Ostrowskij, N.** Tak worcł so kowaše: Hłós młodžiny. Nowa doba II (1948). Čo. 5 sć.
3488. **Palatre.** Marija, wumožena khora. Wobrazk z misionstwa. Zeserbschcził Handrij Dučman. W Budyšinje 1874. 25 str. 8°. fr.
- 3488a. **Paustowskij, Konstantin.** Srjedź Ruskeje: Nowa doba 1950. Čo. 145.
3489. **Pleščejev, Alexander.** Wón je hluchi. Podał M. Nawuka: Łužica XXXIII (1914), 12—13; 26—27; 38—39.
3490. **Krawc, B[jarn.].** Swjata nóc. (Po ruskim J. N. Pohapenka...): Serbske Nowiny 1934. Čo. 299.
3491. **Přišwin, M.** Limon. (Přełož. Měrćin Nowak): Nowa doba 1947. Čo. 28. Str. 3.
3492. **Přišwin, Michajlo.** Nazyma: Nowa Łužica I (1947). Čo. 3. Str. 1 sć.
3493. **Přišwin, Michail.** Składžišćo slónca. Powěd. Přeł. a tit. wobr. narys. Měrć. Nowak-Njeh. (Knihownička Nowa Doba. Čo. 4.) Budyšin, Nowa doba. 1948. 80 str. 8°. — Tosame: Nowa doba 1948. Čo. 68 sć.
3494. **Prus, Bolesław.** Hrěchi džěcatstwa: Serbske Nowiny 1936. Čo. 231 sć.
3495. **Prus, Bolesław.** Poklate zbožo: Serbske Nowiny 1936. Čo. 204.
3496. **Prus, Bolesław.** Z legendow dawneje Egiptowskeje: Nowa Łužica III (1949). Čo. 9 = Nowa doba 1949. Čo. 104.

3497. **Prus, Bolesław.** Scénje (přel. Alfr. Měškank-Droždž.): Nowa Łužica III (1949). Čo. 5 = Nowa doba 1949. Čo. 50.
3498. **Przerwa-Tetmajer, Kazimierz.** Kajku česć měješe Sobek Jaworcarz: Serbske Nowiny 1931. Čo. 6 sc.
3499. **Przerwa-Tetmajer.** Janošik w legendze: Łužica XLIV (1929), 46 sc.
3500. **Puškin, Aleksandr.** Powěšće njebočičkeho Iwana Pjetrowiča Bjelkina. Wobrazy narysował Jan Hempel. (Knihownička Nowa Doba VIII.) Budyšin, Domowina. 1949. 111 str. 8°.
- 3500 a. **Puškin, A. S.** Wutřel: Nowa doba 1948. Čo. 4—7.
3501. **Puškin, A. S.** Zemjanka — burowka: Nowa doba 1949. Čo. 88 sc.
3502. **Puškin, A. S.** Wějeńca: Nowa doba 1949. Čo. 94—96.
3503. **Puškin, A.** Kašcer: Nowa doba 1949. Čo. 62.
3504. **Puškin, Aleksandr.** Póslar: Nowa doba 1949. Čo. 54 sc.
3505. Godowna **radoscź.** Hobras s wejbańskego žyweńa. Sep. wotć. z: Zaŕnika.) S chorwatskeje rězy pscheložył G. Schwela. (Serbska knigłownja. Zeš. 4.) Chóšebuz, Maschiza Sserbska. 1922. 17 str. 8°. fr.
3506. **Remarque.** Wo wišnjowym kćenju, zranjenym psu a žadławej wójnje. Přel. M[ěrcin] N[owak]-Njeh.: Nowa doba 1948. Čo. 13.
3507. **Robinson.** Ředne hulizowańe wo beba sa młodych luži Berbski napišane wot G. Bronischa, Schwela a Jordana. (Towarstw. knigł. Čo. 20.) Worejzach, O. Hentschel. 1892. 147 str. 8°. fr.
3508. **Rose, Felicitas.** Holanski wučer Uwe Karsten. Roman: Serbske Nowiny 1930. Čo. 123 sc.
3509. **Rosegger.** Wučer Handrij je bratra zbožowneho scinił: Serbske Nowiny 1937. Čo. 103 sc.
3510. **Royova, Kristina.** Mimo Boga na Bwěsche. Hulizowańe. Se Błowakskeje rězy pschestawił H[ajno] Jordan. (Towarstw. knigł. Čo. 32.) (Wojerjecy, A. Lapstich.) 1903. 80 str. 8°. fr.
3511. **Royova, Kristina.** Wotrocžk. W Błowakskej rěči. Do Berbskeje rěče pscheložył K. W. Wobrazy pschidał J. Warns. W Budyschinje, Smoleř. 1923. 8°.
3512. **Royova, Kristina.** Služabnik. We Błowakskej rězy. Do dolnoberbskeje rězy pschestawiła Mina Witkojz. Hobrasy pschidał J. Warns. W Budyschyńe, Smólar. 1924. 8°. fr.
3513. **Royowa, Kristina.** Kak se rosbogaschisch? Hulizowańe. (Sep. wotć. z: Zaŕnika.) Sestajał G. Schwela. (Serbska knigłownja. Zeš. 2.) Chóšebuz, Maschiza Sserbska. 1921. 16 str. 8°. fr.
3514. **Royowa, Kristina.** Bjes Boha na Bwěcze. Do Berbskeje rěče pscheložył K. W[yrgač]. Wobrasy pschidał J. Warns. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serbom. Tuchořski. Čo. 19.) Budyschin, Smoleř. 1925. 57 str. 8°. fr.
3515. **Royova, Kristina.** Mimo Boga na Bwěsche... (Serbska knigłownja. Sesch. 8.) We Budyschyńe 1926.

3516. **Royowa, Kristina.** Spokojene žedženje. W Błowakskej rěčzi spi-
bała... Do Berbskeje rěče pschełožił K. W. Wobrasny pschida
J. Warns. (Serbska ludowa knihownja. Čo. 25.) Budyšin, Smolef.
1927. 47 str. 8°.
3517. **Royowa, Kristina.** Za wysoku plăčiznu. Powědańčko s naschich
dnjow: Serbske Nowiny 1927. Čo. 154 sć.
3518. **Róža Tannenberkska:** Posoł LXIV (1927). Čo. 34 sć. LXV (1928).
Čo. 1 sć.
3519. **Saltykow-Ščedrin, M. J.** Worjoł — mecenas: Nowa doba 1950.
Čo. 71.
3520. **Šlejhar, Josef K.** Khora jabłoń. Wjesny wobrazk. Po čěskim [An-
drick]i: Łužica XX (1901), 38—40; 49—52.
3521. **[Schmid, Khrystoph.]** Jutrowne Jejka. Z nemskoh do serbskoh
přewožene pówědańčko wot Jakuba Kucžanka. (Macžitné spisy
2.) W Buděschńe, Macžicza Serbska. 1848. 71 str. 8° fr. — Tos.
2. wud. (Macžične spisy Čo. 2.) W Budyschinje, Mačica Serbska.
1876. 39 str. 8°.
3522. **[Schmid, Khrystoph.]** Kak jo Bohuswaw z Dubowina Boha luboh
Kńeza zpóznaw. Do serbskoh přewožene pówědańčko. B[uk]
J[akub]. (Macžične spišy 10.) W Buděschini, Macžiza Serbska.
1849. 77 str. 8° fr. — Tosame pschełožił J. Buk. 2. wud. (Macžične
spisy 10.) Budyšin, Mačica Serbska. 1887. 45 str. 8° fr.
3523. **[Schmid, Khrystoph.]** Genovefa. Rjane powjedańčko ze staroho
časa. Za serbske maczerje a džěči přeložił Michał Hórnik. Z
wobrazom. (Macžične spisy Čo. 39.) W Budyšinje, Mačica
Serbska. 1861. 122 str. 8° fr. — Tos. přił. k Łužičanej. (W Budy-
schinje, Monse. 1861.) 7 str. 8° fr. — Tos. 2. wud. W Budyschinje,
Macžiza Sserbska. 1870. 124 str. 8° fr. — Tos. 3. wud. W Budy-
schinje, Macžiza Sserbska. 1884. 124 str. 8° fr.
3524. **[Schmid, Khrystoph.]** Drjewjany kschiž. Powjedanczko za młodych
a starych. Z němskoho pschełožił H[andrij] Ducžman. W Budy-
schinje, L. A. Donnerhak. 1868. 24 str. 8° fr.
3525. **[Schmid, Khrystoph.]** Muschka swjatojanska. Powjedanczko za
młodych a starych. Z němskoho pschełožił H[andrij] Dučman.
b. m. b. l. [W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1869.] 8 str. 8° fr.
3526. **[Schmidt, Khrystof.]** Genovefa. Žiwne tschojeńe se starodawnych
zabow schyknym Berbskim domam Berbski hulizone wot A. Hau-
biga. (Towarstw. kniž. Čo. 15.) Wórejzach, G. Wenzel. 1886.
79 str. 8°.
3527. **Šmilowski, A. V.** Jehła. Powědańčko přel. Jan Wjeńka: Serbske
Nowiny 1937. Čo. 115.
3528. **Schuster, Ludwig.** Drjewjana spowědz. Přelož. jhk.: Posoł 1936.
Str. 371—373.
3529. **Sienkiewicz, H.** Jank — musikant. Po S. [Jurij Wingerf]: Łužica
XXIV (1905), 82—84; 90—92.

3530. **Sienkiewicz, H.** Pójmy za nim. Po S. Jurij Wingerf: Łužica XXVI (1907), 2—4; 10—11; 18—19; 26—27; 33—35; 42—43; 50—51.
3531. **Sienkiewicz, Jan** — dobyćeř přeložil J. Wingerf: Łužica XXVII (1908), 6—7; 13—14; 21—23; 28—29; 36—37; 43—44; 52—55; 61—63; 68—70; 77—78; 84—86.
3532. **Sienkiewicz, Za Božim khlěbom.** Po S. J[urij] W[ingerf]: Łužica XXVIII (1909), 5—6; 12—13; 21—22; 26—28; 34—35; 42—43; 58—59; 66—67; 74—75. XXIX (1910), 3—5; 10—11; 18—19; 26; 34—35; 42—43; 50—52.
3533. **Sienkewič, Henrik.** Hana. Roman. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serbom. Tuchofski. Čo. 18.) Budyšin, Smolef. 1925. 164 str. 8°. [fr.]
3534. **Sienkewič, [Henryk].** Jan — dobyćeř. Přelož. J. Wingerf: Serbske Nowiny 1936. Čo. 10 sc.
3535. **Sienkiewicz, Henryk.** Quo vadis?: Serbske Nowiny 1930. Čo. 1 sc.
3536. **Sienkiewicz, Henryk.** Tři žónske. Roman ze žiwjenja wumělcow: Serbske Nowiny 1930. Čo. 255—273.
3537. **Sienkiewicz, Henryk.** Jan — musikant. Do serbšćiny přeložil J. Wingerf: Serbske Nowiny 1936. Čo. 64.
3538. **Sienkewič, Z Božim khlěbom.** Do serbšćiny přelož. J. Wingerf: Serbske Nowiny 1936. Čo. 37 sc.
3539. **Sienkiewicz, Henryk.** Latarnik. Do serbšćiny přelož. M. Andricki: Serbske Nowiny 1936. Čo. 67.
3540. **Sienkiewicz.** Pójmy za nim. Přelož. J. Wingerf: Serbske Nowiny 1936. Čo. 25 sc.
3541. **Sienkiewicz, Henryk.** Dwě łucy. Indiska legenda: Nowa doba 1948. Čo. 118.
3542. **Sieroszewski, Wjacław.** Zamórscy djaboljo: Serbske Nowiny 1935. Čo. 5 sc.
3543. **Sněhwějenca.** (Přeložk z ruskeho wot J. B. N.): Łužičan XIII (1872), 122—126; 137—142.
3544. **Mój sobužarliwc.** (Z jendželskeho): Serbske Nowiny 1934. Čo. 52 sc.
3545. **Sporos, J. M.** Wuměnkař. Novella: Łužica II (1883), 3 sc.; 13 sc.
3546. **Stazija.** Wukrajinske powědanczko: Serbske Nowiny LXXXV (1926). Čo. 261—283.
3547. **Stern, Adolf.** Hodowne oratorium. Novela: Serbske Nowiny 1926. Čo. 284.
3548. **Stranska, Wěra.** Zmakańe. Pšestawiła Mina Witkojc: Nowy Casnik 1949. Čo. 2 = Nowa doba 1949. Čo. 83.
3549. **Zhubjeny syn.** Burski roman s Czorneho lěba: Serbske Nowiny 1926. Čo. 217—260.
3550. **Tartarojo** na Morawje abo Bóhi swojich swěrných njewopušći. (Z čěšćiny přeložil Handrij Dučman l. 1854.): Posoľ LI (1913), 34—35; 41—43; 50; 65—66; 72; 79—80; 88; 92—93; 105; 111—112; 122—123; 126—128; 138—139; 146; 150—152.

3551. Fällt weg!
3552. **Tetmajer, Kazimierz P.** Sćěpan bjez zemje: Serbske Nowiny 1935. Čo. 277 a 279. Přił.
3553. **Thoma, Ludwig.** Na prózdninach: Serbske Nowiny 1937. Čo. 127.
3554. **Tiger.** Podawk s asiskich kupow: Serbske Nowiny 1934. Čo. 5.
3555. **Timmermans, F.** Swjeći tři kralojo. Přeserbš. dr. Jakubaš: Nowa doba 1948. Čo. 1. Str. 3.
3556. **Timmermans, Felix.** Pytaštaj hospodu: Nowa doba 1949. Čo. 148.
3557. **Tolstoj, Aleksej N.** Rewolucija a milina: Nowa doba 1948. Čo. 2.
3558. **Tolstoj, Aleksej.** Hodowny štom. Z knihi: „Džěcatstwo Nikity“: Nowa doba 1950. Čo. 149.
3559. **Tolstoj, Law Nikol.** Hdžež je lubosć, tam je zbóžnik. (Powědančko): Łužica VIII (1889), 75 sc.; 83—85; 90 sc.
3560. **Tolstoj, Law.** Bóh wěrnosć widži, ale njezewja ju zahe. (Wěrna podawizna): Łužica X (1891), 57 sc.; 66—68.
3561. **Tolstoj, L. N.** Hdžež je lubosć, tam je zhóžnik. Powědančko: Serbske Nowiny 1935. Čo. 195.
3562. **Tolstoj, Leon.** Bóh drje wěrnosć znaje, ale ju hnydom njewozjewja. Powědančko: Serbske Nowiny 1936. Čo. 246.
3563. **Tolstoj, Law.** Khudži ludžo: Serbske Nowiny 1936. Čo. 279.
3564. **Tolstoj, L. N.** Kawkaski jaty. Z ruskeho přeložiła M. Kubašec: Nowa doba za džěci (Nowa Doba) I (1947). Čo. 2 sc.
3565. **Tolstoj, L.** Chuda Marja. Zeserbšćil B[ož.] D[obrucky]: Nowa doba 1948. Čo. 119.
3566. **Tolstoj, Law.** Polikuška. Knjez a wotročk. Přelož. Jan Bryl. Přenjoťne drjeworězy dodał Konrad Felixmüller. Budyšin, Domowina. 1949. 155 str. 8°.
3567. **Toporowski, M. J.** Chopinowa wutroba. Přel. Marhata Nawkec: Serbske Nowiny 1936. Čo. 285.
3568. **Tři towaršojo.** Z česćiny Jan Žur: Nowa doba 1948. Čo. 18.
3569. Žiwne **Tschojeńe** toho bohgego Heinricha Berski woendane wot toho Berskego Towarisehstwa niźneje Łužize. [Přel. Albin.] Choschabusu, G. W. Tornow. 1850. 24 str. 8° fr.
3570. **Turgenjew, J. S.** Stawizna poručnika Jergunowa. Z ruskeje ryče přelož. M. B.: Łužičan XIV (1873), 65—71; 82—86; 98—103; 114—121; 130—137.
3571. **Turgenjew, J. Rudin.** (Z ruskeho přeložil J. Pjeh): Łužičan XVI (1875), 117—121; 135—138; 178—182.
3572. **Turgenjew, Iwan.** Běžina Łuka. Ze „Zapiskow hońtwjerja“. Přeložil Jan Pjeh: Łužica II (1883), 85 sc. III (1884), 4—6; 15—17; 23—25; 30.

3573. **Turgeněv, Ivan Serg.** Pocpula. Přeložil Jan Serbin: Lužica XL (1925), 25—28.
3574. **Turgenjew, Ivan S.** Nanojo a synojo. Roman: Serbske Nowiny 1927. Čo. 1 scć.
3575. **Turgenjew, J. S.** Malinowa woda: Nowa doba 1947. Čo. 16.
3576. **Turgenjew, I. S.** Hłuchoněmy a jeho psyčk: Nowa doba 1948. Čo. 101.
3577. **Turgenjew, Iwan.** Mumu. Powěd. Přel. Marja Kubašec. — Malinowa woda. Přel. a tit. wob. narys. Měrc. Nowak-Njeh. (Knihownička Nowa Doba. Čo. 5.) Budyšin, Nowa doba. 1948. 64 str. 8°.
- 3577 a. **Twain, Mark.** Kak sym wudawał ratarske nowiny: Nowa doba 1950. Čo. 140.
3578. **Vrchlický, Jaroslaw.** Bacon s. Franciška. Legenda. (Přel. Ad. Černý): Lužica X (1891), 3 sc.; 9 sc.
3579. **Walden, Erika.** Bratraj: Posoł 1937. Čo. 35.
3580. **Wallace, Lew.** Ben-Hur. Powědańčko z Khrystoweho časa: Serbske Nowiny 1931. Čo. 291 sc.
3581. **Weinrich, F. J.** Swjata hwězda Božej nocy: Posoł 1937. Str. 373 sc. 1938. Str. 3 sc.
3582. **z Wekert, Hana.** Mačerne zawostajeństwo: Krajan LXX (1937), 78—83.
3583. **Weysenhof, Józef.** W njewjedrowym wichorje: Krajan LXVIII (1935), 55—62.
3584. **Wo** wulkej wójnje. (Z džěćaceje knižki „Povidky pro Jiříčka“. Po němskim přel. jš): Serbske Nowiny 1931. Čo. 271.
3585. **Wotroha** krala Jana habó zawožeńo czérkwitžki na Lubobórku. Powědantžko ... Z žěskoho přewoži M. ** [Mikl. Cyž.] (Macžiczné spisy 16.) W Buděščině, Macžicza serbska. 1851. 98 str. 8°. fr.
3586. **Džědžičny wuj.** Humoreska seberbsczěna s holandskeho: Serbske Nowiny 1926. Čo. 46 scć.
3587. **Njenadźite zjednanje.** (Přeložil z čěšćiny M. H.): Lužičan III (1862), 83—89; 97—102.
3588. **Znamjo.** (Přeložk z ruskeho): Serbske Nowiny 1935. Čo. 261.
3589. **Zyma** žiwjenja. Powědańčko z Hollandskeje: Serbske Nowiny 1931. Čo. 103 sc.

§ 7. Serbja w němskich romanach, nowelkach a epach
 § 7. Wenden in deutschen Romanen, Novellen und Epen

3590. **Beringer, Friedrich.** Mistiwoi der Wenden-Fürst. Historischer Roman. 2 Theile. Potsdam-Berlin, Janke. 1850. 392 S. 8°.
3591. **Beyer, C.** Pribislaw. Historischer Roman aus der Zeit der letzten Freiheitskämpfe der mecklenburgischen Wenden. Leipzig, Böhme Nachf. 1888. 364 S. 8°.

3592. **Bittrich, M.** Novellette aus dem Spreewalde: Sorauer Kalender 1892.
3593. **Buch, M. von.** Der letzte Wendenkönig. Episches Gedicht. (Deutscher Bücherschatz Bd. 3.) Eisenach, Bacmeister. 1888. 123 S. 8°.
3594. **Carlowitz, A. von.** Der Wendenfürst. Geschichtliche Erzählung: Deutsche Jugendblätter. Sächs. Schulztg. 1906. Nr. 9—11. S. 65—67; 73—75; 81—83.
3595. **Corvus, M. [Marie Schramm].** In omnibus charitas. Roman. Breslau, Schottländer. 1883. 260 S. 8°. [Behandelt wendische Gestalten auf u. um das Domstift Bautzen.] — Dass. 2. Aufl. Mit 32 Illustr. v. Meyer-Wegener. Breslau, S. Schottländer. 1907. 221 S. 8°.
3596. **Dietrich, E[wald Victorin].** Chitavia, Zittaus Begründerin oder der Kampf d. Deutschen gegen die Wenden am Wahlenfeld u. an der Blutmühle bei Teuschwitz i. J. 923. Historisch. Roman. (Historische Original-Romane aus Deutschlands Helden- u. Ritterzeiten. Herausgegeben von G. F. Horvath, Bd. 3.) Meißen, Goedsche. 1930. 224 S. 8°. Mit Abb.
3597. **Ebell, Max.** Der Wendenkampf. Ein Sang aus märkischer Vorzeit. Berlin, Herm. Walther. 1906. 139 S. 8°.
3598. **Erwin, F. Th.** Der letzte Wendenfürst. Novelle aus den Zeiten der Begründung Berlins. 2 Theile. Berlin, Alex. Duncker. 1837. 8°.
3599. **Fanghänel, Paul.** Hradswill, der Sorbenhäuptling. Eine Weihnachtsgeschichte aus der Zeit der Heidenbekehrung im Vogtland: Sächs. Heimat IX (1925), 112—117.
3600. **Fidus, R.** Die Wendin. Historische Novelle. Cottbus, Heine. 1865. 192 S. 8°.
3601. **Francesco, Frieda.** Der Geiger Mickwawsch. Erzählung aus dem Wendischen. Norden, Soltau. 1877. 142 S. 8°.
3602. **Guseck, Bernd v. [Karl Gustav von Berneck].** Die Wendenhochzeit. Preis-Novelle. Zuerst gedruckt im Preußischen Volksfreund 1843. Später von neuem in: Die Wesenitz c. 1870.
3603. **Heller, Wilh. Robert.** Der Wende. Erzählung. Leipzig, Drobisch. 1837. 8°.
3604. **Jahn, Herm. Eduard.** Slavina. Eine wendische Sage. Leipzig, Carl Reißner. 1882. 71, VI S. 8°. fr. — Dass. Illustr. von Willy Werner. 2. Aufl. Berlin, Richard Eckstein Nachf. o. J. 92, VI S. 8°.
3605. **Keller, Paul.** Die alte Krone. Roman aus Wendenland. 1.—10. Aufl. München, Allgem. Verlags-Gesellsch. o. J. [1909.] 352 S. 8°.
3606. **Laverrenz, Vict.** Der letzte Wendenfürst. (Die Sage v. Schildhorn.) Historischer Roman aus d. 12. Jahrh. Mit Tuschzeichnungen v. G. A. Cloß u. 1 Titelb. von A. v. Menzel. Berlin, Verlagsanstalt „Kosmos“. 1901. 128 S. 8°.
3607. **Lucia, Ellen [W. Weyergang].** Maika. Erzählung aus dem wendischen Spreewalde. Leipzig, Barth. 1871. VIII, 239 S. 8°. — Dass. Leipzig, C. A. Koch. 1877. 271 S. 8°. fr.

3608. **Marby, A.** Hanka. Eine wendische Novelle. (Bachem's Novellen-Sammlung. Bd. 14. S. 1—170.) Köln a. Rh., Bachem. o. J. [ca. 1883.] 8°.
3609. **Müller, Ewald.** Morkusko. Ein romantischer Sang vom Spreewald. Berlin, Verl. „Deutsche Lehrerztg.“. 1891. 128 S. 8°. fr. — Dass. 2. Aufl. Berlin, Fr. Zillesen. [1923.] 117 S. 8°.
3610. **Müller, Ewald.** Die Geisterliska. Eine Spreewaldgeschichte: Cottbuser Anzgr. Sonntags-Anzgr. 1926. Nr. 279.
3611. **Neumann, E.** Liuba. Eine wendische Erzählung: Bär XX (1894). Nr. 11f.
3612. **Richter, Joseph.** Zlatba. Erzählung aus Wurzens Wendenzeit: Wurzenzer Erzähler 1935. Nr. 3.
3613. **Schlaegel, Marie v.** Im Schatten der Schuld. Im Wendenland (EnBlins Roman- u. Novellenschatz 33). Reutlingen, EnBlin & Laiblin. 1903. 96 S. 8°.
3614. **Schmidt, Ferdinand.** Jazzo. Erzählung aus dem Wendenkriege... 3. Aufl. (Jugendbibliothek. [Neue Ausg.] Bd. 9.) Berlin, Kastner. 1862. 150 S. 8°.
3615. **Schütze, Theodor.** Handrij. Eine Ostergeschichte aus dem Wendenland: Oberlausitzer Heimatztg. VIII (1927), 136—137.
3616. **Wiener, M.** Jasso Billung, der letzte Wendenhäuptling. (G. F. Busch. Die Macht der Frauen oder einige Ritterburgen des elften Jahrh. Bd. 2. S. 131—220.) Leipzig, Jul. Häfele. 1865. 8°.
3617. **Wildenradt, Joh. V.** Der letzte Wendenkönig. Romantisches Gedicht. Leipzig, A. G. Liebeskind. 1882. XIV, 317 S. 8°.
3618. **Ziehen, Eduard.** Wendische Weiden. Erzählung aus dem wendischen Volksleben. Frankfurt a. M., Meidinger Sohn & Cie. 1854. XVI, 259 S. 8°. fr.
3619. **Zöller-Lionheart, C.** Zwischen Schloß und Hütte. Ein wendisches Idyll: Der Bazar XXXIV (1888). Nr. 8—11.

§ 8. Dźiwadłownistwo

A. Powšitkowne a stawizny

§ 8. Theaterwesen

A. Allgemeines und Geschichte

3620. **Černý, Ad.** Lužické divadlo i pěvecké slavnosti [Wendisch. Theaterwesen u. Konzerte]: Národní Listy 1893. 29. 3. — Tos.: Tohos. Různé listy o Lužici 1893. Str. 24—29.
3621. **Wendische Volksspiele:** Sorauer Tagebl. 1912. Nr. 127. Beil. 2.
3622. **Kral, Franc.** Naše dźiwadlo. Příručna kniha za naše towařstwa [Unser Theaterwesen]. Budyšin, Domowina. 1913. 71 str. 8°.
3623. **Divadlo** a dramatická literatura u lužických Srbů [Das Theater u.

die dramat. Literatur bei den laus. Wenden]: Lumír 1914. Str. 428—430.

3624. **M., M.** Naše dźiwadłowe hry na cuzych jewišćach [Unsere Theaterstücke auf fremden Bühnen]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 123.
3625. **jš.** Naše nadawki na jewišću: Naša Domowina I (1935), 14 sc.
3626. **Kyas, Karel.** Lužické divadlo [Sorbisches Theater]: Divadelní zápisník v Praze 1946. Čo. 7—8.
3627. **Krawc, Jan.** Naše dźiwadłownistwo [Unser Theaterwesen]: Nowa Łužica (Nowa doba) I (1947). Čo. 4. Str. 1 sc.
3628. **Krawc, Jan.** Něšto zasadneho wo dramatskim basnistwje [Etwas Grundsätzliches über dramatische Dichtung]: Nowa Łužica (Nowa doba) I (1947). Čo. 5.
3629. **N[owak]-N[jechorjanski], M[ěrčin].** 85 lět serbskeho dźiwadłownistwa. Hdyž hraju w Budyšinje „Rohowin Štyrirohaty“ [85 Jahre sorb. Theaterwesens]: Nowa Doba 1947. Čo. 16.
3630. **Krawc, Jan.** Lajscy hračcy w našej dobie [Laienspieler in unserer Zeit]: Nowa doba 1948. Čo. 38.
3631. **Krawc, Jan.** Našim lajskim dźiwadelnym skupinam k wobkedźbowanju [Unseren Laienspielergruppen zur Beachtung]: Nowa doba 1948. Čo. 18.
3632. Unsere sorbische **Volksbühne**: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1948. Nr. 8 = Nowa doba 1948. Čo. 109.
3633. **Krawc, Jan.** K prašenju lajskeje hry [Zur Frage d. Laienspiels]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 5 = Nowa doba 1949. Čo. 50.
3634. **jš.** Serbske ludowe dźiwadło hraju dobu 1949/50 zahajiło [Das sorbische Volkstheater hat seine Spielzeit 1949/50 begonnen]: Nowa doba 1949. Čo. 105.
3635. **Aleksandr [Posern].** Lěto Serbskeho ludoweho dźiwadła [E. Jahr d. sorb. Volksbühne]: Nowa doba 1949. Čo. 139.
3636. **W[ićaz], O[ta].** K prašenju serbskeho dźiwadła [Zur Frage d. sorbischen Theaters]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 2—3 = Nowa doba 1949. Čo. 13; 29.
3637. **Krawc, Jan.** Puć Serbskeho ludoweho dźiwadła we wobłuku našeho pjećlětneho natwara [Der Weg des sorbischen Volkstheaters im Rahmen unseres 5jähr. Aufbaues]: Nowa doba 1950. Čo. 78.

B. Zběrki dźiwadłowych hrow a jenotliwe dźiwadłowe hry

1. Originalne hry

B. Sammlungen von Theaterstücken und einzelne Theaterstücke

1. Originalstücke

3638. **Zběrka** dźiwadna serbska. Wud. Arn. Muka. Čo. 1—2. Serbska dźiwadł. zběrka. Čo. 3. Serbske dźiwadło. Dźiwadna zběrka serbska. Wud. Arnošt Muka a Jakub Bart. Čo. 4—5. Serbska dźiwadłowa

- zběrka. Wud. E. Muka a Mikł. Andricki [wot Čo. 9—11]. Čo. 6—13 [wot Čo. 11—13: a Bart-Čišinski]: Wud. E. Muka. Čo. 14—20. Přenja serbska dźiwadł. zběrka. Wud. Arn. Muka. Čo. 21—30. W Budyšinje, Smolef. 1880—1926. 8°.
3639. Dźiwadłowa **zběrka**. Wudawa Marko Smolef. Čo. 1—8. Budyšin, Smolef. 1904—1914. 8°.
3640. **Zběrka** hodownych dźiwadłow. 1—2... W Budyšinje, Tow. Cyrill a Method. 1912. 8°.
3641. Serbska dźiwadłowa (dźiwadłowna) **zběrka**. Wudawa „Domowina“. Čo. 1—8. W Budyšinje, Domowina. 1922—1923. 8°.
3642. **Andricki, Mikławš**. Čestny bóńčk abo Hornjo-Wóslíčanscy wotpósłancy. Žort w jednym jednanju. Po němskim. Budyšin, Smolef. 1905. 19 str. 8°.
3643. [**Andricki, Mikławš**.] Česna bańka abo Wóskalawske wótposłańce. Wjasole graše w 12 hustupach. Po górnoserbskim zestajoła Mina Witkojc. (Přenja serbska dźiwadłowna zběrka. Wud. Arnošt Muka. Čo. 23. Dołojcnoserbske žiwadłowne gry. Hud. Arnošt Muka. Čo. 1.) W Budyšinje, Smólař. 1922. 24 str. 8°.
3644. **Andricki, Mikławš**. Młody muž, hdyž wari. Směšk w 1 jedn. Po němskim wobdžěłał. (Dźiwadłowa zběrka. Wudawa Marko Smolef. Čo. 2.) W Budyšinje, Smolef. 1905. 28 str. 8°.
3645. **Andricki, Mikł**. Hwizdaj, ale na bubončk kedžbuj! Žortny wustup za tři wosoby. Za čišć přihotował K. Wyrgač-Wunjowski. (W: Tři směški za serbske jewišćo. Za čišć připrawił. K. Wyrgač-Wunjowski.) (Dźiwadłowa zběrka. Wud. Marko Smolef. Čo. 3a.) W Budyšinje, Smolef. 1909. 10 str. 8°.
3646. **Andricki, Mikławš**. „Tón měch je žiwy, žiwy muž.“ Wjeselohra w 1 jedn. (W: Klepotarjec mjeno. Za čišć přihotował Rachlowc.) (Dźiwadłowa zběrka. Wud. Marko Smolef. Čo. 4b.) W Budyšinje, Smolef. (1910.) (10 str.) 8°. — Tos. Łužica XXIX (1910), 61—63; 68—69.
3647. **Andricki, Mikławš**. Skažene wjeselo abo Zjebany mištr šidleško. Žortna hra w jednym jedn. (W: Klepotarjec mjeno. Za čišć přihotował Rachlowc.) (Dźiwadłowa zběrka. Wudawa Marko Smolef. Čo. 4a.) W Budyšinje, Smolef. (1910.) (11 str.) 8°.
3648. **Bart, Jakub**. Na Hrodzišću. Činohra w 5 jednanjach. Budyšin, Smolef. 1880. 68 str. 8°.
3649. **Bart, Jakub**. Incognito. Burleska w 1 jednanju. Po němskim předžěłał. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. Arn. Muka. Čo. 3.) W Budyšinje, Smolef. (1881.) 20 str. 8°. — Tos. 2. porjedž. wudawk. (Serbska dźiwadł. zběrka. Wud. Arn. Muka. Čo. 3.) W Budyšinje, Smolef. 1923. 24 str. 8°.
3650. **Bart, Jakub**. Stary Serb. Wjeselohra w 4 jednanjach. Z wužicom českeho originala. (Serbske dźiwadlo. Dźiwadna zběrka serbska

Wud. Arnošt Muka a Jakub Bart. Čo. 4.) W Budyšinje, Smolef. (1881.) 51 str. 8°.

3651. **Bart-Čišinski, Jakub.** Nawoženja. Narodno-episka baseń w 9 spěwach. Za čišć přihotował a zawod napisał Mikławš Krječmař. 3 wobrazami M. Nowaka a 2 podobiznomaj. (Knihownja Dom a Swět. Rjad. Wlad. Zmeškal IX.) W Budyšinje, Koło Serbsk. Spisowaćelow. 1926. 99 str. 8°.
3652. **D[elan], J[urij].** Wona přijědže. Wjeselohra w jednym jednanju. Po němskim wobdžěłał . . . Budyšin, Redakcija Posoła. 1905. 25 str. 8°.
3653. **[Domaška], Romuald.** Slepý Benjamin. Hodowna hra za džěci w 3 jednanjach. (Zběrka hodownych džiwadłow. Čo. 2.) W Budyšinje, Tow. Cyrill a Method. (1912.) 12 str. 8°.
3654. **Domaškojc, Marijana.** Z chudych žyweńa. Graše w dwěma jadnanoma. (Prěnja serbska džiwadł. zběrka. Čo. 33.) W Budyšinje, Smolerjec knihičišćeńja. 1930. 27 str. 8°. — Tosame: Łužica XLIV (1929), 42 sc.; 53 sc.; 60—62; 87—88; 92—94.
3655. **Domaškojc, Marjana.** Šwicojc pytaju žowku. Gra ze serbskego ludowego žyweńa. Předgrono napisał Wěcslaw Serb-Chejnicanski. Ze spisařcyneju pódobiznu. (Knigłownja Dom a Swět. 27.) Chóšebuz, Koło serbskich spisowaćelow. 1936. 66 str. 8°.
3656. **Dučman, Handrij (Wólšinski).** Wodžan. Spěwohra w 4 wobrazach. Sep. wotc. z „Łužica“ 1895. Čo. 9; 10—12. Budyšin, Spisaćel. 1896. 36 str. 8°. — Tos.: Łužica XIV (1895), 65—68; 76—78; 81 sc.; 89—91.
3657. **Handrij Dučmanow** „Wodžan“. K jeho 100. narodninam: Serbske Nowiny 1936. Čo. 63.
3658. **D[učman] — Wólšinski, Handrij.** Złote hrody abo: Hans Klepotar na dań njese. Hra za serbske džiwadło. (Štyri džěliny.) W Budyšinje, E. M. Monse. 1897. VIII, 54 str. 8°.
3659. **Dučman-Wólšinski, Handrij.** Boži narod. Hodowna hra we třóch džělinach. Budyšin, E. M. Monse. 1901. 39 str. 8°.
3660. **Dučman, Handrij.** Klepotarec mjeno. Ludowe džiwadło w 1 jednanju. (W: Klepotarec mjeno. Za čišć přihot. Rachlowc.) (Džiwadłowa zběrka. Wud. Marko Smolef. Čo. 4c.) Budyšin, Smolef. (1910.) 10 str. 8°.
3661. **Hajna, Felix.** Kralowna Esther. Hra z bibliskich stawiznow; 500 před Khr. W 5 jednanjach. (Prěnja serbska džiwadł. zběrka. Wud. Arnošt Muka. Čo. 27.) W Budyšinje, [Wudawař.] 1924. 37 str. 8°.
3662. **Hajna, Feliks.** Hród Lubin abo Bóh swojich njewopušći. Činohra w 5 jednanjach. (Prěnja serbska džiwadł. zběrka. Rjad. Arnošt Muka. Čo. 30.) W Budyšinje, Smolef. 1926. 29 str. 8°.
3663. **Hajna, Feliks.** Kurić trubku tobaka. Žortna hra za 5 wosobow. Dr. Brodl, młody lékař. Žortna hra za 7 wosobow. (Prěnja serbska

- džiwadł. zběrka. Rjad. Arnošt Muka. Čo. 29.) W Budyšinje, Smolef. 1926. 16 str. 8°.
3664. **Hajna, Feliks.** Njezaccpěj swojeho bratra! Wjeselohra w 3 jednanjach (Serbska džiwadłowa zběrka. Čo. 12.) W Budyšinje, Smolef. 1931. 40 str. 8°.
3665. **Hajna, F[eliks].** Pjeršćenik zboža. Basnička w 3 jednanjach: Z wěncu počasow 1934. Čo. 7/8.
3666. **Hajna, Mikławš.** Džiwja Hilža. Wjeselohra ze spěwom w 1 jednanju. (Serbska džiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka. Čo. 15.) W Budyšinje, Smolef. 1906. 28 str. 8°.
3667. **Hajna, Mikł.** Hdyž Kocor khamor čazaše. Wjesela hra w 1 jednanju: Łužica XXXIII (1914), 44—46; 51—54; 60—62; 66—68; 78 sc. — Tos. W Budyšinje, Spisačel. 1921. 32 str. 8°.
3668. **Hajna, Mikławš.** Swjata Katrna knježna a matračka. Struchłohra z přenich křescansk. časow w 4 jednanjach. K 50 lětn. jubilejej Ralbičanskeje „Bjesady“. W Budyšinje, Spisačel. 1922. 26 str. 8°.
3669. **Hajna, Mikławš.** Petrolejowy kužoł. Žortna hra za 4 mužsk. a 1 žónsku. (W Budyšinje, L. A. Donnerhak. [1922].) 15 str. 8°.
3670. **Hajna, M[ikl.]** Petrolejowe žrědło. Žortne graše za styroč mužskich a janu žeńsku. Přest. M. Witkojc. (Přenja serbska džiwadł. zběrka. Wud. Arnošt Muka. Čo. 32. I.) W Budyšinje, Smolafejc knigłošišć. 1928. 24 str. 8°.
3671. **(Hajna, Mikławš.)** Mój wukaženy zub. Žortny wustup za 1 wosobu. Jank a Leńka abo: Džerž so maćeřneje fale! Žortny wustup. (Připraw. Feliks Hajna.) Saznik a plockarńiča. Žortny dwojowustup. (Připr. Feliks Hajna.) Smolana ławka. Žortny kuplej. (P. Petaš.) Ach, kak su te časy zle. Žortny kuplej, (słowa zestaj. M[ikl.] H[ajna].) (Přenja serbska džiwadł. zběrka. Rjad. Arnošt Muka. Čo. 28.) W Budyšinje, Smolef. 1926. 15 str. 8°.
3672. **Hančka, A.** Ptači kwas. Džiwadłowa hra za džěci w 3 jednanjach (Přenja serbska džiwadłowa zběrka. Rjad. A. Muka. Čo. 31.) W Budyšinje, Smolef. 1928. 19 str. 8°. — Tosame: Łužica XLII (1927) 46 sc.; 60 sc.
3673. **Handrik, Jurij.** Móc wěry abo Rubježnicy na horje „Marijansk Kholm“. Historiska činohra z čěskich stawiznow 14. lěstotka w 5 jednanjach. (Přenja serbska džiwadłowna zběrka. Wud. Arnošt Muka. Čo. 22.) W Budyšinje, Smolef. 1923. 36 str. 8°. fr.
3674. **Kokla, Michał.** Džěd Jakub. Ludowa hra z lěta 1848 w 3 jednanjach. Budyšin, (Smolef.). 1911. 37 str. 8°.
3675. **Rachlowc [Kral, Franz].** Hnadowne swječo w lěsu. Činohra: ryčeřskeho časa w třoch jednanjach. (Serbska džiwadłowa zběrka. Wud. „Domowina“. Čo. 4.) W Budyšinje, Domowina. 1922. 31 str. 8°.
3676. **Křescanka.** Struchłohra w 3 jednanjach. b. m. b. l. [W Budyšinje. 19 str. 8°.

3677. **Kubašec, Marja.** Tři hodowne hry za džěci: I. Palčikojo w krawcowni. II. Palčikojo — kowarjo. III. Rumpodich. (Prěnja serbska džiwadłowna zběrka. Wud. Arnošt Muka. Čo. 26. Serbske džěćace džiwadło Čo. 1.) W Budyšinje, Wudawař. 1923. 18 str. 8°.
3678. **Kubašec, Marja.** Janota Wićaz. Drama w 5 jednanjach. Po čěskim originalu „Jan Výrava“ za serbske jewišćo wobdžěłała. (Prěnja serbska džiwadłowna zběrka. Wud. Arnošt Muka. Čo. 26a.) W Budyšinje, Wudawař. 1923. 62 str. 8°.
3679. **Kubašec, Marja.** Khodojta. Hra w třoch jednanjach. Z wobrazom wot Měrcina Nowaka. (Knihownja Dom a Swět. 8.) W Budyšinje, Koło Serbskich Spisowaćelow. 1926. 52 str. 8°.
3680. **Lapstich, A.** Kotremu Bluscha žona? Směschk w 1 jednanju. Wojerecy, Lapstich. 1913. 8 str. 8°.
3681. **N[awka], M[ichał].** Jězuskowy narod. Jězuskowym bratřikam a sotřičkam. (Knihownja „Raja“. Čo. 1.) W Budyšinje, w komissiji „Raja“. 1909. 17 str. 8°.
3682. **Nawka-Radwořski, Michał.** Prěnja hodownička. Hra za džěci z spěwami. (Zběrka hodownych džiwadłow. Čo. 1.) W Budyšinje, Tow. Cyrill a Method. (1912.) 11 str. 8°.
3683. **Nawka, M[ichał].** Kanic džěci. Hodowna hra w štyrjoch jednanjach, wosebjě za džěci: Z Wěncu počasow III. rjad. 1933. Čo. 2/3.
3684. **Zjebany nowoženja.** Originalna serbska wjeselohra w 2 jednanjomaj. Wot...? (Serbska džiwadłowa zběrka. Wud. „Domowina“. Čo. 3.) W Budyšinje, Domowina. 1923. 34 str. 8°.
3685. **Horjanski [Nowak, Jakub].** Zasonamakana. Činohra w 3 jednanjach: Łužica XXX (1911), 73—75; 79—82; 89 sc.; 97—99. — Tos. (Džiwadłowa zběrka. Wud. Marko Smolef. Čo. 5.) W Budyšinje, Smolef. 1911. 32 str. 8°.
3686. **N[owak] Horjanski, J[akub].** Khrystusowe ćěrpjenje. Struchłohra w 10 jednanjach. Po wšelakich passionskich tekstach za serbske džiwadło připrawił: Łužica XXXII (1913), 53 sc.; 58—61; 66—70; 75—78; 83—86; 90—92.
3687. **N[owak] Horjanski, J[akub].** Wšitcy zjednani. Struchłohra w 4 jednanjach: Łužica XXXII (1913), 2—5; 10 sc.; 18. — Tos. (Džiwadłowa zběrka. Wud. Marko Smolef. Čo. 6.) W Budyšinje, Smolef. 1913. 20 str. 8°.
3688. **N[owak] Horjanski, J[akub].** We wudawařni Kukečanskich nowin. Žortna hra w 1 jednanju. (Z přidawkom:) Hóntwa za žonu. Žortny wustup za jenu wosobu a Kofejowy spěw. 1—8 M. Nawuka, 9—10 Jan Cyž. (Džiwadłowa zběrka. Wud. Marko Smolef. Čo. 7.) W Budyšinje, Smolef. 1913. 16 str. 8°.
3689. **Nowak, J[ózef].** Posledni kral. Činohra w 6 jednanjach. (Po ludowych powěsćach z wužicom ćišćan. podłóžkow.) Budyšin, Zwjazk serbsk. stud. 1921. 73 str. 8°.
3690. **Nowak, Józef.** Swobody njewjesta. Swjedžeńska hra w 5 wobrazach.

- (Knihownja Dom a Swět. Zarjaduje Vlad. Zmeškal. Čo. 2.) V Prahy a w Budyšinje, Koło Serbskich Spisowačelow. 1922. 69 str. 8°.
3691. **Nowak, Józef.** Lubin a Sprewja. Wótčinska hra z 2 wobrazomaj. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. „Domowina“. Čo. 9.) W Budyšinje, Smolef. 1928. 22 str. 8°.
3692. **Pjech, Handrik a Pjetřka.** Serbske brašćenje. Wobraz ze serbskeho žiwjenja. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka a Jakub Bart-Čišinski. Čo. 13.) W Budyšinje, Smolef. (1905.) 18 str. 8°.
3693. **Pjech, A.** Na kwasnym pučowanju. Žort w jednym wustupje. Wobdžělał a za serbske dźiwadlo přihotował K. Wyrgač-Wunjowski. (W: Tři směški za serbske jewišćo. Za čisć připrawil K. Wyrgač-Wunjowski.) (Dźiwadłowa zběrka. Wudawa Marko Smolef. Čo. 3b.) W Budyšinje, Smolef. 1909. 12 str. 8°.
3694. **Pjech, A.** Dundak. Žort w jednym wustupje. Wobdžělał a za dźiwadlo přihotował K. Wyrgač-Wunjowski. (W: Tři směški za serbske jewišćo. Za čisć připrawil K. Wyrgač-Wunjowski.) (Dźiwadłowa zběrka. Wud. Marko Smolef. Čo. 3c.) W Budyšinje, Smolef. 1909. 10 str. 8°.
3695. **Pjetaš, Pawoł.** Sněholinka. Hra w 4 jednanjach: Z wěnce počasow III. rjad. 1935. Čo. 11.
3696. **R., M.** Kak so Jurij woženi abo Bóh wodźi prawje. Wjeselohra w 5 jednanjach. Budyšin, K. Mička w Rakecach. 1920. 35 str. 8°.
3697. **Słodeńk, Jurij.** Napoleon. Hra w pjecich jednanjach. Budyšin, „Lipa Serbska“ w Pančicach. 1921. 36 str. 8°.
3698. Dźiwadlo: Khrystusowa **smjerć**. Stručłohra we 18 jednanjach po wšelakich spisach za serbske jewišćo wobdžěłana. (W Budyšinje, Smolef.) 1914. 64 str. 8°.
3699. **Sommer, Adolf.** W hosćencu „Zeleneho Zmija“. Wjeselohra w 2 jednanjomaj: Łužica XXXIV (1915), 3—5; 13 sc.; 19—22; 29—31.
3700. **Wićaz, Ota.** Swobody Njewjesta. Swjedžeńska hra w 5 wobrazach wot Józefa Nowaka: Łužica XXXVIII (1923), 16—21.
3701. **W[inger], Jurij.** Kukečanski łazeńk. Směšk w 1 jednanju. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka a Mikł. Andricki. Čo. 10.) W Budyšinje, Smolef. (1901.) 17 str. 8°. — Tos.: Łužica XX (1901), 12—14; 25 sc.; 32—34.
3702. **Winger, Jurij.** Na wuměńku. Hra w 4 jednanjach. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka a Mikł. Andricki. Čo. 11.) W Budyšinje, Smolef. (1901.) 67 str. 8°. — Tos.: Łužica XX (1901), 70—75; 89—91; 97—101; 107—116. — Tos. 2. wudaće. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. „Domowina“. Čo. 1.) W Budyšinje, Domowina. 1922. 61 str. 8°.
3703. **Winger, Jurij.** Na huměńku. Graše we styrych skutkach. Za dołojcnoserbske žiwadlo hobžěłala Mina Witkoj: Łužica XL (1925), 8—18; 51—54; 108—111.
3704. **(Winger, Jurij.)** Měšnik — biskop — bamž. Hra w třoch jedna-

njach ze žiwymi wobrazami a ze spěwami. (W Budyšinje, Smoleř. 1903.) 23 str. 8°.

3705. **Radyserb, Jan.** Smjertnica. Serbska ludowa operetta w 1 jednanju. Hudźba Pawoła Hodžijskeho. Wosebity wočišć z Łužicy. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka. Čo. 20.) W Budyšinje, Smoleř. 1910. 19 str. 8°.
3706. **Kubšćan, Jurij [Wjela, Jurij].** Knjez a roboćan. Hra ze serbskich stawiznow w 3 jednanjach (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wudawa „Domowina“. Čo. 13). W Budyšinje, Smoleř. 1931. 36 str. 8°.
3707. **Krasne wobrazy** a druhej žortnej hrě. Za čišć přihotował Rachlowc. [1—3.] [1.] N. J. Krasne wobrazy. Žortna hra w jednym jedn. [2.] N. J. Předate Kholowy. Žortna hra w jednym jedn. [3.] Andricki, Mikławš. Žona dyrbi do dwora. Žortna hra w 1 jedn. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka. Čo. 18 [nic 16!].) W Budyšinje, Smoleř. 1912. 34 str. 8°.
3708. **Petrolejowe žrědło.** Žortne graše za styroč mužskich a janu žeńsku: Łužica XLIII (1928), 32 sc.
3709. **Ž[ur], M[iklawš] a M[uka], E[rnst].** Nahrabnosće mzda, abo Něčeje horjo, něčeji směch. Wjeselohra w 2. jedn. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka. Čo. 8.) W Budyšinje, Smoleř. (1893.) 24 str. 8°. — Tos.: Łužica XII (1893), 35 sc.; 40 sc.; 50 sc.; 58 sc.; 68—70; 75 sc.
3710. **Ž[ur], M[iklawš].** Přeni wobjed. Wjeselohra w 1 jedn. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka a Mikł. Andricki. Čo. 9.) W Budyšinje, Smoleř. (1900.) 24 str. 8°.

2. Přeložki abo wobdźělanja z cuzych řečow

2. Übersetzungen oder Bearbeitungen aus fremden Sprachen

3711. **Baľucki, Michaľ.** Hońtwa za mužom. Wjeselohra w 2 jedn. Z póľščiny... přeložil Arnošt Muka. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka. Čo. 7.) W Budyšinje, Smoleř. (1891.) 35 str. 8°. — Tos.: Łužica X (1891), 2 sc.; 10—12; 17—19; 25—27; 33 sc.; 41—43; 49 sc.
3712. **Barťko, Jan.** Nócny stražnik. Wjeselohra we štučkach. Po Körner'owym „Der Nachtwächter“. Wuwzate z Časopisa Mać. Serbskeje. W Budyšinje, Maćica Serbska. 1863. 26 str. 8°. — Tos.: Č. M. S. XVI (1863), 3—27.
3713. **Bernadeta** Lourdeska. Dźiwadło w 5 jednanjach. Přeložil a za serbske jewišćo připrawil Pawoł Wićaz. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. „Domowina“. Čo. 11.) W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1930. 24 str. 8°.
3714. **Čech, Fr.** Překlepany Kašpork. Wjesoła bajka w 3 jednanjach. Přeserbšćil J. Henčl. (Serbske klankodźiwadło. Čo. 3.) W Budyšinje, Zwjask luž.-serbsk. studentstwa. 1929. 28 str. 8°.

3715. **D., J.** Wona přijědze. Wjeselohra w jednym jednanju. Po němskim. Budyšin, Nakład. M[ikl.] Ž[ur] a J. D. 1905. 25 str. 8°.
3716. **Domaschka, M.** Sswjeczi tsjo kralojo. Duchowna hra za hodowny czaß. Po němskim podložku sbañnił. Sa cziščcz pschihotował Ernst Muka. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka. Čo.19.) W Budyšinje, Smolef. 1895. VII, 33 str. 8°. fr.
3717. **Fredr, J.** Jědźk a lěnjoch. (Consilium facultatis.) Žort w jenym jednanju. Za serbske dźiwadło přeloženy wot Serbowki. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka a Jakub Bart-Ćišinski. Čo.12.) W Budyšinje, Smolef. (1904.) 40 str. 8°. — Tos.: Łužica XXIII (1904), 19—22; 34 sc.; 42—44; 49—51. XXIV (1905), 6; 14 sc.; 21—23.
3718. **Fiedleř, K. A.** Kak Pětr lěkari. Wjeselohra w jenym jednanju. Po němskim spisał. 2. wudawk. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. „Domowina“. Čo. 2a.) W Budyšinje, Domowina. 1922. 20 str. 8°. — Tos.: Łužičan XVI (1875), 65—80.
3719. **Gogol, N.** Revisor. Wjeselohra w 5 jednanjach. Z ruščiny připrawił M. Nawka. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka. Čo. 16.) W Budyšinje, Smolef. 1907. 96 str. 8°.
3720. **Hajna, Mikławš.** Swjata Hilžbjeta Durinska. Drama w 5 jednanjach. Po němskim přeložil a wobdźěłał. W Budyšinje, Donnerhak. 1931. 37 str. 8°.
3721. **Jirásek, Alois.** Gero. Historiska hra w štyrjoch jednanjach. Přeložil Mikławš Andricki. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka. Čo. 14.) W Budyšinje, Smolef. 1906. 92 str. 8°.
3722. **[Just, Mikławš.]** Nanowy zwjefšnik. Směšk w jenom jednanju. Za serbske dźiwadło připrawił? (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. „Domowina“. Čo. 5.) W Budyšinje, Domowina. 1922. 20 str. 8°.
3723. **Klicpera, W. K.** Rohowin štyrirohač. Wjeselohra we 2 jednanjomaj. Z českeho přeložil Jan Česla: Č. M. S. XV (1862), 65—86.
3724. **Klicpera, V. K.** Dźiwotworny klobuk. Wjeselohra. Přeložil a za serbske jewiščo připrawił Jakub Šewčik. (Serbska knihownja. Zběrka... Red. Jurij Deleńk. Čo. 2.) W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1914. 80 str. 8°.
3725. **Körner, [Theodor.]** Winy wosud. Struchłohra w 1 jednanju. Po Körnerowej „Die Sühne“ ... zeserbščił Arnošt Muka. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka. Čo. 6.) W Budyšinje, Smolef. (1889.) 21 str. 8°. — Tos.: Łužica VIII (1889), 73—75; 81—83; 89 sc.
3726. **Rachlowc [Kral, Franc].** Zbožowne hody. Hodowna hra w 2 jedn. Po němskim zeserbščił. (Dźiwadłowa zběrka. Wud. Marko Smolef. Čo. 1.) W Budyšinje, Smolef. 1904. 16 str. 8°.
3727. **Rachlowc [Kral, Franc].** Burska krew. Hra ze žiwjenja w štyrjoch jednanjach. Za serbske jewiščo wobdźěłał. Budyšin, Smolef. 1908. 31 str. 8°.

3728. **Kvopil, Jarosław.** Basnička Pryncesa Lětulinka. Džěcaca hra w 5 podawiznach. Z českeho přeložil Bjarnat Krawc. Budyšin, Přeložer. 1923. 32 str. 8°.
3729. **Loučensky.** Wjesna Kralowa Leńka z pazdžeńje. Činohra w 4 jednanjach. Po bajcy Vojtěcha Pakosty. „Wjesna kralowa.“ Přeložil J. Handrik. (Přenja serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. Arnošt Muka. Čo. 21.) W Budyšinje, Smolef. 1922. 39 str. 8°.
3730. **Malinski, K.** Nankowe škórńje. Česka wjeselohra w 2 jednanjomaj. Za serbske dźiwadlo wobdžěłał Arnošt Muka. (Zběrka dźiwadna serbska. Wud. Arn. Muka. Čo. 1.) W Budyšinje, Smolef. (1880.) 31 str. 8°.
3731. **Malinski, K.** Nankowe škórńje. Ceska wjaselohra w 3 skutkach. Za serbske žiwadlo hobžěłał Arnošt Muka. Do dolneje serbsčiny pšetworila Mina Witkojc. (Přenja serbska dźiwadłowna zběrka. Wud. Arnošt Muka. Čo. 24.) (Dołojnoserbske žiwadłowne gry. Hud. Arnošt Muka. Čo. 2.) W Budyšinje, Smolef. 1922. 42 str. 8°.
3732. **Muka, Arnošt.** Pražski wuj. Wjeselohra w 1 jednanju. Po Körnerowym „Der Vetter aus Bremen“ za dźiwadlo serbskich studentow wobdžěłał. (Zběrka dźiwadna serbska. Wud. Arn. Muka. Čo. 2.) W Budyšinje, Smolef. (1879.) 20 str. 8°.
3733. Njewjesčina **nadoba.** Wjeselohra w jenym jednanju. Z čěsčiny přeložil Mikl. Žur. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. „Domowina“. Čo. 8.) Budyšin, Domowina. 1924. 24 str. 8°.
3734. **Pfleger.** Telegram. Wjeselohra w 1 jedn. Přeserbšćil Jakub Bart. (Serbske dźiwadlo. Dźiwadna zběrka serbska. Wud. Arnošt Muka a Jakub Bart. Čo. 5.) W Budyšinje, Smolef. 1881. 29 str. 8°.
3735. **Pleščejev, Alex.** Wón je hluchi. Wjeselohra w 1 jednanju. Přeložil M[icha]l Nawuka. Z přidawkom. (Dźiwadłowa zběrka. Wud. Marko Smolef. Čo. 8.) W Budyšinje, Smolef. 1914. 20 str. 8°.
3736. **Šamberk, F.** Błazenc w přenjem poskłodže. Wjeselohra w jenom jednanju. Za serbske jewišćo wobdžěłał Jurij Brózk. (Přenja serbska dźiwadł. zběrka. Wud. Arnošt Muka. Čo. 25.) W Budyšinje, Wudawař. 1922. 16 str. 8°.
3737. **Shakespeare, W.** Julius Caesar. Zeserbšćil Jan z Lipy. (Serbska dźiwadłowa zběrka. Wud. E. Muka. Čo. 17.) W Budyšinje, Smolef. 1914. 101 str. 8°. — Tos.: Č. M. S. LXVII (1914), 3—58; 83—127.
- 3737 a. **Tesařova, Ludmila.** Wodnikowa Hanka. Bajkowa hra w 4 jedn. Serbsk. džěćom přel. Bj. Krawc: Z wěncow počasow III. rjad. Čo. 16.
3738. **Tolstoj, Law.** Nimopućowař a bur. Wustup: Łužica XLIII (1928), 8—10.
3739. **Tolstoj, Law.** Přeni paleř paleńca. Wjeselohra. Po ruskem originalu přeložil Ota Wićaz: Łužica XLIII (1928), 82—85; 95 sc. XLIV (1929), 7 sc.
- 3739 a. **Tolstoj, Law.** Přeni palencař. Wjeselohra. Bur a pućowař.

- Wustupk. Po ruskim originalu přeložil Ota Wićaz. (Prěnja serbska dźiwadłowna zběrka. Rjad. Arn. Muka. Čo. 32.) W Budyšinje, Smolef. 1929. 28 str. 8°.
3740. **Tomek, Ferdinand.** Pryncsesna Pčolka. Hra w třoch jednanjach. Přeložil M. Nawka. Lutkowe dźiwadlo (Klankowe dźiwadlo). Čo. 2. Budyšin, Koło Serbsk. Spisowaćelow. 1924. 16 str. 8°.
3741. **Wjacławsk, Jakub.** Wón njesmě pućować. Wjeselohra w jenom jednanju. (Serbska dźiwadłowna zběrka. Wud. „Domowina“. Čo. 6.) W Budyšinje, Domowina. 1922. 16 str. 8°.
3742. **Wjacławsk, Jakub.** W Paslach. Wjeselohra w jednym jednanju. Po českej hrě „Mlsáničko“ wot Swobody za serbske dźiwadlo wobdźěla. (Serbska dźiwadłowna zběrka. Wud. „Domowina“. Čo. 7.) W Budyšinje, Smolef. 1926. 44 str. 8°.
3743. **Zarjenk, M. a Mikł. Hajna.** Genofeva hrabina nad Rynom. Struchlohra w 7 jednanjach. Z dźěla z němskeho po W. Khěžoru a z dźěla po stawiznach wo njej jednacych. (W Budyšinje, Tow. Cyrill a Method. [1915 ?].) 40 str. 8°.
3744. **Ž[ur], M[ikl.].** Prěni wobjed. Wjeselohra w jednym jednanju. Po němskim: Łužica XIX (1900), 36—38; 50—52; 71 sc.; 79—81.
3745. **Žur, Mikławš.** Připady. Wjeselohra w 1 jedn. Z českeho přeložil w Prahy 1885. (Serbska dźiwadłowna zběrka. Wud. Domowina. Čo. 2.) W Budyšinje, Domowina. 1922. 30 str. 8°.

§ 9. Spisy za młodžinu (Alfabetiscy)

§ 9. Jugendschriften (Alphabetisch)

3746. **Buk, A. M. Michaw.** Kńez Mudré, joho Džěczi ha susodni Pjećeljo habó Wěncz mólitžkich Poředantžkow za Džěczi ha za Wotročćených wudaté. (Macžicžne Spisy 9.) W Buděschině, Macžicza serbska. 1849. 133 str. 8°. fr.
3747. **[Defoe, Daniel.]** Robinson. Rjane powjedancžko, wošebje sa młodych ludźi. Po němskim složene wot K. Kulmana. (Macžicžne spisy Čo. 40.) W Budyschinje, Macžiza Serbska. 1862. 143 str. 8°. fr. — Tos. 2. wud. (Macžicžnych spišow Čo. 40.) W Budyšchinje, Macžiza Sserbska. 1886. 146 str. 8°. fr. — Tos.: Serbske Nowiny 1937. Čo. 188 scé. Přil.
3748. **Defoe, Danijel.** Robinson. Po powědančku wobdźělała Komisija serbskich wučerjow. Z wobrazował Horst Šlosar. Budyšin, Domowina. 1949. 35 str. 8°.
3749. **Młynk, Jurij.** Daniel Defoe a jeho „Robinson Kruzoe“: Serbska šula III (1950), 205 sc.
3750. **Dučman, Handrij.** Sněhowka abo stawizna tsjoch kschćenčow.

Našej lubej młodzinje přeložil. W Budyšinje, Tow. Cyrill a Method. 1863. 72 str. 8°. fr.

3751. **K[rušwica]** w **B.** Pjeknym džjećom. W Budyschini, K. B. Hika. [1854.] 32 str. 8°. fr.
3752. **K[rušwica]** we **B.** Sa džjećí powedanczka a roncčka wot K. we B. W Budyschini, K. B. Hika. [1854.] 24 str. 8°. fr.
3753. **Kulman, K.** Bože džěčo. Hodowne rosryčžowanje Božeho džěscza s njebjeskimi wobydlerjemi. Wojerezy, J. Kulman. 1866. 32 str. 8°. fr.
3754. **Lenin, Włodziměr J.** K młodzinje. (Mała knihownja Marksisma a Leninisma. 2.) (Warnoće, Svoboda.) 27 str. 8°.
3755. **Tuchoński, Serbomił [Muka, Ernst].** Njedželske Bjesadowanki. Knižka I. Za pěkne džěci... Budyšin, Wudawař. 1926. 79 str. 8°.
3756. **Schescherjaczk** a druhe rawski. (W Budyschinje. 1897.) 6 łop. 8°. fr.
3757. **Schescherjawk** a jeje towařshki. (W Budyschinje, Smoleř. 1899.) 6 łop. 8°. fr.
3758. **Pěkných džěczi wješe.** (W Budyšinje, Smoleř. 1899.) 7 łop. 8°.
3759. **Wobraski** sa pěkne džěczi. b. m. b. l. [W Budyschinje 1897.] 6 łop. 8°. fr.

§ 10. Listy a hromadžene listy

§ 10. Briefe und Briefsammlungen

3760. **W[ićaz], O[ta].** Ze zežołtych serbskich listow [Aus vergilbten Papieren]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 10 sc. = Nowa doba 1949. Čo. 115; 130.

DŽEL VI: DUCHOWNE ŽIWJENJE

Staw 1. Tworjace wuměłstwo

TEIL VI: GEISTIGES LEBEN

Kap. 1. Bildende Kunst

3761. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Wustajeńca lužiskeje grafiki: Serbske Nowiny 1929. Čo. 179.
3762. Stare **wuměłstwo** a stare wuměłske přemysło w Hornjej Łužicy: Serbske Nowiny 1934. Čo. 297.
3763. **Wo** juhosłowjanskim wuměłstwje srjedźneho wěka: Serbske Nowiny 1935. Čo. 14.
3764. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Moleř radosće a moleř styska (Konrad Felixmüller a Fryco Latk): Nowa Łužica II (1948). Čo. 8 = Nowa doba 1948. Čo. 100.
3765. **Nowak, Měrćin.** Nadawki serbskeho wuměłstwa [Aufgaben d. sorbischen Kunst]: Nowa doba 1948. Čo. 81.
3766. **Aleksandr [Posern].** Na serbskej wuměłskej wustajeńcy [Auf d. sorbischen Kunstausstellung]: Nowa doba 1948. Čo. 87.

3767. *** [Nowak-Njeh., Měrćin.] Přehladka našich wumělcow [Übersicht über unsere Künstler]: Nowa doba 1949. Čo. 102; 106; 111.
3768. Nowak-Njeh., Měrćin. Serbscy wuměłcy a Drježdžanska wustajenca [Die sorbischen Künstler und die Dresdner Ausstellung]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 110 = Nowa doba 1949. Čo. 115.
3769. Nowak-Njeh., Měrćin. Wuměłcy serbskeho luda [Künstler des sorbisch. Volkes]: Nowa doba 1949. Čo. 96.
3770. Dobrucky, Božidar. Wo serbskim tworjacym wuměłstwje [Über die sorbische bildende Kunst]: Nowa doba 1950. Čo. 78.
3771. Nowak-Njehornski, Měto. Dolnoserbske molaře [Niedersorbische Maler]: Nowy Casnik 1950. Čo. 8 = Nowa doba 1950. Čo. 99.
3772. Wićaz, Ota. Na wustajency serbskich wumělcow (w Lipsku) [Auf d. Ausstellung sorbischer Künstler in Leipzig]: Nowa doba 1950. Čo. 57.

Staw 2. Hudźba

Kap. 2. Musik

§ 1. Teoretiska hudźba

§ 1. Theoretische Musik

3773. Škowrončk ze serbskich honow. Hudźbna přiłoha měsačnika „Łužica“. Zhromadny organ Zwjaska serbskich spěwařskich towařstwow. Rediguje Bjarnat-Krawc. Lětn. 1—3. 1926—1928. b.m.b.l. [W Budyšinje, Smoleř. 1926—1928.]
-
3774. Muka, Ernst. Serbski kommerčnik [Wend. Kommersbuch]. Budyšin, Lipsčanscy studenća. 1875. 40 str. 8°.
3775. Hórník, M. Husleřskaj spěwnikaj Mikł. Krala a N. N. Pana [Geigenliederbücher d. Nik. Kral u. Pan]: Č. M. S. XL (1887), 134—136.
3776. Kuba, Ludwik. Prostonarodna instrumentalna hudźba Łužiskich Serbow [Nation. Instrumentalmus. b. d. laus. Wenden]: Łužica VI (1887), 7 sc.; 14 sc.; 27—29; 37—39; 45 sc.
3777. Kuba, Ludwik. Narodne hudźbne wuměłstwo łužiskich Serbow. Rozpomnjenja, textowe a hudźbne přinoški z pućowanja po Łužicy [Nationale Musikkunst bei d. laus. Wend.]: Č. M. S. XL (1887), 97—130.
3778. Kocor, K. A. Wo nastaću naspěwow a hudźbnych nastrojow [Über d. Entstehung v. Melodien u. Musikinstrumenten]: Č. M. S. XLI (1888), 94—97.
3779. Konrád, K. Slovo wo hymnologiji łužiskich Serbow [Ein Wort über d. Hymnol. d. laus. Wend.]: Č. M. S. XLII (1889), 135—159. — Tos. w českej rěči: Slovo o hymnologii...: Vlast XI (1894), 31 sc.
3780. Kocor, K. A. Nastaće a wuwjedženje serbskeho duchowneho ora-

toria: „Israelowa zrudoba a trošt“ [Entstehung u. Ausföhr. d. wend. geistl. Oratoriums]: Łužica XI (1892), 52 sc.

3781. **Pilk, Georg.** Der Volksgesang der Wenden: Bunte Bilder II (1895), 256—260.
3782. **Schneider, Bernh.** Musikalisches aus der wendischen Heide: Dresdner Zeitung 1898 v. 30. VII. u. 12. VIII. — Dass.: Prager Presse 1925 v. 2. Januar. S. 6.
3783. **Müller, Ewald.** Tanz, Gesang und Musik bei den Wenden: N. Musik-Ztg. XXII (1901), 46. — Dass.: Wissenschaftl. Beil. d. Lpz. Ztg. 1901. S. 125 f. — Dass.: Märkische Blätter. Beil. z. Frankf. Oderztg. I (1902). Nr. 7.
3784. **Kubitz.** Das wendische Lied: Kirchenchor XXIII (1912), 26—30; 42—47. — Dass.: Bautzener Gesch.-Blätter III (1911). Nr. 9—11.
3785. **Schneider, Bernh.** Wendische Musik: Kamenzer Tagebl. 1921 v. 20. August.
3786. **Muka, Arnošt.** Serbske zynki w serbskej holi [Wend. Klänge i. wend. Heide]: Kwětki. Serbska Čitanka. W Budyšinje 1921. Str. 209—213.
3787. **Krawc, Bj.** Potrjebnosće za serb. hudźbnu kulturu: Serbske Nowiny 1922 wot 16. měra.
3788. **Kuba, Ludvík.** Píseň Srbů lužických [D. Lied d. laus. Wenden]. (Tohos. O písni slovanské. II.) Praha, Hudební Matice Umělecké Besedy. 1922. 19 str. 8°.
3789. **Krawc, Bjarnat.** Z raja serbskich narodnych hłosow [Aus d. Paradies d. wend. Nationallieder]: Łužica XXXVII (1922), 113—120. XXXVIII (1923), 13—16; 38—43; 77—79.
3790. **Zeman, František.** Lužickoserbské pěvctvo [Laus.-wend. Sängertum]: Naše Zahraniči IV (1923), 69.
3791. **Krawc, Bjarnat.** Monografija k narodnej pjesni „Za Kamjeńcom za gorami“ [Monographie zu „Za Kamjeńcom...“]: Č. M. S. LXXVIII (1925), 79—94.
3792. **Krawc, Bjarnat.** Hłosna kultura. Hłosotworne rozważenje [Stimmkultur]: Škowrončk I (1926), 2—3; 5—6; 26—27; 34—35.
3793. **Kr[awc], B[jarn.].** Spěw a hudźba w našich přisłowach [Gesang u. Musik i. unser. Sprichwörtern]: Škowrončk ze serbskich honow I (1926), 2; 21.
3794. **Krawc, Bjarnat.** Stawaj mi, stawaj, pohončo! Rozważacy přinošk k folkloristicy serbskeho ludoweho spěwa [Steh auf, steh auf, mein Kutscher...]: Č. M. S. LXXIX (1926), 52—70.
3795. **Kuba, Ludwik.** Serbske husle [Wend. Geige]: Łužica XLI (1926), 37 sc.
3796. **Kuba, Ludwik.** Dudy a „huslički“. Přek. Ota Wićaz [Sackpfeifen u. Geigen]: Škowrončk ze serbskich honow I (1926), 27.
3797. **Krawc, Bjarnat.** Łužiscy Serbja na mjezynarodnej wustajeńcy: „Hudźba w žiwjenju ludow“ w Frankobrodze n. M. 11. junija hač

28. Aug. 1927 [Laus. Wenden a. d. intern. Ausstellung i. Frankf.]: Łužica XLII (1927), 14—15; 22—23.
3798. **Kr[awc], Bjarnat.** Narodna serbska hymna „Rjana Łužica“ [Die wendische Nationalhymne „Schöne Lausitz“]: Škowrončk ze serbskich honow II (1927), 33 sc.
3799. **Krawc, Bjarnat.** „Rjana Łužica“ — naša hymna. Mištrske džěło Handrija Zejlerja a K. A. Kocora [„Schöne Lausitz“ — unsere Hymne]: Serbske Nowiny 1931. Čo. 201.
3800. **[Krawc, Bjarnat.]** Něšto wo dudach [Etwas über die Sackpfeifen]: Škowrončk ze serbskich honow II (1928), 37 sc.
3801. **K[rawc], B[jarnat].** Pod hrodźišćom niže klóštra: Škowrončk ze serbskich honow III (1928), 33—35.
3802. **Krawc, Bjarnat.** Serbska hymnologija [Sorb. Hymnologie]: Škowrončk ze serbskich honow III (1928), 41—44.
3803. **Wičaz, Ota.** Jan Hórčanski wo serbskej hudźbje [Joh. Hortschansk über d. wend. Musik]: Škowrončk ze serbskich honow III (1928), 2.
3804. **Zeibig, Max.** Wendische Weihnachtsweisen: Heimatklänge. Bautzener Tgbl. 1928. Čo. 50.
3805. **Krawc, Bjarnat.** Jutrowne serbske spěwy [Sorb. Osterlieder] Serbske Nowiny 1929. Čo. 75; 79.
3806. **Sartorius [Krawc, Bjarnat].** Serbska hudźba w cuzbje [Sorb. Musik i. d. Fremde]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 114; 117.
3807. **Krawc, Bjarnat.** Sokołam [wo serbskim sokołskim spěwje: Sokołske Listy VI (1930), 134—138.
3808. **Krawc, Bjarnat.** Serbske hodowne spěwy [Sorb. Weihnachtslieder] Serbske Nowiny 1930. Čo. 297.
3809. **Kuba, Ludvík.** „Łužickoserbská reja“ ve staročeských zpěvech [Sorb. Tanz i. altčech. Liedern]: Českolůž. Věstník XI (1930), 38.
3810. **Krawc, Bjarnat.** Něšto wo serbskich hymnach [Etwas über sorb. Hymnen]: Serbske Nowiny 1931. Čo. 243.
3811. **Krawc-Schneider, Bjarnat.** Něšto o himnološkoj literaturi Łužickich Srba [Etwas über d. hymnol. Literat. d. laus. Sorben]: Sveta Cecilija XXV (1931), 164—170. XXVI (1932), 7—10; 46—50; 85—87 127—129.
3812. **Nedo, P.** Studien zum wendischen Volkslied: Lausitzer Geschichtsbl. 1931. Nr. 29. — Dass.: Bautzener Geschichtshefte IX (1931) 35—70.
3813. **Winaf, Jurij.** Hody w našich spěwach [Weihnachten i. unserer Liedern]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 289.
3814. **Cichimichał.** Historiski wuznam dudow [Histor. Bedeutung der Blasinstrumente]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 200.
3815. **Krawc, Bjarnat.** Pesme lužickih Srba [Lieder d. laus. Sorben] Beograd 1934. 4°.
3816. **Krawc, Bjarnat.** Ze serbskeho hudźbnego žiwjenja [Aus d. sorb. Musikleben]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 277.

3817. **Zeibig, Max.** Wenn die Wenden singen . . . : Unsere Heimat. Sächs. Erzähler 1934. Nr. 39.
3818. **Krawc, Bjarnat.** Přinoški k serbskej hudźbnej, wosebje spěwnej kulturje [Beiträge z. sorb. Musik-, besonders Gesang-Kultur]: Naša Domowina I (1935), 18 sc.; 23 sc.; 28.
3819. **Mencel, Jurij.** Serbske husle. Mały stawizniski rozhlad [Sorbische Geige]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 280 sc.
3820. **Nedo, P.** „Dudli, dudli du, hercy do nas du!“ Džensniše prašenja serbskeje hudźby [Die heutigen Fragen d. sorb. Musik]: Naša Domowina I (1935), 46 sc.
3821. **Ślodeńk, Jurij.** Serbske husle w našim hudźbnym žiwjenju [Die sorb. Geige in unserem Musikleben]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 40.
3822. **W[ićaz], O[ta].** Bubon a truba: Serbske Nowiny 1935. Čo. 40.
3823. **Krawc, Bjarnat.** Polka. Musikologiska studija [Polka. Musikolog. Studie]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 192.
3824. **Krawc, Bj.** Seri w notowym rozhładze (systemje): Serbske Nowiny 1936. Čo. 274.
3825. **Krawc, Bjarnat.** Wowčer w serbskej narodnej pěśni [Der Hirte im sorb. Nationallied]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 142.
3826. **Nowak, M[ěrćin].** Dudli, dudli, du, hercy do nas du. Za serbsku narodnu pěsničku [Für d. sorb. Nationallied]: Naša Domowina II (1936), 3—4.
3827. **Bobak [Nowak, Měrćin].** Spěw a hudźba pola starych Słowjanow [Lied u. Musik bei d. alten Slawen]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 102 sc.
3828. **Roca, Stj.** Južnoserbske załožby a narodna pěseň [Jugoslav. Kompositionen u. das Nationallied]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 63.
3829. **Šajba, J[akub].** Dudli, dudli du, hercy do nas du. Narodna pěseň a wumělski spěw [Nationallied u. das Kunstlied]: Naša Domowina II (1936), 7.
3830. **Jenka, P.** Namjety k wuspěšnemu džělu na polu serbskeho spěwa [Vorschläge zur produkt. Arbeit auf d. Felde d. sorb. Nationalliedes]: Naša Domowina III (1937), 5 sc.
3831. **Mencel, Jurij.** Naša stara serbska tarakawa tu zaso je [Unsere alte sorbische Tarakawa ist wieder da]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 54.
3832. **Něšto wo dudach** [Etwas über Blasinstrumente]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 68.
3833. **Wićaz, Ota.** Jan Hórcanski wo serbskej hudźbje [J. Hortschanski über d. sorb. Musik]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 122.
3834. **W[ićaz], O[ta].** Kocorowe Nalěčo a Haydnowe Počasy [Katzers Frühling u. Haydns Jahreszeiten]: Nowa Łužica II (1948). Čo. 8 = Nowa doba 1948. Čo. 100.
3835. **Wićaz, Ota.** Kocors Frühling u. Haydns Jahreszeiten: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1948. Nr. 6. (Nowa doba 74.)

3836. **Winaf, Jurij.** Rejwanska hudźba a narodnosť [Tanzmusik u. Nationalität]: Nowa doba 1948. Čo. 89.
3837. **Winaf, Jurij.** Serbske hodowne spěwy za žónske a měšane hłosy. W Budyšinje, Domowina. 1949. 32 str. 4°. [Hektografowane.]
3838. **Fiedleř, K. A.** Serbske spěwanske swjedženje wót lěta 1845 hač do 1851 [Wend. Gesangsfeste a. d. J. 1845—1851]: Č. M. S. XIII (1860), 91—119.
3839. **Kocor, K. A.** Přeni serbski spěwanski swjedžeń 17. oktobra 1845 [D. 1. wend. Gesangsfest]: Łužica XI (1892), 90 sc.
3840. **Spomnjeńka** na serbski spěwanski swjedžeń, wotdźeržany 3. oktobra 1860 w Budyšinje. W Budyšinje, Bjedr. Hika. (1860.) 4 łop. 8°.
3841. **Spomnjeńka** na serbski spěwanski swjedžeń, 9. oktobra 1861, w Budyšinje. (Spěwaše so „nalěčo“ z hudźbu wot A. Kocora.) W Budyšinje, L. A. Donnerhak. (1861.) 4 łop. 8°.
3842. Za serbski spěwanski swjedžeń, wotdźeržany džeń 7. oktobra 1863 w Budyšinje [Für d. wend. Gesangfest... 7. Okt. 1863]. W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1863. 2 łop. 4°.
3843. **[Bjedrich, M.]** Serbski spěw a spěwařske towarstwo wažna — njewažena podpjera serbskoho žiwjenja [Das wendische Lied...]: Posoł XX (1882), 22—26; 35—37; 42—45.
3844. **Libš, Jurij.** Za zhromadny koncert serbskich spěwařskich towarstwow [Für ein gemeinsam. Konzert wend. Gesangver.]: Łužica I (1882), 100 sc.
3845. **Skala, Jakub.** Hischeže někotre mysliczki wo naschich spěwařskich towarstwach [Noch etwas über die wendischen Gesangsvereine]: Posoł XX (1882), 54—55.
3846. **Hajna, Mikławš.** Swjedženjej serbskeje narodneje hudźby [w Budyšinje a w Drježdźanach] [2 Feste wend. Nationalmusik]: Łužica XX (1901), 10—12.
3847. Serbski koncert (spěwny swjedžeń) w Budyšinje [Ein wend. Konzert i. Bautzen]: Posoł L (1912), 324 sc.; 334 sc.
3848. **Program** a teksty za poswjećenje noweje khorhoje spěwařskeho towarstwa Lipy Serbskeje w Pančicach. Njedźelu 24. aug. 1913 w Pančicach. Programm- u. Textbuch zur Fahnenweihe d. wend. Ges.-Ver. Lipa S. in Panschwitz. [Bautzen-] Budyšin, Schmalzer. 1913. 31 str. 8°. [Text ist wend. u. deutsch.]
3849. **Kr[awc], B[jarnat].** Kak sej ja spěwnu hodžinu w našich towarstwach myslu [Wie denke ich mir e. Gesangstunde in unseren Vereinen]: Łužica XLIII (1928), 44 sc.
3850. **Wowčerķ, Gustav.** Naše spěwanske towarstwa. Z mojeho nazhońjenja [Unsere Gesangsvereine. Aus meinen Erfahrungen]: Škowronč ze serbskich honow II (1928), 41—42.
3851. **Zeibig, Max.** Wenn die Wenden singen ... Nachdenkliches zu einem

„wendischen Liederabend“ in Bautzen: Dresdn. Nachr. 1929. Nr. 580. S. 4.

3852. **Krječmar, P.** 91 lět serbskich koncertow [91 Jahre sorb. Konzerte]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 274.

§ 2. Praktiska hudźba

§ 2. Praktische Musik

3853. Sserske **Spjowy** sa tsi a sčtyri muske Łoŕy [Wend. Lieder f. 3- u. 4-stimm. Chöre]. (W Budyschini, C. G. Hicka. 1845.) 15 str. 4°.
3854. **Łoŕy** k tym wot Jana Kiliana, wudatym Knižkam „Spjewarske Webelje“ [Noten zu Kilians „Büchlein...“]. W Budyschini, E. M. Monse. (1847.) 6 + [16] str. 8° fr.
3855. **Choralmelodien** zum wendischen Gesangbuche. Zusammengestellt von Carl Ernst Becker, Carl Aug. Katzer... Durchgesehen von Carl Eduard Hering. Bautzen, Maćica Serbska. 1858. 72 S. 8° fr.
3856. **Intonazije** sakskeje zyrkwineje agendy, pschidawk k spjewarskim [Intonationen f. d. sächs. Agenda...]. W Budyschini, E. M. Monse. 1864. 16 str. 8° fr.
3857. **Schwéla, Chr.** Sserske arije sa naschu lubu młóžinu. Seschywk I. [Wend. Arien. H. 1.] Chóšebuz, F. W. Brandt. 1867. 24 str. 8° fr.
3858. **Fiedleŕ, Korla Aug.** Towaršny Spěwnik za serbski lud [Vereinsliederbuch]. (Maćičnych spisow. Čo. 67.) W Budyšinje, Maćica Serbska. 1878. VIII, 192 str. 8°. — Tos. 2. wud. (t. t.) W Budyšinje, Maćica Serbska. 1897. VIII, 218 str. 8°. — Tos. 3. wud. zhotowił a wudał Jan Rječka. W Budyšinje, Maćica Serbska. 1915. 160 str. 8°. — Tos. 4. wud. z hotowił Jurij Słodeńk. W Budyšinje, Smolerjec družstwo. 1927. 192 str. 8°.
3859. (**Hłosy** serbskich ludowych pěsni) [Stimmen wend. Volkslieder]: Č. M. S. XXXVI (1883). Hudźbna přiłoŕa.
3860. **Muka, E.** Hornjoserbske ludowe pěsnje [Oberlausitzer Volkslieder]: Č. M. S. XXXVI (1883), 20—58.
3861. **Hłosy** za kěrluše Pobožneho Wosadnika [Stimmen f. d. Choräle d. P. W.]. W Budyšinje, Tow. Cyrill a Method. 1896. 111 + 8 str. 8°.
3862. Dwajatrjacy narodnych **hłosow** za štyrihlósny mužski khor [32 nation. Melodien...]. Wudał hudźbny wotŕjad Maćicy Serbskeje. [Hudźbu zestajał Jurij Pilk, teksty wobdźěłał Ernst Muka.] (Maćične spisy Čo. 101.) W Budyšinje, Maćica Serbska. 1899. 57 str. 8°.
3863. **Jordan, H[ajno].** Nowe a stare serbske arije za dwa głoŕa [Neue u. alte Arien]. W Budyschyńe, Ssmolaŕ. 1900. 29 str. 8° fr.
3864. **Pilk, Jurij.** Dobry wječor [Guten Abend]. 34 narodnych spěwow za měšany khór na 4 a 5 hłosy. W Budyšinje, Smoleŕ. 1924. 80 str. 8°.
3865. **Šleca, Herm.** Sokołski Spěwnik. W Budyšinje, Łuž.-serbski Sokołski Zwjazk. 1926. 64 str. 8°.

3866. **Urban, Matej.** Duchowny ludowy spěw, 80 čislow z jich hłosami wolił a wudał. W Budyšinje, wudawař. 1930. VII, 80 str. 8°.
3867. **Comak, Jan.** Swěrne wočki. Slow fox. Wittichenau, B. Möller. b. l. [1949.] 4 str. 4°.
3868. **Frajšlag, Arnošt.** Tři spěwy za jedyn hlós z přewodom klawěra. W Budyšinje, Domowina. 1949. 6 str. 4°.
3869. **Winař, Jurij.** Spěwčki za naše džěci. Delni schodžeńk A za 1. a 2. lětn. [W Budyšinje, Domowina. 1949.] 8°.
3870. **Winař, Jurij.** Spěwčki za naše džěci. Delni schodžeńk B za 3. a 4. lětnik. (W Budyšinje, Domowina. 1949. [34 str.]) 8°.
3871. **Winař, Jurij.** Wěnc spěwow. Spěwnik za serbski lud. 2. rozmnož. wud. Budyšin, Domowina. 1949. 95 str. 8°.
3872. **Winař, Jurij.** 46 serbskich spěwow za žónski a měšany chór. W Budyšinje, Domowina. 1950. 70 str. 4°.
-
3873. **Černý, A.** Narodne hłosy lužiskoserbskich pěsni. (Sep. wotc. z Č. M. S.) Ze zawodom [Nation. Lieder laus. Wend.]. Budyšin, Maćica Serbska. 1888. 13 + 34 str. 8°.
3874. **Černý, Adolf.** Druha zběrka narodnych hłosow lužiskoserbskich pěsni (177 čislow) [2. Sammlung von Melodien zu wend. Volksliedern]. Budyšin, Maćica. 1888. 48 str. 8°.
3875. **Černý, Adolf.** Narodne hłosy lužiskoserbskich pěsni [Erläuterungen dazu]: Připisk k druhej zběrcy narodnych hłosow: Č. M. S. XLI (1888), 73—92.
3876. **Černý, Adolf.** Třeća zběrka narodnych hłosow lužiskoserbskich pěsni [3. Sammlung von Melodien Oberlausitzer Volkslieder]: Č. M. S. XLVI (1893), 129—183.
-
3877. **Kocor, K. A.** Sserbske Spjowy sa tsi muske hłoŕy [ze smuŕkami za noty, 6 spěwow] [Wend. Lieder f. 3-stimm. Männerchor]. 1851. 4°.
3878. **Kocor, K. A.** Šěšć spěwow serbskich za sopran abo tenor z přewodom fortepiana skomponowane [6 wend. Lieder für Sopran od. Tenor...]. W Lubiju, pola Elssnera lithograf. 1861. [Mit deutsch. Übersetzung.]
3879. **Kocor, K. A. Lumir.** Serbske Spěwy za měšany chor zestajane. Zeš. 1. [Lumir. Wend. Lieder f. gem. Chor.] W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1861. 31 str. překi 8°.
3880. **Kocor, K. A.** Wěnc narodnych spěwow hornjo- a delnjołužiskich Serbow z přewodom fortepiana [Kranz wend. Nationallieder...]. Budyšin, Maćica Serbska. 1868.
3881. **Kocor, K. A.** Tři serbske reje za piano wobdžěłane [3 wend. Tänze f. Piano]. W Lipsku, Kahnt. 1879.
3882. **Kocor, Korla August.** Štyrihlósne mužske chory [Vierstimmige

- Männerchöre]. (Maćične spisy Čo. 79.) Budyšin, Maćica Serbska. 1886. 68 str. 8°.
3883. **Kocor, K. A.** Styrigłosne spiwańa za mužske towarstwa. Dolno-łužyske texty spisał H[ajno] J[jordan]. (Towarstwowych kniž. Čo. 13.) Budyšin, Maćica Serbska. 1886. 68 + VI str. 8°.
3884. **Kocor, K. A.** Dwaj duetaj z Kocoroweho „Nalěča“. W Budyšinje, Domowina. 1949. 14 str. 4°.
3885. **Kocor, K. A.** Serbska Meja (H. Zejler). Za klawěr położył M[ich.] Nawka. W Budyšinje, Domowina. 1949. 4 str. 4°.
3886. **Kocor, K. A.** Tři spěwy z Nalěča za muski hlós z přewodom klawěra. W Budyšinje, Domowina. 1949. 10 str. 4°.
-
3887. **Krawc, Bjarnat.** Při jězoru. Wobraz z přirody wot Jak. Čišinskeho, za trojospěw (sopran, alt a tenor) z přewodom piana zložil. Am Weiher. Dichtung von Jak. Čišinski für drei Solostimmen ... Op. 1. Bautzen (Budyšin), Weller. 1886. 5 S. 4°.
3888. **Krawc, Bjarnat.** Tři lužisko-serbske spěwy ... Němski přeložk wot E. Pjekarja. Za jedyn hlós z přewodom piana. Drei wendische Gesänge ... Op. 2. Bautzen (Budyšin), Weller. 1886. 11 S. 4°.
3889. **Schneider, Bernhard.** Heimatstimmen. Eine Sammlung alter und neuer, geistlicher und weltlicher Volksweisen und Kunstgesänge in dreistimmiger Bearbeitung hrsg. Ausg. A—B. Dresden, Alwin Huhle. 1903. 8°. [Darunter viele wend. Lieder.]
3890. **Schneider, Bernhard.** Wendische Volkslieder (Serbske narodne pěsnje). Für vier- u. fünfstimmigen gemischten Chor. Op. 15. H. 1—3. Leipzig, C. F. Kahnt Nachf. o. J. [1903.] 3 Hefte. 4°. [Text nur deutsch.]
3891. **Schneider, Bernhard.** 101 heitere Volkslieder aus dem 15.—19. Jahrhundert ausgewählt u. für 3-stimmigen Frauenchor bearb. Op. 20. Leipzig, Steingräber. 1907. 207 S. 8°. [Verschiedene wend. Lieder darunter.]
3892. **Schneider, Bernhard.** Vier Duette (Zwiegesänge) für Sopran und Baryton mit Klavierbegleitung komponiert. Op. 5. [Nr. 2 ein wend. Lied.] Leipzig, Steingräber. 1908. 4 Hfte. 4°.
3893. **Schneider, Bernhard.** Acht Duettinen für Sopran und Alt mit Klavierbegleitung komponiert. Op. 22. Leipzig, Steingräber. 1910. 31 S. 8°.
3894. **Schneider, Bernhard.** Khwatajće, ale spěwajće! Zběrka narodnych a ludowych pěsni. W Drježdžanach, Alwin Huhle. 1910. 60 str. 8°.
3895. **Schneider, Bernhard.** Sechs Lieder für eine Singstimme mit Klavierbegleitung. Op. 21. Berlin, Ries & Erler. o. J. [1911.] 15 S. 4°. [Text auch in wend. Sprache.]
3896. **Krawc, Bjarnat.** Zerja [Morgenrot]. 25 serbskich narodnych hlósow

- za 4 a 5 hlósny měšany khór swobodnje wobdželať. Op. 40. Budyšin, (Maćica Serbska). 1921. 64 str. 8°.
3897. **Krawc, Bjarnat.** Wulka lubość [Große Liebe]. 30 serbskich spěwow za měšany khor. Op. 45. Budyšin, (Maćica Serbska). 1923. 64 str. 8°. — Tos. [in niederlaus.-wend. Sprache]. Budyšin, (Mać. Serbs.). 1923. 63 str. 8°.
3898. **Krawc, Bjarnat.** Žórleško serbskich dwójospěwow [Kleine Quelle]. Op. 50. W Budyšinje, Maćica Serbska. 1925. 64 str. 8°.
3899. **Schneider/Krawc, Bernh.** 33 wendische Volkslieder für eine Singstimme mit Klavierbegleitung. 33 serbskich narodnych spěwow za jeden hlós z přewodom na klawěrje. Opus 52, 1. Leipzig, Steingraber. o. J. [1925.] 71 S. 8°.
3900. **Krawc, Bjarnat.** Stónčne pruhi. Zběrka nowych spěwow za měšane, mužske a žónske hlósy. Op. 55. W Budyšinje, Smoleť. 1929. 72 str. 8°.
3901. **Krawc, Bjarnat.** Škowrončk ze serbskich honow. Nowe spěwy za měšany, mužski a žónski khór. Op. 54. W Budyšinje, Smoleť. 1929. 61 str. 8°.
3902. **Lešawic, Měranka a Bjarnat Krawc-Schneider.** Wjerc mje pola herca! Dreh' mich rum im Kreise! 15 serbskich ludowych rejow. Wendische Volkstänze. Klawěrnú hudźbu a wopisanje rejow... zhotowištaj... W Lipsku, Leipzig, Frdr. Hofmeister. 1930. 35 str. 4°.
3903. **Krawc, Bjarnat a Michał Nawka.** Naše spěwy. Serbski spěwnik za šulu. II. horni skhodžeńk. (Wot 5. do 8. šulskeho lěta.) W Budyšinje, Zjednoćeństwo serbskich wučerjow. 1931. 112 str. 8°. — Tohor. Delni skhodžeńk. A. Za 1. a 2. lětnik. (W Budyšinje, Zjednoć. serbsk. wučerjow. 1931.) 64 str. 8°.
3904. **Schneider, Bernhard.** Aus wendischen Gauen. 8 Klavierstücke. Op. 6. Leipzig, Kahnt Nachf. o. J.
3905. **Schneider, Bernhard.** Sechs wendische Volkslieder für vierstimm. Männerchor frei bearb. Op. 12. Dresden, Günther. o. J. 8°.
3906. **Schneider, Bernhard.** Acht vier- und mehrstimmige gemischte Chöre a capella nach wendischen Volksliedern frei bearb. Op. 24. H. 1—2. Leipzig, F. E. C. Leuckart. o. J. 8°.
-
3907. **Kuba, Ludvík.** Písňe lužické. Rozpravou o lužičtině opatřil a původní text přehlédli Michal Hórnik. Přeložil Hanuš Máchal [Wend. Lieder...]. (Tohor. Slovanstvo ve svých zpěvech. Kniha V.) Pardubice, Vydatel. 1885—1887. 126 str. 8°.
3908. **Kuba, Ludwik.** Nowa zběrka melodiji k hornjołužiskim pěšnjam. Ze zawodom wo narodnym hudźbnym wumjełstwje lužiskich Serbow [Neue Sammlung von Melodien zu Oberlausitzer Volksliedern]. (Z: Č. M. S.) Budyšin, Maćica Serbska. 1887. 37+78 str. 8°.

DŽĚL VII: STAWIZNY
A WUČBA WO STAROŽITNOSČACH

Staw 1. Žurła a slědy

TEIL VII: GESCHICHTE
UND ALTERTUMSKUNDE

Kap. 1. Quellen und Spuren

3909. **Helmold.** *Chronica Slavorum Helmoldi... et Arnoldi*, in quibus res slavicae et saxoniae fere à tempore Caroli Magni usque ad Ottonem IV. seu ad ann. Chr. 1209 exponuntur. Henricus Bangertus è MSS. Codicibus recensuit... Lubecae, Wesselius. 1659. [XVIII.] 568 S. + 32 Bl. 4°. — Dass. Johannes Mollerus autem diatribâ historico-criticâ de Helmoldo, ejusque vitâ, ac *Chronico Slavorum*, ... auxit. Lubecae, Petr. Böckmann. 1702. 29 Bl. + 568 S. + 32 Bl. 4°.
3910. **Helmold von Bosau.** *Chronica Slavorum*, fortges. von Arnold von Lübeck — 1209 hrsg. v. J. M. Lappenberg in: *Monumenta Germaniae SS* 21 u. bes. Abdr. Hannover 1868.
3911. **Helmolds** *Chronik der Slaven*. Nach der Ausg. der *Monumenta Germaniae* übers. von J. C. M. Laurent. (Die *Geschichtsschreiber der deutsch. Vorzeit*. XII. Jahrh. Bd. 7.) Berlin, Wilh. Besser. 1852. — Dass. 2. Aufl. v. W. Wattenbach. Leipzig 1884. — Dass. ... übers. von J. C. M. Laurent u. W. Wattenbach. 3. neubearb. Aufl. von B. Schmeidler. (Die *Geschichtsschreiber der deutschen Vorzeit*. 2. Gesamtausg. Bd. 56.) Leipzig, Dyk. 1910. XIV, 271 S. 8°.
3912. **Helmoldi** presbyteri *Chronica Slavorum* ex recensione J. M. Lappenbergii in usum scholarum ex Monumentis Germ. histor. recudi fecit Georgius Heinricus Pertz (*Scriptores rerum germanicarum in usum scholarum*). Hannoverae, Impens. Bibliopolii Hahniani. 1868. 220 S. 8°. — Dass. Editio 2. Post Johannem M. Lappenberg recogn. Bernhardus Schmeidler (ebda). Hannoverae et Lipsiae, Impens. Bibliopolii Hahniani. 1909. XXX, 273 S. 8°.
3913. **Helmold.** *Kronyka Helmolda*. [Pólski přel.] wot Jana Papłońskeho. Warszawa 1882.
3914. **Helmold.** *Slovanska Kronika*, vyd. Karel Vrátný. Praha, Nakl. Vyšehrad. 1947.
3915. **Völkel, O.** *Die Slavenchronik Helmolds*. Diss. v. Göttingen. Göttingen 1873.
3916. **Hirsekorn, Carl.** *Die Slaven-Chronik des Presbyter Helmold*. Inaug.-Diss. Halle-Wittenberg. Halle, Druck Otto Elsner zu Berlin. 1874. 66 S. 8°.
3917. **Breska, Hermann von.** *Untersuchungen über die Nachrichten Helmolds vom Beginn seiner Wendenchronik bis zum Aussterben*

- des lübschen Fürstenhauses. Inaug.-Diss. Göttingen. Lübeck, H. G. Rathgens. 1880. 68 S. 8°. — Dass.: Zeitschr. d. Ver. f. Lübeckische Gesch. 1880.
3918. **Regel, P.** Helmold u. seine Quellen. Diss. Jena 1883.
3919. **Boehmer, A.** Vicelin. E. Beitr. zur Kritik Helmolds u. d. älteren Urkunden v. Neumünster u. Segeberg. Diss. Rostock 1887.
3920. **Schmeidler, (Bernhard).** Helmold u. seine Cronica Slavorum: Zeitschrift d. Vereins f. Lübecker Geschichte XIV (1912), 185—236.
3921. **Schmeidler, Bernh.** Über d. Glaubwürdigkeit Helmolds u. d. Interpretation u. Beurteilung mittelalterl. Geschichtsschreiber: Neues Archiv d. Gesellsch. f. ältere dt. Geschichtskunde L (1935). H. 2. S. 320—387.
3922. **Damus, R.** Die Slaven-Chronik Arnolds v. Lübeck. Diss. Göttingen 1872.
3923. **Mey, Joh.** Zur Kritik Arnolds von Lübeck. Diss. Leipzig 1912.
3924. **Wigger, F.** Bericht des Ibrahim ibn Jakûb über die Slawen aus dem Jahre 973: Jahrbücher des Vereins f. mecklenburg. Geschichte XLV (1880), 3—20.
3925. **Haag, G.** Ueber den Bericht des Ibrahim Ibn Jakûb von den Slaven aus dem Jahre 973: Baltische Studien XXXI (1881), 71—80.
3926. **Jenč-Drježdžanach.** Ibrahim na starych serbskich pučach [Ibr. auf alten wendisch. Wegen]: Łužica XI (1892), 35 sc.
3927. **Westberg, Friedrich.** Ibrâhim's-Ibn-Jákûb's Reisebericht über die Slawenlande a. d. J. 965 (Zapiski imperatowskoj Akadem. Nauk. Mémoires de l'Académie Imp. d. Sciences de St.-Pétersbourg. Ser. VIII. Tom. III. No. 4.) St.-Pétersbourg, Commissionaires de l'Acad. Imp. d. Sc. 1898. IV, 183 S. 8°.
3928. **Kowalski, Tadeusz.** Relacja Ibrahima ibn Jakuba z podróży do krajów słowiańskich w przekazie Al-Bekriego v edici Pmniki dziejowe Polski. V Krakově, Polska Akademia umiejętności. 1946. 162 str. + XII tab. = Rozpr. Polsk. Akad. Ser. II, t. 1.
3929. **Widajewicz, Józef.** Studia nad relacją o Słowianach Ibrahima ibn Jakuba v edici Rozprawy wydziału histor.-filozof., ser. II., t. 46, V Krakově, Polska Akad. umiej. 1946. 102 str.
3930. **Muka, E.** Što piše Thiethmar Merseburgski wo Serbach? [Was schreibt Th. v. M. über d. Wenden?]: Łužica XI (1892), 53—55; 62 sc.
3931. **Holtzmann, Robert.** Über die Chronik Thietmars von Merseburg: Neues Archiv d. Gesellsch. f. ältere dt. Geschichtskunde L (1935). H. 1. S. 159—209.
3932. **Klein, Karl.** Wojnska kronika Fröschweilera pla Wörtha Elsaßskem. Do Berbskeje rězy pschestawił Chr. Schwela. (Towarstw. knižow Čo. 24.) Worejzach, Oskar Hentschel. 1896. 80 str. 8°. fr.

3933. **Ledebur, Leopold von.** Die slavische Völkertafel der St. Emmeramer Handschrift, mit besonderer Rücksicht auf die Mark Brandenburg: Märkische Forschungen II (1843), 72—82.
  3934. **Spangenberg, Cyriacus.** Mansfeldska „Chronica“. Nawječornych Słowjanow a Serbow nastupace stawizny z njeje wupisał a přeserbšćil Bjarn. Krawc: Č. M. S. LXXXI (1928), 105—135. LXXXIII (1930), 74—102.
  3935. **Oertel, G.** Slavische Reste in Sachsen: Wissenschaftl. Beil. d. Lpz. Ztg. 1887. S. 37—39. — Dass.: Dess. Beiträge 1890. S. 7—15.
  3936. **Rentsch, M.** Die Quellen zur ältesten Geschichte der wendischen Völker: Gebirgsfreund XII (1900), 123 f.; 139 f.; 148—150.
  3937. **Renč-Wjelečanski, Marčin.** Žórła k najstaršim stawiznam serbskeho naroda [Quellen zur ältesten Geschichte des wendischen Volkes]: Č. M. S. LIV (1901), 41—56.
  3938. **Frank, Fritz.** Materialien zur Geschichte der Slavenzeit Oberfrankens, mit besond. Berücksichtigung der Gegend um Hof. Nebst slavischem Ortsnamenverzeichnis für Oberfranken. Hof, Selbstverl. d. Verf. (1911.) (VI.) 90 S. 8°.
  3939. **Hasche.** Eine verschollene Geschichte der Großenhainer Pflege [Johannes ab Indagine. De populis et rebus priscis Soraborum inter Albim et Roederam]: Aus der Heimat. Monatsbeil. z. Großenhainer Tagebl. V (1920). Mai.
  3940. **Lehmann, Rudolf.** Die Niederlausitzer Wenden und die Kirche vom 17. bis zum 19. Jahrh. (Quellenmaterial): Niederlaus. Mitt. XX (1930/31), 1—34.
  3941. **Vasmer, Max.** Wikingerspuren bei den Westslaven: Ztschr. f. ost-europ. Gesch. VI (1932), 1—6.
  3942. **Handrik, Matej.** Kak a što su w zastarsku cuzy spisowaćeljo wo starych Serbach pisali? [Wie u. was haben im Altertum fremde Schriftsteller u. d. alten Sorben geschrieben?]: Łužica XLIX (1936), 3 sc.
  3943. **Kozłowski, L.** Wenedowie w źródłach histor. i w swietle kartografii prehistor. [Die Veneder i. d. histor. Quellen u. i. Lichte d. Kartographie.] Łwow 1937.
-
3944. **W[einart], B. G.** Zufällige Gedanken von den Spuren der Wenden in Franken: Ders. Neue Sächsische Histor. Handbibliothek. Dreßden, Hilscher. 1775. Theil 1. S. 1—15.
  3945. **Kalina v. Jäthenstein.** Noch einiges über die Oberlausitzische Gränzsurkunde von 1213: N. Laus. Mag. XIV (1836), 282—302.
  3946. **Kalina v. Jäthenstein.** Spuren der wendischen Slawen in Deutschland, besonders in Ostfranken. 1847. [Näheres nicht zu ermitteln.]

3947. **Schurtz, H.** Slavische Spuren im Weisseritzthal: Monats-Beil. zur Weisseritz-Zeitg. 1889. S. 45—47.
3948. **Degner, E.** Überreste des Wendischen im Kreise Luckau: Niederlaus. Mitt. II (1892), 338—350.
3949. **Černý, Adolf.** Stopy lužického živlu v krajinách poněmčených [Spuren wend. Lebens i. d. germanis. Gegenden]: Tohos. Různé listy o Lužice. 1894. Str. 34—42.
3950. **Lorenc, J.** Dopomnjenki na Serbowstwo we Wórcynskich stronach [Erinnerungen an das Wendentum in der Wurschner Gegend]: Łužica XIV (1895), 61—62.
3951. **Šwjela, Bogumił.** Nowy ślěd českich stopow w Delnjej Łužicy [Neue tschechische Spuren i. d. Niederlaus.]: Č. M. S. LIV (1901), 38—41.
3952. **Seidel, Hugo.** Spuren des Slaventums zwischen Mulde und Saale mit besonderer Berücksichtigung der Kreise Delitzsch und Bitterfeld: Prgr. d. Oberrealschule z. Delitzsch 1906/07. S. 3—18. — Dass. Delitzsch, R. Kämmerer. 1907. 18 S. 4°.
3953. **Bogusławski, Eduard.** Ślady po Wendach czyli Windach slawianskich v dzisiejszych Niemcach. [Spuren von slav. Wenden im heutigen Deutschland.] Warszawa 1908.
3954. **Meiche, Alfred.** Slavische Reste und deutsche Anfänge in der Sächsischen Schweiz: Dresdn. Anzgr. Sonntags-Beil. XI (1911), 121 f.; 125—127; 129—131.
3955. Sorbische **Reste** in der Leipziger Gegend: Rud. Hänsch u. Paul Mückenberger. Leipzig im Wechsel der Zeiten. Leipzig 1912. S. 13—16.
3956. **Zinck, P.** Auf slawischen Spuren in der Parthenaue bei Leipzig: Sachsen-Post VII (1912/13). H. 38. S. 11 f. H. 39. S. 11 f.
3957. **Brachwitz, O.** Spuren der wendischen Bevölkerung in unserer Heimat: Dess. Geschichtliche Bilder vom Südfläming u. aus der Elbe-Elster-Gegend. 1926. S. 1—4.
3958. **Bianchi de Médicis.** Sur les traces des Wendes en Bretagne: Le Figaro. Paris 1927. 23. XI.
3959. **Langer, J.** Slawisches und deutsches Nebeneinander in der Zwickauer Landschaft: Sächsische Heimat. Beil. d. Sächs. Staatsztg. 1927. Nr. 2. S. 6.
3960. **Philipp, Oskar.** Eine Spur des Sorbischen in Westsachsen: N. Archiv XLVIII (1927), 306—310.
3961. Auf slawischen **Spuren**: Wurzener Erzähler. Wurzener Tgbl. 1927. Nr. 33.
3962. **Vasmer, Max.** Slawenspuren auf der Insel Hiddensee. (Beiträge zur slavischen Altertumskunde: Zeitschr. f. slav. Philol. IX (1932), 367—370; 372—376.

Staw 2. Wopisanje cyłkowych stawiznow a wjetšich wotrězkow

Kap. 2. Darstellungen der gesamten Geschichte
und größerer Abschnitte

3963. **Albinus, Petrus.** Von etlichen andern Völckern, so für und umb die zeit der andern General veränderung, als Einwohner des Landes zu Meysen, bey den newen Scribenten angezogen werden [auch über die Sorben]: Dess. Meißnische Land und Berg-Chronica 1589. S. 45—60.
3964. **Albinus, Petrus.** Von den Dritten Einwohnern des Landes zu Meysen, nemlich etlichen Wendischen oder Slauischen Völckern, Sorben genannt, so in der dritten General verenderung und fortziehen der Völker Deutschlands, an diesem Ort eingefallen: Dess. Meißnische Land u. Berg-Chronica 1589. S. 67—72.
3965. **Albinus, Petrus.** Von den mancherley der Wendischen Völker, so in Deutschland an der Oder und Elbe gesessen, welche Helmoldus occidentales nennet...: Dess. Meißnische Land u. Berg-Chronica 1589. S. 386—391.
3966. **Albinus, Petrus.** Von den Eltisten Fürsten dieser Lande zwischen der Elbe und Sala aus Deudschem und Wendischem Volck, so wol von den ersten Marggraffen an der Sorbischen Wendischen grentze, welche auch Landvoigt der Sorben oder Burggraffen zu Zerwig genennet werden: Dess. Meißnische Land u. Berg-Chronica 1589. S. 398—413.
3967. **Crancius, Albertus.** Des . . . Alberti Crancii Vandalia oder: Beschreibung Wendischer Geschicht, darinnen der Wenden eigentlicher Ursprung, mancherley Völker . . . transferiret und übersetzt durch Stephanum Macropum . . . Lübeck, Laurentz Albrecht. 1600. 520 S. u. 10 Bl. 2°.
3968. **Crügerus, Georgius.** Disputationem historicam de Serbis, Venedorum natione vulgo dictis die Wenden . . . Respondens Laurentius Jetze. Wittenbergae, Johan Bochartus. 1675. [8 Bl.] 4°.
3969. **Graunius, Caspar. Henr.** Dalemincia Slavorum, ex antiquitate Misnica eruta: Hoffmann, Christ. Godofr. Scriptores rerum Lusat. IV (1719), 155—167.
3970. **Elteste, Friedrich Gottfried.** Von den Sorben-Wenden. Als alten Einwohnern der hiesigen Gegend und daher geleiteten Nahmen, Ursprung und Alterthum der Stadt Zörbig: Dess. Ausführliche Nachricht von der Stadt Zoerbig. Leipzig, Joh. Chr. Martini. 1727. S. 1—33.
3971. **Weiβius, Christianus Henricus.** Antiquitatum Misnico-Saxonicarum singularia duobus libris exposita, quorum alter antiquissimorum Misniae incolarum, Hermundurorum, Thuringorum ac Venedorum, alter Saxonum veterum rem et gentem nova hic illic luce illustrat. Chemnitii, Stöbel. 1727. 514 S. 8°.

3972. **S[chöttgen, Christian]**. Historie derer Sorben-Wenden, m. 1 Karte: ... Schöttgen u. Kreysig. Diplomatische u. curieuse Nachlese der Historie von Ober-Sachsen I (1730), 177—226.
3973. **Weißius, Christianus Henricus**. Sylloge antiquitatum Saxonicarum, sive de originibus et rebus antiquissimorum Saxoniae incolarum commentatio historica. 1744. 486 S. 8°.
3974. **Gebhardi, L. A.** Geschichte aller wendisch-slavischen Staaten. Bd. 1—4. Halle, Gebauer. 1790—1797. 4°. [Erschienen auch in der „Allgemeinen Welthistorie“, Thl. 51—52 (Fortsetzung der allgem. Welthistorie d. Neueren Zeiten, Thl. 33—34), unter d. Titel: Allgemeine Geschichte der Wenden u. Slaven.]
3975. **Fix, Christian Gotthelf**. Geschichte der Sachsen, der Thüringer u. Wenden bis zur Reformation: Dess. Der Kgl. Sächs. Kirchenstaat II (1807), 1—234.
3976. **Schreiter, Christoph**. Beyträge zur Geschichte der alten Wenden und ihrer Wanderungen nebst einigen Vermuthungen von dem Bergbaue derselben im sächs. Erzgebirge. Zwickau u. Leipzig, Schumann. 1807. XIV, 128 S. 8°.
3977. **Haas, Nikolaus**. Geschichte des Slaven-Landes an der Aisch und dem Ebrach-Flüßchen. Oder: Geschichte des Schlosses, Städtchens, der Pfarrei u. des Amtes Höchstadt a. d. A. u. der Nachbarschaft; ... Theil 1—2. Mit einem Titelkupf. u. vielen Beil. Bamberg, Verfasser. 1819. 8°.
3978. **Kreussler, Heinr. Gottlieb**. Altsächsisch. u. sorbenwendische Alterthümer für die Jugend. A. u. d. T.: Sächs. Geschichte für die Jugend Th. 1. Leipzig, Frdr. Aug. Serig. 1823. XVI, 368 S. 8°.
3979. **Kreussler, Heinr. Gottl.** Von den Sorben. Dess. Altsächs. u. sorbenwend. Alterthümer 1823. (Th. 1.) S. 146—166.
3980. **Giesebrecht, Ludwig**. Wendische Geschichten aus den Jahren 780 bis 1182. Bd. 1—3. Berlin, Gaertner, Amelangsche Sort.-Buchh. 1843. 8°.
3981. **Gretschel, C.** Die Sorben: Dess. Geschichte des sächsischen Volkes u. Staates. Leipzig, Reinh. Beyer. 1843. S. 7—25.
3982. **Preusker, Karl**. Erinnerung an das einstige Sorbenreich im meißnischen Elbgaue: Dess. Blicke in die vaterl. Vorzeit III (1844), 49—73.
3983. **Mužick, Johann**. Geschichtlicher Überblick des Sorbenwendenthums und seiner Literatur: Oesterreich. Blätter für Literatur u. Kunst II (1845), 481—484.
3984. **Heffter, M. W.** Der Weltkrieg der Deutschen und Slaven seit dem Ende des fünften Jahrhunderts nach christlicher Zeitrechnung, nach seinem Ursprunge, Verlaufe und nach seinen Folgen dargestellt [besonders die Wendenkämpfe behandelt]. Hamburg u. Gotha, Friedr. u. Andreas Perthes. 1847. 841 S. 8°.
3985. **Boguslawski, W.** Rys dziejów Serbo-Łużyckich [Umriß d. wend.-lausitz. Geschichte]. Petersburg, Autor. 1861. XV, 350 str. 8°.

3986. **Fromm.** Die Wenden und ihre Geschichte: Der praktische Schulmann. Archiv f. Materialien zum Unterricht in d. Real-, Bürger- u. Volksschulen XVII (1868), 414—432.
3987. **Andree, Richard.** Bautzen [darin: Rechtlose Stellung der Wenden; Christianisirung der Wenden; Begünstigung des Slawischen durch Karl IV.; Kirchliche Ausdrücke im Wendischen; Die Meißner Bischöfe und die Wenden]: Dess. Wendische Wanderstudien 1874. S. 1—19.
3988. **Mertelmeyer, Bruno.** Aus d. Lande der Obotriten. Wendisch Land u. Wendisch Fürstenblut: Ueber Land u. Meer XLIII (1879/80), 275; 355; 434 f.
3989. **Bogusławski, Wilhelm a Michał Hórnik.** Historija serbskeho naroda [Geschichte des wend. Volkes]. Budyšin, M. Hórnik. 1884. XV, 144 str. 8°.
3990. **Schottin, Reinhold.** Die Slaven in Thüringen. (Wissenschaftl. Beilage zu dem Programm d. Gymnasiums zu Bautzen Ostern 1884.) Bautzen, E. M. Monse. 1884. 28 S. 4°.
3991. **Fahlisch, P.** Vergangnahme des Wendenthums: Täglt. Rundschau 1887. Nr. 258 f.
3992. **Müller, Ewald.** Kriege der Deutschen mit den Wenden und Einführung des Christentums unter den letzteren. Späteres Verhältnis der Wenden zu den Deutschen: Dess. Das Wendentum i. d. Niederlausitz. 1893. S. 29—46.
3993. **Müller, Ewald.** Die Vergangnahme des Wendenthums: Dess. Das Wendentum i. d. Niederlausitz. 1893. S. 49—58.
3994. **Melcher, E. E.** Geschichte der deutschen Kaiser und Könige von Preußen . . . mit Beitr. z. Geschichte der Wenden u. d. alten Deutschen. Berlin, F. Fontane & Co. 1894. 373 S. 8°.
3995. **Krabbo.** Überblick über d. Kämpfe zwischen Deutschen u. Slawen um d. Ort Brandenburg: Forsch. z. Brandenb. u. Preuß. Gesch. XXII (1909). Sitzungsber. S. 21.
3996. **Fencl, Florian.** Srbská Lužice za českých králů a právní poměr její ke koruně České [D. wend. Lausitz z. Zeit d. böhm. Könige . . .]: Stráž na šumavě 1910. 9. 7.
3997. **Kschiżan, Jan.** Se Sserbow sańdżenosće. Sa Berbski lud [Aus d. Wenden Vergangenheit]. W Budyschinje, Ssmolef. 1911. 164 str. 8°. fr.
3998. **Kiekebusch, A.** Die Wendenzeit (6.—12. Jahrh. n. Chr.): Landeskunde d. Provinz Brandenburg III (1912), 440—452. — Dass.: Märkisches Heimatbuch. 3. Aufl. 1935. S. 220—227.
3999. **Merbach, H.** Die Slawenkriege des deutschen Volkes. Ein nationales Handbuch. Leipzig, Dieterich'sche Verl. 1914. VIII, 239 S. 8°.
4000. **Geschichte der Wenden nach dem 30jährigen Kriege: Einst und Jetzt.** Kleine Bilder aus der Lausitz. 1915. S. 46—49.

4001. Aus der **Vergangenheit** des Lausitzer Landvolkes: Einst u. Jetzt. Kleine Bilder aus d. Lausitz. 1915. S. 3—7.
4002. Wendische **Geschichte** der Vergangenheit und Gegenwart: Serbske Słowo. Bll. f. d. Wententum I (1919), 82f.; 86f.; 90f.; 94.
4003. **Lubenow, Hubert**. Die Slavenkriege der Ottonen und Salier in den Anschauungen ihrer Zeit. Inaug.-Diss. Greifswald. Greifswald, Hans Adler. 1919. 51 S. 8°.
4004. [**Wjerab, Michał**.] Stawizny Serbskeje Łužicy [Geschichte der wendischen Lausitz]: Katolski Posoł LVII (1919), 69 sc.; 81 sc.; 94 sc.; 100; 114 sc.; 121 sc.; 127 sc.; 133 sc.; 139 sc.; 145 sc.; 151 sc.; 162 sc.; 171 sc.; 182 sc.; 190; 274.
4005. **Serbin, Jan [Bryl, Jan]**. Serbske stawizny w zańdženosći a přitomnosći z podrobnym rozpominanjom serbskeho hibanja a wojoowanja wo kulturnu samostatnosć lužiskich Serbow [Wend. Gesch. i. Vergang. u. Gegenw.]. W Budyšinje, Serbomił Tuchofski. 1920. VIII, 95 str. 8°.
4006. **Jatzwauk, Jakob**. Die geschichtliche und kulturelle Entwicklung des wendischen Volkes im Laufe des 19. Jahrhunderts: Heimatbll. Beil. d. Görlitzer Nachr. III (1920), 183f.; 188; 190—192.
4007. **Wjacławk, Jakub**. Stawizniske a kulturne wuwice serbskeho luda w běhu 19. lěstotka. Z němskeho přelož. Mich. Cyž: Łužica XXXVI (1921), 41; 45 sc. XXXVII (1922), 20—22; 51—55; 84—87.
4008. **Flößel, Otto**. Vergangenes aus der Wendei. Ein Spaziergang durch die Geschichte d. Wententums: Hausbücher f. Sachsen II (1921/22). Febr. S. 2—5.
4009. **Jatzwauk, Jakob**. Die lausitzer Wenden. Ein Blick in ihre Geschichte, Sitten und Gebräuche: St. Benno-Kalender LXXII (1922), 134—148. — Dass. S.-A. aus St. Benno-Kal. LXXII (1922). 15 S. 8°.
4010. **Bourgoin, Jean**. La Lusace devant l'histoire. Paris 1925. [Páta a Zmeškal. Naše styky, str. 129.]
4011. **Carmesin, Werner**. Thüringen in der Slavenpolitik der Merovinger. Nebst Beiträgen z. thuring. Frühgesch. [Maschinenschrift.] Jena, Phil.-Diss. v. 11. Juni 1925. Getr. Pag. m. Kt. 4°.
4012. **Čechmánek, Robert**. Dějeny Lužice [Geschichte d. Lausitz]. Moravský Krumlov 1926.
4013. **Herrmann, Arnošt**. Tyranski puć — swjaty puć pohanskich Serbow [D. Weg d. Tyrannen — heilig. Weg d. heidn. Wenden]: Łužica XLI (1926), 2—3.
4014. **Hauptmann, L.** Les Rapports des Byzantins avec les Slaves et les Avars pendant la seconde moitié du VIe siècle: Byzantion. Revue internat. des 'Etudes Byzant. IV (1927—1928), 137—170.
4015. **Felsberg, O.** Die Wenden im Havelland: Jahresber. des Histor. Vereins zu Brandenburg. 1929. S. 59—62.
4016. **Muka, Arnošt**. Milska abo kraj Milčanow, swjata zemja našich pra-

- wótcow [Milska od. d. Land d. Milzener, hl. Erde unserer Vorfahren]: Č. M. S. LXXXII (1929), 55—62.
4017. **Wendel, Hermann.** Tausend Jahre deutsch-slawischer Feindschaft. Zum Jahrtausendtag der Schlacht bei Lenzen: Dresdner Volksztg. XL (1929). Nr. 205. Beil.
4018. **Lehmann, Rudolf.** Geschichte des Wendentums in der Niederlausitz bis 1815 im Rahmen der Landesgeschichte. Mit 1 Siedlungskarte nebst 2 Deckblättern und 6 Taf. (Die Wenden. Forschungen zu Geschichte und Volkstum d. Wenden... Hrsg. v. Rudolf Köttschke. H. 2.): Langensalza, Berlin-Leipzig, Jul. Beltz. 1930. VI, 140 S. 8°.
4019. Nowe němske knihi wo delnjołužiskich Serbach (Rudolf Lehmann. Die Wenden. Forschungen zu Geschichte u. Volkstum der Wenden...) [Recensija]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 254—255.
4020. Die **Wenden.** Forschungen zu Geschichte und Volkstum der Wenden im Auftrage der Stiftung für deutsche Volks- und Kulturbodenforschung Leipzig. Hrsg. von Rudolf Köttschke. H. 1; 2; 6. Langensalza, Julius Beltz. 1930.
4021. **Köttschke, Rudolf.** Zur Sozialgeschichte der Westslaven. Beobachtungen aus dem Mittelelbegebiet: Jahrbücher für Kultur u. Geschichte der Slaven. N. F. VIII (1932), 5—36.
4022. **Radig, W.** Die Sorben in Sachsen, m. Abb.: Die Fundpflege. Beil. d. Mitteldt. Bl. f. Volkskunde I (1933), 2—4; 9—11.
4023. **Kral, [Měrcin].** Stawizniski přehlad Łužicow [Histor. Überblick d. Lausitzen]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 83 sc.
4024. **Grabowski, Tadeusz Stanisław.** Łużyczanie — ich walka, klęski i... triumf [Die Sorben — ihr Kampf, Niederlage u... Triumph]. (Biblioteka Słowiańska odd. Wrocławskiego komitetu Słowiańskiego. II.) Wrocław 1947. 54 str.
- 4024 a. **Deržavin, N. S.** Die Elb- u. Ostseeslaven (Pomoränen): Dess. Die Slaven im Altertum. 1948. S. 29—40.
4025. **Pieradzka, K.** Rys dziejow Łużyc [Abriß d. Geschichte d. Lausitzen]: Institut Zachodni XII (1948). Póznań.

Staw 3. Předstawizny a najstarši čas Kap. 3. Vorgeschichte und älteste Zeit

4026. **Mollerus, Samuel.** [Primordia Hermundurorum, Venedorum, Francorum, Saxonum:] Jubilium redivivum... Freibergae, Kuhfus. 1713. 24 S. 2°. Prgr. d. Gymnasiums z. Freiberg. 1713. Febr. 4. 5.
4027. **Gercken, Philipp Wilhelm.** Versuch in der ältesten Geschichte der Slaven, besonders in Teutschland. Leipzig. 1771. 3 Bl. 120 S. 8°.
4028. Die ältesten **Wenden** in Meißen: Dresdn. gel. Anzgen. 1780. Sp. 353—356.
4029. **Anton, Karl Gottlob.** Erste Linien eines Versuches über der alten

- Slawen Ursprung, Sitten, Gebräuche, Meinungen u. Kenntnisse. Mit 2 Kupfern. [Darin S. 4—65: Geschichte der Wenden.] Leipzig, Adam Friedr. Böhme. 1783. 162 S. 8°.
4030. **Schreiter, Christoph.** Beyträge zur Geschichte der alten Wenden und ihren Wanderungen nebst einigen Vermuthungen von dem Bergbaue derselben im Sächs. Erzgebirge. Zwickau u. Leipzig, Gebrüder Schumann. 1807. XIV, 128 S. 8°. fr.
4031. **Preusker, K.** Über einige Altertümer aus der germanisch-slavischen Periode. 1. Der Teufelsgraben bei dem Gorisch. 2. Riesensteine bei Meißen u. Hain: Mitt. Sächs. Altertumsverein 1835. H. 1. S. 1—33. 2. Aufl. 1853.
4032. **Dobrowsky, Joseph.** Briefwechsel mit Karl Gottlob von Anton. Mitgetheilt von dem Hrsg. (J. Leopold Haupt.) [Darin: Über den Ursprung, Namen etc. der Slaven-Wenden]: N. Laus. Mag. XIX, N. F. Bd. VI (1841), 45—81.
4033. **Schelz, Theodor.** Waren germanische oder slawische Völker Ureinwohner der beiden Lausitzen?: N. Laus. Mag. XIX (1841), 225—359.
4034. **Obermüller, Wilh.** Urgeschichte d. Wenden. Eine historisch-ethnologische Untersuchung über die vor den Deutschen in Mitteleuropa eingewanderten Völker. Berlin, Denicke. 1874. 88 S. 8°. fr.
4035. **Jordan, H.** Prastawizny Serbow [Urgeschichte der Wenden]: Łužičan XVI (1875), 28—30.
4036. **Muka, E.** Prastawizny Wendow abo Słowjanow [Urgesch. d. Wenden...]: Łužičan XVI (1875), 52—55.
4037. **Pful, Bohuwěr.** Słowjan přěnich časow [D. Slave d. ersten Zeiten]: Č. M. S. XXXII (1879), 25—56.
4038. **Behla, [R.]** Über eine prähistorische Stelle aus slawischer Zeit an der Wierigsdorfer Wassermühle bei Luckau: Verhandlungen d. Berlin. Gesellsch. f. Anthropologie 1882. S. 261—263.
4039. **Pful, S** kraja a s morja [Aus Land u. Meer (über verschiedene Völker, darunter auch über Semnonen, Wilzen etc.)]: Serbske Nowiny 1885. Čo. 11 scć.
4040. **Pful.** Starinki z Budyšina a z Lipska [Altertümer aus Bautzen u. Leipz.]: Łužica V (1886), 1—3; 12 scć.; 19—21; 27—29; 35—37; 43—45; 51—53; 59—62; 67 scć.; 75—77; 91—93. VI (1887), 2 scć.
4041. **Pful.** Ze serbskeje stariny [Aus d. wend. Urgesch.]: Łužica VI (1887), 11 scć.; 19—21; 36 scć.; 43 scć.; 52 scć.; 59 scć.; 69 scć.; 77 scć.; 86; 95—97.
4042. Das heidnische **Kreuz** u. seine Verwandten zwischen Oder u. Elbe (a. slav. u. vorskav. Zeit), m. Abb.: Archiv f. Anthropol. XX (1891), 26 ff.
4043. **Rentsch, M.** Die Bewohner der Lausitz in den ersten Jahrhunderten nach Christi Geburt: Gebirgsfreund X (1898), 61—63.

4044. **Winger, Jurij.** Kak Serbja w zastarsku bydlachu? [Wie wohnten d. Wenden i. d. ältest. Zeit.?): Č. M. S. LX (1907), 39—52.
4045. **[Słodeńk, Jurij.]** Zemjepisny rozleńk [über die älteste wendische Geschichte]: Posoľ XLIX (1911), 110.
4046. **Meißner, Walter.** Welche Slawenstämme drangen nach den ost-germanischen Wanderungen in die ostelbischen Gebiete vor?: Dess. Studienfragen a. d. brandenburg.-preuß. Geschichte. 2. Aufl. Halle a. S., Gesenius. 1917. S. 7.
4047. **Niederle, L.** Slovanské starožitnosti [Slav. Altertümer] Bd. 3: Původ a počátky slovanů západních. Praha, Bursík & Kohout. 1919. 8°. Tam: Srbové [Sorben]. Str. 110—123.
4048. **Frenzel, W.** Die Besiedlung der Oberlausitz im ersten nachchristl. Jahrtausend: Oberlaus. Heimatztg. III (1922), 105—110; 117—120.
4049. **Křižank, Jurij.** Krótki přehlad praehistorije abo předstawizniskich časow Hornjeje Łužicy [Kurze Übersicht der Praehistorie in d. Oberlausitz]: Krajan LV (1922), 57—61.
4050. **Muka, Arnošt.** Prasydło Słowjanow a łužiskich Serbow [Ursitze d. Slaven u. d. laus. Wenden]: Č. M. S. LXXV (1922), 27—42.
4051. **Albrecht, Christoph.** Die Slawen in Thüringen: Jahresschrift für die Vorgeschichte d. sächs.-thür. Länder XII (1925). H. 2.
4052. **Frenzel, W.** Aus wendischer Vorzeit, m. Abb.: Wendenland (Lausitzer Erde, H. 2.) (1925.) S. 1—18.
4053. **Křižank, Jurij.** Wo łužiskim prawěku [Über d. laus. Urzeit]: Č. M. S. LXXVIII (1925), 95—119.
4054. **Muka, Arn.** Župy a stróžišća, řeki a řěčki w starem serbskem kraju. (Stawiznisko-starožitnostny přehlad zestajał.) [Gäue u. Flüsse i. Altwendenland]: Č. M. S. LXXVIII (1925), 64—78.
4055. **Albrecht, Christoph.** Die Slawen in unserer Heimat: Kalender der Landesanstalt für Vorgeschichte zu Halle 1926, hrsg. v. H. Hahne. I (1926), 57 f.
4056. **Bierbaum, G.** Zur Frage des Volkstums der Bewohner Sachsens in der Vorzeit [U. a. Stellungnahme zu Slawentheorien]: Mitteilungen d. Ver. Sächs. Höherer Staatsbeamter VI (1927), 6—8.
4057. **Schuchhardt, Carl.** Vorgeschichte von Deutschland [Darin u. a. ausführl. Behandlung der germanisch-slav. Wikingerzeit und ihrer Seestützpunkte, wie Arkona, Jumne usw.]. München und Berlin, Oldenburg. 1928. VIII, 349 S. M. 285 Abb.
4058. **Vasmer, Max.** Beiträge zur slavischen Altertumskunde: Zeitschr. f. slav. Philologie VI (1929), 145—154.
4059. **Kuba, Ludwik.** Ze starodawnosće [serbskeje] [Aus sorb. Vergangenheit]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 166; 168.
- 4059 a. **Frenzel, Walter.** Vorgeschichte der Lausitzen. Land u. Volk, insbesondere die Wenden. (Die lausitzer Wenden. Forschungen hrsg. von R. Kötzsche H. 1.) Langensalza, J. Beltz. 1932. VIII, 167 S. u. 40 Taf. 8°.

4060. **Vasmer, Max.** Germanen und Slaven in Ostdeutschland in alter Zeit: Forschg. u. Fortschr. VIII (1932), 18 f.
4061. **Gutjahr, Rudolf.** Die Semnonen im Havelland zur frühen Kaiserzeit. (Schriften aus d. Vorgeschichtl. Seminar d. Univ. Greifswald. 1.) Greifswald, Bamberg. 1934. 98 S. 8 Taf. 1 Kt. 2 Bl. 19 Tab. 8°. Greifswald, Phil. Diss.
4062. **W-a.** Něšto wo prawótčinje Słowjanow [Etwas über die Urheimat d. Slawen]: Serbski Student XV (1934). Čo. 4.
4063. **Wićaz, Ota.** Ze starych časow [w Serbach] [Aus alten Zeiten im Sorbenland]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 38.
4064. **Handrik, Matej.** Započatki Serbow we Łužicy [Anfänge d. Sorben i. d. Lausitz]: Č. M. S. LXXXIX (1936), 40—64. — Tosame: Serbske Nowiny 1936. Čo. 126 sc.
4065. **Neustupný, Jiří.** Pravěké dějiny Lužice. S 12 tab., 51 obr. v textu, s mapkou Lužice a s mapou srbsk. území v 10. stol. p. Kr. (Lužickosrbska knihovnička. Poř. Zmeškal. Čo. 32.) V Praze, Společn. přát. Lužice. 1946. 150 str. 8°. — Tos.: Wudaće w ruskej rěči.
4066. **W[ićaz], O[ta].** Jurij Neustupný: Prastawizny Łužicy: Nowa Łužica. Nowa doba II (1948). Čo. 4—5.

4067. **Ledebur, Leopold v.** Samo's Heimath und Reich. Castrum Vogastense: Märkische Forschungen II (1843), 37—45.
4068. **Samota.** Samo der Franke. Ein Blatt aus der altwendischen Königsgeschichte. Cottbus, Carl Brodbeck. 1895. 85 S. 8°.
4069. **Peisker, J.** Přemysl — Samo? Gegen Prof. H. Schreuer. [S.-A.] Stuttgart, W. Kohlhammer. 1907. 8°.
4070. **Mikkola, J. J.** Samo und sein Reich: Archiv für slavische Philologie XLII (1928), 77—97.

Staw 4. Bohaslužba a bohaslužbne městna

Kap. 4. Kult und Kultstätten

4071. **Kreußler, Heinr. Gottlieb.** Von den Oertern, wo die Sorbenwenden überhaupt, nahmentlich aber in der Oberlausitz ihre Gottheiten verehrten, ihren Priestern u. Festtagen, ihren häuslichen Einrichtungen u. übrigen Sitten u. Gebräuchen: Dess. Altsächs. u. sorbenwend. Alterthümer (Th. 1). Leipzig 1823. S. 211—246.
4072. **Altendorff, H.** Der Opferplatz in Hohburg bei Wurzen: „Saxonia“ I (1876), 133.
4073. **Moschkau, A.** Über ein in Diehmen bei Bautzen aufgefundenes sorbisches Götzenbild: „Saxonia“ III (1878), 2.
4074. **Jenč, Jan August.** K prašenju wo póhanskich kultnych městnach Hornjeje Łužicy [Zur Frage d. heidn. Kultstätten d. Oberlaus.]: Č. M. S. LXIII (1910), 48—68; 81—126. LXIV (1911), 3—21.

4075. **St.** Die Klonowka bei Schmölln [ein wendischer Opferplatz]: Unsere Heimat. Sächs. Erzähler 1925. Nr. 10.
4076. **Wienecke, Erwin.** Beitrag zur Kenntnis des slavischen Kultes: Nachrichtenblatt d. Mittelstelle f. Heimatforschung im Markgraf-tum Oberlausitz I (1926), 73—82.
4077. **Wienecke, Erwin.** Kult und Kultobjekte bei unseren slavischen Vor-fahren: Heimatklänge. Bautzener Tagebl. 1926. Nr. 16—17.

Staw 5. Wurywanki

Kap. 5 Ausgrabungen

§ 1. Powostanki, namakanki, pohrjeby, hrowy

§ 1. Überreste, Funde, Begräbnisse, Gräber

4078. **Frenzel.** Über die Begräbnisse der ältesten Serben oder Sorben-wenden (Aus Frenzels Mscr. de populis et ritibus Lusatiae): Bey-träge zur natürl. ökon. u. polit. Geschichte d. Ober- u. Nieder-lausitz hrsg. v. Ch. A. Peschek III (1792), 311—316.
4079. **Jenč, K. A.** Póhanske pohrjebnišća w Serbach [Heidn. Begräbnis-stätten i. Wendischen]: Č. M. S. XXVI (1873), 33—52.
4080. **Saalborn.** Ueber die slavischen Funde (Wälle, Pfahlbauten, Be-gräbnisstellen, Urnen, Münzen) in den östlichen Theilen Deutsch-lands, bez. in der Lausitz: N. Laus. Mag. LV (1879), 303—317.
4081. **Friedel.** Wendenpfennige in der Mark. Aus: Protokollen der in d. Jahren 1880—1884 gehaltenen Vorträge: Märk. Forschg. XVIII (1884), 290.
4082. **Černý, Adolf.** Pohrjebnišćo [Kirchhof]. Ze „Serbskich wobrazkow“: Łužica VIII (1889), 9—11.
4083. **Jenč-Drježdžanski.** Serbske rowy [Wend. Gräber]. Přel. E[rnst] M[uka]: Łužica VIII (1889), 92 sc.
4084. **Jenč.** Zaběłogořske pohrjebnišćo [Der Friedhof zu Söbrigen] (Přel. E. M[uka]): Łužica IX (1890), 31.
4085. **Müller, Ewald.** Die vorgeschichtlichen Fundstätten in der Nieder-lausitz: Dess. Das Wententum i. d. Niederlausitz. 1894. S. 13—20.
4086. **Amende, E.** Die slavischen Friedhöfe im Herzogtum Sachsen-Alten-burg: Mitt. d. Geschichts- u. Altertumsforsch. Gesellsch. d. Oster-landes XIII (1919), 63—84.
4087. **Deichmüller, J.** Slavische Skelettgräber aus Sachsen: Sitzungsber. u. Abh. d. naturw. Gesellsch. Isis i. Dresden 1919. S. 9f.
4088. **Frenzel, [W.]** Die Ausgrabung eines spätslawischen Hauses in der Oberlausitz: Sächs. Heimat. Sächs. Staatsztg. 1927. S. 70f.
4089. **Neue Funde** aus heidnisch-wendischer Zeit: Unsere Heimat. Sächs. Erzähler 1928. Nr. 50.
4090. **Haupt, W.** Morgenländische Schätze im alten Wendenland [Hack-silberfunde]: Sächs. Staatsztg. 1929. Nr. 290. S. 2f. — Dass.: Hei-

- matklänge. Bautzener Tgbl. 1929. Nr. 49. — Dass.: Die Heimat. N. Görlitz. Anzgr. 1930. S. 23f.
4091. **Haupt, W.** Wendenpfennige: Heimatklänge 1930. Nr. 27. — Dass.: Oberlaus. Heimatzeitg. XII (1931), 52. — Dass.: Die Heimat. N. Görlitz. Anzgr. 1930. S. 151f.
4092. Serbske **pjenježki** [Wendische Pfennige]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 233.
4093. **J[enč], K. A.** Pohanske pohrjebnišća w Serbach [Heidnische Gräberfelder im Sorbenland]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 20.
4094. **M.-P., J.** Słowjanske rowy we Łužicy [Slawische Gräber in der Lausitz]: Nowa doba 1947. Čo. 21. Str. 3.

(Alfabetiscy po namakanišćach)

(Alphabetisch nach den Fundorten)

4095. **Jentsch, H.** [Wendentöpfe bei Amtitz Kr. Guben]: Verhandlungen d. Berliner Gesellschaft f. Anthropologie 1881. S. 181.
4096. **Wilhelm, F.** Backofenfund in einem vorgesch. Walle, m. 6 Abb. [Bautzen]: Prähist. Zeitschr. VIII (1916), 125—132.
4097. **Wilhelm, F.** Fund eines Backofens in der Schanze der Weiten Bleiche [Bautzen]: Bautzner Geschichtshefte 1916. Nr. 2. S. 67—69.
4098. **Becker, Felix.** Ein wendischer Frauenschmuck in Silberfiligranarbeit um das Jahr 1000 [bei Bautzen gefunden], m. 1 Taf.: Mitt. d. Deutschen Gesellsch. z. Erforsch. vaterländ. Sprache u. Altertümer in Leipzig XI (1920), 4—5.
4099. **Frenzel, [W.]** Fundberichte I: Bautzen-Strehla. Slavische Zeit (Tafel I. Abb. 6): Jahrbuch d. Gesellsch. f. Vorgeschichte u. Gesch. d. Oberlausitz zu Bautzen 1927 = Oberlaus. Heimatstudien X (1927), 13f.
4100. **Naumann, H.** Das Gräberfeld von Caminau bei Königswartha, m. 2 Taf.: Jahreshefte d. Ges. f. Anthropologie u. Urgeschichte d. Oberlausitz II (1906), 97—105.
4101. **Frenzel, [W.]** Cannewitz bei Ostro. Spätlawisches Skelettgräberfeld: Jahrb. d. Ges. f. Vorgesch. u. Gesch. d. Oberlaus. z. Bautzen 1927 = Oberlaus. Heimatstudien X (1927), 65f.
4102. **Frenzel, W.** Slavische Skelettgräber bei Coblenz: Bautzener Geschichtshefte III (1925), 139f.
4103. **Frenzel.** Was eine Müllgrube aus slawischer Zeit alles enthält. (Neue Funde von Coblenz bei Göda): Sächs. Staatsztg. 1926. Nr. 51. S. 2.
4104. **Frenzel, [W.]** Coblenz b. Göda. Spätgermanische Grube u. slavische Skelettgräber: Jahrb. d. Ges. f. Vorgesch. u. Gesch. d. Oberlaus. z. Bautzen 1927 = Oberlaus. Heimatstudien X (1927), 14f.
4105. **Marschalleck, Karl-Heinrich.** Ein slavischer Brunnen bei Deetz (Havel), m. Abb.: Prähist. Zeitschrift XVI (1926), 197—205.

4106. **Lange, Theod.** Prähistorische Funde vom Schloßberge bei Dohna: Über Berg u. Tal XI (1888), 281—282.
4107. **Schaufuß, L. W.** Das Gräberfeld bei Gauernitz, m. 4 Taf. u. 6 Textfig.: Dess. Nunquam otiosus. Zoolog. Mitt. I (1870/71), 161—183. Bemerkungen dazu von Gleisberg: ebenda S. 189—190.
4108. **Schaufuß, L. W.** Überreste aus der Steinzeit bei Gauernitz [slawische Zeit]: Dess. Nunquam otiosus II (1872), 404—407.
4109. **Schmidt, H.** Der Bielplatz bei Georgewitz, m. 3 Textfig.: Jahreshefte d. Ges. f. Anthropologie u. Urgesch. d. Oberlausitz II (1906), 143—152.
4110. **Jentsch, H.** Vorslawische und slawische Funde aus dem Gubener Kreise: Verhandlungen d. Berlin. Gesellsch. f. Anthropologie 1890. S. 353—360.
4111. **Jentsch, H.** Vorslawische und slawische Gräberfunde aus dem Gubener Kreise: Verhandlungen d. Berlin. Gesellsch. f. Anthropologie 1892. S. 274—277.
4112. **Jentsch, Hugo.** Gravirte Bronzeschale aus dem mittelalterlichen Baugrunde zu Guben, m. Abb.: Niederlaus. Mitt. VI (1899), 1—16.
4113. **Jentsch, H.** Slavische Skelettgräber bei Haaso, Kr. Guben: Verhandlungen d. Berlin. Gesellsch. f. Anthropologie 1886. S. 596 f.
4114. **Hülle, Werner.** Eine slawische Schädelbestattung im Burgwall am Kapellenberge bei Landsberg, Kr. Delitzsch, m. Taf.: Jahresschrift für die Vorgeschichte der sächs.-thüring. Länder XIX (1931), 96—104.
4115. —I. Wo Kašičanskich namakanych slěbornych pjenjezach [Über die Kaschwitzer Funde von Silbergeld]: Nowa doba 1950. Čo. 26.
4116. **Gander, Karl.** Vorgeschichtliche Hütten und slawische Skelette auf dem 2. Kiebitzhebbel bei Guben: Niederlaus. Mitt. XVIII, 2 (1928), 428—430.
4117. **Gander, Karl.** Ein vorgeschichtliches Dorf und slawische Skelettgräber auf dem 2. Kiebitzhügel bei Guben, mit Abbildungen: Kreiskalender Cottbus, Calau, Spremberg 1929. S. 42—44.
4118. **Knöbel, J. F.** Königswartha subterranea. [Ausgrabungen 1786—1793.] Original-Bilderwerk im Besitz der Stadtbibliothek zu Löbau.
4119. **Nostitz u. Jänkendorf, von.** Über die in Königswartha entdeckten Lausitzischen Alterthümer: Laus. Monatsschr. 1798, II. Teil. S. 252—262.
4120. **Thierfelder.** Ausgrabungen in Königswartha 1878 u. 1879, m. Abb. Manuskript im Städt. Museum zu Bautzen.
4121. **Feyerabend, L.** Königswartha subterranea, m. 3 Taf.: Jahreshefte d. Gesellsch. f. Anthropologie u. Urgeschichte d. Oberlausitz I (1893—1894), 186—189; 239—258.
4122. **Schruth, A.** Die sorbischen Gräberfunde in Kötzschenbroda: Die Elbaue. Kötzschenbroda II (1925). Nr. 3.

4123. **Jacob, K.** Interessante steinzeitliche und slavische Funde in Leipzigs Nähe: Blätter f. Belehrung u. Unterhaltung. Beil. d. Leipz. Neust. Nachr. 1905. Nr. 42. S. 167.
4124. **Näbe, Max.** Wendische u. frühgeschichtl. Funde im Gebiete der Altstadt Leipzig, m. 4 Abb.: Jahrb. d. Städt. Museums f. Völkerk. V (1911/12), 165—168 u. Leipziger Kalender 1913. S. 267—272.
4125. **Döring, H.** Slavische Reste auf dem Lüptitzer Spitzberge bei Wurzen: Sitzungsberichte d. naturwiss. Gesellsch. Isis i. Dresden 1894. S. 10f.
4126. **Deichmüller, J.** Spätslavisches Skelettgräberfeld bei Niedersedlitz, m. 3 Abb.: Abh. d. naturw. Ges. Isis i. Dresden 1900. S. 22—25. — Dass.: Über Berg u. Tal XXIII (1900), 269.
4127. **Jentsch, H.** Slavische Skelettgräber in der Nähe d. hl. Landes bei Niemitzsch, Kr. Guben: Verhandlungen d. Berlin. Gesellschaft f. Anthropologie 1892. S. 276.
4128. **Křižank, Jurij.** Někotre starožitnosće Wotrowskeje wokoliny [Einige Altertümer d. Ostroer Gegend]: Č. M. S. LXXXII (1929), 45—47.
4129. **Neumann, G.** Vier slavische Körpergräber mit Tongefäßen aus Ostthüringen, m. Abb.: Der Spatenforscher. Thüringer Fahnlein I (1936), 37—40.
4130. **Amende, E.** Eine slawische Herdstelle bei Paditz, Kr. Altenburg: Mitt. d. Geschichts- u. Altertumsforsch. Ges. d. Osterlandes XIII (1928), 406.
4131. **Koch-Gera, Herbert.** Der Pfortner Berg als sorbische Begräbnisstätte: Beschaulich daheim. Vogtl. Anzeiger und Tageblatt 1930. Nr. 239.
4132. **Kutsche, Richard.** Pirna a. Elbe: Slawisches Skelettgrab: Die Fundpflege III (1935), 17.
4133. **Petzsch, W.** Die vorgeschichtlichen Münzfunde Pommerns. (Mitt. aus der Sammlung vorgeschichtlicher Altertümer der Universität Greifswald. 5.) Greifswald, Bamberg. 1931. 80 S. 8°.
4134. **Busse, H.** Altslawische Skelettreste im Potsdamer Havelland: Zeitschr. f. Ethnol. LXVI (1934), 111—128.
4135. **Frenzel, W.** Ein slawisches Brandgrab bei Prietitz?: Bautzener Geschichtshefte III (1925), 215—217.
4136. Slavische **Skelettgräber** in Sehlis, Bez. Leipzig. In: Prähist. Funde bei Sehlis: Wegweiser f. Sammler [Leipzig] X (1898), 109—110.
4137. **Theile, Fr.** Eine uralte Gräberstätte bei Sobrigau, m. Abb.: Bergblumen, illustr. Blätter d. Sektion Strehlen d. Gebirgsver. f. d. Sächs. Schweiz IV (1889), 43—46. V (1890), 91. VI (1891), 31.
4138. **Theile, Fr.** Eine uralte Gräberstätte bei Sobrigau: Über Berg u. Tal XII (1889), 360—361.

4139. **Virchow, R.** Slavische Gräber der ersten christl. Zeit bei Sobrigau, m. 5 Abb.: Verhandlungen d. Berlin. Gesellsch. f. Anthropologie... 1889. S. 596—598. 1891. S. 465—467.
4140. **Deichmüller, J.** (Skelettgräberfeld von Sobrigau bei Lockwitz): Sitzungsberichte u. Abhandlungen d. naturwiss. Gesellsch. Isis i. Dresden 1890. S. 29 f.
4141. **Theile, Fr.** Uralte [slavische] Christengräber bei Sobrigau, m. 8 Abb.: Über Berg u. Tal XIV (1891), 125—129.
4142. **Theile, Fr.** Von der Sobrigauer Gräberstätte: Über Berg u. Tal XV (1892), 294—296.
4143. **Jentsch, H.** Vorslavische Wohnreste in der Sprucke, Kr. Guben: Niederlaus. Mitt. V (1898), 116.
4144. **Jentsch, H.** Neue Funde aus dem slawischen Rundwall bei Stargardt, Kr. Guben, m. Abb.: Niederlaus. Mitt. III (1894), 319—322.
4145. **Niklasson, Nils.** Ein slavischer Friedhof des 12. Jahrhunderts bei Treben, Kr. Weißenfeld, m. Abb.: Mannus. Ztschr. f. Vorgeschichte XI/XII (1919/20), 338—346.
4146. **Thieme, Karl.** Die versunkene Stadt Vineta und andere Sagen der Inseln Usedom-Wollin. Swinemünde, Fritzsche. 1925. 80 S. 8°.
4147. **Kiekebusch, A.** Zur Vinetafrage: Nachrichtenbl. f. d. dt. Vorzeit VII (1931), 209—215.
4148. **Hofmeister, Ad.** „Vineta“, die quellenkritische Lösung eines vielberufenen Problems: Forschg. u. Fortschr. VIII (1932), 341—343.
4149. **Hofmeister, Ad.** Die Vineta-Frage: Monatsbl. d. Ges. f. pomm. Gesch. u. Altertumskunde XLVI (1932), 81—89.
4150. **Kunkel, O.** Bericht über die Siedlungen und Funde bei Wollin im Zusammenhang mit der „Vineta“-Frage: Praehist. Ztschr. XXIII (1932), 324—325.
4151. **Moepert, Ad.** Vinetasage und die Sprachwissenschaft: Monatsbl. d. Ges. f. pomm. Gesch. u. Altertumskunde XLVI (1932), 137—141.
4152. **Schuchhardt, C.** Zur Vinetafrage: Praehist. Ztschr. XXIII (1932), 145—151.
4153. **Hennig, Rich.** Auf der Suche nach Vineta: Unser Pommerland XVIII (1933), 86—88.
4154. **jn.** Hdže Vineta ležeže? [Wo lag Vineta?]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 129.
4155. **Hennig, Richard.** Wo lag Vineta? Versuch einer Klärung der Vineta-Streitfrage durch geographisch-histor., verkehrswissenschaftl. u. textkritische Untersuchungen. (Mannus-Bücherei. 53.) Leipzig, Kabitzsch. 1935. IV, 113 S. 8°. Mit Abb.
4156. **Merkenschlager, Fr. u. K. Saller.** Vineta — eine deutsche Biologie von Osten her geschrieben. Breslau 1935.
4157. **Hennig, R.** Die Jagd nach Vineta. Eine wirkliche Antwort auf eine vergebliche Antwort: Unser Pommerland XXI (1936), 16—19.

§ 2. Nasypy, hrody, wobhrodźenstwa

§ 2. Schanzen, Burgen, Wälle

(Alfabetiscy po namakaniščach)

(Alphabetisch nach den Fundorten)

4158. **Schuster, Oskar.** Die alten Heidenschanzen in Deutschland (hauptsächlich Oberlausitz). Dresden, Türck. 1869. 138 S. 8°.
4159. **Andree, Richard.** Heidenschanzen und Steinwälle der Lausitz: Dess. Wendische Wanderstudien 1874. S. 98—132.
4160. **Jenč.** Wo hrodziščach zwonka serbskich Łužicow [Über Schanzen außerhalb d. Lausitzen]: Łužica IX (1890), 62 sc.
4161. **Jenč.** Hrodzišća. Něšto nowe za Łužicu [Schanzen]: Łužica IX (1890), 52 sc.
4162. **Feyerabend, L.** Oberlausitzer Ringwälle aus slavischer Zeit: Oberlausitzer Jahreshefte I, H. 2 (1892), 125—128.
4163. **Needon, R[ichard].** „Heidenschanzen“ in Sachsen: Wissenschaftl. Beil. d. Leipz. Ztg. 1895. Nr. 57.
4164. **Handrik, Matej.** Prašenja wo hrodziščach [Fragen über Schanzen]: Č. M. S. LXI (1908), 131—133.
4165. **Jacob, K.** Slavische Wälle bei Leipzig: Dess. Zur Prähistorie Nordwestsachsens. Diss. Leipzig 1911. S. 218—219.
4166. **Herschel.** Eine Osterwanderung zu den Sorbenschanzen der Lausitz: Über Berg u. Tal XXXIX (1916), 40—43.
4167. **Needon, R.** Neues aus der Rundwallforschung in der Oberlausitz: Oberlaus. Heimatztg. V (1924), 35 f.
4168. **Albrecht, Christoph.** Die westliche Grenzlinie der slawischen Burgwälle in Nord- und Mitteldeutschland, m. 2 Karten: Mannus. Ztschr. f. Vorgeschichte. Leipzig 1927. Ergänzungs-Bd. V. S. 137—139.
4169. **Petzsch, W[ilh.]** Rügens Burgwälle und die slavische Kultur der Insel (Natur- u. Kulturdenkmäler der Insel Rügen 7.) Bergen a. Rh., Krohß. 1927. 91 S. 8°.
4170. Eine wendische **Festung** auf Rügen entdeckt: Sächs. Staatsztg. 1928. Nr. 205. S. 5.
4171. Die **Burgwälle** im Slavengau Daleminzien: Das Oschatzer Land 1930. Nr. 121.
4172. **Mirtschin, Alfred.** Umstrittene Burgwälle des slavischen Daleminziergaues: Unsere Heimat. Rieser Tagebl. III (1930). Nr. 21.
4173. Starosłowjanske **hrodzišća** [Altslawische Schanzen]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 203—208.
4174. **Knorr, Heinz.** Slawische Burgwälle: Deutscher Kulturwart III (1936), 229—231.
4175. **Beltz, Robert.** Der Burgwall von Alt-Gaartz (Mecklenburg): Nachrichtenblatt f. Deutsche Vorzeit XI (1935), 107.
4176. **Petzsch, W. u. G. Martiny.** Wall und Tor der Tempelfeste Arkona, m. Abb.: Prähistor. Zeitschr. XXI (1930), 237—264.

4177. **Petzsch, W.** Die neuen Ausgrabungen i. d. Tempelburg Swantewits auf Arkona, m. 1 Abb.: Monatsbl. d. Gesellschaft f. pommersche Gesch. XLV (1931), 50—57.
4178. **Schulenburg, W. v.** Über den Brahmoeer Schloßberg und den wendischen König: Verhandlungen der Berliner Gesellschaft f. Anthropologie 1883. S. 55—66.
4179. **Needon, R.** Rundwälle der Bautzner Gegend, m. 1 Taf. u. 2 Plänen. [Schanze von Brohna u. Burgwall auf der Schloßhöhe zu Bautzen]: Jahreshefte d. Ges. f. Anthropologie u. Urgesch. d. Oberlausitz II (1907/08), 242—251.
4180. **Frenzel, W.** Die Brohnaer Schanze, eine zerstörte Wendenburg: Bautzener Geschichtshefte III (1925), 212—215.
4181. **Frenzel, [W.]** Neue Funde an der Wendenburg zu Brohna: Bautzener Tagebl. XXXIV (1931). Nr. 252. Beibl. 2.
4182. **Nowak, Měto.** Grod a Wilišća w Borkowach: Nowy Casnik 1950. Čo. 11 = Nowa doba 1950. Čo. 132.
4183. **Fischer, C. Ed.** Über die Heidenschanze bei Koschütz [auch vor-slavisch]: Sitzungsberichte d. naturw. Gesellsch. Isis i. Dresden 1870. S. 58 f.
4184. **Virchow, R.** Der Brandwall in der Nähe von Coschütz bei Dresden: In Virchow, R. Die Brandwälle usw.: Verhandlungen d. Berliner Gesellsch. f. Anthropologie... 1871. S. 107—109.
4185. **Klemm, G.** [Bericht über die Coschützer Heidenschanze,] m. 1 Plan: Sitzungsberichte d. naturw. Gesellsch. Isis i. Dresden 1872. S. 110—112.
4186. **Wilsdorf, O.** Die Heidenschanze bei Alt-Coschütz, m. 2 Taf.: Bergblumen VI (1891), 90—91. VII (1892), 11 u. 14.
4187. **Braun, H.** Der ehemalige Rundwall bei Alt-Coschütz: Sonntags-Beil. Dresdner Anzgr. 1903. Nr. 42. S. 186—187.
4188. **Gretschel, Herm.** Die Coschützer Heidenschanze: Dess. Geschichte der Gemeinde Coschütz bei Dresden. 1905. S. 13—22.
4189. **Naumann, Rich.** Die Heidenschanze von Coschütz, m. 3 Taf.: Dess. Merk- u. Denkwürdigkeiten von Coschütz. 1911. S. 10—15.
4190. **Becker, Julius.** Funde vom wendischen Burgwall Dierkow bei Rostock: Mannus. Zeitschr. für Dt. Vorgesch. XXVI (1934), 21—23.
4191. **Korschelt, G.** Der Ringwall auf dem Eichlerberge bei Herrnhut: Saxonia I (1876), 174—175.
4192. **Pilk, G.** Über 3 prähistor. Ringwälle unseres Vereinsgebietes [Gickelsberg, Rüdenberg, Valtenberg bei Neukirch]: Über Berg u. Tal XVII (1894), 40—41.
4193. **Bachmann, E.** Grimma, Kloster Nimbschen u. der slavische Burgwall bei Schaddel: Leipziger Tagebl. 1903. Nr. 475 u. 477.
4194. **Espe, Karl Aug.** Über die Feste Grona i. d. slavischen Županie Hlomazi: Beilage zu Ber. v. J. 1834 an die Mitglieder der deutschen Gesellschaft i. Leipzig. 20 S. 8°.

4195. **Petzsch, Wilhelm.** Ein spätslawisches Haus am Fuße des Burgwalles von Gützkow in Vorpommern [Aus d. vorpommerschen Denkmalpflege], m. Abb.: Altschlesien. Festschr. z. 70. Geburtstag v. Hans Seger V (1934), 326—331.
4196. **Schwabe, Konrad.** Die slavische Wallburganlage im Forst Hubertusburg, ein Wahrzeichen aus der Heidenzeit Sachsens: Das Oschatzer Land 1933. Nr. 158.
4197. **Kral, Jakub.** Hrodźischčo pola Kamjeneje blizko Radworja [Schanze bei Camina]: Serbske Nowiny 1860. Str. 314; 324.
4198. **Döring, H.** Der Burgwall von Kleinböhla bei Oschatz. Planskizze: Sitzungsberichte d. naturwiss. Gesellsch. Isis i. Dresden 1894. H. 2. S. 67—70.
4199. **Döring, H.** Burgwall bei Klein-Saubernitz: Sitzungsberichte d. naturwiss. Gesellsch. Isis i. Dresden 1892. S. 33f.
4200. **Niquet, Franz.** Der slawische Burgwall auf der Flur Kliebe, Gemarkung Würchwitz, Kr. Zeit: Nachrichtenblatt für Deutsche Vorzeit XII (1936), 296f.
4201. **L., H.** Die slawische Volksburg Köllmichen. Die bedeutendste Plangrabung Sachsens. — Die Erde gibt Aufschluß über sächsische Frühgeschichte, m. 3 Abb.: Dresdn. Nachr. LXXII (1928). Nr. 407. S. 8.
4202. **Schmidt, Johannes.** Der sorbische Burgwall zu Köllmichen: Die Grimmaer Pflege XV (1936). Nr. 6.
4203. **Kral, Jakub.** Popis hrodźischča pola Kopschina [Beschreib. d. Schanze b. Kopschin]: Serbske Nowiny 1865. Str. 128.
4204. **Schuster, O.** Der Kupschiner Doppelwall [Kopschien]: Sitzungsberichte d. naturwiss. Gesellsch. Isis i. Dresden 1869. S. 56—58.
4205. **Rjebiš & Cie.** Kukowske hrodźiščo [Kuckauer Schanze]: Łužica XVI (1897), 80.
4206. **Schuster, O.** Der Steinwall auf dem Halbhufenberge bei Lawalde: Sitzungsberichte d. naturw. Gesellsch. Isis i. Dresden 1877. S. 125—126.
4207. **Döring, H.** Der Burgwall von Leckwitz: Sitzungsberichte d. naturw. Gesellsch. Isis i. Dresden 1892. S. 9f.
4208. **Andree, Rich.** Die vorgeschichtl. Altertümer in der Umgegend Leipzigs [Wälle bei Leipzig]: Korr.-Blatt d. Deutschen Gesellschaft für Anthropologie, Ethnol. ... 1877. S. 8.
4209. **Müller, Moritz.** Einiges über alte wendische Befestigungen (Rund- u. Ringwälle) i. d. Umgebung Leisnigs: Mitt. des Geschichts- u. Alterthums-Vereins Leisnig I (1868), 45—48.
4210. **Hillig, Joh. Ambrosius.** Tumulum slavicum circa Lomatiam in Misnia aperit et per urnas octo extractas ostendit. Lipsiae, Christoph. Zunkelius, 1738. 12 S. 8°.
4211. **Döring, H.** Der Burgwall auf dem Lüptitzer Spitzberge [Wurzen]: Wurzen N. Nachrichten 1899 v. 10. 12., 1. Beilage.

4212. **Näbe, M.** Der Malberg bei Groß-Pötzschau. Eine Burganlage aus der Sorbenzeit: Wiss. Beil. Leipz. Ztg. 1905. Nr. 82. S. 325—326.
4213. **Sperling.** Heidenschanze bei Niedergurig (Bautzen). In Dess.: Einige Funde von Niedergurig: Jahreshefte d. Ges. f. Anthropologie u. Urgesch. d. Oberlausitz II (1906), 96.
4214. **Radig, W.** Der slavische Sonnenmühl-Wall bei Oelschütz an der Mulde: Mitt. d. Wurzenener Gesch.- u. Altertumsver. III, 2 (1928), 79—89.
4215. **Bose, von.** [Über Schanzen bei Oschatz u. Opferplätze]: Bericht a. d. Mitglieder d. Deutschen Gesellsch. zu Leipzig 1831. S. 11—13.
4216. **Schuster, O.** Umwallungen aus der Vorzeit [bes. Schanze von Altoschatz]: Sitzungsberichte d. naturw. Gesellsch. Isis i. Dresden 1875. S. 94—96.
4217. **Döring, H.** Die „Schwedenschanze“ von Altoschatz: Oschatzer Tagebl. 1892. Nr. 85. S. 5—6 u. Nr. 86. S. 5.
4218. **Döring, H.** Der Burgwall von Altoschatz: Sitzungsberichte d. naturwiss. Gesellsch. Isis i. Dresden 1892. S. 8f.
4219. **Tittel.** Burgwälle der Oschatzer Gegend: May, K. u. Tittel. Das Oschatzer Hügel- u. Tieflandsgebiet zwischen Mulde u. Elbe. Meißen 1905. S. 26—29.
4220. **Henning, Georg.** Ostschutizi und der Burgwart Grobi: Festschrift zum 25jährigen Bestehen des Geschichts- und Altertumsvereins zu Grimma 1926. S. 53—72.
4221. **Kral, Jakub.** Popis hrodzišciza pola Wotrowa [Beschreibg. d. Schanze b. Ostro]: Serbske Nowiny 1862. Str. 20.
4222. **Feyerabend, L.** [Über den] Doppelwall von Ostro bei Kamenz, Oberlaus. [auch slavisch]: Korr.-Blatt d. Deutschen Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie . . . XLIV (1913), 101. — Dass.: Bautzener Nachr. v. 15. 5. 1916.
4223. **Feyerabend, L.** Deutsche Burgwallforschung. Ein Getreidemagazin aus dem ersten vorchristl. Jahrtausend [Ostro bei Kamenz]: Täglt. Rundschau. Unterhaltungsbeil. 1914 v. 16. 7. Nr. 164. S. 653—654.
4224. Die Ostroer **Schanze**: Mitt. d. Ver. f. Volksbildung. Beil. z. Kamener Tagebl. 1920 v. 1. 8. Nr. 2.
4225. **Frenzel, W.** Beiträge zur Geschichte der Burg zu Ostro: Bautzener Geschichtshefte V (1927), 162—182.
4226. **Frenzel, W.** Die Ergebnisse der Ausgrabungen auf der Burg Ostro III. Ein spätslavisches Haus: Bautzener Geschichtsbll. 1927. Nr. 8. S. 29—32.
4227. **Heino, A.** Über die Umwallung des Protschenberges bei Bautzen, m. 2 Taf. Zur Beurteilung der Lausitzer Brandwälle [auch slavisch]: Oberlaus. Jahreshefte I (1902), 293—317.
4228. **Needon, R.** Neues über den Wall auf dem Protschenberg [Bautzen]: Bautzener Geschichtsbll. 1913. Nr. 6. S. 24.

4229. **Gaedke, E.** Wendenwälle des Kreises Pyritz: Pyr. Kreisbl. Heimatbeil. 1933. Nr. 12; 13;
4230. Der **Wendenhügel** bei Repten: Der Heimatwanderer. Heimatbeil. z. Luckauer Kreisztg. 1925. Nr. 1.
4231. Der **Robisch** [alte Wendenschanze] bei Dohna, m. Abb.: Sächs. Kurier 1932. Nr. 235.
4232. Ein altwendischer **Fund** im Kreise Rothenburg: Oberlaus. Heimatztg. XII (1931), 55.
4233. **Virchow, R.** Der Brandwall auf dem Rotsteine bei Sohland in der Oberlausitz. In Dess. Die Brandwälle usw.: Verhandlungen d. Berliner Gesellschaft f. Anthropologie... 1871. S. 109—111.
4234. **Trümper-Bödemann.** Frühgeschichtliches vom Kirchbau in Sachsenburg [slav. Wall]: Unterhaltungsbeil. zum Frankenberger Tagebl. 1909 v. 29. 8. S. 139.
4235. **Needon, R.** Der Steinwall auf der Schmoritz: Jahreshefte d. Ges. f. Anthropol. u. Urgeschichte d. Oberl. II, 2 (1906), 125—131.
4236. **Preusker, K.** Das romantische Elbtal bei Seußlitz, seine Heidenwälle u. gleiche der Umgegend: Dess. Blicke in d. vaterl. Vorzeit III (1844), 121—143.
4237. **Buschan, Georg.** Spätslavischer Burgwall bei Sommerfeld: Verhandlungen der Berliner Gesellschaft f. Anthropologie 1888. S. 433 f.
4238. **Needon, R.** Die Spittwitzer Schanze, m. 8 Textabb.: Jahreshefte d. Ges. f. Anthropologie u. Urgesch. d. Oberlausitz II (1905), 26—31.
4239. **Polan, K. A.** Serbske hrodžišćo w Němcach [Tempelberg bei Grimma]: Łužica IX (1890), 40.
4240. **Zapf, Ludwig.** Die wendische Wallstelle auf dem Waldstein im Fichtelgebirge in ihrer wissenschaftlichen Ausbeute. Mit einem Vorwort von Hugo Jentsch u. 36 Abb. Hof, Rud. Lion. o. J. [1900.] 16 S. 8°.
4241. **Needon, R.** Der Langwall bei Weißig [an der preuß. Grenze]: Bautzner Geschichtsbll. II (1910). Nr. 6. S. 24.
4242. **Jordan, H.** Cazowske hrodžišćo [pola Choćebuza] [Zahsower Schanze]: Łužičan XVI (1875), 168—170.
4243. **Pfau, Cl.** Die Wallanlagen zu Ziegra u. Kriebstein (Höfchen) [Waldheim]. S.-A. aus Waldheimer Anzeiger 1913. 13 S.

§ 3. Popjelnicy

§ 3. Urnen

(Alfabetiscy po namakanišćach)

(Alphabetisch nach den Fundorten)

4244. **Kreuzler, Heinr. Gottlieb.** Von der Behandlung der Todten bey den Sorben-Wenden und den Todtenurnen oder Aschenkrügen: Dess. Altsächs. u. sorbenwendische Alterthümer. (Th. 1.) Lpz. 1823. S. 298—312.

4245. **Neumann, [J. W.]**. Über die Frage: Ob die in den ehemaligen Slavenländern gefundenen Urnen slavischen oder germanischen Ursprungs sind? Mit besonderer Rücksicht auf die Lausitz: Allgem. Archiv f. d. Geschichtskunde d. preuß. Staates. Hrsg. v. Leop. von Ledebur. Berlin XV (1834), 193—212.
4246. **Senf, F.** Germanisch oder slavisch? [Über Urnenfelder], m. 5 Abb.: Archiv für Anthropologie XXII (1894), 353—369.
4247. **Andrić, J.** Nova izdanja luzicko-srpskich narodnik popjevaka [Laus.-wend. Urnen]: Jugoslavenski Muzičar. 1926. Čo. 9.
4248. **Behrnauer, K. Fr. E.** Einige Bemerkungen, die in der Budissiner Gegend gefundenen Serbischen Alterthümer betr. [Urnenfund], nebst 1 Kupfer: N. Laus. Monatsschr. 1803. Teil II. S. 129—137.
4249. **Reinhardt, Rud.** Das Urnenfeld bei Bautzen, m. 5 Textabb.: Verhandlungen d. Berlin. Gesellschaft für Anthropologie . . . 1881. S. 355—357.
4250. **Pescheck.** Urnenauffindung bei Brösa [nordöstl. von Bautzen]: N. Laus. Mag. VI (1827), 401—403.
4251. **Lisch, G. C. F.** Urnen aus der Lausitz von Königswartha bei Budissin in der sächs. Oberlausitz: Jahrbücher und Jahresber. d. Ver. f. mecklenburgische Gesch. u. Altertumsk. IX (1844), 394—396.
4252. **Hottenroth, J.** Warum können die Totenurnen, die in der Lommatzscher Pflege gefunden werden, nicht von den Sorben-Wenden herrühren?: Beil. z. Lommatzscher Anzgr. 1901. Nr. 45.
4253. **Wilke, G.** Ein slavisches Gefäß mit Leichenbrand von Lößnig bei Strehla, m. 2 Textabb.: Verhandlungen d. Berliner Gesellschaft f. Anthropologie . . . 1901. S. 39—43.
4254. **Jentsch, H.** Verziertes Beigefäß und slawische Leichenurne von Wirchenblatt, Kr. Guben: Verhandlungen der Berliner Gesellschaft f. Anthropologie 1885. S. 149—151.

Staw 6. Stawizny sydlišćow

(Předstawizniske, zažostawizniske a serbske sydlišća)

Kap. 6. Siedlungsgeschichte (Vorgeschichtliche, frühgeschichtliche und sorbisch-wendische Siedlung)

4255. Die ältern **Size** der Slawen: Laus. Monatsschr. I (1793), 11—28.
4256. Wendische **Dörfer**: Bautzener Nachrichten 1871. Nr. 234; 237; 240 Beil.; 243; 245; 248; 250; 253 Beil.; 256; 259; 262; 265.
4257. **Žunkovič, Martin.** Wann wurde Mitteleuropa von den Slaven besiedelt? Beitrag zur Klärung eines Geschichts- und Gelehrten-irrtums. Kremsier, Slovak. 1904. 111 S. 8°. — Dass. 4. wesentl. verm. Aufl. 1908. ebda. 323 S.
4258. **Wjacsławsk, Jakub.** Kak stari Serbja swoje sydła załožowachu?

- [Wie legten die alten Wenden ihre Wohnsitze an?]: Posoľ LVI (1918), 82 sc.; 94 sc.
4259. **Wjacławak, Jakub.** Sydleńsko-historiski a socialno-politiski přinošk k najstaršim serbskim stawiznam: Č. M. S. LXXI (1918), 3—11.
4260. **Jatzwauk, Jacob.** Siedlungsgeschichtlicher und sozialpolitischer Beitrag zur ältesten Geschichte des wendischen Volkes; Oberlaus. Heimat. Ein Volkskalender f. d. J. 1920. S. 115—120. (Görlitz, Glauber. 1919.)
4261. **Schremmer, Wilh.** Slavische Siedlungsweise: Dess. Die deutsche Besiedelung Schlesiens und der Oberlausitz [1922]. S. 10—13.
4262. **Needon, Rich.** Neues über das Siedlungswesen der Slaven: Bautzener Geschichtshefte III (1925), 35 f.
4263. Wie die **Sorben** in unser Land kamen, und wie sie sich ansiedelten: Unsere Heimat erzählt für alle, die sie lieben von der Lehrerschaft des Schulaufsichtsbezirks Kamenz 1925 H. 2. S. 48—56.
4264. Wie lange haben **Slaven** in Ostdeutschland gewohnt: Cottbuser Anzeiger 1925. Nr. 109.
4265. **Kozłowski, L.** Kultura łużycka a problem pochodzenia Słowian. [Die lausitzer Kultur und das Problem der Herkunft der Slaven.] Pamiatnik VI. zjazdu historików pokk. w Poznaniu 1925. Lwów 1926.
4266. **Schwarz, Ernst.** Die Frage der slav. Landnahmezeit in Ostgermanien. — Ein kritischer Überblick des derzeitigen Forschungsstandes: Mitteilungen d. österreich. Instituts für Geschichtsforschung XLIII (1929), 187—260.
4267. Die **Wendenzeit**: Der Betrieb IV. (1934). Folge 17. S. 17 f.
4268. **Lehr-Splawiński, Tadeusz.** Początki słowiańskiego zaludnienia Łużyc [Anfänge d. slavischen Bevölkerung d. Lausitz]: Strażnica zachodnia 1946. Čo. 12. Str. 370—373.

(Alfabetiscy po sydlišćach)

(Alphabetisch nach den Siedlungsgebieten)

4269. **Kupka, P. L. B.** Die Altslawen in der Nord-, d. h. der späteren Altmark, m. 2 Abb.: Sachsen u. Anhalt XII (1936), 16—49.
4270. **Bückmann, Ludwig.** Das Eindringen der Wenden in den Barden-gau: Lüneburger Museumsblätter III (1928), 297—307.
4271. **Knorr, Heinz.** Die Mark Brandenburg vorübergehend slawischer Siedlungsraum, m. Abb.: Deutscher Kulturwart III (1936), 217—228.
4272. **Hahne, O.** Die Reste der Slaven im Braunschweigischen: Zeitschr. f. slav. Philol. VII (1930), 228—235.
4273. **Muka, Arnošt.** Łužisko-serbske sydlišća w Čechach [Lausitzisch-wendische Siedlungen in der Čechoslowakei]: Łužica XXXVIII (1923), 118.

4274. **R., J. F.** Nachricht von dem pago Chutici: Kreysig. Beyträge I (1754), 14—24.
4275. **Bönhoff, [Leo].** Die sorbischen Gaue Chutizi und Daleminzi mit besonderer Berücksichtigung von Chemnitz u. Umgebung: Chemnitzer Tagebl. u. Anzeiger Nr. 347. Morgenausg. 1. Beil. Freitag, den 29. Juli 1904.
4276. **Bönhoff, Leo.** Chutizi orientalis: N. Archiv XXXI (1910), 1—28.
4277. **Strunzius, Fridericus.** De Dalemincia Saxonum colonia . . . [Resp.:] Carolus Jacobus Schillingius. Vitembergae, Gerdesius. [1708.] 24 S. 4°. Wittenberg. Diss. 1708. März 14.
4278. **Strunzius, Fridericus.** Extract aus . . . Dalemincia Slavorum: Singularia historico-literaria Lusatica II (1740), 799—810.
4279. **Engel, Franz.** Deutsche u. slawische Einflüsse in der Dobbertiner Kulturlandschaft. Siedlungsgeographie u. wirtschaftl. Entwicklung eines Mecklenburgischen Landgebietes. (Schriften d. Geogr. Inst. d. Univ. Kiel II, 3.) Kiel 1934. VII, 174 S. 8°. Mit 21 Skizz. u. 6 Kart.
4280. **Busch, Otto.** Wenden oder Germanen in der Vogtei Dorla, Dorla u. Langula. Antwort auf eine Frage in dem Aufsätze „Die Vogtei Oberdorla, Niederdorla u. Langula“ von Bang: Pflüger. Thüringer Heimatblätter. Mühlhausen i. Th. III (1926), 462—463.
4281. **Krause, Bruno.** Unsere Heimatsgegend (Dresden), ein Wohnsitz der Sorben (Wenden): Dess. Die geschichtl. Entwicklung der Kgl. Haupt- u. Residenzstadt Dresden. Textheft. 1893. S. 4—7.
4282. **Zemmrch, J.** Die Besiedelung des Erzgebirges [Die vorslavische Zeit, S. 121—122. Die slavische Zeit, S. 122—125.]: Zemmrch u. Gäbert, C. Das Erzgebirge. Meißen 1911.
4283. **Hennig.** Aus der Slawenzeit, m. 1 Karte: Die Grimmaer Pflege. XV (1936). Nr. 7.
4284. **Wagener.** Slavische Wohnstätte in Großenbehringen, m. Abb.: Thüringer Heimatblätter. Flarchheim V (1928), 256—260.
4285. **Kofahl.** Frühgeschichtliche Slawensiedlungen im hanoverschen Wendlande: Prähistor. Zeitschr. XXVI (1935) [37], 3/4. S. 259—263.
4286. **Felsberg, O.** Das Havelland zur Wendenzeit, m. 2 Taf.: Jahresber. d. Histor. Vereins zu Brandenburg 1929. S. 115—140.
4287. **Baldur.** Erinnerungen an die Sorben [in Hohenstein-Ernstthal]: Aus der Heimat. Hohenstein-Ernstthaler Tageblatt und Anzeiger IV (1929). Nr. 5.
4288. **Hill.** Ist Jenalöbnitz eine slavische Siedelung?: Thüringer Heimatpiegel VI (1929), 306—308.
4289. **Müller, Ewald.** Die ältesten Bewohner der Niederlausitz und die Einwanderung der Wenden: Dess. Das Wentendum i. d. Niederlausitz [1893]. S. 1—4. — Dass.: Niederlaus. Bote 1914. Lausitzer Blätter Nr. 75.

4290. **Förster, Cl.** Die Bewohner der Oberlausitz. (Darin S. 111—114: Die slavische Zeit): Beyer, O., Förster, Cl. u. März, Chr. Die Oberlausitz. Meißen 1906.
4291. **Hančka-Poršiški.** Zasydlenje Serbow we Łužicy [Ansiedelung der Wenden i. d. Lausitz]: Kwětki. Serbska Čitanka. W Budyšinje 1921. Str. 119—122.
4292. **Urban, F.** Wententum u. Deutschtum i. d. Lausitz: Pädagog. Warte XXXIV (1927), 751—755. [Ein siedelungsgeschichtlicher Versuch.]
4293. **Buschick, R. und Ulbricht, H.** Die Leipziger Tieflandsbucht (Darin: Die Besiedlung durch Slaven, S. 31—38). Meißen 1906.
4294. **Pfitzner, Josef.** Zur deutschslavischen Siedlungsgeschichte Mecklenburgs und Ostholsteins im Mittelalter: Jahrbücher für Kultur und Geschichte d. Slaven N. F. IX (1933), 185—193.
4295. **Strebelow, Hans.** Das Meißner Land vor, während und nach der Wenden-Zeit. Bearb. nach den Schriften des Reiner Reineck und des Wittenberger Gelehrten Peter Albinus aus den Jahren 1570 u. 1580: Unsere Heimat. Riesaer Tgbl. III (1930). Nr. 15—17.
4296. **Dinter, Johann Gottlob.** Das Land der Milzener und Nisaner und das alte Dorf Litschina insbesondere: Dess. Die Parochie u. Stadt Stolpen. 1898. S. 15—20.
4297. **Dinter, Johann Gottlob.** Auftreten einiger Slavenstämme an den Ufern der Elbe: Dess. Die Parochie u. Stadt Stolpen. 1898. S. 11—14.
4298. **Gley, Werner.** Die Besiedelung der Mittelmark von der slawischen Einwanderung bis 1624. Histor-geograph. Untersuchung. (Forschungen zum Deutschtum der Ostmarken. Folge 2: Quellenforschung 1.) Stuttgart, Engelhorn. 1926. 126 S. 8°. Mit 17 Textabb., 2 Taf. u. 1 farb. Kte.
4299. **Strunzius, Fridericus.** De Nisani, antiquo Saxonum pago [Resp.:] Fridericus Augustus Janus. Vitembergae, Gerdesius. [1714.] 26 S. 4°. Wittenberg. Diss. 1714. Apr. 11.
4300. **Welte, M.** Gau und Archidiakonat Nisan in der Markgrafschaft Meißen: Prgr. d. Annenrealschule zu Dresden 1876. S. 1—52.
4301. **Bachmann, Margarete.** Die Verbreitung der slavischen Siedlungen in Nordbayern. Erlangen, M. Mencke. 1926. 87 S. 8°. Mit 1 [farb.] Kte. — Dass.: Sitzungsberichte d. physik.-medic. Societät zu Erlangen. Bd. 56/57 (1924/25).
4302. **Schmidt, W.** Slavensiedlungen in der Oberpfalz: Die Oberpfalz XXII (1929), 231—236.
4303. **Tittel.** Die Besiedelung [des Oschatzer Hügel- u. Tieflandgebietes zwischen Mulde u. Elbe]. (Darin die Besiedelung durch Slaven. S. 24—29): Dess. Das Oschatzer Hügel- und Tieflandsgebiet zwischen Mulde und Elbe. Meißen 1905.
4304. **H.** Die Sorben in unserer Heimat [Oschatz]: Das Oschatzer Land 1930. S. 493—496.
4305. **Henning, G.** Ostchutizi und der Burgwart Grobi, m. 1 Kte:

Festschrift zum 25jährigen Bestehen des Geschichts- und Altertumsver. zu Grimma 1926. S. 53—73.

4306. **Petzsch, W.** Die Slaven in Pommern: Pomm. Heimatpflege IV (1934), 59—64.
4307. **Heinemann, Heinrich.** Eine neue wendische Siedelung bei Priemen, Kr. Osterburg, m. 17 Abb.: Beiträge zur Geschichte, Landes- u. Volkskunde der Altmark V (1927), 153—155.
4308. **Frenzel, W.** Ein slavischer Siedlungsfund bei Prietitz: Heimatklänge. Bautzener Tgbl. 1925. Nr. 36.
4309. **Needon, R.** Vor- und frühgeschichtliche Ansiedelungen auf dem Protschenberg [Bautzen]: Bautzner Geschichtsbll. 1909. Nr. 8. S. 32.
4310. **Henschel, Horst.** Wider die Slawomanie. Ein Beitrag zur Siedlungsgeschichte des Raschauer Grundes: Heimatblätter. Beil. d. Erzgebirg. Volksfreunds 1925. Nr. 14.
4311. **Nachricht** von der Ankunft der Sorben-Wenden in dem Meißner Lande [Sachsen]: Analecta Saxonica I (1765), 247—250.
4312. **Meitzen, Aug.** Die slavische und deutsche Besiedelung von Sachsen: Sitzungsberichte d. naturwiss. Gesellsch. Isis zu Dresden 1880. S. 94—97.
4313. **Hey, Gustav.** Erläuterungen zur wendischen u. deutschen Besiedelung Sachsens. Original-Manuskript im Besitze der Sächs. Kommission f. Geschichte. [ca. 1893.]
4314. **Wuttke, Robert.** Die Besiedelung Sachsens: N. Jahrbücher f. d. klass. Altertum I (1898), 341—350.
4315. **Schulze, Ed. O.** Verlauf und Formen der Besiedelung des Landes. (Darin: Die sorbische Besiedelung Sachsens, S. 61—71): Wuttke, Rob. Sächs. Volkskunde. 2. Aufl. 1901.
4316. **Zemmrch, Johannes.** Slawische und deutsche Besiedelung Sachsens, m. Abb.: Deutsche Erde VII (1908), 223—226.
4317. **Hennig, A.** Die Dorfformen Sachsens als 1. Teil der Bauernhausforschung f. d. Kgr. Sachsen, mit Karte. 1912. Darin: Die ältesten Siedelungen, S. 9—10. Die slavischen Siedelungen, S. 10—27.
4318. **Weise, Oskar.** Die slavischen Ansiedlungen im Herzogtum Sachsen-Altenburg, ihre Gründung u. Germanisierung. (Abhandlung zu dem Oster-Progr. d. Herzogl. Christians-Gymnasiums zu Eisenberg 1883.) Eisenberg, Herm. Schnorr. 1883. 23 S. 4°.
4319. **Hoffmann.** Der Schwetaer Siedlungsraum [über wendische Siedlungen]: Sachsenland. Mügeln. Tagebl. u. Anzgr. 1935. Nr. 12.
4320. **Neumann, J. W.** Selpoli oder Sespoli: Beiträge z. Geschichts- u. Altertumskunde d. Niederlausitz II (1838), 214—217.
4321. **Pohlandt, Max.** Selpoli: Niederlaus. Mitt. XVI (1924), 80—87.
4322. **Sommer, Friedrich.** Die Festlegung des Wendengaus Selpoli: Aus der Heimat. Forster Tgbl. 1924. Nr. 12.

4323. **R., J. F.** Von dem wendischen Pago Sinsli: Kreysig, Beyträge V (1761), 110—120.
4324. **Waehler, Martin.** Die einstigen slawischen Nebensiedlungen in Thüringen. Eine siedlungsgeschichtliche Betrachtung der windisch-, wünschen-, wenigen-, klein-Dörfer. Beiträge zur thüringischen und sächsischen Geschichte. Festschrift für Otto Dobenecker ... Jena 1929. S. 17—36.
4325. **Bruns-Wüstefeld, Kurt.** Die Uckermark in slavischer Zeit, ihre Kolonisation u. Germanisierung. (Arbeiten des Uckermärkischen Museums- u. Geschichtsvereins zu Prenzlau. H. 6—7.) Prenzlau, A. Mieck. 1919. XIV, 225 S. 8°.
4326. **Schmidt, M.** Zur Geschichte der Besiedelung des sächs. Vogtlandes. [Vorslavische u. slavische Zeit, S. 19—41]: Beil. z. 7. Jahresber. d. städt. Realschule zu Dresden-Johannst. 1897.
4327. **Möller, Armin.** Die Slaven als Besiedlungselemente im Landkreis Weimar (600 bis 1200 n. Chr.), m. 3 Abb.: Thüringer Heimat-spiegel. Archiv für thüringische Stammes- und Familienforschung VI (1929), 41—44.
4328. **Kühne, A.** Slavenzeit [in der Wilsdruffer Gegend]: Unsere Heimat. Wilsdruffer Tagebl. XI (1922), 57—63.
4329. **Fischer, O.** Die Sorben [in Wünschendorf u. Umgebung]: Dess. Beiträge zur Geschichte von Wünschendorf [Elster] u. seiner Umgebung. 2. Aufl. Weida i. Th. 1930. S. 18—23.
4330. **Schussen, Wilhelm.** Wendendörfer in Württemberg?: Dresdner Volksztg. XXXVIII (1927). Nr. 55. S. 10.
4331. **Hänsch, F.** Die Besiedelung [des Zwickau-Chemnitzer Kohlengebietes]. 1. Die Slavenzeit, S. 57—64, m. Karte: Hänsch, Felix u. Pelz, Alfr. Das Zwickau-Chemnitzer Kohlengebiet. Meißen 1908.

Staw 7. Němske zasydlenja

(Hlej tež předniši staw)

Kap. 7. Deutsche Besiedlung

(Siehe auch das vorige Kapitel)

4332. **Albinus, Petrus.** Wie den Wenden und Slauen im Lande zu Meysen mehlich ihre macht wieder gebrochen ... und sonst mehr Deudsche Cölner neben denselben sich niedergelassen, bis so lang sie die Sorben Wenden, beydes gar hinüber über die Elb und weiter zu weichen gezwungen haben ...: Dess. Meißnische Land u. Berg-Chronica 1589. S. 84—99.
4333. **[Anton, Karl Gottlob.]** Der Oberlausizische teutsche Dialekt trägt Spuren von der Unterjochung der Wenden: Provinzialbll. I (1782). Bd. I. S. 482—484.

4334. **Preusker, Karl.** Ueber einige gegenseitige Verhältnisse der Germanen und Slawen: N. Laus. Mag. XVIII (1840), 250—261.
4335. **Wattenbach, Wilhelm.** Die Germanisirung der östlichen Grenzmarken des deutschen Reichs: Histor. Ztschr. IX (1863), 386—417.
4336. **Andree, Richard.** Ehemalige Ausbreitung und Germanisirung der Slawen in Ostdeutschland: Dess. Wendische Wanderstudien 1874. S. 133—162.
4337. **Knothe, Herm.** Zur Geschichte der Germanisirung in der Oberlausitz: Archiv f. sächs. Geschichte N. F. II (1876), 237—279; 289—316.
4338. **[Hórník, M.]** K stawiznam poněmczenja w Hornjej Łužicy [Zur Geschichte der Germanisirung d. Oberlausitz]: Posoľ XVII (1879), 2—4; 15—17; 23—25; 33—35; 42—43; 51—53; 60—62; 80—82.
4339. **Meitzen, August.** Die Ausbreitung der Deutschen in Deutschland und ihre Besiedelung der Slavengebiete: Jahrbücher für Nationalökonomie. Jena XXXII (1879), 1—59.
4340. **Wendt, Geo.** Die Germanisirung der Länder östlich der Elbe. T. 1. 2. Liegnitz. 1884—1889. 8°. Beil. z. Prgr. d. Kgl. Ritterakademie i. Liegnitz.
4341. **Dvořák, Rudolf.** Styky Slovanů Polabských s říši za krále Jindřicha I a Oty I [Beziehungen der Elbeslawen mit dem Reiche z. Z. Heinrichs I. u. Ottos I.]: Program gymnasia Brně 1886.
4342. **Blumschein, G.** Ueber die Germanisirung der Länder zwischen Elbe und Oder: Prgr. d. Oberrealschule z. Köln 1893/94. S. 3—16.
4343. **Schulze, E. O.** Die Kolonisierung und Germanisirung der Gebiete zwischen Saale und Elbe. Gekrönte Preisschrift. (Preisschriften, gekrönt und hrsg. von der Fürstlich Jablonowskischen Gesellschaft zu Leipzig. Nr. 33.) Leipzig, Hirzel. 1896. X, 421 S. 8°. [Darin Abschn. 1: Die Sorbenzeit.]
4344. **Schulze, E. O.** Die Colonisation des westelbischen Kur-Sachsen: Wissenschaftl. Beil. d. Lpz. Ztg. 1896. S. 497—500. 1897. S. 61—63.
4345. **Filipow, N. N.** Očerki tysjačalětnej borby Baltijsko-Polobskago Slawjanstwa s Němčami do wozroždenija Serbo-Lužickago plemeni. Petrograd 1897. [E. Bild d. tausendjährigen Kampfes d. baltischen Slaventums u. d. Elbeslawen bis zur Wiedergeburt d. lausitzer Sorben (9. Jhrh. bis 1848).]
4346. **Guttmann, Bernh.** Die Germanisirung der Slaven in der Mark: Forschungen zur brandenb.-preuß. Geschichte IX (1897), 395—514.
4347. **Dinter, Johann Gottlob.** Germanisirung der Milzener u. Nisaner; das Dorf Helwigsdorf: Dess. Die Parochie u. Stadt Stolpen. 1898. S. 33—44.
4348. **Pilk, Jurij.** Podtlóčenje Serbowstwa při Módle, Solawje a srjedźnym Łobju [Unterdrückung des Wendentums an der Mulde, Saale und mittleren Elbe]: Č. M. S. LIII (1900), 73—79.

4349. **Schmidt, L.** Die germanischen Bewohner Sachsens vor der Slavenzeit: Wuttke, Rob. Sächs. Volkskunde. 2. Aufl. 1901. S. 53—60.
4350. **Albrecht, G.** Landesanbau im Wendenlande zur Askanierzeit: Mitteilungen des Uckermärkisch. Museums- u. Geschichtsvereins zu Prenzlau IV (1909), 108—125.
4351. **Albrecht, Gustav.** Die Gründung der Mark und die Kolonisation des Wendenlandes zur Askanierzeit: Landeskunde der Provinz Brandenburg II (1910), 4—16.
4352. **Sebicht, Richard.** Unsere mittelalterliche Ostmarkenpolitik. Eine Geschichte der Besiedelung und Wiedereindeutschung Ostdeutschlands. Breslau, Ferdin. Hirt. 1910. VII, 140 S. 8°.
4353. **Muka, Ernst.** Přinoški k stawiznam přeněmčených stron Delnjeje Łužicy [Zur Geschichte d. germanis. Gebiete d. Niederlaus.]. (Sep. wotč. z Č. M. S.) W Budyšinje, Spisačel. 1911. 100 str. 8°. — Tos. Č. M. S. LXIV (1911), 33—88; 91—131.
4354. **Pfeifer.** Die Germanisierung und Christianisierung der Wenden im heutigen Königreich Sachsen: Der alte Glaube XIII (1912), 971—977.
4355. **Standke, Hermann.** Germanisierung: Dess. Heimatkunde d. Niederlausitz für Schule u. Haus. Sorau 1923. S. 178—184.
4356. **Deutschtum** und Christentum im Wendenlande, m. Abb.: Wilhelm Felix. Unsere Heimat — die Lausitz. 2. Aufl. Bautzen 1925. S. 62—69.
4357. **Wenden** oder Germanen: Nach der Arbeit. Oberlaus. Volksztg Löbau 1926. Nr. 45.
4358. **Nowak, Měrćin.** Germanizacija połobskich Slowjanow [Germanisation d. Elbslawen]: Serbski Student IX (1927), 9—12.
4359. **Langer, Joh.** Slawische Reste, dt. Anfänge in Flurbildern der Südlausitz: Dess. Heimatgeschichtl. Dorfstudien aus d. Sächs. Schweiz u. Südlausitz. 1929. S. 100—132.
4360. **Radig, Werner.** Der Burgberg Meißen und der Slavengau Daleminzien. Die Frühgeschichte einer ostdeutschen Burgwalllandschaft (Führer zur Urgeschichte. Hrsg. von Hans Reinerth. Bd. 8.) Augsburg, Benno Filser. 1929. 60 S. u. 26 Taf.
4361. **Schmidt, Otto Eduard.** Die Sorbenwenden. Die Gründung der Burg und der Stadt Meißen, m. Abb.: Landesverein Sächs. Heimatschutz Mitteilungen XVIII (1929), 214—240.
4362. **Jegorow, Dimitrij.** Die Kolonisation Mecklenburgs im 13. Jahrh. Bd. 1—2. Breslau, Priebartsch. 1930. XV, 438 u. XXI, 485 S. 8°.
4363. **Witte, Hans.** Jegorows Kolonisation von Mecklenburg im 13. Jahrhundert: Deutsche Hefte für Volks- und Kulturbodenforschung (1930), 94—116.
4364. **Stuhlfaut, A.** Die bairisch-fränkische Kolonisation gegen die Slaven auf dem Nord- u. Radenzgau: Archiv f. Geschichte u. Altertumskunde von Oberfranken XXXI (1932). H. 3. S. 1—185.

4365. **Hahn, Adalbert.** Die Eindeutschung der Mark Meissen: Auf neuem Pfad XII (1933), 58—60.
4366. **Hantzsch, Oswin.** Wiedergewinnung der slavisch gewordenen Landschaft um Neustadt durch die Deutschen: Dess. Bilder aus d. 600jähr. Geschichte Neustadts 1933. S. 7f.
4367. **Liebchen, O.** Das Problem der Erwerbung, Christianisierung und Germanisierung des Teltow: Heimat u. Ferne. Teltower Kreisbl. v. 8. März 1934. Nr. 10.
4368. **Ehlich, Werner.** Die Besiedlung der Dresdner Gegend: Mitteilungsblatt d. Dresdner Familien Ehlich 1935. H. 14—15.
4369. **Spangenberg, H.** Die Bedeutung der Stadtsiedlung f. d. Germanisierung der ehemals slavischen Gebiete des Dt. Reiches (mit besond. Berücks. Mecklenburgs): Mecklenburg. Jahresber. XCIX (1935), 107—132.
4370. **Holtzmann, Robert.** Die Ostpolitik Ottos des Großen [gegen die Elbeslawen]: Forschungen u. Fortschritte. Nachrichtenbl. d. Dt. Wissensch. u. Technik XII (1936), 304—308.
4371. **Wehner, Richard.** Die Zerstörung der Slawenlegende. Wer hat unsere Heimat besiedelt?: Der Türmer von Chemnitz III (1937), 117—123.
4372. **Widajewicz, Józef.** Niemcy wobec Słowian Połabskich [Deutsche mitten unter d. polabisch. Slawen]. Poznań 1946.

Staw 8. Jenotliwe k stawiznam

(Chronologiscy po podeńdženjach)

§ 1. Serbske stawizny

Kap. 8. Einzelnes zur Geschichte

(Chronologisch nach den Geschehnissen)

§ 1. Sorbisch-wendische Geschichte

4373. **Hammerdörfer, Karl.** Beitrag zur Geschichte der Wenden: Dess. Beiträge zur innern Kenntniß u. Geschichte von Sachsen. Leipzig 1786. Stück 2. S. 148—163.
4374. Eine **Conjectur** über den Volksnamen Wende: N. Laus. Mag. LII (1876), 185—190.
4375. **Muka, Ernst.** Wobrazy ze słowjanskich stawiznow [Bilder aus d. slav. Geschichte]: Łužica VIII (1889), 4—6; 12.
4376. **H., M.** Něšto ze staršich serbskich časow a wsow. Po Bud. Now. [Etwas aus älteren wendisch. Zeiten u. Orten]: Łužica XV (1896), 43—44; 53—55; 91; 101.
4377. **Jordan, H.** Drobeńže se Berbskeje historije. K 25 lětnemu sałožeńskemu Bwěžeńu Maschize Sserbsk. w Doln. Łužyzy [Aphorismen a. d. wend. Geschichte]. (Towařstw. knihow Čo. 45.) Worejzach, A. Lapstich. 1905. 79 str. 8°. fr.

4378. **Jannak, Rud.** Zur Geschichte des Wendentums: Frankf. Oderztg 1914. Märk. Blätt. Nr. 139 u. 140.
  4379. **Langer, J.** Slawisches und deutsches Nebeneinander in der Zwickauer Landschaft: Heimatblätter. Crimmitschauer Anzgr u. Tagebl VIII (1928). Nr. 9.
  4380. Stawizniske **bjesadki** [Histor. Unterhaltungen]: Łužica XLIII (1928) 11 sć. XLV—XLVIII (1932).
  4381. **Ss., J.** Při brjozy Klóštrskeje wody — Krótki wuběh po krajnje a stawiznach. W Kukowskej wudolinje [Am Ufer d. Klosterwasser: — Kurzer Gang durch das Land u. d. Geschichte]: Serbske Nowiny 1931. Čo. 155 sć.
  4382. **Strauch, Johannes.** Aus der Geschichte der Wenden: Der Freiheitskampf 1932. Nr. 49. S. 7.
  4383. **Měťšk, Frido.** Die Niederlausitz einst und jetzt: Nowa doba 1950 Čo. 78.
-
4384. **Observation** von der wendischen Könige Vergang und deren vor gegebenen Reliquien in der Mark u. Niederlausitz: Destinata literaria et fragmenta Lusatica Pars V [1738], 695—710.
  4385. **Etwas** über die Wendischen Könige in der Nieder Lausiz, aus der ältern u. neuern Zeiten: Beiträge zur natürl. ökon. u. polit. Geschichte d. Ober- u. Nieder-Lausitz ... hrsg. von Chr. Aug. Pesched III (1792), 27—32.
  4386. **Jenč, J. A.** Powjesć wo serbskich kralach [Nachricht über d. wendisch. Könige]: Č. M. S. 1849—1850. Str. 16—48.
  4387. **Schulenburg, W. v.** Die Nachkommen des wendischen Königs in Spreewalde: Verhandlungen d. Berliner Gesellschaft f. Anthropologie 1879. S. 442f. — Dass.: Der Bär V (1879), 148f.
  4388. **Müller, Ewald.** Die Wendenkönige in Geschichte u. Sage: Wissenschaftl. Beil. d. Leipz. Ztg. 1900. S. 533f. — Dass.: Roland. Berlin I (1902/03), 175ff. — Dass.: Frankfurter Oderztg. 1914. Märkische Blätter Nr. 130.
  4389. **Müller, Ewald.** Die Wendenkönige in Geschichte u. Sage: Lau sitzer Heimat 1927. Nr. 1. Probenummer S. 19—20.
-
4390. **Richter, Adam Daniel.** Wahrscheinliche Vermuthung, daß de Bischoff Arno von Würzburg auf der Klaffenbacher Höhe bey Chemnitz von den Wenden ist erschlagen worden. St. Annaberg Friese. [1756.] [4 Bl.] 4°. Prgr. d. Schule z. Annaberg. 1756. Mai 24 — Dass.: Curiositäten-Cabinett 1756. S. 308—315.
  4391. **S[chneider], S.** Gegründete Nachricht von Bischof Arno in Würtz burg, welcher a. 892 den 13. Jul. im Meißnerlande von den Wenden erschlagen worden: Dresdn. gel. Anzgn. 1756. Sp. 681—694; 697—710; 713—722. — Dass.: Weinart. Handbibliothek I (1775), 183—219.

4392. **Dobenecker, O.** Der Sturz des Markgrafen Poppo von der Sorbenmark: Ztschr. d. Ver. f. thür. Geschichte XVII N. F. IX (1894), 370—374.
4393. **Lapstich, Armand.** Die Wendenschlacht am Koschenberge [922] bei Tätzschwitz. Ein Beitrag zur Geschichte d. preußischen Oberlausitz: Oberlaus. Heimatzeitung III (1922), 297.
4394. **Meier, Paul.** Die Wendenschlacht bei Tätzschwitz: Unsere Heimat. Kamenzer Tagebl. V (1928), 28 f.
4395. **M., F.** Ein unbekanntes Schlachtfeld. Am Koschenberg wurde die Lausitz deutsch: Dresdn. Anzgr. 1934. Nr. 263.
4396. **Gallus, C. S. G.** Ließ Markgraf Gero I. wirklich 30 wendische Fürsten ermorden?: Beiträge z. Geschichte u. Altertumskunde d. N./L. II (1838), 201—207.
4397. **Mensing, Karl.** Das Gastmahl des Gero: Dess. Bilder a. d. sächs. Geschichte. [1900.] S. 12—20.
4398. **Arandt, Bertram.** Die Entwicklung der Sorbischen Mark. Nach der Meißnischen Land- u. Berg-Chronik von 1589 [von Albinus]: Die Mark Zeitz 1924. S. 214—216; 218 f.
4399. **Kral Hendrich I.** a Serbjo [Heinr. I. u. d. Wenden]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 254. Příl. 1.
4400. **Dobritzsch, Alfred.** Grenzkämpfe aus der Sorbenzeit: Bunte Bilder aus d. Sachsenlande. Dresden IV (1927), 88—103.
4401. **Nowak, M[ěrčin].** Wojowanje Połobjanow wo swobodu [Der Kampf d. Elbeslawen um die Freiheit]: Serbski Student IX (1927), 12 sc.
4402. **Stein, O. Th.** Der Kampf am Sorbenwall: Dresdner Anzeiger 1930. Nr. 391.
4403. **zD.** Markhrabja Ekkhard I. [Markgraf Ekkhard I.]: Łužica VII (1888), 27 sc.
4404. **Salow, W.** Lothar III. und das Wendenland: Prgr. d. Gymnasiums z. Friedland 1889. S. 1—17.
4405. **Bogusławski, W.** Pólske knjeźerstwo we Łužicach [Polnische Herrschaft i. d. Lausitz]: Łužičan III (1862), 21—25.
4406. **M[uka], E[rnst].** Wojowanje pólskeho wójwody Bólesława Khrobłeho z němskim kejžorom Hendrichom II. wo serbski kraj (1002—1018). (Po khrónicy Thietmara Merseburskeho wopowědał.) [Kampf d. Polenherzogs Bolesl. Khr. m. d. deutsch. Kaiser Heinrich II. um d. wend. Land]: Łužica XII (1893), 44 sc.; 91—93. XIII (1894), 13 sc.; 41 sc.; 51 sc.; 59 sc.; 70; 73 sc.
4407. **Dinter, Johann Gottlob.** Uebersicht über die Kämpfe zwischen den Polen, Böhmen u. Deutschen, welche für die Milzener und Nisaner und das Schicksal ihres Landes fernerhin von Einfluß waren: Dess. Die Parochie u. Stadt Stolpen. 1898. S. 26—33.
4408. **Stein.** Die wendischen Marken des deutschen Reiches unter der Regierung Kaiser Heinrich IV.: Prgr. d. Herzogl. Friedrichs-Realgymnasiums z. Dessau 1885/86. S. 1—38.

4409. **Voigt, D.** Tod des wendischen Fürsten Heinrich oder Pribisliw von Brandenburg. Aus Protokollen der vom Januar 1863 bis Mai 1865 abgehaltenen Sitzungen: Märk. Forsch. IX (1865), 342.
4410. **Jordan, H.** Serbski wjerch Jaco abo Jacko z Kopjenika [D. wend. Fürst Jaco a. Köpenick] [12. lět.]: Łužica IX (1890), 21 sc.; 53 sc.
4411. **Sa.** Serbjo po jich podćisnjenju we časach Albrechta Mjedwjedža. (Po němskim.) [D. Wenden nach d. Unterjochung i. d. Zeiten Albrechts d. Bären]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 260. Přił. 2.
4412. **[Nawka, Anton.]** Posledni bój Obotrytskeho wjercha Niklota [Die letzte Schlacht d. Obotrytenfürsten Niklot]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 39.
4413. **Mülverstedt, G. A. v.** Ein Fürst aus dem Wendenlande, Domherr zu Magdeburg. o. O. u. J. [Magdeburg, E. Baensch. 1886.] 15 S. 8°.
4414. **Tangl, M.** Der Aufruf der Bischöfe der Magdeburger Kirchenprovinz zur Hilfe gegen die Slawen aus dem Anfang des 12. Jahrhunderts: N. Archiv. d. Gesellschaft f. ältere dt. Geschichtskunde XXX (1904), 183—191.
4415. **Niemeyer, J.** Das Slavenland unter Herzog Heinrich d. Löwen. Meldorf, P. Bundies. 1882. 51 S. 4° fr.
4416. **Eggert, Oskar.** Dänisch-wendische Kämpfe in Pommern und Mecklenburg (1157—1200). Stettin, Saunier. 1929. 74 S. 8°. — Dass.: Baltische Studien. N. F. XXX (1928). Halbbd. 2. S. 1—74.
4417. **Eggert, Oskar.** Die Wendenzüge Waldemars I. u. Knuts VI. von Dänemark nach Pommern u. Mecklenburg [12. Jh.]: Balt. Studien. N. F. XXIX (1927), 1—148.
4418. **Biereye, W.** Die Wendeneinfälle der Jahre 1178, 1179, 1180 und die Herausforderung Heinrichs des Löwen zum Zweikampf durch Markgraf Dietrich von Landsberg: Histor. Ztschr. CXV N. F. XIX (1915), 311—323.
4419. **Witte, Hans.** Geschichtsschreibung u. Roman. Eine Richtigstellung zur Geschichte des erlöschenden Wendentums in Mecklenburg: Mecklenburg-Strelitzer Heimatblätter V (1929), 46—49.
4420. **Wićaz, Ota.** Wysław IV. [13. lětst.]: Łužica XVI (1897), 113—114.
4421. **Nowgorodzski, Stanisław.** Rządy Zygmunta Jagiellończyka na Śląsku a w Łużyczach (1499—1506) [Die Regierung Sigmund Jagelonski i. Schlesien u. i. d. Lausitzen]: Kraków 1937.
4422. **Papáček, Pavel.** Jak se vedlo Srbům pod panstvím českých králů v 15. a 16. století [Wie ging es den Sorben unter der Herrschaft d. böhmischen Könige i. 15. u. 16. Jh.]: Perstýn 1885. Čo. 58.
4423. **Wentz, G.** Havelberg, Jerichow und Broda [die Eroberung u. Zerstörung Havelb. als innerwendische Angelegenheit]: Festschrift Albert Brackmann 1931. S. 324—346.
4424. **Pilk, Jurij.** Kurwjerch August Sakski a Serbowstwo [Kurfürst Aug. v. Sachs. u. d. Wendentum 1554]: Č. M. S. LX (1907), 81—84.

4425. Čěski a serbski **wojak**. Wěrný podawk s tsizeczilětneje wójny [E. čech. u. e. wend. Soldat. Wahre Begebenheit a. d. 30jähr. Kriege]: Předženak LXXII (1926), 67—70.
4426. Kurwjerch **August** Sakski a Serbstwo [Kurfürst August v. Sachsen u. das Sorbentum]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 264.
4427. **Lužice**, dědičné léno a nerozlučná součást koruny české [Die Lausitz, e. Erblehen u. unzertrennlicher Bestandteil d. čechisch. Krone]: Pražski list VI (1932), 12. 7. 32.
4428. **Kapras, Jan**. Lužice a český stat. K třístému výročí Pražského míru. [Die Lausitz u. d. čech. Staat 1635.] (Lužickosrbská knihovnička. Čo. 21.) V Praze, Spolek přátel Lužice. 1935. 45 str. 8°.
4429. **Kral, Marčín**. Wobydlěstw Njeswačidlskeho knježstwa w času 1637—1706 [Die Einwohnerschaft der Neschwitzer Herrschaft i. d. Zeit v. 1637—1706]: Č. M. S. LXXX (1927), 74—95. LXXXI (1928), 21—46.
4430. **Cartel** zu dem Auffzuge und Ring-Rennen des wendischen Bauer-Bräutigams gegen den meißnischen Bauer-Richter... so bey des neulichst gebohrnen... Printzens... Johann Georgen IV. den 2. Hornungs-Tag 1669 in Dreßden angestellter... Einsegnung am 23. ... Hornung... gehalten worden. Dreßden, Bergen. [1669.] [2 Bl.] 2°.
4431. **Pilk, Jurij**. Delnjoserbska hołdowanska přisaha z lěta 1692 [Niederwend. Huldigungseid a. d. J. 1692]: Č. M. S. LXII (1909), 147—150.
4432. **Dopomnjeńki** ze Serbow na Khorlu XII. a jeho wójnski čah přez Łužicu [Erinnerungen a. d. Wendenland an Karl XII...]: Łužica VI (1887), 78 sc.
4433. **W[ičaz,] Ota**. Zdalenosć wot durjow Lubijskeje radnicy hač do Wujezda: Serbske Nowiny 1936. Čo. 260.
4434. **Hobjan-Bukecžanski, Maks**. Serbske najimanje wojakow před 200 lěta w Lejnu pola Lubija: Serbske Nowiny 1926. Čo. 218.
4435. **Hobian, Max**. Eine wendische Soldatenwerbung vor 200 Jahren in Lehn (Amtshauptm. Löbau): Heimatwarte. Bautzener Nachrichten 1926. S. 41—42.
4436. **Hančka-Poršiski**. Zrudne nazhonjenja w sydowlětnej wójnje. Po memorabilijach Budyšinskeje cyrkwe [Traurige Erfahrungen im 7jähr. Kriege]: Předženak LXXII (1926), 51 sc.
4437. **Jordan, H.** Stary Fryco, pruski kral, mjez Serbami [Der alte Fritz unter d. Wenden]: Łužica II (1883), 62 sc.
4438. **Kublick, Helmut**. Die Siedlungspolitik Friedrichs des Großen im Kreise Cottbus. Sonderdr. e. Diss. Cottbus, Heine o. J. X, 149 S. 8°.
4439. **W[ičaz,] O[ta]**. Witajće k nam! Witajće k nam! [Powitanje saks. kurwjercha Bjedricha Augusta III. w Budyš. přez Serbow] [Begrüßung d. sächs. Kurfürsten Friedr. August III. i. Bautzen durch die Sorben]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 28.

4440. **Zběžk** roboćanow Łazowskeje wosady w lěće 1794: Předženak LXXXII (1936), 63 sc.
4441. Jene wučzbypólne **Wotmolwenje** na te wažne Praschenje njetsischeho Čžaža: Kak budže wordowacz? . . . we Berskej Rycži wohnda Jan Gottlob Deuka [Antwort auf d. Frage: Wie wird es?] W Budyschini 1808. 4 łop. 8°.
4442. **Napoleon** w Serbach [Napoleon in der Wendei]: Posoł LIX (1921), 101.
4443. **Slepjanski**. Tyranstwo 19. stotka w Delnych Łužicach [Tyrannei i. 19. Jhrh. i. d. Niederlaus.]: Łužičan VII (1866), 9—14.
4444. **Revolucija** w lěće 1848/49 w Hornjej Łužicy a w Budyšinje [Revolut. i. J. 1848/49 i. d. Oberlaus. u. i. Bautzen]: Serbske Nowiny 1927. Čo. 54. Přił.
4445. **N[edo], P[awoł]**. Winowcowa revolucija a my [Die Oktoberrevolution u. wir]: Nowa doba 1947. Čo. 23. Str. 1.
4446. **Henkner, H.** Rewolucija lětow 1848 a 1849 we Łužicy [Die Revolution d. J. 1848 u. 1849 i. d. Lausitz]: Nowa doba 1948. Čo. 22.
4447. **Jenč, R.** Rewolucija lěta 1848/49 w Serbach [Die Revolution d. J. 1848/49]: Nowa doba 1948. Čo. 21 sc.
4448. **Rewolucija** lěta 1848/49 w Serbach [Die Revolution d. J. 1848/49 im Sorbenland]: Nowa doba 1948. Čo. 20; 29.
4449. **W[ičaz,] P[awoł]**. Kak je k rewoluciji lěta 1848 došlo? [Wie kam es zur Revolution d. J. 1848?]: Nowa doba 1948. Čo. 19.
4450. **Wóhjnoš** [Nowak-Nječ., Měrčin]. Před sto lěta. I. „Swěrne serbscy wojacy“. II. Smoler a Bakunin [Vor 100 Jahren]: Nowa doba 1949. Čo. 56—57.
4451. **Mandawski** [Wuješ, Jurij]. Hdyž Drježdžančenjo barikady twarjachu [Als die Dresdener 1849 Barrikaden bauten]: Nowa doba 1949. Čo. 51 sc.
4452. **Kriegserinnerungen** Oberlausitzer Wenden. 1863—1864 in Schleswig-Holstein: Einst und Jetzt. Kleine Bilder aus der Lausitz. 1915. S. 70—80.
4453. **Mikanja, Jan**. Wojerski list [Soldatenbrief. Erinnerungen a. d. Kriege 1866 in Böhmen]: Serbske Nowiny 1867. Čo. 1 sc.
4454. **Serbstwo** w lěće 1873 [Das Wendentum i. J. 1873]: Łužičan XV (1874), 13—15; 28 sc.; 77—79; 92—95.
4455. **[Hórnik, Michał.]** Pucžowanjo nascheju Kralowskeju majestoscžow pschez serbsku krajinu [Reise des Königspaares durch die Wendei]: Posoł XII (1874), 111 sc.
4456. **Što** je so w Serbach před 50 lěta stalo? [Was ist im Sorbenland vor 50 Jahren geschehen?]: Kat. Posoł LXXIII (1935), 292 sc.
4457. Serbska **deputacija** na saksim kralowskim dworje [Wend. Deputation auf d. königl. sächs. Hofe]: Łužica XII (1893), 21 sc.
4458. **R.** Serbja pola krala [Wenden beim König]: Łužica XXI (1902), 57—59.

4459. **Bart-Čišinski, J.** Sakski kral Friedrich August w Serbach [König Friedr. Aug. i. d. Wende]: Łužica XXIV (1905), 50 sc.; 58—60; 66 sc.
4460. **Muka, E.** Serbja před kralom Friedrichom Augustom III. 9. nov. 1904 [D. Wenden vor d. König Frdr. Aug. III.]: Łužica XXIV (1905), 1—3.
4461. **Šwela, G.** Dolnołužyske Serbstwo we zachodnem lěse [Niederlaus. Wententum i. vergang. Jahre]: Łužica XXV (1906), 5—6.
4462. **Fencl, Květosl.** Pět osudných ran v dějinách lužických Srbů [5 entscheid. Wunden i. d. Gesch. d. laus. Wenden]: Stráž na Šumavě 1910. Čo. 19.
4463. Kralowy [Friedrich Augustowy] **wopyt** w katolskich Serbach [König Frdr. Aug. Besuch b. d. kath. Wenden]: Posoł L (1912), 122.
4464. **[Cyž, Jan.]** Z listow serbskoho pólnoho duchownoho [Aus den Briefen eines wendischen Feldgeistl. Johann Ziesch]: Posoł LIV (1916), 226—227.
4465. **Masaryk, T. G.** Słowjenjo po wójnje [D. Slaven nach d. Kriege]. Přeložil Jurij Wićaz. (Słowjanske rozhłady. Rjaduje VI. Zmeškal. Čo. 1.) W Budyšinje, Koło serbsk. spisowačel. 1923. 33 str. 8°.
4466. **Mjehela, J[urij].** Spomnjeńka na našich we wójnje padnjenych [Gedenken an unsere wend. Gefallenen]: Posoł LXIII (1925), 352.
4467. —ć—. Naše dopomnjeńske dny w nowym lěće [Unsere Gedenktage i. neuen Jahre]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 1.
4468. **Nowak, Měrćin.** Serbow wojowanje z němskim fašismom [Der Sorben Kampf mit d. dt. Faschismus]: Nowa doba 1947. Čo. 8 sc.
4469. **K., M.** Brónjernja w serbskej holi: Nowa Łužica II (1948). Čo. 1 = Nowa doba II (1948). Čo. 4.
4470. **Spominanje** na dny różownika 1945. Zetkach so ze sowjetskim wójskom [Erinnerungen an die Maitage 1945. Ich begegnete dem sowjet. Heer]: Nowa doba 1949. Čo. 52.

§ 2. Njeserbske stawizny

§ 2. Außersorbisch-wendische Geschichte

4471. **Kschižne Wojny** serbskemu ludu we Berbskej ryczi powedane [Kreuzzüge]. W Budyschini, Mać. Serbska. 1857. 65 str. 8°.
4472. Marhata **Clitherow**. Episoda z jendźelskich stawiznow z lěta 1555—1580 [Margareta Clitherow. E. Episode a. d. engl. Geschichte a. d. J. 1555—1580]: Kat. Posoł 1934. Čo. 46 sc.
4473. **Dobrucký, Božidar.** Wo nastaću bywšeje Pruskeje. Při kolebcy rubježneho stata [Über Entstehung d. ehemal. Preußen]: Nowa doba 1948. Čo. 4—5.
4474. **Schmidt, F.** Ernst a Albert, rubjenaj saksonskej prynzaj. Wěrný podawk s lěta 1455. Sserbszy napišał H[ajno] Jórdan [Ernst u.

- Albert, die geraubten sächs. Prinzen]. (Maczičnych spišow Čo. 62.) Budyschin, Macziza Sserbska. 1875. 55 str. 8°. fr.
4475. **Podawk** z burskeje wójny [Eine Episode a. d. Bauernkrieg]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 42 sc.
4476. **Mehmed Mizani**. Stawizna z turkowskeho woblēhowanja města Wina 1683 [E. Geschichte aus d. Zeit d. Türkenbelagerung Wiens i. J. 1683]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 287.
4477. Stary **Zieten** [Der alte Zieten]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 110 sc.
4478. Sprawne a mjerkowanja hodne **Wopišanje** (we krotkim Wopschjeczu) teje wulkej, krwawnej Bitwy bes tym franzowskim a moschkowitarskim Wojskom po Ajlaw... 1807 [Schlacht bei Eilau]. b.m. 1807. 2 łop. 8°. fr.
4479. **Rycźje** njekotrych wošokich Werchow we Rajmach wot teho nietsischeho Čzaša Podawkow. Aby: Njeschto sawschitkich Ludži, kiž moža Ssersši lasować [Über Vorfälle i. d. heutig. Zeit]. Ormus a Potosi b. l. 4 łop. 8°. fr. — Tos. 2. wud. Ormus a Potosi, Gotarinuś. b. l. (1808.) 4 łop. 8°.
4480. **Wjelow, H. Andrejewič**. Něšto wo bitwje pola Budyšina [Etwas über d. Schlacht b. Bautzen]: Łužičan IV (1863), 91—96.
4481. **Pohonč, Jan August**. Napoleon I. a jeho wójny [Napol. I. u. seine Kriege]. Budyšin, Macziza Sserbska. 1864. 98 str. 8°. fr.
4482. **Bitwa** pola Budyschina [Schlacht bei Bautzen 1813]: Pschedženak 1913. Str. 38—41.
4483. **Nowak-Njeh., M[ěrčin]**. Lěto rewolucijow [Das Jahr d. Revolutionen]: Nowa doba 1948. Čo. 21.
4484. **md.** Přičiny a započatk wulkeje francowskeje rewolucije [Ursachen u. Beginn d. groß. franz. Revolution]: Nowa doba 1949. Čo. 81.
4485. Nowsche wojske **bildy** steje Pschusko-Awstriskeje wojny. 1. kniglizka. Te bischo pla Podol a Trautenau [Neuere Kriegsbilder a. d. preuß.-österr. Kriege 1866.] W Coschebusu, F. W. Brandt. b. l. (1866.) 8 str. 8°. fr.
4486. **Jórdan, H.** Na Kraloweje Hradckim bitwišću 1869 [Auf d. Königsgrätzer Schlachtfelde]: Łužičan X (1869), 168—173.
4487. **Jakub, Jurij**. K 800 lětnemu jubilejskemu šwjedźenjeje Wettinskeho wjeřchowskeho doma 1889. Sswjedźenski dar Pestalozziskeho towarstwa... [Zum 800jähr. Jubil. d. Wettiner 1889]. W Budyschinje Smoleř. (1889.) 41 str. 8°. fr. Se 6 wobr.
4488. **Páta, Josef**. K stawiznam Słowakow we Łužicy: Slovenská Miscellanea wud. Jos. Jirásek... 1931. Str. 226—236.
4489. **Lubjeński, P.** K 20 lětnemu dopomnanju na wulku bitwu pola Somme: Serbske Nowiny 1936. Čo. 153 sc.
4490. **N[owak]-N[jech.], M[ěrčin]**. Stalingrad: Nowa doba 1948. Čo. 8
4491. **Ruszkó, Eugenius**. Bitwa pola Budyšina. Poslednja bitwa Hitlerkeje wójny [Die Schlacht bei Bautzen. Die letzte Schlacht des Hitlerkrieges]: Nowa doba 1948. Čo. 30.

4492. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Rubježni ryčerjo w serbskej holi: Nowa doba 1950. Čo. 17.
4493. **Něšto** wo słowjanskich narodach [Etwas über die slavischen Nationen]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 3; 8; 14; 20; 26.
4494. *** **[Nowak-Njeh., Měrćin.]** Kral Aleksander I. Karadžordžewić [König Alexander I.]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 243.
4495. **Vuga, Jos.** Słowincy a jich kulturne a hospodařske wuwice w zańdženym lětstotku [Die Slovenen u. ihre kulturelle u. wirtschaftl. Entwicklung i. verfloss. Jh.]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 118.
4496. **Nowak, Měrćin.** Křižowa wójna přećiwo Słowjanam [Kreuzzug gegen die Slawen]: Nowa doba 1947. Čo. 20. Str. 3.
4497. **Erenburg, Ilja.** My a woni [polit. položenje w započatku l. 1948]. [Die polit. Lage zu Anfang d. J. 1948]: Nowa doba 1948. Čo. 4.
4498. **N[owak]-Njeh., M[ěrćin].** Słowjanske narody [Die slawischen Nationen]: Nowa doba 1948. Čo. 18.
4499. **W[eńk], C[yril].** Při kolebcy Čěskosłowakskeje. K „Dnjej swobody“: Nowa doba 1947. Čo. 21. Str. 1.
4500. **Nejedlý, Zd.** Wuznam Čechow a Słowakow za swět a Słowjanstwo [Die Bedeutg. d. Čechen u. Slawen f. d. Welt u. das Slawentum]: Nowa doba 1948. Čo. 18.
4501. **Zaslavskij, D. W.** W nowej Čěskosłowakskej [In d. neuen Tschechoslowakei]: Nowa doba 1948. Čo. 10 sc.
4502. **Erjenburg, Ilja.** Nowa Čěskosłowaska [Die neue Tschechoslowakei]: Nowa doba 1950. Čo. 109 sc.
4503. **Jirásek, Alois** Žižka z Trocnowa. (Ze starych powěšćow čěskich) [Žižka v. Trocnow]: Nowa doba 1950. Čo. 30.
4504. **Mětsk, Frido.** Wozrođenje karjeliskeho naroda [Wiedergeburt d. karelischen Nation]: Nowa doba 1950. Čo. 14.
4505. **N[owak]-N[jeh.], M[ěrćin].** Nastaće a wuwice noweje Pólskeje [Entstehung u. Entwicklung d. neuen Polens]: Nowe Słowjanstwo. Nowa doba I (1947). Čo. 5. Str. 4.
4506. **Šolta, Jan.** Nowa Pólska [Neues Polen]: Nowa doba 1947. Čo. 31 sc.
4507. **Leszczycki, Stanisław.** Geopolitiski wuznam pólskich nawječornych krajow za Pólsku a Słowjanstwo: Nowe Słowjanstwo. Nowa doba II (1948). Čo. 1.
4508. **Genkin, E.** Wulka [ruska] socialistiska winowcowa rewolucija [Die große sozialist. Oktober-Revolution]: Nowa doba 1947. Čo. 23. Str. 3.
4509. **Jegorow, M.** Rewolucija a burja: Nowa doba 1947. Čo. 23. Str. 4.
4510. **Tolstoj, Aleksej N.** Puć do rewolucije. Přel. M[ěrć.] N[owak]-N[jeh.] [Weg in die Revolution]: Nowa doba 1947. Čo. 21. Str. 3.
4511. **W[eńk], C.** Kak nasta Sowjetski zwjazk [Wie entstand die Sowjetunion]: Nowa doba 1947. Čo. 22. Str. 3.

Staw 9. Městnostne stawizny

(Alfabetiscy po městnach)

Kap. 9. Ortsgeschichte

(Alphabetisch nach den Orten)

4512. **Erläuterung** des Ursprungs vieler Städte und Oerter unsers Landes aus der Geschichte der alten Sorbenwenden: *Miscellanea Saxonica* IV (1770), 22—27; 118—121; 146—149.
4513. Der wendische **Ursprung** verschiedener Städte und Ortschaften in Sachsen: *Miscellanea Saxonica* V (1771), 34—38.
4514. Wendische **Dörfer**: Bautzener Nachrichten 1871. Nr. 234; 237; 240; 243; 245; 248; 250; 253; 256; 259; 262; 265.
4515. **L[jibš], J[jurij]**. Něshto wo starych wsach [Etwas über alte Dörfer]: *Posoľ XXII* (1884), 85—88.
4516. **Pomtow, P.** Wendische u. deutsche Dörfer um Sorau: Zur Feier des Gedächtnisses an Herrn Ph. Ferdinand Adolf Just, weiland Senator in Zittau, am 9. Dez. 1897. Sorau, J. D. Rauert. 1897.
4517. Wendische **Städte**: Einst und Jetzt. Kleine Bilder aus der Lausitz 1915. S. 17—18.
4518. **Wagner, H.** Runddörfer in Niedersachsen: *Geogr. Anzgr.* XXXIII (1932), 43—46.
4519. **[Kral, Měrcin.]** Słowjanska wjes: *Serbske Nowiny* 1934. Čo. 288—294.
4520. **Kral, [Měrcin]**. Stawizny serbskich wsow [Geschichte d. sorb. Dörfer]: *Serbske Nowiny* 1934. Čo. 269 sc. 1935. Čo. 4 sc. 1936 přez cyle lěto.
4521. **Kral, Marćin**. Stawizniske powěsće z našich serbskich wsow. Rjad. 1; 5. [Geschichtl. Nachrichten aus unseren sorbischen Dörfern]. (*Serbska lud. knihownja*. Čo. 31; 44.) W Budyšinje, [Smolerjec knihić.] 1935—1937. — Tos.: Nowa doba 1948. Čo. 21 sc.
-
4522. **Wowčerfk, Bj.** Adolfowa Hěta [Adolfshütte]: *Serb. Nowiny* 1933. Čo. 57.
4523. **Jarmer, Karl**. Wer hat Arkona gegründet?: *Unser Pommerland* XVI (1931), 201—205.
4524. **Zehrer, Adalbert**. Aus sorbischer Vergangenheit. In welche Zeit fällt die Entstehung d. Burg Auerbach: *Vogtl. Erzähler. Auerbacher Zeitg.* 1934. 28. Okt.
4525. **Aurith** a. d. Oder, eine wendische Niederlassung: *Märk. Blätter. Beil. z. Frankf. Oderztg.* 1919. Nr. 132.
-
4526. **Bačońska šula** [Schule zu Storch]: *Posoľ LIII* (1915), 43 sc.; 50—52.

4527. **Pescheck, [C. A.]** (Literatur zur Geschichte des Dorfes Baruth) [Bart]: N. Laus. Mag. XXXV (1859), 138.
4528. **J., R.** Rundgang durch das Baruther Schloß: Bautzener Tagebl. 1934. Nr. 228.
4529. **Radyserb, J. [Wjela, Jan.]** Bart, z wobr.: Předženak LXXVIII (1932), 61—68.
4530. **J[enka], [Pawoł.]** Bart dóstanje centralnu šulu [Baruth erhält eine Zentralschule]: Nowa doba 1950. Čo. 52.
4531. **Hermann, Arnošt.** Drohotny cyrkwinj keluch w Bejerecach [E. kostbarer Kelch in Beiersdorf]: Łužica XLIX (1936), 10 sc.
4532. **Scholz.** Poł sta lět wobydlerškeje politiki w Běłym Khołmcu. Socialno-politiska studija [50 Jahre Bevölkerungspolitik i. Weißkollm]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 88.
4533. **M[uka], Ernst.** Serbski dom w Bórkowach w Delnej Łužicy, z wobr. [D. wend. Haus i. Burg]: Łužica XXXVI (1921), 2—3.
4534. **W[icaz], O[ta].** Kralowa wólša w Bórkowach: Serbske Nowiny 1936. Čo. 77.
4535. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrcin].** Bórkowske wšelčizny [Burger Verschiedenes]: Nowa doba 1950. Čo. 111.
4536. **Sa.** Brězowka pola Slepeho česći swojich dobročelow: Serbske Nowiny 1937. Čo. 127.
4537. **Łahowska kapala** w Brězyncy: Serbske Nowiny 1931. Čo. 151.
4538. **Hejduška, [Jan].** Bronjo — předstawizniski słowjanski bahnowy hród [Brohna — vorgesch. slav. Sumpfburg]: Nowa doba 1949. Čo. 6.
4539. **Melda, Jan.** Hora Bubnik [Der Trommelberg] [pola Wulkeho Dažinal]: Łužica VII (1888), 7.
4540. **Störzner, Fr. Bernh.** Wie Großpostwitz bei Bautzen zu seinem Namen gekommen sein soll (Nech tudy Buda steji): Oberlaus. Heimatztg. III (1922), 194.
4541. **600 lět Budestec.** Přinošk k Budestečanskim stawiznam [600 Jahre Großpostwitz]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 138.
4542. **Hdyž je so Budestečanska fara wotpaliła** [Als die Großpostwitzer Pfarre abbrannte]: Předženak LXXXII (1936), 70.
4543. **Kuba, Ludwik.** Budestecy (1924) [Großpostwitz (1924)]: Nowa doba 1948. Čo. 29.
4544. **Patera, A.** Budyšin v Horni Łužici [Bautzen i. d. Ob.-Laus.], z wobr.: Květy. Vyd. a red. Vit. Hálek IV (1869), 45—46.
4545. **J[enč], K. A.** Zběrki z jeneje stareje rukopisneje khróniki města Budyšina a wokolnosće [Sammlungen aus einer alten handschr. Chronik d. Stadt Bautzen u. Umgeb.]: Łužičan XI (1870), 11 sc.; 25—27.
4546. **Jenč-Drježdžanski.** Budyšin: Łužica XI (1892), 82—84.
4547. **Černý, Adolf.** Budyšin, z wobr.: Łužica XVII (1898), 28—30; 41 sc.; 52—54; 64 sc.; 78 sc.; 90 sc.; 100—102; 113; 121 sc.

4548. **Budyschin**. Słowa k wobrazam złožiło Delanske pjero: Krajan XXXIII (1900), 37—40.
4549. **Vaux Phalipau, M. de**. Budyšin. Capitale intellectuelle de la Lusace. Le Miracle de la Langue. Paris 1928. 23 S. 8°.
4550. **Budyšin**, z 11 wobr. [Bautzen]: Předženak LXXVI (1930), 57—64.
4551. **Kuba, Ludwik**. Budyšin: Serbske Nowiny 1930. Čo. 120—121.
4552. Budyske **powěšće**: Serbske Nowiny 1931. Čo. 99 sc.
4553. **H[ajdan], F. Th.** Něšto hodžinkow w Budyskich murjach: Serbske Nowiny 1934. Čo. 302.

Maćičny Dom
Wendisches Haus

4554. **Próstwa** na Serbow a jich přecelow [wo dary za kupomny Maćičny Dom]: Č. M. S. XXI (1868), 121—124.
4555. [**Domaschka, Michał.**] Lecžazy list na zyły Berbski lud [dla Serbskeho Doma w Budyšinje]. (W Budyšinje, Smolef. 1884.) 8 str. 8°.
4556. **Sporuš, Bohusław**. Narodny dom w Budyšinje: Łužica III (1884), 14 sc.
4557. **Hórník, M.** Rozprawa wo domje Maćicy Serbskeje, z wobr.: Č. M. S. XXXVIII (1885), 220—224.
4558. **Bartko, Jan**. Serbski Maćičny Dom: Łužica XIII (1894), 4 sc.; 9 sc.
4559. **A[ndricki], M[ikławš]**. Kak je z Maczicžnym domom?: Posoł XXXVI (1896), 243—244.
4560. **Muka, Ernst**. Rozprawa wo Serbskim Maćičnym Domje w Budyšinje. K złotemu jubileju Maćicy Serbskeje. Budyšin, Maćica Serbska. 1897. 24 str. 8°.
4561. **A[ndricki], M[ikl.]**. Kak je z Maćičnym domom?: Łužica XVII (1898), 62 sc.
4562. **P.** „Za tu korcžmu ja ničžo njedam“ [přećiwo Serbskomu Domej w Budyšinje]: Posoł XXXVI (1898), 95—96.
4563. **Andricki, Mikławš**. Serbski Dom je wotewrjeny: Posoł XLII 327—329; 335—337; 345—346.
4564. **Čišinski, Jakub**. Budyšske swjatočnosće při wotewrjenju Serbskeho Domu 26. septembra: Łužica XXIII (1904), 25—29.
4565. **Wendisches Haus** in Bautzen, geplant seit 1866, Grundstückserwerb 1872, Grundsteinlegung 1897, Einweihung 28. Sept. 1904: Frankf. Oderztg. 1904. Nr. 231. 4. Bl.
4566. **Skala, Jakub**. Swjedžeń „Serbskeho Doma“: Č. M. S. LVII (1904), 109—145. — Tohorunja Dodawk: t. t. LVIII (1905), 32—57.
4567. **Wopomnjeńka** na swjatočnosće při poswjećenju Serbskeho Doma 26. septembra 1904 w Budyšinje. (W Budyšinje, Smolef. 1904.) 6 łop. 8°.
4568. **Bryl-Serbin, Jan**. Serbski Dom w Budyšinje. Stawizny jeho nastaća

- a wuwica. (Słowjanske rozhlady. Rjad. Vlad. Zmeškal. Čo. 2.) W Budyšinje, Koło serbskich spisowacelow. 1924. IV, 100 str. 8°. Z 2 wobr.
4569. **Wjerab, [Michał.]** Serbski Dom. Přednoški [Das sorbische Haus]: Kat. Posoľ LXVII (1929), 328—330; 336 sc.
4570. **Naš Serbski Dom** w Budyšinje, z 1 wobr. [Unser sorb. Haus]: Předženak LXXVI (1930), 65—67.
4571. **[Lod]n[i].** Ein neues sorbisches Haus am Postplatz: Lausitzer Rundschau 1947. Nr. 42. S. 4.
4572. **Nowak, Měrćin.** Myslički před naćiskami za Serbski Dom [Gedanken von d. Grundrissen zum Sorb. Haus]: Nowa doba 1947. Čo. 16.
4573. **Domška, Kurt.** Kritika naćiska za nowy Serbski Dom [Kritik zum Grundriß d. sorb. Hauses]: Nowa doba 1948. Čo. 21.
4574. **N., J.** Serbski Dom [jeho architektura]: Nowa doba 1948. Čo. 34.
4575. **Nedo, P[awoľ].** Započnjemy twarić nowy Serbski Dom: Nowa doba 1948. Čo. 9.
4576. **Ž[ur], H[ubert].** Nowy Serbski Dom: Nowa doba 1948. Čo. 11.
4577. —**a.** Po přenjej etapje twara Serbskeho Domu! [Nach d. 1. Etappe d. Baues d. Sorbisch. Hauses]: Nowa doba 1949. Čo. 59.
4578. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** Stary a nowy Serbski Dom [Das alte u. neue Wendische Haus]: Nowa doba 1949. Čo. 112.
4579. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** Naš Serbski Dom so twari [Unser sorbisches Haus wird gebaut]: Nowa doba 1949. Čo. 108.
4580. **Lm [Šoľta, Jurij.]** Dopomnjenki — wopomnjenki. Před něhdušim Maćičnym domom. [Erinnerungen — Gedanken. Vor d. einstig. Wendisch. Hause]: Nowa doba 1950. Čo. 78.
-
4581. **Jenč, K. A.** Přenje woblehrnenje Budyšina w léce 1004: Łužičan VII (1866), 119—121.
4582. **Sachsse, Hans.** Die Anfänge der Besiedlung [Bautzens] in slavischer Zeit: Dess. Der Grundriß von Bautzen. (1926) = Oberlausitzer Heimatstudien H. 7. S. 11—21.
-
- 4582a. **Jatzwauk, Jakob.** Die Bevölkerungs- u. Vermögensverhältnisse d. Stadt Bautzen zu Anfang des 15. Jhs. Bautzen, (Schmaler). 1912. IV, 79 S. 8°. Inaug. Diss. Leipzig. [Darin auch über sorbische Verhältnisse.]
4583. **Wjacławak, Jakub.** Serbske wobydleřstwo w Budyšinje w spočatku 15. lětstotka [Wendische Bevölkerung i. B.]: Č. M. S. LXX (1917), 24—26.
4584. **Sch., G.** Wendisches Leben in Bautzen: Oberlausitz. Heimatzeitung VII (1926), 369—370.

- 4584 a. **Nowak-Neumann, Martin.** Bautzen — Kulturzentrum der „Lautsitzer Sorben“, m. Abb.: Freundschaft für immer mit d. großen Sozialist. Sowjetunion. Bautzen 1950. S. 121—139.
-
4585. Tsi stare **wopokazma** Budyschina [Drei alte Wahrzeichen Bautzens], z wobr.: Krajan XXXIV (1901), 34 sc.
4586. **Kral, Marćin.** Znak pólskeho krala na Budyskim hrodže [Das Wappen d. poln. Königs a. d. Bautzener Schlosse]: Łužica XLVIII (1935), 21 sc.; 26 sc.
4587. **Wićaz, Ota.** Pólski wjerch Jabłonowski a litwinski znak w Budyšinje [Der Polenfürst Jablonowski u. das litauische Wappen i. Bautzen]: Łužica XLVIII (1935), 27.
4588. Kěžor **Wjacław** w Budyšinje. (Powěsć z Budyskich stawiznow.) [Der Kaiser Wenzel i. Bautzen]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 179.
4589. **Hórnik, M.** „Bohaty“ a „lawski“ w Budyšinje [Reichen- u. Lauen-turm i. B.]: Łužica X (1891), 4.
4590. **Kral, M.** „Bohata“ wěža w Budyšinje [Der Reichturm i. B.]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 124.
4591. **Jenč.** Lawske wrota w Budyšinje [Lauentor i. B.]. Přispomnjeńki (přełož. E. M[uka]): Łužica XII (1892), 10 sc.
4592. [**Wićaz, Ota.**] Rozpuk w Budyšskej Lawskej wěži [D. Riss i. Lauen-turm]. Podawk ze stareho časa: Předženak LXXIII (1927), 63—65.
-
4593. Tachantska **šula** [Domschule zu Bautzen]: Posoł XLVII (1909), 289—290.
4594. Tachantska **šula** w Budyšinje [Die Domschule i. B.]: Kat. Posoł LXXIII (1935), 61 sc.
-
4595. **Černý, Adolf.** Pohrjebnišćo [Mikławš] [Nikolaifriedhof]: Nowa doba 1947. Čo. 26. Str. 3.
4596. **Wićaz, Ota.** Kralowy młyn pola Budyšina. Ze. stareho časa [Königsmühle bei Bautzen]: Předženak LXXII (1926), 53—55.
4597. [**Wićaz, Ota.**] Budyšink [Kleinbautzen], z wobraz.: Předženak LXXII (1926), 41—45.
4598. —**bin.** Hród w Budyšinku ma so za zakładnu šulu wutwarić [Das Schloß von Kleinbautzen soll zur Grundschule ausgebaut werden]: Nowa doba 1949. Čo. 73.
4599. **J[enč], K. A.** Starožitnosće bukičanskeje cyrkwy [Altertümer d. Kirche zu Hochkirch]: Łužičan IX (1868), 71—73.
4600. **Kładženje** różkowneho kamjenja noweje šule w Bukecach [Grundsteinlegung d. neu. Schule zu Hochk.]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 96.
4601. **Hołbján, Max.** Wobrazy ze stawiznow Bukečanskeje šule. Dosyńk k sákularnemu šwjedženjej 1825—1925 pschi pošwjecženju noweje šule 1927 [Bilder a. d. Gesch. d. Schule zu Hochkirch]: Serbske Nowiny 1927. Čo. 6. Přil.

4602. **Wo** serbsku šulu w Bukecach [Um eine sorb. Schule i. Hochkirch]: Nowa doba 1948. Čo. 46.
4603. **Lapstich, August.** Serbska wjes Bukojna zašla [Das sorbische Dorf Buchwalde ist eingegangen]: Serbske Nowiny 1931. Čo. 54.
4604. **Erbstein, K. F.** Zur Geschichte des Ortes, sowie der alten wendischen Niederlassung Colici (Coloci, Culhot); über Bracteaten des Ortes Culhot und anderer Münzstätten: N. Laus. Mag. VI (1828), 1; 58.
4605. **Herman, [Ernst].** Hornjoserbskej wsy Cyžecy a Kubšicy [Die obersorb. Dörfer Zieschütz u. Kubschütz]: Č. M. S. LXXXII (1929), 4—7.
4606. **Hórnik, M.** Spólšćena něhdy serbska wjes Chwalim [Das polonisierte einst wendische Dorf Chwalim]: Łužica III (1884), 25 sc.
4607. **W[irt].** Chwalim njeje něhdy serbska spólšćena wjes [Chwalim ist kein einst polonisiert. Dorf]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 184.
4608. **Canzler, R.** Sorbische Verschanzung im Tiergarten zu Colditz: Colditzer Wochenblatt 1831. S. 46.
4609. **Kral, Měrćin.** Serbska wjes Čemjercy [Temritz]: Nowa doba 1948. Čo. 68—69; 71.
4610. **W[jela], H. F.** Čertownja při židowskim hrodžišću [Der Teufelsort bei der Seidauer Schanze (beim Proitschenberg)]: Łužičan V (1864), 28 sc.
4611. **Preusker, K.** Der Rotstein [Čerwjena Hora] bei Sohland: Dess. Blicke i. d. vaterländ. Vorzeit I (1841), 87—88.
4612. **Jórdan, H.** Francowske wójsko w Čornym Khołmcu do bitwy pola Budyšina 1813 [D. franz. Heer i. Schwarzkollm]: Łužica XI (1892), 11 sc.
4613. —b—. Poswjećenje noweje šule w Dobrošicach [Einweihung d. neuen Schule in Doberschütz]: Nowa doba 1948. Čo. 80.
4614. **Krause, Bruno.** Dresden [Drježdžany], ein sorbisches (wendisches) Dorf: Dess. Die geschichtl. Entwicklung der Kgl. Haupt- u. Residenzstadt Dresden. Textheft 1893. S. 8—11.
4615. **H[ajdan], Fr. Th.** Wobnowjeny Japanski palais ze statnej knihownju w Drježdžanach [Das erneuerte Japan. Palais mit d. Landesbibl. i. Dresden]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 138.
4616. **M., H.** Von der Sorbenfähre zum „Blauen Wunder“: Dresdn. Anzgr. 1935. Nr. 307.
4617. **Schneider, J.** Die alten Sorben: Dess. Dresden im Wandel d. Zeiten I (1937), 22—30.
4618. **Cyž, Jan.** Drježdžany so zaso natwarja [Dresden wird wieder aufgebaut]: Nowa doba 1950. Čo. 18.
4619. **Wićaz, Ota.** Dragonada w Džěži [Dragonade in Diehsa]: Łužica XXX (1911), 53—54.
4620. —ka. 50 lětny jubilej Džiwočanskeje šule [50jährig. Jubil. d. Siebitzer Schule]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 152.

4621. **N[owak], M[ěrćin]**. Nazyma w knježim parku [w Droždźiju] [wopisanje parka] [Der Herbst i. Herrenpark zu Drehsa]: Nowa doba 1947. Čo. 20. Str. 3.
4622. **Br[onisch]**. Wendisches in Erfurt und in Halle: N. Laus. Mag. XXI (1843), 426f.
4623. Nowa **šula** w Hajnicach [Schule zu Hainitz]: Posoł XL (1902), 293—294.
4624. —**i.** Hałštraw 700 lět [Elstra 700 Jahre]: Nowa doba 1950. Čo. 90.
4625. **s.** Nowa korčma [Měrćinkec] w Haslowje [Neues Gasthaus von Mirtschink i. Dreikretscham]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 239.
4626. **Lommatzsch** [Hłomač], eine Wenden-Residenz: Franz Lubojatzky. Das goldene Buch vom Vaterlande ... Löbau o. J. N. F. S. 461—463.
4627. **Hermann, [Ernst]**. Hněwsecy [Nimschütz]: Č. M. S. LXXXIV (1931), 62—64.
4628. **Lischka, P.** K stawisnam Hodźija a hodžijskeje woľady. Sswje-džeński dar k 800 lětnemu sałožeńskemu jubileju hodžijskeje zyrkwje 11. septembra 1876 [Zur Geschichte v. Göda]. W Budy-schinje, w kommiß. J. E. Smolerja. (1876.) 46 str. 8°. fr.
4629. **May, Emil**. Aus der Sächsischen Wendei [betrifft die Geschichte Gödas]: Leipz. Ztg. 1894. Nr. 119. S. 1772.
4630. **Holešow** a Holešowska Dubrawa [Holscha u. Holschdubrau]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 257; 261.
4631. **Wjelow, Andrijejič**. Wjes Hornja Hórka [Obergurig]: Łužičan IV (1863), 10 sc.
4632. **Dčž**. Poswjećenje noweje šule w Hornjej Hórcy [Einweihung d. neuen Schule zu Obergurig]: Serbske Nowiny 1927. Čo. 124.
4633. **Wjela, J[urij]**. Urbarium wjeski Hory pola Njeswaćidła [Urbarium v. Guhra]: Łužica XXXIX (1924). Zwj. 3. Str. 25—28.
4634. **Rulic, L.** Moja holanska wjeska [Hory = Bergen, Kr. Hoyers-werda]: Nowa doba 1950. Čo. 101.
4635. **Herrmann, E.** Mjena wsow Hučina a Splósk [Namen d. Orte Gutttau u. Pielitz]: Č. M. S. LXXXI (1928), 1—9.
4636. Das tausendjährige **Jahna**. Erinnerung an die Sorbenschlacht 929, m. 1 Abb.: Dresdn. Neueste Nachr. 1929. Nr. 111. S. 5.
4637. **August** Sylny a Jamnowski hród: Serbske Nowiny 1933. Čo. 55.
4638. **Jěz...** Zajimawosće Jaworskeje korčmy [Interessantes aus dem Gasthaus zu Jauer]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 81.
4639. **Trautmann, O.** Kaditz bei Dresden. Darin: Die Dorfanlage, S. 1—3. Die Flur der sorbischen Zeit, S. 4—7: Mitt. d. Gesch.-Ver. zu Dresden. 1909. H. 21.
4640. **Powěsč** wo „młynje na khopje“ [Nachricht von der Keppmühle]: Krajan XXXIII (1900), 22—26.
- 4640a. **Rentsch, Johannes Georg**. Geschichte der Kirche und Kirchfahrt Kittlitz. Bautzen, Schmalers. 1884. VIII, 80 S. 8°.
4641. **Kocor, K. A.** Ketlicy [Kittlitz]: Łužica X (1891), 60 sc.

4642. **Zahrodnik, Richard.** Što powěda nam lipa na Ketličanskim pohrjebnišču?, z wobr. [Was erzählt uns d. Linde auf d. Friedhof zu Kittlitz]: Předženak LXXX (1934), 63—68.
4643. **Keller, Hermann.** Die Wenden. Gründung von Kleinwiederitzsch: Dess. Zur Geschichte von Klein- und Großwiederitzsch. Leipzig 1928. S. 5f.
4644. **Wičaz, Ota.** Wulka khorosć w Klukšu [Große Krankheit i. Klix]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 289.
4645. **pm.** Die tausendjährige Wendenfestung Köllmichen: Leben, Wissen, Kunst. Beiblatt d. Dresdner Volkszeitg. XL (1929). Nr. 234.
4646. **Kral, Měrcin.** Konjecy so z robočanstwa wukupja [Loskauf des Dorfes Canitz-Christina vom Frohndienst]: Łužica XLI (1926), 47—48.
4647. **Benš, Jan.** Nowy serbski duch w starej serbskej wjesce [Konjecach]: Nowa doba 1950. Čo. 103.
4648. **Muka, E.** Ludowe powěstki wo Košynskej horje a wokolnosći [Volksüberlieferungen über den Koschenberg u. Umgebung]: Łužica XII (1893), 6.
4649. **Kotecy, z wobraz.** [Kotitz]: Předženak LXXIII (1927), 41—44.
4650. **H[órník], M[ichał].** Kulowska schpitalska schula [Wittichenauer Spitalschule]: Posoł II (1864), 56—57.
4651. **Schneider, Franc.** Khrónika Kulowa, města a farskeje wosady. Z mnohimi powjesczemi ze serbskoho a susodnoho němskoho kraja. Sep. wotć. z Kath. Posoł. [Chronik von Wittichenau.] Budyschin, Cyrill a Method. 1878. 148 str. 8°. fr.
4652. **Mór** w Kulowje před něhdže 300 lěta [Die Pest in Wittichenau vor ca. 300 Jahren]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 15.
4653. **H[ajdan], F. Th.** Naš sławny Khoćebus [Unser berühmtes Cottbus]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 219.
4654. **Kral, J.** Šibjenčna hora pola Khrósćic [D. Galgenberg b. Crostwitz]: Łužičan IX (1868), 43.
4655. **K[okla], M.** Khrósćicy — wjes a wosada. (Krótki wopis.) [Crostwitz]: Łužica II (1883), 36 sc.
4656. —I—. Krótki pschelahd stawiznow Khróšćanskeje schule [Kurzer Überblick ü. d. Gesch. d. Crostwitzer Schule]: Posoł XLII (1904), 397—398.
4657. **Fencl, Fl.** Ve starosrbských Khrósćicach [Im altwend. Crostwitz]. Úryvek z cestopisných zápisků: Nový Věk. Praha II (1909), 6.
4658. **Šlodeńk, Jurij.** Khrósćicy [Crostwitz]: Posoł L (1912), 218—219; 230—231; 238; 242; 250; 278; 290; 306; 342; 350; 358; 366—367.
4659. **W[inger], J[urij].** Na Fulkec hórcy [w Khrósćicach] [Auf d. Fulk'sch. Hügel i. Crostwitz]: Krajana L (1917), 38—42.
4660. **Melzer, G.** Die „Metropole“ der katholischen Wendei. Crostwitz — einst und jetzt: Bautzen. Tagebl. 1926 vom 9. Jan.
4661. **Rjenč, Jan.** Moja ródna wjes, jeje wobydlerjo a jeje statoki

- [Khrósćicy] [Mein Geburtsort, seine Einwohner u. s. Häuser (Croswitz)]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 61.
4662. **Wijeńka, Jan**. Wěžny časnik dže na wumjeńk [powědańčko wo Khrósćanskim wěžnym časniku] [Die Croswitzer Turmuhr geht in Pension]: Krajan LXX (1937), 56—59.
4663. **[Hórnik, M.]** Klóschtr Lenin [w Braniborskej] a joho přěni abt: Posoł XVII (1879), 181—184.
4664. **Domaška, Romuald**. Něšto wo klóštrje Lehninu a wo stawiznach Hermanoweho wěšćenja [Etwas über d. Kloster Lehnin]: Č. M. S. LXXXV (1932), 58—69.
4665. **Wićaz, Ota**. Lipsk jako ródnišćo serbskeje romantiki? [Leipzig als Geburtsort d. sorb. Romantik]: Č. M. S. LXXXIV (1931), 1—42.
4666. **Jórdan, H.** Lubin abo Tysacłětne wěšćenje [Der Thromberg od. d. 1000jähr. Weissagung]: Łužičan XVI (1875), 157—159.
4667. **Handrik-Slepjanski, M.** Lubin, serbska hora w němskim wobswětleńju [Der Thromberg in deutscher Beleuchtung]: Łužica XXIII (1904), 22 sc.
4668. **Andricki, Alojs**. Spominanje na Lubin [Erinnerung an den Thronberg od. Dromberg]: Serbski Student XVIII (1937), 13—15.
4669. Die *Entstehung* der wendischen und deutschen Gemeinde in Lübben [Lubin]: Lübbener Kreiskalender 1915. S. 108—111.
4670. **Richter, Paul**. Die wendische Kirche in Lübben: Lübbener Kreiskalender 1933. S. 33—38. — Dass.: Der Heimatwanderer (Cottbus) Nr. 84.
4671. *** **[Nowak-Njeh., Měrcin]**. Wósomstowlětny Lubin [Das 800jähr. Lübben]: Nowa doba 1950. Čo. 109.
4672. **Wošik, Rudolf**. Kak je so přeměnił Zejlerjowy Łaz [Veränderungen in Lohsa]: Nowa doba 1950. Čo. 116.
4673. **Mały Wjelkow** — serbski Nizka!: Serbske Nowiny 1933. Čo. 71.
4674. **Nali, Jan**. Drobnosće z bywšeje lijeńnje zwonow w Małym Wjelkowje: Serbske Nowiny 1935. Čo. 42.
4675. **Maršnec, Anita**. Sydlišćo „Bratrowskeje wosady“ něhdy a nětk [Mały Wjelkow]: Nowa doba 1950. Čo. 104.
4676. **Hospoda** za młodžinu w Marijinej Hwězdze [Jugendheim i. Kloster Marienstern]: Posoł LXVI (1928), 301 sc.
4677. Klóštr **Marijna Hwězda** w zwisku z měštom Kamjencom [Kloster Marienstern in Verbindung mit d. Stadt Kamenitz]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 35.
4678. **Kr[al], M.** Marijne kupjele před sto lěta [Marienborn vor 100 Jahren]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 215.
4679. **D., J.** Gmejnski kamjeń pola Miłočic [Gemeindestein bei Miltitz]: Łužica XV (1896), 46—47.
4680. **Krawc, B[jarnat]**. Hdy bu Mišnje załožene. K 1000 lětnemu wobstaću [Wann wurde Meißen gegründet]: Serbske Nowiny 1929. Čo. 39.

4681. **Neuberg.** Der Burgberg Meißen und der Slawengau Daleminzien: Wissenschaftl. Beil. des Dresdner Anzgrs. VII (1930). Nr. 14. S. 56.
4682. **R[ječka], J[an].** Ze stawiznow Mnišonca [Aus d. Geschichte von Mönchswalde], z wobr.: Krajan XLVIII (1915), 36—46.
4683. **Mnišonska hora** [Mönchswalder Berg]: Posoł XLVIII (1910), 283.
4684. **Zaslawskij, D.** Moskwa: Nowa doba 1947. Čo. 23. Str. 3.
4685. **[Wičaz, Ota.] Mužakow** [Muskau]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 238.
4686. **W[ičaz], O[ta].** Zajimawosće Mužakowa. Serbska cyrkej w Mužakowje [Die sorb. Kirche zu Muskau]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 244.
4687. **W[ičaz], O[ta].** Hłódný pomnik w Mužakowje [Hungergedenkstein i. Muskau]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 243.
4688. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrcin].** Mužakow džensa [Muskau heute]: Nowa doba 1950. Čo. 69.
4689. **S[üsse], J[ohann] G[abriel].** Historische Fragen von denen an dem nördlichen Ufer des Elbstrohms zwischen Pirna und Königstein gelegenen Ruderibus des alten Bergschlosses Rathen und des auf der Höhe über selbigen befindlich gewesenen Sorbenwendischen Felsen-Forts, Neu-Rathen genannt: Miscellanea Saxonica XI (1777), 168—176; 186—192.
4690. **Hermann, Arnošt.** Němcy — Windehausen — Pomhajbog [Dörghenhausen]: Łužica XLIX (1936), 37—39.
4691. **Sto lět** ewangelskeje ludoweje šule w Němješku pola Wojerec [100 Jahre evangel. Volksschule i. Niemitsch]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 208.
4692. **[Kubasch, J. G.] Njebjelčicy** w starych časach. Po rukopisu njeboh knj. fararja Fabricija [Nebelschütz i. alter Zeit]: Posoł XVIII (1880), 33—35; 41—43; 53 sc.; 61—63; 69 sc.; 81—83.
4693. **Mič, M[ičał].** Njebjelčicy [Nebelschütz], z wobr.: Krajan LVIII (1925), 53—57.
4694. **Helas, Ernst.** Nastaće wjeski Njeradka [Entstehung des Dorfes Neuoppitz]: Łužica III (1884), 34 sc.
4695. **Mjen, Rudolf.** Z dopomnjenjow na Njeswačidło [Zur Erinnerung an Neschwitz]: Předženak LXXIV (1928), 55—57.
4696. **Kral, [Měrcin].** Njeswačidło: Serbske Nowiny 1934. Čo. 252.
4697. **Njeswačidło** [Neschwitz]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 246 sc.
4698. **Wjela, Jurij.** Ze sudniskich aktow Njeswačidlskeho knježstwa [Aus d. Gerichtsakten d. Neschwitzer Herrschaft]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 268.
4699. **Baje wo Njeswačidle** [Sagen um Neschwitz]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 264.
4700. **Hród Augusta Sylneho** w Njezdašecach [Das Schloß August d. Starken i. Nedaschütz]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 53.
4701. **Nosačicy** [Nostitz], z wobr.: Předženak LXXV (1929), 57—61.

4702. **Wo** Nosaćičanskem starem hrodze. (Wšelake bajki) [Im Nostitzer alten Schlosse]: Předženak LXXV (1929), 61 sć.
4703. Stary **hród** w Nosaćicach [Das alte Schloß i. Nostitz]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 145.
4704. **Wyrgač**. Nosaćanskej zwonaj so wróćistaj [Die Nostitzer Glocken kehren heim]: Nowa doba 1948. Čo. 57.
4705. **Sa**. Pisane Noslicy: Serbske Nowiny 1935. Čo. 20.
4706. **Handrikowa, Elsa**. Wurězk ze stawiznow Nowšanskeje šule [Ausschnitt aus d. Geschichte der Schule zu Neudorf]: Naša šula III (1950), 121 sć.; 133 sć.
- 4706 a. **W[ićaz], O[taj]**. Mór w Ochozy [Drachhausen]: Łužica XLIX (1936), 45 sć.
4707. **Bünzow, F.** Pansin in der Wendenzeit: Heimatkalender für Stargard u. Saatzig 1925. S. 100—102.
4708. **Zahnate wsy?** [Piskowitz, Schmerlitz u. Schönaul]: Posoł XLIII (1905), 301; 309.
4709. **Neupert, A. sen.** Werdegang der Stadt Plauen im Vogtlande von der Niederlassung der Sorben-Wenden an der Elster bis zum Beginn des 20. Jahrh. (Beilageheft zu den Mitt. d. Ver. für vogtl. Gesch. u. Altertumskunde zu Plauen i. V. 27. Jahresschrift a. d. J. 1917.) Plauen i. V., Neupert jun. 1917. 72 S. 8°.
4710. **Franke**. Dermaleinst auch in Plauen [waren Wenden]: Beschaulich daheim. Vogtl. Anzgr. und Tagebl. 1932. Nr. 90.
4711. **Wićaz, Ota**. Kak je so Połčničanskim roboćanam w lěće 1593 zešlo: Serbske Nowiny 1933. Čo. 270.
4712. **Hančka-Poršiski**. Dopomnjeńki Poršičanow na Napoleonowe wojny [Erinnerung an Purschwitz]: Kwětki. Serbska Citanka. W Budyšinje 1921. Str. 144—148.
4713. **Preusker, K.** Der Protschenberg [nahe Bautzen]: Dess. Blicke i. d. vaterl. Vorzeit II (1843), 218—220.
4714. **[Nowak-Njeh., Měrćin.]** Radšow [Gr. Radisch]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 235.
4715. **Kr[al], [Jakub]**. Zrudna jutrońčka [16. hapyryla 1623 w Radworju — bitwa mjez katholskimi křižerjemi a lutherskimi zastojnikami knjeza z Minkwitz [Traurig. Ostersonntag i. Radibor]: Posoł XXXVI (1898), 149—151.
4716. **Wojeŕski pomnik** w Radworju, z wobr. [Kriegerdenkmal zu Radibor]: Krajan LIII (1920), 53—55.
4717. **Radwoŕ**, z wobr. [Radibor]: Krajan LV (1922), 47—50.
4718. **Neander [Jakub Nowak]**. Radwoŕ [Radibor], z wobr.: Krajan LIX (1926), 41—46.
4719. **Neander [Nowak, J.]**. Stawizny Radwoŕskeje šule [Geschichte d. Schule zu Radibor], z wobr.: Krajan LXI (1928), 57—59.
4720. **Nowak-Njeh., Měrćin**. Radworska jutrownička: Nowa doba 1948. Čo. 24.

4721. **Needon, R.** Der Radisch bei Klein-Saubernitz, m. 14 Textfig.: Oberlaus. Jahreshefte II (1905). H. 1. S. 24—26.
4722. **Krawc-Rakečan, Jan.** Někotre wurězki z Rakečanskich stawiznow [Einige Ausschnitte aus der Geschichte von Königswartha]: Łužica XL (1925), 23—25.
4723. —I. Dopis z Rakec [Přečo katolskeje šule] [Wunsch nach einer kathol. Schule i. Königswartha]: Posoł IV (1866), 19—22.
4724. **D. Kral Bjedrich Wulki w Rodecach** [König Friedrich d. Große i. Rodewitz]: Łužičan IV (1863), 172 sc.
4725. **Tod der letzten 93jähr. Wendin** [in Ragow = Rogow]: Frankf. Oderzeitg. 1890. Nr. 295.
4726. **Pawlikec, Hana Marja.** Rowne [Rohne]: Nowa doba 1950. Čo. 109.
4727. **Herrmann, [Ernst].** Róžany pola Lubija [Rosenhain bei Löbau]: Łužica XLI (1927), 73—74.
4728. **Brězanec, Marja.** Městačko na horach [Šěrachow]: Nowa doba 1950. Čo. 97.
4729. **N.** Po 80 lětach zaso serbski wučer w šulšecach: Nowa doba 1948. Čo. 36.
4730. **Pohl, R.** Schleife, der Hauptsitz des Wententums in der schlesischen Oberlausitz, m. Abb.: Die Heimat. N. Görlitzer Anzgr. 1929. S. 113—115; 117—119.
4731. Narodny **statok** našeho basnika Handrija Zejlerja w Słonej Boršći, z wobr.: Předženak LXXX (1934), 55 sc.
4732. **Šłodeńk, Jurij.** Janska kupjel w Smječkecach, z 8 wobrazkami [Johannesbad zu Schmeckwitz]: Łužica XXXII (1912), 45—46.
4733. **Poswjěćenjo** wojeřskoho lěska w Janowych Kupjelach [Einweihung des Kriegerhains im Johannesbad [Schmeckwitz]: Posoł LIII (1915), 211 sc.
4734. **25 lět** naša „Janska kupjel“ w Smječkecach [Johannesbad zu Schmeckwitz]: Posoł LXIII (1925), 22—23; 37.
4735. **Šł[odeńk], J[urij].** 25 lětne wobstačo Janskich kupjelow [Johannesbad b. Schmeckwitz]: Posoł LXIII (1925), 271—272.
4736. **K., H.** Janske kupjele w Smječkecach — pokład serbskeho kraja [Johannisbad Schmeckwitz]: Nowa doba 1949. Čo. 15.
4737. **Helas, Ernst.** Snědačna Hórka pola Drobow: Łužica V (1886), 25.
4738. **Šłodeńk, Jurij.** Swinaŕnja — něhdy a nětk. Krótke historiske rozpominanje: Serbske Nowiny 1931. Čo. 224 sc. — Tos.: Posoł LXIX (1931), 318; 324 sc.
4739. **Greško, Jan Nepomuk.** Grod „Sedym Dubow“ pla Mišna [Sieben-eichen b. Meißen]: Łužica XVIII (1899), 86.
4740. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrc.].** Sywik a Ruši [Graustein u. Reuthen bei Spremberg]: Nowa doba 1950. Čo. 63.
4741. **Schäfer, Emil.** Ludowa šula we Wulkim Wjelkowje: Serbske Nowiny 1935. Čo. 122.

4742. **Sa. Wětošow** [Vetschau]: Serbske Nowiny 1929. Čo. 123.
4743. **Něšto z Wochoz** [Nochten]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 51.
4744. Fällt weg!
4745. **Laduš, Jurij**. Revolucija we Wochozach 1848: Předženak LXXXII (1936), 76. — Tosame: Nowa doba 1948. Čo. 21.
4746. **Křižank, Jurij**. Krótki rozhlad wo Wotrowskich stawiznach [Kurzer Überblick über die Geschichte von Ostro]: Posoł LV (1917), 163 sc.; 170; 175; 181 sc.; 186—188.
4747. **Scholze, Paul**. Ostro, das sächsische Troja. Dresden, Saxonia-Buchdruckerei. 1918. 8°. Mit Abb. — Dass. 2. verb. u. verm. Aufl. Dresden, Saxonia-Buchdr. 1921. 30 S. 8°.
4748. **Šolta, Pawoł**. Wotrow. Łužiska Troja. [Ostro.] (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serbomił Tuchofski. Čo. 10.) W Budyšinje, Smolef. 1922. 38 str. 8°. Z wobr.
4749. **Słodeńk, Jurij**. Wotrow a jeho hrodzišćo [Ostro u. seine Schanze]: Serbske Nowiny 1927. Čo. 129. Přił. 2.
4750. **[Just, Mikł.]** Wotrowski móst: Kat. Posoł 1936. Čo. 27. Str. 211 sc.
4751. **M., J.** Rusojo 1814 we Wóslinku [Russen i. J. 1814 zu Ossling]: Łužica XI (1892), 77 sc.
4752. **Kral, Měrćin**. Delni Wujezd [Uhyst a. d. Spree]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 4 = Nowa doba 1949. Čo. 40.
4753. Farař Bohuwer **Ponich** a hłodowa studžeń pola Wujezda nad Tuchorjom: Předženak LXXXI (1935), 63.
4754. **S., E.** Myslički k blizkemu 100 lětnemu šulskemu jubilejeje we Wukrančicach. Wot jeneho něhduscheho schulerja [Zum 100jähr. Schuljubiläum zu Weigersdorf]: Serbske Nowiny 1927. Čo. 121.
4755. **Melda, Jan**. Hora „Wulki Kamjeń“ pola Dažina [Berg „Großer Stein“ b. Großdehsa]: Łužica X (1891), 35 sc.
4756. **Hermann, [Ernst]**. Wuri cy — Wujeř [Auritz — Unwürde]: Č. M. S. LXXXVI (1933), 16—19.
4757. **Preusker, K.** Der Stromberg [Wusmužowa Hora] bei Weißenberg: Dess. Blicke i. d. vaterl. Vorzeit I (1841), 85—87.
4758. **Kral-Zarěčan**. Wójsnje škodowanje serbskeje wjeski před sto lěta [w Zarěču] [Kriegsschäden zu Saritsch]: Łužica XXXVIII (1923), 74—77.
4759. **Kral-Zarěčanski, M.** Přeměnenje wjesneho založka Zarěča z přepoloženjom knježeho kubła [Änderung der Ortsgründung Saritsch durch Verlegung des Rittergutes]: Łužica XXXIX (1924). Zeš. 4. Str. 10—15.
4760. **Wićaz, Ota**. Z wotkel je město Zhorjelc tajke bohate: Serbske Nowiny 1934. Čo. 19.
4761. **W[ićaz,] O[ta]**. Česki a němski časnik w Zhorjelcu: Předženak LXXXI (1935), 52 sc.

4762. **Serbska wjes** [Ždžar = Sohra] bjez wróblow: Předženak LXXXI (1935), 58 sc.
4763. **W[ičaz], O[ta]**. Hdyž běše Zły Komorow hišće serbski: Serbske Nowiny 1934. Čo. 282 sc.
4764. **sD**. Židowska schula na Hrodźišku [Seidauer Schule auf d. Proitschenberg]: Pschedženak 1886. Str. 31—33.

DŽEL VIII: WUSTAWA, PRAWO, POLITIKA A ZARJADNISTWO

Staw 1. Stawizny wustawy a politika

TEIL VIII: VERFASSUNG, RECHT, POLITIK UND VERWALTUNG

Kap. 1. Verfassungsgeschichte und Politik

4765. **Seidemann, F. K.** Supane und Supanien: Moschkau. Saxonia III (1878), 69f.
4766. **Schulenburg, W. v.** Wendische Schulzenstäbe: Verhandlungen d. Berliner Gesellschaft f. Anthropologie 1884. S. 17f.
4767. **Meißner, Walter.** Wieso war bei den Wenden der Geschlechterstaat die herrschende Staatsform?: Dess. Studienfragen a. d. brandenburg.-preuß. Geschichte. 2. Aufl. Halle a. S., Gesenius. 1917. S. 8.
4768. **Becker, Richard.** Supanie, Burgward und Pfarrsprengel in Daleminze: N. Archiv XXXVIII (1918), 273—300.
4769. **Schmid, Heinrich Felix.** Die Burgbezirksverfassung bei den slawischen Völkern in ihrer Bedeutung für die Geschichte ihrer Siedlung und ihrer staatlichen Organisation [darin S. 91—103: Auf westslavischem Boden]: Jahrbücher für Kultur u. Geschichte der Slaven N. F. II. H. 2 (1926), 81—132.
-
4770. **Kalinin, Michal Iwanowič.** Słowjenjo a wójna. Wčim tči móc Sowjetskeho stata. [Die Slawen u. d. Krieg. Worin steckt die Macht d. Sowjetstaates.] (Słowjanske rozhlady. Rjad. VI. Zmeškal. Čo. 11.) W Budyšinje, Koło přeč. serbsk. pismowstwa. 1946. 44 str. 8°.
- 4770a. **Lenin, Włodziměr J.** K młodzinje. (Mała knihownja Marxisma a Leninisma 2.) (We Warnočicach, Swoboda. 1948.) 27 str. 8°.
4771. **Marx, K. a B. Engels.** Manifest kommunistiskeje strony. Wustawki zwjazka kommunistow. Stawizny zwjazka kommunistow. (Z němskeho orig. a z českeho přeložka... přelož. Mikl. Krječmar.) (Mała knihownja Marxisma a Leninisma. Čo. 1.) (We Warnočicach, Swoboda. 1948.) 105 str. 8°.

Staw 2. Burja a roboćenjo

Kap. 2. Bauern und Hörige

4772. **Heineken, Carolus Fridericus ab.** De natura et indole hominum propriorum in Lusatia inferiori adpersis romani saxoniceque iuris differentiis exercitatio. Lipsiae, Breitkopf. 1774. 46 S. 4°.
4773. **Knothe, Hermann.** Die verschiedenen Klassen slavischer Höriger in den wettinischen Landen während der Zeit vom 11. bis zum 14. Jahrhundert: N. Archiv IV (1883), 1—36.
- 4773a. **Anton, Karl Gottlob.** Über die Rechte der Herrschaften auf ihre Untertanen u. deren Besitzungen nebst einigen Bemerkungen über die Verfassung der Oberlausitz. Leipzig, Cnobloch. 1791.
- 4773b. **Tamm, Andreas.** Noch Etwas über Leibeigenschaft, Erbuntertänigkeit u. Laß-Gütern der Lausitz: Laus. Monatsschrift 1792. S. 162—170.
4774. **Kral-Zarčanski, M.** Příklad robočanskich přislušnosćí Serbow před 200 lěťami [Ein Beispiel von Fronpflichten d. Wenden vor 200 J.]: Lužica XXXIX (1924). Zeš. 3. Str. 21—25. Zeš. 4. Str. 16—21.
4775. **Kak je w času roboty było** [Wie war es zur Zeit d. Frondienstes]: Předženak LXXVII (1931), 56—59.
4776. **Mała Šprewja**, pomnik z časa robotow [Die kleine Spree, e. Denkmal aus d. Zeit d. Frondienstes]: Předženak LXXXI (1935), 63 sc.
4777. **Henka-Wbohowski.** Serbja — roboćenjo [Die Sorben — Frondienstler]: Nowa doba za džěci II (1948), 17—19.
4778. **N[owak]-N[jech.], M[ěrčin].** Preč z pomnikami serbskeho robočanstwa [Weg mit d. Denkmälern des sorbischen Frondienstes [die Schlösser]]: Nowa doba 1948. Čo. 2.
4779. **Nowak-Horjanski, Jakub.** Zaječa zhromadžižna abo robočanski duch [Die Hasenversammlung oder der Geist der Hörigen]: Nowa doba 1950. Čo. 1.

Staw 3. Wólby a zejm

Kap. 3. Wahlen und Landtag

4780. **[Kuba]š, [J. G.]** Wo wólbje na sakski sejm 12. julija t. 1. [Über die Wahl in d. Landtag]: Posoł XIX (1881), 101—102.
4781. **[Kuba]š, [J. G.]** Dobyczo w rucy — pschěhrate! [wo wólbje na sakski sejm] [Über Landtagswahlen]: Posoł XIX (1881), 129—132.
4782. **[Kubaš, J. G.]** Cwocžki a batnarje do zhněłoho drjewja [dla wólbje do sejma] [Über Landtagswahlen]: Posoł XIX (1881), 132—134.
4783. **Schewcžik, J.** Nascha politika. (Po swojim pschednoschku w Khrósczicach) [Unsere Politik]: Posoł XLII (1904), 21—23; 30—33; 42—44; 50—52; 57—59.
4784. **Wjesne wólbne towarstwo** [Dorfwahlverein]: Posoł L (1912), 34—35.

4785. Politiske **położenje** Serbow [Die polit. Lage der Wenden]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 248. Příl. 1.
4786. **Schreiber**. Zentrum und Wenden: Sächs. Volkszeitung XXV (1926). Nr. 284. S. 1.
4787. **Čohodla** zhubichmy swojeho zapóstanca [Jak. Špitanka]?: Kat. Posoľ LXIX (1931), 67—69.

Staw 4. Prawo, prawne stawizny, zakonje

Kap. 4. Recht, Rechtsgeschichte, Gesetze

4788. **Maciejowski, W. Alex.** Historya prawodawstw słowiańskich. Dźěl 1—4. (Bestimmungen der Civil-Strafgesetze u. die Gerichtsfolge d. slavischen Völker bis zum 14. Jahrh.) Waršawa-Lipsk, Brzezina-Hinrichs. 1833.
4789. **Maciejowski, W. Alex.** Slavische Rechtsgeschichte. In 4 Theilen. Aus d. Poln. übersetzt von F. J. Buß u. von M. Nawrocki, u. von dem Ersteren mit Anmerkungen a. d. vergleichenden Rechtswissenschaft begl. Stuttgart und Leipzig, Rieger u. C. 1835—1839. 8°.
4790. **Rechtsbuch** des Sachsenspiegels sieht eine ganz besondere Rechtsstellung der slawischen Leute vor... Um 1500 herum war es in Oschatz eine Beleidigung, wenn man einen „Wend“ nannte: Oschatzer Land 1930. S. 496.
4791. **Sakonje** sakskeho krala Bedricha Awgusta. [4 Gesetze, wobei beim letzten Gesetz die Seiten 29—32 fehlen, die niemals im Druck erschienen sind. Übersetzer J. E. Schmalzer.] 1848.
4792. **Černý, Adolf.** Heja. Lužické rychtářské „právo“ [Die Totenkeule. Wend. Richterrecht]: Tohos. Různé listy o Lužice. 1894. Str. 61—66.
4793. **Krüger, Karl.** Eine wendische Urkunde von Lieberose vom Jahre 1550 [Bürgereid]: Niederlaus. Mitt. VIII (1904), 91—94.
4794. **Kapras, Jan.** Prawne stawizny Hornjeje a Delnjeje Łužicy za čas českeho knježerstwa. (Přeložichu: Beno Šoľta, Jurij Brusk, Franc Šoľta a Józef Nowak.) [Rechtsgeschichte d. Ober- u. Niederlausitz z. Zt. d. böhm. Herrschaft.] Budyšin, Spisaćel. 1916. 102 str. 8°. — Tos.: Č. M. S. LXIX (1916), 10—107.
4795. **Peeck, Karl.** Zweierlei Recht. Polen und Wenden im Reich...: Dresdener Anzgr. 1932. Nr. 342 und 350.
4796. **Šwjela, B.** Dubjańska serbska pšisega: Č. M. S. LXXXV (1932), 69 sc.
-
4797. **Kaczmarek, L.** O prawo życia dla Łużyczan [Über das Lebensrecht d. lausitzer Sorben]. Póznań 1946. 28 str.
4798. **Mašťálko, Josef.** Práva lužických Srbů uznána zákonem [Die Rechte der laus. Sorben anerkannt durch das Gesetz]: Bezděz X (1947), 148—150.

4799. **Aleksandr [Posern]**. Nowa Łužica [wo nowym zakonju] [Über d. neue Sorbengesetz]: Nowa doba 1948. Čo. 32.
4800. **Aleksandr [Posern]**. Naš zakon [prawa Serbow]: Nowa doba 1948. Čo. 26.
4801. Die **Freiheit** der Sorben — ein Sieg des Rechts: Zeit im Bild III (1948). Nr. 9.
4802. **Pawoł Nedo** wo nowym zakonju [Nedo über d. neue Gesetz]: Nowa doba 1948. Čo. 24.

Staw 5. Prawo mjeńšinow

Kap. 5. Minderheitenrecht

4803. **Boeckh, Rich.** Što piše Němc wo prawach narodnosćow? Přeložil E. Njestranski [Was schreibt d. Deutsche über d. Rechte d. nation. Minderheiten]: Łužica IX (1890), 83—85; 91 sc.
4804. **Šlodeńk, Jurij.** Naše prawo na maćerńu rěč [Unser Recht auf d. Mutterspr.]: Posoł LVII (1919), 283—285.
4805. **R[ab], M[ichał]**. Narodnosć a narodne rěčne prawa [Nationalität u. nation. Sprachenrecht]: Łužica XXXVI (1921), 3—4; 7—10; 13—15; 17—18; 22—23; 29—31; 35—36; 39—40; 42—44; 46—48.
4806. Napominacy **hlós** europskich univ. profes. słowjanskich rěčow na zwjazk narodow [w němskej a serbskej rěči dla lužiskich Serbow] [Slav. Univ.-Prof. an d. Völkerbund]: Łužica XXXVIII (1923), 1—5.
4807. **Dachselt, Martin.** Die Rechtsverhältnisse der fremden Minderheiten in Deutschland. [Darin S. 336—344: Die Stellung der Wenden unter den völkischen Minderheiten]: Archiv f. Politik u. Geschichte IV (IX) (1926), 317—352.
4808. **Kapras, Jan.** Łužice jako menšina. [D. Lausitz als Minderheit.] (Českolužická knihovnička. Čo. 11.) Praha, Spolek „Adolf Černý“. 1927. 42 str. 8°.
4809. **Skala, Jan.** Sind die Lausitzer Serben e. nationale Minderheit? Zur Abwehr erneuter Entrechtungsversuche: Kulturwehr V (1929), 65—71.
- 4809 a. **[Skala, Jan.]** Die Lausitzer Serben [als Minderheit]: Die nationalen Minderheiten im Deutsch. Reich. H. 1 (1929), 7—10.

Staw 6. Khostaństwo a sudnistwo

Kap. 6. Straf- und Gerichtswesen

4810. **Pschepytanje** a Wocžinenje pschiBahaneho Ssudnistwa wot 8. a 9. Dnja Meje 1863 w Khoczebužu, nastupašči teho k Ssměrčži wotsbudženeho Riesniskeho Mischtyra Eduarda Waldau s Borkamora pola Wojerez, kotryž bje wobskorženy, so je šwoju Mandžel-sku s Rosmyšlenjom sadajil a potom wobiByl. [Untersuchung u.

- Eröffnung d. Schwurgerichts am 8. u. 9. Mai 1863 in Kottbus... betr. Eduard Waldau...] Spremberg, Säbisch. 1863.
4811. **Pilk, Jurij.** Serbscy tołmačerjo před sudom [Wend. Dolmetscher vor d. Gericht]: Č.M.S. LVI (1903), 59—63.
4812. **Wjela, Jurij.** Ze sudniskich aktow Njeswačidskeho knježstwa [Aus den Gerichtsakten der Neschwitzer Herrschaft]: Łužica XXXVIII (1923), 85.
4813. **W[ićaz], O[ta].** Pokutu před 12000 ludźimi w Koblicach pola Hodźija [Njeskutk Jakuba Ryčerje w l. 1770]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 16.
4814. **Serbski wojowar** wo swoje prawo we Lubjencu [Ein sorbischer Kämpfer um sein Recht in Mehlteuer. Martin Michalk]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 32 sc.
4815. **S., J.** Kak w srěnim wěku khłostachu?: Z našich dnjow a dawnych časow. II. rjad. Čo. 2.
4816. **Wićaz, Ota.** Khłostanje ze smjerću w starych časach: Nowa Łužica I (1947). Čo. 2 sc.

Staw 7. Měšćanske a wokrjesne zarjadnistwo

Kap. 7. Gemeinde- und Bezirksverwaltung

4817. **[Kubaš, J. G.]** Słowo za gmejnskich pschedstojerjow [Ein Wort f. d. Gemeindevorst.]: Posoł XX (1882), 163 sc.
4818. *** **[Nowak-Njeh., Měrcin].** Nowe mroki dolnołužyskich krejsow [Neue Einteilung niederlaus. Kreise]: Nowy Casnik 1950. Čo. 7 = Nowa doba 1950. Čo. 86.

Staw 8. Socijalne prašenje, khudźinstwo

Kap. 8. Soziale Frage, Armenwesen

4819. **Wornar, J[kub].** Stóž so mysle ženicź ma... [přečiło wupućowanju Serbow a přečiło mješanym mandželstwam] [Gegen die Mischehen]: Krajan 1889. Str. 35—41.
4820. **Müller, Ewald.** Verhältnisse in Familie und Gemeinde [bei den Wenden], mit Abb.: Dess. Das Wendentum i. d. Niederlausitz 1894. S. 104—109.
4821. **Peisker, J.** Neue Forschungen zur Sozial- u. Wirtschaftsgeschichte der Slaven. Stuttgart, W. Kohlhammer. 1905. 243 S. 8°. Mit 4 Taf.
4822. **Dučman, Handrij.** Našim džělačerjam! Poslednje słowa njeboh knjeza fararja em... [An unsere Arbeiter]. W Budyšinje, (Smolef). 1909. 20 str. 8°.
4823. **Socialne prašenje** mjez Serbami [D. soziale Frage unter d. Wenden]: Posoł L (1912), 110—111.

4824. **De Vaux-Phalipau.** La situation sociale en Lusace: Revue anthropologique 1926. Nr. 1—3.
-
4825. **Pannach, Samuel Tr.** Von milden Stiftungen für oberlausitzer Wenden: Lausitz. Monatsschrift 1799. Theil II. S. 647.
4826. **Statuten** der Armenvereine in den Gemeinden des landwirtschaftl. Vereines zu Klix. Budissin, E. M. Monse. o. J. [1852.] 16 S. 8°. fr. — Dass. auch in wendischer Sprache: Wustawki khudobnych sjenoczeństwow w gmejnach Klukschanskeho rat. tow. [Přel. Rāda.] 12 str. 8°. fr.
4827. **Wustawki** khudobnych towarstwow we wokrejšu Budyskeje kraj-skeje direkzije [Satzungen d. Armenvereine ...]. W Budyschini, E. M. Monse. b.l. 16 str. 8°. fr.
4828. **in. [Delan, Jurij.]** Karitas na wsach: Krajan LXVI (1933), 49—56.
4829. **W[ićaz], O[ta].** Nadobne wustajenja we našich serbskich wosadach: Serbske Nowiny 1933. Čo. 254.
4830. **Kral, M.** Ruski wyšk so stara wo serbske džěci [wěrna podawizna] [E. russischer Offizier sorgt für sorbische Kinder]: Nowa Łužica II (1948). Čo. 8 = Nowa doba 1948. Čo. 100.
4831. **W[ićaz,] O[ta.]** Franckowa syrotownja w Hali — 250 lět [Franckes Waisenhaus i. Halle — 250 Jahre]: Nowa doba 1948. Čo. 101 sc.

Staw 9. Strowotnistwo

Kap. 9. Gesundheitswesen

4832. **Struva, Christ. Aug.** Pomozna Taffla sa Tepenych, Smersnenych a Wowbeschenych [Hilfstafel f. Behandlung von Leichen]. W Shor-lezu, Towarstwo Wjedom. we hornych Łuž. 1795. 1 łop. 2°.
4833. Tej dweju Dziwow-Džjeszi **Nan**, kotryž we Čzjeskim-Holbersdorfi s jenej Kruwu dwoj Hulčezjo je płodžił. b. m. 1808. 4 łop. 8°. fr.
4834. **Roswucženje** k Sposnaczu a k Wotwobrocženju teho Skaženja tych PBow, a teho nusneho Sadžerženja pola Čzłowekow, kiž wot ska-ženych PBow bu skušani wordowali. Do šerskeje Recze psche-wožene wot jeneho Sserba [Über d. Hunde-Tollwut]. W Budeschini, J. G. Lehmann. 1831. 31 str. 8°. fr.
4835. **Bjertelk** sta wužitkow wot wopilstwa. S njemskeho pschełoži K[ruschwiza] we B[orschczil] [Viertel Hundert Regeln f. Trinker]. W Budyschini, K. B. Hika. b.l. [1854.] 12 str. 8°. fr.
4836. Krótka **powesz** wot Bethanije we Wrótšlawju, hdžež khori psches šmilne knežnje wothladanje namakaju [Kurze Nachricht von d. Inst. Bethania i. Breslau ...]. We Wojerecach. 1858.
4837. **Spjew** wo žadławym palenzpiczu, abo pokaska palenzowych pło-dow... do šerskeje rycžje pschełožene wot K[orla] A[ugusta] F[jiedlerja] [Lied v. schreckl. Schnapstrinken]. W Budyschinje,

Hika. [ca. 1859.] 2 łop. 8°. — Tos. 2. wud. W Budyschinje, Hika. 1860. 2 łop. 8°. fr.

4838. —č—. Palenc a joho scžěhwki [na serbske wobstojnosće džiwane] [D. Alkohol u. seine Folgen i. wend. Volke]: Posoł XXXVII (1899), 115—117.
4839. Serbske miłosćiwe **sotry** [Wendische barmherzige Schwestern]: Posoł XLVII (1909), 299.
4840. **N., M.** Dr. Rachel přečiwo H. Zejlerjej: Sokołske Listy IV (1928), 149—153.
4841. **Smola, Pawoł.** Alkohol, najstrašniši njepřečel serbskeho ratařstwa a naroda: Kat. Posoł LXVII (1929), 93 sc.; 119 sc.; 134 sc.; 144 sc.
4842. **Mór** w serbskim kraju: Předženak LXXVI (1930), 51.
4843. **Krječmař, Pawoł.** Wo socialnym zastaranju našich džěci: Serbske Nowiny 1931. Čo. 189; 191; 193; 196.
4844. **Wičaz, Ota.** Lěkařska kniha sakskeje kurwječchowki Hany: Serbske Nowiny 1934. Čo. 35.

Staw 10. Pjenježnistwo

Kap. 10. Finanzwesen

4845. Łužiska **wustawa** ha sjenocžene samoženje lužiskeho weßneho wokreša. Spišał B. H. Imisch [Laus. Verfassung u. d. verein. Vermög. d. laus. Gemeindebezirke]. W Budyschini, K. B. Hika. 1849. 69 str. 8°. fr.
4846. **Dyrbju?** Haj, ja dyrbju! Ponučaze powjedanczko sa styskniwych ludži [Kriegsanleihe]. b.m.b.l. (W Budyschinje, ca. 1915). 12 str. 8°. fr.
4847. **Rudžan, M.** Kostrjancy [Über die Geldabwertung]: Nowa doba 1948. Čo. 50.

Staw 11. Sokołstwo

Kap. 11. Sport

4848. Sokołske **listy**. Časopis serbskeho sokołstwa. Lětn. 1—7. 1925—1931. W Budyšinje, Zwjazk luž. serbsk. sokołstwa. 1925—1931. 4° a 8°.
-
4849. **Šleca, Herman.** Dalši vývoj lužickoserbského Sokola [Weitere Entwickl. d. laus.-wend. Sokols]: Naše Zahraniči IV (1923), 66—68.
4850. **Páta, Józef.** Sokołstwo a Słowjanstwo. Přeložil Mikławš Krječmař. (Słowjanske rozhlady. Rjad. Vlad. Zmeškal. Čo. 3.) [Das Sokolwesen u. d. Slawentum.] W Budyšinje, Koło serbskich spisowacelow. 1924. 28 str. 8°.
4851. **Šleca, [Herm.]** Ssokoł [serbski] [D. wend. Sokol]: Předženak 1925. Str. 77—79.

4852. **N[awka], M.** Přećiwo serbskemu Sokołej — přećiwo serbskemu narodej [Gegen den wendisch. Sokol — gegen d. wend. Nation]: Sokołske Listy II (1926), 81—85.
4853. **Šleca, [Herm.]** Serbski Sokoł 1920—1925 [Wendisch. Sokol 1920—1925]: Sokołske Listy II (1926), 2—4; 17 sć.; 33 sć.; 49 sć.; 65 sć.
4854. **Zmeškal, Vladimir.** Lužičtí Srbové a sokolstvo [Lausitzer Wenden u. das Sokolturn]. Praha 1926. 16 str. 8°. — Tos. w serbskej rěči. — Tos. w francowskej rěči. — Tos. w pólskej rěči.
4855. **Zmeškal, Vlad.** Lužičtí Srbové na sokolském sletě [Laus. Wenden beim Sokol-Kongreß], z wobr.: Česko-lužický Věstník VII (1926), 49—51.
4856. **Zmeškal, Vladimir.** Les Serbes de Lusace et les sokols. Prague 1926. 28 str. 8°.
4857. **Šleca, H[erm.]** Serbski čěłozwućowański system. Po Tyršowem systemje wudžěłať. Překuš. (Sokołska knihownja. Čo. 1.) [Wend. Turnsystem.] W Budyšinje, Łužisko-Serbski Sokołski Zwjazk. 1927. 146 str. 8°.
4858. **Skala, J[an].** Serbske Sokolstwo a katolska cyrkej: Serbske Nowiny 1928. Čo. 276.
4859. **Večerek, Břetislav.** Skautská idea do Lužice: Česko-luž. Věstník IX (1928), 41 sć.
4860. **Šajba, Jakub.** Naša serbska młodžina a Sokoł: Sokołske Listy V (1929), 129—134.
4861. **Serb** a rjemjesło a Sokoł [Der Sorbe u. das Handwerk u. der Sokol]: Sokołske Listy V (1929), 137—139.
4862. **Janak, Gustav.** Wo wažnosći sokołskeje organizacije [we Serbach]: Sokołske Listy VI (1930), 125—127.
4863. **Měškank, Jan.** Načolnicy — wjednicy: Sokołske Listy VI (1930), 119—124.
4864. **Rab, Klem. M.** Kak so luž.-serbski Sokoł rozsudži?: Posoł LXVII (1929), 256 sć.
4865. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Sokoł a ludowe reje: Sokołske Listy VI (1930), 73—75.
4866. **Šajba, Jakub.** Džesać lět Serbskeho Sokoła, z wobr.: Sokołske Listy VI (1930), 108—118.
4867. **Smolef, Marko.** Kak a čehodla je so Sokoł w Serbach založil: Sokołske Listy VI (1930), 133.
4868. **Wóhnjoš.** Dobudžemy [serbscy sokoljo]: Sokołske Listy VI (1930), 129 sć.
4869. **Zmeškal, Vladimir.** Deset let lužického Sokola, z obr.: Česko-luž. Věstník XI (1930), 77.
4870. **Nawka, M[ichał].** Radwońčenjo. (Jeno pospyt a to šće džěrawy): Sokołske Listy VII (1931), 54—56.
4871. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Němske turnařstwo (DT) a naš Sokoł: Sokołske Listy VII (1931), 113—116.

4872. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Naše kubłaŕske džěło. Wohlad a wuhlad: Sokołske Listy VII (1931), 81—86.
4873. **Šewčik, Jurij.** Moje dopomnjeće na přěni a druhi serbski sokołski zlět: Sokołske Listy VII (1931), 52—53.
4874. **H., J.** Džesać lět jednota Sokoł w Radworju: Sokołske Listy VIII (1932), 141 sc.
4875. —I—. Džesać lět jednoty „Sokoł w Poršicach“: Sokołske Listy VIII (1932), 147—150.
4876. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Wo žónskim sokołskim čěłozwučowanju w Serbach: Sokołske Listy VIII (1932), 133—136.
4877. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Wyšnosć a Sokoł: Sokołske Listy VIII (1932), 9—11.
4878. **Šajba, J.** Tyrš we swětle serbskeho narodneho prócowanja: Sokołske Listy VIII (1932), 97—101.
4879. **Wóhnjoš.** Tyršowa wučba: Serbske Nowiny 1932. Čo. 218 sc. — Tosame: Sokołske Listy VIII (1932), 3—9.
4880. —y. Čěłozwučowanje a športowe wuhibanje we swětle katolskeje wěry: Kat. Posoł LXXI (1933), 33 sc.; 41—43.
4881. **N[owak]-N[jeh.], Měrćin.** Wozrodzi-li so serbske čěłozwučowanje?: Nowa doba 1948. Čo. 5.

Staw 12. Pychaŕstwo a pócciwosć

Kap. 12. Luxus und Sittlichkeit

4882. **Pohonč, J. A.** Kak Serb přistojnosć a strowosć haji [Auf welche Weise pflegt d. Wende Anstand u. Gesundheit]: Łužičan X (1869), 107 sc.
4883. **Listy z kraja** [Přećiwo wšelakim njekhmanosćam, kotrež so w Serbach stawaju] [Gegen Ungebührlichkeiten unter den Wenden]: Posoł XXXVI (1898), 385—386; 429—431. — Tohorunja: Listy ze wsy [... wie oben]: Posoł XXXVII (1899), 90—91; 99—101; 131—133; 189—191; 307—309.

DŽEL IX: HOSPODARŠKE WOBSTEJNOSĆE

Staw 1. Powšitkowne

(Čeledź, džělaćeŕ, mzda, dobre a hubjene časy)

TEIL IX: WIRTSCHAFTLICHE VERHÄLTNISSE

Kap. 1. Allgemeines

(Gesinde, Arbeiter, Einkommen, gute und schlechte Zeiten)

4884. **Kötzschke, Paul Richard.** Das Unternehmertum in der ostdeutschen Colonisation des Mittelalters. Bautzen, Ginzl. 1894. IV, 74 S. 8°.

4885. **Müller, Ewald.** Wirtschaftliche Verhältnisse und Beschäftigung der Wenden, m. Abb.: Dess. Das Wendentum i. d. Niederlausitz 1894. S. 93—99.
4886. Naše narodne **hospodárstwa** [Unsere nationale Wirtschaft]: Posoł XLIX (1911), 187—188.
4887. **Dale** Radworja swět — z deskami zabity [namołwjenjo Zdžěrjansku wokolinu zasydlować] [Ermunterung, die Gegend Sdier zu besiedeln]: Posoł L (1912), 285.
4888. **Cyž, Jan.** Smy hospodarsce na prawym puću [Wir sind wirtschaftlich auf d. richtigen Wege]: Nowa doba 1950. Čo. 78.
4889. **Wo** hospodarskim woznamje Łužicy [Über die wirtschaftl. Bedeutung d. Lausitz]: Serbska šula III (1950), 141.
-
4890. **Za** Dreždžany [Über d. Dienstvermietungen b. Dresden]: Krajan 1880. Str. 37—39.
4891. **Aleksandr [Posern].** Stawizna wo „serbskej wowce“ [Geschichte über die sorbische Großmutter]: Nowa doba 1950. Čo. 103.
-
4892. **F.** Katholscy Serbja, budźće swoji! [Gegen den Arbeiterverein]: Posoł XLIX (1911), 26.
4893. **J[akubaš, F[ilip].** Serbski džělačer — naša zepjera [Unser Arbeiter — unsere Stütze]: Nowa doba 1947. Čo. 20. Str. 1.
4894. **Hančka, G.** Serbske džělačerstwo [Die sorbische Arbeiterschaft]: Nowa doba 1948. Čo. 88.
-
4895. **Hlód** a drohota w Serbach w zastařsku [Hunger u. Teuerung i. d. Wendei i. alt. Zeit.]: Předženak LXXIV (1928), 41—43.
4896. **Herrmann, Arnošt.** Kelko mzdy dostawaše naša čeledź za čas Napoleonskich wójnow?: Předženak LXXXI (1935), 68.

Staw 2. Rólnistwo

Kap. 2. Landwirtschaft

4897. **d—k.** Burska peticija lěta 1848 [přepodata wot Maćicy] [Bauernpetition a. d. J. 1848]: Nowa doba 1948. Čo. 43.
4898. **Langer, Joh.** Tratlau bei Ostritz (Lausitz) als Beispiel slawischer u. deutscher Flurbewirtschaftung: Sächs. Bauern-Kalender VIII (1929), 46—48.
4899. **Lešawa, Jurij.** Započatki a wuwico ratařstwa mjez serbskim ludom [Anfang u. Entwicklung der Landwirtschaft unter d. sorb. Volke]: Posoł LXVIII (1930), 370—371; 389—390; 396 sc.; 412 sc. LXIX (1930), 4 sc.
4900. Starosłowjanske **rólnistwo** [Altslawische Landwirtschaft]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 106.

4901. **Wobdželanje** role pola starych Słowjanow [Die Bearbeitung des Ackers bei den alten Slaven]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 108.
4902. Burske **zemjanstwo** pola nas [Bauernadel bei uns]: Předženak LXXXI (1935), 47 sc.
4903. **W[ićaz], P.** Pječ lět rólneje reformy [5 Jahre Bodenreform]: Nowa doba 1950. Čo. 105.
-
4904. **Fiedleř.** Něšto wo zeminyh wupłodach [Etwas über d. Früchte d. Erde]: Łužičan VI (1865), 74—76; 109 sc.; 137. VII (1866), 43 sc.; 107 sc.
4905. **[Kuba]š, [J. G.]** Burstwo — samostatne [Die Landwirtschaft — selbständig]: Posoł XIX (1881), 25—29.
-
4906. **Wustawki** Wojerjowskeho Berbskeho burskeho towařstwa. Sažožene 11. januara 1885 [Satzungen d. Hoyerswerd. wend. Bauernvereins]. We Wojerjezach, Gustav Wenzel. (1885.) 7 str. 8°. fr.
4907. **Wustawki** „Towařstwa Serbskich Burow“. (T. S. B.) [Satzungen d. Ver. d. wend. Landwirte]. (W Budyschinje, Ssmoleř. 1888.) [2 łop.] 8°. fr.
4908. Jubilejny **swjedžen** Towařstwa Serbskich Burow w Małym Wjelkowje 11. oktobra 1908 [Jubil.-Feier d. Ver. wend. Landwirte]; Posoł XLVI (1908), 374—375; 383—384; 394—395.
4909. **R.** Kedžbujće, serbscy burja! [Gegen den Bauernbund]: Posoł XLIX (1911), 209—210.
4910. Dalša **organisacija** ratařskoho ludu mjez Serbami [Weitere Organisation d. bäuerl. Bevölk. u. d. Wenden]: Posoł LVII (1919), 164 sc.
-
4911. **[Kuba]š, [J. G.]** Serbskim ratarjam [An d. wend. Landwirte]: Posoł XIX (1881), 11—13.
4912. **[Skala, Jakub.]** Staroscź cyłoho naschoho naroda [zdžerženjo kubłow w Serbach] [Über d. Erhaltung uns. Bauerngüter]: Posoł XXI (1883), 97—100.
4913. **Schlachtarjo.** (Wobraz z njedawnoho časa) [Gegen d. Zerteilen wend. Gutshöfe]: Krajan 1884. Str. 32—38.
4914. **[Skala, Jakub.]** Dobre słowo za kóždoho [k zdžerženju našich serbskich statokow] [Über die Erhaltung uns. wend. Anwesen]: Posoł XXII (1884), 193—195.
4915. **[Kuba]š, [J. G.]** Kak tež to je to pschischło [zo so serbske kubła zhubjeja do cuzych rukow] [Warum gehen uns. wend. Güter verloren]: Posoł XXIV (1886), 41—42.
4916. **Što je wina?** [zo so serbska zemja do cuzych rukow zhubja] [Die Schuld, warum d. wend. Land i. fremde Hände fällt]: Posoł XXXVII (1899), 243—245; 251—253; 259—261; 267—269; 283—284; 293—294.

4917. Katholscy **Serbja!** Hladajće so! [Přećiwo předawanju swojich ležownosćow] [Gegen d. Verkauf d. wend. Besitzes]: Posoł XLVIII (1910), 361—362.
4918. **Kral, M.** Wotbywanje serbskich ležownosćow [Die Verluste der sorbischen Liegenschaften]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 133 a 134.
-
4919. **Burja** — Ratarjo! starajće so wo wudospołnjenje swojich synow w ratafskim powołanju! [Ermahnung, die Söhne wieder dem Bauernstande zuzuführen]: Posoł XLIII (1905), 342—343.
4920. **Što** budže z našoho hólca, z našeje holcy? [Was wird aus uns. Jungen, uns. Mädchen]: Posoł XLIX (1911), 50—51.
4921. [**Smola, Pawoł.**] Přichod młodeho serbskeho ratarja [Die Zukunft d. sorb. Landwirtes]: Serbski Hospodař XXXVI (1928), 201—203.
-
4922. **Kak** je w léće 1797 Jan Zejleř w Hornjej Boršći kubło wot swojeho knjeza kupił [Wie hat i. J. 1797 Joh. Seiler in Salzenforst ein Bauerngut von seinem Herrn gekauft]: Předženak LXXVII (1931), 60 sc.
4923. **Wumjeńk** na Zejlerjec kuble [w Hornjej Boršći]: Předženak LXXVII (1931), 61.
-
4924. **Kerk-Pěrnjanski, Jan.** Něšto wo wowčerstwje a wowčerjach [Etwas über die Schafzucht und den Schäfer]: Předženak LXXXI (1935), 70—74.
4925. **Kerk-Pěrnjanski, Jan.** Plahowanje hus a pjerjodrěće [Die Zucht von Gänsen u. das Federschleiß]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 128 sc.
4926. **W[icaz], O[ta].** Konjerstwo našich wótcow [Pferdezucht unserer Vorfahren]: Łužica XLIX (1936), 9 sc.
-
4927. **Wjesnjan.** Při młóćawje [Bei d. Dreschmaschine d. MAS]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 9 = Nowa doba 1949. Čo. 104.
4928. **Wirtec, Měranka.** Kak žona hospodarnje džěła [Wie arbeitet die Frau wirtschaftlich]: Nowa doba 1949. Čo. 12.
4929. **Komorowčan [Fela, E.].** Žně a wusyw [Ernte u. Aussaat]: Nowa doba 1950. Čo. 120.

Staw 3. Sadařstwo a zahrodnistwo

Kap. 3. Obst- und Gartenbau

4930. [**Kozor, K. A.**] Ssadowa knižka. Wudata wot klukschanskeho ratafskeho towarstwa psches jeho Ɓadowu džjelbu [Obstbüchlein]. (Macziczne spisy 15.) W Budyschini, Macziza Ɓerbska. 1851. 85 str. 8°. fr.

4931. **Gloger.** Najwužitnishi pscheczjeljo ratařstwa a hajnistwa bjes swěrjatami, jako wot pschirody postajeni sakhowarjo a wojowarjo pscheciwo wobschkođenju psches njerodź a mysche. Do Berbskeje rycze pschełožił Michał Rostok [D. nützlichsten Freunde d. Landwirtschaft...]. (Macźićne spisy Čo. 47.) W Budyschinje, Macźiza Sserbska. 1866. 106 str. 8°. fr.
4932. **[Kral, M. A.]** Hrožaca wulka škoda psches mejske bruki. Wudate wot ratarskeho wokrjebnego towarstwa sa kral. sakske hornoluž. markhrabinstwo [D. Schaden durch Maikäfer]. Budyschin, L. A. Donnerhak. 1868. 16 str. 8°. fr.
4933. **[Kral, M. A.]** Sahrodnistwo. Dźěl 1: Ssadowa sahroda. Roswucženje wo plahowanju Ǧadowych schtomow a keřkow [D. Gärtnerei]. (Ludowa knihownja wudawana z nakładom Maćicy Serbsk. Čo. 1.) W Budyschinje, Macźiza Sserbska. 1869. 8°. fr.
4934. **W[ićaz,] O[ta].** Wilibald ze Schulenburg wo sadowych štomach w Błótach [W. v. Schulenburg über Obstbäume im Spreewald]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 80 sć.
4935. **Kral, Jan.** Prawidła za sadarstwo [Regeln f. d. Obstbau]: Nowa doba 1949. Čo. 134.
-
4936. **Winicařstwo** we Łužicy [Winzertum i. d. Lausitz]: Serb. Nowiny 1930. Čo. 15.
4937. **Wićaz, Ota.** Winicy w Serbach [Weinberge i. Sorbenland]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 10.
4938. **[Wićaz, Ota.]** Serbja jako winicarjo [Die Sorben als Winzer]: Łužica XLVIII (1935), 19.

Staw 4. Pćolařstwo a lěsařstwo, rybařstwo

Kap. 4. Bienenzucht, Forstwirtschaft, Fischerei

4939. **Kulman, Khrystian.** Sserbski wustojny pćořar, abó kak dyrbisch w Berbskim kraju pćořy plahowacz, so by najwjazy wužitka wot nich mjeł [Der wendisch. Imker]. W Wojerezach, J. Kulman. 1856. XII, 144 str. fr.
4940. **Ž., J.** Khorosće pćořow [Bienenkrankheiten]: Krajan 1870.
4941. **Ž., J.** Z kólcza [njepřeczjeljo pćořow [Bienenfeinde]: Krajan 1872.
4942. **Hila, [Pětr].** Včelařství u lužických Srbů [Bienenzucht bei d. laus. Wenden]: Zápisní včelařský kalendář 1914.
4943. Lěsne **pćolařstwo** w Mužakowskej a Wojerowskej holi, z wobr. [Waldbienenzucht i. d. Muskauer u. Hoyersw. Heide]: Předženak LXXIII (1927), 67—70.
4944. **[Wićaz, Ota.]** Pćolka w našim basnistwje [Die Biene in unserer Dichtung]: Łužica XLIII (1928), 54—56.
4945. **Wićaz, Ota.** Fararja Hadama Šěrachowe pćořy. Po starych powěs-

- ách [Pfarrer Adam Schierachs Bienen]: Łužica XLVII (1932), 65 sć.
4946. **W[ićaz], O[ta]**. Serbscy pčolarjo, čohodla nimaće starostow? [Sorben als Imker]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 64. Příloha.
4947. **Krawc, E.** Pčolař w zymje [Der Imker im Winter]: Nowa doba 1948. Čo. 6.
-
4948. **Šěca, K. B.** Škódnicy našich lěsow [Schädlinge unserer Wälder]: Č. M. S. LXXX (1927), 40—46. — Tosame: Serbske Nowiny 1937. Čo. 65 sć.
-
4949. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Rybjace žně w Rakečanskich hatach: Nowa doba 1950. Čo. 134.

Staw 5. Hórnistwo a skały

Kap. 5. Bergwesen und Steinbrüche

4950. **Kubašec, Marja.** W Hórchanskich skałach [In den Steinbrüchen von Horka]: Kwětki. Serbska čitanka. W Budyšinje 1921. Str. 194—199.
4951. **Amicus rusticorum.** Najwjětši njepřećel Serbow. Wot jeneho dobreho Serbow přećela z horceje wutroby a wjelelětneho nazho-njenja za Serbow napisane rozwažowanje [Gegen den Verkauf der Braunkohlenfelder in d. Wendei an Landfremde]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 31. Příl.
4952. **Wićaz, Ota.** Wo hórnistwje w Serbach [Über d. Bergbau i. Sorben-land]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 128—129.
4953. **Laduš-Kučik, Jurij.** Kak smy wuhelc twarili [Wie haben wir den Kohlenmeiler gebaut]: Łužica XLVIII (1935), 40.
4954. **Łakař, Arnošt.** Podzemske pućowanje. Kraj čornych nasypow: Serbske Nowiny 1935. Čo. 273.
4955. **Delan, Pawoł.** K Chróstowskej brunicowni [In dem Crostaer Braunkohlenwerk]: Nowa doba 1949. Čo. 132.
4956. **Joko.** Čorne złoto w Serbach [Schwarzes Gold im Sorbenland]: Nowa doba 1949. Čo. 84.

Staw 6. Překupstwo, přemysło a rjemjesło

Kap. 6. Handel, Gewerbe und Handwerk

4957. **Wissell, Rudolf.** Zulassung der Wenden zum Handwerk: Dess. Des alten Handwerks Recht u. Gewohnheit. Hrsg. von Konrad Hahn I (1929), 117—119.
-
4958. **Serbja** a rjemjesła [D. Wenden u. d. Gewerbe]: Posoł XXXVI (1898), 290—291.

4959. **Kubašec, Marja.** Domjace přemyslo w Serbach [Hausgewerbe in der Wende]: Kwětki. Serbska čitanka. W Budyšinje 1921. Str. 250—257.
4960. **Hdže mam kupować?** [pola tych, kotřiž tež serbske nawěški podawaju] [Kauft bei denen, die wend. Zeitungsanzeigen aufgeben]: Posoł XLIX (1911), 202—203.
4961. **Mencel, Jurij.** Serbske časnikarki [wo runoprawosći serbskeje žony w rjemjesle] [Sorbische Uhrmacherinnen]: Nowa doba 1948. Čo. 57.
4962. **Fahlisch.** Haarhändler in einem Wendendorf d. Niederlausitz, m. Abb.: Lausitzer Hauskal. 1908. S. 58.
4963. **Wićaz, Ota.** Kak so murjer Jakub Rachlowc před 100 lěta w Hućinje žiwješe: Nowa doba 1949. Čo. 44.
4964. **Wo Kulowskich nohajcarjach** [Über die Wittichenauer Strumpfwirker]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 283.
4965. **Polčnica** a jeje poprjancafstwo [Pulsnitz u. s. Pfefferkuchengewesen]: Serb. Nowiny 1930. Čo. 294.
4966. **Budyschan.** Posledni tkalc w Klipphausenje [Der letzte Weber i. Klipphausen]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 151.

Staw 7. Měry a wahi

Kap. 7. Maße und Gewichte

4967. **Jordan, J. W. H.** Nowa měra a nowa waha a najnusnische wo dezimalach. Podawa Berbski a němski schulskim džěčom pruskich a sakschich schulow... [Neues Maß u. Gewicht]. W Budyschinje, Ssmolef a Pjech. 1870. 16 str. 8°. fr.
4968. **Pomocna knižka k wulicženju nowych a starych měrow a wahow.** Hilfsbüchlein zur Berechnung der neuen u. alten Maße u. Gewichte. [Text wend. u. deutsch.] W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1871. 72 str. 8°. fr.
4969. **Seidemann, F. K.** Sturnise, Störnitze, ein wendisches Maaß für Flüssigkeiten: Saxonia, hrsg. v. Alfr. Moschkau. Freiberg 1876. S. 55.
4970. **Mörtzsch, Otto.** Die Störnitze, ein alt-wendisches Maß: Dresdn. Geschichtsbll. XLI (1933), 112 sc.
4971. **Kak su před 200 lěta z Lubija do Wujezda měřili** [Wie hat man vor 200 Jahren von Löbau bis Breitendorf gemessen]: Předženak LXXV (1929), 63—67.
4972. *** **[Nowak-Njeh., Měrćin.]** Kak stari Słowjenjo pola měřjachu [Auf welche Weise maßen die alten Slawen ihre Felder]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 265.

Staw 8. Wobchod

Kap. 8. Verkehr

4973. **Schurtz, Heinr.** Ein altslavischer Verkehrsweg über das Erzgebirge: Wiss. Beil. Leipz. Ztg. 1888. Nr. 131. S. 601 f.
4974. **Kretzschmar, Johannes.** Die Verkehrslage des Saale-Mulde-Gebietes in der Hermunduren- u. Slawenzeit: Mannus XXVII (1935), 130—135.
-
4975. **L[ibš], J[urij].** Tež list wo železnicy [Über d. Eisenbahn]: Posoľ XXIV (1886), 189—191.
4976. **List** wo nowej želežnicy [Über d. Eisenbahn]: Posoľ XXIV (1886), 177—179.
4977. **[Skala, Jakub.]** Wo nowej želežnicy [Über d. neue Eisenbahn]: Posoľ XXV (1886), 223—225.
4978. Swjedžeńske **wotewrjenjo** Radwoŕsko — Wósporskeje železnicy 30. hapyŕla 1906 [Eröffnung d. Radibor—Weißener Eisenb.]: Posoľ XLIV (1906), 158—160.
4979. Nowa **železnica** [Neue Eisenbahn zw. Radibor u. Kamenz]: Posoľ L (1912), 156; 162.
4980. Radwoŕsko—Kamjeńska **železnica**. (Kritiske słowa.) [D. Radibor—Kamenz. Eisenbahn]: Posoľ L (1912), 162—163.
4981. Dołhorańša **železnica** [z Radworja do Kamjeńca] [Eisenbahn Radibor—Kamenz]: Posoľ LI (1913), 372.
4982. Dołhorańša **železnica** [Die Nordostbahn]: Posoľ LIII (1915), 30; 38.
4983. **Železnica** z Kamjeńca do Radworja [Bahn von Kamenz nach Radibor]: Posoľ LV (1917), 134.
4984. Hendrich **Swora** přećiwo železnicy wojuje: Serbske Nowiny 1933. Čo. 297.

Staw 9. Płaćidła a pjenježnistwo, zawěšćinstwo

Kap. 9. Zahlungsmittel und Bankwesen, Versicherungswesen

4985. **Schulenburg, W. v.** Wendische Zahlungsmittel: Verhandlungen der Berliner Gesellschaft f. Anthropologie, Ethnologie u. Urgeschichte 1886. S. 196.
4986. Serbska Ludowa Banka w Budyšinje... Wobkhodna **rozprawa** za 1.—11. wobkhodne lěto. 1920—1930 — Wendische Volksbank Aktien-Gesellschaft Bautzen. Geschäftsbericht f. d. 1.—11. Geschäftsjahr. 1920—1930. Bautzen, Schmalzer. 1921—1931. 4°.
4987. Sserbska ludowa **banka** [Wendische Volksbank]: Předženak LXXII (1925), 64.
-
4988. Sakładny **sakoń** Saxonije, krupobicžje sawjeszjazeho towarstwa w Budyschini. Po poručnoszi... pschełožene wot J. E. Ssmolerja

[Gründungsurkunde d. Saxonía]. W Budyschini, Hika. 1850. 20 str. 8°. fr.

4989. **[Kral.]** Germania, zawěszczace towařstwo we Schčeczinje [Stettin] [Germ. Versicherungsges.]. (W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1867.) 8°.
4990. **Kral, Měrczin.** Raiffeisenska organizacija Berbskich wjeŕnych nalutowařnjow w Budyschinje [Raiffeisen-Organis. d. wend. ländl. Sparkassen]: Předženak LXXI (1925), 65 sc.

DŽĚL X: MYTOLOGIJA, POHANSTWO, POWŠITKOWNE NABOŽNISTWO, KŘEŠĆANSKE NABOŽNISTWO

TEIL X: MYTHOLOGIE, HEIDENTUM, ALLGEMEINE RELIGIONSWISSENSCHAFT, CHRISTLICHE RELIGIONSWISSENSCHAFT

Staw 1. Mythologija, pohanstwo, powšitkowne nabožnistwo

Kap. 1. Mythologie, Heidentum und allgemeine Religionswissenschaft

4991. **Wagner.** Diss. de idolatria veterum Missniae incolarum. Lipsiae 1698.
4992. **Frenzel, Abraham.** Commentarius... de diis Soraborum aliorumque Slavorum...: Hoffmann. Scriptores II (1719), 85—236.
4993. **Lehnert, Jurij.** Wjery a Zyrkwy Historia wot Spoczatka Sswjeta hač do njetzischeho czaŕa; Steho ŕwjateho a druhich historiskich piŕmow... hohrje stajena, s Vorredu Jana Krystopha Langi. [Titel u. Text auch in deutscher Sprache]: Georgen Leonhardi. Religions- und Kirchen-Historie... Budyschini, Davit Rychtar. 1734. 133 str. 8°. [fr.]
4994. **Knauth, Christian.** Der alten Sorberwenden Religionssätze und Lehren. Görlitz, Fickelscherer. [1754.] [4 Bl.] 4°.
4995. **Tromler, Karl Heinrich.** Von dem Heydenthume der slavischen Völker in Deutschland: Dess. Sammlung zur Geschichte des alten heydnisch. u. dann christlich. Vogtlandes. Leipzig, J. Fr. Witzleben. 1767. S. 10—30.
4996. **Schlitzigk.** Etwas von den Götzentempeln der Wenden: Dresdn. gel. Anzgen. 1774. Sp. 409—416.
4997. **[Pannach, Samuel Traugott.]** Reliquien der Feld- Wald- Wasser- und Hausgötter unter den Wenden: Laus. Monatsschr. 1797. Theil II. S. 741—759.

4998. **Kreußler, Heinr. Gottlieb.** Von der Religion der Sorbenwenden: Dess. Altsächs. u. sorbenwend. Alterthümer 1823. (Th. 1.) S. 167—210.
4999. **Liebusch, Georg.** Religion der Südwenden: Dess. Skythica. Camenz 1833. S. 239—291.
5000. **(Sommer, Eduard.)** Götzenbilder der alten Sachsen u. Lausitzer [Sorben]: Dess. Saxonia. Museum f. Sächs. Vaterlandskde. 3. Aufl. I (1835), 66—67.
5001. **Giesebrecht, Ludwig.** Von der Religion der wendischen Völker an der Ostsee. Stettin 1838. [Näheres nicht zu ermitteln.]
5002. **Klößen, K. F.** Die Götter des Wendenlandes und die Orte ihrer Verehrung. Versuch einer Nachweisung derselben: Märkische Forschungen III (1847), 193—291.
5003. **Niemeyer, J. F.** Mythologie der Griechen, Römer, Aegypter, Nordländer, Wenden u. Slawen. 3. Aufl. Leipzig, O. Wigand. 1855. 415 S. 8°.
5004. **Nowak-Horjanski, J.** Přehlad serbskeje mytologije [Überblick d. wend. Mythol.]: Lužica V (1886), 69—71; 80; 84 sc.; 93 sc.
5005. **Müller, Ewald.** Die Religion der alten Wenden: Dess. Das Wendentum i. d. Niederlausitz. 1894. S. 5—13.
5006. **Raatz, Gustav.** Der Gottesdienst der alten Wenden: Deutsche Lesehalle. Beil. z. Berliner Tagebl. 1897. Nr. 7 u. 8.
5007. **Thaden, Oskar.** Das wendische Heidentum: Wissenschaftl. Beil. d. Lpz. Ztg. 1906. S. 153—155; 157—159.
5008. **Meißner, Walter.** Welche Verkörperungen von Naturkräften bildeten [bei den Wenden] den Gegenstand religiöser Verehrung?: Dess. Studienfragen a. d. brandenburg.-preuß. Geschichte. 2. Aufl. Halle a. S., Gesenius. 1917. S. 8—9.
5009. Die **Gottheiten** der alten Sorben: Unsere Heimat erzählt für alle ... von der Lehrerschaft des Schulaufsichtsbezirks Kamenz 1925. H. 2. S. 57—61.
5010. **[Wićaz, Ota.]** Podobizny serbskich přibohow [Bildnisse wend. Götter], z wobr.: Lužica XLI (1926), 31 sc.
5011. **Máchal, H.** Wětr w słowjanskej mytologii [Wind i. d. slav. Mythologie]: Serbske Nowiny 1931. Čo. 252.
5012. **Meyer, C. H.** Fontes historiae religionis Slavicae. Berolini, de Gruyter. 1931. 112 S. 8°.
5013. **Gandert, O. F.** Altwendische Götterdämmerung: Die Heimat. N. Görl. Anzgr. 1933 v. 28. 4.
5014. **Neumann, Eugen.** Heidnisches aus der alten Wendei: Heimat-Warte. Bautzener Nachr. 1933. Nr. 128.
5015. **Wo česćowanju zemrětych pola pohanskich Słowjanow** [Über Verehrung d. Verstorbenen bei den heidnischen Slawen]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 286 sc.

5016. **Palm, Thede.** Wendische Kultstätten. Quellenkritische Untersuchungen zu den letzten Jahrhunderten slavischen Heidentums. Lund, Gleerupska Universitetsbokhandeln. (1937.) 179 S. 8°.

5017. **Schmeltz, Amadeus.** De idololatria veterum Misniae incolarum... [Resp.:] Esaias Wagner. Lipsiae, Fleischer. [1698.] [11 Bl.] 4°. Lpz. Disp. 1698. Sept. 14.
5018. **Ursinus.** Von einem vermeintlichen sorbischen Gözenbildgen in der meißnischen Gegend, m. 1 Abb.: Hasche. Magazin III (1786), 216—221.
5019. Die **Gottheiten** der heidnischen Sorben im Meißnerlande: Vaterland d. Sachsen III (1844), 115 f.
5020. **Tromler, Karl Heinrich.** Von den Spuren des slavischen Heydentums im Vogtlande: Dess. Sammlung zur Geschichte des alten heydnisch. u. dann christl. Vogtlandes. Leipzig, J. Fr. Witzleben. 1767. S. 31—39.
5021. **Cyž, Mikławš.** Posleni pžibóh na buduschinskich Honach [D. letzte Abgott auf Bautzener Flur]: Jutnitžka 1849. Str. 76.
5022. **Smolef, J. E.** Powostanki ze starodawneho nabóžnistwa w serbskich Łužicach [Mythologisches aus den beiden Lausitzen]: Č. M. S. I (1848), 217—223. — Dass. übersetzt von Hermann Lotze: Ztschr. f. Mythologie III (1855), 109—115.
5023. **Černý, Adolf.** Mythiske bytosće lužiskich Serbow [Mythische Wesen bei den Lausitzer Wenden]: Časopis XLIII (1890), 3—50. XLIV (1891), 3—68; 81—129. XLV (1892), 25—41; 73—130. XLVI (1893), 51—67. XLVII (1894), 76—127. XLVIII (1895), 8—32; 122—144. XLIX (1896), 3—12. L (1897), 3—44; 81—118. — Tos. z předsłowom a z wopřijećom. Budyšin, Hórnik. 1893—1898. X, 462 str. 8°.
5024. **Müller, Ewald.** Überreste der altslavischen Mythologie unter den heutigen Wenden der Niederlausitz: Dess. Das Wendentum i. d. Niederlausitz. 1894. S. 156—168.
5025. **Weber, Rob.** Ein sorbisches Opferfest auf dem Götterberge zu Borna: Heimatblätter aus d. Bornaer Pflege. Heft 1 [1926]. S. 9—15.
5026. **Schulenburg, Willibald.** Das Wendentum und germanische Gottheiten im Teltower Kreis: Teltower Kreis-Kalender 1930.

5027. **Krolmus, Vacslav.** Poslední božiště Čornoboha s runami na Skalsku. Praha 1857.
5028. **Jenč-Drježdžanski.** Běly a Čorny Bóh [Bieleboh u. Čorneboh]: Łužica XII (1893), 89 sc.
5029. **Nehring, W.** Der Name Bělbog in der slavisch. Mythologie: Archiv f. slav. Philologie XXV (1903), 66.
5030. **[Wićaz, Ota.]** Podobizna Čornoboha w Babinje [Bild d. Čorneboh i. Bamberg], z wobr.: Łužica XLI (1926), 4—6.

5031. **Wienecke, Erwin.** „Czorneboh und Bieleboh.“ Eine quellenkritische Studie aus dem Gebiete der slav. Religionsgeschichte. (Vortrag...): Bautzener Geschichtsbll. 1926. Nr. 10—12.
  5032. **Wjerab, M.** Čornobóh — prastare mjeno — abo snadź wupłód romantiskeje doby?: Łužica XLI (1926), 3 sć.; 11 sć.; 25 sć.
  5033. **Gandert, O. F.** Altwendische Götterdämmerung: Die Heimat. N. Görlitzer Anzgr. 1933. S. 50f.; 66f.
  5034. **W[ićaz], O[ta].** K prašenju wo Čornym a Běłym Bozy [Zur Frage d. Čorneboh u. Bieleboh]: Łužica XLVIII (1935), 31.
  5035. **Čornobóh** a Bělobóh wotsadženaj? [Čorneboh u. Bieleboh abgesetzt]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 250 a 252.
  5036. **Jordan, Rudolf.** Entthronte Götter. Czornebóh oder Scheibenberg: Dresdn. N. Nachr. 1936. Nr. 245.
  5037. Naš **Čornobóh** na Oederowej kharće 1596—1598 [Unser Čorneboh auf d. Oederschen Karte]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 153 sć.
  5038. **Reche, Walter.** Czorneboh! Bieleboh!: Mitteilungsblatt des NSLB. Sachsen 1937. Nr. 1. S. 8—10.
-
5039. **Manlius, Kr.** De idolo Lusatorum dejecto Flyns. 1570. [Näheres nicht zu ermitteln.]
  5040. **Worbs.** Sollte wirklich die Sage von einem wendischen Abgott Flins historischen Grund haben?: N. Laus. Mag. I (1822), 572f.
  5041. **[Scheltz, Th.]** Ueber den slavischen Abgott Flyns: N. Laus. Mag. XX (1842), 344—349.
  5042. **Bronisch, W.** Etymologischer Versuch über den Namen Flyns: N. Laus. Mag. XXI (1843), 218—229.
  5043. **Ettmüller, Ludwig.** Auch etwas über Flyns: N. Laus. Mag. XXII (1844), 190—201.
  5044. **Mučink, B.** Über den slawischen Abgott Flins: Zeitschr. f. slav. Literatur, Kunst u. Wiss. 1862—1864.
  5045. **W[jela], H. F.** Přibóh (wot Němcow „Flinč“ mjenowany) pola Hownjowa: Łužičan V (1864), 124 sć.
  5046. **Jenč, K. A.** Přibóh Flinc: Č. M. S. XXII (1869), 9—41.
  5047. **Máchal, H.** O lužické modle Flinc: Slovanský sborník 1884.
  5048. **Pful.** Přibóh Vlinc pola Budyšina [Der Abgott Flinc bei Bautzen]: Łužica III (1884), 33—34.
  5049. **Lücke, Gust.** Flinz — der Wendenabgott: Bautzener Geschichtshefte II, 2 (1924), 1—15.
  5050. **Pful.** Přibóh Vlinc pola Budyšina: Łužica XXXIX (1924). Zeš. 3. Str. 29 sć.
  5051. **Pful.** Přibóh Vlinc pola Budyšina [Abgott Flinz b. Bautzen]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 89.

5052. **Schurtz, H.** Krodo: Wissenschaftl. Beil. d. Lpz. Ztg. 1891. S. 1—4.
 5053. **J[enč], K. A.** Jedin jubilej, Serbow nastupacy. [Dopomnjeće na pad a rozłamanje serbskeho přiboha Swjantowita před 700 lětami] [Der Fall d. Götzen Svantevit]: Łužičan IX (1868), 84—86.
 5054. **Weber, Leo.** Svantevit u. sein Heiligtum: Archiv f. Religionswiss. XXIX (1931), 70—78; 207f.
 5055. **Krueger, Alb. G.** Rethra und Arkona, die beiden slawischen Heiligtümer in Deutschland, m. Abb.: Germanien 1936. H. 9. S. 264—272.
 5056. **Jenč, K. A.** Přibóh Triglav [Der Götze Triglav]: Łužičan V (1864), 26—28.
 5057. **Friedemann, Hugo.** Der kleine Zschirnstein ein Opferaltar der Sorben: Saxonia I (1876), 100.

Staw 2. Křescánske nabožnistwo

Kap. 2. Christliche Religionswissenschaft

§ 1. Powšitkowne

§ 1. Allgemeines

5058. **Pschiwowanje** wschitkim Kscheszijanam k sromadženju kjenej jenicžkej kscheszijanskej Wjeri. Pschełoži a s Prederyczu a s Pomjerkowanjami wohnda J. G. Deuka [Aufruf zur Einigung d. Christenheit]. W Budeschini, C. G. Hiecka. 1845. 8 str. 8°. fr.
 5059. **Gossnař, Jan.** Najstarscha sromadna kscheszijanska Wjera [Christl. Glaube]. Wojerecy, W. Erbe. 1849. 71 str. 8°. fr.
 5060. **Deharb, Józef.** Krótke stawizny nabožnistwa w starym a nowym zakonju ... pschełoži M[ichał] H[órnik] [Religionsgesch.]. W Budyšinje, Pschełožer. 1861. 48 str. 8°. fr. — Tos. 2. wud. Budyšin, M. Hórnik. 1874. 30 str. 8°. fr.
 5061. **N[edo], P[awoł].** Je křescánstwo pola nas wohrožene? [Ist das Christentum bei uns bedroht?]: Nowa doba 1947. Čo. 26. Str. 1 sc.
 5062. **N[owak]-N[jechornjanski], M[ěrčin].** Nabožina w Sowjetskim zwjazku [Die Religion i. d. Sowjetunion]: Nowa doba 1947. Čo. 21. Str. 3.
 5063. **Rudžany, M.** „Je křescánstwo pola nas wohrožene?“ [Ist das Christentum bei uns bedroht?]: Nowa doba 1948. Čo. 18.

§ 2. Cyrkwinske stawizny

A. Powšitkowne cyrkwinske stawizny

§ 2. Kirchengeschichte

A. Allgemeine Kirchengeschichte

5064. **Cyrill a Method:** Łužičan XV (1874), 7—11; 27 sc.; 45—47; 57—60; 74—77; 83—87; 97—101.
 5065. **Kalich.** Polykarp a Augustin. WoBebnaj Bwědkaj s přěních cžałow

- kschesczjianskeje zyrkwje. (Towařstwowe piřma Čo. 36.) W Budyschinje, E. M. Monse. 1875. 60 str. 8°. fr.
5066. **Hórník, M.** Tysačlětne wopomnjeczo smjercze swjatoho Methodija: Posoł XXIII (1885), 30—33.
5067. **Ssykora, A.** Wschudžom po wschej semi cźma, we wschěch ludach mrokota. Krótki rozpohlad, kak je něhdy w nascheho sbóžnikowym čzasu s póhanami w romskim khěžorstwje, se Židami, s Němzami a se Sserbami stało [Wie stand es zu Christi Zeit mit Heiden, Juden... Wenden]. W Budyschinje, Ssmolef. 1892. 61 str. 8°.
5068. **Wařtaf, Kh. Jan.** Timotheuß. Wobras s přenjeho kschesczjijanstwa. (Towařstwowe spiřy Čo. 109.) W Budyschinje, Marko Ssmolef. 1899. V, 144 str. 8°. fr.
5069. **Wićaz, Ota.** Serbska cyrkej w Americy [Wend. Kirche in Amerika], z wobr.: Łužica XXXVII (1922), 87 sć.
5070. **Eckhard, Paul Jacob.** Wendische Kirchen-Historie, darinnen der Anfang des Christenthums, wie auch mancherley Begebenheiten u. wunderbahre Schicksale bey Erbauung der Kirchen u. Gottes-Häuser in gedachten Landen, besonders der Marck Brandenburg u. angränzenden Ertz-Stifttisch-Magdeburgischen alten Pago u. Provintz Jüterbog, aus d. ... Geschicht-Schreibern ... vorgestellt ... nebst einem Kirchen-Archiv u. Register. Wittenberg u. Jüterbog, Joh. Joachim Ahlfeldt. 1739. [VI,] 163 S. 8°.
5071. **Kretzschmar, Christian Gottlieb.** De religionis christianae initiis per Lusatiam superiorem disquisitio historica. Dresdae, Hagenmüllerus. 1759. 24 S. 4°.
5072. **R., M. I. F.** Von der Bekehrung der Sorben-Wenden in Ober-Sachsen zu der christlichen Religion: Kreysig. Beyträge VI (1764), 52—121.
5073. Kurzer **Entwurf** einer Oberlausitz-wendischen Kirchenhistorie, abgefaßt von einigen oberl. wendisch. evang. Predigern. Budišin, David Richter. 1767. 242 S. 8°. fr.
5074. **Knauth, Christian.** Derer Oberlausitzer Sorberwenden umständliche Kirchengeschichte, darinnen derselben Heidenthum, Bezwingung zur christlichen Religion, derselben erste Beschaffenheit, evangelische Reformation u. folgender Zustand des Christenthums, ingleichen die wendischen Kirchspiele, u. dann der wendischen Sprache Geschichte u. Bücher... ordentlich u. deutlich beschrieben. Görlitz, J. Fr. Fickelscherer. 1767. VIII Bl. + 455 S. 8°. fr.
5075. **Tromler, Karl Heinrich.** Von der Bekehrung der slavischen Völker in Deutschland zur christlichen Religion sowol, als den ersten großen Hindernissen u. Schwierigkeiten dieser Bekehrung: Dess. Sammlung zur Geschichte d. alten heydnisch. u. dann christl. Vogtlandes. Leipzig, J. Fr. Witzleben. 1767. S. 40—57.
5076. **Jahn, C. A.** Zufällige Gedanken von der Bekehrung der Wenden zum Christenthume: Musäum III (1796). 1. St. S. 139—194.

5077. **Kreußler, Heinr. Gottlieb.** Von der Bekehrung der Sorben Wenden zur christlichen Religion: Dess. Altsächs. u. sorbenwend. Alterthümer. (Th. 1.) 1823. S. 247—268.
5078. **Kreußler, Heinr. Gottlieb.** Von der weitem Ausbreitung der christlichen Religion unter den Sorben Wenden zur Zeit der Bischöfe: Dess. Altsächs. u. sorbenwendische Alterthümer. (Th. 1.) 1823. S. 269—297.
5079. **J[enč], K. A.** Starinki ze serbskich cyrkwinych knihow [Altertümer aus wend. Kirchenbüchern]: Lužičan XI (1870), 59—61.
5080. **Máchal, Hanuš.** O křižich rázu cyrilometodejského v Čechach a v Lužici: Zlatá Praha II (1885). Čo. 163 sc.
5081. **Pfuhl.** Die mittelalterliche Mission unter den Wenden. Ein Beitrag zur sächsisch-thüringischen Geschichte: Bautzener Nachr. 1888. Sonntags-Beil. Nr. 27.
5082. **Chociszewski, J.** Bojomir abo Zawjedženje křescijanstwa we Łužicach. Powjesć za lud a doroscenu młodzinu... zeserbšćil A. Žemr [Einführung d. Christentums i. d. Lausitz]: Łužica VIII (1889), 2—4; 11 sc.; 17—20; 25—27; 34 sc.; 41—43; 52 sc.; 57 sc.; 65—69.
5083. **Mutschink.** Von der Bekehrung der alten Wenden und anderer slavischen Heiden zum Christentume: Gebirgsfreund V (1893), 193—196.
5084. **Breßlau, Harry.** Zur Chronologie und Geschichte der älteren Bischöfe im Slavenlande: Märk. Forsch. VI, 2 (1893), 219—223.
5085. **Muka, Ernst.** Přinoški k starším serbskim cyrkwinskim a narodopisnym stawiznam [Zur älter. wend. Kirchengesch.]: Č. M. S. XLIX (1896), 112—133. L (1897), 45—57; 128—147.
5086. **Nottrott, L.** Aus der Wendenmission. Ein Beitrag zur kirchlichen Heimatskunde für das Volk. Halle, C. A. Kaemmerer & Co. 1897. VII, 579 S. 8°.
5087. **Müller, Ewald.** Die Einführung des Christentums unter den heidnischen Wenden der Niederlausitz: Wissenschaftl. Beil. d. Leipz. Ztg. 1900. Nr. 67. S. 265—266.
5088. **Kreusch, E.** Kirchengeschichte der Wendenlande. Paderborn, Bonifazius-Druckerei. 1902. 262 S. 8°.
5089. **Mensing, Karl.** Wie die Wenden Christen wurden: Dess. Bilder a. d. sächs. Geschichte. 1902. S. 20—29.
5090. **Šewčik, Jakub.** Přěnički křescanstwa mjez Serbami [Die Anfänge des Christentums unter den Wenden]: Č. M. S. LV (1902), 123—136.
5091. **Tyscheř, Wylem.** Wulka wójna wo wěru 1618—1648, wošebje, kak je Łužizu sapsušćila. Sserbskemu předařskemu seminarej... pošwjećil. [Der große Religionskrieg]. (Towafstwowe spišy Čo. 119.) W Budyschinje, M. Ssmoleř. 1904. VI, 166 str. 8°. fr. S 15 wo-brasami.
5092. **Klein, Eberhard.** Mission unter den Wenden. Vorgänger des hl. Benno: Dess. Der hl. Benno. München 1904. S. 48—56.

5093. **Kleinpaul, B.** Die Wendenmission mit besonderer Berücksichtigung der Gegend zwischen Saale und Elbe: Jahrb. d. Sächs. Missionskonferenz 1906. S. 15—50.
  5094. **Priegel, F.** Die Christianisierung der Fürstentümer Reuß. (Königsbrück, Pabst. [1908.].) 46 S. 8°. Diss. Leipzig. [Darin: Christianisierung d. Wenden.]
  5095. **Schmid, Heinrich Felix.** Das Recht der Gründung und Ausstattung von Kirchen im kolonialen Teile der Magdeburger Kirchenprovinz während des Mittelalters... Gekrönte Preisschrift. Weimar, Herm. Böhlau Nachf. 1924. [Darin behandelt: Das Sorbenland u. Ljutizenland.]
  5096. **Schmid, Heinrich Felix.** Die rechtlichen Grundlagen der Pfarrorganisation auf westslavischem Boden und ihre Entwicklung während des Mittelalters: Zeitschrift der Savigny-Stiftung für Rechtsgeschichte XLVI (Kan. Abt. XV) (1926), 1—161. Weimar 1926.
  5097. **Brackmann, Albert.** Die Anfänge der Slawenmission und die Renovatio imperii des Jahres 800 (Sitzungsber. d. Preuß. Akad. d. Wissensch. Phil.-hist. Kl. XCVI (1931). H. 9). Berlin, Akad. d. Wiss. de Gruyter in Komm. 1931. 18 S. 4°.
  5098. **Hermisdorf.** Die kirchliche Organisation des Storkower Landes im Mittelalter und die Durchdringung des Slawentums mit deutsch-christlichem Geiste: Kreiskalender Beeskow-Storkow 1934. S. 54—62.
  5099. **Chociszewski, J.** Bojomir abo zawjedženje křesćanstwa we Łužicach. Zeserbšćit A. Žemr [Bojomir oder Einführung des Christentums i. d. Lausitzen]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 240 sč. [s. auch Nr. 5082].
  5100. **Handrik, Matej.** Kak so w zastarsku wyšnosť za duchowne wukublanje serbskich wosadow staraše? [Wie im Altertum die Obrigkeit für die geistige Erziehung d. sorb. Gemeinden sorgte]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 179.
  5101. **Schmaltz, Karl.** Die Anfänge des Bistums Schwerin u. die Entwicklung der Kirche im Wendenlande bis zum Tode Heinrichs d. Löwen: Dess. Kirchengeschichte Mecklenburgs I (1935), 60—89.
  5102. **Šewčik, Jakub.** Prěnički křesćanstwa mjez Serbami [Die Anfänge d. Christentums unter d. Sorben]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 15 sč. [s. auch Nr. 5090].
  5103. **Krawc, Bj.** Pontius Pilatus. Po starych žórłach: Serbske Nowiny 1937. Čo. 71.
  5104. **Kyas, Karel.** Slovanská bohoslužba v Lužici: Národní obroda 1946. dne 19. I.
-
5105. Serbskje bože služby w Dražďanach [evang. a katholske] [Wend. Gottesdienst i. Dresden]: Č. M. S. I (1848), 248—250.

5106. **Jakub, Ernst Bohuwjer.** Powesz wot Wustajenja ewangelskich Berbskich Božich Ssłużbow we kschižnej Zyrkwi w Draždžanach, s tymi Kyrloschemi, kiž Bo pschi prjenej Božej Ssłużbi druhu Nedželu Adventa 10ty Dezembra 1848 tam spjewać budža [Wend. Gottesdienst i. d. Kreuzkirche Dresden]. W Budyschini, K. B. Hika. b. l. [1848.] 12 str. 8°.
5107. **Podred.** Jubilej serbskich Božich službow w Drježdžanach [Jub. d. wend. Gottesd. i. Dresden]: Łužica XVII (1898), 132 sc.
5108. **Wendische Kirche** u. Schule: Neue preußische Zeitung 1867. Nr. 57. Beil.
5109. **[Hórník, M.]** Swj. woprowanjo pod wobojim wobličom we Łužicy [Hl. Kommunion unter beiden Gestalten i. d. Lausitz]: Posoł XVI (1878), 189—191.
5110. Swj. **woprawjenje** pod wobojim wobličom we Łužicy [D. hl. Kommunion unt. beid. Gestalt. i. d. Lausitz]: Posoł LVI (1918), 168 sc.
5111. **Pilk, Jurij.** Přinošk k najstaršim stawiznam serbskeho duchownstwa w Budyšinje [Zur Gesch. d. wend. Geistlichkeit i. Bautzen]: Č. M. S. LIII (1900), 46—51.
5112. **N., J.** Swjaty Bonifac, japoštoł Němcow, předuje Serbam [Bonifaz. predigt d. Wenden]: Posoł LVII (1919), 141.
5113. **Deutschtum** und Christentum im Wendenlande, m. Abb.: Wilhelm, Felix. Unsere Heimat — die Lausitz. 2. Aufl. Bautzen 1925. S. 62—69.
5114. **Tuchofski, Serbomił [Muka, Ernst].** Mišnjanske biskopstwo a Hornja Łužica w starem času [Meißen. Bistum i. alt. Zeit]: Łužica XL (1925), 55—57.
5115. **Eilenberger, Emil.** Die Einführung des Christentums in dem sorbischen Dorfe Lužeke und der Umgebung: Heimatblätter aus d. Bornaer Pflege. H. 1 [1926]. S. 16—19.
5116. Cyrkwiny **wopor** w starym času [Kirchenopfer in alter Zeit]: Předženak LXXXII (1936), 65 sc.

B. Ewangske a katolske cyrkwinske stawizny dželene

1. Ewangske cyrkwinske a misijonske stawizny

a) Powšitkowne

B. Evangelische und katholische Kirchengeschichte getrennt

1. Evangelische Kirchen- und Missionsgeschichte

a) Allgemeines

5117. **(Mros, Jan.)** Njeschto wot nebo Doktor Luthera a teho Wobnowjenja kscheszijanskeje Zyrkwje, aby Reformazona... W Budešchini, J. G. Lehmann. 1817. 79 str. 8°. fr. — Tos. 2. wud. 1817.

5118. **Seiler, Jurij Friedrich.** Krotka Powjesz wot kscheszijanskeje Zyrkwje a Wucziszenja tejeßameje pschez D. Mertena Luthera. Pschistajene je: krotke Wopschijeczje teho Augsburg'skeho Wjery Wusnacza tych Evangelских. Snjemskeje, do Berskeje Ryczje pscheložene [wot Marćina Herzoga] [Bericht ü. d. christl. Kirche]. W Budyschini, E. G. Monse. 1818. VI, 70 str. 8°. fr.
5119. **Leonhardt, C. G.** To evangelske Mißionstwo nascheho Czaßa, jedn kraßny a bojski Skutk... do horneje Łužisk. Berskeje Ryczje pscheložene [wot Handrija Lubenskeho] [Evang. Mission uns. Zeit]. W Drežďzanach, Mißionske Tow. 1822. VIII, 55 str. 8°. fr.
5120. Augspurgske **Posnacžje** kscheßzijanskeje Wjery. Psched Sto Ljetami we hornej Łužiskej Berskej Ryczi wudate... Njetk pak saßo ßwjeru pscheladane wot Handrija Lubenskeho [Das Augsburg. Bekenntnis]. W Budeschini, E. G. Monse. 1830. XXXII, 80 str. 8°. fr.
5121. **Jakub, Ernst Traugott.** Ta zyrkwinska Nusa naschich evangelских Ssobukscheszijanow w druhich Krajach a Gustavo-Adolfski Wustaw wopißana [Kirchl. Not uns. evang. Christen]. Budyschini, C. G. Hiecke. 1846. 34 str. 8°. fr.
5122. **Verordnung** an sämmtliche Collaturbehörden u. Localschul-Inspektoren wendischer evangelischer Schulanstalten in der Oberlausitz u. an den Superintendent zu Bischofswerda: Budissiner Nachrichten 1849. Nr. 142.
5123. **Powesz** wot pohanskeho hubenstwa. Wubudženje sa mißionstwo [Über d. Heidenelend]. (W Lubiju, Duroid. 1851.) 15 str. 8°. fr.
5124. B. Serbske wosady a němscy duchowni w Delnich Łužicach [Wend. Kirchspiele u. deutsche Geistliche i. d. Niederlaus.]: Łužičan VIII (1867), 10—12; 22—25.
5125. **Immisch, H.** Die innere Mission unter den Wenden. Vortrag. Bautzen, Schmalers. 1881. 20 S. 8°. fr.
5126. **Immisch, Heinrich.** Zur Berichtigung [auf meine in der Synodalsitzung v. 16. Mai 1881 in Bezug auf die Kamenzer wendischen kirchlichen Verhältnisse gehaltene Rede]. (Göda, am 17. Aug. 1881.) 1 Bl. in: Serbske Nowiny 1881. Nr. 36.
5127. **Pfuhl.** Die mittelalterliche Mission unter den Wenden. Ein Beitrag zur sächsisch-thüringischen Geschichte: Bautzen. Nachr. 1888. Sonntags-Extrabeil. S. 107—110.
5128. **Jakub, Jurij.** Dopomnjenki na nasch Gustav-Adolfski ßwjedžen 29. sept. 1887 [Unser Gustav-Adolf-Fest]. W Budyschinje, Ssmolef. 1887. 16 str. 8°. fr.
5129. Selhařni **profetojo** Kafferskeho kraja [Verlogene Propheten des Kaffernlandes]. W Barlinje, Mißionski dom. 1890. 20 str. 8°. fr.
5130. **Müller, Georg.** Wendische Kirchen- u. Schulvisitationen im 16. Jahrhundert (S.-A. aus: Festschrift für... Prof. Dr. Fricke... i. d. Lausitzer Prediger-Gesellschaft zu Leipzig. 1897. S. 92—100.) [Leipzig, Fr. Richter. 1897.] 9 S. 8°.

5131. **Schwela, G.** Evanjelictví u lužických Srbů [Protestantismus b. d. laus. Wenden]: Hus. Časopis věnovaný zájmům církve evanj. reformované Čáslavi XII (1900), 23; 41.
5132. **Schwjela, G.** Evangeliska wěra mjes Ssłowjanami [Evang. Glaube unter d. Slaven]. W Budyschinje, Spisař. 1915. 69 str. 8°. fr.
5133. **Mikela, A., M. Domaschka, J. Mrósak.** Pomník reformazyje. Dar k 400 lětn. jubil. wobnowjenja kscheszczijanskeje zyrkwje. [Gedenkstein d. Reformation.] (Towarstw. spiš. čž. 135.) W Budyschinje, Serbske luth. knihowne towarstwo. 1917. 148 str. 8°. fr.
5134. **Wićaz, Ota.** Serbja jako misijonarojo Bratrowskeje Jednoty. (W: Wićaz. Wo serbskim ludowym basnistwje.) W Budyšinje, wudawař. 1922. 8°. fr.
5135. **Mičan, Vladim.** Serbska ev. cirkiv v Horní a Dolní Lužici [Wend. evang. Kirche i. d. Ober- u. Niederlaus.]: Českobratrská Jednota 1922. Čo. 8 scć. 1923. Čo. 2—6.
5136. **Mičan, Vlad.** Srbská evangelická církev v Horní a Dolní Lužici. Evangelisační cesta, z wobr. (Knihnice Biblické Jednoty. Čo. 3.) [Wie vorher.] V Brně, [Biblická Jednota]. 1924. 80 str. 8°.
5137. **Frauenholz, Anna.** Missionsarbeit in der Wendei. Wie ich zu den Wenden kam: Mitt. a. d. Brüdergemeine 1936. H. 3. S. 78—95.
5138. **Mietzschke, A[lfred.]** Lusatica aus dem Anfang des 18. Jahrh. (E. Beitrag zur Geschichte des Pietismus in der Lausitz): Zeitschr. f. slav. Philol. XVII (1940), 123—142.
5139. **B[art]-B[rěz.], A[rnošt].** Quo vadis ecclesia? [Cyrkwinske wobstejnosće w Serbach]: Nowa doba 1948. Čo. 112.
5140. **Mjerwa-Bukečanski.** Serbska ewangeliska cyrkej w sakskej Łužicy [Die sorb.-evangel. Kirche in d. sächs. Lausitz]: Nowa doba 1949. Čo. 5.
5141. **Wirth-Njeswačidlski.** Jako delegat na zjězdze měra cyrkwjow ČSR [Als Delegat beim Friedenskongreß der Kirchen i. d. ČSR]: Nowa doba 1950. Čo. 85.

b) Jenotliwe

1. Evangeliske wosadne stawizny

b) Einzelnes

1. Evangelische Parochialgeschichte

5142. **Kr[al], M.** Woswjećenje přěnich pišćelow Michałskeje cyrkwy w Budyšinje [Weihe d. ersten Orgel d. Michaeliskirche i. B.]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 215.
5143. **W[ićaz], O[ta].** Rěč Budyšinskeho fararja Hadama Šeracha z lěta 1769 serbskemu duchownstwu [Eine Rede d. Pfarrers Adam Schierach a. d. J. 1769 ...]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 7.
5144. **Frenzel, Michael.** Das Gedächtniß der Wunder Gottes, welches

- bey Einweyhung des Anno 1688 aufgerichteten neuen Altars in der Kirchen zu [Groß-]Postwiz [Budestecy] in einer Predigt betrachtet... Zittau, Mich. Hartmann. 1697. 156 S. 4°. fr.
5145. —e. R. Dobročeljo Budestečanskeje wosady [Wohltäter d. Großpostwitzer Kirchgemeinde]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 288.
- 5145 a. 300 **Jahre** Kirche zu Groß-Postwitz. (Bautzen, Domowina. 1950.) 8 S. 8°. Mit 2 Abb.
5146. Kschesczianske **woBady** togo choschobuskego krejsa! [D. christl. Gemeinde d. Cottbuser Kreises.] (Cottbus, R. Kahlow. 1869.) 8 str. 8°. fr.
5147. **Ž.** Radostny dzeń Chwaćanskeje wosady [50jähr. Jub. d. Einweihg. d. Quatitzer Kirche am 16. 10. 1949]: Nowa doba 1949. Čo. 132.
5148. **Łakař, Arnošt.** 85 lět ewangelske serbske Bože služby we Drježdžanach [85 Jahre evang. sorb. Gottesdienst i. Dresden]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 32 sc.
5149. **Helas, B[jedr.]**. 100 lět serbske kemše w Drježdžanach [100 Jahre sorbisch. Gottesdienst i. Dresden]: Nowa doba 1948. Čo. 122.
5150. Serbske swjedžeńske **kemšenje** 800 lětneho jubileja Hodžijskeje cyrkwe 11. septembra 1876. Beig. I: Deutscher Fest-Gottesdienst des 800jähr. Jubiläums der Gödaer Kirche am 11. Sept. 1876. Beig. II: Abendandacht beim 800jähr. Jub. (W Budyšinje, Smoleř. 1876.) 2 łop. 8°.
5151. K **dopomnjećzu** na 800 lětny jubilej Hodžijskeje zyrkwje, 11. sept. 1876 Bwjedžeńszy wobeńdženy [Zur Erinnerung an d. 800jähr. Jub. d. Gödaer Kirche]. W Budyschinje, Smoleř. 1877. 15 str. 8°. fr.
5152. **Něscho** s najstarschich czałow Hodžijskeje woBady [Etwas aus d. ältest. Zeit d. Gödaer Kirchengem.]: Pschedženak 1923. Str. 38 sc.
5153. **Dčž.** 850 lětny cyrkwinski jubilej w Hodžiju [850jähr. Kirchenjubil. zu Göda]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 214. Přiř.
5154. **Jubilej** Hodžijskeje wosady, z wobr. [Jubil. d. Gödaer Kirchspieles]: Naš čas we wobrazach II (1926). Čo. 38.
5155. **Zahrodnik, Richard.** Wójna mjez kemšerjemi (1771 w Ketlicach). Stawizniske powědančko [Krieg zwischen Kirchgängern]: Łužica XLVIII (1935), 10 sc.
5156. **Matthes, Hans.** Khrjebjanski Boži dom [Das Gotteshaus zu Kreba]: Pomhaj Bóh XLV (1935), 178 sc.
5157. 250. **narodniny** Khrjebjanskeje cyrkwe: Pomhaj Bóh XLV (1935) 183 sc.; 191 sc.
5158. 250 lětne **wobstaće** Khrjebjanskeje cyrkwe [250 Jahre des Bestehens der Krebaer Kirche]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 261.
5159. W **Lipsku** pola kantora Domaschoweje cyrkwe [In Leipzig beim Kantor d. Thomaskirche]: Pomhaj Bóh XLV (1935). Čo. 14 a 15
5160. **P.** Poswjećenje noweje Łučanskeje cyrkwe [Einweihung d. Kirche zu Merzdorf]: Pomhaj Bóh XLV (1935). Čo. 13 a 14.

5161. **[Imiš.]** 1.—2. rosprawa wubjerka k sałoženju zyrkwje we Łupoj sa evangelsko lutherskich wěrybratrow, w Radworskej katholskej woładže bydlazych [Zur Gründung d. Kirche i. Luppā]. W Budyschinje, E. M. Monse. (1873.) 8 str. 8°. fr.
5162. **Próstwa** sa zyrkwinu twarbu we Łupoj, sa kotruž ma 15. njedźelu po Ɣwj. Trojizy powschitkomna zyrkwina kollekta shromadźowacz [Zum Bau d. Kirche zu Luppā]. W Budyschinje, Smoleř. 1877. 18 str. 8°. fr.
5163. **Mikela.** Stare a nowe wo farje w Malešecach [Altes u. Neues über d. Pfarrei i. Malschwitz]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 226.
5164. Serbske **wołtarje** [1. Malešanski] [Sorb. Altäre: 1. Malschwitz]: Předženak LXXVII (1931), 53 sć.
5165. **Wićaz, Ota.** Narěč a baseń Mužakowskeho hrabje Hermann Callenbergskeho [Twař swj. Handrijoweje cyrkwy w Mužakowje = Bau d. hl. Andreaskirche in Muskau]: Č. M. S. LXXXVI (1933), 46—49.
5166. **Cyrkej** a wosada [w Njeswaćidle] [Kirche u. Kirchspiel zu Neschwitz], z wobr.: Předženak LXXIV (1928), 45—51.
5167. **[Wićaz, Ota.]** Ochranowska Bratrowska Jednota, studžeń duchowneho žiwjenja za serbski lud [Herrnhuter Brüdergemeinschaft, Brunnen geistig. Lebens...]: Předženak LXXVII (1931), 47—53.
5168. **Wićaz, Ota.** Serbska sprawnosć w Paramaribo [Sorb. Gerechtigkeit in Paramaribo]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 65.
5169. **Góľ, Jan.** Krótki přehlad stawiznow Rakečanskeje wosady [Kurz. Überbl. d. Gesch. d. Kirchsp. Königswartha]: Łužica I (1882), 84 sć.
5170. **Schwjela, Bogumil.** Powjescź wo Sczeńzowskich swonach [Nachricht ü. d. Steinitzer Glocken]: Předženak LXXI (1925), 33.
5171. **Bahr, Marćin.** Cyrkej w Sprjowjach, jenička drjewjana cyrkej w Serbach [Die Kirche in Sprey, die einzige Holzkirche in der Wende], z wobr.: Łužica XLI (1926), 49—50. — Tos.: Předženak LXXIII (1927), 73—74.
5172. **Mehner, Hans.** Eine alte Holzkapelle in der Heide [in Sprey]: Heimatwarte. Bautzener Nachr. 1927. Nr. 9. S. 35.
5173. **Krušwica, J. B.** Ze stawiznow Wjerbańskeje cyrkwy [Aus d. Geschichte d. Kirche zu Werben]: Č. M. S. LXVIII (1915), 34—48; 89—126.
5174. **Handrik, Matej.** Kak Wósporčenje wo dobreho serbskeho duchowneho wojowachu [Wie die Weißenberger um ein. guten sorb. Geistlichen kämpften]: Předženak LXXXII (1936), 51 sć.
5175. Swjaty **duch** a serbske bratrowstwo na Židowje [Der hl. Geist u. die sorbische Bruderschaft auf d. Seidau]: Nowa doba 1950. Čo. 60.

2. Evangeliske towarstwa atd.
2. Evangelische Vereine usw.
5176. **Wustawki** Berbskich evangelskich lutherskich towarstwow. (W Budyschini), K. B. Hika. [1849.] 1 łop. 8°. fr.
5177. Runočasna **powěsć** wo nabožnych zjednoćeństwach mjez evangelskimi Serbami [Über relig. Vereinigungen unter d. evangel. Sorben]: Łužica XLIII (1928), 19 sc.
5178. **Jenč, K. A.** Serbske předarske towarstwo we Wittenbergu: Č. M. S. IX/X (1856/57), 15—29.
5179. **Jenč, K. A.** Serbske předarske towarstwo w Lipsku wot lěta 1716—1866. K 150 lětnemu jubileju jeho wobstaća wopisał: Č. M. S. XX (1867), 465—540.
- 5179 a. **Jentsch, Carl Aug.** Geschichte der Lausitzer Predigergesellschaft zu Leipzig — ein Verzeichnis aller ihrer Mitglieder von 1716—1866. Budissin, Schmalzer & Pech. 1867. 72 + 40 S. 8°.
5180. **Jacob, Georg.** Immanuel. Swjedžeńska ryč při 175 lětnym jubilejskim swjedženju lužiskeho předařskeho towarstwa 14. junija 1892 w Pawołowej cyrkwi w Lipsku dźeržana. Wendische Ansprache bei der 175jährigen Jubelfeier der Lausitzer Prediger-Gesellschaft ... 2. Abdruck. Bautzen, Schmalzer. 1892. 8 S. 8°.
5181. **Jacob, Georg.** Der wendische Bezirks-Kandidatenverein in den ersten fünfzig Jahren seines Bestehens 1847—1897. Bautzen, E. M. Monse. 1897. 16 S. 8°. fr.
5182. **Wustawki** Berbskeho lutherskeho knihowneho towarstwa s krótkej poweszu wo jeho sałoženju (wot H. Imischa). W Budyschini, L. A. Donnerhak. 1862. 12 str. 8°. fr.
5183. **[Imiš.]** Rosprawa wo naležnosćach Berbskeho lutherskeho knihowneho towarstwa tseczeho ljeta 1865. W Lubiju, Bastanier a Dunski. 1866. 40 str. 8°. fr. — Tos. 1. ljeta 1863. 56 str. W Budyschini, E. M. Monse. 1864.
5184. **[Imiš.]** Pschehlad slicžbowanja Berbskeho lutherskeho knihowneho towarstwa na 2., 4. a s džjela na 5., na džjel 5. a na zyłe 6., 7., 8. a 9. ljetu 1864, 1866—1871. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. b. l. (1864—1871.) 8°. fr.
5185. 44. **Jahresbericht** der Bibel-Gesellschaft zu Mückenberga f. d. J. 1879 [tež ze serbskim přeložkom]. Hoyerswerda, G. Wenzel. 1880. 8°.
5186. 48.—49. lětnja **powjescz** [pozdzišo: rozprawa] Mückenberkskeho bibliskeho towarstwa wot lěta 1883—1884. We Wojerjezach, G. Wenzel. 1884—1885. 8°.
5187. Swójbne **zapisy**. [Wudate wot hłowneho bibliskeho towarstwa w Barlinje a přeložene wot Imiša.] W Barlinje, hłowne bibliske tow. 1881. 8°.

2. Katolske cyrkwinske stawizny

a) Powšitkowne

2. Katholische Kirchengeschichte

a) Allgemeines

5188. **Žundálek, Fr. H.** Katoličtí Srbové v Lužici [Kathol. Wenden i. d. Laus.]: Vlast. Praha XIV (1897). Str. 41 sčc.
  5189. **(Neander) [Nowak, Jakub.]** Wobrazy z cyrkwinskih stawiznow katolskich Serbow. Z podobizn. a wobr. [Bilder aus der Kirchengeschichte d. kathol. Wenden.] W Budyšinje, Towarstwo Cyrill a Method. (1920.) 160 str. 8°.
  5190. Der sächsische Bischof Dr. **Schreiber** und die katholischen Wenden (Lausitzer Serben). Ein Beitrag z. Geschichte des neugegründeten Bistums Meißen. Bautzen, Verlag Georg Löschau, Caseritz. 1928. 13 S. 8°.
  5191. **in [Delan, Jurij.]** Katolske žiwjenje [w Serbach] [Kath. Leben i. Sorbenland]: Kat. Posoł LXIX (1931), 41—43.
  5192. **Pawoł, bratr.** Wobrazki z misijonskoho žiwjenja [Bilder a. d. Missionsleben]: Kat. Posoł LXXII (1934), 387 sč.
  5193. **Nowak [Horjanski], Jakub.** Wobrazki z cyrkwinskih stawiznow katolskich wosadow [Bilder a. d. kirchl. Leben d. sorb. kath. Gemeinden]: Kat. Posoł LXXIII (1935), 266 sč.
-
5194. **Wopomnjenka** na 1800 lětny jubilej martraŕstwa swjateju japoštołow Pětra a Pawoła we Romje 29. junija 1867 [Erinner. an d. 1800jähr. Märtyr.-Jubil. d. hl. Petrus u. Paulus]. W Budyšinje, L. A. Donnerhak. (1867.) 4 str. 8°.
  5195. **[Dučman, Handrij.]** Adressa swjatomu wótcej, wot katholskich Serbow wotpósłana [Adresse kathol. Wenden a. d. Papst]: Posoł VI (1868), 153—154.
  5196. **[Hórník, Michał.]** Měschniski jubilej swjatocho wótca a katholscy Serbja [Priesterjubil. d. hl. Vaters u. d. kath. Wenden]: Posoł VII (1869), 41—43.
  5197. **H[órník], M[ichał.]** Wažnaj listaj za katholskich Serbow z lěta 1868. [List na Pia IX., zo by njewobškodžene zwostało wobse-džeństwo cyrkwe a wotmołwa na tutón list.] W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1869. [8 str.] 8°. fr.
  5198. **Dučman, [Handrij.]** Khostani pschescźeharjo bamžow. W Budy-schinje, L. A. Donnerhak. 1870. 22 str. 8°. fr.
  5199. Khostani pschescźeharjo bamžow: Krajan 1871.
  5200. **Dučman, [Handrij.]** Surowstwa napscheczo wjerchowstwu bamžow Piusa VI. a Piusa VII. (Wuwzate z Kath. Pósla.) W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1870. 28 str. 8°. fr.
-

5201. **Hórnik, M.** Encyklika bamža Leona XIII. a lužiscy Serbja: Posoł XVIII (1880), 177—182.
5202. **Hórnik, M.** Nasche telegrammy [swjatomu wótczej Leonej XIII. jako džak za wokolny list wo ss. Cyrillu a Methodiju]: Posoł XIX (1881), 123.
5203. Bamžowy jubilej w Sernjanach: Posoł XLI (1903), 236—237; 246—250.
5204. **Wobrazki** ze wsy k „swjatomu lětej“: Posoł LXIII (1925), 39; 46—47; 54—55; 62—63; 71; 79—80; 87—88; 94—96; 102—103; 109—111; 121; 137—138; 146—147; 155—156; 162—163; 169—170; 178—179.
5205. **Kyas, Karel.** Benediktini v Lužici: Narodní obrada 1945 dne 22. 11.
5206. **[Hórnik, Michał.]** Njedostatk duchownych [Mangel an wend. Geistlichen]: Posoł XVII (1879), 49—51.
5207. **Dopis** z Kamjenca [Wegen Abschaffung d. klein. Feiertage]: Posoł XXV (1886), 152—153.
5208. **[Kubaš, J. G.]** Wo spocžatku a kóncu (?) zwady dla małych swjatychn dnjow w Njebjelčanskej wosadže: Posoł XXV (1886), 149—152.
5209. **[Skala, J.]** Małe swjate dny [zwada dla zběhnjenja tutych]: Posoł XXV (1886), 134—135.

b) Jenotliwe

1. Katolske wosadne stawizny

b) Einzelnes

1. Katholische Parochialgeschichte

5210. **Bože domy** w Serbach. (Kermušne myslički): Posoł LXV (1927), 347—349.
5211. **Wopyt** Joho Excelency, najdostojnišoho knjeza nuncia Eugenia Pacelli w katolskich Serbach: Posoł LIX (1921), 160—162.

Cyrkew w Baćonju

Kirche zu Storch

5212. **[Hórnik, Michał.]** Wustawki wubjerka k pschihotowanju załoženja cyrkwe w Čornecach abo Baćonju [Kirche zu Tscharnitz od. Storch]: Posoł VII (1869), 105 sc.
5213. **[Natuš, T[adej] a H[órnik], [Michał].** Słowczko za twarjenjo cyrkwe w Baćonju abo Čornecach [Zum Bau einer Kirche i. Storch od. Tscharnitz]: Posoł VII (1869), 25—27.
5214. **[Dućman, Handrij.]** Što dha? bych dał abo njebych? [Zum Bau der Kirche in Storch]: Posoł VIII (1870), 65—67.

5215. **Hórnik, Michał.** Kak stoji z nowej cyrkwu w Čornecach abo Baćonju? [Wie steht es mit d. neuen Kirche in Tscharnitz od. Storchal]: Posoľ X (1872), 65—67.
5216. Nowa **cyrkej** w Serbach [Baćonsku cyrkej nastupace] [Neue Kirche zu Storchal]: Posoľ XIV (1876), 147.
5217. **H., J.** W nastupanju wotmysleneje noweje cyrkwe w Serbach [Über d. neue Kirche zu Storchal]: Posoľ XIV (1876), 153—155.
5218. **H[órnik], M[ichał].** Kak daloko je naležnosć wotmysleneje cyrkwe w Serbach? [Wie weit ist d. Angelegenheit d. Storchauer Kirche]: Krajan 1876 a 1877.
5219. **H[órnik], M[ichał].** Pschichodna cyrkej w Baczonju [Die zukünftige Kirche zu Storchal]: Posoľ XIV (1876), 212—216.
5220. **H[órnik], M.** Nowa cyrkej budže w Baczonju!: Posoľ XVI (1878), 89.
5221. **[Hórnik, M.]** Nowa cyrkej w Baczonju: Posoľ XVI (1878), 129 sc.
5222. Nowa **cyrkej** w Baczonju: Posoľ XVIII (1880), 213—214.
5223. **[Hórnik, M.]** Nowa cyrkej [w Baćonju] a wubjerka za jeje twarjenje: Posoľ XIX (1881), 41—43.
5224. **H[órnik], M.** Pokładnica bacžonskeje cyrkwe: Posoľ XIX (1881), 71 sc.
5225. **Š[ewčik], M.** Słowo z ludu wo bacžonśkej cyrkwi: Posoľ XX (1881), 3 sc.
5226. **Schołta, Jakub.** Rozprawa wo skutkowanju wubjerka za twarjenje cyrkwe w Baczonju: Posoľ XIX (1881), 36—41.
5227. **S[kala, Jakub].** Bacžonska cyrkej najswjećiszej Wutrobje Jězusowej poswjećena: Posoľ XIX (1881), 45—47.
5228. **[Bernet, Franz.]** Rěč hnadownoho knjeza biskopa Franca Bernerta pschi poswjećenju zakładnoho kamjenja twarjomneje katholskeje cyrkwe w Baczonju: Posoľ XX (1882), 145—148.
5229. **Hórnik, Michał.** Lisczinje w zakładnym kamjenju bacžonskeje cyrkwe: Posoľ XX (1882), 128 sc.
5230. **[Skala, Jakub.]** Położenjo zakładnoho kamjenja cyrkwe najswjećiszeje Wutroby Jězusoweje w Baczonju: Posoľ XX (1882), 125—128.
5231. **[Skala, Jakub.]** Pschezjenosć wysche wschoho! [Dla bacžonskeje cyrkwe]: Posoľ XX (1882), 130 sc.
5232. **Hórnik, M.** Dotwarjenje cyrkwe w Baczonju: Posoľ XXI (1883), 217 sc.
5233. **[Libš, Jurij.]** Tež słowčko za Bacžonśku cyrkej: Posoľ XXII (1884), 153—155.
5234. **Schewczik.** Čžohodla je nowa cyrkej w Baczonju zhromadny skutk katholskich Serbow?: Posoľ XXII (1884), 105—106.
5235. **[Skala, Jakub].** Njezapomnička [wo baćonskej cyrkwi]: Posoľ XXII (1884), 97 sc.
5236. **H[órnik], M.** Wopisanjo zwonow [Bacžonskeje cyrkwe]: Posoľ XXIII (1885), 196.

5237. [Skala, Jakub]. Měšniske poswjećenje cyrkwy w Baczonju 8. nov. 1885: Posoł XXIII (1885), 201—203; 213—215.
  5238. [Skala, Jakub.] W nowym lěće z nowymi mocami za Baczońsku cyrkej: Posoł XXIII (1885), 2 sc.
  5239. [Skala, Jakub.] Swjećenje zwonow w Baczonju (19. oktobra 1885): Posoł XXIII (1885), 193—196.
  5240. [Skala, Jakub.] Swjećenje cyrkwy w Baczonju: Posoł XXV (1886), 113—117.
  5241. Nad wěžu Baczońskeje cyrkwy: Posoł XXV (1886), 117—119.
  5242. Skala, Jakub. Schto je so za Baczońsku cyrkej wudało?: Posoł XXXVII (1899), 412—415.
  5243. Dokonjany skutk w Baconju [bu farska wosada]: Posoł XLIX (1911), 140—142.
  5244. Šolta, P[awoł]. Cyrkej Najswj. Wutroby Jězusoweje w Baconju, z wobr.: Krajan LIII (1920), 44—50.
  5245. Delan, Jurij. Štyrceći lět — Bačoński Boži dom, z wobr.: Krajan LX (1927), 43—49.
-
5246. Kr[al]. Z Delneje Łužicy [wo katholskej cyrkwi a farje w Błoboschecach] [Über d. kath. Kirche u. Pfarrei i. Bloischdorf]: Posoł XX (1882), 155—157.
  5247. [Křižank, Jurij.] Wo nastaću a wuwicu Budyšskeho dekanata [Über Entstehung u. Entwicklung d. Bautzener Dekanates]: Posoł LIII (1915), 2—4; 11—13; 19—21; 26 sc.; 35 sc. LVI (1918), 175 sc.; 180 sc.; 190 sc.; 195 sc.; 200 sc.; 206 sc.; 212; 218 sc.; 230.
  5248. Wendische Dekane in Bautzen: Einst und Jetzt. Kleine Bilder aus der Lausitz 1915. S. 30.
  5249. Křižank, Jurij. Nastačo a wutworjenje Budyšskoho tachantstwa [Bautzner Domkapitel]: Krajan LIV (1921), 65—70.
  5250. [Skala, Jakub.] Ponowjena tachantska cyrkej w Budyschinje [Erneuerung d. Domkirche]: Posoł XXII (1884), 155—157.
  5251. Hórnik, M. Dwě wopomnjeńskej tafli w Budyschinje [w farskej cyrkwi Nascheje Lubeje Knjenje]: Posoł XIX (1881), 3—4.
  5252. [Skala, Jakub.] Cyrkej Nascheje Lubeje Knjenje w Budyschinje ponowjena [Kirche zu Uns. Lieb. Frau i. B.]: Posoł XXXVI (1898), 281—283; 289—290; 297—299; 306—308.
  5253. Serbska cyrkej w Budyšinje: Krajan LIV (1921), 49—51.
  5254. Bryl, Jan. K wojowanju serbskich katolikow w Budyšinje: Serbske Nowiny 1927. Čo. 196 sc.
  5255. Dalše duchowne škodowanje Serbow: Serbske Nowiny 1927. Čo. 196.
  5256. Bryl, Jan. Ave, Caesar, morituri te salutant! Dosłowo k wojowanju serbskich katolikow w Budyšinje: Serbske Nowiny 1927. Čo. 206.
  5257. Štwórčtyśac lět hižo pučuje Budyška katolska wosada do Róžanta

- [E. Vierteljahrtausend pilgert die Bautzener kath. Gemeinde nach Rosenthal]: Kat. Posoľ LXXI (1933), 204 sć.
5258. **K., J.** Něhduschi klóschtyr franciskanow w Budyschinje [Kloster d. Franziskaner i. Bautzen]: Posoľ IX (1871), 189 sć.
5259. **Cyž, Michał.** Klóstrska kapalka franciskankow w Budyšinje, z wobr. [Die Klosterkapelle d. Franziskanerinnen i. B.]: Krajan LXX (1937), 59—61.
5260. **Cyž, M[ichał].** Někotre kapalki w Delanach, z wobr. [Einige Kapellen i. Niederland]: Krajan LXVI (1933), 41—43.
5261. **D[ućman], H[andrij].** Zakopane — wukopane [wo Dubinskej katholsk. wosadže a wo katolikach Rakečanskeje luthersk. wosady]: Posoľ XLV (1907), 49—50; 57—59; 65—66.
5262. **Hórník, M[ichał].** Podpjerajće twar katholskeje cyrkwički w Hajnicach! [Kirche zu Hainitz]: Posoľ XVII (1879), 57—59.
5263. **Hórník, M.** Twarjenjo katholskeje cyrkwički w Hajnicach je dowolene [Bau d. kath. Kirche zu Hainitz]: Posoľ XVII (1879), 125—127.
5264. **Hórník, M.** Cyrkwička w Hajnicach počina so twarič [D. Kirchlein zu Hainitz]: Posoľ XVIII (1880), 157—159.
5265. **Rjeda, J[urij].** Hajničanska kapalka, z wobr. [Kapelle zu Hainitz]: Krajan LIII (1920), 50 sć.
5266. **Stara serbska cyrkej** [we wsy Hora] [E. alte sorb. Kirche i. Guhra]: Serbske Nowiny 1929. Čo. 274.
5267. **Rjeda, Jurij.** „Dom swjateho Jurja“ w Kamjencu, z wobr. [„Das Haus d. hl. Georg“ i. Kamenz]: Krajan LXIV (1931), 47—48.
5268. **Drobnoscze** ze stawiznow Khróscžanskeje wosady: Posoľ XL (1902), 357—359. K tomu dodawk: Posoľ XL (1902), 368—369.
5269. **Melzer, G[eorg].** Die Pfarrkirche zu Crostwitz, m. Abb.: Gottfr. Hoffmanns neuer u. verb. Bautzener Haus- und Wirtschaftskalendar 1924. S. 37 f.
5270. **Powjetšenjo** Khróscžanskeho kěrchowa před 50 lětami [Erweiterung d. Crostwitzer Friedhofs vor 50 Jahren]: Kat. Posoľ LXIX (1931), 228.
5271. **Křižowy puć** na Khróscžanskim kěrchowje [Der Kreuzweg a. d. Crostwitzer Friedhof]: Posoľ LXIX (1931), 38.
5272. **Delan, Jurij.** Měšnik a lud [ze stawiznow Khróscžanskeje fary [Aus d. Gesch. d. Crostwitzer Pfarrei]: Kat. Posoľ LXXI (1933), 305 sć.; 313 sć.; 321 sć.
5273. **Š., F.** Wobnowjenjo kulowskeje farskeje cyrkwy [Erneuerung der Wittichenauer Kirche]: Posoľ II (1864), 72 sć.; 78—82.
5274. **Schneider.** Cyrkwinske swjatocžnosće a jubilej we Kulowje [Kirchl. Feierlichkeiten u. Jubiläum i. Wittichenau]: Posoľ X (1872), 139 sć.
5275. **Wotewrjenjo** jubilejskoho lěta w kulowskej wosadže: Posoľ XIII (1875), 29—32.

5276. Nowy pruski **zakoń** wo cyrkwinym zamóženju we kulowskej farskej wosadže: Posoł XIII (1875), 133—139.
5277. **Schneider, Fr.** Pschepodacžo cyrkwinskoho zamoženja a cyrkwinskih kubłow do swětnych rukow w kulowskej farskej wosadže: Posoł XIV (1876), 22—24.
5278. **Schneider, Fr.** Kulow, město a farska wosada [Wittichenau]: Posoł XV (1877) w kóždym čisle a XVI (1878) w kóždym čisle hač do čo 6 a 24.
5279. Die katholische **Pfarrkirche** in Wittichenau. Bautzen, Donnerhak. 1935. 87 S. 8°. Mit Abb.
5280. **[Andricki, Mikł.]** „W Pólskej“ [pastorizacija Polakow w Liebenwerda]: Posoł XXXIX (1901), 357—358; 366—367; 372—375; 382—383; 407—408. XL (1902), 134—135. XLI (1903), 45—46; 55—56; 101—102; 114—115; 150—152.
5281. 700 lět. Klóštr **Marijny Doł**, z wobr. [700 Jahre Kloster Marienthal]: Krajan LXVII (1934), 58—65.
5282. **H[órnik], M[ichał]**. Założenjo klóschtra Marijineje Hwězdy a Bernhard z Kamjenca [Gründung Mariensterns u. Bernh. v. Kamenz]: Posoł III (1865), 89—93.
5283. **Cyž, J. Jurij.** Powjesć wo založenju klóštra Marijineje Hwězdy [Nachricht ü. d. Gründung d. Klost. Marienstern]: Łužičan X (1869), 125 sc.
5284. **[Peter], Ubald.** Klóštr Marijna Hwězda, z wobraz. [Kloster Marienstern]: Krajan LX (1927), 58—61.
5285. **Lm [Scholze, Gg.]** 700 lět Klóštra Marijineje Hwězdy [700 Jahre Kloster Marienstern]: Nowa doba 1948. Čo. 96.
5286. —**r.** Radwońska cyrkej [Kirche zu Radibor]: Posoł XXXVI (1898), 345—347.
5287. **Kral, J.** Stolětne cyrkwinske wojowanjo w Radworju wot 1575—1675 [Hundertjähr. Kirchenkampf zu Radibor]: Posoł XLI (1903), 299—301; 307—309; 325—327.
5288. Radwońske **zwony** [Glocken zu Radibor]: Posoł LV (1917), 216.
5289. **Rječka, Maks.** Ze stareje króniki [wo žiwjenju a smjerći serbskeje wosady Radworja] [Über Leben u. Tod i. d. Radibor. Kirchgemeinde]: Krajan LXVII (1934), 50—57.
5290. **Domaš.** Spomnjeńki a myslički z Delanskeje kermušej [Poswjećenje wobnowjeneje cyrkwy w Ralbicach] [Erneuerung d. Kirche zu Ralbitz]: Posoł XLIV (1906), 411—413; 419—420.
5291. **Dodawk** k spomnjeńkam a mysličkam z Delanskeje kermušej. (Napisał Domašowy přećel.) [Nachtrag zum Aufsatz ü. d. Kirche zu Ralbitz]: Posoł XLIV (1906), 445—446.
5292. **Meier, Paul.** Die Pfarrei Ralbitz: Unsere Heimat. Kamenzer Tgbl. V (1928), 11 f.
5293. **H[errmann], [Jakub]**. Stolětne jubileum swjećenja Wotrowskeje

cyrkwie [100jähr. Jubil. d. Kirche zu Ostro]: Posoľ X (1872), 161 sc.

5294. Fällt weg.

5295. Nowa serbska **wosada** [w Zdžžeri]: Posoľ XLV (1907), 363—364.

5296. **Dórník, Mikławš.** Zdžžerjanska wosada, z wobr. [Die Kirchgem. v. Sdier]: Krajan LXIV (1931), 44—47.

2. Putnikowanske městna, procesijony

2. Wallfahrtsorte, Wallfahrten, Prozessionen

5297. **Na čěskich hnadownych městnach.** (Pućowanske wobrazki) [In čechisch. Gnadenorten]: Posoľ LXVII (1929), 281.

5298. **Kuba, Ludwik.** Stare juhosłowjanske swjatnicy [Alte jugoslav. Heiligtümer]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 299.

5299. **Meicha, Alfred.** Papstdorf (Bohonojcy?) w sakskej Šwicy stare hnadowne městno. Po kotrym puću Serbja k njemu khodžachu [Papstdorf i. d. Sächs. Schweiz]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 82.

5300. **Marschner, H.** Čěska Kamjenica. Wot nas Serbow zabyte hnadowne městno, z wobr. [Böhmisch Kamnitz. Von d. Sorben vergess. Gnadenort]: Krajan LXVI (1933), 44 sc.

5301. **Šoľta, Pawoľ.** Częstochowa — Pólski Różant. Budyšin, (Tow. ss. Cyrilla a Methoda.) 1915. 34 str. 8°.

5302. **K., J.** Hnadowny wopyt swjateje Marije we Filippsdorfje. W Budyschinje, W kommissii Smolerja a Pjecha. 1868. 64 str. 8°. fr.

5303. **Nowak, J.** Procession do Filippsdorfa: Posoľ XX (1882), 65 sc.

5304. **Sserbin, Jan [Bryl, Jan].** Serbja w Filipowje: Serbske Nowiny 1926. Čo. 106. Čo. 109. Přil.

5305. **R.** Wendische Wallfahrt (der kath. Wenden nach Filippsdorf): Oberlaus. Heimatztg. IX (1928), 148.

5306. Lětusche **powitanjo** serbskoho processiona w městacžku Gottleuba: Posoľ IV (1866), 81—83.

5307. **Žróut, Józef.** Krótke stawizny Noweje Krupki [Mariaschein], hnadownoho města w Čěchach. Budyschin, Tow. Cyrill a Method. 1876. 24 str. 8°. fr.

5308. **[Žróut, J.]** Serbska rycž w Nowej Krupcy: Krajan 1876.

5309. **[Herrmann, Jakub.]** Wo nastupanju krupčžanskoho processiona: Posoľ XVII (1879), 110 sc.

5310. **Pful.** Serbscy krupčenjo ducy: Łužica VI (1887), 79 sc.

5311. **[Kilank, J.]** Swjata Marija Lourdes-ska, strowjo khorych: Posoľ XV (1877), 16 sc.; 44—46; 73 sc.; 93—96; 135—137; 162—164; 182 sc.; 203—205; 228 sc.

5312. **[Śłodeńk, Jurij.]** Na šlezskich hnadownych městnach — wosebje Marija na snězy [In schlesisch. Gnadenorten — besond. Maria Schnee]: Kat. Posoľ 1936. Str. 331 sc.

5313. **S[łodeńk, Jurij]**. Katolscy Serbja w Oberammergeawje: Krajan LXVIII (1935), 53—55.
5314. Naschi **pucźowarjo** na jubilejske lěto do Roma: Posoł XXXIX (1901), 89—90.
5315. **Ticinus, Jakobus**. Epitome historiae Rosenthalensis [Róžant] sive compendiaria narratio de origine, ac cultu per vetustae B. V. Mariae statuae, in pago Rosenthal, Lusatie superioris; item de beneficiis, ibidem suffragante Deipara, a Deo collatis. Pragae, Anno 1692. 426 S. 8°.
5316. **Ticinus, Jacobus**. Excerpta ex epitome historiae Rosenthalensis sive ... de origine ac cultu pervetustae B. V. Mariae statuae in pago Rosenthal...: Hoffmann, Christ. Godofr. Scriptores rerum Lusat. I, 2 (1719), 147—153.
5317. **Encia**. Nasch swjaty Róžant: Posoł XXXVI (1898), 121—122.
5318. **[Domaška], Romuald**. Dźiw w Róženće?: Posoł LII (1914), 23 sc.
5319. **D[omaška], R[omuald]**. Procession serbskich dźěći do Róžanta: Posoł LIV (1916), 292 sc.
5320. **Prócesijón** serbskich wojowarjow do Róžanta: Posoł LVII (1919), 114 sc.
5321. —t—. Přeni zjězd serbskich katolikow 21. septembra w Róženće: Posoł LVII (1919), 247—249; 256 sc.
5322. **Domaška, Romuald**. Wustrowjaca róža [wo prastarym hnadownym swjećeću w Róženće]: Krajan LVI (1923), 31—34.
5323. **Melzer, Georg**. Eine wendische Gnadenstätte. Der Wallfahrtsort Rosenthal, m. Abb.: St. Benno-Kalender LXXVII (1927), 68—74.
5324. **Domaška, [Romuald]**. Něšto wo Róženčanskim hnadownym swjećeću [Etwas über d. Gnadenbild zu Rosenthal]: Krajan LXI (1928), 42—43.
5325. **Słodeńk, Jurij [Melzer, Georg]**. 1000 lět hnadowne město Róžant. Myslički k jubilejnemu lětu 1928 [1000 Jahre Gnadenort Rosenthal]: Serbske Nowiny 1928. Čo. 30. — Tos.: Posoł LXVI (1928), 45—47.
5326. **(Domaschka, Romuald.)** Tausend Jahre Gnadenort Rosenthal. Dresden, Herm.-Kurt Hieronymus. (1928.) 58 S. 4°. Mit zahlr. Abb.
5327. **(Domaška, Romuald.)** Tysac lět hnadowne město Róžant. Dresden, Herm.-Kurt Hieronymus. (1928.) 57 str. 4°. Z mnohimi wobr.
5328. **Domaška, Romuald**. Dźiwy w Róženće [Wunder i. Rosenthal]: Posoł LXVI (1928), 294 sc.
5329. **Domaška, Romuald**. Něšto ze spisa „epitome historiae Rosenthalensis“ Jakuba Ticina z lěta 1692 [Etwas a. d. Schrift „Epitome hist. Rosenthalensis“]: Č. M. S. LXXXIV (1931), 76—83.
5330. **Domaška, Romuald**. Róženčanska hnadowna postawa [Die Rosenthaler Gnadenstatue]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 265.

5331. **Serbja** w Trieru a na domojžebje [Sorben i. Trier u. auf d. Heimfahrt]: Kat. Posoł LXXI (1933), 261 sc.; 269.
5332. Katolscy **Serbja** w Trieru, z wobr. [D. kath. Sorben i. Trier]: Krajan LXVII (1934), 39 sc.
5333. **Sl[odeńk], J[urij]**. Wambořicy [Albendorf] — sławne hnadowne městno Šlezskeje, z wobr. [Albendorf — e. berühmter Gnadenort Schlesiens]: Krajan LXIX (1936), 54—56.
- 5333a. Hnadne **městno** we Wólmsdorfje [Gnadenort Wolmsdorf]: Posoł IV (1866), 130 sc.

3. Wotpuski, towařstwa, bratrowstwa

3. Ablässe, Vereine, Bruderschaften

5334. [**Skala, Jakub.**] Bacžońska cyrkej a jubilejski wotpusk: Posoł XXIV (1886), 65—67.
5335. [**Schneider.**] Bratstwo swjatoho skapulira w Kulowje [Wittichenau]: Posoł VI (1868), 129—131.
5336. **Schneider, Franc.** Bratstwo swjatoho skapulira we Kulowje. 1868. 2 str. 8°.
5337. **Schneider, Franc.** Bratstwo swjatoho rózarija w Kulowje. 1869. 4 str.
5338. Lětny **porjad** katholskeje bjesady we Radworju na lěto 1874; 1875; 1876. (W Budyšinje, L. A. Donnerhak a Smolef.)
5339. **Wustawki** katholskeje bjesady we Radworju, založeneje 2. febr. 1874. Zrjadował Handrij Duczman. Statuten d. kathol. Kasino in Radibor... W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1874. 8 S. 4°.
5340. Róžowcowy **wotpustk** a druhe cyrkwinske podawki w Radworju: Posoł XLII (1904), 320—321.
5341. 25 lět Marijanske knježnjace towařstwo w Ralbicach [25 Jahre Marianische Kongregation in Ralbitz]: Kat. Posoł LXXI (1933), 25 sc.

4. Misijony

4. Missionen

5342. **Handriec, Khata.** Pućowanje serbskeje misijónskeje sotry do misijónow w Khinje [Reise e. sorb. Missionsschwester in d. Missionen von China]: Kat. Posoł LXXI (1933), 124—126; 141 sc.
5343. **Wobrazki** z misijónow [Bilder aus d. Missionen]: Kat. Posoł LXXII (1934), 154 sc.
5344. **Heinen, Adolf.** Rjekojo z Nagasaki [Helden aus Nagasaki]: Kat. Posoł LXXIII (1935), 386—388.
5345. **Tako**, młody misijonař Indianow [Tako, d. junge Missionar d. Inder]: Kat. Posoł 1936. Čo. 36 sc.

§ 3. Evangeliska bohowěda

A. Biblije, epistle a ewangelija, psalmy, perikopy a podobne

§ 3. Evangelische Theologie

A. Bibeln, Episteln und Evangelien, Psalmen, Perikopen und ähnliches

5346. **Predy-Recz.** Kak Bo to Bwjate pišmo lasowacz, a schitko po nim spyttowacz dyrbi. b. m. b. l. [1736.] [14 str.] 8°. fr.
5347. **Imisch, H.** Podeńdženja Berbskeje biblije. (Towařstwowe pišma Čo. 67.) W Budyschinje, E. M. Monse. 1881. 23 str. 8°. fr.
5348. **Hórník, M.** Cyła biblija serbska a jeje nowy wudawk: Č. M. S. XLVII (1894), 61—63.
5349. **Jacob, Georg.** Über die Bibel unter dem wendischen Volke: Allgem. Evangel.-luth. Kirchenzeitung 1901. Nr. 39—40. Sp. 916—920; 939—942.
5350. **Jacob, Georg.** Die Revision der deutschen Lutherbibel auf die oberlausitzer wendische Bibel übertragen. [I]—II. Leipzig, Poeschel & Trepte. [1909—] 1910. 8°.
5351. **Knocha.** Übersetzung der Bibel in die Sprache der Niederlausitzer Wenden: Jahrb. d. Vereins f. Heimatkunde zu Cottbus I (1914/15), 21 f.
5352. **Domaška [Moric].** 200 lětna wobstaće serbskeje biblije [200 jǎhr. Bestehen d. sorb. Bibel]: Serbske Nowiny 1928. Čo. 112.
5353. **Domaschke [Moritz].** 200 jǎhriges Bestehen der wendischen Bibel: Bautzener Nachr. 1928. Nr. 113.
5354. **Křižan, Jan.** Serbow prócowanja wo serbsku bibliju. Přinošk k 200 lětnemu jubilej dospołneje serbsk. biblije [Der Sorben Bemühungen um e. sorb. Bibel]: Č. M. S. LXXXI (1928), 67—77.
5355. **Kral, Marćin.** Zajimawki z přenjeje serbskeje biblije 1727/28 [Interessantes a. d. ersten sorb. Bibel d. J. 1727/28]: Č. M. S. LXXXIII (1930), 44—56.
-
5356. **Biblia**, to je, zyle Szwjate Pišmo Stareho a Noweho Sakona, predy do njemskeje, wot Mertena Luthera, njetko pak do horneje Lužiskeje Berškeje recze ... wot njekotrych Evang. Prjedarjow pscheložena. [Titel auch i. deutsch. Spr.:] Biblia, das ist, die gantz Heilige Schrift. W Budeschini, Davit Richtař. 1728. Getr. Pag. 8°.
5357. Ta mała **Biblia**, to je Sto a Schtyri Bibliske Historiy jako poľ sta a dwje steho Stareho poľ sta pak a dwje steho Noweho Sakona, ... najpredy wot Jana Hübnarja ... w Njemskej Reczi sromadžene, njetko pak do Horneje Lužisk. Sserbsk. Recze pscheložene wot Krystofa Fridricha Fabera. Lubiju, E. H. Reimers. 1733. Džěl. stronowanje. 8°. fr. — Tos. 2. wud. W Budeschini, G. A. Rosenkranz. 1790. 256 + 170 str. 8°. fr.

5358. **Biblia** to je: Zylé Sswjate Pißmo Stareho a Noweho Sakona predy do njemskeje wot Mertina Luthera a potom wot njekotrych Evang. Prjedarjow do hohrn. Lužisk. Berskeje recze ... pscheložena, njetko pak wot smolkow snowoho poredžena a ... wohndata wot Jana Gottfrieda Kühna. W Budeschini, Dav. Richtaf. 1742. [XVI,] 1079 + 308 str. 8°. fr. — Tos. ... snoweho wohnd. wot Jana Gottfrieda Kühna ... Zwj. [1—2]. W Budeschini, J. D. Helmerß. 1797. 8°. fr. — Tos. ... W Budeschini, E. G. Monse. 1820. XVII, 1138 + 332 str. 8°. fr. [Das N. T. schon i. J. 1818 hrsg.]
5359. **Biblia**: Zylé Sswjate Pißmo Stareho a Noweho Sakona ... snoweho wohnd. wot Jana Gottfrieda Kühna, njetko pak ... k druhemu Molej ... pschelad. W Budeschini, E. G. Monse. 1823. 1138 + 332 str. 8°. fr. — Tos. ... njetko pak ... 3. Molej pscheladana. W Budeschini, K. B. Hika. 1849. 1138 + 332 str. 8°. fr. — Tos. ... njetko pak ... k 4. Molej ... pscheladana. Draždžanach, B. G. Teubner. 1857. 1088 + 331 str. 8°. fr. — Tos. ... k 5. Molej ... pscheladana. Berlin, Trowitsch a syn. 1860. 928 + 312 str. 8°. fr. — Tos. ... pscheložena, potom wjazykrócz wot smólkow poredžena po J. G. Kühni wot J. J. Pecžki a wot H. Lubenskeho ... snowa wudawana, njetko pak ... to 9. krócz ... pschelad. a wud. 5. nakł. saks. bibl. tow. w Dreždž. W Budyšini, E. M. Monse. 1881. XX, 1152 + 364 str. 8°. fr. — Tos. ... nětko pak ... 10. krócz ... pschelahana a wudata. 6. nakł. saks. bibl. tow. w Dreždž. W Budyschinje, E. M. Monse. 1893. XX, 1152 + 364 str. 8°. fr. — Tos. ... prjedy wot Marćina Luthera do němskeje, potom wot: Langi, Jokischa ... Frenzela do hornjołuž. Berbskeje rycze ... pscheložena ... nětko pak sašo s nowa a to jidnaty krócz ... wudata. W Budyschinje, E. M. Monse. 1905. VI, 1294 + 376 str. 8°. fr.
5360. [Mała **čahobiblija** to je pječ a pječdžesać špruchow swjateho pisma za Emiliju Pfulowu k božemu džěsću 1850 wot B. H. Imiša.] b. m. b. l. 8°.
-
5361. **Leskien, A.** Das sorbische Neue Testament von 1548: Archiv für slav. Philol. I (1876), 161—249.
5362. Das **Neue Testament** unsers Herrn Jesu Christi in die Oberlausitzsche Wendische Sprache übersetzt von Michael Frentzeln... Zittau, Mich. Hartmann. 1796. [XXX,] 1452 S. 8°. fr.
5363. **Nowy Testament** aby Sakon Našeho Knesa Jesom Krysta wot Michała Frenzela. Do horneje luž. Sserskeje recžje pscheloženy wot njekotrych Evangelskich Prjedarjow poredž. We Budyschini, Davit Rychtaf. 1741. 415 + 97 str. 8°. fr.
5364. **Nowy Testament**, aby Sakon nascheho Knesa Jesom Krysta predy wot Mertena Luthera do njemskeje potom wot Michała Frenzela do hohrneje lužiskeje Berskeje Recze pscheloženy. Njetk snoweho ... poredženy. b. m. 1773. 614 + 155 str. 8°.

5365. **Nowy Testament**... W Budeschini, E. G. Monse. 1835. 496 str. 8°. fr.
5366. **Nowy Testament** . . . Breslau, Graß, Barth & Comp. 1856. 462 + 115 str. 8°. fr.
5367. **Nowy Testament** . . . Berlin, Trowitzsch & Sohn. 1859. 462 str. 8°. fr.
5368. **Nowy Testament**... nětko pak s nowa... pschehlad. W Budyšinje, E. M. Monse. 1893. 370 str. 8°.
-
5369. Die **Episteln** und Evangelia auf alle Sonntage und Feste durchs gantze Jahr, ingleichen die Historie von unsers Herrn u. Heylandes Jesu Christi Paßion, Auferstehung und Himmelfarth aus denen vier Evangelisten... auff... Verordnung der gesambten Stände d. Marggraffth. Ober-Lausitz... zum Gebrauch der Evangelisch. Kirchen in die Wendische Sprache übersetzt u. zum 3. mahl gedruckt. Budissin, David Richter. 1720. VIII, A₁—Q q + 7 Bl. 8°. [Text in deutscher u. wendischer Sprache.]
5370. Te **Epistole** a Szenja na wschitke Nedžule a Bwjate Dny, jako tejsch Historia wot nascheho Knesa a Zbožnika Jesom Krysta Czerpenja, Hohrjestanenja... stych schtyrjoch Szenikow s Historju wot Skaženja Mjesta Jerusalema... do Berskeje Recžje pscheložene a snowho wohndate. W Budyschinku, J. Fr. Bernhard. 1772. XVI, 621 str. 8°. fr. [Titel u. Text auch in deutscher Sprache:] Die Episteln u. Evangelia...
5371. Te **Epistole**... W Budyschini, J. G. Monse. 1800. XVI, 621 str. 8°. fr.
5372. Te **Epistole**... W Budyschini, J. G. Monse. 1806. XVI, 621 str. 8°. fr. [Titel u. Text auch i. deutscher Sprache:] Die Episteln u. Evangelia auf alle Sonntage u. Feste...
5373. Te **Epistole**... Hrodku [Spremberg], Säbisch. 1865. 621 str. 8°. fr. [Titel u. Text auch in deutscher Sprache:] Die Episteln u. Evangelia auf alle Sonntage u. Feste...
-
5374. Der **Psalter** des königl. Propheten Davids, auff sonderbahre Anordnung, zum gemeinem Gebrauch, in die wendische Sprache übers. Budissin, Andreas Richter. 1703. a—c₈ + A—Fffs. 8°. fr. — Dass. Budissin, Joh. Frdr. Höltermann. 1729. 8°. fr.
5375. Te **Psalm**y Krala a Prophety Davida, pscheložene do Njemskeje recže, wot Martina Luthera do Berskeje wot njekotrych Prjedarjow... W Lubiju, Christ. Wilh. Reimerß. b. l. 97 str. 8°. fr.
5376. Te **Psalm**y Krala a Prophety Davida, pscheložene do Njemskeje recže, wot Mertena Luthera. b. l. [1773.] 155 str. 8°. fr.
5377. **Knihi Psalmow**. Berlin, Trowitzsch u. Sohn. 1859. 115 str. 8°. fr.
5378. Spěwajomne **Psalm**y abo metriski přeložk 150 psalmow, přeložil J. E. Wjelan. W Slepom, Přeložef. 1891. 325 str. 8°.

5379. **Psalmy** Bwjateho pišma. Wosebity wudawk z nakładom sask. hłown. bibl. tow. w Drežďžanach. W Budyšinje, E. M. Monse. 1892. 92 str. 8°. fr.
5380. **Kral, Měrćin.** Martinijowe pokutne psalmy z lěta 1627 [Martinis Bußpsalmen a. d. J. 1627]: Č. M. S. LXXXIX (1936), 65—68.
5381. Te **PschiBlowa**, Prjedar a WoBoki Kyrľsch Salomonowy, stymi Knihami Jesus Sirach a s Pschidawkom njekotrych žtukow s Biblije ... do serskeje rjecze pscheložene. Budischini, H. S. Hübnař. 1719. [XVI,] 275 str. 8°. fr. [Titel u. Text auch i. deutsch. Sprache.]
5382. Das Hauß und Zucht-Buch **Jesus-Sirach**, nebst der Historia von der Susanna . . . von M. Luthern verdeutscht . . . Ins Wendische übersetzt . . . von Christ. Leonhardi u. G. Dumisch. Budišin, Gotfr. Lesch. o. J. [ca. 1719.] 387 S. 8°. fr.
5383. Das Buch **Jesus Sirach**, so auf Ansuchen etlicher Gottseliger Herten, in die wendische Sprache übersetzt . . . Von Georgio Matthäi. Budissin, David Richter. 1719. [6 Bl.,] 304 S. 8°. fr.
5384. **Jakobus.** Der Brief des Jakobus. In wendischer Übersetzung aus der Berliner Handschrift vom Jahre 1548 zum ersten male mitgetheilt von Hermann Lotze. Leipzig, Commission b. F. A. Brockhaus. 1867. 23 S. 8°. fr.
5385. **Perikopy** za evangelsko-luthersku krajnu cyrkej w kralestwje saskim. Džěl 1: Perikopy I., II., III., IV. lětnika z přidawkom. Džěl 2: Lekcyje za I. a II. lětnik. W Budyšinje, Ev. luth. krajn. konsistor. 1892. 4°.
5386. **Kral, Marćin.** Pokazka ze serbskeho přeložka třećich knihow Esry [Aus d. sorb. Übers. d. 3. Buches von Esra]: Č. M. S. LXXXIII (1930), 69—74.
5387. **Luther, Merten.** Teho woBebneho Muža Božeho Mertena Luthera ... Domjaza Postilla aby Wukładowanja tych Szenjow nawšitke Nedželje, rocžne ČzaBy ... wot jeneho Bwojich Wucžomnikow njemski wohndate, njetk pak k Božej Čzeszi ... wot njekotrych Berbskich ewangelskich Duchomnych do jich Rycžje Bwjeru pscheložene. W Budyschini, Kryst. Schołta. b. l. [1751.] [XVI,] 695 str. 4°. — Tos. ... 2. Wud. W Budyschini, F. A. Reichel. b. l. [1845.] XVI, 744 str. 4°. fr.
5388. **Luther, [Martin].** D. Luthera słota predy-recž k temu listej k Romskim. b. m. b. l. [1741.] [8 str.] 8°.

W delnjoserbskej řeči

In niederlaus.-wendischer Sprache

5389. **Biblija** abo to zełe Sswéte Pišmo Starego a Nowego Testamenta, do Berbskeje rézy pschestawjone, (wot Johann Friedrich Fryza) wot nowotki pilńe pscheglédane a pscheporézane. Halle, Kanstein. 1868. X, 1210 + 343 str. 8°. fr.
-
5390. To Bóze Pišmo **Starego Testamenta**, kótarež do teje serskeje Rézi, ak be hokoło Choschobusa namakajo, jo pschestawił a dał schischčasch Johann Friedrich Frizo. Cottbus, Kühn. 1796. VII, 1079 str. 4°. fr.
5391. To Bóze Pišmo **Starego Testamenta** sa Lutheruŕom. Do Niederlausiskeje Berskeje Rézi pschestajone wot Johann Friedrich Friza a wotnowotki pschégledane wot Johann Sigismund Friedr. Schindler. Berlin, Dösch. 1824. 374 str. 8°. fr.
-
5392. Das **Neue Testament** unsers Herrn Jesu Christi... in die Nieder-Lausitzsche Wendische Sprache übersetzt und zum Drucke befördert von Gottlieb Fabricio. Kahren, Joh. Gottl. Richter. 1709. 1293 S. 8°. fr. — Dass. 2. Ausg. Cottbus 1728. — Dass. 3. Ausg. Cottbus, J. Mich. Kühn. 1741. — Dass. 4. Ausg. 1759. 991 S. — Dass. 5. Ausg. 1775.
- 5392a. **Mietzschke, Alfred**. Verschiedene Ausgaben des niedersorbischen Neuen Testaments von 1709: Zeitschr. f. slav. Philologie 1942. S. 85f.
5393. Das **Neue Testament** unsers Herrn und Heilandes Jesu Christi in die wendische Sprache übers. von Gottlieb Fabricio. Cottbus, Joh. Gottl. Kunzak. 1821. 751 S. 8°. fr. — Dass. 2. Ausg. Spremberg, Karl Frdr. Säbisch. 1848.
5394. Ten **Nowi Testament** naschogo Knesa a Wumožnika Jesuŕa Kristuŕa do Berbskeje Rezi pschestawoeni wot Gottlieb Fabriziuŕa. Cottbus, J. G. Kunzak. 1822. 379 str. 8°. fr.
5395. Das **Neue Testament** unseres Herrn u. Heilandes Jesu Christi nach der deutschen Uebersetzung Martin Luthers. Halle, Canstein. 1855. 606 S. 8°. fr.
5396. **Nowy Testament** naschogo Knéza Jesom Kristuŕa, do serskej rézy pschestawjony wot G. Fabriziuŕa. Barlin, Trowitsch a syn. 1860. 433 + 112 str. 8°. fr.
5397. **Nowy Testament** naschogo Knésa Jesom Khristuŕa... Halle, Kanstein. b.l. (1895.) 701 str. 8°. fr.
5398. Das **Neue Testament** unsers Herrn Jesu Christi in die Niederlausitzische wendische Sprache übers. von Gottlieb Fabricio. Cottbus, Kühn. b.l. 1257 str. 8°. fr.
-

5399. **Parczewski, Alfons.** Delnjoserbski Psalter we Wolfenbüttelu: Č. M. S. LX (1907), 3—39.
5400. Der Wolfenbütteler niedersorbische **Psalter** (Tehn psalter serbskey rhěty). Hrsg. von Reinhold Trautmann. Mit Wiedergabe von 8 Hs Seiten von Rodardr. (= Slavisch-baltische Quellen u. Forschungen. H. 2. = Sächsische Forschungsinstitute in Leipzig. Forschungsinstitut f. Indogermanistik. Slav. Abt.) Leipzig, H. Haessel. 1928. XV, 175 S., 8 S. Faks. 8°.
5401. **Hoenicke, Curt.** Der Wolfenbütteler Niedersorbische Psalter. Leipzig, Markert u. Petters. (1930.) 162 S. 8°.
-
5402. Ten **Psaltár** togo Kralá a Profeta Dabita, do Berbskeje Rézi pschestawóni, ku gmeńskem Stwareńu teje Duschi sa tim Nymskim togo nabohgego Lutheruša. Guben, Kühn. 1753. 200 str. 8°. fr.
5403. Ten **Psaltár** togo Kralá a Profeta Dabita, do Berbskeje Rézi pschestawóni, ku gemeńskem Stwareńu teje Duschi, sa tim Nymskim togo nabohgego Lutheruša. [Chošebuz,] Kühn. 1764. 200 str. 8°. fr.
5404. **Psalmj** Dabita, do Berbskeje rézy pschestawjone wot J. F. Fryza. Barlin, Trowitsch a syn. 1860. 112 str. 8°. fr.
-
5405. Te Kńigly **Jesu Siracha**, togo domaznego Huzabńika, pschestawóne do teje Berbskeje Rézi, sa tim nymskim togo nabohgego Lutheruša. Guben 1754. 132 str. 8°.
5406. Te Kńigly **Jesu Siracha** togo domaznego Huzabńika, pschestawóne do teje Berbskeje Rézi, sa tim nymskim togo nabohgego Lutheruša. 2. wud. Přel. a wud. Jan Ludwig Wille. Chošebuz, J. M. Kühn. 1769. 132 str. 8°. fr.

B. Bibliske stawizny a literatura podobneho wobsaha

B. Biblische Geschichten und Literatur ähnlichen Inhalts

5407. Bibliske **stawizny** aby historiski wučawk ze stareho a noweho testamenta. (Bibliske stawizny stareho testamenta. Spisał Jan Bartko. Bibliske stawizny noweho testamenta. Wot K. E. Pekarja.) Budyschinje, K. B. Hika. 1853. X, 275 str. 8°. fr.
5408. Bibliske **stawisny** aby bibliske historije stareho a noweho testamenta po schulskich regulatiwach sprawene: . . . wukładžene, sa schulje a sa domy . . . wudate . . . [Přeložk wot Krušwicy.] (W Lipsku, Breitkopf a Härtel.) 1864. VI, 308 str. 8°. fr.
5409. Bibliske **stawizny** za serbsko-němske šule, po nahladach a z pomocu . . . Grüllicha a Wilda zestajał Jan Bartko. [Titel u. Text auch in deutscher Sprache:] Biblische Geschichten f. wend.-deutsche Schulen. W Budyšinje, Maćica Serbska. 1880. 359 str. 8°. fr.

5410. Bibliske **stawizny** stareho a noweho testamenta. Sa ruku schulskich džěczi sestajał Wild a na Berbski pschełožił J. E. Matek. Seschiwk 3.: Horny skhodžeńk I. Stary testament. Seschiwk 4.: Horny skhodžeńk II. Nowy testament. W Budyschinje, Marko Ssmoleń. 1888—1890.
5411. Bibliske **stawizny** stareho a noweho testamenta . . . na serbski přeložił J[an] Bartko. Wudawk B za delny a srjedžanski skhodžeńk. [Titel u. Text auch in deutscher Sprache.] W Budyšinje, Maćica Serbska. 1890. XI, 317 str. 8°.
5412. 192 **wobrasow** se Bwjateho pißma Stareho a Noweho sakonja. b. m. 1905. 56 + 40 str. 8° fr.
-
5413. To czizycziljetne cziche **Žiwenje** nascheho Knesa a Sbožnika, Jesom Krysta . . . Do Sserskej Rycžje pschełožene wot Michała Haupta. We Budyschini, G. A. Rosencranz. 1788. 100 str. 8° fr.
5414. **Stawizné** noweho Zakońa wo kotréchž wopisane jo te Žiweńo ha ta Wutžba naschoh' Kńeza Jézusa Kréstusa ha téch joho přeńsich Wutžownikow. W Buduschńe, Christ. Gotth. Matthiä. 1814. 569 str. 8° fr.
5415. **Nikodemußowe** Knižki aby Powestwo wo Žiwenju Jesom Khrysta, kotrež Nikodemuß, Rabbi a Woschi Židowski, wopiBał, . . . Budeschini, F. A. Reichel. 1843. 142 str. 8° fr.
5416. **Jakub, Jurij.** Boža nóz. Historia wot Bwjateho naroda naschoho Knjesa a Sbóžnika Jesom Khrysta po sjewjenjach profetow a sczenikow s pschidawkom wschelakich khěrluschowych schtucžkow . . . (W Budyšinje, Smoleń.) 1876. 15 str. 8° fr. — Tos. 3. nakł. b. m. (W Budyšinje, Sserbske luth. knih. tow.) 1876. 15 str. 8° fr. — Tos. 9. nakł. (W Budyschinje, Sserbske luth. knih. tow.) 1901. 15 str. 8° fr. — Tos. 10. nakł. (W Budyschinje,) Sserbske luth. knih. tow. 1906. 15 str. 8° fr.
5417. **Ebert, A.** Historia horkeho čerpjenja a wumrjecza nascheho Knjesa a Sbóžnika Jesom Khrysta . . . a s pschidawkom wschelkich khěrluschowych schtucžkow . . . W Budyschinje, E. M. Monse. 1875. 20 str. 8° fr.
5418. **Kschižan, Jan.** Čzichi pjatk. Čzerpjenje a wumrjecze nascheho Knjesa a Sbóžnika Jesom Khrysta po Bwjatych sczenjach s pschidawkom khěrluschowych schtucžkow . . . (Towafstw. spižy Čo. 77.) W Budyschinje, (Smoleń.) 1884. 11 str. 8° fr. — Tos. b. m. b. l. [W Budyšinje, Smoleń.] 12 str. 8° fr.
5419. **Urban, M.** Stawisna čerpjenja a pschekraBnjenja nascheho Knjesa a Sbóžnika Jesom Khrysta po Bwjatych 4 sczenikach. Sharmonisowana rospřawa wo 35 spěwach . . . W Budyschinje, Podawaf. 1908. XI, 96 str. 8° fr.

W delnjoserbskej rěči.

In niederlaus.-wendischer Sprache

5420. [Schindler, Johann Sigismund Friedrich.] Dwě a pészčaŕet Historijow s'Łubosći k'ŕwojej zeŕnej Gmejńe Werbńe, Rubińe, Brahme a Mueschińe a k'schyknim Kschěscźianam, kotare Bohže Ɓlowo woe Ɓěrskej Rězi rad lāsuju s'Pilnosću s'togo starego Testamenta huschegńone a do nascheje Ɓěrskeje Rězi pschestawóne wot... Chošebuz, J. G. Kühn. 1791. 164 str. 8°.
5421. Schindler, J. S. F. Dwě a pészčaŕet Historiow s'togo Nowego Testamentu do Ɓěrskej Rězi pscheŕajžone wot... Chošebuz, Kühn. 1800. 96 str. 8° fr.
5422. Nikodemus. Jadno ewangelske hopissańe togo Žiweńa Jesu Christussa, kotare Nikodemus, jaden Rabbi a Huschi tich Žiudow hopissal jo, tak acko Ɓam jo wižel a snal jo, dokulaž jo Ɓil jaden Ɓkschadni Hukńick Jesu Christussa [Přełož. Nowka]. Chošebuz, G. W. Tornow. 1849. 76 str. 8°.
5423. Nikodemus. Nikodemuŕowe knigły. Jadno hopiŕańe togo saŕužena a humřescha Jesum Christuŕa, ... Do Ɓerskeje rězy pschestawjone wot Chr. Schwela. Chošebuz, Alb. Heine. 1867. 64 str. 8° fr. — Tos. 2. wud. Chošebuz, R. Kahlow. 1879. 88 str. 8° fr.
5424. Jordan, H[ajno]. Jaden žeń s Jesuŕowego žyweńa we Kapernaumě. (Towařstw. knigły Čo. 21.) W Budyschyńe, Ssmoleř. 1893. 37 str. 8° fr.
5425. Jordan, H[ajno]. Bibliske hulizowańa se starego testamenta. (Towařstwowe knigły Čo. 22.) Worejzach, O. Hentschel. 1894. 128 str. 8° fr.
5426. Nowy, F. W. Křistuŕowe scherpeńe a humřesche sa kschěscźińske domy po tych styrich ewangelijach sestajane, s módlitwami a s kjarližami rosbogaschone, ... (Towařstw. knigły Čo. 25.) Wórejzach, Oskar Hentschel. 1897. 40 str. 8° fr.
5427. 20 bibliskich bildkow se Ɓerskimi nowymi kjarližami Hudane wot Wupperthalskego towařstwa. Barmen, J. F. Steinhaus. b. l. 20 łop. přeķi 8° fr.

C. Katechismy

C. Katechismen

5428. Warichius, [Wenceslaus]. Der oberwendische (obersorbische) Katechismus des Warichius (1597). Text mit Einleitung und grammatischer Bearbeitung von Karl Heinrich Meyer. (Slavische Forschungen von Karl H. Meyer. H. 1.) Leipzig, Otto Harrassowitz. 1923. VIII, 107 S. 8° fr.
- 5428 a. Taszycki, Witold. Der oberwendische (obersorbische) Katechismus d. Warichius (1597). Text mit Einleitg. u. grammat. Bearb.

- von Karl H. Meyer. Sep. wotč. z: Rocznik slawistyczny T. IX, Cz. II. Str. 305—313. Kraków 1925. 9 str. 8°.
5429. **Warichius, [Wenceslaus]**. Aus Wenceslai Warichii... i. J. Christi 1597 zu Budišin gedruckten und über hundert Jahr im Lande gebrauchten Catechismo, Die Fünf Haupt-Stücke herfür gesucht u. mit Anmerkungen nebst einer Vorrede hrsg. von Peter Schirach. Budišin, Gottfr. Gottl. Richter. o. J. [1717.] 40 S. 8°. fr.
5430. **Hórnik, M.** Prawopis a ryč w katechismje z l. 1597: Č. M. S. XXI (1868), 56—62.
5431. **H., M.** Prěni serbski katechism [wopisany wot Jurja Jakuba]: Łužica XVII (1898), 19.
-
5432. **Luther, Marć.** Sserbski a njemski Katechismus. [Älteste Ausg.] 1690.
5433. **Luther, Martin.** Kleiner Catechismus auff sonderbahre Verordnung der gesambten Stände des Marggraffthums Ober-Lausitz von Land und Städten in die Wendische Sprache übersetzt. Budissin, Joh. Wilisch. 1693. A—F₇. 8°.
5434. **Luther, Martin.** Němski a serbski mały katechismus. W Budyšinje 1695. a—F₇. 8°.
5435. **Luther, Martin.** Mały Catechismus, tym Newuczenym k-ljepschemu trebnje wołożeny wot Mercžina Grünwalda... do Serskeje Rjecze pschełożeny... [Titel auch i. deutsch. Sprache:] Martin Luthers Kleiner Catechismus. Budischini, David Rychtar. 1715. [10 +] 401 [+ 14] str. 8°. fr.
5436. **Luther, Martin.** Kleiner Catechismus auf sonderbare Verordnung der gesambten Stände des Marggraffthums Ober-Lausitz von Land u. Städten, in die Wendische Sprache übersetzt... Budišin, David Richter. 1720. [XIV,] 79 S. 8°.
5437. **Luther, Martin.** Mały Katechismus s-praschenjom a s-wotmolwenjom po tem Wustajenju teje Sbožnoszje wukładowany... tesch se Spruchami Božeho Pißma wobtwerdžene budža. Kamenzu, Fr. Gottl. Lessing. 1737. 240 str. 8°. fr.
5438. **Luther, Martin.** Mały Katechismus s-praschenjom a s-wotmolwenjom po tem Wustajenju teje Sbožnoszje wukładowany... tesch se Spruchami Božeho Pißma wobtwerdžene budža. Kamenzu, Frdr. Gottl. Lessing. 1738. 479 str. 8°. fr. [Auch unter d. Titel:] Johann Porsts Deutliche Fragen u. Antwort, worinnen der Kleine Catechismus D. Martin Luthers... erläutert... [Text i. deutsch. u. wend. Sprache.]
5439. **Luther, [Martin].** Ton mały Katechismus Lutherowy, aby te schjesz wošebne Schtuki teje Kscheszijanskeje Wuczby, psches pschistajene loschke a krotke Praschenja wukładowane... Budeschini, Joh. Eleon. Schołczina. 1786. 236 str. 8°. fr.

5440. **Luther, [Martin].** Mały Catechismus, na wošebne Wustajenje tych sromadnych Stendow teho Margrofinstwa Hornych Łužizow na Kraj a Mjesta, do Berškej Recžje pschełożeny... [Titel auch i. deutsch. Sprache:] Kleiner Catechismus... [Text in wend. u. deutsch. Sprache.] W Budyschini, Rychtar. 1794. 80 str. 8°. fr.
5441. **Luther, [Martin].** Spoczątki kscheszjanskeje Wucžby aby M. Luthera mały Katechismuś wukładowany a... wudaty wot Ernsta Traugotta Jakuba. [1. wud.] W Budeschini, Sałožef. 1843. XII, 128 str. 8°. fr. — Tos.... wudawany wot Ernsta Bohuwjera Jakuba. 2. poredž. a wele pschisporjany wudawk. W Budyschini, (K. B. Hika). b. l. (1846.) 160 str. 8°. fr. — Tos. ... 3. poredž a wele pschispor. Wudawk. W Budyschini, (C. G. Hiecka). 1854. 164 str. 8°. fr. — Tos. Ton mało Katechismus Lutherowy... wudaty wot Ernsta Bohuwjera Jakuba. 4. pschehladany wud. W Budyschini, (E. M. Monse). 1860. 164 str. 8°. fr. — Tos. ... wudaty wot Ernsta Bohuwjera Jakuba. 6. pschehlad. wudawk. W Budyschinje, Rämisch. 1885. 8°. fr. — Tos. ... Berbskej młodžinje k wužitku wudaty wot Ernsta Bohuwjera Jakuba. 7. wud. W Budyschinje, Rämisch. 1895. 180 str. 8°. fr.
5442. **Luther, M.** Mały Katechismus. [Nowy serbski a němski wudawk bjez wułożenja.] 1850.
5443. **Luther, [Martin].** Mały katechiśmuś Lutherowy, wułożeny s bibliiskimi stawisnami, se schpruchami a s khjerluschemi. [Wud. wot J. Kulmana.] W Wojerezach, J. Kulman. b. l. [1852.] 80 + 10 str. 8°. fr.
5444. **Luther, [Martin].** Wulki katechismus pschełożeny wot Jana Kiliana. Wojerecy, J. Kulman. 1854. 146 str. 8°. fr.
5445. **Luther, [Martin].** Mały katechismus. Martin Luthers kleiner Katechismus. Wóšbomdžešat duchomnych khěrłuschow po schulskich regulativach... [Wud. Krušwica.] We Wojerezach, J. Kulman. 1865. 103 str. 8°. fr. [Text auch in deutscher Sprache.]
5446. **Luther, [Martin].** Kleiner Katechismus mit Bibel-Sprüchen, biblischen Geschichten u. Liederversen. Mjertyna Luthera mały katechismuś se schpruchami Bwjateho pišma, bibliiskimi historijemi... Hoyerswerda, J. Kullmann. 1865. 135 str. 8°. fr.
5447. **Luther, [Martin].** Nebo M. Luthera mały Katechismus, na wošebne wustajenje tych sromadnych Stawow teho Markgrofinstwa Hornych Łužizow na kraj a mjesta do Berbskeje rycžje pschełożeny... W Budyschini, E. M. Monse. 1867. 80 str. 8°. fr. [Titel auch in deutsch. Sprache:] Martin Luthers kleiner Catechismus.
5448. **Luther, [Martin].** Mały katechismuś Marcžina Luthera schpruchami s biblije, zyrkwinskimi khěrłuschemi a khoralnymi hłosami. Wuknjenja... Berbske podał Jurij Jakub. 3. wudawk. W Budyschinje, Smolef. 1886. 65 str. 8°. fr. — Tos. 4. nakł. W Budyschinje, Smolef. 1892. 65 str. fr. — Tos. 5. nakł. W Budyschinje, Smolef. 1898.

- 123 str. fr. [Titel u. Text auch i. deutsch. Sprache.] — Tos. 6. nakł. W Budyschinje, M. Ssmolef. 1906. 114 str. 8°. fr. [Titel u. Text auch i. deutsch. Sprache.] — Tos. 7. nakł. W Budyšinje, Smolef. 1923. 131, IX str. 8°. [Titel u. Text auch in deutscher Sprache.]
5449. **Luther, Martin.** Mały katechismuś. [Sep. wotć. z „Wuknjenjow“.] (W Budyšinje, Smolef. 1890.) 16 str. 8°. fr.
5450. **Luther, Martin.** Kleiner Katechismus mit den vom Evangelischen Oberkirchenrat ausgewählten Sprüchen. 1. Aufl. Měrtyn Lutheruśowy Mały Katechismus . . . Hoyerswerda, A. Lapstich. 1904. 79 S. 8°. fr.
-
5451. **Porst, Johann.** Johann Porsts . . . deutliche Fragen u. Antwort, worinnen der kleine Catechismus D. M. L. erläutert wird. [Titel u. Text deutsch u. wendisch.] Kamentz, 1738.
5452. **Porst, Johann.** Der kleine Katechismus Lutheri, wendisch. Bautzen, Deinzer. 1760. 8°.
5453. **Porst, Jan.** Praschenja a Wotmolwenja, we kotrychž ton mały Katechismus D. M. Luthera po tem Wustajenju teje Sbožnosze wukładowany a te najwošebnische Schtuki teje Kšcheszij. Wucžby . . . prjotkštajene . . . 3. nakł. W Budeschini, Jak. Deinzer. 1776. 276 str. 8°. — Tos. Stworty, wot Smolkow redženy Sałožk. W Budeschini, Jak. Dejnzef. 1784. 168 str. 8°. fr. — Tos. 5. nakł. W Budischini, J. G. Arnold. 1799. 165 str. 8°. fr. — Tos. 6. nakł. W Lubiju, Duroid. 1851. XII, 170 str. — Tos. 7., poredž. a skyrluschemi pschispor. wud. [wobstarany wot Mróza]. (We Budyschini, L. A. Donnerhak.) 1866. VI, 170 str. 8°. fr.
-
5454. Te schjesz **hawpšchtuki.** Die sechs Hauptstücke. [Wot Pjekarja wud.] (W Budyschini, K. B. Hika. b. l.) 28 str. 8°. fr.
5455. Wjeruwusnajerske aby symbolske **pišma** evangelsko-lutherskeje zyrkwje. b. m. b. l. (W Budyschini 1850.) 8°. fr.
5456. Wjeruwusnajerske **pišma** aby symbolske knihi evangelskeje lutherskeje zyrkwje, po Lipsčžanskim njemskim wudawku s ljeta 1766 pscheložene wot Jana Kiliana. Wojerezy, J. Kulman. 1854. 708 str. 8°. fr.

W delnjoserbskej rěči

In niederlaus.-wendischer Sprache

5457. **Mollerus, Albinus.** Ein ewigwerender Kirchen Calender, wie man den Sonntags Buchstaben, die zeit zwischen dem Christage und Fastnacht gründlichen erfinden möge. Auch ein Wendisches Gesangbuch, darinnen auff die Hohe Fest, die Introitus, Kyrie... begriffen... Auch der Kleine Catechismus... Wendisch vertiret. (Budissin, Mich. Wolrab. 1574.) A—T₆. 8°. fr.

5458. **Muka, Arnošt.** Mollerowý delnjoserbski katechismus: Lužica XXXIX (1924). Zeš. 4. Str. 9 sc.
5459. **Tharaeus, Andreas.** Enchiridion Vandalicum, das ist, der Kleine Catechismus Lutheri, dabey etliche schöne nothwendige Gebet und Psalmen, Vermanung und Erinnerung für Trawe und Tauffe. Auch wie man die Kranken trösten soll, Einfeltigen Christen und sonderlich der Jugendt in den Wendischen Dörffern hochnötig zu wissen für die Wendischen Cüster, damit sie zu gelegener Zeit, solches der Jugendt fürlesen mögen. Alles aus dem Deutschen in Wendische Sprache gebracht, sampt fürhergehenden kurzen Unterricht, wie man recht Wendisch schreiben, lesen und außsprechen sol. Franckfurt a. d. O., Nickel Voltz. 1610. 8°. [Zu finden in der Ponichschen Bibliothek d. Michaeliskirche zu Bautzen; ist in niederlaus. wend. Sprache gedr.]
5460. **Martin Luthers** kleiner Catechismus nebst einem christlichen Glaubensbekenntniß aus dem unmittelbaren Worte Gottes hergenommen u. einer kurzen Anleitung zum wahren Christenthum, in die wendische Sprache übersetzt und nunmehr zum gemein. Gebrauch d. evangelisch. Niederlausitzschen Kirchen... in öffentl. Druck gegeben von Gottlieb Fabricio. Cottbus, Heinr. Anshelm Logen, drucks Andreas Richter. 1706. VIII, 197 S. 8°. [In Ponichs Bibl. d. Michaeliskirche zu Bautzen.] — Dass. 2. Aufl. Cottbus, J. Gottl. Richter. 1714. 87 S. 8°. — Dass. Cottbus 1747. — Dass. 7. Aufl. 1769. 200 S. — Dass. 8. Aufl. 1775.
5461. Quirsfeldische Deutsch und Wendisch vermehrte **Catechismus-Fragen**, welche ehemals seiner Deutsch- u. Wendischen Kirchen-Gemeinde in Triebel, nunmehr aber auf ferneres Anersuchen... der Evangel. Nieder-Laußn. Wendischen Kirchen... zum andern mahl in Druck gegeben Christoph Gabriel Fabricius. Lübben, George Voß. 1718. 95 S. 8°.
5462. **Hórník, M.** Knižka we Žarowskej podryči [Křesć. Gabr. Fabricius: Quirsfeldische Deutsch u. Wendisch vermehrte Catechismusfragen 1711 u. 1718]: Č. M. S. XXIII (1870), 52—54.
5463. **Martin Luthers** Kleiner Katechismus. Doctor Martina Luthera Mały Catechismus. (Hrsg. von Traugott Leberecht Lehmann.) o. O. 1739. 167 S. 8°. (Des Teutsch u. Wendischen Hauß-Buchs 1. Theil.)
5464. **Will, Johann Ludewig.** Anfang christlicher Lehre in deutsch- u. wendischer Sprache nach Anleitung des kleinen Catechismi Lutheri... gestellet. Cottbus, J. M. Kühn. 1746. 173 S. 8°. fr. — Dass. 2. Ausg. 1769. 173 S. 8°. fr.
5465. **Luther, Martin.** Kleiner Catechismus, in die Wendische Sprache übersetzt u. ... in ... Druck gegeben von Gottlieb Fabricio. 7. Aufl. Cottbus, J. M. Kühn. 1769. 200 S. 8°. fr.
5466. **Luther, Martin.** Kleiner Katechismus in die wendische Sprache übersetzt von Gottlieb Fabricius. Cottbus, G. W. Tornow. 1855.

41 S. 8°. fr. — Dass. Der kleine Katechismus mit den dazu gehörigen Sprüchen der hl. Schrift in deutscher und wendischer Sprache. 2. Aufl. Cottbus, Albert Heine. (1869.) 63 S. 8°. fr. — Dass. 4. Aufl. Cottbus (1885). 63 S. 8°. fr.

5467. **Muka, E.** Stary delnjoserbski rukopis. (Katechismus a spěwaŕske) z Welikego Kólska pola Baršća: Č.M.S. LXVIII (1915), 53—56.

D. Agendy a liturgija

D. Agenden und Liturgie

5468. Die evangelische **Kirchen-Agenda**, auff sonderbahre Verordnung der gesamnten Stände des Marggraffthumbs Ober-Lausitz, von Land u. Städten in die Wendische Sprache übersetzt... Budissin, Johann Wilisch. 1696. 142 S. 4°. fr. [Text auch i. wend. Spr.]
5469. Zyrkwine **Knihje** pschi evangeliskej Božej Błužbi w Kralowsk. Saxonsk. Krajach... Wot dweju Prjedarjow s Njemskeho pschełožene [Hilbenc a Kappler]. W Budyschini, Chr. Heinr. Scholta. 1813. 263 str. 4°. fr.
5470. Zyrkwina **Agenda** sa te Berske Wošady we pruskich hornych Łužizach. W Budeschini, E. G. Monse. 1828. IX, 109 str. 4°. fr. [Titel u. Text auch i. deutsch. Spr.:] Kirchen-Agende für die Hof- u. Domkirche i. Berlin.
5471. **Agenda** sa tu evangelsku Zyrkej we Kralowskich Prußkich Krajach. Do Berskeje Rycźje pschełožena sa te evangelske Berske Zyrkwje hornych Łužizow Prußkeho Knestwa. W Budeschini, E. G. Monse. 1835. džěl. stron. 4°. fr.
5472. **Intonazije** sakskeje zyrkwineje agendy, pschidawk k spjewafskim. W Budyšini, E. M. Monse. 1864. 16 str. 8°. fr.
5473. **Agenda** za cyrkwinske česće při khowanjach. Wosebity wočišć z agendy za evang.-luth. krajnu cyrkej sakskeho kralestwa. W Budyšinje, Smolef. 1881. 76 str. 8°.
5474. Ručna **agenda** za khřćenja, woprawjenja, wěrowanja a kemšikhody. Wosebity wočišć z agendy za evang.-luth. krajnu cyrkej sakskeho kralestwa. W Budyšinje, Smolef. 1881. 96 str. 8°.
5475. Agendžine **hłosy** božoslužbneho porjada evangelsko-lutherskeje krajneje cyrkwy sakskeho kralestwa. Wudało evang.-luth. krajne konsistorstwo w Dreždžanach. W Budyšinje, Smolef. 1881. 28 str. překi 4°.
5476. **Agenda** za evangelsko-luthersku krajnu cyrkej w sakskim kralestwje. Džěl 1: Porjad Božeye služby z formularami. W Budyschinje, Evang.-luth. kraj. konsist. 1881. 8°. — Tos. Džěl 1—2. 2. wudawk. W Budyšinje, Marko Smolef. 1906. 4°.
5477. Agendžine **hłosy** božoslužbneho porjada evangelsko-lutherskeje

krajneje cyrkwyje sakskeho kralestwa. Wudało evang.-luth. krajne konsist. w Drježdźanach. W Budyšinje, Smolef. 1906. 31 str. překi 4°.

5478. **Handrik-Slepjanski, [Matej]**. Nowa pruska agenda: Č. M. S. LV (1902), 136—140.
5479. **Hórník, M.** Rukopisna agenda z lěta 1667: Č. M. S. XXII (1869), 45—48.
5480. **Muka, Ernst.** Dwě delnjoserbskej rukopisnej agendže: Č. M. S. LXVIII (1915), 71—79.
5481. Eine Wendische **Kirchen-Agende** in Niederlausitzischen Dialect... [Hrsg. von Will.] Guben, J. M. Kühn. o. J. [vor 1771.] 8°. [Text auch i. wendisch. Spr.]
5482. S krótkim daty **porjad** Božeje Błužby sa wožadny evangelsko-lutherskeje zyrkwje w Pruskej. b. m. b. l. (W Budyšinje, Ssmolef. 1887.) 61 str. 8°. fr.
5483. **Porjad** Božeje Błužby sa evangelsko-luthersku krajnu zyrkej sakskeho kralestwa. b. m. b. l. 30 str. 8°. fr.
5484. Liturgiske Bože **Błužby**. b. m. b. l. (We Wojerezech, J. Kulman.) 11 str. 8°. fr.

E. Pačerjace knihi, choralne a spěwaŕske knihi

1. Pačerjace knihi

E. Gebetbücher, Choral- und Gesangbücher

1. Gebetbücher

5485. Ton nutyrny **Modler**, To je: Schedne Ranische- a Weczorne- a Powolanjow-... Modlitwy a M. Luthera Catechismus bes woloženja s Njemskeho do Serskeho pschełožene... a kczeczemu wudate wot Jana Böhmarja. Budyschini, Davit Rychtaf. 1731. [XXII,] 675 str. 8°. fr. [Titel u. Text auch i. deutsch. Spr.:] Der andächtige Beter...
5486. Wjernerho Kschescziana krotke schjedne Ranische a Weczorne **Modlitwy**... kotrym je pschidate Krotke Rozwuczenje, Kak bohabojasni Kschesczienjo, Nedželu prawje Bweczicz dyrbja. Budyschini, 1732. 47 str. 8°. fr.
5487. To nutyrne **Džeczo** Bože, kotre Bo k Pokuczi, k spowjedzi... hotuje, s njemskeho do Serskeho... pschełožene wot Jana Böhmerja. W Budyschini, Davit Rychtaf. 1733. džěl. stron. 8°. [Titel u. Text i. deutsch. Spr.:] Das andächtige Kind Gottes...
5488. **[Scholze, Matthäus.]** Der andächtige Schüler in dem gewöhnlichen Morgen- und Abend-Segen u. beweglichen Buß- u. Bet-Seufzern, vor, unter u. nach der Berufs-Arbeit... übergeben von M. Sch.

- D. K. o. O. u. J. [1734.] 8°. fr. [Text in wend. u. deutsch. Sprache]. — Dass. 2. Auflage. 1748.
5489. **Marperger, Bernh. Walther.** Knesa Bernh. Walthera Marpergera Spowedne Knischki sa tych lubowarjow teje wjernosze... pschełoži do Berskej recze... Jan Pech. Lubiju, E. H. Rajmerz. 1738. [24.] 540 str. 8°. fr.
5490. **Arndt, Jan.** Teho Ducha a Troschta polneho wuczerja... Jana Arnda... Paradiß-Sarodka poľna kscheszijanskich pocżinkow... Do Berskej recze pschełožena wot Jana Gottfrieda Kühna. W Budeschini, Davit Rychtař. 1740. 440 str. + 12 łop. 8°. fr.
5491. **Arnd, Jan** [też: Arnt]. Paradiß-Sarodka poľna kscheszijanskich Pocżinkow, kak teßame psches ducha poľne Modlitwy do tych Duschow kplodżenju ßu. Do Berskej recze pschełožena wot Jana Gottfrjeda Kühna. W Budeschini, J. C. Drachstedt. 1781. 16, 512 str. 8°. fr. — Tos. 3. pschispor. a poredż. Wud. W Budyschini, F. A. Reichel. 1841. XVIII, 411 str. 8°. — Tos. We Wucżawku snowa wobdżeľ. Draždżany, Jul. Blochmann. b. l. [1852.] VIII, 278 str. 8°.
5492. **Schuster, Gotthard.** Wutrobne k Jesußej Sdychowanja we Ranišchim, Wecżornym, Spowednem a druhim Czaßu k wużiwanju; S jenej maľej Postillu... snoweho wohndate wot Matthej Schultzen... [Titel auch in deutsch. Spr.:] Gotth. Schusters andächtige Jesus-Seufzer... W Budyschini, David Richter. 1755. 380 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschini, J. K. Drachstedt. 1774. 192 str. 8°. — Tos. W Budischini, J. Fr. Franka. 1806. 192 str. 8°.
5493. **Fabriciuß, Christoph Gabriel.** Njemske a Sserske džjecżaze Modlitwy, to je schelake ranische a Wecżorne, teho runja tejsch pschi Spowedżi... a ßmertne Modlitwy... Budyschini, Davit Richtar. 1756. 53 str. 8°.
5494. **Hertzberg, C.** Liepschi Pschecżel we Nusy, aby modlerske Knischki jeneje wjerjazeje Dusche... sjenej maľej Bibliju a njekotrymi Kirluschami wudate wot Matthäa Schowty. Budyschini, Davit Richtař. 1756. 272 str. 8°. fr. [Titel i. deutsch. Spr.:] C. Hertzbergers bester Freund in der Not.
5495. **Haupt.** Swjedżenske Spruchi na hody, jutry a swjatki 1758—1776. b. m. b. l. [1758—1776.] 4°. fr.
5496. **Moehn, Jurij.** Pokutne Modlitwy sa Mjer we Czaßu wulkeho Stracha a cześkkej Wojny k wutrobnej a horzej Nutyrnosci kojżdeho Kschescijana pschewożene, sawożene a 3. molej wohndate. W Budischini, Krystian Schowta. b. l. (1761.) [22 str.] 8°. fr.
5497. **Moehn, Jurij.** Pokutne Modlitwy za Mjer... W Budischini, Kryst. Schowta. b. l. (1761.) [24 str.] 8°.
5498. **Schmolka, Benjamin.** Ton sprawie Wutrobu k ßwojemu Jesußej Bo pschibliżacy Rjeschnik, we wuberanych pokutnych, spowednych a Bożeho Blidowych Modlitwach... s Pschidawkom... Sserbam k Natwarenju pschełožene. W Budeschini a Lubiju, Adam Jak.

- Spieckermann. 1768. 256 str. 8°. fr. — Tos. Wojerezach, J. Balisch. b.l. [1846.] 237 str. 8°. fr.
5499. **Pech, Jan.** Njekotre wužitne Modlitwy, rano a wieczor, pschi posłuchanju na Boże Błowo, hohreczenenju tych dżjeczi, . . . a pschi Spowiedzi a Bożim Blidzi k wużiwanju; . . . Budeschini, A. H. Winckleř. 1769. 276 str. 8°. fr. — Tos. Lubju, E. Reimers. b. l. 300 str. 8°. fr.
5500. **Wajsa, Krystijan.** Neb. Kn. Krystijana Wajsy KraĖne Modlerske Knihi sa jeneho ewangeliskeho Kscheszijana . . . w Berßkej Ryczi wohndate wot Adama Gottlob Schiracha. W Stołpni, Pjeter Rychtař. 1769. 213 str. 8°. fr. — Tos. Lubij, J. F. Bernhard sen. 1783. 228 [XII] str. 8°. fr. — Tos. We Budyschini, J. D. Helmerß. 1796. [jenoŝ 24 str.] 8°. fr. — Tos. Lubij, J. F. Bernhard sen. 1799. — Tos. . . Nowy, pschelad. Sałožk. W Budeschini, B. G. Rosenkrantz. 1843. 228 str. 8°. fr. — Tos. Modlerske Knihi . . . 4. pschelad. Wud. W Budeschini, B. G. Rosenkrantz. 1861. 228 [XII] str. 8°. fr. — Tos. . . Nowy pschedŝ. wud. W Budyschinje, Ssmoleř. 1908. 180, IV str. 8°. fr. — Tos. . . Nowy pschedŝĕłany wud. W Budyschinje, Ssmoleř. 1909. 180, IV str. 8°. fr.
5501. **Schuster, Gotthard.** Nutyrne Modlenja k Jesuŝej kotreŝ fromni Kscheschizienjo we wschjeh czaĖach płodnje wuŝiwacŝ moŝa; k-kotrymŝ Ėu pschistajene mały Katechismus Knesa Mertyna Luthera a Kscheszijanske Spjewarske Knischki . . . njetko pak do Sserskeje Recŝe pschełožene [wot J. Łahody]. W Budeschini, Jak. Dejnzař. 1782. 282 str. 8°. fr.
5502. **(Eglinger, Schiman.)** Knischki pschi Wuŝiwanju Boŝeho Wotkasanja k Lasowanju. Jedyn lubosny Dar sa młodych Kscheszijanow . . . Do Berskeje Rycŝje pschełožene wot C. G. Hānicha. Budyschini, E. G. Monse. 1829. 60 str. 8°. fr. — Tos. Njetko poredŝene a . . . s nowa wudate. Wojerjegy, C. Ihring. 1846. IV, 60 str. 8°.
5503. **Łahoda, Jan.** Ranische a wieczorne Modlitwy jako teŝŝ pschi woĖĖnych CzaĖach a Składnoszjach, snjekotrymi domjazymi Rospomnecŝami. We Budyschini, E. G. Monse. 1831. VII, 127 str. 8°. fr.
5504. Modlerske **Knischki** sa Berske Dŝjeczi wohndate wot teho Towarstwa k'Wupschestrjewanju kscheszianskich natwarjazych PiĖmow wo Bramborskich Krajach. W'Barlini, Trowitzsch a Ssyn. 1837. 32 str. 8°. fr.
5505. **Freseniub, Jan Philipp.** Knihi wot Spowiedŝje a Bwjateho Wotkasanja a Pschidawkom wubernih Modlitwow ewangelsk. Zyrkwje w Berßkej Ryczi wohndate wot Jana Kiliana. W Budyschini, Monse. 1841. XIV, 544 str. 8°. fr.
5506. **[Smolka, Benjamin.]** Jeneho nuterneho Kscheszjana Pschibliŝowanje k Bohu, we nuternih Wopomnenjach teho Czerpenja Jesuŝa Khrystuŝa we duchomnych Ranischich a Weczornych Modlitwach

- nawschitke Dny we Tydženju ... Wojerjegy, C. Ihring. 1846. 237 str. 8°. fr.
5507. **Jakub, Ernst Bohuwjer.** Modlitwy sa kschesczijansku młodosz. Pschidawk k tym knižkam: Kak młodzenz pońdže po čistym puczu? W Budyschini, K. B. Hika. b.l. (1852.) 24 str. 8°. fr.
5508. **Modlitwy** a Kierlische, sa tych, kiž k Spowedzi a k Božemu Blidu pschindu, kotrež s njemskei do Berskei Rycze pschełoži Jan Wahl. Budyschini, J. G. Monse. b.l. [1852?] 67 str. 8°. fr.
5509. **Imisch, H.** Schkit Boži. Wójske modlitwy. (Towarstwowe pišma Čo. 11.) W Budyschinje, E. M. Monse. 1866. 44 str. 8°. fr. — Tos. 2. nakł. Wojerjegy, J. Kulman. 1866. 39 str. 8°. fr.
5510. **Imisch, H.** Domjazy wołtař. Modleřske knihi. (Towarstwowe pišma Čo. 15.) W Budyschini, E. M. Monse. 1867. XXVI, 276 str. 8°. fr. — Tos. ... 2. powjetsch. wudawk. (Towarstw. pišma Čo. 81.) W Budyschinje, Marko Ssmoleř. 1885. XXVIII, 278 str. fr. — Tos. 3. nakł. (Towarstwowe spišy Čo. 121.) W Budyschinje, M. Ssmoleř. 1906. XVI, 276 str. 8°.
5511. **Domaschka, M.** Zionske hłoby. Khjerluschowny pokład sa domjazu nutrnosć. Džěl 1—2. (Towarstwowe spišy Čo. 17 u. 62.) W Budyschini, E. M. Monse. 1868; 1879. 8°. fr. — Tos. 1. Džěl 2. wud. (Towarstwowe spišy Čo. 103.) W Budyschinje, Ssmoleř. 1895. XXII, 394 str. 8°.
5512. **Habermann, Jan.** Kschesczijanske rańsche a wječorne modlitwy na wschě dny w tydženju s někotrymi spowjednymi a druhimi modlitwami w Berbskej rycži poskicžene psches J. Kschizana. (Towarstwowe pišma Čo. 57.) W Budyschinje, Smoleř. 1878. 8°. fr.
5513. Spowjedny stoł. Wucžby a modlitwy sa spowjednych ludži. S pschidawkom. Na Berbski pschełožili w l. 1879. H. a P. Wjazka a J. Kschizan, H. Měto a E. Matek. (Towarstwowe pišm. Čo. 66.) W Budyschinje, E. M. Monsa. 1881. VIII, 134 str. 8°. fr.
5514. **Wałtař, Jan.** Bethesda. Modlitwy sa khorych a hubjenych. (Towarstw. pišma Čo. 82.) W Budyschinje, Marko Ssmoleř. 1885. IV, 39 str. 8°. fr.
-
5515. Dwje sjawni pokutni **modlitwi**. b.m.b.l. (ca. 1761?) [8 str.] 8°.
5516. Zyrkwina **Modlitwa**. b.m.b.l. (ca. 1761?) [8 str.] 8°. fr.
5517. **Modlitwa** predy [a po] džjećazej Wucžby. b.m.b.l. (ca. 1761?) fr.
5518. Džakomna **Modlitwa**, kotraž na wořoku Pschikasnju, na Ssweden teho Mjera, ton 21. Džen Mjerza 1763 kwotlasowanju wustajena je. b.m.b.l. [W Budyšinje?] (1763.) [8 str.] 8°. fr.
5519. **Modlitwa** za Wotwobroczeńo teje Drohoté ha Woda-Nuzé. b.m.b.l. [2 łop.] 8°. fr.
5520. We meni teho kschizowaneho Jesussa. Dwie nutryni **Modlitwi** sa wotwobroczeńo teje schkodneje Drohoty a Woda, pschi niezischim

- srudnem a čieschkim čažu... W Budeschini, A. H. Winckler. 1772. [6 str.] 8°. fr.
5521. **Modlitwa** we Wojni we Kur-Fjersch: Sachsonskim Kraju k spiwanju. b. m. b. l. (We Budischini, Aug. Heinr. Winkler. 1778.) [8 str.] 8°. fr.
5522. **Modlitwa** kiž na Rocnym-Czažu teho Dzakowanja sa wobradženy Mjer wotlasowana budže. Ton 6. Džen Jun. ... 1779. b. m. b. l. (W Budyšinje, A. H. Winkler. 1779.) [4 str.] 8°. fr.
5523. Sjawna zyrkwina **Modlitwa**, kiž we njetzischim Čažu we tych kurfjerschezinskih Krajach wotlasowana budže. (W Budyšinje,) Aug. Heinr. Winkler. 1779. [8 str.] 8°. fr.
5524. Serbske swjedžeńske **kemšenje** 800 lětneho jubileja Hodžijskeje cyrkwyje 11. septembra 1876. (W Budyšinje, Smolef. 1876.) 2 łop. 8°.
5525. **Modlitwa** po přédowanju pschi cyrkwinskej swjatocžnosći 800 lětnoho knježeskoho jubileja Wettinskoho domu (16. junija 1889). b. m. b. l. (W Budyšinje, E. M. Monse. 1889.) 4 str. 8°. fr.
5526. **M[uka], E[rnst]**. Wótčinska modlitwa swěrných a pobožnych Serbow. b. m. b. l. [1900?] [4 str.] 8°.

2. Choralne a spěwařske knihi

2. Choral- und Gesangbücher

5527. Nowa **Predrycz** aby krotka Historia wot pschełoženja a čiszczeńja schitkich beržkich Kyrluschowych Knihow wot spoczatka hač njetk... b. m. b. l. (1762.) 8°. fr.
5528. **Jakub, Ernst Traugott a Heinrich August Krügar**. Nasche evangeliske Berske kyrlyschowe Knihi we šwojej Wošebnoszi wopomnene we dwjemaj Prjedowanjomaj... W Budeschini, Monse. b. l. (1838.) 32 str. 8°. fr.
5529. **Wukaz** krajskeje direkcie w Budyšinje serbske khoralne knihi nastupacy: Č. M. S. XII (1859), 28—31.
5530. **M.** Něšto ze stawiznow serbskich spěwařskich [Etwas a. d. Geschichte sorb. Gesangbücher]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 63.
5531. **L., G.** Něšto wo našich smjertnych a pohrjebnych kěrlušach [Etwas über unsere Sterbe- u. Begräbnislieder]: Pomhaj Bóh XLV (1935), 186 sc.
5532. **Wičaz, Ota**. Arnošta Krygarjowa konkordanca evangelskich serbskich spěwařskich [Ernst Krügers Konkordanz d. ev. sorb. Gesangbuches]: Č. M. S. LXXXVIII (1935), 52—60.
5533. Das neue teutsche und wendische **Gesang-Buch**, darinnen Martini Lutheri u. anderer... Gesänge... zu finden... Budišin, Johann Wilisch. 1710. [XX,] 927 S. 8°. — Dass. u. d. T. Das neue vermehrte teutsche und wendische Gesang-Buch, darinnen Martini Lutheri u. anderer geistreichen Lehrer Gesänge... zu finden...

- Die andere Edition, verb. u. verm. Budišin, David Richter. 1719. [XVI,] 941 S. 8°. fr.
5534. [Böhmař, Jan.] Duchomny Wopor wjernych Kschesczjanow aby Kyrlišchowe Knihi ... kotrym najpoßledy zyrkwine a njekotre domjaze modlitwy pschidate ßu. K drujem u molej čziščzane. W Budeschini, David Rychtař. 1733. [22,] 690 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschini, Davit Rychtař. 1734. džěl. pag. fr. — Tos. W Budyschini, David Rychtař. 1739. 11 łop. + 690 str. + 20 łop. + 60 str. ...
5535. Duchomne Kyrlišchowe **Knihi** ... romadu stajene a wot njekotrych Evang. Prjedarjow ... pscheladane s predy reczu Jana Böhmera ... wohndate. W Budeschini, David Rychtař. 1741. [16,] 323 str. 8°. fr. — Tos. ... pscheladane s predy reczu Jana Böhmera s grobnischim Pißmom wohndate. W Budeschini, David Rychtař. 1745. XIV, 616 str. 8°. fr. — Tos. ... pscheladane s predy Reczu Jana Boehmerja, njetko pak s Woßom DżeBač nowymi rjanymi Kyrlišchemi a s njekotrymi Modlitwami a Kollektami s noweho wohndate wot Adama Gottlob Schiracha. W Budyschini, Davit Rychtař. 1755. 622 str. 8°. — Tos. ... pscheladane s Predy Reczu Jana Boehmerja, njetko pak 98 nowymi rjanymi Kyrlišchemi ... snoweho wohndate wot Adama Gottlob Schiracha. W Budyschini, Davit Rychtař. 1759. [XVI,] 736 str. 8°. fr. — Tos. ... pscheladane s Predy Reczu Jana Boehmerja, njetko pak s-Sto nowymi rjanymi Kyrlišchemi, a s njekotrymi Modlitwami a Kollektami snoweho wohndate wot Adama Gottlob Schiracha. W Budyschini, Davit Rychtař. 1762. [38,] 736 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschini, Davit Rychtař. 1767. LX, 564 str. 8°. fr. — Tos. ... s Predy-Reczu Jana Boehmerja, njetko pak s-Sto nowymi rjanymi Kyrlišchemi, a s njekotrymi Modlitwami a Kollektami k 3. mohlej ... wohndate wot Adama Gottlob Schiracha. W Budyschini, J. K. Drachstädt. 1770. XVIII, 599 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschini, J. K. Drachstedt. 1773. XXIV, 738 str. 8°. fr. — Tos. 3. nakł. W Budyschini, J. K. Drachstedt. 1774. XXIV, 738 str. 8°. fr. — Tos. 4. nakł. W Budyschini, J. K. Drachstedt. 1782. XL, 539 str. 8°. — Tos. W Budyschini, J. K. Drachstedt. 1784. XXIV, 738 str. 8°. fr. — Tos. 5. nakł. W Budyschini, J. K. Drachstedt. 1788. XL, 600 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschini, J. G. J. Breitkopf. 1789. Džělene stronowanje. 8°. — Tos. 6. nakł. W Budyschini a Braždžanach [sic!], C. C. Rychtař. 1791. XL, 600 str. 8°. — Tos. W Budyschini, J. G. Arnold. 1794. XL, 738 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschini, J. G. Arnold. 1799. XVI, 738 + 148 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschini, C. H. Scholta. 1808. XL, 738 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschini, C. H. Scholta. 1818. XL, 556 str. 8°. fr. — Tos. W Budeschini, C. H. Scholta. 1825. XL, 550 str. 8°. fr. — Tos. W Budeschini, C. H. Scholta. 1828. XXXII, 704 str. 8°. fr. — Tos. W Budeschini, C. H. Scholta. 1833.

Džěl. stron. 8°. — Tos. W Budeschini, C. H. Schołta. 1838. XII, 756 str. 8°. fr. — Tos. W Budeschini, C. H. Schołta. 1845. XII, 596 str. 8°. fr. — Tos. W Budeschini, E. M. Monse. 1854. XII, 600 str. 8°. fr. — Tos. W Budeschini, E. M. Monse. 1861. XII, 600 str. 8°. fr. — Tos. ... Snowa pschehladany wudawk. W Budyschinje, E. M. Monse. 1870. VIII, 776 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschinje, E. M. Monse. 1871. VIII, 726 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschinje, E. M. Monse. 1881. 582 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschinje, E. M. Monse. 1883. 768 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschinje, E. M. Monse. 1889. 754 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschinje, E. M. Monse. 1907. 576 str. 8°. fr.

5536. Spěwafske **knih**i za evangelsko-lutherskich Serbow. Wudała serbska hłowna předařska konferenca. W Budyschinje, Smoleř. 1930. X, 616 str. 8°.

5537. **Pschidawk** k tym Njemskim a Sserskim Kyrlishowym Kniham we kotrym 61. nowe pscheložene Kyrlishche, kiž w starych Kyrlish. Knihach nestěja, knamakanju Bu ... Njemskje a Sserskje ... won-daty. W Budischini, Davit Richtař. 1732. 291 str. 8°. fr. [Titel u. Text auch in deutsch. Spr.:] Fortsetzung d. Teutsch- u. Wendischen Gesang-Buches ...

5538. **Pschidawk** sto nowych rjanych Duchownych Kyrlishchow a nje-kotrych krotkich Schtucžkow ... k 6. Mohlej wohndate wot Adama Gottlob Schiracha. W Budyschini, J. K. Drachstaedt. 1768. 8°. fr.

5539. **Pschidawk** Modlitwow a Schpruchow kajž tež krotsja Liturgia. b. m. (W Budyschinje.) 1828. 99 str. 4°. fr. [Ktomu:] Musikal. přid.: Spjewarski Pschidawk.

5540. Nowy **pschidawk** Duchomnych Kyrluschow. W Budeschini, C. H. Schołta. 1838. IV, 148 str. 8°. fr.

5541. Nowy **pschistawk** [ke khěrlušam]. b. m. b. l. 24 str. 8°. fr.

5542. Te Bwjate **czerpenje** nascheho Knesa a Sbožnika Jesom Krysta steho Szenika Lukascha, kak toBame snjekotrymi krótkimi Kyrlishchemi ... može spjewane byčž, pscheložene wot Christopha Friedricha Fabera. b. m. 1745. A—Cs. 8°. fr.

5543. **Schirach, Adam Gottlob**. Sesbjerane sbotne Krusčki kraBneho Božeho Dara, aby Pschidawk woBom dzesadž nowych rjanych duchownych Kyrlishchow a njekotrych krotkich Schtucžkow, ... W Budyschini, Davit Rychtař. 1756. [XVI,] 623—714 str. 8°. fr.

5544. **Ratza, Daniel Ehregott**. Ton we ČzaBu teje Tyschnoszje srudny ale psches rjane Kyrlishi saBo sbudženy Kscheszian, aby ... Wukładowanja dweju Kyrlishchow ... Budyschini, Christjan Schowta. 1761. 63 str. 8°. fr.

5545. **Leske, Gottfried**. Nowe Duchomne Kyrlishche k Božej česzi a

- Knatwarenju Kscheszianskeje Zyrkwje wondate. b. m. b. l. (1775.) 8 str. 8°. fr.
5546. **Woltersdorff, Ernst Gottlieb.** Ton duchowny Kjerlisch: Haj, Jesus je troscht rjeschnika etc. kiž je wot... jako jene wotmołwenje na ton Kjerlisch: Moj Zbožnik je troscht rjeschnika etc. we Njemskej reczi wohndaty, potom pak tejsch we druhich reczach cziszczežany, je wot Handrija Gedana... do Szerskeje Recze pschełoženy. b. m. 1782. A—A₁₁ str. 8°. fr.
5547. Njekotre duchowne **Kyrlischje**, k Roszenju teje Wjery a Luboskje a Nadžij tyh Wjerjazyh wohndate, wot M. H. [2. wudawk]. We Budyschini, J. G. Monse. 1788. 8°. fr. — Tos. ... [3. nakł.] W Budyschini, G. A. Rosenkranz. 1800. 42 str. — Tos. ... [4. nakł.] W Budyschini 1821.
5548. Evangelske **Stuczki** a Kirlische we kotrychž ton prawy Pucž k wječnej Sbožnoszi psches Jesuŕowu Saŕlůžbu, pokasany budže. Budyschini, Jurij Gotthold Monse. b. l. (1793.) XVI, 142 str. 8°. — Tos. Budyschini, Chr. G. Matthiae. [1793.] [XVI,] 143 str. fr.
5549. [**Möhn, Rudolf?**] Kyrlisch Berskim Bratram saxonskeho Wojska do Pola Bobudaty. W Budyschini, J. G. Monse. 1806. 2 łop. 8°. fr.
5550. **Kapler, Jan Handri.** Nowe duchowne Kyrlischje, kotrež s Njemskeho pschełoža a ŕam wudžjeła. Budyschini, J. G. Monse. 1807. 94 str. 8°. fr.
5551. **Kyrlisch** Luda pschi Dompŕhindženju nascheho najlubscheho Krala Friedrich Augusty z Warszawy do... Draždžanow spjewany wot jeneho... Podawa ton 5. Januar 1808. b. m. b. l. 1 łop. 8°. fr.
5552. **Hetman, Mich.** Njekotre duchowne Kyrlische. Lubowarjam Božeho Sŕłowa... wohndate wot J. P. W Budyschini, J. G. Lehmann. 1815. 16 str. 8°. fr.
5553. **Lubenski, Handrij.** Woŕomnacze Kyrluschow na ton czistaljetny Jubel-Sŕwedžen teho Augŕpurskeho Poŕnacža kscheszijaskeje Wjery... 1830 kiž moža ŕo pschi Bożej Sŕlůžbi, kaž teŕ w Schulach a w Domach spjewacž... W Budeschini, E. G. Monse. 1830. 16 str. 8°. fr.
5554. **Herberch, J. Gottlieb.** Dwaj nowaj duchomnaj Kyrluschaj wohndataj a sawoženaj. W Budeschini, E. G. Monse. b. l. (1836.) 8 str. 8°. fr.
5555. Dwaj **Kyrluschaj** k Spjewanju pschi Nuzcženenu tyh Džecži s Hornejhorki, s Małychdöbŕec, s Mischonza... se ŕwojim Wuczerjom J. G. Hauŕmannom do tej nowej natwarenej Schulje we Hornejhorzy ton 16ty Džen Oct. 1837. W Budeschini, Monse. b. l. (1837.) [4 str.] 8°. fr.
5556. **Stange.** Pschełóženje czjoch Kyrlischow. Rocžny Dar na Hody, Jutry, a Sŕwjatki. Wojerezach, C. Ihring. 1845. 7 str. 8°. fr.
5557. **Kilian, Jan.** Spjewarske Weŕelje aby 28 nowych duchomnych Spjewow s Pschidawkom njekotrych starschich, kotrež je Sŕerbam

- k Weßelu. W Budyschini, E. M. Monse. 1846. 40 str. 8°. fr. — Tos. Nowy, pschisor. Wudawk. W Budyschini, K. B. Hika. 1858. 8°.
5558. **Neujahrsgabe** in Liedern für wendische und deutsche Confirmanden von ihrem Seelsorger. Hoyerswerda, W. C. Ihring. 1846. 16 S. 8°. fr.
5559. **Stange, Carl Emil.** Erheiterungen in geistlichen Dichtungen u. Uebersetzungen. Stück 1: Zwei Übersetzungen. Ein Christgeschenk f. d. liebe deutsch-wendische u. wendisch-deutsche Schuljugend. Stück 2: Pschełoženje czjoch Kyrlichow... wot Stange. Stück 3: Neujahrsgabe in Liedern... Hoyerswerda, Heinze & Co. 1846. 8°. fr.
5560. **Stange, Carl Emil.** Ssweßelenja we duchomnych Khyrlischach a Pschełoženjach. 2. poredž. a... pschisor. Wudawk. Wojerecach, C. Ihring. 1848. V, 30 str. 8°. fr. Ktomu přidawk. Wojerezach 1850. — Tos. 3. nakł. 1854. VI, 50 str. — Tos. ... 4. wup. a rozmnož. nakł. Wojerecach, J. Kulman. 1869. VII, 61 str. 8°.
5561. Njekotre duchomne **Kyrluschje** wudate wot jeneho Lubowarja Božeho Ssłowa. W Budyschini, Monse. 1847. 43 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschinje, Donnerhak. 1862. 48 str.
5562. **Kilian, J.** Khyrlusch Knesej Michałej Domaschzy s Komorowa pschi jeho sapokasanju do duchomnskeho sastojnstwa w Nošacizy poßweczeny. Snakładom B. H. Imischa 1849.
5563. **Bjerka, Handrij.** Sydom nowych duchomnych Khjerluschow. W Budyschinje, K. B. Hika. b. l. (1859.) 16 str. 8°. fr.
5564. **Khwalba** Boža. Pschełožk pjatnacžich hymnow s jendželskeje do Berskeje rycžje sa neßwacžidsku schulsku młodosz wot grofiny Amalie Riesch. We Wojerecach, J. Kulman. 1859. 56 str. 8°. fr.
5565. **Texty** Bwjateho pißma, duchomnych khěrluschow a nabožnych spěwow, spěwane 4. njedželu po Bwj. Trojicy, džeń 28. junija 1863... Texte d. hl. Schrift, geistlicher Lieder u. religiöser Gesänge... (W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1863.) 11 str. 8°. fr.
5566. **Thomson.** Hymnus s Thomsonowych ljetnych czaßow, pschełoženy s jendželskeje rycžje wot Amalie, grofiny Riesch. Wojerecy, J. Kulman. 1864. 7 str. 8°. fr.
5567. **Brósk, Jurij.** Cziche khwilki pschi Božej studnicžy. Khěrlusche a spěwy. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1872. 93 str. 8°. fr.
5568. **Ssykora, A.** Nastacže khěrluschow „Ach wostań pschi naß s hnadu“ a „Jesuß, moja nadžija“. Woßebity wocžischcz s „Porsta Božeho“. (Towařstwowe pißma Čo. 37.) W Budyschinje, E. M. Monse. 1875. 8 str. 8°. fr.
5569. **Młónk, Pětr.** Khěrlusche a spěwy. Seschiwk 1—5. W Budyschinje, Smolef. 1876. 8°. fr.
5570. **Młónk, Pětr.** Khěrlusche a spěwy. W Budyschinje, Smolef. 1879. X, 358 str. 8°. fr.

5571. Ssydom Bwjedžeńskich **spěwow** na Hody a Nowe lěto ... pscheło-
žił M. Urban. W Budyschinje, Smolef. 1882. 12 str. 8°. fr.
5572. **Schymko, J.** Stare lube kěrlichki Blěpjanskeje wołady [porědžone
wot Wjelana]. b. m. b. l. (W Budyšinje, Smolef. 1884.) 16 str. 8°. fr.
5573. **Wićaz, Ota.** Wjelanowy kěrluš: Škowrončk ze serbskich honow
II (1927), 5.
5574. **Handrik, Matej.** Jutrowne khěrluš z luda: Č. M. S. XL (1887),
71—73.
5575. **U[rb]an, M[atej].** Kwaŕbny wěncžk s wonjeschkom — a) Liliju,
b) Fijałku, c) Njesapomničku ... Džewjeć duchownych khěrluš-
schow wołebje na pobožny kschesczijanski kwaŕ ... W Budy-
schinje, Ssmolef. 1904. 31 str. 8°. fr.
5576. **[Urban, M.]** Ssedmory „wěruwusnawaŕski“ khěrłusch, sa „porjad
Božeje Błužby“ trěbny, po wobzamknjenju Berbskeje hłowneje
předaŕskeje konferenzy (Hornj. saks. Łužicy) ... wudaty. (Pshi-
daw k Berbskim „Spěwaŕskim“). W Budyschinje, Ssmolef. 1906.
4 str. 8°. fr.
5577. **Urban, M[atej].** Kschiz a króna, abo: Psches póstne želenje k
jutrownej radosci! Dwanacze duchownych khěrłuschow wołebje
paczeŕskim džěčom k wobnowjenju kschćeńskeho bluba poŕwje-
cził. (Towaŕstwowe spiŕy Čo. 124.) W Budyschinje, M. Ssmolef.
1907. 48 str. 8°. fr.
5578. **W[ićaz], O[ta].** Krasny kěrluš k slěbornemu kwasej [E. herrliches
Kirchenlied zur Silberhochzeit]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 73.
-
5579. Tsi **khěrłusche**, kiž wobpschimaju wobhladowanje kschesczijanskeje
zyrkwi na zemi w Bwětle Božeho Błowa, dale wužitne kedžbowanje
na spěschnje běžacu ... sachodnosć a wobžarowace snamjo Bwět-
nych a swjeBelace pschibowanje pobožnych we wobkedžbowanju
nětzischeje młodžiny ... b. m. b. l. (W Budyschinje, E. M. Monse.)
25 str. 8°. fr.
5580. Hungerski newescziński **Khyrlusch**. Budeschini, F. A. Reichel. b. l.
2 łop. 8°. fr.
5581. Wandrowski **Khyrlusch** a Roža Saronska. Budeschini, F. A. Reichel.
b. l. 2 łop. 8°. fr.
5582. **Kyrlisch**, wot tej dweju Džiwowdžjeszi. b. m. b. l. 1 łop. 8°. fr.
5583. Njekotre duchomne **Kyrluschje**. b. m. b. l. 8 str. 8°. fr.
5584. Njekotre nowe duchomne **Kyrlischje**. b. m. b. l. 40 str. 8°.
5585. **[Schindler.]** [Jedyn serbski khěrluš.] b. m. b. l. [2 łop.] 8°. fr.
5586. [Dwaj. **choraj**: 1. S hłubiny wołam ja Bo, knježe, k tebi. 2. Pschi
babylonskich rěkach Beđžimy.] b. m. b. l. 2 łop. 4°.
5587. Khwal teho Knjeza moja **duša!** Šěsć khěrlušow přeložiła W.
Pfuhlowa rodž. Jakubec. b. m. b. l. 8 str. 8°.

W delnjoserbskej rěči

In niederlaus.-wendischer Sprache

5588. **Jenč, K. A.** Rukopisne serbske spěwaŕske: Č. M. S. XXVII (1874), 44—58.
5589. **Jenč, K. A.** Hišće jene rukopisne serbske spěwaŕske: Č. M. S. XXX (1877), 114—117.
5590. **Jordan, H.** Khěrlušowe knižki Gregorija D... z lěta 1590: Č. M. S. XXXVII (1884), 166—172.
5591. **Muka, E.** Wjerbaŕske rukopisne spěwaŕske: Č. M. S. LXVIII (1915), 56—61.
-
5592. **Mollerus, Albinus.** Das Wendisch Gesangbuch, darinnen auff die hohen Fest die Introitus, Kyrie, und Prefatien in Lateinischer und Wendischer Sprache, und die Geistliche und gebrauchliche Lieder, auch etliche Psalmen Reimweise begrieffen, und die Gebetlein, zusammengebracht. (Budissin, Mich. Wolrab. 1574.) 8°. [Vergl. Č. M. S. 1858. Zeš. 2 a 1872. Zeš. 2.]
5593. Wohl eingerichtetes **Gesangbuch**, in welchem 442 der schönsten und erbaulichsten Lieder in die wendische Sprache übersetzt, und zum allgemeinen Gebrauch auf vieles Verlangen dem Druck übergeben. Cottbus, Kühn. 1760. 566 S. 8°. [Vergl. Č. M. S. XXXIII (1880), 98.] — Dass. u. d. T.: Wohleingerichtetes wendisches **Gesangbuch**, in welchen 442 der geistreichsten Gesänge, nebst einem neuen Anhang, von 124 der neusten ausgesuchten u. erbaulichsten Lieder zu finden, welche bishero nur geschrieben sind gesungen worden... Cottbus, Kühn. 1777. 714 S. + 23 Bl. 8°. fr. — Dass. Cottbus, Kühn. 1786. 714 S. + 23 Bl. 8°. fr. — Dass. Cottbus, Kühn. o. J. 714 S. 8°. fr. — Dass. 2. verb. Ausg. Cottbus, J. G. Kunzack. 1822. 714 S. + 24 Bl. 8°. fr. — Dass. 3. Ausg. Kottbus, G. W. Tornow. 1845. 688 S. + 20 Bl. 8°. fr. — Dass. ebda. 1854.
5594. Lúbnowski Szárski **Sambuch** wó kotaremž Be namakaju 240. Kárlišchow kenž s'teje bauerskeje Reži Bu pschestawóne wordowali wot Jana Gottlieba Hauptmanna. Lubnjow, Jan Mich. Driemel. 1769. 20 łop. + 544 + 53 str. 8°. fr.
5595. **Gebete** in mancherley Anliegen zu beten, wie auch einige christliche Lieder für die Niederlausitzische Wenden... geschrieben. Modleńa wo schakich Nalažaniach Be k'modleńu, ... Cottbus, Kühne. 1791. 151 S. 8°. fr.
5596. **Fritza, Gotth. Christlieb.** Bátowárske Kńigli, wó kotarichž Be namakaju: I. Zajtschne a wázorne modleńa naw schykne dni psches zeli tižeń. II. Modleńa, gaž Be k spoweži a k bohžemu blidu žo... do teje Berskeje rézi pschestawóne... Chošebuz, Kühn. 1797. 241 str. 8°. fr. — Tos. Hródk, Säbisch. 1842. 241 str. 8°. fr. — Tos. Hródk 1855. — Tos. K 3. rasu schischczane. Chošebuz, Scharp. 1893. 178 str. 8°. fr.

5597. Sserske Spiwarske-**Kńigli**, wó kotarich te notńeische nakuźdi Zaŕ tog zeleg Léta richtowane, a woŕebńe pak radna Lizba tich rédněischich Sakopowarskich-Spiwańow gromadu dwa hundred ŕedim a žeweschžaŕet ako teke ŕedim rédnich Bátowańow nate huŕoke ŕwežeńe ŕe namákaju. Chošebuz, Kühn. 1806. 462 str. 8°. fr. — Tos. Chošebuz, G. W. Tornow. 1817. 462 str. 8°. fr. — Tos. Nowy pscheglédany a pořeženy Hud. Chošebuz, G. W. Tornow. 1858. 462 str. 8°. fr.
5598. Bátowarske **Kńigli** sa ŕerske kschesczianske Žeschi, k'schischczanu powdane woť niekotarich Kschesczianow Bárlińu . . . [Přełož. D. Bohuw. Kopf]. Bárlin, Trowitzsch. 1837. [32 str.] 8°. fr.
5599. **Bjatowańa** gaž ŕe k Spoježi a k'bohžemu Blidu žo, s'nimskego pschestawóno. Chošebuz, Tornow. 1842. 20 str. 8°. fr.
5600. Sserske Duchowne **Kjarliže** gromadu 571 . . . 5. pschegléd. a porež. hud. Chošebuz, G. W. Tornow. 1860. 736 str. 8°. fr. — Tos. . . gromadu 573 . . . 7. pschegléd. a porež. hud. Chošebuz, G. W. Tornow. 1866. 750 str. 8°. fr. — Tos. 9. pschegléd. a porež. hud. Chošebuz, Wilh. Rieschen. 1882. 768 str. 8°. fr. — Tos. 11. pschegléd. a porežony hud. Chošebuz, Maschize ŕerbska. 1884. 770 str. 8°. fr. — Tos. pod tit.: Stare ŕerbske duchowne kjarliže . . . 12. pscheglédany a porež. hud. (Towařstwowych knigłow Čo. 26.) Wojerecy, Aug. Lapstich. 1897. 792 str. 8°. fr. — Tos. pod tit.: Sserbske duchowne kjarliže, Bogu k zescži a ŕerbskemu ludoju k hužytku. 13. hud., tych „nowych spiwařskich“ 3. hud. Chošebuz, Maschize ŕerbska. 1901. 772 str. 8°. fr.
-
5601. **Kopf, H.** Přijž, kněž Jezus, a buž naš gósc (Sep. wotć. z Łužičana.) W Budyšinje. (E. M. Monse.) 1861. 8 str. 8°.
5602. [**Bjatowanja** při dopoludńeischich a wotpoludńejších božich službach. 1870.] Chošebuz, F. W. Brandt. 1870.) 16 str. 8°. fr.
5603. **Teschnař, J. F.** Nowe bjatowařske knigły schyknym ŕerskim domam a bogabojasnym duscham póruzone. Wojerecy, Wenzel. 1875. 80 str. 8°. — Tos. pod tit.: Nowe ŕerbske módlitwy abo bjatowařske knigły schyknym ŕerbskim domam a bogabojasnym duscham póruzone. 2. hud. (Towařstw. knigł. Čo. 23.) W Budyšchyńe, M. Ssmoleř. 1895. VII, 111 str. 8°. fr.
5604. **Stark, J. F.** Módlitwy na šchykne dny a zažy sa strowe, chóre, hobtužone, huńerajuze a ŕamodruge a sa te, kenž kschě k spoweži a k Bóžemu blidu hysch . . . Do ŕerbskeje rězy pschestawjone a wendane . . . W Budyšchyńe, Ssmoleř. 1881. 410 str. 8°. fr. — Tos. Wojerecy, Aug. Lapstich. 1898. VI, 410 str. 8°. fr.
5605. **Glovanus, David.** Modlařske knigły sa kschesczĩjanske žischi. 2. hud. (ŕerbska knigłowńa. Sesch. 5.) W Chóschebusu 1923. 8°. fr.

5606. Nowy [kaž tež 3. a 4.] **pschistawk** [kjarližow]. b. m. b. l. Wojerecy, A. Lapstich.) 24 str. 8°. fr.
5607. 3. **Pschistawk**. Nowy pscheglédany hudawk [delnjołužisk. khěrlusam]. b. m. b. l. (Chošebuz, Albert Heine.) 15 str. 8°. fr.
5608. **Nachtrag** einiger Lieder, welche schon größtentheils in den Niederlausitzischen wendischen Gesangbuche befindlich sind. Nach einer abgeänderten Uebersetzung, wie solche in einigen Kirchen gesungen werden... Cottbus, Kühn. 1800. 301 S. 8°.
5609. Pésch réдне **Kárlize**, kotare wó žednich Berbkich Kniqlach k nama-kańu něiβu. Ta lubosć k tim Berskim Lužam a wošebné k tim Žisam, jo mé wabila tich Bamich do Berskej Rézi pschestawisch. D[avid] T[raugott] K[opf]. b. m. 1810. 16 str. 8°.
5610. **Kopf, Dabidt Traugott**. Nekotare woinarske a druge redne Karliže horduju tim lubim Niederlausitzkim Berskim do Rukowu dane. b. m. 1813. 32 str. 8°.
5611. [**Schindler.**] Žekowne Karliže sa ten wot Bohga hupschoBonni, nam hobražoni Mér po dluikej, žaložnej Woińe, a Prétkpschosbi sa te Strowé naschogo gnadnego Kralá 1814. b. m. b. l. [1814.] [8 str.] 8°. fr.
5612. **Gesänge** zur Feier des Reformationsfestes am 31. Octbr. u. 1. Novbr. 1817. In der Klosterkirche zu Cottbus aufgeführt von David Traugott Kopf. [Nr. 1—6 in niederl.-wendisch. Sprache.] (Cottbus,) Joh. Gottl. Kunzack. 1817. 16 S. 8°.
5613. Nowe Berske spotne—a jatschowne-**Spiwańa**. K 1. rasu schischczane. Hródk, C. F. Säbisch. 1846. 64 str. 8°. fr.
5614. **Post, J. C.** Sterbelieder [niederlaus.-wendische]. o. O. u. J. [ca. 1846.] 16 S. 8°.
5615. **Grüß, Mertin**. Dwanasczo Kárlischow. Chošebuz, Jul. Kandlár. 1864. 14 str. 8°. fr.
5616. [**Teschnaf, J. F.**] 80 kjarližow ak nowy pschistawk k'spiwańskim kniqlam. Wojerecy, J. Kulman. 1869. 58 str. 8°. fr.
5617. **Teschnaf, J. F.** Die achtzig Kirchenlieder der Schulregulative. Wóβym žaβet duchownych kjarližow sa schulskimi regulativami. Wojerecy, J. Kulman. 1869. VIII, 119 str. 8°. fr.
5618. [**Fritz, G. Ch.**] [Delnjołužiski serbski khěrluš: Saspy! tu luba Wäs...] b. m. b. l. [2 łop.] 8°.

F. Prédowanja

F. Predigten

5619. **Frentzel, Michaël**. Postwitzscher Tauffstein, oder christliche u. einfältige Teutsch-Wendische Predigt von der heiligen Tauffe, worinnen, was bey dem 1687. in der Kirchen zu Postwitz aufgerichteten zierlichen Tauff-Stein... in denen Mittags-Predigten... verfasst. Budišin, Andr. Richter. 1688. XX Bl. + 135 S. 4°. fr.

5620. **Rieger, Jurij Cunrad.** Mała wutrobna Postilla, k pschisporenju teho wjerneho kscheszjanstwa we wjeri a žiwenju, aby Prjedowanja, nawschitke szenia tych nedželow a Ɣwjatych dnow. Do Ɣerskej recze pschelożena wot Jana Gottfr. Schowty a s jenej Predy-reczu wohnd. wot Jana Gottfr. Kühna. W Budeschini, Davit Richtař. 1751. 983 str. 4°. fr. [Titel auch i. deutsch. Spr.]
5621. **Rentsch, Jan.** Sserske Jubel-Prjedowanje wot Kwalby wječneho Boha... kotrež pschi Składnosczi teho polstaljetneho Jubel-Sswedženja, kiž to Ɣerske Prjedarske Towarstwo w Lipsku ton 10. Dec. 1766 wobendže... s Prjedyryczu Jurja Moehnja. W Budyschini, Rychtař. b.l. (1766.) 40 str. 8°. fr.
5622. **Moehn, [J.]** Ton modlitwy dostojny Boh we pschihotowanju tych Žnjow. Žnjowe Prjedowanje. Zhorjelc, Fickelscher. 1773. 20 str. 8°. fr. — Tos. 2., nowy wudawk. 1798. Wojerecy, J. Kulman. 1863. 16 str. 8°. fr.
5623. **Steinhofer, Fr. Krystoph.** Jene Wopomnenje aby Prjedowanje na ton Text wot subeneho Ssyna, pola Lukascha 15, 11—24... do Ɣerskeje recze pschelożene w Ljeczi 1783. W Budyschini, J. D. Helmerß. (1783.) 31 str. 8°. fr.
5624. **Prjedowanje** kotrež je na 23. Nedželi po Ɣw. Trojizy 1805 wot jeneho RuƔowskeho Wojskeho Duchowneho pod frej NebeƔami na Schlesinskej Mjesy dđeržane... do Sserskej Rycze pschelożene... b.m.b.l. (1805.) 16 str. 8°. fr.
5625. **Haenisch, Christian Gottlob a Jan Handrij Kapleř.** Sserbska Postilla, aby Prjedowanja nawschje Nedželje, Rocžne CžaƔy a wulke Ɣwjate Dny psches zyle Ljeto... a s Pschidawkom nowych Kyrlishow. Budyschini, J. G. Monse. 1807. 603+41 str. 4°. fr.
5626. **Franka, August Hermann.** Prjedowanja na nedželje a Ɣwjate dny, dđeržane a w njemskej reczi wohndate... kotrež je do Ɣerskej recže pscheložał Ernst Rychtar. [Portr.] Lubij, J. Chr. Sam. Pilz. 1826. 707 str. 4°. fr.
5627. **Hattaß, K.** Dže ma ton Kscheszijan we jenym Sswjeczi, kiž jemu wele Słeho pokaže, Ɣwoje Wukhowanje pytač? Prjedowanje... džež ton Mordar Michał Wernar s Komorowa psches Mecž... k Ssmeczi Budženy bu. W Budeschini, E. G. Monse. b.l. (1836.) 20 str. 8°. fr.
5628. **Brosk, Handrij.** Prjedarski ŁoƔ na tym nowym Kerchobi we Hornejhorzy pschi tym prjenim Porobi ton 2. Mjerza 1840 sa tej dwje Gmejni w Hornejhorzy a CzornychnoBlizy. W Budeschini, Monse. b.l. (1840.) 8 str. 8°. fr.
5629. **Brosk, Handrij.** Nascha Semja je jena Ruka teho Knesa. Prjedowanje k Dopomneczu na Sswecženje teho noweho Kerchoba w Budestezy... 1841. W Budeschini, Monse. b.l. (1841.) 12 str. 8°. fr.
5630. **Freseniuß, J. Ph.** To Ɣwjate hodowne Džjeło tych Bethlehemskich

Pastyrjow. Prjedowanje na 2. Džen Hodow (1841). W Budyschini, Monse. b.l. (1841.) 24 str. 8°. fr.

5631. **Jakub, Ernst Traugott.** Kak Kscheszijan we tutym srudnym a česchkim Ljeczi Bwoje žnenske Žonowanje wobhladač ma? Žnjowe Prjedowanje dđerž. ... 1842. 2. Sałožk. W Budeschini, E. M. Monse. b.l. (1842.) 16 str. 8°. fr.
5632. **Seiler, Handrij.** Prjedowanje na prjenim mißionskim Swedženju Wojerowskeho Mißionstwu pomozneho Sjenoczeństwa, 24. Dżeń Jutromnika 1844 we Berskej evangel. Zyrkwi Wojerezach dđeržane ... spschistajenej Wołtarnej Modlitwu wot Krystiana Kubizy. Wojerecy, C. Ihring. b.l. (1844.) 16 str. 8°. fr.
5633. **Jakub, Ernst Traugott.** Te zyrkwinske Mucženja nascheho CzaBa. Sa evangelskich Kscheszijanow wopomnene we Prjedowanju, kotrež na Swedženju Wobnowenja Zyrkwje, 31. Džen Okt. 1845 dđeržesche ... W Budyschini, G. Schlüssel. 1845. 18 str. 8°.
5634. **Kilian, Jan.** To nusne Nakedžbubranje lutherskich Kscheszijanow pschi njetsischim Wjerymucženju. Reformazionske Prjedowanje ton 31 ty Okt. 1845 dđeržane ... We Budyschini, E. M. Monse. 1845. 71 str. 8°.
5635. **Lubenski, Handrij.** JesuB we Domi Pobožnych. Schtyri Prjedowanja se Sawostajenstwa ... wudate wot Ernsta Bohuwjera Jakuba. (Macžicžnych SpiBow Čo. 1.) W Budyschini, Macžiza Berbska. 1847. 52 str. 8°. fr. — Tos. 2. wudawk. t.t. W Budyschini, Maćica Serbska. 1858. 52 str. 8°.
5636. **Stange, Karl Emil.** Erinnerungen an den 31. Oktober 1517 und 18. Februar 1546 u. 1846. Skizze zweier zum Gedächtniß Dr. Martin Luthers u. seiner Kirchenverbesserung ... in deutscher u. wendischer Sprache gehaltenen Predigten. Hoyerswerda, W. C. Ihring. 1847. 27 S. 8°. fr.
5637. **Jakub, Ernst Bohuwjer.** Tón Knes je mój Pastyr. Prjedowanje pschi prjenej evangelskej Berbskej Božej Ssłużbi we kschižnej Zyrkwi w Draždžanach ... 10ty Dez. 1848 s dalischej Poweszju wot tutych Berbskich Kemschow jako Hodowy Dar. W Budyschini, K. B. Hika. b. l. (1848.) 20 str. 8°. fr. — Tos. 2. Wotčiszcz. (Macžicžne SpiBy 4.)
5638. **Harless, C. G. A.** Wohenjowa chczeniza Bwjatkowneho wopomnjenja. Prjedowanje ... 17. Meje 1849. Njetko ... s njemskeje do Berbskeje ryczje pschełožene ... wot J. K. Mrósa a J. A. Schołty. W Budyschini, Weller. 1849. 15 str. 8°. fr.
5639. **Stange, Carl Emil.** Erinnerungen an die Jahre 1648, 1748, 1848 und andere. Skizze ... in deutscher u. wendischer Sprache gehaltenen Predigt. Hoyerswerda, W. Erbe. 1849. 24 S. 8°. fr.
5640. **Brosk, Handrij.** KraBne Bu te płody žiweje wjery. Prjedowanje na nedželu Lätare 10. dżeń Mjerza 1850 dđeržane w kschižnej

- zyrkwi we Draždžanach... W Budyschini, K. B. Hika. b.l. (1850.) 16 str. 8°.
5641. **Jakub, Ernst Bohuwjer.** Wjerny kscheszijan pod Božim prutom. Prjedowanje dđeržane w czašu shromadneho horjenja 17. nedž. po Ɓw. Trojizy 1850... (Maczične spišy 13.) W Budyschini, Macziza Berbska. 1850. 20 str. 8° fr.
5642. **Thieme, Moritz.** Wsmicze to Ɓłowo horje s czičej myšlu. Prjedowanje na 2. nedželu po Ɓwj. trojizy 9. jun. 1850 w kschižnej zyrkwi w Draždžanach dđeržane. W Budyschini, K. B. Hika. b.l. [1850.] 22 str. 8° fr.
5643. **Stange, C. E.** Erinnerungen an 1848, 49 u. 50, oder Umsturz, Besinnung, Umkehr. [Auszug aus 3 wendischen Predigten.] Hoyerswerda 1851.
5644. **Jakub, Ernst Bohuwjer.** Eli a jeho Ɓynaj aby Bože Ɓudy na slych starschich a dđerčoch. Prjedowanje... 1852 dđeržane... W Budyschini, (K. B. Hika). 1852. 14 str. 8° fr.
5645. **[Krügar, H. A.]** Prjedowanje dđeržane Nedželu Misericordias Domini 25. Haperl. 1852 w Porschiskim Božim Domi. We Budyschini, E. M. Monse. b.l. (1852.) 22 str. 8°.
5646. **Krügar, H. A.** Prjedowanje po sbožnym Skonczenju nebo Knesa Ernsta Bohuwjera Jakuba... Fararja pschi Zyrkwi Ɓw. Michała w Budyschini... 19. Febr. 1854... dđeržane. W Budyschini, K. B. Hika. b.l. (1854.) 24 str. 8° fr.
5647. **Schneider, Jan.** Cžjelne Prjedowanje pschi porebi teho sabiteho bura... młodženza Gottl. Hauptmanna we Ljewaldži... dđeržane. Lubij, Duroid. 1855. 10 str. 8° fr.
5648. **Woltersdorf, Ernst Bohumiš.** Kražna khwalba wumoženeho rjeschnika. Prjedowanje... Do Berbskeho pschełož. [wot Łahody] [Portr.] Lubij, Duroid. 1855. 20 str. 8° fr.
5649. **Ball, Ernst Bedrich.** Tekel, to je: Ty Ɓy na wasy waženy a Ɓy lóžki namakany. Prjedowanje na Ɓwedženju semretych dđeržane... do Berbskeho pschełožił K. A. Fiedleš. W Budyschinje, Bedrich Hika. 1858. 24 str. 8° fr. — Tos. ... 2. wudawk. W Budyschinje, Bedrich Hika. 1859. 20 str. 8° fr.
5650. **Imisch, J. H.** Kóždy kscheszijan dyrbi Ɓo na mišionstwi wobdžjelicž. Prjedowanje na Berbskim mišionskim Ɓwedženju w hornym Wujesdži na Jana 1857 dđeržane. Wojerecy, J. Kulman. 1858. 19 str. 8° fr.
5651. **Merwa, Jan.** Prjedowanje pschi džjelenju Berbskich wƁow: Mocholza, Schtyrjoch Dubow, Stareho Lubolnja, Napadža a Samostow wot jich dotalneho zyrkwineho sjednocženja we Dubzu, s božmeprajenjom tym Sserbam we meni sawost. wudowy nebo kn. duch. Halki we Dubzu... s krótkim pschidawkom s zyrkwinych khronikow s Dubza. Wojerecy, J. Kulman. b.l. (1858.) 18 str. 8° fr.

5652. **Kordina, J. P.** MiBionstwo, Knesowe dželo. Prjedowanje na Berbskim miBionskim Bwedženju w Hodžiju na Jana 1861 dđeržane. Wojerecy, J. Kulman. 1861. 16 str. 8°. fr.
5653. **Imisch, H.** Bjercze Bo po potrjebnosćach Bwjatych horje. Předowanje na Berbskim zyrkwiny Bwedženju Gustav-Adolfskeho sjenocěnistwa w Porschizach na Michała 1862 dđeržane. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1862. 16 str. 8°. fr. — Tos. . . . 2. wudawk. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1862. 16 str. 8°. fr.
5654. **Auerswald, O. Th.** Stary Bóh je hiscće žiwy! Wobschěrne wopiBanje wurycza studnje na farskim dworje w Ponikawje a kajki džiw je Bo pschi tym podał s Božim dopuszczenjom, kaž tež předowanje 4. njedželu adventa 1866 předowane. [Přel. wučel Kulman.] Wojerecy, J. Kulman. 1867. 31 str. 8°. fr.
5655. **Imisch, H.** Nusa a pomoz bjes kschesczijanstwom. Tsi předowanja wo snutskomnym miBionstwje. Wojerecy, J. Kulman. 1869. 51 str. 8°. fr.
5656. **Kordina, J.** Rycž na pokutnym pjatku, 26. febr. 1869, w Minakale pschi pohrebje hajuka, knjesa Roberta Mauki, kiž bu na Pšowjanskich mjesach džen 21. februara skónzowany namakany, dđeržane. Wojerecy, J. Kulman. 1869. 8 str. 8°. fr.
5657. **Möhn, A. Th. Rudolph.** Pohřebne předowanje. Zdžěluje K. A. Jenč: Č. M. S. XXII (1869), 100—103.
5658. **Kalich, [Khorla.]** Tón Knjes a czi Evangelszy w rospróschenu. Předowanje, na lětnym swjedženju Gustav-Adolfskeho towarstwa . . . 25. sept. 1872 w Maleschezach dđeržane. W Budyschinje, Donnerhak. 1872. 12 str. 8°. fr.
5659. **Imisch, H.** Domjaza klětk. Epistolske předowanja zylého zyrkwineho lěta. S pschidawkom Bwjedžeńskich, składnosćiwych a druhich woBebitych předowanjow. (Towarstwowe spiBy Čo. 46.) W Budyschinje, E. M. Monse. 1876. XXII, 1080 str. 8°. fr.
5660. **Při wěrowanju.** [2 wěrowanskej wšelakej předowani.] b. m. b. l. (We Budyschinje, E. M. Monse. 1876. a w Budyschinje, Smolef. 1877.) 4°.
5661. **Jakub, Jurij.** JesuB Bo kłapa wo durje wutrobow! Předowanje 2. njedž. adv. 1876 w Draždžanach w kschiznej zyrkwi dđeržane, s pschidatymi powjesćemi wo přenich 25 lětach Berbs. evang. kemschenjow w Draždžanach, wudate. W Budyschinje, Smolef. 1877. 20 str. 8°. fr.
5662. **Kordina, J.** Njewupańcće s wascheho twjerdeho hroda! Napominafske Błowo w cžaBu nadpada a sawjedženja Irwingianow, předował 2. njedželu po Bwjatej Trojizy 1878 w Minakalskim Božim domje. W Budyschinje, Smolef. 1878. 16 str. 8°. fr.
5663. **Kschižan, Khorla Bohuwěr.** Njewěscće wy, kajkeho ducha džěczi wy sće? Přeniczki z předařskeho pola sahe dokonjaneho lubeho Sserba Khorle Bohuwěra Kschižana s pschidawkom Berbskeje

- žarowanskeju rycžow pschi jeho khowanju. W Budyschinje, Smolef. 1878. 15 str. 8°. fr.
5664. **Jakub, Jurij.** Bethlehem Ephrata. Předowanje Boži džeń 1879 w NjeBwacžilskim Božim domje dđeržane. b. m. b. l. (W Budyschinje, Smolef. 1879.) 8 str. 8°. fr.
5665. **Renč, Marćin.** Gustav-Adolfske towarstwo — ryčeński wojowař za ewangelsku wěru. Předowanje na Gustav-Adolfskim swjedženju w Ketlicach 12. sept. 1880. W Budyšinje, Smolef. 1880. 14 str. 8°. fr.
5666. **Rüling, L. B.** Euere Klagelieder sollen zu Freudenpsalmen werden! Predigt... bei der Jahresfeier des Dresdener Hauptvereins der Gustav-Adolf-Stiftung am 18. August 1880 in der Petrikirche zu Bautzen gehalten... Wendische Ansprache des G[eorg] Jacob bei derselben Feier nebst deutscher Uebersetzung. Bautzen, E. M. Monse. (1880.) 18+3+3 S. 8°. fr.
5667. **Jakub, Jurij.** Boži sakoń. Předowanja wo Božich džeBacž kasnjach w NjeBwacžilskim Božim domje I.—X. njedž. po Bwj. Trojicy 1880. (Towarstw. pišma Čo. 71.) W Budyschinje, E. M. Monse. 1882. 95 str. 8°. fr.
5668. **Kalich.** Tsi wažne praschenja na Bwědomnje ewangelskich lutherskich kschescžijanow. Předowanje... 9. njedželu po Bwj. Trojicy w Michałskej zyrkwi w Budyschinje. W Budyschinje, Wudawař. 1883. 12 str. 8°. fr.
5669. **Jakub, Jurij.** Wy dyrbicže Bwój kermuschny Bwjedžen tak Bwjecžić, so je pytnyč: JesuB pokhodži bjes wami! Předowanje... 20. oktobra 1884 w NjeBwacžilskim Božim domje dđeržane. W Budyšinje, Ssmolef. 1884. 12 str. 8°. fr.
5670. **Jakub, Jurij.** Prawe Błubjenja wěrjazych Sserbow w zusbje. Předowanje je w kschiznej zyrkwi w Draždžan. 15. jun. 1884 dđeržane... W Budyschinje, Ssmolef. 1884. 12 str. 8°. fr.
5671. **Jakub, Jurij.** Knjesowa modlitwa. Předowanja wo Bwjatym wótczenaschu w NjeBwacžilskim Božim domje XI.—XXI. njedž. po Bwj. Trojicy 1884. (Towarstwowe pišma Čo. 80.) W Budyschinje, M. Ssmolef. b. l. (1884.) 87 str. 8°.
5672. **Kschizan, [Jan].** Dwě předowani na saložku Mat. 18, 10—14 a Luk. 2, 41—52 w Hodžijskej zyrkwi. Budyschin, Smolef. 1885. 24 str. fr.
5673. **Mrósak, O.** Nascha najBwjecžischa kschescžijanska wěra. Džěl 1: Předowanja wo přěnim artiklu. (Towarstw. spiš. Čo. 87.) W Budyšinje, M. Ssmolef. 1886. 8°. fr.
5674. **Kalich, Khorla.** Nascha najBwjecžischa kschescžijanska wěra. Džěl 2: Předowanja wo druhim artiklu. Połojca 1. (Towarstw. pišma Čo. 91.) W Budyschinje, E. M. Monse. 1887. V, 166 str. 8°. fr.
5675. **Imisch, H.** Sslepy Bartimej — hnuzaje snamjo pohanstwa. Předowanje, na Berbskim miBionskim Bwjedženju 13. jun. 1888 w Božim

domje Michalskeje wosady w Budyschinje. W Budyschinje, M. Ssmolef. 1888. 12 str. 8°. fr.

5676. **Jakub, Jurij.** Boži lud w zusbje a tola domach pschi Jesušu. Předowanje w kschiznej zyrkwi w Draždžanach 2. njedželu adventa 1888 jako na dnju 40 lětneho wobstacža Draždžanskich Berbskich kem-schenjow. W Budyschinje, Ssmolef. 1888. 12 str. 8°. fr.

5677. **Imisch, H[endrich].** Dopomnjenki se Bwjedženja snutskowneho mißionstwa w Budescžanskim Božim domje na stolětnym pohrjebnym dnju njebo Jana Michała Budarja. S pschedbłowom, Bwjedżeńskim předowanjom a schtyrimi Bwjedżeńskimi rycžemi. W Budyschinje, Smolef. 1889. 29 str. 8°.

5678. **Jakub, Jurij.** Žnjowe předowanje 18. augusta 1889 w Njebwacžilskim Božim domje dźeržane... W Budyschinje, Marko Ssmolef. 1889. 10 str. 8°. fr.

5679. **Kschizan, J.** Pschirunanje wo njeplódnym figowzu. Předowanje w Hodžijskim Božim domje 20. njedželu po Sswj. Tr. pschi składnosći zyrkwineje visitazije dźeržane. W Budyschinje, Ssmolef. 1893. 12 str. 8°. fr.

5680. **Wałtař, Kh. J.** Sswjedżeńske předowanje na bibliskim Bwjedženju Mückenberkskeho bibliskeho towarstwa w Klětnom 23. meje 1893. Wojerecy, O. Hentschel. 1893. 12 str. 8°. fr.

5681. **Wałtař, Kh. J.** Sswjate rachnowanje w kschesczijanskim žiwjenju. Předowanje... 3. njedželu po Bwj. Trojizy w Budestezach dźeržane. W Budyschinje, Ssmolef. b.l. 11 str. 8°. fr.

5682. **Sarjenk a Domaschka:** Sswjataj sakramentaj. Sakrament Bwjateje kschćenizy a sakrament Bwjateho wołtarja w katechismubowych předowanjach. (Towarstwowe spisy Čo. 113.) W Budyschinje, Marko Ssmolef. 1901. IV, 151 str. 8°. fr.

5683. **Selle, Bjedrich.** Evangelij w Rakuskej — schaz w hlinjanych Budobjach. Předowanje... dźeržał 15. okt. 1903 w Krjebjanskej zyrkwi. W Budyschinje, Ssmolef. 1904. 14 str. 8°. fr.

5684. **Jakub, Jurij.** Lubi, lubi Serbjo wobsamkńče dale Bože Błowo w macžefnej rěči do Bwojich wutrobow! Předowanje... 13. jun. 1905 na bibliskim Bwjedženju w Bukezach. (W Budyšinje,) M. Ssmolef. 1905. 10 str. 8°. fr.

5685. **Jakub, Jurij.** Dźerž twoju krónu twjerdže! Wotbalne předowanje, s kotrymž je Bo 2. njedželu adventa 1906 se Berbskej Draždžanskej wožad w kschiznej zyrkwi rosžohnował. W Budyschinje, Ssmolef. (1906.) 10 str. 8°. fr.

5686. **Jakub, Jurij.** Ja Bym s tobu, praji tón Knjes, so bych čzi pomhał. Sswjedżeńske předowanje 29. hapr. 1906 na Bwjedženju schlesyskeho tow. sa snutskowne mißionstwo we Wojerezach dźeržał. W Budyschinje, M. Ssmolef. 1906. 11 str. 8°.

W delnjoserbskej rěči

In niederlaus.-wendischer Sprache

5687. **Fritza, Gotthilf Christlieb.** Niederlausizké-Berbske Prátkárske-Knigli, wó kotarichž na kuždu něželu psches ze le Lěto, na te huŕboke a druge Bwežeńe, na Krystuŕbowe scherpeńe, ... jedno prátkowańe, kotare na te něželske a Bwežeńske Evangelia žo k'namakańu jo, k'schischczáńu powdane. Chošebuz, Kühn. 1792. 830 str. 8°. — Tos. 2. Rahu schischczane. Hródk, Saebisch. 1842. 810 str. 8°. fr.
5688. **Fritza, Gotthilf Christlieb.** Prátkowańe na přednu něželu po tschoch Kralach, sa tim ako na něželu po nowem lěsche Strobizach jaden welizki hogeń buł, a huschej pol hundred Gospodarow, wowschoscž pak stare a mlode na tschi Hundert Be wotpalili béchu ... powdane. Chošebuz, Kühn. [1796.] 23 str. 8°. fr.
5689. **Reinhard, Franz Volkmar.** Prátkowańe na přednu Neželu po Bwétei Tschojoscži wó tom Lesche 1809. Do Berskeje Rezi pschestawóne wot David Traugott Kopf. b. m. 1810. 32 str. 8°. fr.
5690. **Schindler, J[ohann] S[igismund] F.** To přédne wot 21 prátkowańow Bweženskich na Nowe Lěto. Barlin, Doench. 1824. 63 str. 8°. fr.
5691. **Schindler, J[ohann] S[igismund] F.** Sbužeńe sa Kscheschcziani kótare k'Spoježi a k'Božem Blidu hisch k'sche, a teke na chornej Postolli wó scheščich Prátkowańach stich domaznich Bweženskich Prátkarskich'Kniglow rosmei ... Barlin, Trowitzsch. 1825. 110 str. 8°. fr.
5692. **Schindler, J[ohann] S[igismund] F.** Domaznich prátkarskich Kniglow předni Žel, wó kótaremž te přédne žaŕech Bweženske Prátkowańe ... Barlin, Trowitzsch. 1825. 60 str. 8°. fr.
5693. **Schindler, J[ohann] S[igismund] F.** Domaznich Prátkarskich Kniglow 2 Žel, wó kotaremž 56 Prátkowańow na kuždu Neželu a Bwežen psches ze le Lěto, kotare wó přednem Želé wotschischczane něiŕu, a Pokasar na hobei Žela. Barlin, Trowitzsch. 1829. 8°. fr.
5694. **Schindler, J[ohann] S[igismund] F.** Prátkarske Knigli wó dvě Želach žož 66 Prátkowańow, tak až na kuždu Neželu a Bwežen psches ze le Lěto jedno Prátkowańe k'namakańu jo ... Barlin Trowitzsch. 1829. XVI, 392 str. 8°. fr.
5695. **Spurgeon, C. H.** Te rosńaŕbone plowy. Jadno pratkowańe žaržane. Chošebuz, Paul Schmidtchen. 1850. 16 str. 8°. fr.
5696. **Teschnař, F.** Sslédne prátkowańe na II. něželi po Bwétej tschojoscži 1862 žaržane we choschobuskej Berskej zerkwi. Chošebuz, A. Heine. (1862.) 16 str. 8°. fr.
5697. **Albin, Th.** Prátkowańe na bibliski Bwežeń w'Borkowach ten 31. oktober 1864 žaržane ... Chošebuz, A. Heine. 1864. 16 str. 8°. fr.
5698. **Teschnař, J. F.** Ton Knés jo mój pastyř! abo prátkarske knigly na ewangelije zelego léta k'natwařeńu we pšchawej wéře a k'roschyfańu togo kralejstwa Bóžego. Chošebuz, F. W. Brandt. 1869.

- 727 str. 8°. fr. — Tos. 2. hudawk. Chošebuz, Brockmeier. 1879.
 546 str. 8°. — Tos. 3. hudawk. Chošebuz, Brockmeier. 1892.
 546 str. 8°.
5699. **Haußig, K.** Prátkowańe. Pschistawk: „To tużne pońeżele“. Wo-
 jerecy, G. Wenzel. 1879. 15 str. 8°. fr.
5700. **4 Prátkowańa** 1. na żńowny Bwężeń, 2. reformazioński Bwężeń...
 ako pschistawk k'přednemu hud. Teščnařowych prátkafskich
 knigłow. Chošebuz, Brockmeier. 1879. 27 str. 8°. fr.
5701. **Spurgeon, C. H.** Hubużeze a roswnażeleze prátkowańa. Do Ber-
 skego pschestawil C. Schwela. Chošebuz, P. Schmidtchen. 1880.
 96 str. 8°. fr.
5702. **Spurgeon, C. H.** Te rosnaBone plowy. Jadno prátkowańe żarżane.
 Chošebuz, Paul Schmidtchen. 1880. 16 str. 8°. fr.
5703. **Pschigrono** k Spurgeonowym prátkowanam. b.m.b.l. (Chošebuz,
 P. Schmidtchen. 1880.) [4 str.] 8°. fr.
5704. **Spurgeon, C. H.** Ta potajmność jednog gluzneg żywěńa. Jadno
 prátkowańe. Chošebuz, Fr. Goling. (1882.) 14 str. 8°. fr.
5705. Jadno **Prátkowańe** na Neżelu Invocavit sa tim do Berßkego psche-
 stawjone a schischczane, ak jo wó římskej Rézi. Wittenberg, Cha-
 risiuß. b.l. 32 str. 8°. fr.
5706. Jadno **Prátkowańe** na Neżelu Oculi, sa tim do Berßkego psche-
 stawjone a schischczane jak jo woe římskej Rézi. Wittenberg,
 Charisiuß. b.l. 24 str. 8°.
5707. Jadno **Prátkowańe** na Neżelu Judica, sa tim do Berßkego psche-
 stawjone a schischczane ak jo woe římskej Rézi. Wittenberg,
 Charisiuß. b.l. 28 str. 8°. fr.
5708. Jadno **Prátkowańe** na Neżelu Palmarum, sa tim do Berßkego
 pschestawjone a schischczane ak jo woe římskej Rézi. Witten-
 berg, Charisiuß. b.l. 23 str. 8°. fr.

G. Křesćansko-evangeliske powučenje a natwarjenje

G. Christlich-evangelische Belehrung und Erbauung

5709. **Crüger, Johannes Christoph.** Die Erkenntniß des Heils, Das ist:
 Kurtze und einfältige Frag-Stücken... In Deutscher u. Wendischer
 Sprache... aufgesetzt... Budißin, Johann George Hünel. 1714.
 72 S. 8°. fr.
5710. **Schlencker, Christoph.** Der kurtzgefaste kleinere Himmels-Weg
 Deutsch und Wendisch, bestehend in den leichtesten Fragen des
 wahren Christenthums... Budißin, H. S. Hübner. 1722. [38,] 368 S.
 8°. fr.
5711. **[Böhmař, Jan.]** Krotke Rozwucenje, kak bohobojasni Kšesczijenjo
 Nedželu prawje Bweczicž dyrba. S njemskeje... recze pschełožene
 a 3. molej czischczane. b.m.b.l. (1729.) [30 str.] 8°. fr.

5712. Schtwore **Posnacžje** Kschesczianskeje Wjery, Smenom: I. Japostolske, II. Nizenske, III. Athanasiske, a IV. Augspurgske we Njemскеj a hornej Lužiskej Sserskeje reczi wudate wot tych Schtyrjoch Evangeliskich Prjedarjow . . . Budeschini, Davit Rychtař. 1730. 195 str. 8°. fr.
5713. **Lüttkemann, Joachim.** To Predy-Woptanje Božej dobroty, kotrež psches Božu nadu, wšwojim czašu we tem mjeszi Wolffenbüttel prjotk nešysche . . . Njetko pak . . . do horneje Lužiskeje Berskeje recze pschełoži . . . Jan Pech. Budeschini, Gottfr. Gottl. Rychtař. 1735. [XXXII,] 845 + [36] str. 8°. fr.
5714. **Pech, Jan.** Tu sadžewanju nadu Božu knaschemu Wobroczenju, nešesche na šwedžen šwjateho Ščjepana, 1735. b.m.b.l. (W Budyšnje, G. G. Rychtař. 1735.) 31 + 235 str. 8°. fr.
5715. Krotke **Roswuczenje** k Sbožnožzi we kotremž te najwošebnische a kdostacžu teho wječneho Sboža najnusnische Wjernožje s Božeho Pišma . . . pschełožene wot . . . Krystofa Fridricha Fabera. Lubij, E. H. Reimers. 1736. [X,] 179 str. 8°. fr.
5716. [**Pech, Jan.**] Ta wulka Sbožnosz we Krystu Jesušu, kotraž nam we šwjatej chčenzeny schenkowana je, do Berskeje recžje pschełožena wot jeneho, kiž rad druhim te schazy šwjateje chčenzeny zyl snajomne ščinič . . . Lubij, E. H. Reimers. 1737. [24 str.] 8°. fr. — Tos. W Budyšchini, Jurij Gottl. Monse. 1791. [16 str.] 8°. fr.
5717. **Pech, Jan.** Krotke Wustajenje teje Sbožnosze, aby ton wot Boha wustajeny pucž, po kotrymž cži, kiž sbožni byč zydža, hič, to je, schto woni wjerič a cžinič maja; . . . s Pschidawkom njekotrych praschenjow. [Titel u. Text auch in deutscher Sprache:] Kurtze Heils-Ordnung . . . Lubij, Ehlert Hen. Reimers. 1737. 239 str. 8°. fr.
5718. Krotke **wustajenje** teje Sbožnosze aby sbožne posnacžje teho sboža w praschenjach a wotmolwenjach . . . Budeschini, Gottfr. Gottl. Rychtař. 1737. 224 str. 8°. fr.
5719. **Arndt, Jan.** Teho ducha a troschta połneho wuczerja . . . Jana Arndta Schesz Knihi wot wjerneho Kscheszijanstwa, ton 1.—2. Thel. Džež ta sbožna pokuta, wutrobne roskacžje . . . pschi kotrychž šo tesch ta Paradiš-Saradka namaka . . . a do Sserskeje recze pschełožene wot Jana Gottfrieda Kühna. Budeschini, Davit Rychtař. 1738—1739. 1009 + 592 str. 8°. fr.
5720. **Arnd, Jan.** Schesz Knihow wot Wjerneho Kscheszijanstwa. Do horneje lužiskeje Berbskeje Rycžje pschełožene wot Jana Gottfrieda Kühna. Njetk pak . . . pscheladane a poredžene . . . snoweho sałožene wot Handrija Lubenskeho. W Budeschini, E. G. Monse. 1829. LVI, 1216 str. 8°. fr.
5721. **Wucžba** wot Spocžatka teho Kscheszijanstwa, aby krótke Roswuczenje wot tych najnusnischich Wucžbow teho Kscheszijanstwa, wošebje sa tych, kotsiž k prjenemu Molej k Božemu Blidu hič chzedža. 7. wud. W Budyšchini, F. A. Reichel. (1741.) 58 str. 8°.

fr. — Tos. W Budyschini, E. E. Kliemand. (1741.) — Tos. W Budyschini, Aug. Heinr. Winkler. 1789. 36 str. 8°. — Tos. W Budyschini, Christ. Gotth. Matthiä. 1792. 36 str. 8°. — Tos. W Budyschini, Christ. Gotth. Matthiä. 1807. 36 str. 8°. — Tos. W Budyschini, Christ. Gotth. Matthiä. 1810. 36 str. 8°. — Tos. 8. wud. W Budyschini, Jan Gottl. Wiczas. 1830.

5722. **Evangeliske Wustajenje** teje Nady, kak jena duscha steje hegen praudosze a fromnosze delje, a k posnaczu Bwojeho rjesznego hubenstwa pschiwedžena; na to pak k tym ranam Jesusowym wedžena budže... We schtyrjoch Rosreczenjach... Lubij, Christ. Willh. Reimerß. 1743. [XVI,] 240 str. 8°. fr. — Tos. W Budyschini, Aug. Heinr. Winckler. 1768. 242 str. 8°. fr.
5723. **Löschner, Valentin Ernst.** Zyrkwine Kluczje, aby nusne Roswuczenja wot kscheszijanskich zyrkwinych a Bwjatych Waschnjow... pschełožene wot Adam Gottlob Schiracha, njetko snowa... pscheladane... [4. wud.] We Budyschini, F. A. Reichel. b.l. (1750.) 99 str. 8°. fr.
5724. **Grünwald, Mertyn.** Prjene Buchstaby teje Kscheszianskeje Wucžby, bes kotreho praweho Wjedženja nihtó sbožny budž nemože, tym Džeczom a Newuczenym, ... kiž prjeni mohl k Spowedži a k Božemu Blidu hič zedža... wudate wot Matth. Schowty. Lubij, Andr. Fr. Bernhard. (1752.) A—F₁₂. 8°. fr. — Tos. [6. wud.] Lubij, A. Fr. Bernhard. 1780. A—F₁₂. 8°. fr. [Titel u. Text auch in deutsch. Sprache:] Martini Grünwalds Erste Buchstaben der christl. Lehre.
5725. Zyrkwine **Klucze**, aby nusne Roswuczenja. I. Wot tych kscheszijanskich zyrkwinych Waschnjow, a II. Menow tych Nedželow, a Bwjatych Dnjow pschełožene wot Adam Gottlob Schiracha. W Budyschini, Kryst. Schowta. 1752. 64 str. 8°. fr.
5726. **[Treviranus, N. ?]** Roßryčenje teje Duschie s Jesuŏm, aby Postilla, w kotrjež jedyn... Troscht sa tu wutwu Duschu namaka... pschewožena a wudata wot Matth. Schowty. Budeschini, David Rychtaf. 1756. [XX,] 355 str. 8°. fr.
5727. **Schwarz.** Swěru zjewjena puć k njebjesam přeložene wot jeneho ewan Geli Skeho Předarja [Adam Gottlob Schërach]. 1759. [Hlej: Č. M. S. XXVIII (1875), 36.]
5728. **Krótkie Tžaŏa-Pžetžineŏ.** To jo: Někotre Woŏobŏńische Pojedaŏa z toho Starowo ha Nowoho Zakoŏa tэм Horni-Wužiŏkim Serbam... wopiŏane. b.l. 1759. 400 str. 8°. fr.
5729. Niekotre do Berskeho pschestajene **Rycžie** kotrež we tym liečži 1756. jenej Lutherskej Gmejni dđeržane bychu. Barlin, J. J. Boss. 1766. 176 str. 8°. fr.
5730. **Bogatzky, Carl Heinrich.** Słoty Schaz-Kaschczik tych Božich Džjecži, kotrychž Schaz wnebessach je: kiž wobsteji we wuswolonych Schpruchach teho Bwjateho Piŏma, ... snoweho wohŏ daty a

- pschisporeny we njemskej reczi 1764 a do Sserskej recze pschełożeny wot Gottfrieda Leske. Halle 1767. 366 str. překi 8°.
5731. **[Gědan, Handrij.]** Rjeki teho Žiwenja, snjekotrych wošebnych Schpruchow Sswjateho Pißma wuwedžene. b. m. 1770. 60 str. 8°. fr.
5732. Ta **wucźba** wot Sapocžatka Kscheszianskeho Žiwěnja, wobsteji we schtyrjoch Thelach: . . . Do Berskeje recze pschełożene wot Handrija Gedana. W Budischini 1770. 80 str. 8°. fr.
5733. **Jakub, Ernst Bohuwjer.** Druha predyryč k druhemu wudawkej tych knižkow: Spoczatki kscheszijanskeje wucźby, jako pschinu-sowane samolwenje pschecziwo prošnym porukam we predyryči k schestemu wudawkej Porstoweho Katechismuša, . . . b. m. b. l. (W Budyschini 1851.) XVI str. 8°.
5734. **Wilkock, Thomasch.** Medowe Kreпки stej Skały Krystuša Jesuša; aby krotke Ssłowa teho Napominanja, schitkim Sswjatym a Rjeschnikam . . . napišane [přełoż. wot Handrija Gedana]. b. m. 1771. 48 str. 8°. fr. — Tos. b. m. 1796. 8°.
5735. **Wilkock, Thomasch.** Medowe Kreпки stej Skały Krystuša Jesuša, aby krotke Ssłowa teho Napominanja . . . napišane. Budyschini, F. A. Reichel. 1846. 64 str. 8°. fr.
5736. **Werner, Fridrich.** Prawy a wjesty Nebeski Pucž jeneho Kschesziana, kotryž sjawnje pokaza, kak kóždy temu wječnemu Satamanstwu czeknyč . . . može. Do Berskej Rycźje pschełożeny wot Jana Böhmarja. W Budyschini, J. E. Schołczina. 1777. [XIV,] 1016 str. 8°. fr. — Tos. We Budyschini, J. E. Schołczina. 1785. [XVI,] 1016 str. 8°. fr. — Tos. 2. Thel . . . njetk do Berskeje Recźje pschełożeny. We Budyschini, Jan Ditrich Helmerß. 1785. 720 str. 8°. fr.
5737. Krotke **Wopommenje** tej Sbožnosze jeneho Wjerjazeho we kotrehož Wutrobi Jesus bydli. Snjemskeho do Berskej Recze pschełożene wot A. G. W Budyschini, Joh. Eleon. Schołczina. 1777. 32 str. 8°. fr.
5738. **[Pannach?]** Mojim Krajomnikam we hornych Łužizach, kak Ɣo pschi Jitrach sadžeržecz maja s-njemskeje Rycźje pschełożene 1778. We Budeschini a Sorlezu, Dejnzer a Fickelscheref. (1778.) 14 str. 8°. fr.
5739. Wot teje džiwnje **Mozy** teje Krwje Jesom Krysta, teho Ssyna Božeho a dwoje Praschenje; dale njekotre Stały steho wjerneho Kscheszijanstwa teho Jana Arndta . . . a Ranische a Weczorne Modlitwy. We Budyschini, J. E. Schołczina. 1780. 323 str. 8°. fr.
5740. **Böhmar, Ernst Immanuel.** Ta wjesta a we Božim Ssłowi gruntowana Wucźba kscheszianskeje Wjery, k Rosjaßnenju teho Rosoma . . . temu młodemu a newotroszenemu Ludu . . . prjotknešena. We Budyschini, J. E. Schołczina. 1782. 94 str. 8°.
5741. **Bengel, Jan Albrecht.** Schjeszdžebat wutrobne Rycźje, we kotrychž to Sjewjenje Jana, aby welewjazy Jesom Krysta wułożene budže . . . do Sserskeje Rycźje pschełożene wot M[ichała] H[aupta]. We Budyschini, J. E. Schołczina. 1783. 1150 str. 8°. fr.

5742. Krotke **roswucenje** kprawej Sbožnoszi sa koiždeho cžloweka, kiž ju Bebi szylei wutrobu žada tym lubym Berbam kwužitku wohn-date ... W Budyschini, Winkleř. 1785. 193 str. 8°. fr.
5743. **Pech, Jan.** Njekotre nusne Napominanja. Kscheszianskemu sadžerženju we nadžiju dobreho wužitka wondate. b. m. 1786. 48 str. 8°. fr.
5744. (**Liebusch, J. G.**) Troschtne a k Natwarenju wužitne Rosryčenje jeneje wjerjazeje Dusche sjeinym Sbožnikom Jesuřom ... Sniem-skeho pschełožene wot ... W Budeschini, J. D. Helmerř. 1787. 42 str. 8°. fr.
5745. **Döring, Friedrich Christlieb.** So to Evangelion wot Jesom Krysta po I. Staw: k Romsk. 16. Stučžy hjeschče pschezo Moz Boža je ... wopokaže psches to Snamjo řwójeho hegen Bratra Augusta Salomona Dörinka. — Zhorjelc, Joh. Friedr. Fickelscherer. [1788.] 70 str. 8°. fr.
5746. To evangelske **Sadžerženje** jeneje řwjerneje Dusche, kotraž Cžuču řwójeho Skaženja k temu Sbožnikej kwata a tejsch ta Sacžuča pořna lubosna Myřl Jesuřowa pschecžiwo tajkim kudym řjesch-nikam w krotkim Rosrečžowanju prjotkstajene. Zhorjelc, Jan Friedr. Fickelscherer. 1788. 47 str. 8°. fr.
5747. **Rosenmüller, Jan Jurij.** Prjensche Roswucenje we Kscheszijanstwi sa Džezži. 4., zylje pschedželane a pschisporene Wohndaw. Do řerskeje Rycžje pschełožene wot Christian Gottlob Hānicha. W Budischini, Breitkopf. 1790. 108 str. 8°. fr.
5748. **Böhmer, Ernst Immanuel.** Krotke Roswucenje, sa tych, kotsiř we řwójich młodych Ljetach to řwjate Wotkasanje nascheho Knesa Jesom Krysta k prjenemu molej wužiwač chzedža. W Budyschini, Jurij Gotth. Monse. 1791. 27 str. 8°. fr.
5749. **Contiů, Jan Gottlob.** Krařny Puč Bohži stymi Cžlowekami na Semi, predy Krystuřoweho Naroda ... sjenym Pschidařkom: Wjernych Kscheszijanow hodowne, postne, jutrowne a řwjatkowne Weřelja ... Do řerskeje Rycžje pschełožene wot Jurja Wannacka. Budyschini, Matthiā. 1797. VIII, 447 str. 8°. fr.
5750. Mjerkowanja hodne **Powesze** wot Wobrocženja zjoch řsotrow wot řidowstwa 8. 10. a 12. Ljet stare chčzene wo ... Barlini 1798. b. m. b. l. [1798.] [14 str.] 8°. — Tos. 2. wudawka wobstarāř K. E. Stanga. Wojerecy, J. Kulman. 1869. 8 str. 8°. fr.
5751. Dobra **rada** sa kojžeho, so by k spokinoszi a k sbožu pschischoř. W Brodach, Brükner. 1798. 16 str. 8°. fr.
5752. **Spangenberg, August Gottlieb.** August Gottlieb Spangenberga Wułoženje tych řłowow řt. Pawořa: To řłowo wot kschiza je řuposz tym, kiž subeni budža, nam pak, kiž my sbožni budžemy, je wono Boža mōc. b. m. 1798. 68 str. 8°. fr.
5753. **Lösek, Krystoph Albrecht.** Wustajenje teje Sbožnoszje, to je Krotke Wopiřmo schitkich najwořebnischich Artikelow teje Kscheszijaskeje Wucžby a Wjery ... njetko pak řserbam ...

- pscheložene wot C. T. K. P. M. B. W Budyschini, J. G. Monse. 1803. 16 str. 8°. fr.
5754. Sserski Chczenski **Sslub** krowuczenju sa moje lube schulerske Dzieczi. b.m. 1803. [8 str.] 8°. fr.
5755. (**Kramsch, Jan Gottlob.**) Ta wuteptana Wandrowska-Droha na tu Hohru Zion temu Mjestu teho žiweho Boha, a nebeskemu Jerusalemu, dzejž tym Duscham Schelake Kamenje teho Nastorka... s Pucza srumowane... do Berskei recze pscheloženy [wot Jurja Łahody]. Zhorjalc, Gotth. Heinze. 1809. XXX, 128 str. 8°. fr.
5756. **Stübner, Jan.** [Kniha napisana wokoło lěta 1812 a čišćana pola Monsy w Budyšinje. Wobsah je na přikł.: Napominanje teho Kscheszijana k wječnemu Žiwenju; Napominanje jeneho Kscheszijana k Čzeszi a Kwalbi Božej; Sbudženje k Džakej naschemu Sbožnikej a. t. d.] b.m.b.l. [W Budyšinje, Monse. 1812.] 160 str. 4°. fr. [Dieses Werk blieb wegen Geldmangel Stübners unvollendet beim Drucker liegen.]
5757. **Bogatzky, Carl Heinrich.** Słoty Schaz-Kaschczik tych' Božich Džjeczi, kotrychž Schaz w nebessach je: ... a do Sserskej recze pscheloženy wot Gottfrieda Leske. Weißenberg, Adolph Ahnert. 1816. 366 str. překi 4°. fr. — Tos. ... do Berskeje Rycže pscheloženy... wot Jana Kiliana. W Budyschini, F. A. Reichel. 1847. XXIV, 381 str. 8°. fr. — Tos. b.m.b.l. 300 str. překi 8°. fr.
5758. [**Stübner, Jan.**] Philosophiske, aby: Mudrosłubowaze Wopomnenja wot zylého widomneho a newidomneho, duchomneho a šwjatneho Bycza. b.m.b.l. (W Budyschini, J. G. Deuka. 1818.) 16 str. 8°. fr.
5759. Wjerich ty, so **Rjeschnik** By? Jene Rosryczowanje, s njemskeje do Berskeje Rycže pscheložene. Zhorjalc 1820. 28 str. 8°. fr.
5760. Kscheszijanske **wopomnenje** šmerezje. S njemskeho pschelož. wot K. we B. W Budyschini, Hika. b.m.b.l. [1830?] 12 str. 8°. fr.
5761. **Schtuž** to lasuje, ton jo wopomn, šwoje a druhich dla. S Njemskeho do Sserskeho pscheložene. 2. Sałožk. W Budeschini, E. G. Monse. 1831. 24 str. 8°. fr.
5762. [**Nowak, Andreas.**] Jene je nusne! Luk. 10, 42. b.m.b.l. (Lubij, J. Fr. Hohlfeld. 1838.) 8 str. 8°. fr.
5763. Prjene **Roswucžowanje** wot Boha sa te lube Molčzke. Barlin, Jahnck a Kopf. 1839. 24 str. 8°. fr.
5764. Zizeczi nusne **Napominanja** k'dostojnemu Ssweczenju tehošwjatého Dnja. Barlini, Jahnck a Kopf. 1840. 8°. fr.
5765. **Freseniuß, [J. Ph.]** Sbudženje a Wobroczenje ... njetk pak sa Sserbow pscheložene a wohndate wot Jana Kiliana. W Budyschini, Monse. b.l. (1842.) 32 str. 8°. fr.
5766. [**Kopf, David Traugott.**] Joseph ton Wowčer. Powesz wot jeneho wjerneho Podawka. Wohndate wot teho Towarstwa k'Wupschestrjewanju kscheszjanskich wužitnych Pišmow we

- Bramborskich Krajach. Čo. 23. (Oberlaus.-wendisch.) Barlin, Jahncke a Kopf. 1843. 20 str. 8°. fr.
5767. **Porst, Jan a Jan Jak. Rambach.** Trepna k Heli a Pucz do Paradisa. Dwoje nusne Wopomnenje sa Kscheszijanow ... na Berbski pschełožene ... wot Jana Kiliana. W Budyschini, E. M. Monse. 1844. 35 str. 8°. fr. — Tos. 2. wud. W Budyschini, F. A. Reichel. (1845.) 64 str. 8°. fr.
5768. **Domascha Kempenskeho** Schtwore Knihi wot Khodženja sa Khrystušom. S Łączonskeho do Sserskeho pschełoži J. E. Wanak a predyspomnenje pschistaji E. T. Jakub. W Budyschini, G. Schlüssel. 1845. X, 259 str. 8°. fr. — Tos. Dresden, Jul. Blochmann. b.l. [1852.] 144 str. 8°. fr. — Tos. [Přełožer Bartko.] Budeschini, F. A. Reichel. b.l. 32 str. 8°. fr.
5769. **Knižki pschi Wuziwanju Božeho Wotkasanja k Lasowanju.** Lubosny dar sa młodych Kscheszijanow pschi Blidži nascheho Knesa Jesom Khrysta. Wojerecy 1846.
5770. Wukupče Bebi sprawny **Czaß**, pschetož ton Czaß je sły. Ephes. 5, 16. Jene jary wažne a Wopomnenja dostojne Wjeschczenje jeneho Muža Božeho. Najpredy we njemskej Ryczi čiszcž. 1681, njetk pak wot jeneho Sserba pschełožene [wot Merwy] ... Wojerecy, W. Erbe. 1848. 9 str. 8°. fr.
5771. **Luther, Mjerczin.** Džiwnje Wjehczenja na naschich Krajow pschichodne Podendženja. Wuczawk s 1557 ... čiszcžaneho pišma: 120 Wjehczenjow ... [Přełožer Bartko.] Budeschini, F. A. Reichel. [1848.] 16 str. 8°. fr.
5772. **Jencž, Karl August.** Dobroty, Džiwy ha Ssudy Bože na israelskimi Džjecžimi. Historiske Podendženja Židow, geografiske Wopišanje jich wótného Kraja Kanaana a wošebite Podawki jich hlowneho Mjesta Jerusalema ... (Macžicžnych Spišow 7.) W Budyschini, Macžiza Berbska. 1849. 135 str. 8°. fr.
5773. **Jakub, Ernst Bohuwjer.** Kak młodženz pónđe po čistym puczu? Ssobudar na pucz psches šwjat do nebja. W Budyschini, K. B. Hika. 1852. 36 str. 8°.
5774. **Gossnar, Jan.** Pucz k sbóžnoszi. W praschenjach a wotmolwenjach po nawedowanju šwjateho pišma, a s napominanemi ... [Přelož. J. Kulman.] Wojerezach, J. Kulman. 1854. 45 str. 8°. fr.
5775. Šhto je to wjerne **kscheszijanstwo** po tej wuczbi Jesom Krysta a jeho japoschtołow? S njemskeho pschełožene wot K[ruschwizy] B[orschczanskeho]. W Budyschini, K. B. Hika. b.l. [1854.] 22 str. 8°. fr.
5776. **Luther, Merten.** Dr. Merten Lutherowe roswucženje k kscheszianskemu džjecži woczehnenju, s njemskeho pschełožene wot K[ruschwizy] we B[orschczí.]. Wojerecy, J. Kulman. b.l. [1854.] 31 str. 8°. fr.

5777. Kscheszijanske **wopomnienie** smjerczje. S njemskeho pschełožene wot K[ruschwizy] w B[orsczi]. W Budyschini, K. B. Hika. b. l. [1854.] 12 str. 8°.
5778. Čłoweczka **wutroba** tempel Boži aby sydło teho sľeho we dzebaczych snamenjach prjodkstajena! . . . [Najprjedy přeložil Kanig, potom Domaška]. Lubij, Duroid. 1854. 48 str. 8°. fr.
5779. **Schwerin, Bedrich.** Nedžela. Krónowany piß. Do Berbskeje ryczje pschełoženy (Macziczych spißow 25). W Budyschini, Macziza Berbska. 1855. 93 str. 8°. fr.
5780. **Poj k Jesuße!** [Přeložil Krußwica w Boršci.] Barmen, J. F. Steinhausen. 1857. 56 str. 8°. fr.
5781. **[Kulman, K.]** Powjeszje s božeho kralestwa. Čo. 1—8. Čo. 1: 1. Ssmecz maľeho džeszja. 2. Mjej kedžbu twojeje duschje. Čo. 2: 1. Celio Secondo Curio. 2. Jan Craig. Čo. 3: Jan Gutenberg. Čo. 4: Franz Anton Egetmajer. Čo. 5: Invalida Majer. Čo. 6: Hanß Tropmañ. Čo. 7: Duchomny Süßenbach. Čo. 8: Namkanz. Wojerecy, J. Kulman. 1858. 16 str. 8°. fr.
5782. Ssy ty **herba?** Kwjerjazemu pschepominanju wukładžene Błowo k Romskim 8, 14—17. [Přel. Krußwica.] Barmen, J. F. Steinhausen. 1859. 28 str. 8°. fr.
5783. **Jfencž], K. A.** Njeschto za tajkich, kiž rady lestruja. W Budyschinje, Bedrich Hika. 1859. 15 str. 8°. fr.
5784. **Gossnar, [Jan].** Ton Kłapar. (Pschełožil Domaschka.) b. m. b. l. (Wojerecy, J. Kulman.) [1862.] 34 str. 8°. fr.
5785. Wobrocženy **mur**, aby: Moj sbožnik je troscht hrieschnika. Barmen, J. F. Steinhaus. 1862. 23 str. 8°. fr.
5786. Bibliski **pucžnik** sa wschitke dny ljeta 1863 sćć. Sestajany wot K. B. Kaniga a wudaty wot Berbsk. luth. knihowneho towarstwa. Wojerecy 1863 sćć.
5787. **[Riesch, Amaliya hrabina z.]** Wěrjazy kscheszczijan, wotsnamjenjeny po Bwjatym pißmje. S franzowskeje do Berbskeje rycze pschełožene. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1863. 61 str. 8°. fr.
5788. **(Woltersdorf, Ernst Bohumil.)** Lecžazy list ewangelskich Błowow na młodžinu wo sbožomnoszi tajkich džeczi a młodych ludži, kiž Bo sahje wobrocža . . . Na Berbski pschełoženy wot H. Imischa. (Towarstwow. pißmow Čo. 2.) W Budyschini, E. M. Monse. 1863. 208 str. 8°. fr. Z wobr.
5789. Sswjaty **advent**. I. Wopominanja najwoßebnischich wjeschcženjow stareho sakonja na Khrystuša . . . Na Berbski pschełožil A. Ssykora. II. Adventska harfa. Serbam Berbsku podaľ M. Domaschka. (Towarstwowych pißmow Čo. 6.) W Budyschini, E. M. Monse. 1864. XVI, 176 str. 8°. fr.
5790. Adventska **harfa**. Sserbam Berbsku podaľ M. Domaschka. (Swjaty Advent 2.) W Budyschini, E. M. Monse. 1864. 16 str. 8°. fr. — Tos. 2. wud. W Budyschini, E. M. Monse. 1865. 16 str. 8°.

5791. **Cuvier, Charles.** Pschełožk s franžowskich knihow (Troscht a rada se shonenja sa srudnych a čerppjazyh) do Berbskeje rycźje wot grofiny Amalie Riesch. (Wojerecy, J. Kulman.) [ca. 1864.] 40 str. 8°. fr.
5792. Póstna **harfa**. Sserbam Berbsku podał M. Domaschka. W Budyschini, E. M. Monse. 1865. 39 str. 8°. fr.
5793. Swjaty **post**. Khrystuśowe čerpenje, we wschjeh dnjach póstneho čaža s khjerluschemi, wopomnenemi a modlitwami bwečzene. Na Berbski pschełožene wot M. Domaschki. (Towařstwowych pišmow Čo. 7.) W Budyšinj, E. M. Monse. 1865. 188 str. 8°. fr.
5794. **Kulman, Křesćan.** Bože džěčžo. Hodowne rosryčžowanje Božeho džěščža s njebieskimi wobydlerjemi. Wojerecy, Kulman. 1866.
5795. **Wobstajnosć.** Berlin, Hłowne tow. sa kschesć. natwar. pišma... 1867. 7 str. 8°.
5796. **Ssykora, A.** Džeń Knjesoweho pschichoda. Wojerecy, J. Kulman. 1870. 32 str. 8°. fr.
5797. **Balsamina** abo błowa sbudženja a troschtowanja we wjebelu a srudobje. [Přełožk wot Domaški w Nosaćicach.; předślowo wot H. Imiša.] (Towařstwowych spišow Čo. 29.) W Budyschinje, E. M. Monse. 1871. XXIV, 63 str. 8°. fr.
5798. **Jencž, K. A.** Benzion. Wěrna powjescž, do Berbskeje rycže pschełožena. (Towařstw. pišmow Čo. 41.) W Budyschinje, Sserbsk. luther. knih. tow. 1875. 19 str. 8°. fr. (Sep. wotć. z „Porst Boži“.)
5799. **Rosprajenje**, kotrež ma bo na poručnosć ewangelsko-lutherskeho krajneho konsistorstwa wschitkim ewangelsko-lutherskim wožadam 1. a 2. džeń hodow 1875 po shromadnej spowjedži a hrěchiwodaču s klětkow na sjawne dacz. [Přełožk wot Imiša.] 1875. 4°.
5800. **Ssykora, A.** Porst Boži. Wažne powjescže s Božeho kralestwa. Džěl 1—3. (Towařstwowych pišmow Čo. 35 a 50.) W Budyschinje, E. M. Monse. 1875. 247 str. 8°. fr. Džěl 2 pod. titulom: Mróčžel bweđkow wěrnosće. X, 290 str. Džěl 3 pod. titulom: Kschiž a mjecz. VIII, 309 str.
5801. **Ssykora, A.** Wudowa Linatowa abo shubjene wopišmo. Sep. wotć. z „Porst Boži“. (Towařstwowych pišmow Čo. 42.) W Budyschinje, E. M. Monse. 1875. 33 str. 8°. fr.
5802. **Ssykora, A.** Tsoje sornjatka sa bohate płody. Sep. wotć. z: Porst Boži. (Towařstwowych pišmow Čo. 43.) W Budyschinje, E. M. Monse. 1875. 23 str. 8°. fr.
5803. **Ssykora, A.** Kwětki s mišionskeje sahrodki. Sep. wotć. z: Porst Boži. (Towařstwowych pišmow Čo. 54.) W Budyschinje, Smolef. 1877. 12 str. 8°. fr.
5804. **Ssykora, A.** Powjedancžka se žiwjenja. Sep. wotć. z: „Porst Boži“, džěl II. (Towařstwowych pišmow Čo. 53.) W Budyschinje, Ssmolef. 1877. 59 str. 8°. fr.

5805. **Ssykora, A.** Evangelska zyrkej pod kschižom. Sep. wotć. z: Porst Boži. (Towarstwowych pißmow Čo. 52.) W Budyschinje, Smolef. 1877. 26 str. 8°. fr.
5806. **Teutscheř, Jan.** Wjecžorne sera. Wužitne knižki sa kóždy dom. W Budyschinje, Smolef. 1877. 64 str. 8°. fr.
5807. **Ssykora, A.** Jedyn dzeń w Kapernaumje. Po knisy Franza Delitzscha. Sep. wotć. z: „Porst Boži“, džěl 3. (Towarstwowych pißmow Čo. 59.) W Budyschinje, Smolef. 1878. 31 str. 8°.
5808. **Ssykora, A.** Łopjeschka a kwětki. Wěncžk powjescžow s Božeho kralestwa. Sep. wotć. z: „Porst Boži“, Dž. 3. (Towarstwowych pißmow Čo. 61.) W Budyschinje, Smolef. 1879. 45 str. 8°. fr.
5809. **Zieth, W.** Boži wodžef sa młodych kschesčijanow po wobnowjenju kschižeńskeho sluba. Na Berbski pschełožili Jan Rencž, Herman Wjazka a Pawoł Wjazka. (Towarstwowych pißmow Čo. 60.) W Budyšinje, E. M. Monse. 1879. 39 str. 8°. fr.
5810. **D[omaška], Moric.** Měr na zemi!: Łužica II (1883), 45 sc.; 54 sc.
5811. **Ssykora, A.** Bože džěćo. Tsi wobrazy s młodosće nascheho Sbožnika. 2. wud. (Towarstwowych spißow Čo. 70.) W Budyšinje, Smolef. 1883. VI, 91 str. 8°. fr.
5812. **Dambrowski, Samuel.** Lěkarstwo sa duschu we khorosczi. Na Berbski pschełožil J. Wjelan. (Towarstw. spißow Čo. 86.) W Budyšinje, E. M. Monse. 1886. VIII, 126 str. 8°. fr.
5813. **Kschižan, J[an].** Sswětłe pruhi z Božeho kralestwa. Budyšin, E. M. Monsa. 1887. 115 str. 8°. fr.
5814. **Kschižan, J[an].** Swony měra. Sswědcženja Bwjateho pißma a khěrłuschowne shtucžki... W Budyschinje, Ssmolef. 1887. 11 str. 8°. fr.
5815. **Domaschka, M[ichał].** Ssymjeschka na Božu rolu. S pschedbłowom J[urja] Jakuba. (Towarstw. spißow Čo. 93.) W Budyschinje, E. M. Monse. 1889. XII, 56 str. 8°. fr.
5816. **Beck, H.** Na zyle lěto wschědny Boži khlěb. Kniha sa kóždžicžki kschesčijanski dom. Na Berbski pschełožil A. Ssykora. (Towarstwowych spißow Čo. 95.) W Budyschinje, Ssmolef. 1890. VIII, 902 str. 8°. fr.
5817. Selhaŋni **profetojo** Kafferskeho kraja. Barlin, Missionshaus. 1890. 20 str. 8°. fr.
5818. **Kschižan, J[an].** Zyrkwiny wodžef. Krótka wucžba wo zyrkwinych pschisłuschnoscžach. Sa pruske Berbske evangelsko-lutherske woßady pschehladał a wudał F. Selle. Tohorunja: sa sakske Berbske evang.-luth. woßady sestajena wot J[ana] Kschižana. (Towarstw. spißow Čo. 98.) W Budyschinje, Ssmolef. 1892. 84 str. 8°. fr.
5819. Wschelake **hłoby** s Božeho Błowa. Wudało Berb. luth. knih. towarstwo. W Budyschinje, Ssmolef. 1897. 187 str. 8°. fr.
5820. **Ssykora, A.** Wschelkori Bwědzy. (Towarstw. spißow Čo. 106.) W Budyschinje, M. Ssmolef. 1897. IV, 166 str. fr.

5821. **Urban, M.** Sswětleschka. Łączanske njedźelske mjena njedźelow Invocavit hač do Exaudi a jutrowne a Ɓwjatkowne hrónczko s akrostichiskimi spěwami wukładžene a sa kschesczjanske žiwjenje nałožene. W Budyschinje. 1906. 15 str. 8°.
5822. **Ssykora, A.** Kłoby a sornjatka. (Towarstwowych spišow Čo. 126.) W Budyšinje, Smoleř. 1908. 219 str. 8°. fr.
5823. **White, E. G.** Pucž ke Khrystušej. b.m. (W Budyšinje, Smoleř.) 1909. 174 str. 8°. fr.
5824. **Mikela.** Kschesczjanska wěra a žiwjenje. Wodźer psches pacźeršku wučźbu. W Budyšinje, Smoleř. 1910. 22 str. 8°.
5825. **Luther, Marćin.** Wo Ɓwobodže kschesczana. D. Marćina Lutherowy 3. reformatorski spiš abo roskład s lěta 1520 sešerbščył a s njeho 12 duchownych khěrluschow jako pschidawk sestajawschi wudał M. Urban. W Budyschinje, M. Smoleř. 1917. 48 str. 8°. fr.
5826. **Lagerlöfowa, Selma.** Pokoj Boži: Serbske Nowiny 1936. Čo. 300.
-
5827. Der kurtzgefaßte Größere **Himmels-Weg.** Deutsch u. Wendisch. Budišin... 342 S. 8°. (Vorliegendes Exemplar ohne Titel.)
5828. **Jakub, Ernst Bohuwjer.** Ssobudar na pucž pschez Ɓwjjet do nebja. [Näheres nicht zu ermitteln!]
5829. **Luciuß, Samuel.** Wotre Roswucenje sawschjeh, kiž lutherszy Kscheszijenjo byč chcedža. Jena njemska Predyryč, na Berski pschełožena a wondata wot Jana Kiliana. W Budyschini, Monse. b.l. 67 str. 8°. fr.
5830. **Nedźelu** doložnja a tež popoľnju wot K. we B. W Budyschini, K. B. Hika. b.l. 48 str. 8°. fr.
5831. **Pojdanczka** kwóbudženju a kpoljepschenju wutroby sa Sserbow. Budyschini, F. A. Reichel. b.l. 101 str. 8°. fr.
5832. **Pótzinki** Bóhškich Póczziwoscžow. b.m.b.l. [4 str.] 8°. fr.
5833. **Pruhi** s Božeho Ɓwěta. b.m.b.l. 95 łop.
5834. To Evangelske **Sadžerženje** jeneje Sswjerneje Dusche, kotraž we Czuczu Ɓwojeho Skaženja k temu Sbožnikej kwata a tejsch ta Saczucza poľno lubosna Myšl Jesuřowa... we krotkim Rosrecžowanju prjotkstajene. W Budyschini, F. A. Reichel. b.l. 77 str. 8°. fr.
5835. Na wschjeh evangelsko-lutherskich **Sserbow.** (W Budyschini, K. B. Hika. b.l. [4 str.] 8°. fr.
5836. **Wopomnenje** tych Ɓłowow: Ach sapschimn je w' wjeri, schak twoje Ɓu, a wužij je w mjeri tčži k dobremu, schak Jesus je tehodla droho je kupił... Steho kyrlišcha: Bydž wešela w Knesu ty Ɓwecžena etc. v. 4. b.m.b.l. [8 str.] 8°.
5837. Spraune Swutroby **Wusnacžie** wot teho sbožneho Wopomnenja teho moreneho Jehnjatka a jeho Martry a Smertneho Schtalta steho liesta k Ebr. 12, 2. W Budeschini, Aug. Heinr. Winkler. b.l. 40 str. 8°. fr.

W delnjoserbskej rěči

In niederlaus.-wendischer Sprache

5838. **Kneschkius, Abraham.** Compendium theologico-Vandalicum per quaestiones et responsiones in usum rudiorum ita concionatum et venerab. Senat. Eccles. Lusat. Infer. permissu vulgatum. In calce habentur tres appendices, quarum I. exhibet LX dicta scripturae sacrae. II. sistit capita catecheseos. III. continet preces apud aegrotos et moribundos adhibendas. Lubenae 1727. 186 S. 8°. [In der Bibliothek Ponich zu Bautzen, Michaeliskirche.] [Nach Knauth. Kirchengesch. d. Oberl. Wenden S. 410 soll von diesem Werke bereits 1709 eine Aufl. erschienen sein.]
5839. **Wustajenje** togo Sboža we koteremž: 1. Jedno zeiste Mloko sa male džeczi we 24 Praschenjach, 2. Jedna moznischa jedž sa weczich ludži we 237 Praschenjach, 3. Spjewanske Knigli, 4. Modlerske Knigli a 5. Ten maly Katechismus Martina Luthera... wopschimnene Bu. [Titel u. Text auch in deutsch. Sprache.] (Lubij, Christ. Wilh. Reimers.) 1745. 276 str. 8°.
5840. **Fuhrmann, George Gottlieb.** Die Ordnung des Heils und der Seligkeit, ... in deutsch- u. wendischer Sprache hrsg. von Gotthilf Christlieb Fritz. 1. Aufl. o. O. (Cottbus,) J. M. Kühn. 1774. 89 + 31 S. 8°. fr. — Dass. Spremberg, C. Fr. Säbisch. 1833. 127 S. 8°. fr. — Dass. Spremberg 1846. 127 S. — Dass. Spremberg 1854. 127 S.
5841. **Fuhrmann, George Gottlieb.** Ta Hordnunga togo Strowá a teje Sbožnosći s Bohžego Błowa pokasana wot G. G. Fuhrmanna... do nascheje BěrBkeje rézi pschestawóna... wot G. C. Fritza. K 7. rahu schischcz. Chošebuz, Końzak. 1808. 123 str. 8°. fr.
5842. **[Guda, Gottl. Friedr.]** Unterscheid jednogo wernego Kschesczana a jednogo Herrnhutara wot jednogo wo tom wédobnego pokazani... [Přel. G. C. Fritz?] 1778. 30 str. 8°. fr.
5843. **[Schindler, Johann Sigismund Friedrich.]** Wendisches Noth- und Hülfsbüchlein. Te Kńigli sa BěrBskě Luže sa Stare a Młode hužitńe k'lasowańu s'kotarich nahuknusch mogu wábolé Be zuwisch... Chošebuz, Kühn. 1792. [12 łop.,] 103 str. 8°. fr.
5844. Až snamy žedneje **Starosczi** nama, to hordujo ako jedna trožtna Wéz proetkńašone. Brodach, Brückner. 1797. 14 str. 8°. fr.
5845. **Fritza, Gotthilf Christlieb.** Te Bluschnosczi togo kschescziana pscheschiwo Bohgu; pscheschiwo Bebe Bamemu, a pscheschiwo tomu blischemu, se žpruchami, historijami a heksemlami stogo Bohžego Błowa... powdane. Chošebuz, Kühn. 1802. 254 str. 8°. fr.
5846. Te huške **Bwežeńe** togo Kńeza sa Berske Žeschi hopiřane, a wot nekotarich Kschesczianow Bárlinu, ... powdane. Barlin, Trowitzsch. 1837. 32 str. 8°. fr.
5847. **Gořnar, Jan.** Droga k'Sbožnosći. Wö Pschaschanach a Wotgrońeńach sa Rownosczu togo Bwétego Piřma se Błowami togo

Napominaña . . . (Hauptverein f. christ. Erbauungsschriften in Berlin. Nr. 89.) Barlin, Jahnck a Kopf. 1841. 55 str. 8°. fr.

5848. [Albin.] Warnowaŋe na ten Lutherski Lúd Berßkeje Rézi psched Sawohžeŋim psches Džu. Chošebuz, G. W. Tornow. 1850. 70 str. 8°. fr.
5849. Böttcher, U. Stogo letoskego Ssobuželeŋa togo na tom Statku togo Tataŋow Hobroschéna (pomeŋoni Mission) pomagajuzegó Towaristwa sa to Mesto Pinne a ten hokolni Kray. 1850. b.m. (Chošebuz, G. W. Tornow. 1850.) 8 str. 8°. fr.
5850. (Lehmann, M.) Ta Chwalba togo Knésa, kenž jo, kenž béscho a kenž pschizo! Offenb. Joh. 1, 4—8. Abo: Psalmi teje sbožnézi-ńezeje Weri k Sbužeŋiu teje Bameje, wóndane wot Jadnogo, kotaremuž jo Be Smilność dostanula. Chošebuz, (G. W. Tornow.) 1850. 47 str. 8°.
5851. Lehmann, M. Ten weliki Gloß togo Janžela k'Sbuženu kscheszczian-skego Žuweŋa. Chošebuz, G. W. Tornow. 1850. 16 str. 8°. fr.
5852. Pank. To Poßolstwo. Schiknim Berskim Hutschobam, kénž Jesuša lubo maju, k'Roshuzowaŋu, zo to Bame na Be ma, a k'Rospominaŋu, ze woŋi so na ŋo ziińisch deje, s'Nimskégo grommadu sestajane. Chošebuz, G. W. Tornow. 1852. 16 str. 8°. fr. — Tos. 2. wud. (Towařstw. kniğłow Čo. 27.) Wojerecy, A. Lapstich. 1898. 16 str. 8°. fr.
5853. S'Kjarchoba domoj, abo Chtož to lasujo, ten hobmyßlij jo, Bam sa Be a sa Druge. Barmen, J. F. Steinhausen. 1858. 55 str. 8°. fr.
5854. Pojž k'Jesušu! abo: Ta droga, ta wérność a to żyweŋe sa kuždego. Barmen, J. F. Steinhausen. 1860. 65 str. 8°. fr. — Tos. 2. wud. (Towařstw. kniğłow Čo. 31.) Wořejzach, A. Lapstich. 1901. 66 str. 8°. fr.
5855. Pobožne głoßy s'bratschojskeje gmejny. Čo. 1—16. Sgromažone s'pißmow togo groby Zinzendorfa. Chošebuz, F. W. Brandt. [1865—1866.] 8°.
5856. Jórdan, H. Ze šestych a sedmych knihi Mójzasowych: Łužičan XV (1874), 37—39.
5857. Žo bužosch Ty Twoju Nimérnosť pschéporasch? [Přeložer wučer Dahla.] b.m.b.l. (Chošebuz, F. W. Brandt. 1880.) 10 str. 8°. fr.
5858. Geißler, M. To bjatowaŋe togo Knésa hukłazone psches roshuzowaŋa a hulizowaŋa. Do Berskego pschełožyl Ch. Schwela. b.m. b.l. (Chošebuz, Wilh. Thiele. 1882.) 37 str. 8°. fr.
5859. Ta pastyrška lubosć Jesom Kristuša. Jadna pschirownosć. Do Berskego pschestawil Ch. Schwela. Neuruppin, F. W. Bergemann. [1882.] 14 str. 8°. fr.
5860. Jordan, H[ajno]. Kužde sto lět — nowy Bwět, ale ta Boža gnada wostaŋo nińerŋe. (Towařstw. kniğl. Čo. 29.) Wořejzach, Aug. Lapstich. 1900. 16 str. 8°. fr.
5861. Hubrig, J. Wérny snaŋk Chinajskego misioŋstwa s měnim „Li-

- tshyung-yin“ abo: „Li-Tschungin“. Pschestawił a hukładał B. Kruschwiza. (Niederwendische Missionsschriften Nr. 4.) (Barlin, Evangel. Missionsgesellschaft.) 1901. 20 str. 8°. fr.
5862. **Trošcht** chorym a tužnym. Na Berbski pschestawił Bronišch. (Towarstw. kniž. Čo. 30.) Wofejzach, A. Lapstich. 1901. [20 str.] 8°. fr.
5863. **Schwela, K.** Pschirownosć. Silvo, kak Bo wot Jesuša dajo hugojsch, ale sašej do Bwěta Be sašlapno a našlědku do nišerneg skaseňa pschižo. (Towarstw. knižow Čo. 33.) Wofejzach, A. Lapstich. [1903.] 8 str. 8°. fr.
5864. **Schwela, G.** S Bóžego kralejstwa. Sjawěna Bóžeje mózy zesczi mjasy Sserbami. S Bramborskego Zašnika. Chošebuz, Maschiza Serbska. 1906. 76 str. 8°. fr.
5865. **Schwela, G.** Nemějachu ruma. Waldensaře. Jan Huß. [Se Zašnika wotschischč.] (Serbska knižowňa. Zeš. 1.) Chošebuz, Maschiza Serbska. 1921. 16 str. 8°. fr.
5866. **Jordan, H.** Bogumił abo: Biblija humóže wót Bñerschi. (Serbska knižowňa. Sesch. 3.) We Chóschebusu 1922. 8°. fr.
5867. Godowna **radosć**. Hobras s wjašnego žywěna. S chorwatskeje rězy pscheložył G. Schwela. (Serbska knižowňa. Sesch. 4.) We Chóschebusu 1922. 8°. fr.
5868. **J[ordan], H[ajno].** To Bom zynił sa tebe! Zo zynisch ty? (Towarstw. kniž. Čo. 6.) (Wofejzach, G. Wenzel.) 10 str. 8°. fr.
5869. **Roskładanie** tich Błow: Och pschim jo wó Wére, ti ga jo dejsch mész, űedaj jo sesch Bebé, a zuse busch; schak jo schi jo Jesuš tak žurne swarbowal, ak won na tej Kschizi sa tebé jo humrel. b. m. b. l. 4 łop. 8°.

§ 4. Katolska teologija

A. Biblije, ewangelije, epistle, psalmy, perikopy a podobne

§ 4. Katholische Theologie

A. Bibeln, Evangelien, Episteln, Psalmen, Perikopen und ähnliches.

5870. **Šolta, Beno.** Přeni hornjoserbski přeložk biblije wot J. H. Swětlika [Die erste oberlaus.-wend. Übersetzg. d. Bibel von Swětlik]: Č. M. S. LXXIV (1921), 3—34.
5871. **Nowy Zakoń** našeho Knjeza Jězusa Khrystusa. Do hornjołužiskeje serbskeje ryče přeložil Jakub Buk. Džěl I. Zeš. 1. Šćenje swj. Mateja I—XXVIII a swj. Marka I—III, 8. W Budyšinje, (E. M. Monse.) 1862. 48 str. 8°.
5872. **Nowy Zakoń.** Do hornjoserbšćiny po rjedže Vulgaty přeložišaj Jurij Łusčanski a Michał Hórnik. Budyšin, Tow. ss. Cyrilla a Methodija. 1896. LII, 470 str. 8°.

5873. [Swětlik.] Swáte Zczęńa, Lekciyone ha Epistle Na te Nédzele, ha Swáte Dné toho czéwoho Léta. Po dawnostarom MischanBkom Missału, ha Waschnú, po tom SixtuBowom S. Pißma Wondaczu...ńa Serbßku hořeńo-Wużiczku Rétz přewożene. b.m. [We Budyšinje.] 1690. X, 408 str. 8°. Z 37 wobr.
5874. [Swětlik?] Ordo Evangeliorum et Epistolarum pro Concione serbice praelegendarum de voluntate Venerabilis Consistorii Budissinensis ad Ordinem Missalis Rom. conform. b.m.b.l. [We Budyšinje ca. 1694] [Diese erste Ausgabe ist nirgends genannt]. — Tos. [2. wud.] ... reimpressus. Budissinae 1720. 32 str. 8°.
5875. Swjate **Sczeńa**, Lectioné, ha Epistle na te Nedzele, ha Swjate Dné toho czéwoho Léta. Po tém Waschnú, ha Rjadu, toho Romskoho Mißala. Na Poßletku jo mamó Přidawk... z mawóm Khatéchißm. Buduschńe 1750. 304 str. 8°. — Tos. Nowy wudawk wobstarany wot M. Haški.] W Buduschńe, C. G. Hiecka. 1848. 283 str. fr.
5876. **Perikopy**. Epistle, lekcije a scénja na njedzele a swjate dny cyrkwin-skoho léta po rjedže Romskoho Missala [wud. wot Jakuba Skale]. W Budyšinje, Smoleř. 1909. 208 str. 8°.
5877. **Laras, Jan**. Pokazka z noweho přeložka psalmow: Č. M. S. XXIII (1870), 83—96.
5878. **Martiniowe** pokutne psalmy z l. 1627. Podawa M. Hórnik: Č. M. S. XXIV (1871), 3—15.
5879. **Psalmy** z hebrejskeje ryče přeložil Jan Laras. Budyšin, M. Hórnik. 1872. 176 str. 8°.

B. Bibliske stawizny a podobne

B. Biblische Geschichten und ähnliches

5880. Historske **Knihe**, habó Staroho naybóle ha nohowo žakońa won-wusbehane Historie. W Létu 1659. [Dč. I, 6.]
5881. JJJW de BEPAEDB [Jak. Joan. Jos. **Wosky** de Baerenstamm]. Krótke TžaBa-Pžetzińeńo, to jo: Nékotre WoBońiische Pojedańa z toho Starowo ha Nowoho Zakońa, Tém Horni-Wužißkim Ser-bam... wopiBane. W Budyšinje 1759. 400 str. 8°. [Dč. I, 6.]
5882. **Tecelin**. Stawizné nowoho Zakońa wo kotréchž wopisane jo Te Žiweńo ha ta Wutzba naschoh' Kńeza Józusa Kréstusa, ha téch joho přeńschich Wutzownikow. W Buduschńe, Christian Gotth. Matthiä. 1814. 569 + 7 str. 8°. [Dč. I, 6.]
5883. Bibliske **stawisny** staroho a nowoho zakonja. Za katholske wu-cžernje wobdžělał Michał Hórnik. Budyschin, Tachantstwo. 1870. IV, 187 str. 8°. fr.
5884. **Kurrenda** wo nowych bibliskich stawiznach [wudata w l. 1870 wot Tachantsk. konsistorija.]: Č. M. S. XXIV (1871), 14 sc.

5885. Krótke biblijske **stawizny** staroho a nowoho zakonja za mjeńše džěci katholskich šulow. [Spisałoj a wudałoj Filip Rězak a Mikławš Haša.] Budyšin, (Spisaćelaj). 1887. 76 str. 8°.
5886. Biblijske **stawizny** staroho a nowoho zakonja. Po zrjadowanju J. Schustera a G. Meya serbscy wudał Michał Hórnik. Budyšin, M. Hórnik. 1891. X, 242 str. 8°.
5887. Třeći wudawk Hórnikowych Biblijskich **stawiznow** předžěłał Józef Jakubaš. Wud. wot Zjednoćeństwa serbskich katolsk. wučerjow. W Budyšinje, Literarny fond za wudaćo nabožnych knihi. 1924. 155 str. 8°. Z wobr.

C. Katechismy

C. Katechismen

5888. **Hórnik, M.** Katechismus Jakuba Ticina z l. 1685: Č. M. S. XXXVI (1883), 115—119.
5889. **Hórnik, M.** Přeni serbskokatholski katechismus: Č. M. S. XLIII (1890), 112—115.
-
5890. **Canisius, Petrus.** Christlicher Catholischer Catechismus Teutsch und Wendisch... Petra Canisia Kssetiansky Kath. Catechismus... Prag, Acad. Druckerey. 1685. A—B₁₂. 8°. fr.
5891. Tón Mawé Kžestiyauški Khatólbki Khatechišmus Pétra **Kanišiyuša** z toho Towarstwa Yézušowoho,... Za téch Wólbórných, ha za te Džěczi Wopišané. Na serbšku Rétz tak přewožené [wot Swětlika?]. b. m. b. l. [W Budyšinje 1690?] [Dč. III, 2.]
5892. **Kaniziyuš, Pétér.** Tón Mawó Kžescziyanski Khatolski Khatechismus... Romadže z témi Khatolskimi Prascheńami ha z krotkimi Paczeńami za tu Kžescziyansku Modosć wopišané ha na Sersku Rétz přewožené. b. m. 1735. 104 str. 8°. — Tos. [2. wud.] b. m. 1765. 102 str. 8°. fr.
5893. [**Tecelin.**] Khatechismus teje kžesczianskeje khathólskeje Wutzbé za měnsche Džěczi. W Buduschńe, Chr. Gotth. Matthä. 1809. 277 str. 8°. fr.
5894. **Khatechismus** teje kžesczianskeje khathólskeje Wutzbé ca. 1809. fr.
5895. **Jadro** teje kž. kh. Wutzbé po Nómerach. Kern der chr. k. Lehre nach Zahlen. [Text auch in deutscher Sprache.] o. O. u. J. (Bautzen, J. G. Lehmann.) [1829.] 64 S. 8°. fr.
5896. **Khatechismus** teje kžesczianskeje khatólskeje Wutzbé. W Buduschńe, C. G. Hiecke. 1846. 206 str. 8°. fr.
5897. Katholski **katechismus** z krótkimi stawiznami nabožnistwa. Po Deharbe'owym pschełožil Jurij Łuscžanski. Budyschin, Tachantstwo. 1874. VIII, 232 str. 8°. fr.
5898. Katholski **katechismus** za šulske džěci. [Zestajał kapłan Wowčerck.] Budyšin, Spisaćel. 1878. VIII, 96 str. 8°.

5899. Krótki **Katechismus** za mjeńše džěci katholicich šulow. [Wot Filipa Rězaka.] Budyšin, F[ilip] R[ězak]. 1888. 36 str. 8°.
5900. Katolski **Katechismus** za wjetše džěci serbskich šulow Budyšskej diecesy. 2. přeprorjedžany nakład, ... wudał Filip Rězak. Budyšin, Tachantstwo. 1919. 251 str. 8°.

D. Pačerjace a cyrkwinske spěwařske knihe

D. Gebetbücher und kirchliche Gesangbücher

5901. **Dučman, H.** Koklowy rukopis khěrlušow: Č. M. S. XXIII (1870), 97—112.
5902. **Š[ołta], J. B.** Słowczko wo naschim cyrkwinskim spěwje [Über das Kirchenlied]: Posoł XX (1882), 61—65.
5903. **H[órnik], M[ichał].** Serbske modleřske a spěwařske knihi a knižki: Krajan 1884. Str. 30—32.
5904. **Hórnik, M.** Přenje serbskokatholicke kěrluše: Č. M. S. XLIII (1890), 115—120.
5905. **Skala, Jakub.** Pobožny Wosadnik (druhe rozmnožene wudaczo): Posoł XXXVIII (1900), 105—107; 113—117.
5906. **Skala, [Jakub].** Pobožny Wosadnik: Posoł LVI (1918), 182.
5907. **Skala, [Jakub].** Psallite sapienter — Spěwajće mudrje [wo Pobožnym Wosadniku]: Posoł LVI (1918), 202 sč.
5908. Najrjeńši serbski kěrluš [Marijanski kěrluš]: Posoł LI (1913), 321—322.
5909. **Symank, Jan.** Serbski cyrkwinski spěw: Č. M. S. LXVI (1913), 3—17.

5910. **Pobożnosc** toho Kwalbnoho Arcz-Bratstwa Śwatocho Rozarija, Jězuša, ha Marije. W Létu 1672. [2 łop.] 8°.
5911. **[Swětlík?]** Serbške Khatolske Khérlusche kiž Bo na te SS. Róczne Tžaše habo též hěwak Wschédné, ha pžez Czéwe Léto spěwayu. b. m. 1696. 192 str. 8°. fr.
5912. **[Swětlík?]** O Schwere Gottes Hand. To yo Khudeye Dusche tóm Tžisczu Żawosc z Němczkoho, na Serbsku Rětz pžewožená. o. O. u. J. (1700.) 8 S. 8°. fr.
5913. **[Swětlík?]** Ton SSuMbróza ha Haužténa Kwalbne Kherlusch Te Deum laudamus z Wacženskoho na Serbsku Rětz pžewožené, ha won daté. Létu 1700. [4 łop.] 8°. fr.
5914. **[Swětlík.]** Toho S. Kazimirułowoho Khérluscha wot S. Marije Maczeře Božeye, II. ha III. Tél. b. m. 1705. 8 str. [Dč. IV, 6.]
5915. **[Swětlík.]** Dorunańo toho Khérluscha: Hdož Yězuša hódž wo-pomni. b. m. 1705. 4 str. [Dč. IV, 5.]
5916. **Parochiale** Misnense, seu ordo administrandi sacramenta, aliásque functiones ecclesiasticas rité obeundi... autoritate & iussu Martini Bernardi Just a Friedenfels... In usum ecclesiarum eidem

- administraturae eccles. per utrumque Lusatiam commiss. edit. b. m. 1716. 256 str. 4°. fr.
5917. [Swětlík.] Serbŕke Katholŕke Khérlusche, kiž ŕo na te SS. Roczne Tžaŕe habo hewak wschédnie... spéwayu. Naypréz z' Autoritosczu Mérczina Nanduŕa Brücknera wot Brückensteyna... w Létu 1696 čižczane... Ha nětko wot mnohich Zmułkow wufedžéne... z Nowoho hwon dahte. b. m. 1720. 224 str. 8°. fr.
5918. Cze, **Božo**, khwalimy. Te — Deum. (W Budyšinje, K. B. Hika.) b. l. 2 łop. 4°.
5919. Te wetže Serbŕke Pacžeŕacze ha Khérluschacze **Knihi**, wo kotréchž ŕu k namakańu Pobožne Ranische, wetzornische, Kemschacze, Spoyedne, ha druhe Strowém ha Khorém yara wužitne Pacžere, Modlitbé ha Litaniye, Zewschimi Staremi ha Nowemi Khérluschemi, kayz ŕu wone wo téch SS. Rócznéh ha Druhich Tzasach pžez te czéwo Léto ŕpéwane... b. m. 1742. VIII, 368 str. 8°. fr. [Dč. IV, 10.]
-
5920. **Wincza** Jézuŕowa to yo Pońižne stare Waschnó kaž ŕu pobožńi Kžescziyeńo zańdženém w starém Tžaŕu pomhali tu Winczu toho Kńeza džewacz habé kaž ŕu wońi pži Božeyi Mschi zawschiczkich Ludži Boha proběli. Na Sersku Rétž pžewožená, ha tém dženczischim Kžescziyanam k Pžikwadey ha k pobožnomu Szczéhuwańu won data, z témi XV. pobožńemi Modlitwami S. Brigitté wot teye hórkeye Matrě Kréstuŕoweye ha Pacžerami za Néschporé... b. m. 1737. 144 str. [Dč. IV, 9.]
5921. **Wincza** Jezuŕowa. To yo te Nowe Pacžeŕacze ha Khérluschacze Knihi, wo kotréchž ŕu knamakańu Pobožne Ranische, Wetzornische, Kemschacze, Spoyedne, ... Pacžere, Modlitbé... Staremi ha Nowemi Khérluschemi... b. m. 1747. [8 łop.] + 460 str. 8°. fr.
5922. **Wincza** Jezuŕowa, To yo Te Nowe Pacžeŕacze ha Khérluschacze Knihi, wo kotréchž ŕu k namakańu Pobožne Ranische, Wetzornische, Kemschacze, Spoyedne, ha druhe Strowém ha Khorém yara wužitne Pacžere, Modlitbé ha Litaniye, Zewschimi Starémi ha Nowemi Khérluschemi, kaz ŕu tesame wo téch SS. Rócznéh ha Druhich Tzasach... ŕpéwane. b. m. 1768. VIII, 566 str. 8°. fr. — Tos. b. m. 1807. [Čornakowa abo Ralbičanska mjenowana.] 343 str. 8°. fr.
5923. Jézuŕowa **Wincza** habé Wutžbé — ha Modlitwow — Knihi za téch horńo-Wužiskich Khatolskich Serbow wo kotréch ŕu k Namakańu Rańsche. Wetžorne, ... Modlitwé, ha Litańije... W Budeschińe, A. H. Winkleŕ. 1785. 793 str. 8°. fr.
5924. **Wawda, Michaw.** Spéwawa Jézuŕowa Wincza to jo duchowne ha powne Kherluschowe Knihi..., nawschitke wróczne, ha druhe Tžaŕé... do schtérjoch Džélow zwožene... W Budischine, Winkleŕ. 1787. XIX, 704 + [72] str. 8°. fr.

5925. Jėzusowa **Wincza**, to jo: Modlitarske ha spėwarske Knihe, wo kotréchž su k namakańu rańsche, wėtżorne, kemschacze ha zpówėdne Paczeře, ... Z nowa wondata... W Buduschńe, J. G. Lehmann. 1836. XIV, 416 str. 8°. fr.
5926. Jėzusowa **Wincza** to jo: paczeřacze ha khėrluschacze Knihe, wo kotréchž su k namakańu pobożne rańsche, wėtżorne, kemschacze, spówėdne... Paczeře, Modlitwė ha Litanije, ... W Budėschńe, K. B. Hika. 1853. 517 str. 8°. fr.
5927. **Łuscżanski, Jurij**. Nowa Jėzusowa winica, to je kniha z najtrėb-nischem nabożnym powuczenjom a z powschitkownymi a wosebitymi pobożnoszczemi za wschitke czasy, ... katholskoho kschescżana. Po rjedże Wałdoweje winicy... Budyschin, Nakładowař. 1877. 644, XII str. 8°. fr.
-
5928. **Schula** Jez[ua?] To yo Krotke Kżescziyanske Rozwutżeńa, tych naywořobnischich Kżescżiyanskich Stucżkow... za tu Kżesczi-yansku Modoscz, za tėch Wotroschenėch Strowėch ha Khorėch... b.m. 1747. 576 str. 8°. fr.
5929. [**Hančka.**] Paczerske Knihi Duchowna Bróńerńa mėnuwane hako kotreż řu se schelakej duchownej Brońu tėch Pazerjow... napėlneńe wondate wo Kłozteře Nowej Czalli... nėtko pak po czistże Berbskeje Rėcze pzewożene. b.m. 1765. 345, [76] str. 8°. [Přirun. Dč. XIII.]
5930. [**Wałda.**] Khėrlusch za Żohnuwańo ha Zwarnuwańo teje Zemje-Pwodow. b.m.b.l. (1765.) 16 str. 8°. fr. [Přirun. Dč. XIII.]
5931. Bożeje Msché Pobożne **Swóscheńo**; habė Khėrlusch Na wschicżke Tėle teje Bożeje Msché zwedżenė ha z toho Nėmřkoho Kommt lasset uns Gott ehren Na Serbřku Rėtż pzewożenė wot M[ichał] W[ałdy]. W Budyšinje, Winkleř. 1766. [20 str.] 8°. [Dč. IV, 16.]
5932. [**Wałda?**] Khėrlusch kotrėż pži Bożej Mschi mőze spėwanė, habė pobożńe modlenė bódż. b.m.b.l. [ca. 1767.] [8 str.] 8°. fr.
5933. **Wawda, Michaw**. Pobożne Bratstwo tėch Wumřaczėch ha Wot-wumřėtėch pod tėm Napiřom teje sńiertneje Stėsknosczė Jėzuřa Krėřtuřa na Kżiżu z tėmi toho Bratstwa Regłami, habė Pżikazńami... Wo tey Farřkey Czėrkwi w Radwořu... w Lėtu 1768. Hořewėdżene; z Rańschimi, Wėtżornėmi... Modlitwami... b.m. (W Budeschńe, Aug. H. Winkleř.) 1770. LXI [+34] + 328 str. 8°. fr.
5934. **W[ałda], M[ichał]**. K Swątey Wowtařa-Pótainoszi. Kommet, lobet ohne End. Ma řwóı wóř. Duscha mėj to w Żadoszi. 1777. 1 str. 8°.
5935. [**Tecelin?**] Pobożnoscz na tėm swątėm Zkhodże w Starei-Krupczė. b.m.b.l. (Budissinae, J. A. Lehmann. 1816.) 24 str. 8°. fr. — Tos. z nowa wudate. W Budėschini, K. B. Hika. 1850. 29 str. 8°. fr. — Tos. 3. Wud. W Budeschńe, Kath. Posoł. 1870. 32 str. 8°. fr. — Tos. 4. wud. [Wudał Michał Hórník.] Budyšin, M. Hórník. 1881. 24 str. 8°. fr.

5936. **Tecelin.** Pobožnosc toho kžižowoho Pucza. W Buduschńe, T. G. Lehmann. 1822. 47 str. 8°. [Dč. IV, 26.] — Tos. 2. njeprěmjenjeny wudawk wobstarał J. Wornač. W Buduschńe, K. B. Hika. 1849. 47 str. 8°. fr. — Tos. . . . Porjedženy wudawk z nowym pschidawkom wobstarał M[ichał] Hórnik. Budyšin, (L. A. Donnerhak). 1874. 28 str. 8°. fr.
5937. **Wawda, Michaw Jan.** Póbožne Tžesczuwańo téch tzjóch naiwětžich Čerpeńow . . . 2., předžěłanej prjedyryczu a porjedženym tekstom wot J. Kučanka wobstarany wudawk pod mjenom: Pobožnosc kžižowoho Pucza. W Buděschńe, K. B. Hika. 1852. 40 str. 8°. fr. [Dč. IV, 17b.]
5938. **[Werner, Arnold Jurij.]** [Psalter žiwoho Rozarija. 1852. [15 mał. łopjenjow.]
5939. **[Kuczank, J.]** Dobre sěmo na pwódnu rolu. Powutžace ha modlerske knihe za kathólskich Serbow. W Buděschńe, (K. B. Hika). 1852. VIII, 320 str. 8°. fr.
5940. **Lazarus.** Pokhěrlušć z luda, sobudžěleny wot M. Hórnika: Č. M. S. XIII (1860), 6—9.
5941. **Dučman, H[andrij].** Khwalće Knježowe mjeno! Modlitna knižka za kathólskich křesćanow. W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1862. 346 str. 8°. fr.
5942. **Pokhěrlušćaj** z luda. [I. Wo swjatej Khatrnje, II. Wo nječistej knježnje a varianty k nimaj]: Č. M. S. XV (1862), 3—9.
5943. **Hórnik, Michał.** Pokhěrlušć, dotal njewočišćany: Č. M. S. XVII (1864), 195—198. A: Nalětaško so přibliž' waše. B: Póšla běše Marija swojeho synka pytaći.
5944. **Mejska pobožnosc.** Měsac, swjatej Mariji, najzbožnischej knježnje a maczeri Božej poswjeczeny. Po někotrych němskich knihach zložene. (Džěl 1—2.) [Wud. Mikł. Wojnač.] W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1864—1866. 211 str. 8°. fr.
5945. **[Wojnač.]** Najswjecišća wutroba Jězusowa, žórło luboscze, pokład wschitkich hnadow, schpihel kóždeje póscziwoscze, našch tróschť w žiwjenju a wumrjeczu. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1864. 12 str. [Dč. IV, 33.]
5946. **[Pjetaš.]** Pohrjebne khěrłusche, wosebje zřadowane za khrósczan-sku wosadu. Budyschin, L. A. Donnerhak. 1865. 16 str. 8°. fr.
5947. **Hórnik, M.** Pokhěrlušćaj z luda I. Wo s. Augustinje II. Jězudžěcatko: Č. M. S. XIX (1866), 388—391.
5948. **Boži narod.** Pokhěrlušć z luda, napisany wot M. Hórnika: Č. M. S. XIX (1866), 407—409.
5949. **[Wojnač, Mikł.]** Japoschtolstwo modlenja, zjenoscžene z pobožnosczu k najswjecišchej, bójskej wutrobje Jězusa Khrystusa založene k zakitanju swjateje cyrkwy . . . W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1866. 16 str. 8°. fr.

5950. [Wojnař, Mikl.] Žiwy rózarij najzbóžnischeje knježny Marije we japoschtolstwje modlenja. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1866. [16 łop.] 8°. — Tos. Druhi wudawk ze serbskim a němskim tekstom. (Rosenkranz-Geheimnisse des Apostolates.) W Budyschinje, Donnerhak. 1866. 32 str. 8°.
5951. [Nowy wudawk žiwoho rózarija. 1887. 15 łop.]
5952. Pokhěrļuškaj, dotal njewočišćanaj [A. We runom polu stoji rjana khěžka. B. Wěm ja, wěm ja spěwančko]. Zdžělił M. Hórnik: Č. M. S. XXI (1868), 73—75.
5953. Duczman, Handrij. Róžowc najzbóžnischeje knježny z rozpominanjami a modlitwami. Za domjacu pobožnosť. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1869. 40 str. 8°. fr.
5954. D[učman], H[andrij]. Wschědne wotpustkowne modlitwy. W Budyschinje, Donnerhak. 1869. 8 str. 8°.
5955. D[učmann], H[andrij]. Spěw na Bože horde Czěło, na najswjećišchu wutrobu Jězusowu a pschidawk khěrłuschej: „Tzi Krótź Swatě.“ W Budyschinje, Donnerhak. 1869. 4 str. [Z notami.] — Tos. 2. wud. [W tekstće hinak rjadowany.] W Budyschinje, Donnerhak. 1869.
5956. Kwasnaj khěrłušej z luda. Podawa M. Hórnik: Č. M. S. XXII (1869), 6—8.
5957. [Tři kěrłuše z notami a to I. spěw na Bože horde Czěło II. Spěw na najswjećišchu wutrobu Jězusowu III. Přidawk ke khěrłušej „Tři króc swjaty prajmy Bohu“, [wobdžěłane wot Handrija Dučmana.] b. m. b. l. (W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1869.) 4 str. 8°. fr.
5958. Jutrowne khěrłusche [z Khróšćanskich spěwařskich wuwzate]. b. m. b. l. (W Budyschinje, Donnerhak. 1869.) 20 str. 8°. fr.
5959. Jutrowne khěrłusche ... b. m. b. l. (W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1871.) 20 str.
5960. Jutrowne kěrłusche. b. m. b. l. (W Budyschinje, E. M. Monse.) 16 str. 8°. fr.
5961. Jutrowne kěrłuše. (Nowe rozmnožene wudaćo.) (W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1919.) 16 str. 8°.
- 5961 a. Jutrowne kěrłuše. 7. wud. Budyšin, Łužisko-serbska typografija. 1946. 18 str. 8°.
5962. Litaniya wo najswjećišchim mjenje Jězus. Z laćonskeho přeložił H[andrij] D[učman]. We Budyschinje, Donnerhak. 1869. 4 str. 8°.
5963. [Wowčerk.] Spowjedny schpihel. b. m. b. l. (W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1870.) 4 str. 8°. fr.
5964. [Dučman, Handrij.] Hwězda. Modlitna knižka za katholskich křesćanow. W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1871. 180 str. 8°. fr. — Tos. 2. wud. W Budyšinje, Spisaćel. 1880. 104 str. 8°.
5965. [Dučman, Handrij.] Duchowna Róžownja swjateje Marije maćerje božeye a přecy čisteje knježny. W Budyšinje, E. M. Monse. 1872. 517 str. 8°.

5966. **D[učman], H[andrij].** Wobrjady a modlitwy pschi nutswjedenju, drascenju a stajenju knježnow cisterskoho rjada: Posoł X (1872), 145—149.
5967. **Walda, Michał.** Novena, t. j. džewjeć dnjow pobožnosť k česći zbóžneho naroda našoho zbóžnika Jězusa Khrystusa a tež k česći najswjećišeje knježny Marije a jeje džewjeć mėsacow... Wot 16.—24. dec. rano po Jutnjach w Radworju dđerž. 1764. Wudał H. Dučman. b. m. (W Budyšinje, E. M. Monse.) 1872. 10 str. 8°.
5968. **Dučman, Handrij.** Smjertnička. Zběrka modlitwow za wotemrjetych křesćanow. W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1873. 119 str. 8° fr.
5969. **Knížka** za pobožne čěscžowanjo sydom bolosčow swjateje Marije, maczerje Božej. Wosebje spisana za hnadowne město Nowa Krupka. Budyschin, 1874. 39 str. 8°.
5970. **Łusczanski, J[urij].** Rozwuczenjo a modlitwy za jubilejski čas. Budyschin, J. Łusczanski. 1875. 36 str. 8° fr.
5971. **[Hórnik, Michał.]** Nascha luba Knjeni wobstajenje pomocy. b. m. b. l. (W Budyšinje, 1877.) 8°.
5972. **Hórnik, Michał.** Mjeńsche spěwańske knihi za katholskich Serbow. Pschidawk k Nowej Jězusowej Winicy. Budyschin, Wudawař. 1878. 95 str. 8° fr.
5973. **Hórnik, Michał.** Pobožny Spěwař. Mjeńsche spěwańske knihi z modlitwami. Za kath. Serbow wobdžěłał a wudał. Budyschin, M. Hórnik. 1879. VIII, 196 str. 8° fr.
5974. **D[učman]. H[andrij].** Pobožnosť bratrstwa mrějacych a wotemrjetych pod mjenom smjertneje styksnosće Jězusa Khrystusa na křižu k dobyću zbóžneje smjerće. Nowy wudawk. Budyšin, Wudawař. 1881. 59 str. 8°.
5975. **Dučman, Handrij.** Róčna Swjatnica katholskoho křesćana. Modlitna kniha. Budyšin, Spisaćel. 1883. VIII, 1250 str. 8°.
5976. **Marija.** Maczeń dobreje rady. Knižka za sobustawy Pobožneje Jednoty k čěscženju Maczerje dobreje rady... Budyschin, Tow. Cyrill a Method. 1883. VIII, 96 str. 8° fr.
5977. **Cyž, Jan.** Pobožny křižer abó spěwanja při jutrownym jěchanju w Radworju. b. m. (W Budyšinje,) Smoleř. 1884. 27 str. 8° fr.
5978. **Dučman, Handrij.** Wěnašk ze zymskich róžičkow lubemu Jězus-džěcatkej do ručkow podawa. Lipsk, Spisaćel. 1886. 40 str. 8°.
5979. **Kěrluše.** b. m. b. l. (W Budyšinje, M. Smoleř. 1886.) 8 str. 8° fr.
5980. Pobožny **Wosadnik.** Modlitwy a kěrlusche za katholskich Serbow. Zrjadował a wudał Michał Hórnik. Budyšin, M. Hórnik. 1889. XIV, 300 + 256 str. 8° fr. — Tos. 2. rozmn. wudaczo (wudate wot Jakuba Skale.) Budyšin, (Jakub Skala). 1900. XIV, 310 + 272 str. 8° fr. — Tos. 3. z nowa rozmnožene wudaćo (wudate wot Jakuba Skale.) Budyšin, Wudawař. 1919. XXII, 330 + 288 str. 8° — Tos.

4. z nowa rozmnož. wud. (wud. woť Jurja Hejduški). Budyšin, Wudawař. 1929. [14] + 360 + 290 + [5] str. 8°.
5981. **Kěrłuše** Pobožneho Wosadnika. Z nowa wudał Jakub Skala. Budyšin, Wudawař. 1918. V, 295 str. 8°.
5982. **S[kala], J[akub].** Pobožna Jednota swjateje Swójby. Zastupna knižka do Jednoty kschescžanskich swójbow... k čžescži swjateje Swójby w Nazareče wobjimaca... W Budyschinje, Tow. Cyrill a Method. [1893.] 27 str. 8°. fr.
5983. **Koneberg, H.** Pražske Jězudžčcatko a joho čescowanjo. Přeserbščil F[ilip] R[ězak]. Praha, Hrabinka Monika we Worklecach. 1894. 104 str. 8°.
5984. **Šewčik, Jakub.** Hnadowne Pražske Jězus-džčcatko a joho čescowanjo. Krótki stawizniski wopis ze 14 wobrazkami a wobšěrna pačerjaca knižka. Budyšin, Spisačel. 1896. VIII, 136 str. 8°.
5985. **Novenje** abo džewjatnicy k s. Antonej Padowjanskemu a k s. Francej Xaverskem. Napisal čescowař wobeju. Budyšin, Spisačel. 1915. 47 str. 8°.
5986. Křižowy **puč** a někotre modlitwy w času wójny. W Budyšinje, Donnerhak. 1915. 32 str. 8°.
5987. **Pobožnosť** k Mačeri dobreje rady. b. m. b. l. (W Budyšinje, Tow. ss. Cyrill a Method. ca. 1920.) 8 str. 8°.
5988. **Skala, Jakub.** Pój, Knježe Jězuso! Modlitna knižka za časčiše swjate woprawjenjo. Budyšin, Wudawař. 1923. XIV, 304 str. 8°.
5989. **Wobrjady** a pobožnosť Marijanskeje kongregacije za knježny w Kulowskej a Ralbičanskej wosadže. (W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1931.) 28 str. 8°.
5990. Bože **mšě** z romskoho misala. Přeložil a wobdž. Michał Nawka. Budyšin, Tow. Cyrill a Method. 1936. XV, 602 + [6] + 290 + [5] str. 8°.
- 5990 a. **Pačerje** na wšědny džen. W Budyšinje, Domowina. 1950. 40 str. 8°.
5991. **[Hórnik, Michał.]** Wotpuskne modlitwy pschi khorych a mrějacych. b. m. b. l.
5992. **[Kučank, J.]** Pobožnosť ha rozpominańa pži wužiwańu sw. sakramenta pokutě. [Sep. woťc. z: Kučank, J. Dobře sémo.] W Buděščině, K. B. Hika. b. l. 24 str. 8°. fr.
5993. **(Pius IX.)** Hodowna modlitwa bamža Piusa IX. za Kschescžanstwo. b. m. b. l. 1 łop. 8°.
5994. **Pjeń** k blahoslawené Panně Marii, zpjwána w Marie Zári u Teplic, od wendických pautnjku od Budisina. Loblied zur seligsten Jungfrau Maria, gesungen zu Maria Schein, bei Teplitz, von wendischen Wallfahrtern von Bautzen, aus der sächsischen Lausitz. [Dazu Noten.] (Prag, Erzbisch. Druckerei. o. J.) 8°. fr.
5995. **Pžidawk:** Někotřech staréch Khatólbkich Khérłuschow na SerbBku Rétz tak-to, nět pžestawénéch. b. m. b. l. [24 str.] 8°. fr.

E. Prědowanja a pastyrśke listy

E. Predigten und Hirtenbriefe

5996. Memoriale celebrati jubilaei suscepti rigiminis a Friederico Augusto ... nunc rege Saxoniae. Dwé **Prěduwańcźće** za kh. ńewutžených wěsných Ludži, dźeržanei w Róžeńcze w hornich Wuziczach, 19. Nedželu po Swaćkach ... 1818. Zwey kleine Predigten ... Budišin, J. G. Lehmann. o. J. (1818.) 31 S. 8°. fr.
5997. **Duczman, Pětr**. Jězus, nasch wuczek, schkit a tróschť we smjerczi. Prědowanjo, dźerž. 5. njedž. posta w l. 1778. ... we Radworju. W Budyschinje, Wudaczer. 1867. VIII, 15 str. 8°. fr.
5998. **Kubaš, G.** Tu je macze, z rohomaj a z wopuschu, abo Prědowanjo w Njebjelczicach na 4. njedželu po jutrach 1880. W Budyšinje, Smolef. (1880.) 8 str. 8°. fr.
5999. **Leo XIII.** Wokoľny list bamža Leona XIII., wot 30. sept. 1880, ze spočatkom „Grande munus“. Přeložil Michał Hórnik. b. m. b. l. (W Budyšinje, Smolef. 1881.) 8 str. 8°.
6000. **Leo XIII.** List Joho Swjatósće Bamža Leona XIII. na hodownym swjedženju 1888 wudaty. Wo kschesczańskim žiwjenju. Z łaćanskoho pschełožil M[ichał] H[órnik]. Budyschin, E. M. Monse. 1889. 16 str. 8°. fr.
6001. **Skala, [Jakub]**. Prědowanjo wo jubilejnym swjedženju towařstwa ss. Cyrilla a Methoda w Khrósćicach 1. sept. 1912: Posoł L (1912), 297—298.
6002. **Skala, Jakub**. Prědowanjo ... při składnosći processiona serbskich dźěci do Róžanta: Posoł LIV (1916), 283 sc.

F. Křescansko-katolske powučenje a natwarjenje

F. Christ-katholische Belehrung und Erbauung

6003. **[Golian?]** Krótke Rozrětzeńo. Béz yeném Luterskim Mandželskim z Ménom Pétér, ha z yoho Khatolskey Mandželskey Hannu toho S Spaltera [Psaltera] ha Rozariya dla. b. m. b. l. [ca. 1752?] 16 str. 8°. fr.
6004. **[Golian?]** Krótke Rozrětzeńo Béz dwémay Susodomay, yeném Khatolskim z Ménom Pétér, ha yeném Luterskim z Ménom Mértén. Dež wony wotem Msche romadže wot Budeschna Domóy dšeschtay. b. m. b. l. [ca. 1752?] 16 str. 8°.
6005. **[Golian?]** Krótke Rozrětzeńo. Béz yenem Budeskim Birgařom, ha béz yenem maliczkim Holtžeczom ha yoho Maczeřu. b. m. b. l. [ca. 1752.] 16 str. 8°.
6006. **[Golian?]** Posleńe Rozrětzeńo. Jenoho Khoroho ha swoyu Zbóžnosć praye potaczoho Kzesciyana ze swojim Pfařařom. b. m. b. l. [před 1752?] [16 str.] 8°. fr.

6007. **[Golian?]** Tón Prawé Khatolski Spihel, to yo te Wuznaczo teye Romskeye Khatolskeye Wěré zyenem Krotkim wuwožeńom teye samneye ztoho Swowa Bożoho ... na Sersku Rétz won daté. b. m. 1752. 150 str. 8°. fr.
6008. **[Golian?]** Tón Kžescziyanski Spihel. To yo Krotke Rozrétzeńa ha Rozwutzeńa béz yenem Nanom ha Séhnom wot teye praweye Kžescziyanskeye Wěré. b. m. 1758. 16 str. 8°. [Dč. IV, 8.]
6009. **[Golian?]** Spihel teye Wécznoscze. To ye Krotke Rozrétzeńo béz yeném Vromném Nanom, ha yoho pobožném Séhnom wot teye Smércze ha Suda Bożoho, hako tež wot teye Hele, ha Nébéschoho Kralestwa. b. m. 1758. 16 str. 8°. [Dč. IV, 9.]
6010. **[Golian?]** Tón Duchówné Burski Spihel. To yo Dwanacze krotke Kžescziyanske Rozwutzeńa za schitkón Kžescziyanski Burski Lud wosobńe za tón kiž lazuwacz nemože, tak deře za Modéch hakó za Staréch, Bohatéch ha Khudéch, za Muskich ha za Žonskich ... b. m. b. l. [ca. 1758?] 16 str. 8°.
6011. **[Golian?]** Kžescziyanske Rozrétzeńo. Béz yeném Duchownem Pastéfom, ha yoho kžescziyanskey Wowtżicżku, wot teye Hele, ha yeye weczńéch helbkich Matrow. b. m. b. l. 16 str. 8°.
6012. **[Wałda, Mich. Jan.]** Pobożne Tzescuwanó téch tzjóch naiwétżich Czerpeńow Jezuša Kréstuša, kotrež jo Wón měw wot toho TżaBa, déž Wón bé popańené, ... ha potom tohosamoho Bolosciwoho Kżizowoho Pucza, ... z Němskoho na Serbsku Rétz pzewožene ... b. m. b. l. (W Budeschne, A. H. Winkleř. 1767.) 100 str. [Dč. 14.]
6013. **[Čornak?]** Cur mundus militat ... O pžetżo teiž tón Swét za Tžestžu prózney stoy? [k namakanju we Jéz. Winicy z l. 1807 mjez str. 218 a 219]. [Zu finden in der Wincza von 1807 zwischen den Seiten 218 u. 219.] [1807?] 2 str. 8°.
6014. **[Tecelin, J.]** Kžesczianske Khathólske Rozwutzeńa, kotrež cži Wutžeńo w Schuli ha cži Starschi w Domach tém meńschim Džéc-žom ... prédklazuwacz maja. W Buduschńe, Chr. Gotth. Matthiä. 1809. 280 str. 8°. fr.
6015. Duchomne **Recži** a Podacza w Božim a Jesułowym Kralestwi pschewožene a wohndate wot Handrija Palmana. 1817.
6016. **[Thomas a Kempis.]** Wot Krotžeńa za Kréstusom. Žtwore Knije z watžonskoho na serbsku Rétž pzewožene. W Buduschńe, J. A. Lehmann. 1823. 420, XVI str. 8°. fr.
6017. **Domaš Kempenski.** Štwore knihi wo kročenju za Khrystusom. Z nowa do serbskeje rěče přeložil Jurij Libš. W Budyšinje, Tow. ss. Cyrilla a Methoda. 1921. XVI, 369 + 32 str. 8°.
6018. **[Tecelin, J.]** Dulia et Hyperdulia catholice proposita. Tžesczeńo téch Swátéch ha Zczéwa wosebnite Tžesczeńo S. Maře po khatólskim prédkpowožene. Verehrung der Heiligen ... Budissae, J. A. Lehmann. 1834. 373 str. 8°. fr.

6019. Duchomnéh 7 zankow. b. m. b. l. (W Budéschińe, K. B. Hika. 1854.) 2łop. 8°.
6020. **Buk, A. M. M.** Wosobné Dar za Kžesczijanow, móliczkich ha wotrosczenéh wudaté. W Budéschińe, Maćica Serbska. 1856. 69 str. 8°.
6021. Dobra **Rada** sa jeneho kojždeho Człowjeka kiž ze jow czaŋnje a tam wječnje sbožomny bycz. Pschełożene a wudate wot J. Z[yža] w Budyschinje 1861. W Budyschinje, K. B. Hika. b. l. (1861.) 16 str. 8° fr.
6022. **Angermann, L. F.** Katholik a joho cyrkej. Rozwuczące knihi za katholskich Serbow a wschitkich, kotsiž chcedža katholsku cyrkej pschisłuschnje rozsudzić. W Budyšinje, J. E. Smolef. 1863. IV, 219 str. 8° fr.
6023. [**Wojnař, Mikł.**] Najswjeczischa wutroba Jėzusowa, źórło lubosće, pokład wschitkich hnadow, schpihel kóždeje póccziwosće... W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1864. 12 str. 8° fr.
6024. **K[ral], J[akub].** Hnadowny wopyt swjateje Marije we Philippsdorfje. W Budyschinje, Smolef a Pjech. 1868. 64 str. 8° fr.
6025. [**Jawork, Innocenc.**] Słowo k rozpomnjenju za Serbow: Posoł VII (1869), 177—179. Ktomu: Hischće něschto k rozpomnjenju za Serbow: Posoł VII (1869), 190—193.
6026. [**Jawork, Innocenc.**] Słowo katholskim krajanam a Serbam: Posoł VII (1869), 147—148.
6027. [**Wowčerf, J.**] Najswjeczischi sakrament wołtarja. b. m. b. l. (W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1871.) 12 str. 8° fr.
6028. **Dučman, Handrij.** Čžesczowanjo najswjeczisheje wutroby Jėzusoweje a najswjeczischoho sakramenta wołtarja. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1872. 14 str. 8° fr.
6029. **Dučman, Handrij.** Wěnc Knježnow abó wobrjady a modlitwy pschi nutswjėđenju, drascženju a stajenju knježnow cisterciskoho rjada. Pomnjeńka na 10. džen sept. 1872. W Budyschinje, L. A. Donnerhak. 1872. 22 str. 8° fr.
6030. **Dučman, Handrij.** Jėzusowe swjate rany su kłoki, kotrež so pschez najtwjėrdsche wutroby pschedobywaja a najzymnische dusche zahorjeja. W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1873. 16 str. 8° fr.
6031. **Werner, Arnold.** Krótke rozwuczenjo wo někotrych bratstwach swjatoho skapulira. Budyschin, (L. A. Donnerhak). 1873. 35 str. 8° fr.
6032. [**Kubaš, J. G.**] Wo swjatyh kschižach: Posoł XXII (1884), 61 sc.
6033. [**Libš, Jurij.**] Něschto wo swjatyh kschižach: Posoł XXII (1884), 181—184.
6034. [**Skala, Jakub.**] Mejska pobožnosć w Serbach: Posoł XXII (1884), 98—100; 106 sc.
6035. **Bjedrich, Mikławš.** Różowa zahroda. Stawizny ze žiwjenja swjatyh džěci. Budyšin, Smolef. 1889. 123 str. 8° fr.

6036. **Cramer, W.** Křesćanska mladosć. Přewodny list za mladosć a přez nju. Po 5. wudawku... přeserbšćil Jakub Šewčik. Budyšin, Přeserbšćer. 1896. VIII, 182 str. 8°.
6037. **Potajny kluč** do njebjes. Kschesczańske wučby wo modlenju: Posoł XXXVII (1899), 171—172; 179—182; 187—189; 196—199; 205—206; 211—212; 219—220; 229—230; 236—238; 245—246; 253—254; 261—262.
6038. **Cyž, [Jan].** Křesćanska mladosć, najlěpši zakład serbskoho přichoda: Posoł LVII (1919), 266.
6039. **jl. [Libš, Jurij.]** Serbski lud — křesćanski lud: Posoł LVII (1919), 143; 149.
6040. **Symank, [Jan].** Mać wutroba serbskeje swójbje: Posoł LVII (1919), 263.
6041. **Mać** Boža Róžeńcanska a rjana holčka: Kat. Posoł LXVI (1928), 292 sc.; 300—302.
6042. **jn. [Delan, Jurij.]** Što ma Jězusowa Wutroba nam Serbam prajić?: Kat. Posoł LXVII (1929), 181—183.
6043. **jn [Delan, Jurij.]** K čomu hišće cyrkwe w Serbach: Kat. Posoł LXVI (1929), 361 sc.
6044. **jn. [Delan, Jurij.]** Swjaty růzowc w serbskim domje: Kat. Posoł LXVII (1929), 317 sc.
6045. **Handrik, Jurij.** Starajmy so wo naš duchownski dorost!: Kat. Posoł LXVIII (1930), 273—275.
6046. **D.** Swjaty křiž při puću: Kat. Posoł LXX (1932), 123—126.
6047. **Ja** a mój cyły dom chcemy słužić Knjezej: Kat. Posoł LXX (1932), 268—270.
6048. **Wobrazy** maćerje Božej. (Přeložil B. Šolta): Kat. Posoł LXX (1932), 131—134; 139—142; 147—150.
6049. **Boža martra:** Kat. Posoł LXXI (1933), 43 sc.; 51—54.
6050. **b. w.** W poslednjeje hodźinje hrěšnicy: Krajan LXVII (1934), 73—76.
6051. **Jězorski.** Njeje žiwjenje bjez swójbje: Kat. Posoł LXXII (1934), 3—5; 11—13.
6052. **Swjećeny pjenježk.** Powědańčko z njedawnych časow: Kat. Posoł LXXII (1934), 163 sc.
6053. **Wićaz, Ota.** Rjany hodowny dar wot Michała Nawki [Wopyty pola Jězuskaj]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 4.
6054. **Krafft, Er.** Bjez škita swj. Marije a jandžela pěstona: Kat. Posoł LXXIV (1936), 378—381.
6055. **Příklad** nana a maćerje najhódniši katechismus je a špihel najrjeńši we domje [Das Beispiel von Vater u. Mutter der wertvollste Katechismus... i. Hause]: Kat. Posoł LXXIV (1936), 145 sc.
6056. **Šolta, Pawoł.** Złota Praha klonja so před Bóžskim kralom, z wobr.: Krajan LXIX (1936), 66—68.

6057. **Nowak, Józef.** Winica. Adwentska legenda z knihi „Adventsabend“ wot Salomon-Parsch: Nowa doba 1947. Čo. 37.
 6058. **Nowak, Józef.** Stary Suba pola Jězusa: Nowa doba 1949. Čo. 148.
 6059. Kak ma Ɣo sprawny **Kschesczijan** jako Ɣwěry staw Ɣwojeje zyrkwje sadžeržecz. b. m. b. l. [W Budyšinje, Smoleŕ.] 1 Ɣop. 8°.

G. Žiwjenje swjatychn

G. Leben der Heiligen

6060. **Dučman, Handrij.** Žiwjenja Swjatychn w přěnich 13 lěstotkach Jězusoweje cyrkwy. Po rjedže cyrkwinskih stawiznow. W Budyšinje, Tow. Cyrill a Method. 1864—1904. XXIII, 1092 str. 8°.
 6061. **Libš, Jurij.** Žiwjenje Swjatychn na měsac januar. Budyšin, Donnerhak. 1930. 111 str. 8°.
-
6062. Swjaty **Benno**, Mischnjanski biskop a japoschtow Serbow: Posoł XLIV (1906), 201—202.
 6063. [**Žur, Mikł.**] Swj. Benna 800 lětny wopomnjeński džen smjerće: Posoł XLIV (1906), 218—219.
 6064. **Jakubaš, Józef.** Swjaty Beno, japoštoł lužiskich Serbow: Č. M. S. LXXI (1918), 12—27.
 6065. **jn. [Delan, Jurij.]** Swjaty Beno — wučer: Katolski Posoł LXVII (1929), 205—207.
 6066. —**k.** Swjaty Bosćij — patron třělcow: Serbske Nowiny 1937. Čo. 15.
 6067. Don **Bosko**, nowa hwězda na njeju swjatychn: Kat. Posoł LXXII (1934), 100 sć.
 6068. **N., T.** Zbóžny Franc wot Jězus-džěcatka: Kat. Posoł 1938. Čo. 5. Str. 28—30.
 6069. **Wićaz, P[awoł].** Zbóžna Hana Čěska, z wobr.: Krajan LXVI (1933), 46—48.
 6070. **Kr., M.** Swjata Hildegardis. K jeje 750. posmjertninam. 1179—1929: Serbske Now. 1929. Čo. 217.
 6071. *** [**Nowak-Njeh., Měrcin.**] Džen swjateho Jurja pola Słowjanow [Der Tag d. hl. Georg bei d. Slawen]: Serbske Nowiny 1937. Čo. 94.
 6072. Swjaty Stanisław **Kóstka**. Přeserbščić Jězorski: Kat. Posoł LXXVII (1934), 51 sć.
 6073. **Vančura, Vladislav.** Metod a Konstantin. (Přelož. M. S.): Nowa doba 1950. Čo. 81.
 6074. **jn. [Delan, Jurij.]** Swjaty Michał w serbskich stawiznach: Kat. Posoł LXVII (1929), 309—311.
 6075. Swjaty **Mikławš**: Kat. Posoł 1937. Čo. 49. Str. 348—351.
 6076. **Andricki, Mikławš.** Wo swjedženju swj. Mikławša a wo jeho wuznamje: Nowa doba 1949. Čo. 139.

DŽĚL XI: WUČBNISTWO

Staw 1. Ludowa šula

§ 1. Powšitkowne

TEIL XI: UNTERRICHTSWESEN

Kap. 1. Volksschulen

§ 1. Allgemeines

6077. Serbska **šula**. Wokolnik šulskeho wotrjada Domowiny a Serbskeje ludoweje uniwersity. Lětn. 1—3. 1948—1950. W Budyšinje, Domowina. 1948—1950. 4°.
- 6077 a. Serbska **pěstowarka**. Wokolnik za serbske pěstowarki. Lětn. 1 1950: Serbska šula, příloha.
-
6078. **M.** Czista wěrnoscź wo wučanju w Berbskich schulach. Die reine Wahrheit über den Unterricht in den wendischen Schulen [Text wendisch u. deutsch]: Serbske Nowiny 1869. Čo. 53.
6079. **N.** Schulska wučba w pruskich Berbskich schulach [Schulunterricht in den preußisch-wendischen Schulen]: Serbske Nowiny 1872. Čo. 8 sćc.
6080. **Kubasch, J. G.** Nasche serbske schule [Unsere wend. Schulen]: Posoł XVII (1879), 89—92.
6081. **K.** Serbska šula. I: Wučerska konferenca. II: Serbski spěw [Die wend. Schule]: Łužica V (1886), 24 sć.; 68 sć.
6082. **Něschto** schule dla [Etwas d. Schule wegen]: Posoł XXV (1887), 41—43.
6083. **Černý, Adolf.** Lužická škola [D. wend. Schule]: Tohos. Různé listy o Lužice. 1894. Str. 7—16.
6084. **Gołabek, Józef.** Szkolnictwo łużyckie [Das wend. Schulwesen]: Museum. Lwow 1924. Str. 168—172.
6085. **Vaux-Phalipau, M. de.** La situation scolaire en Lusace. Paris 1926. [Páta a Zmeškal. Naše styky, str. 129.]
6086. Lužicko-srbské **školství** [Laus.-wend. Schulwesen]: Stručný Slovník Paedagogický. Redaktoři: Josef Klika a Josef Sokol. Praha, Nakl. Odboru liter.-paedag. při ústřed. spolku jednot učitelských v Čechách. s. l. s. a.
6087. **Nejdo, P.** Naše šulske prašenje [Unsere Schulfrage]: Naša Domowina I (1935), 14 sć.
6088. **Nedo, P.** Dalše stopy serbskeho šulstwa [Weitere Schritte d. sorb. Schulwesens]: Nowa doba 1948. Čo. 54.
6089. **Dobrucký, Božidar.** Serbska šula [Sorb. Schule]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 11 = Nowa doba 1949. Čo. 130.
6090. **Li.** Wo prašenjach našeho serbskeho šulstwa [Fragen über d. sorb. Schulwesen]: Nowa doba 1949. Čo. 59.

6091. **Handrik, Joachim.** Pjeć lět serbskeho šulstwa [5 Jahre sorbisch. Schulwesens]: Serbska šula III (1950), 145.
6092. **Handrik, Joachim.** K stawiznam serbskeho šulstwa [Zur Geschichte d. sorbischen Schulwesens]: Serbska šula III (1950), 144.
6093. **md.** Dalši postup serbskeho šulstwa (wotewrjenje ratarskeje šule w Chrósćicach) [Weiterer Fortschritt d. sorb. Schulwesens]: Nowa doba 1949. Čo. 135.
6094. **md.** Naša šula — naš přichod [Unsere Schule — unsere Zukunft]: Nowa doba 1950. Čo. 57.
6095. **Mětsk, [Frido].** Serbske šulstwo? [Sorbisches Schulwesen?]: Serbska šula III (1950), 209 sc.
6096. **Natwar** serbskeho šulstwa w Kamjenskim wokresu [Aufbau d. sorbisch. Schulwesens im Kamenzer Kreise]: Serbska šula III (1950), 145 sc.

§ 2. Jednotliwe

§ 2. Einzelnes

6097. **S[kala], J[akub].** Słowo wo čehnidbje [Ein Wort über Erziehung]: Łužičan XIV (1873), 6—12; 23—26; 38—43; 55—60; 76—79; 89—94; 122—125; 138—142; 151—156; 166—173; 180—189.
6098. **Hórník, M.** Serbske knižki w katholskich šulach [Wendische Bücher in kathol. Schulen]: Łužičan XV (1874), 121—123; 141—143.
6099. **[Hórník, Michał.]** W kotrej ryczi ma so w serbskich wučerňjach čítanjo započecź [In welcher Sprache soll in wend. Schulen d. Lesen beginnen]: Posoł XIV (1876), 60—63. — Tos. Serbske Nowiny 1876. Čo. 16.
6100. **[Skala, Jakub.]** Wocěhnjenje w serbskim duchu [Erziehung im wendisch. Geiste]: Posoł XXI (1883), 109—112; 118—120; 129—131; 137—139. — Tos. (wud. Jurij Delan): Posoł LXVI (1928), 265 sc.; 272 sc.
6101. **Hajna, [Mikl.]** Schwory temperament pola džěczi [Das vierfache Temperament bei d. Kindern]: Posoł XLIII (1905), 88—92; 96—99; 105—107; 113—115; 126; 136 sc.; 157—159; 166—168.
6102. **Handrik-Slepjanski, Matej.** Rjeniš-Wjelanowy wustaw za serbske šulske džěci w Slepjanskej wosadze [Reinisch-Wehlans Instit. f. wend. Kinder...]: Č. M. S. LX (1907), 84—87.
6103. **Wo našej šulskej peticiji** [Über unsere Schulpetition]: Posoł L (1912), 103—104.
6104. **§ 20** naćiska k šulskomu zakonjej [Über das Recht des Gebrauches d. wendisch. Sprache i. d. Schule]: Posoł L (1912), 425.
6105. **Ł.** Wo serbskim [šulskim] hubjenstwje [Über unser wend. Schullehend]: Łužica XXXII (1913), 63.

6106. **Kak** měješe so we Něhdžecach ze šulu [Wie war es in Dingsdorf mit d. Schule]: Posoł LXVIII (1930). Čo. 41—46.
- 6106 a. Die **Beschulung** wendischstämmiger Kinder in Sachsen [Bautzen 1925]. 191 S. 4°. Mechan. Vervielfältigung.
6107. **Weinhold, Paul.** Das sächsische Minderheitenschulrecht (Schulrecht der Wenden): Lukascheck. Das Schulrecht der nationalen Minderheiten in Deutschland. Das Schulrecht der europäischen Minderheiten... Hrsg. von Paul Rühlmann. IV (1930), 45—50.
6108. **Zahrodnik, Richard.** Kak staramy so wo naše lubuški do jich šulskeho časa [Wie sorgen wir uns um unsere Jugend vor der Schulzeit]: Serbske Nowiny 1932. Čo. 69; 71; 75; 76.
6109. [**Holan, Jan Arnošt.**] Čerpenje serbskeho džěsća. Přinošk k stawiznam pedagogiki [Leiden d. sorb. Kindes]: Nowa Łužica I (1947). Čo. 3. Str. 3 sc.
6110. **Čěsłowa.** W Budyskej serbskej pěstowarni [Im bautzener sorbisch. Erziehungsheim]: Nowa doba 1950. Čo. 82.

§ 3. Šulske a natwarjace knihe

A. Nabožniske

(Bibliske stawizny hlej Džěl X, § 3, B. a § 4, B.)

§ 3. Schul- und Erbauungsbücher

A. Religiöse

(Biblische Geschichten siehe Teil X, § 3, B. und § 4, B.)

6111. **Langhans.** Langhansowa džěcaca postilla přeložena wot Jurja Dumiša [Kinderpostille]. (Budišin, Gottfr. Gottl. Rychtař. 1717.) 1617 str. 8°. fr.
6112. Krajna **Wobrada** Božeho Džjesca, we rjanem . rosreczowanju bes wučerom a džjeczimi wot Naroda teho lubeho Džjeczatka Jesuša ... pokasana wot jeneho lubowarja tych džjeczi. W Budeschini, Gottfr. Gottl. Rychtař. 1725. 59 str. 8°. fr.
6113. [**Schirach, Adam Gottlob.**] Horne Łužicžke Berbke Schul-Knischki, to je: Krotke Roswucenje sa Berbke Džjeczi, kak moža wone te najnusuniske Wučby nascheho Kscheszijanstwa etc. ... nawuknycz [rozumnožene a přeložene wot Adama Gottloba Schiracha]. We Budeschini, Jakub Deinzeř. 1778. 286 str. 8°. fr. — Tos. W Budeschini, J. G. Monse. 1803. XVI, 288 str. 8°. fr.
6114. [**Kopf, David Traugott.**] Te woBoke Sswjedjenje sa Berbske Džjeci wopiBane [Hohe Feste für wend. Kinder beschr.]. Barlin, Trowitzsch a syn. 1837. 32 str. 8°. fr.
6115. [**Kopf, David Traugott.**] Modlerske Knischki sa Berske Džjeczi wohndate wot teho Towarstwa k'Wupschestrjewanju kscheszian-

- skich natwarjazych Pißmow wo Bramborskich Krajach [Gebetbücher f. wend. Kinder]. Barlin, Trowitzsch a syn. 1837. 32 str. 8°. fr.
6116. **Prjene Roswucžowanje** wot Boha sa te lube Molczke. W'Barlini, Janck a Kopf. 1839. 24 str. 8°. fr.
6117. **Bibliske wobrazy** sa schulu a dom. Do drewa wurjesane w H. Nau-manowej drowowurjesowarni w Dreždžanach. 1. Zeš. [Přełožer Imiš]. [Biblische Bilder für Schule u. Haus.] (Lipsk, Teubner. 1867.)
6118. **Teutscher, Jan.** Dar sa moje lube džjeczi [Geschenk für meine l. Kinder]. 1868. 4 str. 4°.
6119. **Jakub, Jurij.** Wuknjenja s biblije, s katechißma a se spěwařskich wot kralowsk. minist. wschitkim sakskim schulam poručene... Berbske podať Jurij Jakub. [Lernstoff a. d. Bibel...] W Budy-schinje, Smolef. 1878. 51 str. 8°. fr. — Tos. 2. přehl. wud. W Budy-schinje, Smolef. 1881. 51 str. 8°.
6120. **Wuknjenja,** sa evangelske ludowe schule po wukasach kralowskich knježeřtwow Schlesynskeje provinzy lěta 1893 sestajane. Memo-rier-Stoff (Lernstoff) für den evangel. Religionsunterricht in den Volksschulen... Bautzen, Schmalers. 1894. 8°. — Dass. [2. Ausg.] [Lernstoff für evang. Volksschulen.] Bautzen, Schmalers. 1894. 8°. fr.
6121. **Ž[ur], M[iklawš].** Spowědna pobožnosć za džěci. (2. porjedź. wud.) [Beichtandacht.] Budyšin, Smolef. 1901. 35 str. 8°.
6122. **Žur, M.** Jandžel pěstón. Modlitna knižka za katolske serbske džěci. Božej mši po G. Meyowej knižcy, wobrazy po L. Glötzele wudať. 1. wud. [Der Schutzengel.] Budyšin, Spisaćel. 1917. VIII, 136 str. 8°.
6123. **Žur, Mikławš.** Dobry křesćan. Modlitna knižka za katolske džěci a młodosć. (Wobrazy po L. Glötzele . . .) 1. wudawk. Budyšin, Spisaćel. 1919. 336 str. 8°.
6124. **Głowanus, David.** Modlařske knigły za kschesczijańske žišchi. 2. hud. [Gebetbücher für christl. Kinder] (Serbska knigłowna. Zeš. 5). Chošebuz, Maschiza Sserbska. 1923. 32 str. 8°. fr.
6125. **Buchstabil- u. Lese-Büchlein** nebst dem kleinen Catechismo Lutheri u. Schul-Gebeten, einer kurzgefaßten Kirchen-Geschichte... wie auch C. A. Löseken's Erklärung der Ordnung des Heils. 19. verb. Aufl. Görlitz, J. S. Bühne. o. J. 128 S. 8°. fr.
6126. **Harfa** sa džěczikemschenja Wudata wot Berbskeje předařskeje konferenzy w Budyšinje. (Harfe für Kindergottesdienste. Hrsg. von der wendischen Prediger-gesellschaft in Bautzen.) W Budyšinje, Smolef. b. l. 45 str. 8°.
6127. **Mikela.** Kschesczijana wěra a žiwjenje. Wodźeř psches pacźeřsku wučžbu [Christl. Glaube u. d. Leben]. b. m. b. l. 22 str. 8°. fr.
6128. **Lubosne Napominanje** jeneho Džjeczich pscheczela, sa džjeczi k wobstaranju jich žiwota [Ermahnungen eines Kinderfreundes]. Lubij, J. Christ. Schlenker. b. l. 24 str. 8°. fr.

B. Spěwaŕske a choralowe knihe

B. Gesang- und Choralbücher

6129. **[Kopf.]** Kárlize k Spiwańu gaž te žischi k'prednemu Rasu k'božemu Blidu du [Choräle f. Kinder]. b. m. b. l. [ca. 1815—1817.] 5 łop. 8°.
6130. **Seileŕ, Handrij.** Krótke Khyrluschje a Spjewancžka sa Berbske Schulje [Kurze Choräle]. Budyschini, Weller. 1842. 35 str. 8° fr.
6131. **Spěwy** za pěkne džěći. (Hłosy k nim su wot kantora Wólfa.) [Kinderlieder.] W Budyšinje, K. B. Hika. b. l. [1850.] 2 łop. 8° fr.
6132. **Sahrodka** kwjetkojta. To je dwójcy dwazeczi Berbskich spjewow sa pjekne džěži. W Wojerezach, J. Kulman. 1850. 35 str. 8° fr. — Tos. 3. wudawk [s wulkim pschidawkom]. We Wojerezach, J. Kulman. 1859. 68 str. 8° fr.
6133. Druha wetscha **Sahrodka** kwjetkojta. To je trojzy dwazyczi Berbskich spjewow za džjeczi a tež sa wotroszenych. W Wojerezach, J. Kulman. 1854. 69 str. 8° fr. — Tos. 3. wudawk s pschidawkom nowych spjewow. W Wojerezach, J. Kulman. 1862. 69 str. 8° fr. — Tos. 5. přispor. wud. We Wojerezach, J. Kulman. 1868.
6134. **Pekaŕ, K[arl] E[rnst].** Spjowy sa Berbske schulje. Seschiwk 1—2. Gesänge für wendische Schulen. Zeš. 1—2. (Macžićnych spišow 29 u. 36.) W Budyschini, Macžiza Berbska. 1856—1860. 8° fr. — Tos. Gesänge für wendische Schulen. Zeš. 1. 3. wud. (Macžićnych spišow 29.) W Budyschinje, Macžiza Sserbska. 1873. 8° fr. — Tos. Gesänge für wendische Schulen. Zeš. 2. 2. wud. (Macžićnych spišow 36.) W Budyschinje, Macžiza Sserbska. 1875. 8° fr.
6135. **[Teschnaŕ, J. F.]** Kjarliže k'Spiwańu, gaž žischi k'prédnemu Rasu k'Božemu Blidu du. Chošebuz, G. W. Tornow. b. l. [ca. 1860.] [4 str.] 8° fr.
6136. **Pekaŕ, K[arl] E[rnst].** Spěwy za serbske šule. (Wudawk za kathol-ske schule.) Gesänge für wend. Schulen. (Ausg. für kathol. Schulen.) (Macžićnych spisow 29.) W Budyschinje, Macžiza Serbska. 1873. 48 str. 8° fr.
6137. Spěwna **radosć.** Zběrka šulskich spěwow. Sangeslust. Sammlung von Schul-Gesängen. (Mačičnych spišow Čo. 70.) Budyšin, Mačica Serbska. 1880. 132 str. 8° fr. — Tos. 2. wud. (Mačičnych spisow Čo. 70.) Budyšin, Mačica Serbska. 1891. 108 + 23 str. 8° fr. — Tos. 4. wud. Budyšin, Mač. Serbska. 1910. XIII, 154 str. 8° fr.
6138. **Fiedleŕ, K[arl] A[ugust].** Dodawk k „spěwnej radosći“, originalne spěwy wopřijacy. (W Budyšinje, Smoleŕ. b. l. [1880.]) 20 str. 8°.
6139. 50 duchownych **kjarližow** sa schulske hukńeńe a domaznu Božu Blůžbu [Kinder-Choräle]. (Towaŕstwowych knižow Čo. 5.) We Worejzach, G. Wenzel. 1883. 43 str. 8° fr.
6140. **Jordan, H[ajno].** Wěnašchk godownych spiwańow Berbskim žisчам k bogoju hobražone. (Towaŕstw. kniž. Čo. 16.) Budy-schyńe, M. Ssmolaŕ. 1887. 16 str. 8° fr. — Tos. 2. wud. (Towaŕ-

- stwowych knigłow Čo. 16.) Budyschińe, M. Ssmolef. 1909. 16 str. 8°. fr.
6141. **Krawc, Bjarnat a Michał Nawka.** Naše spěwy. Serbski spěwnik za šulu. I. Delni skhodžeńk. II. Horni skhodžeńk. W Budyšinje, Zjednoćenstwo serbskich wučerjow. 1930—1931. 2 zeš. 8°.
6142. **Winar, Jurij.** Spěwčki za naše dźěći. Delni schodženka A za 1. a 2. lětnik. (Budyšin, Domowina. 1948.) 13 łop. 8°.
6143. **Winar, Jurij.** Spěwčki za naše dźěći. Delni schodžeńk B za 3. a 4. lětnik. (Budyšin, Domowina. 1949.) 19 łop. 8°.

C. Fible a čitanki

C. Fibeln und Lesebücher

6144. **Kilian, Ant.** Serbske Katholske A. B. C. Knischki. b. m. 1735. [Č. M. S. III (1862), 17.]
6145. Serbske Katholske **ABC Knischki** [2. wud.]. W Buděschńe, A. H. Winkler. 1780. [24 str.] 8°. fr.
6146. **Körnig, J. Ch.** Lasowarske Knischki sa Bersku Młodzinu wohn-date [Lesebüchlein]. W Budyschini, F. A. Reichel. 1842. 48 str. 8°. fr.
6147. **Knížki** k přenom' Lazuwańu w serskim, němskim ha wacžonskim Pisme [Erstes Lesebüchlein]. W Buduschńe, C. G. Hiecke. 1847. 16 str. 8°. fr.
6148. **Hórnik, Mich[al].** Čitanka. Mały wubjerk z narodneho a nowišeho pismowstwa hornjołužiskich Serbow [Lesebuch]. W Budyšinje, J. E. Smolef. 1863. 98 + 58 str. 8°.
6149. Erstes **Lesebüchlein** für wendisch-deutsche Schulen. Prjenja Čzitanka sa Berbske a njemske schulje. Budissin, E. M. Monse. 1864. 74 S. 8°. fr.
6150. Serbsko-němski **A-B-C**, z wobrazami za elementaršule. Das wendisch-deutsche A-B-C, . . . Wojerezech, J. Kulman. 1865. 32 str. 8°. fr.
6151. [**Jórdan.**] Sserbsko-němska **čzitanka** sa tych lubych małych. Wendisch-deutsches Lesebuch für die lieben Kleinen. Wojerezech, J. Kulman. 1865. 79 str. 8°. fr.
6152. [**Wanak.**] Prjenja Čzitanka sa Berbske a njemske schulje. Erstes Lesebüchlein für wendisch-deutsche Schulen. W Budyschinje, Monse. 1865.
6153. Das wendisch-deutsche **A-B-C**, mit Bildern für Elementar-Schulen. Serbsko-němski A-B-C, z wobrazami za elementaršule. 2., ganz umgearb. Aufl. Hoyerswerda, J. Kulman. 1866. 40 S. 8°. fr.
6154. **Hórnik, M[ichał].** Přenja čzitanka za serbske katholske wučerńje w Hornjej Łužicy. Fibel u. erstes Lesebuch für . . . W Budyšinje, E. M. Monse. 1866. 128 str. 8°. fr.
6155. **Boit, F.** Schreiblese-Fibel für deutsch-wendische Schulen, mit einem

Vorwort über den Gebrauch derselben. Cottbus, F. W. Brandt. 1867. IV, 28 S. fr.

6156. Serbsko-němska **cžitanka**. 2. pschisporjeny wudawk. Wendisch-deutsches Lesebuch... We Wojerezach, J. Kulman. 1867. 86 str. 8°. fr.
6157. [**Jordan, J. W. H.**] Wjetscha cžitanka sa młodych a starych. Lesebuch für Jung und Alt. W Budyschinje, Smoleř a Pjech. 1870. VIII, 275 str. 8°. fr.
6158. **Bartko, Jan**. Přenja cžitanka sa Berbske schule. Erstes Lesebuch für den vereinigten Sprech-, Schreib- u. Leseunterricht in wendisch-deutschen Schulen von J. Bartko. Budyschin (Bautzen), Mać. Serbska. 1872. 40 str. 8°. fr. — Tos. 2. nakł. Budyschin (Bautzen), Mać. Serbska. 1882. 40 str. 8°. fr. — Tos. 3. nakł. Budyschin (Bautzen), Mać. Serbska. 1883. 40 str. 8°. fr. — Tos. Džěl 1—2. 4. wud. Budyschin-Bautzen, Mać. Serbska. 1887. 8°. fr.
6159. **Hórnik, M.** Naležnosć serbskeje katholskeje cžitanki za wyschsche klassy [Angelegenheit d. wend. kath. Fibel]: Posoł XVIII (1880), 97—99.
6160. **Brauner, Hermann**. Přenja cžitanka za serbske katholske wučerņje. Fibel u. erstes Lesebuch... Budyšin, Tachantstwo. 1883. 134 str. 8°. fr.
6161. **Zytańka**, to jo pomoz sa takich, kenž kschě bžes schulskeje huzby Berbske zytańe (lasowańe) nahuknusch [Lesebibel]. Budyschyn, A. J. Parčewski (Smoleř). 1883. 82 str. 8°. fr.
6162. **Bartko, J[an]**. Kollegiales Geschenk für das Inventar jeder wendischen resp. wendisch-deutschen Schule im Kgr. Sachsen als Einführung in das Erste Lesebuch in wendisch-deutschen Schulen. o. O. (Bautzen, Schmalers. 1887.) 9 S. 8°. fr.
6163. **Symank, Jan**. Přenja čitanka za serbske šule. Fibel für wendische Schulen... Bearb. J. Symank. W Budyšinje, M. Smoleř. 1900. 121 str. 8°.
6164. **Schwela, G.** Zytanka sa Berbske žischi [Lesebibel]. Chošebuz, Spisowaćel. 1907. 40 str. 8°. fr.
6165. **Páta, Josef**. Serbska čitanka. Lužickoserbská čitanka. Výbor z písemnictví hornolužického s ukázkami dolnolužickými, s výkladem o slovesnosti, s poznámkami a seznamem spisovatelů [Wend. Lesebuch]. Praha Spolek „Adolf Černý“. 1920. X, 426 str. 8°.
6166. **Kwětki**. Serbska čitanka za horni skhodžeńk ludowych šulow. Wudali zjednoćeni serbscy wučerjo [Wend. Lesebuch]. W Budyšinje, Maćica Serbska. 1921. VIII, 296 str. 8°.
6167. **Nawka, Michał**. Na wsy. Knižka z wobrazkami. Kreslił Měrcin Nowak [Auf dem Dorfanger]. Budyšin, Nakład Serbskich Wučerjow. 1925. 88 str. 8°.
6168. **Zahrodka**. Čitanka za srěni skhodžeńk ludowych šulow. Spisało a

- wudalo Zjednoćenstwo Serbskich Wučerjow [Lesebuch]. W Budyšinje, Maćica Serbska. 1925. VII, 240 str. 8°.
6169. **Hrajk** a bajki. Serbska čitanka za druhi lětnik [Spiele u. Märchen. Sorb. Lesebuch f. d. 2. Jahr]. Wud. kom. serbsk. wučerjow. Budyšin, Domowina. 1949. 64 str. 8°.
6170. **Woknješko**. Fibla za serbske šule [Fibel für d. sorb. Schulen]. Wudawa komisija serbsk. wučerjow. Budyšin, Domowina. 1949. 127 str. 8°.
- 6170 a. **Měřčink, Jurij**. K spěchowanju serbskeje wučby [Zur Förderung d. sorb. Unterrichts]: Serbska šula III (1950), 210 sc.

D. Němska rěčna wučba

D. Deutscher Sprachunterricht

6171. Praktischer **Lehrgang** zum Erlernen der deutschen Sprache in wendischen Schulen. Nach dem französischen Werkchen des Ahn bearb. Bdch. 1. Bautzen, C. G. Hiecke. 24 S. 8° fr.
6172. **Ludwig, Johann**. Der Sprachunterricht in wendischen Schulen u. die methodische Behandlung desselben. Bautzen, L. A. Donnerhak. o. J. 8 S. 8° fr.
6173. Deutsche **Sprechübungen** für wendische Schulen der Oberlausitz. Hoyerswerda, J. Kulman. 1865. 42 S. 8° fr.
6174. α. Serbska **šula** a němčina. Někotre nahlady a pokiwy serbskeho wučerja [Wend. Schule u. d. deutsche Sprache]: Łužica XV (1896), 69—70; 79—80; 88.

Staw 2. Wučerstwo

Kap. 2. Lehrerschaft

6175. **Šala, H.** Džeń ze žiwjenja jeneho wučerja [Ein Tag aus d. Leben eines Lehrers]: Łužičan IX (1868), 163—170.
6176. **Hórnik, M.** Pscheczelná rada za Kulowsku wosadu [sebi serbskich wučeri wukubłować]: Posoł XXIII (1885), 221—223.
6177. 40 lětné **wobstačo** „Swobodn. Zjednoćenstwa kat. wučerjow serb. Łužicy [40 Jahre Freie Vereinig. kath. Lehrer i. d. wend. Lausitz]: Posoł LXIII (1925), 360—361.
6178. **Kaergel, Hans Christoph**. Bei einem Schulmeister in der Wendei: Heimatwarte. Bautzner Nachrichten 1927. Nr. 1. S. 2—3.
6179. **Nejdo, Pawoł**. Wo přichod zjednoćenstwa serbskeho wučerja [Um die Zukunft d. Vereinigung d. sorb. Lehrers]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 237.
6180. **m. k.** Ludowy wučer při demokratiskim natwaru našeje domizny [Der Volksschullehrer beim demokrat. Aufbau unserer Heimat]: Nowa doba 1949. Čo. 30.

6181. **Grohmann, K.** Serbski učer a jeho nadawki w dwojorěčnej šuli [Der sorbische Lehrer u. d. Aufgaben in d. zweisprach. Schulen]: Serbska šula III (1950), 172 sc.
6182. **Měťšk, Frido.** Problemy našeho učerstwa. Chcemy kajkosć, nic kelkosć [Probleme unserer Lehrerschaft. Wir wollen Qualität, nicht Quantität]: Nowa doba 1950. Čo. 90.
- 6182a. **Směrnicy** za učerske pruhowanje serbskich učerjow: Serbska šula III (1950), 207 sc.

Staw 3. Srjedźne šule, wysokie šule, studentske towařstwa, podpjerace towařstwa

§ 1. Powšitkowne wo wysokich a srjedźnych šulach a wo studijach

Kap. 3. Mittelschulen, Hochschulen, Studentenvereine, Unterstützungsvereine

§ 1. Allgemeines über Hoch- und Mittelschulen und über das Studium

6183. **Bekanntmachung**, die wendische Präparanden-Anstalt betreffend (v. 3. Sept. 1849): Budissiner Nachr. 1849. Nr. 142.
- 6183a. Serbske **powitanje** wrótsławskeje university. Podał K. A. Jenč: Č. M. S. XXVI (1873), 130 sc.
6184. [**Łuscžanski, Jurij.**] Katholskim Serbam [dla studowanja swojich synow] [Mahnung an d. wend. Eltern, ihre Söhne studieren zu lassen]: Posoł XV (1877), 46—48.
6185. **Žur, Mikławš.** Serbski lud a studentstwo [Das wend. Volk u. d. Studententum]: Almanach k wopomnjeću dźesateje hłowneje skhadźowanki ... 1884. Str. 11—17.
6186. [**Hórník, M.**] Katholskim Serbam w Sakskej [napominanjo, wobdarjenym serbskim hólcam studować dać] [Mahnung a. d. kath. Wenden, ihre begabten Söhne studieren zu lassen]: Posoł XXIV (1886), 9—10.
6187. **Šewčik, Jakub.** Wostajmy, štož škodźi, činmy, štož so hodźi. [Wo njepřejednosći w serbskim studentstwje] [Über d. Uneinigkeit unter d. wend. Studenten]: Łužica VIII (1889), 14 sc.; 20 sc.
6188. **Černý, Adolf.** Serbski studenta. Přeložil Mikł. Zarjeńk [Der wend. Student]: Łužica X (1891), 12—14.
6189. **Šewčik, Michał.** Stawizny serbskeho studentstwa [Geschichte d. wend. Studententums]: Łužica XI (1892), 4 sc.; 9 sc.; 17—19; 26—28; 33 sc.; 41 sc.; 49—50; 57—59; 65 sc.; 73—75; 81 sc.; 89 sc. XII (1893), 2—4; 9 sc.; 17 sc.; 25 sc.; 33—35; 59 sc.; 67 sc.; 76 sc.; 84. XIII (1894), 2 sc.; 11 sc.; 52—55; 61 sc.; 67 sc.

6190. **Tajrych, J. a E. Muka.** Serbscy studenci w Jindrichowym Hradcu w Čechach z lět 1600—1617 [Wend. Studenten i. Neuhaus (Böhmen) i. d. J. 1600—1617]: Č. M. S. XLIX (1896), 13—19.
6191. **[Hálek, Wićesław.]** Listy k našemu studentstwu. Přeložuje Waš přećel [Briefe an d. wend. Studenten]: Łužica XVI (1897), 93—94; 102—103; 112—113. XVII (1898), 103; 113 sc.
6192. **[Delan,] Jurij.** Ze sakskeje kolonije w biskopskim seminaru w Mohuczu [Aus d. Sachsenkolonie i. Mainz]: Posoł XXXVII (1899), 355—357.
6193. **Parčewski, Alfons J.** Łužičenjo a Mišnjenjo na Krakowskej uniwersiće w 15. a 16. lěstotkomaj [Lausitzer u. Meißner auf d. Krakauer Univers. i. 15. u. 16. Jhrh.]: Č. M. S. LIV (1901), 71—108. LV (1902), 22—46.
6194. **Vařeka a Jakubaš.** Serbske šudentstwo w swětle statistiki [D. wend. Studenten i. Lichte d. Statistik]: Łužica XXX (1911). Čo. 7. Wosebita přił.
6195. **Serbja** a němske srjedźne šule [Wenden u. d. deutschen Mittelschulen]: Serbski student VIII (1927). Čo. 11/12.
6196. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Studowaca młodžina a staroserbska inteligenca [Die studierende Jugend u. die altsorb. Intelligenz]: Serbski Student X (1928). Čo. 1./2. Str. 1—4.
6197. **[Hen]č[e]l [Jurij].** Čińmy, štož so hodži, wostajmy, štož škodži! [Machen wir, was möglich ist, lassen wir, was schadet!]: Serbski Student XI (1930), 33—35.
6198. **Wo wyššich šulach.** Krótke rozjasnjenja za serbskich staršich [Über höhere Schulen]: Serbske Nowiny 1931. Čo. 31—32.
6199. **Nowotny, Pawoł.** Zdžěłanje serbskeho akademika [Die Bildung d. sorb. Akademikers]: Serbski Student XIII (1932), 36; 39 sc. XIV (1932), 6 sc.
6200. **Rječka, Maks.** Smy serbscy studenća [Wir sind sorbische Studenten]: Serbski Student XIII (1932), 37 sc.
6201. **-f.** Nowy čas a my [Die neue Zeit u. wir]: Serbski Student XV (1934), 33 sc.
6202. **-k.** Serbskim abiturientam: Serbski Student XVI (1935), 21 sc.
6203. **Kral, M.** Słowjanske řeče na němskich wyššich šulach [Slawische Sprachen auf dt. höheren Schulen]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 26.
6204. **Nedo, P.** Naše studentske prašenje [Unsere studentische Frage]: Naša Domowina I (1935), 19 sc.
6205. **W[ičaz], O[ta].** Ze 16 pjenježkami na universitu. Serbskim studowacym na puć do noweho semestra [Mit 16 Pf. auf d. Universität]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 76.
6206. **Nedo, P.** Studentstwo we wobłuku serbskeho naroda [Das Studententum im Rahmen d. sorb. Nation]: Naša Domowina II (1936), 29 sc.

6207. **W., J.** Po nowych pučach [serbskeho studentstwa] [Auf neuen Wegen d. sorb. Studententums]: Serbski Student XVIII (1936), 7 sč.
6208. **Pěčka, Jurij.** Lužickosrbské studentstvo po druhé světové válce [Die laus.-sorbische Studentenschaft nach d. 2. Weltkrieg]: Bezděz X (1947), 151—155.
6209. **Šolta-Lubijski, Pawoł.** Naši Prascy studenća na prózdninach [Unsere Prager Studenten im Urlaub]: Nowa doba 1947. Čo. 14.
6210. **Weńk, C.** Wukubłanje serbskeje studujaceje młodžiny we Warnočicach [Erziehung sorb. stud. Jugend i. Warnsdorf]: Hłós Młodžiny. (Nowa Doba) I (1947). Čo. 3.
6211. **Kyas, Karel.** Karlova universita a Lužice: Narodní obroda dńe 10. IV. 1948.
6212. **Nawkec, Ludmila.** Kak dołho mam być jenička [serbska studentka w Pólskej]? [Wie lange muß ich die alleinige Studentin i. Polen bleiben?]: Hłós młodžiny. Nowa doba II (1948). Čo. 4.
6213. Fällt weg!
6214. **Studentstwo**, kajkež dyrbi być! [Studententum, wie es sein soll]: Nowa doba 1949. Čo. 143 = Hłós młodžiny III (1949). Čo. 11/12.
6215. Serbscy **gymnaziasća** w Liberecach [Sorbische Gymnasiasten in Reichenberg]: Hłós młodžiny IV (1950). Čo. 1 = Nowa doba 1950. Čo. 10.
6216. **Měťšk, [Frido].** Serbska wyša šula w Budyšinje [Die sorbische höhere Schule in Bautzen]: Serbska šula III (1950), 150. — Tos.: Nowa doba 1950. Čo. 82.
6217. **Šolta, Jurij.** Zakłady serbskeho srjedźneho šulstwa [Grundlagen d. sorbisch. Mittelschulwesens]: Serbska šula III (1950), 147—149.

§ 2. Jenotliwe

A. Schadžowanka

§ 2. Einzelnes

A. Schadžowanka

6218. **K stawiznam „Lipy Serbskeje“** [Prěnja skhadžowanka studowacych Serbow] [Zur Geschichte d. „Lipa Serbska“]: Łužica II (1883), 22 sč.
6219. **Libš, Jurij.** Přehlad a rozhlad po skhadžowankach serbskeje studowaceje młodosće [Überblick ü. d. Skhadžowanka]: Almanach k wopomnjeću dżesateje hłowneje skhadžowanki... 1884. Str. 70—86.
6220. **Š., M.** Lipa Serbska [Vereinigung wendischer Studentenvereine]: Łužica X (1891), 6 sč.
6221. **Černý, Adolf.** „Skhadžowanki“ lužického studentstva: Tohos. Různé listy o Lužice 1894. Str. 16—23.

6222. **Bryl-Serbin, Jan.** Skhadžowanka. Refleksy a reminiscency pod lipami a po puću: Łužica XXVIII (1909), 4—5; 11—12; 19—21; 29—31; 37—38; 45—46; 52—54.
6223. Hłowne **skhadžowanki** serbskeje studowaceje młodósće [Džeń a lěto — městno — hłowny starši]: Łužica XL (1925), 66.

B. Jenotliwe instituty a studentske towařstwa

B. Einzelne Institute und Studentenvereine

6224. **S[kala], J[akub].** Pražski student na prózdninach [Der Prager Student i. d. Ferien]: Łužičan XIII (1872), 34—42; 49—58.
- 6224a. **Přihonsky, Fr.** Geschichte d. Oberlausitzer oder Wendischen Seminars zu Prag. Bautzen, Monse. 1874. 28 S. 8°.
6225. **Łusčanski, Jurij.** Serbski seminar s. Pětra w Prazy [Das wend. Seminar zu St. Peter in Prag]: Č. M. S. XLV (1892), 3—24.
- 6225a. **Wuschanski, Georg.** Das Wendische Seminar St. Peter auf der Kleinseite in Prag (Aus Zschokkes Theol. Studien). Wien u. Leipzig, Braumüller. 1893. 24 S. 8°.
6226. **Sporuschk [Holka, Mikławš].** Seminar — Universitet [betrifft d. Wend. Seminar zu Prag]: Posoł XXXVI (1898), 299—300.
6227. Serbski seminar w Prazy [Das wend. Seminar zu Prag]: Posoł LIX (1921), 134 sc.; 140; 145 sc.; 168 sc.; 174 sc.; 188; 195; 210.
6228. **Křižank, Jurij.** Kak do založenja Serbskoho seminara na duchownstwo studowachu [Wie studierte man vor der Gründung d. Wend. Seminars Theologie]: Posoł LX (1922), 153—155; 172 sc.
6229. Serbski Seminar w Prazy [Das Wendische Seminar i. Prag]: Kat. Posoł LXVII (1929), 279 sc.
6230. **Handrik, Jurij.** Stawizny Serbskeho Seminara w Prazy [Geschichte d. Wend. Seminars i. Prag]: Č. M. S. LXXXII (1930), 3—22.
6231. **Vinař-Zmeškal.** Lužický dům (1728—1948) [Das Wendische Seminar]. Praha, SPL. 1948.
-
6232. **Hórník, M.** „Serbowka“ w Prazy wot lěta 1846—1871. Po jeje 25-lětnym, w Budyšinje swjećenym jubileju [25 Jahre d. wend. Studentenver. „Serbowka“ in Prag]: Č. M. S. XXV (1872), 29—50.
6233. **Rězak, Filip.** Serbowka, studentske towařstwo serbskeho seminara w Prazy [Serbowka, Studentenver. d. Wend. Seminars zu Prag]: Almanach k wopomnjeću dżesateje hłowneje skhadžowanki . . . 1884. 28—35.
6234. **Šewčik, Michał.** Stawizny [„Serbowki“] (Jubilejne spisy „Serbowki“ Zwj. 4.) [Geschichte d. Serbowka]. W Budyšinje, Smoleř. 1905. 117 str. 8°.
6235. **Černý, Adolf.** Jubilej serbskeho studentstwa [Serbowka] (Přełožil Mikławš Andricki) [Jubil. d. wend. Studententums]: Łužica XXV (1906), 58—60.

6236. **Swjedžen** 60 lětnoho wobstaća „Serbowki“ [Die Feier des 60jähr. Bestehens d. „Serbowka“]: Posoł XLIV (1906), 175—177.
6237. **Swjedžeńske łopjeno** k 75 lětnemu jubilejej „Serbowki“, towařstwa studowacych Serbow Serbskeho seminaru w Praze [Festblatt z. 75jähr. Jubil. d. „Serbowka“]. (W Budyšinje, Towarstwo Cyrill a Method. 1921.) 8 str. 4°.
6238. **Páta, Józef**. Ze stawiznow Pražskeje „Serbowki“ [Aus d. Geschichte d. Prager „Serbowka“]: Č. M. S. XXX (1927), 47—54.
6239. 100. **rōčnica** „Serbowki“ w Praze [100. Wiederkehr d. „Serbowka“ i. Prag]: Hłos młodžiny. Nowa doba II (1948). Čo. 1. Str. 3.
6240. **Krječmař, Mikławš**. Ze stawiznow Serbowki: Nowa doba 1950. Čo. 68.
6241. **Paler, Jurij**. Serbscy studowacy w Praze [Sorbische Studenten in Prag]: Nowa doba 1950. Čo. 61.

-
6242. **Handrik a Gólč**. Serbske towařstwo „Sorabicum“ w Lipsku wot lěta 1716—1884 [Wendisch. Verein „Sorabicum“ in Leipzig...]: Almanach k wopomnjeću dżesateje hłowneje skhadźowanki ... 1884. Str. 53—59.
6243. **Wićaz, Ota**. Die Sorabia zur Zeit der Romantik: Mittn der Sorabia XXI (1933). Nr. 3. S. 4—10.
- 6243a. **Pedagogiski** aktiv „Sorabije“. A. Powšitkowne zakłady dialektiskeho materialisma: Serbska šula III (1950), 200 sć.
6244. **Nawka, M[ich.]**. Naši dtudenći w Lipsku [Unsere Studenten i. Leipzig]: Serbska šula III (1950), 150.

-
6245. **Křižan, Jan**. Serbski seminar w Hodźiju [Wend. Seminar i. Göda]: Almanach k wopomnjeću dżesateje hłowneje skhadźowanki ... 1884. Str. 47—48.
6246. **Křižan-Hodžijski, Jan**. Stawizny serbskeho homiletiskeho seminaru Lipsčanskeje university w Hodźiju [Geschichte d. wend. homilet. Seminars d. Univers. Leipzig zu Göda]: Č. M. S. LXI (1908), 65—76.
6247. **Stawizny** serbskeho homiletiskeho seminaru Lipsčanskeje university w Hodźiju [Geschichte d. sorb. homilet. Seminars d. Leipz. Univ. in Göda]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 7 sć.
6248. **Müller, Georg**. Die ersten wendischen Seminaristen des 18. Jahrhunderts [Seminar in Klix]: Beiträge zur Sächs. Kirchengeschichte XXIV (1911), 8—14.
6249. **Wićaz, Ota**. Klukšanscy seminarisća [Klixer Seminaristen]: Łužica XXXI (1912), 19—20; 28.

6250. **[Krječma]ř, [Pawo]l.** Serbske towařstwo akademikow „Bjarnat Krawc“ w Drježdźanach [Der sorb. Verein d. Akademiker „B. K.“ in Dresden]: Serbske Nowiny 1930. Čo. 117.
-
6251. **Jenč, K. A.** Serbske gymnasijalne towařstwo w Budyšinje wot 1839—1864. K 25-lětn. jubileju jeho wobstaća wopisał [Wend. Gymnasial-Verein i. Bautzen]: Č. M. S. XVIII (1865), 253—310.
6252. **Gólc, Jan.** Serbske gymnazialne towařstwo w Budyšinje [Wend. Gymnasial-Ver. i. Bautzen]: Almanach k wopomnjeću dšesateje hłowneje skhadžowanki ... 1884. Str. 37—43.
6253. **Wendischer Verein** auf dem Gymnasium [zu Bautzen]: N. Laus. Mag. XVII (1839), Nachr. S. 68. XVIII (1840), 291. XIX (1841), 199.
-
6254. **Knjez, H.** „Swoboda“, towařstwo Serbow krajnostawského ewangel-skeho seminara w Budyšinje [„Swoboda“, Verein d. Wenden auf d. landständ. Seminar]: Almanach k wopomnjeću dšesateje hłowneje skhadžowanki ... 1884. Str. 59—70.
6255. **Melda, Jan.** Serbstwo na Budyšinskim krajnostawskim seminaru we starym času [Das Wendentum a. d. Bautzener landständ. Seminar i. alten Zeiten]: Łužica XII (1893), 29.
6256. **Krawc, E.** 50 lět „Swoboda“ [tow. studowacych na krajnostawskim seminarje w Budyšinje] [50 Jahre „Swoboda“]: Serbske Nowiny 1927. Čo. 100; 106; 118.
-
6257. **Rachel, Bjarnat.** Stawizny Włady towařstwa serbskich studowacych katolskeho seminara a natwarneje šule w Budyšinje [Geschichte d. Włada, d. Vereins d. wend. Studierenden d. kath. Seminars zu Bautzen]: Serbski Student VIII (1926). Čo. 3.
-
6258. **N[owak]-N[jech.], M[ěrc.].** Towařstwo delnjoserbskich studowa-cych před 100 lěťami [Verein d. niederlaus.-sorb. Studenten vor 100 Jahren]: Nowa doba 1949. Čo. 133.
-
6259. **Aleksandr [Posern].** Crosta — das sorbische Schulungsheim: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1948. Nr. 8 = Nowa doba 1948. Čo. 109.
6260. **K., J.** Prěnja doba Radworskeho wustawa [Die erste Epoche d. Radiborschen Instituts]: Nowa doba 1948. Čo. 72; 75.
6261. **Něhdy knježi hród** — nětko kolebka serbskeje kultury [Einst ein Herrenhaus, jetzt die Wiege sorbischer Kultur i. Radibor]: Nowa doba 1949. Čo. 109.

6262. **Měrćink, Jurij.** Wšě mocy za swoju Ludowu uniwersitu! [Alle Kräfte für d. Volksuniversität]: Nowa doba 1949. Čo. 105.
6263. **Serbska młodžina!** Serbska ludowa uniwersita w Radworju će woła! [Sorbische Jugend! Die sorb. Volksuniversität i. Radibor ruft!] [W Budyšinje, Domowina. 1949.] 4 str. 8°. Z wobr.
6264. **Lajmert, Jan.** Wuwiće Radworskeho wučerskeho wustawa [Entwicklung d. Radiborschen Lehrerbildungsanstalt]: Serbska šula III (1950), 146.
-
6265. **Haka.** Der sorbische Lehrhof Crostwitz: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1949. Nr. 3 = Nowa doba 1949. Čo. 32.
6266. **md.** Přerňa serbska ratarska šula [w Chrósćicach] [Die erste sorb. Landwirtschaftschule i. Crostwitz]: Nowa doba 1949. Čo. 134.
6267. **—r.** Serbske wučbne kubło w Chrósćicach [Das sorbische Lehrgut i. Crostwitz]: Nowa doba 1949. Čo. 27.
-
6268. **Cyž, Handrij.** Džěławosć w serbskim internaće [Arbeit im sorbisch. Internat]: Nowa doba 1950. Čo. 96.

C. Studentow podpjerace towarstwa a swobodne městna

C. Studentenunterstützungsvereine und Freistellen

6269. **Hórník, M.** Towarstwo Pomocy za studowacych Serbow a jeho wustawki [Verein d. Studentenhilfe f. stud. Wenden...]: Č. M. S. XXXIII (1880), 52—62.
6270. **Towarstwo Pomocy za studowacych Serbow a jeho wobtwjerdžene wustawki** [Verein Studentenhilfe]. Budyšin, Towarstwo Pomocy. 1880. 14 str. 8°.
6271. **Sapiš** rjadnych a w Němzach bydlazych wurjadnych Bobustawow towarstwa Pomozy studowacych Serbow [Verzeichn. d. ordentl. u. in Deutschland wohnender Mitglieder d. Ver. d. Studentenhilfe]. (W Budyschinje, Smolef. 1883.) 2 łop. 8°.
6272. **N[owak], Jakub.** Přernje 20 lět Towarstwa Pomocy za studowacych Serbow [D. ersten 20 Jahre d. Studentenhilfe]. W Budyšinje, E. M. Monse. b. l. [1900.] 16 str. 8°. — Tos.: Č. M. S. LV (1902), 86—99.
-
6273. **Renč, M.** Swobodne městno za syna serbskeho duchowneho na krajnej šuli w Mišnje. K 300 lětnemu jubileju [Eine freie Stelle f. d. Sohn eines wend. Geistlichen a. d. Fürstenschule zu Meißen]: Č. M. S. XLI (1888), 25—32.
6274. **Jenč, K. A.** Přidawk k nastawkej wo swobodnym městnje za Serbow na krajnej šuli w Mišnje [Anhang zum Aufsatz über d. Freistelle f. Sorben a. d. Fürstenschule in Meißen]: Č. M. S. XLI (1888), 101—103.

DŽEL XII: BIOGRAFIJE
Staw 1. Zhromadžene biografije

TEIL XII: BIOGRAPHIEN

Kap. 1. Sammelbiographien

6275. **Richter, Joh. Traug. Ohnefalsch.** Von Gelehrten Nieder-Lausitzern, so circa tempora reformationis gelebet, und besonders von Gelehrten Wenden; nebst einigen Anmerkungen: Destinata literaria et fragmenta Lusatica Tom. II. S. 798—814.
6276. **Hórník, M.** Žiwjenjopisne listki [Biographische Briefe]: Č. M. S. XI (1858), 47 sc. XII (1859), 31—34. XIII (1860), 43—49.
6277. **D.** Spomnjenka na někotrych wažnych Serbow staršeho časa [Erinnerungen an einige berühmte Wenden der älteren Zeit]: Łužičan III (1862), 10 sc.
6278. **Jenč, K. A.** Zemrjeći spisowarjo hornjołužiskich ewangelskich Serbow wot 1800—1877 [Verstorbene Schriftsteller d. oberlaus. evang. Wenden]: Č. M. S. XXX (1877), 41—68.
6279. **Pful.** Psched poł sta a wjazы lětami [über verschiedene Bautzener Persönlichkeiten]: Serbske Nowiny 1885. Čo. 52.
6280. **Sonderlinge** aus dem Volke der Wenden: Gebirgsfreund XVIII (1906), 50 sc.; 70 sc.
6281. **Wojeńske jubileje**, z wobr. [Militärjubiläen einiger Wenden]: Krajan XLVII (1914), 53.
6282. **L[ibš], J[urij].** Dodawk k zapiskej serbskich veteranow [Nachtrag zum Verzeichn. wend. Veteranen]: Krajan XLVIII (1915), 54.
6283. **Zapis** našich rjekow [Verzeichn. uns. Helden]: Krajan XLIX (1916), 53—57. L (1917), 65—71. LI (1918), 68—72. LII (1919), 57—63.
6284. **Naši wótcyojo** a jich duchowne žiwjenjo [Unsere Väter und ihr geistig. Leben]: Předženak LXXI (1925), 23—27.
6285. **[Wićaz, Ota.]** Duchowni Serbja [Wend. Geisteshelden]: Předženak LXXI (1925), 35.
6286. **L.** Dopis z Wochoz [k swójbnym stawiznam Wochoz]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 14.
6287. **Šolta, Beno.** Za mrtvými Łužictými Srby [Nachruf für tote laus. Sorben]: Bezděz X (1947). Čo. 6. Str. 165 sc.
6288. **Wićaz, Ota.** Naša žaroba [biografije znamjenitych Serbow a jich přeceli]: Nowa doba. Nowa Łužica II (1948). Čo. 5.
6289. **Lm. [Šolta, Jurij.]** Naši morwi řeča [Unsere Toten sprechen]: Nowa doba 1949. Čo. 133.
6290. **Aleksandr [Posern].** Serbske wosudy [Sorbische Schicksale]: Nowa doba 1950. Čo. 87—89.
6291. **Wićaz, Pawoł.** Naši prócowarjo [Unsere Kulturschaffenden]: Serbska šula III (1950), 156 sc.; 177 sc.; 194 sc.; 204.

Staw 2. Biografije jenotliwych wosobow

Kap. 2. Einzelbiographien

6292. **Lm [Šolta, Jurij]**. Jan Andricki — přikładny serbski wučer a kublar: Nowa doba 1950. Čo. 123. * 22. 10. 1880 w Pančicach, wučer a kantor.
6293. **ck.** Wyši wučer Jan Andricki dže na wuměnk: Nowa doba 1948. Čo. 63.
6294. **K wustupjenju** kn. kapł. M. Andrickeho [Nikolaus Andricki] z redakcije „Łužicy“, z wobr.: Łužica XXIII (1904), 48. [* 30. 5. 1871 w Pančicach, † 18. 12. 1908 w Žitawje. Kapłan.]
6295. Kapłan Mikławš **Andricki** †: Posoł XLVI (1908), 485—487.
6296. **Bryl-Serbin, J.** Wěnc bratrowskeje lubošće na row † přečela knj. kapł. Mikławša Andrickeho: Łužica XXVIII (1909), 9—10; 18—19.
6297. **Malý, František.** Za Mikławšem Andrickým: Nový Věk. Neodvislý kulturní týdenník. Praha 1909 wot 31. dec.
6298. **Winger, Jurij.** Mikławš Andricki, kapłan w Žitawje ... * 30. meje 1871, † 18. decembra 1908 (Nekrolog LIX), z wobr.: Č. M. S. LXIII (1910), 127—134.
6299. **Andricki, Mikławš.** Listy z Prahi z lět 1886 do 95. Wudał Michał Nawka. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serb. Tuchořski. Čo. 21.) Budyšin, Smoleř. 1925. 128 str. 8°.
6300. **And[ricki].** 25 lět je so minyło ... [zo je Mikławš Andricki wumřěl]: Serbski Student XV (1933). Čo. 2.
6301. Mikławš **Andricki**, z wobr.: Krajan LXVIII (1935), 63—69.
6302. **Zalěski [Lorenc, Jakub].** Dopomnjeńka na † Mikławša Andrickoho, z wobr.: Krajan LXVIII (1935), 49—52.
6303. **Pučowanjo** † Mikławša Andrickoho: Krajan LXVIII (1935), 69—71.
6304. **Nawka, Michał.** K 40. posmjertninam Mikławša Andrickeho. Spisowaćel — martrař: Nowa doba 1948. Čo. 122.
6305. **Róla, Michał.** Měrczin Bałcař [Martin Balzer] [far. w Grunawje * 9. 11. 1711 w Baćonju, † 10. 3. 1785]: Posoł XIV (1876), 85—88; 93—96; 101—104.
6306. **Žiwjenjo** Měrczina Bałcarja, fararja w Grunawje: Posoł XXXVII (1899), 339—342; 363—366; 371—374; 379—382; 391—392.
6307. **Delan, Jurij.** Měrcin Bałcař: Č. M. S. LXXXI (1928), 9—21.
6308. **Słodeńk, Jurij.** Zapósłanc Ernst Bart, z wobr.: Łužica XXX (1911), 49. * 29. 8. 1870 w Lětonju.
6309. **Páta, Jos.** Arnoštu Bartowí k šedesátinám, z obr.: Česko-luž. Věstník XI (1930), 53 sc.
6310. **Wićaz, P.** K 80. narodninam Arnošta Barta. Nestor narodnych prócowarjow: Nowa doba 1950. Čo. 100.
6311. **Wićaz, Ota.** Sławny Rakečan [Jan August Bart]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 292.

6312. **Andricki, Mikł.** Jakub Bart-Ćišinski, z wobraz.: Łužica XIX (1900), 86—91.
6313. **Andricki, Mikławš.** Jakub Ćišinski. Žiwjenjopis. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serbom. Tuchoŕski. Čo. 4.) W Budyšinje, Smoleń. 1906. 19 str. 8°.
6314. **Andricki, Mikławš.** Jakub Ćišinski. K 50. basnikowym narodninam: Č. M. S. LIX (1906), 107—125.
6315. **[Andricki], [Mikł.].** Cżischinski. [50 lětnym narodninam]: Posoł XLIV (1906), 279.
6316. **Serbin [Bryl, Jan].** Swjatočnosće na počesćowanje Abrahamowinow Jakuba Ćišinskeho: Łužica XXV (1906), 74—75.
6317. **Bryl, Jan.** Slovo o literatuře lužických Srbů a jejich básníku Jakubu Ćišinském: Zvičina. Königinhof II (1906). Čo. 7.
6318. **Bryl, Jan.** Básník Ćišinský: Zvičina. Königinhof II (1906). Čo. 8.
6319. **Jírka, Jan Evang.** Jakub Ćišinský: Záboj, Věstník Královedvorský 1906. Čo. 19—22.
6320. **Černý, Adolf.** Jubilej Jakuba Ćišinskeho: Łužica XXVII (1908), 59—61.
6321. Jakub **Ćišinski** †: Łužica XXVIII (1909), 73—74.
6322. Farski administrator em. Jakub **Bart-Ćišinski** †: Posoł XLVII (1909), 329—330.
6323. **Karafiát, Ferd.** Za Jakubem Ćišinskim: Hlasy z Haně 1909. Čo. 117.
6324. **Páta, Jos.** Nad rovm lužickosrbského básníka Jakuba Ćišinského: Den. Praha 1909. Čo. 300.
6325. **Vařeka, J.** Jakub Bart-Ćišinski zemřel: Hlasy z Haně 1909. Čo. 117.
6326. **Cyž, Jan.** Jakub Bart-Ćišinski, z wobr.: Łužica XXIX (1910), 2—3.
6327. **Ljibš, J[urij].** K wopomnjeću Ćišinskoho: Posoł XLVIII (1910), 354.
6328. **Delan, Jurij.** Jakub Bart-Ćišinski. * 20. VIII. 1856, † 16. X. 1909 (Nekrolog LXII), z wobr.: Č. M. S. LXIV (1911), 137—144.
6329. **Milaković, Josip.** Jakub Bart Ćišinski. Prilog poznavanju novije lužičko-srpske književnosti. Serajevo, Zemaljska štamparija. 1914. 32 str. 8°. Z wobr.
6330. **Sedláček, Karel.** Jakub Bart-Ćišinski: Mladoboleslavské Listy 1924. Čo. 84.
6331. K 70. narodnomu **dnjej** † Jakuba Barta-Ćišinskoho (21. augusta): Posoł LXIV (1926), 277—278.
6332. **Páta, Josef.** Ve znamení Jakuba Ćišinského, z wobr.: Česko-lužic. Věstník VII (1926), 1 sc.
6333. **Jakub Bart-Ćišinski.** K jeho 70. narodninam, z wobraz.: Krajan LX (1927), 56—58.
6334. **Krječmar, Mikł.** Ćišinskeho abrahamowiny 1906: Č. M. S. LXXX (1927), 55—68.

6335. **K[rječmar], M[ikl.].** „Swětło z wyšiny“. Kwěćel na row Jakuba Barta-Čišinskeho, našeho wulkeho serbskeho basnika, † 16. 10. 1909: Krajan LXIII (1930), 44 sć.
6336. **h-k b-i.** Jakub Bart-Čišinski (1856—1909): Ruch Słowiański IV (1931), 169—171.
6337. **Krječmar, Mikl.** Jakub Bart-Čišinski. Najwiekszy poeta łužiski: Ruch Słowiański IV (1931), 29—32.
6338. **Krječmar, Mikławš.** Jakub Bart-Čišinski. Přinošk k jeho žiwjenju a džělu. Z 6 pod., 2 wobr. a 3 faks. (Wědomostne rozprawy. Čo. 2.) W Budyšinje, Maćica Serbska. 1933. 192 str. 8°.
6339. **Měrcink, Jurij.** Před 25 lětami wumřě naš Jakub Bart-Čišinski: Serbski Student 1934. Čo. 3.
6340. **Kubašec, Marja.** Jakub Bart-Čišinski. Z jeho žiwjenja a džěla k wotkryću jeho pomnika w Pančicach 18. sept. 1949. Budyšin, Domowina. 1949. 16 str. 8°.
6341. **Mandawski, J. [= Wuješ, J.].** Jakub Bart-Čišinski, der sorbische Nationaldichter: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1949. Nr. 10.
6342. **N[owak]-N[jech.], Měrcin.** Jakub Bart-Čišinski, naš narodny basnik: Nowa doba 1949. Čo. 108.
6343. **Nowak-Njeh., Měrcin.** Misija serbskeho narodneho basnika njeje hišće dokónčena! [Die Mission d. sorbisch. Nationaldichters Čišinski noch nicht beendet!]: Nowa doba 1949. Čo. 106.
6344. **W[ićaz], O[ta].** Hdyž Marja Kubašec přednošowaše [wo Jakubu Čišinskim] [Als Maria Kubasch vortrug]: Nowa doba 1949. Čo. 128.
6345. **H[órník], M[ichał].** Połstalětny mješnski jubilej k. kan. fararia Jakuba Barta: Posoł X (1872), 163—165.
6346. **[Hórník, M.] P.** Jakub Barth [can. a farar w Khrósczicach. * 27. febr. 1796, † 7. sept. 1881]: Posoł XIX (1881), 157—159.
6347. **Kocor, K. A.** Jan Bartko †: Łužica XIX (1900), 46.
6348. **Domaška.** Za njeboh' Janom Bartkom. Posmjertna spomnjeńka: Łužica XX (1901), 44 sć.
6349. **W., J.** Jan Bartko. * 16. nov. 1821. — † 18. meje 1900, z wobr.: Pschedženak 1901. Str. 35 sć.
6350. **Wjela, Jan.** Jan Bartko, bywši cyrk. wučef... * 16. nov. 1821, † 18. meje 1900 (Nekrolog XL): Č. M. S. LIV (1901), 57 sć.
6351. **W[ićaz], O[ta].** Delnjołužičanaj Bjedrich a Hendrich Batš [Bjedrich Batš (Bartuš) * 24. 1. 1820 w Tšupcu]: Łužica L (1937), 14—16.
6352. **[Skala, Jakub.]** Połstalětny mješnski jubilej k. kanonikusa fararja Jakuba Bensch [Jakob Bensch]: Posoł XXI (1883), 204—206.
6353. **Dobrucki, Jan.** Bjedrich August Bergan, bywši farar we Wulkich Ždžarach. * 15. sept. 1824, † 16. febr. 1901. (Nekrolog XLII): Č. M. S. LIV (1901), 137—138.
6354. **Wićaz, Ota.** Dopomnjeńki na njeboh fararja Bergana we Wulkich Ždžarach: Předženak LXXX (1934), 53 sć.

6355. **W[ićaz], O[ta]**. Faraf Bergan po Wulkich Zdžarach dže: Serbske Nowiny 1936. Čo. 300.
6356. **H[órnik, M.]** Robert Berger [klóštyrski duchowny w Fraustadtu w Póznańskej * 23. 10. 1790 w Pančicach]: Posoł XVII (1879), 59—60.
6357. **Łakař, Arnošt**. Serbski rjek Ketličanskeje wosady [Pětr Běmar z Wujezda pola Ketlic]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 11.
6358. **Hórnik, M.** Zacharias Bierling a jeho knižka z l. 1689: Č. M. S. XXXVI (1883), 119—127.
6359. **Jenč, K. A.** Jan Hendrich Bjar, stud. theol. & phil. * 22. okt. 1837, † 26. meje 1859: Č. M. S. XII (1859), 82—87.
6360. **js.** Bratraj Michał a Mikławš Bjedrich: Kat. Posoł LXIX (1931), 228—230.
- 6360 a. *** **[Nowak-Njeh., Měrc.]** K 95. narodninam M[ichała] Bjedricha-Wjelemera. Serbski pěsnjer styskanja: Nowa doba 1950. Čo. 149. † 12. 8. 1876 w Pěskecach.
6361. **Mikławš Bjedrich** — 60 lět. Mikławš Bjedrich-Radlubin [Nikolaus Bedrich], z wobr.: Krajan LIII (1920), 56.
6362. Mikławšej **Bjedrichej** k sydomdžesaćinam, z wobr.: Łužica XLIV (1929), 73—75.
6363. Faraf Mikławš **Bjedrich-Radlubin** — sydomdžesatnik, z wobr.: Krajan LXIII (1930), 42 sć.
6364. Faraf Mikławš **Bjedrich-Radlubin**, z wobr.: Posoł LXVIII (1930), 217—219.
6365. **Rječka, Maks.** Mikławš Bjedrich-Radlubin a jeho wuznam: Serbski Student XII (1930). Čo. 23.
6366. **Lm [Šolta, Jurij]**. K 90. narodninam fararja Mikławša Bjedricha. Wuznamny serbski powědančkar: Nowa Łužica III (1949). Čo. 110 = Nowa doba 1949. Čo. 115.
6367. **Izelt, R.** Poršičanski Symson, młynk Pětr Bjenada [Müller Peter Benada i. Purschwitz]: Nowa doba 1948. Čo. 59.
6368. **-f.-** Posledni puć Błažic nana, hamtskeho a gmejnskeho předstejićerja we Łazu: Serbske Nowiny 1932. Čo. 24.
6369. **J.** Faraf [Jan Richard] Bójc-Budeščanski njebohi: Nowa doba 1948. Čo. 31. * 1880 na Židowje, † w haprleji 1948 w Budestecach.
6370. **b.** Patr Jurij Brězan njebohi [Pater Georg Bresan] [* 6. 9. 1900 w Ralbicach, † 16. 9. 1948 w Toplicach]: Nowa doba 1948. Čo. 87.
6371. **Wićaz, Ota.** Krjebjanski faraf Jan Brojeř wukliowa džěci swojeje wosady: Serbske Nowiny 1934. Čo. 29.
6372. **[Wićaz, Ota.]** Jurij Brósk-Křišowski a jeho nan Handrij (Serbske hlowy 1): Łužica XLI (1927), 76—78.
6373. **Lm [Šolta, Jurij]**. Faraf Jurij Brusk njeboh [* 30. 8. 1889 w Hórkach, † 26. 3. 1950 w Kralowskim Haju, faraf]: Nowa doba 1950. Čo. 38.
6374. **Jakub Bryl** [Jakob Brühl]: Posoł III (1865), 46 sć.

6375. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** Wopomnjenki — dopomnjenki. Hišće někotre listy ze zawostajeństwa njeboh nana [Jakuba Bryla]: Łužica XL (1925), 115 sć.
6376. **Serbin-Moskwič [Bryl, Jan].** Dwoje hody w Moskwje: Posoł XLVI (1908), 61 sć.; 69 sć.; 85 sć.; 94 sć.; 101 sć.
6377. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** Pućowaŕske wobrazki ze žiwjenja za žiwjenjo: Krajan LVI (1923), 45—49.
6378. **Jan Bryl.** K jeho pjećdžesaćinam, z wobr.: Łužica XLIV (1929), 29 sć.
6379. **Krječmaŕ, P.** Professor Jan Bryl †: Serbske Nowiny 1932. Čo. 1.
6380. **Wićaz, Ota.** Za Janom Brylom: Łužica XLVII (1932), 2.
6381. † Professor Jan **Bryl**, z wobr.: Krajan LXVI (1933), 37 sć.
6382. **Wićaz, Ota.** Professor Jan Bryl, z wobr.: Předženak LXXIX (1933), 52 sć.
6383. **Wjacławsk, Jakub.** Prof. Jan Bryl, ... * 29. měrca 1879, † 30. dec. 1931: Č. M. S. LXXXVII (1934), 70 sć.
6384. **Wjacławsk, Jakub.** Bibliografija Jana Bryla: Č. M. S. LXXXVII (1934), 72—74.
6385. **Jenč, K. A.** Jan Michał Budaŕ [Michael Buder] a jeho wotkazanje: Č. M. S. XI (1858), 23—44.
6386. **Wehla, H. F.** Jan Michał Budaŕ: Č. M. S. XII (1859), 76—82. XIII (1860), 13—17; 66—77. XV (1862), 30 sć.; 93—95.
6387. **Duczman, Handrij.** Jan Michał Budaŕ, jeho žiwjenje a wotkasanje, kaž tež wobstaranje a poŕwjećenje jeho pomnika w Budestecach. (Macźiczn. spišow Čo. 52.) W Budyschinje, Macźiza Sserbska. 1869. 26 str. 8°. fr.
6388. **Imisch, H.** Jan Michał Budaŕ, dobroćel Sserbow. Dopomnjenki se Ŕwjedženja snutskowneho miŕionstwa w Budesczańskim Božim domje na stolětnym pohrjebnym dnju njebo Jana Michała Budarja. 2. wud. W Budyschinje, Ssmoleŕ. 1889. 29 str. 8°. fr.
6389. **Hórnik, Michał.** Serbski dobroćel J. M. Budaŕ: Kwětki. Serbska Čitanka. W Budyšinje 1921. Str. 137—139.
6390. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** K 160. posmjertninam J. M. Budarja. Serbski dobroćel luda [J. M. Buder]: Nowa doba 1949. Čo. 136.
6391. **[Wićaz, Ota.]** Čestny wěnc za našu basnjerku Hańžu Budarjowu, z wobraz.: Předženak LXXIII (1927), 60—61.
6392. **Nowak-Njeh., Měrćin.** Hańža Budarjowa 70 lět: Serbske Nowiny 1930. Čo. 243.
6393. **Lohr, G.** K 90. narodninam Hańže Budarjoweje. Serbska ludowa pěsnjerka: Nowa doba 1950. Čo. 123. * 17. 10. 1860 w Mortkowje pola Łaza, † 1. 12. 1937.
6394. **Skala, Jakub.** Praelat Jakub Buk [Jakob Buck], přeni kralowski dwórski kapłan ... bywši redaktor Čas. Mać. Serbsk. * 6. měrca 1825, † 15. aug. 1895: Č. M. S. L (1897), 68—72.

6395. **Nalikař** Róžeńćanskeje Swjateje Marije [Matej Buk]: Předženak LXXXI (1935), 64.
6396. **Michał Buk** [Michael Buck]: Posoł III (1865), 44—46.
6397. **H[órník], M[ichał]**. Michał Buk [* 24. meje 1804 w Zywicach, † 8. měrca 1865]: Łužičan VI (1865), 47 sc.
6398. **Hórník, Michał**. Michał Buk, kapitulár a scholastik tachantstwa S. Pětra w Budyšinje. Nar. 24. meje 1804, † 8. měrca 1865: Č. M. S. XVIII (1865), 311—313.
6399. **Hórník, M.** Jan Chojnan, jeho rukopis a delnjoserbske słowa w nim: Č. M. S. XXIX (1876), 21—49.
6400. **Š[ołta], B[eno]**. Dopomnjeńki na njebočičkeho fararja Jana Cyža: Nowa doba 1948. Čo. 126.
6401. **Š[ołta], J[urij]**. Smjerc wotwoła w běhu 12 hodžin swěrnej Serbow, duchownej knjezow arcyměšnika Pawoła Šołtu a fararja Jana Cyža-Hajničanskeho: Nowa doba 1948. Čo. 67.
6402. **Luboměr [Šołta, Jurij]**. Swjatočny pohrjeb serbskeju wótcincow arcyměšnika Pawoła Šołty a fararja Jana Cyža: Nowa doba 1948. Čo. 69.
6403. **Dr. J. Cyž** 5 lět wokresny starosta [Dr. J. Ziesch 5 Jahre Landrat]: Nowa doba 1950. Čo. 59.
6404. *** **[Nowak-Njeh., Měrcin]**. Naš wokresny starosta (Dr. Jan Cyž), z wobr.: Nowa doba 1950. Čo. 59.
6405. **Hórník, M.** Jurij Cyž [Georg Ziesch], kand. theol. * 18. VIII. 1848, † 9. IV. 1874: Č. M. S. XXVII (1874), 119 sc.
6406. **R., M.** Jurij Cyž [cand. theol. * 18. 8. 1848, † 9. 4. 1874]: Posoł XII (1874), 72 sc.
6407. **Jurij Cyž** njeboh!: Nowa Doba 1947. Čo. 14.
6408. **Hórník, M.** Michał Cyž [Michael Ziesch], ryčnik w Kamjencu. * 28. X. 1825, † 4. VII. 1860: Č. M. S. XV (1862), 50—55.
6409. Justicny rada, notar a prawiznik Michał **Cyž** [Michael Ziesch], z wobr.: Posoł LXVI (1928), 147.
6410. Justicny rada Michał **Cyž**. K jeho 70. narodninam [Justizrat M. Ziesch], z wobr.: Łužica XLIII (1928), 14 sc.
6411. **Buk, Jakub**. Mikławš Cyž [Nikolaus Ziesch], vikar na tachantstwie swj. Pětra w Budyšinje. * 4. XII. 1825, † 1. IV. 1853: Č. M. S. VI/VII (1853/54), 52—55.
6412. **Wićaz, Ota**. Sława Mužakowskemu młynskemu mištrej Čepańcej: Serbske Nowiny 1933. Čo. 290.
6413. **Černý, Adolf**. Dr. med. Jan Čěsla, wokresny lékař w Neveklowje * 16. dec. 1840, † 11. okt. 1915 (Nekrolog LXXV), z wobr.: Č. M. S. LXVIII (1915), 152 sc.
6414. **Černý, Adolf**. Zajimawe słowa k wopomnjeću na dweju Serbow [lěkar Jan Handrij Čěsla a Franc Kral]: Posoł LIV (1916), 3 sc.
6415. Křesćan **Černík** w Slepom njebohi: Serbske Nowiny 1934. Čo. 216.
6416. Duchowny rada Franc **Čornak** †: Posoł LXX (1932), 396 sc.

6417. **List** kërlušerja Jana Bohuwěra Dalwicy z lěta 1842 na jeho syna Pětra, hdyž jako wojak na twjerdžiznje Königsteinje słužeše: Łužica L (1937), 4 sc.
6418. **W[ićaz], O[ta]**. Jan Bohuwěr Dalwica-Dólba [* 1787 we Wósporku, serbski kërlušer]: Łužica L (1937), 9—12.
6419. **Pful**. Jan Dejka [Joh. Deuke]: Łužica I (1882), 15 sc.
6420. **Muka, Ernst**. Žalosć a wěšćenje Jana Dejki [Trauer und Prophezeiungen J. Deukes]: Łužica I (1882), 52 sc.
6421. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin]**. K 170. narodninam Jana Dejki. Serbski džělaćer — přeni serbski nowinar: Nowa doba 1949. Čo. 21. [* 18. 2. 1779 w Budyšinje, † 8. 8. 1853 w Budyšinje.]
6422. **C[yž], J[an]**. Farař Jurij Delan [Georg Delan], z wobraz.: Krajan LXI (1928), 49—51.
6423. Farař Jurij **Delan**. (K joho pjećdžesaćinam...): Posoł LXVI (1928), 250 sc.
6424. Farař Jurij **Delan** — pjećdžesaćnik, z wobr.: Łužica XLIII (1928), 42—44.
6425. **Dixi**. 25 lětny naměstny jubilej knjeza fararja Jurja Delana: Serbske Nowiny 1935. Čo. 229.
6426. **Luboměr [Šolta, Jurij]**. Farař Jurij Delan 70 lět: Nowa doba 1948. Čo. 65.
6427. **Delan, Jurij**. Za † Jurjom Deleńkom, bywšim serbskim kapłanom w Budyšinje a zaslužbnym redaktorom „Katolskoho Pósla“ [Nach † Georg Delenk, gew. wendisch. Kaplan in Bautzen]: Posoł LVI (1918), 123 sc.
6428. **Delan, Jurij**. Jurij Deleńk, bywši kapłan w Budyšinje. * 22. apryla 1882, † 11. apryla 1918: Č. M. S. LXXI (1918), 106—110.
6429. **D[elan], J[urij]**. Jurij Deleńk: Krajan LII (1919), 38.
6430. **Dobrucký, Božidar**. Jan Emanuel Dobrucký, archidiakonus we Wojerecach. * 13. wulk. rózka 1854, † 19. mał. rózka 1921: Č. M. S. LXXIV (1921), 57—58.
6431. Serbska **farařka** z 18. lětstotka [Mila Dołha]: Łužica XLIII (1928), 44 sc.
6432. Bukečanska farařka [Mila **Dołhina**]: Předženak LXXV (1929), 43 sc.
6433. **Imiš, [H. J.]**. Michał Domaška †: Łužica XVI (1897), 77—78.
6434. **[Domašk]a, M[oric]**. Michał Domaška [Michael Domaschke], farař em. Nosaćičanskeje wosady... płódny serbski basnik a spisowaćel. * 23. junija 1820, † 7. junija 1897 (Nekrolog XXXIV), z wobr.: Č. M. S. LI (1898), 53—58.
- 6434 a. *** **[Nowak-Njeh., Měrć.]** K 130 posmjertnym narodninam Michała Domaški. Pěsnjer „Noweho Serbstwa“: Nowa doba 1950. Čo. 72.
6435. Wyšši farař Franc Moric **Domaška**, z wobr.: Předženak LXXVII (1931), 41 sc.

6436. **Zarjeňk, G.** Wyšši farar Franc Moric Domaška w Budestecach. * 24. 9. 1862, † 26. 9. 1931: Č. M. S. LXXXVII (1934), 63—69.
6437. Administrator P. Romuald **Domaška**. K jeho šěsćdźesaćinam: Łužica XLIV (1929), 50 sc. [* 28. 7. 1869 w Koslowje, † 2. 7. 1945 we Worklecach. Probst klóštra Marineje Hwězdy.]
6438. Administrator P. Romuald **Domaška** — 60 lět, z wobr.: Krajan LXIII (1930), 43 sc.
6439. **Lm. [Šoŭta, Jurij]**. K 80. narodninam P. Romualda Domaški. Wuhnaty serbski wótcinc — spisowaćel: Nowa doba 1949. Čo. 87.
6440. Delnjoserbska spisowaćelka Marijana **Domaškojc**. K jeje 60. narodninam: Serbske Nowiny 1932. Čo. 50.
6441. **Wićaz, Ota**. Marjanje Domaškojc k šěsćdźesaćinam: Łužica XLVII (1932), 20 sc.
- 6441 a. **N[owak]-N[jech.], M[ěrc.]**. Njeznaty row serbskeje basnjerki (Marijany Domaškojc z Cazowa): Nowa doba 1950. Čo. 137.
6442. **Wyrgač, Karl**. Handrij Dučman-Wólšinski (Andreas Deutschmann): Łužica XXVI (1907), 43—45.
6443. **Pohrjeb** njeboh Dučmana [fararja]: Posoł XLVII (1909), 121.
6444. **Kral, Jurij**. Handrij Dučman: Posoł XLVII (1909), 129—130.
6445. **Kral, Jurij**. Handrij Dučman, farar na wotp. w Dubinje ... * 27. mał. rózka 1836, † 7. hapryla 1909 (Nekrolog LVIII), z wobraz.: Č. M. S. LXIII (1910), 76—79.
6446. **Handrij Dučman**. Z hólčich lět: Łužica XXXI (1927), 52 sc.
6447. **[Wićaz, Ota.]** Třo stolětni [Handrij Dučman, Jan Aug. Jenč a Kito Šwjela], z wobr.: Předženak LXXXII (1936), 43 sc.
6448. **W[ićaz, O[ta]]**. Štyrceći lět za Handrijom Dučmanom: Nowa Łužica III (1949). Čo. 4 = Nowa doba 1949. Čo. 40.
6449. **Dučman, Handrij**. Dr. med. Pětr Dučman [Peter Deutschmann], ... * 13. měrca 1839, † 6. febr. 1907 (Nekrolog LVI), z wobr.: Č. M. S. LXII (1909), 150 sc.
6450. **bš. Serbski přirodospytnik Gustav Feurich-Hodžijski** 80 lět stary: Nowa doba 1948. Čo. 118. [* 8. 12. 1868 w Hodžiju.]
6451. Budysko-čornokhołmčanski **Łužičan**. Časopis za kwasnu zabawu. Zamolw. redakt.: Šibakec Pětr. Čo.? 10. okt. 1869. [Wudate wot J. E. Smolerja, Hórnik, Krala a. t. d.] (Ke kwasej knj. K. A. Fiedlerja z Mathildu Stangec.) (W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1869.) 8 str. 8°.
6452. **Štođeňk, Jurij**. 80 lětne narodniny [K. A. Fiedlerja, wyšš. wučerja]: Posoł LIII (1915), 322.
6453. **Černý, Adolf**. Korla August Fiedleř, wyšši seminarski wučer n. wotp. * 15. nov. 1835, † 16. meje 1917, z wobr.: Č. M. S. LXX (1917), 58—65.
6454. **K. A. Fiedleř** †: Posoł LV (1917), 133 sc.
6455. **Wićaz, Ota**. Wutrobine nalěčo Mathildy Stangec a Khorle A. Fiedlerja: Č. M. S. LXXV (1922), 3—20.

6456. **Wićaz, Ota.** Wutrobine nalěčo Mathildy Stangec a Khorle A. Fiedlerja. Wopisał a pěsnje zezběrał. (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serb. Tuchoŕski. Čo. 14.) W Budyšinje, Wudawaŕ. 1922. 56 str. 8°.
6457. **Wićaz, Ota.** Mathilda Stangec a Khorla August Fiedleŕ: Łužica XXXVII (1922), 4—10.
6458. **Wićaz, P[awoł].** K 115. narodninam Korla Awgusta Fiedlera. Serbski pěsnjer lubosće: Nowa doba 1950. Čo. 133.
6459. **Fiedleŕ, K. A.** Při rowje njezapomniteje mandźelskeje [Mathildy Fiedlerje, rodź. Stangec]: Łužičan XII (1871), 123—126.
6460. **Wićaz, Ota.** Moric August Flanderka — čestny braška Budyškeje Bjesady: Łužica XL (1925), 112—114. — Tosame: Serbske Nowiny 1934. Čo. 58.
6461. **Krawc, Bjarnat.** Jan Arnošt Frajšlak, serbski hudźbnik: Serbske Nowiny 1934. Čo. 214; 216.
6462. **Šě.** K 80. narodninam Jana Arnošta Frajšlaka. Znaty serbski hudźbnik [Joh. Ernst Freischlag]: Nowa doba 1949. Čo. 13. [* 22. 11. 1869 we Wulkich Debsecach.]
6463. **Hausdorff, Salomon.** Přispěw Abrahamej Brancelej [Frencelej]. Podał M. Hórnik: Č. M. S. XIX (1866), 402 sć.
6464. **Muka, Ernst.** Frenceliana [Abraham Frenzel] I—VIII (I: Serbske pěsnje Frencel swójby. II: Abraham Frenzel jako serbski rěčnicaŕ. III: Abraham Frenzel jako serbski topograf. IV: Powjesće Abrahama Frencla wo serbskich wašnjach a nałožkach. V: Abraham Frenzel jako serbski historiograf. VI: Abrahama Frencla Historia naturalis Lusatie Superioris. VII: Ryčespytne doškrabanki ze Žitawskich foliantow Abrahama Frencela. VIII: M. Abrahama Frencela žiwjenje a spisy): Č. M. S. XXXIII (1880), 36—44. XXXIV (1881), 69—78; 117—121. XXXV (1882), 22—52. XLIII (1890), 97—111.
6465. **Hórnik, Michał.** Ryč a prawopis Michała Frencela [Michael Frenzel] před runje 200 lěta: Č. M. S. XXIII (1870), 55—61.
6466. **Jenč, K. A.** Michał Frenzel a jeho zasłužby wo serbske pismownstwo: Č. M. S. XXIV (1871), 73—92.
6467. **Störzner, Fr. Bernh.** Der „Beförderer des Glaubens“ unter den Wenden [Michael Frenzel]: Oberlaus. Heimatztg. III (1922), 282.
6468. **Röseberg.** Leben und Wirken Michael Frenzels, Übersetzer des Neuen Testaments in das Wendische (Obersorbische): Beiträge zur sächs. Kirchengesch. XXXIX (1930), 30—112.
6469. **K[öthe,] K[urt].** Michał Frencl: Serbske Nowiny 1931. Čo. 28.
6470. **K[öthe,] K[urt].** Michael Frenzel. E. wendischer Schriftsteller: Heimatklänge. Bautzener Tagebl. 1931. Nr. 6.
6471. **N[owak]-N[jech,] M[ěrćin].** Michał Frenzel a Pětr Wulki. Serbski prócowar wo słowjansku wzajomnosć před 250 lěta: Nowe Słowjanstwo. Nowa doba I (1947). Čo. 5. Str. 2.

6472. **Jenč, K. A.** Jan Gelanski, wučeny serbski bur: Łužičan XI (1870), 38—41.
6473. **L.** Jan Gelanski, hucony serbski bur: Łužica VII (1888), 20 sc.
6474. **A[ndricki], M[ikl.].** Bjesada [über Johann Gelanski]: Łužica XVII (1898), 92 sc.
6475. **Haufe, Ewald.** Johann Gelansky, das Sprachgenie von Goeda: Lpz. Ztg. Wissensch. Beil. 1898. Nr. 14.
6476. **Jan Gelansky** w Hodźiju: Pschedženak 1921. Str. 35.
6477. **[Hájek, Dismas.]** Kapucin fr. Pankrac (Handrij) Glawsch [Pankrazius (Andreas) Glausch] † [* 1833 Sinkwitz, † 16. IV. 1898]: Posoł XXXVI (1898), 177—179; 187—188.
6478. **Jenč, K. A.** Ryceř David Bohuwer Glowa [† 2. nov. 1865]: Łužičan VII (1866), 44—46; 60.
6479. **Křižan, Jan.** Jan Gólč [Johann Goltsch], farař w Rakecach. * 4. meje 1864, † 16. okt. 1916: Č. M. S. LXIX (1916), 113—115.
6480. **Gólč, Jan.** Julius Hermann Gólč, farař em. w Rakecach. * 5. jul. 1831, † 2. hapr. 1906 (Nekrolog LIV): Č. M. S. LIX (1906), 146 sc.
6481. **A[ndricki]. J[an].** Dr. Jan Grólmus [Grollmus], šulski direktor na wotp. w Radworju, něhduši předsyda „Serbskeje Bjesady“ w Budyšinje. * 23. XII. 1851, † 17. I. 1924: Č. M. S. LXXVII (1924), 140—141.
6482. **N[owak]-N[jech.], M[ěrčin].** Serbscy a němscy antifašisća česca wopomnjeće dr. Marije Grólmusec: Nowa doba 1948. Čo. 32.
6483. **Hajdan, F. Th.** Tajka běsche moja mać [Hajdanowa w Drježdžanach]: Pomhaj Bóh XLV (1935), 189 sc.
6484. **Jan Haješ** njeboh: Posoł LII (1914), 167 sc.
6485. **Slodeńk, Jurij.** Jan Haješ †: Łužica XXXIII (1914), 41—42.
6486. **B[art]-B., A[rnošt].** Jan Haješ 75 lět. Stražowař Serbowstwa Wojerowskeje hole: Nowa doba 1948. Čo. 5.
6487. **B[art]-B[rě.], A[rnošt].** Złoty kwas pola Haješec we Łazu [Jan Haješ]: Nowa doba 1948. Čo. 45.
6488. **Fidus [Wičaz, Ota].** Schiller a Goetha w Njeswaćidle [z Jana Hajncoweho žiwjenja epizoda [Johann Heinze]: Łužica XXXIX (1924). Zeš. 2. Str. 11—14. Zeš. 4. Str. 3 sc.
6489. **Hajnza, Jan.** Jan Hajnza a khodojta. Wěry podawk: Předženak LXXII (1925), 42—43. — Tos.: Serbske Nowiny 1936. Čo. 279.
6490. **Hajnca, Jan.** Za jedyn dzeń pěši z Hródka do Drježdžan: Předženak LXXII (1926), 73—75.
6491. **Hajnca, Jan.** W Kobańskem młynje: Łužica XLI (1926), 19. — Tos.: Předženak LXXIII (1927), 94 sc.
6492. **Z listow** Jana Hajncy. Wot Oty Wičaza: Łužica XLI (1926), 54—56.
6493. **[Wičaz, Ota.]** Jan Hajnca njebohi: Łužica XLI (1926), 18.
6494. **Sch.** Pohrjeb Jana Hajncy: Serbske Nowiny 1926. Čo. 79.
6495. **Jan Hajnca** a wroble: Předženak LXXIII (1927), 93.

6496. **[Wićaz, Ota.]** Spodźiwny són Jana Hajncy: Předženak LXXIII (1927), 93.
6497. **W[ićaz], O[ta].** Basnik Jan Hajnca ze swojej wowku: Serbske Nowiny 1937. Čo. 131.
6498. **Kral, Marćin.** Wyšši wučer Jan Arnošt Hančka, šulski wjednik a kantor w Poršicach, * 11. IX. 1867, † 17. VI. 1928. (Nekrolog CVIII): Č.M.S. LXXXII (1929), 62—64.
6499. **Schäfer, [Emil].** Oberlehrer Kantor Ernst Hantschke [Hančka], m. Bildn.: Zur Erinnerung an das Schuljubiläum und Heimatfest in Purschwitz am 28. u. 29. aug. 1926. (Bautzen, Schmalzer. 1926.) S. 12—15.
6500. Synodala Arnošt **Hančka**, z wobr.: Łužica XLIII (1928), 17.
6501. **Tscherney, Anton.** Melchior Matej Handrijec [farař w Kríma w Čechach * wokoło 1675 w Nowej Wsy pola Kulowa, † 27. 11. 1743]: Posoł XIII (1875), 23—25.
6502. **Krječmar, P.** Jejkowy Handrij [Der Eierjockel]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 294. Přil. 2.
6503. Jejkowy **Handrij**: Serbske Nowiny 1937. Čo. 60.
6504. Třo wulcy zaslužbni serbscy **duchowni** [farařjo: Jan Handrik, Pawoł Rjeda, Jan Arnošt Matek]: Předženak LXXIV (1928), 39—40.
6505. Farař Matej **Handrik-Slepjanski.** K jeho 40 lětnemu zastojnskem jubileje, z wobr.: Łužica XLVI (1931), 18—20.
6506. —ó—. 40 lětny jubilej knjeza farařa Mateja Handrika w Slepom: Serbske Nowiny 1931. Čo. 24.
6507. **Wićaz, Ota.** Farař Matej Handrik w Slepom, z wobr.: Předženak LXXVIII (1932), 53 sc.
6508. **Zalěski [Lorenc, Jakub.]** Ha widźuli ptačata čahnýc . . . Knjezej farařej Handrikej w Slepom na wotsalny puć poswjećił: Serbske Nowiny 1934. Čo. 256.
6509. **Sydomdžesačiny** knjeza farařa Mateja Handrika w Slepom: Serbske Nowiny 1934. Čo. 78.
6510. **Wićaz, P.** K 85. narodninam Mateja Handrika. Zakitowar Serbstwa w Mužakowskej holi: Nowa doba 1949. Čo. 41. [* 5. 4. 1864 Jamno pola Klětneho, † 6. 2. 1946 w Erdeborn pola Eislebena, farař a spisowačel.]
6511. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** † Michał Handrik — swěrný serbski krajan, z wobr.: Krajan LXII (1929), 38—40.
6512. **Ro.** K 83. narodninam Kurta Hanki. Horliwy wučer a swěrný Serb: Nowa doba 1949. Čo. 127. [* 13. 10. 1866 w Hodźiju, wyšši wučer a kantor n. w.]
6513. **Schulenburg, Willibald ze.** Jan Hantšo-Hano ze Slepoho. Wobraz serbskeho bura. Přeložil G. Šwela, z wobraz: Łužica XXXI (1912), 68—70; 78—80; 86—87; 94—96.
6514. **Kerf, J. A.** Serbski řěznik Pomhajibóh Hendrich Hantuš [Heinrich

- Hantusch] w Pirnje: Serbske Nowiny 1926. Čo. 194. Příl. Čo. 199. Příl.
6515. **Haša, Handrij** [Andreas Hasche]. Z wojeřskoho dženika: Krajan XLVII (1914), 54—64.
6516. **Buk, Jakub.** Michał Haška [Michael Haschke], canonicus cap. cant. ad st. Petrum Bud. . . nar. 13. sept. 1778, † 27. jan. 1854: Č. M. S. VI/VII (1853/54), 55—63.
6517. **Gusta Hatas** [August Hattas] [† 12. dec. 1901 w Hornim Wujězdźel]: Łužica XXI (1902), 15.
- 6517a. **W[ićaz,] P[awoł].** Jan Bohumił Hauptmann. K 180. posmjertninam delnjołužiskeho rěčnicarja: Nowa doba 1948. Čo. 9.
6518. **Lm [Šořta, Jurij].** Kwěćel sto a třicećinam Hawštyna Hawfy. Wuběrný serbski wučer [Lehrer Aug. Haufe in Rosenthal] [* 13. 10. 1819 w Budyšinje, † w haprylu 1874 w Róžeńće, wučer]: Nowa doba 1949. Čo. 131.
6519. **H[órnik], M[ichał].** August Bernhard Hauffa: Posoł XII (1874), 63 sc.
6520. **C.** Kanonik Jurij Hejduška 60 lět: Katolski Posoł LXXII (1934), 121.
6521. **Pš. [Šořta, Pawoł.]** K šěsćdzesatninam knjeza kanonika Hejduški: Kat. Posoł LXXII (1934), 122.
6522. Kanonikus šolastikus Jurij **Hejduška**: Předženak LXXXI (1935), 48.
6523. **A[ndricki], J[an].** Chróšćicy woswjećichu złoty měšniski jubilej tach. k. šolastyka Jurja Hejduški [Georg Heduschke]: Nowa doba 1948. Čo. 72.
6524. **Luboměr [Šořta, Jurij].** Złoty měšniski jubilej k. šolastika J. Hejduški: Nowa doba 1948. Čo. 66.
6525. **Lm. [Šořta, Jurij.]** Kanonik Jurij Hejduška 75 lět [* 19. 4. 1874 w Hórkach]: Nowa doba 1949. Čo. 45.
6526. **Helas, Bjedrich.** Mój džěd Arnošt Helas, z wobraz.: Předženak LXXII (1926), 60—62.
6527. **N[owak]-N[jech.], M[ěrcin].** Za Jurjom Henčlom. K 10. posmjertninam młodoserbsk. prócowarja: Nowa doba 1948. Čo. 1. Str. 3. [† 4. 1. 1938 w Kozarcach.]
6528. **[Wićaz, Ota.]** Dr. jur. Arnošt Herman [Ernst Herrmann], justicny radźićel, bywši předsyda Budyšskeje měščanskeje rady, nowy předsyda Maćicy Serbskeje, z wobz.: Předženak LXXII (1926), 64.
6529. Justicny radźićel dr. jur. Arnošt **Herman**. K jeho šěsćdzesacćinam: Łužica XLVI (1931), 2 sc.
6530. Justicny rada dr. jur. Arnošt **Herman**, předsyda Maćicy Serbskeje — šěsćdzesatnik: Serbske Nowiny 1931. Čo. 23.
6531. **A[ndricki], M[iklawš].** Jakub Herrmann [Jakob Herrmann], z wobz.: Łužica XVIII (1899), 102—105.
6532. **Libš, Jurij.** Najdostojnišemu knjezej Jakubej Herrmannej k jeho

- 40 lětn. měšnickemu jubilejej, dzeń 9. nov. 1899: Łužica XVIII (1899), 105—107.
6533. **S[kala, J[akub].** Knjez a jeho „hólčk“. [Skala jako hólčk pola Jakuba Herrmanna w Budyšinje]: Łužica XVIII (1899), 107 sc.; 112.
6534. **Libš, Jurij.** Najdostojniši knjez kanonikus Herrmann, jako swěrný pastyr dušow. Krótke wopominanje swěrnemu bratrej a lubosćiwemu přećelej při docpěću sedomdžesateho lěta: Łužica XXV (1906), 36—37.
6535. **[Cy]ž, [Jan].** Třoji jubilej we Wotrowje [50 lětny měšnicki jub. Jakuba Herrmanna atd.]: Posoł XLVII (1909), 353—354.
6536. **Křižan, J[an].** Farař kanonik Herrmann we Wotrowje, serbski mecen: Łužica XXVIII (1909), 84.
6537. **Libš, Jurij.** „Našemu“ Herrmannej k zlotemu měšnickemu jubilejej: Łužica XXVIII (1909), 87—90.
6538. **Muka, E.** Jakub Herrmann a Łužica: Łužica XXVIII (1909), 83—84.
6539. **Mukowa, Loska.** Wopyt pola našeho patriarchy Jakuba Herrmanna: Łužica XXVIII (1909), 82.
6540. **Wingeř, Jurij.** 50 lět měšnistwa [Jakuba Herrmanna]: Łužica XXVIII (1909), 85.
6541. **Mukowa, Loska.** Łužičtí vlasteni [Jakub Herrmann a F. Řezak]: Světozor 1910. Čo. 12.
6542. Wysokodostojny knjez Jakub **Herrmann** 25 lět kanonikus [Jakob Herrmann 25 Jahre Kanonikus]: Posoł LII (1914), 365 sc.
6543. Knjez kanonikus **Herrmann** 80 lět docpěl: Posoł LIV (1916), 125.
6544. Kanonikus farař Jakub **Herrmann** †: Posoł LIV (1916), 134.
6545. **Libš, Jurij.** Jakub Herrmann †. Kanonikus a farař: Łužica XXXV (1916), 17—19.
6546. **Muka, Ernst.** Jakub Herrmann, bywši farař we Wotrowje, kanonik. * 6. meje 1836, † 10. meje 1916 (Nekrolog LXXVI), z wobr.: Č. M. S. LXIX (1916), 107—110.
6547. **Pohrjeb** † kanonika Jakuba Herrmanna: Posoł LIV (1916), 142—144.
6548. **L[ibš], J[urij].** † Jakub Herrmann, kanonik a farař, z wobr.: Krajan L (1917), 60—62.
6549. **Ž[ur], M[ikl.].** Jurij Herrmann [Georg Herrmann] z Khrósćic a mandželska Hana, z wobr.: Krajan LII (1919), 40—42.
6550. Měšniskej jubilejej [Bjarnata Hicky a Jurja Křižanka] [Bernh. Hitzke und Georg Zieschank]: Posoł LV (1917), 306 sc.
6551. **Libš, Jurij.** Mikławsch Hicka † [Nikolaus Hitzke] wusluž. cyrkw. wučer * 13. 1. 1821 w Hórkach, † 14. 12. 1899 w Kamjeńcu: Posoł XXXVII (1899), 404—407.
6552. **Šewčik, Jurij.** Mikławš Hicka †: Łužičan XVIII (1899), 111.
6553. **Sł[odeńk], J[urij].** Naši wottwarjeni šulscy veteranojo [Symanek, Hila, Řezak, Šewčik] [Simank, Hille, Resak, Schewtschik]: Krajan LVIII (1925), 58 sc.

6554. Knjez kantor Pětr **Hila** — sydomdžesatnik: Serbske Nowiny 1930. Čo. 174.
6555. Kantor wyšši wučer Pětr **Hila** 70 lět, z wobr.: Krajan LXIV (1931), 42.
6556. **K sydomdžesačinam** knjeza kantora Pětra Hile, z wobr.: Łužica XLV (1930), 60.
6557. Wyšši wučer kantor Jurij Pětr **Hila** †: Kat. Posoł LXX (1932), 379.
6558. † Kantor Pětr **Hila**, z 1 wobr.: Krajan LXVI (1933), 39 sc.
6559. **Serbin [Bryl, Jan]**. Česć, komuž česć słuša [knjezej Janej Ernstej Holanej w Revalu] [Joh. Ernst Holan]: Łužica XXXI (1912), 20.
6560. **Bryl-Serbin, Jan**. Jan Arnošt Holan. * 26. měrca 1853, † 1. febr. 1921: Č. M. S. LXXIV (1921), 54—57.
6561. **Bryl, Jan**. Njeboh Jan Arnošt Holan jako skhadžowankař, wučer, Serb a Słowjan: Posoł LIX (1921), 207—209.
6562. **Serbin, Jan [Bryl]**. Dopomnjeŋki na serbskeho krajana w Ruskej, njeboh Jana Arnošta Holana-Drječinskeho: Łužica XXXVI (1921), 26—27.
6563. **Z**. Nekrolog njeboh Jana Arnošta Holana-Drječinskeho . . . Z ruskeho studentsk. wěstnika „Apofeoz“ přel. B[ryl], z wobr.: Łužica XXXVI (1921), 25—26.
6564. Róženka **Holanowa** † [wudowa po statnym radź. Janom Holanom † 27. 12. 1936 w starobje 75 lět w Budyšinje]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 302.
6565. **Denkschrift** auf Herrn Johann Hortschansky [Hórčanski], ersten Kollegen am Gimnasium zu Görlitz . . . [Mit Bibliographie seiner Werke] [* 19. 5. 1722 in Breitendorf, † 18. 12. 1799]: Neue Lausitz. Monatsschrift 1801. S. 81—112.
6566. **Wićaz, Ota**. Kak je naš wótcinc Jan Hórčanski wumrěl: Serbske Nowiny 1934. Čo. 7.
6567. Jan **Hórčanski**, ein sorbischer Patriot des 18. Jahrhunderts und seine Zeit: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1949. Nr. 12 = Nowa doba 1949. Čo. 146.
6568. **Wićaz, P[awoł]**. Jan Hórčanski, serbski narodowc 18. lětstotka: Nowa Łužica III (1950). Čo. 2 = Nowa doba 1950. Čo. 16. [* 19. 5. 1722 we Wujezdźe pola Lubija, † 18. 12. 1799 w Zhorjelcu, Direktor Zhorjelskeho gimnazija.]
6569. **[Hálek, V.]** Michał Hórnik [Michael Hornig]. Žiwjenjopis, z wobr.: Květy IV (1869), 41 a 46.
6570. Hórnikowy 25 lětny zastojniski **jubilej**: Łužica I (1882), 18 sc.
6571. **L[ibš], J[urij]**. Michał Hórnik: Krajan 1892. Str. 34.
6572. **Černý, Adolf**. Michał Hórnik: Łužica XII (1893), 57 sc.; 65—67; 73—75; 81 sc.
6573. **Baudouin de Courtenay, J.** Spomnjenje wo Mich. Hórniku (Z pólsčiny přel. E. Muka): Łužica XIII (1894), 29.

6574. **Baudouinowa de Courtenay, Romualda.** Spomnjenka [na Michała Hórniku]. Z pólščiny přel. E. Muka: Łužica XIII (1894), 27—29.
6575. **Bogusławski, Wilhelm.** Spomnjenje wo česc. knjezu Michału Hórniku z l. 1858: Łužica XIII (1894), 29 sc.
6576. **Černý, Adolf.** Wopomnjeću Michała Hórniku: Łužica XIII (1894), 25—27.
6577. **Černý, Adolf.** Za Michałom Hórnikom. Dopomnjeńki: Łužica XIII (1894), 33 sc.
6578. **Grot, Konstantin.** Něšto słowow wopomnjeća na Michała Hórniku: Łužica XIII (1894), 34—36.
6579. **Michał Hórnik** †: Serbske Nowiny 1894. Str. 81—83.
6580. —i. Posledni króć [poła Michała Hórniku]: Łužica XIII (1894), 50 sc.
6581. **Imiš, H.** Wopomnjeńska řeč po minjenju njeboh kanonika scho-lastika ryčerja Michała Hórniku, předsydy Mačicy Serbskeje. Na jejnej hłownej zhromadźiznje . . . : Č. M. S. XLVII (1894), 70—72.
6582. **Kundratický, F. H.** Michał Hórnik †: Vlast. Praha X (1893/94), 568.
6583. **Karásek, Josef.** Spomnjenka na Michała Hórniku: Łužica XIII (1894), 43 sc.
6584. **Kramattova, Filomena.** Michał Hórnik: Posel z Budče 1894. Čo. 21—22.
6585. **Libš, Jurij.** Dopomnjenka na Michała Hórniku: Łužica XIII (1894), 49 sc.
6586. **M[uka], E[rnst].** Michał Hórnik †. * 1. sept. 1833, † 22. febr. 1894: Łužica XIII (1894), 18—20.
6587. **R., J.** Mój wučer [Michał Hórnik]: Łužica XIII (1894), 57 sc.
6588. **Symank, [Jan].** Michał Hórnik a serbscy wučerjo: Łužica XIII (1894), 91 sc.
6589. **Šewčik, Michał.** Naš ideal, naš wulki dobroćeř, naš wěrný přećel, naš Hórnik je nam wumřel!: Łužica XIII (1894), 45 sc.
6590. **Černý, Adolf.** Přehlad spisow Michała Hórniku: Č. M. S. XLVIII (1895), 51—69.
6591. **Muka, Ernst.** Michał Hórnik, předsyda Mačicy Serbskeje . . . * 1. sept. 1833, † 22. febr. 1894 (Nekrolog XXXI): Č. M. S. XLVIII (1895), 145—157.
6592. **Žundálek, Fr. H.** Michał Hórnik a jeho doba. Přispěvek k dějinám literatury hornolužické tohoto století: Vlast XII (1895/96), 321; 417; 513; 617; 721; 825; 931; 1033; 1130.
6593. **L[ibš], J[urij].** Dwě rjekowskej wutrobje [Tadej Kosćiuszko a Michał Hórnik]: Posoł XXXVI (1898), 69—72; 85—88.
6594. **L[ibš], J[urij].** Wopomnjeću Michała Hórniku: Posoł XXXVII (1899), 57—58.
6595. **L[ibš], J[urij].** Wopomnjeću wótcžinskeju měšchnikow [Michála Hórniku a Tadeja Natuša]: Posoł XXXVIII (1900), 49—51; 58—60; 65—66.

6596. **Libš, J.** Wopomnjeću Hórnikowomu: Posoł XLII (1904), 73—75.
6597. **Cyž, J.** Wotkryće wopomnjeńskeje tafle na ródnym domje Hórnikowym we Worklecach: Łužica XXV (1906), 84—85.
6598. **L[ibš], J[urij].** Wotkryčo wopomnjeńskeje tafle na narodnym statoku Michała Hórnika we Worklecach: Posoł XLIV (1906), 301—304; 309—310; 317—320; 326—327.
6599. **Na** Michałowym [Hórnikowym] rowje: Posoł XLIX (1911), 81—83.
6600. **L[ibš], J[urij].** Michałej Hórnikej. Drobnostki a myslički k 22. małomu różkej: Posoł L (1912), 66; 74—75.
6601. **Michał Hórnik:** Posoł LVII (1919), 41 sc.; 49 sc.
6602. Jan **Baudouin de Courtenay**, přecel Michała Hórnika: Łužica XLIV (1929), 85—87.
6603. —f—. Lěto wopomnjeća stotych narodninow Michała Hórnika: Serbske Nowiny 1933. Čo. 66.
6604. **Nowak, Józ.** Michał Hórnik. Swjedźeńska rěč na Hórnikowym swjedźenju 25. junija 1933 we Worklecach: Krajan LXVII (1934), 42—47.
6605. **Luboměr [Šolta, Jurij].** Michał Hórnik: Nowa doba 1948. Čo. 77.
6606. **K[okla], M[ichał].** Michał Hórník, překupc a sławny serbski husleř († 1873) [w Khrósćicach]: Łužica XIII (1894), 65 sc.
6607. **Pful.** Přecelniwy dar do mandželstwa knjezej Jaroměrej Hjendrichjej Imišej [Friedrich Heinrich Immisch]... a knjeni Hanje Madlenje Imišowej, rodź. Pfulownje. W Budyšinje, K. B. Hika. (1851.) 2 łop. 8°.
6608. **Lange, T. H.** Ein Besuch beim Wendenpfarrer Immisch in Göda: Prager „Politik“ 1893. Nr. 348.
6609. Friedrich Heinrich **Immisch**, weil. Pfarrer zu Göda. Blätter der Erinnerung an sein Leben und seinen Heimgang. 1819—1897. D. Jaroměr Hendrich Imisch, ... łopjena dopomnjenja na jeho žiwjenje a wotbalenje. 1819—1897. Bautzen, M. Schmalers. (1897.) 26 S. 8°. fr.
6610. Jaroměr Hendrich **Imiš:** Łužica XVI (1897), 129—130.
6611. **Lange, Theod. Herm.** Der Wendenpfarrer Fr. H. Immisch, mit 1 Bildn.: Leipzig. Illustr. Zeitung CIX (1897), 917.
6612. **Andricki, Mikł.** Jaroměr Hendrich Imiš †, z wobraz.: Łužica XVII (1898), 1—2; 14 sc.
6613. **Černý, Adolf.** Wopomnjeću H. J. Imiša: Łužica XVII (1898), 5 sc.
6614. **Fiedler, K. A.** Wopomnjeńska rěč po zbóžnym minjenju njeboh fararja ryčerja D. Jaroměra Hendricha Imiša, ... čestneho předsydy Maćicy Serbskeje: Č. M. S. LI (1898), 109—117.
6615. **Libš, Jurij.** Hospodliwosć. Dopomnjeńka na Imiša: Łužica XVII (1898), 17 sc.
6616. **Muka, E.** Jaroměr Hendrich Imiš, D. theol. faraf Hodźijskeje wosady ... * 16. decembra 1819, † 12. decembra 1898, z wobraz.: Č. M. S. LI (1898), 117—121.

6617. **Jakub.** D. Jaroměr Hendrich Imisch. * 16. dez. 1819, † 12. dez. 1897, z wobr.: Pschedženak 1899. Str. 30—34.
6618. **Pjech, J. B.** Spomnjenka na njeboh' k. fararja D. Imiša: Łužica XVIII (1899), 11 sc.
6619. Z wótcom Hendrichom **Imišom** pola fararja Jakuba: Předženak LXXIV (1928), 51—55.
6620. **Müller, Georg.** Heinrich Friedrich Immisch: Sächs. Lebensbilder I (1930), 160—168.
6621. **Wićaz, Ota.** Listowanje Hendricha Imiša z Michałom Domašku: Č. M. S. LXXXVII (1934), 105—113. LXXXVIII (1935), 25—43.
6622. D. Jaroměr Hendrich **Imiš**: Serbske Nowiny 1935. Čo. 103.
6623. **W[ićaz], O[ta].** Jutrownička wótca Hendricha Imiša: Łužica XLIX (1936), 13 sc.
6624. **Wojowanje** a dobyće našeho wótčince doktora theologie Hendricha Imiša: Serbske Nowiny 1937. Čo. 142.
6625. **Wićaz, P.** Zakitař serbskich prawow. K 50. posmjertninam Jaroměra Hendricha Imiša: Nowa doba 1947. Čo. 33. Str. 1.
6626. K 130. narodninam Hendricha Jaroměra **Imiša**. Sławny serbski wótčinc: Nowa doba 1949. Čo. 144.
6627. **Wićaz, Ota.** Imišec Marka: Serbske Nowiny 1934. Čo. 79—80.
6628. **Černý, Adolf.** Mila Imišowa a K. A. Jenč. (Z feuilletona „Narodnych Listow“ Čo. 108 z dnja 20. hapryla): Łužica XIV (1895), 34 sc.
6629. **Wićaz, Ota.** Mila Imišowa [Ludmilla Immisch]. Hodžijska faračka a wótčinka, jandžel našeho luda: Předženak LXXII (1926), 59 sc.
6630. **Wićaz, O.** Listy Hodžijskeje farački Mile Imišoweje: Serbske Nowiny 1934. Čo. 299 sc.
6631. **[Wićaz, Ota.]** Z listow Hodžijskeje farački Mile Imišoweje na jejneho syna Marćina: Předženak LXXXII (1936), 57—62.
6632. **[Wićaz, Ota.]** Hodžijska faračka Mila Imišowa jako njewjesta: Předženak LXXXII (1936), 53—56.
6633. **Wjacsławsk, Jakub.** Dr. iur. Marćin Imiš [Martin Immisch], knježeřski rada. * 25. julija 1869, † 1. dec. 1921: Č. M. S. LXXV (1922), 91—93.
6634. **Mikławš Jacsławsk** [Nikolaus Jatzwauk]: Łužičan III (1862), 125 sc.
6635. **Wićaz, Ota.** Z pomjatnikow Jakubec [Jacob] swójby: Č. M. S. LXXVII (1924), 92—110.
6636. Jene kscheszijanske **Džakowanje** je czinicž sa jenu kscheszijansku Knenju Mandželsku we jejerowej Haŕy, kotrejz je Boh Schtwork Tydžen . . . młodeho Ssynka wobradžił, kiž dženba tu Kupel Bwjatehe Chczenzy dostał je. Na tem Bo swebeli ton Kollega we Michałskej Wožadzi. [Jakub.] W Budyschini, Monse. 1839. 2 łop. 8°. fr.
6637. **Möhn, A. T. R.** Pscheczelný Ssobudar do hamta Knesej E. T. Jakubej [Ernst Traugott Jacob], jako won sa druheho Duchomneho w Neŕwačidli postajeny by. 1824.

6638. Jene kscheszijanske **Džakowanje** je čžinicž sa Jana Jurja a jeho lubeho Nana Ernst Traugott Jakuba derjedostojneho... Duchomneho we michałskej Wožadži w Budeschini kotraž wobaj ljeta ton 15ty Džen małeho Roschka... wele strowischaj wobendžetaž... (W Budyschinje), Monse. 1841. 8°. fr.
6639. **Imiš, Jaroměr Hjendrich.** Ernst Bohuwěr Jakub, farař při cyrkwi swj. Michała w Budyš... Nar. 16. mał. rožka 1800, † 4. mał. rožka 1854: Č. M. S. VIII (1855), 14—57.
6640. **Dopomnjecže** na požohnowane žiwjenje a sbóžne skóncženje nascheje mamiki, knjenje A. Jakuboweje rodž. Fischerjec, njebo E. B. Jakuba, fararja pschi Michałskej cyrkwi w Budyschinje, sawostajeneje wudowy, kotraž... čžishe wužny 21. julija 1897. (W Budyschinje,) Ssmoleř. 1897. 15 str. 8°.
6641. **Jakub, J[urij].** Naša mamika [Jakubowa]: Łužica XVI (1897), 121—122; 133—134.
6642. **Muka, E.** Dr. phil. Jan Bohuwěr Jakub, dwórski radžiciel a gymn. prof. * 28. 7. 1849, † 28. 4. 1913 (Nekrolog LXVIII), z wobr.: Č. M. S. LXVI (1913), 136—139.
6643. Duchowne **dopomnjenki** na 25 lětny jubilej knjesa fararja [Jurja] Jakuba w Njeswačidlskim Božim domje... 27. nov. 1898 Bwječeny. (W Budyschinje, Ssmoleř. 1898.) 14 str. 8°. fr.
6644. Ehre sei Gott in der Höhe. **Erinnerungsblätter** an den Festgottesdienst in der Kirche zu Neschwitz beim 25 jährigen Ortsjubiläum des Pfarrers Georg Jacob ... 27. Nov. 1898. 14 S. 8°. fr.
6645. **Waltař, Kh. J.** Jesuž Bam. Čželne přédowanje, pschi pohrjebje knjeza Ernsta Jana Jurja Jakuba. W Njeswačidle, na farje. 1913. 10 str. 8°.
6646. **Mróžak.** Lic. theol. h. c. Jurij Jakub, bywši farař w Njeswačidle. * 24. okt. 1839, † 12. nov. 1913 (Nekrolog LXIX), z wobr.: Č. M. S. LXVII (1914), 80—82.
6647. **Waltař, Jan.** † Farař Jurij Jakub. Džěle z pohrjebneho přédowanja, z wobr.: Łužica XXXIII (1914), 2—3.
6648. **Žiwjenjopis** njebo fararja Jurja Jakuba, z podob.: Łužica XXXVI (1927), 37—39.
6649. **Lm [Šolta, Jurij].** Farař dr. theol. a dr. jur. can. Józef Jakubaš — 60 lět: Nowa doba 1950. Čo. 133. * 15. 11. 1890 w Bójswecach [Kleinpostwitz].
6650. **Schneider.** Jan Hawschtyň Jakubec [Johann August Jakubetz] a kulowski schpital: Posoľ II (1864), 45.
6651. **Muka, Ernst.** Mikławš Jakubica [Nikolaus Jakubitz] a jeho podrěč: Č. M. S. LXII (1909), 97—111.
6652. **Pilk, Georg.** Die schwarze Marie von Doberschau (Dobruschanska čorna Marja) [eine große Wohltäterin im Kriege 1866, Marie Salome Jannasch, * 26. Aug. 1824 in Doberschau]: Unsere Heimat. Sächs. Erzähler 1925. Nr. 15.

6653. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** Na přewodženju. Memento po njeboh Jaurichec ćeće w Jědlicy [Jaurich]: Serbske Nowiny 1928. Čo. 199.
6654. **Muka, Ernst.** August Jenč [August Jentzsch], měšćanski wučer na wotp. * 10. 3. 1836, † 22. 12. 1918: Č. M. S. LXXI (1918), 112 sc.
6655. **Fiedleř, K. A.** Karl August Jenč [Karl Aug. Jentzsch], farař w Palowje, * 3. okt. 1828, † 15. měrca 1895 (Nekrolog XXXII): Č. M. S. XLIX (1896), 53—62.
6656. Korla August **Jenč** jako narodny zbudžeř delnjołužiskich Serbow. K jeho stolětnym narodninam: Łužica XLIII (1928), 63—66.
6657. Młody Korla August **Jenč** na Dešnjanskej farje w lěće 1849: Łužica XLIII (1928), 93—95.
6658. **Páta, Jos.** Korla August Jenč. (1828—1895.) Lisćik ze stawiznow lužisko-serbskeje literarn. historije: Č. M. S. LXXXI (1928), 97—104.
6659. Korla August **Jenč** pola kantora Jana Posta w Bórkowach w lěće 1849: Łužica XLIV (1929), 10 sc.
6660. **K[rawc], E[rich].** K 120. narodninam Korla Awgusta Jenča. Serbski stawiznař: Nowa doba 1948. Čo. 93.
6661. **Schneider.** Lukasch Ławrjenc Jochomec [Lukas Laurenz Jocho-metz] a khapałka w Sulschecach: Posoł II (1864), 44 sc.
6662. **Hermann, Arnošt.** Kak je serbska korčmařka [Jokušowa z Delneje Hórki] w lěće 1813 na kanonje do bitwy jěla: Předženak LXXXII (1936), 52.
6663. **Handrik, M.** Hajno Jordan, cyrkw. wučer a kantor w Slepom. * 24. nov. 1882, † 28. meje 1917, z wobr.: Č. M. S. LXX (1917), 65—67.
6664. **Rachlowc [Kral, Franc].** Hendrich Jordan: Posoł XLVIII (1910), 83.
6665. **Š[wjela, G.]** Hendrich Jordan. * 20. 2. 1841, † 3. 3. 1910: Łužica XXIX (1910), 19—20.
6666. **Šwjela, G.** Hendrich Jordan, kantor a cyrkwinski wučer, ... * 20. II. 1841 w Třělnom, † 3. III. 1910 w Popojcach (Nekrolog LXIII), z wobr.: Č. M. S. LXIV (1911), 144—147.
6667. † Kantor **Jordan** [† 1910 w Popojzach], z wobr.: Pschedženak 1912. Str. 39.
6668. **Šwjela, Bogumił.** Hendrich Jórdan. * 20. II. 1841, † 3. III. 1910: Łužica XXXVI (1921), 21—22.
6669. **J., K.** Ze žyweńa Popojskego šulařa [Hendricha Jordana]: Nowy Casnik 1950. Čo. 3 = Nowa doba 1950. Čo. 39.
6670. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** Hendrich Jordan: Nowy Casnik 1950. Čo. 3 = Nowa doba 1950. Čo. 37. [* 20. 2. 1841 w Čělnom pola Wochoz, † w měrcu 1910.]
6671. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** K 65. narodninam Karla Jordana. Jedyn ze starych delnjoserbskich prócowarjow: Nowa doba 1950. Čo. 59. [* 25. 5. 1885 w Popicach D. Ł., wučer.]

6672. **N[owak]-N[jech.], M[ěrčin].** Karlo Jordan 65 lět. Slědny ze starych dolnoserbских procowařow: Nowy Casnik 1950. Čo. 5 = Nowa doba 1950. Čo. 54.
6673. **Hórník, M.** Dr. J. Pětr Jordan a jeho słowa z l. 1842: Č. M. S. XLVI (1893), 67—72.
6674. **Šleca, Herman.** Dr. Jan Pětr Jordan, jeho žiwjenje a skutkowanje. Přinošk k stawiznam serbskeho narodneho wozroźdenja, tež wozroźdenja Słowjanstwa a słowjanskeje wzajemnosće: Č. M. S. LXXVII (1924), 3—91. LXXVIII (1925), 3—63. — Tos. sep. wotć. Budyšin, Smoleř. 1924—1925.
6675. **Mitaš.** Dr. Pětr Jordan: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1948. Nr. 5. (Juli.)
6676. **Kubašec, Marja.** Dr. Jan Pětr Jordan (1818—1891): Naša šula III (1950), 127 sć.
6677. Wučer Herman **Jurk** †: Posoł XLIX (1911), 132—133.
6678. **R.** † Wučer em. Herman Jurk. Posmjertna dopomnjeńka, z wobr.: Łužica XXX (1911), 69.
6679. Slěborny měšniški **jubilej** w Ralbicach [far. Jana Justa] [Johann Just]: Posoł LVI (1918), 232 sć.
6680. Farař Jan **Just** †: Posoł LX (1922), 193.
6681. **K.** Jan Just, farař w Ralbicach †: Krajan LVI (1923), 57—59.
6682. **Křižan, Jan.** Dr. phil. Khorla August Kalich, superintendent a far. w Ošacu... * 10. jul. 1844, † 12. sept. 1900 (Nekrolog XLI): Č. M. S. LIV (1901), 59 sć.
6683. Handrij **Keřk** † [Andreas Strauch] [wendisch. Abgeordn. der 2. Kammer] [† 13. VIII. 1894]: Łužica XIII (1894), 69 sć.
6684. **Mjeřwa.** Kantor Jan K. Keřk † [Joh. K. Strauch], z wobr.: Łužica XXXI (1912), 75—76.
6685. **Keřk, Jan August.** Pod tkalcom. Dopomnjeńki na Bwój džěczazy cžař: Serbske Nowiny 1934. Čo. 214.
6686. **W[ićaz], O[ta].** Wyšši wučer Jan August Keřk-Pěrnjanski: Serbske Nowiny 1935. Čo. 174.
6687. **md.** Alma zwud. Kerkowa 80 lět [Alma verw. Oberl. Strauch, Pirna]: Nowa doba 1950. Čo. 63. [* 3. jun. 1870 we Wulkim Wo-syku.]
6688. Posledni **puć** knjeza Kěty [we Wjeselu]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 11.
6689. **Rostok, M.** Jan Khróst [wučer]: Łužičan XIII (1872), 1—8; 17—23.
6690. Knjez Jakub **Kilank** S. J. †: Posoł LIV (1916), 328.
6691. **Wićaz, Ota.** Hdy bychmy tysac Kilianow měli!: Serbske Nowiny 1933. Čo. 271; 281.
6692. **Kr[awc], B[jarn.].** Jan Kilian, serbski hymnista: Škowrončk ze serbskich honow I (1926), 21—22.

6693. **Serbin**, Lee County, Texas. Pastor Jan Kilian: Der Texas. Distrikts-bote XII (1927). Nr. 1. S. 5—8.
6694. **[Wičaz, Ota.]** Jan Kilian, z wobr.: Předženak LXXIII (1927); 36—41.
6695. Jan Kilian we wěncu swojeje swójbje, z wobraz.: Předženak LXXIV (1928), 65—66.
6696. **Wičaz, Ota.** Hronowana řeč Jana Kiliana w Serbinje: Č. M. S. LXXXVII (1934), 51—58.
6697. **N[owak]-N[jech.], M[ěrčin.]** K 65. posmjertninam Jana Kilijana. Serbski wótcinc pyta swobodu za morjom [Zum 65. Todestage Joh. Kilians]: Nowa doba 1949. Čo. 106.
6698. Michała Kliemanta [Michael Kliemant] s Truppina žiwenje. b. m. b. l. [ca. 1810.] 32 str. 8°. fr.
6699. **zD.** Serbska swójbja Klinow [Familie Klien]: Łužica IX (1890), 48.
6700. Žarowace **božemje** njeboh knjezeje Dr. Klinej [Klien], radnemu knjezeje ... w Budyšinje ... zemrjetemu 4. dženj novembra 1855, prajene wot wubjerka Mačicy Serbskeje. W Budyšinje, K. B. Hika. (1855.) 2 łop. 4°.
6701. **Wanak, J. E.** Bjedrich Adolf Klin, budyski měšćanski radžićel ... předsyda Tow. Mać. Serb. Narodž. 23. okt. 1792, † 4. nov. 1855: Č. M. S. IX/X (1856/57), 65—75.
6702. **[Wičaz, Ota.]** Dr. jur. Adolf Klin, měšćanski rada, přeni předsyda Mačicy Serbskeje. (Serbske hłowy 9): Łužica XLIV (1929), 57—60.
6703. Měšćanski rada dr. jur. Bjedrich Adolf **Klin**. Přeni předsyda Mačicy Serbskeje, z wobr.: Předženak LXXVI (1930), 52—54.
6704. **W[ičaz, Ota]**. Čohodla Khwaćičanski braška njeje theologiju studował [Jan Kmoch]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 203.
6705. **Hórnik, Michał.** Hanuš Knjez, wučer w Móšecach. * 22. febr. 1863, † 14. febr. 1887 (Nekrolog XXIV): Č. M. S. XL (1887), 82—84.
6706. **L[ibš], J[urij]**. Rjekowski skutk serbskeje žony [Wórše Koberoweje, rodž Hajnec z Wětrowa, † 1911 w Kukowje]: Krajan XLVIII (1915), 64.
6707. **Libš, Jurij.** Korla August Kocor [Karl Aug. Katzer], z wobr.: Almanach k wopomnjeću džesateje hłowneje skhadžowanki ... 1884. Str. 23—27.
6708. **Kocor, K. A.** Něšto z nětčišeho a prjedawšeho časa [Über Katzers eigene Kompositionen, die gedruckt werden sollen]: Łužica XII (1893), 93.
6709. **Tajrych, Frant.** K. A. Kocor, slawný skladatel lužickoserbský: Ohlas od Nežárky XXVI (1896), 158 sč.
6710. **Krawc, Bjarnat.** K. A. Kocor. Rodženy 3. dec. 1822 w Zahorju. K jeho 80. narodninam napisał, z wobr.: Łužica XXI (1902), 85—87.
6711. Karlej Augustej **Kocorej** posmjertny postrow!: Posoł XLII (1904), 189—191.

6712. Karlej Augustej **Kocorej** posmjertny postrow! Z wobr.: Łužica XXIII (1904), 10 sc.
6713. **Sauerwein, Georg.** Zur Erinnerung an K. A. Kocor, den großen wendischen Komponisten. Bautzen, Schmalers. 1904. 12 S. 8°.
6714. **Fiedler, K. A.** Karl August Kocor, bywši kantor Ketličanskeje wosady ... wulcy zaslužbny hudźbnik serbskeho luda. * 3. dec. 1822, † 19. meje 1904 (Nekrolog XLIX), z wobr.: Č. M. S. LVIII (1905), 138—162.
6715. **Krawc, Bjarnat.** Karl August Kocor. K jeho 100 lětnym narodninam 3. dec. 1822: Łužica XXXVII (1922), 98—103.
6716. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** Swjedžen stolětnych narodninow hudźbnika K. A. Kocora: Łužica XXXVII (1922), 121—124.
6717. **Muka, Arnošt.** Serbskaj dioskuraj abo zbóžnaj dwójnikaj słowjanskeho Parnasa Handrij Zejler. (K jeho 50. posmjertninam — 15. winowca 1922) a K. A. Kocor. (K jeho 100. narodninam — 3. hodownika 1922.) (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serb. Tuchański. Čo. 16.) W Budyšinje, Smoler. 1923. 168 str. 8°.
6718. **Serbin, Jan [Jan Bryl].** Njezapomnička za Karlom Augustom Kocorom. K jeho stolětnym narodninam: Krajan LVI (1923), 59 sc.
6719. **Krawc, Bjarnat.** Kozorowy narodny dom w Sahorju, z wobr.: Předženak 1924. Str. 44 sc.
6720. **Schneider, Bernh.** K. A. Kocor, der wend. Komponist: Prager Presse 1924 v. 20. 2.
6721. **Krawc, Bjarnat.** K. A. Kocor: Věstník pěvecký a hudební XXXI (1927). Čo. 5.
6722. **Krawc, Bjarnat.** Kocorowa hudźba a nabožnistwo: Serbske Nowiny 1929. Čo. 217.
6723. **Krawc, Bjarnat.** Rěč při poswjećenju pomnika serbskeho hudźbneho mištra K. A. Kocora w Zahorju, 22. póžnjeńca 1929: Łužica XLIV (1929), 66—69.
6724. **Krawc, Bjarnat.** K. A. Kocor. Jeho skutki a wuznam za serbski lud: Serbske Nowiny 1930. Čo. 262 sc.
6725. —n—. K. A. Kocor džensa 30 lět njebohi: Serbske Nowiny 1934. Čo. 114.
6726. K 45. posmjertninam K. A. Kocora. Wulki hudźbnik serbskeho naroda: Nowa doba 1949. Čo. 58.
6727. **Mandawski [Wuješ, Jurij].** K. A. Kocor, der große Komponist des sorbischen Volkes: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1949. Nr. 4 = Nowa doba 1949. Čo. 56.
6728. **[Hórnik, Michał.]** Michał Kokla [Michael Kockel, Pfarrer i. Ostritz, † 6. 12. 1869]: Posoł VII (1869), 193 sc.
6729. **Hórnik, M.** Michał Kokla, faraf w Ostritzu, sob. Mać. Serbs. * 20. sept. 1819, † 6. dec. 1869: Č. M. S. XXIII (1870), 112 sc.
6730. **Naš Michał Kokla-Lisak [Michael Kockel-Lisak]:** Posoł XLVIII (1910), 338—339.

6731. **Delan, Jurij.** Serbski autodidakt [Michał Kokla-Lisak]: Łužica XXIX (1910), 82—84; 90—91.
6732. **Křižan, Jan.** Michał Kokla: Łužica XXIX (1910), 84.
6733. **Libš, Jurij.** Naju přenje zeznaće. Swojemu lubowanemu přećelej Michałej Kokli-Lisakej: Łužica XXIX (1910), 82. — Tos.: Posoł XLVIII (1910), 401 sc.
6734. **Muka, E.** Kokla-Lisak při kolebcy skhadžowanki: Łužica XXIX (1910), 84—85.
6735. Parlamentariski jubilej knjeza zapósłanca Michała Kokle w Khrósćicach: Posoł L (1912), 308—309.
6736. **Rjenč.** Rěč sejmsk. zapósłanca Rjenča z Kamjenca na Koklowym swjedenju w Khrósćicach njedźelu 8. sept. 1912: Posoł L (1912), 315—316; 335—336.
6737. **Delan, Jurij.** Michał Kokla-Lisak †, z wobraz.: Posoł LX (1922), 215—217.
6738. **Delan, Jurij.** Michał Kokla, kubleř w Khrósćicach, dołholětny serbski zapósłanc w sakskim sejmje, * 25. 10. 1840, † 29. 8. 1922: Č. M. S. LXXVI (1923), 206 sc.
6739. **M. Mato Kósyk** [Matthäus Kosyk], naš delnjoserbski basnik. (Krótki žiwjenjorys.): Łužica III (1884), 26.
6740. **Mato Kósyk** jako basnik serbskeho kwasa [M. K. als Dichter d. „wendisch. Hochzeit“]: Łužica XLIII (1928), 38 sc.
6741. **Kósyk, Mato.** Z autobiografije: Łužica XLIII (1928), 40 sc.
6742. **Nowak-Njeh., M[ěrčin].** K 95. narodninam Mata Kósyka. Pěsnjer Delnich Serbow: Nowa doba 1948. Čo. 66.
6743. **Barg, T.** Dolno-łužycki poeta Mato Kósyk. W 93 rocz. urodzin: Dziennik Polski 1946. Čo. 217.
6744. **Grabowski, Tadeusz.** Mato Kósyk. Najprjedniejszy poeta Dolnych Łužic: Przegląd zachodni III (1947), 1033—1045.
6745. **Měťšk, Frido.** Pla Rychojc we Werbńe. K 10. rocnicy smjerši Mata Kósyka [Zum 10. Todestag von M. Kósyk]: Nowy Casnik 1950. Čo. 11 = Nowa doba 1950. Čo. 132.
6746. **jkz.** Wo žiwjenju Arnošta Kowarja: Serbske Nowiny 1936. Čo. 211.
- 6746 a. **Hajdan, Fryco.** Pětr Kowař, serbski moleř: Serbske Nowiny 1936. Čo. 78.
6747. **Černý, Ad.** † Franc Kral po rozprawje ... tydženika „Zlata Praha“ w čisle 6. 1915 str. 70.: Posoł LIII (1915), 352.
6748. **Słodeńk, Jurij.** Franc Kral †: Posoł LIII (1915), 290 sc.
6749. **Słodeńk, Jurij.** Franca Kralowe posmjertne wopomnječo w Kamjencu: Posoł LIII (1915), 302 sc.
6750. **Słodeńk, Jurij.** Franc Kral, wučer w Kamjencu. * 26. 11. 1886, † 25. 9. 1915 (Nekrolog LXXIV), z wobr.: Č. M. S. LXVIII (1915), 146—151.
6751. —I—. Franz Kral, z wobr.: Łužica XXXV (1916), 4—5; 9.

6752. **Šlodeňk, Jurij.** Francej Kralej posmjertny postrow, z wobr.: Krajan XLIX (1916), 50—52.
6753. **Serbin, J[an] [Bryl, Jan].** Dopisy a dopomnjeňki. Z Franca Kraloweho listowanja něšto łopjeňkow z poslednich lět serbskej zjawnosći podawa: Serbske Nowiny 1927. Čo. 274.
6754. **Šlodeňk, J[urij].** K 20 lětnym posmjertninam Franca Krala, z wobr.: Krajan LXIX (1936), 49 sć.
6755. 25. septembra 1915 [padny we wójnje Franc Kral]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 224.
6756. Wučer Jakub Kral †: Posoł XLIX (1911), 142.
6757. **Kral, Jakub.** Z mojeho žiwjenja, z wobr.: Łužica XXX (1911), 61—63; 72—73; 79; 88—89; 96.
6758. **Nawka, M.** Jakub Kral, bywši hłowny wučer w Radworju . . . * 23. 7. 1828, † 22. 4. 1911 (Nekrolog LXV), z wobr.: Č. M. S. LXV (1912), 73—75.
6759. **Dopomnjeňki** [mjez druhimi na far. [Jurja] Krala w Dubinje] [Georg Kral]: Posoł LII (1914), 368—370; 375 sć.
6760. Farař kons. rada Jurij Kral. 40 lět měšnik, z wobr.: Krajan LXIV (1931), 40 sć.
6761. **Lm [Šolta, Jurij].** K 85. narodninam Jurja Krala: Serbski słownikar a rěčnicar: Nowa doba 1949. Čo. 44.
6762. **Wićaz, Ota.** Wyšši wučer Marćin Kral w Zarěču, z wobr.: Předženak LXXIX (1933), 39.
6763. **W[ićaz], P[awoł].** Posledni puć Marćina Krala: Nowa doba 1950. Čo. 24.
6764. **Kral, Marćin.** Michał August Kral, wučer na Sokolcy. * 27. sept. 1936, † 17. meje 1905 (Nekrolog LI): Č. M. S. LIX (1906), 66—68.
6765. α. Krawcowe džěło [Bernhard Schneiders Werk]: Łužica XXII (1903), 49 sć. — Tohor.: A hišće: Bjarnat Krawc: Łužica XXII (1903), 61 sć. [* 5. 2. 1861 w Jitru, † 26. 11. 1948 we Warnočicach.]
6766. **Impiger.** Bjarnat Krawc-Jitrowski. Łopjeno ze žiwjenja a džěłanja našeho wumjelca, z wobr.: Łužica XXII (1903), 9 sć.; 28 sć.
6767. **Winař, Jurij.** Što je nam Bjarnat Krawc?: Serbske Nowiny 1930. Čo. 232.
6768. **Kefer, Jan.** Bjarnat Krawc. K sedmdesátnám lužicko-srbského hudebního skladatele a spisovatele. Věnc pozdravů napsali E. Axman, Józ. Nowak . . . Se 3 obrázky. (Česko-luž. knihovnička. Poř. Jos. Páta. Čo. 16.) V Praze, Česko-luž. spolek „Adolf Černý“. 1931. 43 str. 8°.
6769. **Kefer, Jan.** Mistru Bjarnatu Krawcovi k sedmdesátnám: Lužicko-srbský Věstník XII (1931), 5 sć.
6770. **Krječmař, P.** Łužisko-serbski hudźbnik Bjarnat Krawc 70 lět: Serbske Nowiny 1931. Čo. 30.
6771. **Lešawic, M.** Siedmdziesięciolecie Bernarda Krawca: Ruch Słowiański IV (1931), 164 sć.

6772. **Nawka, M.** Bjarnat Krawc a naš narodny spěw, z wobr.: Łužica XLVI (1931), 13—14.
6773. **Rječka, Maks.** Bjarnat Krawc a serbske studentstwo: Łužica XLVI (1931), 15—16.
6774. **Wićaz, Ota.** Što je nam mištr Bjarnat Krawc?: Łužica XLVI (1931), 10—11.
6775. **Wićaz, Ota.** Wosławjenja mištra Bjarnata Krawca: Łužica XLVI (1931), 31 sc.
6776. **Winař, Jurij.** Bjarnat Krawc jako hudźbny paedagoga: Łužica XLVI (1931), 14 sc.
6777. **Wjacławk, Jakub.** Bjarnat Krawc a Drježdžanscy Serbja: Łužica XLVI (1931), 11.
6778. **Zahrodnik, Rich.** Mój přećel Bjarnat Krawc: Łužica XLVI (1931), 11—13.
6779. **Zahrodnik, Rich.** Rěč při Drježdžanskim wosławjenju Bjarnata Krawca: Łužica XLVI (1931), 36 sc.
6780. **Wićaz, Ota.** Kralowski hudźbny mištr Bjarnat Krawc, z wobr.: Předženak LXXVIII (1932), 40—42.
- 6780 a. **Hajdan, Fryco.** Bjarnat Krawc a Drježdžanscy Serbja: Serbske Nowiny 1935. Čo. 42.
6781. Našemu mištrej Bjarnatej **Krawcej** k pječasydomdžesaćinam. Serbscy pěsnjerjo našemu wosławjencej: Łužica XLIX (1936), 5—6.
6782. **Krječmař, P.** Naš mištr Bjarnat Krawc — 75 lět: Serbske Nowiny 1936. Čo. 30.
6783. **Krječmař, P.** Takle džělaše naš mištr Bjarnat Krawc za česć swojeho ludu: Serbske Nowiny 1936. Čo. 32.
6784. **Nedo, P[awoł].** Bjarnat Krawc a naše narodne wumělstwo: Naša Domowina II (1936), 5—7.
6785. **Nowak, Měrćin.** Moje přenje zetkanje z mištrom Bjarnatom Krawcom: Serbske Nowiny 1936. Čo. 33.
6786. **W[ićaz], O[ta].** Bjarnat Krawc — 75 lět: Łužica XLIX (1936), 6—7.
6787. **Kyas, Karel.** Leoš Janáček a Bj. Krawc: Věstník pěvecký a hudební v Praze 1947. Čo. 3.
6788. **Nedo, P.** Bjarnat Krawc 87 lět: Nowa doba 1948. Čo. 9.
6789. **jš [šajba, Jakub].** Posledni puć Bjarnata Krawca: Nowa doba 1948. Čo. 116.
6790. **W[ićaz], O[ta].** Poslednje dny mištra Bjarnata Krawca: Nowa Łužica III (1949). Čo. 5 = Nowa doba 1949. Čo. 50.
6791. **W[ićaz], P[awoł].** Něhduši Minakaški kantor Emil Krawc njebohi: Nowa doba 1948. Čo. 11. [* 3. 5. 1862 w Jitru, † 5. 2. 1948 w Budyšinje, kantor a wučer w Minakale.]
6792. **Marja Krawcec** we Wulkim Wjelkowje. Serbska bėdžefka: Předženak LXXV (1929), 45 sc.
6793. **Krječmař, P.** Kak so stach ze Sokołom: Sokołske Listy VI (1930), 130 sc.

6794. Faraš emer. Pětr **Kreczmař** † [Peter Kretzschmer] [* 23. 2. 1814 w Delnich Sulšecach]: Posoľ XXXIX (1901), 389—391.
6795. Handrij **Króna**-Bukečanski, z wobr.: Předženak LXXXII (1936), 48 sc.
6796. Bur Handrij **Króna** njebohi: Serbske Nowiny 1937. Čo. 68.
6797. **Nowy, W.** Bjarnat Krušwica [Bernh. Kruschwitz], faraš we Wjerbnje. * 14. 5. 1845. — † 13. 10. 1919: Č. M. S. LXXIII (1920), 49 sc.
6798. Jan **Krušwica** [Joh. Kruschwitz] a jeho syn Bjarnat (Serbske hlowy 6): Łužica XLIII (1928), 3 sc.
6799. **Wičaz, Ota.** Arnošt Krygař [Ernst Krüger], Poršiski faraš em. w Budyšinje, doľholětny sobustaw M. S. * 18. VIII. 1847, † 24. XII. 1923: Č. M. S. LXXVII (1924), 138—140.
6800. [**Wičaz, Ota.**] Porschiski faraš Arnoscht Krygař poľbedni staw Bławneje duchowneje Berbskeje Bwójby, z wobr.: Předženak LXXI (1925), 27—31.
6801. **Klien, Friedr. Adolf.** Worte bei der feierlichen Einführung H. Heinrich August Krügers i. d. Pfarramt zu Purschwitz in wend. Sprache gesprochen. Bautzen, G. Hieke. (1840.)
6802. Kwašne **Rosryczowanje** pschi Wjerowanju Knesa Heinrich August Krügarja... s Knežnu Marju Wilhelminu Christianu Siebelis na 15tym Dnju Juniusa 1840 dđeržane bes czjomi Berškimi Holczkami... w Budeschini. W Budeschini, Monse. (1840.) 2 łop. 8°. fr.
6803. **Jakub, Ernst Traugott.** Swojemu wutrobnje lubowanemu Pschečelej Knesej Heinrich August Krügaraj... we Porschizy pscheje k Jeho narodnemu Sswedženju ton 7my Džen maľeho Roschka 1842... wscho Sbožje a poda pschi tem... Bwoju pschi Jeho Nuzwedženju w Porschizy na 16. Nedž. po Bwj. Trojizy 1840 dđeržanu duchomnu Rycž. (W Budyschinje,) C. G. Hiecke. (1842.) 12 str. 8°. fr.
6804. **Wičaz, P[awoľ].** K 70. narodninam Jana Křižana. Swěry serbski wóťcinc, z wobr.: Nowa doba 1950. Čo. 24. [* 23. 2. 1880 w Hodžiju, faraš w Klukšu.]
6805. **Domaška, M[oric].** Jan Pawoľ Křižan [Johann Paul Zieschang], faraš w Hodžiju, 6. předsyda M. Serbsk. * 12. XII. 1854, † 22. II. 1923: Č. M. S. LXXVI (1923), 207—210.
6806. **Křižan, Jan.** Korla Křižan [Karl Zieschang], faraš w Rakecach a pokładnik serb. ev. knihown. towarštw. * 15. VIII. 1886, † 27. III. 1924: Č. M. S. LXXVII (1924), 141—143.
6807. ——. Posledni puč serbskeho prócowarja wučerja Khrystijana Křižana: Serbske Nowiny 1934. Čo. 4.
6808. **Nejdo, Pawoľ.** Naš Khrystijan Křižan †: Serbski Student XV (1934), 9 sc.
6809. **Nejdo, Pawoľ.** Za mojim bratrom Khrystijanom Křižanom, z wobr.: Serbske Nowiny 1934. Čo. 2.

6810. Khrystian **Křižan** †, z wobr.: Předženak LXXXI (1935), 50.
6811. **Henčl, J.** Křesćan Křižan. K wopomnjeću jeho zažnjeje smjerće před třomi lěta: Serbske Nowiny 1937. Čo. 2.
6812. **S.** Knjěz farař G. Kubaš 50 lět měšnik: Posoł LVIII (1920), 309.
6813. **Mič, [Michał].** Gustav Kubaš, farař em. w Njebjelčicach, přěni a doholětny redaktor „Serbskeho Hospodarja“. * 15. XI. 1845, † 2. VIII. 1924: Č. M. S. LXXVII (1924), 143—146.
6814. † Gustav **Kubaš** farař em. w Njebjelčicach, z wobr.: Łužica XL (1925), 54 sc.
6815. **Mič, Michał.** Wopomnjeńka na fararja Kubaša w Njebjelčicach: Łužica XLII (1927), 61 sc.
6816. **md.** K 25. posmjertninam wótčinca Gustava J. Kubaša. Budźicer a wučer wjesneho luda: Nowa doba 1949. Čo. 89.
6817. **Nawka, M.** Docent Jurij Kubaš 25 lět wučer: Nowa doba 1949. Čo. 41. [* 15. 3. 1902 we Worklecach.]
6818. **[Wićaz, Ota.]** Marja Kubašec a jejnej basni: Łužica XCI (1926), 14 sc.
6819. **W[ićaz], O[ta].** Marja Kubašec — šěsćdžesać lět, z wobr. [Maria Kubasch — 60 Jahre]: Nowa Łužica III (1950). Čo. 3 = Nowa doba 1950. Čo. 28.
6820. Farař **Kubica** †, z wobr.: Łužica XXXIV (1915), 5.
6821. **Mjerwa.** Karl August Kubica, bywši farař w Bukecach. * 23. meje 1842, † 13. 4. 1914 (Nekrolog LXXI), z wobr.: Č. M. S. LXVIII (1915), 68—70.
6822. **Libš, Jurij.** Jakub Kućank [Kutschank]: Łužica XII (1893), 1 sc.
6823. **Andricki, Mikł.** Jakub Kućank †: Łužica XVII (1898), 73 sc.
6824. **Černý, Ad.** Dwa lužické rovy [Jana Bjedr. Tešnarja a Jakuba Kućanka]: Světozor. Praha 1898. Str. 452 sc.
6825. Monsignore Jakub **Kucžank** †: Posoł XXXVI (1898), 217—218; 225—228; 233—235.
6826. **Žundalek, Fr. H. J.** Kućank: Vlast. Praha 1898. Str. 1093 sc.
6827. **Skala, J.** Monsignore Jakub Kućank, senior kapitla swj. Pětra w Budyšinje... * 26. julija 1818, † 28. junija 1898: Č. M. S. LII (1899), 57—60.
6828. **jl. [Libš, Jurij.]** Rozpominanjo k wopomnjeću horliwoho měšnika [Jakuba Kućanka, seniora tachantstwa]: Posoł LVI (1918), 155; 161 sc.; 168 sc.
6829. Praelat Jurij **Kummer**: Posoł LVI (1918), 195 sc.
6830. **Skala, [Jakub].** Praelat Jurij Kummer (Komor), * 4. dec. 1855, † 18. augusta 1918: Č. M. S. LXXI (1918), 110—112.
6831. **Skala, J[akub].** † Praelat Jurij Kummer, z wobr.: Krajan LII (1919), 37.
6832. **[Menze].** Johann Kusch [Jan Kušk] — der wendische Hans Sachs der Klosterpflege: Unsere Heimat. Bautz. Tagebl. 1935. Nr. 3.

6833. **Kuba, Ludwik.** Herc Jan Kušk: Nowa doba 1949. Čo. 148. [* 1846 w Lišej Horje, † 1924.]
6834. **Pětr Lebza** [Peter Lebsa] 85 lět stary [w Ralbicach]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 193. Str. 3.
6835. **Pawoł Lejnik** njeboh!: Nowa doba 1948. Čo. 102. [* 8. 7. 1899 w Slepom, † 27. 10. 1948 w Bělej Wodže w khorowni.]
6836. **Ž., H.** [Pawoł] Lejnik a jeho twornja w Slepom: Nowa doba 1948. Čo. 1. Str. 3.
6837. **Knjez Jurij Libš**, farař na wotpočinku [Pfarr. Georg Liebsch]: Posoł LV (1917), 281.
6838. **Wićaz, Ota.** Jurij Libš a jeho přeložk knihi: De imitatione Christi: Łužica XXXVII (1922), 71—74.
6839. **Delan, Jurij.** Jurij Libš, farař na wotpoč. ... horliwy serbski wótčinc, płódny serbski spisowaćel ... * 17. nov. 1857 w Miłoćicach ..., † 29. měrca 1927 w Budyšinje: Č. M. S. LXXX (1927), 113—116.
6840. **Farař Jurij Libš** — njeboh': Katolski Posoł LXV (1927), 106—107.
6841. **Serbin, Jan** [Bryl, Jan]. Pohrjebanje njeboh wjeledostojneho knjeza fararja Jurja Libša w Baćonju, pjatk 1. jutrownika 1927: Serbske Nowiny 1927. Čo. 78. Přil.
6842. **Serbin, Jan** [Bryl, Jan]. Za njeboh fararjom Jurjom Libšom. Wěňčk wosobinskich njezapomničkow: Serbske Nowiny 1927. Čo. 269 sc.
6843. **Delan, J[urij].** † Farař Jurij Libš, z wobr.: Krajan LXI (1928), 45—47.
6844. **Krjećmař, Mikł.** Jurij Libš. Nascin jeho žiwjenja a džěła: Č. M. S. LXXXII (1929), 15—31.
6845. **Wićaz, Pawoł.** Jurij Libš. K 90. róčnicy narodženja wuznamneho serbskeho prócowarja: Nowa doba 1947. Čo. 25. Str. 1 sc.
6846. **H[órnik], [M.]** Pětr Lipicž [Peter Lippitsch] [kapłan w Kulowje. * 28. jun. 1844, † 3. sept. 1882]: Posoł XX (1882), 161 sc.
6847. **Wyšši wučer Arnošt Lodny**, z wobr.: Předženak LXXXI (1935), 46 sc.
6848. **W[ićaz], P[awoł].** Arnošt Lodni-Rakojdžanski njebohi [* 21. 5. 1873 w Jatřobju, † 9. 6. 1948 w Budyšinje]: Nowa doba 1948. Čo. 45.
6849. **Spomnjeńka** z naschich stawiznow. 50 lětny měšchniski jubilej biskopa Franca Jurija Loka [Franz Georg Lock], Budyschkoho tachanta psched 76 lětami: Posoł XL (1902), 389—391.
6850. **Wićaz, Ota.** Biskop Franc Jurij Lok. K jeho stotnym posmjertninam (Serbske hlowy 12): Łužica XLVI (1931), 42—44.
6851. **(Lorencec, Khata.)** Serbowka w cuzbje [Katharina Lorenz]: Posoł XXXVII (1899), 139—141; 147—149; 155—158.
6852. **Peregrinus, J. S.** [Skala, Jan?]. Na Slepjanskim řězaku — hrodžišćo ... Horstka spomnjeńkow k 60. narodninam Jakuba Lorenca-Zalěskeho: Serbske Nowiny 1934. Čo. 180. [* 18. 7. 1874 w Radworju, † 18. 2. 1939, serbski basnik.]

6853. **N[owak]-N[jech.], M[ěrcin].** K 75. narodninam Jakuba Lorenca-Zalěskeho. Serbski romantik: Nowa doba 1949. Čo. 82.
6854. **W[ićaz], O[ta].** Jakub Lorenc-Zalěski. K jeho 75. narodninam: Nowa Łužica III (1949). Čo. 8 = Nowa doba 1949. Čo. 95.
6855. **Jenč, K. A.** Hermann Lótza [Herm. Lotze], Dr. phil. a privatny wučeny w Lipsku. * 4. dec. 1829, † 27. hapr. 1875: Č. M. S. XXVIII (1875), 117—121. [Siehe auch Nr. 7489.]
6856. **Jakub, Ernst Traugott.** Džakomne Dopomnenje na Handrija Lubenskeho, pschi jeho Porebi na 23tym Mjerza 1840. W Budeschini, Monse. b. l. (1840.) 16 str. 8°. fr.
6857. **[Wićaz, Ota.]** Handrij Lubjeński [Andreas Lubenski], pastor primarius Budyski (Serbske hłowy 7): Łužica XLIII (1928), 26—28.
6858. Handrij **Lubjeński:** Předženak LXXV (1929), 41 sc.
6859. **J., K.** Jan Łahoda [Joh. Lahode], farař w Khołmje pola Nizkeje. * 25. aug. 1801, † 16. aug. 1871: Č. M. S. XXIV (1871), 127 sc.
6860. Wulki **dobročel** Khołmjanskich robočanow [farař Jan Łahoda]: Předženak LXXXI (1935), 51 sc.
6861. **[Wićaz, Ota.]** Jan Łahoda a Jan Wahoda. [Dwaj serbskaj studentaj w Lipsku a zwada mjez nimaj a jeju wujednanje.]: Předženak LXXXI (1935), 56—58. — Tos. Nowa Łužica III (1949). Čo. 7 = Nowa doba 1949. Čo. 80.
6862. **Kubica, K. A.** Pětr Łahoda † [Peter Lahode] [farař w Bukecach]: Łužica XIX (1900), 60.
6863. Georg **Wuschanski** [Jurij Łusčanski], apostolischer Vikar des Kgr. Sachsen, m. 1 Bildn.: Die Welt VIII (1903), 238.
6864. **Bur, Mikławš.** Dozwuki k Wroćławskej biskopskej swjećiznje [Łusčanskeho]: Posoł XLII (1904), 115.
6865. **Konsekracija** a witanja [biskopa Jurja Łusčanskeho]: Posoł XLII (1904), 105—107.
6866. Knjez biskop **[Łusčanski]** w Budyschinje: Posoł XLII (1904), 113—114.
6867. Biskop a tachant Dr. theol. Jurij **Łusczanski** †: Posoł XLIII (1905), 441—444.
6868. **Pohrjeb** biskopa a tachanta Dr. theol. Jurija Łusczanskoho: Posoł XLIV (1906), 2—3; 9—13.
6869. Bischof Dr. Georg **Wuschanski**, Apostolischer Vikar im Königr. Sachsen u. Administrator eccles. der Königl. Sächs. Oberlausitz: Benno-Kalender LV (1905), 84—86.
6870. **Skala, Jakub.** Dr. theol. Jurij Łusčanski, biskop a tachant... předsyda Mać. Serb. * 8. XI. 1839, † 29. XII. 1905 (Nekrolog LIII), z wobr.: Č. M. S. LIX (1906), 139—146.
6871. Biskop dr. theol. Jurij **Łusčanski.** K jeho 30. posmjertninam: Serbske Nowiny 1936. Čo. 19.
6872. **K[ubasch, J. G.]** Njebjelčan Marec [Familie Mahr] swójba po Serbach: Posoł XIX (1881), 13—17.

6873. **Hórník, Michał.** Jan Mahr a jeho wotkazanje: Č. M. S. XV (1862), 89—93.
6874. [**Hórník, Michał.**] Dr. Jan Mahr a jeho wotkazanje [Dr. Johann Mahr u. seine Stiftung]: Posoł XI (1873), 63—66.
6875. **Wehla, H. F.** Dr. Jan Mahr a jeho wotkazanje: Č. M. S. XXVIII (1875), 98—107.
6876. **Kubaš, J. G.** Dr. Jan Mar z Njebjelczic, joho wotkazanjo a krejne pscheczelstwo: Posoł XVIII (1880), 182—184.
6877. **Pod Mnišoncom** [wo starym Mnišonskim Marćinku a Karaseku] [Über den alten Mönchswalder Martschink u. Karasek]: Posoł XLIX (1911), 74.
6878. **N[owak]-N[jech.], M[ěrčin].** Bogusław Markus, zběrař serbskich arijow: Nowy Casnik 1950. Čo. 4. Str. 27. [* 1815 w Zakrówe pola Grodka, † 1. 5. 1880 w Popojcach, faraf.]
6879. Za fararjom Arnoštom **Matekom**: Łužica XLIV (1929), 42.
6880. Dostojna nahladna **Serbowka** [Hana Khrystijana Matekowa rodź. Mětec w Pomorcach], z wobr.: Předženak LXXV (1929), 62.
6881. Fällt weg!
6882. Kanonika Mecnarjowe **wotkazanjo** [Metzner]: Posoł XLV (1907), 193—194.
6883. **Hórník, M.** Hieronym Megiser a jeho słownik: Č. M. S. XII (1859), 90—92.
6884. **Mučink, Jan B.** Jan Jurij Melda [Johann Georg Melde]: Łužica XIII (1894), 1 sc.
6885. **G., P.** Serbski husleř — časnikar [Jurij Mencl z Khróscic]: Nowa doba 1948. Čo. 34.
6886. Fällt weg!
6887. **Wičaz, Ota.** Hrodzišćanski Serb Jan August Měrčin rozrěčuje so z Eskimowami: Předženak LXXX (1934), 61 sc.
6888. [**Kra]l, [J.]** Jan Měškank 45 lětny!: Nowa doba 1950. Čo. 85. * 23. 7. 1905 w Bronju, wučer a serbski prócowar.
6889. **H[órník], M.** Wotkryčo pomnika njeboh P. Tecelina Měta w Kukowje [Tecelin Mieth]: Posoł XXIII (1885), 156—158.
6890. **Hórník, M.** Něschto wo P. Tecelinu [Mětu]: Posoł XXIII (1885), 147 sc.
6891. [**Hórník, M.]** Wo Tecelinowym [Mětowym] pomniku: Posoł XXIII (1885), 139.
6892. **Hórník, Michał.** Dopomnjeczo na njeboh P. Tecelina [Měta]: Posoł XXIII (1885), 107.
6893. Tecelin **Mět**: Posoł LXX (1932), 6.
6894. K stawiznam P. Tecelina Měta: Kat. Posoł LXXIII (1935), 204 sc.
6895. [**Domaška], Romuald.** P. Tecelin Mět: Naša Domowina I (1935), 22 sc. — Tosame: Krajan LXIX (1936), 52 sc.
6896. **Sl[odeńk], J[urij].** K stotym posmjertninam P. Tecelina Měta: Posoł LXXIII (1935), 130 sc. — Tos.: Serbske Nowiny 1935. Čo. 92.

6897. **Lm [Šoŭta, Jurij].** K 115. posmjertninam P. Bosćija Tecelina Měta. Zbudźićel katolskich Serbow: Nowa doba 1950. Čo. 83.
6898. **W[ićaz], O[ta].** Dr. Frido Mětšk: Nowy Casnik 1950. Čo. 8 = Nowa doba 1950. Čo. 99.
6899. **List dra. Frido Mički z Kareliskeje [Frdr. Mitzschke]:** Nowa Łužica II (1948). Čo. 8 = Nowa doba 1948. Čo. 100.
6900. **Mětšk, Frido.** Ze zapiskow wojskego popajženego. Nowemberski dešć: Nowy Casnik 1949. Čo. 6 = Nowa doba 1949. Čo. 133.
6901. **W[ićaz], O[ta].** Wo Poršiskim fararju Mičcy a jeho nanje: Nowa doba 1947. Čo. 37.
6902. **W[ićaz], O[ta].** Serbski wojowar [Marćin Michałk] wo swoje prawo w Lubjencu [Mehlteuer]: Nowa Łužica. Nowa doba II (1948). Čo. 4—5.
6903. Blidowy **spěw**, na kwasnym dnju knjeza Ernsta Miesnarja [Miesner], překupca w Lubiju, a knježnje Marje Biebrachec z Lejna pola Khrósćic wot wjesělych serbskich kwasarjow džen 18. novembra 1862 w Smječkecach spēwany. (W Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1862.) 2 łop. 8°.
6904. **[Imiš, B. H.]** Čorneho-Boha nawalnosć w sudženju a pokornosć w zjednanju. Kwasnym hosćam... Mikanjec swójby wupowjedał Bukojnjanski khětro daloki wuj. W Budyšinje, K. B. Hika. 1849. 19 str. 8°.
6905. **[Wićaz, Ota.]** Farař Aug. Bohuwěr Mikela. K jeho šěsćdzesaci-
nam, z wobr.: Łužica XLV (1930), 50 sc.
6906. **W[ićaz], O[ta].** Naši Mitašojo: Serbske Nowiny 1935. Čo. 58.
6907. **Mitaš, Alfred a Rich. Iselt.** Što swět serbskemu slědźerjej džakuje [dr. Alwin Mitaš]: Nowa doba za džěci II (1948). Čo. 7. [* 27. 12. 1870 w Dažinje, chemikar.]
6908. **Mětšk, Frido.** Wulki spytnik prof. dr. Alwin Mitaš, horliwy přećel a spēchowar našeje Serbskeje wyšeje šule w Budyšinje: Nowa doba 1950. Čo. 113.
6909. **M[itaš], [Alfr.]** Alwin Mitaš, sławny serbski slědźer [A. M., berühmter sorbischer Forscher]: Nowa doba 1950. Čo. 44.
6910. **[Wićaz, Ota.]** Šěsć dnjow jastwa za Njeswaćidskeho fararja Jurja Mjenja [Georg Möhn]: Łužica XLI (1926), 61—62.
6911. Jan **Młynk** † [Johann Müller] [† 30. nov. 1892 w Zaryču — swěrný serbski wótcinc]: Łužica XII (1893), 6 sc.
6912. Łužicko-srbské **rovy** [žiwjenjopis Jana Młyńka w Zarěču, Arnošta Mütterleina a Michała Rostoka]: „Vlast.“ Praha XI (1895), 285 sc.
6913. **Pětr Mlónk** † [Peter Müller]: Serbske Nowiny 1887. Čo. 7.
6914. **K.** Serbski ludowy basnik **Pětr Mlónk.** (Krótki žiwjenjoběh): Łužica VI (1887), 24 sc.
6915. **K.** Něšto z **Pětr Mlónkoweho** žiwjenja: Łužica VII (1888), 6 sc.
6916. **Křižan, Jan.** **Pětr Mlónk**, z wobr.: Łužica XXX (1911), 34—36; 43—44; 51—52.

6917. **Křižan, Jan.** Posmjertna wopomnjenka k wobrazej Pětra Mlónka, serbskeho basnika z ludu. * 19. měrca 1805, † 6. febr. 1887, z wobr.: Č. M. S. LXIV (1911), 88.
6918. **Pětr Mlónk**, z wobr.: Pschedženak 1912. Str. 28—32.
6919. **Wičaz, Ota.** Kak je Pětr Mlónk nazhonił, zo jeho Serbja lubuja: Serbske Nowiny 1934. Čo. 71 sc.
6920. **Pětr Mlónk** * 19. měrca 1805 — † 6. febr. 1887: Serbske Nowiny 1935. Čo. 98 sc.
6921. **W[ičaz], O[ta].** 50 lět za Pětrom Mlónkom: Serbske Nowiny 1937. Čo. 37—38.
6922. **Wičaz, P[awoł].** K 145. narodninam Pětra Mlónka. Serbski ludowy pěsnjer: Nowa doba 1950. Čo. 33.
6923. **Muka, E.** Mjertyn Món (Moyn), prof. při realcy w Eislebenje. * 24. jan. 1848, † 4. sept. 1905 (Nekrolog LII): Č. M. S. LIX (1906), 68—70.
6924. **Černý, Adolf.** Spomnjeńka na Mósaka-Kłosopólskeho [Mosig von Ährenfeld]: Łužica XVII (1898), 106 sc.
6925. **Łužičan.** Mósak-Kłosopólski: Łužica XVII (1898), 119.
6926. **Renč-Ketliski, J.** Karl August Mosak-Kłosopólski, řečník a justicny radźićel w Lubiju ... * 7. meje 1820, † 31. julija 1898: Č. M. S. LIII (1900), 65—69.
6927. **Müller, Curt.** Aus der Selbstbiographie Carl Aug. Mosigs von Ährenfeld, m. Bildern: Oberl. Heimatkal. XV (1926), 45—49. XX (1931), 80—86.
6928. **Hermann, Arnošt.** Dopomnjeńki na Mosaka-Kłosopólskeho: Łužica XLVIII (1935), 1—2.
6929. **W[ičaz], P[awoł].** K 50. posmjertninam Mosaka-Kłosopólskeho. Serbski ludowy zemjan: Nowa doba 1948. Čo. 63.
6930. **[Hórnik, Michał.]** Jakub Filipp Mróz [Mros] [farař em. w Grunawje. * 31. 5. 1807, † 21. 7. 1873]: Posoł XI (1873), 120 sc.
6931. **Johann Hermann Mrosack**, weil. Pfarrer zu Grosspostwitz. Blätter der Erinnerung an sein Leben und seinen Heimgang. 1841—1902. Jan Herman Mrózak, bywši farař w Budestecach... (W Budyšinje, Ssmoleř. 1902.) 26 S. 8°. fr.
6932. **Wopomnjeću** Jana Hermana Mrózaka: Elegija Jana Wałtarja — Jeho žiwjenjo a wotkhad. Napisał Mikł. Andricki: Łužica XXI (1902), 38 sc.
6933. **Handrik, Matej.** Jan Herman Mrózak, farař w Budestecach ... * 18. okt. 1841, † 19. meje 1902 (Nekrolog XLIV): Č. M. S. LVI (1903), 71—74.
6934. **Farař lic. theol. Oswald Mrózak**, naš přewodźer: Předženak LXXV (1929), 45.
6935. **Handrik, A.** Farař Jan Oswald Mrózak, bywši farař naposledk w Rakecach. * 12. 10. 1868 — † 5. 9. 1934: Č. M. S. LXXXVIII (1935), 71.

6936. **Mjeřwa.** Farař lic. theol. Oswald Mrózak. * 29. 10. 1845, † 7. 5. 1934: Č. M. S. LXXXVIII (1935), 70.
6937. **Wićaz, Ota.** Čestny serbski braška Jurij Mucha w Tranjach, z wobr.: Předženak LXXVIII (1932), 56.
6938. **Schneider, Georg.** Joh. Traug. Mutschink [Mučink], Lebenslauf eines Lehrers u. Schriftstellers. Nebst einem Anhang: Der Oywin u. sein Schatz von J. T. Mutschink. Bischofswerda 1901.
6939. [**Wićaz, Ota.**] Jan Bohuwěr Horisław-Mučink. Pěsnjer, ludowy spisowaćel. (Serbske hłosy 11.): Łužica XLV (1930), 38 sć.; 92—95.
6940. **Kak je so Bohuwěr Mučink w lětach 1848/49 wo wukhowanju serbskeje narodnosće starał:** Naša Domowina I (1935), 38—40.
6941. **W[ićaz], O[ta].** Jan Bohuwěr Mučink dopředkar: Nowa Łužica III (1949). Čo. 2 = Nowa doba 1949. Čo. 13.
6942. **M[uka], E[rnst].** Rěčnik Ernst Mütterlein †: Łužica XII (1893), 62 sć.
6943. **Hórník, M.** Ernst Mütterlein. * 18. sept. 1850, † 9. julija 1893 (Nekrolog XXIX): Č. M. S. XLVII (1894), 57 sć.
6944. **Herman [Ernst].** Přinošk k stawiznam Mukec swójby: Č. M. S. LXXXII (1930), 103—112.
6945. **Miliduch.** K 50. narodninam prof. dra. Ernsta Muki [Ernst Mucke] 10. měrca 1904, z wobr.: Łužica XXIII (1904), 30 sć.
6946. **Volger, Bruno.** Carl Ernst Mucke (Gymnasialprof., Dr. phil., ...), geb. am 10. III. 1854 in Großhänchen ...: Dess. Sachsens Gelehrte, Künstler u. Schriftsteller in Wort u. Bild. 1907—1908. S. 107f.
6947. **Bryl-Serbin, J.** Dr. Ernest Muka. Opyt izslědowanija serbolužickago naroda w Saksonii i Prussii. Moskwa 1914. 34 str. 8°. Z wobr.
6948. **Jubilat** Łużycki [E. Muka]: Świat Słowiański 1914. Čo. 7.
6949. **Křižan-Hodžijski, J[an].** Wobraz z młodosće. K 60. narodninam k stud. rad. konrektora prof. dr. Muki w Freiberku: Łužica XXXIII (1914), 22—23.
6950. **Libš, Jurij.** Karl Arnošt Muka. K šěsćdzesatym narodninam, z wobr.: Łužica XXXIII (1914), 19—22.
6951. **Milaković, Josip.** Dr. Arnošt Muka. 10. III. 1854 — 10. III. 1914. Prilog poznavanju novije lužičko-srbske književnosti. Drugo prošireno izdanje. Serajevo, Zemaljska štamparija. 1914. 8°. 23 str. [Z wobr.]
6952. **Páta, Jos.** Významné lužičko-srbské literární a národní jubileum [Muki]: Národopisný Věstník Československý IX (1914), 19—22.
6953. **R[achlowc] [Kral, Franc].** Naš Muka. K jeho 60. narodninam: Posol LII (1914), 72.
6954. **Libš, Jurij.** Karl Arnošt Muka. K 60. narodninam: Serbske Słowo II (1920), 38—40.
6955. **Karl Arnošt Muka.** K 66. narodninam, z wobr.: Serbske Słowo II (1920), 37 sć.

6956. Dr. Arnošt **Muka**, lužicko-srbský vůdce a slovanský učenec. Oslava jeho sedmdesátin v Budyšině, Praze a v Plzni: Hlas. Red. Hynek Dostal. St. Louis 1924. Čo. 3550.
6957. **Bobčev, Nik.** Duchovníjat vožd na naj-malkija slavjanski narod: dr. Arnošt Muka: Slavjanski Glas. Red. Nik. Bobčev. Sofija XVIII (1924). Kniha 2. Str. 28—30.
6958. **Bryl-Serbin, Jan.** Swjatočnosće k počesćowanju dra. Arnošta Muki a jeho 70. narodninam w Budyšinje, Praze a Plzni: Łužica XXXIX (1924). Zeš. 2. Str. 26—32.
6959. **Kuba, Ludvík, Mikl. Krječmar, Jos. Páta.** Arnošt Muka. K sedmdesátinám velikého vůdce lužických Srbů. (Českolůžická knihovnička. Čo. 8.) Praha, Spolek „Adolf Černý“. 1924. 30 str. 8°.
6960. **Kuzel, A.** Dr. Arnošt Muka: Litopis. Berlin II (1924), 171.
6961. **Wičaz, Ota.** Arnošt Muka. Swojemu čestnemu předsyde stud. radže dr. Arnoštej Mucy k 70. narodninam džakowna Maćica Serbska, 10. měrca 1924. W Budyšinje, Maćica Serbska. 1924. 84 str. 8°. Z 5 wobr.
6962. **Dostal, Ad. B.** Dr. Arnošt Muka: Kultura słowiańska. Warszawa 1925. Čo. 1. Str. 5.
6963. [**Nawka, Mich.**] Dr. Muka, najstarši lužiskoserbski Sokoł, 75 lět [Dr. Mucke, d. älteste laus.-sorb. Sokol]: Sokołske Listy V (1929), 34 sc.
6964. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** Dr. Arnošt Muka. — K jeho 75. narodninam, z wobr.: Serbske Nowiny 1929. Čo. 58. Přilož.
6965. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** Dr. Arnošt Muka, wosławjeny Sławy syn a wulki wučenc Łužiskich Serbow. K wopomnjeću 75. narodninow: Łužica XLIV (1929), 26—29.
6966. —e—. Jubiläum eines wendischen Wissenschaftlers [Prof. Dr. Muckes]: Bautzener Tagebl. 1929. Nr. 63. Beibl. 1.
6967. **Erdeljanović, Jovan.** Lužički Srbii njhov voda dr. Arnošt Muka. Beograd 1929. [Páta a Zmeškal. Naše styky, str. 130.]
6968. Der 75. **Geburtstag** [Dr. Ernst Muckes]: Bautzener Nachr. 1929. Nr. 63. Beibl. 1.
6969. **h—k b—i.** Uczony lużycki Ernest Muka. 1854—1929: Słowo polskie 1929. Čo. 76.
6970. **K., O.** Arnošt Muka, z wobr.: Slovanský přehled XXI (1929), 311.
6971. Prof. dr. A. **Muka**: Centralnaja Ewropa. Praga 1929. Čo. 42. Str. 8.
6972. **Na narodninach pola knjeza studijnego rady dra Muki 10. nalět-nika 1929**: Serbske Nowiny 1929. Čo. 60. Přil.
6973. **Páta, Jos.** Arnošt Muka. (Český lístek k 75. narozeninám, z 2 obr.: Česko-luž. Věstník X (1929), 20 sc.
6974. **Wowčerk.** Muka — 75 lět: Serbski Student X (1929), 25 sc.
6975. **Zmeškal, Vlad.** Arnošt Muka, z wobr.: Naše kniha X (1929), 94 sc.
6976. Dr. Arnošt **Muka** — 75 lět, z wobraz.: Krajan LXIII (1930), 40 sc.

- 6976 a. **Lehmann, Otto.** Prof. Dr. Ernst Mucke: N. Laus. Mag. CVIII (1932), 189—195.
6977. Naš wótcinc dr. Arnošt **Muka** †, z wobr.: Serbske Nowiny 1932. Čo. 239.
6978. **N., P.** Žiwjenje knjeza prof. dra. Arnošta Muki: Serbski Student XIV (1932). Čo. 1/2. Str. 3.
6979. **W.** Muka †: Serbski Student XIV (1932). Čo. 1/2. Str. 2.
6980. **Bučar, Vekoslav.** Dr. Arnošt Muka: Etnolog. Glasnik etnografiskego muzeja v Ljubljani V/VI (1933), 291—294.
6981. † Professor dr. Arnošt **Muka**, z 1 wobr.: Krajan LXVI (1933), 40.
6982. **Pastrnek, Fr.** Arnošt Muka. Bibliografii sestavil Josef Páta. V Praze, Česhá Akad. Věd a Umění. 1933. 47 str. 8°. Z wobr.
6983. **Wićaz, Ota.** In memoriam Arnošta Muki: Č. M. S. LXXXVII (1933), 5—13.
6984. **Wićaz, Ota.** Professor Dr. Ernst Mucke: N. Laus. Mag. 1933. S. 189—195.
6985. **Wićaz, Ota.** Prof. dr. fil. Korla Arnošt Muka, studijowy direktor Freiberskeho gymnazija n. w. * 10. 3. 1854 — † 10. 10. 1932: Č. M. S. LXXXVI (1933), 65—81.
6986. **Wićaz, Ota.** Najwjetši serbski wučenc prof. dr. Arnošt Muka, z 2 wobr.: Předženak LXXX (1934), 49—53.
6987. **Páta, Josef.** Prof. Dr. Arnošt Muka 10. III. 1854 — 10. X. 1932. Praha, Slovanský Ústav. 1935. Sep. wotc. 8 str. 8°. Z wobr.
6988. **W[ićaz], P[awoł].** K 95. narodninam dr. Arnošta Muki. Najwjetši serbski wučenc: Nowa Łužica III (1949). Čo. 3 = Nowa doba 1949. Čo. 29.
6989. **Kubaš, Jurij.** Wopyt pola Michała Narćika w Ralbicach, z wobr.: Krajan LXIX (1936), 37—38.
- 6989 a. Franc **Natuš** njeboh: Nowa doba 1950. Čo. 74. * 17. 2. 1898 w Kukowje, † 27. 6. 1950 w Drježdžanach.
6990. **[Andrick]i, [Mikł.].** P. Thaddäus Franc Natusch [* 4. 10. 1834 w Kukowje]: Posoł XXXVIII (1900), 9—11; 17—19.
6991. **Nawka, Michał.** Ja a moje husle: škowrončk ze serbskich honow I (1926), 17—18.
6992. **[Wićaz, Ota.]** Naše jubileje (Michał Nawka): Łužica XLV (1930), 22 sc.
6993. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrčin].** Michał Nawka. K jeho pjećdzesaci-nam: Serbski Student XVII (1935), 5 sc.
6994. **Krawc, Bjarnat.** Michał Nawka. * 22. nov. 1885: Serbske Nowiny 1935. Čo. 273.
6995. Naš Michał **Nawka**: Naša Domowina I (1935), 43.
6996. **W[ićaz], O[ta].** Michał Nawka — z pjećdzesatnikom: Łužica XLVIII (1935), 41—44.

6997. **Dobrucký, Božidar.** K 65. narodninam Michała Nawki. Wótčinc, wučenc, spisowaćel, z wobr.: Nowa doba 1950. Čo. 135. * 22. 11. 1885 w Radworju.
- 6997 a. **K[rawc], E[rich].** K pječašěsćdžesaćinam najnjespřócniwišeho serbskeho wučerja (Michała Nawki): Serbska šula III (1950), 206 sc.
6998. **K[ubaš], J[urij].** K pječašěsćdžesaćinam lektora M. Nawki. Dopomniš so, přecelo?: Nowa doba 1950. Čo. 137.
6999. **Kubašec, Marja.** Serbska řeč, ta Popjelawka, strowi Tebje, Michał Nawka: Nowa doba 1950. Čo. 135.
7000. Fällt weg!
7001. **Wičaz, Ota.** Michał Nawka 65 lět (Dwaj jubilaraj): Nowa doba 1950. Čo. 136.
7002. Nowy **wjednik** Domowiny Pawoł Nejdo, z wobr.: Předženak LXXXI (1935), 41—43.
7003. **Bobak [Nowak-Njeh., Měrcin].** Kwěćel dopomnjeńkow přećelej k narodninam. Mězniki dwaceći lětneho přećelstwa [z Pawołom Nedom]: Nowa doba 1948. Čo. 103.
7004. **Aleksandr [Posern].** K 40. narodninam Pawoła Neda. Načolny přocować, z wobr.: Nowa doba 1948. Čo. 103.
7005. **H., M.** Hans Nepila-Rowniski: Łužica XV (1896), 96—97.
7006. **Handrik-Slepjanski.** Rukopisy Hansa Nepile-Rowniskeho [Hdschr. d. Hans Nepile] [zwjetša biogr. wobsaha]: Č. M. S. XLIX (1896), 73—89. LI (1898), 66—74. LII (1899), 42—55; 88—115. LIII (1900), 14—41.
7007. **D[učman], H[andrij].** Wysokodostojny knjez farań Jakub Nowak [farań w Radworju † 20. jun. 1875]: Posoł XIII (1875), 103.
7008. **Hórnik, M.** Jakub Nowak, farań w Radworju. * 3. aug. 1821, † 20. jun. 1875: Č. M. S. XXVIII (1875), 54—57.
7009. **Nawka, M.** Jakub Nowak-Horjanski. Ludowy řečnik a spisowaćel — wjesoly knjez: Nowa doba 1949. Čo. 63. [* 3. 6. 1864 na Horje, † 21. 2. 1938 we Worklecach.]
7010. Pječadwaceći lětny měšniski **jubilej** [Jakuba Nowaka-Kašćanskoho]: Posoł LIII (1915), 311.
7011. Kanonikus Jakub **Nowak** †, direktor tachantskeje šule: Posoł LVIII (1920), 214 sc.
7012. Kanonikus Jakub **Nowak** †, direktor tachantskeje šule, z wobr.: Krajan LIV (1921), 55 sc.
7013. **Žur, Mikławš.** Kanonikus Jakub Nowak, direktor tachantskeje šule w Budyšinje. * 6. jan. 1864, † 22. aug. 1920: Č. M. S. LXXIV (1921), 52 sc.
7014. Jan **Nowak-Rownjanski** 60 lět [žiwnosćer a džělačer]: Nowa doba 1950. Čo. 133. * 15. 11. 1890.
7015. **[Skala, Jakub.]** P. Jurij Nowak † [farań w Radworju, * 23. IV. 1853, † 13. III. 1887]: Posoł XXV (1887), 49—51.

7016. [Skala, Jakub.] Khowanjo njeboh knjeza [Jurja] Nowaka: Posol XXV (1887), 58—60.
7017. **Hórnik, Michał.** Jurij Nowak, administrator w Radworju. * 23. IV. 1853, † 13. III. 1887 (Nekrolog XXV): Č. M. S. XL (1887), 84 sc.
7018. **Páta, Jos.** Lužickosrbský malíř Martin Nowak, z obr.: Česko-luž. Věstník XI (1930), 5—8.
7019. **Páta, Jos.** Lužickosrbský malíř Martin Nowak. S portr. a 29 obr. (Česko-luž. knihovnička. Poř. J. Páta. Čo. 15.) V Praze, Česko-luž. spolek „Adolf Černý“. 1930. 67 str. 8°.
7020. **Páta, Jos.** Deux peintres de la Lusace: Měrcín Nowak, Ante Trstenjak. Introduction par M. de Vaux Phalipau. Paris (5), Editions des „Amis de la Pologne“. 1931. 48 S. 8°.
7021. **T[aszyck]i, W.** Powrót Marcina Nowaka do swego narodu: Ruch Słowiański IV (1931), 52—55.
7022. **Vaux Phalipau, M. de.** Deux peintres da la Lusace. Měrcín Nowak. Ante Trstenjak. Paris 1931. 48 S.
7023. **Wičaz, Ota.** Nowe wumělske džěła Měrcína Nowaka: Łužica XLVIII (1935), 38 sc.
7024. **Felixmüller, Conrad.** To je naš Měrcín Nowak-Njechorński: Nowa doba 1950. Čo. 68.
7025. **Mětsk, Frido.** Delnjoserbski narodninski dar k 50. narodninam našeho molerja-redaktora Měrcína Nowaka: Nowa doba 1950. Čo. 67.
7026. **Nedo, Pawoł.** Postrowy přecelej [Měrcínej Nowakej]: Nowa doba 1950. Čo. 67.
- 7026 a. **Nedo, P[aul].** Měrcín Nowak-Neumann 50 Jahre. E. sorbischer Volkskünstler: Nowa doba. Deutschsprach. Beil. 1950: Nr. 6 = Nowa doba 1950. Čo. 76.
7027. **Pawoł-Zdžarowski.** Wěňčk dopomnjenkow swěrnemu towaršej [Měrcínej Nowakej]: Nowa doba 1950. Čo. 67.
7028. **W[ičaz], O[ta].** Měrcín Nowak-Njechorński, z wobr.: Nowa Łužica III (1950). Čo. 6 = Nowa doba 1950. Čo. 67.
7029. **Frencl, J.** Pawoł Nowotny — naš „zaslužbny wučer luda“: Serbska šula III (1950), 187 sc. * 6. 1. 1912 w Budyšinje, šulski rada.
7030. **Pawoł Nowotny** — zaslužbny wučer luda, z wobr.: Nowa doba 1950. Čo. 116.
7031. **Khoćebuzski farař Wylem Nowy** †: Předženak LXXXI (1935), 49.
7032. **Šořta, Jan B.** Serb [wučer Nyčka w Essenje] jako spomóžnik Polakow [Nitzschke]: Łužica I (1882), 101 sc.
7033. **Nowy, W.** Jan Bohumiř Nyčka. * 18. II. 1825, † 26. II. 1904 (Nekrolog XLVIII): Č. M. S. LVII (1904), 148—152.
7034. **W[ičaz], P[awoł].** K 45. posmjertninam Jana Bohumiřa Nyčki. Wóće Słowjanow w diasporje: Nowa doba 1949. Čo. 24.

7035. **Hórník, M.** Tadej Pacak a jeho słownik [rukopisny němsko-serbski w knihowni administratury w Róžeńce] [Patzak]: Č. M. S. XIII (1860), 49 sc.
7036. **ze Schulenburg, Willibald.** Kito Pank: Předženak LXXVIII (1932), 50.
7037. **Hórník, M[ichał].** Jan Khrystof Pannich, serbski konvertit: Posoł XIII (1875), 165—171.
7038. **Skala, Jakub.** Dr. med. Michał Pětranc [Michael Petrenz], sanit. radžičel w Budyšinje. * 30. XII. 1849, † 4. XII. 1915 (Nekrolog LXXVII): Č. M. S. LXIX (1916), 110 sc.
7039. **Tscherney, A.** Matej Pětrka [Matthäus Petrka], farař w Schwandenje ... [* wokoło 1690 w Kulowje]: Posoł XVII (1879), 117—119.
7040. [Tři **basnje** jako dar do mandželstwa knjezej Dr. Křescijanej Bohuwěrej Pfulej [Christian Traugott Pfuhl] a knjeni Hanje Ernestinje Hedwiji Pfulowej rodž. Jakubec]. W Budyšinje, K. B. Hika. (1856.) 8°. a 2°.
7041. Wjesele **rónčka** k młodych Pfulec kwasej zpraskane a zanošene wot Křidljěskec Swonki. 11. nazymnika 1856. W Budyšinje, K. B. Hika. (1856.) 2 łop. 8°.
7042. Professor dr. Křescan Bohuwěr **Pful** †: Serbske Nowiny 1889. Čo. 52.
7043. **Hórník, M.** Professor dr. Křescan Bohuwěr Pful †: Łužica IX (1890), 6 sc.
7044. **Muka, Ernst.** Džakne wopominanje knjeza profesora dra. Křescana Bohuwěra Pfula: Łužica IX (1890), 9 sc.
7045. **Imiš, H.** Professor ryčeř dr. Křescijan Bohuwěr Pful. * 28. III. 1825. — † 21. XII. 1889: Č. M. S. XLV (1892), 47—53.
7046. **Wićaz, P[awoł].** K 60. posmjertninam K. B. Pfula. Serbski słownikar: Nowa doba 1949. Čo. 147.
7047. **Andricki, Mikławš.** Jurij Pilk. Wěňčk datow, dopomnjenkow a mysłow: Łužica XX (1901), 81—85.
7048. **Impiger.** Dr. Jurij Pilk w Radworju: Posoł XLI (1903), 65—68.
7049. **Henkner, Herbert.** Dr. Pilk zum Andenken: Oberlaus. Heimatztg. VIII (1926), 119.
7050. **Khowanje** Pawoła Hodžijskeho [dra Jurja Pilka]: Serbske Nowiny 1926. Čo. 95. Přił.
7051. **Krawc, Bjarnat.** Dr. Jurij Pilk †, z wobr.: Škowrončk ze serbskich honow I (1926), 9—11; 13 sc.
7052. **Krawc, Bjarnat.** Dr. Jurij Pilk. * 22. V. 1858, † 21. IV. 1926: Č. M. S. LXXIX (1926), 73—79.
7053. [Wićaz, Ota.] Dr. Jurij Pilk, z wobr.: Předženak LXXIII (1927), 46.
7054. [Hórník, Michał.] Jakub Pjech [Jakob Pech] [can. cap. sen. * 5. I. 1797, † 19. V. 1870]: Posoł VIII (1870), 85.
7055. **Hórník, M.** Jakub Pjech, kap. a sen. na tachantstwje w Budyšinje ... * 5. I. 1797, † 19. V. 1870: Č. M. S. XXIII (1870), 113 sc.

7056. **Polan, Arnošt.** Jan Gusta Pjech [Joh. Aug. Pech], wučer we Wujezdže pola Ketlic. * 29. V. 1871, † 27. XII. 1914 (Nekrolog LXXII): Č.M.S. LXVIII (1915), 139 sć.
7057. **Muka, E.** Jan Karl Bohuwěr Pjech † [Joh. Karl Traug. Pech], z 1 wobr.: Łužica XXXII (1913), 25—26.
7058. **Muka, E.** Jan Karl Bohuwěr Pjech, słowjanski knihikupc w Lipsku. * 23. VI. 1838, † 28. I. 1913 (Nekrolog LXVII), z wobr.: Č.M.S. LXVI (1913), 69—71.
7059. **W[ićaz], P[awoł].** K 35. posmjertninam Jana Bohuwěra Pjecha. Serbski spěchowar słowjanskeho pismowstwa: Nowa doba 1948. Čo. 7.
7060. **Kubašec, Marja.** Jan Bohuwěr Pjech (1838—1913): Naša šula III (1950), 126 sć.
7061. **[Wićaz, Ota.]** Handrij Pjenk jako studenta w Lipsku (Serbske hlowy 5): Łužica XLII (1927), 66—68; 74—76.
7062. **N[owak]-N[jech.], M[ěrčin].** K 100. posmjertninam Handrija Pjencka [* 25. 1. 1808 w Bělčecach, † 6. 8. 1849 w Berlinje. Evangelski duchowny.] Njezbožowny serbski prócowar: Nowa doba 1949. Čo. 92.
7063. **Wićaz, Ota.** Jan August Pohonč, bywši šulski direktor we Tharancé... * 13. VII. 1841, † 16. VI. 1909 (Nekrolog LX), z wobr.: Č.M.S. LXIII (1910), 135—137.
7064. **Kak je Malešanski farař Bohuwěr Ponich wumřel: Předženak** LXXXI (1935), 59—62.
7065. Dr. Mikławš **Rachela** — 75 lět: Serb. Nowiny 1930. Čo. 49.
7066. **Kak so murjer Jakub Rachlowc před 75 lětami w Hućinje žiwješe: Předženak** 1924. Str. 48—52.
7067. **[Wićaz, Ota.]** Serbski poeta laureatus [Johannes Rhagius Aesticampianus = Rak ze Sommerfelda]: Łužica XLI (1926), 42—44.
7068. **Mrózak, O.** Karl Hermann Robert Rejda (Räda), Bartski farař em.... * 4. VIII. 1816, † 14. I. 1900 (Nekrolog XXXIX), z wobr.: Č.M.S. LIII (1900), 130—133.
7069. **Mrózak, O.** Karl Herman Robert Rejda (Räda), z wobraz. * 4. VIII. 1816, † 14. I. 1900: Łužica XIX (1900), 100—101.
7070. Khorla Hermann Robert **Räda**, Bartski wuźluženy farař... † 14. jan. 1900 w Budyschinje, z wobr.: Pschedženak 1901. Str. 34 sć.
7071. **Křižan, Jan.** Lic. theol. Jan Renč [Joh. Rentsch], farař w Ketlicach. * 29. I. 1856, † 24. V. 1916, z wobr.: Č.M.S. LXIX (1916), 111—113.
7072. **Domaška, [Moric].** K wopomnjeću † dr. phil. Marćina Renča [Martin Rentsch], fararja we Wjelečinje: Łužica XXXI (1912), 9—11.
7073. **Křižan, J[an].** Dr. phil. Marćin Renč, farař Wjelečanski... * 11. XI. 1853, † 28. X. 1911 (Nekrolog LXVI): Č.M.S. LXV (1912), 75—80.

7074. Dr. theol. Filip **Rězak** [Philipp Resak] — 60 lět, z wobraz.: Krajan LIII (1920), 57.
7075. **Libš, Jurij**. Dr. theol. Filip Rězak, dwórski kapłan a konsist. radźiciel w Drježdźanach. * 22. IV. 1859, † 17. IX. 1921: Č. M. S. LXXIV (1921), 61—64.
7076. **Libš, Jurij**. Dr. theol. Filip Rězak †, z wobraz.: Łužica XXXVI (1921), 33—35.
7077. **Libš, Jurij**. Dr. theol. Filip Rězak †, z wobraz.: Posoł LIX (1921), 243 sc.
7078. **Libš, Jurij**. Dr. theol. Filip Rězak †, z wobraz.: Krajan LV (1922), 39—41.
7079. **Lm. [Šořta, Jurij]**. K 90. narodninam dr. theol. Filipa Rězaka. Serbski rěčespytnik a słownikar [Philipp Resak] * 22. 4. 1859 we Wuriach: Nowa doba 1949. Čo. 46.
7080. **jš. Wyšši wučer kantor Jan Rězak** — 70 lět: Kat. Posoł LXXI (1933), 155.
7081. Knjz wyšši wučer a kantor na wusł. Jan **Rězak** wumrěł, z wobraz.: Posoł LXXII (1934), 59.
7082. Wyšši wučer kantor Jan **Rězak** †: Serbske Nowiny 1934. Čo. 43.
7083. Posledni puč k kantora a wyššeho wučerja Jana Rězaka: Serbske Nowiny 1934. Čo. 47.
7084. Wyšši wučer kantor **Rězak** †: Předženak LXXXI (1935), 49 sc.
7085. Wyšši wučer kantor Jan **Rězak**, z wobraz.: Krajan LXVIII (1935), 37.
7086. **W[ićaz], O[ta]**. Dr. K[orla] Rězbark 70 lět: Nowa doba 1950. Čo. 8. [* 18. 1. 1880 w Budyšinku. Superintendent w Kamjenicach.]
7087. **Hórník, M[ićhał]**. Franc Riedel [serbski farař w Luka pola Karłowych Warow] [* 2. V. 1832, † 16. VIII. 1872]: Posoł X (1872), 133.
7088. **Šwěta, Bogumił**. Heinrich Rizo [Riesel, farař w Bórkowach. * 20. VI. 1873, † 16. XII. 1917, z wobraz.: Č. M. S. LXX (1917), 67—69.
7089. **[Andrick]i, [Mikł.]** Na row čerpjerjej a pscheczelej [Mikł. Rjebišej (Nik. Rebisch) z Baćona]: Posoł XLIII (1905), 367—370.
7090. Naš **Rječka** — padnył [Unser Rötschke — gefallen]: Posoł LIII (1915), 255.
7091. **Wjerab, Michał**. Jan Rječka, tachantski a cyrkwinny wučer w Budyšinje. * 4. II. 1878, † 13. VIII. 1915 (Nekrolog LXXIII), z wobraz.: Č. M. S. LXVIII (1915), 141—146.
7092. **L[ibš], J[urij]**. Janej Rječcy posmjertny postrow, z wobraz.: Krajan XLIX (1916), 48—50.
7093. **Šořta, J[urij]**. Dopomnječo a wopomnječo na Jana Rječku, z wobraz.: Krajan LXIX (1936), 51.
7094. **W[ićaz], P[awoł]**. Jan Rječka. K 70. narodninam serbskeho wučerja a hudźbnika: Nowa doba 1948. Čo. 9.
7095. **Paler, Jurij**. Žiwa serbska krónika! [Handrij Rjenč z Nowych Koporc * 6. 1. 1854]: Nowa doba 1950. Čo. 6.

7096. **Jakub Rjenč** † [Jakob Rentsch]: Posoľ XLVI (1908), 293—294.
7097. **L[ibš], J[urij]**. Wjeledostojnomu knjezej Jakubej Rjeńčeje, wojeřskomu fararjeje, posmjertny postrow: Posoľ XLVI (1908), 313 sc.
7098. **Rusticus**. Wopomnjeńka na smjerć a pohrjeb... wojsk. far. Jakuba Rjenča w Drježdžanach...: Posoľ XLVIII (1910), 258.
7099. **Serbin, Jan [Bryl, Jan]**. Před dwacećimi lěta. Za njeboh wojeřskim fararjom Jakubom Rjenčom [Militärpfarrer Jakob Rentsch]: Serbske Nowiny 1928. Čo. 203. Přił.
7100. **N[awka], M[ichał]**. Chróścanski braška, Jan Rjenč, 70 lět [Joh. Rentsch, 70 Jahre] [* 20. 9. 1879 w Kamjenej pola Radworja žiwnosćeř a braška w Chróscicach]: Nowa doba 1949. Čo. 109.
7101. **Wićaz, Ota**. 4000 kemšerjow w Slepom [Farař Handrij Rjenš swjeći 1802 swój 50 lětny zastonski jubilej]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 18.
7102. **Rocha, Fryzo**. Hobras mójogo žyweńa: Serbski Zašnik LXXXIII (1932). Čo. 49.
7103. **Šýela, Fryco Rocha**. K jogo 85. narodnemu dnu: Dolnoserbski Casnik. Nowa doba 1948. Čo. 1. [* w januarja 1863 w Šenhejzu pola Tuřeja, pěsnjeř.]
7104. **Hórnik, M.** Michał Róla [Michael Rolle] [kapłan w Budyšinje], zemrěł 23. meje 1881: Posoľ XIX (1881), 93—95.
7105. **Hórnik, M.** Michał Róla. * 25. IX. 1841, † 23. V. 1881 (Nekrolog XXII): Č. M. S. XXXIV (1881), 126 sc.
7106. **Muka, [Ernst]**. Michał Rostok, serbski přirodospytnik †. (Po rozprawach Mućinka, Meldy a Domaški): Łužica XII (1893), 85 sc.
7107. **Mutschink, Johann Tr.** Notizen zu Rostock's Biographie: Gebirgsfreund V (1893), 281 f.
7108. **Steuđtner, Herm.** Nekrolog zum Gedächtnisse Michael Rostocks: Gebirgsfreund V (1893), 256 f.
7109. **Hórnik, M.** Michał Rostok. * 21. IV. 1821, † 17. IX. 1893 (Nekrolog XXX): Č. M. S. XLVII (1894), 58—61.
7110. **Jenč-Drježdžanski.** Michał Rostok. Wopomnjeńki na Rostokow row: Łužica XIV (1895), 58 sc.; 69 sc.
7111. **Michał Rostok**, přirodospytnik, spisowaćel, słownikař (Serbske hłowy 10): Łužica XLV (1930), 51—53; 60—62.
7112. **K[rawc], E[rich]**. Michał Rostok, přěni serbski přirodowědnik: Nowa doba 1948. Čo. 84.
7113. **Hórnik, M.** Ernst Rychtař [Ernst Richter], ryčnik a sudniski direktor w Budyš., předsyda M. S. * 3. VIII. 1810, † 9. IX. 1872: Č. M. S. XXV (1872), 50—53.
7114. **Hórnik, M.** Ernst Rychtař (ryčnik a předsyda Maćicy Serbskeje † 9. IX. 1872): Łužičan XIII (1872), 142—144.
7115. **[Wićaz, Ota.]** Handrij Šała (Serbske hłowy 2): Łužica XLI (1927), 98 sc.
7116. **N[owak]-N[jech.], Měrcin.** K 50. narodninam Jakuba Šajby [Jakob Scheibel]. Sokoł — dopředkar, z wobr.: Nowa doba 1949. Čo. 66.

7117. **Wićaz, Ota.** Lužiski basnik Leopold Schefer a jeho serbska mać a wowka: Serbske Nowiny 1934. Čo. 62 sc. — Tos.: Nowa Łužica I (1947). Čo. 5. II (1948). Čo. 1 = Nowa doba.
7118. **Šewčik, Jakub.** Božemje [z Budyšina do Kamjenicy] [Lebewohl von Jakob Schewtschik]: Posoł XLVI (1908), 141—142.
7119. Slěborny měšniski **jubilej** [Jakuba Šewčika] w Kamjenicy: Posoł LV (1917), 315.
7120. **S., J.** Jakub Šewčik — 60 lět: Serbske Nowiny 1927. Čo. 206.
7121. Jakub **Šewčik** k jeho 60. narodninam: Łužica XLII (1927), 42—43.
7122. Khróscanski farář Jakub **Šewčik**, z podobiz.: Předženak LXXIV (1928), 64.
7123. **Slodeńk, Jurij.** Farář Jakub Šewčik — 60 lět, z wobr. [Pfarr. Jacob Schewtschick — 60 Jahre]: Krajan LXI (1928), 48—49.
7124. **-jk.** Naš protektor, duchowny rada Jakub Šewčik †: Serbski Student XVI (1935), 45—48.
7125. **[Krječma]ř, [P.]**. Za Jakubom Šewčikom bywšim předsydu Domowiny: Naša Domowina I (1935), 37 sc.
7126. Posledni **puć** duchowneho rady Jakuba Šewčika: Serbske Nowiny 1935. Čo. 183.
7127. **ř.** Duchowny rada Jakub **Šewčik** †: Serbske Nowiny 1935. Čo. 182.
7128. Jakub **Šewčik**, serbski spisowaćel a prócowar: Kat. Posoł LXXIII (1935), 267 sc.
7129. Duchowny rada Jakub Šewčik †: Serbske Nowiny 1935. Čo. 180.
7130. **W[ićaz], O[ta]**. Za Jakubom Šewčikom, z wobr.: Łužica XLVIII (1935), 30—31.
7131. Duchowny rada Jakub **Šewčik**, z wobr.: Předženak LXXXII (1936), 50.
7132. **Po** knjezu duchownym radže a fararju Jakubje Šewčiku. * 6. póžnjeńca 1867 w Baćonju, † 3. žnjeńca 1935 w Khróscicach, z wobr.: Krajan LXIX (1936), 41—48.
7133. **Wjeńka, Jan.** Duchowny rada a farář Jakub Šewčik. * 6. póžnjeńca 1867 w Baćonju, † 3. žnjeńca 1935 w Khróscicach: Č. M. S. LXXXIX (1936), 4—15.
7134. Kantor wyšši wučer Jurij **Šewčik** †: Kat. Posoł LXX (1932), 20 sc.
7135. † Kantor Jurij **Šewčik**, z wobr.: Krajan LXVI (1933), 38 sc.
7136. **[Wićaz, Ota.]** Młody prócowar a basnik Jurij Šewčik, z wobr.: Předženak LXXXII (1936), 49 sc.
7137. Farář Michał **Schewczik** † [Michael Schewtschik]: Posoł XLI (1903), 73—74.
7138. **Khowanjo** knjeza fararja Michała Schewczika: Posoł XLI (1903), 102—103.
7139. **Za** Michałom Šewčikom. Spomnjeńku sćełe přećel, z wobr.: Łužica XXII (1903), 21—23.

7140. **Šewčik, Jakub.** Michał Šewčik, farań w Lubiju... * 7. III. 1870, † 26. II. 1903 (Nekrolog XLV), z wobr.: Č. M. S. LVII (1904), 55—57.
7141. Jan **Šěca** njeboh! [Joh. Schütze tot!] [* 1883, † 8. 7. 1949 w Budyšinje, wučer n. w.]: Nowa doba 1949. Čo. 79.
7142. [**Wićaz, Ota.**] Přirodospytnik a narodny wučer Korla Bohuwěr Šěca, z wobr. [Karl Traugott Schütze]: Předženak LXXIII (1927), 45—46.
7143. **D[u]čž[man].** Swjatočne woswjećenje 70. narodninow sławneho serbskeho přirodospytnika a wótčince Korle Bohuwěra Šěcy, z podob. [70. Geburtstagsfeier Karl Traug. Schützes]: Serbske Nowiny 1928. Čo. 201.
7144. **Krawc, Jan.** Korla Bohuwěr Šěca jako přirodospytnik: Łužica XLIII (1928), 50—53.
7145. **Wićaz, Ota.** Złoty kwas knjeza wyššeho wučerja K. B. Šěcy a jeho knjeni mandželskeje Hany rodź. Albertec w Rachlowje, z wobr.: Předženak LXXVIII (1932), 58 sc.
7146. **Krawc, E.** K 90. narodninam K. B. Šěcy. Serbski přirodospytnik a wótčinc: Nowa doba 1948. Čo. 75.
7147. **Wićaz, Ota.** (O. Lehmann.) Das Lausitzer Geschlecht Schirach u. die Sorabia: Mitteilungen der Sorabia XXI (1933). Nr. 3. S. 1—4.
7148. [**Wićaz, Ota.**] Budyšinski pčolař, farań Hadam Šěrach [Adam Schirach] a jeho swójba, z wobr.: Předženak LXXII (1926), 46—51.
7149. [**Wićaz, Ota.**] Wobraz založerja Lipsčanskeje Sorabije [Hadama Zachariasa Šěraha]: Łužica XLVIII (1935), 18.
7150. **W[i]ćaz, O[ta].** Tři serbscy přečeljo ducy po holi [= Hadam Šěrach, Jan Wilhelmi a Jan Jurij Vogel]: Serbske Nowiny 1935. Čo. 52; 54.
7151. **K[rawc], E[rich].** K 175. posmjertninam H. B. Šěraha. Serbski prócowar a pčolař: Nowa doba 1948. Čo. 25.
7152. **Cyž, Jan.** Dr. Herman Šleca [Herm. Schletze] njebohi [† 2. 4. 1948 w Budyšinje]: Nowa doba 1948. Čo. 24.
7153. **Jž.** Dr. Herman Šleca njebohi: Nowa doba 1948. Čo. 24.
7154. Posledni puć dr. H. Šlecy: Nowa doba 1948. Čo. 25.
7155. **H[órnik], M.** P. Franc Schneider [farań w Kulowje, * 18. XII. 1817, † 7. IV. 1883]: Posoł XXI (1883), 73—75.
7156. **-da.** Wo Wulko-Zdžarowskim runarju Šołće [Handriju] [Über den Heilpraktiker Scholze in Großsärchen]: Nowa doba 1948. Čo. 119.
7157. Hańža **Šołćina**, hospoza Handrija Zejlerja, z wobr.: Łužica XLIV (1929), 90 sc.
7158. **Šewčik, J. a M. Holka.** † Jakub Schołta [Jakob Scholze], kapłan [w Khrósćicach. * 28. III. 1848 we Wotrowje]: Posoł XXXVII (1899), 195—196.
7159. Arcyměšnik Jan **Šołta** †: Posoł LXVIII (1930), 251 sc.
7160. Arcyměšnik Jan **Šołta** †, z wobr.: Krajan LXIV (1931), 40.

7161. **Jenč, K.** Jan August Šolta [Joh. Aug. Scholze], cand. rev. min. a šulski rektar we Wósporku. * 4. IX. 1826, † 30. V. 1858: Č. M. S. XII (1859), 23—27.
7162. **Nowak, Józef.** Kak młody wojak [stud. Jurij Šolta ze Smječkec] [Georg Scholze] swoje žiwjenjo wudycha: Posoł LIV (1916), 150.
7163. Kantor Jurij **Šolta** w Budyšinje — 25 lět w službje: Serbske Nowiny 1932. Čo. 72.
7164. **Šolta, Pawoł.** Mój kurzus w Dalkach: Posoł LXIX (1931), 187—188; 196—198; 204—206; 212; 219—222; 228—229.
7165. **Wićaz, Ota.** Mój wopyt pola Pawoła Šolty, móta Handrija Zejlerja: Serbske Nowiny 1931. Čo. 26 sc. — Tosame: Łužica XLVI (1931), 3—6.
7166. **Andricki, Jan.** Beno Pětr Šolta [Peter Scholze], cyrkw. wučer w Radworju... * 29. IV. 1851, † 25. I. 1908 (Nekrolog LVII): Č. M. S. LXII (1909), 151—153.
7167. **Kral, Marćin.** Wyšši wučer Jurij Korla Šudak, šulski wjednik a (II.) organist w Ketlicach. * 25. I. 1869, † 2. III. 1929 (Nekrolog CIX): Č. M. S. LXXXII (1929), 64 sc.
7168. **Nowy, W.** Kito Šwela [Christian Schwele], Skjarbošćański kantor em. * 21. II. 1836, † 26. I. 1922: Č. M. S. LXXXVI (1923), 204 sc.
7169. Christian **Šchwela**, Berbski Zašnikař. Jogo žyweće, wót něgo Bamego hopiřane [Chr. Schwela, der wend. Journalist. Sein Leben, von ihm selbst beschr.] (Serbska ludowa kniřlowňa. Zeř. 10.) Chošebuz, Maschiza Sserbska. 1927. 34 str. 8°. fr.
7170. **Žiwjenje** Kita Šwjele: Łužica XLII (1927), 20.
7171. Kantor Kito **Šwjela**, z wobr.: Předženak LXXIV (1928), 69—70.
7172. **Šwjela, Kito.** Žiwjenje kantora Kita Šwjele w Skjarbošću. Wot něho sameho powědane: Předženak LXXIV (1928), 71—74. LXXV (1929), 52—56.
7173. [**Wićaz, Ota.**] Dešnjanski farař Bogumiř Šwjela, z wobr.: Předženak LXXXI (1935), 44 sc.
7174. **Nowak-Njech., Měrcin.** Bogumiř Šwjela njeboh! [* 5. 9. 1873 w Skjarbošću, † 20. 5. 1948 w Rudolstadće]: Nowa doba 1948. Čo. 40.
7175. **Šwela.** Drogowaće domoj [wosobinske dopomnjeńki]: Dolnoserbski Casnik. Nowa doba 1948. Čo. 1.
7176. **Wićaz, Ota.** In memoriam Bogumila Šwjele: Nowa Łužica II (1948). Čo. 6 = Nowa doba 1948. Čo. 67.
7177. **Mětsk, Frido.** Wobspomněće Bogumiřa Šwele: Nowy Casnik 1949. Čo. 2 = Nowa doba 1949. Čo. 83.
7178. **W[ićaz], O[ta].** Pfarrer Bogumil Šwela in Dissen. E. Leben für die niedersorb. Sprache: Nowy Casnik 1950. Čo. 8 = Nowa doba 1950. Čo. 99.
7179. Duchowny J. J. **Serbin** a kulowske bratstwo: Posoł II (1864), 4—6 a 27—28.

7180. **Libš, Jurij.** Jakub Skala. Žiwjenjopisny nasečžin k joho 25 lětn. měšchniskomu jubileje: Krajan XXXIV (1901), 22—24. — Tos.: Łužica XX (1901), 29—32.
7181. **Skala, Jakub.** Mój jubilej [25 lětny měšniski jubilej]: Posoł XXXIX (1901), 137—140.
7182. 40 lětny měšniski jubilej [praelata Jakuba Skale]: Posoł LIV (1916), 125.
7183. **L[ibš], J[urij].** Praelat Jakub Skala, k jeho 70. narodninam, z podobiznu: Łužica XXXVI (1921), 5—6.
7184. **L[ibš], J[urij].** Praelat Jakub Skala, k joho 70. narodninam: Posoł LIX (1921), 44.
7185. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** Swěrný swójbny přecel. K wopomnjeću njeboh tachanta Jakuba Skale: Łužica XL (1925), 33—41; 68—80; 97—101.
7186. Za njeboh' tachantom Jakubom **Skalu** k joho 74. narodninam 18. februara: Posoł LXIII (1925), 51—52.
7187. Tachant Jakub **Skala**, z wobr.: Posoł LXIII (1925), 25—26.
7188. **js. [Symank, Jan.]** Tachant Jakub Skala a Bačońska cyrkej: Posoł LXIII (1925), 35—36.
7189. **Schröter, Joseph.** Domdekan Jakob Skala, m. Bildn.: St. Benno-Kalender LXXVI (1926), 116 f.
7190. **[Wićaz, Ota.]** Tachant Jakub Skala, japoštołski protonotar, bamžowy domjacy praelat, ryceř najwyššich rjadow, z wobr.: Předženak LXXII (1926), 63.
7191. **Wjacławsk, Jakub.** Jakub Skala, inful. tachant kapitla swj. Pětra w Budyšinje, ... * 18. II. 1851, † 17. I. 1925: Č. M. S. LXXIX (1926), 70—73.
7192. **Wjacławsk, Jakub.** Najdostojniši knjez tachant Jakub Skala †, z wobr.: Krajan LIX (1926), 38—40.
7193. Der Lausitzer Serbendichter [Johann **Skala**]: Sächs. Staatszeitung 1929. Nr. 85. S. 2.
7194. **Cyž, Jan.** Za redaktorom Janom Skalu. Razny antifašist a politiski prócowar, z wobr.: Nowa doba 1948. Čo. 2.
7195. **Měrcink, Jurij.** Studujemy fašistiske dokumenty. Jan Skala běše nacistiskemu statej „strašny“ [Joh. Skala d. nazist. Regime „gefährlich“]: Nowa doba 1949. Čo. 73.
7196. **Nowak-Njech., M[ěrčin].** K 60. narodninam Jana Skale. Jedyn z njenarunajomnych, z wobr.: Nowa doba 1949. Čo. 69.
7197. Wyšši wučer Jurij **Šłodeńk** [Georg Melzer]: dwójny jubilar, z wobr.: Krajan LXIV (1931), 43.
7198. **Nawka, Michał.** Jurjej Šłodenkej k 75. narodninam: Nowa doba 1948. Čo. 78.
7199. **Parczewska, Melanja.** Knjeni Ernestina Smolerjowa [Ernestine Schmalder]: Łužica XXII (1903), 33 sć.

7200. **Hórník, M.** Jan Arnošt Smolef [Johann Ernst Schmalzer]. Žiwjenjopis, z podobiznu: Květy III (1868), 145 a 150.
7201. **Hór[ník], [M.]** Jan Arnošt Smolef: Slovník Naučný VIII (1869), 706—707.
7202. **List** Jana Kollára na Jana E. Smolerja: Łužičan XVI (1875), 183—187.
7203. **Parczewski, Alf. J.** Jan Ernest Smoler. Ustęp z historyi narodowego odrodzenia Górnych Łużyc. Odbitka z Kłosów Tomu XXXII, r. 1881. Warszawa, J. Berger. 1883. 67 str. 8°.
7204. **F[jiedlef, K. A.]** † Jan Ernst Smolef: Serbske Nowiny 1884. Čo. 25.
7205. **(Jenč, K. A.)** Jan Ernst Smolef (Nekrolog XXIII): Č. M. S. XXXVII (1884), 172—185.
7206. **Kalich, Khorla.** Žiwjenjoběh njebo komthura Jana Ernsta Smolerja, redaktora Serbskich Nowin... kaž tež khěrlusche a rěče pschi jeho khowanju na Hrodźischku 16. junija 1884... (W Budyšcinje, Ssmolef. 1884.) 16 str. 8°. fr.
7207. **M[uka], E[rnst].** † Jan Ernst Smolef (Krótki žiwjenjorys): Łužica III (1884), 66 sc.
7208. † Jan Ernst Smolef: Łužica III (1884), 56 sc.
7209. **(Schmalzer, J[oh.] E[rnst]).** Aus J. E. Schmalzer's eigener Biographie: Immisch, H. Deutsche Antwort eines sächsischen Wenden. Der Panslavismus unter den sächsischen Wenden 1884... Anhang II. S. 135—156.
7210. **Smolef, Jan Ernst.** Wschelake se žiwjenja Berbskeho wótczinza njebo Jana Ernsta Smolerja, redaktora Serbskich Nowin, po jeho bamBnych sapiskach, z wobr.: Pschedženak 1885. Str. 22—27.
7211. **Vasiljev, V.** Jan Smolef a duchowne wozrodženje lužisko-serbskeho naroda [in russ. Sprache]: Blagověst 1893. Čo. 47.
7212. **Radyserb, [Jan].** Naš sławny wótcinc Jan Smolef w Hućinje w korčmje. Wujimka z Radyserbowych knižkow „Moje pomnjenki“: Łužica XIX (1900), 69—71.
7213. **Černý, Adolf.** Vlastní životopis Jana Arnošta Smolefa: Slovansky Přehled XII (1910), 6—11; 62—69; 204—212. — Tos. Original: Č. M. S. LXX (1917), 3 sc.
7214. **Libš, Jurij.** Jan Ernst Smolef. Narodži so 3. měrca 1816. K stolětnym narodninam, z wobr.: Łužica XXXV (1916), 1—3.
7215. **Muka, E.** K stolětnym narodninam Jana Ernsta Smolerja, z wobr.: Č. M. S. LXIX (1916), 3—9.
7216. **Smolef, J. E.** Autobiografija. Wudał Adolf Černý: Č. M. S. LXX (1917), 3—23.
7217. **Páta, Josef.** Z českeho listowanja Jana Arnošta Smolerja. Přinošk k stawiznam česko-serbskich počahow. W Budyšcinje, Tow. „Adolf Černý“. 1919. 172 str. 8°.
7218. **Krječmař, Pawoł.** Jan Arnošt Smolef. K wopomnjeću nawróta jeho 115. narodneho lěta: Serbske Nowiny 1931. Čo. 277.

7219. **Smoleř, Marko.** Dopomnjeńki ze žiwjenja J. E. Smolerja: Č.M.S. LXXXIV (1931), 59—61.
7220. Někotre **dopomnjeńki** ze žiwjenja wótca Smolerja: Wótčinc Jan Arnošt Smoleř k jeho 50. posmjertninam. 1934. Str. 11—13.
7221. **Krječmař, Pawoł.** Jan Arnošt Smoleř polsta lět zemrěty: Wótčinc Jan Arnošt Smoleř k jeho 50. posmjertninam 1934. Str. 13 sc.
7222. **Skala, Jan.** Za Janom Arnoštom Smolerjom: Wótčinc Jan Arnošt Smoleř, k jeho 50. posmjertninam. 1934. Str. 3—7.
7223. **Smoleř, J. A.** Stare Serby a stari Serbja: Wótčinc Jan Arnošt Smoleř, k jeho 50. posmjertninam 1934. Str. 14 sc.
7224. Student Jan Arnošt **Smoleř** we Wrótsławju: Serbski Student XV (1934), 21—23.
7225. **Wičaz, Ota.** Wulki zbudźer serbskeho luda [J. A. Smoleř]: Wótčinc Jan Arnošt Smoleř, k jeho 50. posmjertninam 1934. Str. 7—10.
7226. Wótčinc Jan Arnošt **Smoleř**, k jeho 50. posmjertninam 13. 6. 1934. Dopomnjeńki — Wopomnjeńki. (W Budyšinje, Cyž. 1934.) 16 str. 8°.
7227. (**Wjela-Radyserb, Jan.**) Naš sławny wótčinc Jan Smoleř w Hućinje w korčmje. Wujimká z Radyberbowych knižkow „Moje dopomnjeńki“: Serbske Nowiny 1935. Čo. 246.
7228. Knjez Marko **Smoleř** [Marko Schmalder]: Posoł LV (1917), 315.
7229. K 70. **narodninam** Marka Smolerja, hłowneho redaktora „Serbskich Nowin“: Łužica XLII (1927), 58 sc.
7230. **Skala, Jan.** Marko Smoleř a hólce ze wsy. Horstka spomjeńkow k 70. narodninam serbskeho nowinarja: Serbske Nowiny 1927. Čo. 296.
7231. **Słodeńk, Jurij.** K sydomdžesatninam veterana serbskeho nowinařstwa. Čestny jubilejny dzeń zaslužbneho wótčince, z wobr. [Marko Smoleř]: Serbske Nowiny 1927. Čo. 296.
7232. **Sedymdžesaćiny** redaktora Marka Smolerja: Posoł LXIV (1927), 423 scć.
7233. Naši **jubilarjo** [Marko Smoleř 75 lět, Arnošt Holan 50 lět, Jan Haješ 60 lět]: Sokołske Listy VIII (1932), 150—152.
7234. -n. Hłowny redaktor Marko Smoleř pječasydomdžesatnik, z wobr.: Serbske Nowiny 1932. Čo. 298.
7235. **jc [Cyž, Jan].** K 90. narodninam Marko Smolerja. Nowinař serbskeho luda: Nowa doba 1947. Čo. 35. Str. 3.
7236. **B[uk], J.** Mikławš Smoła [Nikolaus Schmale], can. cap. sen. ad sct. Petrum Bud. * 20. XII. 1789, † 2. IX. 1856: Č. M. S. IX/X (1856/57), 75—78.
7237. **R.** Adolf Sommer, měščanski wučer a wučer serbsčiny na gymn. w Budyšinje, * 25. II. 1862, † 3. IX. 1909 (Nekrolog LXI), z wobr.: Č. M. S. LXIV (1911), 134—137.
7238. **N[owak]-N[jech.], M[ěrcin].** Hišće jedyn wulki serbski basnik [Kito Stempel]: Nowa doba 1950. Čo. 52.

7239. Slěborny měšnicki **jubilej** [superiora Jakuba Stranca w Lipsku] [Jakob Stranz]: Posoł LVI (1918), 225.
7240. Praelat Jakub **Štranc** — 40 lět měšnik, z wobr.: Krajan LXVII (1934), 38.
7241. [**Hórnik, Michał.**] P. Marian Suchi [administrator. emer. w Róžencze]: Posoł V (1867), 123 sc.
7242. **Holan, Arnošt.** Žiwjenjoběh seminarskeho wučerja Handrija Suški [Andreas Suschke]: Łužica XXXII (1913), 51—53.
7243. Jurij Hawštin **Swětlik** (něhdy tež Swotlik): Slovnik Naučný VIII (1869), 1177.
7244. **R., P.** Korla August Sykora, farař w Minakale, * 5. X. 1862, † 8. III. 1928 (Nekrolog CVI): Č. M. S. LXXXI (1928), 136.
7245. **W[ičaz], O[ta].** Farař August Sykora a Malešecy w lětach 1835—1847: Serbske Nowiny 1935. Čo. 209.
7246. **Wičaz, Ota.** Smilnjanski farař August Sykora, z wobr.: Łužica XLVIII (1935), 33—36.
7247. **Wilhelm, Bruno.** Aus dem Wendenlande (Über die wendische Familie Simank): Unterhaltungsbeil. d. Bautzner Nachr. 1906. Nr. 82.
7248. Kantor Jan **Symank** — 70 lět: Kat. Posoł LXVIII (1930), 164 sc.
7249. K **sydomdžesaćinam** Jana Symanka, z wobr.: Łužica XLV (1930), 34 sc.
7250. Kantor Jan **Symank** sydomdžesatnik. Krótke dopomnjeńki: Serbske Nowiny 1930. Čo. 115.
7251. Kantor wyšši wučer J. **Symank** 70 lět, z wobr.: Krajan LXIV (1931), 42.
7252. K **pječasydomdžesaćinam** Jana Symanka: Serbske Nowiny 1935. Čo. 115.
7253. **H[antschke], E.** Lehrer Johann August Tempel, m. Bildn.: Zur Erinnerung an das Schuljubiläum u. Heimatfest in Purschwitz am 28. u. 29. Aug. 1926. (Bautzen, Schmalzer. 1926.) S. 10—12.
7254. Jan Bedřich **Tešnař** [Joh. Frdr. Teschner], s obr.: Květy IV (1869), 265 a 270.
7255. **Nowy, Th. C. W. J. F.** Tešnař †, z wobr.: Łužica XVII (1898), 73 sc.
7256. Pastor Johann Friedrich **Teschner**: N. Laus. Mag. LXXIV (1898), 321.
7257. **Jordan, H.** Jan Bjedrich Tešnař, farař Nidański... * 18. X. 1829, † 14. VI. 1898, z wobr.: Č. M. S. LII (1899), 130—135.
7258. **Šwela, B.** Jan Fryco Tešnař (18. 10. 1829—14. 6. 1898): Česko-luž. Věstník X (1929), 65.
7259. **N[owak]-N[jech.], M[ěřćin].** K 120. narodninam Jana Bjedricha Tešnarja. Wulki wóćinc delnych Serbow: Nowa doba 1949. Čo. 122.
7260. **Nowak-Njeh., Měto.** Weliki wośc dolnych Serbow: Jan Fryco Tešnař: Nowy Casnik 1949. Čo. 6 = Nowa doba 1949. Čo. 133.

7261. **Tešnař, J. F.** Z mojego žyweńa: Nowy Casnik 1949. Čo. 6 = Nowa doba 1949. Čo. 133.
7262. **Hórník, Michał.** W kotrej podryči pisaše Tharæus w lěće 1610?: Č. M. S. XXII (1869), 108—119.
7263. **H[órník], M[ichał].** Jan Jurij Themler, posledni katholski farař w Hodźiju: Posoľ IV (1866), 97—100.
7264. **Wićaz, Ota.** Farař Wylem Tišeř w Budyšinje: Předženak LXXX (1934), 46 sc.
7265. **Trutz, N[ikolaus].** Vom Wanderstab zum Automobil. Eines deutschen Handwerkers Streben und Erfolg. [Trutz war Wende, geb. zu Kuckau.] Paderborn, Bonifacius-Druckerei. 1914. 184 S. 8°. [Mit Abb.]
7266. **Kak** bu serbski wojnař komercialny radźiciel [Mikławš Truc z Kuckow]: Serbske Nowiny 1936. Čo. 137.
7267. **Fidus.** Wótc Matej Urban [Matthäus Urban]. Idylla, z wobr.: Łužica XXXVII (1922), 38—40.
7268. **Urban, Matej.** Skrótšeny žiwjenjopis. Autobiografija: Łužica XL (1925), 45—49.
7269. **[Wićaz, Ota.]** Serbska Ilijada k 80. narodninam Mateja Urbana: Łužica XLI (1926), 25—27.
7270. **Wićaz, Ota.** Matej Urban a jeho tři sotry: Łužica XLVII (1932), 2—4. — Tos.: Předženak LXXIX (1933), 42—44.
7271. **Wićaz, Ota.** Farař Matej Urban, z wobr.: Předženak LXXXVIII (1932), 39 sc.
7272. **W[ićaz], O[ta].** Nan a syn jdacy na universitu [Jan Jurij Vogel z Trjebjeńca]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 303.
7273. Hodźijski farař Gerard **Voigt**, z wobr.: Předženak LXXXI (1935), 46.
7274. **Wićaz, Ota.** Radwořski swěrný Elieser [farař Michał Jan Wałda]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 67.
7275. **Jenč, K. A.** Jurij Ernst Wanak [Georg Ernst Wanak], farař em. z Wóslinka. * 7. V. 1817, † 27. V. 1887 (Nekrolog XXVI): Č. M. S. XLI (1888), 97—101.
7276. Jan August **Wařko** [Joh. Aug. Warko]: Łužičan III (1862), 124.
7277. **[Wićaz, Ota.]** Wučer Jan Wařko a jeho štyrjo synojo (Serbske hlowy 3), z wobr.: Łužica XLII (1927), 13—15.
7278. † Abbatissa Michaela Marija **Wawrik** [Michaela Maria Waurick]: Posoľ LIII (1915), 46.
7279. **Jenč.** Serbski moler Wehla [* 7. 3. 1778, † 1. 1. 1805]: Łužičan IV (1863), 110.
7280. **Krušwica, J.** Hišće wo molerju Wehli: Łužičan IV (1863), 141 sc.
7281. **N[owak]-N[jech.], M[ěrcin].** Serbski moler ruskeho carja. K 170. narodninam Hendricha Bóhdana Wjele: Nowa doba 1948. Čo. 97.

7282. **Jenč, K. A.** Hermann Ferdinand Wehla, sudniski assessor em. w Budyšinje. * 10. XI. 1823, † 3. V. 1877: Č. M. S. XXX (1877), 68—72.
7283. **B. Faraf** Jakub Wels [em. faraf Wotrowski, * 26. 11. 1829, † 25. 3. 1874]: Posoľ XII (1874), 55 sc.
7284. **Hórník, M.** Jakub Wels, faraf em. we Wotrowje, * 26. XI. 1829, † 25. III. 1874: Č. M. S. XXVII (1874), 117—119.
7285. **Möhn, J.** Palaty Sczjepoľz na kotrymž Hans Wenk s Lubjenza ton 3. April 1772 pola Wahowa spaljeny by k Napominanju. W Budyschini, Winklef. b. l. (1772.) 16 str. 8°. fr.
7286. **Jurij Arnold Werner** [měšchnik cisterciskoho rjadu w Osseku. * 17. II. 1824 w Dubrjenku, † 14. 7. 1875]: Posoľ XIII (1875), 120 sc.
7287. **Wiczas, August [August Lehmann].** Schto bym psched 30 lětami w franzowskej wójnje nashoniľ. Po Bwojich dnjowych knihach spiľal. W Budyschinje, Smolef. 1901. 43 str. 8°.
7288. **Krawc, Bjarnat.** Bjedrich August Wićaz, wyšši inženěr w Drježdžanach, załožeř Drježdž. serbsk. tow. „Čornobóh“. * 21. 6. 1865, † 15. 9. 1927: Č. M. S. LXXXI (1928), 136 sc.
7289. **Černý, [Adolf].** Herta Wićazec [Gertrud Lehmann]. Přinošk k serbskemu basnistwu: Č. M. S. LIII (1900), 105—128.
7290. **Černý, Adolf.** Herta Wićazec. Žiwjenje a pisma přenjeje serbskeje basnjeřki. Budyšin, E. Muka. 1901. 24 str. 8°.
7291. **Wićazec, Herta.** Z listow Herty Wićazec w lět. 1843 hač 1855 pisanych. Dodawk k žiwjenjopisu basnjeřki. Z wurězkow † Jana Bohuwěra Mućinka wotpisaľ a podaľ Jan Cyž: Č. M. S. LIX (1906), 14—41.
7292. **Čžerný, Adolf.** Herta [Wićazec]: Předženak 1924. Str. 36—40.
7293. **Goľabek, Josef.** Herta Wićazec: Czas 1935. 20. julija. — Tos.: Serbske Nowiny 1935. Čo. 209.
7294. **N[owak]-N[jech.], M[ěřćin].** K 130. narodninam Herty Wićazec. Přenja serbska basnjeřka: Nowa doba 1949. Čo. 15.
7295. **N[owak]-N[jech.], M[ěřćin].** K pjećdžesaćinam Jurja Wićaza. Serbski nowinar we wukraju: Nowa doba 1949. Čo. 122. * 19. 10. 1899 w Kamjeńcu.
7296. **Jan Wićaz [Johann Lehmann],** serbski kěrlušeř we Wulkim Dažinje, z wobr.: Předženak LXXIV (1928), 66.
7297. **Krawc, Bjarnat.** Prof. Ota Wićaz [Otto Lehmann], stud. rada w Stollberku: Łužica XXXIX (1924). Zeš. 2. Str. 6—10.
7298. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** Ota Wićaz — Abraham: Łužica XXXIX (1924). Zeš. 2. Str. 4—6.
7299. **[Wićaz, Ota.]** Mój wopyt pola wnučkow Jana Kollára: Łužica XLII (1927), 36—40.
7300. **[Wićaz, Ota.]** Hribarjowe wjesele [autobiogr.]: Łužica XLIII (1928), 57 sc.
7301. **Šwjela, B.** Ota Wićaz 60 lět: Serbske Nowiny 1934. Čo. 136.

7302. **Nejdo, P.** Serbskeho luda „Předženak“, z wobr. [Ota Wićaz]: Předženak LXXXI (1935), 43 sć.
7303. **Dobrucký, Božidar.** K 75. narodninam prof. dr. h. c. Ota Wićaza. Wulki serbski wučenc a wótcinc: Nowa doba 1949. Čo. 67.
7304. **W[ićaz], O[ta].** Kemši do Malešec. Zdžěacych dopomnjenjow [In die Kirche nach Malschwitz]: Nowa doba 1949. Čo. 136.
7305. **W[ićaz], O[ta].** Mój nastawk wo turkowskich bobach. Dopomnjenki z džěacych lět: Nowa doba 1950. Čo. 29.
7306. **W[ićaz], O[ta].** Pola čety Baloweje w Bukecach. Z mojih džěacych dopomnjenjow [Bei der Tante Bala in Hochkirch]: Nowa doba 1950. Čo. 41.
7307. **Wićaz, Ota.** Hdyž sym přeni króc do Budyšina šoł [Als ich das erstmal nach Bautzen ging]: Nowa doba 1950. Čo. 78.
7308. **Jěz ... Fr. Dominikus Pawoł Wićaz †:** Posoł LXXI (1933), 189 sć.
7309. **K wopomnjeću na † Pawoła Wićaza:** Posoł LXXI (1933), 205 sć.
7310. **N., A.** Zahe wupřehnjeny [Pawoł Wićaz], z 1 wobr.: Krajan LXVII (1934), 47—49.
7311. **W[ićaz], O[ta].** Za młodym basnikom Pawołom Wićazom, z 1 wobr.: Łužica XLVIII (1935), 9 sć.
7312. **Lm [Šolta, Jurij].** Na poslednimaj pućomaj [Wałtarja Wićaza]: Nowa doba 1950. Čo. 97. * 19. 12. 1875 w Chwaćicach, † 13. 8. 1950 w Budyšinje, rěčnik.
7313. **D[obrucký], B[ož.].** Jurij Winar 40 lět [Gg. Wiener 40 Jahre]: Nowa doba 1949. Čo. 133.
7314. **Michał Wincař** — wósomdžesatnik: Serbske Nowiny 1934. Čo. 2.
7315. **jl. [Libš, Jurij.]** Wo Wingerjowym žiwjenju [Georg Winger]: Posoł LVI (1918), 57 sć.
7316. **Jurij Winger †:** Posoł LVI (1918), 56—58.
7317. **Jurij Winger,** faraf w Lubiju. * 26. 6. 1872, † 27. 2. 1918: Č. M. S. LXXI (1918), 101—104.
7318. **jl. [Libš, Jurij.] †** Jurij Winger, z wobr.: Krajan LII (1919), 33—35.
7319. **Měrcink, Jurij.** Jurij Winger a naša literatura: Serbske Nowiny 1936. Čo. 125.
7320. **Měrcink, Jurij.** Kajke město słuša Jurjej Wingerjej w našej literaturje!: Serbske Nowiny 1936. Čo. 221.
7321. **K 30. posmjertninam** Jurja Wingera. Spisowaćel, kiž by mohl być serbski powědančkar: Nowa doba 1948. Čo. 16.
7322. **W[ićaz], O[ta].** Sakski krajny bibliothekar Dr. Jakub Wjacławuk: Serbske Nowiny 1935. Čo. 38.
7323. **Reuther, Martin.** Bibliotheks- u. Archivdirektor Dr. Jakob Jatzwauk: Das Antiquariat. Halbmonatsschrift VI (1950). Nr. 3/4. S. 20.
- 7323a. **Reuther, Martin.** Jacob Jatzwauk zum 65. Geburtstage: Zentralblatt für Bibliothekswesen LXIV (1950), 163—167.

7324. **W[ićaz], O[ta]**. Dr. phil. Jakub Wjacławkw 65 lět, z wobr.: Nowa doba 1950. Čo. 20.
7325. **W[ićaz], P[awoł]**. Swjedźenski wječork k 65. narodninam dr. Wjacławka: Nowa doba 1950. Čo. 24.
7326. **Andricki, Mikławš**. Jan Radyserb-Wjela [Johann Wehle]. Nestorej našich spisowaćelow k 80. narodninam: Łužica XXI (1902), 3 sc.
7327. **Muka, E.** Jan Radyserb-Wjela, wyšši wučer em. w Budyšinje. * 8. I. 1822, † 19. I. 1907 (Nekrolog LV), z wobr.: Č. M. S. LX (1907), 138—141.
7328. **Wićaz, Ota**. Spisowaćel a pěsnjer Jan Radyserb-Wjela, z wobr.: Předženak LXXIX (1933), 58—61.
7329. **Wićaz, Ota**. Jan Radyserb-Wjela, naš přeni hronar: Serbske Nowiny 1933. Čo. 291.
7330. **Wićaz, Ota**. Narodny dom basnika Jana Radyserba: Serbske Nowiny 1937. Čo. 14.
7331. **W[ićaz], O[ta]**. Třiceći lět za Janom Radyserbom Wjelu: Łužica L (1937), 1—4.
7332. *** **[Nowak-Njech., Měrćin]**. Jurij Wjela. K pječaštyrcyčinam serbskeho dźiwadłoweho spisowaćela: Serbske Nowiny 1937. Čo. 55.
7333. Farař Eduard **Wjelan** † [Julius Eduard Wehlan]: Serbske Nowiny 1892. Čo. 15.
7334. Julius Eduard **Wjelan** †: Łužica XI (1892), 37 sc.
7335. **Jenč, K. A.** Julius Eduard Wjelan, farař w Slepom. (* 1817 in Schleife, † 7. IV. 1892.) (Nekrolog XXVIII): Č. M. S. XLVII (1894), 52—57.
7336. **Zalěski [Lorenc, Jakub]**. Ertne powěsće wosadnych wo swojim fararju J. E. Wjelanje: Łužica XLIV (1929), 5 sc.
7337. **[Wićaz, Ota]** Julius Wjelan. (Serbske hlowy 8): Łužica XLIV (1929), 2—4; 12—14.
7338. Slepjanski farař Julius **Wjelan**: Předženak LXXVI (1930), 39—42.
7339. **Zalěski [Lorenc, Jakub]**. Dodawk k Wjelanowemu žiwjenjopisej a wo starym Rulcy: Łužica XLV (1930), 66.
7340. **Wićaz, Ota**. Julius Wjelan a Jan Kochanowski: Č. M. S. LXXXVIII (1935), 63—69.
7341. **Jenč**. Hans Wjenk [zapali 2. sept. 1770 korčmu we Łahowje]: Łužičan III (1862), 102—104.
7342. † Jakub **Wjeńka** [Jakob Wenke] [zwónk w tachantskej cyrkwi w Budyšinje]: Posoł XLVIII (1910), 13—14.
7343. **Serbin, Jan [Bryl, Jan]**. Knjez farař Jan Wjeńka — 25 lět měšnik: Serbske Nowiny 1929. Čo. 272.
7344. **js. [Symank, Jan]**. 25 lětny měšniški jubilej knjeza fararja J. Wjeńki w Aue: Posoł LXVII (1929), 377 sc.
7345. Farař Jan **Wjeńka** 25 lět měšnik, z wobr.: Krajan LXIV (1931), 43.
7346. Wyšši wučer Michał **Wjerab** †, z wobr.: Posoł LXX (1932), 83 sc.

7347. **Wićaz, Ota.** Wyšši wučer Michał Wjerab w Budyšinje, z wobr.: Předženak LXXIX (1933), 53.
7348. **Š[ajba], J[akub].** Aktivistaj serbskeje čišćernje [Kurt Wjezar a Jan Winša] [Zwei Aktivisten unserer sorbischen Buchdruckerei]: Nowa doba 1950. Čo. 50.
7349. **D[ućman].** Jakub Wornacz [Jakob Warnatsch]: Posoł III (1865), 43 sc.
7350. **50 lětny** měštniski jubilej wysokodostojneho knjeza fararja kanonika Msgr. Jakuba Wornarja [Jakob Werner] w Khróscicach: Posoł XLII (1904), 423—426.
7351. **L[ibš], J[urij].** K zlotomu jubileju wysocydostojneho knjeza Mons. kanonika Jakuba Wornarja, fararja w Khróscicach (Wobraz z jeho skutkowanja): Posoł XLII (1904), 411—413.
7352. **Rusticus.** Kanonik Jakub Wornar — stary Serb: Łužica XXIX (1910), 27—28.
7353. Monsignore Jakub **Wornar** †: Posoł XLVIII (1910), 130—131; 138—139.
7354. **Wićaz, Ota.** Mina Witkojc, delnjoserbska spisowaćelka a pěsnjerka: Łužica XL (1925), 86—88.
7355. [**Wićaz, Ota.**] Biskop Jakub Jan Józef Wóski [Jakob Joh. Jos. Woski] (Serbske Hłowy 4): Łužica XLII (1927), 26—27.
7356. **Kopf, D[avid] T[raugott].** Das Leben der sorbischen Lehrer Christian und David Wowanus, oder: der Sieg des Glaubens. Eine Geschichte unserer Zeit. Berlin, (Wagenführ). 1830. XVI, 424 S. 8°.
7357. ——. Korla Gustav Wowčerk, zaslužbny a płódny prócowar na polu serbskeje hudźby: Serbske Nowiny 1934. Čo. 122.
7358. Serbski misijónar w Awstraliskej wumřel [Jakub Wrobel], z wobr.: Krajan LXVIII (1935), 41 sc.
7359. **Wićaz, Ota.** Presbyter Jan Handrij Wyrgač w Stockholmje: Serbske Nowiny 1934. Čo. 13.
7360. **Jenč-Drježdžanski.** Handrij Zahrodnik [Andreas Gärtner], serbski Archimedes, přeł. M. Č.: Łužica XV (1896), 11 sc.; 21.
7361. **Wićaz, Ota.** Wyšši farar Gustav Zarjeńk w Khwaćicach. K jeho šěšćdžesaćinam, z wobr.: Łužica XLVI (1931), 18.
7362. Wyšši farar **Zarjeńk** w Khwaćicach 60 lět: Serbske Nowiny 1931. Čo. 40.
7363. **Wićaz, Ota.** Wyšši farar Gustav Zarjeńk w Khwaćicach, z wobr.: Předženak LXXIX (1933), 38 sc.
7364. **Zahrjeńk, Gustav.** Kantor Jurij Zahrjeńk [Georg Säring], cyrkw. wučer w Hrodźišću. * 18. IV. 1842, † 17. III. 1918: Č. M. S. LXXI (1918), 104 sc.
7365. Knjez farar Mikławš **Zarjenk** [Nikolaus Sarenk]: Posoł LIV (1916), 327.
7366. **-ka.** Najstaršej synaj w pruskich Serbach [wumjeńkar Pětr Zar-

- jenk w Němcach a Handrij Suška z Tranjow]: Serbske Nowiny 1934. Čo. 156.
7367. **Radyserb.** Seilef — Zeleř [Zejleř] [Andreas Seiler]. Basnjeřscy wułožił: Č. M. S. XXIII (1870), 20—24.
7368. **Smoleř, J. E.** Handrij Sejleř (sławny serbski pěsnjeř. * 1. II. 1804, † 15. X. 1872): Łužičan XIII (1872), 173—175; 182—187.
7369. **Hórnik, M.** Handrij Seileř, farař we Łazu. * 1. II. 1804, † 15. X. 1872: Č. M. S. XXVII (1874), 63 sc.
7370. **Jenč, K. A.** Přehlad spisow H. Seilerja: Č. M. S. XXVII (1874), 58—62.
7371. **K dopomnjeću** na Handrija Sejlerja: Łužičan XVI (1875), 138—141; 150—155.
7372. **Horisław-Mučink.** K dopomnjenju na njebo Zejlerja: Łužičan XVI (1875), 171—173.
7373. **Libš, Jurij.** Handrij Zejleř, z wobr.: Almanach k wopomnjeću dżesateje hłowneje skhadźowanki. 1884. Str. 18—23.
7374. **Jordan, H.** Drobnostki wo H. Zejlerju: Łužica IX (1890), 62.
7375. **Zejleř, Handrij.** Listy. Podawa jako přinošk za žiwjenjoběh basnika Ernst Muka: Łužica IX (1890), 37 sc.; 51; 59—61.
7376. **Kocor, K. A.** Spomnjeńki na H. Zejlerja: Łužica XI (1892), 20 sc.
7377. **Póndźelu** [1. febr.] budže tomu 100 lět [zo je so Handrij Zejleř narodžił]: Posoł XLII (1904), 41—42.
7378. **Rachlowc [Kral, Franc].** Narodny swjedžen Handrija Zejlerja: Posoł XLIII (1905), 285—287.
7379. **Serbin [Bryl, Jan].** Handrija Zejlerjowy swjedžen we Łazu: Łužica XXIV (1905), 74—76.
7380. **Serbin [Bryl, Jan].** Handrij Zejleř, jeho žiwjenje a basnjenje k wopominanju stolětnych narodninow. Studija jeho dźěławosće: Łužica XXIV (1905), 61 sc.; 67—69.
7381. Fällt weg!
7382. **Bryl, Jan.** Handrij Zejleř: Nové Illustr. Listy. Brno-Praha 1906. Čo. 13. (31. března.)
7383. **Serbin, J. B. [Bryl, Jan].** Památce Handrija Zejlerja, narodního pěvce a buditele lužických Srbů, s obr.: Světozor dřive Illustr. Svět. Praha 1906. Zeš. 30. Str. 705—707.
7384. **Mučink, Jan Bohuwěr.** K dopomnjenju na našeho sławneho pěsnjerja Handrija Zejlerja: Łužica XXV (1906), 5.
7385. **Černý, Adolf.** O Andrzej Zejlerze, znakomitým počcie łużyckím: Kurjer Polski 1922. Čo. 279.
7386. **Páta, Josef.** Básník, který žije v srdci svého lidu [Zejleř]: Národní Listy 1922. Čo. 274.
7387. **Páta, Jos.** Handrij Zejleř. K 50. výročí úmrti lužického básníka-buditele. S úvodní básní Jos. Pelíška a s ukázkami veršů Zejleřových. (S obrdz. básníka.) (Českoluž. knihovnička. Čo. 3.) Praha, Českoluž. Spolek „Adolf Černý“. 1922. 23 str. 8°.

7388. **Wj.** K dopomnjeću na swjedgeń 50 lětnych posmjertninow Handrija Zejlerja we Łazu 15. oktobra 1922: Łužica XXXVII (1922), 120 sć.
7389. **Muka, Arnost.** Serbskaj dioskuraj abo zbóžnaj dwójnikaj słowjanskeho Parnasa Handrij Zejleř. (K jeho 50. posmjertninam — 15. winowca 1922) a K. A. Kocor. (K jeho 100. narodninam — 3. hodownika 1922.) (Serbska ludowa knihownja. Wud. Serb. Tuchořski. Čo. 16.) Budyšin, Smoleř. 1923. 168 str. 8°.
7390. **Páta, Josef.** Handrij Zejleř a jeho styky s Čechy a Slováký. Praha, Páta. 1923. 16 str. 8°. Sep. wotć. z: Časopis Národního Musea 1923. Str. 143—158.
7391. **Páta, Jos.** Drobny přinošk k žiwjenjopisej Handrija Zejlerja: Č. M. S. LXXXIV (1931), 52—55.
7392. **Krawc, Bjarnat.** Handrij Zejleř a jeho hłosy. Musikologiska studija: Č. M. S. LXXXVI (1933), 50—60. — Tos.: Serbske Nowiny 1933. Čo. 155.
7393. **Krawc, Bjarnat.** A hišće jónu: Handrij Zejleř jako hudźbny darićel: Serbske Nowiny 1933. Čo. 221.
7394. **W[ićaz], O[ta].** Handrij Zejleř jako bajkař: Łužica XLIX (1936), 41 sć.
7395. **Łaz** swjeći 75. posmjertniny Handrija Zejlerja: Nowa doba 1947. Čo. 19. Str. 1.
7396. **Wićaz, P.** Pěsnjeř serbskeho luda. K 75. posmjertninam Handrija Zejlerja: Nowa doba 1947. Čo. 17. Str. 1.
7397. **W[ićaz], O[ta].** Handrij Zejleř a Zacharias Topelius: Nowa Łužica II (1948). Čo. 7 = Nowa doba. Čo. 83.
7398. **Wićaz, P.** K 145. narodninam Handrija Zejlerja (* 1. 2. 1804). Pěsnjeř — narodny prócowar: Nowa doba 1949. Čo. 14.
- 7398a. **Wićaz, Ota.** Boži wječor Handrija Zejlerja w Lipsku, z wobr.: Nowa doba 1950. Čo. 149.
7399. **Haješ, Jan.** Posledni wopyt Mařki Zejlerjec we Łazu: Łužica XLIV (1929), 78—79.
7400. **Wićaz, Ota.** Džowcy Handrija Zejlerja: Łužica XLV (1930), 2—4; 10—12; 18—20; 26—29.
7401. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** K pječdźesaćinam Konrada Zendy. Naš serbski řězbar — wumělc: Nowa doba 1950. Čo. 16. [* 7. 2. 1900 we Wojerecach.]
7402. **Rs.** Jan August Zoba [Sobe], kubleř a gmejnski předstojeř w Čornjowje a sejmski zapóslanc... † 7. I. 1911: Posoł XLIX (1911), 18—19.
7403. **Słodeńk, Jurij.** Jan August Zoba †: Łužica XXX (1911), 9—10.
7404. Jan August Zoba, kubleř a sejmski zapóslanc... * 29. X. 1869, † 7. I. 1911 (Nekrolog LXIV), z wobr.: Č. M. S. LXV (1912), 71 sć.
7405. **Hórnik, M. P.** Jakub Žur [Sauer] [farař w Schěrachowje, * 9. IX. 1821 na Horje, † 5. VII. 1887]: Posoł XXV (1886), 126—128.

7406. **R[ösler], F[ranz]**. Jacob Sauer, Pfarrer von Schirgiswalde: Unsere Heimat. Allgem. Anzgr. Schirgiswalde 1927. Nr. 13.
7407. **Młodzeńc**, kaž w starem času [Jurij Žur, * w Židženje 1787 (Georg Sauer)]: Łužica XLIII (1928), 5.
7408. Farař Michał **Žur** †. K wopomnjeću swěrneho syna serbskeho naroda [we Wulkim Kotoržu]: Serbske Nowiny 1929. Čo. 199.
7409. Wysocydostojny knjez scholastik Mikł. **Žur** — 60 lět [Nikol. Sauer]: Posoł LVII (1919), 71.
7410. Najdostojniši knjez prälät Mikławš **Žur**, senior Budyšskoho biskopskoho kapitla, 40 lět měšnik: Posoł LXIII (1925), 390—391.
7411. Praelat Mikławš **Žur**, z wobr.: Krajan LX (1927), 50.
7412. **[Wićaz, Ota.]** Prälät Mikławš Žur, senior Budyšskeho kapitla swj. Pětra, z wobr. Předženak LXXIII (1927), 44.
7413. **Č[erný]**. Mikławš Žur (70 lět): Slovanský přehled XXI (1929), 312.
7414. **Serbin, Jan [Bryl, Jan]**. 70. narodniny serbskeho wótcina [= Mikławš Žur]: Serbske Nowiny 1929. Čo. 63.
7415. Praelat Mikławš **Žur**. (Kwěćel k jeho 70. narodninam), z wobr.: Posoł LXVII (1929), 82 sc.
7416. Praelat Mikławš **Žur**. K jeho sydomdžesaćinam, z wobrazom: Łužica XLIV (1929), 25 sc.
7417. Praelat Mikławš **Žur** — 70 lět, z wobrazom: Krajan LXIII (1930), 41 sc.
7418. —f.— Posledni puć wysokodostojneho knjeza prälata Mikławša Žura: Serbske Nowiny 1932. Čo. 298.
7419. **Hejduška, J.** Praelat Mikławš Žur w Budyšinje. * 13. III. 1859 we Worklecach, † 15. XII. 1932 w Budyšinje: Č. M. S. LXXXVII (1934), 141—145.
7420. Praelat Mikławš **Žur** †: Krajan LXVII (1934), 36 sc.
7421. **Luboměr [Šolta, Jurij]**. Kwěćel k džewjećdžesaćinam prelata Mikławša Žura. Swěrný prócowar za čichim: Nowa doba 1949. Čo. 30.

Staw 3. Serbske spisy a nastawki wo Nje-Serbach

Kap. 3. Sorbische Schriften und Aufsätze über Nicht-Sorben

7422. **Wićaz, Ota.** Humanista Jurij Agricola a cyrillske napismo w Cwikawje: Łužica XLI (1927), 82—83.
7423. **Fiedler, K. A.** Franziskuß Alarduß, reformator oldenburgski. W Budyschinje, (L. A. Donnerhak). 1862. 16 str. 8°. fr.
7424. **[Smoleř, J. E.]** Jeho Kralowskej Wysokosći pryncej Albertej, wojwodže Saskemu a Jeje Kralowskej Wysokosći pryncesyne Karoli Wasownje džen 18. junija 1853 k swjedženjej lubosće a swěry swěrnj Serbja najpokornišo zbožo přeja. (Praha, Boh. Haase. 1853.) 8 str. 8°.

7425. Jeho Majestosci swojemu... Kralaj Albertej k Jeho we wulkim smjertnym straše... dostatemu zakitanju podale ... **zjenočestwa** ... swěrných Serbow. (W Budyšinje, Smoleř. 1883.) 3 łop. 4°.
7426. Jeho majestosci kralaj Albertej Sakschemu ... wobswědčeju při 800 lětnym jubileju ... domu Wettinskeho swoju džaknu lubosć ... Mišniscy a Hornołužiscy **Serbjo**. (W Budyšinje, Smoleř. 1889.) 3 łop. 4°.
7427. **Gólc, J.** Kral Albert. Sserbski jubilejski spiß k 70. narodnemu dnjej a 25 lětnemu kralowanskemu jubilejej nascheho ... krala 23. džen hapr. 1898 ... W Budyschinje, spisowaćel. 1898. 11 str. 8°. fr.
7428. *** **[Nowak-Njeh., Měrcin]**. Martin Andersen-Nexö 80 lět: Nowa doba 1949. Čo. 75.
- 7428 a. **Brězan, Jurij**. Martin Andersen Nexö wopyta Serbow: Nowa doba 1950. Čo. 11.
7429. **Krawc, Bjarnat**. Jan Sebastian Bach: Serbske Nowiny 1935. Čo. 18.
7430. **-č-f.** K 200. posmjertninam J. S. Bacha. Wulki mištr němskeje hudźby: Nowa doba 1950. Čo. 87.
7431. **Mětsk, Frido**. Wałtar Bär, wyši stud. rada serbskeje wyšeje šule njebohi: Nowa doba 1950. Čo. 22.
- 7431 a. *** **[Nowak-Njeh., Měrcin]**. Pawel Bažow njebohi!: Nowa doba 1950. Čo. 147. * 1879 w Uralu, † 1950, spisowaćel a wučer.
7432. **Iselt, Rich.** Emil von Behring, dobyćeř nad difteriju: Nowa doba za džěci II (1948). Čo. 7.
7433. K jeho 100. posmjertninam 7. VI. Wissarjón **Bjelinskij**: Nowa doba 1948. Čo. 43. * 13. 6. 1811 w Finskej, † 7. 6. 1848 w Pětrohrodze. Liter. kritikar a filozof.
7434. **Parczewski, Alfons**. Wilhelm Jósef Bogusławski, ... serbski historiograf ... * 1825, † 12. XII. 1901 (Nekrolog XLIII), z wobr.: Č. M. S. LV (1902), 145—148.
7435. **N[owak]-N[jeh.], M[ěrcin]**. K 100. narodninam Christa Botewa. Bołharski basnik-zběžkar [* 7. 1. 1849 w Kaloferje]: Nowa doba 1949. Čo. 8.
7436. **Krawc, Bjarnat**. Fryderyk Chopin: Serbske Nowiny 1935. Čo. 46; 49; 53.
7437. **md.** K 100. posmjertninam Bjedricha Chopina. Slawny hudźbnik a swěrný syn pólskeho naroda: Nowa doba 1949. Čo. 121. * 22. 2. 1810 w Żelazowej Woli, † 17. 10. 1849 w Parizu.
7438. **M., M.** Zetkanje z bołharskim basnikom Kirilom Christovom: Serbske Nowiny 1935. Čo. 280.
7439. Krotka **Powiesz** wot teho Žiwenja a Ssmerczje Knesa Jana Gottlob Contiußa, Wuczerja teho Evangeliona we Wojerezach ... Psche-ložena wot Jurja Wannacka. Budyschini 1797. 49 str. 8°. fr.
7440. K 45. **posmjertninam** Antona Čechowa. Wulki mištr činohry a

- powědańčka: Nowa Łužica III (1949). Čo. 7. = Nowa doba 1949. Čo. 80. * 29. 1. 1860 Taganrok, † 15. 7. 1904, dramatik a powědańčkař.
7441. *** [Nowak-Njeh., Měrcin]. K 90. narodninam A. P. Čechowa. Mištr krótko powědańčka: Nowa doba 1950. Čo. 12.
7442. Sedláček, K., Fr. Tichý, M. Krječmař, Jos. Páta. Adolf Černý. K šedesát. nadšeného širitele slovansk. uvědomění. S 4 obr. (Českoluž. knihovnička Čo. 9.) Praha, Spolek „Adolf Černý“. 1914. 38 str. 8°.
7443. Adolf Černý — sydomdžesatnik: Serbske Nowiny 1934. Čo. 191.
7444. Kochański Witold. Doctori honoris causa (Adolf Černý): Przegląd zachodni IV (1948), 275—279.
7445. W[ićaz], O[ta]. K 85. narodninam Adolfa Černeho. Wulki přecel Serbow, z wobr.: Nowa Łužica III (1949). Čo. 8 = Nowa doba 1949. Čo. 95.
7446. B. K 120. narodninam N[ikolaj] G. Černyšewského. Filozof-zběžkař a demokratiski spisowačel [* 24. 7. 1828 w Saratowje]: Nowa doba 1948. Čo. 60.
7447. Serbin, Jan [Bryl, Jan]. Józef Dobrowský. Něšto z jeho žiwjenja a wo jeho wuznamje za česki a serbski narod: Serbske Nowiny 1929. Čo. 15. Přił.
7448. N[owak]-N[jeh.], M[ěrcin]. K 120. posmjertninam Josefa Dobrowskeho. Prawótc slawistiki: Nowa Łužica II (1949). Čo. 1 = Nowa doba 1949. Čo. 4.
7449. W., J. Dostojewskij: Serbski Student XVIII (1937), 29—31; 33—35.
7450. Hórnik, M. Karl Jaroměr Erben: Łužičan XI (1870), 172—174.
7451. Ssykora, A. A. H. Franka. Wobras jeho žiwjenja a skutkowanja. (Towarstw. pišmow Čo. 38.) W Budyschinje, E. M. Monse. 1875. 16 str. 8°. fr. (Sep. wotć z: Porst Boži.)
7452. W[jela], H. F. Sakski kurwjerch Bjedrich August I. [Friedrich August] abo Sylny: Łužičan IV (1863), 187—190.
7453. Hulizowańa stogo Žuweńa a stogo Zaša Friedrich Wilhelm III., Bramborskego Krala. Do Szerskego pschestawóne ... wot Joh. Worrack. Choschebusu, G. W. Tornow. 1851. 27 str. 8°. fr.
7454. -nk. K 65. narodninam prof. dr. A. Frinty. Česki přecel serbskeho naroda: Nowa doba 1949. Čo. 67.
7455. Ssykora, A. Tsi dny s Gellertoweho žiwjenja. (Towarstw. pišmow Čo. 39.) W Budyschinje, E. M. Monse. 1875. 38 str. 8°. fr. (Z: Porst Boži.)
7456. Nowak-Njeh., Měrcin. Johann Wolfgang Goethe. K 100. ročnicy jeho smjerće: Serbske Nowiny 1932. Čo. 69.
7457. Nowak-Njeh., Měrcin. Nikolaj W. Gogol: Nowa Łužica III (1949). Čo. 4 = Nowa doba 1949. Čo. 40. * 31. 3. 1809 Soročin w Ruskej, † 1852.

7458. **Wićaz, Ota.** Row zwonolijerja na Tuchofskim pohrjebnišču w Budyšinje [Pětr Hagemann, † 1598]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 260.
7459. **Ssykora, A.** Ludwig Harmß, duchomny w Hermansburku. Wobras jeho žiwjenja a skutkowanja. (Towarstw. pišmow Čo. 10.) W Budyšinje, E. M. Monse. 1875. 38 str. 8°. fr. (Z: Porst Boži.)
7460. **Serbin, Jan [Bryl, Jan].** Jan Hejret, wulki Serbow přecel: Serbske Nowiny 1928. Čo. 265.
7461. **Jan Hejret.** K jeho šěsćdźesaćinam, z wobr.: Łužica XLIII (1928), 85 sc.
7462. **Páta, Josef.** Jan Hejret. K šedesátinám novináře, spisovatele a slovanského pracovníka. (Česko-luž. knihovnička. Čo. 12.) V Praze, Česko-luž. spolek „Adolf Černý“. 1928. 16 str. 8°.
7463. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** K 80. posmjertnym narodninam Aleksandra Hercena: Nowa doba 1950. Čo. 9.
7464. **Wićaz, Ota.** Twarc Ketličanskeje cyrkwy Korla Pomhajbóh z Hund: Serbske Nowiny 1934. Čo. 26; 28.
7465. Jeju Majestosćomaj kralej Janej a kralowej Amaliji k złotemu kwasaj 10. novembra 1872 strowje a zbože přeja swěrní sakscy **Serbja.** [Titel auch i. deutsch. Sprache.] (Budyšinje, L. A. Donnerhak. 1872.) 12 łop. 8°.
7466. **Kral Jurij † [König Georg]:** Posoł XLII (1904), 351—354; 360.
7467. **Zmeškal, Vladimir.** Jan Kapras †: Lužicko-srbsky Věstník XXII (1947), 86.
7468. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** Vuk St. Karadzić. K 160. narodninam załozerja serbo-khorwatskeje spisowneje rěče: Nowe Słowjanstwo. Nowa doba II (1948). Čo. 1. * 7. 11. 1787 w Tržicu.
7469. **Iselt, Rich.** Robert Koch, wojowar přećiwu smjerći, z wobr.: Nowa doba za dźěći II (1948). Čo. 7.
7470. **[Wićaz, Ota.]** Mištr Jurij Koerner, farař w Bukowje, přěni zakitař Serbowstwa, z wobr.: Łužica XLI (1926), 27—30.
7471. **Weckschmidt, E. A.** Der Chronist von Bockau, Pfarrer Mag. Georg Körner: Heimatbl. Aue-Schneeberg 1928. Nr. 15 u. 16.
7472. **Wićaz, Ota.** Jan Kollár. Ze žiwjenja, dźěla a serbskich počahow wulkeho Słowjana. (Słowjanske rozhłady. Rjadowař Włodź. Zmeškal. Čo. 4.) W Budyšinje, Koło serbskich spisowacelow. 1928. 46 str. 8°.
7473. **Nawka, Michał.** Konstantin Wulki a Napoleon Mały, kejžoraj dwojeho razu. 313 a 1813. (Rajowa knihownja. Čo. 2.) Budyšin, Swob. Zjednoćenstwo kat. wučerjow w sakskej Łužicy. 1913. 24 str. 8°. Z 8 wobr. a 2 skic.
7474. **Hórník, Michał.** Porjedžene hwězdařstwo a Mikławsch Kopernik. K 400 lětn. narodn. dnju M. Kopernika. Budyšin, M. Hórník. 1873. 16 str. 8°. fr.
7475. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** Mikołaj Kopernik: Nowa doba 1948. Čo. 18.

7476. **Nowak-Njeh., Měrcin.** K 180. narodninam I. A. Krylowa. Wulki ruski bajkar: Nowa doba 1949. Čo. 18. * 13. 2. 1769.
7477. **W[ićaz], O[ta].** Iwan Andrej Krylow: Nowa doba 1949. Čo. 134. [† 25. 11. 1848.]
7478. **N[owak]-N[jeh.], M[ěrcin].** Jurij Křižanić [* 1617 w Khorwatskej, wědomy a horliwy słowjan]: Nowe Słowjanstwo I (1947). Čo. 4. Str. 2. (Nowa doba.)
7479. **Mištr Ludwik Kuba,** moleř našeho serbskeho ludu, z wobr.: Předženak 1924. Str. 45—48.
7480. **Nowak-Njeh., Měrcin.** K 85. narodninam Ludwika Kuby. Wulki wumělc a wulki Słowjan: Nowa Łužica. Nowa doba II (1948). Čo. 4.
7481. **Wladimir Iljič Lenin:** Nowa doba 1948. Čo. 5.
7482. **Wladimir Iljič Lenin,** z wobr.: Nowa doba 1950. Čo. 46.
7483. **md.** K 26. posmjertninam Wladimira Iljiča Lenina: Nowa doba 1950. Čo. 9.
7484. **md.** Lenin — wjednik a wučer wšěch dźěławych: Nowa doba 1950. Čo. 47.
7485. **Ml.** Lěta młodosće W. I. Lenina: Nowa doba 1950. Čo. 46.
7486. **Wo., P.** Wulki ruski basnik. K 135. narodninam Michała Lermontowa. * 15. 10. 1814, † 27. 7. 1841: Nowa doba 1949. Čo. 121.
7487. **[Hórník, M.]** Leuther z Hoyndorfa, hodźijski farař wot 1366 hač 1434: Posoł XVII (1879), 153—156.
7488. **Iselt, Rich.** Justus Liebig, wuslědźer hnojiznow: Nowa doba za dźěci II (1948). Čo. 7. * 1803 w Darmstadtu, † 1873 w Mnichowje.
7489. **W[ićaz], P[awoł].** K 120. narodninam Hermann Lotzy, Němski přećel Serbstwa: Nowa doba 1949. Čo. 139. [Siehe auch Nr. 6855.]
7490. **Kanig, Korla Bohuwjer.** Nebo Dr. Merten Lutherowe Žiwenje, s jeho w Bwojim času na durje hrodowsk. zyrkwje Wittenberku pschibitymi 95 pschedložkami. Wojerezach, J. Kulman. 1855. IV, 65 str. 8°. fr. Z wobr.
7491. **Ssykora, A.** Dr. Marczin Luther. Wobrasa s jeho žiwjenja. Wosebity wotečisč s II. dźěla „Porsta Božeho“. (Towarstw. pišmow Čo. 51.) W Budyschinje, Smoleř. 1877. 55 str. 8°. fr.
7492. **Jakub, Jurij.** Dr. Marczin Luther. Jeho žiwjenje a jeho skutki. W Budyschinje, Sserbske luth. knih. tow. b. l. [1883.] 179 str. 8°. fr. — Tos. 2. wud. (Towarstw. spišow Čo. 78.) W Budyschinje, Serb. luth. knih. tow. 1884. VI, 179 str. 8°. fr.
7493. **Teschnar, J. Fr.** Mertin Lutheruša zrywe a statki. Sserbskemu ludoju na 10. Novembeře 1883 pódařone. (Towarstw. kniž. Čo. 8.) We Wórejzach, G. Wenzel. 1883. 57 str. 8°. fr.
7494. **W[ićaz], O[ta].** Najwjetši dobroćel města Budyšina [Dr. Gregorius Mättig]: Serbske Nowiny 1933. Čo. 259.
7495. **N[owak]-N[jeh.], M[ěrcin].** K 20. posmjertninam Wladimira Majakowskeho [* 19. 6. 1893 w Bagdadi w Kutajiskej gubjerniji, † 14. 4. 1930]: Nowa doba 1950. Čo. 43.

7496. **Hulizeňe** wot teje tužneje Brñerschi Maksimiliana, kejžora wot Meksiki kaž tež wot teje bludnosći Charlotty, žony toho kejžora. (S zaŕnika wotschischčane.) (Pscheložene wot Chr. Schwela.) Chošebuz, F. W. Brandt. 1867. 16 str. 8°. fr.
7497. **md.** Heinrich Mann, wulki basnik a nadobny ělowjek: Nowa doba 1950. Ćo. 33.
- 7497a. **Wićaz, Ota.** Sakska kralowska džowka Mathilda, pomocnica serbskeho luda: Předženak LXXX (1934), 45 sć.
- 7497b. Dr. Aage Meyer Benedictsens. Naš danski přećel: Łužica XLIII (1928), 90—92.
7498. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** K 150. narodninam Adama Mickiewicza. Najwjetši pólski basnik [* 24. 12. 1798 w Zaosiu pola Nowogrodka]: Nowa doba 1948. Ćo. 124.
7499. **Wićaz, P.** K 15. posmjertninam I. W. Mićurina. Sławny sowjetski přirodospytnik a sadar [Zum 15. Todestag Mićurins]: Nowa doba 1950. Ćo. 66.
7500. Vladimir **Nazor.** Narodny basnik južnych Słowjanow: Nowe Słowjanstwo. Nowa doba II (1948). Ćo. 1. [* 30. 5. 1876 w Braću.]
7501. **Nowak-Njeh., Měrćin.** K sydomdžesaćinam prof. dr. Zdeńka Nejedleho. Khorhojnik noweho Słowjanstwa [* 10. 2. 1878 w Litomyšlu]: Nowa doba 1948. Ćo. 11.
7502. *** **[Nowak-Njeh., Měrć.]** K 115. narodninam Jana Nerudy. Jedyn z wozrodźicelow českeho pismownstwa [Zum 115. Geburtstag Joh. Nerudas] [* 10. 7. 1834 w Praze, † 22. 8. 1891]: Nowa doba 1949. Ćo. 79.
7503. **Páta, Jos.** Božena Němcowa 1820—1862. (Sep. wotć. z „Dom a Swět“ XXII.) Budyšin, Smolef. 1932. 13 str. 8°.
7504. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** K 130. posmjertnym narodninam Boženy Němcoweje [* 4. 2. 1820 we Winje, † 21. 1. 1862 w Praze. Česka spisowaćelka]: Nowa doba 1950. Ćo. 15.
7505. *** **[Nowak-Njeh., Měrć.]** Ignacy Paderewski. K 75. narodninam sławneho pólskeho hudźbnika: Serbske Nowiny 1935. Ćo. 262.
7506. **Wićaz, Ota.** Arnošt Palm 65 lět (Dwaj jubilaraj): Nowa doba 1950. Ćo. 136. * 22. 11. 1885 w Kamjencu.
7507. **Krawc, Bjarnat.** Alfons Parczewski. * 15. 11. 1849 — † 21. 4. 1933: Č. M. S. LXXXVIII (1935), 44—47.
7508. **[Wićaz, Ota.]** Rektor university we Wilnje dr. jur. Alfons Parczewski, z wobr.: Předženak LXXXII (1936), 41 sć.
7509. **Wićaz, Ota.** K 100. narodninam Alfonsa Parczewskeho. Pólski přećel serbskeho luda, z wobr.: Nowa doba 1949. Ćo. 132.
7510. Josef **Páta.** K pjećdžesaćinam 27. žnjeńca: Łužica XLIX (1936), 31 sć.
7511. **Zuman, František.** Univ. prof. Ph. Dr. Josef Páta: Bezděz X (1947), 5—7; 61 sć.

7512. **Kochański, Witold.** Józef Páta i jego dzieło posmiertne: Przegląd zachodni III (1947), 852—855.
7513. *** [Nowak-Njech., Měrc.]. K 100. narodninam J. P. Pawlowa. Sławny ruski wučenc [Zum 100. Geburtstag d. J. P. Pawlow] [* 26. 9. 1849, † 27. 2. 1936, fysiolog]: Nowa doba 1949. Čo. 112.
7514. **Skala, Jan.** Józef Piłsudski †: Serbske Nowiny 1935. Čo. 112.
7515. **Nawka, Anton.** Józef Piłsudski 1867—1935: Serbski Student XVII (1936), 25—28.
7516. *** [Nowak-Njech., Měrc.]. K 80. posmjertninam Jana Purkinja. Čěski wučer serbskich zbudźerjow [Zum 80. Todestag d. Joh. Purkinje]: Nowa doba 1949. Čo. 86.
7517. **M., G.** Serbski wojak při rowje Aleksandra Puškina [E. sorbischer Soldat am Grabe Puschkins]: Nowa doba 1949. Čo. 75.
7518. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** K 150. narodninam Aleksandra Puškina. Hobr mjez spisowaćelimi swěta: Nowa Łužica III (1949). Čo. 6 = Nowa doba 1949. Čo. 64.
7519. **Mietzschke, A[lfred].** Johann Gottfried Ohnefalsch Richter. (E. Leben u. Werk eines Niederlaus. Gelehrten i. 18. Jahrh.): Zeitschr. f. slav. Philologie XVIII (1943), 338—355.
7520. **Delan, P.** Wilhelm Konrad Röntgen [* 27. 3. 1845 w Porynskej, † 10. 2. 1923]: Nowa doba za džěci II (1948). Čo. 7.
7521. **Wičaz, Ota.** Duchapołny Budyski gymnasialny rektor Jeremias Rost: Předženak LXXVIII (1932), 42 sć.
7522. **W[ičaz], O[ta].** Krajnosudniski direktor Rothe w Kamjenicy njeboh [Landgerichtsdir. Rothe tot]: Nowa Łužica III (1949). Čo. 2 = Nowa doba 1949. Čo. 13.
7523. **Lehmann-Wičaz, O.** Ein Freund des sorbischen Volkes [Dr. Kurt Rothe]: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1949. Nr. 1 = Nowa doba 1949. Čo. 10.
7524. **Parczewska, Melanija.** Wjerch Adam Sapiěha, dobroćer... Mać. Serbsk. * 1828, † 22. VII. 1903 (Nekrolog XLVI): Č. M. S. LVII (1904), 57—59.
7525. **Čišinski, Jakub.** Posmjertny postrow za drom Jurjom Sauerweinom: Łužica XXIV (1905), 19.
7526. **Nowy, W.** In piam memoriam [Georgii Sauerwein]: Łužica XXIV (1905), 19 sć.
7527. **Muka, E.** Dr. Jurij Sauerwein, privatny wučenc... * 15. I. 1831, † 16. XII. 1904 (Nekrolog L): Č. M. S. LIX (1906), 61—66.
7528. **Sedláček, Karel.** Dwa němećti přátele Łužičanů. (Dr. Jurij Surowin-Sauerwein a fař. Jan Wařtař-Njeswaćidlski): Mladoboleslavské Listy 1924. Čo. 72 z 10. IX. 1924.
7529. **N[owak]-N[jech.], M[ěrćin].** K 45. posmjertninam dr. Jura Surowina. Wulki přećel delnjoserbsk. naroda [Dr. Georg Sauerwein] [* 15. 1. 1831 w Hanowrje, † 16. 12. 1904 w Oslo]: Nowa doba 1949. Čo. 145.

7530. **Měťšk**, [Fr.]. Zum 45. Todestag Georg Sauerweins: Nowa doba. Deutschspr. Beil. 1950. Nr. 1 = Nowa doba 1950. Čo. 7.
7531. **Měťšk**. Juroju Sauerweinoju k 45. posmiertnemu dnu: Nowy Casnik 1950. Čo. 1 = Nowa doba 1950. Čo. 13.
7532. **Kubašec, Marja**. Olga Scheinpflugowa a Karel Čapek: Nowa doba 1950. Čo. 103.
7533. **Taras Šewčenko**, wulki wukrajinski basnik (1814—1861): Nowa doba 1949. Čo. 31.
7534. **Hórník, M.** Egon H. Gustav baron ze Schönberg-Bibran a Modlau, ryčerkubler nad Łuhom . . . čestny sobust. Mać. Serb. * 5. VIII. 1800, † 1. II. 1870: Č. M. S. XXIII (1870), 50—52.
7535. **Trauerlied** geweiht dem Andenken des . . . Herren . . . Ernst von Schönfeldt, auf Werben am Spreewalde (Niederl.). A Sserski Kjarliž na togo ssamego . . . Knésa. Ragnit, Kr. Woska. 1889. 7 str. 8°.
7536. **Wićaz, Ota**. Wilibald ze Schulenburg, z wobr.: Łužica XLVI (1931), 33—35.
7537. **Wićaz, Ota**. Knjez Wilibald ze Schulenburg, z wobr.: Předženak LXXVIII (1932), 49.
7538. **Wićaz, Ota**. Najswěrnši a najsprawnši přećel serbskeho luda knjez Wilibald ze Schulenburg wumřěł: Serbske Nowiny 1934. Čo. 115.
7539. **A. Seifert** 75 lět: Nowa doba 1948. Čo. 4.
7540. **Załožeř** našeho serbskeho njeźělnika „Pomhaj Bóh“ (farař dr. Bjedrich Sella): Pomhaj Bóh XLV (1935), 190 sć.
7541. **Wićaz, Ota**. Něhduši Krjebjanski farař dr. theol. a phil. Bjedrich Sella: Serbske Nowiny 1935. Čo. 137—143.
7542. **[Wićaz, Ota.]** Krjebjanski farař dr. theol. a fil. Bjedrich Sella, z wobr.: Předženak LXXXII (1936), 40 sć.
7543. **Dolanský, L.** K 125. narodninam Bedřicha Smetany. Wulki hudźbnik českeho naroda [* 2. 3. 1824 w Łitomišlu, † 12. 6. 1884 w Prahy]: Nowa doba 1949. Čo. 26.
7544. **-la.** Józef Wissarjonowič Stalin [* 21. 12. 1879 Gori w Gruzinskej]: Nowa doba 1949. Čo. 146.
7545. **Brězan, Jurij.** J. W. Stalin: Nowa doba 1949. Čo. 147.
7546. **-ck.** Młodosć wulkeho Stalina, z wobr.: Nowa doba 1949. Čo. 147.
- 7546 a. **Žur, H[ub.].** J. W. Stalin — wuswobodźićel narodow, z wobr.: Nowa doba 1950. Čo. 148.
7547. **Kubašec, Marja.** George Stephenson, twarc přenjeje železnicy: Nowa doba za džěci II (1948). Čo. 8 sć. (Nowa doba 1948. Čo. 76 sć.)
7548. **Hrabina Monika Stollberg** ze Stollberg [Gräfin Monika von Stollberg zu Stollberg] [nad Worklecami]: Posoł XLII (1904), 76—78.
7549. **Za Moniku.** (Nad rowom hrabinki Moniki): Posoł XLII (1904), 82—83; 91—92.

7550. Hrabinka Monika **Stolberg** a Worklečanska kapalka, z wobr.: Krajan LXIX (1936), 63—65.
7551. N[owak]-N[jech.], M[ěrčin]. Wasilij Iwanowič Surikow. K 100. narodninam wulkeho ruskeho stawizniskeho molerja [* 24. 1. 1848 w Krasnojarska w Sibirskej, † 1916]: Nowa doba 1948. Čo. 7.
7552. **Smolef, J. E.** Biskop Thietmar Merseburgski jako słowjanski ryčespytnik [Th. v. M. als slav. Sprachforscher]: Č. M. S. XV. (1862), 86—88.
7553. **W., J.** Law Tolstoj, čłowjek — wumjalc: Serbski Student XVIII (1936), 6 sc.; 10—12.
7554. **Wičaz, Ota.** Ruski basnik hrabja Aleksej K. Tolstoj w Budyšinje a Radworju: Nowa Łužica (Nowa doba) I (1947). Čo. 5.
7555. N[owak]-N[jech.], M[ěrčin]. K 130. narodninam Iwana Turgenjewa. Mištr ruskeho słowa: Nowa doba 1948. Čo. 107.
7556. **Nowak-Njeh., Měrčin.** Měrosław Tyrš, z 1 wobr.: Serbske Nowiny 1932. Čo. 219.
7557. K 100. **róčnicy** narodninow založerja sokołstwa dra. Měrosława Tyrša. Naš nadawk, směr a zaměr. Powitanje w sokołskim kruzy. (W Budyšinje), Łuž.-serbski sokołski zwjazk. 1932. 32 str. 8°.
7558. —i. Jarosławej Vrchlickemu k jeho abrahamowinam, lužiskich Serbow wothłós: Łužica XXII (1903), 29 sc.
7559. **Wałtař, Jan.** Kak je so stało, zo sym serbski nawuknył [Joh. Walther]: Almanach k wopomnjeću dżesateje hlowneje skhadžowaniki ... 1884. Str. 2—5. — Tos.: Serbske Nowiny 1934. Čo. 122.
7560. **Domaška, Moric.** Korla Jan Wałtař, farař w Njeswaćidle. * 2. I. 1860, † 5. XII. 1921: Č. M. S. LXXV (1922), 93—96.
7561. Njeswaćidlski farař Jan **Wałtař** jako troštař svojich wosadnych: Serbske Nowiny 1937. Čo. 21 sc.
7562. **Páta, Józef.** Z galerije čěskich přecelow Łužiskich Serbow. M. U. Dr. Józef Winař: Łužica XXXV (1916), 22—23.
7563. Leon **Wyczółkowski** † (prof. rjanych wuměłstwow, * 1852 w Podlasiu, † 27. dec. 1936): Serbske Nowiny 1937. Čo. 6.
7564. **Teschnař.** Kejžora Wylema I. žyweće a statki kralowérnemu Berbskemu ludoju hulizowane. (Towařstw. knižl. Čo. 17.) Wóřejzach, O. Hentschel. 1888. 98 str. 8° fr.
7565. **Šewčik, Jurij.** Spominanje na nadobneho njebočičkeho Polaka (Zemiański) [† 1950, zastojnik we Wrótšawskim wójewództwje]: Nowa doba 1950. Čo. 54.
7566. **Jakub, Jurij.** Bartomj Zigenbalk, přeni lutherski mišionar. K jeho 200 lětn. narodnemu dnjej ... (Towařstw. spišow Čo. 73.) W Budyšinje, Smolef. 1883. IV, 60 str. 8° fr. Z wobr.
7567. **Hórnik, Michał.** Józef Žrout [prof. w Krupcy, přecel Serbow]: Posoł XV (1877), 64—66.

DŽĚL XIII: WŠELAKE
TEIL XIII: VERSCHIEDENES

7568. **Richter, Joh. Traug. Ohnefalsch.** De mathesi Serborum: Destinata literaria et fragmenta Lusatica. Lübben 1738. Tom. III. pg. 1111—1136.
7569. Wojeńske **organisacije** starych Słowjanow [dalši nastawk pod napisom:] Starosłowjanske wojeństwo: Serbske Nowiny 1934. Čo. 123 a 131 sc.
7570. Lawa Tolsteho **myslički** a wuprajenja wo žiwjenju a smjerći: Serbske Nowiny 1936. Čo. 266.
7571. **Zalěski [Lorenc, Jakub].** Přiroda a čłowjek [Natur u. Mensch]: Krajan LXX (1937), 73 sc.
7572. Róžeńčanski **són**: Serbske Nowiny 1937. Čo. 4. Přil.
7573. **Mandawski, J.** Strowota a spokojnosć. Myslički ze žiwjenja a za žiwjenje: Nowa doba 1948. Čo. 25.
7574. **Kubaš, Jurij.** Psychologiske zapříjeća: Naša šula III (1950), 125 sc.; 139 sc.; 154 sc.; 176 sc.; 191.
7575. **Nawka, J[óz.].** Terminologija za aritmetiku: Serbska šula III (1950), 138 sc.
7576. **Nawka, J[ózef].** Terminologija za geometriju: Serbska šula III (1950), 190.

NACHTRAG

7577. **Köhler, Felix.** Die älteste Karte des Spreewaldes. Niederlaus. Mitt. 20 (1930/31) m. Kt. 8 S.
7578. **Köhler, Felix.** Die Veränderungen des hydrographischen Netzes im Spreewald im Wandel der Zeiten. Diss. Techn. Hochsch. Dresden 1934. 82 S. m. Kt. 8°.
7579. **Trautmann, Reinhold.** Die elb- und ostseeslawischen Ortsnamen. Tl. 2 (Abhandlgn d. Dt. Akadem. d. Wiss. zu Berlin. Phil.-hist. Kl. Jg. 1947. Nr. 7). Berlin, Akadem.-Verl. 1949. 119 S. 8°.
7580. **Jenka, Pawoł.** Běda Bartskich roboćanow 1751—1765. [Das Elend der Baruther Untertanen ...] Bautzen, Domowina 1950. 80 S. 8°.

Pokazowarje

Register

1. Spisačelski pokazowar

1. Verfasserregister

- Abramowski 2277
Adam, Georg 2549
Albin, Th. 1282, 5697, 5848
Albinus, Petrus 2197, 3963—3966, 4332
Albrecht, Christoph 1316, 4051, 4055, 4168
Albrecht, Gustav 31, 4350, 4351
Aleksandr s. Posern
Allain, Paul 594
Altendorff, H. 4072
Amende, E. 4086, 4130
Anders, O. 1127
Andersen, H. Ch. 878, 3323, 3324
Andersen-Nexø, Mart. 3325, 3326
Andree, Richard 59, 138, 286, 307, 536, 2529, 3987, 4159, 4208, 4336
Andricki, Alojs 1590, 4668
Andricki, Jan 6481, 6523, 7166
Andricki, Mikławš 289, 354, 388, 1430, 1502, 2477, 2484, 2783—2787, 3328, 3638, 3642—3647, 4559, 4561, 4563, 5280, 6076, 6295, 6299, 6312—6315, 6474, 6531, 6612, 6990, 7047, 7089, 7326
Andrić, J. 4247
Angermann, L. F. 6022
Anton, Karl Gottl. 1939, 4029, 4333, 4773a
Arandt, Bertram 4398
Aristarch 1493
Arndt, Jan 5490, 5491, 5719, 5720
Asselmann, G. 751
Auerhan, J. 508a, 1718
Auerswald, O. Th. 5654
Augustin (Bischof) 581
Avril, Adolfe de 558
Baar, J. S. 3330—3345
Bachmann, E. 4193
Bachmann, Margarete 4301
Bader, Fritz 1450
Bahr, Maréin 5171
Baldur 4287
Ball, Ernst Bedrich 5649
Balcar, Kurt 770, 2791, 2792
Bałucki, Mich. 3711
Barg, T. 6743
Barkenhausen 2011
Bart, Arnošt 1386, 1391, 1622, 5139, 6486, 6487
Bart-Čišinski, Jakub 2484, 2554, 2556, 2596—2616, 2619, 2793, 3638, 3648 bis 3651, 4459, 4564, 7525
Bartko, Jan 2620, 2794, 3712, 4558, 6158, 6162
Bateniensis 1521
Batowski, Henryk 76, 1792, 1797, 1858
Baudouin de Courtenay, J. 6573, 6602
Baudouinowa de Courtenay, Romualda 6574
Baumbach, Rud. 3347
Beck, H. 5816
Becker, Felix 4098
Becker, Julius 4190
Becker, Richard 4768
Behla, Rob. 4038
Behrnauer, K. Fr. E. 4248
Bejmak, Mikl. 1658
Beltz, Robert 4175
Beneš-Třebizský, Wj. 3348—3351
Bengel, Jan Albrecht 5741
Benš, Jan 4647
Beringer, Frdr. 3590
Berndt, Heinr. 963, 964
v. Berneck, Karl Gust. s. v. Guseck, Bernd
Bernet, Franz 5228
Bethusy-Huc, Gräfin Valeska 982, 1110, 1688
Beyer, C. 3591
Bianchi de Médicis 3958
Bianki, W. 3352
Bieger, Benjamin 628

- Bielfeldt, Hans Holm 2190
 Bierbaum, Georg 1135, 4056
 Biereye, W. 4418
 Bierling, Zacharias 2114
 Birnbaum, Paul 783
 Bittner, Konrad 1558
 Bittrich, Max 95, 261, 317, 629, 1128, 3592
 Bjedrich 1470
 Bjedrich, J. 1982
 Bjedrich, Mikl. 871, 1052, 2796—2831, 3843, 6035
 Bjerka, Handrij 5563
 Björnson, Björnst. 3353
 Blažek, J. 424
 Blumschein, G. 4342
 Bobak siehe: Nowak-Njech., Měrcin
 Bobčev, Nik. 6957
 Boborič 573
 Bodniak, Stanisław 1887
 Boeckh, Rich. 4803
 Böhmar, Jan 5534, 5711
 Boehmer, A. 3919
 Böhmer, Ernst Immanuel 5740, 5748
 Bönhoff, Leo 2252, 4275, 4276
 Böttcher, U. 5849
 Böttger, Heinrich 139
 Bogatzky, Carl Heinrich 5730, 5757
 Bogusławski, Eduard 3953
 Bogusławski, Wilh. 3989, 4405, 6575
 Boit, Bjedr. 2836, 6155
 Bolle, Carl 782
 Bolte, G. 2313
 Borkenhagen, Herm. 2052
 Bose, von 4215
 Bose, Curt 2365
 Bösch-Fidus 3357
 Bourgoïn, Jean 4010
 Brachwitz, O. 3957
 Brackmann, Albert 5097
 Brandis-Zelion, Ema 3358
 Brandt, R. 2415
 Braun, H. 4187
 Brauner, Hermann 6160
 Braunsdorf, Wilh. 314, 818, 819, 841, 947, 961, 1117
 Breska, Herm. von 3917
 Bresslau, Harry 5084
 Brézan, Jurij 124, 1624, 1659, 1927, 1931, 2591, 2622, 2839—2843, 7428 a, 7545
 Brézanec, Marja 4723
 Brodt, Gotthard 1547
 Bronisch, C. Wilh. s. Broniš, Krěsć, Wyl.
 Broniš, Krěsć, Wyl. 2132, 2204, 2295, 2297, 2333, 2394, 4622, 5042
 Brosk, Handrij 5628, 5629, 5640
 Broske, G. M. 2245
 Brósk, Jurij 2372, 5567
 Brückner, A. 2281, 2421
 Brunner, Gottfr. 1575
 Bruns-Wüstefeld, Kurt 4325
 Bryl, Jan 393, 395, 398, 399, 846, 1073, 1387, 1390, 1392, 1498, 1548, 1708, 1709, 2484, 2494, 2558, 2845—2847, 4005, 4568, 5254, 5256, 5305, 6222, 6293, 6316—6318, 6375—6378, 6511, 6559—6562, 6653, 6716, 6718, 6753, 6947, 6958, 6964, 6965, 7099, 7185, 7298, 7343, 7379—7383, 7414, 7447, 7460
 v. Buch, M. 3593
 Buchholz 1313
 Bučar, Vekoslav 477, 6980
 Bückmann, Ludwig 4270
 Bünzow, F. 4707
 Büsching, Joh. 1516
 Buk, A. M. Mich. 3746, 6020
 Buk, Jakub 1153, 1156, 1157, 1158, 2089, 2091, 2465, 6411, 6516, 7236
 Bukowinski 860
 Bulwar, C. 3359
 Bur, Mikl. 6864
 Burkhardt, Felix 510, 511, 514
 Busch, Otto 4280
 Buschan, Georg 4237
 Buschick, R. 4293
 Busse, H. 4134
 Buttmann, Al. 2207
 Cambuz, Ivan 3361
 Canisius, Petrus 5890, 5892
 Canzler, R. 4608
 Carlowitz, A. v. 3594
 Carmesin, Werner 4011
 Cerna, Herb. 628, 915, 2271
 Chanowski, Jan Mik. 3362—3364
 Chardon, G. 3365
 Chérest, Gilbert 805
 Chocholouschek 3366
 Chociszewski, J. 3367, 5082, 5099
 Comak, Jan 3867
 Conrad, Michael 525
 Contiuss, Jan Gottlob 5749
 Corvus, M. 3595
 Cramer, W. 6036
 Crancius, Alb. 3967
 Crüger, Johannes Christoph 5709
 Crügerus, Georg 3968
 Cuvier, Charles 5791
 Cybulski 2208
 Cyž, Handrij 6268
 Cyž, J. Jurij. 831, 864, 881, 2850, 5283

- Cyž, Jan[bur] 5977
 Cyž, Jan [Dr. iur.] 1398, 1399, 1841,
 4618, 4888, 7152, 7153, 7194, 7235
 Cyž, Jan [farař] 1726, 1727, 1769, 1811,
 2511, 4464, 6038, 6326, 6422, 6535
 Cyž, Michal 2468, 5259, 5260
 Cyž, Miklaš 5021
 Czernik, Ernest 636a
 Česla, Jan 2623—2630, 2853—2855
 Česlowa 6110
 Čichimichal 3814
 Čišinski, Jakub s. Bart-Čišinski, J.
 Čapek, Karel 769, 775, 3369—3383
 Čech, Fr. 3714
 Čech, Swjatopl. 3384—3387
 Čechmánek, Rob. 4012
 Čechow, Anton P. 3388—3394
 Čelakowski, Fr. Lad. 2768
 Černý, Adolf 61, 99, 451, 462, 463, 464,
 465, 466, 467, 468, 549, 550, 554, 568,
 615, 660, 701, 752, 778, 840, 960,
 1021, 1040, 1060, 1091, 1145, 1200,
 1289, 1301, 1340, 1487, 1687, 1689,
 1701, 1704, 1705, 1793, 1901, 1917,
 2232, 2539, 2540, 2544, 2547, 2561,
 3395—3398, 3620, 3873—3876, 3949,
 4547, 4595, 4792, 5023, 6083, 6188,
 6221, 6235, 6320, 6413, 6414, 6453,
 6572, 6576, 6577, 6590, 6613, 6628,
 6747, 6824, 6924, 7213, 7289, 7290,
 7292, 7385, 7413
 Čornak 6013
 Čudomir 3399
 Čušlak 246
 Dachselt, Martin 4807
 Dahle, C. Ch. 2061
 Dambrowski, Samuel 5812
 Damus, R. 3922
 David, Josef 636
 Defoe, Daniel 3747, 3748
 Degner, E. 657, 3948
 Deharb, Józef 5060
 Deichmüller, J. 4087, 4126, 4140
 Dejka, Jan Gottlob 2453
 Delan, Jurij 434, 1075, 1299, 1495, 1504,
 1530, 1533, 1553, 1559, 2863, 3652,
 4828, 5191, 5245, 5272, 6042—6044,
 6065, 6074, 6192, 6307, 6328, 6427—
 6429, 6731, 6737, 6738, 6839, 6843
 Delan, Pawoł 4955, 7520
 Delenk, Jurij 392, 1408, 1513, 1703,
 2431, 2477, 2521
 Demosthenes 1527
 Deržavin, N. S. 1625, 4024a
 Deuka, Jan Gottlob s. Dejka
 Deutschmann s. Dučman
 Dietrich, Ew. Vict. 3596
 Diksteinówna, Julja 599
 Dinter, Johann Gottlob 1490, 4296,
 4297, 4347, 4407
 Dobenecker, O. 4392
 Dobritzsch, Alfred 4400
 Dobrowolska, Agnieszka 1384
 Dobrowsky, Jos. 4032
 Dobrucký, Božidar 616, 1626, 1627,
 1628, 1629, 1648, 1649, 2866—2869,
 3770, 4473, 6089, 6430, 6997, 7303,
 7313
 Dobrucký, Jan 2870—2874, 6353
 Dörrler, Pětr 3400
 Döring, Friedrich Christlieb 5745
 Döring, H. 1314, 4125, 4198, 4199, 4207,
 4211, 4217, 4218
 Doerschlag, Siegr. 1743
 Dolanský, L. 7543
 Domanja, A. 319
 Domaš 2876, 5290
 Domaš, Pawoł 1505, 2877
 Domaš Kempinski s. Thomas a Kempis
 Domaška, Michal 2476, 3716, 4555, 5511,
 5815
 Domaška, Moritz 2476, 2878, 5133, 5352,
 5353, 5682, 5815, 6348, 6434, 6805,
 7072, 7560
 Domaška, Romuald 406, 407, 442,
 2879—2897, 3653, 4664, 5318, 5319,
 5322, 5324, 5326—5330, 6895
 Domaškojc, Marijana 3654, 3655
 Domška, Kurt 4573
 Dostal, Ad. B. 6962
 Dostojewski, Fedor M. 3401, 3402
 Dórník, Miklaš 5296
 Droop, Fritz 323
 Dučman, E. 1661, 2435, 7143
 Dučman, Handrij 4, 5, 6, 167, 188, 516,
 1147, 1220, 1447, 1591, 1950, 2024,
 2121, 2374, 2377, 2511, 2631, 2900—
 2903, 3403, 3656—3660, 3750, 4822,
 5195, 5198, 5200, 5214, 5261, 5901,
 5941, 5953—5955, 5964, 5965, 5966,
 5968, 5974, 5975, 5978, 6028—6030,
 6060, 6387, 6449, 7007, 7349
 Dučman, P. 158
 Dučman, Pětr 5997
 Dudzik, Pawoł 2503
 Durach, M. 1549
 Dvořák, Rudolf 4341
 Džéžničan s. Zarjenk, Mikl.
 Ebell, Max 3597
 Eberle 1806
 Ebert, A. 5417
 Eccardus, Jo. Georg. 1936

- Eckhard, Paul Jacob 5070
 Edel, Frieda 3408
 Eggert, Oskar 4416, 4417
 Eglinger, Schiman 5502
 Ehlich, Werner 4368
 Eilenberger, Emil 5115
 Einfeldt, W. 574
 Ekerskorn, J. 3409
 Elteste, Frdr. Gottfr. 3970
 Encia 5317
 Enderlein, Hans 218
 Engel, Franz 4279
 Engelhardt, Karl August 54, 527
 Engels, B. 4771
 Engerrand, George C. 74
 Erbstein, K. F. 4604
 Erdeljanović, Jovan 6967
 Erenburg, Ilja 126, 4497, 4502
 Erwin, F. Th. 3598
 Escha, F. A. s. Ziesche, Ad.
 Espe, Karl Aug. 4194
 Ettmüller, Ludwig 5043
 Fabriuss, Christoph Gabriel 5493
 Fädrus 2769
 Fahlisch, P. 96, 97, 103, 315, 543, 754,
 929, 969, 980, 1337, 3991, 4962
 Fanghänel, Paul 3599
 Fela, F. 94, 248, 2912, 2997, 2998, 4929
 Felixmüller, Conrad 7024
 Felsberg, O. 4015, 4286
 FencI, Flor. 328, 576, 889, 1106, 1865,
 3996, 4462, 4657
 Ferno, M. 950
 Feyerabend, L. 4121, 4162, 4222, 4223
 Fidus, R. 3410, 3411, 3600, 7267
 Fiedler, Korla Aug. 186, 305, 373, 1159,
 2117, 2480, 2913—2915, 3718, 3838,
 3858, 4904, 6138, 6459, 6614, 6655,
 6714, 7204, 7423
 Filipow, N. N. 4345
 Fischer, Adam 621, 625a
 Fischer, C. Ed. 4183
 Fischer, Edmund 706
 Fischer, O. 4329
 Fix, Christian Gotth. 3975
 Flat, Oskar 531b
 Flössel, Otto 645, 988, 989, 1100, 1370,
 1373, 4008
 Florinskij, T. 1960
 Fobo, Meto 1029
 Förster, Cl. 4290
 Fontane, Theodor 321, 357
 Foss, R. 579
 Frajšlak, Arnošt 3868
 France, Anatol 3412
 Francesco, Frieda 3601
 Francew, Wl. 2546, 2553
 Frank, Fritz 3938
 Franka, August Hermann 5626
 Franke 4710
 Franke, Th. 1779
 Frauenholz, Anna 5137
 Fredr, J. 3717
 Frencl, Abraham 899, 1997, 1999, 2154,
 2155, 4992
 Frencl, J. 7029
 Frencl, Michał 1015, 5144, 5619
 Frenzel 617
 Frenzel, Abraham s. Frencl, Abrah.
 Frenzel J. 1517
 Frenzel, Walther 647, 1721, 4048, 4052,
 4059a, 4088, 4099, 4101, 4102, 4103,
 4104, 4135, 4180, 4181, 4225, 4226, 4308
 Fresenius, Jan Philipp 5505, 5630,
 5765
 Friedel 4081
 Friedemann, Hugo 60, 5057
 Frinta, Antonin 1608, 1615, 2585
 Fritz, Gotthilf Christlieb 5596, 5618,
 5687, 5688, 5845
 Fröhlich, Kurt 586
 Fromm 3986
 Frommel, Emil 2770
 Fudakowski, Z. 57
 Fuhrmann, George Gottlieb 5840, 5841
 Gabelentz, H. C. v. d. 136
 Gaedke, E. 4229
 Gallus, C. S. G. 1124, 4396
 Gampe, Th. 552
 Gander, Karl 4116, 4117
 Gandert, O. F. 147, 5013, 5033
 Gautsch, C. 2027
 Gebauer, Heinr. 542
 Gebhardi, L. A. 3974
 Geih 1534
 Geißler, M. 5858
 Genkin, E. 4508
 Gercken, Phil. Wilh. 4027
 Gerlach, Kurt 806
 Gëdan, Handrij 5731
 Giertych, J. 646
 Giesebrecht, Ludwig 1322, 3980, 5001
 Gilow, Martin 2263
 Giusti, Wolfg. 595
 Glasewald, A. E. 1371
 Gley, Werner 4298
 Gloger 4931
 Glovanus, David 5605, 6124
 Goetel, Ferdynand 3413
 Gogol, Nikolaj 3414, 3719
 Golian 6003, 6004, 6005, 6006, 6007,
 6008, 6009, 6010, 6011

- Gołabek, Józef 281, 2584a, 6084, 7293
 Gorbatow, Boris 3415
 Gorki, Maksim 3416—3418
 Gorobowa, A. 3419
 Gossnař, Jan 5059, 5774, 5784, 5847
 Gottong, H. 89, 1607
 Góľ, Jan 120, 907, 5169, 6242, 6252, 6480, 7427
 Grabowski, Tadeusz Stanisł. 1612, 1798, 1799, 4024, 6744
 Graenicher, Samuel 1342
 Graeve, H. Gottlob 1343
 Grahmer, Paule 3420
 Graunius, Casp. Henr. 3969
 Green, Georgius 520
 Greško, Jan Nepomuk 1685, 4739
 Gretschel, C. 3981
 Gretschel, Herm. 4188
 Grigorowić 3421
 Größler 1059
 Grohmann, K. 6181
 Grot, Konstantin 6578
 Grünewald 522
 Grünwald, Mertyn 5724
 Grüß, Mertyn s. Grys, Mjertyn
 Grupp, Rudolf 2244
 Grys, Mjertyn 1217, 2632, 5615
 Guda, Gottl. Friedr. 5842
 Gulde, Christ. Karl I
 Guseck, Bernd v. 3602
 Gutjahr, Rudolf 4061
 Gutmann, C. A. 2508
 Guttmann, Bernh. 4346
 Haag, G. 3925
 Haas, A. 2278
 Haas, Nikol. 3977
 Habermann, Jan 5512
 Händler, Herbert 1310
 Haenisch, Christian Gottlob 5625
 Hänsch, F. 4331
 Härting, R. 2481
 Hahn, Adalbert 4365
 Hahne, O. 4272
 Hahnewald, Gerh. 71
 Hajdan, Fr. Th. 4553, 4615, 4653, 6483, 6746a, 6780a
 Hájek, Dismas 6477
 Haješ, Jan 7399
 Hajna, Feliks 1418, 2919, 3661—3665
 Hajna, Mikl. 1047, 2920, 3666—3671, 3720, 3743, 3846, 6101
 Hajnca, Jan 2633, 2921, 6488—6491
 Haka 6265
 Hálek, W. 2771, 6191, 6569
 Hall, Renate 847
 Hammer, Wilh. 2233
 Hammerdörfer, Karl 4373
 Hanč, Bjarnat 3422
 Hančka 5929
 Hančka, Ernst 569, 608, 867, 870, 1972, 2923, 3672, 4291, 4712, 7253
 Hančka, G. 1383, 1630, 4894
 Handrick, Gg. s. Handrick, Jurij
 Handrik 3692
 Handrik, A. 6935
 Handrik, Achim 1663, 6092
 Handrik, Jan 1935
 Handrik, Jurij 1364, 1400, 3673, 6045, 6230
 Handrik, Mačij 504, 795, 912, 1108, 1166, 1167, 1201, 2149, 2181, 2284, 2290, 2314, 2406, 2407, 2408, 3942, 4064, 4164, 4667, 5100, 5174, 5478, 5574, 6102, 6242, 6663, 6933, 7006
 Handrikec, Khata 5342
 Handrikowa, Elsa 4706
 Haneberg, G. 329, 1035
 Hanka, Wjacysław 2772
 Hanslik, Erwin 1509
 Hanstein, Otr. z. 3424
 Hantschke, E. s. Hančka, Ernst
 Hantšo-Hano, Jan 2929
 Hantšo-Slepjanski, Hajno 44
 Hantuš, Jurij 1149
 Hantzsch, Oswin 4366
 Hanušec, Hanža 445
 Harless, C. G. A. 5638
 Hart, Julius 312, 658
 Haša, Handrij 6515
 Haša, J. 2930
 Haša, W. 91
 Hasche 3939
 Hašek, Jarosl. 3425, 3426
 Haška, M. 2931
 Hatas, Gusta 6517
 Hatass, Korla 824, 5627
 Hattas 2634
 Haufe, Ewald 6475
 Haumann, Konrad 88
 Haupt 1151, 5495
 Haupt, Joachim Leop. 1203, 1204, 1208, 1209
 Haupt, Karl 736
 Haupt, W. 4090, 4091
 Hauptmann, Joh. Gottl. 2053
 Hauptmann, L. 4014
 Hausdorff, Salomon 6463
 Haussig, K. 5699
 Hawš, Jurij 851
 Heffter, M. W. 133, 3984
 Heidrich, O. 2573
 Heineken, Carolus Fridericus ab. 4772

- Heinemann, Heinrich 4307
 Heinen, Adolf 5344
 Heino, A. 4227
 Hejduška, Jan 4538
 Hejduška, Jurij 1414
 Hejduška, Jurij [šolastik] 2477, 7419
 Helas, Bjedrich 40, 1416, 5149, 6526
 Helas, Ernst 816, 855, 2932—2934, 4694, 4737
 Heller, Wilh. Rob. 3603
 Helm, Rolf 1812, 1813
 Helmold 3909—3914
 Helsztyński, Stanisław 75
 Henčel, Jurij 6197, 6811
 Henka-Wbohowski 4777
 Henkner, H. 4446, 7049
 Hennig 4283
 Hennig, A. 4317
 Hennig, Richard 4153, 4155, 4157
 Henning, Georg 4220, 4305
 Henschel Horst 4310
 Herberch, J. Gottlieb 5554
 Herder, J. G. 1882
 Herites, František 894
 Hermann 631
 Hermann, Walter 1728
 Hermsdorf 5098
 Herold 1814
 Herrmann, Ernst 2272, 4013, 4531, 4605, 4627, 4635, 4690, 4727, 4756, 4896, 6662, 6928, 6944
 Herrmann, Jakob 5293, 5309
 Herschel 4166
 Hertzberg, C. 5494
 Hertzberg, H. 1499
 Hes, Ladislav 1616, 1631, 1815, 2586
 Hetman, Mich. 5552
 Hey, Gust. 2218, 2220, 2230, 2235, 2241, 4313
 Heyde, G. 330
 Hila, Pětr 4942
 Hill 4288
 Hillig, Joh. Ambrosius 4210
 Hirsekorn, Carl 3916
 Hladki, A. 67, 250, 2936
 Hobjan-Bukečžanski, Maks. 4434
 Hoenicke, Curt 5401
 Hoffmann 4319
 Hoffmann, Luise, 1249, 2548
 Hofmeister, Ad. 4148, 4149
 Holan, Arnošt 292, 7242
 Holan, August 804, 1389
 Holan, Jan 377, 379, 381, 382, 384, 1951
 Holan, Jan Ernst 6109
 Holka, Mikl. 905, 1492, 4556, 6226, 7158
 Holtzmann, Robert 2185, 3931, 4370
 Holbjan, Max 4601
 Homer 2773, 2774
 Homprannt, Ludw. 1800
 Honigheim, Paul 144
 Horislav s. Mučink, J. B.
 Hortl, Hans 1730
 Hortschansky, Joh. 900, 1453, 1940
 Hottenroth, J. 4252
 Hórník, Michal 58, 372, 374, 429, 432, 486, 488, 490, 545, 956, 975, 977, 1050, 1082, 1086, 1150, 1218, 1221, 1227, 1228, 1233, 1235, 1236, 1280, 1425, 1426, 1427, 1907, 1946, 2008, 2023, 2025, 2026, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2050, 2065, 2066, 2092, 2095, 2099, 2100, 2101, 2102, 2105, 2106, 2107, 2122, 2124, 2125, 2133, 2141, 2147, 2148, 2160, 2164, 2171, 2179, 2211, 2296, 2304, 2305, 2345, 2352, 2354, 2379, 2396, 2402, 2414, 2465, 2477, 2480, 2482, 2526, 2528, 2530, 2536, 2636, 2637, 3775, 3989, 4338, 4455, 4557, 4589, 4606, 4650, 4663, 5066, 5109, 5196, 5197, 5201, 5202, 5206, 5212, 5213, 5215, 5218, 5219—5221, 5223, 5224, 5229, 5232, 5236, 5251, 5262, 5263, 5264, 5348, 5430, 5431, 5462, 5479, 5888, 5889, 5903, 5904, 5943, 5947, 5971 bis 5973, 5991, 6098, 6099, 6148, 6154, 6159, 6176, 6186, 6232, 6269, 6276, 6345, 6346, 6356, 6358, 6389, 6397, 6398, 6399, 6405, 6408, 6519, 6673, 6705, 6728, 6729, 6846, 6873, 6874, 6883, 6889—6892, 6930, 6943, 7008, 7017, 7035, 7037, 7043, 7054, 7055, 7087, 7104, 7105, 7109, 7113, 7114, 7155, 7200, 7201, 7241, 7262, 7263, 7284, 7369, 7405, 7450, 7474, 7487, 7534, 7567
 Hrab, Beno 1807
 Hubrig, J. 5861
 Hucke, Karl 148
 Hülle, Werner 4114
 Hulakovsky, J. M. 2209
 Ilsan s. Domaška, Romuald
 Imiš, B. H. 2475
 Imiš, Jaroměr H. 902, 1475, 2157, 2162, 2357, 2384, 5125, 5126, 5161, 5183, 5184, 5347, 5509, 5510, 5650, 5655, 5659, 5675, 5677, 6388, 6433, 6581, 6639, 6904, 7045
 Imiš, Jurij 1632, 1633, 1816, 1817
 Immisch, Carl Frdr. Rob. 2212, 2216
 Immisch, Joh. 903

Impiger 6766, 7048
 Iselt, Rich. 1650, 1664, 2945—2954,
 6367, 6907, 7432, 7469, 7488
 Ivanović, Bogoljub 538
 Jacob s. Jakub
 Jacob, K. 4123, 4165
 Jacobi, Victor 1458, 2210
 Jacslawk, Mikl. 2639
 Jäger, Josef 1782
 Jahn, C. A. 5076
 Jahn, Herm. Ed. 3604
 Jakobus 5384
 Jakub, Ernst Bohuwjeř 483, 5106, 5121,
 5507, 5528, 5631, 5633, 5637, 5641,
 5644, 5733, 5773, 5828, 6803, 6856
 Jakub, G. A. 430, 431
 Jakub, Jurij 2229, 2240, 2466, 2476,
 4487, 5128, 5180, 5181, 5349, 5350,
 5416, 5661, 5664, 5667, 5669, 5670,
 5671, 5676, 5678, 5684, 5685, 5686,
 6119, 6617, 6640, 7492, 7566
 Jakubaš, Filip 4893
 Jakubaš, Józef 63, 177, 1507, 2511,
 2959, 6064, 6194
 Janak, Gustav 4862
 Janak, Korla 1818
 Jannak, Rud. 966, 4378
 Jarmer, Karl 4523
 Jatzwauk, Jacob s. Wjacslawk, Jakub
 Jawork, Innocenc 1461, 6025, 6026
 Jegorow, Dimitrij 4362
 Jegorow, M. 4509
 Jelinek, Edvard 363
 Jelski, Wilh. 556
 Jeně, Jan August 149, 159, 162, 184,
 1312, 2180, 2222, 2223, 2234, 2236,
 2237, 3926, 4083, 4084, 4160, 4161,
 4386, 4546, 4591, 5028, 7110, 7360
 Jeně, K. 7161
 Jeně, Korla August 2, 3, 8, 9, 11, 26,
 32, 119, 183, 244, 904, 2003, 2369,
 2425—2427, 2461, 2527, 2531, 2535,
 2640, 2641, 4079, 4093, 4545, 4531,
 4599, 5046, 5053, 5056, 5079, 5178,
 5179, 5179a, 5588, 5589, 5772, 5783,
 5798, 6251, 6274, 6278, 6359, 6385,
 6466, 6472, 6478, 6855, 7205, 7275,
 7279, 7282, 7335, 7341, 7370
 Jeně, Rud. 1634, 1635, 1988, 2113, 2967,
 4447
 Jenka, Pawoř 756, 914, 1932, 3830,
 4530, 7580
 Jentsch, Hugo 944, 1491, 4095, 4110,
 4111, 4112, 4113, 4127, 4143, 4144,
 4254
 Jentsch s. a. Jeně

Jesus Sirach 5383, 5405, 5406
 Jettmar, Jos. Bernh. 2206
 Jézorski 6051
 Jirásek, A. 3432, 3721, 4503
 Jirka, Jan Evang. 6319
 John, Otakar 1869
 Jordan, Hajno 14, 214, 344, 345, 735,
 738, 791, 813, 1181, 1183, 1275, 1276,
 1286, 1347, 1441, 1442, 2161, 2251,
 2306, 2470, 2642, 2973, 2974, 3863,
 4035, 4242, 4377, 4437, 4486, 4612,
 4666, 5424, 5425, 5590, 5856, 5860,
 5868, 6140, 7257, 7374
 Jordan, J. W. H. 4967, 6157
 Jordan, Rudolf 5036
 Jórdan 6151
 Jórdan, Jan Pětr 2055, 2456, 2457
 Juhre, Alfred 663
 Julien, Rose 1356
 Jung, W. 892
 Just, Mikl. 2347, 2477, 2976, 3722, 4750
 Kaczmarek, L. 4797
 Kähler 1941
 Kaergel, Hans Christoph 6178
 Kahl, J. G. 1456
 Kalich, Khorla 5065, 5658, 5668, 5674,
 7206
 Kalina v. Jäthenstein 3945, 3946
 Kalinin, Michal Iwanowić 4770
 Kamjenjodróžski 2985
 Kanig, Korla Bohuw. 7490
 Kapitán, Jiři 75a, 514a
 Kapleř, Gusta 825
 Kapleř, Jan Handrij 5550, 5625
 Kapras, Jan 1870, 4794, 4808
 Karafiát, Ferd. 6323
 Karafiát, Jan 3436
 Karásek, Jos. 2537, 6583
 Kaspari, K. H. 3437
 Kasztelaníc, Juliusz 1801
 Kašpor, Gerh. 1651
 Kaufmann, Georg 1833
 Kaune, Ewald 1307
 Kefer, Jan 6768, 6769
 Keller, Hermann 4643
 Keller, Paul 3605
 Kemwozyk 1170
 Kerk, Arnošt 408, 861, 2990
 Kerk, Aug. 1034, 2988, 2989
 Kerk-Pěrnjanski, Jan 2991, 4924, 4925,
 6514, 6685
 Kerner, Robert Jos. 17
 Kětan, Michal 2477, 2992
 Kiekebusch, A. 1308, 3998, 4147
 Kilank, J. 5302
 Kilian, Ant. 6144

- Kilian, Jan 5557, 5562, 5634
 Kipling, Rudyard 3439
 Kisch, E. E. 3440
 Kitzler, Georg Eugen 1357, 1360
 Klausnitzer, Erich 648
 Klecanda, Jan 3441, 3442
 Klein, Eberhard 5092
 Klein, Karl 3932
 Kleinpaul, B. 5093
 Klemm, G. 4185
 Klicmanowa, M. 298
 Klicpera, W. K. 3723, 3724
 Klien, Friedr. Adolph 640, 641, 6801
 Klöden, K. F. 5002
 Klötzl, C. Z. 104
 Klugmann, Fritz 1297
 Knap, Józef 3443
 Knauth, Christian 4994, 5074
 Knauth, Paul 2267, 2273
 Kneschke, Abraham 5838
 Knjez, H. 6254
 Knocha 5351
 Knöbel, J. F. 4118
 Knorr, Al. v. 2217
 Knorr, Heinz 1317, 1318, 4174, 4271
 Knothe, Herm. 2120, 4337
 Koblishke, Julius 1702, 1971
 Koch-Gera, Herbert 4131
 Kochanski, Witold 1613, 1617, 1819, 1888, 1889, 7444, 7512
 Kocor, Korla Aug. 2643, 2644, 3778, 3780, 3839, 3877—3886, 4641, 4930, 6347, 6708, 7376
 Kocor, Khrysta 750
 Köhler, Felix 7577, 7578
 Köhler, Joh. Aug. Ernst 533
 Körner, Gg. 1938, 2294
 Körner, Theod. 3725
 Körnig, J. Ch. 6146
 Köthe, Kurt 6469, 6470
 Kötzschke, Paul Richard 4884
 Kötzschke, Rud. 2265, 4021
 Kofahl 4285
 Kohl, J. G. 531
 Kokla, Michal 3674, 4655, 6606
 Kokuschka, Wladimir 1326
 Kola, Cyril 370
 Kollár, Jan 7202
 Komorowčan s. Fela, F.
 Koneberg, H. 5983
 Kononow, A. 3444—3446
 Konrád, K. 3779
 Kopf, Dabid Traugott 5610, 5766, 6114, 6115, 6129, 7356
 Kopf, H. 5601
 Kordina, J. 5652, 5656, 5662
 Korizelka, J. 602
 Korn, Wilh. Gottl. 1943
 Korolenko, Wl. 3448
 Korschelt, G. 4191
 Kosmák, Václav 3449, 3450
 Kowalski, Tadeusz 3928
 Kozłowski, L. 1535, 3943, 4265
 Kovář, Em. 564
 Kowař, Pětr 366, 1583
 Kozlik, Jan 372a
 Kóčka, A. 2618
 Kóncak, W. 767
 Kósyk, Mato 450, 1123, 1283, 2470, 2645—2651, 3000, 6741
 Krabbo 3995
 Krafft, Er. 6054
 Krahrl s. Kral
 Kral 1146
 Kral, Franz 1514, 2516, 2563, 3622, 3675, 3707, 3726, 3727, 6664, 6953, 7378
 Kral, J. 4654
 Kral, Jakub 685, 830, 4203, 4221, 4715, 5287, 6024, 6757
 Kral, Jan 4935, 6888
 Kral, Jurij [słownikar] 2067, 2390, 6444, 6445
 Kral, Jurij 766
 Kral, M. A. 865, 872, 3002—3004, 4932, 4933
 Kral-Zarěčan, Měrcin 82, 719, 916, 1584, 1874, 2188, 2330, 2331, 4023, 4519—4521, 4586, 4590, 4609, 4646, 4678, 4696, 4752, 4758, 4759, 4774, 4830, 4918, 4989, 4990, 5142, 5355, 5380, 5386, 6203, 6498, 6764, 7167
 Kramattova, Filomena 6584
 Kramer 694
 Kramsch, Jan Gottlob 5755
 Kraus, Arnošt 1909
 Krause, Bruno 4281, 4614
 Krawc, Bjarnat 437, 797, 837, 923, 930, 1095, 1103, 1196, 1197, 1199, 1255, 1256, 1262, 1290, 1291, 1542, 1602, 1922, 1923, 2617, 3005, 3006, 3454, 3490, 3773, 3782, 3785, 3787, 3789, 3791—3794, 3797—3802, 3805—3808, 3810—3811, 3815, 3816, 3818, 3823—3825, 3849, 3887—3906, 4680, 5103, 6141, 6461, 6692, 6710, 6715, 6719—6724, 6994, 7051, 7052, 7288, 7297, 7392, 7393, 7429, 7436, 7507
 Krawc, Erich 481, 710, 3007, 3008, 4947, 6256, 6660, 7112, 7146, 7151
 Krawc, Handrij 863
 Krawc, Jan 3627, 3628, 3630, 3631, 3633

- Krawc-Rakečan, Jan 245, 1325, 2266, 2268, 2274, 4617, 4722, 7144
 Kremer, K. 3452
 Kretzschmar, Christian Gottlieb 5071
 Kretzschmar, Johannes 4974
 Kretzschmer, Paul s. Krječmar, Pawoł
 Kreusch, E. 5088
 Kreussler, Heinr. Gottl. 3978, 3979, 4071, 4244, 4998, 5077, 5078
 Krječmar, Mikl. 1877, 1895, 2356, 2360, 2569, 2587, 6240, 6334, 6335, 6337, 6338, 6844
 Krječmar, Pawoł 274, 362, 934, 941, 1311, 1393, 1394, 1561, 1926, 2653, 3852, 4843, 6250, 6379, 6502, 6770, 6782, 6783, 6793, 7125, 7218, 7221
 Krjeńc, Kurt 1610, 1843
 Kröber, Paul 2257
 Krogmann, Willy 2351
 Krolmus, Wenzel 2202, 5027
 Kronig 115
 Krügar, E. 2476
 Krügar, Heinr. Aug. 5528, 5645, 5646
 Krueger, Alb. G. 5055
 Krüger, Georgius 521
 Krüger, Karl 4793
 Krušwica, J. B. 3751, 3752, 5173, 7280
 Křižan, Jan [Hedžiski] 508, 2476, 5418, 5672, 5679, 5813, 5814, 5818, 6245, 6246, 6536, 6682, 6916, 6917, 6949, 7071, 7073
 Křižan, Jan 3997, 5354, 6479, 6806
 Křižan, Khorla Bohuwěr 5663
 Křižan, Khrystijan 2283
 Křižank, Jurij 1327, 4049, 4053, 4128, 4746, 5247, 5249, 6228
 Křižnikec, Jurij 3010
 Kschižan, s. Křižan
 Kuba, Ludwik 472, 474, 1268, 1292, 1293, 1365, 1366, 1368, 1374, 1376, 1379, 3776, 3777, 3788, 3795, 3796, 3809, 3907, 3908, 4543, 4551, 5298, 6833, 6959
 Kubaš, J. Gustav 798, 1467, 1476, 2482, 4692, 4780—4782, 4817, 4905, 4911, 4915, 5208, 5998, 6032, 6080, 6872, 6876
 Kubaš, Jurij 220, 1993, 3010a—3013, 6989, 6998, 7574
 Kubašec, Marja 1698, 2445, 2592, 3014—3019a, 3677—3679, 4950, 4959, 6340, 6676, 6999, 7060, 7532, 7547
 Kubica, K. A. 6862
 Kubitz 3784
 Kublick, Helmut 4438
 Kubščan, J. s. Wjela, Jurij
 Kućank, Jakub 2455, 2468, 5939, 5992
 Kühn, Editha 268
 Kühn, Engelhardt 655
 Kühne, A. 4328
 Kühne, Curt 264
 Kühnel, P. 2226
 Kukowski, J. s. Bart-Čišinski, Jakub
 Kukowski, Jan 3020
 Kukućin, Martin 3453
 Kulman, Křesć. 2654, 2655, 3021—3029, 3753, 5781, 5794
 Kundratický, F. H. 2538, 6582
 Kunkel, O. 4150
 Kunzendorf 313
 Kupka, P. L. B. 4269
 Kupsch, W. 2255, 2319
 Kurjo-Zitawski, M. 1585, 1980
 Kutsche, Richard 4132
 Kuzel, A. 6960
 Kvapil, Jaroslaw 3728
 Kyas, Karel 425, 1864, 1878, 1898, 3626, 5104, 5205, 6211, 6787
 L.-Jězorski, Č. 3034
 Laduš, Jurij 4745, 4953
 Lagerlöfowa, Selma 5826
 Lajmert, Jan 197, 2656, 6264
 Lange, Joh. 1937
 Lange, Theod. 4106
 Lange, Theod. Herm. 6608, 6611
 Langer 150
 Langer, Joh. 3959, 4359, 4379, 4898
 Langhans 6111
 Lapstich 3035, 3680
 Lapstich, Armand 4393
 Lapstich, August 4603
 Laras, Jan 2134, 3036, 5877
 Laurence, John 129
 Laverrenz, Vict. 3606
 Lavtižar, Jos. 3455
 Ledebur, Leopold von 56, 3933, 4067
 Legowski, Józ. 758, 2045
 Lehmann, M. 5850, 5851
 Lehmann, Mart. 2775
 Lehmann, Max 1138
 Lehmann, Otto s. Wićaz, Ota
 Lehmann, Rudolf 20a, 697, 3940, 4018
 Lehmann, Sebast. Michal 1202
 Lehnert, Jurij 4993
 Lehr-Splawinski, T. 1609, 1970, 1977, 2045, 2419, 4268
 Lejnikec, Wórša 2451
 Lénard, Leopold 707, 2578
 Lenik, Pawoł 2036
 Lenin, Włodź. 3754, 4770a
 Leo XIII. 5999, 6000
 Leonhardt, C. G. 5119

- Leske, Gottfried 5545
 Leski, Fr. 1860
 Leskien, A. 2404, 5361
 Leszczycki, Stanisław 4507
 Leszek, Klima 1802
 Leśawa, Jurij 4899
 Leśawic, M. 6771
 Libš, Jurij 254, 698, 886, 1345, 1406,
 1464, 1483, 1959, 1963, 2123, 2355,
 2385, 2428, 2484, 2512, 2519, 2550,
 3038, 3039, 3844, 4515, 4975, 6033,
 6039, 6061, 6219, 6282, 6327, 6534,
 6545, 6548, 6551, 6571, 6585, 6593,
 6594—6596, 6598, 6600, 6615, 6706,
 6707, 6733, 6822, 6828, 6950, 6954,
 7075—7078, 7092, 7097, 7180, 7183,
 7184, 7214, 7315, 7318, 7351, 7373
 Liebchen, O. 151, 4367
 Liebusch, Georg 1945, 4999
 Liebusch, J. G. 5744
 Liersch, Carl 1346
 Lillie, C. 908
 Lindenburg, Paul 1335
 Lindner II, Paul 2253
 Lingke, A. 258, 981, 1250
 Lipič, Jan 1928
 Lipičan 2439
 Lippert, Woldemar 606, 1732
 Lisch, G. C. F. 4251
 Lischka, P. 4628
 Liseč, Jaromír 1480
 Ljeskow, Nik. 3456, 3457
 Lodni, Erich 25, 603, 4571
 Löscher, Herm. 2285
 Löscher, Valentin Ernst 5723
 Lösek, Krystoph Albrecht 5753
 Lohr, G. 6393
 Lorenc-Zaléski, Jakub 512, 695, 1329,
 1554, 1572, 1573, 1578, 1717, 1778,
 1781, 2575, 3040—3064, 3950, 6302,
 6508, 7336, 7339, 7571
 Lorencec, Khata 6851
 Lorenč, Emil 3065
 Lorentz, F. 1974, 2279, 2280
 Lorenz, A. M. 2301
 Lubenow, Hub. 4003
 Lubenski, Handrij 5553, 5635
 Lubin, Jan 92, 1844
 Lubjenski 2657
 Lubjeński, P. 4489
 Lucia, Ellen 3607
 Luciuss, Samuel 5829
 Ludovicus, Johann Petrus 731
 Ludwig, Johann 6172
 Lücke, Gust. 5049
 Lütkeemann, Joachim 5713
 Lukašowa, Hilda 3066
 Luther, Martin 5387, 5388, 5432—5450,
 5460, 5463, 5465, 5466, 5771, 5776,
 5825
 Łahoda, Jan 5503
 Łakar, Arnošt 722, 1582, 4954, 5148,
 6357
 Ławrowskij, Pětr Aleksejewič 2158
 Łusčanski, Jurij 2477, 5927, 5970,
 6184, 6225, 6225a
 Łužan 800
 Łužičan 6925
 Máchal, Hanuš 5011, 5047, 5080
 Maciejowski, W. Alex 4788, 4789
 Makarjenko, J. 371
 Makatsch, W. 242
 Malinski, K. 3730, 3731
 Malý, František 6297
 Mandawski, J. s. Wuješ, Jurij
 Manlius, Kr. 5039
 Mannel, Bruno 102
 Marby, A. 3608
 Markus, B. 1279, 2659
 Marperger, Bernh. Walther 5489
 Marschalleck, Karl-Heinrich 4105
 Marschner, H. 5300
 Maršnerec, Anita 4675
 Martiny, G. 4176
 Marx, K. 4771
 Masaryk, Tomáš G. 68, 4465
 Maslarič, Božidar 1892
 Masch, Andreas Gottlieb 53
 Maštálko, Josef 596, 4798
 Matl, Josef 1592
 Matthaeus, Gg. 2051
 Matthes, Hans 5156
 Mattick, Michael 986
 Maupassant, Guy de 3458, 3459
 Maurer, Franz 650
 May, Emil 557, 559, 4629
 Mechow, Max 107
 Megiser, Hieron. 2363
 Mehner, Hans 5172
 Meiche, Alfred 141, 195, 2417, 3954,
 5299
 Meier, H. 924
 Meier, Paul 4394, 5292
 Meißner, Walter 705, 1515, 4046, 4767,
 5008
 Meitzen, August 4312, 4339
 Melcher, E. E. 3994
 Melda, Jan 249, 945, 1457, 4539, 4755,
 6255
 Meltka, August 269, 3072
 Melzer, Georg s. Slodenk, Jurij
 Mencil, Jurij 3819, 3831, 4961, 6832

- Mensing, Karl 4397, 5089
 Merbach, H. 3999
 Merckenschlager, Fr. 671, 672, 4156
 Mertelmeyer, Br. 3988
 Merwa, Jan 5651
 Meško, Franc Ksaver 3074, 3460—3464
 Mey, Joh. 3923
 Meyer, C. H. 5012
 Měrcin 773
 Měrcin-Wujezdzanski 293
 Měrcink, Jurij 1566, 1910, 6170 a, 6262, 6339, 7195, 7319, 7320
 Měškank, Jan 1645, 1694, 1771
 Měškaňkowa, Hanža 1382
 Mět, Tecelin 5882, 5893, 5935, 5936, 6014, 6018
 Měto 1077
 Mětsk, Frido 334, 1652, 1666, 1667, 1834, 1994, 1995, 2590, 2593, 2594, 4383, 4504, 5138, 5392 a, 6095, 6182, 6216, 6745, 6900, 6908, 7025, 7177, 7431, 7519, 7530, 7531
 Meyer, K. H. 2566, 2570
 Michajlow, N. N. 131
 Michel, Robert 3465
 Mič, Michal 4693, 6813, 6815
 Mičan, Vladimir 270, 604, 1744, 5135, 5136
 Mielke, Robert 1306
 Mietzschke, Alfr. s. Mětsk
 Mikanja, Jan 4453
 Mikela, A. 5133, 5163, 5824, 6127
 Mikela, J. 2350, 2476
 Mikkola, J. J. 4070
 Milaković, Josip 565, 583, 2551, 6329, 6951
 Milčan 3077
 Milčanin 140
 Mili, Jan 3078
 Miliduch 6945
 Militar, Triva 612
 Mirtschin, Alfred 4172
 Mitaš, Alfr. 1989, 2391 a, 6675, 6907, 6909
 Mjechela, Jurij 4466
 Mjen, Rudolf 4695
 Mjerwa-Bukečanski 5140, 6684, 6821, 6936
 Mlónk, Pětr 1953, 2660, 5569, 5570
 Mlynk, Jurij 3749
 Möhn, A. T. R. 6637
 Möhn, Jurij 2661—2664, 5496, 5497, 5622, 7285
 Möhn, Rud. 2665, 5549, 5657
 Möller, Armin 4327
 Moepert, Ad. 4151
 Moerike, Eduard 3466
 Mörtzsch, Otto 4970
 Mohelský, Vladimir 2075
 Mollerus, Albinus 5457, 5592
 Mollerus, Samuel 4026
 Moschkau, A. 4073
 Moser, Hans 570
 Món, Mjertyn 193, 1284
 Mros, Jan 5117
 Mrózak 6646
 Mrózak, J. 2476, 5133,
 Mrózak, O. 5673, 7068, 7069
 Mucha, Jurij 1113
 Mucke, Ernst s. Muka, Ernst
 Mučink, Jan Bohuwjer 205, 1023, 1506, 2938, 3082—3085, 5044, 5083, 6884, 7107, 7372, 7384
 Müldener, R. 137
 Müller 498
 Müller, Curt 1879, 6927
 Müller, Ewald 101, 659, 666, 702, 703, 717, 718, 820, 821, 822, 823, 842—844, 909, 910, 948, 952, 970, 973, 1006, 1007, 1008, 1009, 1020, 1022, 1024, 1025, 1061, 1066, 1067, 1068, 1072, 1076, 1078, 1092, 1097, 1121, 1129, 1130, 1131, 1133, 1144, 1288, 1302, 1304, 1309, 1349, 1361, 1385, 1486, 2541, 3609, 3610, 3783, 3992, 3993, 4085, 4289, 4388, 4389, 4820, 4885, 5005, 5024, 5087
 Müller, Fred 3086
 Müller, Georg 729
 Müller, Georg 5130, 6248, 6620
 Müller, Georg H. 145, 1714
 Müller, Moritz 4209
 Müller, Peter, s. Mlónk, Pětr
 Müller-Kosswigk 2013
 Mülverstedt, G. A. v. 4413
 Müschner 544, 553, 656, 1087, 2303
 Muka, Ernst (Arnošt) 46, 47, 49, 142, 255, 256, 257, 308, 310, 311, 316, 378, 491, 492, 493, 494, 500, 502, 653, 654, 704, 725, 745, 746, 748, 793, 810, 815, 832, 888, 1065, 1171, 1223, 1224, 1231, 1232, 1241, 1243, 1245, 1246, 1267, 1269, 1277, 1278, 1281, 1431, 1436, 1438, 1531, 1900, 2009, 2033, 2035, 2040, 2042, 2043, 2064, 2104, 2108, 2140, 2151, 2184, 2187, 2242, 2243, 2248, 2249, 2250, 2256, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2269, 2302, 2310, 2315, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2335, 2338, 2359, 2378, 2381, 2382, 2386, 2398, 2409, 2430, 2432, 2465, 2466, 2484, 2494, 2520, 3087—3089, 3638, 3709, 3716, 3732, 3774,

- 3786, 3860, 3930, 4016, 4036, 4050,
 4054, 4273, 4353, 4375, 4406, 4460,
 4533, 4560, 4648, 5085, 5114, 5458,
 5480, 5526, 5591, 6190, 6464, 6538,
 6546, 6586, 6591, 6616, 6642, 6651,
 6654, 6717, 6734, 6923, 6942, 7044,
 7057, 7058, 7106, 7207, 7215, 7327,
 7389, 7527
 Mukowa, Loska 6539, 6541
 Mut, Joh. Fr. 2010
 Mutschink s. Mučink
 Mužick, Joh. 3983
 Nadolny, R. 1550
 Näbe, Max 1315, 4124, 4212
 Nali, Jan 3098, 3099, 4674
 Nalkowska, Zofija 3467, 3468
 Natusch, A. 953
 Natuš, Tadej 5213
 Nauke, Mich., s. Nawka, M.
 Naumann, H. 4100
 Naumann, J. W. 55
 Naumann, Rich. 4189
 Nawcyna, Helena 3101
 Nawka, Achim 277
 Nawka, Anton 1580, 7515
 Nawka, Błażij 693
 Nawka, Józef 7575, 7576
 Nawka, Michał 6772, 6817, 6963, 6991,
 7009, 7096, 7198, 7473
 Nawka, Stanisł. 850, 3109
 Nawkec, Ludmila 3102, 6212
 Nawkec, Marhata 420
 Nazor, Vlad. 3470, 3471
 Nawka, Michał 216, 755, 828, 1038,
 1049, 1094, 1096, 1193—1195, 1257,
 1965, 1966, 2070, 2077, 2084, 2085,
 2086, 2087, 2152, 2186, 2194, 2195,
 2358, 2389, 2424, 2666, 3103—3108,
 3681—3683, 4870, 6141, 6167, 6244,
 6304, 6758
 Nedo, Pawoł 1003, 1057, 1260, 1260a,
 1586, 1587, 1594, 1595, 1596, 1597,
 1603, 1604, 1670, 1671, 1672, 1673,
 1674, 1787, 1789, 1821, 1822, 1846,
 1847, 1880, 1881, 1983, 2498, 3812,
 3820, 4445, 4575, 4802, 5061, 6087,
 6088, 6179, 6204, 6206, 6784, 6788,
 6808, 6809, 7026, 7026a, 7302
 Needon, Rich. 1136, 1916, 2224, 4163,
 4167, 4179, 4228, 4235, 4238, 4241,
 4262, 4309, 4721
 Nehring, W. 5029
 Nejedlý, Zd. 4500
 Némcowa, Božena 3475—3482
 Neruda, Jan 3472—3474
 Neuberg 4681
 Neukomm, Ed. 560
 Neumann, E. 3611
 Neumann, Eugen 5014
 Neumann, G. 4129
 Neumann, J. W. 1274, 2001, 4245, 4320
 Neumann, Martin s. Nowak-Njehoráski,
 Měrcin
 Neupert, A. sen. 4709
 Neustupný, Jiří 4065
 Niederle, Lubor 574a, 4047
 Niemeyer, J. 4415
 Niemeyer, J. F. 5003
 Nienholdt, Eva 1378
 Niklas, Stanisław 588, 1523
 Niklasson, Nils 4145
 Nikodemus 5415, 5422, 5423
 Niquet, Franz 4200
 Nordhausen, Rich. 928
 Nostitz u. Jänkendorf, von 4119
 Nottrott, L. 5086
 Novakova, Teresa 3115, 3483, 3484
 Novikov, E. 2401
 Nowak, Andreas 5762
 Nowak, J. 5303
 Nowak-Horjanski, Jakub 39, 174, 438,
 3685—3688, 4718, 4719, 4779, 5004,
 5189, 5193
 Nowak-Kaščanski, Jakub 3116—3119,
 6272
 Nowak-Neander, Jakub s. Nowak-
 Horjanski
 Nowak, Józef 2477, 2484, 2511, 2513,
 2667, 2668, 3120, 3689, 3690, 3691,
 6057, 6058, 6604, 7162
 Nowak-Njehoráski, Měrcin 72, 127,
 132, 200, 202, 203, 204, 221, 222, 223,
 240, 271, 278, 283, 285, 291, 294, 297,
 302, 303, 304, 327, 331, 333, 335, 336,
 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 368,
 369, 397, 400, 401, 402, 403, 404, 405,
 409, 410, 412, 413, 414, 415, 416, 417,
 418, 421, 422, 426, 427, 443, 444, 446,
 448, 449, 455, 618, 679, 686, 696, 771,
 812, 898, 925, 931, 932, 933, 954, 955,
 1000, 1002, 1005, 1013, 1014, 1033,
 1043, 1053, 1054, 1062, 1070, 1071,
 1321, 1338, 1377, 1451, 1538, 1551,
 1618, 1619, 1620, 1645, 1653, 1654,
 1655, 1675, 1676, 1677, 1678, 1679,
 1680, 1694, 1697, 1699, 1759, 1766,
 1771, 1809, 1823, 1824, 1825, 1835,
 1848, 1861, 1862, 2130, 2131, 2440,
 2442, 2443, 2446—2448, 2450, 2454,
 2588, 3121—3133, 3308, 3629, 3761,
 3764, 3765, 3767, 3769, 3771, 3826,
 3827, 4182, 4358, 4401, 4450, 4468,

- 4483, 4490, 4492, 4494, 4496, 4498,
 4505, 4535, 4572, 4578, 4579, 4584a,
 4621, 4671, 4688, 4714, 4720, 4740,
 4778, 4818, 4868, 4871, 4872, 4876,
 4877, 4879, 4881, 4949, 4972, 5062,
 6071, 6196, 6258, 6342, 6343, 6390,
 6392, 6404, 6421, 6434a, 6441a, 6471,
 6482, 6527, 6670—6672, 6697, 6742,
 6785, 6853, 6878, 6993, 7003, 7062,
 7116, 7174, 7196, 7238, 7259, 7260,
 7281, 7294, 7295, 7332, 7401, 7428,
 7431a, 7435, 7441, 7448, 7456, 7457,
 7463, 7468, 7475, 7476, 7478, 7480,
 7495, 7498, 7501, 7502, 7504, 7505,
 7513, 7516, 7518, 7529, 7551, 7555,
 7556
 Nowgorodzski, Stanisław 4421
 Nowka 2470
 Nowotny, Paweł 1681, 1826, 1827, 1849,
 6199
 Nowy, Th. C. W. 7255
 Nowy, F. W. 5426, 6797, 7033, 7168,
 7526
 Nowy-Bórkojski, Hajndrich 1030
 Nušić, Bran. 3486
 Nyčka, J. B. 192, 253, 346, 347, 348,
 1148, 2373, 2395, 2405
 Obermüller, Wilh. 4034
 Oelrichs, Joan. Carol. Conr. 2199
 Oertel, Georg 79, 1242, 1244, 3935
 Oharský 626, 627
 Omega s. Nawka, Michal
 Ostrowskij, N. 3487
 Otto, Julius 1018
 Papáček, Pavel 4422
 Palatre 3488
 Paler Jurij 6241, 7095
 Palm, Arnošt 2420
 Palm, Thede 5016
 Pank, Oskar 652, 1439, 2470, 5852
 Pannach, Samuel Tr. 4825, 4997, 5738
 Parastensian 385
 Parczewska, Melanija 7199, 7524
 Parczewski, A. J. 12, 461, 470, 501, 622,
 1433, 2182, 5399, 6193, 7203, 7434
 Pastrnek, Fr. 6982
 Páta, Josef 65, 69, 272, 577, 580, 610,
 1443, 1445, 1448, 1555, 1556, 1563,
 1567, 1568, 1753, 1760, 1761, 1767,
 1859, 1866, 1867, 1873, 1902, 1904,
 1905, 1912, 1924, 2387, 2411, 2437,
 2493, 2524, 2568, 2571, 2576, 2579,
 3141, 4488, 6165, 6238, 6309, 6324,
 6332, 6658, 6952, 6973, 6987, 7018—
 7020, 7217, 7386, 7387, 7390, 7391,
 7462, 7503, 7562
 Patera, A. 4544
 Paul, Fritz C. 619
 Paustowskij, Konst. 3488a
 Pawlikec, Hana Marja 4726
 Paweł-Zdźarowski 7027
 Pech, Jan 5499, 5714, 5716, 5717, 5743
 Pech, Joh. Traugott 2557
 Peeck, Karl 4795
 Peisker, J. 4069, 4821
 Pekař, Karl Ernst 6134, 6136
 Peregrinus 6852
 Pescheck, C. A. 4250, 4527
 Peter, Kurt von 623
 Peter, Ubald 5284
 Petrow, Aleksander 2098
 Petschick 84
 Petzold, Franz 2286
 Petzsch, Wilhelm 118, 4133, 4169, 4176,
 4177, 4195, 4306
 Pěčka, Jurij 6208
 Pěť, Kurt 1178
 Pfau, Cl. 4243
 Pfeifer 4354
 Pfitzner, Josef 4294
 Pfleger 3734
 Pfuhl s. Pful
 Pful, C. T. 484, 727, 827, 874, 1239,
 1323, 1947, 1948, 1954, 1957, 2062,
 2063, 2090, 2103, 2116, 2118, 2119,
 2135, 2136, 2139, 2142, 2143, 2144,
 2145, 2146, 2165, 2166, 2167, 2168,
 2169, 2172, 2173, 2174, 2175, 2177,
 2178, 2183, 2221, 2299, 2300, 2334,
 2353, 2367, 2368, 2370, 2376, 2416,
 2669—2673, 3143, 3144, 4037, 4039,
 4040, 4041, 5048, 5050, 5051, 5081,
 5127, 5310, 6279, 6419, 6607
 Phaedrus 734
 Philipp, Oskar 3960
 Pieradzka, K. 4025
 Pilk, Jurij 801, 803, 804, 808, 875, 1494,
 2039, 2247, 2309, 3781, 3864, 4192,
 4348, 4811, 5111, 6652
 Pipek, Joh. 1098
 Pirchegger, S. 2110
 Pius IX. 5993
 Pjech, A. 3146, 3692, 3693, 3694
 Pjech, J. 730
 Pjech, J. B. 7, 13, 6618
 Pjetaš 5946
 Pjetaš, Paweł 3695
 Pjetřka 3146, 3692
 Pjetuchow, E. V. 469
 Platz, Gerhard 279
 Pleščejev, Alex. 3489, 3735
 Pobig, Handrij 363

- Podred 5107
 Pohl, Robert 1271, 4730
 Pohlandt, Max 4321
 Pohonec, Jan August 4481, 4882
 Pojezdny, J. K. 643
 Polan, Arnošt 7056
 Polan, K. A. 4239
 Pomtow, P. 4516
 Porst, Jan 5451, 5452, 5453, 5767
 Posern 93, 247, 1396, 1397, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642, 1828, 1829, 1830, 1836, 1837, 1838, 1883, 1884, 1991, 2079, 2080, 3153, 3635, 4799, 4800, 4891, 6259, 6290, 7004
 Post, J. C. 5614
 Pól, Jan 1051
 Preusker, Karl 2201, 3982, 4031, 4236, 4334, 4611, 4713, 4757
 Priegel, F. 5094
 Prišwin, M. 3491—3493
 Prus, Bolesław 3494—3497
 Prusak 3157
 Przerwa-Tetmajer, Kaz. 3498, 3499
 Pšihonsky, Fr. 6224a
 Přikryl, Franz 1324
 Puškin, Aleks. 3500—3504
 Pypin, A. N. 2532, 2533, 2534
 Raatz, Gustav 5006
 Rab, Mich. 890, 4805
 Rachel, Bjarnat 6257
 Rachelic, Haňža 3164
 Rachlowe s. Kral, Franz
 Radestock 2246
 Radig, W. 4022, 4214, 4360
 Radlubin s. Bjedrich, Míkl.
 Radyserb s. Wjela, Jan
 Rainer, frater s. Mattick, Mich.
 Rambach, Jan Jak. 5767
 Ratza, Daniel Ehregott 5544
 Rauter, G. 2254
 Reche, Walter 5038
 Regel, P. 3918
 Reichel, F. A. 1207
 Reichl, Eduard 2219
 Reiner, J. 62
 Reinhard, Franz Volkmar 5689
 Reinhardt, Rud. 4249
 Reinsberg-Düringsfeld, O. Freih. von 1085
 Remarque 3506
 Renč-Ketliski, J. 691, 6926
 Renč, Martin 911, 1344, 1362, 2231, 3936, 3937, 4043, 5665, 6273
 Rentsch, Jan 5621
 Rentsch, Johann 995
 Rentsch s. a. Renč
 Resch, Franz Volkm. 2205
 Retzlaff, Hans 996, 1114
 Reuther, Martin 7323, 7323a
 Řezak, Filip 2388, 2429, 2511, 3167, 6233
 Řezak, Jan 259
 Rheinisch, Matth. 1998
 Richter, Adam Daniel 523, 4390
 Richter, B. 2238
 Richter, Frdr. Gotth. 1944
 Richter, Joh. Traugott Ohnefalsch 6275, 7568
 Richter, Joseph 3612
 Richter, Paul 4670
 Richter, Paul Emil 48
 Rieger, Jurij Cunrad 5620
 Riesa, M. 3168
 Riesch, Amalija hrabina 5787
 Rjebiš 4205
 Rječka, Jan 1252, 4682
 Rječka, Maks. 1333, 1380, 1413, 1569, 5289, 6200, 6365, 6773
 Rječka, Mich. 1045
 Rjeda, Jurij 5265, 5267
 Rjenč [zapóslanc] 6736
 Robl 3170
 Roca, Stj. 3828
 Rocha-Turański, F. 2677, 2678, 7102
 Röseberg, Carl 6468
 Rösler, Franz 7406
 Roessler, Victor 1745
 Rose, Felicitas 3508
 Rosegger, P. 3509
 Rosemann, F. 974
 Rosenmüller, Jan Jurij 5747
 Rostock, Michal 156, 157, 160, 164, 169, 170, 171, 172, 173, 175, 182, 183, 185, 187, 206, 203, 209, 211, 212, 213, 225, 226, 227, 229, 728, 885, 2176, 2225, 6689
 Royova, Kristina 3510—3517
 Róla, Michal 1222, 1229, 2163, 2477, 6305
 Rudžan, M. 4847, 5063
 Rűling, L. B. 5666
 Rulic, L. 4634
 Rusticus 1353, 2652, 7098, 7352
 Ruszko, Eugenius 4491
 Rychtar 1500, 1519, 2476
 Rytarowska, Marja 2111
 Saalborn 4080
 Sachsse, Hans 4582
 Saller, K. 4156
 Salow, W. 4404
 Salowski, M. 3177
 Sałtykow-Sėedrin, M. J. 3519

- Samota 4068
 Sarjenk s. Zarjenk
 Sauerwein, Jurij 1472, 1477, 1478, 1488,
     1656, 2679, 6713
 Sauppe 2012
 Sebicht, Richard 4352
 Sedláček, Karel 6330, 7442, 7528
 Seger, Hans 1564
 Seidel, Hugo 3952
 Seidemann, F. K. 4765, 4969
 Seiler, Jurij Friedrich 5118
 Seiler s. a. Zejler
 Selle, Bjedrich 5683
 Sellner, Karel 1871
 Sembritzki, Emil 2275
 Senf, F. 4246
 Serbin, Jan s. Bryl, Jan
 Serbomil, E. s. Muka, Ernst
 Serwański, Edward 1804
 Sevaux, de 1537, 1540
 Seyffert, Oskar 320, 584, 967, 993, 1109,
     1118, 1119, 1122, 1351
 Shakespeare, W. 3737
 Sieber, Frdr. 757
 Sienkiewicz, H. 3529—3541
 Sieroszewski, Wjacsl. 3542
 Sigismund, B. 532
 Simpich, Frederic 664
 Sintenis, Joh. Gottfr. Theod. 1454
 Skala, Jakub 161, 433, 1090, 1473, 2433,
     2477, 2511, 3193, 3845, 4566, 4912,
     4914, 4977, 5209, 5227, 5230, 5231,
     5235, 5237—5240, 5242, 5250, 5252,
     5334, 5905—5907, 5982, 5988, 6001,
     6002, 6097, 6224, 6352, 6394, 6533,
     6827, 6830, 6831, 6870, 7015, 7016,
     7038, 7181
 Skala, Jan 1588, 1599, 1716, 1737, 1738,
     1739, 1740, 1756, 1763, 1768, 1773,
     1776, 1780, 1783, 1788, 2684, 2685,
     3194—3197, 4809, 4809a, 4858, 7222,
     7230, 7514
 Skultéty, Josef 1894
 Slaski, Bolesl. 2014
 Slepjański, W. 2686, 4443
 Słodeńk, Jurij 290, 356, 365, 582, 723,
     917, 920—922, 935, 990, 1102, 1417,
     3200—3202, 3697, 3821, 4045, 4658,
     4660, 4732, 4735, 4749, 4804, 5269,
     5312, 5313, 5323, 5325, 5333, 6308,
     6452, 6485, 6553, 6748—6750, 6752,
     6754, 6896, 7123, 7231, 7403
 Smolef, Jan Ernst 207, 1134, 1460,
     1465, 1956, 1953, 2005, 2006, 2056,
     2057, 2059, 2060, 2081, 2088, 2093,
     2094, 2097, 2115, 2138, 2156, 2159,
     2213, 2298, 2332, 2366, 2459, 2460,
     2465, 2480, 5022, 7209, 7210, 7216,
     7223, 7368, 7424, 7552
 Smolef, Marko 2460, 2484, 3639, 4867,
     7219
 Smola, Pawol 4841, 4921
 Smolka, Benjamin 5498, 5506
 Soeden, N. Günther 667
 Somer 3204
 Sommer, A. 386, 3205, 3699
 Sommer, Eduard 5000
 Sommer, Friedrich 4322
 Sonnenschein, Carl 87
 Sorabus 957, 1528, 2371
 Spangenberg, August Gottlieb 5752
 Spangenberg, Cyr. 3934
 Spangenberg, H. 4369
 Spasowič, W. D. 2533
 Spektator 1581
 Sperling 4213
 Sporos, J. M. 1469, 3545
 Sporušk s. Holka, Mikl.
 Spurgeon, C. H. 5695, 5701, 5702,
     5704
 Stach, Zd. 1139
 Standke, Herm. 591, 2422, 4355
 Stange, Carl Emil 5556, 5559, 5560,
     5636, 5639, 5643
 Stark, J. F. 5604
 Stein, O. Th. 3213, 4402
 Steinhofcr, Fr. Krystoph 5623
 Steller, Walther 1791
 Stern, Adolf 3547
 Steudtner, Herm. 7108
 Stěpánek 1859
 Stieber, Zdislaw 1893, 2018, 2412
 Störzner, Fr. Bernh. 1369, 4540, 6467
 Stranska, Wera 3548
 Strauch, Ernst s. Kerf, Arnošt
 Strauch, Johannes 3214, 4382
 Strebelow, Hans 692, 4295
 Strejček, Ferdin. 1899
 Strunzius, Fridericus 4277, 4278, 4299
 Struva, Christ. Aug. 4832
 Stübler, Hans 2317
 Stübner, Jan 5756, 5758
 Stuhlfaut, A. 4364
 Süsse, Johann Gabriel 4689
 Süßmilch, F. A. 2200, 2400
 Surowin, Jurij s. Sauerwein, Gg.
 Swětlik 2364, 5873, 5874, 5911, 5912,
     5913, 5914, 5915, 5917
 Swótlík, Yurij H. s. Swětlik
 Sykora, A. 3218, 5067, 5568, 5796, 5800,
     5801—5805, 5807, 5808, 5811, 5820,
     5822, 7451, 7455, 7459, 7491

- Symank, Jan 1175, 2015, 2326, 2484,
 3219, 5909, 6040, 6163, 6588, 7188,
 7344
 Szeberényi, L. Z. 475
 Sachmatow, A. A. 2109
 Schäfer, Emil 4741, 6499
 Schaffarik, Paul Joseph 2525
 Sajba, Jak. 1695, 1832, 1852, 3181,
 3829, 4860, 4878, 6789, 7348
 Šajbic, Sonja 1296
 Šala, H. 6175
 Šamberk, F. 3736
 Šaufuß, L. W. 4107, 4108
 Ščëpan, J. 876
 Ščerba, L. V. 2410
 Scheltz, Theodor 687, 4033, 5041
 Šewc-Psowjanski 1621, 3182
 Šewëik, Jakub 359, 753, 896, 1598,
 1696, 2477, 4783, 5090, 5102, 5984,
 6187, 7118, 7140, 7158
 Šewëik, Jurij 1984, 2680, 4873
 Šewëik, Jurij [kantor] 471, 6552
 Šewëik, Jurij [wučer] 7565
 Šewëik, Michal 2681, 3183, 5225, 5234,
 6189, 6234, 6589
 Schewtschik s. Šewëik
 Šëca, Božidar 251, 3184, 3615
 Šëca, Korla Bohuwër 178, 196, 217, 219,
 228, 230, 232, 233, 234, 235, 236,
 4948
 Šëca, Wladimir 456, 972
 Šërach, Adam Bohuš. 883, 5543, 6113
 Schiller, Bjedr. 2776—2778
 Schiman 3186
 Schindler, Johann Sigismund Friedrich
 2392, 5420, 5421, 5585, 5611, 5690—
 5694, 5843
 Schirach, Adam Gottl. s. Šërach
 Schlaegel, Marie v. 3613
 Sleca, Herm. 1205, 3865, 4853, 4857,
 6674
 Šlejhar, Jos. K. 3520
 Schlencker, Christoph 5710
 Schlintzigk 638, 884, 4996
 Schlobach, Otto 688, 2037
 Schlomka, Klemens 1973
 Schmaltz, Karl 5101
 Schmeidler, Bernh. 3920, 3921
 Schmeltz, Amadeus 5017
 Schmid, Heinr. Fel. 2016, 4769, 5095,
 5096
 Schmid, Khryst. 3521—3526
 Schmidt, F. 4474
 Schmidt, Ferdin. 3614
 Schmidt, H. 4109
 Schmidt, Johannes 4202
 Schmidt, K. 1303
 Schmidt, L. 4349
 Schmidt, M. 4326
 Schmidt, Max 1746
 Schmidt, Otto Eduard 605, 624, 674,
 1735, 1736, 1772, 4361
 Schmidt, W. 4302
 Šmilowski, A. V. 3527
 Schmolka, Benjamin s. Smolka, Ben-
 jamin
 Schneeweis, Edmund 630, 919
 Schneider, Bernhard s. Krawc, Bjarnat
 Schneider, Erich s. Krawc, Erich
 Schneider, Franc 2058, 4651, 5274,
 5277, 5278, 5335, 5336, 5337, 6650,
 6661
 Schneider, Georg 6938
 Schneider, Jan 5647
 Schneider, S. 4391
 Schön, Karl Friedr. 528
 Schöne, Otto 85, 780, 1026, 1052a,
 1053c, 1539
 Schöttgen, Christian 51, 52, 3972
 Scholz 4532
 Scholze, Matthäus 5488
 Scholze s. a. Šolta
 Šelëina-Nawkec, Ludmila s. Nawkec,
 Ludmila
 Šolta-Hodlëski, B. 367
 Šolta, Beno 1682, 5870, 6287, 6400
 Šolta, J. B. 5902, 7032
 Šchołta, Jakub 5226
 Šolta, Jan 774, 790, 792, 796, 811, 839,
 856, 1853, 1854, 1855, 1856, 4506
 Šolta, Jurij 1298
 Šolta, Jurij [kantor] 2082, 2083, 4580,
 5285, 6217, 6289, 6292, 6366, 6401,
 6402, 6426, 6439, 6518, 6524, 6525,
 6605, 6649, 6761, 7079, 7093, 7312,
 7421
 Šolta, Michal 352, 355
 Šolta, Pawol 121, 4747, 4748, 5244,
 5301, 6056, 6209, 6521
 Šolta, Pawol 7164
 Šchottin, Reinh. 3990
 Špitank, B. 999
 Schramm, Marie s. Corvus, M.
 Schreiber 4786
 Schreiter, Christ. 3976, 4030
 Schremmer, Wilh. 4261
 Schröter, Joseph 7189
 Schruth, A. 4122
 Schuchardt, Carl 4057, 4152

- Schulenburg, Willib. von 499, 541, 673,
675, 676, 721, 742, 744, 765, 777, 786,
817, 1285, 1300, 1348, 4178, 4387,
4766, 4985, 5026, 6513, 7036
- Schulze, Ed. O. 4315, 4343, 4344
- Schulze, Theodor 665
- Schurtz, Heinr. 3947, 4973, 5052
- Schussen, Wilhelm 4330
- Schuster, Gotthard 5492, 5501
- Schuster, Ludw. 3528
- Schuster, Oskar, 4158, 4204, 4206, 4216
- Schütze s. Šeca
- Schwabe, Konrad 4196
- Schwahn, Ottilie 662
- Schwalm, H. 513
- Schwarz 5727
- Schwarz, Ernst 146, 2112, 2270, 4266
- Schwela 1089, 1115
- Šchwéla, Chr. 3857
- Štekl, A. 639
- Štencl, Karel 509
- Šwéla, Bogumil 15, 42, 155, 325, 503,
669, 749, 918, 1032, 1184, 1188, 1253,
1896, 1985, 2044, 2048, 2069, 2071,
2072, 2126, 2127, 2128, 2129, 2191,
2196, 2291, 2293, 2318, 2391, 2397,
2471, 2473, 2581, 3190, 3951, 4461,
5131, 5132, 5170, 5863—5865, 6164,
6665, 6666, 6668, 7083, 7103, 7175,
7258, 7301
- Šwéla, Kito 2470, 2471, 7172
- Schwerin, Bedrich 5779
- Šwjela, Marcin 670
- Šwjela s. a. Šwéla
- Šyman 2682, 2683
- Schymko, J. 5572
- Tajrych, Frant. 6709
- Tajrych, J. 6190
- Tamm, Andreas 4773b
- Tangl, M. 4414
- Taszycki, Witold 473, 1525, 1975, 2020,
2580, 5428a, 7021
- Tecelin s. Mět, Tecelin
- Tesařova, Ludm. 3737a
- Teschnar, J. F. 5603, 5616, 5617, 5696,
5698, 6135, 7261, 7493, 7564
- Tetmajer, Kazgim. 3552
- Tetzner, Franz 566, 567, 2552, 2555
- Teutscher, Jan 5806, 6118
- Thaden, Oskar 5007
- Tharaeus, Andreas 5459
- Theile, Fr. 4137, 4138, 4141, 4142
- Thieme, Carl 1018, 4146
- Thieme, Moritz 5642
- Thierfelder 4120
- Thoma, Ludw. 3553
- Thomas a Kempis 5768, 6016, 6017
- Thomson 5566
- Ticinus, Jakobus 2049, 5315, 5316
- Timmermanns, Fel. 3555, 3556
- Tittel 4219, 4303
- Tkalc, M. 3223
- Tolstoj, Aleks. N. 3557, 3558, 4510
- Tolstoj, Law 789, 3559—3566, 3738, 3739
- Tomek, Ferd. 3740
- Toporowski, M. J. 3567
- Trautmann, O. 4639
- Trautmann, Reinh. 636b, 636c, 1990,
2292, 2349, 7579
- Trelewski, R. 460
- Treviranus, N. 5726
- Tröge, Walter 680
- Tromler, Karl Heinrich 4995, 5020, 5075
- Trubetzkoj, N. 1976
- Trümper-Bödemann 4234
- Trutz, Nikolaus 7265
- Tscherney, Anton 6501, 7039
- Tuchorski, Serbomil s. Muka, Ernst
- Turgenjew, J. S. 3570—3577
- Twain, Mark 3577a
- Tymieniecki, K. 1520, 1840
- Tyrš, Měrosław 7557
- Tyscheř, Wylem 5091
- Tzschirner 1949
- Uhland, Ludw. 2779
- Uhle, Ernst 987, 1137
- Ulbricht, H. 4293
- Ungar, Pawol 1305
- Urban, F. 4292
- Urban, Matej 1964, 2690—2693, 3866,
5419, 5575—5777, 5821, 7268
- Urban, Reinhold 571
- Ursinus 5018
- Vančura, Vladislav 6073
- Vařeka, J. 100, 260, 6194, 6325
- Vasiljev, V. 7211
- Vasiljevova, Tatj. 1891
- Vasmer, Max 2276, 2282, 3941, 3962,
4058, 4060
- Vašátko, Sigm. 1234, 1237
- Vaux Philipau, M. de 66, 105, 587, 760,
1529, 1863, 1885, 4549, 4824, 6085,
7022
- Veckenstedt, E. 740, 743, 848, 868
- Veřerek, Břetislav 4859
- Vierset, Auguste 592
- Vinař 6231
- Virchow, R. 4139, 4184, 4233
- Völkel, O. 3915
- Voigt, D. 4409
- Volf, Jos. 476, 2073

Vlahović, Mitar 620
 Vočadlo, O. 1541, 1722
 Volger, Bruno 6946
 Vrchlický, Jarosl. 3578
 Vuga, Jos. 4495
 Vunić, Marko 73
 Wacker, Ernst s. Łakař
 Waehler, Martin 4324
 Wagener 4284
 Wagner 4991
 Wagner 306
 Wagner, H. 4518
 Wagner, J. B. 376
 Wagner, Susi 265, 266
 Wajsa, Krystijan 5500
 Walden, Erika 3579
 Waldhorst, Paul 951
 Walther 575
 Walther, Johannes s. Waltař, Jan
 Walda, Michal Jan 5924, 5930, 5932,
 5933, 5934, 5937, 5967, 6012
 Waltař, Jan 1962, 2476, 2695, 5068,
 5514, 5680, 5681, 6645, 6647, 7559
 Wanak, J. E. 2542, 6152, 6701
 Warichius, Wenceslaus 5428, 5429
 Wařko 3233—3236
 Wattenbach, Wilhelm 4335
 Wawrik, Jurij 441
 Wawrikowa, Hana 787
 Weber, Leo 5054
 Weber, Rob. 5025
 Weckschmidt, E. A. 7471
 Wedding, Gg. 2287
 Weer, Reinhard 64
 Wehle, Johann s. Wjela, Jan
 Wehner, Richard 4371
 Weigel, M. 1334
 Weinart, B. G. 3944
 Weinhold 2227
 Weinhold, Paul 6107
 Weinrich, F. J. 3581
 Weise, Martin 992
 Weise, Oskar 4318
 Weiss, Heinr. von 322
 Weissus, Christianus Henr. 3971, 3973
 Wekert, Hana z 3582
 Welan-Slepjanski s. Wjelan-Slepj., Jul.
 Edw.
 Welsec, Haňža 1576
 Welte, M. 4300
 Wendel, Herm. 4017
 Wendt 84
 Wendt, Geo. 4340
 Weńk, Cyril 4499, 4511, 6210
 Wentz, G. 4423
 Werner, Arnold Jurij 5938, 6031

Werner, Fridrich 5736
 Werner, Willy 98
 Westberg, Frdr. 3927
 Weyergang, W. s. Lucia, Ellen
 Weysenhof, Józ. 3583
 Węzar-Bukoijnjan, Arnošt s. Wjezař
 White E. G. 5823
 Wićaz, August 7287
 Wićaz, Ota 22, 37, 38, 163, 198, 199,
 224, 237, 238, 241, 243, 276, 361, 435,
 478, 480, 518, 519, 601, 614, 625, 708,
 709, 724, 776, 882, 893, 936, 937,
 1036, 1079, 1105, 1189, 1570, 1600,
 1875, 1903, 1918, 1920, 1921, 1996,
 2019, 2189, 2288, 2327—2329, 2399,
 2484, 2510, 2564, 2565, 2577, 2582,
 2583, 2589, 2621, 2674, 2676, 2688,
 2697—2699, 2719, 2720, 2722, 2761,
 3053, 3238—3250, 3451, 3636, 3700,
 3760, 3772, 3803, 3822, 3833—3835,
 4063, 4066, 4439, 4534, 4587, 4592,
 4596, 4597, 4619, 4644, 4665, 4685—
 4687, 4711, 4760—4763, 4813, 4816,
 4829, 4831, 4844, 4926, 4934, 4937,
 4938, 4944—4946, 4952, 4963, 5010,
 5030, 5034, 5069, 5134, 5143, 5165,
 5167, 5168, 5532, 5573, 5578, 6053,
 6205, 6243, 6249, 6285, 6288, 6291,
 6311, 6344, 6351, 6354, 6355, 6371,
 6372, 6380, 6382, 6391, 6412, 6418,
 6441, 6447, 6448, 6455—6457, 6460,
 6488, 6493, 6496, 6497, 6507, 6510,
 6528, 6566, 6621, 6623, 6627, 6629—
 6632, 6635, 6686, 6691, 6694, 6696,
 6702, 6704, 6762, 6774, 6775, 6780,
 6786, 6790, 6799, 6800, 6818, 6819,
 6838, 6850, 6854, 6857, 6861, 6887,
 6898, 6901, 6902, 6905, 6906, 6910,
 6919, 6921, 6937, 6939, 6941, 6961,
 6976a, 6983—6986, 6992, 6996, 7001,
 7023, 7028, 7053, 7061, 7063, 7067,
 7086, 7101, 7115, 7117, 7130, 7136,
 7142, 7145, 7147—7150, 7165, 7173,
 7176, 7178, 7190, 7225, 7245, 7246,
 7264, 7269—7272, 7274, 7277, 7299,
 7300, 7304—7307, 7311, 7322, 7324,
 7328—7331, 7337, 7340, 7347, 7354,
 7355, 7359, 7361, 7363, 7394, 7397,
 7398a, 7412, 7422, 7445, 7458, 7464,
 7470, 7472, 7477, 7494, 7497a, 7506,
 7508, 7509, 7521—7523, 7536—7538,
 7541, 7542, 7554
 Wićaz, Pawoł 30, 130, 1684, 2264, 2452,
 4449, 4903, 6291, 6310, 6458, 6510,
 6517a, 6568, 6625, 6763, 6791, 6804,
 6845, 6848, 6922, 6929, 6988, 7034,

- 7046, 7059, 7094, 7325, 7396, 7398, 7489, 7499
- Wićaz, Pawoł 6069
- Wićaz, Pětr 1206, 2700
- Wićazec, Herta 7291
- Widajewicz, Józ. 78, 1611, 1614, 3929, 4372
- Wienecke, Erwin 4076, 4077, 5031
- Wiener, M. 3616
- Wiesner, Gerh. 677, 869, 1027
- Wigger, F. 3924
- Wildenrad, Joh. 3617
- Wilhelm, Bruno 7247
- Wilhelm, F. 4096, 4097
- Wilke, G. 4253
- Wilkock, Thomasch 5734, 5735
- Will, Johann Ludewig 5464
- Wilsdorf, O. 4186
- Winař, Jurij 2584, 3813, 3836, 3837, 3869—3872, 6142, 6143, 6767, 6776
- Winger, Jurij 287, 288, 389, 391, 394, 3252—3256, 3701—3704, 4044, 4659, 6293
- Wiontzek, K. W. 110
- Wirtec, Měranka 4928
- Wirth, Pawoł 41, 1978, 1979, 1981, 1987, 2413, 4607
- Wirth-Njeswačidlski 5141
- Wirth von Weydenberg-Bernau 1120
- Wirtz, Frits 1724
- Wisłocki, Władysław T. 1886
- Wissell, Rudolf 4957
- Witkojc, Mina 479, 1363, 1690, 2471, 2701
- Witschas, P. s. Wićaz, Pawoł
- Witte, Hans 117, 4363, 4419
- Wjacławsk, Jakub 18, 19, 20, 21, 23, 24, 609, 649, 965, 1968, 2434, 3741, 3742, 4006, 4007, 4009, 4258, 4259, 4260, 4582a, 4583, 6383, 6384, 6633, 6777, 7191, 7192
- Wjela, H. F. 27, 168, 210, 3237, 4610, 5045, 6386, 6875, 7452
- Wjela-Radyserb, Jan 176, 190, 191, 194, 215, 737, 739, 781, 829, 858, 879, 1161, 1162, 1163, 1164, 1165, 1168, 1172, 1173, 1174, 1186, 1187, 1191, 1192, 1247, 2068, 2137, 2150, 2307, 2308, 2311, 2312, 2316, 2336, 2337, 2339—2344, 2346, 2348, 2380, 2383, 2418, 2703—2718, 3258—3273, 3705, 4529, 6349, 6350, 7212, 7227, 7367
- Wjela, Jurij 853, 2076, 2449, 2484, 3274—3277, 3706, 4633, 4698, 4812
- Wjelan 2721
- Wjelan-Slepjanski, Jul. Edw. 375, 540, 1466, 1474, 2096, 2403
- Wjeleměr 2723, 3278
- Wjelow, H. Andrejewis 4480, 4631
- Wjeńka, Jan 4662, 7133
- Wjerab, Mich. 1557, 4004, 4569, 5032, 7091
- Wjezař, Arnošt 452
- Wojnař, Miki. 5945, 5949, 5950, 6023
- Woltersdorff, Ernst Gottlieb 5546, 5648, 5788
- Worbs 5040
- Wornař, Jakub 4819
- Wosky de Baerenstamm, Jak. Joan. Jos. 5881
- Wošik, Rudolf 4672
- Wowčerk 6974
- Wowčerk, Bj. 300, 1589, 3286—3294, 4522
- Wowčerk, Gustav 3850
- Wowčerk, J. 5963, 6027
- Wowčerk, Pawoł 2153, 3295, 3296
- Wóhnjoš s. Nowak-Njech., Měrc.
- Würzburger, Eugen 507
- Wütschke, Joh. 2289
- Wuješ, Jurij 768, 4451, 6341, 6727, 7573
- Wujezdžan 3301
- Wurmová, Jindřiška 2574
- Wuschanski, Georg s. Luščanski, Jurij
- Wuttke, Robert 4314
- Wyrgač, Karl 2041, 3693, 3694, 4704
- Zahrjeńk, Gustav 6436, 7364
- Zahrodnik, Rich. 3309, 4642, 5155, 6108, 6778, 6779
- Zapf, Ludwig 4240
- Zarjenk 5682
- Zarjenk, Miki. 548, 3310—3313, 3743
- Zarzycki, M. T. 1796
- Zasławskij, D. W. 4501, 4684
- Zehrer, Adalbert 4524
- Zeibig, Max 280, 324, 682, 683, 684, 1052c, 1053a, 1053b, 1691, 3804, 3817, 3851
- Zeijler, Handrij 1152, 1157, 1160, 2054, 2464, 2725—2760, 2762—2764, 3314, 3315, 5632, 6130, 7375
- Zelenka 887
- Zeman, František 3790
- Zemmrich, Johannes 4282, 4316
- Zerkaulen, Heinrich 111
- Zerna, Herbert s. Cerna, Herb.
- Zibrt, Čen. 555
- Ziehen, Eduard 531a, 3618
- Ziesche, Ad. 585, 644
- Zieth, W. 5809
- Zimmermann, Otto 81

Zinck, P. 3956
 Zmeškal, Wladiměr 24a, 29, 273, 396,
 635, 1409, 1552, 1579, 1606, 1764,
 1897, 1914, 1915, 2493, 2523, 4854—
 4856, 4869, 6231, 6975, 7467
 Zmij 880
 Zöllner-Lionheart, C. 3619
 Zuman, Fr. 1911, 7511
 Zwahr, J. G. 2393
 Žarin 2765—2767
 Želibor 390

Žemr, A. 779
 Žeromski, Stefan 116
 Žrout, J. 5308
 Žundálek, Fr. H. 2543, 5188, 6592, 6826
 Žunkovič, Martin 4257
 Žur, Hubert 4576, 6836, 7546a
 Žur, Jakub 2477
 Žur, Jan 423, 1934
 Žur, Mikl. 1508, 2477, 3709, 3710, 3744,
 3745, 6121—6123, 6185, 6549, 7013
 Žurowin, Jurij s. Sauerwein, Gg. (Jurij)

2. Wosobinski pokazowař

2. Personenregister

Aesop 2589
 Agricola, Georg 7422
 Ahasver 3035
 Ahn 2061
 Alarduß, Franz 7423
 Albert, kral 1270, 2603, 7424—7427
 Alexander I. 4494
 Amalia (kralowna) 7465
 Andersen-Nexö, Martin 7423, 7428a
 Andricki, Jan 6292
 Andricki, Mikl. 2587, 6294—6304
 Anton, prync 1345
 Anton, K. G. 2396, 2411, 4032
 Arno von Würzburg 4390, 4391
 Arnold v. Lübeck 3922, 3923
 August v. Sachsen 4424
 Augustin 5065
 Baar, Hendrich Šiman 1895
 Bach, J. Seb. 7429, 7430
 Badarakec 676
 Bär, Walter 7431
 Balzer s. Balcař
 Balcař, Měreín 6305—6307
 Bart, Arnošt 1707, 1709, 6308—6310
 Bart, Jakub 6345, 6346
 Bart-Čišinski, Jakub 1877, 2587, 2617,
 2618, 6312—6344
 Bart, Joh. Aug. 6311
 Bartko, Jan 3241, 6347—6350
 Batš, Bjedr. 6351
 Batš, Hendr. 6351
 Bažow, Pawel 7431a
 Bedrich s. Bjedrich
 Behla, Robert 2621
 Behring, Emil von 7432
 Benedictsen 1896
 Benno, hl. Bischof v. Meißen 6062—6065
 Benš, Jakub 6352
 Bergan, Bjedr. Aug. 6353—6355

Berger, Robert 6356
 Bezruč, Petr 1897
 Běmar, Pětr 6357
 Bierling, Zach. 6358
 Billung, Jasso 3616
 Bjar, Jan Hendr. 6359
 Bjedrich, Michal 6360
 Bjedrich, Mikl. 6360—6366
 Bjelinskij, Wissarjón 7433
 Bjelkin, Iwan Pjetrowič 3500
 Bjenada, Pětr 6367
 Blöbel, Khrystof 2414
 Blaž 6368
 Bobrowskij, Michal K. 545
 Boguphal II. von Posen, Bischof 56
 Bogusławski, Wilh. Jós. 7434
 Bohorič, A. 2030
 Boitz s. Bójc
 Bolesław Khrobly 4406
 Bonifaz, Apostel 5112
 Botew, Chr. 7435
 Bójc, Jan Rich. 6369
 Brancel s. Frencel
 Bresan s. Brězan
 Breuer s. Brojeř
 Brězan, Jurij 6370
 Brojeř, Jan 6371
 Broniš, W. 2160
 Brósk, Jurij 6372
 Brühl s. Bryl
 Brusk, Jurij 6373
 Bryl, Jakub 6374, 6375
 Bryl, Jan 6376—6384
 Budar, Jan Michal 5677, 6385—6390
 Budarjowa, Haňža 6391—6393
 Buk, Jakub 6394
 Buk, Matej 6395
 Buk, Michal 6396—6398
 Caesar, Julius 3737

- Chitavia 3596
 Chojnan, Jan 1994, 2078, 6399
 Chopin, Fryd. 7436, 7437
 Christov, Kiril 7438
 Contiuß, J. Gottl. 7439
 Cybulski 2210
 Cyrill, Slavenapostel s. Konstantin
 Cyž, Jan [farař] 6400—6402
 Cyž, Jan [Dr. iur.] 6403, 6404
 Cyž, Jurij [cand. theol.] 6405, 6406
 Cyž, Jurij 6407
 Cyž, Mich. [Notar] 6408, 6409, 6410
 Cyž, Mikl. 6411
 Čepańc 6412
 Česla, Jan 6413, 6414
 Čapek, Karel 7532
 Čech, Svatopluk 1898, 1899
 Čechow, Anton 7440, 7441
 Černík, Křesćan 6415
 Černý, Adolf 471, 1900, 7442—7445
 Černyšewski, N. G. 7446
 Čornak, Franc 6416
 Dalwica, Jan Bohuw. 6417, 6418
 Dejka, Jan 6419—6421
 Delan, Jurij 6422—6426
 Deleńk, Jurij 6427—6429
 Deuke s. Dejka
 Deutschmann s. Dučman
 Dobrovský, Josef 1901, 1902, 2007, 2055, 2073, 7447, 7448
 Dobrucký, Jan E. 6430
 Doľha, Mila 6431, 6432
 Domaška, Franc Moric 6435, 6436
 Domaška, Michał 5562, 6433, 6434, 6434a, 6621
 Domaška, Romuald 6437—6439
 Domaškojc, Marijana 6440, 6441
 Don Bosko 6067
 Dostojewskij 7449
 Dučman, Handrij 6442—6448
 Dušan, Syl'ny 414
 Eckard I., Markgraf 4403
 Erben, K. J. 7450
 Esther, kralowna 3661
 Faber 26
 Felixmüller, Konr. 3764
 Feurich, Gustav 6450
 Fiedler, K. A. 6451—6458
 Fiedler, Mathilde 6459
 Flanderka, Moric Aug. 6460
 Frajšlak, Jan Arn. 6461, 6462
 Franka, A. H. 7451
 Franke, Familie 1332
 Franke, Johannes 179—184
 Franz vom Kinde Jesu 6068
 Freischlag s. Frajšlak
 Frencel, Abraham 2552, 6463, 6464
 Frencel, Mich. 2552, 6464—6471
 Frentzel s. Frencel
 Friedrich d. Gr. 4438
 Friedrich August I. (d. Starke) 7452
 Friedrich Aug. III. 4439
 Friedrich Aug. 4459, 4463
 Friedrich Wilhelm III. 7453
 Frinta, A. 7454
 Gabelsberger 2429
 Gärtner s. Zahrodnik
 Gelanski, Jan 6472—6476
 Gellert 7455
 Genovefa 3526, 3743
 Georg (König) s. Jurij, kral
 Gero 1796, 2647, 4396, 4397
 Glawš, Pankrac (Handrij) 6477
 Glowa, David Bohuw. 6478
 Goethe, J. W. v. 1903, 2583, 7456
 Gogol, N. W. 7457
 Goltsch s. Gölč
 Gölč, Jan 6479
 Gölč, Jul. Herm. 6480
 Gradnauer 1740
 Grólmus, Jan 6481
 Grólmusec, Marja 6482
 Hagemann, Peter 7458
 Hajdanowa 6483
 Haješ, Jan 6484, 6485
 Haješ, Jan (Łazowski) 6486, 6487
 Hajnca, Jan 6488—6497
 Halka 5621
 Hana, Česka, zbóžna 6069
 Hana, kurwěrchowka 4844
 Hančka, Jan Arn. 6498, 6499, 6500
 Handrij, jejkowy 6502, 6503
 Handrijec, Melchior Matej 6501
 Handrik, Jan 6504
 Handrik, Karl 437
 Handrik, Matej 6505—6510
 Handrik, Michał 6511
 Hanka, Kurt 6512
 Hantšo-Hano, Jan 6513
 Hantuš, Hendrich 6514
 Harmß, Ludw. 7459
 Haša, Handrij 6515
 Haška, Mich. 6516
 Hatas, Gusta 6517
 Hauptmann, Gottl. 5647
 Hauptmann, J. B. 1904, 6517a
 Havlíček, K. 1905
 Hawfa, Hawštn 6518, 6519
 Haydn 3834, 3835
 Hėduschke s. Hejduška
 Heinrich I. 4399
 Heinrich, wend. Fürst 4409

Heinrich IV., Kaiser 4408
 Heinrich d. Löwe 4415
 Heinze s. Hajnca
 Hejduška, Jurij 6520—6525
 Hejret, Jan 7460—7462
 Helas, Arnošt 6526
 Henčl, Jurij 6527
 Hentschel s. Henčl
 Herman, Arnošt 6528—6530
 Herrmann, Ernst s. Herman, Arn.
 Herrmann, Jakob 470, 6531—6548
 Herrmann, Jurij 6549
 Herzen, Aleks. 7463
 Hicka, Bjarnat 6550
 Hicka, Mikl. 6551, 6552
 Hila, Pětr 6553—6558
 Hildegard, swjata 6070
 Hilžbjeta Durínska 3720
 Hitzke s. Hicka
 Holan, Jan Ernst 6559—6563
 Holanowa, Róženka 6564
 Hortschansky s. Hórčanski
 Hórčanski, Jan 3803, 3833, 6565—6568
 Hórnik, Michał 29, 1248, 6569—6605
 Hórnik, Michał [překupc] 6606
 Hradswill 3599
 Hund, K. H. von 7464
 Ibrahim ibn Jakúb 3924—3929
 Imiš, Jaroměr Hendr. 6607—6626
 Imiš, Maréin 6631, 6633
 Imišec, Marka 6627
 Imišowa, Mila 2695, 6628—6632
 Jachomec, Lukaš Ławrjenc 6661
 Jacko v. Köpenick, wend. Fürst 4410
 Jasławsk, Mikl. 6634
 Jakub, Ernst Bohuwěr 6637—6640
 Jakub, Jan Bohuwěr 6642
 Jakub, Jurij 6643—6648
 Jakubaš, Józef 6649
 Jakubec, Jan Hawštyn 6650
 Jakubica, Mikl. 2381, 6651
 Jakubowa, A. 6641
 Jan [kral] 7465
 Jannasch, Marie Salome 6652
 Jatzwauk, Jacob s. Wjacławsk, Jakub
 Jaurichowa 6653
 Jeně, August 6654
 Jeně, K. A. 6628, 6655—6660
 Johannes ab Indagine 3939
 Jokušowa 6662
 Jordan, Hajno 6663
 Jordan, Hendrich 6664—6670
 Jordan, Jan Pětr 1861, 6673—6676
 Jordan, Karl 6671, 6672
 Junghänel, Jan B. 2032
 Jurij, kral 7466

Jurij, swjaty 6071
 Jurk, Herman 6677, 6678
 Just, Jan 6679—6681
 Kalich, Khorla Aug. 6682
 Kapras, J. 7467
 Karadžić, V. St. 7468
 Karasek 6877
 Karola [kralowna] 7424
 Karsten, Uwe 3508
 Kawerznew 481
 Keřk, Handrij 6683
 Keřk, Jan Aug. 6685, 6686
 Keřk, Jan K. 6684
 Kerkowa, Alma 6687
 Kěta 6688
 Khróst, Jan 6689
 Kilank, Jakub 6690
 Kilian, Jan 452—454, 3854, 6691—6697
 Kliemant, Mich. 6698
 Klin, Bjedr. Adolf 6701—6703
 Kmoch, Jan 6704
 Knauth (Knot) 2188
 Knjez, Hanuš 6705
 Knut VI. 4417
 Koberowa, Wórša 6706
 Koch, Robert 7469
 Kocor, Korla Aug. 6707—6727
 Kochanowski, Jan 7340
 Koerner, Gg. 7470, 7471
 Kokla, Michał [farar] 6728, 6729
 Kokla-Lisak, Mich. 1707, 6730—6738
 Kollár, Jan 1907, 1908, 7472
 Kolumbus, Khrystof 3204
 Konstantin Wulki 7473
 Konstantin, Slavenapostel 1324, 5064, 6073
 Kopernik, Mikl. 7474, 7475
 Kostka, Stanislaus 6072
 Kowaf, Arnošt 6746
 Kósyk, Mato 6739—6745
 Kral, Franc 6414, 6747—6755
 Kral, Jakub [wučef] 6756—6758
 Kral, Jurij [słownikar] 6759—6761
 Kral, Maréin 6762, 6763
 Kral, Mich. Aug. 6764
 Kraus, Arnošt 1909
 Krawc, Bjarnat 425, 6765—6790
 Krawc, Emil 6791
 Krawcec, Marja 6792
 Kreczmař, Pětr 6794
 Kretzschmer, Peter s. Kreczmař, P.
 Krječmař, Pawoł 6793
 Króna, Handrij 6795, 6796
 Krügar, Heinr. Aug. 6801—6803
 Krüger s. a. Krygař
 Krygař, Arnošt 6799, 6800

- Krušwica, Bjarnat 6797
 Krušwica, Jan 6798
 Krylow, I. A. 7476, 7477
 Křižan, Jan [Klukš.] 6804
 Křižan, Jan Pawoł [Hodžijski] 6805
 Křižan, Korla 6806
 Křižan, Khorla Bohuwěr 5663
 Křižan, Krystijan 6807—6811
 Křižanić, J. 7478
 Křižank, Jurij 6550
 Kuba, Ludwik 1910, 7479, 7480
 Kubaš, Gustav 6812—6816
 Kubaš, Jurij 6817
 Kubašec, Marja 6818, 6819
 Kubica, Karl Aug. 2988, 6820, 6821
 Kucharski 1235, 2400
 Kučank, Jakub 6822—6828
 Kummer, Jurij 6829—6831
 Kušk, Jan 6832, 6833
 Lahode s. Łahoda
 Latk, Fryco 3764
 Lebza, Pětr 6834
 Ledźbora, Jakub 2029
 Lehmann s, Wićaz
 Lejnik, Pawoł 6835, 6836
 Lenin 3444, 7481—7485
 Lermontow, Mich. 7486
 Leuther z Hoyndorfa 7487
 Libš, Jurij 6837—6845
 Liebig, Justus 7488
 Lipicž, Pětr 6846
 Lodny, Arnošt 6847, 6848
 Lok, Franc Jurij 6849, 6850
 Lorenc-Zalěski, Jakub 6852—6854
 Lorencec, Khata 6851
 Lothar III. 4404
 Lótza, Herm. 6855, 7489
 Lubenski, Handrij 6856—6858
 Luther, Martin 5117, 5118, 5636, 7490—7493
 Lynar, Friedr. Ulrich, Graf 480
 Łahoda, Jan 6859—6861
 Łahoda, Pětr 6862
 Łusčanski, Jurij 6863—6871
 Mácha 1911
 Máchal, Hanuš Jan 1912
 Mättig, Gregor 7494
 Mahr, Jan 6873—6876
 Maréink 6877
 Marie von Doberschau s. Jannasch,
 Marie Salome
 Markus, Bogusław 6878
 Masaryk, F. G. 1913, 1914, 1915
 Majakowskij, Wl. 7495
 Mann, Heinr. 7497
 Matek, Arnošt 6879
 Matek, Jan Arn. 6504
 Matekowa, Khrystijana 6880
 Matthaeus, Georgius 2375
 Mauka, Robert 5656
 Maximilian [kežor Meksikanski] 7496
 Mecnař 6882
 Megiser, H. 2164, 6883
 Melanchthon, Philipp 1916
 Melda, Jan Jurij 6884
 Mencl, Jurij 6885
 Method, Slawenapostel 1324, 5064, 5066, 6073
 Meyer Benedictsen s. Benedictsen
 Měrcin, Jan Aug. 6887
 Měškank, Jan 6888
 Mět, Tecelin 6889—6897
 Mětšk, Frido 6898—6900
 Michał, swjaty 6074
 Michałk, Martin 4814, 6902
 Mickiewicz, Adam 7498
 Mička 6901
 Mičurin 481, 7499
 Miesnar, Ernst 6903
 Mikan 6904
 Mikela, Aug. Bohuwěr 6905
 Mikiławš, swjaty 6076
 Mistiwoi 3590
 Mitaš, Alwin 6907—6909
 Mitzsche, Frdr. s. Mětšk, Frido
 Mjen, Jurij 6910
 Mlónk, Pětr 6913—6922
 Mlynk, Jan 6911, 6912
 Möhn s. Mjen
 Mosig v. Ährenfeld, K. A. s. Mósak-
 Kłosopólski
 Moyn s. Món
 Món, Mjertyn 6923
 Mósak-Kłosopólski, Karl Aug. 6924—6929
 Mróz, Jakub Filipp 6930
 Mrózak, Jan Herm. 6931—6933
 Mrózak, Oswald 6934—6936
 Mucha, Jurij 6937
 Mučink, Jan Bohuwěr 6938—6941
 Müller s. Mlynk u. Mlónk
 Mütterlein, Ernst 6942, 6943
 Muka, Ernst 2065, 6944—6988
 Mutschink s. Mučink
 Napoleon 3295, 4442, 7473
 Naréik, Mich. 6989
 Natuš, Franc 6989a
 Natuš, Thaddäus Franc 6990
 Nawka, Mich. 6991—7001
 Nazor, Vl. 7500
 Nedo, Pawoł 7002—7004
 Nejedlý, Zdenko 7501

- Nepila-Rowniski, Hans 7005, 7006
 Neruda, Jan 7502
 Neumann-Nechern s. Nowak-Njeh.,
 Měrcin
 Němcowa, Božena 7503, 7504
 Niklot, Obotrytenfürst 4412
 Nikolaus, hl. s. Mikławš, swjaty
 Nowak, Jakub 7007, 7008
 Nowak-Horjanski, Jakub 7009
 Nowak-Kašćanski, Jakub 7010—7013
 Nowak-Rownjanski, Jan 7014
 Nowak, Jurij 7015—7017
 Nowak-Njehorski, Měrcin 7018—7028
 Nowotny, Pawoł 7029, 7030
 Nowy, Wylem 7031
 Nyčka, Jan Bohumił 7032—7034
 Pacak, Tadej 7035
 Pacelli, Eugenio [bamuš Pius XII] 5211
 Paderewski, Ig. 7505
 Palacký 1917
 Palm, Arnošt 7506
 Pank, Kito 7036
 Pannich, Jan Khrystof 7037
 Paracelsus 1918
 Parczewski, Alfons 478, 7507—7509
 Páta, Jos. 7510—7512
 Pawlow, J. P. 7513
 Petermann, Jiři 476
 Petrow, Aleksander 2099
 Pětranc, Mich. 7038
 Pětrka, Matej 7039
 Pful, Křesć. Bohuwěr 7040—7046
 Pieck, Wilh. 1844
 Pilik, Jurij 7047—7053
 Piłsudski, Józ. 7514, 7515
 Piriš IX. 5196, 5197
 Pjeh, J. B. 27
 Pjeh, Jakub 7054, 7055
 Pjeh, Jan Gusta 7056
 Pjeh, Jan Karl Bohuwěr 7057—7060
 Pjenk, Handrij 7061, 7062
 Pohoně, Jan Aug. 7063
 Polykarp 5065
 Ponich, Bohuwěr 7064
 Pontius Pilatus 5103
 Poppo, Markgraf 4392
 Pribisliw v. Brandenburg 4409
 Přibyslaw, kral 2626
 Purkinje, J. 7516
 Puškin, Aleks. 7517, 7518
 Raabe, Wylem 1919
 Rachel, Mikl. 7065
 Rachlowc, Jakub 4963, 7066
 Rāda s. Rejda
 Rejda, Karl Herm. Rob. 7068—7070
 Reně, Jan 7071
 Reně, Marćin 7072, 7073
 Rentsch s. Rjeně
 Resak s. Řezak
 Řezak, Filip 7074—7079
 Řezak, Jan 6553, 7080—7085
 Řezbark, Korla 7086
 Rhagius Aesticampianus, J. 7067
 Richter, Joh. Gottfr. Ohnefalsch 7519
 Richter s. a. Rychtar
 Riedel, Franc 7087
 Riesch, Wolfgang Isaak 1920
 Riesel s. Rizo
 Rizo, Heinr. 7088
 Rjebiš, Mikl. 7089
 Rječka, Jan 7090—7091
 Rjeně, Handrij 7095
 Rjeně, Jakub 7096—7099
 Rjeně, Jan 7100
 Rjeda, Pawoł 6504
 Rjenš, Handrij 7101
 Robinson 3747
 Rocha, Fryco 7102, 7103
 Röntgen, Wilh. Konr. 7520
 Rüseberg s. Řezbark
 Röttschke s. Rječka
 Rost, Jerem. 7521
 Rostock, Mich. 194, 7106—7112
 Rothe, Kurt 7522, 7523
 Róla, Mich. 7104, 7105
 Rychtar, Ernst 7113, 7114
 Ryčerja, Jakub 4813
 Säring, Gust. s. Zarjeńk, Gust.
 Samo 4067, 4068, 4069, 4070
 Sapieha, Adam 7524
 Sauer s. Żur
 Sauerwein, Jur. (Gg.) 7525—7531
 Sebastian, hl. 6066
 Seifert, A. 7539
 Seiler s. Zejleř
 Selle, Frdr. 618, 7540—7542
 Serbin, J. J. 7179
 Sigmund Jagelonski 4421
 Skala, Jakub 7180—7192
 Skala, Jan 7193—7196
 Słodeńk, Jurij 7197, 7198
 Smetana, Bjedrich 1922, 1923, 7543
 Smoleř, Jan Arnošt 1866, 7200—7227
 Smoleř, Marko 7228—7235
 Smolerjowa, Ernestina 7199
 Smola, Mikl. 7236
 Sommer, Adolf 7237
 Sreznewskij, Izmail J. 545
 Stalin, J. Wissarjonowić 7544—7546a
 Stangec, Mathilda 6451, 6455, 6456,
 6457, 6459
 Steller 1789

- Stempel, Kito 7238
 Stephenson, George 7547
 Stollberg zu Stollberg, Monika Gräfin v. 7548—7550
 Stosch 1460
 Strauch s. Kerfk
 Stranc, Jakub 7239, 7240
 Suchi, Marian 7241
 Surikow, W. I. 7551
 Surowin s. Sauerwein
 Suška, Handrij 7242, 7366
 Swantewit 4177
 Swětlik, Jurij Hawštyn 2023, 7243
 Swótlik s. Swětlik
 Sykora, Korla Aug. 7244—7246
 Šymank, Jan 6553, 7248—7252
 Šajba, Jakub 7116
 Šala, Handrij 7115
 Schefer, Leop. 7117
 Šcheinflugova, Olga 7532
 Šewčenko, Taras 7533
 Šewčik, Jakub 7118—7133
 Šewčik, Jurij [kantor] 6553, 7134, 7135
 Šewčik, Mich. 7137—7140
 Šěca, Jan 7141
 Šěca, Korla Bohuř 7142—7146
 Šěrach, Hadam 1600, 4945, 5143, 7147—7151
 Schierach s. Šěrach
 Schiller, Bjedrich 1921, 2583
 Schirack, Petrus 1937
 Šleca, Herm. 7152—7154
 Schneider, Franc 7155
 Schönberg-Bibrau u. Modlau, Egon H. G. v. 7534
 Schönfeldt, Ernst v. 7535
 Scholze, Maria geb. Kóžnik s. Šolčic, Marja
 Scholze s. a. Šolta
 Šolčic, Marja rodz. Kóžnikec 432
 Šolčina, Haňža 7157
 Šolta, Beno Pětr 7166
 Šolta, Handrij 7156
 Šolta, Jakub 7158
 Šolta, Jan [arcyměšnik] 7159, 7160
 Šolta, Jan Aug. 7161
 Šolta, Jurij [kantor] 7163
 Šolta, Jurij [Smječkeč.] 7162
 Šolta, Pawoł 6401
 Šolta, Pawoł 7164
 Šolta, Pawoł [mót Zejlerja] 7165
 Špitank, Jakob 4787
 Schreiber, Christian 1740, 1756, 5190
 Šudak, Jurij Korla 7167
 Schulenburg, Willibald v. 479, 7536—7538
 Šwela (Šwjela), Bogumil 7173—7178
 Šwela, Kito 7168—7172
 Tempel, J. Aug. 7253
 Tešnař, Jan Bedr. 7254—7261
 Tharaeus 7262
 Themler, Jan Jurij 7263
 Thiethmar v. Merseburg 3930, 3931, 7552
 Thurneisser zum Thurn, Leonh. 199
 Timotheuß 5068
 Tišer, Wylem 7264
 Tolstoj, Aleks. 7554
 Toltstoj, Leo 7553
 Trutz, Nikol. 7265, 7266
 Turgenjew, I. 7555
 Tyrš, Měrosl. 4857, 4879, 7556, 7557
 Urban, Matej 7267—7271
 Vašátko 1252
 Vogel, Jan Jurij 7272
 Voigt, Gerard 7273
 Vrchlický, Jaroslav 1924, 7558
 Wahoda, Jan 6861
 Waldemar I. 4417
 Walda, Jan Mich. 7274
 Waltař, Jan 7559—7561
 Wanak, Jurij Ernst 7275
 Warichius 2041
 Wařko, Jan Aug. 7276, 7277
 Wawrik, Michaela Mraja 7278
 Wehla, Hendr. Bóhdan 7279—7281
 Wehla, Herm. Ferd. 7282
 Wels, Jakub 7283, 7284
 Wenk, Hans 7285
 Wenzel, hl. 1925
 Wernar, Michał 5627
 Werner, Jurij Arnold 7286
 Wićaz, Aug. 7287
 Wićaz, Bjedr. Aug. 7288
 Wićaz, Jurij [nowinar] 7295
 Wićaz, Jan 7296
 Wićaz, Korla 1105
 Wićaz, Ota 7297—7307
 Wićaz, Pawoł 7308—7311
 Wićaz, Waltař 7312
 Wićazec, Herta 7289—7294
 Wilhelm I. 7564
 Winař, Józ. 7562
 Winar, Jurij 7313
 Wincař, Mich. 7314
 Winger, Jurij 7315—7321
 Winša, Jan 7348
 Witkojc, Mina 7354

Wjacław, swjaty 1925
 Wjacław, Jakub 22, 7322—7325
 Wjela-Radyserb, Jan 7326—7331
 Wjela, Jurij 7332
 Wjelan, Julius Eduard 2722, 7333—7340
 Wjenk, Hans 7341
 Wjenka, Jakub 7342
 Wjeńka, Jan 7343—7345
 Wjerab, Mich. 7346, 7347
 Wjezar, Kurt 7348
 Wornač, Jakub 7349
 Wornař, Jakub 7350—7353
 Wowanus, David 7356
 Wowěrk, Gustav 7357
 Wóski [de Bärenstamm], Jakub Jan Józef 7355
 Wrobel, Jakub 7358
 Wyczółkowski, Leon 7563
 Wyrgač, Jan Handrij 7359
 Wysław IV. 4420

Zahrjeńk, Jurij 7364
 Zahrodnik, Handrij 7360
 Zarjeńk, Gustav 7361—7363
 Zarjenk, Mikl. 7365
 Zarjenk, Pětr 7366
 Zejler, Handrij 1329, 2379, 7367—7398 a
 Zejler, Jan 4922, 4923
 Zejlerjec, Marka 7399, 7400
 Zemianški 7565
 Zenda, Konrad 7401
 Ziegenbalk, Bartr. 7566
 Ziesch s. Cyž
 Zieten 4477
 Zoba, Jan Aug. 7402—7404
 Žiška z Trocnowa 4503
 Žrout, Jos. 7567
 Žur, Jakub 7405, 7406
 Žur, Jurij 7407
 Žur, Michał 7408
 Žur, Mikl. 7409—7421

3. Městnostny pokazowar

3. Ortsverzeichnis

Adolfshütte 4522
 Albendorf 5333
 Altenburg 2177
 Alt-Gaartz 4175
 Alt-Liebel 5651
 Altoschatz 1314
 Amtitz, Kr. Guben 4095
 Arkona 2277, 2278, 4057, 4176, 4177, 4523, 5055
 Atterwasch 2042
 Auerbach 4524
 Aurith a. d. Od. 4525
 Auritz b. Bautzen 4756
 Bačon s. Storch
 Bamberg 5030
 Barlin 31, 41, 104, 349, 1676, 1709
 Baruth 4527—4530, 7580
 Bautzen 30, 35, 48, 251, 301, 335, 681, 682, 683, 684, 1211, 1212, 1214, 1215, 1403—1406, 1408, 1420—1438, 1459, 1683, 1840, 2209, 2310, 3172, 3178, 3205, 3263, 3841, 3842, 3847, 3987, 4040, 4248, 4249, 4480—4482, 4491, 4544—4596, 5142, 5247—5259, 6216, 6251ff., 6268
 Beeskow 311, 321
 Beiersdorf 4531
 Belgrad 375, 392, 1542—1547, 2562
 Bergen, Kr. Hoyerswerda 4634

Berno s. Brünn
 Beskiden 401
 Bezkow s. Beeskow
 Běla Woda s. Weisswasser
 Běłohród s. Belgrad
 Běly Kholm s. Weißkollm
 Bischofswerda 134, 2002
 Biskopicy s. Bischofswerda
 Bitolj 415
 Bitterfeld 3952
 Bloisdorf 5246
 Bluno 993, 1148
 Blutmühle 3596
 Böhmisches Kamnitz 5300
 Bórkowy s. Burg (Spreewald)
 Brahm 4178
 Brandenburg 357
 Branibor s. Brandenburg
 Braunschweig 4272
 Brězynka s. Briesing
 Brěžki s. Brischko
 Briesen 2313
 Briesing 301, 4537
 Brischko 774
 Brjazyn s. Briesen
 Broda 4423
 Brösa 4250
 Brohna 4179—4181, 4538
 Brünn 425

- Buchwalde 4603
 Budestecy s. Großpostwitz
 Budissin s. Budyšin
 Budyšin s. Bautzen
 Budyšink s. Kleinbautzen
 Bukey s. Hochkirch
 Bukojna s. Buchwalde
 Burg (Spreewald) 333, 335, 339, 1030,
 1143, 4182, 4533—4535, 5697
 Camina 4197
 Caminau b. Königswartha 4100
 Canitz-Christina 4646
 Cannowitz b. Ostro 4101
 Chemnitzer Land 4331
 Chóšebuz s. Cottbus
 Chróšicy s. Crostwitz
 Chróst s. Crosta
 Chwaćicy s. Quatitz
 Chwalim 4606, 4607
 Coblenz b. Bautzen 4102, 4103, 4104,
 4813
 Colditz 4608
 Colici 4604
 Coschütz b. Dresden 4183—4189
 Cottbus 112, 370, 1669, 4653
 Cottbuser Kreis 5146
 Crosta 1932, 4955, 6259
 Crostwitz 290, 1417, 1418, 1446, 1928,
 4654—4662, 5268—5272, 6093, 6265—
 6267
 Cunnewitz 4647
 Częstochowa 5301
 Czarneboh 196, 1387, 3184, 3214
 Ćemjercy s. Temritz
 Ćertownja s. Teufelsort
 Ćorny Halštraw s. Schwarze Elster
 Ćorny Kholm s. Schwarzkollm
 Deetz 4105
 Delitzsch 3952
 Deuben 5261
 Diehmen 4073
 Diehsa 2203, 4619
 Doberschütz b. Neschwitz 4613
 Dörghenhausen 4690
 Dohna 4106
 Donau 444
 Drachhausen 815, 1116, 4706a
 Drehnow 1284
 Drehsa 4621
 Dreikretscham 4625
 Dresden 34, 40, 296, 366, 700, 1340,
 1341, 1415, 1416, 1483, 1686, 3768,
 4281, 4368, 4614—4618, 5105, 5106,
 5107, 5148, 5149, 5637, 5640, 5642,
 5661, 5676, 5685, 6250
 Dretschen 377, 379
 Drječin s. Dretschen
 Drjenow s. Drehnow
 Drježdžany s. Dresden
 Dromberg 3362, 4666—4668
 Dub'e s. Eichow
 Dubrau 302, 685, 686
 Dubrawa s. Dubrau
 Duisburg 347
 Dunaj s. Donau
 Džěže s. Diecha
 Eichlerberg b. Herrnhut 4191
 Eichow 4796
 Eichstätt 351
 Eilau 4478
 Elstra 4624
 Erfurt 4622
 Filippisdorf 5302—5305
 Finsterwalde 688
 Gamig 2237
 Gamighügel 2237
 Gamrich 2237
 Gandenitz, Kr. Templin 1308
 Gauernitz 4107, 4108
 Gaußig 808
 Genf 1727
 Georgewitz 4109
 Gera 354
 Gickelsberg 4192
 Göda 2699, 3242, 4628, 4629, 5150—
 5154, 5524, 6245—6247
 Görlitz 4760, 4761
 Gottleuba 5306
 Góry s. Guhrow
 Grabin s. Finsterwalde
 Gradsko 416
 Graustein b. Spremberg 4740
 Grimma 4193, 4283
 Grobi 4220, 4305
 Grod 341
 Grona 4194
 Großenbehringen 4284
 Großpostwitz 291, 4540—4543, 5144—
 5145a, 5629
 Groß-Radisch 4714
 Großsärchen 3173
 Großwelka 4741
 Guben, Kreis 4110—4112
 Gützkow 4195
 Guhra 4633, 5266
 Guhrow 2271
 Guttan 300, 865, 872, 2272, 4635
 Haaso 553
 Hainitz 4623, 5262—5265
 Halle a. d. S. 370, 4831

- Halbendorf b. Schleife 4536
 Halle s. Hala
 Havelberg 4423
 Heinersbrück 553, 1028, 1029
 Herrnhut 5167
 Hlomez, Županie 4194
 Hochkirch 291, 1387, 1450, 1664, 3258,
 4599—4602
 Hodzj s. Göda
 Höflein 290
 Hohburg b. Wurzen 4072
 Hohenstein-Ernstthal 4287
 Holscha 4630
 Holschdubrau 4630
 Horka 4950
 Hoyerswerda 84, 89, 90, 303, 1113,
 4906, 5632
 Hrůdk s. Spremberg N.-L.
 Hubertusburg 4196
 Hučina s. Guttau
 Huska s. Gaußig
 Jablkynice 1606
 Jahmen 4637
 Jahna 4636
 Jaseňica s. Jessnitz
 Jauer 4638
 Jekaterinosław 377, 379
 Jenaöbnitz 4288
 Jerichow 4423
 Jerusalem 430
 Jessnitz 1402
 Jumne 4057
 Kaditz 4639
 Kamenz 48, 290, 829, 1074, 2234, 5267
 Kamjenc s. Kamenz
 Kapellenberg b. Landsberg 4114
 Kaschwitz 4115
 Keppmühle 4640
 Kiebitzhügel b. Guben 4116, 4117
 Kittlitz 4641, 4642, 5155
 Kleinbautzen 1077, 4597, 4598
 Kleinböhl b. Oschatz 4198
 Kleinsaubernitz 4199
 Kleinwelka 4673—4675, 4908
 Kleinwiederitzsch 4643
 Kliebe b. Würchwitz 4200
 Klix 3315, 4644, 6248, 6249
 Klonowka b. Schmölln 4075
 Klukš s. Klix
 Koblice s. Coblenz b. Bautzen
 Kölmichen 4201, 4202, 4645
 Königgrätz 4486
 Königswartha 245, 272, 4118—4121,
 4251, 4722, 4723, 4949, 5169, 5261
 Kötzschenbroda 4122
 Kopschin, Schanze 4203, 4204
 Koschenberg 748, 4393, 4395, 4648
 Kosy s. Senzig
 Košynska hora s. Koschenberg
 Kotitz 4649
 Krakau 374, 389, 405, 6193
 Kraków s. Krakau
 Kreba 5156, 5157, 5158
 Kriebstein 4243
 Kubschütz 4605
 Kuckau, Schanze 4205
 Kuckau 290
 Kukow s. Kuckau
 Kulow s. Wittichenau
 Landskrone 3083
 Laut 2028
 Lawalde 4206
 Leckwitz a. d. Elbe 1314, 4207
 Leipe 337
 Leipzig 1447, 1448, 2582, 4040, 4123,
 4124, 4208, 4665, 5159, 5179, 5179a,
 5180, 6242—6244
 Leisnig 4209
 Lenin, Kloster 4663, 4664
 Lenzen 4017
 Liberec 6215
 Liebenwerda 5280
 Lieberose 2040, 4793
 Lipna s. Leipe
 Lipsk s. Leipzig
 Litomyšl 406
 Litschen 1105
 Litschina 4296
 Löbau 48
 Löbauer Berg 877, 2990
 Lockwitz b. Dresden 1314
 Löbsal 1314
 Lössnig b. Strehla 4253
 Lohsa 1329, 1586, 4440, 4672
 Lommatzsch 4210, 4252, 4626
 Lommatzcher See 244
 Lourdes 5311
 Lubij s. Löbau
 Lubijska hora s. Löbauer Berg
 Lubin s. Dromberg
 Lubnów s. Lübbenau
 Luboraz s. Lieberose
 Luckau 657, 2409, 3948
 Lübben 4669—4671
 Lübbenau 36, 38
 Lüpitz 4125, 4211
 Lupp 5161, 5162
 Łaz s. Lohsa
 Łukow s. Luckau
 Łuta s. Laut
 Mainz 6192
 Malberg b. Groß-Pötzschau 4212

- Malschwitz 5163, 5164
 Mariakulm 3673
 Mariaschein 5307—5310
 Maria Schnee 5312
 Marienborn 1211, 4678
 Marienstern 981, 987, 988, 990, 4676,
 5282—5285
 Marienthal 5281
 Marijanski Kholm s. Mariakulm
 Marijny Doł s. Marienthal
 Marijna Hwězda s. Marienstern
 Marijna Studnja s. Marienborn
 Markersdorf 553
 Mazocha 388
 Mehlteuer 4814
 Meissen 2596, 4360, 4361, 4365, 4680,
 4681
 Meißner Land 4295, 4311, 4332
 Merseburg 3227
 Merzdorf 5160
 Mikow s. Mücka
 Miltitz 882, 3105, 4679
 Miłočicy s. Miltitz
 Mišno s. Meissen
 Mnichow s. München
 Mochholz 5651
 Mochowza s. Mochholz
 Mönchswalde 4682
 Moskau s. Moskwa
 Moskwa 395, 1808, 4684
 Móst s. Heinersbrück
 Mücka 1013
 Mückenberg 5185
 München 355
 Muskau 200, 693, 1487, 4685—4688,
 5165
 Mużakow s. Muskau
 Nagasaki 5344
 Napadź s. Nappatsch
 Nappatsch 5621
 Nebelschütz 290, 881, 4692, 4693
 Nedaschütz 4700
 Nerezow 412
 Neschwitz 831, 833, 864, 1419, 2583,
 4429, 4695—4699, 4812, 5166
 Neudorf a. d. Spr. 2283, 4706
 Neuhaus (Böhm.) 6190
 Neuoppitz 4694
 Neu-Rathen 4689
 Neustadt 4366
 Nějšešk s. Niemitsch
 Niedergurig 4213
 Niedersedlitz 4126
 Niemitsch 4691
 Niemitsch, Kr. Guben 4127
 Nimbschen, Kloster 4193
 Nimschütz 4627
 Nižny Nowgorod 382
 Njebjelčicy s. Nebelschütz
 Njeswačidlo s. Neschwitz
 Nochten 860, 2048, 4745
 Nonewitz 2277
 Norim s. Nürnberg
 Nostitz 4701—4704
 Nowa Wjes s. Neudorf a. d. Spree
 Nürnberg 37
 Oberammergau 5313
 Obergurig 4631, 4632, 5628
 Ochoza s. Drachhausen
 Oelschütz 4214
 Oppitz 5656
 Oschatz 4215—4219
 Oschatzer Land 4303, 4304
 Ossling 902, 945, 4751
 Ostro 3161, 4128, 4221—4226, 4746—
 4749, 4750, 5293
 Paditz, Kr. Altenburg 4130
 Pančicy s. Panschwitz
 Panschwitz 290, 3848
 Pansin 4707
 Paramaribo 5168
 Papstdorf 5299
 Paris 1731, 1760
 Petersburg s. Pětrohród
 Pětrohród 377, 379
 Pforten 4131
 Pielitz 2272, 4635
 Pirna 4132
 Piskowitz 1327, 4708
 Plauen i. V. 4709, 4710
 Podstupim s. Potsdam
 Polenzschenke 337
 Pompeji 3359
 Poršicy s. Purschwitz
 Potsdam 218, 357, 2208, 2210, 4134
 Prag s. Praha
 Praha 373, 376, 383, 385, 390, 424, 1451,
 2597, 6209, 6224—6241
 Priemen, Kr. Osterburg 4307
 Prietitz 4135, 4308
 Prilep 413
 Protschenberg (Proitschenberg) 4227,
 4228, 4309, 4713
 Pulsnitz 4711, 4965
 Purschwitz 4712, 4875
 Pyritz 4229
 Quatitz 937, 5147
 Radibor 39, 985, 997, 1045, 4716—
 4720, 4874, 5286—5289, 6261, 6263
 Radisch b. Kleinsaubernitz 4722
 Raddusch 1512
 Raduš s. Raddusch

- Radwoŕ s. Radibor
 Ragow 578, 4725
 Rakecy s. Königswartha
 Ralbitz 5290—5292
 Raschau 4310
 Rathen 4689
 Reichenberg s. Liberec
 Resan 415
 Rethra 5055
 Reuthen b. Spremberg 4740
 Rhein 346
 Rhyn s. Rhein
 Robisch 4231
 Rodewitz 4724
 Rogow s. Ragow
 Rohne 4726
 Rom 429, 441, 5314
 Rosenhain b. Löbau 4727
 Rosenthal 5315—5330
 Rothenburg 694, 1271
 Rozbórk s. Rothenburg
 Rotstein b. Sohland 4233, 4611
 Rüdemberg 4192
 Saarbrücken 347
 Sachsenburg 4234
 Sadersdorf 553
 Salzenforst 4731, 4922
 St. Bernhard 445
 St. Emmeram 3933
 Saritsch 4758, 4759
 Sdier 299, 4887, 5296
 Sebnitz 2223
 Sehlis, Bez. Leipzig 4136
 Seidau b. Bautzen 4764, 5175
 Senftenberg 2044, 4763
 Senzig b. Berlin 1330
 Serajevo 408, 426, 427
 Serbišćo s. Zórbig
 Serbske Pazlicy s. Wendisch Baselitz
 Seußlitz 4236
 Siebeneichen b. Meißen 4739
 Siebitz b. Bautzen 4620
 Slepó s. Schleife
 Smělna s. Schmölln
 Smječkecy [kupjel] s. Schmeckwitz, Bad
 Sobrigau 4137—4142
 Söbrigen 4084
 Sohra 4762
 Sollschwitz 1014, 4729
 Sommerfeld 4237
 Spandau 357
 Spittwitz 4238
 Splósk s. Pielitz
 Spremberg N.-L. 296, 690, 697, 1083
 Sprey, Kirche 5171, 5172
 Sprucke, Kr. Guben 4143
 Staborsk s. Stöbritz
 Stalingrad 4490
 Stare Luboln s. Alt-Liebel
 Stargardt, Kr. Guben 4144
 Steinitz 5170
 Stobi 416
 Stöbritz 2043
 Storch 1929, 2550, 4526, 5212—5245
 Storkow 311, 321
 Storkower Land 5098
 Strehla b. Bautzen 4099
 Strobicy s. Ströbitz
 Ströbitz 5688
 Stroma hora s. Stromberg
 Stromberg b. Weißenberg 877, 2990,
 3124, 4757
 Surinam 435, 2564
 Schaddel 4193
 Šamac 427
 Sešow s. Zescha
 Schirgiswalde 4728
 Schlagsdorf 553
 Schleife 303, 695, 696, 1000, 1108, 3211,
 4730, 6102
 Schmeckwitz 4732—4736
 Schmeckwitz, Bad 290, 4732—4736
 Schmerlitz 4708
 Schmölln 875
 Schmoritz 4235
 Schneekoppe 344
 Schöna, Kr. Kamenz 4703
 Schönfeld b. Pillnitz 1359
 Štyri Duby s. Viereichen
 Šulšecy s. Sollschwitz
 Schwarze Elster 346
 Schwarzkollm 2288, 2971, 4612
 Schweinerden 4733
 Schwerin, Bistum 5101
 Schweta 4319
 Tätzschwitz, Wendenschlacht 4393, 4394
 Tatra 389
 Teltow 151, 4367
 Tempelberg b. Grimma 4239
 Temritz 4609
 Teufelsort beim Proitschenberg 4610
 Thromberg s. Dromberg
 Tolkewitz 2236
 Trattlau b. Ostritz 4898
 Treskawac 418
 Triebes 354
 Trier 5331
 Trommelberg 4539
 Turnow 1284
 Uhyst a. d. Spree 247, 4752
 Uhyst a. Taucher 4753
 Valtenberg 4192

- Verdun 440
 Vetschau 272, 4742
 Viereichen 5651
 Vineta 4146—4157
 Wahlenfeld 3596
 Waldstein 4240
 Warnoćicy s. Warnsdorf
 Warnsdorf 6210
 Wařawa 374
 Weida 354
 Weigersdorf 4754
 Weimar, Kreis 4327
 Weißenberg 5174
 Weißig, Wall 4241
 Weißkollm 4532
 Weisswasser 690
 Weite Bleiche b. Bautzen 4097
 Welehrad 387
 Weles 416
 Wendisch Baselitz 290
 Werben 677, 5173
 Wětořow s. Vetschau
 Wien 4476
 Wierigsdorf b. Luckau 4038
 Wiliřca 341
 Wilsdruff 4328
 Wirchenblatt, Kr. Guben 4254
 Wittenberg 5178
 Wittichenau 949, 991, 1014, 1031,
 4650—4652, 5273—5279
 Wochozy s. Nochten
 Wojerecy s. Hoyerswerda
 Wolmsdorf 5333a
 Worcyn s. Wurschen
 Wotrow s. Ostro
 Wöslink s. Ossling
 Wótsowař s. Atterwasch
 Wrótsław 12, 4836, 6183a
 Wudwoř s. Höflein
 Wünschendorf 4329
 Wujězd (Dolni) s. Uhyst a. d. Spree
 Wulke Zdžary s. Großsärchen
 Wukrančicy s. Weigersdorf
 Wuricy s. Auritz
 Wurschen 3950
 Wurzen 3612
 Wusmuřowa hora s. Stromberg
 Zahsow 4242
 Zakopane 389
 Zamosty s. Zweibrücken
 Zebnica s. Sebnitz
 Zescha 816
 Zhorjelc s. Görlitz
 Ziegra 4243
 Zieschütz 4605
 Zinnowitz 370
 Zittau 48, 3596
 Zlyčín s. Litschen
 Zly-Komorow s. Senftenberg
 Zörbig 3970
 Zschirnstein 5057
 Zweibrücken 5621
 Zwickau 3959
 Zwickauer Land 4331, 4379
 Ždžar s. Sohra
 Ždžer s. Sdier
 Židow s. Seidau

4. Wěcny pokazowař

4. Sachverzeichnis

- ABC-Bücher 6145
 Aberglaube, sorb. 711—724, 909, 910,
 919, 920, 921, 925
 Ablässe 5334, 5340
 Adel im Vogtland 2294
 Advent 925—927
 Ägypten, Reisen 431
 Agenden 5468—5481
 Aisch, Slavenland 3977
 Akademiker-Verein Bj. Krawc, Dresden
 6250
 Aktenstudien 1637—1639
 Akzent, sorb. 2415
 Alarm, sorb. 1543
 Alkohol 4837, 4838, 4840, 4841
 Alliteration 1187
 Alpenreisen 447
 Altenburger Land, slav. Reste 2022
 Altertümer, obotritische 53
 Altertümer, sorbenwend. 3978, 4031,
 4040, 4047
 Altertumskunde, sorb. 3909—4331
 Altes Testament 5356—5359, 5389—
 5391
 Alte Straße 149
 Altmark, Altslawen 4269
 Altsorbisch 1971, 2025
 Amerika, Reisen 432
 Amerika u. Sorben 451, 1863, 1864
 Amis de la Lusace 1732
 Alphabetentum, sorb. 1666, 1667
 Andreas-Gebräuche 1039

- Ansiedelungen 4291, 4309, 4318
 Anstandspflege 4882
 Antarktis 128
 Anten 638
 Anwesen, bäuerl. 4914
 Aphorismen, sprachl. 1950, 1959, 1963, 1966, 2024
 Arbeiterschaft, sorb. 4892—4894
 Arbeiterverein, dt. 4892
 Archive 42
 Arien, sorb. 3857, 3863
 Arithmetik, Terminologie 7575
 Armenwesen, sorb. 4825—4831
 Aschenkrüge s. Urnen
 Asien 129
 Aufbau, demokrat. 1670
 Aufschriften, sorbische 1807
 Augsburger Konfession 5120
 Ausbreitung, deutsche 4339
 Ausbreitung, slawische 4336
 Ausdrücke, chemische 156
 Ausdrücke, kirchl. 3987
 Ausfälle gegen Wenden 1468
 Ausgrabungen 4078—4243
 Aussaat 4929
 Ausstellungen 700, 1340, 1341
 Australien, Sorben 457—459
 Auswanderung 1595
 Autofahrten 290
 Autonomie, kulturelle 1819
 Backofenfunde, vorgesch. 4096, 4097
 Baltisches Meer 362
 Bankwesen 4986, 4987
 Bardengau, wendische Siedlungen 4270
 Bauer, ungläubiger 1559
 Bauern 4772—4779
 Bauern, Altenburger 680
 Bauernadel 4902
 Bauer-Bräutigam, sorb. 4430
 Bauerngüter, Erhaltung 4911—4921
 Bauernhausforschung, sorb. 1305—1311, 4317
 Bauernkrieg 4475
 Bauernnamen, oberlaus. 2309
 Bauernorganisation 4910
 Bauernpsychologie 888
 Bauernsöhne 4919—4921
 Bauernvereine 4906—4910
 Bauer-Richter, meißnischer 4430
 Baumnamen, sorbische 180
 Bayern 352
 Begräbnislieder 5531
 Begräbnisse, sorbenwend. 1126, 1130, 1134, 1136, 1138, 1140, 4078—4094
 Belehrung, christl. 5709—5869, 6003—6059
 Belgrad-Fahrt, sorb. 1546
 Benediktiner i. d. Lausitz 5205
 Bergbau, wendischer 3976
 Berge, sorb. 249, 250
 Bergwesen 4950—4956
 Besiedelung 4048, 4282, 4291, 4293, 4298, 4303, 4312—4319, 4326, 4327, 4331, 4339, 4352, 4887
 Beskiden, Reisen 401
 Bestattung 1124—1141
 Bestrebungen, sorb. 1457, 2529
 Bethania (Institut) 4836
 Bevölkerungskarten 513
 Bewohner, laus. 4043, 4289, 4290
 Bewußtsein, nationales 1593
 Beziehungen zu fremden Nationen 1858—1891
 Beziehungen zu Persönlichkeiten 1895—1925
 Bezirks-Kandidatenverein, sorb. 5181
 Bezirksverwaltung 4818
 Bibel-Gesellschaft 5185, 5186
 Bibeln 5346—5360, 5389, 5870
 Bibel-Verein, Berlin 5187
 Bibliographien 1—26
 Bibliotheken 18, 19, 26, 27, 28, 29, 30
 Biblische Geschichte 5407—5414, 5420—5427, 5880—5887
 Bieleboh 5028, 5029, 5031, 5034, 5035, 5036, 5038
 Bienenzucht 4939—4947
 Bilderbibel 5427
 Bildwerke 1334
 Biographien 6275—7567
 Bischöfe im Slawenlande 5084
 Bischofsgeschichte 5084
 Bjesada, Bautzen 1401
 Bjesada, Jessnitz 1402
 Blut—Boden—Volkstum 1587
 Bodenfunde, lausitzer 147
 Bodenreform 4903
 Bodenstempel 1315
 Böhmenkönige u. Sorben 4422
 Boschawostsch 777, 778, 868
 Bosnien 121
 Brandenburg, slaw. Siedlungsraum 4271
 Brandenburg, Mark, Gotteshäuser 5070
 Brandgräber 4135
 Brandwälle 4233
 Braunkohlenfelder 4951
 Brautwerbung 1098
 Bretagne, Wendensuren 3958
 Bronzeschale, gravierte 4112
 Bruderschaften 5335—5337
 Brüdergemeinde, Missionare, sorb. 5134
 Brunnen, heilige 724
 Buch Esra 5386

- Bücherkataloge 18, 19
 Bücherverein, luther., sorb. 5182—5184
 Bücherverleihung 28
 Bürgereid 4793, 4796
 Bürgermeister, faschistische 1620
 Burganlage, Malberg 4212
 Burgbezirksverfassung 4769
 Burgen, slaw. 4168—4243
 Burgwälle, slaw. 4168, 4169, 4171, 4172, 4174, 4175, 4195, 4198, 4199, 4200, 4201, 4202, 4207, 4211, 4218, 4219, 4237
 Burgwallforschung, Saalgebiet 1316
 Burgwallandschaft, ostdeutsche 4360
 Burgwarde 4220, 4768
 Burgwarten, sorb. 523
 China 123
 Chöre, gemischte 3879—3906
 Choräle, kath. 5901ff.
 Choralbücher 5527—5532, 6129, 6130, 6135, 6139, 6140
 Choralmelodien, sorb. 3855
 Christengräber 4141
 Christentum 1629, 5058, 5061, 5063, 5070, 5113
 Christianisierung 3987, 4354, 5082, 5084, 5087, 5089, 5090, 5094, 5099, 5102, 5115
 Christeneinigung 5058
 Christengemeinden 5146
 Christenglaube 5059
 Chutici, Gau 4274, 4275, 4276
 Civil-Strafgesetze 4788
 Cyrill u. Method-Verein 1403—1408
 Čechen, ihre Bedeutung 4500
 Čechoslowakei, Entstehung 4499
 Čechoslowakei, Reisen 411, 425
 Čecho-Slovakei u. Sorben 1865—1873
 Čechoslowakei, Sorbensiedlungen 4273
 Čechoslowakei, die neue 4502
 Čorneboh 5027, 5028, 5030, 5031—5038
 Čornobóh, Dresden 1410, 1411
 Daleminzien 4275, 4277, 4360
 Dekanat, Bautzen 5247
 Dekane, Bautzen 5248
 Deklination 2132—2137
 Delanska Patentna Komisija 1412
 Dämonen 782
 Denkmäler 1322—1333
 Deutsche i. Mittelalter 1575
 Deutsche u. Sorben 1879—1884
 Deutschtum 1458, 4292, 4356
 Dialekte 2054, 2403—2413, 2420
 Dialektologie 2400—2413
 Dichtkunst, sorb. 2561
 Dienstvermietungen, Dresden 4890
 Diöcesen, slavische 139
 Dobbertin, Siedlungsgeographie 4279
 Dörfer, wendisch-sorbische 4256, 4515, 4516, 4520, 4521
 Dörfer, vorgesch. 4117
 Dolmetscher, sorb. 4811
 Domkapitel, Bautzen 5249
 Domkirche, Bautzen 5250
 Domowina 1388—1400
 Doppelflügel 213
 Dorfformen, sächs. 4317
 Dorffriedhof 1299
 Dorfgeschichte 1458
 Dorfleben 906
 Dorfsängerinnen 1201
 Dorfkultur 1576
 Dorfwahlverein 4784
 Dorla 4280
 Drawenisch 1971, 2411
 Dreschmaschine 4927
 Drucke, slovenische 2566
 Duette 3884 ff., 3892, 3893,
 Ebrach-Flüßchen, Slavenland 3977
 Eid, sorb. 2026, 2040
 Einheitskampf 1648
 Einigkeit, sorb. 886
 Einwanderung 4289
 Eisenbahn 4975—4984
 Eisenbahn, Kamenz—Radibor—Weißenberg 4977—4984
 Eifahrt 313
 Eismeer, sorb. s. Spreewald
 Eisvogel (rybák) 230
 Elbeslaven 687, 4024a, 4341, 4348, 4358, 4401
 Elbslaven, Ortsnamen 2292, 4358, 4401, 7579
 Elementarereignisse 515—519
 Elend, Baruther Untertanen 7580
 Episteln 5370—5373, 5873—5876
 Erbauung, christl. 5709—5869, 6003—6059
 Erbauungsbücher für Kinder 6112—6128
 Erbuntertänigkeit 4773b
 Erdfrüchte 4904
 Ernte 4929
 Erntebräuche 1066—1071
 Erzählungen 2780—3619
 Erzgebirge 2267, 2273, 3976, 4282, 4973
 Erziehung 6096, 6099
 Erziehung, geistige 5100
 Erziehungsinstitute 6102
 Ethnographie, sorb. 528, 621, 649, 1567
 Europa 68
 Evangelien 5369—5373, 5873—5876
 Fabeln 734
 Fahnenweihe, Panschwitz 3848

- Falter 227
 Familien, sorb.-kathol. 1497
 Familienleben 890, 891, 896
 Familiennamen 2294—2331
 Familienverhältnisse 4820
 Fastnachtsbräuche 944—955
 Faschistenopfer 1655
 Fauna 205—224
 Federschleifen 1049, 4925
 Feiertage, Abschaffung 5207—5209
 Feldgötter 4997
 Feste, sorbische 919, 1596, 4071
 Feuerdrachen 719
 Fibeln 6144—6170
 Finanzwesen 4845—4847
 Fischerei 1055, 4949
 Fischnamen 237, 243
 Fläming, Slavenspuren 3957
 Flinz, Abgott 5039—5051
 Flora 169—178
 Flüsse im Sorbenland 4054
 Flurbewirtschaftung 4898
 Flurbilder, slaw. Reste 4359
 Flurnamen 2197—2293, 2313
 Flußnamen, Entstehung 2243
 Flynz s. Flinz
 Folkloristik, sorb. 554, 555
 Formenlehre 2132—2351
 Forstwirtschaft 4948
 Frage, lausitzer s. Sorbenfrage
 Frage, polabische 1558
 Frage, soziale 4823, 4824
 Franken, Wendenspuren 3944, 3946, 4026
 Frankreich, Revolution 4484
 Frankreich u. Sorben 1876
 Franziskaner, Bautzen 5258, 5259
 Frauen, sorbische 1685—1699
 Frauen im Spreewald 702
 Frauenschmuck, sorb. 4098
 Freie Vereinigung wend.-kath. Lehrer 6177
 Freistellen für Studierende
 Friedenskongreß i. d. ČSR. 5141
 Friedhöfe, sorb. 710
 Fröschweiler Chronik 3932
 Fronpflichten, sorb. 4774—4779
 Frühjahrsgebräuche 1048
 Fünfjahrplan, sorb. 1663
 Funde, sorbenwend. 4078—4254
 Gänsezucht 4925
 Gartenbau 4930—4938
 Gaue, sorbische 133, 139, 4054
 Gauenkunde 133
 Gaugeographie, sorb. 55
 Gebetbücher 5485—5526, 5901—5909
 Gebiete, german. 4353
 Gebirge 249, 250
 Gebräuche, sorbische 525, 527, 742—744, 765, 899—1005
 Gedichte 2596—2779
 Gefäße, sorb. 1312—1318
 Gefallenengedenken 4466
 Gegenwartsdichtung, sorb. 2579
 Geige, sorb. 3795, 3796, 3819, 3821
 Geigenlieder 3775
 Geistlichkeit, deutsche 5124
 Geistlichkeit, sorb. 5111, 5206
 Geldabwertung 4847
 Gemeindebezirke 4845
 Gemeindeverhältnisse 4820
 Gemeindevorstände 4817
 Gemeindverwaltung 4817
 Genf, Nationale Minderheiten 1726
 Geographie d. Sorbenlandes 51, 52, 55, 56
 Geologie 156—159
 Geometrie, Terminologie 7576
 Geräte, sorb. 1319—1321
 Gerichtsfolge, slawische 4788
 Gerichtswesen 4810—4816
 Germanisierung 1466, 1487, 1550, 4335—4338, 4340, 4342, 4343, 4346, 4354, 4355, 4358, 4367, 4369
 Gesang, sorb. 3783
 Gesang in Sprichwörtern 3793
 Gesangbücher, sorb. 3855, 5527—5618, 5901—5995
 Gesangbücher für Kinder 6131—6134, 6136—6138, 6141—6143
 Gesangfeste, sorb. 3838, 3839, 3840, 3841, 3842
 Gesangkultur, sorb. 3818
 Gesangsvereine, sorb. 3844, 3845, 3850
 Gesellschaftsbewußtsein 1674
 Gesetze 4788 ff.
 Gesinnung, nationale 1521, 1522
 Gesprächbücher, sorbische 2081—2087
 Gesundheitswesen 4832—4844
 Geschichte, sorben-wendische 4373—4470
 Geschichtsfälschungen 1632
 Geschichtsquellen, wendische 3936—3962
 Geschlechterstaat 4767
 Gewässer 244—248
 Gewerbe, sorb. 527, 4958, 4959
 Gewichte 4967—4972
 Glaube, evangel. 5132
 Gleichberechtigung, sorb. 1845, 1851
 Glocken 5170, 5288
 Glossen 2414
 Gnadenorte 5300—5333 a
 Götter, sorbenwend. 4071, 5002, 5009, 5010, 5013, 5019, 5033, 5036

- Götterberge 85
 Götterbildnisse 5010, 5018, 5030
 Götzenbilder, sorb. 4073, 5000, 5018
 Götzendienst 5017
 Götzentempel, wendische 4996
 Gottesdienst, wendischer 5006, 5104
 Gottesdienstordnung, evang. 5482, 5483
 Gotteshäuser 5070
 Gottheiten 4071, 5019
 Gräber 4078, 4083, 4111, 4122, 4137, 4138, 4139, 4141, 4142
 Grammatiken, sorb. 2049—2080
 Grausamkeit, sorb. 884
 Grenzen 133—148
 Grenzkämpfe 4252
 Grenzmarken, Germanisierung 4335
 Grenzurkunde, oberlaus. 3945
 Grönland 119
 Großenhainer Pflege, Sorbenzeit 3939
 Gruben, spätgerman. 4104
 Grußformen, sorb. 1149
 Güter, sorb. 4915
 Gustav-Adolf-Fest 5128
 Gustav-Adolf-Verein 5121
 Gutsverkäufe 4917
 Gymnasial-Verein, sorb. 6251—6253
 Haarhändler 4962
 Hacksilberfunde 4090
 Hahnenschlagen 1070
 Haine, slawisch-deutsche 195
 Handel 4960—4966
 Handfertigkeit 1337
 Handschriften 2426, 2432, 7005, 7006
 Handwerk 4957
 Handwerksrecht 4957
 Hantscho-Hanos Sagen 786
 Haus, spätslawisch 4088, 4226
 Hausbau 1300—1311
 Hausfrauenarbeit, bäuerl. 4928
 Hausgewerbe 4959
 Hausgötter 4997
 Hausmittel, mediz. 728
 Hauspostille 5387
 Havelland, Wendenzeit 357, 4015, 4286
 Heer, französ. 4612
 Heide, sorbische 94, 197, 202, 203
 Heidebewohner 689
 Heidedorf 92
 Heidekraut 184
 Heidenbekehrung 5083
 Heidenelend 5123
 Heidenschanzen 4158—4173
 Heidentum 4995, 5007, 5014, 5020
 Heiligenleben 6060—6076
 Heiliges Jahr 5204
 Heilkräuter 198
 Heimatkunde s. Geographie
 Heimatschutz 251
 Heiratsgebräuche s. Hochzeitsgebräuche
 Herbstlandschaft, sorb. 265
 Hermunduren 3971, 4026
 Hexenbrennen 1044, 1045
 Hexenglaube, sorb. 717
 Hiddensee, Slawenspuren 3962
 Himmelsgegenden 167
 Hirtenbriefe 5999, 6000
 Hirtenleben 1148
 Hochschulen 6183—6214
 Hochverrat, sorb.-musikalischer 1546
 Hochzeitsbitter 1082, 1086, 1088, 1094, 1095, 1103, 1105, 1113
 Hochzeitsgebräuche 1080—1123
 Hörige 4772—4779
 Hofform 1303, 1306—1311
 Hohe Straße 153, 154
 Holstein, Stammesgrenze 148
 Holzkirche, Sprey 5171
 Homiletisches Seminar, sorbisch. 6246, 6247
 Hromadnik, Dresden 1413
 Hügelland, Oschatzer 4303
 Hütten, vorgesch. 4116
 Huldigungseid, niederlaus. 4431
 Humor in Dichtung 2584
 Hunde-Tollwut 4834
 Hungerzeiten 4895
 Hymnen, sorb. 3810
 Hymnologie, sorb. 3779, 3802, 3811
 Inder 5345
 Instrumentalmusik, sorb. 3776
 Internat, sorb., Bautzen 6268
 Intonationen 3856
 Irwingianer 5662
 Italien, Reisen 434
 Jahresfeste 913
 Jahreszeiten 160—166
 Jakobusbrief 5384
 Jednota, Bautzen 1414
 Jednota, Crostwitz 1417, 1418
 Jednota, Dresden 1415, 1416
 Jesus 5413—5419
 Jesu Sirach 5405, 5406
 Johannisreiten 1042
 Johannistag 1040, 1041, 1043
 Journalistik 2547
 Jubiläumsablaß 5334
 Jubiläumsjahr, Wittichenau 5275
 Jubiläumsjahrpilger 5314
 Jugend, sorbische 1624, 1926—1935
 Jugendschriften, sorb. 3746—3759
 Jugoslawien, Reisen 124, 402, 404, 414, 415, 416—418

- Jugoslawien u. Sorben 1877
 Jungsorbenium 1771
 Jutrinca, Neschwitz 1419
 Käfer 226
 Kaffernland 5129
 Kalender 2508—2516
 Kapellen im Niederland 5260
 Karelíen, Wiedergeburt 4504
 Karfreitag 5418
 Karpatorußland, Reisen 420
 Karten, geogr. 43—44
 Kartoffelernte, sorb. 1038
 Kaschuben, Reisen 422
 Katechismen 5428—5467, 5888—5900
 Katholiken, lausitzer 467
 Katholikenkampf 5254—5256
 Keramik, slav. 1316, 1317, 1318
 Kindergärten, sorb. 6077 ff., 6110
 Kinderpostille 6111
 Kinderspielzeug 1010
 Kindtaufe 1072—1074, 1076, 1077
 Kirche, evang. i. d. Lausitz 5140
 Kirche, wend. i. Amerika 5069
 Kirchenbücher 42
 Kirchengeschichte 4993, 5064—5104,
 5117—5141, 5188—5193
 Kirchengründung, Magdeburg. Kirchen-
 prov. 5095
 Kirchenjubiläen 4628, 5150—5154, 5274
 Kirchenkampf 5287
 Kirchenleben, sorb.-kath. 5193
 Kirchenlieder 5527—5618
 Kirchenmuseum, Radibor 39
 Kirchenopfer 5116
 Kirchenvermögen 5276, 5277
 Kirchenvisitationen, wend. 5130
 Kirchgang 1143
 Kirchhöfe, sorbenwend. 4082, 4084, 4086
 Kirchspiele, sorb. 5074, 5124, 5145,
 5147, 5154, 5166, 5169, 5193, 5257,
 5268, 5275, 5278, 5295, 5296
 Kirmes 1012—1016
 Klassenstandpunkt, sorb. 1850 a
 Klöster 4663, 5258, 5282—5285
 Klosterwassertal, Geschichte 4381
 Könige, böhmische 3996
 Könige, preuß. 3994
 Könige, wendische 4384—4389
 Königsgeschichte 4068
 Königshofener Handschrift 2772
 Körpergräber, slaw. 4129
 Kohlengbiet, Zwickau-Chemnitzer 4331
 Kohlenmeiler 4953
 Kolonisierung, Ostelbien 4343, 4344
 Kommersbuch, sorb. 3774
 Kommunion unter beid. Gestalt. 5109
 Kommunistische Manifest 4771
 Kongregation, Marianische 5341
 Konjugation 2138—2153
 Konzerte, sorb. 3844, 3847, 3852
 Korea 130
 Krabat 798—807
 Kräutergarten 181
 Kräuternamen, sorb. 180
 Kreis sorb. Schriftsteller 1420
 Kreuz, heidnisches 4042
 Kreuze 1323 ff.
 Kreuzzüge 4471
 Kriechtiere 212
 Kriege 3992, 3995, 4481, 4485, 4712
 Kriegerdenkmale 4716
 Kriegerhain, Schmeckwitz 4733
 Kriegsanneleihe 4846
 Kriegsbilder 4485
 Kriegsschönrik, Fröschweiler 3932
 Kriegserinnerungen 4452, 4453
 Kriegsschäden 4758
 Kriegswesen, sorb. 1142
 Kristallformen 157
 Krjepjel 771, 812
 Kroaten u. Sorben 1875
 Krodo 5052
 Künstler, sorb. 3767, 3768, 3769, 3772
 Kugelblitz 163
 Kuhjungen 1146, 1147
 Kult, sorbenwend. 4076, 4077
 Kultstätten, sorbenwend. 4071, 4072,
 4074, 4075, 5016
 Kultur, slawisch-sorb. 1516, 1517, 1531,
 1535, 1564, 1612
 Kulturallianz, deutsch-sorb. 1516
 Kulturangelegenheiten 1465
 Kulturarbeit, sorb. 1646, 1647, 1659,
 1674, 1684
 Kulturfortschritte, sorb. 1515
 Kulturgeographie, deutsch-slavisches
 1509
 Kulturgeschichte, sorb. 1454 ff.
 Kulturleben, sorb. 1526, 1555, 1563,
 1568, 1602
 Kulturprobleme, sorb. 1673
 Kulturschätze, sorb. 1594
 Kulturwelt, slawische 1592
 Kulturzustände, deutsch-sorb. 1499
 Kunst, bildende 3761—3772
 Kunstgesänge 3889
 Kunstgewerbe 1334—1338
 Kunsthandwerk 1334—1338
 Kunstlied, sorb. 3829
 Kunstsinne 1337
 Kursachsen, Colonisation 4344
 Länder, fremde 119—132

- Laienarbeit, kulturelle 1682
 Laienspiel, sorb. 3633
 Laienspieler 3630, 3631
 Landbevölkerung, polabische 1520
 Landesanbau 4350
 Landnahmezeit, slawische 4266
 Landtag, sächs. 4780—4787
 Landverlust 4916
 Landvolk, lausitzer 4001
 Landwirt, sorb. 897
 Landwirtschaft, sorb. 4897—4949
 Landwirtschaftsschule, Crostwitz 6265—6267
 Langula 4280
 Lausitz 57, 61, 65, 67, 69, 75, 76, 80, 83, 87, 1523, 1614, 1616, 2263, 2274, 3996, 4033, 4043, 4291, 4292, 4405, 4427, 4428, 4889
 Lausitzer Predigergesellschaft, Leipzig 6242, 6243
 Lausitzreisen, Ausländer 460—481
 Lautlehre, sorb. 2088—2113
 Lebensidee, sorb. 1603
 Lebensrecht, sorb. 4797
 Legenden 760, 2780—3320
 Lehnwörter im Sorbischen 2190
 Lehrer 6175—6182a
 Lehrerbildungsanstalt, Radibor 6264
 Lehrerprüfung, Richtlinien 6182a
 Lehrerschaft 6175—6182
 Lehrervereinigung 6177
 Leibeigenschaft 4773b
 Leichenbehandlung 4832
 Leichenbrand s. Urnen
 Lesebücher 6144—6170
 Lexikographie 2362—2399
 Liebesorakel 1078
 Liebeswache 1079
 Liebeszauber 1078
 Lieder, sorb. 3784, 3788, 3827, 3873, 3907
 Limes Sorabicus 136, 144
 Lipa Serbska, Panschwitz 3848
 Literatur, Bibliographien 2425—2449
 Literatur, sorb. 1612, 2552, 2554—2556, 2558, 2559, 2569, 2570, 2584a, 2585—2588, 2591—2593
 Literaturgeschichte, sorb. 2525—2594
 Liturgien 5484
 Löhne 4896
 Lutchen 815—823
 Luxus 4883
 Maćica Serbska 1421—1445
 Maćica Serbska, niederlaus. 1439—1445
 Maćičny Dom, Bautzen s. Wendisch. Haus
 Mädchen, Spreewälder 702
 Mähren, Reisen 398
 Mähren u. Sorben 1878
 Männerchöre, sorb. 3877—3908
 Märchen 733—882
 Magdeburg, Erzstift, Gotteshäuser 5070
 Maikäfer 4932
 Maler, niedersorb. 3771
 Mansfelder Chronik 3934
 Mark (Gebiet), Germanisierung 4346
 Markengeographie, sorb. 55
 Maße 4967—4972
 Masuren, Reisen 400
 Mathematik der Sorben 7568
 Mecklenburg 117, 4294, 4362, 4416, 4417, 4419
 Meißen, Bistum 5114
 Meißen, Markgrafschaft 4300
 Meißner Land, Einwohner 3963, 3964
 Melodien, sorb. nationale 3862, 3873, 3874, 3875, 3876, 3906
 Memorandum, sorb. 1763, 1774, 1775, 1776, 1785, 1808
 Mensch i. d. Natur 178
 Merowinger, Slavenpolitik 4011
 Milsca 141, 4016
 Milzener 1490, 4347
 Milzenerland 4296
 Minderheit, sorb. 4808, 4809
 Minderheitenrecht 4803—4809a
 Minderheitenschulrecht, sächs. 6107
 Mißbildungen der Natur 172
 Mischehen, konfessionelle 4819
 Mission, evangel. 5119
 Missionen, kathol. 5342—5345
 Missionsarbeit i. d. Wendei 5137
 Missionsleben, kathol. 5192
 Mittagsgöttin 841—847
 Mitteleuropa, slawisch 4257
 Mittelmark, slaw. Einwanderung 4298
 Mittelschulen 6195, 6198, 6203, 6215—6217
 Mordwiner 132
 Müllgrube, slawische 4103
 Münzen, slawische 4080
 Mulde, Slawenspuren 3952
 Mulde, Wendentum 4348
 Mundart, altenburgische 2022
 Mundartliches s. Dialektologie
 Museen 31—41
 Musik, sorb. 3773—3908
 Musik in Sprichwörtern 3793
 Musikinstrumente, sorb. 3778
 Musikkultur 3787, 3818
 Musikkunst 3777
 Muttersprache 1566, 1984

- Muttertag 1566
 Mythologie 4991—5057
 Nahrung 1385
 Nahrungsmittelnamen 2418
 Namen, naturkundl. 176
 Namensforschung 1633, 2185, 2187
 Nationale Front u. d. Sorben 1651, 1681, 1849
 Nationalhymne, sorb. 3798, 3799
 Nationalität, sorbische 1464, 1500, 1508, 1513, 1519, 4805
 Nationalkampf, sorb. 1518
 Nationalleben, niedersorbisches 1510, 1514
 Nationallieder, sorb. 1252, 1255, 1256, 3789, 3825, 3826, 3828, 3829, 3830, 3880
 Nationalmuseum, sorb. 33
 Nationalmusik, sorb. 3846
 Nationalproblem, sorb. 1617
 Nationaltracht, sorb. 1551
 Nationen, slawische 4493, 4498
 Natur 170, 171
 Naturbilder 174
 Naturkräfte 5008
 Naturschutz 251
 Naturwissenschaften 156—250
 Neues Testament 5361—5368, 5392—5398, 5871, 5872
 Neuwendentum 2542, 2546
 Niederlassungen, sorb. 4525
 Niederlausitz 54, 305—343, 461, 659—661, 665, 666, 669, 670, 1510, 1652, 2261, 2297, 2306, 4289, 4355, 4443, 5124
 Niedersorbisch 1995, 2008, 2021
 Nikodemuß-Buch 5415, 5422, 5423
 Nikolaustag 1046, 1047
 Nisaner 141, 1490, 4347
 Nisanerland 4296
 Nisani, Gau 141, 4299, 4300
 Nonnenplage 228
 Nordbayern, slaw. Siedlungen 4301
 Nordgau, Kolonisation 4364
 Nordostbahn 4975—4984
 Nordsee, Reisen 443
 Nordslaven, Kultur 1517
 Novellen 2780—3320
 Oberlausitz 54, 88, 286—304, 638—649, 2301, 4048, 4049, 4290, 4337, 4338, 4444, 4446—4449
 Oberlausitz, preuß. 89
 Oberfranken, Slavenzeit 3938
 Oberpfalz, Slawensiedlung 4302
 Oberspree 103, 646
 Obotriten 3988
 Obstbau 4930—4935
 Oktober-Revolution, sowjet. 4508—4511
 Onomastik 2182
 Opferfeste, sorb. 5025
 Opferplätze 4072
 Ortsgeschichte 4512—4764
 Ortsnamen, 2197—2293, 2305, 2316
 Ortsverzeichnisse 45—50
 Ostchutizi 4220, 4305
 Ostdeutschland 2276, 4264, 4336, 4352
 Ostelbien, Slawenstämme 4046
 Osterchoräle, evangel. 5574
 Ostereier 956
 Osterlieder, sorb. 3805
 Ostern 956—1003
 Osterreiter 975—995, 998, 999
 Ostholstein, Siedlungsgeschichte 4294
 Ostmarkenpolitik 4352
 Ostpolitik Ottos d. Gr. 4370
 Ostpreußen 371
 Ostproblem, Sorbenfrage 1751
 Ostseeslaven 2292, 4024a, 7579
 Ostthüringen, Körpergräber 4129
 Ottonen, Slavenkriege 4003
 Päpste-Verfolgung 5198—5200
 Palästina 120
 Panslawismus 1456, 1457, 1459, 1460, 1475, 1477, 1479
 Papstadressen, sorb. 5195, 5202
 Papstjubiläen 5196, 5197, 5203
 Parallelismen slav. Dialekte 1956
 Park, Muskauer 200
 Parochialgeschichte, evangel. 5142—5175
 Parthenaue, Slavenspuren 3956
 Passionsitten 962, 969
 Patrioten, sorb. 2553
 Patriotismus, sorb. 1527, 1551
 Perikopen 5385, 5876
 Personennamen 2294—2331
 Pest im Sorbenland 4842
 Petition 1848 1635
 Petrus u. Paulus, Rom. Jubil. 5194
 Pfahlbauten, slawische 4080
 Pfarrorganisation 5096
 Pfarrsprengel 4768
 Pfefferkuchenwesen 4965
 Pferdezuucht 4926
 Pfingsten 1004—1005
 Pflanzen, medizin. 183
 Pflanzenkunde 185
 Pflanzennamen 188, 190, 193, 194, 199, 2170, 2174, 2176
 Pflug 1319—1321
 Photographieren 704
 Phraseologie 1187—1189
 Pietismus, Geschichte 5138

- Pilze 204
 Pioniere, Aufbau 1935
 Pobožny Wosadnik 5980, 5981
 Poesie, sorb. 2572
 Pokërlušk 1257
 Polaben 116
 Polabisches 1970, 1974, 1976
 Polen 410, 428, 1885—1889, 4505—4507
 Polenherrschaft i. d. Lausitz 4405
 Polen-Pastorisation 5280
 Politik 4770, 4770 a, 4771
 Polka 3823
 Pommern 369, 449, 4133, 4306, 4416, 4417
 Popjelniča 838, 839
 Postillen 5620, 5625
 Präsidentendelelegation 1660, 1676, 1679
 Predigergesellschaften 5178—5180
 Predigten 5619—5708, 5996—6002
 Preußen, Entstehung 4473
 Priester, sorbenwend. 4071
 Priestermangel 5206
 Prinzenraub 4474
 Protestantismus, laus.-wend. 5131
 Prozessionen 5299—5333a
 Pŕaza s. Spinnte
 Pŕipoldnica s. Mittagsgöttin
 Psalmen 5374—5380, 5399—5404, 5877—5879
 Psychologie, bäuerliche 888
 Psychologie, Begriffe 7574
 Pšespolnica s. Mittagsgöttin
 Pumphut 848
 Punktierbuch 713
 Radenzgau, Kolonisation 4364
 Räder, steinerne 1327
 Rätsel 1185, 1186
 Raiffeisen-Organisation 4990
 Raschauer Grund 4310
 Rassenkunde, slawische 671, 1524, 1607
 Recht, sorb. 523, 4788—4816
 Rechtlosigkeit 3987
 Rechtschreibung, sorb. 1988, 2114—2131
 Rechtsgeschichte, slav. 2016, 4789, 4794
 Redensarten 1187
 Redewendungen 2424
 Reformation 5074, 5117
 Reichsregierung, Sorben 1763
 Reisen 252—371
 Religion, sorb. 523, 527
 Religion, Sowjetunion 5062
 Religionsgeschichte 4993, 4998, 4999⁴
 5001, 5005, 5012, 5031, 5060
 Religionskrieg 1618—1648; 5091
 Religionssätze, sorbenwend. 4994
 Religionswissenschaft., allgem. 4991—5016
 Religionswissenschaft., christl. 5058—5063
 Reliquien 4997
 Renaissance, sorb. 2549
 Reptilien 212
 Reslavisation 1640
 Revolution 1848, -49 u. -50; 5643
 Revolutionsjahr 1848; 4483
 Richterrecht, sorb. 4792
 Riesengebirge, Reisen 446
 Riesensteine b. Meißen 4031
 Ringornamente, slav. 1314
 Ringwälle, slaw. 4162, 4192
 Romane 2780—3589
 Rosenkranzbruderschaft 5337
 Rosmarin, wilder 184
 Rügen 118, 361, 2014
 Rugier 118
 Ruhrgebiet 348
 Ruhrhaken 1319, 1321
 Runddörfer, niedersächs. 4518
 Rundwälle, slaw. 4144, 4167
 Runen, wendische 1322
 Ruprecht 926
 Rußland, Reisen 382, 384
 Rußland u. Sorben 1891, 1892
 Saale 3952, 4348
 Sachsen 4312—4317, 4349
 Sachsenspiegel 4790
 Sachsenvölker 3975, 4026
 Sachsen-Altenburg, slaw. Siedlungen 4318
 Sackpfeifen 3796, 3800, 3814
 Sängertum 3790
 Säugetiere 210
 Sagen 731—882
 Salier, Slavenkriege 4003
 Sanskrit u. sorb. Sprache 1945
 Satzlehre, sorb. 2352—2360
 Schadzowanka 6218—6223
 Sedleško, Bože 78
 Seen 244
 Selbstmörder-Begräbnis 1141
 Selpoli (Sespoli), Wendengau 4320, 4321, 4322
 Seminar, sorb.-homilet., Göda 6246, 6247
 Seminar, wendisch. Prag 6224—6231
 Seminaristen, sorbische in Klix 6248, 6249
 Semnonen 4039, 4061
 Serben, lausitzer s. Sorben
 Serbien, Reisen 372a
 Serbowka, Prag 6232—6241
 Serbowski, Crostwitz 1446
 Serbske Blido, Leipzig 1447, 1448, 1449
 Serpel (Feldgeist) 721

- Sespoli s. Selpoli
 Sibirien 131
 Siedlungswesen 140, 2230, 2235, 4261—4263, 4269—4372
 Sinsli, Wendengau 4323
 Sitten, sorbische 525, 527, 747, 899—924
 Sittlichkeit 4882, 4883
 Skelettgräber 4087, 4101, 4102, 4117, 4126, 4127, 4132, 4134, 4136
 Slovenen, Entwicklung 4495
 Slovenien 126, 403
 Slawen 574, 576, 1625, 4051, 4060, 4062, 4465, 4500, 4770
 Slawen, lausitzer s. Sorben
 Slawenchroniken 3909 ff.
 Slawengebiete, Germanisierng. 4339, 4340
 Slawenhetze 1618
 Slawenkreuzzug 4496
 Slawenländer 56, 372—428
 Slawenreste 150, 3935, 4125
 Slawenspurten 3946—3962
 Slawenstämme, an d. Elbe 4297
 Slawentheorien 4056
 Slawentum 1642
 Slawenzeit 3938, 4331, 4349
 Slawisches aus d. Lausitz 534, 645
 Slawistik 1990
 Slawisierung 1550
 Slowaken i. d. Lausitz 4488
 Slowaken u. Sorben 1894
 Slawomanie 4310
 Societas slavica Budissin. 6251—6253
 Sokollieder, sorb. 3807
 Sokolwesen 1771, 4848—4881
 Soldat, tschechischer u. sorb. 4425
 Soldatenaushebung, sorb. 4435
 Soldatenwerbung, sorb. 4434, 4435
 Sommeschlacht 4489
 Sonnenuhren 168
 Sonntag, Mißbrauch 1553
 Sorabia, Leipzig 6243—6243 a
 Sorben 51—53, 59, 62, 66, 74, 77, 78, 84, 90, 523 ff., 598 ff., 611 ff., 623 ff., 638 ff., 692, 693, 705, 706, 1504, 1515, 1518, 1525, 1528, 1537, 1540, 1560, 1575, 1579, 1585, 1589, 1611, 1615, 1622, 1762, 1826—1829, 1855—1857, 3940, 3942, 4022, 4050, 4064, 4457, 4458, 4460
 Sorben s. auch Wenden
 Sorbenbewegung 1704, 1706, 1710, 1712, 1721, 1729, 1778
 Sorbenfahrten 1542—1546
 Sorbenforderungen 1758
 Sorbenfrage 1700—1857
 Sorbengefahr 1725, 1728, 1733—1742
 Sorbengeschichte 3963—4331, 4373—4470
 Sorbengesetz 4798—4802
 Sorbenhaus, Bautzen 1661, 4554—4580
 Sorbenkampf mit Faschismus 4468
 Sorbenkomödie, Belgrader 1542—1547
 Sorbenland 60, 63, 64, 70, 71, 72, 73, 79, 81, 252—343, 600, 608, 609, 619, 1529, 1583, 4350, 4404, 4413, 4432
 Sorbenmark 4392, 4398, 4408
 Sorbenreste 3935, 3954, 3955
 Sorbenreich, Elbgaue 3982
 Sorbenschanzen 4166
 Sorbentreffen 1657, 1662, 1664, 1672, 1677, 1678, 1680, 1683, 1844
 Sorbentum 541—697, 707, 744, 765, 1494, 1503, 1511, 1533, 1536, 1539, 1565, 1570, 1588, 1591, 1598, 1642, 1654, 1800, 1850, 2542, 2545, 2546, 2578, 3950, 4008, 4292, 4348, 4378, 4424, 4454, 4461
 Sorbenverhetzung 1730
 Sorbenverordnung, brandenburgische 1851 a
 Sorbenwall, Kämpfe 4402
 Sorben-Wenden-Bekehrung 5072, 5075, 5076, 5077, 5083
 Sorbenzeit, Grenzkämpfe 4400
 Sorbinnen 1685, 1688
 Sorbisch u. slav. Nachbarsprachen 2020
 Sorbische Mark, Entwicklung 4398
 SED u. d. Sorben 1835
 Sozialgeschichte, sorb. 4819—4824
 Sozialgeschichte, westslavische 4021
 Sparkassen 4990
 Spielwaren-Paradies 1011
 Spinnen 229
 Spinnschulen 1017
 Spinnstuben s. Spinte
 Spinte 1017—1037
 Spolek „Adolf Černý“ 1409, 1451
 Sport 4848—4881
 Spottnamen als Ortsnamen 2259
 Spottworte 1191—1195
 Sprachatlas, sorb. 1979
 Sprachdenkmäler 2022—2048
 Sprache u. Kirche 1944
 Sprache, sorb. 54, 527, 1482, 1936—1996, 2541, 2548, 5074
 Sprache u. Staat 1944
 Sprache u. Volksbildung 1944
 Spracheinheit, sorb. 1988
 Sprachen, slavische 1990
 Sprachenrecht 4805
 Sprachförderung, sorb. 6170 a
 Sprachgebiete, sorbische 142, 143, 145
 Sprachgeographie, sorb. 1978, 1987

- Sprachgeschichte 1997—2048
 Sprachkarte, oberlaus. 2002
 Sprachschönheit, sorb. 1996
 Sprachsperrn in Sachsen 2017
 Sprachunterricht, deutscher 6171—6174
 Sprachunterschied, ober- u. nieder-sorb. 1969
 Sprachveränderungen, sorb. 2006
 Sprachvergleichung, sorb. 1965
 Sprachveranstaltungen, sorb. 1964
 Sprachverwandtschaft 1945, 1948, 2018
 Sprachwissenschaft, slav. 1960
 Sprachzugehörigkeit, sorb. 1981
 Spreewälderinnen 703
 Spreewald 95—115, 305—343, 650—679, 702, 7577, 7578
 Sprichwörter 890, 1151—1184
 Sprüche, bibl. 5381
 Spukgestalten 718
 Spuren, wendische (slav.) 3944, 3946, 3947, 3949, 3951—3953, 3956—3958, 3960—3962
 Stadtnamen 2257
 Stadtsiedlung, Germanisierung 4369
 Städte, wendische 4517
 Städteursprung 4512, 4513
 Stämme, sorbische 53, 86
 Stände, lausitzer 1539
 Stammesgrenzen, slawische 148
 Statistik 482—514 a
 Steinbrüche 4950
 Steinkreuze 1324—1327
 Steinwälle, laus. 4159, 4235
 Steinzeitreste 4108
 Stenographie, sorb. 2429
 Sterbelieder 5531
 Stiftungen, sorb. 4825, 4829
 Stimmkultur, sorb. 3792
 Störnitz s. Störnise
 Stollereiten 980
 Storch 225, 242
 Stoßbrigaden, sorb. Jugend 1927, 1930, 1931, 1933
 Strafwesen 4810—4816
 Straßen 149, 152, 153, 154, 155
 Strumpfwirker, Wittichenauer 4964
 Studentenlager 1586
 Studententum, sorb. 1771, 6183—6214
 Studentenunterstützungsvereine, sorb. 6269—6274
 Studentenvereine 6250, 6257, 6258
 Störnise 4969 f.
 Sünden, sorb. 1538
 Supane 4765
 Supanien 4765, 4768
 Swantevit 5053, 5054
 Swoboda, Bautzen 6254—6256
 Synode, brandenburg. 1884; 1605
 Synonymik 2157, 2162, 2357
 Syntax s. Satzlehre
 Schädelbestattung, slawische 4114
 Schäfer 4924
 Schafzucht 4924
 Schanzen 4158—4253, 4746—4749
 Schildkröten 241
 Schillerfeier 2557
 Schimpfworte 1191—1195
 Schlachten 4478, 4480, 4482
 Schlesien u. Sorben 1893
 Schmuck 1372
 Schnapstrinken 4837, 4838
 Schriftsteller, sorb. 8, 9, 11
 Schrifttum, sorb. 2445, 2449, 2526, 2528, 2534, 2550, 2551, 2563, 2567, 2568, 2571, 2574, 2576, 2577, 2580, 2581, 2594
 Schrifttum, soziolog. 2590
 Schriftwesen 2425—2449
 Schulbücher, sorb. 6111—6170 a
 Schulelend 6105
 Schulen 4526, 4600, 4601, 4623, 4632, 4650, 4656, 4719, 4723, 4754, 4764
 Schullieder 6131—6143
 Schule, sorb. höhere 6216
 Schulen, zweisprach. 6181
 Schulungsheim, sorb., Crosta 6259
 Schulvisitationen, wend. 5130
 Schulwesen, sorb. 6077—6096
 Schulzenstäbe 4766
 Schwarzwasser (Čornica) 82
 Schwestern, barmherzige 4839
 Schwurgericht 4810
 Tanz, sorb. nationaler 1551, 3783, 3881
 Tanzboden 1686
 Tanzmusik, sorb. 3836
 Tarakawa 3831
 Taufnamen 2316
 Teiche 245—248
 Temperament 6101
 Testament, Altes u. Neues s. Altes Testament u. Neues Testament
 Teuerungen 4895
 Teufelsgraben b. Gorisch 4031
 Texas, Sorben 450—456
 Theaterstücke 3638—3745
 Theaterwesen, sorb. 3620—3637
 Theologie, evangel. 5346—5406
 Theologie, kathol. 5870—5879
 Thüringen, Ortsnamen 2215, 2265
 Thüringen 3990, 4011, 4324
 Thüringer 3971, 3975
 Tieflandgebiet, Oschatzer 4303

- Tieflandsbucht, Leipz. 4293
 Tiernamen, sorb. 216
 Todaustreiben 1056
 Todesprophezeiung 1463
 Todesstrafe 4816
 Töpferscheibe, sorb. 1313
 Totengebräuche 1124—1141
 Totenkeule 4792
 Totentanz, sorb. 1496
 Totenurnen s. Urnen
 Totenverbrennung 1124
 Totenverehrung 5015
 Trachten, sorb. 629, 917, 1342—1384
 Treue, sorb. 889
 Treue, nationale 1582
 Treulosigkeit, wend. 883
 Triglav 5056
 Trinkerheilregeln 4835
 Trommel 3822
 Trompete 3822
 Uckermark, slaw. Zeit 4325
 Überreste, sorbenwend. 3948, 3954, 3955, 4078—4094
 Uhrmacherinnen, sorb. 4961
 Ukraine 127
 Unterdrückung, wendische 4348
 Unterhaltungsschriften 2780—3619
 Unterjochung, wend. 4333
 Unternehmertum, mittelalt. 4884
 Unterrichtssprache 6099
 Untertanen, Baruth 758)
 Untugenden, sorb. 887
 Urbarien 4633
 Ureinwohner, lausitzer 4033
 Urgeschichte 4034—4037, 4041, 4045, 4053, 4065
 Urnen 4080, 4244—4254
 Ursitze, wendische 4040
 Urzeit, lausitzer 4053
 Utraquismus 5109, 5110
 Vandali (Wandalen) 524
 Veneder 3971, 4026
 Veneder, histor. Quellen 3943
 Verdingen sorb. Mädchen 1492
 Verein wendischer Landwirte, Jubelfeier 4908
 Vereine 1386—1452, 1534, 1557, 5176—5187, 5338, 5339
 Vereinsliederbuch 3858
 Verfassung 4765—4769
 Verfassung, dt. u. d. Sorben 1821
 Vergangenheit, sorb. 3997, 4002, 4005, 4008, 4059
 Verkehr 4973—4984
 Verkehrswege, Erzgeb. 4973
 Versicherungswesen 4988, 4989
 Verunstaltungen, sprachl. 1964
 Vlinc s. Flinz
 Vögel 211, 215
 Völkertafel von St. Emmeram 3933
 Vogelfeinde 234
 Vogelhochzeit 1050—1054
 Vogelkäfiche 236
 Vogelnamen 207, 214, 230, 238
 Vogelschutz 223
 Vogelwelt 215
 Vogtland 4326, 5020
 Volksbelustigungen 1008, 1009
 Volksbilder, sorb. 683
 Volksbildung 1569
 Volksbräuche 919
 Volksbühne, sorb. 3632, 3634, 3635, 3637
 Volkscharakter, sorb. 883—889
 Volksdichter, sorb. 2540
 Volksdichtung, sorb. 1962, 2564, 2565
 Volksgesang, sorb. 3781
 Volkskongreß, sorb. 1644
 Volkskorrespondentium, sorb. 2448
 Volkskunde 520—710
 Volkskunst 1297—1384
 Volksleben, sorbisches 531a, 553, 575, 1601
 Volkslieder 1196—1286, 3812, 3859, 3860, 3874—3876, 3889, 3891, 3899, 3905, 3906
 Volksmedizin 726—730
 Volksmuseum, sorb., Dresden 34
 Volksmusik 1196—1296
 Volksnahrung 1385
 Volkssagen 731—882
 Volksseele 892
 Volksspiele, sorb. 1006—1008, 3621
 Volkssplitter, sorb. 603
 Volkstänze, sorb. 1290—1296, 3902
 Volksstämme, wendische 53
 Volksschulen, sorb. 6077—6096
 Volkstracht, sorb. 1342—1384
 Volkstümlichkeiten, sorb. 578
 Volkstum, sächs. 4056
 Volkstum, sorb. 541—543, 1780
 Volkstumsbewegung, sorb. 1780
 Volksuniversität, Radibor 6263
 Volksverein, dt. 1501
 Volksversprechungen 725
 Volksweisen 3889
 Vorgeschichte, wendische 4026—4066
 Vorsängerinnen 1200
 Vorzeit, wendische 4052
 Wälle 4080, 4167—4169, 4171, 4172, 4174—4176, 4179, 4184, 4187, 4190—4193, 4195, 4196, 4198—4200, 4202, 4204, 4206—4211, 4214, 4216, 4218,

- 4219, 4222, 4223, 4227—4229, 4233—
 4237, 4240, 4241, 4243
 Wahlen 4780—4784
 Wald, sorb. 177
 Waldbienenzucht 4943
 Waldgötter 4997
 Waldschädlinge 4948
 Wallfahrtsorte u. Wallfahrten 5297—
 5333a
 Walpurgisnacht 1060, 1061, 1062
 Wandalen s. Vandali
 Wanderungen 252—255, 4030
 Wassergötter 4997
 Wassermann 872—876
 Weber 4966
 Wegwespe 232
 Weihnachten 928—943
 Weihnachtsgebräuche 929—933
 Weihnachtskrippe 935, 940
 Weihnachtslieder 3037, 6140
 Weihnachtsspiele 3640
 Weihnachtsweisen, sorb. 3804, 3808,
 3813
 Weissagungen 711
 Weisseritztal, Slavenspuren 3947
 Wenden 523, 574, 3987, 3992, 4013,
 4034, 4035, 4036, 4041, 4050, 4354
 Wenden s. auch Sorben
 Wendenbekehrung 5072, 5075—5077,
 5083, 5089, 5090
 Wendenchronik s. Slavenchronik
 Wendendörfer 286
 Wendeneinfälle 4418
 Wendenkämpfe 3984, 3992, 3995, 3999,
 4003
 Wendenkönige 868—870, 4384—4389
 Wendenland, Landesanbau 4350, 4351,
 4356
 Wendenland s. auch Sorbenland
 Wendenmission 5081, 5086, 5092, 5093,
 5097
 Wendenmission, innere 5125, 5127
 Wendennäpfe 1312
 Wendenpfennige 4081, 4091, 4092
 Wendenschulmeister 1773
 Wendentöpfe 1312, 4095
 Wentum 3991, 3993, 4018, 4348
 Wentum s. auch Sorbentum
 Wendinnen s. Sorbinnen
 Wendische Bank 4986, 4987
 Wendisches Haus, Bautzen 4554—4580
 Wendisches Seminar, Göda 6245—6247
 Wendisches Seminar, Prag 6225—6231
 Wendland, hannoversch, Slawensied-
 lungen 4285
 Westsachsen, Sorbenspuren 3960
 Westslaven, Burgundernamen 2282
 Wetter 162
 Wettinjubiläum 1889; 4487
 Wiedehopf (hupak) 230
 Wiedereindeutschung s. Germanisierung
 Wiedergeburt, nationale 1480, 1634,
 1841
 Wikingerspuren, Westslaven 3941
 Wikingerzeit 4057
 Wildschweine 239
 Wilzen 638, 4039
 Winter 161
 Winterleben 1064
 Winterwege 266
 Winzertum 4936—4938
 Wirtschaft 4884—4966
 Wirtschaftsgeschichte, sorb. 4821
 Wirtshausleben 1144, 1145
 Wlada, Bautzen 6257
 Wöchnerin 1075
 Wörterbücher 2362—2399
 Wohnanlage, wendische 4258
 Wohnreste, vorslaw. 4143
 Wohnsitze 4258
 Wohnung 1301, 1302, 1304—1310
 Wohnungen, urwendische 4044
 Wortbildung 2332—2351
 Wortfolge 2358
 Wortförschung 2154—2331
 Wódný muž s. Wassermann
 Württemberg, Wendendörfer 4330
 Zahlungsmittel 4985
 Zampern (Zempenn) 944, 947, 951, 953
 Zaubersprüche 725
 Zeitschriften 2450—2516
 Zeitungswesen, sorb. 2435, 2436, 2439,
 2440, 2441, 2443, 2444, 2447
 Zelenska s. Grönland
 Zentrum u. Sorben 4786
 Zigeuner 122
 Zivilstrafgesetze 4788
 Zutrinken, sorb. 1150
 Zweisprachigkeit 1684, 1972
 Zupanien, Zweck 1597

Berichte über die Verhandlungen der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig

Philologisch-historische Klasse

Band 97

Heft 1	<i>Theodor Frings</i>	Antike und Christentum an der Wiege der deutschen Sprache. 1949	DM 3,00
Heft 2	<i>Friedrich Weller</i>	Zum mongolischen Tanjur. 1949	DM 4,75
Heft 3	<i>Walter Baetke</i>	Die Götterlehre der Snorra-Edda. 1950	vergr.
Heft 4	<i>Carl Brockelmann</i>	Abessinische Studien. 1950	vergr.
Heft 5	<i>Wilhelm Schubart</i>	Griechische literarische Papyri. 1950	vergr.
Heft 6	<i>Franz Dornseiff</i>	Versmähthes zu Vergil, Horaz und Properz. 1951 .	DM 11,50
Heft 7	<i>Werner Krauss</i>	Altspanische Drucke im Besitz der außerspanischen Bibliotheken. 1951	DM 10,50
Heft 8	<i>Martin Lintzel</i>	Liebe und Tod bei Heinrich von Kleist. 1950 . .	DM 3,50

Band 98

Heft 1	<i>Friedrich Zucker</i>	Freundschaftsbewährung in der neuen attischen Komödie. Ein Kapitel hellenistischer Ethik und Humanität. 1950 .	vergr.
Heft 2	<i>Friedrich Behn</i>	Vorgeschichtliche Felsbilder in Karelien und West-Sibirien. 1950	DM 3,50
Heft 3	<i>Jakob Jatzwauk</i>	Sorbische Bibliographie. 2. Auflage (vorliegendes Heft)	
Heft 4	<i>Otto Eissfeldt</i>	El im ugaritischen Pantheon. 1951	DM 9,00
Heft 6	<i>Walter Baetke</i>	Christliches Lehngut in der Sagareligion. Das Svoldr-Problem. 1951	DM 5,50

Band 99

Heft 1	<i>Karl Barwick</i>	Caesars Bellum civile. 1951	DM 11,70

Im Druck:

<i>Friedrich Weller</i>	Tibetisch-Sanskritischer Index zum Bodhicaryavatara. 1. Heft
<i>Martin Lintzel</i>	Die Entstehung des Kurfürstenkollegs
<i>Paul Thieme</i>	Studien zur indogermanischen Wortkunde und Religionsgeschichte

Abhandlungen der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig

Philologisch-historische Klasse

Band 45

Heft 1	<i>Johann Fück</i>	Arabiya. Untersuchungen zur arabischen Sprach- und Stilgeschichte. 1950	DM 29,00
Heft 2	<i>Friedrich Weller</i>	Über den Quellenbezug eines mongolischen Tanjurtexes. 1950	DM 19,80
Heft 3	<i>R. Trautmann</i>	Die slavischen Ortsnamen Mecklenburgs und Holsteins. 1950	DM 32,00

Bestellungen an eine Buchhandlung erbeten

AKADEMIE-VERLAG · BERLIN NW 7

80.-

Deutsche Texte des Mittelalters

(In Arbeitsgemeinschaft mit der Weidmannschen Verlagsbuchhandlung, Berlin-Grunewald)

Hans Pyritz

DIE MINNEBURG

Einer der problemreichsten Texte aus der deutschen Dichtung des Mittelalters, im 14. Jahrhundert entstanden, wird hier zum erstenmal nach den Handschriften herausgegeben mit kritischem Apparat, Erläuterungen und ausführlichem Glossar. Ein für die Geschichte der Minne-Allegorie, für die Erkenntnis der spätmittelalterlichen Denk- und Stilformen gleich wichtiges Verswerk ist damit endlich der Forschung erschlossen.

LXXVIII und 220 Seiten – 1 Lichtdrucktafel – 1950 – DM 18,50
(Bestell- und Verlagsnummer 2012/XLIH)

Reinhold Kluge

LANCELOT I

Eine Ausgabe des Lancelot nach der Heidelberger Pergamenthandschrift Pal. Germ. 147 erfüllt den Zweck der „Deutschen Texte des Mittelalters“ in doppeltem Sinne: sie läßt ein vielberufenes, aber niemals veröffentlichtes Meisterwerk mittelhochdeutscher Sprache erstmalig zu Wort kommen und macht mit dem ältesten deutschen Prosaroman bekannt, der in einer Zeit entstanden ist, als die großen höfischen Epen des Wolfram von Eschenbach und Gottfried von Straßburg noch jüngste Literatur waren. Die Heidelberger Handschrift aus dem Anfang des 15. Jahrhunderts ist ihrer klassisch-mittelhochdeutschen Vorlage verblüffend treu geblieben, was sich am Stil der Sprache, am höfischen Sprachschatz und dem im wesentlichen unangetastet gelassenen Wort- und Fremdwortbestand leicht kontrollieren läßt.

LXXI und 642 Seiten – 4 Tafeln – 1948 – DM 58,00
(Bestell- und Verlagsnummer 2012/XLII)

In Vorbereitung:

Heinrich Niewöhner

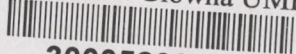
DIE GEDICHTE HEINRICHS DES FICHNERS

Band I, Gedichte 1–275

Bestellungen an eine Buchhandlung erbeten

AKADEMIE-VERLAG · BERLIN NW 7

Biblioteka Główna UMK

300052021794